misterious symbolicism of the "island of the dead" becomes in the interpretation of Varga on the one hand a sceptic contemplation, full of distantiated irony, almost a flourishing banality stripped off any lyricism, and on the other hand a lyrical seriousness searcing for the self and the possibilities of the self that is looking for new and personal contents in the "quotation of the past". The exagaration of teatrality and the almost too easy going reversal of the academicism of Böcklin are connected to a certain lyricism. The misterious grey sky of the background, the vibrating, explosion-like vision presented in purple tones over the water and the unclear, mushy contours of the foggy island are confronted with the ironic motives of the foreground in a rather drastic way. An emotionally loaded imagery world is suggested on the picture only to be destroyed right away by the alienating moments. The illusion is destroyed and the Böcklin work recalled suddenly becomes a poor, lifeless and artificial decoration and at the same time a fragment of "real experience" disappearing in the shadow of images. Curiosity and an elegical mood are mixed with the roughness and banality of grotesk moments.

The newer of works of László Varga (Amár) on exhibit here should be seen as the first pieces of a creative stage now becoming consolidated. It is a curious but by far not unique endeavour. Just think about the Caravaggio-interpretations of Tamás Soós, of the Canova, Giorgio de Chirico quotations of András Koncz, or the neo-eclectic painting of Károly Kelemen. The picturial re-conceptualizations of the works of Böcklin rich in bizarr images and theatrical patterns, genially academic but still surprisingly misterious and tension-ladden by László Varga (Amár) seem to be more pictorial, spontaneous and improvisative then the works of the above artist. The tension presented by the rough gestures and spray-marks originating in his earlier works mediates the conception of life of the younger generation of Hungarian artists. These pictures contribute in an interesting way to the artistic ambitions of the youngest generation of Hungarian painters.

Lóránd Hegyi

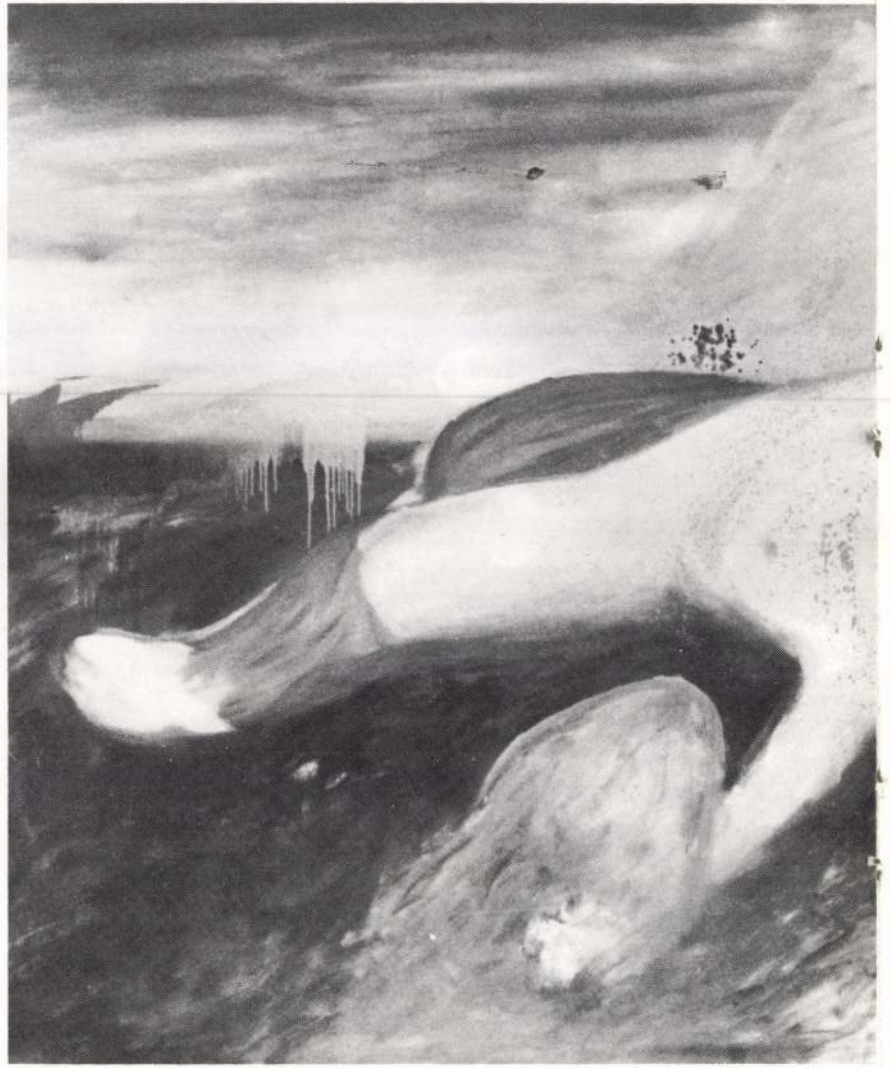

have been dominant the artist of the eighties relates directly and in a rather personal way to the pictures of the past, to form systems and visual topics. The directness is most of all appearant in the tendency of the artist to "enter" an already articulated esthetic world. He or she scans its forms, paraphrases them with pictural gestures mediating his or her own momentary being, thus the "quotations" taken up from the past are interpreted in a personal frame of reference. He or she engages in esthetic role playing of a kind. However, this role playing is desicively not of a reconstructive intent, it is not born under the signs of an objectivistic historicism. Rather, it is subjected to the processes of artistic self creation, i. e. traditional figural topics and form systems are rewritten in a subjective and poetic manner. "Quotations out of the past" are interpreted with reference to the self of the artist since he or she obtains important contents from the past to clarify the present state of the artist. The artist makes use of already articulated schemata, already formulated compositional patterns, they become saturated however, with subjective meaning.

In this type of work the recognition of the traditional layers of meaning, the appreciation of their cultural context and the perception of their mood is rather basic since the artist creates a new image of identity exatly through these contexts. The rich associative contents of history are built upon the most personal gestures, embedding the artist so to say in a broader, richer and more varried system of meanings. Thus "quotations" out of the past are basically reinterpreted although thy tend to preserve a lot of their original meaning as well. In the newly emerging pictural reality they become tied to the search for the self, to the subjective domain of the most intimate and spontaneous expressions. When the artist of the eighties creates a new imaginary reality by personalizing the "cultural metaphors" then – breaking with reductionism and an analytical conception of art – he radically widens the meaning horizons and projects his or her most intimate experiences onto fragments of already formed, articulated experiences. Thereby the artist conceptualizes new meaning relationships that by virtue of their multiplicity are more apt to grasp the situation of the eighties since nowadays relationships between the Self and history, personality and what is possible to actualize out of the layers of cultural history have become the central topics. Thus the emphasis is not on an evolutionary development of media but on a subjective grasping of the existential experience that at the same time projects its images upon the topics of history.

The Böcklin interpretations of László Varga (Amár) have been created in the framework of this poetic "subjective historicism". The

dására, mely ugyanakkor rávetíti képzeteit a történelem toposzaira.
Varga (Amár) László Böcklin-interpretációi ennek a sajátosan poetikus „szubjektív historzimusnak" jegyében születtek. A „Halottak szigete" sejtelmes szimbolizmusa Varga (Amár) László képén egyszerre változik át fanyar iróniával telített, szkeptikus szemlélődéssé, minden líraiságtól megfosztott, mármár harsány banalitássá, s ugyanakkor az önmagát kutató, önmaga lehetőségeit feltérképező, a „múlt-idézetben" új és személyes tartalmakat feltáró lírai komolysággá. A teatralitás fokozása és Böcklin akadémizmusának már-már nyegle visszájára fordítása sajátos lirizmussal kapcsolódik össze. A háttér sejtelmes, borús, szürke égboltja, a víz felett megjelenő, lilás tónusokkal fogalmazott, vibráló, robbanásszerű látomás, valamint a ködös, elmosódó sziget távolba vesző formái durván konfrontálódnak az előtér irónikus motívumaival. A képen belül felsejlik egy érzelmileg telített, atmoszferikusan fogalmazott képzeleti valóság, ugyanakkor ezt rögtön lerombolják az elidegenítő mozzanatok. Szertefoszlik a varázs, s a felidézett Böcklin-mű egyszerre változik át „szánalmas kulisszává, élettelen és művi díszletté" és ugyanakkor egy távoli, feledésbe merült, az emlékképek homályába vesző „igazi élmény" végérvényesen letűnt töredékévé. Rácsodálkozás, elégikus hangulatiság keveredik a groteszk mozzanatok durvaságával, banalitásával.

Varga (Amár) László itt kiállított újabb munkái egy most kikristályosodó új alkotói korszak első darabjai. Különös, de nem egyedülálló vállalkozás ez, gondoljunk csak Soós Tamás Caravaggio-interpretációira, Koncz András Canova- és Giorgio de Chirico-idézeteire, vagy Kelemen Károly újeklektikus festészetére. A bizarr képi ötletekben és teátrális frázisokban tobzódó, zseniálisan akadémikus, de olykor mégis meglepően sejtelmes és feszültséggel teli Böcklin-műveket festőileg átfogalmazó Varga (Amár) László munkái festőibbnek, spontánabbnak, improvizatívabbnak tűnnek a fentebb említett művészek munkáinál; a korábbi korszakából származó nyers gesztusok és spray-firkálások nyugtalansága, zaklatottsága a fiatalabb művészgeneráció életszemléletét közvetíti. Ezek a képek egy alakuló új korszak nehézségeinek ellenére is érdekesen járulnak hozzá a legfiatalabb generáció festészeti törekvéseihez.

Hegyi Lóránd

REMARKS ON THE NEW WORKS OF LÁSZLÓ VARGA (AMÁR)

In Hungarian art a characteristic cluster of phenomena is represented by works elaborating the motives of historical tradition in the framework of a subjective interpretation. In contrast to the sixties and early seventies when "antihistorical" trends or trends neutral towards the cultural tradition

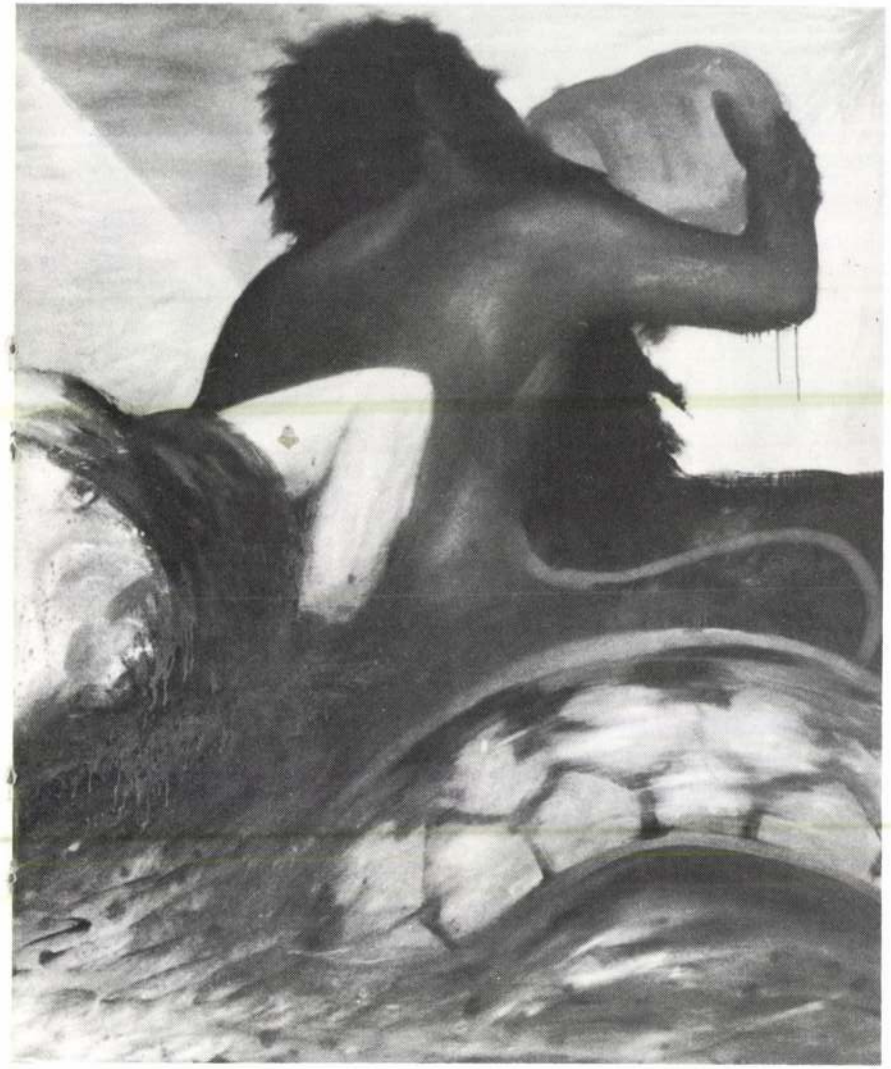

MEGJEGYZÉSEK VARGA (AMÁR) LÁSZLÓ ÚJABB MUNKÁIHOZ

Az elmúlt évek hazai „Új Festészetében sajátos jelenségcsoportot alkotnak a művészettörténeti tradíció motívumait feldolgozó, szubjektíve interpretáló művek. Szemben a hatvanas és korai hetvenes évek „történelem-ellenes", vagy a kulturális tradíció iránt közömbös művészetfelfogásával, a nyolcvanas évek művésze közvetlenül és meglehetősen személyes módon viszonyul a múlt képeihez, a képi toposzokhoz, formarendszerekhez. A közvetlenség abban nyilvánul meg leginkább, hogy a művész mintegy „belelép" egy korábban már megformált esztétikai világba, letapogatja ennek formáit, körülírja őket a maga pillanatnyi létét közvetítő festői gesztusokkal, azaz közvetlenül a maga személyére vonatkoztatja az átvett „múlt-idézeteket". Egyfajta esztétikai szerepjátszásra vállalkozik, de határozottan nem rekonstruktív szándékkal, nem egyfajta objektivista historizmus jegyében, hanem éppen a művészi önteremtés folyamatának alárendelve, azaz poetizálva és a maga rögtönzéseinek „kiszolgáltatva" írja át a tradicionális képi toposzokat és formarendszereket. Magára vonatkoztatja a „múlt-idézeteket", mert a maga jelen állapotának megfogalmazásához fontos tartalmakat merít belőlük. Felhasznál már megformált szkémákat, már megteremtett kompozíciós sablonokat, de alapvetően szubjektív jelentésrétegekkel teliti ezeket. A műben fontos a tradicionális jelentésrétegek felismerése, azok kultúrtörténeti vonatkozásainak és hangulati aurájának érzékelése, hiszen a művész éppen ezen keresztül teremti meg a maga új identitás-képét. A legszemélyesebb gesztusokra ráépíti a történetiség gazdag asszociációs tartalmait, önmagát mintegy belehelyezve a tágabb, gazdagabb, sokrétűbb jelentésrendszerbe. Így a „múlt-idézetek" merőben átértelmeződnek, noha sokat megőriznek eredeti jelentéseikből is, s az újonnan keletkező képi valóságban összefonódnak a személyiség önkeresésével, a legintímebb és legspontánabb megnyilatkozások szubjektív tartományával. Amikor a nyolcvanas évek művésze a „kulturális metafóra" megszemélyesítésével hoz létre új képzeleti valóságot, akkor – szakítva a reduktivizmussal és az analitikus művészetszemlélettel – radikálisan kitágítja a jelentésaurát, s a maga legszemélyesebb élményeit rávetíti a korábban már megformált, formává tett élmények fragmentumaira. Ezzel olyan újfajta jelentésösszefonódásokat fogalmaz meg, melyek sokrétűsége a nyolcvanas évek szellemi szituációjának megragadására alkalmasabbnak tűnik, hiszen a kérdések középpontjába az Én és a történelem, a személyiség és a kultúrtörténeti anyag aktualizálható rétegeinek viszonya kerül. A hangsúly tehát nem a médiumok evolucionista fejlesztésére esik, hanem a létélmény – szubjektív – megraga-

BIOGRAPHY

László (Amár) Varga was born in 1955 in Budapest, Hungary. He graduated in 1980 as a painter at the Hungarian College of Fine Arts. He is a member of the Fine Arts Foundation and the Studio of Young Artists.
He has participated at several group exhibitions in Hungary and abroad.
In 1984 he was given an extraordinary avard at the International Ghi Aquarell Exhibiton in Rome.

His individual exhibitons are the following:

1985 – Budapest "Purple school"
– Dunaföldvár, Castle Museum
– Budapest, Club of Young Artist
1986 – Balassagyarmat, Endre Horváth Galery
– Budapest, Sándor Rideg House of Culture
– Budapest, Bartók '32 Galery

PICTURES IN THE CATALOGUE:

1. Triton and Nereis (oil, canvas; 150x250 cm)
2. Island of the dead (oil, canvas; 240x250 cm)
3. Daphnis (oil, canvas; 250x280 cm)

ÉLETRAJZ

Varga (Amár) László 1955-ben született Budapesten, 1980-ban végzett a Magyar Képzőművészeti Főiskola festő szakán, tagja a Művészeti Alapnak és a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának.
Rendszeres kiállító, munkái számos hazai és külföldi csoportos kiállításon szerepeltek.
1984-ben Rómában a „Ghi" Nemzetközi Akvarell-pályázat kiemelt díját nyerte.

Egyéni kiállításai:

1985 – Budapest, Lila Iskola
– Dunaföldvár, Vármúzeum
– Budapest, Fiatal Művészek Klubja
1986 – Balassagyarmat, Horváth Endre Galéria
– Budapest, Rideg Sándor Művelődési Központ
– Budapest, Bartók '32. Galéria

A KATALÓGUSBAN SZEREPLŐ KÉPEK JEGYZÉKE:

1. Triton és Nereis (olaj, vászon; 150x250 cm)
2. Holtak szigete (olaj, vászon; 240x250 cm)
3. Daphnis (olaj, vászon; 250x280 cm)

VARGA (AMA'R) LA'SZLÓ

Megtekinthető: 1986. december 10-től 1987. január 4-ig
a Stúdió Galériában

Cím: Budapest V., Bajcsy Zsilinszky út 52.

Angol fordítás: Dr. Pléh Csaba
Fotók: Fürjes Vali
Felelős kiadó: Fazekas János
GENERALART Nyomda – Dorog

HOMMAGE A' Böcklin

VARGA (AMA'R) LA'SZLO'

KIA'LLI'TA'SA

talán növény, hiszen az egyik lehetne túlérett babhüvely, amely már fölhasadva szét akarja szórni a magjait, egy másikról nem dönthető el, hogy tengeri csőféreg-e, mastodon-agyar vagy a földből éppen kibúvó gyöngyvirág-hajtás. Nem is fontos címben konkretizálni, egyszer s mindenkorra, rá lehet, rá kell bízni a nézőre, a befogadás egyszeri és megismételhetetlen pillanatára. Annál is inkább, mivel a szobrok (eltekintve az egyetlen darabból készültektől) nem véglegesen befejezettek, mint egy fából vagy kőből „hagyományosan" megfaragott mű, hanem, mint egy építőszekrény elemei, az adott tértől, a kiállításban elfoglalt helyétől és szerepétől vagy éppen az alkotó kényétől-kedvétől, hangulatától vagy közölnivalójától függően más-más módon rakhatók össze, hiszen e „csontépítőszekrény" darabjai csak úgy általában hajadzanak a csontokhoz, de nincs közöttük morfológiailag azonosítható állkapocs, csigolya vagy os temporale.

Bocsánat – van! Csak nem fából faragva, hanem a maga valóságában, szakszerűen kipreparálva. De a valódi csont is tartalmi metamorfózison megy át Varga Géza Ferencnél; a lapockákból szárnyak lesznek, a combcsont-fragmentumból krokodilszáj, az állatcsont emberi személyiséget kap. Másképp változik a szoborban a csont szerepe, ha formailag azonos önmagával, de anyaga változik: a csontról vett negatívról készült bronzöntvény már ismét más jelentést hordoz. Persze nem úgy, mint David Courts és

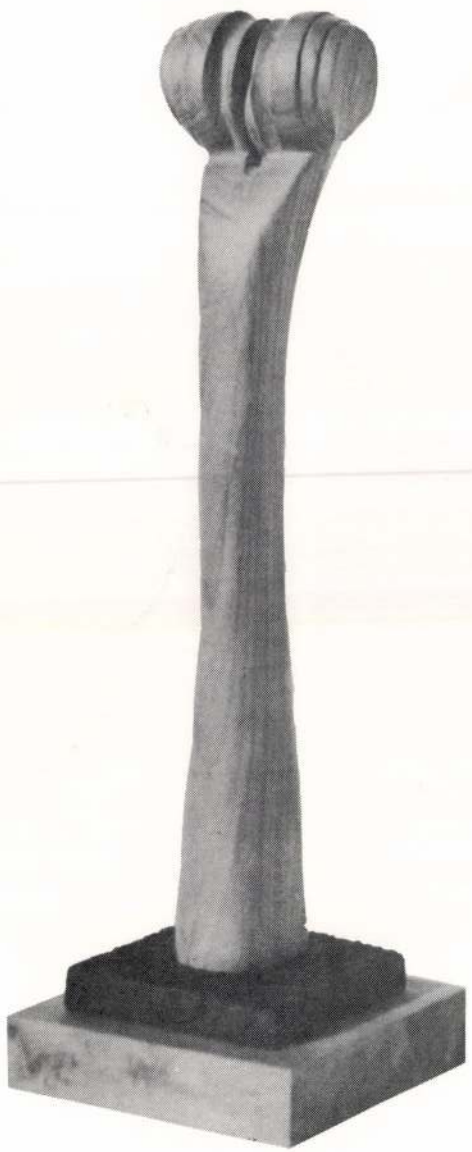

William Hackett arany Békacsontváza, amely inkább a XVI. század bizarr ékszerművészetét idézi, hanem a test részek és a gépalkatrészek közötti formai és tartalmi párhuzam hangsúlyozásával, még úgy is, ha – ellentétként – a bronz-csont nem a saját anatómiai helyén jelenik meg.

Van Varga Géza Ferencnek egy szobra (szándékosan nem írok címeket, hiszen ezek is változhatnak az idő múltával), amelynek gerince valóságos hátgerinc csigolyatarajokkal, ám a bordák helyett már inkább rovarcsápok lengedeznek. Kipróbálta, mondja e szobra keletkezéséről, milyen becsukva, mint egy könyv, félig, vagy egészen kinyitva, széttárva. A mozdulatok – gesztusok, mindnek megvan a saját jelentése, a csont-mozdulatnak is. Az alapformákat a természet az evolúció folyamán évmilliók alatt a lehető legracionálisabban, a funkciónak legmegfelelőbben alakította ki, de az életben – és a művészetben – minden egyszeri pillanatban megismételhetetlenül másként és másként mozognak, funkcionálnak, kommunikálnak – ezt ragadja meg és tudatosítja a nézőben Varga Géza Ferenc szobrászi tevékenysége. Külön föl kell hívnunk figyelmüket a szobrok műves kivitelére. Csontok, bronz-öntvények, kötelek és fém-applikációk mellett e munkák legfőbb és alapvető anyaga a fa. Varga Géza Ferenc kifejezetten faszobrász, szemléletében és munkamódszerében egyaránt. Ismire ezt az anyagot, megmunkálásának módszereit, a benne rejlő plasztikai lehető-

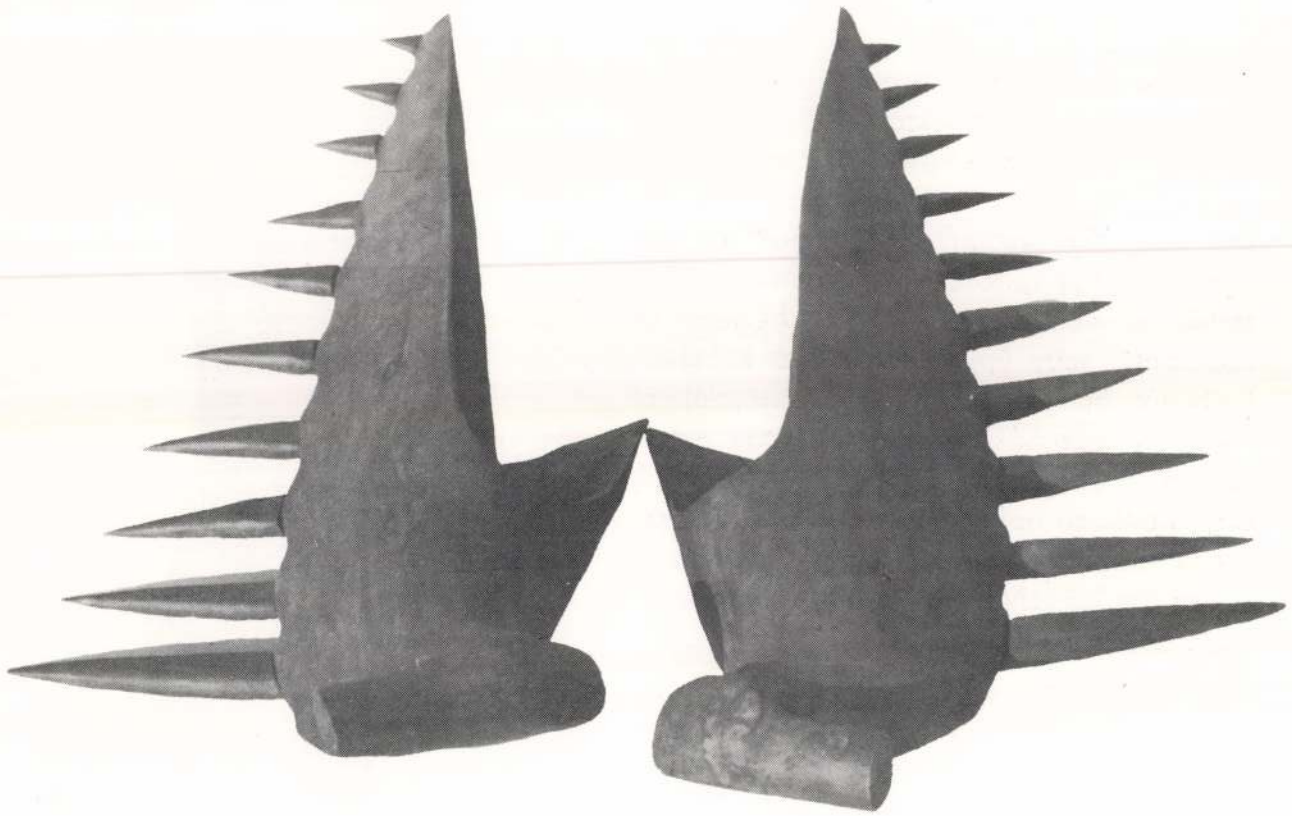

Csontvázak, csontok szobrai fából és a maguk valóságos kalciumfoszfát-kalciumkarbonát mivoltában. Ami a meglepő: nem taszítanak, nem ijesztenek. Pedig a csontváz a középkortól napjainkig a művészetben a halál szimbóluma, a rémület felkeltője. (Csak példának említve Dűrer Apokalipszisét, a prágai Orloj szimbólikus figuráját vagy a pravoszláv sírkövek díszítéseit.) Varga Géza Ferenc csontot és csontvázat idéző organikus szervezésű fafaragásai azonban nem a középkori haláltánc pokolra hívó előtáncosai, vagy az utolsó ítélet testük teljességét váró feltámadói, mint Luca Signorelli sírgödrökből kikapaszkodó üdvözültjei az orvietói Dómban. E kiállításon szereplő csont-szobrok (akár csontvázat ábrázolnak, akár csontból vannak) és amikkel szerzőjük korábbi kiállításokon is szerepelt élő szervezetet sugallnak, idéznek. Csak éppen e lények végsőkig lemeztelenítettek – nemcsak a bőrükig – a húson túl is, az organizmus szerkezetét alkotó, formájában a legjellemzőbb erővonalakat megtestesítő statikai vázig. A gerinces élőlényekben a csontok a mozgás erőinek hordozói, továbbadói. Az izom az erő, de az általa mozgatott csont adja tovább a mozgási energiát a kéznek, a lábnak, a törzsnek; mint a belsőégésű motorban, ahol a felrobbanó üzemanyag az erő, de a mozgást a dugattyúról a főtengelyre a hajtókar (mennyire elmékeztet formájában egy csontra!) adja tovább.

Varga Géza Ferenc csontlényei is a mozgás, a mozgás erővonalszerkezetének jelképei.

Az élet – mozgás; s a mozgást még azokon az egy-két vagy néhány elemből álló szobrán is érezzük, amelyek statikusak: egy-egy csontot, gerincoszlopot vagy annak csak néhány csigolyáját ábrázolják. Néha nem is biztos, csont-e, gerinc, vagy

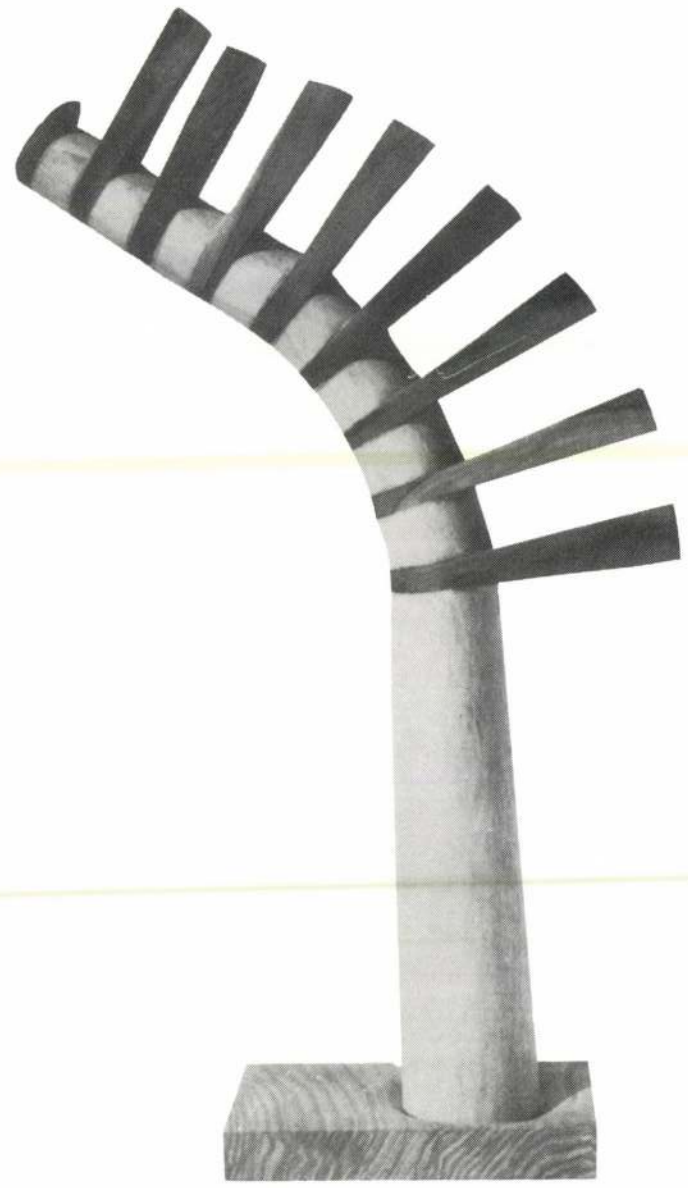

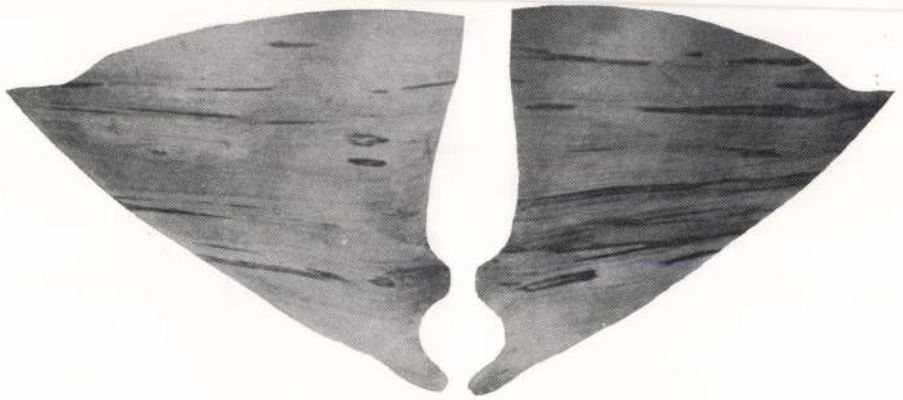

STÚDIÓ GALÉRIA

1985. NOVEMBER 6 -

DECEMBER 1.

Budapest V.,

Bajcsy-Zsilinszky út 52.

VARGA GÉZA FERENC

1950 november 17-én született Dombóváron.

1981-óta tagja a Fiatal Képzőművészek Stúdiójának.

1983-óta tagja a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjának.

ÖNÁLLÓ KIÁLLÍTÁSAI:

1983. Fiatal Művészek Klubja, Budapest

1983. Vas utcai Galéria, Budapest

1984. Horváth Endre Galéria, Balassagyarmat

CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSOK:

1978–80. Szekszárd, Dombóvár, Tata, Tokaj

1982. Szentendre
Stúdió '82 Műcsarnok, Budapest

1983. Művelődési Ház, Sárospatak

1984. Stúdió '84-BNV, Budapest
Prága

1985. Brno
Kisplasztikai Biennálé, Pécs
I. Országos Fa-kisplasztikai Kiállítás, Nagyatád
Stúdió '85 – Ernst Múzeum, Budapest

ségeket. Lény-vázaihoz ez a legmegfelelőbb, igazán az egyedül alkalmas művészi nyersanyag. Alaposan megtanulta a famegmunkálás technológiáját és az ebben az anyagban való gondolkodást is. Szakszerűen és esztétikusan munkálja meg, úgy és azt valósítja meg, amit csak abból a fából, megismételhetetlenül lehet megfaragni.

POGÁNY GÁBOR

Fotó: Soós György, Farkas Árpád, Varga Géza

85-1734 GENERALART Dorogi Ny

VARGA GÉZA FERENC

SZOBRAINAK KIÁLLÍTÁSA

VARGA GÈZA FERENC

SZILÁRD VILMOS

BUDAPEST IV,
MÁRIA VALÉRIA-UTCA 7
(Hungária-szállodával szemben)
TELEFON: 813—60

RÉGISÉGEK

NÉPMŰVÉSZETI RITKASÁGOK
METSZETEK — KERETEK

A MÜGYÜJTÖ

MŰVÉSZETI ÉS MŰKERESKEDELMI
HAVI FOLYÓIRAT

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
IV., Mária Valéria-u. 7. Tel.: 813-60
Évi előfizetési díj 10 pengő

Szerkeszti:
Szilárd Vilmos

100. VÁRALLYAI, Hunyady János képmása. Olajfest. 150×95. J. l. j. 40
101. —, Thurzó György képmása. Olajf. 150×95. J. l. k. 40

Várallyai
Árverési közlöny
1931. 3. rk. n

I.

A TALLÓS-I ESTERHÁZY-KASTÉLY MŰTÁRGYAI

Es egy kollektív kiállítás, a szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum és a Néprajzi Múzeum anyagát is bolcsolvasztva, szeretnénk itt keresztmotszetet adni a tájegységről.

A szentendrei Szabadtéri Néprajzi Múzeum mindazoknak az épületeknek a felmérés anyagát, amelyek erről a vidékről elkültöztetésre valók, vagy már el is költztettek ehet - mendelkezésünkre bocsátotta, ezek a felmérések, rajzok, fotoanyag látható itt, a tárgyakon tul.

- A régiségek szerelmesei számára a győri alkotmány utcai képtár nyitva áll okt. 17-től egészen meddig?

- November 30-ig, előrelátha-tólag minden nap, hétfő kivételével délelőtt 10-től este 6-ig meg lehet tekinteni.

Ez egy kollek+iv kiálli+ás, a szen+endrei Szabad+éri Néprajzi Muzeum és a Néprajzi Muzeum anyagá+ is beleolvasz+va, szere+nénk i++ keresz+me+sze+e+ adni a +ájegységről.
A Szen+endrei Szabad+éri Néprajzi Muzeum mindazoknak az épü-le+eknek a felmérés anyagá+, amelyek erről a vidékről elköl-+öz+e+ésre valók, vagy már el is köl+z+e++ék ők+ - rendelke-zésünkre bocsá+o++a, ezek a felmérések, rajzok, fo+oanyag lá+-ha+ó i++, a +árgyakon +ul.

- A régiségek szerelmesei számára a győri alko+mány u+cai kép+ár nyi+va áll ok+. 17-+ől egészen meddig?
- November 30-ig, előrelá+ha+ólag minden nap, hé+fő kivé+elével délelő++ 10-+ől es+e 6-ig meg lehe+ +ekin+eni.

Szere+nénk, megmu+a+ni az+, hogy az önellá+ásra +örekvő parasz+i ház+ar+ásban mi minden készül+ házilag és ez a házilag készül+ holmi mennyire alkalmas vol+ arra, hogy az ember a szépér/zékének, a szépre való +örekvésének +ere+ adjon.

Gazdag az ide vágó anyag, hiszen hány +erme+ +ud+ak berendezni?

- 4 +eremből áll a kiálli+ás, ké+ óriási méreti, amelyben en+eriőrök soroza+a van és ké+ kis +erem.

- Mindez a Győri muzeum Alko+mány u+cai kép+árában lá+ha+ó, ahol mos+ állunk, a nagy+eremben, egymás melle++ szekrények, ládák sorakoznak, én amolyan +ulipános-ládának nézem őke+.

- Igen. Komáromi fafaragó műhely, asz+alos műhelynek a +ermékei. I++ Észak-Dunán+ulon és igy Győr vidékén is nagyon soka komáromi láda, igy is nevezik ez+ a ládá+ - vése++en farago++ valóban a +ulipános láda, néha fes+e++ is.

- És ezek az ágyak?

- Az ágya+ mosonszen+miklósi fedeles ágyak - ugy hivják - menynyeze+es ágyak, az egyik az Boldogasszony ágyának neveze++ formára van felve+ve, gyermekágyas asszonynak készi+e++ék, melle++e a bölcső mu+a+ja, hogy ujszülö++ van a háznál.

A pad sarkán lá+unk egy összeálli+ás+, a komaszilké+, koma+ála+, ami+ éppen egy mos+ lá+oga+óba jövő rokon asszony hoz a gyermekágya+ fekvő fia+alasszonyank, lá+juk le+akarva csipkés +eri+ővel.

T021

Várainé Biró Ibolya néprajzos-muzeológus

1975. november 10. Pe+őfi 10.15. /11/ - Rné

Néhány szó zene közben

Népi épi+észe+ és lakáskul+ura a Kisalföldön

A Győri Sz/an+usz János muzeum legujabb kiálli+ásáról.

A lámpa +alapza+a kovácsol+vas, cilinderes, pe+róleummal +öl+ö++. Valamikor a régi időkben falun világi+o++, inkább pisláko+.

A +eri+ő, amely az asz+alon van, 1796-ból származik, mu+a+ja a himzés. Có+ikus faragásu sarokpad, amin üllünk Várainéval, Biró Ibolyával a Győri Szan+usz János Muezum néprajzos muzeológusával. A kiálli+ás+, amely a köve+kező cime+ viseli:

- Győr vidékének népi épi+észe+e és lakáskul+urája

- Ok+óber 17-én nyi+o++ák meg.

Arra kérem, rendezzen számunkra egy rög+önzö++ +árla+veze+és+.

- A konyha fogad bennünke+. Tüfej imi+áció, raj+a egy ház+ar+ásból való edényekkel, és a környék valamennyi jelen+ős fazekas mühelyé+ mu+a+juk i++ csopor+onkón+. Nagyon szép formáju, régies, mul+ századi, XVIII. századi edényekkel.

A +ermek során, ha végigmegyünk, az épüle+en előforduló alko+óelemek, részek sorrakerülnek, elsősorban a farészek.

MAGYAR MŰVÉSZET
1933. 344.
4/1

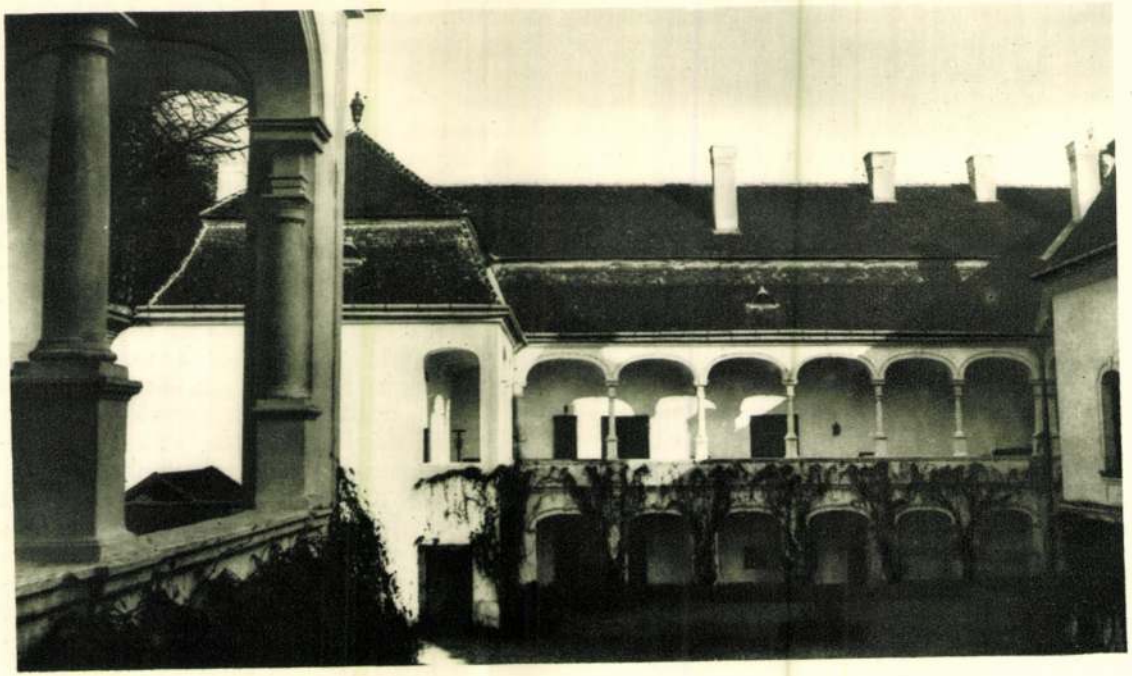

VÁGVÁRALJA KASTÉLYUDVAR. XVIII. század eleje

összetett villás (Bethlenfalva) és az aediculás (Nagy-Eör, Késmárk) pártázatok felső-olasz eredete pontosan kimutatható. A pártázatot, mely itt még teljesen a régi várdísz értelmében nyer alkalmazást, a XVII. század elején arkádos frízzel tették pompásabbá. Ennek az újabb motívumnak a feltűnését sem szükséges lengyel hatásra visszavezetni, — noha a lengyel renaissanceban korábban és többször fordul elő, — mivel nálunk éppen olasz, mégpedig Luganoi János és Bernát mesterek alkalmazták először a bártfai Szt. Egyed-templom oldalkápolnáin (1564). Az olasz motívumokból helyi mestereink helyi stílust alakítottak ki, melynek önállóságát a fejlődés következetessége biztosította. Ez a stílus az analóg elemekből kialakult lengyel pártázatos renaissancetól könnyen megkülönböztethető. A magyar pártázat — eredetéhez híven — az épület díszes, könnyed koronája, arkádos fríze alacsony szegély, formái egyszerűek, a sgraffitodísz színes, festői elevenséget kölcsönöz neki. Ezzel szemben a lengyel pártázatoknál a tektonikus elem dominál, az arkádos fríz magas, formái, melyek gyakran meg vannak kettőzve, súlyosabbak, a pártázattal együtt magas attikát alkot, mely külön emeletként nehezedik az épületre. Kifejlődésük menete is más. A magyar pártázat várdíszként kezdi meg pályafutását és ezt a tos, egyéni felépítése ezeknek a felső-olasz, főleg venetoi campanileknek és a szögletes vártornyoknak a motívumaiból fejlődött ki. Az utóbbi emlékek hatására vezethetők vissza zömök arányaik, tömör felépítésük, az előbbiekére maga a campanile-gondolat és a falaknak fent arkádnyílásokkal való áttörése.

A szepes-sárosi stílus a pártázatok kiképzésében is önálló formákat hozott létre. Már a fricsi kastély pártázata egyéni jellegű, bár az olasz eredetű motívum itt még kivehető az új formákban. Teljesen helyi jellegűnek tekinthető viszont a komlós-keresztesi templom sajátos pártázata (XVII. század vége), melynek formáit megtaláljuk más vidékek egykorú népies faragványain (ákosi templom egyik régi stalluma), sőt hasonló kiképzést régi falusi deszkapalánkok felső, lezáró díszes faragásain is megfigyelhetünk.

E sajátos pártázatos stílus csak Szepes és Sáros megyékre terjedt ki, de itt sem lehetett kivételeket nem tűrő általános érvényű. Például a nagysárosi kastély 1617-ből való metszetképén nyoma sincs a pártázatnak. Arra vonatkozólag pedig jelenleg semmiféle emlékszerű bizonyítékunk nincs, hogy e két megyén túl is elterjedt volna. Láttuk, hogy pártázatos váraink jórészét nem lehet idesorolni, éppen így semmi alapunk sincs arra, hogy Bethlen Gábor elpusztult váradi és

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191 .....év

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére ...

nevü munkástársamat szóbelileg megbizta

Kelt ....., 191.....

.....

tanu.

.....

tanu.

Váraljai Alajós

festő

Váraljai Alajós
festő Miskolczon.

Ach hiszen
ez Szinyei
Magyar irok bát
s nem kiwiv
Lásd ott!

VÁRALJAI Gizella

1912 **November 10-én**, kedden 17 órakor az SZDSZ VII., Dob u. 103 sz. helyiségében **Váraljai Gizella** és **Váraljai Imre** festményeinek tárlatát Pogány Ö. Gábor nyitja meg.

Bécsben magániskolája volt

Than Mór/1828-1899/ - a
portrékat festett, számos k
pek készitésére

Lotz Károly /1833-19o4/
gédje is volt, több templom
kel

Otrokócsi Fóris Ferenc
ságra itélték,
gályarab, majd áttért a kat
szeti értekezéseket irt, Ar
ténetével Origenes Hungari
foglalkozott, a témával fog

254.lap: sophorus - zophoru

255.lap: Thyrsus -

Galeotto, Marzio /1427-
között többször tartózkodot

Várdeák Ferenc

Kempinski
Hotel Corvinus

BUDAPEST

A KEMPINSKI GALÉRIA
(1051 Budapest, Erzsébet tér 7-8. I. em.)

és a

MissionArt
Galéria

tisztelettel meghívja Önt és családját

Várdeák Ferenc (1897-1971)

festőművész kiállításának megnyitójára

2004. április 6-án,
kedden, 18.00 órára.

A kiállítást megnyitja
Sümegi György, művészettörténész

****

Megtekinthető naponta 8.00 órától 20.00 óráig
2004. április 6 – május 31. között.
A belépés ingyenes.

www.missionartgaleria.hu

Kempinski
HOTELS & RESORTS

Erzsébet tér 7-8. · 1051 Budapest · Hungary
Tel + 36 1 429 3777 · Fax + 36 1 429 4777
e-mail hotel.corvinus@kempinski.com · www.kempinski-budapest.com

A member of
The Leading Hotels of the World®

Kempinski Hotel Budapest Rt. A társaság székhelye / Sitz der Gesellschaft: Budapest
Budapesti cégbíróság bejegyzés száma / Registergericht: Amtsgericht Budapest 01-10-041234
Igazgatótanács elnöke / Vorsitzende des Vorstandes: Dr. Szemenkár Erika. Felügyelő Bizottság elnöke / Vorsitzender des Aufsichtsrates: Dr. Bálintfy Gábor
Management: Kempinski Hotels S.A.
HypoVereinsbank Hungaria Rt., Nagymező u. 44., H-1065 Budapest
Bankszámlaszám / Kontonummer; EURO 10918001-00000416-30230014, HUF: 10918001-00000416-30230038 SWIFT: BACXHUHB

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Hajóépítő

Csatlakozunk

A szerelőműhely brigádjai csatlakoznak az I. gyárrészleg által kezdeményezett, augusztus 20-a, alkotmányunk ünnepe tiszteletére rendezett ünnepi műszakhoz. Július 26-án tartott termelési tanácskozásukon a következő felajánlásokat tették:

Staruszka Antal csoportja a 39, személy főgép- és tengelyrendszer szerelését augusztus 17-ére, a 33. tolóét pedig augusztus 7-re befejezi.

Bálint Antal csoportja, a 33, toló horgony, járgány és csónakdarú szerelését augusztus 13-ra befejezi és készen átadja. a 38. személyhajó azonos munkáit pedig július 31-ig befejezi.

Gemella Márton és csoportja is jelentős vállalást tett. Balogh Imre csoportja pedig 3 hajó generátorpróbáját és állópróbáját, illetve futópróbájára sikeres végrehajtását ajánlotta fel: s az ünnep tiszteletére több ehhez csatlakozó munkát végez el határidő előtt.

Nem lesz baj a téli disznótorokkal

Tengervízzel működő erőműkazánok

Egy szovjet tudós olyan

Jegyzőkönyv helyett intézkedést!

A „Hajóépítő" július 20-i számában „Gyerekeink érdekében" címmel cikk jelent meg, az abban leírtakkal, habár teljesen egyetértek, úgy érzem, válaszolnom kell.

Mint ahogy a cikkíró is leszögezi, az óvodában és bölcsődében példás a rend és a tisztaság, a gyerekeket szeretettel és hozzáértéssel gondozzák.

Ilyen környezetben szinte hihetetlenül hangzik, hogy a rend és tisztaság birodalmától alig egy-két méternyire, szemétdomb található. Pedig sajnos, ez igaz.

Érdemes utána nézni, hogy ez miért lehetséges.

Az óvoda és bölcsőde felett a munkásellátás tart felügyeletet. Mindennap, sőt, talán naponta többször is, ott ellenőrzést tartanak. Egy ilyen ellenőrzés során „rájöttek" arra, hogy sem az óvodában sem a bölcsődében nincs szemétároló. Az észrevételt gyor-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Váraljai Imre

HAJÓÉPÍTŐ

1963 AUG 31

1021

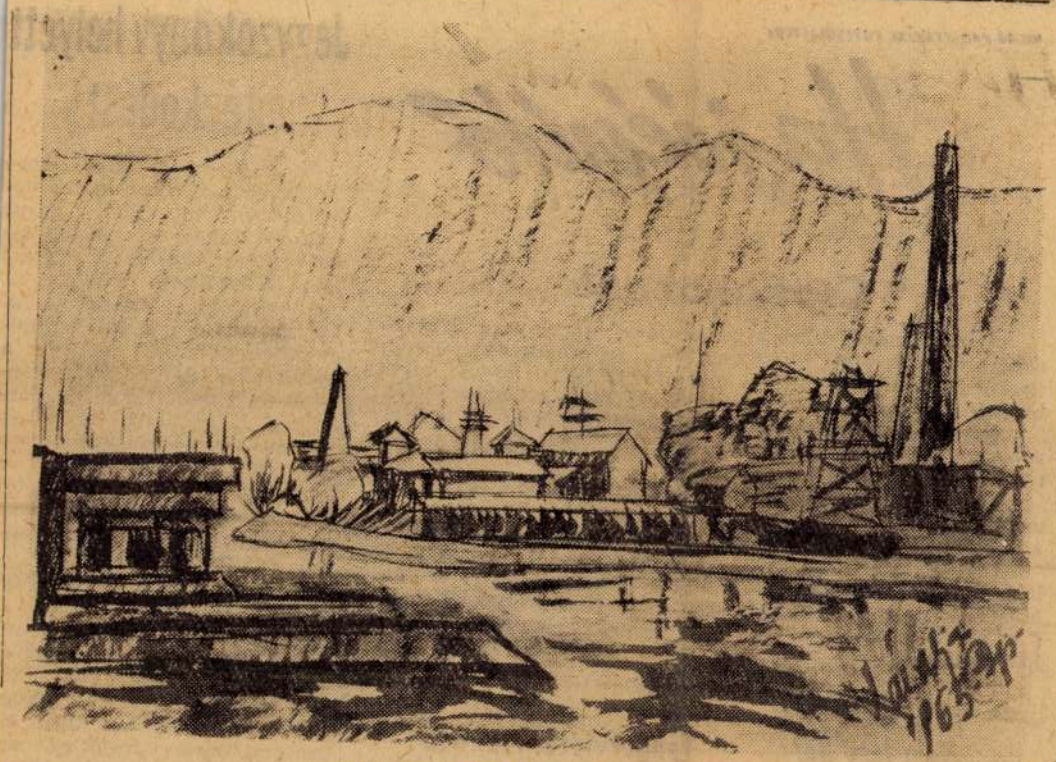

VÁRALJAI IMRE: ÓBUDAI RÉSZLET

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

Hajóépítő

Meglepetés – alkotmány ünnepe tiszteletére

Jó meglepetést tartogat az I. gyárrészleg! Mire lapunk megjelenik, már vízen lesz a 40-es számú személyhajó, ugyanis a vonalas programban augusztus 20-ra írták elő, éves vállalásukban augusztus 15-re, augusztus 20-i felajánlásukban augusztus 10-re ígérték, valójában pedig augusztus 9-én vízrebocsátják. Így biztosítják, hogy a másik két gyárrészleg is jól startolhasson a hajó munkáival.

Ígéretük azért fontos, mert azonkívül, hogy tizenegy nappal a vonalas program előírása előtt teszik vízre a hajót, a külhéját teljesen lemázolva, gépterét, az erkélytartó konzolokat és a mellvédet is mázolva adják át, így a többi szakma, különösen a csőszerelők azonnal megkezdhetik a munkát, és minden szakma jobb időbeosztással, kedvezőbb körülmények között dolgozhat.

Az I. gyárrészlegnek szép eredményéhez gratulálunk, a többieknek pedig üzenjük: jöhetnek a meglepetések, lehet követni a hajóépítőket.

NINCS UBORKASZEZON GYÁREGYSÉGÜNK KISZ-ÉLETÉBEN!

Az új KISZ-klubban kitűnő színes programok várják a fia-

ÉLVEZIK A HAJÓGYÁRI STRANDOT *a kerületi gyermeknevelő intézet kis gondozottjai. Egy nevelőjük kíséretében az elmaradhatatlan fo-*

Csatlakozunk!

Mint már arról korábbi számunkban hírt adtunk, a III. gyárrészleg egyes műhelyei legutóbbi termelési tanácskozásukon csatlakoztak az I. gyárrészleg által augusztus 20-a tiszteletére kezdeményezett versenyhez, és ennek érdekében különböző felajánlásokat tettek.

Augusztus 1-én elkészült a gyárrészleg összesített vállalása, eszerint a 38. számú személy fő gépének állópróbáját augusztus 8-ig, házi futópróbáját augusztus 12-ig, bizottsági futópróbáját pedig augusztus 14—15-én elvégzik.

A 33-as toló dinamó méterpróbáját augusztus 15-én, bizottsági futópróbáját 17—18-án tartják meg.

A 38-as személyhajó augusztus 30-án, a 33-as tolót pedig augusztus 25-én ellenőrző próbával befejezik, ezzel biztosítják mindkét hajó augusztusi export átadását.

További vállalásaik: a 39-es számú személy generátorpróbáját augusztus 18-án elvégzik, ezzel szeptemberi feladataik teljesítését, és a szeptemberi

SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Váraljai Imre

HAJÓÉPÍTŐ

1963 AUG 10.
1021

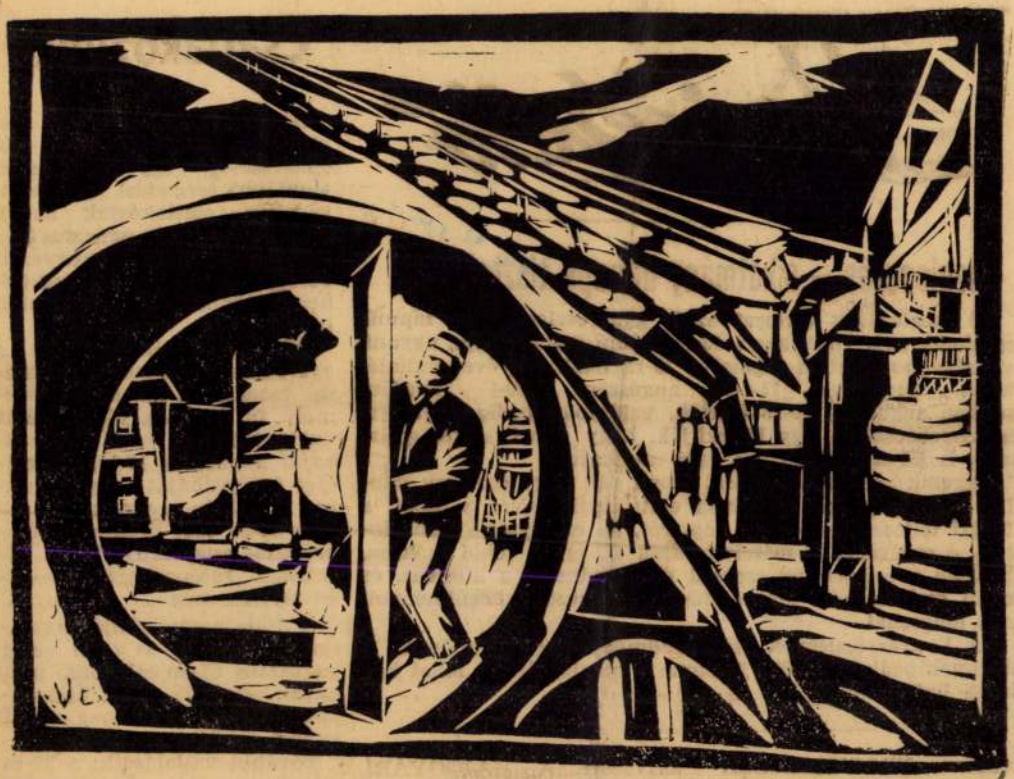

Váraljai Imre: Kortgyűrű daruval

1983. X. 21. TV-1. műsor, 14.50

ablak

Váraljai Imre festőművész

A Munkásmozgalmi Muzeumban nyomdaipar mesterségével ismerkedhetnek meg a gyerekek, ugyancsak hétnap délután 3 órakor. És a Mercibányi téri művelődési házban még 3 napig látható Váraljai Imre festőművész és Mikesi Ferenc faszobrász kiállítása.

VÁRALJAI Imre

Vasárnapi Hírek 1992. nov. 8.

Váraljai Gizella és Váraljai Imre festményeinek tárlatát délután 5 órakor a Dob u. 103. szám alatti helyiségben Pogány Ö. Gábor nyitja meg. —

, hogy a .....k megitél

vek, az nagyon könnyü. Utána

lik, harmadrendü, negyadrangu

ik ..... szintjén, hogy

smi, vagy nagyon gyenge, az ma

szóval ki van a hatodik helye

adémikus kérdés, vagy ki tud

hogy értékes mü, ami létezik

kre vonatkozik-e és van mé

csucsmüvek közti vetélkedés

izlés és történeti dolog, hogy

ülölték a barokkotés a Rubens

t az is.....

Várdeák (Wirker) Ferenc

Uj Magyarság Vasárnapja

1935 szept. 29.

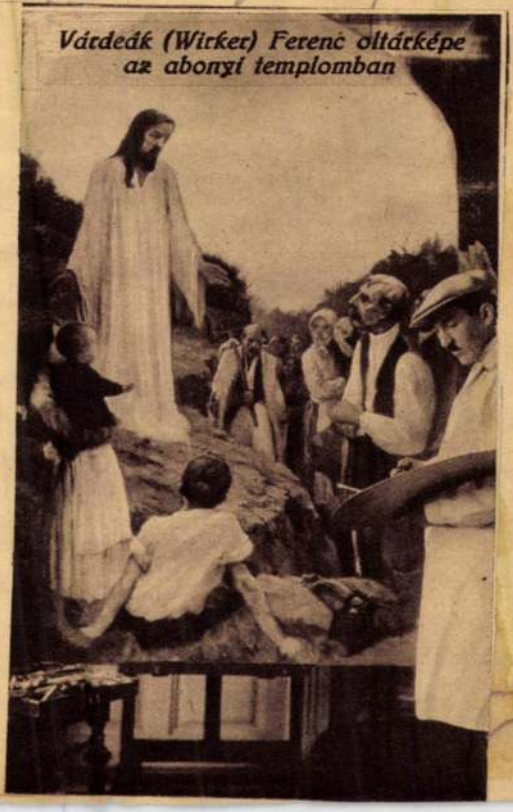

Várdeák (Wirker) Ferenc oltárképe az abonyi templomban

Buta félvétel. A festő úgy áll a kép előtt, mintha a képbe tartozna

Várallyay Sándor

épitész

~~Dávid Károly~~

Várallyay Sándor

mincs cód

a MABI ügyviteli vékhár

szerep. I. díj

MMÉEKözl

1939. 279. l.

gi vezetői adtak jutalmat a közrend és a közbiztonság terén, valamint a munkahelyükön kifejtett kimagasló munkásságukért.

Növekvő felhőzet

Előrejelzés Miskolc térségére vasárnap délig:

Lassan növekvő felhőzet, vasárnap eső valószínű. Mérsékelt, napközben megélénkülő délkeleti, keleti szél. Az éjszakai lehűlés gyengül. Hajnali és reggeli ködképződés. A hőmérséklet hajnalban 2, holnap délben 11 fok körül várható.

az ASZU

✶ *A tapolcai termálfürdő idegenforgalma megnövekedett a junior ökölvívó EB ideje alatt. A játékból kiesett sportolók, a külföldi vendégek és tudósítók szívesen töltenek néhány órát a nemzetközi hírű gyógyfürdőben, ahol naponta átlagosan 150—300 ember keres felüdülést. A bátrabbak még a fürdő szabadtéri medencéjének partjára is kimerészkednek, pedig a novemberi napsugarak már nem nagyon „lágyítják" a hőmérő higanyszívét. Erre utal alsó képünk is: a tapolcai csónakázó tó partja teljesen kihalt. A mozdulatlan vizű tó fölé hajló fák levelei megállíthatatlanul peregnek.*

(Ágotha felv.)

Várdeák Ildikó

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLI HÍRLAP
1970 NOV 14

1021

MÍVES KEZEK, ÉGŐ TÜZEK

Várdeák Ildikó kiállításán

Nincs ezen a kiállításon semmi meghökkentő. Szerencsére nincs. Várdeák Ildikó nem akar meglepetéseket okozni. Mint ahogy az ősi fazekasmesterek sem azért készítették tárgyaikat — sokszor nem kis invencióval —, hogy a vevők rácsodálkozzanak azokra.

A kerámikus művész korongját persze már nem az árutermelés szükségszerűsége forgatja, az alkotó azonban magában hordja a legjobb mesterek tulajdonságait. Öröklött tehetség és a sok munkával elsajátított míves mesterség tükröződik minden darabján. Várdeák Ildikó egyéniségében, s tárgyaiban is van valami nagyon megnyugtató.

Az utóbbi időben megszoktuk, hogy kísérletek láttán jóslatokba bocsátkozzunk. Néhány új forma vagy technikai próbálkozás elég, hogy olyasmit is „beleérezzünk" az alkotóba és a produktumokba, amelyekről szó sincs. A Várdeák-kerámiák szolid vonala, színtechnikája, harmóniája arról árulkodik, hogy készítőjük már régen túl van a sejtéseken: biztos kézzel fogalmaz.

Igaz, ebben a műfajban nem is lehet jól-rosszul dolgozni. Az anyag megbosszulja magát, ha nem értő kézzel s hiányos technikai ismeretekkel nyúlnak hozzá. Ezekért a csészékért, amfórákért, tányérokért meg kellett küzdeni a korongon, viaskodni kellett a tűzzel, zománccal, egyszóval: engedelmességre kellett szoktatni a sokféle anyagot s elemet.

A szolid tárgyakról — melyek soha nem öncélúak, hanem mindig az ember praktikus céljait és esztétikai örömét szolgálják — nem is hinné az ember, hogy tűzben születtek. S itt most nemcsak a kemence „tüzére" gondolunk, hanem arra a másik tűzre is...

Megtiszteltetés számunkra, hogy Várdeák Ildikó — több hazai és nemzetközi siker után — első önálló kiállításával abba a városba látogatott el, melyben sok száz éves hagyománya van a kerámikus művészetnek, mesterségnek.

Biztosak vagyunk benne, hogy a Képcsarnok Vállalat Szőnyi-termét — ahol tegnap este már jó néhányan megismerkedhettünk a kiállított anyaggal — sokan fel fogják keresni azok közül, akik harmóniára, esztétikai élményre vágynak.

(gyarmati)

Hidak.

tatarozásokh

Várallyay Sándor
építész

l.

MMÉ Évk

1934.253 l.

épék! Legnagyobb munkáképesség!
Legszorosabb keverés!
Legcsekélyebb erőszükseglet!

pitési felvonók

k, R. Ph. Waagner u. I. Á. Kurz (Wien) alsó hydránsok szerelvényekkel együtt, légszelepek nyok szállitását 1811 k, Magyar edelmi r. t. (Sarajevo) beocsini llitását 5640 k-ért.

b) Szállitások.

(Szénkéneg szállitás.) A ügyi ministeriumban julius 10-én yalást tartottak 400,000 kg. tisztitott szállitására. Ajánlatot tettek: Spiró),000 kg.-ra (magyar gyártmány) al kölcsön hordóban ab Fiume, er és társa 400,000 kg.-ra (francia 31 k-val ab Fiume, Schottola 00 kg.-ra 40 k-val q-ként. nem történt.

uha, anyagok és élelmi- szállitása.) A váci siketnémák ete számára szükséges alábbi cik- ását a következő cégek eszközlik; V. (Brassó) 120 m. fiu téli ruhához ót 890 k, Klinger H. (Pozsony) nyári ruhához való csinvatot 207 ingvásznat 331 k, Markovits lvány) felső téli leány ruhához való 30 k, Feldmayer és Kiss érvár) 160 m. kötényhez való vásznat in Károly (Késmárk) 240 m. szalma- pcát, konyharuhát 239 k, Jellinek est) 60 db. sapkát 120 k, Tragor fia (Vác) 13 q petroleumot 487 k, er és Wilczek (Budapest) 29 q 1680 k, Tatai kőszénbánya) q briket szenet 2400 k, Velzer) 38 q lisztet és darát 1600 k, dl M. (Vác) 12 q szappant 700

vár. (Tüzifa szállitás.) A pan- ir. törvényszék elnöksége junius eitést tartott a törvényszék ügyvészség

456 k, Sugár Vilm Steinitzer Géza (Annau és Schulc

A tüzifa szállitását A a pirszén szállitását nyerte el.

Hódmezővásárhely. (T A hódmezővásárhelyi k és fogház helyiségei szükséges összesen 200 a hódmezővásárhelyi kir. 8-án tartott árlejtésen V vásárhelyi fakereskedő n 99 fillérért. Pályázott és Steiner h.-m.-vás köbm.-ként.

Árlejtési h

Berettyóujfalu község vendéglőnél tervezett szükséges **kőmives, a szobafestő munkákra,** egy 3000 koronára tehet is felhivja vállalkozók panatpénzzel ellátott z **julius hó 29. napjána** elől áróságnál adják be, órák alatt ott megtekintl

Berettyóujfalu, 1909.

Arverési

Berettyóujfalu község a kéznél fekvő terv szer tandó és kibővitendő

Farkaslyukiak munkája L

A farkaslyuki központi üzem kooperációs részlege több mint két hónapja megfeszített erővel dolgozik az egyik legérdekesebb megrendelés elkészítésén. A VILLESZ gyárral történt kooperációs megállapodás szerint Farkaslyukon készítik a világhírű elektromos berendezések vasszerkezeti részét.

Eddig is készítettek már számos hasonló berendezést, köztük az SCH-szekrényeket. Most viszont egy elektromos vezérlésű utastájékoztató fémrészét készítik, a berendezés a jövő évben a leningrádi repülőtéren ad információt az utazóknak.

Már elkészítettek 22 vezérlőszekrényt és a minap fejezték be 46 egysoros információs mező elkészítését. November 25-i határidővel kell elkészíteniük még négy 6 soros és 2 négysoros információs mezőt.

A mintegy 1,5 millió forint értékű munkát nagy gonddal végzi Tóth Viktor 24 fős szocialista brigádja, hiszen szűkebb pátriájukon

túl is megismerik kéztik munkáját. Vizsgamunka is ez számukra, mert ha ezt a feladatot kiválóan oldják meg, akkor az olimpia ide-

Kongresszusi
üzemek
kohászok fela

elé, amelyeknek az elérése a népgazdaság számára is

Várdeák Ildikó

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1021

Szombat, 1970. nov. 14.

Várdeák Ildikó kerámiái

A MISKOLCI Szőnyi-teremben tegnap, november 13-án délután 5 órakor Marcziniák Sándorné, a városi tanács vb művelődésügyi osztályának vezetője nyitotta meg Várdeák Ildikó keramikusművész kiállítását. Furcsa véletlen, hogy amíg szinte a világ valamennyi nagyvárosában láthatták már alkotásait — a különböző bemutatókon —, az érett művésznőnek ez az első önálló bemutatkozása. S ez a bemutatkozás abban a városban történik, ahonnan kora gyermekkorában elkerült.

A művész szinte „naprafriss anyaggal" érkezett Miskolcra, s így elsősorban azt regisztrálhatják majd az érdeklődők, hogy hol áll jelen pillanatban művészete. Mégis, ez az anyag alkalmas arra is, hogy mintegy összefoglaló képet nyújtson mindarról, amit eddigi pályája során csinált.

A Szőnyi-teremben kiállításra került anyag bizonyítja Várdeák Ildikó rendkívüli sokoldalúságát, hiszen a vázáktól kezdve, a különböző kaspókig, a mindennapi életben használt teás, kávés és gyümölcsös készletekig sorakoznak alkotásai. Bármit is csináljon, mindig tárgyainak használhatóságát, a modern lakás és a modern élet követelményeit tartja szem előtt. A formák egyszerűsége, a simaságban rejlő változatosság, s a harmonikus színek alkalmazása jellemző tárgyaira. S ez jól megfér, az olykor merésznek tűnő formai megoldásokkal is.

A bemutatásra kerülő anyagból kiemelkednek a samottos anyagból készült, rusztikus hatású padló- és kertvázái, de ide sorolhatók szép formai megoldású készletei is. Várdeák Ildikó kiállított tárgyait tekintve elmondhatjuk még: kedveli a készleteket, melyeknek az az előnye is megvan, hogy a lakásdíszítésben az egységes hangulatot érhetik el.

A MŰVÉSZ jól ismeri az anyagot, amellyel dolgozik, s jól ismeri a követelményeket is a kerámiaművészettel szemben. Erről tanúskodik valamennyi bemutatott alkotása. Művészetétől távol áll az öncélú dekorativitás, s éppen ezért számíthat a közönség rokonszenvére. A kiállítást egyébként november 28-ig tekinthetik meg az érdeklődők a Szőnyi-teremben.

Cs. A.

Leipziger Me

Honecker traf mit

1981 SEP 8
DAILY NEWS
MH SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., DÍLLOI ÚT 51.
Telefon: 337-148, 340-126

INTERFOTO MTI/ADN

Während ihres Rundgangs bei der Eröffnung der Leipziger Herbstmesse besuchte die Partei- und Staatsführung der DDR auch die Ausstellung der Sowjetrepublik Aserbaidschan.

Leipzig, 7. Sept. (MTI/ADN) — Die einwöchige internationale Leipziger Herbstmesse mit einem breiten Angebot aus dem Industrie- und Konsumgüterbereich ist am Sonntagvormittag eröffnet worden. An ihr beteiligen sich rund 6000 Aussteller aus 46 Ländern und Westberlin.

Die RGW-Länder beabsichtigen auch diesmal, die Vorteile und Ergebnisse der immer umfassender werdenden internationalen Zusammenarbeit und Spezialisierung zu demonstrieren. Fünfundzwanzig ungarische Unternehmen stellen aus. Der bedeutsamste ungarische Aussteller ist das Außenhandelsunternehmen für Kraftfahrzeuge „Mogürt", dessen Pavillon am Sonntagvormittag von Erich Honecker, Generalsekretär des ZK der SED und Vorsitzender des Staatsrates der DDR, Ministerpräsident Willi Stoph, sowie von mehreren anderen Mitgliedern des SED-Politbüros besucht wurde.

Erich Honecker sprach sehr anerkennend über die hervorragende Qualität der ungarischen Erzeugnisse.

In einer Rede nach Abschluß des Rundgangs durch den Pavillon der UdSSR versicherte Erich Honecker, die Exposition habe viele interessante Eindrücke vermittelt.

Am Messestand der Firma HOECHST AG aus Frankfurt/Main, BRD, wurden Erich Honecker, Willi Stoph und die weiteren Mitglieder der Partei- und Staatsführung vom Vorstandsvorsitzenden dieses Unternehmens, Prof. Dr. Rolf Sammet, und weiteren Vorstandsmitgliedern begrüßt. Sie baten die Gäste zu einem Gespräch in den Beratungsraum, an dem auch der Leiter der ständigen Vertretung der BRD in der DDR, Klaus Bölling, teilnahm.

Klaus Bölling nahm die Gelegenheit wahr, Erich Honecker zu seinem Besuch in der BRD vom 11. bis 14. Dezember einzuladen. Dieser Besuch, so sagte er, sei ein Ausdruck der Kontinuität der Politik der Bundesregierung. In der Tat ist es so, daß gegenwärtig nichts dringender ist, als die Sicherung des Friedens, denn mit der Sicherung des Friedens hängen ja alle Pläne zusammen, die auf die Zukunft gerichtet sind." Das hänge mit solchen aktuellen Fragen zusammen, wie Rüstungskontrolle, Abrüstung, militärstrategisches Gleichgewicht auf niederigem Niveau, mit Fragen, die die Bürger der DDR und die Bürger der BRD beschäftigen und selbstverständlich auch die Regierungen der verschiedenen Staaten.

Begin traf in den USA ein

New York/Washington, 7. Sept. (Reuter/DPA) — Der israelische Ministerpräsident Menachem Begin ist am Sonntag zum Auftakt eines zehntägigen Besuchs der Vereinigten Staaten in New York eingetroffen. Er wird am kommenden Mittwoch offiziell von Präsident Ronald Reagan empfangen. Nach amerikanischen Angaben sind mindestens drei Gesprächsrunden zwischen den beiden Politikern geplant. Im Mittelpunkt der Gespräche dürften die nicht ungetrübten Beziehungen zwischen beiden Ländern stehen.

Nach seiner Ankunft sagte Begin, er sei mit Plänen und einseitigen Maßnahmen gekommen, von denen er glaube, „das sie zu unserem beiderseitigen Nutzen sein werden". Er und Reagan würden Probleme diskutieren, denen sie sich gegenübersähen und er glaube, „daß unsere Diskussionen fruchtbar sein werden".

Begin bekräftigte jedoch zugleich, daß er seinen Widerstand gegen den geplanten Verkauf des fliegenden amerikanischen Frühwarnsystems AWACS an Saudi-Arabien nicht abschwächen werde. Diese Frage gehört zu den Hauptproblemen, die die Beziehungen zwischen den beiden Staaten belasten.

Die US-Regierung wird beim Besuch von Begin am Mittwoch und Donnerstag in Washington darauf drängen, daß die sogenannten Autonomie-Verhandlungen für die Palästinenser zwischen Begin und Sadat zu einem baldigen Abschluß geführt werden. Das andere Hauptthema bei der ersten Begegnung Präsident Ronald Reagans mit dem israelischen Regierungschef wird die strategische Sicherheit der Nahost-Region bilden.

sport

EUROPAS MÄNNER UND DIE FRAUEN DER DDR...

Rom – Europas Männer und die Frauen der DDR waren die großen Sieger des dritten Leichtathletik-

Auswahlspielern vollgespickte Mannschaften, wie Ferencváros, Honvéd, Videoton und Vasas befinden sich weiterhin hinten. Keine guten Aussichten für die bevorstehenden internationalen Kraftproben. Die weiteren Ergebnisse vom Wochenende: Honvéd-Debrecen 2:1, Tatabánya-Csepel 2:2, Vasas-Videoton 2:2, Újpest-Volán 3:1, Pécs-Ferencváros 1:0, Szeged-Diósgyör 0:2, Zalaegerszeg-Nyíregyháza 0:0.

DÄMPFER FÜR BAYERNS KONKURRENTEN

Frankfurt am Main – Während der spielfreie Meister aus München die Scherben von Madrid mühsam zu kitten versuchte, bekleckerte sich die Bundesliga-Konkurrenz – der HSV ausgenommen am fünften Spieltag auch nicht gerade mit Ruhm. Die forschen Offensiv-Töne aus Köln (1:3 beim Hamburger SV) und Stuttgart (0:2 Heimniederlage gegen Borussia Dortmund) erhielten kräftige Dämpfer. Der Abstand zu den allein verlustpunktfreien Bayern (8:0 Punkte) wuchs ohne das Zutun des Titelverteidigers. München vor Hamburg – die alten Verhältnisse wie gehabt.

Ernst Happel und Branko Zebec, die beiden Auslands-Startrainer der Elite-Liga, waren die beiden großen Gewinner – Rinus Michels, der zum Jonglieren mit den Kölner Millionenbeinen gezwungen

1021

Den Garten zieren Heilkräuter, die Vitrinen Goldmedaillen

Besuch bei der Keramikerin Ildikó B. Várdeák

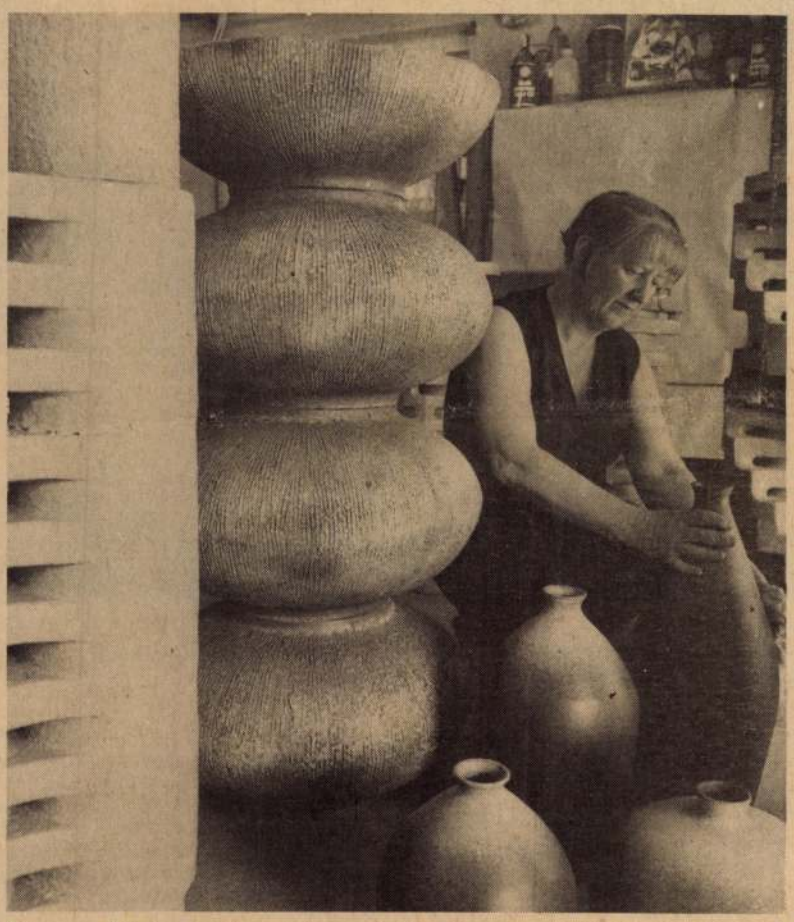

Die sowohl im Ausland als auch in Ungarn wohlbekannte Keramikerin Ildikó B. Várdeák stellt ihre Kunst auch in den Dienst der modernen und ästhetischen Wohnkultur.

Wenn Ildikó B. Várdeák telefoniert, fernsieht oder manchmal auch wenn sie sich unterhält, hat sie meist kleine Zettel und einen Bleistift in der Hand und macht Skizzen. Nur so in die Welt hinein. Sie werden nie weggeworfen. Und wenn dann plötzlich eine Einladung zu irgend einer Ausstellung kommt, blättert die Keramikerin einige Kilo Papiere durch und in einer Nacht ist das Ausstellungsobjekt — jedenfalls im Kopf der Künstlerin — fertig. Diese Methode vergoldete schon oft das Leben und die Vitrine von Frau Várdeák. Zuletzt in der Urheimat der Apothekengefäße, in Italien, wo sie jetzt mit ihren drei weißen, klassisch einfach geformten, nur mit einigen bunten Heilkrautblättern bemalten Gefäßen die Goldmedaille erwarb.

„Mit Apothekengefäßen beschäftige ich mich seit etwa 15 Jahren. Allein für die Außenhandelsfirma Medimpex lieferten wir bereits um die 20 000 Stück. Sie werden vor allem in die BRD, nach Belgien und nach Frankreich exportiert", sagt die Künstlerin. In ihrem großen Garten wachsen Kamille, Pfefferminze, Mohn usw. „Man muß bei dieser Arbeit die Heilkräuter sehr gut kennen. Wenn sie nicht lebensgetreu genug sind, wird das Gefäß nicht abgenommen." Es ist z. B. schon vorgekommen, daß die Keramikerin wegen einem Weinblatt das Gefäß mindestens zehnmal neu machen mußte. Der Abnehmer fand die Farbe nicht richtig. Umsonst betonte die Herstellerin, daß das Blatt X-mal in der Saison seine Farbe ändert — sie mußte den Geschmack des Abnehmers treffen. Worauf sie aber sehr stolz ist: Für eine Ausstellung in Japan hat sie 18 Muster eingesandt. Und nicht eins wurde ausgewählt, man hat alle 18 ausgestellt.

Ildikó B. Várdeák hat ursprünglich an der Kunsthochschule Porzellanmalerei gelernt. Heute gehört sie zu den wenigen, die aus dem Kopf das ganze Muster auf die Oberfläche zaubern können. „Dieser Bereich ist schon recht spezialisiert. In der Herender Porzellanfabrik malen bekanntlich die Beschäftigten bereits fließbandartig nur linke oder rechte Blätter, nur Blütengefäße usw. Der große Bedarf benötigte nämlich Arbeiterhände. Diese schwere, sehr empfindliche Kunst erlernt man aber ganz jung oder nie", findet die Künstlerin. Mit Porzellan beschäftigt sie sich heute noch. Aber auf ihren weiß-blauen, an alte chinesische Porzellanmalerei erinnernden Vasen entdeckt man unter den Mustern auch eine Wohnsiedlung und eine Fabrik.

Sie vergißt die Zeiten nicht, in denen sie drei Jahre lang mit ihrem Mann Oszkár Bódy Tag und Nacht auf Kitsch-Entchen Muster malen, mit dem Motorrad täglich abliefern mußten und dabei so wenig verdienten, daß sie gezwungen waren, sich von den Eltern unterstützen zu lassen. Die Tag-und-Nacht-Arbeit ist geblieben. Der Unterschied ist nur, daß es heute kein Muß, sondern ein Hobby, eine Lebensform geworden ist. Arbeitsfreie Tage kennen sie eigentlich nur, wenn sie die Landesgrenze überschreiten.

Florierender Kachelofen-Export

Jetzt unterhält das Paar zu Hause eine Art künstlerische Manufaktur, einen Kleinbetrieb. In ihrem eigenen Ofen brennen sie ihre Arbeiten zu Hause selbst. „Einmal habe ich eine Keramik meiner Frau im Warenhaus Corvin gekauft. Zu Hause haben wir sie mit dem Original verglichen und sind sauer geworden. Bei der Kleinserienfertigung in der Fabrik hat sie ihren ganzen Zauber verloren. Da fingen wir an, unseren Ofen zu bauen", erzählt Oszkár Bódy, der sich derzeit in bestem körperlichen Zustand befindent. 1,2 Tonnen Gewicht pro Tag in die Werkstatt zu schlepepn ist ja kein schlechtes Training. Er selber beschäftigt sich nämlich in der letzten Zeit mit der Herstellung von Kacheln und Kachelöfen. Bordeaux, beige und grüne Kacheln, ganz einfach gestreift oder eine kleine Höhlung bildend, liegen überall herum. Und der Meister bereitet sich schon auf die Kachelofen-Ausstellung vor, die er nächstes Jahr gemeinsam mit einem ungarischen Kollegen in der BRD veranstalten soll. Der Großteil seiner Arbeiten wandert nämlich in dieses Land.

J. K.

Apothekengefäße von Ildikó B. Várdeák.

Vardeák B. Ildikó

őszön a szerepvesztett jószág ott felejtődött a csűrtetőt tartó mestergerendák között. Pókok szőttek rá szemfedőt.

Hanem ki tudja, meddig?

Új tavaszra újra érkeztek a levelek:

„Édes jó Nagymama és édes jó Nagytata!"

Nó, rendbe kell tenni a macskaasztalt.

Futtatják Szánda leányzót a csűrbe. Szemes fehérnép, mégis avval jön meg, hogy nincs ott asztal.

— Ejnye, ne beszélj. Csuda, hogy a szemedet ki nem szúrta!

Igy az özvegy és kiküldi a fiúkat, azután maga is kimegy — már dérrel-durral. Mert hiszen nem olyan kicsitérő lim-lom az a portéka. Kerek, kihúzós régi jószág, — ha kell, húszan elférnek melléje.

Vagyis hát fértek, mert nincs. Nincs és nincs, sem a kamarában, sem a gabonásban, sem a padláson. Nó, ekkor már kezdődik a „pótka", amiből öblös patália dagad. Csörölés-pörölés a leányokkal, de hát ki felel a kétesztendeje raktárba tollált holmiról?

A legnagyobb kő még be sem esett a tóba: a nagytata mit sem gyanít. Jó lesz hallgatni, hátha valahonnan „kihányja a ház"? De a ház azt jól elemésztette, ki nem adta még arra a nagymama által kitűzött húsz krajcár jutalomra sem.

Az öreg tekintetes úr indulatos haragjának is le kellett járnia, mint egy csúf őszi esőnek. — Azután telt az idő, tetőre hágott a nyár és az öröm.

Egy délután javában folyik az ostrom. Döngnek az ólak a csűröskertben, a harci rikkantásoktól összeösszerezzennek a virágoskertben horgoló „nagyleányok", a gombolyagot felkapkodó sihederek.

Egy bombának használt bőrlabda célt téveszt s berepül Bágye Nucujék elsőházának ablakán. — Usgye, besurran érte Feri unoka. Amikor előjön, töpreng, mint Judás az árulás előtt. Jaj, de az a húsz krajcár! Épen egy vásári nyakkendő ára, s a nyakkendővel talán már megtűrnék maguk körül a nagyleányok! — Hát csak rohan befelé.

— Képzelje mama, megvan az asztal!

— Ugyan hol lenne meg, amikor még a pincét is tűvé tettük érte.

— Nucujéknál láttam, az elsőházban.

Az özvegy felköti a lelki kardot. Azzal robog a kicsikert padján pipázgató apjaura elé:

— Na édesapám, most már kiderül a Nucujék turpissága. Ferike felfedezte náluk a macskaasztalt.

Az öreg tekintetes úr úgy nézett, mintha nem is értené, amit hall. Csak legyintett aztán:

— Gyermekbeszéd.

— A gyermeknek is van szeme. S a szemeivel látta.

— Hol?

— A belső házban.

— Hogy is került volna oda?

— Hát úgy, hogy ellopták.

— Nem az asztal. A gyermek!

— Hát már én csak azt tudom, hogy esküszik reá.

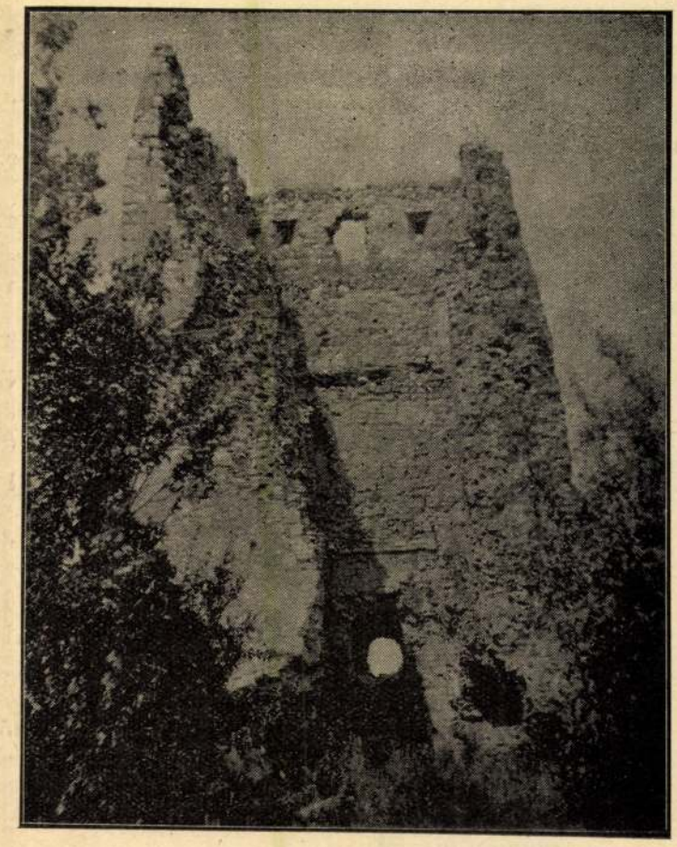

A váralmási vár. (Amatőr-felvétel.)

A tekintetes úr erősen elbúsulta magát. A leánya tovább csörtette a kardot.

— Na, most már végre megüti a bokáját a vén hegyitolvaj!

— Máli fiam, nem csak egy tarka kutya lehet a világon. Benne maradsz a szégyenben, ha az asztal nem a miénk.

— Csakhogy megkapta rajta a saját monogrammját, amit az alsó lapjába égetett.

Végleg beborult erre a tekintetes úr képe. Ráadásul az öreg tekintetes asszony is benyított és ha szelíden is, de a leánya pártján állott. Hogy ez bizony orcátlanság Nucujéktól, így se szó, se beszéd, igaztalan úton maguk felé kaparni a szenet örökkétig.

A tekintetes úr homloka izzadni kezdett. Igen tanácstalanul pillantgatott házának asszonyaira, hogy mit is akarnak ezek voltaképen?

— Hát én megyek is, édesanyám. Első mérgemben akarok csúfságot tenni velök! — Ferike, szólítsd Szándát, Szalónyiát! !

No csak ez a két név kellett az öreg tekintetes úrnak, hogy olyan szerencsétlennek érezze magát, mintha ő magát kapták volna valami turpisságon. Felkelt és megfogta a leánya köntösét, visszahúzta szépen maga elejébe.

Felemelte az újját, kereste a szót. Úgy beszélt aztán, igen csendesen, ahogyan nehéztermészetű embernél a legnagyobb indulaton túl következik:

Pásztortűz 1931. febr. 8.

— Máli fiam, — ha igaz volna is a dolog, azzal az ostoba asztallal — én meg nem szenvedem, hogy ti az én emberemet úgy megszégyenítsétek! Még hozzá efféle fiatal fityfiritty fehérnépekkel, kik a falut telekürtölik. — Az ilyen régi, belső embernek meg kell hagyni a tisztességét. — Ez a tisztesség a házé is fiam, tanuld meg —

Elakadt a tekintetes úr. Egy esztendőben nem szokott ő ennyi elmélkedő igét, amennyit most egy szuszra kieresztett a száján, összehozni.

Az öreg tekintetes asszony is juházott már.

— Hát igaz, igaz... én is tudom —

A harcias menyecske mit tehetett?

Tehetetlen méreglenyeléssel tokba sülyesztette a kardot:

— Tudom, tudom már én is. Ez az a bizonyos farka a pávának!

I. Szemlér Ferenc műfordításai

VIRRADAT.

— Joachim Maass —

Elmult az éj,
kakasszó zsong.
Némán látjuk
egymást viszont.

Ház nem feszült kettőnk között,
az ucca nem nyilt szélesen,
szavam a szélben ringó falevél,
az idő, az én lélegzetem.
Rejtély, amit magam sem értek:
kezem kezed körül bilincs —

az ég egy mindennél fehérebb
kör s vége nincs.

SAUL HALÁLA.

— David Luschnat —

Az éj sötét felettem,
a föld felitta barátaimnak vérét,
ellenség rohan utánam.

Lelkem borús.
A Királyok Királya rámborította haragját.
Éneklő Gyermek, éneked volt a fény.

Hol vagy Fényeskedő?
Vad homlokom és célraemelt
dárdám elűzött.

A szív éjének nincs neve,
csupán a nap bír értelemmel.
Én elbukom, te felmagasulsz.

Egyedül önönmagamban,
saját sötétségembe bukva,
nincs vigasz, ami megsegítsen.

Diadalmaim kardja,
ezer ellenséget ledöntő,
döfd át szivem,

Az életmentő pásztorok

— Egy szibériai karácsonyest —

Irta: V. Garamszeghy Sándor

Bizonyára voltak Szibériában is boldog karácsonyesték. Gyermekkacagástól hangos, derűs karácsonyesték. Gyermekkacagás, gyermekgügyögés sok örömet önthet az ember szivére. Igazi örömet, a legártatlanabb örömet talán csakis az. A gyermekkacagás.

Jönni fognak ismét zavartalan, kacagó esték. Hiszen romok helyén is nőhetnek virágok. Fájdalomból sarjadhat új öröm, új boldogság. Az ember természete feledésre van berendezve. És ez jól van így. De ma... ma nincs boldog karácsonyeste Szibériában.

Azok a karácsonyesték, melyeket rabmagyarok éltek át, nem voltak hangosak gyermekkacajtól. Nagyon szomorú esték voltak azok...

Nagy Isten! Csodálatossá alkottad az emberi szívet, hogy tenger szenvedés alatt sem semmisül meg. Erős az emberi szív, mert dacolni tud sorsával és jövőbe vetett reménységgel néz maga elé. Mered maga elé és kétségbeesések poklából is kiragadja az erős akarat! Aki még tud akarni. Ki még nem került a lejtőre. Mint szegény Horváth Hugó. Hónapok óta nem kapott levelet az otthonból. Nap-nap után hasztalan ment kérdezősködni a postabarakba. Semmi. Rettenetes. Legrettenetesebb az volt, mikor nem kaptunk híradást. Az otthonról érkezett kártyák, levelek voltak az egyetlen reménysugarak, melyek az élettel összekötöttek. Ha ez a légforrás eldugult, fuldokoltunk.

Vársz egy levélkét napról-napra... hiába. Ingadozó erőd rongyait foltozgatod, hogy maradjon valami holnapra is. Marcangolod magad e szörnyü bizonytalanságban... Eltévedtek leveleid?... Összetorlódott a posta?... A cenzor urak nemtörődömsége?... Ki tudhatja azt?... Levél... híradás nem jön. Mi mindenre gondol ilyenkor az agyongyötört agyvelő?... Tébolyodás.

Horváth Hugó hónapok óta járta ezt a kálváriát.

Együtt sétáltunk. Gyors léptekkel szeltük a havas útat.

Szibéria szűz hava csikorgott lábunk alatt.

Ilyen sétákon, meg-megállt Hugó, mintha hallgatna valamit. Bizonyára saját szíve dobogását figyelte...

Mint éles beretva vágott testünkbe a szél, keresztül hatolt a rövid ködmönökön, mint rongyos csipkefátyolon.

Milyen éjszakák követhették az ilyen nappalokat?... Milyen álom szállhatott ennek az embernek szemére?... Vigasztaló? Biztató?... Megnyugtató?...

A fogolytábor korán lecsendesedik. Téli alkony után kihalt, mint rég felhagyott temető. A barakokban szunnyadó lelkek ilyenkor tovaszállnak képzelt világuk körébe. Ott az édes otthon integet mosolyogva. Csak annak, akinek álmodozó lelke elér odáig... Amit a tábor ilyenkor ural, nem más, mint sötétben terpeszkedő hideg és léleknélküli testek didergése szegényes fekhelyeken. Éjjel, éjjel után...

VARASD

Az ötvösök 1628-ban nyerték szabadalmaikat.[1] Ez időben 9 mester volt a céhben. A céh további sorsáról nincs adatom. 1800 körül, amikor egy-egy ötvösről van adat,[2] már nem volt itt céh. Egy itteni ötvöst, aki 1801-ben Győrből telepedett ide, kérésére az ottani céhben 1807-ben „szabadalmazott ötvös"-ként jegyeznek be,[3] amivel Varasdon szabadalmazott céh nincsen. 1828-ban két mestert említenek itt.[4]

WARASDIN

VARAŽDIN.

Die Goldschmiede erhielten ihre Privilegien in 1628.[1] Zu dieser Zeit waren 9 Meister in der Zunft. Spätere Daten habe ich keine über die Zunft. Um 1800, wo einzelne Meister erwähnt werden,[2] war schon keine Zunft da. Ein hiesiger Goldschmied, der aus Raab stammte, wurde in 1807 als „privilegierter Mitmeister" in die Raaber Zunft „einverleibt", da es in Warasdin keine priv. Zunft gebe.[3] In 1828 sind 2 Meister da.[4]

---

[1] „Privilegium cehale Ferdinandi II. Imp. et R. Aurifabris Varasdiensibus an. 1628 collatum." Orsz. Levéltár — *Staatsarchiv, Bpest* (Cehal. Mus. Nat. Hung.). — Századok 1877, 807 (Rómer F.). — Arch. Ért. 1884, 220 (Ballagi A.). — [2] Mihalik József: Kassa város ötvösségének története, Bpest 1900; 310. — Győri céhiratok a Benedekrend ginnáziumában. — *Zunftschriften im Gymnasium des Benediktinerordens, Raab.* — [3] Jankó László: Győri ötvösök, Győr 1934; 29. — [4] Kapossy János: M. o. ötvösök, Bpest 1934.

Varasdi ötvösék

Kőmagyötvj.

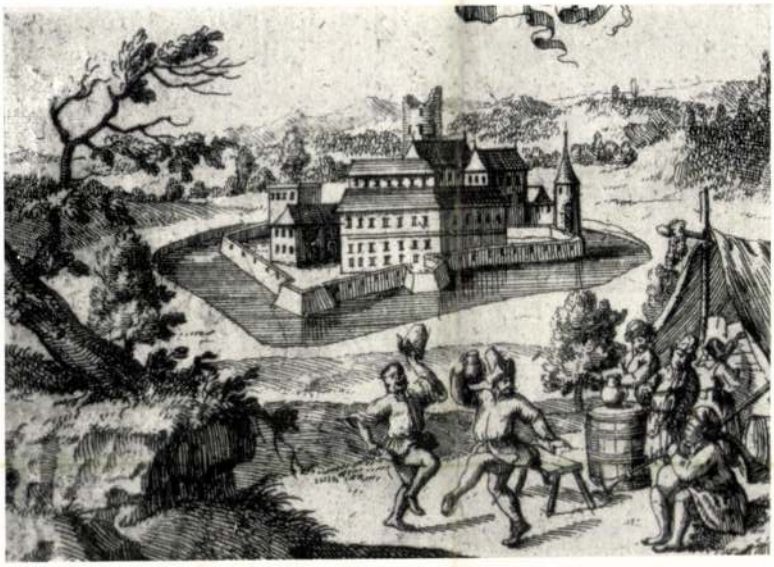

32. l.: Mulató magyarok. Az *Ertz-Herzogliche Handgriffe des Zirckels und Lineals* (Bécs, 1686) c. műből. Magy. Tört. Képcsarnok metszetgyüjteménye.

MULATÓ MAGYAROK

Rézmetszet. Anthonie Ernst Burckhard von Birckenstein könyvének egy képéről (Varannó vára)

CIGÁNYOK

Színezett rézkarc. Bikkessy-Heinbucher József rajza után, a XIX. század elejéről

Hankiss. 30. l

születik, gyorsmozgású, pezsgő, szökellő . . . De a mámor a magyar költőt csaknem mindig látóbbá teszi, megvilágosítja. A bacchanália lejtésének mély értelme van az első lendüléstől az utolsóig. Attól, hogy »Fölfelé megy borban a gyöngy« s ebből kifolyólag :

»Törjön is mind ég felé az,
Ami gyöngy ;
Hadd maradjon gyáva földön
A göröngy«

— egészen addig, míg a végstrófa szent italáldozattá nemesíti a szertartást — a haza oltárán :

». . . mondhassuk csend- s viharban :
‚Szent hazánk !
Megfizettük mind, mivel csak
Tartozánk'.«

Ugyanaz a költő a szabadságharc után, élete alkonyán kopott nyirettyűjű, vén cigánynak képzeli magát, aki a végső kétségbeesés szörnyű rapszódiáit játssza, hogy az utolsó pillanatban mégis elhallgattassák, mert hiszen nem lehet lemondani arról a reményről, hogy »lesz még egyszer ünnep a világon«. S közben mennyi más bordal, édes és keserű s a sok pohárból mennyi bölcseség és mennyi hangulat száll föl mindenki számára, aki nem elégszik meg útszéli igazságokkal.

Az élet teljes egység a művészi érzékű nép kezében. Munkája és mulatsága, hétköznapja és vasárnapja szorosan összefügg. *Kultúra* kell, hogy áthassa nemcsak az ember ismereteit, magatartását, iparát, kereskedelmét, jogrendszerét és egészségét, hanem életstílusát is : ezt az ősi, de sokszor szem elől vesztett igazságot, amelyet elfelejt ma az uniformizálódó fehér ember, a magyar ember ösztönszerűen érzi és őrzi — talán a többi emberiség számára is.

S ebben föl is fedtük a magyar jellegzetes külföldi arcképének hátterét. Ez a portré azért jellegzetesebb sok más nép — köztük nagy népek — arcképénél, mert a magyarral veleszületik a »szép élet« filozófiája, — az, hogy másoknak érdemes látványt

VÁRALLYAY József asztalos. Gyöngyöspüspökiben irják össze 1825-ben az országos iparos összeirás alkalmával.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

HIVATALI NYITVA TARTÁS

Polgármesteri Hivatal, 1024 Mechwart liget 1.

1024 Mechwart liget 1. Postacím: 1277 Budapest 23., Pf. 21.	346-5400, központi fax: 346-5592 Internet: www.masodikkerulet.hu e-mail: info@masodikkerulet.hu	hétfő: 13.30–18.00 szerda: 8.00–16.30 péntek: 8.00–11.30

Ügyfélszolgálati Központ, 1024 Margit krt 47–49.

Okmányügyintézői Csoport (A sorszámok kiadása az ügyfélfogadás vége előtt egy órával befejeződik, a délutáni sorszámkiadás 12.30-kor kezdődik)	Tel.: 346-5601, 346-5602	hétfő: 8.00–18.00 kedd: 8.00–16.00 szerda: 8.00–16.30 csütörtök: 8.00–16.00 péntek: 8.00–13.30 ebédidő: 12.15–13.00
Lakosságszolgálati Csoport (A sorszámok kiadása az ügyfélfogadás vége előtt egy órával befejeződik, a délutáni sorszámkiadás 12.30-kor kezdődik)	Tel.: 346-5601, 346-5602 24 órás üzenetrögzítő: 346-5630	hétfő: 8.00–18.00 kedd: 8.00–16.00 szerda: 8.00–18.00, (16.30-tól csak ügyiratátvétel) csütörtök: 8.00–16.00 péntek: 8.00–15.00 (13.30-tól csak ügyiratátvétel) ebédidő: 12.15–13.00
Lakosságszolgálati Csoport Pesthidegkút 1028 Máriaremetei út 37.	Tel.: 376-5966, tel./fax: 376-8678	hétfő: 8.00–18.00 kedd: 8.00–16.00 szerda: 8.00–16.30 csütörtök: 8.00–16.00 péntek: 8.00–13.30 ebédidő: 12.15–13.00
Adócsoport, Anyakönyvi Csoport	Tel.: 346-5400	hétfő: 13.30–18.00 szerda: 8.00–16.30 péntek: 8.00–11.30

A Polgármesteri Hivatal kihelyezett irodái

I–II–III. Kerületi Szabálysértési Hatósági Társulás	1027 Frankel Leó út 7–9. Tel.: 214-2075	hétfő: 13.30–18.00 szerda: 8.00–16.30 péntek: 8.00–11.30
Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Iroda	1024 Lövőház utca 22. Tel.: 315-1366	hétfő: 13.30–18.00 szerda: 8.00–16.30 péntek: 8.00–11.30
Egészségügyi, Szociális és Gyermekvédelmi Iroda	1024 Káplár utca 2/c-d Tel.: 316-0062	hétfő: 13.30–18.00 szerda: 8.00–16.30 péntek: 8.00–11.30
Gyámhivatal	1027 Frankel Leó út 7–9. Tel.: 214-2075	hétfő: 13.30–18.00 szerda: 8.00–16.30 péntek: 8.00–11.30
Közterület-felügyeleti Csoport	1024 Lövőház utca 26. Tel.: 316-2688	hétfő: 13.30–18.00 szerda: 8.00–16.30 péntek: 8.00–11.30
Művelődési Iroda	1027 Bem József tér 1. Tel.: 214-2269	

ÜGYELETEK

CÍMVÁLTOZÁS! Gyermekorvosi ügyelet	1023 Bolyai utca 5–7., Budai Gyermekkórház és Rendelőintézet, A épület, tel.: 212-5979	hétfő–péntek: 20.00–8.00, szombat–vasárnap: 24 órás ügyelet
Felnőttorvosi ügyelet	1027 Ganz utca 13. Tel.: 202-1370	hétfő–péntek: 12.00–16.00, 20.00–8.00; szombat–vasárnap: 24 órás ügyelet

BUDAI POLGÁR A II. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA

Megjelenik kéthetente, 50 000 példányban
Felelős kiadó: Budapest II. kerületi Önkormányzat
Főszerkesztő: **Tóth Ildikó** (toth.ildiko@masodikkerulet.hu)
Szerkesztők: **Ludwig Dóra** (ludwig.dora@masodikkerulet.hu)
Szabó Gergely (szabo.gergely@masodikkerulet.hu)
Zsoldos Szilvia (zsoldos.szilvia@masodikkerulet.hu)
Munkatársak: **Péter Zsuzsanna, Székely Imre**
Fotók: **Eisenmann József**
Szerkesztőség: 1024 Keleti Károly u. 15/a, (tel./fax: 316-3410), e-mail: budaipolgar@masodikkerulet.hu
Tördelés: Tramontána (356-6009)
Nyomda: MESTERPRINT Kft. (281-0485). F. vez.: Losonczy György
Terjesztés: Feibra Kft. (340-9921, 340-9922)
Apróhirdetés, lakossági: 10 szóig 1680 Ft, 11–20 szóig szavanként +168 Ft;
Apróhirdetés, közületi: 4400 Ft + 20% áfa;
Apróhirdetés-felvétel: készpénzfizetéssel; Lakosságszolgálati Csoport, 1024 Margit krt. 47–49., tel.: 346-5624;
Keretes hirdetés: 1/1 old. = 190 000 Ft, 1/2 = 98 000 Ft, 1/4 = 65 000 Ft, 1/8 = 40 000 Ft, 1/16 = 15 000 Ft; árainkat 20%-os áfa terheli. Hat megjelenéstől 15%, 11 megjelenéstől 20% kedvezmény. Zöld szín 10% felárral. **Új hirdetőink első hirdetésének árából 15% kedvezmény.**
Kereteshirdetés-felvétel: átutalással; tel./fax: 316-3410, tel.: 212-5641.
A hirdetések tartalmáért felelősséget nem vállalunk. Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
Következő megjelenés: 2006. június 29., lapzárta: 2006. június 20.
Hirdetésfelvétel: **2006. június 20-án 11 óráig**

Társasházak felújításának pénzügyi támogatása

A II. kerületi önkormányzat pályázatot ír ki társasházaknak a felújításhoz nyújtandó önkormányzati vissza nem térítendő támogatás igénylésére. **A támogatás keretösszege 67,5 M Ft.**

A támogatást azok a társasházak pályázhatják meg, amelyekben legalább három külön tulajdonú lakás van, és az épületek használatbavételi engedélyét az adott pályázat kiírását 15 évvel megelőzően, vagyis 1991. december 31. előtt adták ki.

A részletes pályázati feltételek és mellékletei június 15-től a *www.masodikkerulet.hu* címen letölthetők, továbbá június 15-től a Budai Épületfenntartó Kft. Társasház Felújítási Programirodáján (1027 Frankel Leó út 5.) díjmentesen átvehetők. Félfogadási idő: hétfőn 14.30–16-ig, szerdán 8–16-ig (12–12.30-ig szünet), pénteken 8–11.30-ig.

A pályázatok beadási határideje: 2006. augusztus 25. péntek 12 óra.

A pályázatokat a Településüzemeltetési Bizottság szeptemberben bírálja el. A bizottság döntését a hivatal Ügyfélszolgálati Irodájában és a Budai Épületfenntartó Kft. Társasház Felújítási Programirodáján függesztik ki, továbbá a pályázókat levélben értesítik.

Az elnyert támogatás a megállapodás aláírását megelőzően (a döntés ismerete nélkül saját felelősségre) a **2006. július 15.** után megkezdett munkák finanszírozására használható fel.

TÁJÉKOZTATÓ TÁRSASHÁZI KÖZÖS KÉPVISELŐKNEK. A társasházak részére kiírt pályázatról a közös képviselőknek **június 26-án hétfőn 17 órától** dr. Szieberth Istvánné lakásügyi tanácsnok tart részletes tájékoztatást. Helyszín a Polgármesteri Hivatal házasságkötő terme (1024 Mechwart liget 1., I. emelet).

Kerületi szabályozási tervek készülnek

A képviselő-testület kerületi szabályozási terveket készíttet a **Keleti Károly utca, Kis Rókus utca, Kitaibel Pál utca** által határolt területre.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény településrendezési szabályai alapján elkészült szabályozási terveket és véleményezési eljárásunk dokumentumait még a tervek elfogadása előtt **2006. június 12-től** 30 napra közzéteszik, megtekinthetők az Ügyfélszolgálati Központ (1024 Margit krt. 47–49.) földszinti hirdetőtábláján.

Szintén szabályozási tervet készül a **Tárogató út, Hűvösvölgyi út, Budenz út, Bognár utca által határolt területre.**

Az elkészült szabályozási tervet és a véleményezési eljárás dokumentumait még a terv elfogadása előtt **június 15-től** 30 napra közzéteszik. A tervek megtekinthetők az Ügyfélszolgálati Központban (1024 Margit krt. 47–49.).

Mindkét tervvel kapcsolatos észrevételeiket, javaslataikat 30 napon belül írásban a Főépítészi Irodához juttathatják el (1024 Budapest, Mechwart liget 1., I. emelet).

CIVIL SZERVEZETEK SZAKREFERENSE: dr. Szigeti Szilvia, tel.: 346-5408, e-mail: szigeti.szilvia@masodikkerulet.hu. Fogadóóra minden hónap első hétfőjén 15–18 óráig (1024 Mechwart liget 1., II/217. szoba).

ADYLIGET–BUDAKESZI-ERDŐ–BUDALIGET–CSATÁRKA–ERZSÉBETLIGET–ERZSÉBETTELEK–FELHÉVIZ–GERCSE–HÁRSAKALJA–HÁRSHEGY–HŰVÖSVÖLGY–KŐVÁR–KURUCLES–LIPÓTMEZŐ–MÁRIAREMETE–NYÉK–ORSZÁGÚT
PÁLVÖLGY–PASARÉT–PESTHIDEGKÚT–ÓFALU–PETNEHÁZYRÉT–REMETEKERTVÁROS–RÉZMÁL–RÓZSADOMB–SZEMLŐHEGY–SZÉPHALOM–SZÉPILONA–SZÉPVÖLGY–TÖRÖKVÉSZ–ÚJLAK–VÉRHALOM–VÍZIVÁROS–ZÖLDMÁL

BUDAI POLGÁR

A II. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT LAPJA | WWW.BUDAIPOLGAR.HU | XV. ÉVFOLYAM 12. SZÁM | 2006. JÚNIUS 15.

SENKI SEM TÖKÉLETES. Még saját gyermekünk sem az, pedig hajlamosak vagyunk annak látni. Hogy kisebb hibáit az elfogult szülő észre sem veszi, az szinte természetes, de ha olyan gondot észlelünk, amelyen szakember segíthet, ne habozzunk hozzá fordulni. **7. OLDAL**

TEHÉNPARÁDÉ. Hat éve Zürichben indult, eredetileg turizmust serkentő megmozdulásként, népszerűsége miatt azonban számos más város is jelezte, hogy rendezne hasonlót. Nyáron Budapesten is láthatjuk a plasztikteheneket. **14. OLDAL**

AHOL MINDIG JÓ A STATISZTIKA. A Statisztika női asztaliteniszcsapata megszakítás nélkül harminckilencedszer nyerte el az országos csapatbajnoki címet. A Marczibányi téri egyesület az újabb győzelem ünneplése mellett évet is értékelt a Központi Statisztikai Hivatal székházában. **20. OLDAL**

Grafikák kerületünkről

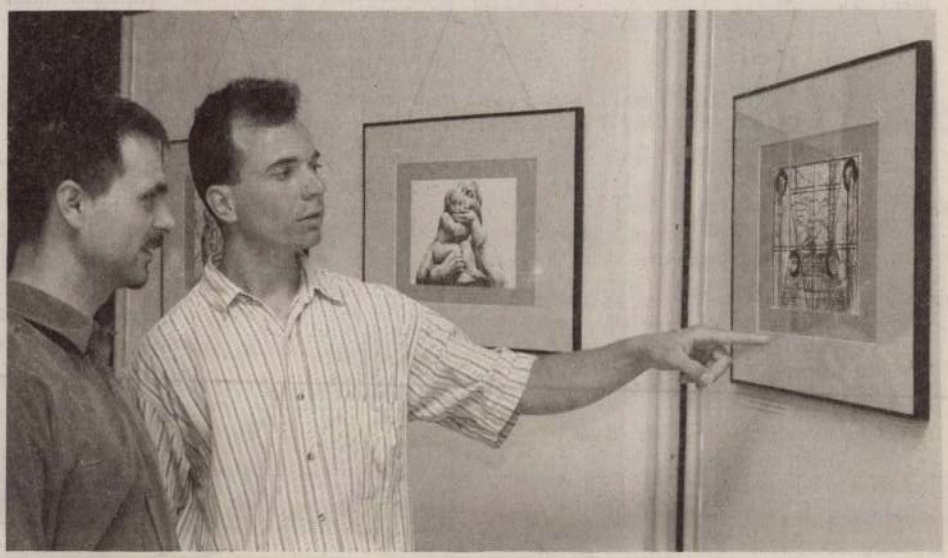

Az idei Kerület Napja Rendezvények első eseményeként *Varasdy Iván* grafikusművész kiállítása nyílt meg a Marczibányi Téri Művelődési Központ Pillanat Galériájában hétfőn délután. A második kerület egy-egy városrészéről készült grafikák a Budai Polgár címlapját díszítették közel másfél éven át, Adyligettől Zöldmálig. Mostani lapszámunkkal a városrészekről készített sorozat utolsó grafikájához érkeztünk. A természeti értékekről, műemlékekről, látnivalókról, vagy egyszerűen csak egy gyönyörű utcarészletről készített rajzok közül most közel harmincat láthatnak a Marczibányi téren június 22-ig, naponta 9–18 óráig.

A Kerület Napja rendezvénysorozat programjának további részleteit a 13. oldalon olvashatják.

ZÖLDMÁL

Ferenc-hegyi erdőrészlet

VARASDY IVÁN GRAFIKÁJA

Ügyfélfogadás időpont-egyeztetéssel

Az **Okmányügyintézői Csoportnál** (1024 Margit körút 47–49.) kedden és csütörtökön elsősorban az időpontra előre bejelentkezett ügyfeleket fogadják. Jelentkezni az önkormányzat honlapján (www.masodikkerulet.hu), az XR-rendszerben (www.magyarorszag.hu), telefonon (346-5602) és személyesen, az információnál lehet.

A **Pesthidegkúti Városrészi Önkormányzat Lakosságszolgálati Kirendeltségén** (1028 Máriaremetei út 37.) hétfőn délelőtt és pénteken előre egyeztetett időpontban fogadják az ügyfeleket. Előzetes időpontfoglalás lehetséges személyesen vagy telefonon a 376-8678-as számon.

egyesüljetek!

ÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK KÖZPONTI LAPJA

. SZÁM ARA 80 FILLÉR 1970. NOVEMBER 20, PÉNTEK

évi terv és a költségvetés, par rekonstrukciója, Debrecen általános rendezési terve

Minisztertanács ülésének napirendjén

Az Országos Tervhivatal elnöke előterjesztette *a népgazdaság 1971. évi tervét* és az annak alapján várható jövő évi fejlődésről készített tájékoztatót. A kormány az előterjesztéseket jóváhagyólag tudomásul vette és megfelelő intézkedéseket hozott a tervben foglaltak végrehajtására.

A Minisztertanács megtárgyalta és elfogadta *a jövő évi költségvetés elő-*

— a járási tanácsoktól a *községi tanácsokhoz* kerül.

A Minisztertanács megtárgyalta a könnyűipari miniszter előterjesztését *a textilipar rekonstrukciós programjáról*. A textil- és textilruházati ipar fejlesztési előirányzata a jóváhagyott IV. ötéves tervtörvény szerint 14—15 milliárd forint, amelynek nagyobb része vállalati saját forrásból és hitelből, kisebb része pedig állami támogatásból származik. épületek felszabadítását, teljes profilcseréjét és átállítását modern technológiára, a keresettebb cikkek gyártására. A munkahelyek számának növelése helyett *elsősorban a meglevő munkahelyeket kell korszerűsíteni*, a termelékenység ily módon történő emelését is felhasználva a munkaerőhiány okozta problémák megoldására. A kormány felhívja az érdekelt szerveket, hogy saját eszkö-

Várdeák Ildikó

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZAVA

1971 NOV 20

NÉPSZAVA 1021

KIÁLLÍTÁSI KALAUZ

Művészet vagy ipar?

Ezen a héten két olyan kiállítást szeretnék kiemelni, amelynek közös mottója talán ez lehetne: tudatos törekvés a modern környezetesztétika kialakítására.

Mindkét kiállítás november 13-án nyílt. A Képcsarnok miskolci bemutatótermében *Várdeák Ildikó* kerámiáiból, a Derkovits-teremben *Kopcsányi Ottó* ötvöstárgyaiból rendeztek kiállítást.

A mesterség vállalása

Várdeák Ildikó, miskolci kiállításának tanúsága szerint is tudatosan vállalja a fazekasmesterség hagyományait, s egyike azon kevés keramikusunknak, akik túlnyomó többségben használati tárgyakat készítenek. Formáinak többsége a korongon születik, s készleteiben (kávés, gyümölcsös stb.) a funkciót kitűnően összeegyezteti az esztétikai követelményekkel. Tárgyai célszerű formájukkal, *a modern lakásba illő arányaikkal és nem utolsósorban a felhasznált máz szépségével és változatosságával válnak iparművészeti* — a fogalom teljes és eredeti értelmében — *alkotássá.*

A kiállítás érdekessége, hogy a bemutató egyben a műhelymunka folyamatát is érzékelteti a látogatóval.

Ez a kiállítás, a mesterség nyílt és öntudatos vállalásának a megnyilvánulása is.

Ötvösmunkák és plakettek

A másik bemutató, amelyről tegnap este a Televízió Galériája is közvetítést adott. Kopcsányi Ottó ötvösművész *Derkovits-termi* kiállítása, megnyilatkozásában már sokkal „szemérmesebb". Sajnos ugyanarról a jelenségről van szó amely néhány iparművészünket manapság jellemzi, nevezetten; mintha önmaguk kicsinyelnék le művészetüket és műfaji korlátok áthidalására, átlépésére hivatkozva, a nagyformátumú szobrászat területére kalandoznak. Pedig Kopcsányi Ottó nyugodtan vállalhatná *a művességgel is együttjáró ötvösművész nem is lebecsülendő rangját,* hiszen e művészeti ágban, e műfajban van igazán otthon.

Öntött plakettjei inkább vállalkozó kedvét dicsérik, sem mint a megmunkálás művességét, amely éppen az ötvösökre kell, hogy olyannyira jellemző legyen. Éppen ezért, ezek a munkái (például: a Hal, a Halász és a Népballada című plakett) felemásságuk miatt kissé üresek, „iparszerűek". Plakettjeinél sikeresebbek azok a munkái, amelyeket ugyan szintén önt, de a motívumokat „címerszerűen" stilizálja (például: a Kőszeg és a Két oroszlán című).

Kopcsányi Ottó *tehetségéről azonban így is meggyőződhetnek a kiállítás látogatói* és azok a tv-nézők, akik a tegnap esti adást végignézték, hiszen munkái többségükben a modern lakáskultúra kialakításának hasznos segítői. **Rideg Gábor**

Várdeák Ildikó

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

1970 NOV 14

[illegible] behozatalára a negyedik ötéves tervben. Felújítják a sűrűn lakott területeket összekötő összes utat.

MISKOLCON, A KÉPCSARNOK VÁLLALAT Szőnyi István-termében megnyílt Várdeák Ildikó kerámikusművész kiállítása. Várdeák Ildikó a korábbi években tervezőként dolgozott a herendi, a pécsi, az óbudai és a hollóházi porcelángyárban.

VÁLLALAT
TATABÁNYA

Ne várja meg az őszi idényt!

Ruháját
most tisztíttassa

Rövid határidő, jó minőség

Felvevőhelyeink a megye minden városában és sok községben

Gyorstisztító szalon Tatabánya V., Kilián krt.

Megyei Ruhatisztító Szövetkezet
Komárom

SZABAD NÉPSZAVA
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 21
Telefon: 135-000, 337-240, 340-725

DOLGOZÓK LAPJA
Tatabánya

...rik. Közreműködik: Ujlaky Károly. 17.55: Lírai önarckép. 18.10: Mikrofonközelben — Annie Cordy. 18.42: Osváth Júlia és Svéd Sándor énekel. 19.10: „Minden jegy elkelt" Közvetítés a Katona József Színházból: Varsói melódia, Lírai történet 2 részben. (Ism.). 20.35: Esti pihenő — muzsikával. 22.20: Táncdalainkból. 23.10: Zenekari muzsika. 0.10: Virágénekek.

PETŐFI RÁDIÓ

8.00: Miska bácsi lemezesládája. A Gyermekrádió műsora. 8.30: Mit hallunk? Érdekességek a jövő hét műsorából. 9.00: A Muszty—Dobay kettős műsorából. 9.15: A Magyar Rádió és Televízió Gyermekkórusa Bartók-műveket énekel. 9.30: Chopin: e-moll zongoraverseny. 10.11: Rosanna Carteri énekel. 10.30: A művelődéspolitikai rovat műsora. 10.40: Vasárnapi koktél Komjáthy György tánczeneműsora. (Ism.). 12.10: Jó ebédhez szól a nóta. Nótacsokor. 12.58: Hosszú az út Agráig. II. rész Aymée Sommerfeld regénye rádióra alkalmazva. (Ism.). 14.00: Táskarádió. Az Ifjúsági Rádió zenés műsora. 15.00: Jelenidőben. III. évfolyam. 8. szám. 15.35: Lakatos Sándor népi zenekara játszik. 16.05: Schubert: B-dúr trió. 16.40: Mikrofon előtt az irodalmi szerkesztő. 16.50: Élő szó. 17.20: Wilhelm Furtwängler vezényel. 18.45: Szeretlek kedvesem. Petőfi Sándor versei.19.00: A rézeszkimók titka... stb. 19.15: Jöestét, gyerekek! 20.10: Testamentum. Juhász Gyula versei. 20.15: A főszerepben Benjamino Gigli. VIII. rész Verdi: Aida. Négyfelvonásos opera. Közben: 21.42: Örök napsütés felé. Olasz Lajos versei. 21.49: Az operaközvetítés folytatása. 23.10: Vonószenekarok műsorából.

...Brüsszel, Jas... Stockholm. 20.10: A dzses... land Kirk egy... Pierre Boulez... ből. 21.26: K... Alibi. Agatha... nek rádióvált...

BU...

9.28: Félidő 0:1. Magyarul beszélő lengyel ifjúsági rövidjáték-film-sorozat 5 rész: Vigyázat! Detektív! 10.00: Ki lesz a győz... 11.00: Magyarország—Románia. Férfi utánpótlás válogatott kézilabda-mérkőzés közvetítése. Ozdról. 11.50: Táncdalfesztivál '72. III. elődöntő. Közvetítés a József Attila Színházból, felvételről (Ism.) (SZINES!) 16.30: Mackinpot úr Mágocson. Dokumentum-műsor. tes — Zánkán? Játékos sportvetélkedő a balatoni Üttörővárosból. 17.10: Világjárók. Magyarul beszélő francia rövidjáték-film-sorozat. 5. rész: Isztambul. 17.35: Delta. Tudományos híradó. 18.05: Népművészet — népszokások. Rövidfilm-sorozat: 5. Kalocsai rapszódia (SZINES!). 18.25: Kalendárium. 18.40: Esti mese. 19.00: A „HÉT". 20.00: Hírek — Sporthírek. 20.10: B—21. Tv-film II. rész. 21.15: Verdi-est Szegeden. II. rész. 22.15: Hírek — Sporthírek. 22.30: Jó éjszakát felnőttek: Casanova kontra Kékszakáll bábfilmsorozat VI rész: Bika (SZINES!).

POZSONY

9.30: Bábjáték. 10.00: Minden szélességi körön. A Kaspi-tengertől a Szevan-tóig. 10.20: Személyiségek enciklopédiája: Koroljov űrhajókonstruktőr. 11.30: Vasárnapi magazin. 12.00: Hírek. 14.00: Kerékpárverseny. 16.00: Csehszlovákia—Lengyelország—Bulgária úszóverseny. 17.40: Lányok-fiúk magazinja. 18.40: Esti mese. 19.00. Tv-híradó. 19.25: Sportered-

...la Mancha. Miguel de Cervantes Saavedra regénye folytatásokban XXV. rész. 9.30: A hét zeneműve — Debussy: A tenger. 10.05: Szimfónikus zene. 12.20: Ki nyer ma Szegeden? Játék és muzsika tíz percben. 12.35: Tánczenei koktél. 13.20: Ifj. Lakatos Vince népi zenekara játszik, Lovas Lajos énekel. 13.50: Válaszolunk hallgatóinknak 14.05: Edes anyanyelvünk. Lőrincze Lajos műsora (Ism.) 14.10: Radnai György énekel, közreműködik a Magyar Rádió és Televízió szimfónikus zenekara. 14.19: Mozart: D-dur „Párizsi" szimfónia. 14.40: Beszélgetés egy versről. Illyés Gyula: Dithyrambus a nőkhöz. 15.10: A képzelet varázslója. Epizódok Verne életéből. IV. rész. 15.42: West Side-i történet. Részletek Bernstein zenés játékából. 15.59: Hallgatóink figyelmébe! 16.00: A világgazdaság hírei. 16.05: Petőfi kalendárium. 16.11: Csenki Imre vezényel. 16.32: A Metró-együttes felvételeiből. 17.05: Külpolitikai figyelő. 17.20: A Magyar Rádió és Televízió szimfónikus zenekarának új felvételeiből. 17.44: Mit ígér a holográfia? Beszélgetés Varga Péterrel, a Központi Fizikai Kutatóintézet főmunkatársával. 18.00: A Belügyminisztérium „Duna" Művészegyüttesének népi zenekara játszik. Mészáros Tivadar vezetésével. Kovács Apollónia énekel. 13.30: Lenau születésének 130. évfordulóján 18.58: Hallgatóink figyelmébe! 19.40: „Énekelj nekünk"... Berlin, Brüsszel, Buda-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DOLGOZÓK LAPJA
Tatabánya

1972 AUG 6

Várdeák Ildikó

KERÁMIA A KERTBEN

Az ember már régen felfedezte, hogy egy-egy nagyobb zöld pázsitot, vagy kertrészt nem csak virágokkal, de különféle tárgyakkal is lehet díszíteni.

Az első megtervezett és „épített" kert Semiramis függőkertje volt, az ókori világ hét csodája közül az egyiknek számított. Azóta minden történelmi korszak az építészet mellett hozzáadott valamit a kertkultúrához is. Így például a görögök isteneik szobrait helyezték el a ligetekben, a római átriumos lakóházak kertjét telt medencékkel díszítették. A középkor a szentek szobraival díszített kolostorkerteket, a reneszánsz a szoborral díszített szökőkutakat „újjította. De sorolhatnánk tovább, hogyan igyekezett a barokk parkokban, a rokokó kertekben az ember, a növények és a szobrok képében, a művészi alkotások összhangját, harmóniáját megteremteni. Ezen a téren a századforduló óta nem sok eredménnyel dicsekedhetünk. Örökül jószerivel csak a giccses kerti törpe maradt ránk. Pedig, miként a rohamosan fejlődő és változó lakáskultúrában, a kertkultúrában is — legyen az bár tenyérnyi családi ház kertje — mindenképpen érvényre kell juttatni mai esztétikai igényünket.

A modern kert: zöld fűfelületen elhelyezett, színhatásaival érvényesülő virágfoltok, egy-két árnyat adó fával kiegészítve. Ilyen környezetbe, legyen az családi ház előkertje, vagy emeletes, modern lakóház kertje, mindenképpen kívánkozik valami művészi alkotás, valamilyen figurális tárgy, de nem giccs, nem a hagyományos gipsztörpe.

Csehszlovákiában fiatal keramikusoknak pályázatot írtak ki kerti kerámia tervezésére. A pályázat szép eredményt hozott. Főleg nagyméretű, stilizált madarakat, és állatfigurákat terveztek a kerámikusok. A boltokban így a kerttulajdonosok válogathatnak hosszú nyakú gém, sétáló páva, kutyafigura és elemekből összerakható, építhető, térelválasztó jellegű karámiafalak között. A kerámiák jól tűrik az időjárás viszontagságait, télen sem kell fedél alá vinni ezeket.

Nálunk még nincsenek ilyen biztató eredmények. Évekkel ezelőtt forgalomba hozták a „görög virágtartó" néven ismert, samottból készített virágtálat és vázát. Ezek egymáshoz illeszthető olyan virágtartók, amelyekbe cserepes virágot, leandert, vagy nagyobb kerti növényt lehet elhelyezni. Ezt szívesen vásárolják, mert a lakásokban is megfelelnek téli virágtartóknak. Ez azonban még nem kerti kerámia. Évekkel ezelőtt a pécsi Zsolnai gyár is bemutatott néhány kerti kerámiafigurát. Az egyik *(1. kép)* a „Harcos", — kerek formájú, karddal, pajzzsal „ellátott" harcias kisvitéz, míg a másik nagyobb, bajuszos és kerekpajzsos figura. Mindkettő formatervezett, esztétikai arányaival sokkal inkább illik „házőrzőként" az előkertbe, mint a régi gicces törpefigurák.

A másik kísérlet *(2. kép)* a kerti kerámiára az absztrakt megfogalmazású kakas figura. Ez talán kissé tagoltabb formájú, mint amit a mai közízlés még meg tud emészteni, de mindenképpen jó művészi

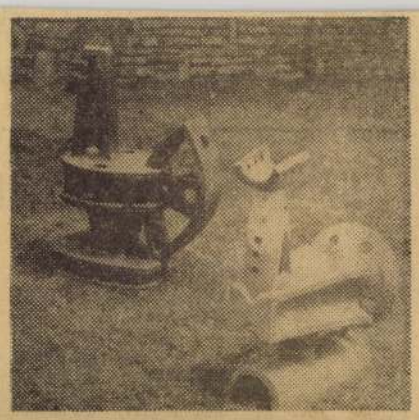

elgondolás arra, hogy a háztájhoz tartozó kakast, — mint kerámiát alkalmazza a kert díszítésére.

Az új kerti kerámia megteremtésében tehát még a művészek ötleteire, kísérletezésére van szükség. Az utóbbi idők alkotásai közül igen szép Várdeák Ildikó kerámikus samottból készített, rusztikus felületű kerti vázája, és a Sarkadi Vera által tervezett kerti amfora. Ezek közül a boltban még kevés kapható, és mindenképpen hasznos lenne, ha a városi parkokban, vagy köztereken „kamarakiállítást" rendeznének — a közízlés alakítása érdekében —, ezekből a művészi alkotásokból.

K. M.

Várdeák Ildikó, keramikus

● VÁRDEÁK ILDIKÓ keramikusművész munkáiból nyílik kiállítás holnap délután fél 6-kor a Csók Galériában. Megnyitja S. Nyírő József, a Kossuth Könyvkiadó főszerkesztője.

–: Ó Várdeák Ildikó

8.

Esti Hírlap, Bp. 1978. aug. 9

A kiállítótermek programjából

A kiállítótermek hétfő kivételével naponta 10—18 óráig látogathatók. Az ettől eltérő nyitvatartásokat külön jelezzük.

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA (V., Váci u. 25.): Perei Zoltán festőművész kiállítása aug. 10-ig. —Várdeák Ildikó keramikusművész kiállítása aug. 10-től 24-ig.

FÉNYES ADOLF-TEREM (VII., Rákóczi út 30.): Kunvári Lilla szobrászművész kiállítása aug. 27-ig.

HELIKON GALÉRIA (V., Eötvös L. u. 8.): Lóránt Zsuzsa szobrászművész kiállítása aug. 20-ig.

JÓZSEFVÁROSI KIÁLLÍTÓTEREM (VIII., József krt. 70.): Modern német grafika szept. 4-ig.

KULTURÁLIS KAPCSOLATOK INTÉZETÉNEK KIÁLLÍTÓTERME (V., Dorottya u. 8.): A XI. VIT tiszteletére rendezett nyári ifjúsági építőtáborok című kiállítás aug. 13-ig.

LILA ISKOLA (XV., Kavicsos köz 4.): Matyófalvi Gábor szobrászművész kiállítása aug. 10-től 31-ig.

NAGY BALOGH JÁNOS KIÁLLÍTÓTEREM (XIX., Ady E. út 57.): A Nagy Balogh János képzőművészeti kör kiállítása aug. 20-ig.

STÚDIÓ GALÉRIA (V., Bajcsy-Zs. út 52.): Kárpáti Tamás festőművész kiállítása aug. 19-ig. Nyitva: 9.30—18, szombaton 9—14 óráig. Vasárnap zárva!

VIDÉKI KIÁLLÍTÁSOKBÓL

SZENTENDRE, SZABADTÉRI NÉPRAJZI MÚZEUM (Szabadság-forrás): Felső-Tisza vidék népi építészete, gazdálkodása és lakáskultúrája. Református temető — magyar népi sírjelek: csónakalakú fejfák és kopjafák. Nyitva: okt. 31-ig hétfő kivételével 9—17 óráig.

FERENCZY MÚZEUM (Marx tér 6.)

KOVÁCS MARGIT KERÁMIAGYŰJTEMÉNY (Vastagh Gy. u. 1.)

CZÓBEL-HÁZ (Templom tér 1.)

BARCSAY GYŰJTEMÉNY (Dumtsa Jenő u. 10.)

MŰVÉSZTELEPI GALÉRIA (Vöröshadsereg u. 59.): Korniss Dezső gyűjteményes kiállítása aug. 27-ig.

KERTI TÁRLAT a szentendrei szobrászok alkotásaiból szept. 30-ig a Czóbel Múzeum udvarán.

DEBRECEN, KOSSUTH LAJOS EGYETEM: VI. Országos Nyári tárlat aug. 13-ig.

PÉCS, KÉPCSARNOK BEMUTATÓTEREM: Kopcsányi Ottó ötvösművész kiállítása aug. 10-től 24-ig.

SZEGED, KÉPTÁR: XIX. Szegedi nyári tárlat aug. 27-ig.

SZEGED, GULÁCSY-TEREM: Kollektív kiállítás aug. 17-ig.

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA
(Budavári Palota)

Vasárnap, 13-án, de. 11-kor: Térzene. Közreműködik a Magyar Néphadsereg Központi Zenekara. Vezényel: Auth Henrik és Lovász István.

BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM

Vasárnap, 13-án, de. 11-kor a Barokk udvarban: Az Arion Mandolin Együttes játszik. Vezető: Lénárt Gusztáv.

MEZŐGAZDASÁGI MÚZEUM

Vasárnap, 13-án, de. 11-kor: Gőzgépek a mezőgazdaságban címmel Réz Gyula tart előadást. (Egész héten filmvetítéseket tartanak!)

TIT-PROGRAMOK

TÁRLATVEZETÉSEK

SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM

Vasárnap, 13-án, de. 9-kor: a THRÁK KULTÚRA ÉS MŰVÉSZET c. kiállításon tárlatvezetést tartanak a múzeum tudományos munkatársai, továbbá az érdeklődők részére a kiállításhoz kapcsolódó filmeket vetítenek a múzeum előadótermében.

NÉPRAJZI MÚZEUM

Vasárnap, 13-án, de. 10-kor: MUNKÁCSY MIHÁLY ÉS PAÁL LÁSZLÓ MŰVÉSZETE. Vezetők: Ecsery Elemér és Mezei Ottó művészettörténészek.

KÖZLEKEDÉSI MÚZEUM

Vasárnap, 13-án, de. 11-kor: HÍRES MAGYAR HAJTÓK ÉS HAJTÓKOCSIK. Előadó: Kóczánné Szentpéteri Erzsébet főmuzeológus. (Vetített színes diaképek.)

BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM

(Budavári Palota E-épület, megközelíthető a Dísz tér felől a 16-os autóbusszal és a Clark Ádám térről a V-busszal)

A KÖZÉPKORI BUDA KIRÁLYI VÁRPALOTÁJA ÉS GÓTIKUS SZOBRAI c. kiállításon minden vasárnap de. 10, 11 és 12, valamint du. 15, 16, 17 órakor a múzeum tudományos munkatársai tartanak vezetést.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

Várdeák Ildikó

PESTI MŰSOR
kerámikusművész

1978 AUG 16

1021

Műhelybeszélgetés Várdeák Ildikóval

Életünk számottevő részét mesterséges környezetben töltjük, ezért a bennünket körülvevő tárgyak erősen hatnak ránk, befolyásolják közérzetünket, hangulatunkat, lelki jelenségeinket. *Várdeák Ildikó* keramikusművész, az Iparművészeti Főiskola elvégzése után, az emberiség legrégibb, ősi múltját idéző fazekasmesterek nyomdokain haladva arra vállalkozott, hogy szebbé, otthonosabbá tegye a ma emberének környezetét, olyan használati tárgyakat teremtve, amelyek jelen vannak mindennapi életünkben, s velük egyedibbé tehetjük környezetünket.

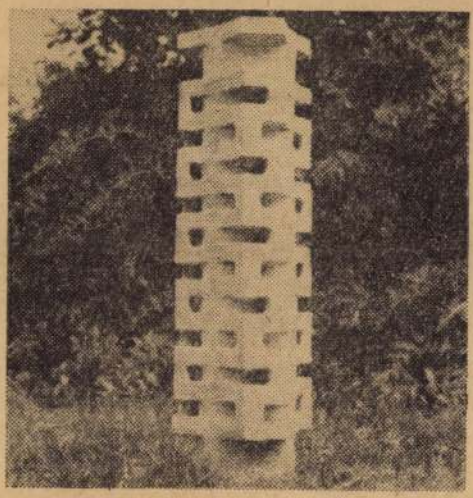

„Nem a tárgy, hanem az ember a cél."
(Moholy Nagy László)

— A használati tárgy értékkritériuma: *a célszerűség, használhatóság* és a *tetszetős kivitel*. Sokszor éri vád az iparművészeket, hogy a formatervezés és a funkcióhoz igazodás, nem minden esetben valósul meg.

— A mindennapi használati tárgy esetében *az emberi test méretei, arányai, mozgásirányai a mértékadók*. Ez alapszabály volt a tárgyformálás korábbi századaiban is. Gondoljunk csak a fazekasmesterek munkáira, akiknél az elsődleges szempont a funkcióhoz igazodás volt. Amikor valamilyen tárgyat elkészítek, mielőtt bemutatnám vagy vásárlásra kínálnám, itthon mindig kipróbálom. Használat közben elválik, menynyire célszerű.

— *A használati tárgyak készítését mennyiben befolyásolja a divat?*

— Kár lenne tagadni a különböző divatok szerepét. Ez a kerámiára éppúgy érvényes, mint bármilyen más alapanyagú tárgyra. Újabban, mióta a gyári termékek dömpingjében élünk, az emberek szívesebben fogadják mikrokörnyezetükben az egyedi munkát tartalmazó tárgyakat. Ezekhez az igényekhez szívesen alkalmazkodom. Újdonságnak számít a most bemutatott kétfajta fondue készletem. A sajtoskészlet egyszerűbb kivitelű, kevesebb tartozékkal, a húsos fondue-höz több edény kell, így ehhez többféle tálat készítettem.

— *A különböző méretű kaspók, térplasztikák egy másik, de feltétlenül rokon terület utáni érdeklődés szülöttei.*

— Ezek más technológiával is készülnek. A kertiedények samottos masszából, ettől anyagunk durvább, rusztikusabb, de rendkívül mutatós, impozáns elemei lehetnek a kertnek. A nagyobb méretű virágtartók aljára fotelkerekeket szereltünk, így lényegesen könnyebb a súlyos cserepes virágok mozgatása. A térplasztika-készítést nagyon kedvelem. A szépen ápolt kertekben néha elképesztő díszítőelemeket látok, ez a harmóniatörés indított, hogy olyan térplasztikát teremtsek, amelyek nem idegenek a tájtól.

Lakásán a mennyezetig felkúszó polcokon poharak, ibrikek, likőrös-, kompótos-, kávéskészletek, tálak, kaspók sokasága, a színek, minták változatos gazdagsága fogadja a látogatót. A számtalan remekmű láttán a legelső gondolatom az, mennyire nehéz lehetett a művésznőnek, amikor legújabb kiállítására — mely augusztus 10-től 24-ig, a Csók István Galériában tekinthető meg — kellett kiválasztania, a munkásságát jól reprezentáló anyagot. Várdeák Ildikó ars poeticája: *környezetünk kultúrájának szolgálata*. S, hogy ezt eddig is jól teljesítette, bizonyítja, hogy a kemencéjéből kikerült darabok, a magyar kerámiaművesség hírnökei is a nagyvilágban.

Németh Erika

Ildikó Várdeák.

István-Csók-Galerie: Keramik von Ildikó Várdeák. Die Künstlerin absolvierte 1953 die Hochschule für Kunsthandwerk, seit 1962 befaßt sie sich mit Keramik. Ihr Anliegen ist es, die Umwelt des modernen Menschen schöner und anziehender zu gestalten, sie formt Gebrauchsgegenstände, die in unserem Alltagsleben unauffällig, aber eben deshalb umso wirksamer tiefen menschlichen Gehalt ausdrücken: die innere Affinität des Menschen zum Schönen, zur Schönheit. Ildikó Várdeák verfolgt die neuesten Stilrichtungen mit großer Aufmerksamkeit, ihre sensibel gestalteten Services für Kaffee, Wein, Tee oder Kompott sowie ihre Vasen und Schalen sind sehr beliebt.

Ausstellungen

Daily News, 1978. aug. 15.

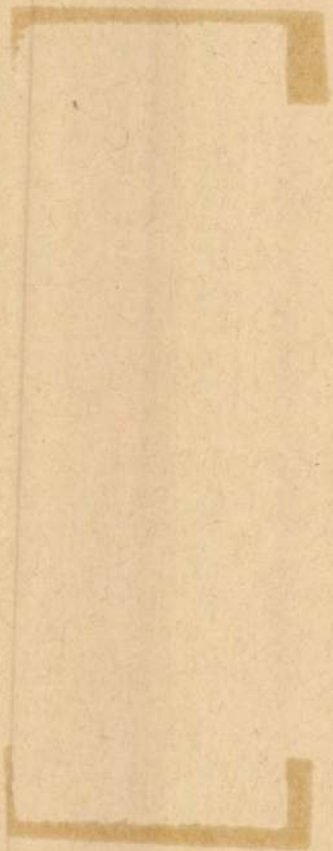

Várdeák Ildikó
kerámikusművész

102

1978.VIII.10. 19,30 N. Tvl.

Tv-hiradó

- Kellemes otthon szinfoltjai sorjáznak a budapesti Csók István Galéria ma megnyilt kiállitásának asztalszerü emelvényein. Várdeák Ildikó kerámikus müvész kiegyensulyozottan korszerü feketés, boros, teás, kompótos készletei, tálai, vázái már külföldön is sikerrel hirdették a magyar kerámiamüvesség szinvonalát. A katalógus bevezetőjét iró S. Nyirő József, a Kossuth Könyvkiadó főszerkesztője igy fogalmaz: Szerényen, csupán arra vállalkozott, hogy szebbé, ~~othono-~~ otthonosabbá tegye a modern ember környezetét, ilyan használati tárgyakat teremtsem, /szalagforditás/.

VÁRDEÁK ILDIKÓ KERÁMIÁI

Csók Galéria

Ezek a kerámiák nagyobbrészt kinőtték a lakótelepi otthonokat. Még a tányérok is: méteres átmérőjükkel a római légiók pajzsaiként sorakoznak a főfalon. Együtt inkább bizonyos távolságból élvezhetők, de érdemes egyenként, közelről is szemügyre venni őket. Alapos anyagismeret kellett ahhoz, hogy a színek matt fénye a szántott föld, az omló rögök ritkán látott színharmóniáját rögzítse!

Várdeák Ildikó tárlatán az ősi hagyományt folytató edényeket és díszkerámiákat láthatunk: kobaltkék süteményeskészletet, türkíz-fekete mázkombinációjú kávézóegyüttest és a divatos fondeau-készítés tartozékait. Mellette az „eladva" táblácska. Bárcsak a kiállítás nagyobb részét alkotó térplasztikák mellett is láthatnánk ilyen jelzéseket! Mert a leginkább figyelemre méltók a sokszorosításra is alkalmas, változatos formájú, nagyméretű kerámiák. Testükre csigavonalban, osz-

sok, játszó, táncoló leányok, ünnep-
lőbe öltözött beszélgetők, férfiak,
asszonyok portréit találjuk. A vise-
letek élénksége kezére játszott V.
Barta Évának: színérzékenysége ki-
élhette magát a pompás színvilág-
ban. Nem bocsátkozott mellékes
részletekbe, de nem intézte el a lát-
ványt színes maszatolással sem. A
helyszínen festett, a lényegre, az
összhatásra helyezte a hangsúlyt.
Virágcsendéleteinek népszerűségét
jelzi, hogy rövidesen színes levelező-
lapokon is megjelennek.

Szij Rezső

TÓTH ISTVÁN FOTÓKIÁLLÍTÁSA
Kecskemét, SZMT Művelődési Központ

Tóth István vidéken, Cegléden él,
tíz külföldi fotószövetség tiszteletbeli tagja, öt világrész több tucat
pályázatának díjnyertese, Bordeaux
város díszpolgára — méltó képviselője annak az alkotógárdának,

tottan vagy egymasra epuive, szog-
letes formák nőttek; színük a nap-
szítta homoké. Itt a teremben csak
impozáns méreteikkel, tudatosan
komponált idomaikkal hatnak. Ha-
lott szépségek. Kint, kertek, parkok
pázsitján lelnének igazán életre. A
napsugártól fények és árnyak moz-
dulnának testükön. Kár őket tetsz-
halottként termekben tartani. (*Ké-
pünkön Várdeák Ildikó díszedényei*)

Sobók Ferenc

3

VÁRDAI SZILÁRD

az 1880 november hó 14-én megnyíló Iparművészeti Iskolának id. Mátrai Lajos, Rauscher Lajos és Schikedánz Albert mellett negyedik tanára 1936. évi április hó 23-án halt meg egy hosszú és munkás élet alkonyán nyolcvanegy éves korában. Iskolánkban az elemi mértan és ábrázoló mértan, valamint az elméleti távlattannak volt tanára, az iskola megnyíltától 1892-ig. Buzgó apostola volt a hazai rajzoktatásnak és művészképzésnek; az ifjú Iparművészeti Iskola megalapozása mellett az Országos Mintarajziskola átszervezésében is nagy szerepe volt; a magyar rajztanárok egész nemzedéke vallja mesterének s fali mintái és magyar díszítményei országszerte ismertek és használatosak voltak a rajztanításnál.

Szülőföldjén, a pozsonymegyei Ottóvölgyben kívánt nyugodni. Vele elköltözött az iskola első tanári testületének utolsó tagja is. Az Iparművészeti Iskola a nemes művészetért lelkesedő, hivatásáért buzgó, végtelenül szerény, de erősakaratú, szilárd jellemű kartársat gyászolja Várdai Szilárdban.

18499-1912. szám.

A Müemlékek Orsz. Bizottságának, f. évi február hó 8-án, 77. sz. a. kelt felterjesztésére, tudomás és további megfelelő eljárás végett megküldöm.

Budapest, 1912. március hó 7.

A minister rendeletéből:

<Várdai Szilárd>

Könyvel

<.> Magyar diszit-
mények. Bp.
1910

Vándai Kilárd

1.

Ráth György 1896

159. l
164. l
165. l.

módszerek újra átgondolásának szándéka foglalkoztatta. Mintha a formautánzás helyett most a formateremtés problémáját szeretné megoldani. Mintha — mit kerülgessük a szót! — mondanivalói számára egy absztraktabb formai nyelvet keresne. Ezt az új vágyat a korszellem hatása eléggé megmagyarázza. De ahogy *Simon* képei ma mutatják, művészi világnézete gyökeresen aligha fog megváltozni. A természet, az érzés, az ábrázolás mindig fontosabb lesz előtte, mint a hideg értelem, mely tudományosan kieszelt rendszerekbe szeretné szorítani a művészetet. Szabadságra született egyénisége, a költészet bája iránt oly fogékony érzelmessége, arisztokratikus ízlését mindenekfelett érvényesíteni akaró kultúrája s a festés szenvedélyes öröme alkotás közben szinte elsöpör benne minden elemzést és elvont spekulációt. De arra mindenesetre jó lesz a művésznek ez az öntudatos stíluskeresése, hogy elmélyítse *Simon* művészetét, mely csak nyerhet vele, ha eddigi kvalitásait még új értékekkel is fogja gyarapítani.

Rózsa Miklós.

	Összeg	
	Bevétel	Kiadás

Trento, ma anche nella compilazione e nella pubblicazione dei suoi atti. Per questa scena non dovette brancolare nel buio, gli fu possibile attingere da fonti più immediate. Bologna era stata

Várdai Szilárd

cikke

l.

Művészi Ipar

1891. 97. és kv.

M.

paesaggio; raggiunge i suoi scopi servendosi unicamente dell'elemento naturale.

Il manoscritto dell'Oretti parla di altri lavori ancora del Pizzoli, ma di carattere occasionale. Nel rinascimento, ma soprattutto nell'età barocca, fu di gran moda ricorrere al concorso degli artisti per organizzare grandi feste, o funerali. In quest'ultimo caso, la cassa poggiava su d'un catafalco dalle pareti ornate con chiaroscuri rappresentanti scene bibliche o allegoriche. Pizzoli dipinse uno di questi catafalchi in onore di Amadore Spada nel 1708. Il disegno di tale catafalco c'è stato tramandato da un'incisione del Pisarri. Un altro ne eresse nel 1727 a Montalto, in onore di Floriano Malvezzi, rettore del collegio omonimo, ma non ne conosciamo il disegno.

XIV.

Il Pizzoli, nella sua gioventù senza dubbio fu impressionato dai grandi bolognesi: i Caracci, Guido Reni, Tiarini. Non ne abbiamo però prove sicure, come non è possibile scorgere

194. **Honti János:** *Az úrfiú, aki a paradicsomban járt.* 12 népmese a világ 3000 éves mesekincséből a felnőttek számára. Vadász Endre színes rajzaival. „Az év legszebb könyve" címet nyerte el. (Bolti ára 7·80 P.) **Pontértéke: 15.**

195. **Kenyeres Imre:** *Aurora.* Kisfaludy Károly almanachjának kiadása, bevezető tanulmánnyal és 34 képpel. (Bolti ára 2·80 P.) **Pontértéke: 5.**

196. **Kruif, Paul:** *A bacillusok világa.* A világhírű szerző óriási sikert aratott művének propagandakiadása vászonkötésben. Vk. (Bolti ára 6 P.) **Pontértéke: 12.**

197. **Sztrókay Kálmán:** *A természet titkai nyomában.* A modern fizika könyve. Say Kornél rajzaival. 286 lap. Vk. (Bolti ára 6 P.) **Pontértéke: 7.**

198. **Biró Izabella** és **Schlandt Henrik:** *Szólások és fordulatok magyar-német gyüjteménye.* 653 l. Vk. (Bolti ára 32 P.) **Pontértéke: 60.**

200. **Domanovszky György:** *A szkitáktól a magyarokig.* 22 l. szövegrész, 32 képpel. (Bolti ára 2·80 P.) **Pontértéke: 5.**

201. **Kardos Tibor:** *Kálti Márk képes krónikája.* A Bécsi Képes Krónika kiadása, 90 képpel, 2 színes, facsimile melléklettel. (Bolti ára 2·80 P.) **Pontértéke: 5.**

203. **Pauler Ákos:** *Bevezetés a filozófiába.* Tudományos gyüjtemény. 268 l. (Bolti ára 6·40 P.) **Pontértéke: 8.**

204. **Dékány István:** *Bevezetés a társadalom lélektanába.* Szociálpszichológia. **2 pont.**

205. **Gaál István:** *A föld története.* Történelmi geológia. **2 pont.**

206. **Irk Albert:** *A Nemzetek Szövetsége.* **2 pont.**

207. **Nagy József:** *Az ethika alapvonalai.* **2 pont.**

208. **Nagy József:** *A psychologia főkérdései.* **3 pont.**

210. **Alfredo Panzini:** *Xantippe.* Regény. Olaszból ford. Lukits—Várkonyi. Kötve. **3 pont.**

211. **Hunyady József:** *A magyar könyvkötés művészete a mohácsi vészig.* 111 o. 12 szövegképpel és 24 táblával. (Bolti ára 10 P.) **Pontértéke: 18.**

212. **Arany János Összes Prózai Művei és Műfordításai.** Az Összes Költeményeivel azonos kivitelben, bibliapapíron. Vk. (Bolti ára 22 P.) **Pontértéke: 40.**

213. **Genthon István:** *Az esztergomi főszékesegyházi kincstár.* Lepold Antal esztergomi prelátus-kanonok előszavával. 32 lapos melléklettel. (Bolti ára 2·80 P.) **Pontértéke: 5.**

214. **Szende Zoltán:** *A magyar katasztrófa 1918—19.* A történelmi Magyarország utolsó korszaka és összeomlása a nagy világégésben. III. bővített kiadás. (Bolti ára 3·60 P.) **Pontértéke: 7.**

215. **Zboray Ernő:** *Tizenöt év Jáva szigetén.* 315 oldal, 96 műmelléklettel, 106 nagyobbrészt eredeti képpel. (Bolti ára 11 P.) **Pontértéke: 14.**

217. **Az otthon és gazdasága.** Szerkesztette: *Gombocz Endre.* Gyakorlati tanácsadó a családi ház építésének, felszerelésének, kert- és állatgazdaságának kérdéseiben. 800 oldal. 192 rajzzal a szöveg között. Vk. (Bolti ára 6 P.) **Pontértéke: 8.**

218. **Rapaics Rajmund:** *A magyarság virágai.* A virágkultusz története. 423 oldal. 4 színes műmelléklettel, 14 táblával és 125 szövegrajzzal. Vk. (Bolti ára 7 P.) **Pontértéke: 10.**

219. **Fári—Vermes:** *A fényképezés új útjai.* 199 oldal. 1 színes táblával, 70 eredeti ábrával és fényképpel. (Bolti ára 6·50 P.) **Pontértéke: 13.**

220. **Rados Jenő:** *Magyar Oltárok.* Fólió alakú könyv. 91 szöveglap és CLXXI tábla. (Bolti ára 28 P.) A Magyar Könyvbarátok Szent István-évi ajándéka. Fbk. **Pontértéke: 25.**

221. **Várdai Szilárd:** *Magyar népi díszítő művészet.* 18 rajzzal, fólió alakban, mappában. (Bolti ára 10 P.) **Pontértéke: 20.**

222. **Szabó István Andor:** *Gondolattöredékek.* (Bolti ára 1·50 P.) **Pontértéke: 3.**

223. **Palotay Gertrud:** *Magyar népviseletek.* Konecsni György rajzaival. (Bolti ára 5 P.) **Pontértéke: 10.**

225. **Arvi Järventaus:** *Kis falu a világ végén.* A világhírű finn író nagy sikert adatott regénye. Vk. (Bolti ára 4·80 P.) **Pontértéke: 9.**

226. **Deér József:** *Pogány magyarság — keresztény magyarság.* A kiváló történész rendkívül nagyjelentőségű könyve. Vk. (Bolti ára 4·80 P.) **Pontértéke: 8.**

228. **J. Huizinga:** *A holnap árnyékában* című munkája szinte kiegészítője Ortega művének. A mai kultúrélet diagnózisát adja könyvében a világhírű holland tör-

Dárium
1939

ténettudós, s kifejezi rendületlen bizalmát a jövő fejlődésében. Vk. (Bolti ára 5·40 P.)
Pontértéke 10.

231. **Ybl Ervin:** *Mesterek és mesterművek.* Finom műízléssel és tudományos alapossággal megírt könyv a nagy mesterek nagy alkotásairól és sok elfeledett remekműről. Fvk. (Bolti ára 12 P.)
Pontértéke: 16.

232. **Ráskay Ferenc:** *Áram a tengerben* (Jászai Mari rajzi regénye). Jászai Mariról, minden idők legnagyobb magyar tragikájáról szól ez a könyv, életének egyik legérdekesebb részletét mondja el. Vk. (Bolti ára 4·80 P.) **Pontértéke: 10.**

233. **Catullus összes költeményei.** Fordította: *Devecseri Gábor.* Kétnyelvű kiadás, mely az antik költő csodálatos szépségű verseinek remekbekészült fordításait adja. Vk. (Bolti ára 7 P.)
Pontértéke: 14.

234. **Say Géza:** *A barokk Székesfehérvár.* Színes és élvezetes tanulmányban számol be Székesfehérvár gazdag barokk korszakáról a szerző, 32 egészoldalas képpel. (Bolti ára 2·80 P.) **Pontértéke: 5.**

236. **Dudichné-Vendl Mária** és **Koch Sándor:** *Drágakövek, különös tekintettel a mesterséges ékkövekre.* Ez a hatalmas, gazdagon illusztrált mű a nagyközönség számára ismerteti a drágakövek fizikai és kémiai tulajdonságait. Vk. (Bolti ára 10 P.) **Pontértéke: 14.**

237. **Entz Géza** és **Soós Lajos:** *Élet a tengerben.* 500 oldalas kötet, rengeteg képpel díszített könyvben szervesen összefüggő fejezetekben vonulnak el előttünk a tenger csodálatos élettájai és szervezetei. Vk. (Bolti ára 8 P.) **Pontértéke: 16.**

238. **Kendall J.:** *Az atómok világában.* Ez a tréfás ötletekkel és világos hasonlatokkal gazdag könyv a művelt közönséget szándékszik bevezetni a kémia érdekes világába. 16 rajz és 45 tábla díszíti a könyvet. Vk. (Bolti ára 7 P.)
Pontértéke: 14.

239. **Lovassy Sándor:** *Magyarország gerinces állatai és gazdasági vonatkozásaik.* Nélkülözhetetlen könyve ez a mezőgazdának, erdésznek, halásznak, vadásznak, kertésznek és tanárnak. Vk. (Bolti ára 10 P.) **Pontértéke: 20.**

240. **Molisch, Hans:** *A felkelő nap országában.* A világhírű szerző Japán természetvilágát és népét ismerteti ebben a munkában közvetlen tapasztalatainak és élményeinek alapján. Fv. (Bolti ára 3 P.)
Pontértéke: 6.

241. **Szabó Zoltán:** *Az átöröklés.* Az általános öröklástudomány elemei, figyelemmel a gazdasági és orvostudományi vonatkozásokra. (Bolti ára 20 P.)
Pontértéke: 40.

242. **Gróf Széchenyi-Walkenstein Ernőné:** *A törpe gyümölcsfák ültetése és gondozása.* A gyümölcstermesztők számára nélkülözhetetlen könyvnek ez már a harmadik átdolgozott kiadása. (Bolti ára 7 P.)
Pontértéke: 14.

243. **Kispéter Miklós:** *A győzelmes film.* A mai idők új művészetéről, a filmről írt nagyszerű kötet rengeteg illusztrációval. (Bolti ára 8 P.)
Pontértéke: 10.

244. **Császár Elemér:** *A Röntgen-sugárzás és gyakorlati alkalmazása.* Vk. 504 l. 359 kép. (Bolti ára 10 P.)
Pontértéke: 14.

245. **Behyna Miklós:** *Az akvárium élővilága, berendezése és gondozása.* Második bővített kiadás. 212 l. 2 színes műmelléklet. 156 kép. Vk. (Bolti ára 8 P.)
Pontértéke: 16.

246. **Magyary Zoltán:** *Amerikai államélet.* A közigazgatás útja az Északamerikai Egyesült Államokban. Vk. 302 l. (Bolti ára 5·60 P.) **Pontértéke: 12.**

247. **Kosáry Domokos:** *A Görgey-kérdés és története.* Történelmünk egyik legérdekesebb kérdése modern megvilágításban. Vk. 328 l. (Bolti ára 8·60 P.)
Pontértéke: 12.

248. **Makkai János:** *A háború utáni Magyarország.* Országunk mai helyzetének, társadalmának képe. Vk. 214 l. (Bolti ára 5·60 P.) **Pontértéke: 8.**

249. **Goethe:** *A bűnrészesek.* Fordította: Bardócz Árpád, Santhó Miklós rajzaival. Fűzve. (Bolti ára 2 P.) **Pontértéke: 4.**

251. **Szabó Zoltán:** *Cifra nyomorúság.* A Cserhát, Mátra és Bükk földje és népe. Vk. 282 l. 30 fényképfelvétellel. (Bolti ára 6 P.) **Pontértéke: 11.**

252. **György Lajos:** *Világjáró anekdóták.* A halhatatlan frisseségű magyar anekdótakincs válogatott gyüjteménye, tudományos magyarázatokkal. Sch. Kovács Kálmán remek rajzaival. (Bolti ára 6 P.)
Pontértéke: 8.

253. **Hóman Bálint:** *Szent István.* A nagy magyar történész ünnepi nagy munkája Szent István eszten-

fogalmat alkothatunk e műből, hogy milyen helyet foglal el e nemes anyag az iparművészetben. Szerző figyelme a megértésre szükséges minden lényeges körülményre kiterjed s gondosan kerüli a szorosan a tárgyhoz nem tartozó elkalandozásokat. Először a porcellán anyagával ismertet meg, mert az anyagok mikénti keverésétől függ a porcellán mineműsége és az adja meg a karakterét a gyártmányok különbözőségének. Röviden ismerteti a porcellán edények, szobrok, virágok, csipkedíszek készítésmódját; a mázzal való eljárást, a díszítésmódot, aranyozást. A porcellán történetét tárgyalva, megismertet a kínai és japán porcellán sajátosságaival. Az európai porcellánról szólva a sèvresi, meisseni, bécsi és herendi gyárak történetének keretében érdekes csoportosításban adja a porcellán készítésmódjának különböző korszakokban való fejlődéstörténetét, elmondva egyszersmind a készítmények sajátosságait úgy, hogy tiszta képet nyerünk az egyes gyárak gyártmányai mikénti készítésének különbözőségéről, mely főleg a színek finom árnyalatkülönbözőségében nyeri egyik fő ismertetőjelét.

E művet összegező természeténél és a tárgy lényegét kimerítő voltánál fogva nagy haszonnal fogja forgatni a műértő közönség. DR. T. J.

AJÁNDÉK AZ IPARMŰVÉSZETI MÚZEUMNAK. Gilming Ferencné született Fischer Hermina magánzónő igen értékes ajándékot adott legutóbb az Iparművészeti Múzeumnak. Az úrinő, aki eddig már több értékes ajándékot adott nemcsak az Iparművészeti Múzeumnak, hanem a Nemzeti Múzeumnak és a Szépművészeti Múzeumnak is, szép Biedermayer-kori ruhaszekrényt ajándékozott a múzeumnak. A szekrény, amely kőrisgyökér és madárjávorból készült, élénken bizonyítja, hogy miképen pótolták a díszt a fa, illetőleg anyagnak szépségével, finomságával és raffináltan művészi minőségével. A szekrény a múzeum bútorgyüjteményébe kerül.

SZAK-IRODALOM

MAGYAR DÍSZÍTMÉNYEK. Rajzolta és kiadja Várdai Szilárd. Budapest. I. füzet. 18 színes műlap; ára 20 korona. Az érdemes szerző egyike azoknak az úttörő művészeknek, kik már akkor, midőn a magyar népművészetet nem fedezték még fel, rámutatott a magyar hímzések ornamentikájának szépségére, eredeti voltára s aki a maga tervezeteihez is úgyszólván kizárólagosan a magyar népi ornamentikából merítette motívumait. Épp huszonöt esztendeje annak, hogy az első ilyfajta munkái (Abrosztervezetek. Kiadta a kereskedelemügyi miniszterium) megjelentek s általános feltünést keltettek. Azóta Várdai hangyaszorgalommal folytatta gyüjtését és főleg a somogyi szűrök, subák és bekecsek, valamint a felvidéki hímzések javából gazdagította motívum-kincsét, amelynek egy részét most adja közzé. A közlött néhány tervezetével pedig megmutatja módját annak, miként lehet ezeket az elemeket adott díszítményi feladatokon az eredeti jelleg megóvása mellett helyesen felhasználni. — Melegen ajánlhatjuk Várdai művét mindazoknak, akik rajztanítással és iparművészeti tervezéssel foglalkoznak. Megrendelhető közvetlenül a szerzőnél (Andrássy-út 71.).

LUISE SCHINNERER: Antike Handarbeiten. Wien. 25 l. Ára 3·10 korona. Volt öröm a feministák táborában és elkeseredés az ellenkezők táborában, midőn tavaly a miniszterium az Iparművészeti Múzeumhoz egy művészettörténelmileg doktorizált hölgyet nevezett ki. Eszünk ágában sincs e kérdéshez döntőleg hozzászólni. De per tangentem foglalkoznunk kell vele, mert csodás, évről évre szaporodik az egyetem műtörténelmi szakán a nőhallgatók száma, akik e tárgyat nem mint melléktárgyat, hanem mint kenyérkereső pályát tekintik, s mindenike reméli, hogy előbb-utóbb kinevezik valamely állami gyüjteményhez. Amilyen szorgalmasak és kitartók, el lehetünk rá készülve, hogy legyőzik férfikollégáikat. Ha tehát ez tény oly valószínünek és elkerülhetetlennek látszik, nem lehet most elméletileg tárgyalni a kérdést, hanem még a legelkeseredettebb antifeministának is beillesztésük felől kell gondolkozni. Eddig t. i. se pro, se kontra nincsenek tényeink, se irányadó előzményeink. A nők a művészettörténelem irodalma terén ezideig számottevő munkásságot alig fejtettek ki. Mert nem volt alkalmuk — mondják a feministák. Megengedjük, a jövő sok mindent igazolni, tisztázni fog; bizonyára ezt is. Addig is van egy talpraesett indítványunk. Ha már itt vannak és kopogtatnak a gyüjtemények kapuin, utaljuk őket oly osztályokba, amelyekre vagy természetük, vagy legalább eddigi működési körük őket javalják: a kézimunka körébe.

Az eddigi irodalom ugyan azt mutatja, hogy férfiak e téren is derekasan állták meg helyüket, de talán a nők gyakorlatiasabb és aprólékoskodó tehetsége még többet fog e téren termelni. A gödöllői művésztelepen pl. a nők szőnyegszövés terén igen művészi eredményeket mutatnak fel. Amellett nem csupán terveznek és előkészítik az anyagot, hanem az egész technikai munkát pontról pontra vezetik és ellenőrzik. Csipkék tervezése terén ugyan Dékáni tanár szép sikerekkel dicsekedhetik és csipkekészítő-intézetében mint vezető is megállja helyét. De már például Svédországban a nők a magasabb értékű kézimunka terén páratlan dolgokat alkottak. Legközelebb fekvő tehát az az óhajtás, hogy a művészettörténelemmel foglalkozó nők elsősorban ezen téren érvényesítsék képességüket.

Ezen a helyes úton jár Schinnerer, a bécsi cs. k. hímzőiskola tanárnője, ezen tanulmány megírója. Előtte már Frauberger, Lipperheide, Barwinska írónők állták meg becsülettel helyüket az irodalom ezen ágában. Most Schinnerer az egyiptomi ősrégi eredetű leleteken végez igen alapos tanulmányt. Míg az eddigi kutatások inkább kormeghatározásokra és esztétikai értékükre, stílusbeli sajátosságaikra vetették a fősúlyt, Schinnerer technikájukba mélyed bele és belőle igen érdekes következtetést von le, t. i. hogy a kézimunka, mint házi női ipar csodásan konzervatív, szívós és hosszúéletű. Ki gondolna például arra, hogy az egyiptomi

Magyar Iparművészet
1910. 282. l.

Pályázatok.

EGY ÉREMPÁLYÁZATRÓL. A Budapesti (budai) Tornaegylet választmánya három nyilvános pályázatot hirdet érmek r a j z á r a. A pályázati felhívásból megtudjuk a felírások szövegét, hogy a rajz az éremnek háromszoros nagyításában készítendő s hogy a három pályázatnak egyenként 100—100 koronás I., és 50—50 koronás II. díjai vannak. De nem mondja meg a szóban forgó felhívás, hogy mit akarnak pályázat útján beszerzendő rajzzal voltaképen csináltni? Rajz után, legyen az bár még oly részletesen kidolgozott, érmet veretni vagy öntetni nem lehet, hacsak előbb nem készítik el annak plasztikus mintáját. A bökkenő az, hogy erről nem esik szó a pályázati felhívásban s így félő, hogy a Tornaegylet a beszerzett rajzok nyomán esetleg valamelyik vésnökkel csináltatja meg a verő tőkéket vagy szobrásztanulóval mintáztatja meg az érem reliefjét. Alig hisszük, hogy akadna számottevő művész, aki ilyen körülmények mellett részt venne a pályázaton, még ha el is tekint a szűkre szabott díjaktól és nem is akad meg azon, hogy a pályázat bíráló-bizottságában nem művészek, hanem csupán a Tornaegylet választmányának kiküldöttei vesznek csak részt. Alig hisszük, hogy a Tornaegylet kétségkívül jó szándékból eredő, de fonák feltételekkel súlyosbított pályázatával művészi színvonalon álló érmekhez jutna.

Múzeális ügyek

AZ ORSZÁGOS MAGYAR IPARMŰVÉSZETI MÚZEUM IGAZGATÓSÁGA az intézetben tartott ismeretterjesztő előadásokat kiadványokban teszi hozzáférhetővé a közönségnek. Azok az intézet portásánál (Üllői-út 33.) szerezhetők be, egyenként 20 fillér árban.

Ezek az olcsó kiadványok kitünően szolgálják művészi céljukat, mert egyrészt azok is élvezhetik, kik az előadásokat nem hallgathatták, másrészt behatóbb tanulmányozásra nyújtanak alkalmat.

Eddig a következő előadások jelentek meg:

1906-ban. Lyka Károly: A képzőművészet és iparművészet határai.
Pekár Gyula: Byzánc kulturája.
1907-ben. Czakó Elemér dr.: A milánói kiállítás.
Eisler Mihály dr.: Aubrey Beardsley.
Gróh István: A sajómenti népies építés.
Keszler József: Iparművészeti képtelenségek.
1908-ban. Csányi Károly: A családi ház.
Gerő Ödön: A kompozicióról és a ritmusról.
Vay Péter gróf: Angol ipar és iparművészet.
1909-ben. Rerrich Béla: A reneszánsz és modern kert művészete.*
Sárosi Bella: A csipke múltja és jelene.*
1910-ben. Margitay Ernő: Izléstelenségek országa.*
Radisics Jenő: Hamisított régiségek.
„ „ A porcellán és története.

Radisics Jenő, múzeumi igazgató általános, régi óhajnak tett eleget, mikor előadását a hamisított régiségekről megtartotta és kitünő szolgálatot tett a műgyűjtőknek, mikor azt nyomtatásban kiadta. A műgyűjtők különösen nagy haszonnal fogják forgatni e füzetet, mely tájékozódást nyújt — a tudomány és tapasztalat alapján — a hamisítások felismerésére. Akik követik az ebben lefektetett irányelveket, a műtárgyak vásárlásánál kevesebb csalódásnak lesznek kitéve.

Szerző művében először is a hamisítás fogalmát hozza tisztába, mit kell tulajdonképen hamisításnak tartanunk.

Hamisítottak mindent, minden időben s nincs olyan gyüjtő, kit legalább egyszer be ne csaptak volna, vagy olyan gyűjtemény, hol hamisított tárgy ne fordulna elő. Három világhírű példát hoz fel. Ezek közül kétszer a Louvre igazgatója, egyszer Rothschild Alfons báró vásárolt hamisított műtárgyat. Brinckmann, a hamburgi múzeum igazgatója, kiállítást rendezett az általa vásárolt hamisításokból. Láthatjuk ebből, hogy még a tudomány sem mentesít hamisítások vásárlásától. A tudomány mindenesetre minimálisra csökkenti a tévedést, de a hamisítások felismerésénél a veleszületett műérzéket s hosszú évek tapasztalatait mi sem pótolhatja.

Leglényegesebb ismertetőjelnek mondja azt — mit műértő a tárgy megmunkalásán azonnal felismer — hogy a régiek egészen más eszközzel és más viszonyok között állították elő tárgyaikat, mint jelenben. Figyelmünket — gazdag tapasztalataiból merítve — felhívja a legaprólékosabb ismertető jelekre, melyek az anyag természetéből folynak és amelyeket az idő rajzol a műtárgyra.

Kezdve a hamisított ötvösműveken, ékszerek, textilmunkák, agyagművek, porcellán hamisításának ismertető jeleivel foglalkozik, felsorolva mindazokat a lényeges körülményeket, melyekről a hamisat a valódiról megkülönböztethetjük. Jelenleg, mikor a műgyüjtés fellendülése mindinkább csábít a hamisításokra, a gyüjtőknek megbecsülhetlen szolgálatot tesz e könyvecske, mert nagyobb óvatosságra int a műtárgyak vásárlásánál és a lehetőségig kioktat a tévedések elkerülésére.

Radisics Jenő: A porcellán és története. Ez a címe a 20 filléres kiadásban legújabban megjelent műnek. Örömmel üdvözöljük ezt a szakszerű, tömör s ennek dacára világosan érthető és kimerítő munkát, annál is inkább, mert a porcellánról szóló irodalmunk elenyészően kicsi a külföld (angol, francia, német) gazdag irodalmához képest. Helyes

* Ismertetve: Magyar Iparművészet 1909. év 1. sz. 29—31. old.

(Várdai Szilárd)

cikke

(-) Kelety Gusztáv.

Az O.M. Magy. kir. Mintarajziskola és Rajztanárképző Értesítője az 1902–3. tanévről

Bp. 1903.

Szerkesztette az intézet értesítőt

1902-től 1911-ig (?)

Benczúr Budavár bevételét mutató képe, egy másikon sportjelenet: nem tartjuk egészen helyénvalónak az ilyen transzponálást. Azok a képek más célra készültek, más anyagból nőttek ki; az ötvös fejleszsze ki a maga anyagából formáinak a díszítményeit. Nagyon érdekes a *Bachruch* serlegeinek és tálcáinak sajátságos zománca, (voltaképpen ellenzománca), mely előkelő és diszkrét, s jól hozzáilleszkedik az anyaghoz. Igen ügyesen alkalmazza továbbá Bachruch a régi magyar ékszerek motivumait és teknikáját zománcos dísztárgyain s ezzel sajátos, a külföldi ilyes tárgyaktól elütő, jelleget ad azoknak.

Krigler D. ékszerei nagyobbára ízléses, szolíd munkák. Egészen hazai hangulat van *Roger* ötvösmunkáin is. Nagyobbára régi magyar minták után jár, erőteljes alapmunkáira jól illeszkedik a finom erdélyi díszítő munka. Ékszereinek színhatása is előkelő. Viszont *Link* István kelyhein és tálain túlságos erősen érezzük a német hangulatot, s csak egy szép művű, sodrott zománcú kelyhe békít ki bennünket. Egészben véve a teknikának örvendetes készségét mutatja ez az ötvösmű-rész, és elismerőleg kell kiemelnünk, hogy ha ötvöseink nem is valami nagyon invenciózusak új, magyaros hangulatú formák kitalálásában, hát legalább pótolják ezt a hiányt azzal, hogy olykor a régi magyar ötvösművészethez mennek vissza magyaros motívumokért.

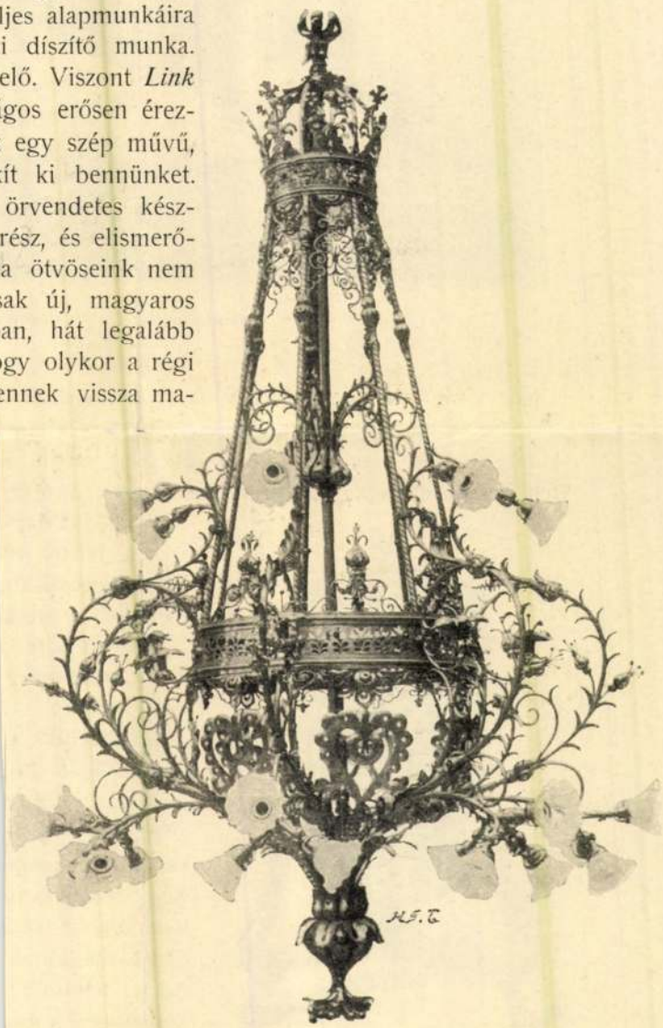

Tervezte Várdai Sz. Készítette Árkai S.

A MÁV. KIRÁLYSÁTRÁNAK CSILLÁRA.

Magyar Iparművészet
1897/98. 155. l.

Vándai Szilárd

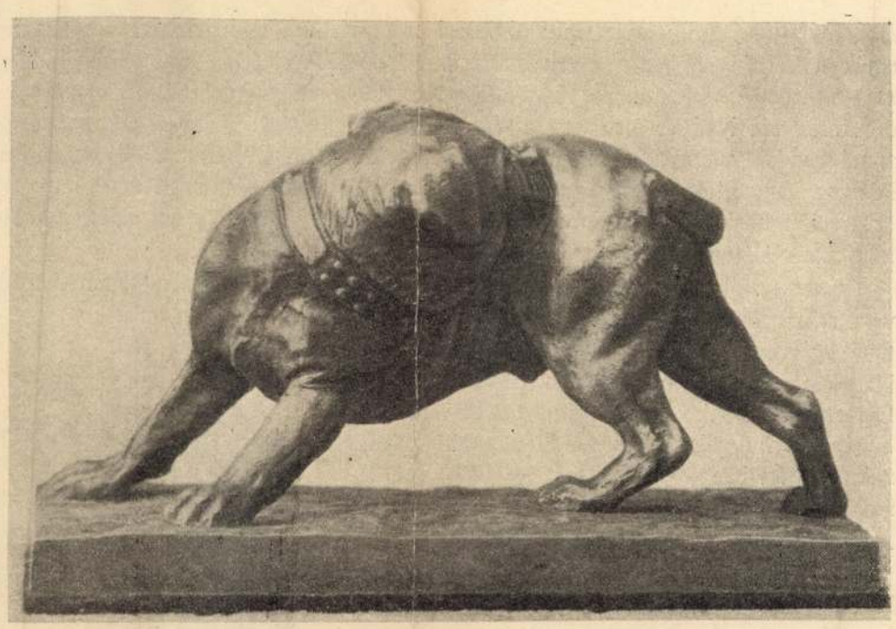

»KELLEMETLEN VENDÉGEK.« Bezerédi Gyula.
Bronz öntvény.

Két virágtartó vázát állít ki az Iparművészeti Társulat; mind a kettő a párisi világkiállításra kerül. Az egyiket *Nádler* Róbert vázlatos terve után *Loránfi* Antal vezetése mellett az iparművészeti iskola k
dékei készítették; gondos, lelkiismeretes munka,
erről az iskoláról
vázája barok-stíl
kált bronzkékítm
életteljes formákl
Thék Endre z
XIV. és empire)
talan munka.

Horti D. Walther és Howindt.
PAPIR-KOSÁR BŐRBŐL.

Ugyancsak a
pontosságát díc
kerámiai csopor
szítmények a te
vezőkben azonk
hogy nemzeti je
nyeknek. Formá
díszítő-dessinjük
denki tetszését;
képecskék, a miv
mezőit ékesíten
színű, elnagyolt

Várdai Szilárd

bemutatta a választmánynak a látszattani perspectivákhoz szükséges mintagyűjteményét, egyben késznek nyilatkozott lapjait kinyomatás céljából kész klisékben rendelkezésre bocsátani. Köszönetet kapott ajánlatáért.

Magyar Rajztanárok Orsz. Egyesületének Értesítője 1903. VI. 847. l.
(Egyesületi élet.)

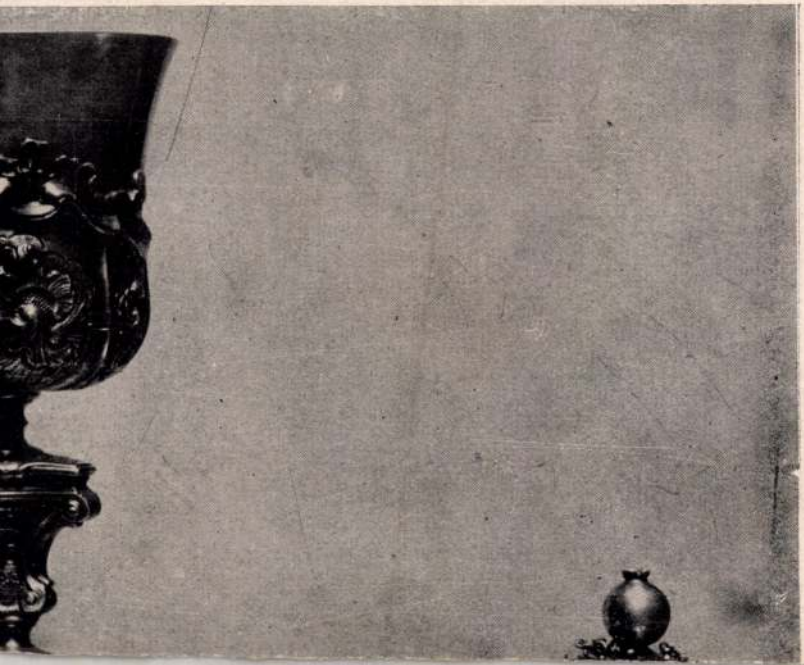

kik Rio-Janeirót épitették, hazájok városait vették mintául, azért e város nemcsak a portugal városok, de még az éghajlati viszonyok hátrányait is egyesiti. Rio-Janeiro utczái keskenyek s a hüsitő tengeri szellők bejuthatását akadályozzák. A házak a söpredék és szemét-lerakásra szükséges helyek nélkül épitvék, azért az utczavégek különösen rondák.

Kiszállásom napja szombatra esett, mely itt a koldusok napja. Alkalmam volt ezeket gyalog, lóháton, kocsikon s gyaloghintókban (kólyákban) rabszolgák által hordva, az utczákon koldulva láthatni. Efféle koldusok hevertek az utczasarkokon s templomajtóknál, betegségtől feldagadt lábaikat mutogatva. E szomoru látványtól egy csoport négerrabszolga által vonattam el, kik kávézsákokat hordozva fejökön, egyhangu afrikai énekkel könnyitették járásukat. Négerrabszolganők fel- s alá jártak az utczákon, s különféle, előttem tökéletesen ismeretlen gyümölcsöket ajánlottak, kiabálásokkal kisérve. Sok látnivaló volt s minden ismeretlen előttem.

A *Rua do Ouvidor* s *Rua dos Ourives* a legdiszesebb és legnépesebb utczák. Gazdag franczia s angol gyártmányok kirakatai egymás mellé sorozva, nem érdeklik az idegent annyira, mint a belföldi készitmények, t. i. a tollvirágok- s természeti ritkaságok-kereskedőinek kirakatai. A belföldi madarak tollaiból t. i. a természetes virágoknak legpompásabb utánzásai készittetnek. Semmi gyémánt, ékszer sem vetélkedhetik egy kolibri-tollakból készitett fejdisz pompájával. Smaragdsárga s arany vörös bogarak szintén alkalmaztatnak, s szárnyfödeleik virágleveleknek gyanánt használtatnak.

Hasonló érdekkel nézi az utazó a természeti tárak gyüjteményét. Mindennemü szép, nagy s undoritó rovarok, hernyók, csuszómászók, jaguárok, párduczok, s az indiánok fegyverei s ékszerei stb. vannak itt kiállitva. Mindezt már talán szebb példányokban is láttuk valamely európai muzeumban, de itt még azon érzés is hozzájárul, hogy azon országban vagyunk, hol ezek honosak s lehetséges, hogy maholnap a mutogatott állatokkal még dolgunk is lehet A város azon része, mely a kikötőhöz legközelebb van, az üzletek helye. Mesteremberek s a szegényebb osztály itt lakik, kereskedők rakhelyei s irodái itt vannak. A vagyonosabb osztályok lakásai a környék dombjain, a tengerparton s az öböl tulsó részén fekvő *Nictheroy, Praia Grande* és *St. Domingo* nevü gyarmatokban vannak szétszórva.

Nem kell emlitenem, hogy az európaiak lakását a braziliaiétól könnyen meg lehet különböztetni. Az utóbbi tarkán festett s nehézkes diszitményekkel ellátott házát a kertbe állitja, mely inkább temetőhöz, mint pihenő helyhez hasonlit, szobrot szobor mellé, öntött vasból készitett oroszlánt, Napoleont kalappal a hóna alatt, egy szarvas, vagy Venus mellé stb. állit, csak fákat nem láthatni. Daczára annak még sem sikerül a braziliaiaknak a vidék szépségét elrontani, s házaik a gyönyörü környezetben még itt-ott szépek is. Alig voltam itt egy pár napig, midőn az Egyesült-Államok megbizott miniszterétől meghiva, Petropolisba mentem, hol vendégszerető házában 14 napig tartózkodtam.

Petropolis egy, a Serra da Estrella nevezetü, 3000 láb magasságu hegylánczon fekvő kis helység, mely a braziliai császárnak, s több gazdag családnak nyári lakhelye, kik ott szép s nem szép villákat birnak. Gyönyörü kirándulás esik ide Rio-Janeiróból. Délután 1 órakor elhagyja az ember a vápost gőzösön, mely 2 óra hosszat erdős és mivelt szigetek közt az öblön keresztül jár. A gőzös *Mauá* nevü állomásnál kiköt, hol egy vonat készen áll, az utazókat egy félórai menet után a Serra tövéhez vinni. Itt a vasutat elhagyva, öszvérekkel huzott kényelmes kocsikban, s az itt kezdődő *Estrada do Industria e Uniao* országuton Petropolisnak tartunk. Ezen országutat az angolok épiték, s innen egészen a *Minas Geraes* tartományba huzódik. Egy európai út sincs jobban épitve s oly jó karban tartva. A legyőzendő nehézségek igen nagyok voltak, s kiállitása, be kell vallani, remekmü.

A szakavatlannak is sok élvet nyujt a természet, mert az országut sok kanyarulatában borzasztó mélységeket kerül, s magasan emelkedő nagy virágu zsirnövényekkel s parasitokkal benött függőleges sziklafalak hosszában vonul felfelé. — A mélységből őserdei fák s sötétzöld pálmák nyulnak fel s a kisebb fákhoz kötelekkel látszanak erősitve lenni; ezek felfutó növények, melyek a fákat beboritják, s melyek indái gyakran $^1/_2$ láb vastagságra is nőnek. Helyenkint a fák mohhal vannak boritva, mely 30 lábnyi hosszu tekercsekben lóg le. — Minden kanyarulatnál uj szépség mutatkozik; a völgyben a riojaneiroi hegylánczokkal keritett tengeröböl tünik fel, s azon tul a véghetlen oczeán sikja terül el.

Hét órakor este Petropolisba érkeztünk. A házak a völgyekben elszórva épitvék, a helység egyszerre nem tekinthető át, de számtalan kedves pont látható. Az itteni hüvös éjszakák miatt sok család a meleg időszak alatt itt lakik.

Érdektelen volna, minden csekélyebb körülményt az olvasóval közölni. Csak röviden érintem, hogy azonnal a Dom Pedro secondo vasutnál alkalmaztattam, s az ország valódi belsejébe kellett mennem, s most már egy esztendőnél több, hogy a Rio-Janeiro, Minas Geraes s St. Paulo tartományokat ismerem s némileg jogositva érzem magamat ez országról, népéről s szokásairól véleményt mondani.

Braziliának népessége arczszinre nézve igen különböző. Azt mondják, hogy $^2/_3$-a szines. Határozottan következő fajták jönek itt elő: a fehérek, kik csak európaiak által képviseltetnek; a braziliaiak nem vétethetnek teljes bizonyossággal azoknak, mert fehér társasággal vegyitve, a braziliai családban egyszerre fekete vagy barna unokahugot vagy nénét találhatni. Az afrikai partokról jövő fekete a fehérnek ellentéte, s arczalakja szerint igen különböző. Köztök a Minas-néger, mind pompás termetére s izmos alkatára, mind magasabb szellemi képességére nézve a legkitünöbb; eredetileg mohamed vallásuak levén, ruházatjok keletre emlékeztet. Az erős férfiak kávé s teherhordásra, a nők, kik között egyik sem kisebb, mint $5^1/_2$ láb, *quitanderasnak* (gyümölcsárusoknak) használtatnak.

Chinaiakat nagy számban hoztak át Braziliába, velök a thea-tenyésztést megkezdendők; most ezek itt letelepedtek s halászatot üznek.

Az ős lakóval — az indiánnal — mindig ellenségesen bántak a braziliaiak, s azért kevés kivétellel, a terjedő müveltség előtt ez még mindig visszavonul. Imitt-amott mégis oly szelidek és békések, hogy a telepeket nem háboritják.

Ezen fajták keveréke képezi azután a népet, mely magát braziliainak nevezi; s többnyire leszármazásának erkölcstelenségét veszi fel magába.

A szabad mulatt, mestiz, quadroon s a mint még a fajkeverés fokozatait nevezni szokták, inkább megveti s gyülöli a szerecsen rabszolgát, mint a bennszülött fejér fajt.

1850. óta a rabszolgák bevitele be van tiltva, s azt hiszik, hogy 20 év alatt a rabszolgaságnak vége lesz, részint mert a rabszolga-népségben a születések ritkábbak, mint a halálesetek, részint mert sokan közölök megváltják magukat. A nagy halandóság a rabszolgák elhagyott állapotából eredhet. A rabszolgának nincsen hazája, családi élete, vagyona. Férj és nő, anya s gyermek, különböző tulajdonosoknak eladatva, örökre elválasztatnak, mint azt épen a tulajdonos anyagi haszna kivánatossá teszi. A megváltás többnyire az európaiak közbenjárásával tétetik lehetségessé. Természetesen a kiváltást eszközlő személyétől függ, hogy ez hasznothozó üzletből, vagy emberszeretetből eredő tett legyen. A rabszolgát megvenni s felszabaditó papirjait mindaddig szokták a kiváltók maguknál tartani, mig a kiszabadulandó az összeget, többnyire a vételár kamatjaival, leszolgálta. Az észak-amerikaiak azt állitják, hogy oly rabszolgák is vannak, kik kiszabadulásukat nem ohajtják; én ilyenre nem akadtam.

A rabszolga könnyü munkára egy hóra 30—40 osztrák értékü forintot tevő árért béreltetik ki. Vasutunk alagut munkálatainál ezek a tulajdonosoktól 2 ft.—2 ft. 50 o. ékrért fogadtatnak ki. A tulajdonos rabszolgáját olcsó s goromba ruhával, s lehetőleg egyszerü étellel látja el. (*Carne seca*, aszalt hus, Monte video s Buenos Ayresből, *feijao*, bab s *farinha*, lisztnemü a Mandico növényből, melyből a sago-féle kereskedési czikk, *clapiocca* készittetik.) A rabszolga bevitel megszüntetése előtt a bánásmód különböző volt. Midőn egy rész ugy vélekedett, hogy mérsékelt munkával a rabszolgát élethosszant használhatónak kell fenntartani; a másik rész hasznothozóbb elvet követvén, rabszolgáit nehány év alatt agyondolgoztatta s azután ujakat vett.

A szabad bennszülött, akár gazdag, akár szegény, átlagosan egyenlőképen él. Az angolok és hollandok által Kelet- s Nyugat-Indiából hozott melegövi comfort, mely az éghajlat kellemetlenségeit mérsékelni segiti, a braziliaiak előtt ismeretlen. A házak legegyszerübben épitvék s butorozvák, a falak rekeszfalakból állanak, melyek bambusnádfonással vannak födve s agyaggal bemázolva. Fölötte egy üres cseréppel fedett födélszék emeltetik. A menyezet egészen hiányzik. Hogy efféle lakások mintegy a férgek számára vannak készitve, tudnivaló. A falak s pallózatok a hangyáknak, a gyikoknak, skorpióknak és skolopendráknak a legkényelmesebb lakhelyül szolgálnak, mig a patkányok a födél alatt ütik fel székhelyöket. Azért nem is lehet csodálni, hogy egy braziliai salonban az egyik szobasarokból a másikba élő hangya-utat láthatni; nem szokták kiirtani, mert ezek a gyikokkal együtt a tisztitási munkákat szokták eszközölni. Az ur itt a rabszolgáival egyenlő élelemszerrel él, mely többnyire *carne secca*-ból, *farinhá*-ból, *feijao*-ból, néha fris husból és tökehalból áll. Ebéd után naponkint *guiava gelée* s gyümölcsök szolgáltatnak. Fekete kávé naponkint háromszor jö elő, reggel a felkelésnél, a reggelihez s ebéd után, sokan azonban a belföldi theának (maté) adják az előnyt, mely kókuszdió serlegből náddal szivatik. Még egy pár esztendő előtt affectatiónak tartották evőeszközzel enni. A kenyér is csak az ujabb kor behozatala.

A nők, kiket igen ritkán láthatni, átalában nem csinosak. Többnyire igen éles arczvonásaik vannak; s minthogy már 13 éves korukban férjhez mennek, igen hamar elvirágoznak, s ifjuságok frisseségét elvesztvén, vagy Xantippe-féle arczokat kapnak, melyekben minden szenvedély ki van fejezve,

*

vagy kifejezéstelen bazsarózsa-féle képekké növik ki magukat. Nevelésük franczia, de felületes, beszélik e nyelvet, zongoráznak, énekelnek, természetesen többnyire roszul, s nem tudnak érdekesen beszélni. Rendesen egész ékszerkirakatot tesznek magukra s szeretik az ismeretes flanel-darabot s a rizsport használni. A napsugarai ellen edzettek, mert többnyire hajadon fővel s napernyő nélkül járnak. E részben a braziliaiak leányaikról kimélőbben gondolkoznak, mint az angolokról, kikről azt szokták mondani „csak a veszett kutya s az angol jár az utczának naptól sütött oldalán.“

Az uralkodó vallás a r. kath. levén, gyakran, sokkal gyakrabban, mint nálunk, nagy processiókat láthatni, melyek előttünk szokatlan fáklya-fénynyel s rakéták ropogásával kisértetnek, katonai diszmenetek is vannak velök összeköttetésben. Nagyobb ünnepek alkalmával a templomok belseje különös fényüzéssel világittatik ki, melynek költségei árverések által fedeztetnek. Az árverések napja s órája hirlapok utján hirdettetik, s akkor a magányosoktól befolyt adakozások mint: mindennemü szárnyas madarak, ananászok s más drágább gyümölcsök, sorsjegyek s egyéb legkülönnemübb ajándékok árverés utján adatnak el.

Vajjon itt az éghajlati viszonyok kellemetesek-e, vagy nem? azt nehéz megitélni. Részemről a nyarat majdnem türhetlennek tartom; vannak, kik nem panaszkodnak ellene. E részben csak a hévmérő lehet részrehajlatlan. A hévmérséklet változása az árnyékban + 15° és 36° + Réaumur közt változik. Megjegyzendő, hogy nem a száraz meleg a legterhesebb, hanem az, midőn a nap ködrétegre süt s az egész természet mintegy gőzfürdőben látszik állani.

A nyári esőszak novemberben kezdődik s april végével vagy május derekán végződik. Az esőszak kezdetét gyakori esőszakadások, zivatarok s égiháboruk jellemzik. Lassankint az égiháboruk ereje fogy, mig végre a rendes esők beállanak, melyek azután 8 s több napig szakadatlanul tartanak, anélkül, hogy a levegőt hüsitenék. Január hóban közönségesen egy két hetes száraz időszak következik, mire megint a rendes esők folyamata áll be. A meleg idő véghónapjai a sárgaláz időszaka, mely azonban nehány esztendő óta gyöngébben mutatkozott.

A braziliai tél mindenesetre azon évszak, melyben semmiről sem panaszkodhatni. Az éjszakák frissitő hüsek, a napok nem tulságosan melegek, az ég 2 -3 hónapig tiszta és felhőtlen. Ez a gyümölcsök ideje, mert, a mint csudálkozásomra tapasztaltam, az eső időszakban csak ananaszt s nehány iztelen gyümölcsöt, vagy a jobbakat csak iszonyu árakon kaphatni. Az annanász darabja 10—15 forintba kerül. A *mangosz* a déli gyümölcsök legjobbika s baraczk nagyságu 1 forintba, a dinnyének darabja 2 forintba kerül, s Pesten 10 krajczárért sem kelne el. A narancsok már novemberben eltünnek a piaczról s csak aprilban kaphatók megint.

A földmivelés, mely kiválólag kávé-, czukor-, pamut- s rizs-termesztésben áll, igen alant foku. Földmivelési eszközök igen nehezen találnak alkalmazást, s nevetni kell azon római földmivelő és kézi eszközök felett, melyek itt még használatban vannak, s Herculanumból régiségi ritkaság végett gyüjtetnek. Az észak-amerikaiak Rio-ban egy nagy helyiségben különféle gépeket állitottak fel, melyekkel bizonyosan 50-szer többet teljesithetni, mint az itteni eszközökkel. Bámulva nézi a *fazendero* ezen látszólag combinált készületeket, de nem veszi meg, mert gazdasága enélkül is boldogul, mint eddig. Az eke tökéletesen ismeretlen s a talicska a vasut épitésekkel hozatott be. A négerek a megtelt talicskákat fejökön akarták vinni, mig az egy kerék czélját megmagyarázták nekik. A földek nem trágyáztatnak.

Megjegyzendő, hogy földadó itt nincs, hanem az államköltség a Braziliában készitett kézmüvekre kivetett magas ki- s beviteli vám által fedeztetik. Ezen nagyszerü nemzetgazdasági rendszabály folytán, melynek bibijét még senki sem találhatta ki, a termővé tett földekbe senki sem fektet értéket. Ha tehát egy kávé-ültetvényben a fák kihaltak, s a föld egészen ki van sziva, tovább mennek az ültetéssel s a régi ültetvényt magárahagyják. A közel fekvő dombláncz ős erdejét leégetik, s bele kávét ültetnek. Igy halad a mivelés előre, mint egy pusztitó angyal, mögötte kopár dombokat hagyva, melyeken még az öszvérek sem találnak elegendő táplálékot.

A vadászt sem nagy élvezetek várják itt. Vad elég van, de nehezen található. Igen szenvedélyes vadásznak kell lenni, ki egynél több vadászatra megy. Az erdőben minden lépés küzdelembe kerül. A felfutó növényeket előbb keresztül kell vágni s vigyázó körültekintéssel kell meggyőződni, hogy földre, ne pedig kigyóra lépjünk, melyek igen is számosak. Az ugyis ijedős vadat az elkerülhetlen nesz hamar elüzi s igy az ős erdőben töltött egész napi fáradság után semmi a jutalom, még vadat sem látunk, de annál több mérges kigyót, s este a szolga egy óra hosszant mindazon férgek kivágásával foglalkozhatik, melyek a testünkre ragadtak.

Varbócz.

(Tornamegyében)

A tér tartalmára nézve kicsiny, de a természet mindennémü áldásaival böven megajándékozott Tornamegyében fekszik Varbócz helysége, melynek térnagysága a Láczi pusztáéval együtt 1770 hold. Magyar lakosainak száma 489 reformatus és 56 katholikus; ez utóbbiak a tornaujfalusi lelkészséghez tartoznak, mig a reformatusok falujokban anyatemplommal birnak, melynek rajzát a mellékelt képen mutajuk be tisztelt olvasóinknak. Hogy a község lakói egykor mind katholikusok voltak, kétségtelen; a reformatio korszakában azonban elszakadván a lakosság legnagyobb része a kath. vallástól, a templomot is megtartották s maig-

A varbóczi ref. templom. — (*Miskovszky Gy.* rajza után.)

lan dicsérik benne a föld és ég teremtőjét... Varbócz Szendrőhöz közel feküvén, sokszor nyugtalanittatott azon ellenséges csapatoktól, melyek Szendrő vára s Miskolcz felé huzódtak... 1241-ben a Miskolcz felé vonult s a mohi pusztán csatára kelt tatárseregek, majd később Hunyady János és Hollós Mátyás dicső kormánya alatt a csehek, kik Putnok, Vadna, Galgócz és Szepsiben megfészkelték magukat s kiknek Giskra, Telephus, Komoróczky és Valgatha nevü vezéreik rablómódra zsaroltak e vidéken, sok kárt okoztak Varbócznak; majd *Bebek György* zaklatta azt, ki Kassától fogva több vár birtokosa volt s kinek neje a hőslelkü Báthori Zsófia, a közelfekvő Szádvár várába zárta magát s elszántan védé innen távollevő férje birtokát, midőn Svendi Lázár császári hadvezér megtámadá és ostromlá azt. 1605-ben Bocskay, majd Bethlen és Rákóczy kurucz seregei kalandoztak Varbócz körül s mindannyian zaklatták, Miskolcz, Szendrő, Putnok s Torna várak közt, melyek nevezetes szerepet játszottak honunk történelmében, levén helyezve Varbócz... De

A MAGYAR ÁLLAMVASUTAK KIRÁLY-SÁTORA.
Tervezte Várdai Szilárd.

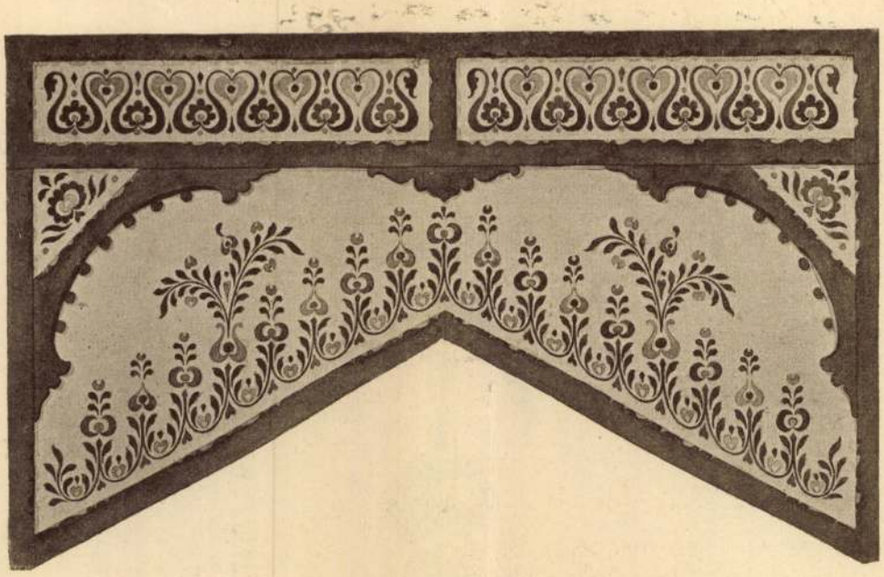

A KIRÁLY-SÁTOR.

A m. kir. államvasutak igazgatósága szükségét érezte annak, hogy módjában legyen olyan vasuti állomásokon, ahol a rendes várótermek a közönségtől el nem vonhatók, Ő felsége használatára, midőn hadgyakorlatok idején, vagy más alkalomból, egyes vidéki vasuti állomásokra érkezik, — megfelelő fogadó termet rögtönözhessen.

Erre a célra legjobbnak látszott egy könnyen szétszedhető, vasuton való szállításra alkalmas sátrat készíttetni.

Ezt az eszmét a f. évben lefolyt tatai hadgyakorlat, és a német császárnak azon való megjelenése különösen aktuálissá tette, és adta meg a közvetlen alkalmat arra, hogy a régebben fölmerült eszme a megvalósulás stádiumába lépjen.

Az igazgatóság — eléggé ki nem emelhető dicséretes hazafias érzékkel — azonnal felismerte, hogy az adott feladat megoldása egyrészt a magyar elemnek az iparművészet terén való érvényesülésére ritkán előforduló kedvező alkalmul kínálkozik, másrészt a munka különleges célja az ez irányban régóta folyó törekvésekre oly magas körök figyelmét hívhatja fel, ahonnan minden magyar művészeti törekvés mindenkor hathatós támogatásra számíthatott.

Ily nemes felfogástól vezéreltetve, az igazgatóság úgy határozott, hogy a királysátor elkészítését magyar stilű iparművészeti feladattá avatja és e végből a sátor, valamint a berendezés terveinek elkészítésével Várdai Szilárdot, az orsz. m. kir. mintarajziskola- és rajztanárképző tanárát bizta meg.

A sátor- és pavillonszerű két terv közül az utóbbi- és a butorok tervei is kivitelre elfogadtatván, az igazgatóság a munkák elkészítésére ajánlattétel céljából több vállalkozót szólított fel, kik közül, mint legolcsóbb ajánlattevők, a vasszerkezet elkészítésével Árkay Sándor műlakatos, a bádogos munkával Steiner Ármin és Ferencz, a kárpitos- és többi munkával pedig Fodor József bizatott

Magyar Iparművészet

1897/98.

meg. A művezetést minden irányban, az elfogadott tervek alapján, a tervező tanár végezte.

A munka terjedelméről fogalmat nyujt, ha méreteiből megemlítem, hogy a sátor szélessége 12 méter, magassága pedig a főpárkányig 7, onnan a gulaszerűen, finom hajlásban csúcsosodó tető kupolájának felső részéig 8, összesen tehát 15 méter.

A sátor belső alaprajza nyolczszög, négy kiszögellő részszel, melyek közül kettő nyított előcsarnokot képezve be- és kijáratul szolgál, a másik két kiugrás pedig kivül elzárva, a terem kiegészítéseként egy-egy butorozott fülkét, illetőleg az egyik oldalon kabinetet képez. Az egész azonban úgy van szerkesztve, hogy az előcsarnokok és fülkék egymással fel is cserélhetők.

A szerkezeti rész erős tölgyfakereteken nyugvó kovácsolt szögletvasakból áll, burkolva vizhatlan ponyvával, mely azonban az oldalfalakon a székely ház motivumainak felhasználásával készült fakeretekbe van feszítve.

A sátor vázát burkoló vizhatlan ponyvát még egy vászonréteg fedi, melynek egyes mezői magyar izlésű himzéssel vannak diszítve.

A himzések tervezetét különösen érdekessé teszi az, hogy azok az adott mezők arányaihoz és fekvéséhez úgy alaki részük, mint diskrét szinhatásuk szempontjából sikerülten alkalmazkodnak.

A tetővászon négy szélesebb oldalára a magyar motivumokkal diszített országczímer, a kisebb mezőkre pedig a szárnyas kerék, míg alantabb, az oldalfalak négy kisebb felső részébe a M. á. v. monogrammja van hímezve.

A sátor csúcsát egy két méter magas bádogkupola képezi, melynek vörösréz színű alapjából tarajos élek és az ezek közötti mezők domborított magyar ékítményei emelkednek ki, valódi aranyozásban. A kupolából 8 méter magas zászlórúd nyúlik a magasba.

A bejáratok fölé szintén hímzett, kiugró napellenző van elhelyezve, magukat a bejáratokat pedig nehéz aranyrojtos vörös selyempeluche függönyök szegélyezik.

A sátor belsejében a padló szőnyeggel van bevonva; az oldalfalakat arany alapon bordeaux mintás notredame szövet borítja, innen pedig a tetőig kupolaszerűen kárpitozott, váltakozva világoskék és créme szövetek fejezik be a belső burkolást.

A sátor közepéről sárgarézből kovácsolt magyarstilű és körülbelül 800 gyertyafényre berendezett villamos csillár függ le. Ennek a műtárgynak különös érdeket kölcsönöz az a körülmény, hogy a magyar ékítménymotivumokat ezúttal fémből domborítva szemlélhetjük, ami ezen a téren ujitásszámba megy. Ugyanilyen jellegben készült a többi világító test is.

Ezzel áttérek a nemes körtefából készült, gazdag faragással diszített, részben aranyozott butorzatra.

Első helyen említem a karosszéket, melynek alakja a forgalomban levő modern formáktól jellegzetes nemzeti karakterével válik el. A kárpitos munka vörös selyem peluche-sel van bevonva. Az ülést széles, sűrű aranyhímzésű bordure futja körül, melyet ritmikus, nyugodt kompozicziója tesz kellemes hatásúvá. A magas támla peluche-mezejére az egyesített országos címer van himezve; a kárpitozott karfák párducfejekben végződnek.

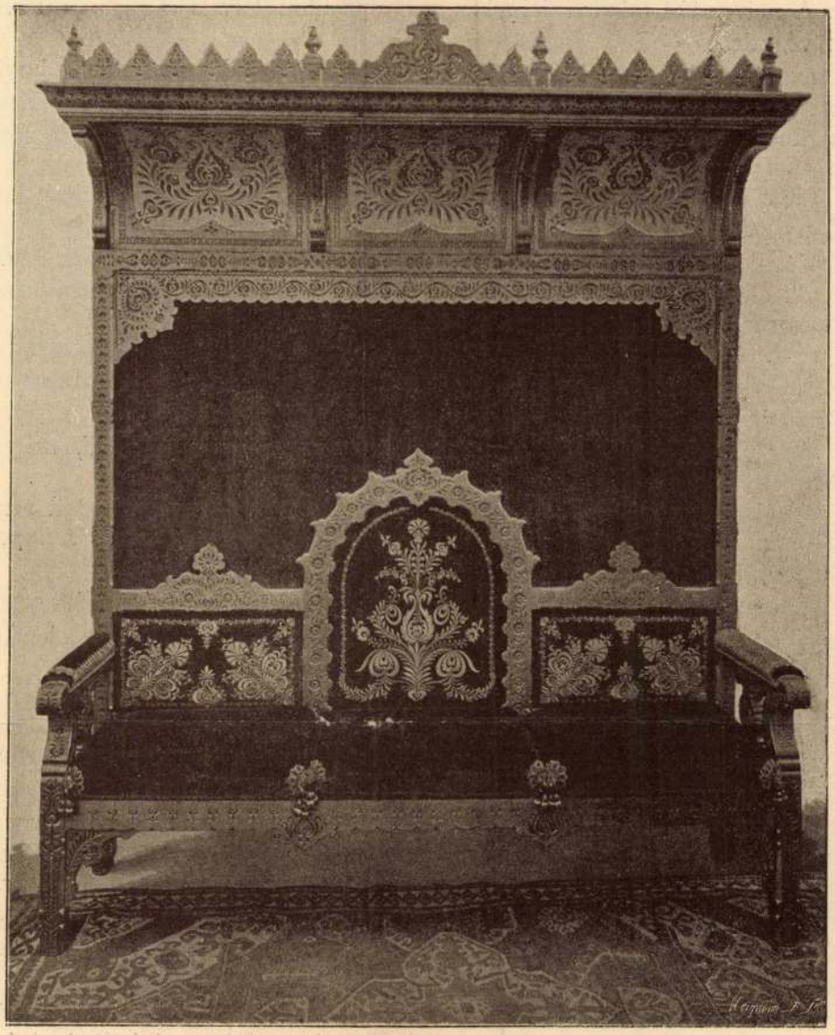

BALDAKINOS LÓCA.
Tervezte Várdai Szilárd.

Igen érdekes tárgya a butorzatnak egy baldakinos lóca. Ez három részre van osztva, úgy, hogy a tulajdonképeni lóca támláját a hátrészen megfelelő magasságban alkalmazott fakeret jelzi. Ebben a középső rész magasabbra emelkedik, ívével és ennek modorával a székelykapu motivumaira emlékeztetve. A három hátmező foltelhelyezés szempontjából is igen tetszetős magyar ékítményekkel van diszítve, mely ékítményeknek aranyhímzése a különféle teknikák ügyes egyesítése.

A lóca hátsó része hajlított és faragott párkánynyal ellátott baldakinumban végződik, mely szintén három mezőre osztva, hajlított és ugyancsak faragott ékítményekkel diszített jávorfa-lapokkal van kitöltve.

Az ülő butorzatot hat darab, a lóca stilusában tartott ülőke egészíti ki.

Alakjuk szabályos nyolcszög, mely úgy van megoldva, hogy négy része a lábakat képezi, a másik négy rész pedig a lábakat összekötő saroktámok közé ékelődik, érdekes átmenetül a nyolcszögből a négyszögbe. Messze vezetne, ha még az asztalt, a konzolos tükröket, a külön kabinet jávorfából készült és Grossmann Márton által szépen festett butorzatot, valamint ama szoborállványok részletes leírását adnám, mely utóbbi állványokon ő felségeiknek Strobl Alajos által mintázott és a Gladenbeck-féle ércöntőben bronzba öntött mellszobrai voltak elhelyezve. Csupán annyit jegyzek meg, hogy az itt említett butorok a többi berendezési tárgyak modorával teljes összhangban, szintén magyar stilusban vannak tervezve. Az asztalon és a tükrös kauzolokon a nagy-szent-miklósi aranylelet (Attila kincse) galvanoplasztikai másolatai díszelegtek.

Megemlítendőnek tartom, hogy a sátor számára a fülkék diszítéséül Fodor József csinos baldakinumokat készített és a sátor belsejét ízléssel drapirozta.

Az egész mű előállítási költsége a butorzattal együtt 22.000 frtra rug.

A magyar Iparművészeti Társulat kieszközölte, hogy ez idei karácsonyi tárlatán a királysátornak és a berendezésnek egy részét a nagy közönségnek bemutathassa. Kiállította pedig a sátornak egyik bejáró fülkéjét, ebbe helyezvén el a lócát és a mellszobrokat, a fülkén kivül pedig a karosszéket, az ülőkéket, továbbá egy konzolos tükröt, az asztalt és a csillárt.

KAROS SZÉK.
Tervezte Várdai Szilárd.

Végül azt hiszem, hogy ismertetésemet nem fejezhetem be méltóbban, mint ha a magyar államvasútak igazgatóságának e nagy szabású magyar stilű tervezet költséges megvalósításánál a nemzeti irányú iparművészet előbbre vitele körül szerzett kiváló érdemét újból hangsulyozom és dícsérőleg nevezem meg a vállalkozó Fodor-cégen kívül azokat az iparosokat, akik buzgó és szakavatott munkájukkal a vállalkozás sikerét biztosították. Ezek a már megnevezetteken kívül Árkay Sándor, aki a nagy vasszerkezetet és a csillárokat rövid öt hét alatt készí-

tette el, továbbá: Varga Lajos bútorasztalos, Sonntagh József műfaragó, Sternberg József aranyhimző és Deutsch Adolf, a ki a sátorvásznak számos nagyméretű színes himzését a rendelkezésére bocsátott rövid idő alatt szintén csak fárasztó megerőltetéssel volt képes elvégezni.*

Dr. Kampis János.

* Érdemes cikkirónk, talán a dísz-sátor tervezőjével való személyes baráti viszonya miatt, diskrétül átsiklik a tervező érdemeinek méltatásán. A mi kötelességünk tehát a cikket e részben kiegészíteni. Várdai Szilárd e sátorral oly nemzeti zamatú és előkelő művészi alkotást létesített, mely egyöntetűségében, eredetiségében és ízlésességében ritkítja párját. Szerencsét kívánhatunk a M. Á. V. igazgatóságának, hogy szép eszméjének kivitelére ily kitünő tervezőt szemelt ki és hogy viszont az utóbbi oly lelkes munkatársakra akadt. Csak egyet sajnálunk, hogy a létesítmény külső alakja (a nyolcszögűen kiemelkedő, függőleges falu, magas építmény) inkább egy szilárd fa-pavillonra, mint egy mobilis sátorra emlékeztet. Ha az oldalsíkok nem függőlegesek, hanem a feszített ponyvához hasonlólag homoruan hajlítottak, úgy a sátor-karakter jobban megóvatik.

A szerk.

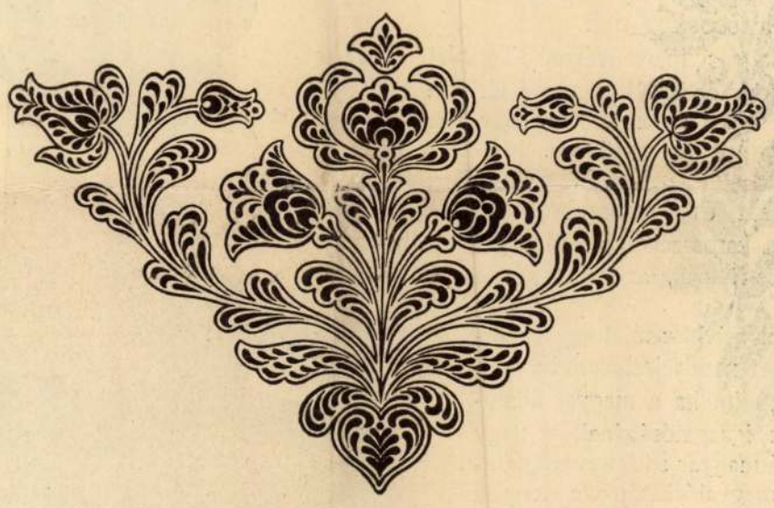

HIMZÉS-MINTA.
Tervezte Hollós Károly. A »Mintalapok«-ból.

Várdai Szilárd

CÍMJEGYZÉKE. Az országos magyar királyi mintarajziskola és rajztanárképző könyvtárának —. Összeállította Várdai Szilárd. (8.-r. 364 l.) Bpest, 1900. Franklin-Társulat könyvny.

Várdai Szilárd

Tanítja a szemléleti látszattant és látszattani szerkesztést a művész növendékeknek.

Az intézet administrativ és gazdasági ügyeinek vezetésével a vallás- és közoktatásügyi minister úr továbbra is személyes felelősség mellett *Várdai Szilárd* rendes tanárt bizta meg.

5 lap.

VÁRDAI SZILÁRD:

igazgató-helyettes-tanár, az administratio és gazdasági ügyek intézője.

Az Orsz. m. Kir. mintarajziskola és rajztanári képző értesítője az 1903–1904 tanévről. Budapest 1904

190..... évi ..... oszt. sz.

II.

Werdenstedter Szilárd

nem a későbbi Váradi Szilárd?

Az orsz. mintarajz iskolának tanára

(szemléltető tévlattan) 1880-ban.

Képzőművészeti szemle. 106. l. 1880 évf

azon bevételeknek és kiadásoknak, melyek a

..... pénzügyi kerülethez

tartozó adóhivataloknál, az alapítványi alapok

javára, illetőleg terhére, 190..... évi .....

hóban előfordultak.

Folyó szám	Az alap megnevezése	pé
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		

B. Várdeák Ildikó

B. VÁRDEÁK ILDIKÓ kerámikusművész munkáit az olaszországi Gualdo Tadinóban rendezett XX. nemzetközi kerámiakiállításon a zsüri aranyéremmel díjazta. A kiállításon résztvevő művészek ezúttal két kategóriában versengtek, cégéreket és patikaedényeket mutattak be. Ez utóbbiak versenyében végzett az első helyen a magyar keramikus művésznő. A díjat a művésznek tegnap adták át, a Magyar Népköztársaság Művészeti Alapjánál.

Magyar Hirlap 1981/8/8/9

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-743, 340-726

1978 SEP 8
DAILY NEWS

Ildikó Várdeak

K 1021

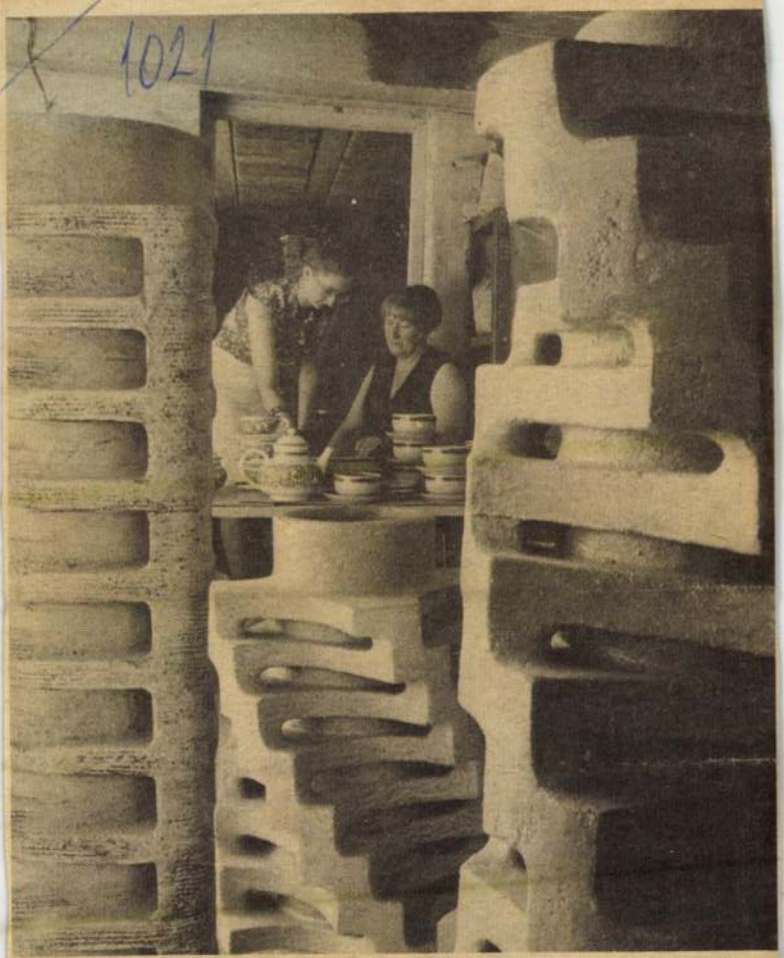

Keramiken von Ildikó Várdeák in der Csók-Galerie

Menschen, die ihr Heim, ihre Umgebung lieben, besuchen mit Freude die neue Ausstellung der Keramikkünstlerin Ildikó Várdeák in der Csók-Galerie. Die Keramik ist eine der ältesten Künste der Menschheit, sie diente stets dem Ziel, das Heim, die Umgebung des Menschen persönlicher zu gestalten, Gebrauchsgegenstände zu schaffen, die zum täglichen Leben dazugehören, die nicht herausfordern, sondern einen tiefen menschlichen Inhalt ausdrücken, dem Hingezogensein des Menschen zur Schönheit dienen.

Ildikó Várdeáks Stil ähnelt den modernsten Richtungen, sie schafft ausgeglichene, moderne Gegenstände, die sich organisch in das Leben des modernen Menschen einfügen. Neben ihren traditionellen Kaffee-, Tee- und Weinservices und ihren Vasen sind die Zierkeramiken für Gärten außerordentlich interessant, die einem zweifachen Ziel dienen: teils bringen sie den Garten in die Wohnung, teils wird der Garten mit den modern geformten Keramiken verziert. Gewiß wird der auf Rädern rollende Palmen-Behälter aus Keramik großen Erfolg ernten, der es ermöglicht, Zimmerpflanzen bequem von einem Ort an den anderen zu versetzen.

Bei jedem der gezeigten Stükke handelt es sich um einen Prototyp.

Tamás Fényes

ag, 8. 9. 1978
ahrgang, Nr. 176 4 Ft

INTERFOTO MTI DPA

i", in dem Stoll erschossen

errorismus

ssen

SALT-Gespräche

Moskau, 7. Sept. (TASS) — Der sowjetische Außenminister Andrei Gromyko empfing am Donnerstag in Moskau den Direktor des USA-Amtes für Rüstungskontrolle und Abrüstung, Paul Warnke. Im Mittelpunkt des Gespräches stand ein neues Abkommen über die Begrenzung der strategischen Offensivwaffen.

Von sowjetischer Seite nahmen außer Gromyko der stellvertretende Außenminister Andrei Kornienko, der Botschafter der UdSSR in Washington, Anatoli Dobrynin, und der Leiter der Nordamerika-Abteilung des sowjetischen Außenministeriums, Viktor Komplektow, teil. Warnke wird bei seinem UdSSR-Aufenthalt vom US-Botschafter in Moskau, Malcolm Toon, und General John Rowney vom US-Verteidigungsministerium begleitet, die beide zu den Experten in den SALT-Verhandlungen gezählt werden.

Die ranghohe Zusammensetzung beider Verhandlungsdelegationen wird als Hinweis darauf gewertet, daß wichtige Vorschläge zur Sprache kamen. Von keiner der beiden Seiten wurden jedoch Erklärungen abgegeben. Das nächste Treffen zwischen Gromyko und seinem amerikanischen Amtskollegen ist für den 17. September, vor Beginn der Herbstsession der UN-Vollversammlung, vorgesehen. Warnkes Moskau-Besuch soll, wie vermutet wird, d

B Várdeák Ildikó, keramikus

B. VÁRDEÁK ILDIKÓ keramikusművész munkáit — patikaedényeit — aranyéremmel díjazta az olaszországi Gualdo Tadinóban megrendezett XX. nemzetközi kerámiakiállítás zsűrije. A rangos díjat pénteken adták át a Művészeti Alapnál.

— Hd

8

Népszabadság, Bp. 1981 aug 8

kerámikus MKT

VÁRDEÁK ILDIKÓ

B Várdeák Ildikó

Abonyban születtem 1929. május 13-án. Szüleim mindketten a Képzőművészeti Főiskolán végeztek, mint festőművészek, így már egész korán érdeklődtem a művészetek iránt. Érettségi után felvettek az Iparművészeti Főiskolára és 1953-ban diplomáztam a Finomkerámia Tanszakon.
Kezdetben porcelántervezéssel foglalkoztam a herendi, majd óbudai porcelán gyárban. Edény tervezési pályázatokon több díjat nyertem, közben két éven keresztül iparművészeti ösztöndíjat kaptam. Ezután már saját műhelyemben kerámia edény tervezés és kivitelezés következett, majd nagyobb méretű kerti plasztikák készítésével foglalkoztam. 1981-ben rátértem a cserépkályhák és kandallók tervezésére és kivitelezésére. Utóbbi időben műemlék restaurálásánál sikerrel dolgozom.
1953-ban lettem a Művészeti Alap tagja, 1970-ben a Magyar Képző és Iparművészek Szövetségének. Két ízben vettem részt a siklósi szimpoziumon. Egyéni kiállításom Miskolcon és Budapesten volt. Részt vettem az összes Országos Iparművészeti kiállításon, számos nemzetközi és nemzeti kiállításon.
1979-ben Faenzában, 1980-ban Gualdó Tadinoban aranyéremmel jutalmazták munkámat.

I was born in Abony on 13 May 1929. Since both of my parents graduated from the Academy of Fine Arts as painters, I became intersted in fine arts at an early age. After finishing the secondary school, I was accepted to the Ceramics Faculty of the Decorative Arts College where I received my diploma in 1953.
After college I worked for the Herend China Factory and then for the Óbuda China Factory as a china designer. During this time I won several prizes at different crockery designing competitions. I was also granted a two-year designer scholarship after which I opened my own workshop where I first designed and manufactured ceramic crockery and later larger sculptures for gardens. In 1981 I began to design and manufacture tile stoves and fire-places. Recently I have been involed in the renovation of historic buildings.
I became a member of the Fine Arts Fund in 1953 and the Association of Hungarian Fine Artists in 1970. I participated in the Siklós symposium twice. I had exhibitions in Miskolc and Budapest. I also took part in each National Exhibition of Decorative Arts and in several other national and international exhibitions.
I was awarded the golden prize in faenza in 1979 and in 1980 in Gualdo Tadino.

HIREK

Vasárnap fölavatták Bicskén Griger Miklós szobrát és arcképét

Bicske, szeptember 25.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Vasárnap, verőfényes koraőszi időben, avatták föl a bicskei katolikus templom előtt a község hat hónappal ezelőtt elhúnyt nagynevű apátplébánosának,

Griger Miklósnak a mellszobrát.

A teret körülölelő házakon is vadonatúj névtábla ragyogott: »*Griger Miklós tér*...« Óriási tömeg vette körül az emlékművet, amelyet a

bicskeiek *a maguk emberségéből emeltek*, apostoli lelkű papjuknak, a magyar politikai élet egyik legnemesebb, legtisztább lelkületű egyéniségének. Eljött nemcsak Bicske népe, de *a sóskutiak hatalmas küldöttsége is*, mert Griger tizenegy évig Sóskút plébánosa volt. *Halasy* Tibor dr. járási főszolgabíró elnökletével kezdődött a díszgyűlés a képviselőtestület tanácstermében, amelynek falán elhelyezték Griger életnagyságú arcképét, *Várdeák* Ferenc bicskei tanár kitűnő festményét. Az ünnepi beszédet *Füle* József református lelkész mondta, megemlékezve

Griger nemes idealizmusáról, tiszta jelleméről.

és legszebb álmáról: arról, hogy szülőföldje, a Felvidék, ismét magyar legyen... A képviselőtestület teréből ezután az ünneplők kivonultak a térre, a hatalmas tömeg közé, amelynek legmeghatóbb csoportja, *csupa töpörödött, öreg ember, öreg asszony, virágot tartott a kezében.* Ez a bokrétás agg csapat, a helybéli szegényház lakóinak serege *a jótevőről emlékezett meg* ezekkel a szerény virágokkal. *Schefcsik* János szólalt fel itt a szoborbizottság nevében, *az ő szavai alatt hullott le a lepel az emlékműről*, amely ugyancsak *Várdeák* Ferenc kiváló alkotása. *Vértes* Vilmos főjegyző méltatta ezután Griger pályafutását, megemlékezve arról, hogy *ez a nagyszerű harcos*

többre becsülte az eszmények szolgálatát, mint egészségét;

ez okozta korai halálát is. Sikray-Kolmár Imre a barsmegyeiek nevében mondott beszédet, majd egymás után tették le Griger Miklós arcképmása elé a koszorúkat; a legelsőt *Reibel* Mihály képviselő, a kereszténypárt nevében. Azután *a szeretethház vén lakói tipegtek-bukdácsoltak oda a jóságos pap szobrához és reszkető kézzel, egymás után letették ők is szerény kis csokraikat.* Nyomukban a főváros bicskei árvaházának kétszáz növendéke borította el virággal a talapzatot. Délben közebédet tartottak, amelyen azonban *az ország helyzetére való tekintettel senki sem mondott pohárköszöntőt.*

— **A gyönyörű, langyos, őszies időjárás tovább tart!** A Meteorológiai intézet jelenti vasárnap délben: A szárazföldi eredetű levegő egész Európát elárasztja és *az esőzés Nyugat-Európa partjára szorul vissza.* Tegnap délután hazánk nyugati részein néhány kisebb eső, *Nagykanizsán zivatar is volt.* Legtöbb csapadékot a Balaton vidékéről jelentettek, *Kenese* 3 mm-t. A hőmérséklet több helyen elérte a 25 fokot, az éjszakai lehűlés azonban erősebb lett és a talajmenti rétegben több helyen 4—5 fokig. Turkevén 3 fokig terjedt. *Budapesten* vasárnap délben a hőmérséklet 20 Celsius-fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 770 mm, gyengén süllyedő irányzatú. Várható időjárás a következő huszonnégy órára: *Mérsékelt délkeleti szél. Felhőátvonulások eső nélkül. A hőmérséklet alig változik.*

Vasárnap őrizetbe vettek harminc tőzsdést

(A Reggel tudósítójától.) A budapesti tőzsdei valutarazzia, amelyet a valutarendőrség detektívjei hajtottak végre, vasárnapra

komoly fordulathoz

érkezett: dr. *Kotsis* Miklós, a valutaügyészség elnöke harminc tőzsdést őrizetbe vétetett *tiltott valutaüzelmek* miatt. Megállapították, hogy a tőzsdei razzia folyamán ennél a harminc egyénnél

több mint kétszázezer pengő

értékű engedélynélküli valutát találtak. További sorsukról holnap, kedden dönt a valutaügyészség.

— **Halálozás.** Vasárnap d. u. 1-kor kísérték utolsó útjára nagy részvét mellett a rákoskereszturi temetőben *Schmidek* Izort, az Európa Irodalmi és Nyomdai Rt. elnökvezérigazgatóját. — Vasárnap d. u. nagy részvét kísérte utolsó útjára a farkasréti temető halottasházából a magyar Felvidék egyik kiváló fiát, *Zombory* Dezső dr. törvényszéki tanácselnököt, Ung megye volt főügyészét, a Ruszinszkói Magyar Hírlap volt főszerkesztőjét. — Vasárnap délután nagy részvét mellett temették el a rákoskereszturi temetőben *Reményi* Béla zeneszerzőt, aki a Hősök terén tartott revíziós felvonulás után hirtelen összeesett és meghalt. A temetésen nagyszámban jelentek meg az elhúnyt jóbarátai, rokonai és pályatársai. Ott volt a Magyar Zeneszerzők Egyesületének küldöttsége is.

— **Művészi síremlékek Eichbaum-nál, V., Rudolf tér 3.**

— **Súlyos autószerencsétlenséget okozott egy liba.** Vasárnap délelőtt *Baróc* község határában autóján haladt *Bednás* Mihály székesfehérvári gépészmérnök. A község közelében egy *liba* repült az autó szélvédő üvegének. Az összetört üveg szilánkjai súlyosan megsebesítették *Bednás* Mihályt és mellette ülő 15 éves *Ilona* leányát. Mindkettőjüket kórházba szállították.

Értékes függönyök és szőnyegek különleges tisztítója Kulcsár és Huppert

— **Kigyulladt a kispesti Biehn-vasgyár.** Az éjjel a Biehn-vasgyár *korommermelőműhelye kigyulladt.* Mire a városi tűzoltók a helyszínre érkeztek, *lángokban állt a műhely tetőzete, a padlás beomlott s a zsarátnokok meggyujtották a tűzveszélyes anyaggal telt kazánokat.* Többórás megfeszített munkával *sikerült a tüzet lokalizálni* s a gyár többi részét és a környékbeli házakat megmenteni. A vizsgálat folyamatban van.

Felháborodás és sajnálkozás fogadta Szvatkó Pál prágai letartóztatásának hírét

(A Reggel tudósítójától.) Rövid prágai távirat jelenti, hogy *Szvatkó* Pál, a *Prágai Magyar Hirlap* országosan ismert vezércikkíróját, az *Uj Szellem* főszerkesztőjét, a cseh hatóságok *ismeretlen okból letartóztatták.* A letartóztatás híre

felháborodást és sajnálkozást

kelt mindenütt, ahol *magyar emberek a magyar szellem ügyét* szivükön viselik. *Szvatkó* a *szellem* embere és nem a *politikáé* s így elfogatása nemcsak megdöbbentő, de *érthetetlen* is. *Szvatkó* a legnagyobb kultúrájú fiatal magyar írók közé tartozik, *stílusa* választékos, mély és írójában megvan az a ritka adomány, hogy

egyaránt elismerésre lelt az irodalmi kritikusoknál és a legszélesebb nagyközönségnél.

Vezércikkei a *kisebbségi magyarság legégetőbb kérdéseiben* mondtak ki mindig bátor és mindig okos szót, tavaly alapított folyóiratában, az *Uj Szellemben* pedig nagy sikerrel plántálta át a felvidéki fiatalság gondolatvilágába azt a modern magyar szociális gondolatot, amelyet nálunk a leggyökeresebben magyar és ugyanakkor legnemesebben európai írók képviselnek. *Szvatkó* mindig *megértéssel* közeledett a cseh nép irodalma és szelleme felé: letartóztatása bizonyítja, hogy *meddő kísérlet* volt.

— **A vonat kerekei jobbkarját és mindkét lábát lemetszették.** Az *üllői* vasútállomás közelében a mozgó vonatról leesett és a kocsi alá került *Szabó Bertalan 29 éves monori kovács.* A kerekek *mindkét lábát és jobbkarját lemetszették.* Reménytelen állapotban a Szent István-kórházba szállították.

— **Vasárnap felavatták otthonukat a józsefvárosi tűzharcosok.** A józsefvárosi frontharcos főcsoport a *tagok áldozatkészségéből* szép otthont rendezett a *Népszínház ucca 19.* alatt. Vasárnap avatták fel vitéz gróf *Takách-Tolvay* József, vitéz *Tóth* András képviselők, *Örffy* Imre felsőházi tag és a frontharcos szövetség számos vezető tagjának jelenlétében. *Füredi* Lajos főcsoportvezető megnyitója után vitéz *Hajnal* András domonkosrendi atya felavatta az otthont. Utána gróf *Takách-Tolvay* József a frontharcos eszmék fontosságára hívta fel a figyelmet. »*A mai nehéz időkben*« — mondotta — »*mindenkinek csak egy kötelessége van: teljesíteni a legfőbb hadúr, a kormányzó, parancsait*«.

— **Gázolás a Szent Imre herceg úton.** Vasárnap délelőtt *Strausz* Antal építőanyagkereskedő AH 442. rendszámú autójával a Szent Imre herceg úti aluljárónál elütötte *Kertész* Erzsébet 22 éves leányt. *Súlyos állapotban* a Rókusba szállították.

— **Jó vétel egyenárammal is!** Elmult az az idő, amikor az egyenáramú helységekben lakó rádiózók hátrányos helyzetben voltak a többi rádiózókkal szemben. Néhány éve már, hogy az úgynevezett univerzális készülékeket teljes megelégedéssel használják egyenáramú helyen is. Az Orion rádiógyár idei újdonságai között a csúcsteljesítményű 999-es automata luxus szuper és a 999/G típusú zeneszekrény ugyancsak működtethető egyenárammal! A nagyigényű rádiózók számára készült az Orion 955/U típusú luxus univerzális világvevő szuper, valamint a 933/U és 56/U típusú luxus európavevő is.

Magy. Kir. Osztálysorsjáték

ismét páratlan nyerési esélyeket nyujt.

88.000 sorsjegy 44.000 nyeremény

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

700.000

Jutalom és nyeremények készpénzben

400.000	70.000	2×40.000
300.000	60.000	30.000
100.000	2×50.000	15.000

21 drb à 20.000, 32 drb à 10.000 stb. pengő, összesen közel **10 millió pengő,** mely összeget **készpénzben** kifizetik

Húzás október 15-én kezdődik!

Az I. oszt. sorsjegyek hivatalos ára:

Nyolcad	Negyed	Fél	Egész
3½ pengő	7 pengő	14 pengő	28 pengő

Sorsjegyek az összes főárusítóknál!

— **Leszúrta a nevelőapját!** Vasárnap délelőtt a rendőrség letartóztatta *Kovács* József 27 éves kőművessegédet, aki nevelőapjával, *Horváth* József kertésszel, annak Lajos ucca 163. alatti lakásán összeveszett. A vita hevében *Kovács konyhakést ragadott és nevelőapjába döfte. Horváthot válságos állapotban* szállították be a Margit-kórházba.

— **Házasság.** Herési és oláhsági Piatsek Gyula kaposvári gyógyszertártulajdonos leányát, Babát, eljegyezte Szőcs József dr. rákospalotai polgármester fia. Szőcs József hadnagy. — Néhai Kehrling Béla leányát, Sárit eljegyezte Pavlovits Miklós, a Pénzintézeti Központ tisztviselője. — Rosenberg Rudolf fakereskedő leányát, Lenkét (Kótaj) eljegyezte Heimlich László kőszénbányatulajdonos (Sajószentpéter).

— **Romlott tojást adtak el, letartóztatták.** Vasárnap hajnalban a főkapitányság detektívjei elfogták *Dzsája* István *tahitótfalusi* lakost és feleségét, *Varga* Máriát. Több feljelentés érkezett ellenük, mert *fővárosi kereskedőknek romlott tojást adtak el. Dzsája* Istvánt és *Varga* Máriát a rendőrség *letartóztatta.*

— **Orvosi hír.** *Bernáth* Aurélné dr. *Pártos* Alice visszaérkezett Pöstyénből és reumás betegek részére ismét rendel. Telefonbejelentés: 114—985, vagy 146—24 (V., Klotild u. 10/a.).

— **A m. kir. osztálysorsjáték** intézménye annyira kedvelt és népszerű, hogy sorsjegyeivel rendszerint mindig ugyanazon résztvevők játszanak tovább. Számos sorsjegy családi tulajdont képez, apáról fiúra száll. Az új sorsjáték október 15-én kezdődik!

— **Páradságos munkád eredményét** percek alatt dönti romba a tűzvész, megvéd a tűzbiztosítás.

VÍGSZÍNHÁZ

Pénteken, szeptember 30-án
új betanulással elsőször

Az orvos dilemmája

Irta **G. B. Shaw**
Fordította **Hevesi Sándor**

Főszereplők:

Bulla Elma, Ráday Imre, Beregi, Bihary, Dénes, Gárdonyi, Köpeczi-Boócz, Vértess, Vágóné, Kormos Márta, Balassa, Berczy, Egry, Poór

A jegyeket már árusítják!

BEVONUL?
Rendelje egyenruháját felszerelését a
BEKEBELI LUM ÉS TESTVÉRE cégnél
Váci u. 31—33.

Megszólalt az angol közvélemény:

„A helyzet súlyosbodását csak úgy akadályozhatjuk meg, ha bátran átrajzoljuk Európa térképét!"

London, szeptember 25.

Az angol sajtó mind sürűbben közöl békerevíziót sürgető nyilt leveleket.

Sir Brian Barttelot írja a Timesban: Addig nem lehet tartós béke és jóindulat Európában, amíg jóvá nem teszik a multak tévedéseit.

Csehszlovákia határainak módosítása égetően szükséges volt, amióta ezt az államot megteremtették.

Az angol munkáspárt már 1919-ben és 1920-ban követelte ezt. A baj most éppen olyan súlyos, mint akkor volt, de sokkal veszedelmesebb!

MacCurdy királyi tanácsos írja ugyancsak a Timesban: Többször jártam a háború óta Marienbadban és nem felejthetem el magyar orvosom fájdalmát, akit porig sujtott a Magyarország ellen elkövetett igazságtalanság érzése.

Az antanthatalmak darabokra tépték és a farkasoknak lökték oda Magyarországot.

Sir Ernest Benn szabadelvü képviselő írja a Daily Telegraph-ban: Hiába keresek indokokat a Csehszlovákiának nevezett furcsa nemzetiségi mozaik létjogosultságának igazolására. A csehek a békeértekezletnek adott kisebbségvédelmi biztositékokat nyilván úgy értelmezték, hogy a lakosság egyik fele elnyomhatja a másikat.

A Manchester Guardian három hasonló irányú nyilt levelet közöl egyszerre:

H. F. Horrabin és Raymond Postgate, az ismert baloldali politikus hangoztattják, hogy

egyetlen épelméjü ember sem harcolna Csehszlovákiáért vagy a békeszerződések szentségéért.

A nemzetközi helyzet súlyosbodását csak úgy akadályozhatjuk meg, ha bátran átrajzoljuk Európa térképét, szétépjük a békeszerződéseket és új békeértekezletre hivjuk össze a hatalmakat.

Leyton Richards írja: Általános értekezletet kell összehivni a békeszerződések mindama szakaszainak módositására, amelyek elkeserítik a legyőzött hatalmakat.

Váltsa fel az igazság a győztesek erejét mindenütt, ahol jogos sérelmek állanak fenn.

Austin Knowles nyiltlevele hangoztatja, hogy Csehszlovákia a gyülölség és félreértések gyermeke és épségének fenntartása azt jelentené, hogy a békeszerződések visszavonhatatlanok. Miért áldozza életét az ifjú nemzedék olyan szerződésért, amelyet nem is ismert, midőn megkötötték?

Vasárnap este, menekülő magyarok és Csehországban sulyosan bántalmazott kü földiek között, a nyugati pályaudvaron

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délután hat óra. A nyugati pályaudvar csarnokának érkezési oldalán *sürü tömegben állnak az emberek.* Aggódó arcok lesik-várják izgatottan, türelmetlenül a *Szob felől érkező vonatot.* Az érkezési idő 5 óra 16 perc, de még az sem érkezett meg, amelynek ¾3-kor kellett volna befutnia. Az ügyeletes tisztet izgatott emberek veszik körül, valósággal megrohanják, alig győz válaszolni a rengeteg kérdésre. Végre 6 óra után négy perccel, csaknem

egyórás késéssel megérkezik a vonat.

Az első két kocsi az, amelyet Szobnál, a megszállott Felvidékről jövet, a magyar vonathoz kapcsolnak hozzá. Csomagokat, spárgával összekötözött batyukat emelnek le a vonatról a hordárok. *Meggyötört, sápadt arcú emberek, réveteg szemü asszonyok állnak csoportokban, az összehalmozott csomagok mellett. A várakozók izgatott kérdésekkel rohanják meg őket, neveket kiabálnak, hozzátartozók neveit.* Egy kisírt szemü öreg néni megtalálta azt, akit keresett: két fiatal lányt, az unokáit.

— És a Béla? Mi van a Bélával?

Rémülten hangzik a kérdés. A két lány egyszerre válaszol:

— Ott tartották a határon...

Megszólítom az egyiket:

— Kassáról jöttünk. Már nem bírtuk ki... Nem volt se éjjelünk, se nappalunk. Éjszakánként a koromsötét uccákon

a nemzetőrség emberei lövöldöznek vaktában.

A szomszédunk ablakát puskatussal zúzták be, mert fény szürődött ki az uccára...

Egy pap száll ki a harmadik osztályú kocsiból. A két fiatal magyar lány fejbólintással köszönti.

— *Kanadai jezsuita páter. A csehek sokat zaklatták!*

A többit már ő mondja el:

— Átutazóban voltam Prágában és csak néhány órát akartam ottmaradni. Megszólítottam egy jól öltözött járókelőt az uccán, hogy valamit kérdezzek tőle. Amint meghallották az arra haladók, hogy angolul beszélek,

elkezdtek szidalmazni angol és papi mivoltomért...

Alig hogy visszatértem a szállodámba, *detektívek jöttek és elkérték az útlevelemet.* Két napon keresztül kellett szaladgálnom, míg végre tovább utazhattam.

Egy bőrkabátos fiatalembert nagy tömeg áll körül. *Arcán kék foltok és daganatok. Törve beszél magyarul. Bardatics Antenak hívják. Brünnben volt az egyetemen, jugoszláv állampolgár. Minden ok nélkül elfogták, kegyetlenül megverték és öt napig tartották bebörtönözve.* Elmondja, hogy az egész úton *a rombolás jelei láthatók.* Az autóutak nagyrészét használhatatlanná tették, kisebb hidakat felrobbantottak, a viaduktokat áláaknázták. *A lakosság hangulata még a csehvidékeken is rendkivül elkeseredett. A katonaság, a nemzetőrség és a vörös gárda a legbrutálisabb terrorral tartja rettegésben az embereket.* Közben a vonatról csendőrök szállnak le *Két cseh katonát és három civil fiatalembert kisérnek.*

Szudétanémetek. Ma délután úsztak át az Ipolyon.

Lelkes tömeg veszi körül őket. Az egyik kissé sápadt. Fehér kendőbe van becsavarva a keze, átszivárog rajta a vér. *Cseh határőrök lőtték rá...* Akik hozzátartozóik megérkezését hiába várták, azt a felvilágositást kapják, hogy a csehek

ötletszerűen engedik át, vagy tartják vissza a vonatokat.

Bár a magyar államvasút mindent megtesz, hogy a menetrendszerü közlekedésben ne legyen nagy késés, nem lehet meggyorsítani a közlekedést. Az irodában cseng a telefon. »A 8 óra 16-os Orient expressz a határzár miatt 2 óra 47 perckor érkezik a keleti pályaudvarra. Hegyeshalmon keresztül.« **Jeszenszky Gábor.**

Nincs jobb, mint az

UNIÓ

amerikai rendszerű folytonégő kályha.

OETL ANTAL R.T.

kályhaosztály

Budapest, VI, Andrássy út 9

Tel.: 117-010

Frontharcosok előnyben!

Két veterán hadfi szerelmi párbaja LOUISE HOVICK miatt:

FÉLTÉKENY BARÁTOK

A főszerepben a robosztus erejü drámai hős első komikus szerepében:

VICTOR McLAGLEN

A pazar humorú bohózat legmulatságosabb jelenete az

ESKÜVŐ A TÉBOLYDÁBAN

és a New-Yorki Frontharcos Kongresszus!

PÁNIK A CIRKUSZBAN

Bravúros wildwest-film izgalmas fejezetei:

CHUT, A VADON ÁRVÁJA
MENEKÜLÉS A VADONBA
A BOXOLÓ KENGURU
SZOKÉS AZ ÜLDÖZŐK ELŐL
A CIRKUSZ CSILLAGA
A SHERIFF GYŐZELME

Már ma látható

OMNIA

Előadások: 5, ¼8 és ½10 órakor.
Jegypénztár: 13-01-25.

A NAGY SIKER KÖTELEZ!

Már most bemutatjuk az univerzális tehetségű

Danielle Darrieux

francia filmjét

VÁGYAK

(ABUS DE CONFIANCE)

Irta: PIERRE WOLFF
Rendezte: Danielle Darrieux férje:
HENRY DECOIN

Díszbemutató ma este ½10-kor

FORUM

VÁRADI ZSÓFIA

Almai Zoltán, Ganczer Réka, Garai Edit, Illés Barna, Kis Péter, Kovács Győző,
Kun Zita, Lengyel Balázs, Mádl Miklós, Pőcze Vilmos, Rajcsányi Artúr,
Sióréti Gábor, Somogyvári Gergő, Steinberg Johanna,
Strém Tamás, Szántó Tamás, Váradi Zsófia,
Varga György, Varga Péter,
Zöld László

szellemkép
SZABADISKOLA

H-1072 BP. DOB U.20.II.25.TEL./ FAX:321-3637,06-30 9602893 E-mail:szellemk@mail.elender.hu

A kiállítást a Szellemkép Szabadiskola és a FFS együttműködése tette lehetővé,
létrehozásában DeMax nyújtott komoly segítséget.

Ha útra indulsz, kérlek, jól nézz körül. Nem számít, honnan jössz, az sem, ki vagy.
Figyelj, hagyd otthon a kézikönyveket és a mama jótanácsait.
A valóság olyan, mint nyitott könyv, lényegét tekintve mindannyian azt hihetjük,
ha elolvastuk, ismerjük.
Mégis mindannyiunknak valami más.
Ami megtörténik ma a képeken, az a jelenségek elmozdulása
a szubjektív fény irányába hajdan és majd.
Fotográfiák.
A képek mégis konkrétabbak mint a szó. Olyannak látjuk, ahogy már valaki látta őket.
Ha elolvashatnánk a képeket jól hangsúlyozva, értve és ismerve, mint régi ismerőst,
csak úgy - mégis a fél szavakból, rezdüléseiből, levegővételéből, félbemaradt
kézmozdulatából, ahogy megrebben a tekintete, mikor félrekapja a fejét,
tudhatnánk meg a lényeget.
Ezekből tudjuk, mit akarsz és már nem is értjük, miért álltak közénk a szavak.
Így tudjuk meg, mit szeretnél. Ezért nem olvassuk a képeket. Elővesszük, újra és újra,
nézzük és mindannyiszor valahogy mások, ahogy mi meg az idő.
Mert ez fotográfia.

Fuchs Lehel

A Tölgyfa Galéria tisztelettel meghívja a

Szellemkép Szabadiskola
prezentációs kiállítására

mely a II. Országos Fotóhetek keretében
került megrendezésre.

Az itt látható anyag az elmúlt évek
autonóm riport, valamint kreatív fotóiból
összeállított válogatás.

A kiállítást április 8-án csütörtökön 18.00
órakor nyitja meg Miltényi Tibor
művészeti író.

Megtekinthető 1999 április 20-ig
hétfőtől péntekig 10.00-18.00-ig

Tölgyfa galéria 1027 Budapest Henger u.2.

A vég és a kezdet

Az öreg asszony egyedül ül a szobájában. Kényelmes szoba, napos, kétablakos, szinte nagy is egy magányos öregasszonynak. Azért is vette maga mellé lakótársnak az öreg Katit, no meg kissé azért is, hogy ne érezze olyan nagyon egyedül magát, mivelhogy férjhezment a kis Kati. A falióra lassan, tempósan elüti a négyet. Az öregasszony felnéz rá, azután megint lehajtja fejét. Most temetik. Négy órakor. Az öreg Katit, akivel öt esztendő óta megosztotta lakását, idejét, életét. Nem mehetett el a temetésre. Beteg, nem bírja a lába. Ugy illenék, hogy megsirassa, de valahogyan nem jönnek a könnyek. Pedig szerette a maga módján, összeszoktak, megvoltak békében. És most majd egyedül lesz. Egészen egyedül.

Hát persze, nem volt az olyan szeretet, mint amilyennel a kis Katit, az unokáját körülvette, az utolsót a nagy családból, aki mellette maradt. Az a szeretet, az más. Ott a fájdalomba boldog öröm vegyült, amikor fehér ruhájában visszajött az oltár mellől, ahol örök hűséget esküdött Pálnak, hogy elbucsuzzék tőle. Azt mondta, hogy csak néhány esztendőre, de az öregasszony tudta, hogy örökre. Amerikába mennek, állása van ott Pálnak, amire visszajönnek, ő már egészen biztosan a föld alatt pihen. Akkor hullottak a könnyei, szaporán, mint a nyári zápor, de könnyüek voltak és enyhék, hiszen a boldogság felé indul a „kicsi", fényes, ragyogó szerelemmel a szivében.

Megérdemli. Megszenvedett érte. Évekig várt, sirt, epedett és mégsem csüggedt el. Jó kislány volt mindig, már gyermekkorában is másra gondolt mindig, soha magára. Amikor nővére éveken át betegeskedett, mig végül is belepusztult a bajba, órákon át mulattatta, ápolta. És hogy vigasztalta őt, a nagyanyját, aki sehogy sem tudott belenyugodni a változhatatlanba.

Hiába, ez a két gyerek, ez tulontul odanőtt volt a szivéhez. Akárcsak a sajátjai lettek volna. Igaz, hogy alig két-háromesztendősek voltak, amikor hozzá kerültek. Akkor halt meg a lánya, két hónappal az ura halála után. Az idősebbik fia, akinek magának is gyerekei voltak, magához akarta őket venni, de ő nem engedte. Jó erőben volt akkor még és ugy érezte, fel tudja nevelni őket.

Azt viszont sohasem mondta meg fiának, hogy főkép az asszony, a felesége miatt irtózott attól, hogy a kislányok odakerüljenek. Nem volt rossz asszony, sőt, csak... csak más volt, mint amilyenek ők. A fia gyerekeit, azokat nem vehette el tőle, hogy a maguk formájára alakitsa őket, mig a leánya kicsinyeiből olyan nőket nevel majd, amilyeneknek az ő fogalmai szerint a nőknek — lenni kell!

Nem, nem örült a fia választásának sohasem. Igaz, hogy nem csalódott, nem boldogtalan, de azért... más lett ő is. Hozzáidomult az uj családhoz, felvette szokásait, gondolatmenetét, olyan volt most már, amikor vele beszélt, mintha az ő szaván keresztül a felesége, az apósa, anyósa beszélnének. A gyerekei szintén. Még azt sem tudták, hogy a nádméz mit jelent. Ok igy ismerték: cukor.

Nem ellenezte, nem ellenzett ő soha semmit, ami a gyerekeinek az akarata volt. Azt sem, amikor a másik fiu kiment Amerikába, hogy ott próbáljon boldogulni. Az amerikai unokákat már nem is ismeri. Talán meg sem értenék őt. Angolul beszélnek, mint az anyjuk. Pedig ezt a fiát szerette legjobban, ha ugyan lehet különbségről beszélni az anyai szeretetben. De ez volt a legkisebb, a leggyöngébb és — mily jó is az, amikor az ember ott érzi maga mellett azt a kis pulyát, aki ugy búvik hozzá, mint csibe a tyuk szárnya alá. Öt csibéje volt, akkor régen, amikor még az ura is élt, hatan voltak, akiknek ő jelentette a melegséget, világosságot, életet, akiknek adott, adott, mindig csak adott. Nem is várt, nem is kivánt tőlük egyebet, csak azt, hogy elfogadják tőle mindezt.

De szomoru is az, amikor egyenként, lassanként sorra elmennek az ember mellől azok, akiket szeret. De talán még szomorubb, hogyha ugy maradnak meg, hogy alapjában véve — nincsenek. Hiszen jó fiu mind a kettő, szó sincs róla, gondoskodnak róla, hogy semminek hijában ne legyen, de — messze vannak és mások lettek és... és nincs többé szükségük őreá.

Milyen édes, aranyos csöppség volt Tamás, a legidősebb, amikor megszületett. Olyan tele lett vele egyszerre a világ, hogy nem is értette, hogyan birta ki eddigelé nélküle. Pedig akkor is igy volt, amikor János, az ura, elkezdett hozzájuk járni. És amikor egyik este, a kerti lugasban ülve, átölelte és azt mondta, hogy szereti, legyen a felesége, ugy érezte, hogy kinyilik, mérhetetlenül nagy lesz a világ és a szerelemnek forró hullámai viszik, ringatják az aranyszinben, boldogan csillogó jövő felé.

Mindig erről álmodott, amióta süldő leány korában látta nővérei szerelmeit. Mert nagy család voltak ők, sok lány, sok fiu, kiterjedt rokonság. O volt a legkisebb, aki ugy ült anyja mellett a nagy, hosszu asztal fejénél, mint valami kis királykisasszony alattvalói között. Ebéd után kézről-kézre adták, ugy csókolták sorra. És születésnapján, meg a nevenapján mindenkitől kapott valamit. Egyáltalán, akkoriban mindig csak kapott, sohasem adott. De legtöbbet azért mégis csak az anyja adott neki, ételt, italt, simogatást, megértést, szeretetet!... Még éjszaka is ott volt mellette, ahányszor felriadt álmából és két karjában ringatva altatta ujra el. Most is hallja szavát: „Ne félj, kicsikém, nem vagy egyedül. Soha, soha nem hagylak egyedül."

Oh, annyi mindent kapott. Talán azért tudott később ugy — két kézzel, teljes szivvel, szeretettel — adni, adni, adni!

Bethlen Margit.

Országos mozgalom indult meg Székesfehérváron a gazdatársadalom megszervezésére

Gróf Hunyady Ferenc a falvak gyujtogatói ellen

Figyelemreméltó mozgalom indult meg Székesfehérváron a néhány hét előtt lefolyt megyegyülésen. Elhatározták ott, hogy országos akciót inditanak a gazdatársadalom, a mezőgazdasági munkásság és cselédség keresztény és nemzeti alapon való megszervezésére. A mozgalmat akként készitették elő, hogy előbb Fejér megyében, azután az ország minden vármegyéjében megindul a szervezkedés.

Felhivást bocsátottak ki a gazdaközönséghez s abban hangsulyozták, hogy a mezőgazdasági munkásságnak és cselédségnek a mai érdekképviseleti szervekben nincs megfelelő képviselete, továbbá, hogy a nagyobb birtokosok sokszor sajnálatraméltó passzivitást tanusitanak s az agrártestületek nem ismerik fel eléggé az uj kor szociális követelményeit. *„Fékevesztett agitációtól hangosak* — mondja a felhivás — *nemcsak a főváros utcái, de hovatovább a békés falu csendes házsorai is.* Idegen tájakról uj hang süvit végig a magyar rónán, érdemes férfiak elszunnyadtak őrhelyeiken, ugyhogy *ma tanulatlan és éretlen elemek igyekeznek helyeiket elfoglalni.*"

A megyegyülésen elindult felhivás eredményeként vasárnap százával gyültek össze Székesfehérváron a megye nagy-, közép- és kisbirtokosai, a járások és községek kiküldöttei és az ország megyéinek egy-egy küldöttsége. A szervezkedés célját *Jankovich Miklós* ismertette. Hangsulyozta, hogy a gazdatársadalom, mely együttesen nagy erőt képvisel, maga fogja megvalósitani a gazdák szociális problémáját. *Nincs szükség itt* — fejtegette — *idegen példára és nem akarnak politikával foglalkozni és pártviszályokat támasztani.*

„A népbolonditók frázisaiból munka, kenyér sohasem lesz"

Sigray István birtokos az uj mozgalom célkitüzéseit ismertette, majd gróf *Hunyady Ferenc* volt képviselő szólalt fel. Utalt arra, hogy Ausztria megszünésével uj lehetőségek nyiltak meg. Amikor — ugymond — Ausztria sorsát fájlaljuk, meg kell állapitani, hogy ennek az országnak a megszünésével a *trianoni mozdulatlanság szünt meg.* Rá kell mutatni arra is, hogy a hatalmas szomszédságnak előnyei mellett megvannak a hátrányai is. Adjunk Németországnak jó buzát, állatot, de csak olyan áruért, amire nekünk is szükségünk van. Ha pedig ez nem sikerül, terményeinket olyan államoknak kell eladni — Svájcnak, Angliának — amelyek csengő érccel vagy nekünk szükséges anyagokkal fizetnek.

Azt fejtegette ezután, hogy a *sürgős reformok utjára kell térnünk,* mert az elkésett reformok bajt okozhatnak. Imrédy Béla személyében olyan miniszterelnök áll az ország élén, aki bölcsen és bátran nyul hozzá a kérdésekhez.

— Az elmaradottság következtében — folytatta Hunyady — sok a gyujtóanyag és gondoskodnak arról, hogy szikrát vigyenek és lángba boritsák ezt a gyulékony anyagot. *Ha ez bekövetkezik, akkor ebből nagy tűzvész lesz.* Jártak már gyujtogatók husz év előtt itt, jártak népbolonditók az országban, de a józan magyar gazdák tapasztalataikból tanulták meg, hogy *a népbolonditók pattogó frázisaiból munka, kenyér sohasem lesz.*

— Magyarországnak csak egy nemzetfentartó eleme van, a magyar földmüves s ez a réteg érzi is a felelősséget. Derékig be vagyunk ásva a magyar anyaföldbe s fel kell szabaditani a magyarságot a lelkét eddig pusztitó irigység, tunyaság, gőg és összeférhetetlen természete alól. *Ne nézzünk egymásra gyanakodva.* A nagygazda ne féljen, hogy a kisbirtokosok el akarják venni a földjét. A kisgazda ne nézze kölöncnek, teája nehezedő nyügnek a nagybirtokot. Adják meg a cselédeknek a kenyerüket, de a mezőgazdasági munkásság ne sztrájkoljon aratás idején. Javitani kell termelésünk nivóját, mások rosszabb földön és rosszabb éghajlat alatt nagyobb termésátlagot érnek el.

— A csecsemőhalandóság, egyke, tuberkulózis tépi a magyar élet fáját. Vannak magyar anyák, akik nem tudnak főzni. A házak ablakai néha félévig nem nyilnak ki. Amig ezeken nem segitünk, egészséges magyar életről beszélni sem szabad. Évtizedes mulasztásokat kell pótolnunk és minél gyorsabban kell cselekednünk. *Összefogás, szeretet és bizalom menthet csak meg bennünket.* Ez a föld nemcsak a miénk, hanem *mi is ezé a földé vagyunk.* Csak azok álljanak közénk, akik önzetlenül velünk akarnak dolgozni. Itt senkisem egyengetheti a maga utját, mi nem a más zsebéből akarunk áldozni s mi a saját erőnkből a magyar gazda jövőjét akarjuk önzetlenül szolgálni.

Több felszólalás hangzott még el, majd megalakitották a fejérmegyei gazdák nemzeti szövetségét és ideiglenes elnöknek ifjabb gróf *Eszterházy Lászlót* választották meg.

Negyven repülőgépen kilencven külföldi sportrepülő érkezett Budapestre

Tiz nemzet sportrepülői a Szent István repülő találkozón

(Felvételeink a Képes Pesti Hirlapban.)

A budaörsi repülőtéren felavatása óta nem volt egyszerre annyi repülőgép együtt, mint amennyi vasárnap délután egy óra alatt gyülekezett és sorakozott fel a pompás zöld gyepen. A *Szent István repülőtalálkozóra* meghivott külföldi sportrepülők érkeztek meg olyan pontossággal, mintha komoly versenyről lenne szó.

Az *Országos Magyar Idegenforgalmi Hivatal* és a *Magyar Aero Szövetség* meghivására Európának csaknem minden országából jelentkeztek a sportrepülők a budapesti találkozóra és hogy milyen komoly vonzóereje van Budapestnek és Magyarországnak külföldön, azt legjobban bizonyitja az a körülmény, hogy többen jöttek, mint ahányan jelentkeztek.

Előkelő közönség gyült egybe a repülőtéren a külföldiek fogadására. Ott voltak *Mikecz Ödön* igazságügyminiszter, *Tormay Géza* államtitkár, az Idegenforgalmi Hivatal elnöke, ifj. *Horthy István*, az Aero Szövetség elnöke, *Feketehalmy Czeidner Ferenc*, a Légügyi Hivatal főnöke, *Ember Sándor* orsz. képviselő, gróf *Zichy Nándor*, az Idegenforgalmi Hivatal igazgatója és igen sokan mások a sportrepülés hivei közül. A repülőtéren a rendfenntartást mintaszerüen végezte csendőreivel *Szirtes Ferenc* őrnagy.

Nem kellett sokáig várakozni, de talán sokan sajnálták is, hogy a külföldiek annyira pontosak, mert *Majoros János, Kovács Sándor* és *Vadas László* hazai sportrepülők nagyszerü légi mutatványokkal szórakoztatták a várakozó közönséget.

Fél 5 órakor tünt fel az első idegen gép a láthatáron és pár perc mulva már jelentkeztek is a francia *Lecombe* és *Rysiger* párizsi sportrepülők a fogadóbizottság előtt. Leszálás nélkül nem egészen öt óra alatt jöttek Párizsból és még otthon ebédeltek. Mialatt beszélgettek a franciákkal, már jött a második gép is a belga *Hanet Georgezsal* és feleségével, utánuk nyomban a német *Schott Theodor* érkezett, azután percenkint ujabb és ujabb gépek tüntek fel az égbolton és széles körözések után simán, könnyedén szálltak le a repülőtéren.

Mialatt az ujonnan érkezettek az utlevél és egyéb formaságokat intézték el, sorban jöttek a többiek. Voltak percek, amikor tizenöt repülőgép is keringett a levegőben. Remek látvány volt, amint a gépeket hármas sorban felsorakoztatták. A gépek között képviselve volt az együléses nyitott sportgéptől kezdve az olaszok hatalmas kétmotoros gépéig minden tipus. Végeredményben 40 gép érkezett, eggyel több, mint amennyiről a legutolsó jelentések szóltak, mert egy angol gép *véletlenül szállt le Budaörsön*, de nyomban csatlakozott a társasághoz. Számszerint 31 német, 23 olasz, 9 belga, 6 francia, 5 angol, 4 hollandi, 4 svájci, 4 cseh, 4 lengyel és 2 svéd sportrepülő érkezett Budapestre.

A vendégek között van *Messner* ezredes, a svájci Aero Szövetség elnöke, *Wilhelm Schwartz*, a német repülésügyi minisztérium osztályfőnöke, *Adolf Kragmann* és *Wilhelm Saxenburg*, a német repülésügy vezetői, *Weiss* ezredes, a lengyel sportrepülő szövetség elnöke, *Reinders*, a hágai Aero Club elnöke és még sokan a külföldi sportrepülő egyesületek vezetői közül. Vasárnap este ismerkedési vacsora volt a Zsófia-sétahajó fedélzetén és az előkelő külföldi társaság a legjobb hangulatban élvezte a nagyszerü dunai panoráma szépségeit.

Hétfőn kora reggel gróf *Zichy Nándor* és dr. *Szentkirályi Ákos* vezetésével az egész külföldi sportrepülő társaság Kalocsára repült. A város tavaly felavatott légiturisztikai repülőterét ki kellett erre az alkalomra bővíteni. A város vezetősége nagyszabásu fogadtatást készitett elő a vendégek tiszteletére.

Özv. Dr. Marton Sándorné a maga és családja nevében mélységes fájdalommal tudatja, hogy forrón szeretett férje

Dr. Marton Sándor

e hó 6-án 67 éves korában, 40 boldog házasév után hirtelen elhunyt.

Drága halottunkat e hó 9-én, kedden délután 5 órakor temetjük a rákoskereszturi izraelita temetőben.

Báró Hatvany Lajosné, sz. **Marton Erzsébet, Marton György** és **Györgyné**, sz. **Kanczuker Rózsi, Marton Endre** és **Endréné**, sz. **Jarmila Vackova** gyermekei.

Marton Éva és **Klára Mária** unokái.

Lukács Jenőné, sz. **Marton Henriette** nővére.

Marton Ákos fivére.

József királyi herceg

József királyi herceg kedden betölti hatvanhatodik életévét. Ezen a napon mint egy nagy család tömörül köréje a nemzet, hogy vele együtt ünnepeljen és eljuttassa hozzá jókivánságait. „Család" — a szó ebben az esetben nem üresen kong, hanem megtelik igazi tartalommal, mert csak a legszorosabb családtagok bensőséges és meleg viszonya hasonlitható ahhoz a kötelékhez, amely a magyarság minden egyes tagját József királyi herceghez füzi. Most nem beszélünk a hagyományról, amely az ő édesapjának és nagyapjának nagy nevéből árad, bárha erről is beszélhetnénk, hiszen a sok keserüséggel és csalódással teli magyar történelemnek legvigasztalóbb sorai emlékeznek meg a nagy József nádornak és az öreg József főhercegnek szerepléséről. A mi Józsefünk, a ma élő József azonban tul a hagyományokon a maga érdeméből, a maga személyi értékével került olyan közelségbe a magyar nép szivéhez, mint előtte nagyon kevesen. Vérkeresztség avatta ezt a kapcsolatot, a magyar fiukkal megosztott közös veszedelem, együtt átélt háborus borzalom. „Fiam" — igy szólitotta meg a lövészárkokban József királyi herceg a maga katonáit, akiknek legtöbbször a nevüket is pontosan tudta. „József apánk" — igy emlékeztek meg róla a harciszünetben a bakák. Apa és fiu tiszteletteljes, de bensőséges és bizalomteljes viszonya igy alakult ki közöttük a harctéren s ez a tiszteletteljes, bensőséges és bizalmas viszony tulélte a háborut, tulterjedt az ő parancsa alatt szolgált bakák körén, egy meleg, szeretetteljes körbe foglalta össze a népszerü királyi herceget és az egész nemzetet. A magyar közéletnek ez egyik szépsége, olyan időben, amikor a közéletben szegényesen kevés a szépség.

Tildy Zoltán: „Mindenkor útját fogjuk állni a diktaturának"

Tildy Zoltán, a független kisgazdapárt ügyvezető alelnöke vasárnap beszámolót mondott Kőröstarcsa községben. Komoly, becsületes, gyors *földbirtokpolitikát* sürgetett, hangsulyozva, hogy ezt a sorsdöntő kérdést *nem lehet gyülölködő és uszító demagógiával megoldani*, mint néhány szélsőséges párt sürgeti. A kisgazdapárt álláspontja: a magyar birtokrendszer lebontása, kisbirtokrendszer kifejlesztése, a hitbizományi rendszer azonnali eltörlése. A falusi munkanélküliség és a munkabér kérdésének megoldására *nemzeti munkakölcsön* felvételét tartja szükségesnek. Bejelentette, hogy pártja összel törvényjavaslatot terjeszt be és abban azt követeli majd, hogy *állami vagy közületi pénztárból mindenki csak egy cimen kaphasson fizetést.*

— Sokszor kérdik — folytatta ezután —, hogy a világnézeti harcok közepette mi hová tartozunk? Nincs szükségünk programunk megváltoztatására, mert nekünk nem öncsinálta vezérek által kávéházakban kiagyalt programunk van. A mi irányunk becsületes, tiszta keresztény. *Nekünk Krisztus keresztje nem bunkó, nem gyülölködés, nem szétválasztó fegyver, hanem összetartó erő.* Azt is kérdik, jobboldaliak vagyunk-e. *Jobboldaliság, baloldaliság:* ilyen szavakkal való játék folyik az egész országban. Mi a jobb magyar jövendő biztos ösvényén haladunk. Ha mégis megkérdeznek minket, azt kell mondani, jobboldaliak vagyunk, keresztény erkölcs alapján állunk, mert a függetlenség eszméjét szolgáljuk és nem vállalunk közösséget a baloldali pártokkal, de *nem vagyunk diktaturások, mert a szélsőséges irányra már ráfizetett az ország.* Diktaturás törekvésekről mindaddig beszélni fogunk, amig lesznek emberek, akik *ezt az idegenből hozott diktaturás eszmét hirdetik a magyar nép előtt.* Most alkotmányos eszközökről beszélnek, de mégis a *diktatura fertőjébe szeretnék beletaszitani az országot. A diktatura szolgaságot jelent és a magyar nép meghal a szolgaságban.* Aki diktaturát akar, az sirját ássa a nemzetnek.

— A rosszhiszemü stréberekneknek, könnyelmü kisérletezőknek azt üzenem: *mindenkor útját fogjuk állni a diktaturának.* Béke és nyugalom nélkül nincs magyar élet. Ne zavarja a nemzet életét örökös heccelődésekkel senki, ne nyugtalanitsa ilyesmivel a gazdasági élet rendjét. Könnyü heccelődni annak, akinek vesztenivalója nincs. *Teremtsük meg a munka nyugalmát, állitsuk vissza a vállalkozási kedvet,* hogy elindulhasson a gazdasági vérkeringés, amely a tavaszi hónapokban majdnem megállt.

Bobory György beszámolója

Vitéz *Bobory György*, a képviselőház alelnöke, kerületének Tarnaszentmiklós, Kisköre, Pély és Hevesvezekény községeiben látogatást tett s résztvett a helyi NEP-szervezetek gyülésén. Beszédeiben beszámolt a kormány eddigi munkásságáról és további célkitüzéseiről. A választók mindenütt nagy lelkesedéssel fogadták a képviselőház alelnökét.

A tudományos szakértői vizsgálat dönti el, hogy valódi-e a Várdombon fölfedezett Tintoretto-kép

Várdomb, aug. 8. *(A Pesti Hirlap tudósitójától.)* Tolna vármegyének egyik kis sváb falvában, *Várdombon*, rendkivül érdekes festményt fedezett fel egy ismert képrestaurátor, *Elefánthy Imre. Véleménye szerint ez a kép, amely az „Utolsó vacsorá"-t ábrázolja, Tintoretto elkallódott remeke.* Ha ez igaz, akkor Várdomb falva óriási értékü müremek birtokába jutott. A falu plébánosa, *Kuhl József* esperes, bevitette a hatalmas, négy méter hosszu és másfél méter széles festményt a plébánia vasrácsos, nagy vaslakattal lezárt folyosójára, addig is, amig a tüzetesebb vizsgálat meg nem állapitja, hogy *csakugyan Tintoretto képét találták-e meg a falusi templom kórusa fölött?* A mai, tudományosan megálapozott mübirálat meglehetősen sokrétü és alapos vizsgálatnak veti alá a felfedezett régi képeket, mielőtt besorozná őket a nagy mesterek munkái közé.

A várdombi festmény idestova 150 év óta van a falu katolikus egyházközségének birtokában. Tolnáról került Várdombra, az ottani dusgazdag ferencrendi kolostorból, amelyet II. József császár a magyarországi szerzetesüldözés ideje alatt feloszlatott. Azóta porosodik a kórus fölött, a sekrestyések odatámasztották a szentelt körmeneti zászlókat és a kép bizony alaposan megsinylette a hegyes, lándzsavégü zászlónyelek százötvenéves ostromát, tele van szakadásokkal, lyukakkal.

De ez sem volna baj, ha a szakértők tudományos módszerekkel megállapitanák, hogy a képet **Tintoretto** festette. A nagy mestereknek éppen olyan jellegzetes *„ecsetlenyomata"* van, mint — a bünözők ujjlenyomata. A világ muzeumaiban és képtáraiban ott van minden hires régi festőművész ecsetnyomának felnagyitott óriási fényképe. Legelőször ezzel hasonlitják majd össze a várdombi Tintoretto-kép valamelyik felnagyitott részletének fényképét. A második próbát a *vászonnak* kell kiállnia: mikroszkóppal fogják megvizsgálni, hogy egyezik-e a szélvastagság, a fonás és a len vetülete az abban az időben használatos olasz festővásznakéval és Tintoretto különleges vásznával. Ha ez is rendben van, a *festékpróba* van soron: a régi mesterek ugyanis sajátkezüleg készitették el festékeiket és a modern vegyész könnyüszerrel ki tudja mutatni a vegyelemzéssel, hogy mi az összetétele a várdombi festmény festékének, megegyezik-e többi Tintoretto-vászon festékanyagával? Ezután a *röntgenlámpa* sugaraival és *vörösöntuli fénnyel* készült fényképfelvételek segitségével vizsgálják meg, hogy vajjon nincs-e a festékréteg alatt másik kép, nem e festették át valamikor! Csak a tudományos gondossággal végbevitt vizsgálatok után kerül sor a stiluskritikára és arra, hogy mi módon lehet beilleszteni az uj Tintoretti-képet a nagy mester munkái közé, — hogy mikor festette, kinek, hol?

A kutatás nagy részét — sajnos — csak külföldön lehet elvégezni, mert a magyar Szépmüvészeti Muzeum nincs felszerelve a szükséges eszközökkel.

(Dc—én)

A Várdombon fölfedezett állitólagos Tintoretto-festmény részlete: a tanitványok egyik csoportja az Utolsó Vacsora asztala körül.

A lakásuzsora ellen és az állampolgárság igazolásának megkönnyitéséről beszéltek a főváros közigazgatási bizottsága ülésén

A főváros közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt *Karafiáth Jenő* titkos tanácsos, főpolgármester elnöklésével ülést tartott. Több bejelentés után a bizottság a polgármester juliusi jelentését tárgyalta.

Csilléry András megállapitotta, hogy a fővárosban kevés az olcsó és a jó lakás. A háztulajdonosok a sokgyermekes családoknak nem szivesen adnak ki lakást. A főváros lenditse fel az épitkezési kedvet, az üzemek nyugdijtartalékjaikból alkalmazottaik részére épitsenek kislakásos házakat. *A főváros polgármestere dolgoztasson ki konkrét épitkezési programot.* Az a hir terjedt el a fővárosban, hogy a polgármester a költségvetési deficit eltüntetése céljából be akarja vezetni a *lakásadót.* Annak a reményének ádott kifejezést, hogy ez a hir nyári kacsa. A továbbiakban inditványozta, hogy a főváros feliratban kérje ea kormánytól az elmult években kiadott *fizetéscsökkentő rendeletek* hatályon kivül helyezését, állitsák vissza a régi fizetéseket. Arról is szólt, hogy nagyon sok fővárosi bérházon szánalmas piszkos rongyok lógnak a nemzeti szinü zászló helyett.

Peyer Károly sürgette a polgármestert, hogy igyekezzen fellenditeni a fővárosban az *épitkezési kedvet.* A nyugdijintézetek, az OTI és a MABI épitkezzenek, mert az épitőiparban állandóan emelkedik a munkanélküliek száma. Kifogásolta, hogy a Madách-sugárut épitése nem halad elég gyors tempóban. *Az épitőipari munkások 51 százaléka van munkanélkül. A fővárosban nagy a lakásuzsora:* egészen primitiv lakásokért kérnek nagy összegeket a háztulajdonosok. Peyer szóvátette az *állampolgársági bizonyitványok* beszerzése körül mutatkozó nehézségeket is. Kifogásolta, hogy *az optálás ügyét nagyon komolyan veszik, holott Trianont nem ismerjük el semmiféle vonatkozásban.* A bizonyitványok és okmányok beszerzése rengeteg pénzébe kerül a kisembereknek. Szerinte fix áron lehet állampolgársági bizonyitványt szerezni egyes társaságoktól. A rendőrség inditson vizsgálatot. *A magyar államnak nem érdeke az, hogy állampolgárainak száma csökkenjen.* Éppen azok szereznek meg minden okmányt, akik ittmaradása nem kivánatos, a szegényemberek nem tudnak eleget tenni a rendelkezéseknek, mert nincs pénzük drága okiratok beszerzésére.

Peyer ezután a *huszpengős buzaárról* beszélt, amely szerinte magas. Két inditványt tett: irjon fel a kormányhoz a főváros, *sürgesse az állampolgárság törvényes rendezését;* fejezze ki aggályát a főváros a huszpengős buzaár miatt, ez az ár — az inditvány szerint — főleg a városi lakosság megélhetését drágitja, anélkül, hogy a falusi gazdaközönségnek előnyt jelentene.

Dr. *Bánóczi László* tiltakozott a házbéremelések ellen, a háztulajdonosok *a vagyonváltság terheit a lakókra akarják háritani.*

Dr. *Nagy László* ugy értesült, hogy a benzinkutkartel szerződése most lejár, ezért olyan szerződés megkötését javasolta, amely lehetővé teszi, hogy kisember kapjon a főváros területén benzinkutat.

Dr. *Usetty Béla* a Kőbányai-uti vasuti aluljáró ügyét tette szóvá. A főváros évekkel ezelőtt az aluljáró épitkezési költségeihez való hozzájárulás céljából 600.000 pengőt vett fel költségvetésébe. Az aluljáró épitkezése évek óta huzódik, mert a kereskedelemügyi minisztérium nem járul hozzá. Usetty helyeselte a beruházási törvénynek azt a rendelkezését, amely a nagy adófizetők részére amnesztiát adott, a kincstár igy jól jár. Felvetette azonban a kérdést, hogy *a kis adózók miért nem kapnak amnesztiát.*

Dr. *Lázár Ferenc* közölte, hogy a városban és városházi körökben az a hir terjedt el, hogy nemcsak a főváros egyik vezető főtisztviselője távozik a közeljövőben, hanem a főváros egy-két egészen kitünő tisztviselője is kiválik a főváros szolgálatából A maga részéről ezt helyteleniti.

A felszólalásokra a szabadságon lévő *Szendy Károly* polgármester helyett *Schuler Dezső* alpolgármester válaszolt. Közölte, hogy a polgármester régen megállapitotta, hogy *a lakbérek, főleg a kislakások bérei tulmagasak.* A polgármester az izléstelen reklámok ellen már többször fellépett, a fővárosi üzletek cégtábláit a jövőben még szigorubban ellenőrzik. Sürgős probléma a kőbányai aluljáró megépitése, ezzel a kérdéssel a polgármester állandóan foglalkozik.

Dr. *Csilléry Béla* miniszteri osztályfőnök, pénzügyigazgató közölte, hogy *van olyan törvényes rendelkezés, amely a kisadózóknak is amnesztiát biztosit.* A kisadózók, amennyiben elmulasztották a való tényállás ismertetését, büntetlenül jelentkezhetnek az illetékes pénzügyi hatóságoknál, ahol közölni kell azokat az összegeket, amelyek eddig nem szerepeltek kimutatásaikban. Ujból hangsulyozta a pénzügyigazgató, hogy a jelentkezők a legkedvezőbb elintézést remélhetik, büntetésüket elengedik.

A bizottság ezután tudomásulvette a polgármester jelentését, majd a közigazgatási bizottság elfogadta *Csilléry Andrásnak* inditványát, a fizetéscsökkentő rendeletek hatályonkivül helyezése ügyében, elfogadta a bizottság *Peyer Károlynak* az állampolgárság törvényes rendezése ügyében tett inditványát is. Peyer második inditványát azonban a bizottság elvetette.

A tisztifőorvosi jelentés elfogadása után a főkapitányi jelentést tárgyalták. *Peyer Károly* közlekedési őrszemet sürgetett a Wesselényi-utca és a Körut kereszteződéséhez, ezen a ponton életveszélyes a közlekedés. A bizottság végül a különböző jelentéseket tárgyalta.

HIREK

— **Zivatarok, enyhül a meleg!** A Meteorológiai Intézet jelenti augusztus 7-én délben: Európa délnyugati részeit *hűvösebb óceáni levegő* borította el és lassanként *Közép-Európába is beszivárog.* Hazánkban szombat reggeltől számított 24 óra folyamán sok helyen volt *zivatar.* Az esőmennyiség eloszlása kis távolságokon belül is igen szeszélyes volt. *Nagyobb esőt* jelentettek: *Balatonkenese, Barcs, Visegrád* és *Makó* 14 mm, *Alcsút, Nagykanizsa* 16 mm, *Vásárosnamény* 20 mm, *Kisinóc, Békéscsaba* 22, *Hőgyész* 24 mm-t. *Kivételes arányú felhőszakadással járó zivatar volt Zalaegerszegen 105 mm esővel.* Az Alföld egyes vidékein, kivált *a Tisza mentén fekvő területek, valamint Sopron és Moson megye, nem kaptak esőt.* A hőmérséklet az ország középső részein a délelőtti felhősödés miatt nem érte el egészen a *30 fokot*, a keleti megyékben azonban délelőtt és a szélső nyugati megyékben délután *30—32 fokig, Kenderesen* és *Békéscsabán 33 fokig* emelkedett. *Vasárnap délelőtt a felmelegedés általában ismét erősen érvényesült, a Mecsek és Mátra hegység vidékéről azonban záporesőt és némi lehülést jelentettek.* A Balaton vizének hőfoka vasárnap *Keszthelyen* 26, *Bogláron* 25, *Siófokon* 26, *Füreden* 27 és *Kenesén* 24 fok volt. A Dunavíz hőmérséklete 21 fok volt. Budapesten vasárnap délben a hőmérséklet 28 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm: alig változik. Várható időjárás a következő 24 órára: *Több felhő. Sok helyen zivatar. A meleg hétfőn csökken.*

Ötszáz régi aranypénzt találtak a padláson

A tolvaj megvan, de hol a károsult?

(A Reggel tudósítójától.) Jelentették a kispesti rendőrségnek, hogy *Pintér* Józsefné takarítóasszony napok óta *tíz- és húszkoronás régi aranyakat, meg Napoleon-aranyakat árul.* Olcsón adja: a tíz- és húszkoronásokat tíz és húsz pengőért,

a Napoleon-aranyakat pedig egy pengőért darabját!

Pintérnét előállították a rendőrségre és megkérdezték, hogyan jutott az aranyakhoz. Előbb mesét adott elő, valami *örökségről*, de azután bevallotta, hogy *Fischer* Sándor nyomdatulajdonos padlásán találta. Néhány nappal ezelőtt Fischerék felküldték a padlásra takarítani és itt

a lim-lom között bádogdobozra akadt, amelyben 60 Napoleon-arany és 440 tíz- és húszkoronás volt.

A takarítónő nem szólt semmit az aranyakról, a dobozt magával vitte és *apránként eladogatta. Az érdekes fordulat* ebben az esetben a beismerő vallomás után következett: kiderült, hogy

Fischer Sándor semmit sem tud az aranyakról,

fogalma sem volt róla, hogy kincs van a padlásán. A rendőrség most azt nyomozza, kié volt az *aranyas doboz.*

— **Teljesen kifosztották egy alezredes lakását.** Vasárnap reggel a Baross ucca 30 házfelügyelője észrevette, hogy *Pillér* István alezredes lakásának ajtaja nyitva áll. Tudta, hogy Pillérék már több hete vidéken nyaralnak, ezért *rendőrt hívott* és együtt bementek a lakásba. A szekrényeket felfeszítve, az egész lakást *feldúlva találták.* A rendőrségről detektívek és ujjlenyomatvizsgálók szálltak ki a Baross uccai házba, azonban *ujjlenyomatot* sehol sem találtak. A betörők *gumikesztyűvel* dolgoztak! *Táviratban* értesítették az alezredest, hogy *jöjjön haza*, mert nélküle még azt sem tudják, *mit vittek el a betörők.*

— **A hadirokkantak elhelyezése.** A HONSz XIV. kerületi csoportja mozgalmat indított *a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák elhelyezése érdekében* és már igen sok hadigondozottat juttatott alkalmazáshoz.

Értékes, nemes szőnyeget felelősséggel tisztít Kulcsár és Huppert

JUHÁSZ GYULA ISMERETLEN VERSE A »HIMNUSZ«-RÓL

Emőd Tamás küldte A Reggelnek ezt a gyönyörű verset: Juhász Gyula ismeretlen költeményét, amely seha, sehol nyomtatásban meg nem jelent. A boldogtalan életű nagy poéta éppen harmine évvel ezelőtt írta, a határszéli Szakolcán. Akkoriban oda száműzték Nagyváradról a kis segédtanárt, mert Ady, Babits, Dutka és Emőd társaságában megalapította a modern irodalom élcsapatát, a »Holnap«-ot.

A HIMNUSZ

E bús imádságot dalolta ajkam,
Mikor nem tudtam még, hogy mit dalol,
De éreztem, hogy e borús szavakban
Ezer év ujjong, búg a hant alól!

A végeken, hol nagy magányban éltem
S Rodostó gyásza szállt lelkem felett,
A néma dacban, büszke szenvedésben
Fajom keserve, megértettelek!

E dalt dúdoltam ott fáradt ajakkal,
Az éghez oly közel járt a magyar dal,
Kárpátok bércén ültem egyedül...

És gondolkoztam a Költő felől,
Ki félszemével a jövőbe látott,
— Mélázó félszem, te kiégett, te áldott!

Juhász Gyula

— **»Tegethoff« névre keresztelik a legújabb német hadihajót.** *Berlinből* jelentik: *Kielben* augusztus 22-én bocsátják vízre igen nagy ünnepélyességek közepette a német flotta legújabb hadihajóját, amelyet *Tegethoffnak, az osztrák császári flotta történelmi nevű tengernagyáról fognak elnevezni. Az ő nevéhez fűződik a lissai tengeri csata 1866 július 20-án és az osztrák hajóhadnak az olasz flotta fölött aratott döntő győzelme.*

— **Hagyó Kovács Gyula 25 éves jubileuma.** *Dunaföldvárról* jelenti *A Reggel* tudósítója: Vasárnap bensőséges szeretettel ünnepelték *Előszálláson Hagyó Kovács* Gyula gazdasági főtanácsost, a zirci apátság jószágkormányzóját, aki 25 esztendeje áll az uradalom élén. Az ünnepségen *megjelent Werner zirci apát is.* Az ünnepi beszédet *British* Frigyes mondotta, az uradalom nevében pedig *Vuics* József és *Molnár* János méltatta a jubiláns érdemeit.

— **Rendőrkézre került a festőművészek régen keresett csalója.** Több feljelentés érkezett az utóbbi időben a főkapitánysághoz: *neves festőművészek és iparművészek* panaszolták el, hogy megjelent náluk egy *elegáns* úr, mint a *Hangya raktárnoka* mutatkozott be és azt állította, hogy *Bancsó* Géza dr. Hangya igazgatója megbízásából jár el. Az ismeretlen fiatalember elmondta, hogy *Bancsó nagy műgyűjtő* és képet szeretne venni. Ki is választott egy-egy képet legtöbbször a *legértékesebbet*, magával vitte és többé *nem jelentkezett.* A károsult művészek hiába fordultak *Bancsó* igazgatóhoz, kiderült, hogy senkinek sem adott megbízást. A detektívek bizonyosra vették, hogy a *Hangya egyik elbocsátott alkalmazottja* a csaló. Nyomozni kezdtek és a gyanu *Schleimer* Lajos volt raktárnokra terelődött. Több hetes nyomozás után egy műkereskedésben *rajtakapták Schleimert, amint éppen képet akart eladni.* Bevitték a főkapitányságra, bevallotta, hogy körülbelül *négyezer pengő értékű képet* csalt ki és adott már el. *Letartóztatták.*

HYPEROL
szájvíztabletta ideális
száj- és torokfertőtlenítő!

— **Bezárt a szovjet két moszkvai templomot.** *Moszkvából* jelentik: A szovjet újabb vallásellenes rohama most már elérte az utolsó, még meglevő moszkvai templomot is. Ez a templom *a német Péter Pál-templom.* Amikor két évvel ezelőtt Sirick lelkészt, aki az utolsó evangélikus lelkész volt Moszkvában, letartóztatták, a lelkész nélkül maradt hívek nem hagyták cserben templomukat, hanem minden vasárnap összegyültek abban és csendesen imádkoztak. *Vasárnap délelőtt a templomba igyekvő hívek a templomot zárva találták. A templom előtt a GPU tehergépkocsijai állottak s azokra éppen felrakták a templom berendezési tárgyait.* A templom bezárása minden törvényes alap nélkül történt. *Hasonlóképpen bezárták az egyik nagyobb görögkeleti templomot is: a Doregomilowe uccában levő Krisztus mennybemeneteléről elnevezett székesegyházat.*

— **Többezer pengő értékű ólomkristályt lopott egy szerelő az ajkai üveggyárból.** *Zalaegerszegről* jelenti *A Reggel* tudósítója: *Deutsch* Hermann zalaegerszegi nagykereskedő bizalmas jelentést tett az ajkai üveggyár igazgatóságának, hogy *több helyen hihetetlenül olcsó áron árusítanak ajkai üvegkristályokat.* A nyomozás megállapította, hogy az üveggyár egyik villanyszerelője, *Hámori Endre évek óta állandóan lopkodja a gyár legszebb üvegkristálypéldányait és azokat Schwarcz János zalaegerszegi ószeres útján hozza forgalomba.* Hámorit a csendőrség letartóztatta, Schwarcz ellen pedig megindult az eljárás.

— **Cezner-Spitzenberg báró, az osztrák legitimisták egyik vezetője meghalt a fogságban.** *Bécsből* jelentik *A Reggel*-nek: Báró *Cezner-Spitzemberg* Károly, az osztrák kancellári hivatal volt tanácsosa, *Seipel kancellár egyik bizalmiembere és az osztrák legitimisták egyik vezetője, 53 éves korában meghalt. A bárót márciusban tartóztatták le és azóta fogságban volt.*

— **Egyéves kisfiú titokzatos halála egy uszályhajón.** Vasárnap éjjel dunai uszályhajóra hívták a mentőket, amely teegnap kötött ki a pesti rakparton. Mire a mentők megérkeztek, *Kovács István kőműves egyéves István fia már meghalt.* Apja szerint *forró teával* öntötte le magát. Az esetet *gyanusnak* találták és elrendelték a kis holttest felboncolását.

Értesítés!
30 éve fennálló kézimunkaüzletemet a New-York palotába
(Erzsébet körút 9)
helyeztem át.
Weisz Mariska
Erzsébet körút 9.

VIGYÁZZUNK A GYOPÁRRA!

Meghatóan panaszos hírt mondott be néhány napja a magyar rádió szpikernője arról, hogy *Innsbruck környékének lakossága hatósági védelmet kér az idei nyár turistái és nyaralóvendégei ellen — a havasi gyopár számára.* Tirolország benszülöttei azt panaszolják, hogy a havasoknak ezt a ritka, gyönyörűséges virágját — aminek egy-egy szép szál példányáért a vérbeli hegymászó bizony nem sajnál nyaktörési kockázatot — *sohasem szedték, gyüjtögették olyan dühös szenvedéllyel a vendégturisták és nyaralók, mint az idei nyáron.* Most nem csak szakítják, hanem *gyökerestől tépik ki* a fehér- meg szürkebársony, szépséges növényfészkeket a havasok sziklafalából. *A rádió híre szerint az idén már mintegy háromezer havasi gyopárfészek esett áldozatul az idei turisták vandál kedvének!* A gyopár régóta védett növény a havasi vidékeken. Tirolban különösen szigorú rendszabályok óvták a pusztulástól ezt a nemes virágot, amely a természet legridegebb erőivel, kegyetlen sziklatalajjal, tépő viharral, hóval, jéggel küzdve vívja harcát a létért: a virulásért, a finoman nemes illatozásért... Védték már régen ezt a különös, *egyénies,* elvonuló, ritka növényt, amely *nem szereti a tömeges megjelenést,* nem szereti a könnyen megközelíthető helyet és azért rendszerint a legrejtettebb és ember számára csak nehéz, *egyéni* küzdéssel elérhető sziklafalakon terem. *Nem csordavirág* és *egyéni* minőséget, bátorságot, ötletes ügyességet követel attól az embertől is, akinek egy-egy szép szálában magát odaadja... *A gyopár a havasok nemes, szabadságszerető virága!* Mintha a tiroli nép *sorsának* és *lelkének* jelképe volna. Mindig kemény küzdelemben az élettel és életért, *de féltékenyen őrködve e nehézsorsú élet szabadsága felett,* élt ez a nép és — a gyopár. Most — íme — halljuk a panaszt, hogy *pusztítják a gyopárt, a tiroli lélek szimbolikus virágát.* Lehet, hogy sokan azt mondják: ej, milyen hitvány kis panasz ez, a világ ezernyi bajában! Nem tehetek róla, ismerem és szeretem Tirolt és talán azért érzem azt, hogy *a tiroli lélek kiált a maga virágjának veszedelméről!* Talán segítséget kér, de talán csak figyelmeztetni akar: *minden nép vigyázzon a kíméletlen turistákkal szemben a maga gyopárjára!*

Németh Imre

— **Orvosi hírek.** *Waldmann* Iván dr., a gróf Apponyi Albert-poliklinika szemészfőorvosa szabadságáról hazaérkezett. — Dr. *Weisz* Márton szemorvos, OTI-osztályvezető orvos szabadságáról hazaérkezett és újból rendel. Teréz körút 30. Tel.: 119—292. — Dr. *Korda* Géza szülész- és nőorvos szabadságáról hazaérkezett és ismét rendel. (Andrássy út 53. Tel.: 111—070.)

— **Megmérgezte magát és villamoson ment a Rókusba.** *Merkler* Miklósné háztartásbeli asszony, aki a *Lajos ucca 140.* számú házban lakik, vasárnap délelőtt *ismeretlen méreggel mérgezte magát.* Amikor a méreg hatni kezdett, *Merklerné villamoson ült és bement a Rókus kórházba,* ahol jelentette, hogy mérget ivott. Állapota *súlyos.*

Ciánoz Ditrichste
Nagyatádi Szabó ucca 27. 14-16-55.

Hogyan került Tintoretto remekműve a tolnamegyei Várdomb templomába?

Várdomb, augusztus 7.

(A Reggel kiküldött tudósítójától.) *Óriási szenzációja* van a tolnamegyei kis *Várdomb* falunak. Akivel csak találkozik az ember, a »Dícsértessék a Jézus Krisztus« után —

a képet hozza szóba,

mert ritka szerencse érte Várdombot... *A százesztendős katolikus templom kórusa felett olyan értéket*

Jézus Krisztus alakja a várdombi falusi templom Tintoretto-képén
(Demjén József felvétele)

talált egy képrestaurátor, amiért versenyezni fognak a világ múzeumai. Erről beszél *Kuhl* József esperesplébános is, amikor kora reggel megzavarom az álmában.

— Egy héttel ezelőtt restauráltattam öreg kis templomunk egyik régi képét — mondja az idős esperes. *Elefánty* Imre nevű szakértő urat bíztam meg a munkával.

A képből bizony nem látszott semmi,

csak egészen homályosan bontakozott ki itt-ott a vastag firnájszréteg alól egy-egy emberi alak. *A restaurátor összekotyvasztott valami folyadékot és a kép jobbsarkán kezdte meg a munkát.*

— Abban a pillanatban, amikor a rákent vastag máz lekerült a képről, Várdomb és százesztendős kis temploma *már bele is került a művészettörténetbe!* A képrestaurátor, aki azt gondolta, hogy valami értéktelen öreg mázolmányt tisztogat meg az idők rárakódott szennyétől, megdöbbenve nézte, hogy *a piszok alól*

ragyogóan élő színek bontakoznak ki...

Mikor végre minden piszok és firnisz lekerült a képről, a *szakértő megrendülten kiáltott fel:*

— Hiszen ez Tintoretto!

Elefánty alaposabban megvizsgálta a képet és akkor még jobban megerősödött a véleménye. A festmény mintegy *négy méter széles és másfél méter magas, hosszúkás és alul egyenes, felül ovális keretbe van foglalva.* Alsó részén mintegy nyolcvan centiméter szélességben *ajtó helye* látszik. *Az utolsó vacsorát ábrázolja. Az asztalon kehely áll, a kép balsarkában egy kisfiú üvegpoharakat mos el,* a jobbsarkán pedig, egy folyosóról nyíló ajtón szolga közeleg, feltartott kezében hatalmas aranytállal. A másik szolga a maradékot viszi el. Tintoretto az utolsó vacsorát *egy velencei főnemes palotájának ebédlőtermébe helyezte át,* az asztalt csipkés terítő fedi, hátul pedig, a falak mentén márványoszlopok és kőcsipkés loggiák, bolthajtásos mennyezet látszik. A festmény közepetáján *a Tízparancsolat két táblája van a falon, rajta héber betűk.* A kép megdöbbentő módon fejezi ki a Tintoretto-stílus jellegzetességeit. *Alakjai félhomályba burkolódznak, az arcok megnyúltak, az ábrázolásmód erősen drámai és víziószerű...*

A plébánossal együtt meglátogattuk a *falu négy legöregebb lakóját,* akik nagyszüleik elbeszéléséből még emlékeztek arra,

hogyan került ide a kép, amelynek értékét senki sem ismerte.

Richter Antal kovács azt hallotta az apjától: valamikor, nagyon régen, *egy király üldözte a katolikus szerzeteseket és bezáratta a rendházaikat.* Tolnán is volt egy rendház. Az ő édesapja azt mondotta, hogy *a kórus felett lógó nagy szentkép Tolnáról került Várdombra.*

szerzetesek hozták szekéren, amikor kifelé menekültek az országból.

Ugyanígy mondotta el a kép történetét *Villy* Pál földmíves, *Breitenbach* Jakabné és *Lieber* Pálné. Az elbeszélésből nyilvánvaló, hogy

II. József császár uralkodásáról van szó,

mikor feloszlatták a szerzetesrendeket, a tolnai szerzetesek akkor helyezték el a várdombi templomban a nagyméretű Tintoretto-képet, amelyet nem tudtak elvinni magukkal. Előbb azonban *vastagon bekenték firnájsszal,* hogy alig látszott belőle valami. Abban reménykedhettek, hogy a firnisz-réteg alatt

senki sem ismeri fel Tintoretto csodálatos műalkotását.

Csakugyan így is történt: több, mint ötven évig a várdombi öreg templomban volt a kép, majd ezelőtt száz évvel *átvitték az újjáépített plébánia templomba. Százötven éve rejtőzködött Tintoretto remeke a kis faluban anélkül, hogy bárki felfedezte, vagy visszakérte volna!* A tolnai ferences rendházból *az idők során kaszárnya lett.* De nem építették át.

A festmény helye bizonyára még ma is megvan

és a méretekből könnyen meg lehet majd állapítani, hogy a hajdani ferences rendház melyik termét díszítette Tintoretto képe: valószínűen a refektórium bejárata felett függött. Erre következtethetünk a kép közepe táján kivájt ajtóhelyből. Amikor *A Reggel* munkatársa fényképfelvételeket készített a képről, *egy kis parasztlány észrevette, hogy a keret hátulsó részén*

számok és betűk vannak bevésve. Anno 1772.

Úgylátszik, hogy akkor keretezték be a tolnai ferencesek, vagy pedig akkor került hozzájuk a kép. Tintoretto képe *a vasárnapi nagymise után elhagyta Várdomb templomát. Kuhl József esperes plébános nem meri otthagyni:* elvitette a plébánia vasrácsos folyosójára.

Megkérdeztem, hogy *mit szándékozik tenni az egyházközség* a véletlenül felfedezett kinccsel?

— A templomunkat *a Mária Terézia-alapítvány tartja rendben, — de csak kívülről!* Várdombot az alapítvány birtokai veszik körül, de nem

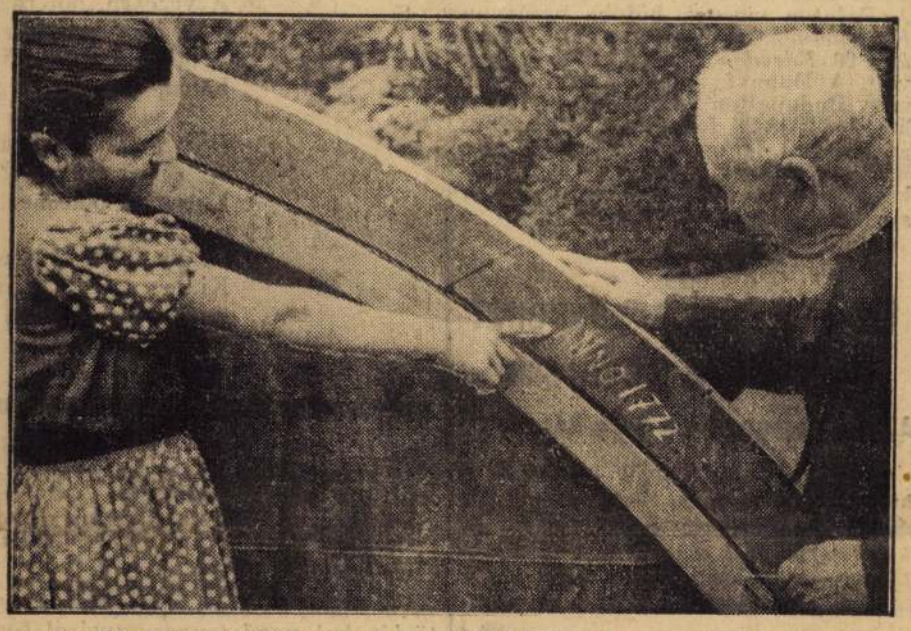

Egy kis parasztlány megmutatja Kuhl József esperesplébánosnak a keretbe vésett „ANNO 1772" felírást
(Demjén József felvétele)

hiszem, hogy az alapítvány vezetősége jogot formálna a képre! *Külföldre semmiesetre sem adjuk el, szeretnénk felajánlani a Nemzeti Múzeumnak, illetve az államnak, hogyha*

cserébe a község nagyobb templomot kaphatna...

Különben hétfőn reggel utazom *püspökömhöz, Virágh* Ferenchez, aki most Püspökszentlászlón nyaral és beszámolok neki a csodálatos leletről. Végső fokon majd a püspök úr dönti el, hogy mi történjék...

Demjén József

ITLEVÉL fényképek azonnal
rab rendelésnél darabja **48** fill.
ÁRISI FOTO"
RISI NAGY ÁRUHÁZBAN

CAFÉ BAGATELLE
Vacsora **SVÁBHEGY** Zene

MEGNYITJUK ÚJ, LEGMODERNEBB HANGVERSENYGÉPPEL
BUDAPEST ARANYPALOTÁJÁT!

LIL DAGOVER
PAUL HARTMANN
ROLF MOEBIUS
művészi filmje
Másodvirágzás
Egy titokzatos szépasszony regénye
RENDEZTE:
HANS HINRICH
Premier csütörtökön!
URÁNIA

A szudétavidék jogilag többé nem tartozik a cseh államhoz

A német külügyminisztérium hivatalos szócsöve, a *Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz* hétfőn reggel megállapítja, hogy a Szudétaföldön *jogilag már megszűnt a cseh fennhatóság*, miután a prágai kormány a londoni angol-francia tervezetre adott válaszában már hozzájárult a szudétanémet többségű területek elcsatolásához. Prága most már tehát *csak ténylegesen* gyakorolja a közhatalmat a Szudétaföldön és ezt is *csak ideiglenesen, jogilag azonban a Szudétaföld már a német birodalomhoz tartozik.* Senki sem vitathatja el többé a német birodalomnak azt a jogát, hogy bekebelezze ezeket a német területeket.

A *Völkischer Beobachter* a következő címet adja hétfői vezércikkének: „Vezér, parancsolj, mi engedelmeskedünk!"

Rendkívül súlyos intézkedések a szudéta-területen

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a cseh területen hirdetményt ragasztottak ki, mely szerint olyan házat, melyen horogkeresztes vagy szudétanémet zászló van, fel- gyujtanak. Aki szudétanémet vagy horogkeresztes jelvényt hord, azt lelövik. Az utcán csak két ember mehet együtt. A fegyverviselést halállal büntetik.

Mussolini kitart revíziós felfogása mellett

Rómából jelentik:

Mussolini északolaszországi körútja a világpolitika eseményei folytán nemzetközi politikai szempontból igen nagy jelentőségű tüntető megmozdulássá vált. A Ducenak alkalma nyilt arra, hogy nyolc beszédben megjelölje Olaszország magatartását.

Mussolini állásfoglalása főleg két szempontból esik latba:

1. Mussolini Németország mellett történt nyilt és minden kétséget kizáró kiállásával nagymértékben növelte a béke esélyeit.

2. Mussolini beszédeinek nagy jelentőséget biztosit továbbá az, hogy mindegyik beszédében hangoztatta, hogy a cseh kérdést teljes egészében és véglegesen meg kell oldani. Ezenkívül többször is kiemelte, hogy a csehországi magyar és lengyel nemzetiségek kérdését szintén rendezni kell. Ezzel Mussolini híven kitartott a háború óta vallott revíziós felfogása mellett.

Római politikai körökben rámutatnak, hogy Mussolini vasárnapi beszédében bejelentette, hogy ha a többi hatalom folytatja a háborús előkészületeket, Olaszország hasonló intézkedéseket lesz kénytelen életbeléptetni. Hétfői beszédében azonban a Duce nem célzott ilyen intézkedésekre s mind a mai napig Olaszországban semmiféle különleges katonai intézkedés nem történt. Az olasz kormány nyilvánvalóan azért tartózkodik különleges katonai intézkedések alkalmazásától, mert nem akarja még ezzel is növelni a világszerte érezhető nagy feszültséget és a háborús izgalmat. Az olasz főváros élete a megszokott mederben folyik tovább és eltekintve attól, hogy a közönség a szokottnál nagyobb mohósággal várja a híreket, külsőleg semmi sem mutatja a háborús veszély közelségét.

Hore-Belisha hadügyminiszter e rendeletet „Anglia nemzeti szorongattatására" való hivatkozással adta ki.

Chamberlain: Ma is sürgettük a békés elintézést

Chamberlain miniszterelnök *Hullhoz*, az Egyesült Államok külügyminiszteréhez intézett táviratában köszönetet mond az elnök békeüzenetéért:

— Az angol kormány mindent megtett és meg fog tenni a helyzet békés megoldásáért és erőfeszítései nem fognak lankadni, míg céljának elérését remélheti. Még ma is újabb komoly felhívást küldtünk el, a tárgyalás útján való elintézést *sürgetve*, s ezekhez a tárgyalásokhoz felajánlottuk jószolgálatainkat. Az angol kormány a legszintébben és fenntartás nélkül magáévá teszi az elnök szózatát, őszintén remélve, hogy *így fog cselekedni a többi kormány is*, amelyhez az üzenetet intézték.

Az amerikai sajtó a szerbiai ultimátumhoz hasonlítja az emlékiratot

New Yorkból jelenti a *Havas*-iroda: A német emlékiratot a *„New York Times"* és a *„New York Herald Tribune" ultimátumnak* nevezi és az annakidején *Szerbiához intézett osztrák-magyar ultimátumhoz* hasonlítja.

— A német ultimátum — írja a *„New York Times"* — azt kívánja, hogy Csehország a szóbanforgó területeket nyolc napon belül adja át, amiből az következik, hogy ha ezeket a feltételeket nem teljesítik, *a német hadsereg átlépi a határt.* Ezek után a legcsekélyebb kétség sem merülhet fel aziránt — véli a lap —, hogy *ki felelős* az egész Európát fenyegető válságért. Csakis az a kormány, amely *követeléseiben túllépi a saját békefeltételeit* és akaratának érvényesítését fenyegetéssel próbálja elérni.

A *„New York Herald Tribune"* is az osztrák-magyar ultimátummal állítja párhuzamba a német emlékiratot és kijelenti, hogy ha újabb világháború tör ki, ez az okirat nyilvánvaló bizonysága lesz annak, hogy kit terhel a felelősség.

A franciák szerint elfogadhatatlan a német követelés

Párizsból jelenti a Magyar Távirati Iroda:

Francia részről elfogadhatatlannak minősítik az új német követeléseket és hangoztatják, hogy *az első francia—angol terv az engedmények végső határát jelentette.* Minden újabb engedmény Csehszlovákia *megsemmisülésével* volna egyenértékű. A sajtó „ultimátumnak", „diktátumnak" minősíti a német emlékiratot. A lapok nagy része megállapítja, hogy az új német követelések és a francia—angol terv között *olyan mély szakadék* tátong, amelyet *nem igen lehet áthidalni* és Párizs és London kormányai *nem javasolhatják Prágának a német terv elfogadását.*

Párizsban a londoni angol—francia miniszteri értekezlet lefolyásáról az esti órákig csak annyit közöltek a közvéleménnyel, hogy *teljes megegyezés* jött létre Nagybritannia és Franciaország között az összes megvitatott kérdésekben és hogy *Chamberlain* miniszterelnök az értekezlet jóváhagyásával személyes levelet küldött *Hitler* kancellárnak.

Nomád levele egy község ünnepéről

Tekintetes Szerkesztőség,

ebben a vészesen villámló, fenyegetően dübörgő középeurópai viharzónában éppen az ellentét erejével fokozottan volt megkapó az az ünnepség, amelynek jómagam is meghatódott résztvevője, meghívott vendége voltam vasárnap a *Magyar Nemzet* és a *Korunk Szava* nevében. Jóleső meleg őszi verőfényben *Griger* Miklós emlékének áldozott ugyanis ezen a vasárnapon Bicske község, amelynek a legitimista gondolat, a magyar megújhodás és a szociális kereszténység valóban lánglelkű és oly tragikus hirtelenséggel elomlott apostola hat éven át polgára volt, mint a bicskei katolikus hívek apátplébánosa. Alig féléve, hogy Griger apát — akit politikai szereplése egyébként sohasem Bicskéhez fűzött, mert hosszabb ideig Csornát, legutóbb pedig Lovasberényt képviselte a parlamentben —, eltávozott az élők sorából s tegnap óta ott mosolyog kitűnően megfestett arcmása a bicskei községháza közgyűlési termében, bronzból való mellszobra ott szemlélődik a község katolikus temploma előtt levő téren, amelyet egyébként Griger Miklós-térnek neveznek már s amely — beszédes szimbolicizmussal —, éppen a Prohászka Ottokár-utcából szélesedik térré. Honnan a szeretetnek, a hálának, a kegyeletnek ez a szinte szokatlan sietsége, a község közadakozásának ez a gyors eredménye? Onnan, hogy Griger Miklóst, a politikai harcok egyébként keményszavú bajvívóját Bicskén és környékén hat év alatt mint a segítő szeretet, jóság, megértés aranyszívű megtestesülését zárta szívébe minden pártpolitikai, vallási vagy társadalmi különbség nélkül mindenki.

Bicske község tegnapi napfényes, virágos, lelkes ünnepsége tehát egy Krisztus szíve szerint való papnak, egy talpig jellemes, önzetlen, elvhű politikusnak, egy lángolóan magyar felvidéki hazafinak, egy tanácsra, gyámolításra, segítésre mindig kész emberbarátnak ünneplése volt. Ez csedült ki a községháza közgyűlési termében tartott díszgyűlésen *Halassy* Tibor főszolgabíró és *Füle* József református lelkész megkapó beszédeiből, ezeket a motívumokat variálták a Griger-téri mellszobor előtt *Scheftsik* János egyházközségi világi elnök, *Vértes* Vilmos községi főjegyző, *Sikray-Kolmár* Imre esperesplébános és *Börcs* János községi bíró kegyeletes szónoklatai és ez vitte oda a koszorúkat elhelyező férfiak és nők közé a bicskei szegényház öreg, tipegő-bukdácsoló emberi hajótöröttjeit, akik egy-egy kis csokrot tettek remegő kézzel „a szegények apjá"-nak szobra elé, hogy utánuk kétszáz árvaházi növendék tegyen le egy-egy szál virágot jótevőjük szobrának talapzatára. A községháza gyűléstermében is, a szobor előtt is olyan jólesett a magamfajta íróembernek — amint elmélázott *Várdeák* Ferenc bicskei tanár valóban művészi alkotásain —, arra gondolnia, hogy lám milyen más az a sirontúli ünneplés, amelyen nyoma sincs sem hivatali parancsnak, sem társadalmi képmutatásnak, hanem, amely egyes-egyedül a szívek és elmék hódolata egy nagy szív, fényes elme és tiszta jellem előtt. Jól esett arra gondolni, hogy a Körmöcbányáról ide, Túladunára elszármazott magyar pap és politikus szobormása ezzel az ünnepléssel együtt *akaratlanul is mennyire a magyar szívek és elmék kultúrfölényének, a magyarság dunai küldetésének bizonyságává magasztosodott* ebben a csonka kis országban, ékesen szóló ellentéteül annak, ami ugyanakkor a „csehszlovák" műállam területén, tehát Griger Miklós szűkebb hazájában is véghezment, ahol egy nagy történelmi hazugság kétségbeesett védelmében ugyanakkor *ártatlan embereket lövöldöznek le nyulak módjára.*

Azt hiszem, tekintetes szerkesztőség, mindezek jogcímén megérdemli Bicske tegnapi ünnepe azt, hogy kiemeljük a szokványos hirlaptudósítások halmazából.

Igaz tisztelettel

Buda, 1938 szeptember 26.

Nomád

Csehország hadereje és nyersanyag-készlete — német forrás szerint

Berlin, szeptember

Az egyik legkiválóbb német katonai író, dr. *Hesse* őrnagy *Die tschechische Armee von gestern* címen rendkívül érdekes és időszerű cikksorozatot tett közzé.

1914-ben Franciaországban az ott élő csehek légióba tömörültek. A frontra küldték őket, de hősiességüket nem örökítik meg legendák. Nagyobb cseh légiók megalakítására ellenséges földön csak akkor került sor, amikor *az osztrák-magyar hadsereg cseh ezredei tömegesen adták meg magukat*, vagy futottak át az ellentáborba. *Masaryknak az volt a titkos célja, hogy önálló cseh hadsereget alapitson.*

1917 december 19-én *Poincaré* hozzájárult az önálló cseh légiók megalakításához, de ennek inkább politikai, mint katonai jelentősége volt. Mert bárhol is jelentek meg a *cseh légiók*, Oroszországban, Olaszországban vagy akár a nyugati fronton, *nem tudtak jelentős eredményt elérni.* Még a „győzelemmé" kikiáltott 1917 július 2-a (Zborov) sem volt elegendő ahhoz, hogy megteremtse a légió „hősi alapját". A cseh légiókat elsősorban propagandacélból alapították és tartották fenn, amit igazol az is, *vérveszteségük az öt százalékot sem érte el!*

És a háború után, amikor az orosz hadsereg összeomlott, a cseh légiók Szibériába vonultak. Ekkor kezdődött *Sirovy* tábornok neve szlávul azt jelenti: *nyers)* „történelmi szerepe. Szibériából a cseh légiókat Vladivosztokon át a nyugati frontra rendelték. Innét kerültek a légiók 1918—19-ben haza, hogy három divizióra tagozva alapja legyenek a cseh hadseregnek. 1920-ban azután a még Oroszországban maradt 70.000 cseh fogollyal kibővülve *megalakult a százezer katonát számoló újcseh ármádia.*

A hadsereg szervezését francia katonai misszió hajtotta végre. *Mittelhauser* tábornok lett a cseh vezérkar főnöke. Ő volt évekig a hadsereg hangadó személyisége, s gondoskodott arról, hogy különösen a tisztikar körében a német-gyűlölet legyen az úr. Franciaországot ennél a szervezési munkánál gazdasági érdekek is vezették. Érdeke volt, hogy minél több fegyvert, repülőgépet, hadifelszerelést helyezhessen el jó áron. Közben *Schneider-Creuzotnak sikerült a cseh Skoda-műveket is érdekkörébe vonni* s így a legmélyebb gazdasági kapcsolat alakult ki Párizs és Prága közt.

Ezekből is láthatjuk, hogy a cseh hadsereg történelmi alapja igen gyenge s *a sokrétegű lakosság és a hadsereg közt mélyebb kapcsolat soha nem alakulhatott ki.* Ha közben számbelileg nőtt is a csehszlovák hadsereg, hiányzott erkölcsi ereje, mert német születésű katonával német ellen, magyarral magyar ellen, lengyellel lengyel ellen lehet-e egyáltalán háborút viselni?

Eltekintve a cseh hadsereg népi összetételétől, *stratégiai szempontból sem alkalmas Csehszlovákia háború viselésére.* A hosszúra nyúló határok úgyszólván védhetetlenek, a vasuti hálózat nincs eléggé kiépítve. A szövetségesekkel alig van közös határa. Az alapvető és szerencsétlen stratégiai helyzet minden katonai szakértő szerint nyilvánvaló; *ezt maga a cseh vezérkar is tudja*

Az általános védkötelezettség a köztársaság területén kívül élő csehszlovák állampolgárokra is kiterjed. A katonai szolgálat ideje tizennégy hónap, ez azonban a valóságban tizennyolc. 75.000 katonát képeznek ki évenként. Az aktív hadsereg létszáma 176.000 lélek. Optimista becslés szerint *Csehszlovákia szükség esetén 1,300.000 embert tud fegyverbe szólítani*, de természetesen kérdés, hogy a vegyesajkú hadsereg használható-e egyáltalán?

Ami a csehszlovák hadsereg technikai felszerelését illeti, a gyalogság a következő harci eszközökkel rendelkezik: Mauser-puska, 24-es modell, könnyű- és nehéz-géppuska, pisztoly, kézigránátok, bombavetők. A tábori ágyú tíz kilométerre tud tüzelni, a 15 centiméteres tarack tizenhét kilométerre, a 24 centiméteres ágyú pedig harminchat kilométerre. A kiképzés azonban — különösen a lovastüzérségé —, sok tekintetben nem kielégítő. Ezzel szemben kétségtelen, hogy *a hadsereg gépesítése* az utóbbi időben nagy haladásra tett szert.

Igen értékes része a cseh hadseregnek a *csendőrség*, amely a határterületeken a megsanyargatott lakosság terhére olyan kifogástalanul állta meg az erőpróbát. A csendőrök száma 13.900. A csendőrség tagjai főként kiszolgált katonák.

A sokat emlegetett *szokol-szervezet* nem csupán ifjúsági tornaszervezet, mert elsősorban az a célja, hogy az ifjúságban felébressze a katonai hajlamot. A 600.000 tagot számláló szokolcsapat nem egyéb, mint *katonai utánpótlás.* Ellenben a 125.000 tagú *Orel*, a nemesek szervezete jelentéktelen szerepet játszik katonailag. Nem szabad figyelmen kívül hagyni a különböző „védőszövetségeket", a cseh „nemzeti gárdát" s az úgynevezett *Skauting*-szövetséget, amely tulajdonképpen az ifjúság katonai iskolája. Végül légvédelmi szempontból érdemel említést a *Masaryk-repülőliga.*

Csehszlovákia nagy gonddal építette ki egyébként repülőszervezeteit — hála a franciák elméleti és gyakorlati támogatásának. A legjelentősebb katonai repülőtelepek *Prága, Olmütz* és *Nyitra* mellett vannak. A bombavető repülőgépek jelentős hányada *szovjetorosz* származású.

Nyersanyagok közül az ország csak szénnel és fával rendelkezik korlátlan mennyiségben. A vas- és acélszükségletnek csak egyharmadát tudja önmaga fedezni. Teljes hiány mutatkozik rézben. Olaja sincs Csehszlovákiának annyi, mint általában gondolják.

A *hadiipar* legjelentősebb tényezője a *Skoda*-művek, amelynek Pilsenen kívül telepei vannak Nürsanban, Doudlevecben, Hradekben, Prágában, Bunzlauban, Königgrätzben, Komáromban. A hadiiparban jelentős szerepet játszik még a brünni fegyvergyár, a morva-géppgyár, a vitkovici vasgyár. Ezek a gyárak szállították a kisantant-államok fegyverkezéséhez szükséges hadiszerek legnagyobb részét is.

Csehszlovákia véderejét egyébként az dönti majd el: *használható-e egyáltalán a túlnyomórészben nemzetiségű összetételű milliós hadsereg?* Erkölcsi színvonala a multban sem jelentette azt, amit katonai fogalmak szerint az igazi hadseregnek jelenteni kell s hogy alapvető hibáit a jövőben — háború esetén a legkevésbbé — hogyan lehet kiküszöbölni, az nagyon is kétséges.

zetiségeket, hogy olyan politikában vegyenek részt, amely egy napon odajuttatja őket, hogy saját testvéreikre kell lőniök. Amikor Ausztriát megszálltuk, első parancsom az volt: egyetlen csehnek sem kell, sőt nem is szabad a német hadseregben szolgálnia. Én nem állítottam őket akkor lelkiismereti konfliktus elé. Benes államában a következmények a nemzetiségek számára borzalmasak voltak. *Csak a németekről beszélek.* Halandóságuk a legnagyobb valamennyi német törzs között s a legszegényebbek gyermekekben. A munkanélküliség ott a legborzasztóbb. A kérdés csak az, *milyen soká tartson mindez?* Ha valahol egy hazaárulót csak becsuknak, ha egy férfit, aki például a *szószékről* szidalmaz, *őrizetbe vesznek,* akkor *Angliában izgalom, Amerikában felháborodás támad.* Ha azonban emberek százezreit elűzik, ha tízezrek jutnak börtönbe, ha *ezreket lemészárolnak, akkor mindez legkevésbbé sem indítja meg ezeket a világdemokráciákat.* Mély megvetést kezdtünk érezni irántuk.

A nagy barát, Benito Mussolini

— Egész idő alatt és ma *egyetlen nagyhatalmat* és ennek élén egy férfit látunk, aki *megértést mutat e nép inséges helyzete iránt.* Ez a *nagy barát,* Benito *Mussoli. (Viharos éljenzés.)* Amit ebben az időben tett és azt a magatartást, amelyet az olasz nép tanusít, *nem fogjuk elfelejteni és ha egyszer Olaszország számára ugyanilyen szükség órája következnék be, akkor én a német nép elé fogok állani és fel fogom szólítani, hogy hasonló magatartást tanusítson. Akkor is nem két állam fog védekezni, hanem egy blokk.*

Hitler ezután ismételten szóvá tette a *május 21-iki* cseh kihívást, majd így folytatta:

— Tudják, hogy mi jött ezután: nemzetközi infámis világuszítás. Én még mindig reméltem, hogy az utolsó percben a csehek belátják, hogy ezt a zsarnoki rendszert most már nem lehet tovább fenntartani. *Benes* azonban *fedezve érezte magát Franciaországgal, Angliával* és mindenekelőtt *Szovjet-Oroszországgal.* Így aztán az ő válasza annál inkább ez volt: *lelőni, letartóztatni, bebörtönözni* mindazokat, akik neki nem tetszenek. Így következett el nürnbergi követelésem.

— Ez a követelés egész világos volt. Most első ízben kijelentettem, hogy csaknem húsz esztendővel Wilson elnök kijelentései után most már meg kell valósítani e három és félmillió ember számára az *önrendelkezési* jogát. *Benes* most is megadta a választ: *új halottak, új bebörtönözöttek, új letartóztatások.* A német elemnek lassanként menekülnie kellett kezdeni. *Akkor jött Anglia. Chamberlain* előtt világosan kijelentettem, mi az, amit a megoldás egyedüli lehetőségének tartunk most. Nem hagytam kétséget afelől, hogy a mi német gondolkodásmódunknak sajátossága az, hogy sokáig türelmesen fogadunk valamit, de egyszer elérkezik a pillanat, amikor ennek vége. (Viharos helyeslés.) És most valóban *Anglia — s Franciaország ehhez csatlakozott — Csehszlovákiához* az egyedüli lehetséges követelést intézte, hogy *a német területet végre szabadítsa fel és engedje át a birodalomnak.* Ma teljesen tisztában vagyunk azokról a megbeszélésekről, amelyeket akkor dr. *Benes* folytatott. *Benes* kivezető utat talált. Elismerte, hogy ezeket a területeket át kell engedni.

Szudétanémet Anschluss most, még pedig azonnal

— Ez volt az ő kijelentése. És mit tett? Nem a területet engedte át, hanem *a németeket űzi ki most.* Itt azonban *megszűnik a játék.* Egész vidékek válnak most néptelenné, *községeket gyujtanak fel, gránátokkal és gázzal próbálják a németeket kifüstölni.* (Viharos *pfuj*-kiáltások.) *Benes* úr pedig Prágában ül és meg van győződve: *Semmi bajom se történhet, végre is mögöttem áll Anglia és Franciaország.* És most, néptársaim, azt hiszem elérkezett az időpont, amikor *nyiltan* kell beszélni. Aki olyan türelmes volt, mint mi, arról nem lehet mondani, hogy háborúra vágyik. Mert végre is *Benesnek hétmillió csehje van, itt azonban több mint hetvenötmilliós nép áll. Utolsó és végleges* német javaslatot tartalmazó emlékiratot bocsátottam most már a brit kormány rendelkezésére. Ez a javaslat nem más, mint *megvalósítása annak, amit Benes már megigért.* A javaslat tartalma nagyon egyszerű: Az a terület, amely népe szerint német és akarata szerint Németországhoz kívánkozik, *most Németországhoz jön,* még pedig *nem akkor, ha Benesnek sikerül talán egy vagy kétmillió németet kiüzni,* hanem *most, még pedig azonnal.* (Viharos helyeslés.) Azt a határt választottam, amely Csehszlovákia néprajzi és nyelvi megoszlásának évtizedek óta meglevő anyaga alapján igazságos. Mégis igazságosabb vagyok, mint *Benes* és a hatalmat, amellyel rendelkezünk, *nem akarom kihasználni.*

A népszavazás helyeinek korlátozásában engedtünk

— Előre megállapítottam tehát: ez a terület *német fennhatóság alá kerül,* mert *lényegében németek lakják.* A végleges határ megvonását az ott élő néptestvérek szavazatára bízom, vagyis ezen a területen *mégis népszavazás lesz.* És hogy senki se mondhassa, hogy a dolog esetleg nem igazságosan folyik, e szavazás alapjául a *saarvidéki* szavazás szabályzatát választottam. Kész vagyok és voltam *akár egész Csehszlovákiában szavazást tartani. Benes* azonban ez ellen fordult és barátai is szembefordultak ezzel. *Jó: csak egyes részeken. Itt engedünk.* Azt mondtam *Chamberlainnek:* Ha ön elvben azt akarja, hogy csak egyes vitás területeken szavazzanak, nem bánom, de akkor *a határon innen és túl is.* Kész voltam arra is, hogy a szavazást *nemzetközi ellenőrzőbizottságokkal* vizsgáltassuk felül. Még tovább mentem, kész voltam arra, hogy a határkijelölést német—cseh bizottságnak engedjük át. *Chamberlainnek* az volt a véleménye, nem lehetne-e ez *nemzetközi bizottság.* Erre is kész voltam. Kész voltam még arra is, hogy a szavazás alatt a csapatokat vonjuk vissza és *ma kijelentem, hogy kész vagyok erre az időre meghívni a brit légiót,* amely azt az ajánlatot tette nekem, hogy *ezekre a területekre megy és ott fenntartja a rendet és nyugalmat.* Kész voltam arra is, hogy azután nemzetközi bizottság vonja meg a végleges határt és a módozatok intézését németekből és csehekből álló bizottságnak adjuk át.

A német memorandum csak Benes ígéretét akarja végrehajtani

— Mi hát a tartalma ennek a memorandumnak? Semmi más, mint *gyakorlati végrehajtása* annak, amit *Benes már megigért,* még pedig *a legnagyobb nemzetközi garanciák mellett.* Az mondja *Benes,* hogy ez az emlékirat új helyzetet jelent. Miben áll az új helyzet? Mert azt kívánom, hogy *amit Benes megigért, most kivételesen be is tartsák. Ez az új helyzet* Benes számára. Azt mondja *Benes:* Nem jöhetünk vissza erről a területről. Úgy értette tehát *Benes* e terület átadását, hogy azt a német birodalomnak, mint jogcímet jóváírják és a csehek erőszakának hagyják meg? *Ennek most már vége.* Azt követeltem most, hogy húsz esztendő után *Benest* végre kényszerítsék az igazságra. *Október 1-én ezt a területet át kell adnia nekünk. Benes* most *a világban reménykedik.* Nem titkolja ezt és diplomatái sem. Azt mondják: A mi reményünk az, hogy *Chamberlain megbukik,* hogy *Daladiert eltávolítják,* hogy *mindenütt felfordulás következik. Szovjet-Oroszországba vetik most reményüket.* Még mindig azt hiszi, hogy kivonhatja magát e kötelesség teljesítése alól. Csak egyet mondhatok: Most *két férfi* áll egymással szemben: ott *Benes* úr és itt én. Mi *két különböző személy* vagyunk. Amikor *Benes* a népek nagy küzdelmében a világban *lapult,* én mint *tisztességes német katona,* teljesítettem kötelességemet. És ma ismét *mint népem katonája állok e férfi előtt.* (Éljenzés.) Csak kevés mondanivalóm van: *Hálás vagyok Chamberlainnek minden fáradozásáért.* Biztosítottam őt, hogy *a német nép semmi mást nem akar, mint békét. Azonban türelmünk határán nem mehetek vissza.* Biztosítottam továbbá és itt megismétlem, hogy ha ezt a problémát megoldják, *Németországnak több területi problémája Európában nincsen.*

Türelmem végetért

— Biztosítottam továbbá arról, hogy abban a pillanatban, amikor Csehszlovákia megoldja a problémát, vagyis a csehek *többi kisebbségeikkel* tisztázták ügyüket, még pedig békésen és nem elnyomással, akkor *a cseh állam iránt nem vagyok többé érdekelve és ezt garantáljuk neki. Mi egyáltalában nem akarunk cseheket.* Ugyanígy azonban most a német nép előtt ki akarom jelenteni, hogy a szudétanémet probléma tekintetében *türelmem most végére ért.* (Élénk helyeslés.) Ajánlatot tettem *Benesnek,* amely nem más, mint megvalósítása annak, amit már ő is biztosított. *Az ő kezében van most: béke vagy háború.* Vagy elfogadja most ezt az ajánlatot és a németeknek végre megadja a szabadságot, *vagy pedig mi magunk megszerezzük magunknak ezt a szabadságot.* Egyet tudomásul vehet a világ: négy és félévi háborús életemben és politikai életemnek hosszú évei alatt eggyel nem vádolhattak engem: *még sohasem voltam gyáva.* (Viharos éljenzés.) Népem élén megyek most, mint *első katonája* és mögöttem s ezt tudja a világ, halad most egy nép, még pedig más nép, mint 1918-ban.

— Ebben az órában az egész német nép egybekapcsolódik velem. Akaratomat saját akaratának fogja érezni, ahogyan én a nép jövőjét és sorsát cselekedetem irányítójának tekintem. Ezt a közös akaratot most meg akarjuk erősíteni úgy, mint a harc idején abban az időben, amikor mint egyszerű ismeretlen katona elindultam, hogy *meghóditsak egy birodalmat.* Sohasem kételkedtem a sikerben és a végleges győzelemben. Akkor, bátor férfiak és bátor asszonyok serege csoportosult körém és ők velem jöttek. Most így kérem német népemet: *Álljatok most mögém!* (Viharos éljenzés.) Ebben az órában valamennyien *közös akaratban* egyesülünk. Erősebb legyen az minden ínségnél és minden veszélynél s akkor meg fogja törni az ínséget és a veszélyt. *Mi el vagyunk határozva. Benes válasszon most.*

Szűnni nem akaró lelkes éljenzés, heil-kiáltások köszöntötték Hitlert, amikor beszédét befejezte. Minduntalan felharsantak a beszélőkórusok: *Vezér, parancsolj, mi követünk.*

Néhai Pick József hagyatékának aukciója

a m. kir. Postatakarékpénztár árverési csarnokában (IX., Lónyay-u. 30. sz.).

A kiállítás látogatásának ideje szeptember 27-én, kedden d. e. 10—½2 óráig, d. u. 4—½8 óráig.

Az árverés szeptember 28-án, szerdán, 29-én, csütörtökön és 30-án, pénteken d. u. ½4 órakor kezdődik.

Az árverésre kerülnek festmények, metszetek, rajzok, japán és kínai porcellánok, arany- és ezüsttárgyak, porcellán- és üvegtárgyak, szőnyegek, terítők, bútorok, textiliák, stb.

Angol hivatalos nyilatkozat

Londonból jelenti az Havas-ügynökség a Magyar Távirati Irodának:

— A külügyi hivatal hivatalos nyilatkozata megállapítja, hogyha az angol miniszterelnök minden fáradozása ellenére német támadás történnék Csehország ellen, annak azonnali következménye az lenne, hogy Franciaországnak Csehszlovákia segítségére kellene sietnie és hogy Nagybritannia és Oroszország bizonyára Franciaország mellett lenne.

— Még nincs túlságosan késő — mondja a nyilatkozat —, hogy ezt a nagy tragédiát megakadályozzuk, sem arra nincs túlságosan késő, hogy valamennyi nemzet követelje a szabad tárgyalás útján való rendezést.

Hitler beszédének londoni visszhangja

London, szeptember 26.

(A „Magyar Nemzet" londoni tudósítójának telefonjelentése.) **Az utóbbi napokban az angol főváros külpolitikai hangulata megváltozott. A konzervativ pártnak azok a körei, amelyek eddig a semlegesség mellett voltak, erősen megváltoztatták nézetüket. London utcáin tüntetések voltak hétfőn délután amellett, hogy Anglia minden következtetést vonjon le a Franciaországgal való együttműködésben és semilyen lépéstől se riadjon vissza. A hadseregnek különben nem csupán a partvédelmi és légvédelmi territoriális osztagait mozgósították, hanem a harci gépek tartalékát is készenlétbe helyezték. A bombavetők tartalékát nem.**

Londonban igen nagy és nem kedvező feltünést kelt, hogy Roosevelt sürgönyéről hétfő estig a német sajtó egy szóval sem vett tudomást.

Délután a dominiumok londoni főbiztosai a Downing Streeten jártak, ahol biztosították Angliát a dominiumok teljes támogatásáról minden esetben.

Hitler hétfő esti beszédéről úgy vélekednek, hogy az rendkívüli ügyes, mert semilyen irányban sem kötötte le a német kormányt.

L. G.

A szudétakérdésen kívül Berlin nem támaszt további igényt Prágával szemben

Berlin, szeptember 26.

(A Magyar Nemzet berlini tudósítójának telefonjelentése.) A *Berliner Tageblatt* hétfő esti kiadásának vezércikke ezt írja: A nyugati hatalmak hajlandók Csehszlovákia határait biztosítani, Németország azonban *nem hajlandó semmiféle garanciát magára venni.* Épp ily természetes, hogy a szudétanémet kérdés elintézése után Németország *semmiféle további igényt nem támaszt* Prágával szemben. *Senki sem kívánhatja azonban a német kormánytól, hogy Magyarország és Lengyelország jogos követelését ellensúlyozza Prágának adandó biztosítékkal.* Mert London és Párizs nem vonhatja kétségbe, hogy Csehszlovákiával szemben Magyarországnak és Lengyelországnak a népek önrendelkezése alapján jogai vannak. Lehetetlenség lenne Németországtól azt kívánni, hogy míg az egyik oldalon az önrendelkezési jog nevében, a másik oldalon az általa adott garanciával az önrendelkezési jog ellen foglaljon állást.

Daladier válasza: Megóvjuk mindkét fél tekintélyét

Daladier francia miniszterelnök táviratban válaszolt *Londonból* a francia kormány nevében *Roosevelt* elnök békeszózatára:

— Különösen nagyra értékelem, hogy az ön *magas erkölcsi tekintélye* alatt álló amerikai nép *teljes egészében ilyen ünnepélyes keretek között lekötí magát* azokhoz az elvekhez, amelyeket nyiltan kötelezőnek ismert el a Kellogg-egyezmény valamennyi aláírója. Kitartással folytatjuk munkánkat, hogy leküzdjünk minden nehézséget és megtaláljuk azt az eljárást vagy módozatot, amely megegyezéshez vezet és *megóvja az ügyben szereplő mindkét fél tekintélyét és létérdekeit.*

Franciaország szerepe

Párizsból jelenti a Magyar Távirati iroda:

Párizsban azt hiszik, hogy a *cseh-lengyel* viszony rendezésére tett prágai javaslat *jórészt a francia diplomácia közbelépésének* köszönhető.

A *Liberté* valószínűnek tartja, hogy a *magyar* kisebbségi követeléseket diplomáciai úton fogják megvitatni.

Lengyel-cseh csatározások az Osla-vidéken

A lengyel—cseh határ közelében, Zebrzydowicénél menekülő lengyelek csoportja és egy cseh csendőrjárőr között véres összetüzés volt. Mindkét oldalon több sebesült és halott van. Freistadtban is újabb súlyos összetüzések voltak. A lengyel területen is hallható robbanásokból arra következtetnek, hogy a csehek ágyúkat vetettek harcba.

Teschen város rendőrigazgatósága elrendelte, hogy az összes rádióvevőkészülékeket 24 órán belül be kell szolgáltatni a rendőrségre.

A lengyel sajtó sorozatos véres összeütközésről számol be Teschenben és környékén a lengyel lakosság és a cseh csendőrség és katonaság között. Mindkét részen többen meghaltak.

Hétfőn reggel 120, nehéz géppuskákkal és kézigránátokkal felfegyverzett lengyel megtámadta a Teschen közelében lévő Szybica rendőrállomását. A rendőrség segítségére katonai osztagok érkeztek. Szabályos harc kezdődött, amelynek kimenetele azonban nem ismeretes.

bizonyos történelmi adathoz. E sorok irója — aljában lakván e régi várnak — nem egyszer kisérlette meg a vár köveiről — mellyeket a nép pinczék-, kökertek- és más épületekre fölhasznált — valamelly évszám- s más föliratra találhatni, de az idő- és viszontagságtól elsorvadt és olvashatlanná vált betütöredékeknél, a négyszögre faragott czifra keretü köveken, egyébre nem talált.

Csak a néphagyomány pótolja itt a történelmi hiányt. Legyen elég most csak annyit megemliteni, hogy e várat a rómaiak már készen kapták, a kiknek is aranyváltói helyül szolgált, egy praefectnek parancsnoksága alatt 200 római katonával, ki is a nyugoti közelfekvő havasokra felszorult „Dacus atque valachusok" ostromai ellen védte ezen várat. S a többek között — szól a hagyomány — a fentebb is emlitett Valéria, várbeli hölgy, mentette meg e várat egyszer, a havasokról lerohanó valachoktól, az Aranyos felöli merev köszirten kötélhágcsón leereszkedvén, a tordai (saline-i) őrségnek hirt adandó. — A mikor is a várat ostromló valach-ok, az Aranyos tul partján, látván Valériát a hold halvány fényénél, az akkori babonás hit szerint valami gonosz szellemnek hitték, s felkiáltván: „jaka dráku" futni kezdettek. Továbbá e várról még azt is mondja a néphagyomány, hogy azt a rómaiak épitették volna, a mit megerösit egy a várból lehozott, és most a vár alatt levő egységhivők temploma előtt küszöbül szolgáló kőlapon ezen felirás is „In honorem Jovis."

Áll ezen várhely aljában egy régi templom is, mellyet most a várfalvi egységhivők (unitariusok) birnak. Jegyezzük fel ezt is az archaeologia számára, mert a templom régiségénél fogva nem kis érdekkel bir. Ezen templomot is egykorunak mondják a várral, de hogy a pogányok épitették és birták volna, arról nincs szó, sem hagyomány. Azonban, hogy a rómaiak birták, a felöl meggyőznek a templom eredeti részin (a templom később hosszabbittatott) a vakolat rétegei közt maig is látható freskók, és régen a templom előtt állott egy nagy kőkereszt, mellynek karjai maig is megvannak. Hogy mikor jött ezen templom a magyarok birtokába, arról ismét adat hiányában vagyunk; hanem hogy az egységhivők már régtől fogva birják, azt bizonyitja azon fölirás, melly a templomnak bejáró ajtaja mellett áll igy:

HOC OPUS RENOVATUM EST ANNO DEI 1613. 19. MAY PAROCHO
EXISTENTE JOHANE NEMAI UNITARIO. REGNANTE
PRINCIPE GABRIELE BATORI.

1613-ban tehát csak ujitották. Az ezen templom mellett álló toronyban pedig van egy harang, melly 1515-ben készült, és a mellyen valami góth betüs körirat van. A templom körül épitett kőfal szintén a régi harczos korra emlékeztet rézsutos lövéseivel. E vidék minden hantja egy-egy nagy eseményt borit a történelem világa elöl, és minden köve elesett hősök emlékköveül szolgál.

Orbók Ferencz.

Az első magyar átalános biztositó társaság

igazgatósága f. hó 15-én tartott ülésében olly végzést hozott, melly által még méltóbbá tette ezen hazai intézetet arra, hogy feléje forduljon minden honpolgár részvéte. Ugyanis az igazgatóság elhatározta, hogy a részvényekből s biztositási dijakból eddig bejött s ezentul bejövendő dijak jövő hó 2-tól kezdve ***váltó leszámitolásra*** (escompt) fordittassanak, s hogy ha, mint bizton hihető, a társaság jövő évben tetemes tartalékösszegről rendelkezendik, ez ***földbirtokra adandó kölcsönök*** által gyümölcsöztessék. A kamatláb 6%-re határoztatott, a váltók, (vasárnapot s az ünnepeket kivéve), egész héten át, szerdán déli 12 óráig lesznek benyujtandók, s birálatuk még az nap délután 4 órakor megtörténvén, az elfogadottak másnap délig kifizettetnek.

Az igazgatók, hogy a gyanu legtávolabb árnyéka is eltávolittassék, lemondtak az igényről, ezen kölcsönzésben részesülhetni s kijelentették, hogy olly váltó, mellyen nevük bár milly minőségben előfordul, ezen leszámitolási üzérletből ki van zárva.

Az igazgatóság ezen végzése által olly polczra emelkedett a magyar biztositó társaság, hogy most már nemcsak a részvényesek, hanem a kereskedés s mezei gazdászat, s igy az összes nemzeti közügy érdeke kivánja meg, hogy minél több pénz folyjék be a társaság pénztárába, honnan a közvagyonosság két főtényezője gyámolitására fog ismét kifolyni.

Az igazgatóság az okból, hogy a mezei gazdák, kiknél most szüken van a pénz, mindemellett részesülhessenek a jégkár elleni biztositás jótékonyságában, azt is elhatározta, hogy ha a biztositási összeg 50 ftnál nagyobb, a biztositás september végeig lejáró váltóra is eszközöltessék.

Mind ez, valamint az is, hogy a társaság által tetemesen alábbszállitott jégbiztositási dijak valóban rendkivül csekélyek, hinni hagyja, hogy e téren is szép eredményeket vivand ki a közönség pártolására minden tekintetben méltó társulat.

R.

Irodalom és müvészet.

\+ ***(Petőfi költeményei)*** biztos forrásból meritett hir szerint nemsokára *cseh* forditásban is meg fognak jelenni. Petőfi költeményeinek nagy részét alig lehet idegen nyelvre sikerülten átteni; de hogy a jelen forditás lehetőleg hiven tükrözendi vissza az eredetit, annál inkább remélhetjük, mert az ***Riedl*** Szende, a prágai egyetem magyar nyelv tanárának fölügyelete alatt készült.

△ Megjelent: A Magyar-, Erdély-, Horvát-, Tótországba behozott ***K zjegyzőség*** az összehasonlitó jogtudomány alapján, irománypéldányokkal s a törvény szövegével. Irta ***Szokolay István*** törvénytudor. I. füzet. Az egész mű ára 2 pft. A II-ik füzet nehány nap mulva jelenik meg. A törvény szövege az I-ső füzethez van mellékelve és csak a kiegészitő rendeletek maradnak a második füzet mellé. A szerző e füzetben igen tanulságosan fejtegeti a jegyzőség történeti kifejlését Rómában, Olaszországban, Francziaországban, Németországban, Magyarországban s e fontos korkérdés körül mindenben tanulságos magyarázatot nyujt. Ez okból korszerübb könyvet alig ajánlhatunk a közönség figyelmébe, mint ezt, melly közéletünk olly fontos kérdésével foglalkozik. — E munka történeti részében elmondatik, hogy hazánk jogéletében is feltaláljuk a jegyzőséget, ugyan azon ősalakban, mellyben alakulása kezdetén a külföldi államokban találhatni s keletkezte a legrégibb századokig, a királyság kezdetéig vihető vissza. A legelső illy jegyzők a király irodájában alkalmazott irnokok voltak s kisziték a királyi udvarban előforduló mindennemü irományokat, kik a 8-dik—10-dik század alatt notároknak kanczellariusoknak neveztettek. Hivatalos állást foglaltak a fejedelmi kuriában, kanczelláriában, palotában; államilag fizetett hivatalnokok voltak, és ezért volt hiteles az általuk kiállitott fejedelmi irat, vagy közügyekbeni okirat. — Az I. Lajos alatt irt Ars *notarialis*-ban már azon szabály emlitteték, hogy a városi notariusok szintén a közlött rendszabályok szerint szerkeszszék okirataikat. Kovachich a notariusok sorozatában egy pestvárosit is emlit. — Nem lehet semmi kétség, mikép a közjegyzőség hazánkban is létezett és elterjedt. Számos okiratok léteznek, mellyeket közjegyzők — publici notarii — állitották ki, kiket a fejdelem vagy a pápa hatalmazott fel foglalkozásuk gyakorlására. Illyenek voltak már Mátyás idejében, sőt a 13-ik század közepén is. Ezek nem voltak hivatalnokok, hanem az okiratok föltevéséből magánkeresetet üztek. De a közjegyzőség kifejlését igen akadályozá hazánkban azon nagy jogi hatáskör, melylyel káptalan-konventjeink birtak; ezek a közforgalomnak, jogi ügyleteknek legnagyobb részét körükbe vonták, mi a közjegyzők teendőit szükségkép fogyasztotta s leszállitotta. Mindemellett szép hatáskörük volt. Előttük lehetett különféle javadalmakról *lemondani*, *ügyvédet vallani* végintézetet tenni, a *follebbezést nyilvánitni*, ők tehettek *tanukihallgatást*, előttük lehetett *ellenmondani* az örökbevallásnak, s *óvást* nyilvánitni valamelly történt dolog ellen.

△ ***Lisznyai Kálmán***, mint kiadó, előfizetési fölhivást bocsát ki *Tóth László „Alföldi pacsirta"* czim alatt megjelenő mintegy 100 népdalára. A kiadó szavaiként, a ki szerelmes, csalatott, vagy vigadó czimbora, sok jó órát szerez magának e népdalok megszerzésével. A 6—8 ivre terjedő műnek előfizetési ára helyben és vidékre bérmentetlen megküldéssel 30, bérmentessel pedig 40 pkr. Az előfizetés *Tóth László* urhoz (Pest, zöldkertutcza 14. sz.) küldendő jövő julius közepéig.

△ Megjelent: ***„A férfi-divatközlöny"*** nyári illetménye; szerkeszti s kiadja ***Jámbor Endre***, pesti szabómester. Tartalma: Szabásrajzok magyarázata, Sándor Endrétől és Kiss Sándortól. Üzlettudósitás, gyár és kereskedések kimutatása. Egy czikk iparunk érdekében, mellyre fölhivjuk az illető mesterek figyelmét, miután a mesterinasokról értekezik. Adatok nemzeti divatunk történetéhez: I. Huszárok viselete; Divattudósitás, mellyből ki kell emelnünk a következő szavakat: „Ugy látszik, hogy pesti gavallérjaink megkedvelték a magyar öltözetet; többé nem ujság attilában, otthonkában látni valakit." A füzethez egy diszes divatkép és egy szabás-minta van mellékelve. A kiadó a félév fordultával uj előfizetést hirdet, melly alkalommal sajnosan emliti, hogy füzetei az olly számos magyar szabómesterek által nem részesittetik várt pártolásban, azért annak továbbra folytatását az uj előfizetés eredményéhez köti. Mi azonban ohajtjuk, sőt reméljük, hogy nem fog megszünni, mert hiszszük, hogy iparos osztályunk bir elég értelmiséggel belátni e vállalat hasznosságát, fontosságát. Előfizetési ár egész évre 3 pft., félévre 1 ft. 30 kr. Ki hat előfizetőt gyüjt, egy tiszteletpéldányt kap.

\+ ***(Láng Henrik)*** ifju hazánkfia „Utijegyzeteit" szándékozik kiadni, mellyek Konstantinápoly, Gallipoli, Dardanellák, Smyrna, Chio, Sina, Tinos, Jaffa, Jeruzsalem, Betlehem, Alexandria, Abukir, Kándia, Malta stb., helyek ismertetését tárgyazzák. Az elősorolt helyek ez „utirajzok" érdekességéről eléggé kezeskednek.

\+ ***(Prépost István)*** előfizetést hirdet a Győri Közlönyben Xantus „amerikai leveleire." E munka diszkiadásban, nagy nyolczadrétben, finom simitott papiron fog megjelenni. Tartalma 11 ivre terjed, 12 könyomatu képpel s 2 fametszvénynyel. Előfizetési ára 40 p. kr.

\+ ***(A Gyulai Károly)*** által kiadott tájkép album 3-ik lapja is megjelent, mellynek tárgya: „Erdőd a Duna mellett." E képről is, mint a két elsőről, csak dicséretest mondhatunk. A jeles képek mindinkább meggyőznek bennünket arról, hogy a kiadó lelkiismeretesen kezd hozzá igérete beváltásához; azért jó lélekkel figyelmeztethetjük a közönséget e vállalatra.

— ***(Váradi Lászlónak)*** a Kolosv. Közlöny tárczájában megjelent költői forditásai héber nyelvből közelebb figyelmet gerjesztettek. Mint értesülve vagyunk, Váradi László több ókori nevezetesebb héber iró (mint Hallevi, Esra, Gabirol, Florentius Charisi stb.) müveit is leforditá, s azokat önálló füzetben szándékozik nemsokára kiadni.

Vasárnapi Ujság 21-ik számához 1858.

PÜNKÖSD ÜNNEPÉRE.

A PÜNKÖSDI KIRÁLYNŐ.

Pirul az ég alja,
Már a nap is feljö,
Álmából a rózsát
Most kelti a szellő.
És az édes szóra,
Melly csak alig reszket:
Kinyilik, fölérez
A tájon a legszebb.

A sötétzöld lombok
Összebúnak titkon,
Ágaik közt a nap
Nehogy utat nyisson.
Remegő karokkal
Kit ölükbe zárnak:
Legszebb rózsaszála
A falunak, tájnak.

Zeng az árnyas erdő.
Messzehat a dallam;
Meg-megujul néha,
Majd elenyész halkan.
„Nyiljatok virágok,
Fakadjatok rózsák,
Jertek ékesitni
A legékesb rózsát!“

A füzér elkészül,
Olly piros a lányka;
Most teszik, most tüzik
Tiszta homlokára.
Oh az édes álom,
Melly az éjben rászállt:
Szépen fonja tovább
A valóban szálát!

Csattog a kis madár,
Égig ér az öröm;
Küzd a sugár, mig nem
Utat tör egy közön.
A látvány olly csábos,
Minden arcz ugy lángol;
Még a bércz is, mintha
Mosolyogna távol.

„Szép királyné, íme
Hódolok tenéked,
Szolgaságom napja
Sose érjen véget . . .
Rabod voltam, vagyok,
Az legyek tovább is;
Viseljem a lánczot
Még sirom alján is!“

Mire nincsen több szó,
Lángra gyul az arczon,
Hosszan nézi egymást
Völegény, menyasszony.
Két elfojtott sohaj . . .
Ki figyelne rája?
Pedig az két szivnek
Összekötő szála.

Dalolnak a lányok,
Zeng bele az erdő;
Mind olly ifjak, szépek,
De ezerszer szebb ő!
Suttog a szél halkan,
A viszhang is felkél;
Zengi a dalt minden:
„Nem anyától lettél!“ . .

DALMADY.

Várfalvai vár és templom.

(Erdélyben).

Azon várhely aljából teszem szerény közleményemet, mellyről aranytollu Jókainktól „Istenhegyi székelyleány“ czim alatt már olvastunk a Vas. Ujság hasábjain, és a melly — Aranyosszék nyugoti részen — ma is ugy néz le annak szép rónaterére, mint emelkedett sirhalom, mellynek hantjai sok gyászemlékét födik a multnak.

Ma már a történelem is elfeledte, föld boritja e régi várnak romjait is. Csak északi oldala áll még ugy, a mint régen is volt, merev köszirtjével, nyalatva a sebes Aranyos vizétől. Keleti és déli oldalán pedig nem megvetendő zamatu gerezdek csüngenek, mig a tetőin sárga répát kapál a daliás termetü székely menyecske, méltó e vár hajdani hölgyeihez, kiket a néphagyomány „Valéria“ és „Livia“ néven nevez, amannak harczias, ennek pedig szerény női jellemet tulajdonitván. (Jókainál „Lóna“ és „Szendile.“)

A két testvérhon csaknem minden régiség és történelembuvára látogatta és látogatja e várhelyet, de minden fürkészet daczára is csak a néphagyománynyal kell beérniök, soha egy sem juthatván

ÁLLÁS

z Oxigén- és Dia-ousgázgyár Vállalat udafoki úti telepe Bp. XI. kerület) jó ereseti lehetőséggel,) órás munkahéttel, 3 ıűszakos beosztással elvételre keres: ké-ülékkezelőket (vegy-ari szakm. képesítés-el), kompresszorkeze-őket, gépészeket, la-atosokat, villanysze-lőt (szakm. képesí-ssel); 1 műszakos osztásba felveszünk ég takarítót. Heti át-g 51 órás munka-ndben dolgozó por-sokat. **Jelentkezni het:** személyesen v. lefonon: 253-247. dr. zobor Imréné üz. z.-nél.

Gyógyáruértékesítő llalat gödöllői telepe lvesz: női portást yugdíjast is). Jelent-zés: Gödöllő, Tán-ics Mihály u. 80.

A Gödöllői Vegyesipa-ri Szövetkezet felvéte-re keres: műszaki ügy-intézőt, gépkocsi-elő-adót, valamint szak- és betanított munkásokat lakatos, forgácsoló, esztergályos, varrónő szakmákra. Jelentkezni lehet: a személyzeti vezetőnél, Gödöllő, Já-nos u. 5. Telefon: 10-019.

Számítóközpont fel-vételre keres konyhai dolgozót, szakképzett villanyszerelőt és gáz-kazánfűtőt. Jelentkez-ni: Bp. II., Bég u. 3—5. vagy tel.: 154-050/44-es mellék.

A Cement- és Mész-művek vezérigazgatósága felsőfokú munkaügyi tanfolyamot végzett és legalább ötéves szakmai gyakorlatot szerzett mun-katársat keres. **Jelentkezni lehet:** ön-életrajzzal a CEMÜ vezérigazgatóság mun-kaügyi osztályvezető-jénél. Vác, Lenin út 16. 2601. **Telefon:** 11-922/233-as mellék.

A Kőbánya—Kispesti metróvégállomásnál levő munkahelyre fel-vételre keresünk, ki-emelt kereseti lehe-tőséggel, vagonrako-kat és mozgódaru-ke-zelőt. Vidéki jelentke-zés esetén munkás-szállást biztosítunk. Mozgódaru-kezelő fel-vételi követelménye erőgépkezelői bizo-nyítvány, mely érvé-nyes a T 174—2 típu-sú mozgódarura is. Jelentkezés személye-sen: EVIG Villamos-gép- és Készülékgyá-ra, Budapest X. Gyömrői út 128. Mun-kaügyi osztály. Tele-fon: 273-640, 215-ös mellék.

A Fővárosi János Kór-ház—Rendelőintézet élelmezési osztálya fel-vesz raktárvezetőt, mészárszék-vezetőt, henteses és szakács szakmunkást, valamint férfi és női konyhai segédmunkaerőket. Jelentkezés személyesen vagy a 351-381 telefonon.

[illegible] üzemvezetőnél, személyesen, vagy a 270-297-es telefonon. Munkásszálláson való elhe-lyezésről biztosítunk.

A Pest megyei Nyomda Vállalat váci üzemébe sürgősen felvesz targoncázni tudó segédmunkást. Jelentkezés: Vác, Dózsa György u. 53. Munkaügyi osztály.

Az ICO Irószerszövet-kezet pomázi telepe felvesz esztergályost, marót, köszörűst,

vízvezeték-szerelő szakmunkásokat.

Jelentkezés személyesen:
MOBIL Jármű- és Alkatrész Kereskedelmi Vállalat
berunázási

nyitv

A C
Nov
Mgt
A-k
PÁL
HIR
az
acé
üze
vez

Várfalvi Ottó festőművész

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1984-11-24

PEST MEGYEI HÍRLAP

1021

Ősz a Balatonparton

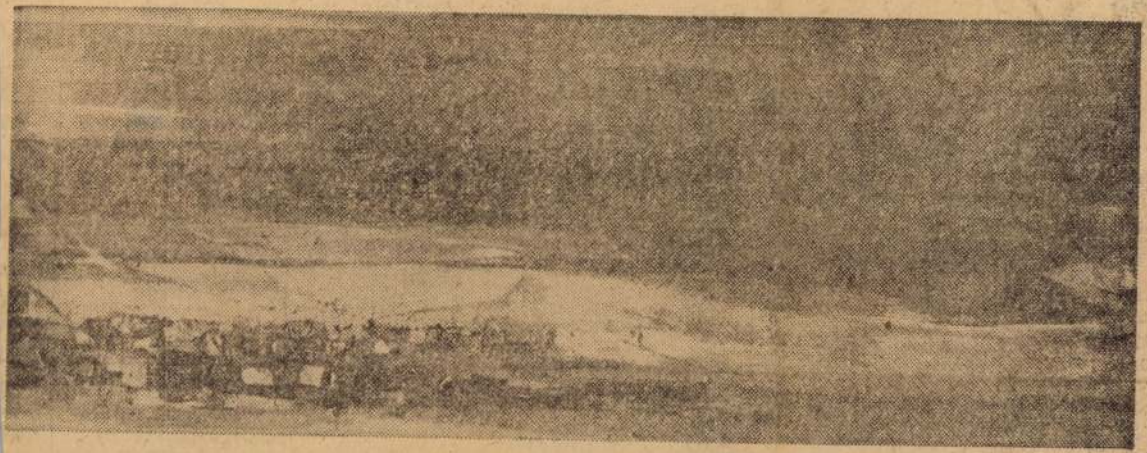

Várfalvi Ottó festménye

VÁRFOK GALÉRIA – ZÖLDMÁNIA

Magyar Hírlap 35. évf. – 132. 2. – 2004. júl. 1. – 14. l.

• **Ma 18 órakor nyílik meg** a Zöldmánia című tárlat a Várfok Galériában (Bp. I., Várfok utca 11. és 14.), ahol a különböző technikákkal kísérletező 12 kortárs képzőművész alkotásait a zöld szín árnyalatai, hangulatai ihlették meg. *(mh)*

of glucocorticoids.

Participants:

Researchers: K. Németh, Z.Na

A. Andor;

Technicians: É. Gazdag, Á. Ba

Holti;

Budapest, August 29, 2003.

VÁRFOK GALÉRIA

Várfok Terem

Szeretettel meghívom Önt a Várfok Galériába, a Várfok Terembe
2004. **április 30-án, pénteken 18 és 20 óra között**

MÉRETEN ALULI című csoportos kiállítás megnyitójára.

A kiállítás nyitva: május 22-ig, keddtől szombatig 11 és 18 óra között.

PORTÁL GALÉRIA
1012 Várfok u. 8.
2004. május 22-ig
SZIRTES JÁNOS
munkája látható.

Kapcsolódó programok:

május 22-ig Szotyory László Épületek, építmények című kiállítása látható az XO Teremben.

április 30-án a Várnegyed Galériával és az Iparművészeti Egyetem galériájával gazdagodik az utca

VÁRFOK GALÉRIA
Várfok Terem – XO Terem
1012 Várfok u. 14. és 11.
T/F: (+36 1) 489 39 20
489 39 21
213 51 55
e-mail: galeria@varfok-galeria.hu
www.varfok-galeria.hu

Szalóky Károly

Együttműködő partnereink:
Állami Nyomda Rt.
AUDI
Budapest Bortársaság
Café Alkoholos Filc
RÉM Kreatív Csoport

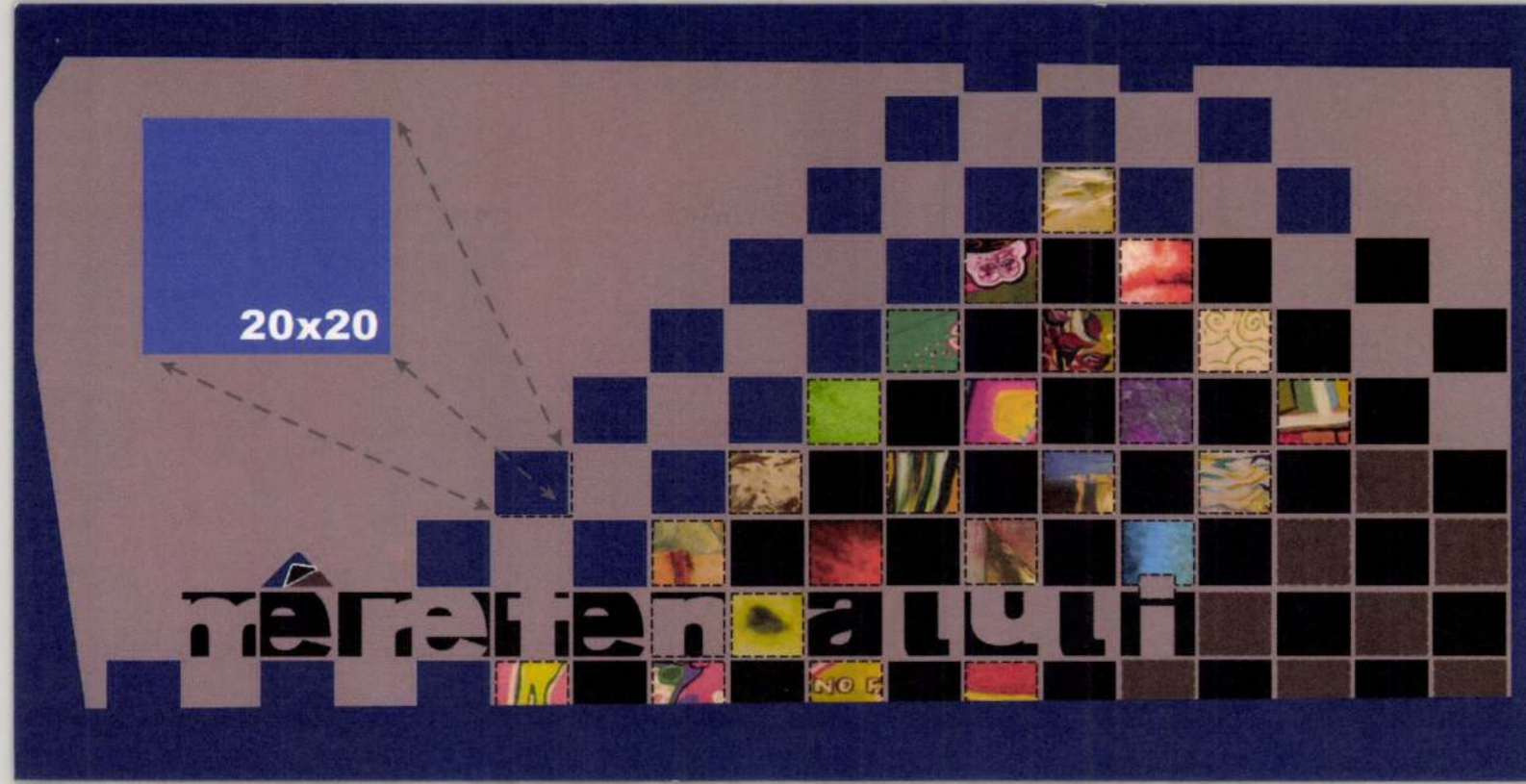
20x20

VÁRFOK 14 MŰHELYGALÉRIA

Kortárs művészeti galéria
Gallery for contemporary art

H-1012 Budapest Várfok u. 14.
Phone/Fax (361)-115-2165

Nyitva: szerdától vasárnapig 10.00-18.00/
Open: Wednesdays to Sundays 10 a.m.-6 p.m.
Hétfő, kedd szünnap/Mondays and Tuesdays closed.

A VÁRFOK GALÉRIA igyekszik olyan már ismert művészeket kiállítani, akik eredetiségükkel tűntek ki, akik megőrizték szellemi frissességükket és akiknek művészi megnyilatkozásait elsősorban a közlési vágy és nem a hagyományos értelemben vett esztétikai értékek létrehozására való törekvés motiválja. A jónevű művészek mellett természetesen szeretném a galéria hírnevét "felfedezésekkel" is megalapozni, ezért itt bemutatkozhatnak olyan fiatal és pályakezdő művészek is akik eleven szelleműek ésmunkáik mindenképp megérdemlik a nyilvánosságot. A kiállított művek megvásárolhatók.

The purpose of VÁRFOK 14 GALLERY is to exhibit works by such well- known artists who had excelled with their originality, have preserved their creativity, and whose artistic expression is driven primarily by a desire to communicate instead of a conventional aesthetic. Along with well-known artists, I am of course very interested in supporting the gallery's fame witvh "discoveries". To this end, my gallery also serves as a terrain for young talent whose live-spirited work deserves exposure. Sales and exhibition.

Szalóky Károly
galerista/Gallery Owner

A galériát támogató alapítvány bankszáma/
Bank account of the foundation that supports the gallery:
501-012019-3 OTP Bank I.Alagút u. 3.

Készült a Soros Alapítvány támogatásával/
This pamphlet was made possible by a grant from the Soros Foundation.

VÁRFOK 14 MŰHELYGALÉRIA

KORTÁRS MŰVÉSZETI GALÉRIA

GALLERY FOR CONTEMPORARY ART

H-1012 Budapest
Várfok u. 14.
Phone/Fax (361)-115-2165

tévedés, mert a legelső debreczeni nyomtatvány *Huszár Gálnak* «Isteni Dícsíretek és Psalmusok» cz. 1560-ban megjelent munkája, melyből azonban ma már — sajnos! — egy példány sem ismeretes. (Lásd Szabó Károly: RMK. I. 40. sz.) Huszár Gál emez 1560-iki Énekeskönyvéről Szilvás-Ujfalvi Imre az 1602-iki Gönczi György-féle Énekeskönyvhöz (unicum a gyulafehérvári Batthiányi-könyvtárban) írott nagybecsű Praefatiójában, az «Azoknak nevek, kik énekes könyveknek kibocsátásában munkálkottanak... az időnek rendi szerint» czimű szakaszban ezt írja: «*Huszar Gal bocsatot ki Isteni Dícsíreteket és Psalmusokat, azok közül válogatottakat, melyek ez időben a jámbor atyafiaktul szörözteltek, anno 1560 in 8° cum dedicatoria epistola ad Petrum Melium*». Ez a Huszár-féle Énekeskönyv kétségtelenül ott volt a Szilvás-Ujfalvi kezei között; ott kellett lenni, mert hiszen azt is említi, hogy 8-adrét alakú s hogy ajánló levele Melius Péterhez volt intézve. Ujfalvi adatai, melyek Praefatiójában olvashatók, mind hiteleseknek bizonyultak. Emez adatához sem férhet szó. Hitelreméltóságát Erdélyi Pál is kiemeli, hangsúlyozván, hogy «Ujfalvi nagyon pontos író». (Könyvszemle. 1899. 113. lap). Szabó Károly nem félreértésből, nem toll-

Varga

vjenge rajzai
repr.

Gracza I.

Joachim, a jószivű orvos, Hoffmann, az építő-
mester, Mitter József Nagyváradújváros birája

Varga Albert

Párisban meghalt egy fiatal magyar festőművész

Páris, ápr. 6. (MTI) Varga Albert Párisban élt fiatal magyar festőművész tragikus körülmények között elhunyt. *Varga Albert* a párisi művészvilág nagyrabecsült és közkedvelt tagja volt és a francia főváros nagy tárlatain kiállított művei *komoly sikert arattak.*

A magyar ügyet Párisban *Varga Albert* nem csupán ecsetjével, hanem nemzeti kulturánk értékeivel, főleg *a magyar népi művészeteknek fáradhatatlan ismertetésével is szolgálta.* Váratlan elhalálozásának hire a Franciaországban élő magyarok kö-

Pesti Hírlap
1940. ápr. 7.

142. " Oszlopfő az esztergom
Oszlopfő az esztergom

143. " Oszlopfő az esztergom

145. " Római /?/ oszlopfőből

~~154~~. "
156. Szalagfonatos kőfarag

157. " Szalagfonatos töredék

158. " Márványmellvéd a velen

163. " Dombormű falkorong.

164. " Timpanon-dombormű töre

171. " A pécsi székesegyház a
litás előtt

Varga Albert

Végül tétessék említés a Párisban élő *Varga* Albertről, aki Notre Dameja esti hangulatával, finom önarcképével, merengő leányfeje színharmóniájával annyi kép között is magára keltette a figyelmet. Törekvő, finom modorú művészember, akivel érdemes közelebbről is megismerkednünk. Ezúttal, fájdalom, csak öt képpel szerepelt a tárlaton.

Ligeti Ernő: A Barabás Miklós Céh Kolozsvári bemutatkozása. Pásztortűz 1930 ápr. 6.

itendő áll. kő-ipari
la tervezete ~

alaprajz ~

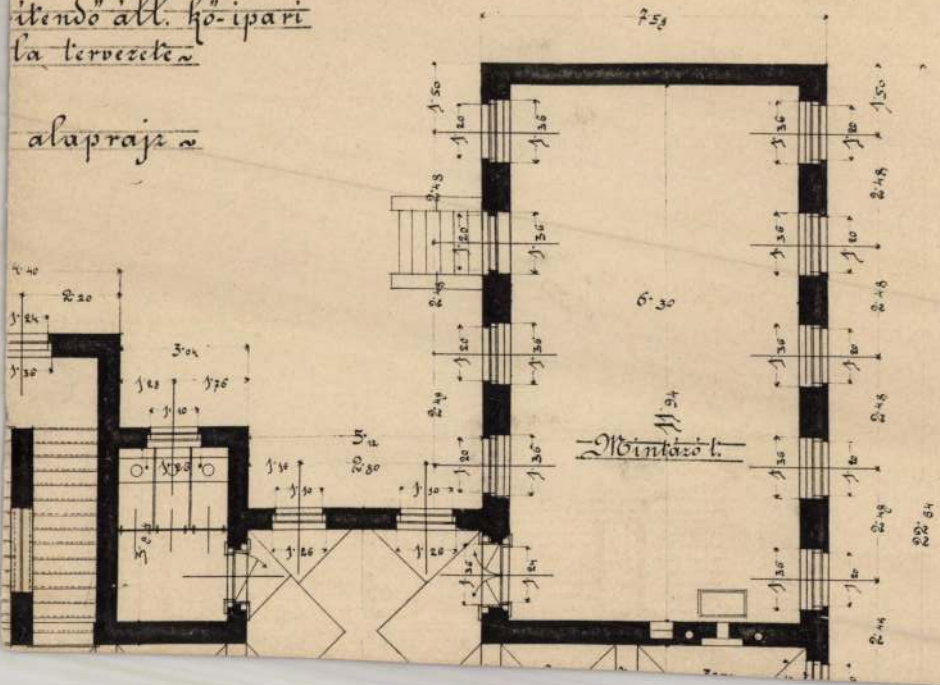

VARGA I. *Albert*, festő, * Budapest 1900 márc. 9. A budapesti képzőművészeti főiskolán Réti István tanítványa volt, majd Drezdában, Münchenben és Párizsban tanult. Visszatérve, Temesvárt telepedett le, hol festőiskolája volt. 1925. a párizsi Galerie de Zodiaque-ben rendezett gyűjt. kiállítást. 1928. Párizsba költözött. Arcképeket és kompozíciókat fest, melyekkel párizsi tárlatokon vesz részt.

Lg I 567 l

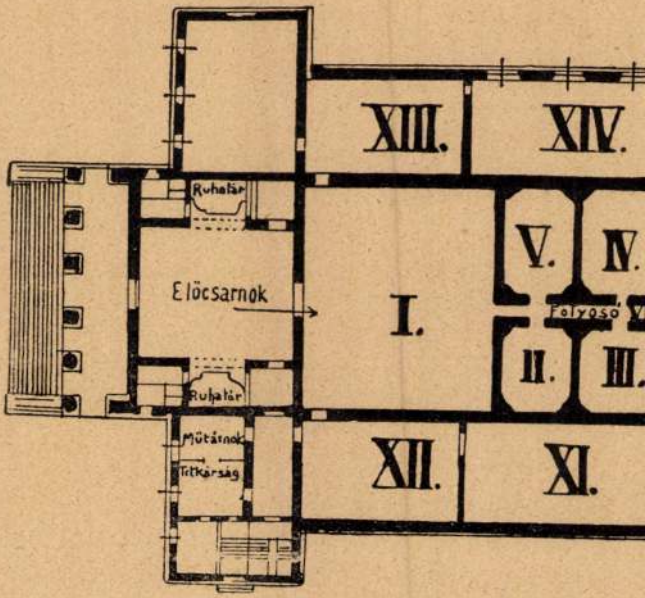
XIII.
XIV.
Ruhatár
Előcsarnok
I.
V.
IV.
Folyosó
II.
III.
Ruhatár
Műtárnok
Titkárság
XII.
XI.

Sürgönycim: **Front Budapest**

_____ *ikt. sz.*

Nagyméltóságu
Méltóságos
Nagyságos
Nemzetes

Szentiványi József _____ urnak

Budapest. XI

Varga Albert

festő

Tanult Nagybanya,
München, Drezda,
Páris.

Repr.

Család
Arckép

Lsd

Ajtay Miklós dr

A Párisi Magyar Akadémia Kömpfára, 1. sz
Páris 1927. 105. l.

VARGA Albert *47, 49, 50, 51, 64, 92, 93*
Budapest, 1900. március 9.–Párizs, 1940. április ?
Képz. Főisk. Bpest, festő és grafikus

Banner Erdély

Varga Albert

nincs cédula

K

KÉT FIATAL MAGYAR FESTŐ KIÁLLÍTÁSA PÁRIZSBAN. A párizsi Galerie du Zodiaque-ban egymásután két fiatal magyar festő rendezett odakünn készült munkáiból kiállítást. A sorrend szerint első *Varga* Albert június 30—július 13 között mutatta be festményeit és rajzait; jobbára párizsi és környékbeli tájrészleteket, aktokat és arcképeket, összesen 50 darabot. Két nappal kiállításának bezáródása után ugyanott megnyílt *Goebel* Jenőnek kiállítása. Szintén ötven számot ölelt fel gyüjteménye, tárgyra Vargáéhoz hasonlókat. Megjegyezzük, hogy mind a két fiatal művész Réti István tanítványa s közülök Goebel már itthon több ízben feltűnt sokat igérő tehetségével; egyebek közt a Szinyei-Merse Pál Társaság is díjjal tüntette ki.

233 l.

Magyar Művészet

1925.

Kain (Une fresque dans l'église de Feldebr
Jean Jankó: Au bord du Tisza ... ...
Charles Telepy: Paysage ... ...
Jules Benczur: Nègre ... ...
Jules Rudnay: Réfugiés ... ...
Adolphe Fényes: La place de L'Aigle Blan
André Mikola: Vue de Tabán ... ...
Géza Mészöly: Fin du village ... ...
Barthélemi Karlovszky: Tête de paysanne ...
Antoine Ligeti: Vue de Budapest du Mon
Mathias 1884 ... ...
Charles Ferenczy: Athètes ... ...
J. B. Greuze: Tête de femme ... ...
Jean Kupetzky: Portrait d'homme ... ...
Adam Mányoky: Portrait du Comte Geor
Guilleaume Werthern ... ...
Lorenz Strauch: Portrait d'homme ... ...
École allemande (XVI. s.). Portrait de fem
F. Rózsi Dabis: Susanne ... ...
Nicolas Szolnoki-Czinóber: Golgotha ... ...
Fernand Brenner: Golgotha ... ...

ugyancsak bé
volna, ha legal
jutnának ebbe
mint a keresk
zők.

Dr. Trencsén
vosi Hetilap
kesztője — tö
arról számolt
lap 1972-es
milyen arány
nek orvosnők a szerzők között. Egy cikkel 151 orvosnő, két cikkel 26, három cikkel 6, néggyel 3 és hattal 1 orvosnő szerepelt. Vezető szerzőként 66 orvosnő publikált, ami — ha az évfolyam körülbelül 450 cikkére vonatkoztatják — 12—15 százalékot jelent.

Sárfi Rózsi, a szakszervezet alelnöke elismeréssel szólt arról, hogy az országgyűlésbe hat orvosnő-képviselőt választottak, de hiányolta, hogy egészségügyi szakdolgozót nem, holott sok olyan van, akinek a szakmai felkészültsége, általános műveltsége indokolná ezt. Sürgette, hogy a középfokú egészségügyi dolgozók közül többen részesüljenek kormánykitüntetésben. Minden lehetséges módon foglalkozzon a szakszervezet az ápolónő-utánpótlás feltételeinek további javításával.

Czerván Mártonné dr., a Szakszervezetek Országos Tanácsa nőbizottságának vezetője felajánlotta a nőbizottság támogatását az éjszakai pótlék rendezéséhez, valamint a munkaidő-csökkentés mielőbbi bevezetéséhez. Elismerően szólt arról

szállított betegeket.

★

Mostanában, a nagyüzemek
ugyancsak negyedszázados évf
mából gyakorta találkozunk a
lyek az illető üzem megtett
Érdemes bevezetőben a mentő
natkozó statisztikai adatokkal
kedni.

Ez volt az a szervezet, ame
napon előbbre lépett. Május
74, de másnapra már 76 mentő
dött hazánkban 396 dolgozóval
a legújabb adatokat 1972. dec
158 mentőállomáson közel 450
működők létszáma. Huszonöt é
futó gépkocsival rendelkeztek,
évben 2 540 000 kilométer felh
ezer feladatot láttak el. A
száma tavaly 685-re, ötszörös
s segítségükkel 1 376 000 felad
34 400 000 kilométerrel. A gé
junk meg. A „futó" jelző ner
hívják az esethez kivonuló a
más feladatot ellátó járműveil
év végén 365 volt. Rohamko
van a tulajdonukban. Ebből k
ban, 9 nagy vidéki városban p

A huszonöt év alatt 19 236 00
dolguk, s 467 millió 273 ezer ki
meg! 1948-ban havonta 8, tava
ezer beteget láttak el. Mindehh
a megyék teljes rádiósítása rév
fővárosban a központi irányít
gyorsabban és gazdaságosabba
amit az is mutat, hogy csökke

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

EGÉSZSÉGÜGYI DOLGOZÓ

1973 MÁJ 7

Varga Albert

1021 INTERIEUR

Varga Albert festménye

Varga Albert

P. H
m. J

— **Magyar festők egy párizsi nemzetközi képzőművészeti kiállításon.** Párizsból írják: A most megnyiló *Société du Salon d'Autumne* őszi képzőművészeti kiállításának nemzetközi anyaga igen változatos. Bár a festők és a szobrászok egyaránt nagy számban vonulnak fel, a szélsőséges irányok képviselői nem szerepelnek munkáikkal a termekben. Jobbára naturalista felfogású képekkel találkozunk és csak elvétve impresszionista vagy expresszionista művészek műveivel. Érdekes hogy a festmények között alig akad vidám tárgyu, inkább melankólikus és fáradt női fejek, aktok láthatók. Magyar festők is állitottak ki; igy *Varga Albert* erőteljes férfiképmása, *Visky János* és *Fodor Magdolna* munkái keltenek feltünést. Az ir *Lavery* Gene Tunney-képe éles jellemzéssel ábrázolja a duzzadó izomzatu boxbajnokot. *Plumet* női portréja. Muilott hadihajót ábrázoló kikötői képe és az olasz *M. Tozzi*-nak az impresszionizmus felé hajló „Délibáb" cimü képe érdekes munka. *Lair*, „Krisztus a leprások között" cimü képén primitiv hatásokra törekszik, *Jean de Bolton* eredeti felfogásu, élénk szinhatásu női aktja, a svájci *Fornerod* „Zöldruhás nő"-je rikító szineivel, *Roger Moler* „Hamlet"-je sötét tónusával és *Van Dongen* női feje állitja meg a nézőt. Érdekes munkák a lengyel *Reno*, az olasz *Cavaglieri*, *Deydier*, *Fautier*, a svájci *Fulsche*, *Heekenen*, a lengyel *Wojtkiewicz*, az olasz *Oltremonti*, a bolgár *Stoiloff*, az orosz *Gluckmann* munkái, továbbá *Heudebert* filmfelvételt ábrázoló, egyéni felfogásu festménye. A japán *Kitasava* dekorativ, három ördögöt ábrázoló képe nemzete festészetének jellemző darabja. A szobrászok művei közül kevés egyéni alkotás tünik fel, a legtöbb kiállító a [illegible]tan leegyszerüsitett és merev formák hive. A [illegible]l *Conta Colaso* és a spanyol *Vivés* nevét emlit[illegible] A kiállitás anyagát iparművészeti munkák [illegible]ki. *(Illés Miklós.)*

PH. 929. XII. 6

	Bevétel				Kiadás			
	Pengő				Pengő			
sen								
	Le a bevételt... ...							
	Kifizetendő összeg							

30. sorsz. Könyv. minta. — Pallas nyomda, Budapest.

osztály:

.....

A fizetés $\frac{\text{készpénzben}}{\text{cheque kibocsátásával}}$ megtörtént

193..... cheque száma .....

A főpénztár:

.....

— **Az ujpesti mentők bálja** január 10-én lesz Ujpest a Közművelődési Kör összes helyiségeiben (Árpád-ut 66). Ke dete fél 10 órakor.

— **A Del-Ka Sport Club** december 14-én, szombaton es tartja az Utazók összes helyiségeiben (VI., Jókai-u. 4) műso ral egybekötött táncestélyét. A nivós műsor keretében fellépne többek között Radnai Erzsi, Szász Ila, Boros Géza és Kabó Győző. Bálrendezőség: Rákóczi-ut 6.

VARGA Ágnes
Kolozsvár, 1943. március 9.
IA Képz. Főisk. Kvár, festő

Banner Erdély

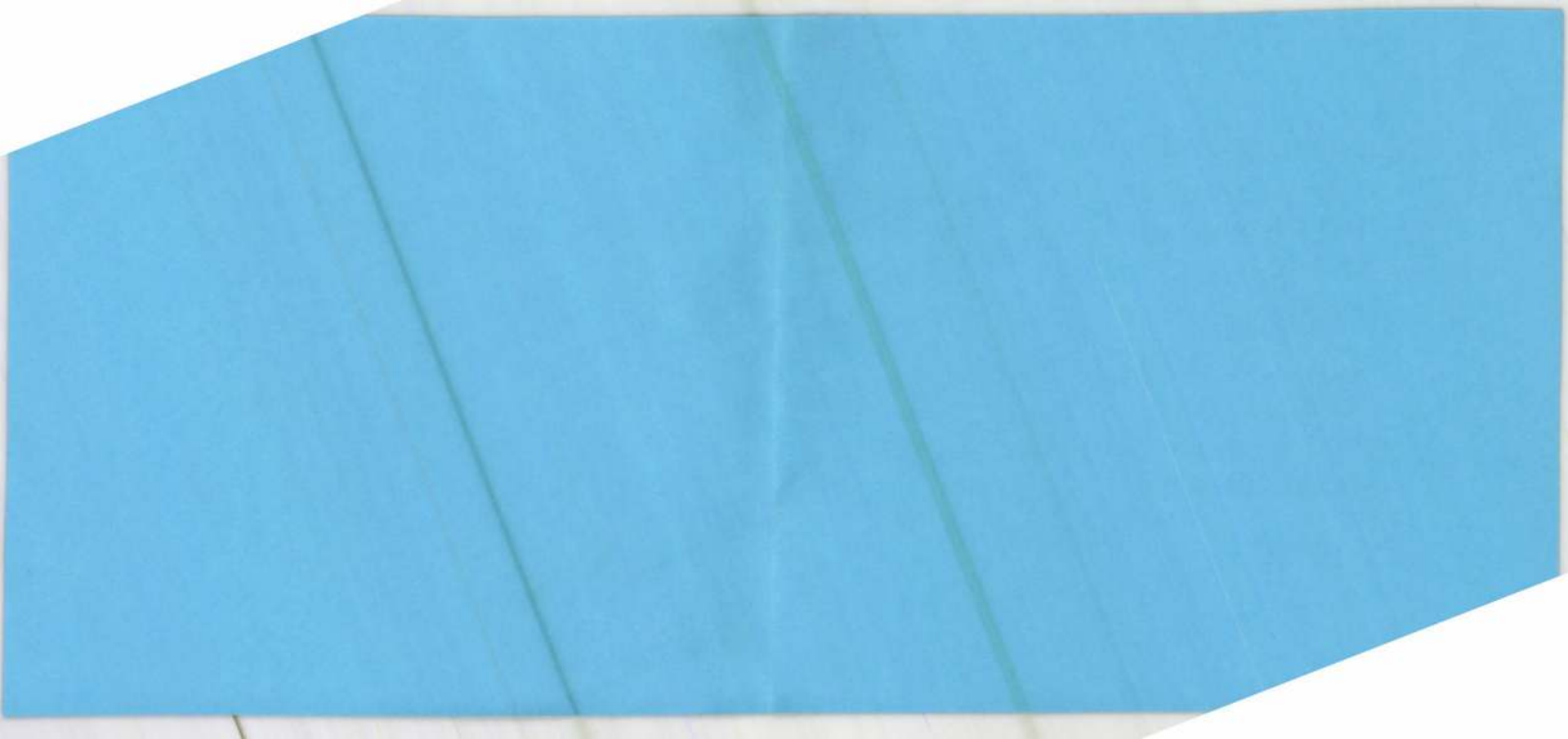

SZERB
TEMPLOM
GALÉRIA

Balassagyarmat
Szerb utca 5.
Tel./fax: (35) 300-622

a balassagyarmati
Mikszáth Kálmán Művelődési Központ
meghívja

VARGA ÁGNES

festőművész
kiállítására
2004. december 3-tól – 2005. január 27-ig
megnyitja: december 3-án, pénteken 17 órakor
Sagyibó Sándorné

Esztergomban született, 1954-ben.
Az egri tanárképző főiskolán végezte a rajz szakot.
1976-tól él Balassagyarmaton. Jelenleg a Szabó Lőrinc Általános Iskolában tanít.

Alkotótevékenységét illetően Pénzes Géza, Bacsúr Sándor és Csemniczky Zoltán csiszolgatták szakmai tudását és buzdították.
Legszívesebben akvarelleket készít, de pasztellel és olajjal is dolgozik.

Néhány éve rendszeres résztvevője a balassagyarmati nyári tárlatoknak valamint a szécsényi őszi tárlatoknak, a megyei pedagógus kiállításoknak. Szerepelt az Amator Artium megyei bemutatóján is. Munkáit láthatták a Palóc Múzeumban a Balassagyarmat a képzőművészetben c. kiállításon.

Egyéni kiállításai 1998-tól:
Szabó Lőrinc Általános Iskola, Balassagyarmat
Kiss Árpád Általános Iskola, Balassagyarmat
II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola, Romhány
Általános Iskola, Endrefalva
Általános Iskola, Karancsság
Általános Iskola, Ságújfalu
Dózsa György Általános Iskola, Balassagyarmat
Megyeháza, Salgótarján

Cím: 2660 Balassagyarmat, Achim András u. 2-4.

SZERBTEMPLOM
(Balassagyarmat, Szerb utca 5.)
2004. december 3. - 2005. január 27.

VARGA ÁGNES

…te megha-
…gkot hírdetett
… miatt. Más
…jai tüntettek a
A Chilei Kommu-
…endszer védelmére
…unkásokat, a paraszto-
…akokat.
…rdo Frei, Chile Köztársaság
…öke kihirdette az ostromállapo-
ot az országban — jelenti a France Presse. Egy másik rendelettel felfüggesztették a parlament üléssza-
kát.

Nyugati hírügynökségek tudósítása szerint Santiago de Chilében továbbra is zavaros a helyzet. Gyalogos, páncélos és tüzéregységeket vezényeltek ki a főváros környékére

…höz", ha…
alatt álló m…
ország polit…
csupán a h…
lését és a k…
sát célozza.

Lapzártak…
rint a chile…
ződött. Roberto Viaux tábornok, bejelentette, hogy átadja a Tacna ezred parancsnokságát a fővárosi katonai hatóságoknak.

A chilei hadsereg 45 éve nem hallatott magáról. Az 1924-es katonai puccs óta, amely véget vetett Arturo Alessandri elnök uralmának, a hadsereg semleges maradt és nem avatkozott politikai kérdésekbe.

…sze-
…ök —

… ember aki ne
…esen ?
…ggyőződésem, hogy nincsen.
…meg a Szalaván, Sziget történelmi emlékekkel teli hegye. Oda turistafogadót terveztünk, sipályát, megfelelően kiépített utat 700 méter magasságig. De ez még nagyon perspektivikus.
— A Malomkert-tervet már jóváhagyták ?
— Azt igen.
— Milyen érzés az első munkát jóváhagyva látni ? Már majdnem azt mondtam : az első álmot ?
— Mondhatja nyugodtan. Azt hiszem, ez a legszebb az életben.

Bányai Judit

…z hogy
…etését a
…mek… …ak használt
…oda. Ez lesz a turisztikai
…ró épülete, természetesen a
…gelelő, korszerű módosításokkal. Kibővül a meglévő nyári kert is, a közelében nyer elhelyezést a tervezett, szabadtéri mozi-színház. Ezek

Az Iza-part — Bérczi mérnök álmainak forrása

TÁVIRATOK

Őexcellenciája

NICOLAE CEAUȘESCU úrnak,

România Szocialista Köztársaság
Államtanácsa elnökének

BUKAREST

Köszönetet mondok Excellenciádnak a nemzeti ünnepünk, október 14 alkalmából küldött szívélyes gratulációért és jókívánságokért.

Kérem fogadja, Excellenciád, jókívánságaimat. Önnek személyesen boldogságot, népének pedig jólétet és haladást kívánok.

SALIM RABYA ALI,
Dél-Jemen Népi Köztársasága
Elnöki Tanácsának elnöke

ION GHEORGHE MAURER elvtársnak,

România Szocialista Köztársaság
Minisztertanácsa elnökének

BUKAREST

Szívélyesen köszönöm Önnek és Ön útján România Szocialista Köztársaság Minisztertanácsának az üdvözlő táviratot, amelyet abból az alkalomból küldtek, hogy ismét megválasztottak a Csehszlovák Szocialista Köztársaság kormányának elnökévé.

OLDRICH CERNIK,
a Csehszlovák Szocialista
Köztársaság kormányának elnöke

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ELŐRE

1969 OKT 2 3

KÉTSZÁZ ÉV HAGYATÉKA

TEMESVÁRI KIÁLLÍTÁS

Temesvár képzőművészeti múltja távolról sem mérhető például a Nagybányáéhoz. De születtek itt néhányan, akik másutt váltak híres művésszé, s megfordult itt az idők folyamán néhány híres mester. Kezdhetjük a sort mindjárt a szerb festészet Tizianojával, Konsztantyin Dánielle1 (1798—1872), aki főművét — a szerb katedrális ikonosztázát — Temesváron alkotta meg. Folytathatjuk Brocky Károllyal (1807-1855), aki bécsi és párizsi évek után az angol királyi udvar festője lett s „az angol portréfestészetnek sajátos, rutinos elegánciát, könnyedséget adott". A marosvásárhelyi születésű Ferenczy József (1866—1925) Benczur mesteriskolájában, majd a párizsi Julian Akadémián és Münchenben tanult; 1901-ben letelepedett Temesváron, itt festette meg a híres Judását, falusi életképeit (Szántovető, Pihenő csordások), s az 1918—1919-es forradalmi események hatását tükröző társadalmi mondanivalóval telített vásznait. Ion Zaicu (1866—1949) a kor új utakon járó művészei közé tartozott, s rangot szerzett a román festészetben a munkástémának. Alexandru Popp csaknem harminc éven át volt a budapesti Iparművészeti Főiskola tanára, majd a kolozsvári Szépművészeti Iskolát igazgatta, míg 1933-ban, az iskolával együtt Temesvárra költözött. Innen indult, s időnként ide tért vissza Réthy István kitűnő tanítványa, Varga Albert (1900—1936), akit nagyra tartott a párizsi Le Temps kritikusa, s akiről büszkén írta a Déli Hírlap krónikása 1926-ban: „Megállapíthatjuk, hogy Brocky Károly óta nem lobbant fel hatalmasabb, őserejűbb művészi tűz Temesvár falai közt, mint Varga Albert művészete". Zsombolyán élt Stephan Jäger (1877—1962), aki többévtizedes munkássága során megfestette a bánsági sváb népművészet és népszokások terjedelmes „monográfiáját". Gallas Nándor (1893—1949) budapesti, moszkvai, müncheni és drezdai tanulmányévek után itt vált a kisplasztika nagymesterévé. Itt élt a nyolcvan esztendőn túl járó Szuhanek Oszkár, Podlipny Gyula, Franz Ferch, s mellettük a temesvári művésztelep fiataljai.

A Bánság Múzeuma Temesvár 700. évfordulója tiszteletére kiállítást szervezett mindazok munkáiból, akik hosszabb rövidebb ideig itt éltek és alkottak. A kiállítás helytörténeti jelentőségén túl művészettörténeti fontosságú. Kétszáz esztendő festészetének fejlődését, a témák, a stílusok, a technikák, a szemlélet változását tükrözi. Wagner Anselm (1766—1806) szürke tónusokban megfestett Asszony-portréja és Constantin Flondor-Străinu kinetikus konstrukciója között nemcsak időben, de mindenképpen óriási a távolság. Nem csoda, hogy rendkívüli érdeklődés tapasztalható a kiállítás iránt. Szeretnénk, ha a képeket időnként cserélnék és a rendes időn túl is nyítva tartanák.

Tagadhatatlan, hogy régi festészeti anyag, kissé egyhangú. Túltengenek az arcképek. Hallgassunk azonban Lyka Károly figyelmeztetésére: „A művészi arckép... mindig két egyéniség arcképét adja: azét, aki festette és azét, akinek az arcvonásai vászonra kerültek." Így rajzolódik ki előttünk Szamossy Elek (1826—1888) két portréjából a harmadik, a romantikus szemléletű művészé, Brocky Károly biedermeier modorát két kép illusztrálja, s az Egy kislány arcképe, amely pályájának későbbi szakaszában keletkezett, már utal a művész szemléletének változására: az oldott színek különös harmóniája, nemcsak gyöngéd melegséget sugall, hanem valahol már a századvégi dekadensek felé mutat, Wälder Johann (1854—1902) portréja vallomás az öregség szépségéről: a félprofilból megvilágított, beesett, ráncoktól barázdált arc, a szürke hajtincs, a fekete ruha megnyugvást és békességet áraszt. Ion Zaicutól néhány arcképet és a Pihenő kovács című kompozíciót állították ki. Az 1895-ben festett kép derékig meztelen férfit ábrázol félprofilban, amint a nagy kalapácsot a lábához támasztja, pihen, de így is érezzük benne az erő feszülését. Ferenczy Józseftől, aki többször fest[illegible] munkásokat, Kovácsműhe[illegible] alkotását tekinthettük meg[illegible] és a kék árnyalatainak [illegible] ölelkezésére építő kép szi[illegible] értelmet kap azáltal, hogy [illegible] kásokat is vörös színekben [illegible] zolja. Másik képével — Indu[illegible] hegyek — a vörös zászlókkal [illegible] nuló mezőgazdasági proletárok [illegible] festésével, az 1918—19-es [illegible] lom mellett tett hitet. Alexa[illegible] Popp Őszi táj című képe jelle[illegible] egész munkásságára: a drámais[illegible] kereste s lelte meg a tájban. A[illegible] szics István 1919-ben festett Ön[illegible] képét nézve Ady Endre versek j[illegible] nak eszünkbe. Varga Albert [illegible] portréja volt a kiállítás igazi rev[illegible] lációja. Sajátos líraisággal hatna[illegible] önarcképei, s különösen az 1923[illegible] ban, Drezdában festett önarckép.

A fény-árnyék játékot kitűnően érzékeltető szürke tónusú kép sötét alapon egy fékezhetetlen temperamentumú, képességeinek és tehetségének tudatában levő elszánt fiatalember lényét tárja elénk. Kalapos önarcképe az ábrázolás közvétlenségéről tanuskodik. Aurel Ciupe festményei fölényes elegánciát árulnak el. Szuhanek Oszkárt szépen megkomponált, klasszikus tartású képek képviselik. Érdekes megoldású Krausz Albert Podlipny Gyuláról festett arcképe. A melankólikus hangulat, a szélesen ömlő líraiság lebegővé, meseszerűvé teszi Podlipny Gyula Öregség és Férfifej (1927) című képeit. Újabb munkáin a keményebb vonalvezetésen, a vastagon felrakott festék-rétegen is átsüt a belső líraiság, a művészi finomság.

A szobrászatot Gallas Nándor és Romul Ladea alkotásai képviselik. Ladea márványból készített Gyermek-portréja érzékeny, pszichológiai mélységeket feltáró munka. Gallas Nándor ezúttal nem a legismertebb, de annál jellegzetesebb kisplasztikákkal, a Leányakttal, a Balalajkás Akttal és a Szénégetővel jelentkezett. Mindhárom mű rendkívüli tehetségről, ember- és formaismeretről tanuskodik.

Sajnáljuk, hogy nem készült el ennek a kétszáz esztendőt átölelő retrospektív tárlatnak a katalógusa. Nem csak a közönség tájékozódását, ismereteinek gyarapodását segítette volna, de méltó emléket is állított volna az eseménynek.

Szekernyés János

VARGA ALBERT Önarckép

HORVÁTH & LUKÁCS
GALÉRIA
TEL.: '36 99 532210 FAX.:'36 99 532211
Email: galeria@horvath-lukacs.hu
Http://www.horvath-lukacs.hu

MEGHÍVÓ

A
Horváth & Lukács
Galéria
szeretettel meghívja Önt, családját és barátait

Sz. Varga Ágnes
festőművész

kiállításának megnyitójára
2001 október 19-én 17 órakor.
A kiállítás helye: Nagycenk, Kiscenki út 47.

A kiállítást megnyitja:

Novotny Tihamér
művészettörténész

A kiállítás megtekinthető:

Hétfő - Péntek: 8-17 óráig,
Szombat: 8-13 óráig, Vasárnap: zárva

Sz.Varga Ágnes: Kapcsolat

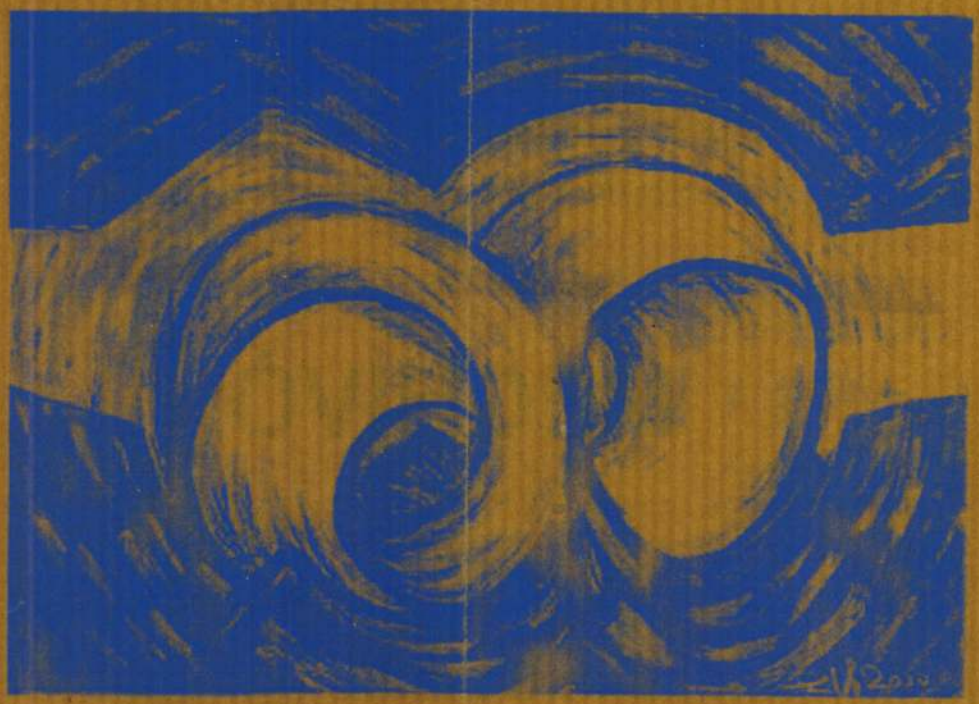

1959-ben született Szentendrén. 1970-ben kezdett járni a város képzőművészeti szakkörébe. Vezetői akkor Pirk János festőművész és Markó Sándor voltak, akiktől életre szóló élményeket kapott. 1978-ban érettségizett a Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola dekorativ festő szakán. 1989 óta állít ki rendszeresen, csoportos és egyéni kiállításokon. Tagja a KAPOS ART Képző- és Iparművészeti Egyesületnek, a Szentendrei Grafikai Műhelynek, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének valamint a szentendrei Vajda Lajos Stúdiónak. Munkáiban fő szerepet kap a vegyes technika (főleg papír szén, pasztell és tempera), de olajfestékkel is szívesen dolgozik. Újabban szitatechnikával is kísérletezik.

Egyéni kiállítások:

1991-93:	Nosztalgia kávéház (Szentendre)
1995-99:	Céh Galéria (Szentendre)
1997:	Újlipótvárosi Pince Galéria (Bp.)
1997:	ÖKO Galéria (Bp.)
1997:	KAPOS ART Galéria (Kaposvár) Szlaukó László képzőművésszel
1998:	Vajda Lajos Stúdió (Szentendre)
1999:	Kortárs Galéria (Tatabánya) Gondi Magdi festőművésszel
1999:	Kaposfüredi Galéria Kovács László (PUTU) iparművésszel

Bilinkievicz-Szentiványit és két társát szabadonengedte a vizsgálóbíró

Valószínűleg internálják mindhármukat

Megírtuk, hogy a főkapitányságon annakidején zsarolás kísérlete címén letartóztatták *Bilinkievicz-Szentiványi* Rudolf és *Udvari-Levandovszky* Ferenc nyilas ujságírókat, *Fekete* Béla nevű bűntársukkal együtt.

Letartóztatásuk után átadták őket az ügyészségnek. *Karácsony ünnepén a vizsgálóbíró mindhármukat szabadlábra helyezte* azzal az indokolással, hogy várható büntetésük *nem teszi indokolttá* a hosszú ideig tartó vizsgálati fogságot.

A *Markó*-utcai fogházból visszakísérték őket a rendőrségre. Az eljáró rendőrtisztek átadták őket a fogház- és toloncügyosztálynak a közigazgatási eljárás lefolytatására. *Nagykarácsony napján átvitték őket a toloncházba* ahol megindult ügyükben a közigazgatási eljárás. *Valószínűleg mindhármukat internálják.*

Gróf Teleki Mihály a magyar-jugoszláv gazdasági kapcsolatokról

Eszék, december 27. Gróf *Teleki* Mihály földmívelésügyi miniszter az eszéki *Hrvatski List* karácsonyi számában nyilatkozott Magyarország és Jugoszlávia gazdasági kapcsolatairól és egymásrautaltságáról. Nyilatkozatában kijelentette, *a magyar és jugoszláv mezőgazdaság közötti kapcsolatok fejlesztésének természetes alapja van.* Magyarország Európának ebben a részében mintegy közvetítő nyugat és dél között. A magyar mezőgazdaság a most kialakuló új gazdasági rendben értékes tapasztalatokat fog szerezni, amelyek termékenyítőleg hatnak a határokon túl is.

Ugyanez áll Jugoszláviára is. Hasonló adottságok mellett és a körülmények változása közben a kölcsönös érdeklődés előnyei kétségen kívül állanak. A magyar és jugoszláv mezőgazdasági kapcsolatok remélhetően *erősebben fejlődni fognak és ez jelentkezik majd a két ország közötti áruforgalomban is.*

Ravasz László prédikációja a szeretetről

Karácsony első napján a Kálvin-téri református templomban megjelent istentiszteletre vitéz nagybányai *Horthy* Miklós kormányzó két fiával, vitéz *Horthy* István MAV-elnök-igazgatóval és ifj. vitéz *Horthy* Miklós rendkívüli követ és meghatalmazott miniszterrel. Az ünnepi prédikációt *Ravasz* László püspök tartotta.

— A szeretet által lesz a föld érdemes arra — mondotta a püspök — hogy egyáltalán éljünk. Az emberi élet akkor teljes, ha a szeretetből táplálkozik és szeretetet ad. Tragikus, hogy karácsony napján se csitul el a világháború zaja. Az Isten szeretetéből kell megtanulni az emberek szeretetét. Embertestvér, nemzet, nagy eszmék és ügyek iránt ne szűnjön meg soha a szeretetünk.

— Kérünk Téged Isten, — mondotta záróimájában a püspök — tanítsd szeretni testvéreinket a családban, nemzetben, emberiségben. *Segíts abban, hogy hivebben, áldozatosabban, önfeláldozóbban tudjuk szeretni ezt a magyar nemzetet.* Könyörgünk azokért, akik távol vannak a drága nemzetteströl, *szeresd és áldd meg országunk kormányzóját, hogy szeresse és hiven szolgálja népét.*

Pénteki és szombati rádióműsor

PÉNTEK:

BUDAPEST I.: 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.15 Dr. Weixel Gärtner Egon zongorázik. 17.45 Előadás. 18.10 Cigányzene. 18.30 Sportközlemények. 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven. 19.20 Részletek az Operaház műsorából. 20.40 Hírek. Időjárásjelentés. 20.15 Szórakoztató zene. 22.00 Hírek, majd tánclemezek. 0.05 Hírek.

BUDAPEST II.: 17.20 Régi erdélyi dalok. 17.40 Előadás. 18.00 Hírek. 18.10 Ujpesti iparos ifjak dalköre. 18.40 Elbeszélések. 19.05 Lengyel Gabriella hegedül. 19.35 Felolvasás. 20.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 20.20 Tánclemezek.

KASSA: 18.30 Hemerka Märy és Suhajda Mária kétzongorás műsora. 19.00 Budapest I.

SZOMBAT:

BUDAPEST I.: 6.40 Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. 10.00 Hírek. 10.20 Karácsonyi és újévi népszokások a Rádió közében. 10.45 Mit nézzünk meg? 11.10 Nemzeti közi vízjelzőszolgálat. 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés. 12.10 Lakatos Fóris és fia cigányzenekara. 12.40 Hírek. 13.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30 Hanglemezek. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 15.20 Országos Postászenekar. 15.40 Az élelmezés korlátozása és az egészség. 16.10 Ifjúsági rádió. 16.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.15 Rádióposta. 17.40 Paksy Jenő és Gál Imre két zongorán magyar nótákat ad elő. 17.55 Gyakorlati jótanácsok kezdő sielők számára. 18.10 A Turul Szövetség »Szépmives« Bajtársi Egyesület »Regőseinek« vidám táborozása az egyesület disztermében. 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven. 19.20 Mosolygó muzsika. 19.55 Külügyi negyedóra. 20.40 Hírek, időjárásjelentés. 21.15 Művészlemezek. 22.00 Hírek. Hanglemezek. 23.00 Oláh Kálmán cigányzenekara.

BUDAPEST II.: 16.00 Közvetítés a szegedi Városi Színházból. »Selmeci bál.« 18.00 Hírek. 18.40 A Földközi tenger problémái. 19.00 Csorba Dezső cigányzenekara. 19.30 A földmívelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája. 20.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 20.20 A Rádió Szalonzenekara.

KASSA: 10.00 Budapest I. 11.05 Aprószentek napja és a karácsonyi korbácsolás. 11.25 Hanglemezek. 11.40 Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés. 12.00 Budapest I. 17.55 D. Keresztessy Erzsébet énekel. 18.30 Budapest I. 19.20 Hanglemezek. 19.30 Budapest II. 20.00 Hanglemezek. 20.40 Budapest I.

SPORT

Bécsben játsszák ma legjobban a futballt

A Rapid 6:1-re verte a Ferencvárost, NSE—WMFC 1:1

A bécsi futballra is ugyanazokat »fogták rá« az angol rendszer hívei, mint a vezető magyar csapatokra: *lassú és körülményes* a csatárjátéka, *könnyelmű és rendszertelen* a védekezése. És a bécsi futball mégsem változtatott a maga rendszerén, amelyet *magyar futballisták vezettek be Bécsbe*, mint Európa, sőt a világ minden részébe is. *Bécs hű maradt a magyar futballhoz*, mi elpártoltunk tőle és különböző »rendszerekkel« kísérleteztünk. A *Ferencváros*, amely a magyar futball zászlóvivője volt mindig, *csak félig engedett a jelszavaknak.* Idehaza sikerült is az élen maradnia. Vasárnap azonban Bécsben megtanulhatta a Ferencváros is, miként futballsportunk intézői is, hogy *a magyar futballon különböző jelszavakkal, emberek ide-oda tologatásával, korlátozásával, megkötésével csak rontani lehet.*

A magyar — középeurópai — futball mellett hűségesen kitartó *Rapid* vasárnap sokkal *gyorsabb* volt, *összjátéka hatásosabb, fedezetsora sokkal jobban tudta támogatni* ezt a csatársort, mint a Ferencvárosét a magára hagyott két fedezete, emellett Raftlnak sokkal kevesebb dolga volt, mint Csikósnak, mert *a Raftl kapuja előtt játszó két hátvéd sokkal biztosabb védelmet nyujtott, mint a Csikós előtt játszó, de egymástól távol álló három hátvéd.* A Rapid folyamatos összjátékával szemben megbukott mindenféle »kullancs« igyekezete, megbukott mindenféle, a magyar futballban most terjesztett divatos jelszó.

Hogy milyen különbség van gólképességben és eredményességben a régi magyar futball bécsi képviselői és a mostani »angol rendszerben« játszó magyar csapatok között, azt legjobban *az Erdélyi Kupa előd*öntője bizonyította be, amely Nagybányán az *NSE* és a *WMFC* között 1:1 arányban döntetlenül végződött. Mind a két csapat *védekező rendszerben* játszik, ezért *csatárjátékuk nem tudott kifejlődni.*

Reméljük, hogy a Rapid vasárnapi budapesti vendégszereplésén jelen lesz a *futballkapitány* is, aki — ha a Rapid nem is fogja megismételni bécsi eredményét — a mutatott játékon keresztül mégis érzékelni fogja, hogy *a régi magyar futball, amit ma Bécs játszik, nemcsak szebb és jobb, hanem eredményesebb is,* s ezért haladéktalanul visszatéríti a magyar futballt, elsősorban a válogatott csapatot is a világhírű magyar futball útjára.

A két mérkőzés részletei:

RAPID—FERENCVÁROS 6:1 (2:1). Bécs, hütteldorfi pálya, 9000 néző, bíró Mies. Az első tíz percben a Ferencváros támadott, de nem ért el eredményt, ellenben a Rapid a tizenkettedik percben Holec—Kaburek révén berúgta a vezető gólt. A Rapid még egy gólt lő, de ezt Mies les miatt nem adja meg. Ezután a Ferencváros sorozatosan támad, a Rapid válaszol rá, így nagyon változatos játék alakul ki, amelyben inkább a Ferencvárosnak vannak jó helyzetei. A Sárosi-testvérek összjátékából a harmincadik percben Sárosi III. be is rúgja a kiegyenlítő gólt. A 33. percben azonban Holec ismét a Rapidnak szerzi meg a vezetést. Ezután dr. Szojka megsérül és rövid időre Kiszely áll be, ezalatt is a Rapid támad.

Szünet után hamar eldőlt a mérkőzés sorsa. A 3. percben Csikós megfogja a kiszökő Holec lábát és a megítélt tizenegyesből Binder berugja a harmadik gólt, a Ferencváros védelme megzavarodik és Binder pár perc mulva újabb gólt lő. A 10. percben Baburek bombagólt lő. Most végre a Ferencváros is támad, de csatársora nem tud gólt lőni, mert ekkorra már Sárosi III. és Nagy II., a két fedezett kifulladt és nem tudja kellően támogatni. A 38. percben Holec kigurott és berugta a hatodik gólt. A Ferencváros les miatt tiltakozott, de Mies nem engedett. Az utolsó öt percben is a Ferencváros támadott. A Ferencvárosban a két Sárosi és Gyetvai, a Rapidban a teljes fedezetsor, Kaburek és Holec volt a legjobb. Mies jó bíró volt.

NSE—WMFC 1:1 (1:0). Nagybánya, 600 néző, bíró dr. Thomas. Nagybánya volt eleinte fölényben és a 17. percben Dallos megszerzi a vezető gólt. Azután csak védekezett és igyekezett az eredményt megtartani, ami azonban csak a második félidő 30. percéig sikerült, amikor Pintér kiegyenlített. Ezután már a WMFC volt fölényben. Mind a két csapatban csak a védelmet lehet dicsérni, a csatársorok nem kaptak támogatást.

Simonyi és Sas elesett a francia háborúban

Németh Sándor, a sokszoros profi birkózóbajnok, aki a szombati profi-est egyik szereplője, közölte az itthoniakkal azt a szomorú hírt, hogy a miskolci Simonyi, aki a párisi Red Star színeiben a francia válogatott csapatnak is tagja volt és többször játszott csatárt Páris csapatában is Budapest válogatottai ellen, elesett, mint Franciaország katonája, a Maginot-vonal védelmében vivott harcokban. De elesett Sas is, aki szintén jobbszélső volt Páris válogatott csapatában. Kozányi III. épen tért vissza a háborúból, ismét a Sete-ben játszik és nagyon jól megy dolga, elvette a klub elnökének leányát, akivel nagy hozományt is kapott.

A Ferencváros—Rapid revans vasárnap ½2 órakor kezdődik az Üllői-úton

A bécsi nagy vereség helyrehozására hamar alkalma lesz a Ferencvárosnak: *a Rapid csapata szombaton délben Budapestre érkezik*, hogy vasárnap revansot adjon a Ferencvárosnak. A mérkőzés *az üllői úti pályán délután félkettő órakor* kezdődik.

A Ferencváros—Rapid mérkőzések történetében nem ritkák a nagy gólarányok, s *a Ferencváros abban bizik, hogy Budapesten behozza a Rapid előnyét.* Valószínű, hogy *a zöld-fehérek csapatát erre az alkalomra megerősítik Lázárral és Kiszelyvel.* A Rapid abban az összeállításban fog Budapesten is játszani, mint amelyben Bécsben 6:1-re győzött.

Jól kezdődött az FTC jéghokkizóinak erdélyi túrája

Az *FTC* jéghokki csapata az idén két erdélyi játékossal, a csíkszeredai *Bíróval* és *Telével* erősödött. Hálából *az FTC Csíkszeredán kezdte meg erdélyi jéghokki túráját.* Két mérkőzést játszott 1000 néző jelenlétében. Az első mérkőzésen 1:0, 4:0 és 2:2 arányú harmadik után 7:2 arányban győzött. Az FTC góllövői: Tele (4), Sennyey (2) és Bíró, a csíkszeredaiaké Vákár és Miklós. A második mérkőzésen az FTC 3:0 arányban győzött Tele II. és Bíró góljaival.

Az FTC Csíkszeredáról tovább utazott *Marosvásárhelyre*, ahol vasárnap mérkőzik, míg hétfőn, december 30-án *Kolozsvárott* vendégszerepel.

A szövetségi tréner vezeti a Morejon—Csiszár ökölvívó mérkőzést

Az *Ökölvívó Szövetség* már kijelölte a szombaton este ¼9 órakor a Nemzeti Lovardában rendezendő két profimérkőzés bíróját. A *Morejon—Csiszár* közti tizennetes nemzetközi mérkőzést *Dobránszky* István, a válogatott ökölvívókeret trénere vezeti, akinek *Viniczey* szövetségi bíró segédkezik. A *Körösi—Trummer* mérkőzés bírója *Berde* Jenő szövetségi bíró.

A két ökölvívómérkőzés között *háromkecseszkecsken profi birkózómérkőzés* kerül sorra, Vári—Németh, a finn Vihtonen—Radu, Glavanov—Büki között, amelyeknek *bíróját még nem jelölték ki.*

Mükorcsolyázóink karácsonykor Kolozsvárott kétizben is nagy sikerrel mutatták be gyakorlataikat.

Amig 'Ön alszik

a Darmol dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az enyhe és fájdalmatlan kiürülést. Kellemes hashajtó: DARMOL

MAGYARORSZÁG KIS KIRAKATA

Nem kell cukor, nem kell citrom, ha tea helyett CLIO-t iszom. 6 fillér egy csészére való, mindenütt kapható.

Lepedő törülköző, asztal- és ágynemű eladó Andrássy-út 28, fszt. 5

Használt ruháért ágyenruháért, szőnyegért, fehérneműért gfb-ért legtöbbet fizetünk. Schmergol ruházlet, Rottenbiller-utca 37. Tel. 422-269

Irodának a Bazilika közelében **1–2 bútorozatlan szoba** különbejárattal azonnalra kerestetik. Ajánlatok »Emelet Ve« jeligére a kiadóba

Áll. kép. okl. **zongoratanárnő** vállalja kezdőknek és haladóknak zongoratanítását elsőrangú módszerrel. Tel. 122-088

Évtizedes gyakorlattal, jó referenciával bíró, nagyvállalat volt pénzbeszedője **állást keres** Megkeresést a főkiadóba »Hadviselte« jeligére kérek

Kerékpárok, tricikli, újak, használtak, készítése, javítása, karbantartása. Vétel, eladás, csere. — Alkatrészek raktáron. Essenfeld Zoltán műszerész, Budapest, VII., Hársfa-utca 25

Szép és ízléses női fehérneműt készít hozott anyagból is Zsolnainé Lengyel Ágnes fehérneműkészítő, VI., Lovag-u. 10. Viszonteladóknak olcsó árak

Házfelügyelőséget keres 1941-re 40-es, gyermektelen, garanciaképes, szerelő-könyves, bérházban. »Intelligens, rendszerető« jeligére a főkiadóba

Mérlegképes könyvelő lehet Megtanulhatja könyvszakértő-főkönyvelőtől a kettős könyvvitel, a mérlegtan és az átírórendszerek összes elméleti és gyakorlati ismeretelt. Tel.: 493-880

Magyarok a viharban

Írta: Dobossy László

Páris, december 18. *(A Magyarország tudósítójától.)* Itt lassan már láthatókká válnak az új francia élet körvonalai. Hírek érkeznek Vichyből is: a nagy rázkódás és kábultság után szilárd alapokra helyezkedik az ország (s a nemzet). Természetes, hogy az intézkedések ideiglenes érvényűek csupán, van azonban állandó vonás is bennük s a megmaradó irányvonalakat pontosan jelzik. A francia vezetők most módokat keresnek, melyek a forradalmak népét szégyen nélkül hasonlítani hozza az alakuló európai rendhez. Építés előtt tisztogatni kell: *kiszórják a zsidókat s az idegeneket.*

15.000 magyar jövője

Mi lesz a magyarokkal? Egyre többször kell rájuk gondolni nagy aggódással, sokan vesztették el állásukat (még nem a rendeletek miatt, hanem munkahiány következtében), mi lesz velük a szigorodó télben? Igaz, vannak már többen, főleg a vasmunkások és szerelők közt, kik a megszálló csapatoknak dolgoznak, mások úgy hírlik, a *Birodalomba* szegődtek el, a többség azonban bizonytalanul áll a jövő előtt.

Közel tizenötezer honfitársunk élt itt s ez a közösség volt érdekteleu: külön világban — gondosan őrzött magyar légkörben — mozogtak, csak egymás közt érintkeztek, minden társadalmi rétegből és minden foglalkozási fajtából toborozódtak, mégis egybetartoztak, összetartottak, azonos gyökerek éltették lelküket. Beszédükben és mozdulataikban otthoni ízeket, szokásokat és szabályokat ápoltak, *sokszor szinte összeesküvői buzgalommal.* Öreg magyarokat ismerek (kicsi a világ: *újvári vasutasokat* találok köztük), akik két évtizede élnek már itt, de *byrrh-cassis* helyett még mindig *birkaszeszt* mondanak s pajzánul nevetnek a szójátékon.

Mi lesz most velük? Akik tehetik, hazautaznak, akik pedig ittmaradnak, eltünedeznek lassan, felszívódnak a növekvő párisi rengetegben, »debrujjálják« magukat. *Munkát keresnek, mindent vállalnak, vagy egyszerűen csak léteznek* a szürke tömegben. Amíg üres volt *Páris*, gyakran lehetett magyarokat látni, most már elnyeli őket a helyrezökkent nagyváros. Csupán néhány vendéglőben találni őket tömegesen, hol a követség-fizette ebédeket kapják. Így az »Arany Kakas«-hoz címzett hírhedt kocsmában, mely hajdan kedvelt diáktanya volt. Szívesen járok ide én is, de nem a magyar vendégek miatt (előttük inkább röstelkedem: még mindig nem szorulok rá a követségi ebédekre), hanem hogy Varga Albert szép emlékét idézzem, ki megható falfestményekkel díszítette a belső termet s ki szerencsétlenül pusztult el tavasszal. Ha élne, mily boldogan látná szeretett népét a víg képek alatt; örülne jó szíve, íme, az idegenben hányódó magyar dolgozók megtértek a mesebeli magyar faluba, melyet a párisi kocsma falára álmodott. Együgyű öröm, művész-vigasztalás: sok gondjuk van e szegény embereknek, nincs idejük a kedves képekben gyönyörködni. Fáradtan ülnek le s keresve indulnak tovább.

Paraszt nép vagy technikus nép?

Mielőtt végleg eltűnnének, úgy érzem, *közölni kell a tanulságot.* Ezek a franciaországi magyarok (nem a Szent Mihály-úti ténfergőkről, hanem a munkásokról beszélek) azt a meggyőződést ébresztik a figyelőben, hogy hamis a szólam, amelyet hangoztatunk: hogy paraszti nemzet vagyunk. Nem vagyunk paraszti nemzet, még ha népünk többsége természetszerűleg földmíveléssel foglalkozik is. A számbeli többség nem számít, a minőség az irányadó, mennyiségileg vagyunk csak paraszti nemzet, minőség szerint azonban sokoldalúak, életrevalóak, versenyképesek vagyunk.

A magyar munkások hírneve igen jó volt s az egyesületük titkára azt mondja, hogy keresték és becsülték őket mindenütt. *Főleg a vasasok* érvényesültek kitűnően: a *Renault*-gyárban ezrével dolgoztak és sok lett közülük előmunkás, *»átszólogattunk egymásnak a szürkék* (így hívják a franciákat) *feje fölött«* — emlékeznek most az elmult időre, a háború folyamán megmaradhattak a repülőgépgyárakban is, ahonnan pedig az idegeneket eltávolították. Hogyan adhatta a »paraszti nemzet« a legjobb szakmunkásokat? Emlékezz katonáidra: a kapa mellől jöttek, de úgy ültek a géppuska mögött, mintha mindig azt kezelték volna. Szinte javasolni merném, hogy más nemzetjellemző szólamot fogadjunk el: mondjuk ki, hogy technikus nép vagyunk. A franciaországi magyar munkások már érvényt adnak e jelszónak: egyre inkább szétfoszlik körülünk a *gulyás-* és *csikós*-ábránd s egyre inkább nagy feltalálók és jó szakemberek hírébe jutunk.

Az összeomlás napjai

Embereink szétszéledtek lassan, beleoldódnak a párisi tömegbe, ám nem féltem őket: akár itt maradnak, akár hazatérnek, megállják majd helyüket, megtalálják az élhetés módját. Ha küzdeni kell, győztesek maradnak. Ahol ügyességre, munkára és ötletekre van szükség, elől lesznek ők.

Milyen nyugodt méltósággal viselkedtek az összeomlás napjaiban is. A tömegláz nem ragadta el őket (megint nem az értelmiségiekről, hanem a *munkásokról* irok), parton állva nézték a zajlást. Emlékszem egy jelenetre. A legválságosabb napon találkoztam egy billancourti magyarral. — *Utazik?* — kérdeztem. — Minek? — felelte. — Hát a gyár? — folytattam. — Elment — válaszolta. — Hová? — Azt mondják, hogy Saintes-be, menjünk utánuk, ahogyan tudunk, hát megy a váci fene, nem megyek. Valahogyan majd csak lesz ... — Hát lett is. Most megint találkozom vele, mit csinál? Árulok a németeknek. Nem tudna ajánlani egy jóképű fiatal lányt? — Minek? — Hogy nagyobb legyen a haszon. — Pénze van-e? — Negyven frankkal kezdtem, mára már kétszázat kerestem, mikor négyszáz lesz, veszek száz kiló szappant, azzal fogok kereskedni.

Körülbelül ilyenek ezek a mi magyarjaink. Kint áznak a viharban, de nem ijednek meg, nem bujnak el, »begyűrik a süveg tetejét« és mennek tovább vagy állva várják a zápor végét, még szeretik is a vihart: belül izzik a lélek, kívül pedig dermedez minden. Jó ez a kettősség, jó ez a küzdelem, jó érezni, hogy a lélek áthevíti a gémberedő testet.

Soha nem hittem el Karácsony Sándornak, hogy olyanok vagyunk, amilyeneknek ő jellemez bennünket; most, a párisi magyarok viselkedését figyelve, igazat adok neki. Zavaros helyzetekben is egyénien cselekszünk. Akik útrakeltek a menekülőkkel (akik beálltak a másfélmillió belga és tízmillió francia sűrű áradatába), nem veszítették el fejüket, nem sodródtak el; fortélyos vagy épp nagyon egyszerű, nagyon természetes úton-módon váltak ki a tömegből és rendezték be rövidesen külön kis életüket és tértek vissza lakóhelyükre.

Példákat idézek, a sok közül csak hármat, azokat, melyek a különböző helyzeteket leghűbben jellemzik.

Három példa

Gyári munkásról szól az egyik, ki parancsra indult Clermond-Ferrandba, kerékpáron, feleségével és két gyermekével. Térképekkel fölszerelve apró utakon futottak, így érték el a Loire-t. Amikor átkerekeztek a beaugency-i hídon, közvetlenül utánuk robbantották fel azt. Bombázott városon hajtottak át, a templomon kívül — mondják — alig maradt belőle más. Eljutottak Clermond-Ferrandba, (szédítő, hogy milyen teljesítményekre képes az ember) ott azonban közölték velük, hogy nincsen munka, a gyár egyelőre nem működik. Sátrat ütöttek a város alatt, négy hétig táborozták ott, »kérem, mint a cigányok — meséli — de milyen gazdag ország ez, négyszázmillió ember is elélne benne, most láttuk csak, hogy Páris még nem Franciaország és a vidéki népesség egészen más, mint a párisak. A parasztokban például nincsen semmi idegengyűlölet. Nagyon kijöttünk velük.« — Így tapasztaltak magyarjaink. Fogyott a pénzük, engedélyt szereztek, elindultak hazafelé. Amikor elfoglalt területre jutottak, német tisztektől vajkonzervet kaptak. »Olyan finom volt, hogy az ízét még most is a szájamban érzem.« A jó vaj feloldotta a propaganda s az ujságok hatását, megbarátkoztak a németekkel. »Amerre jöttünk és fürödtünk a folyókban, mindenütt csak német katonák uszkáltak, sportoltak. Franciák sehol. Pedig én szeretem őket, sokáig éltem köztük. A csapás jót fog nekik tenni: megtanulnak dolgozni. Mi három esztendeig inaskodtunk, s aztán is még mikor kezdtünk keresni? Ők meg mingyárt mindig pénzhez akartak jutni. Mi dolgoztunk helyettük. Igaz, most aztán ők akarnak majd mihelyettünk dolgozni, mi meg odébb mehetünk.«

Egy lány mondja: »Családnál voltam háztartási alkalmazott. Nem gondolhattuk, hogy Páris nyilt város lesz s amikor megindult a menekülés, teherautókra rakodtunk és elindultunk. Az első éjjel elvesztettem a családot is, meg a teherautót is. Kis kézitáskával gyalog mentem tovább. Összetársultam egy francia nővel, Lyonig meneteltünk együtt. Utközben fogadalmat tettünk, hogy ha szerencsésen megérkezünk, elzarándoklunk Lourdesba. Ez az asszony rettenetesen félt a németektől, azt mondta, hogy szívbajos s ha meglátja őket, menten szörnyethal. Különös, hogy Lyonig nem láttunk németet. Amikor beértünk a városba, találkoztunk egy csoporttal (később kivonultak onnan); igen megijedtem az asszony miatt, gyorsan azt mondtam neki, hogy ezek belgák. Idővel aztán megnyugodott. Sőt, amikor teljesíteni akartuk fogadalmunkat, én már nem mentem vele, de megkértem néhány német katonát (mert temesvári vagyok, beszélek németül), hogy vigyék őt magukkal. Így utazott Lourdesba a társnőm, ki előzőleg szörnyet akart halni a németek láttán. Hát ilyenek a francia nők«.

Egy fiatal magyar (aki már a második nemzedékhez tartozik) katonáskodásáról számol be. Az idegenek hadtestében szolgált, ötvenkét nemzet tagjai voltak ott, a magyarokat igen becsülték. Ő rövidesen tizedes lett. Az északfranciaországi harcok során fogságba esett (»tízezrével estünk akkor fogságba«), de amikor meneteltek a gyüjtőtábor felé, egyik este rosszul érezte magát és engedélyt kapott, hogy egy parasztház szobájában aludjék, míg a többiek az udvaron éjszakáztak. Másnap reggel meglepve vette észre, hogy a fogoly-csapatok tovább mentek, őt ott feledték. Mit tegyen, elindult Páris felé.

Nem igazoltatták sehol. Ahogyan így mendegélt, magányos lovat és elhagyott talyigát talált az országút mentén. A lovacska legelt, a talyiga üres volt. Leült melléjük, várt. Egy napig várt ott hiába. Akkor befogta a gebét, felült a kordéra és beporoszkált Párisba.

Mit példáznak e történetek? Azt, hogy nemcsak a kiképzőtábor ötvenkét nemzete közt, de a népeknek abban a nagy versenyében is, mely itt van, (illetve volt), jól álltuk meg helyünket, nem sodor el a vihar, szilárdak vagyunk. *Versenyképesek vagyunk.*

Metropole szálló éttermei

(Rákóczi-út 58)

nyitva este 9-től éjfélután 2-ig

Gödöllői Vidák József muzsikál

Újabb Chiappe-eset?

Róma, december 27. *(Német Távirati Iroda.)* **A gibraltári erőd légvédelmi ütegei, mint La Lineából jelentik, lelőttek egy francia repülőgépet, amely Marokkó felől érkezett és északkeleti irányban repült. A gép a tengerbe zuhant, öt utasa életét vesztette. Eddig még meg nem erősített hírek szerint a repülőgépen a mostani francia kormányzat két befolyásos személyisége igyekezett Vichy felé. A gép, hír szerint, Francia-Marokkóból indult és Toulonban vagy Marseilleben akart leszállni.** *(MTI)*

Hogyan akarja újjárendezni a világot a windsori herceg?

Newyork, december 27. *(NST)* **Egyes lapok békehangokat próbálnak kicsalni a windsori herceg karácsonyi beszédéből, amelyet Amerika számára tartott és amelyben azt hangoztatta, hogy remélhetőleg hamarosan eljön az igazságos és egészséges béke. Anglia a kellő bölcsességgel fog hozzá a világ nagyszabású újjárendezéséhez, s tekintetbeveszi, mennyire szükség van a társadalmi osztályok átrétegeződésére — mondotta a herceg.**

Az elszigetelődési politika egyik vezére, Wheeler szenátor, szintén célzást tett karácsonyi beszédében a béke lehetőségére, s azt hangoztatta, hogy az Egyesült Államokra igen nagy szerep vár a békeközvetítés terén. Roosevelt elnöknek haladéktalanul síkra kellene szállnia az igazságos békéért — tette hozzá Wheeler szenátor.

Az ellentábor is folytatja akcióját. Csütörtökön 150 közismert amerikai személyiség nyilt levelet intézett Roosevelt elnökhöz és felszólította: tarison ki eddigi külpolitikája mellett s ne hallgasson azokra, akik béketközvetítésre hivják fel a washingtoni kormányt.

Lámpaoszlopnak ütközött az autó

A *Thököly*-út és *Stefánia*-út sarkán a JK 494. rendszámú kéktaxi a lámpaoszlopnak ütközött. A kocsi utasa, *Huss* Ferenc 50 éves gyárigazgató megsérült, bevitték a *Rókus*-kórházba.

KARÁDY TOLNAY JÁVOR **ERZSÉBET KIRÁLYNÉ** SAVOY PÁTRIA LLOYD

NE KÍNLŐDJUNK

ha nem muszáj! Ideges fájdalmak, fejfájás, fogfájás, női gyengélkedés stb. Idején kitűnő gyógyszer az 1, 3 és 8 ostyás dobozokban minden gyógyszertárban kapható

ALGOCRATINE

HIREK

Eső, hó

A Meteorológiai Intézet jelenti december 31-én délben 12 órakor:

Az enyhe nyugateurópai légtömegek tegnap óta kissé kelet felé terjeszkedtek. Az enyhülés Európaszerte bőséges esővel, illetőleg Kelet-Európában havazással jár.

Hazánkban tegnap a hőmérséklet a fagypont körül ingadozott, éjjel az ország nyugati felében már emelkedni kezdett és reggel elérte a plusz 2—plusz 4 fokot. A keleti megyékben azonban erős éjjeli lehülés volt: Mátészalkán mínusz 7, Tarcalon mínusz 8 fokra szállott le a talajmenti hőmérséklet. Nyugaton néhány milliméteres eső, északkeleten kisebb havazás volt. A Dunántúl északkeleti részein a csapadék elérte a 10 millimétert. A hóréteg vastagsága ma reggel a hegyeken: Svábhegy 2, Nagyszénás 8, Dobogókő 10, Kisinóc 6, Nagyhideghegy 10, Kékestető 4. A Mecsekben minden hó elolvadt.

Budapesten december 31-én

délben a hőmérséklet +4 Celsius fok.

a tengerszintre átszámított légnyomás 769 milliméter, mérsékelten süllyedő irányzatú.

Várható időjárás a következő huszonnégy órára:

Enyhülés. Az alacsonyabb hegyeken olvadás. Több helyen eső. Keleten és a magasabb hegyeken havazás.

A Magyarország legközelebbi száma Újév ünnepe után, január 2-án, szerdán a rendes időben jelenik meg.

— **(Beteg a japán császár.)** *Tokióból táviratozzák:* A japán császári udvar az újévi fogadásokat, valamint más ünnepségeket *a császár megbetegedése következtében lefújta.* A császár betegsége, hír szerint, csak könnyebb természetű.

— **(Az árokba lökték: szörnyethalt.)** *Dombóvárról* jelentik: *Eppel* Vendel teveli földműves összeveszett ifj. *Fridli* János 17 éves ottani legénnyel, akit a vita hevében belelökött egy kikövezett árokba. A fiu olyan szerencsétlenül zuhant, hogy koponyatörést szenvedett és szörnyethalt.

Boldog újévet kíván

igen tisztelt vevőinek, jóbarátainak és ismerőseinek

Adler Bertalan

kézimunka- és fonalnagykereskedő
Budapest, IV., Károly körút 4.

— **(Huszonötéves Az Est.)** *Az Est* mai számának fejcímén művészi megoldású felírás hirdeti, hogy a legismertebb és legnépszerűbb magyar déli ujság jubileumi esztendejébe lép az újévvel. 1910 áprilisában alapította meg *Az Est*-et *Miklós Andor* s a nevezetes évfordulót a jubiláló lap — amint azt most bejelenti — *külön ünnepi számmal* készül emlékezetessé tenni. Huszonöt év nyilván nem nagy idő egy ujság életében, de maga az a mult, amelyből ez az utolsó negyedszázad kitelt, annál nagyobb és nehezebb időnek számít mindnyájunk életében.

S *Az Est* ezeket az időket élte keresztül töretlen erővel és lankadatlan, fiatalos, szinte napról-napra megifjodó frisseséggel. A lefolyt huszonöt év alatt *Az Est* fogalommá lett a magyar életben, amely nélküle ma már el sem képzelhető. Tekintélye, hatása és népszerűsége — itthon épúgy, mint külföldön — az a legbiztosabb mérték, amelyen negyedszázados munkásságának értéke és eredményessége fölmérhető. Hasznos, szép és igaz munkát végzett idáig *Az Est* s ezt a munkát folytatja továbbra is.

— **(Százötven pengő pénzbüntetésre ítélték Bajcsy-Zsilinszky Endre debreceni rágalmazóját.)** *Debrecenből* jelentik: *Simon* József debreceni tanárjelölt, a szélsőséges diákmozgalmak ismert vezéralakja a Holnap című szélsőjobboldali diáklapban cikket írt A zsidóság és Zsilinszky radikális pártja címmel. Azt állítja ebben, hogy Weisz Manfrédék és társaik Zsilinszkyt tartották a legalkalmasabbnak arra, hogy az omladozó kommunista-, szocialista-, szabadkőmívesfront cinkosa legyen s céloz arra is, hogy az eladósodott Zsilinszky pénzért vállalkozott erre a szerepre. A megrágalmazott képviselő feljelentésére a debreceni törvényszék most tárgyalta az ügyet és az ártatlanságát hangoztató vádlottat, aki azonban *állításainak bizonyítását meg sem kísérelte, sajtó útján elkövetett rágalmazás vétsége miatt százötven pengő pénzbüntetésre ítélte.* Az ítélet végrehajtását háromévi próbaidőre felfüggesztették.

— **(A lengyel külügyminiszter Stockholmban.)** *Stockholmból* táviratozzák: *Beck* ezredes lengyel külügyminiszter feleségével együtt két-három napi magánjellegű tartózkodásra Stockholmba érkezett.

— **(Új olasz követ kerül Belgrádba.)** A belgrádi lapok értesülése szerint *Galli* belgrádi olasz követet Ankarába nevezték ki. Olaszország új belgrádi követe *Viola* gróf lesz.

— **(Bál gylikossággal.)** A *nyíregyházi* Gazdaotthonban bál volt. Mulatozás közben *Gerda* András 22 éves gazdalegény összeveszett *Pivnyik* János gazdával. A veszekedés hevében Pivnyik hatalmas disznóölőkést rántott elő és *hétszer Gerda mellébe szúrta, aki a helyszínen meghalt. Pivnyiket letartóztatták.*

Itt a Szilveszter!

A híres pesti étterem szakácsa előkészíti a szilveszteri malacot

(Sipos Béla rajza)

— **(Az ankarai szovjetkövet Budapesten.)** Vasárnap reggel az Istanbul—Berlin közötti gyorsvonattal átutazóban Budapestre érkezett *Karahan* ankarai szovjetkövet. A követ Berlinen át Moszkvába utazik és egy órát töltött Budapesten. A nyugati pályaudvaron az ankarai követet *Beksadian* budapesti szovjetkövet fogadta két titkára kíséretében. A két követ a vonat megérkezése után gépkocsiba szállott és egyórás körsétát tett a városban. Karahan követ ezután folytatta útját Berlin felé.

— **(Gazdasági lehetetlenülés a bérleti jogban.)** Érdekes és gyakorlati füzetet írt *Halom* István dr. a *gazdasági lehetetlenülés* kérdéséről. Az új jogfejlődést ismerteti ezen a téren és megállapítja, hogy itt is kialakultak már a *határozott* elvek, sőt a rendszer is.

— **(Házasság.)** *Fischer* Ilona és *Mihályfi* Ernő dr. karácsonykor házasságot kötött. *Fuchs* Lilly és *Varga* György jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **(Beiktatták Boér Eleket egyházfőgondnoki tisztségébe.)** Vasárnap délelőtt iktatták be a *budahegyvidéki* református egyházközség főgondnoki tisztségébe *Boér* Elek dr. közigazgatási bírót. Az ünnep a márványuccai felsőkereskedelmi iskolában folyt le, s azon számos közéleti előkelőség jelent meg. *Némethy* Károly dr. ny. államtitkár beszéde után *Muraközy* Gyula Calvin téri lelkész emlékezett meg *Boér* Elek dr. kiváló érdemeiről.

— **(Orvosi hir.)** *Vincze* dr. ideg- és elmeszakorvos, klinikus hipnózis-terápiai rendelését új rendelőiben VII., Damjanich u. 40. I. em. alatt folytatja, 3—7-ig. Telefon: 40—3—58.

— **(A férj családfői hatalma korlátolt.)** Egy konkrét válópörben ítélettel mondta ki a kúria III. számú tanácsa, hogy a férjet megillető családfői hatalom nem terjed ki arra, hogy *a férj a feleségét menthető ok nélkül sértőszavakkal illesse és őt testileg bántalmazza.*

— **(Bourne angol bíboros haldoklik.)** *Londonból* táviratozzák: *Bourne* bíboros egészségi állapota *aggasztóra fordult.* Az esti orvosi jelentés a szív gyöngülését állapítja meg.

Újabb távirat szerint *Bourne bíboros-érsek állapota válságos, ereje hanyatlik.* Tegnap este valamennyi angliai katolikus templomban imádkoztak felépüléséért. *Bourne* bíboros 1930-ban Budapesten is járt a Szent Imre-ünnepségek alkalmából.

— **(A csehországi cionisták a zsidókérdésről.)** A cseh köztársaság cionistáinak nagygyülése *Morva-Ostrauban* megkezdődött. A nagygyülésen 150 kiküldött vett részt. Az *elnök* kijelentette, hogy *a zsidókérdés csak akkor lesz megoldottnak tekinthető, ha a zsidó nemzetnek meglesz a joga, hogy sorsáról a maga területén döntsön.* A nagygyülés üdvözlő táviratot intézett *Masaryk* elnökhöz.

— **(Elsüllyedt egy hajó.)** *Seattleből táviratozzák:* Az Alaszka irányába tartó *Victoria* nevű gőzös *elsüllyedt* az angol Kolumbia partvidékén, a Pointer Island világítótorony közelében.

— **(Csütörtökön temetik a nemzetközi döntőbíróság japán elnökét.)** *Hágából* táviratozzák: *Adatcinak*, Japán genfi megbizottjának, a nemzetközi döntőbíróság elnökének temetése január 3-án lesz. A nemzetközi bíróság és a követségek palotáin a zászlót a gyász jeléül félárbocra eresztették.

— **(Párizsi Magyar Naptár.)** *Varga* Albert, a kitünő festőművész, a *párizsi* Magyar Ház megbízásából *magyar naptárt* állított össze külföldön élő véreink számára. Az úgy nyomdatechnikai, mint irodalmi szempontból szépen sikerült naptár példát mutat a korszerű, ízléses naptárszerkesztésre. A képanyag *Budapest és a magyar falu* életéről mutat be szép és jellemző ízelítőt, a szövegrészben pedig *Zsilinszky* Endre, *Móricz* Zsigmond, *Zilahy* Lajos, *Kodolányi* János, *Nagy* Lajos, a költők közül *Szabó* Lőrinc, *Erdélyi* József, *Illyés* Gyula szerepelnek, hogy csak néhányat említsünk, kitünő írásaikkal. A naptár megmutatja, miként kell *korszerű, ízléses, irodalmi és publicisztikai szempontból is értékes* naptárt szerkeszteni a legszélesebb néprétegek számára. S bizonyítéka annak, hogy ezek a néprétegek, igenis, *kívánják, megértik, megbecsülik a jót és szépet.*

---

x **Tarján-étterem Lukácsfürdő nyitva!**

x **Vér-, bőr- és idegbajosok** igyanak hetenként többször, reggel felkeléskor egy pohár természetes *Ferenc József* keserüvizet, mert ez mindig alaposan kitisztítja és méregteleníti a gyomorbélcsatornát s ezenkívül az emésztést és az anyagcserét is jótékonyan befolyásolja.

x **Ujév napján** gondoljunk arra a csodálatosan felfelé ívelő pályára, amelyet a rádiótechnika 10 év alatt befuto t. A Philips rádiógyár páratlan népszerűségü készülékei világosan dokumentálják az üveg-, fém- és famegmunkálás terén elért nagyszerü eredményeket. Ezek a holt anyagok a Philips-mérnökök és munkásainak alapos tudása és gondossága mellett mindennapi életünk, esti szórakozásunk, leggyorsabb hírszolgálatunk fontos tényezőivé lettek. A nagy Oktoda Szuper és a kis Junior készülékekre évfordulókor büszkén tekinthet az egész rádiótechnika.

x **Rendkivül fontos,** hogy idejekorán biztosítson asztalt Szilveszterre a Vígszínházkávéházban. A Grillben Ray Leda, a sörözőben Türk Berta és a kávéházban Vigh Klári szórakoztatja a közönséget.

ROSENBERG

úridivat cég, Teréz körút 25

méltjen tisztelt vevőinek és ismerőseinek ezúton kíván

boldog újesztendőt!

Ötperces gyászszünet, tárgyalás bizlonsági intézkedésekről a bankban

(A Magyarország tudósítójától.) A mai nap nyugtalanságában *a szabadságtéri fiók forgalma természetesen teljesen megbénult, az üzletfelek nem tudtak bejutni a pénztárterembe.* Az intézet igazgatósága elhatározta, hogy *holnap, újév napján a szabadságtéri fiókot nyitva tartja.* Ezzel kíván alkalmat nyujtani dolgaik elintézésére az ügyfeleknek, akiket a fiók tisztviselőkara a merénylet miatt nem tudott kiszolgálni. Másrészt az *ügyfelek egyrésze a merénylet hallatára nem is jelentkezett* a szabadságtéri fiókban, bár az évvégi ultimó miatt sok ügyfélnek dolga lett volna a bankban.

Az intézet Ferenc József téri központjában ma délelőtt 11 órakor *öt percre megállt a munka, a tisztviselők a gyász jeléül felálltak asztaluk mellől és ezzel fejezték ki részvétüket a merénylet áldozataival szemben.*

Egyébként a Kereskedelmi Bank igazgatósága *fontos tárgyalásokat folytat, hogy a jövőben még inkább megakadályozzanak minden támadási lehetőséget, elsősorban a szabadságtéri bankfiókban.*

Nemzetközi betörőt fogtak a Népszínház uccában

(A Magyarország tudósítójától.) A *Népszínház ucca 16.* számú házban elfogták *Mayer* Leó nemzetközi betörőt, aki éppen az egyik lakásban igyekezett a lopott holmikat összecsomagolni.

Két nő volt a cinkostársa, akik az uccán várakoztak rá, akiknek a nevét azonban nem hajlandó elárulni.

Legelőzékenyebben bemutatja és kiszolgálja
Sternberg hangszergyár,
Rákóczi út 60.

Megingott az olasz-francia egyesség reménye

Francia csalódás — Mussolini mégsem ismeri el teljes politikai egységnek a kisantantot? — Laval utazása január végére marad — Estére várják a döntést

Róma, december 31.

(A Magyarország római szerkesztőségének telefonjelentése.) Rómában teljes a bizonytalanság a francia-olasz megegyezéssel kapcsolatban. Mint már szombaton jelentettük, *Laval* csak abban az esetben hajlandó *Rómába* menni, ha *Chambrun* római francia nagykövet *már teljesen letárgyalta Mussolinival* a francia-olasz kívánságokat és a *Duceval* sikerült megegyeznie.

Laval — mint római diplomáciai körökben ismételten hangsúlyozták — *csak teljes megegyezés esetén utazik Rómába, egyébként elhalasztja útját.* Római francia körökben alig titkolható *csalódást* okozott *Mussolini* magatartása, amellyel *a franciák ama követelésének állt ellen, hogy ismerje el teljes politikai egységnek a kisantantot* és ebben a szellemben jöjjön létre a francia-olasz megegyezés.

Rómában azért még nem adták fel a reményt, hogy *az utolsó pillanatban mégis sikerül* a feleknek a fennálló ellentéteket kiküszöbölni. Bizonyos, hogy azok a francia körök, amelyek remélték, hogy *Mussolini* a franciabarátság kedvéért *felhagy* eddigi dunai politikájával, *nagyot csalódtak.*

Rómában nagy feltűnést keltett, hogy *Mussolini*, aki orvosainak tanácsára minden vasárnapját a *szabadban* tölti, *ezúttal a hétfő hajnali órákig dolgozott a Palazzo Veneziában és a késő éjszakai órákban ismételten telefonon tárgyalt a párizsi olasz nagykövettel.*

Rómába érkezett hírek szerint Sir John *Simon* módot keres arra, hogy a pillanatnyilag lanyhán álló francia-olasz megegyezés ügyét *előbbre vigye* és alkalmat fog keresni arra is, hogy úgy *Lavallal*, mint *Mussolinival* a mai nap folyamán érintkezést találjon.

Jól informált római körök szerint *a nehézségeket elsősorban a dunai kérdés francia felfogása okozza.* A kisantant *spiritusz rektorai* ugyanis félnek attól, hogy ha csak *Csehszlovákia* és *Jugoszlávia* garantálja az osztrák határokat, akkor *ez a kisantant összessége reputációjának károsodását jelenti. Ezt elsősorban Titulescu szeretné kikerülni.*

A kisantant követe a tegnapi nap folyamán hosszasan tanácskoztak *Chambrun* római francia nagykövettel, aki a tanácskozás után *ismételten felkereste Mussolinit* és közölte vele megbeszéléseinek eredményét, a *Palazzo Veneziában* történt látogatás előtt azonban *közel félórás telefonbeszélgetést folytatott Párizzsal.*

Római francia körök úgy tudják, hogy *a gyarmati kérdésekben lehetne megegyezésre módot találni,* bár mint már jelentettük, a franciák megközelítően sem akarnak olyan áldozatokat hozni, mint amilyenekről eredetileg szó volt. Az olasz diplomácia most arra hivatkozik, hogy *Barthou* külügyminiszter külügyminisztersége alatt az olasz-francia megegyezésnek gyarmati része nagyjában már meg volt állapítva és így *az olaszok kárára ezt nem lehet most megváltoztatni.*

Mindezek a nehézségek *bizonytalan, de egyúttal óvatos hangulatot idéztek elő az olasz fővárosban. Ma délig, úgy látszik, a helyzet nem változott* és a megegyezés lehetőségéről a legóvatosabb vélemények hangzanak el. Jólinformált körökben hivatkoznak ugyan arra, hogy *pár óra alatt sorsdöntő kérdésekre nehéz választ adni* és ezért nem volna az sem tragikus, ha *Laval* utazása, illetőleg a francia-olasz megegyezés az idő rövidsége miatt pár nappal *eltolódna.*

— Az azonban mindenesetre komplikálja a helyzetet, hogy a *Népszövetségi Tanács ülésének és a saarvidéki népszavazásnak terminusai oly közel vannak, hogy sok idő a tárgyalásokra nincs.* Laval útjának terminusát az is kétségessé teszi, hogy *Mussolini 3-án állítólag részt akar venni a fasiszta párt vezetőinek torinoi ülésén.*

Ma délelőtt tovább folynak a megbeszélések, amelyekbe *Suvichot* és *Aloisit* is bevonták. *Ha ma délutánig nem sikerül tető alá hozni a megegyezést, akkor nagyon valószínűtlen, hogy Laval útjára a Népszövetség Tanácsának és a saarvidéki népszavazásnak lefolyása előtt sor kerülne.* Hogy e két esemény megtörténte után a külpolitikai helyzet változhat, azt senki sem tagadja és mértékadó körökben hangsúlyozzák, hogy ha megegyezés most nem lehetséges, *akkor kétes, vajjon egyáltalán létrejön-e a francia-olasz kooperáció.*

Mussolini és a döntés

Párizs, december 31.

(A Magyarország külön tudósítójától.) Ma este fog eldőlni, hogy elutazhat-e már január első napjaiban Laval Rómába. A külügyminisztériumban lázas munka folyik, szeretnék még ma dülőre vinni a tárgyalásokat, de *a kora délutáni órákig nem sikerült Mussolinit eredeti álláspontjától bár csak hajszálnyira is eltéríteni.*

A legnagyobb valószínűsége annak van, hogy *a tárgyalások Párizs és Róma közt egyelőre félbeszakadnak* és január végével fognak ismét megindulni. Ilyen körülmények között kétszeres jelentősége van annak a hitelt érdemlő hírnek, hogy Sir John *Simon* angol külügyminiszter legközelebb *Olaszországba* utazik és *San Remóban* találkozni fog Mussolinival.

Az angol külügyminiszter eddig is közvetített Párizs és Róma között, mert eltökélt szándéka, hogy a középeurópai kérdések megoldását sietteti, hogy így elősegítse az általános biztonság problémájának megoldását. *(T.)*

Francia csalódás

Párizs, december 31.

Megnyugtató nyilatkozatok és a titkolózás ellenére *a közvélemény túlzottan ideges.* A sajtó nem kormánypárti része a legkisebb részleteket is aránytalanul megduzzasztva és túlzott jelentőséggel hozza a közönség elé.

A *Petit Parisien* így ír: *Nincs kizárva, hogy Mussolini a revízió kérdésében Magyarország irányában messzebbmenő kötelezettségeket vállalt, mint azt általában hiszik.* Egyes lapok szerint *Ausztria szintén tiltakozott* az ellen, hogy az utódállamok pártfogásában részesüljön.

A *Paris Soir* szerint *Titulescu* azért tiltakozott oly élénken Romániának az osztrák függetlenségi egyezmény garantálásából történő kihagyása ellen, mert attól tart, hogy *Románia ilyenformán a magyar revizionizmus martalékául esik.* Annyi bizonyos, — írja a lap, — hogy Románia kihagyása *csapást mérne a kisantant egységére és a francia biztonsági rendszerre.*

A londoni *Times* szerint *a római vasárnapi lapok már a legcsekélyebb célzást sem teszik a francia-olasz megbeszélésekre.*

1:5 arányú esély Laval január 11-e előtti utazására

London, december 31.

A Daily Mail és a sajtó általában kifejti, hogy az *utolsóelőtti órában újabb nehézségek merültek fel az olasz-francia megegyezés dolgában.*

Franciaország hajthatatlan a kisantanttal való barátsága tekintetében és *Mussolini sem enged.* Párizs szokás szerint *olvadozott a derüláttól,* azonban kissé túlsokat követelt Mussolinitól.

A franciák *Mussoliniban sokkal keményebb ellenfélre akadtak,* mint gondolták. Párizsból érkező hírek szerint *1:5 esély van arra, hogy Laval január 11. előtt Rómába utazik,* de most minden az olaszoktól függ, Párizs nem tehet további engedményeket.

Epe- és májbetegségeknél.
elsősorban epehólyagkatarrus, epekőképződés és sárgaság eseteiben a mindig enyhe hatású természetes **Ferenc József** keserűvíz a hasi szervek funkcióit élénkebb tevékenységre serkenti.

REKORD-SZILVESZTER?

(A Magyarország tudósítójától.) A budapesti vendéglősök és kávések nagy előkészületeket tettek *Szilveszter* estére. A legtöbb helyen alkalmi műsort állítottak össze a közönség szórakoztatására, a színészek és különösen a komikusok nagy keresletnek örvendtek és ismét »*pendlizési*« *verseny indult meg közöttük.*

A *színházakban* és *mozikban* külön szilveszteri előadások lesznek. A legtöbb helyen *már nem lehet jegyet kapni.*

A *dunaparti szállodák* éttermeiben a Budapesten levő külföldiek és különösen a *diplomaták* foglaltattak maguknak asztalt. A város jól ismert helyiségeiben is *már előzetesen lefoglaltak minden helyet.*

A *villamos és autobusz* külön járatokat tart üzemben Szilveszter éjszakáján és a *taxivállalatok minden kocsijukat kiküldik az uccára.*

Sok külföldi érkezett Budapestre, angolok, amerikaiak, osztrákok és franciák, ötven fönyi olasz csoport és németek nagy számban.

Budapest jókedvüen készül az újesztendő köszöntésére.

Csáky Zsigmond grófné tragikus halála

(A Magyarország tudósítójától.) Szombaton este a *Horthy Miklós* úti *Simplon*-mozgó utolsóelőtti előadásán *szívszélhüdés* következtében meghalt *Csáky* Zsigmond grófné született *Nagytóti Apáthy* Ilona.

A 60 éves korában elhúnyt úriaszszonyt a legnagyobb csendben fogják eltemetni. Az engesztelő szentmiseáldozatot csütörtökön, január 3-án délelőtt tizenegy órakor mutatják be a lelkiüdvéért *a szervitatéri templomban.*

Varga Albert festő

Szivárvány, 1948. febr. 21.

1948 III. évf. febr. 21

AR ORVOSI TALÁLMÁNY:
EKZŐ-MELLÉNY'
HAL PROFESSZOR ÉS
ÓZSEF LÉGZŐKÉSZÜLÉKÉRŐL
OLVASÓINAK A SZIVÁRVÁNY

ően a tüdőtágulásos n tudnak, de a ki- y, hogy néha szinte nek fel. Ennek a mása éppen ezt a iti meg.

gszerte szaporodó kapcsolatban az a ina-e ez a készülék dkívül magas áron yettesítse. Hogy a elyettesítője lehet-e, majd el, amelyeket le. Valószínű, hogy lmazni, mert hiszen különféle fokozatai és változatai vannak. A készüléknek akkor is nagy hasznát veheljük, ha vidéki gyermek-paralízises beteget kell a megfelelő kórházakba beszállítani. Ilyenkor a készülék a betegek életbentartásáról gondoskodik útközben, az apparátust a vasúti kocsi áramszolgáltatásába kapcsolják be.

A vastüdőben a betegeket börtönbe zárják, ezzel szemben ennél a készüléknél, ha javul a beteg állapota, könnyen elképzelhető a szobában való aránylag szabad mozgás, mialatt a készülék szakadatlanul működik.

Amint halljuk, a készülék iránt a főváros is érdeklődik s már meg is bízták egyik ismert professzorunkat, hogy vizsgálja meg használhatóságát.

Herezeg György

IX/27

ságos

Dömötör Sándor számv. tanácsos urnak

Budapest

Székesfehérvár sz.kir. város polgármes-
f.évi aug.17.-én kelt 13.569/1943 sz.
ban a székesfehérvári romkert fenntartá-
R. 87.28 kapcsolatos és 1943 június 30.-ig
tt munkák kiegyenlitésére 87.28 P-t
el, valamint az év második felére a felme-
munkálatok elvégzésére ellátmányt. Felkérem
sos Urat, hogy a székesfehérvári polgár-
ri hivatal ciméré 87.28 p-t hátrálékot és
engő ellátmányt, összesen 387.28 P.-t ki-
ni szíveskedjék, a székesfehérvári java-
terhére.

Budapest, 1943 szeptember 24

M. E. Ny.

Varga Alfréd

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1963 MÁR - 7

IKARUS

— **Öntevékeny** képzőkörök közös kiállítást rendeztek a Pesterzsébeti Vasas Kultúrotthonban. Kultúrházunk képzőművészei Varga Alfréd egy képe és egy tanulmány szobra, és Gondos Ilonka két képe képviselte. Varga Alfréd ülő gyermeket ábrázoló képét díjazták.

1021

— **Nem szállít** szupportot a

...apest, a Magyar Televízió revü-
filmje.

26-án, kedden: A Kobra-akció, izgalmas szovjet kémtörténet.

31-én, április 1-én, vasárnap, hétfőn: Kertes házak utcája, új magyar film.

Április 2-án, kedden: Királyi gyermekek, magyarul beszélő, lírai NDK-filmtörténet.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Varga Alfréd

IKARUSZ

1983 ÁPR 25

— **Varga Alfréd** „kisleány" című festményét díjazott kép, melyen inkább a tanulmány jellege dominál. Fő ereje a színek bátor használata. (Olvassuk a Vasas áprilisi számában, a vasas képzőművészeti körök kiállítása című cikkben.)

— **Árvíz okozta** károk helyrehozatalára vállalkoztak Vékony Pálné házánál a bognármühely Táncsics Mihály szocialista brigád tagjai.

— **Az üzemi bizottság**

jaink gyakorlatában. N
aztán ezért már nem is megy
esemény-számba a munkások
számára, ha az igazgatóval
vagy a főmérnökkel beszél-
hetnek, hiszen az ajtók nyit-
va állnak előttük. De veze-

Varga

Neipperg (tábornok). Jelz.
Varga sct. Réz~~metszet~~ karcz, folio.

Neipperg Ervin Ferenc gr:

Térden alól, állva, kissé jobbra. Haja, hosszú bajusza s rövid szakálla ősz. Leeresztett jobb kezében sapkáját tartja s balját kardjának markolatán nyugtatja. Kettős elejű kabátja alól az aranygyapjasrend jelvénye lóg ki, s mellén rendjelt s érmeket hor. Köpenye vállra van vetve. A háttérben talapzaton nyugvó oszlop s jobbra a fákon túl a szabadban hegy látható várral a tetején. Felirata a kép alatt aláírásának másaképp:

„Gr. Neipperg Gd C."

s alól jobbra: „Varga sc."

Rézmetszet, méretei a vonalkeretnek 27.1: 15.4 s a rézlapnak 29.4: 17.3 c/m.

Metszette: Varga.

Ltfa 8378.

XXXVII.

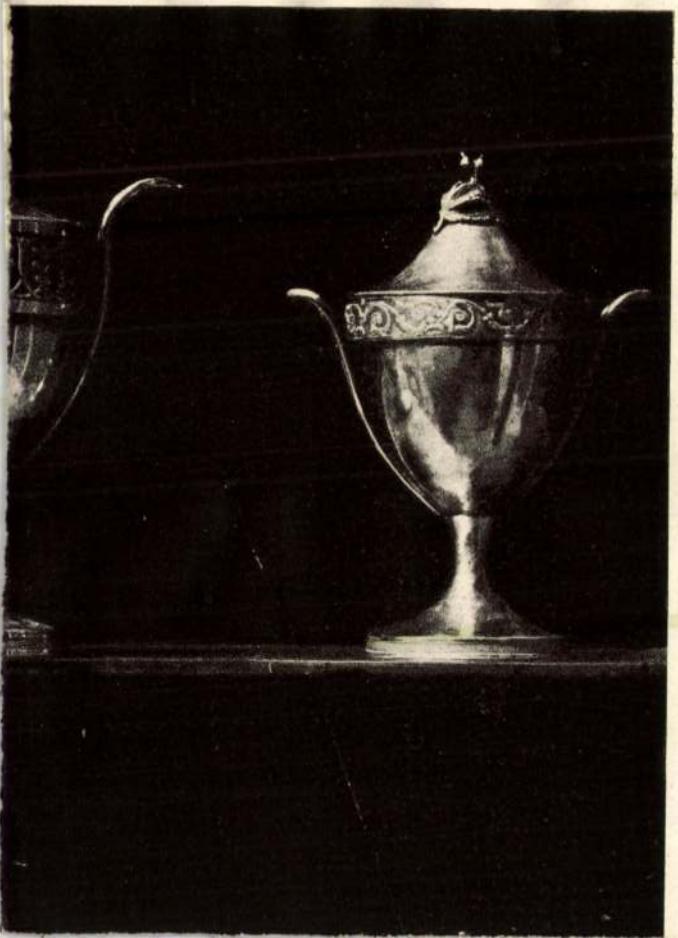

XXXVIII.

Varga

rajzoló
1900 Sönd

l.

Bud TM 1948

13-l-

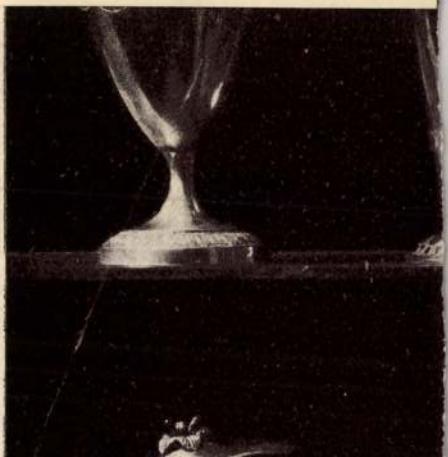

146

Fernand Léger in München

Als der fast noch unbekannte 29jährige Fernand Léger im Jahre 1910 seine „Akte im Wald" im Salon der Indépendants ausstellte, bedeutete dieses Bild nicht nur für seine eigene Entwicklung einen Wendepunkt. Es war gleichzeitig eine Art Symbol für die allgemeine Suche nach einem neuen Weg. Der Impressionismus war vorüber, eine neue Vereinfachung der Form und ein Streben nach geometrischer Verfestigung hatten den Kubismus eingeleitet.

Aber dieses Bild von Léger war mehr als das. Man sprach angesichts dieses Werkes nicht mehr von cubisme, sondern von tubisme (Röhrenkunst); Léger hat zu diesem Bild selbst gesagt: „ich wollte die Volumen bis zum Äußersten treiben. Die Akte im Wald waren für mich nur eine Auseinandersetzung von Körperformen. Ich hatte empfunden, daß ich die Farbe nicht zur Geltung bringen konnte. Das Volumen genügte mir."

Entschiedener hätte sich kaum einer zu der Gegenseite des Impressionismus bekennen können. Léger war nicht ohne eigene mühsame Wandlung zu diesem Stil gekommen, und gerade der Impressionismus hatte seine frühesten Werke nachhaltig beeinflußt, wie der „Garten meiner Mutter" und das „Porträt meines Onkels" bezeugen. (Beide sowie die „Akte im Wald" sind in der Ausstellung in München zu sehen.) Erst die Gedächtnisausstellung für Cézanne im Jahre 1907 vermittelte ihm den Eindruck, der eine entscheidende Umformung seines Stils zur Folge hatte und über drei Jahre in ihm lebendig bleiben sollte. Seine Malweise festigte sich, betonte Kontraste durch das Gegeneinanderstehen von runden und eckigen Formen werden nun mit einer seit 1911 leicht aufgehellten Palette verbunden, wie es die „Dächer von Paris" von 1912 zeigen.

Der erste Weltkrieg, den Léger als Krankenträger mitmachte, vermittelt ihm neue Erlebnisse, er spürt das Entstehen einer „neuen Welt, die fest, klar und genau ist, eine herrliche, männliche, logische Epoche". Dieser Ausspruch Légers umreißt seinen neuen Stil. Er wendet sich den Motiven der modernen Welt zu, den Maschinen und Metallteilen von Konstruktionen, die er zu Traummaschinen umgestaltet und durch kräftige, leuchtende Farben betont. Die gegenständliche Umwelt ist auch jetzt nicht bedeutungslos geworden, sie wird lediglich nun durch neue Zeichen dargestellt, die nicht mehr Nachahmung, sondern Umsetzung bedeuten.

Nach dem Krieg setzt sich die menschliche Figur in seinen Werken allmählich wieder durch. Er schildert den Menschen in seiner Arbeit, in Mußestunden, später, während und nach seinen Reisen durch Amerika, Finnland, Italien und Deutschland kommen Zirkusbilder, Schilderungen von Landausflügen und Taucherkompositonen hinzu. Der Kontur ist vergröbert, stark die Gestalten umschließend, und manchmal wirkt er wie ein ungeheuerer Pinselstrich auf einem unabhängig gefärbten Grund. Léger nimmt die vom Kubismus kommende Trennung von Farbe und Zeichnung wieder auf und gibt dadurch seinen Bildern eine neue Monumentalität.

Immer hat Léger sich zum Wandbild hingezogen gefühlt, aber größere Aufträge blieben ihm versagt. Seine übergroßen Staffeleibilder, für die er sich besondere Stahlgerüste anfertigen ließ, blieben immer Ersatz für große Wandflächen. Nur für die moderne Kirche in Assy konnte er eine große Dekoration schaffen, und in Audincourt ein riesiges Glasfenster, zu dem der Entwurf in der Ausstellung im Haus der Kunst in München zu sehen ist.

Fernand Léger, Die Rast. „Hommage à David". 1944—1949.
Öl a. Lwd., 130 x 195, sign. u. dat.
Ausgestellt im Haus der Kunst, München.

Diese großartige Ausstellung, die mit 266 Werken die umfassendste Schau ist, die von Léger jemals veranstaltet worden ist, zeigt neben den Gemälden auch Zeichnungen, Gouachen, Entwürfe für Dekorationsaufträge und Keramiken sowie nach seinen Anweisungen ausgeführte Tapisserien. Museen und Privatsammler haben sich großzügig von ihren Schätzen getrennt, um diese Vielfalt zu ermöglichen.

Die großformatigen, starkfarbigen Werke mit den wuchtigen Kontrasten sind ein fester Griff in die Dingwelt, der der normannische Bauernsohn Léger immer verbunden blieb. Sie berichten ohne Sentimentalität vom Leben, doch sprechen sie, im Gegensatz etwa zu den Werken Picassos, niemals von dem Menschen Léger, sind niemals persönliche Mitteilung. Schon aus diesem Grunde war es besonders willkommen, daß der alte Freund und Förderer Légers aus der Pariser Zeit, der Kunsthändler Daniel-Henry Kahnweiler, am 20. März einen Vortrag hielt, der sich in der Hauptsache mit dem Menschen Léger befaßte. Kahnweiler hatte die besondere Begabung Légers früh erkannt und ihm schon 1910 Gelegenheit gegeben, in seinem Salon auszustellen, als dort auch Bilder von Picasso und Braque zu sehen waren. Seine von tiefem menschlichem Verständnis für seinen Freund Léger getragenen Worte waren die glücklichste Ergänzung zu den Bildern dieses bedeutenden Maler.

Dr. H. Wellensiek

Julius Schnorr von Carolsfeld, Ruth und Naëmi. 1825.
Aus C. G. Boerners neuer Lagerliste XIX.

Düsseldorf. C. G. Boerner versendet eine neue Lagerliste XIX, die gleichzeitig eine Übersicht über eine Ausstellung ausgewählter Handzeichnungen aus vier Jahrhunderten sowie — in einer besonderen Abteilung — über vorzügliche Blätter des Graphiklagers bietet.

Unter den zur Zeit ausgestellten Zeichnungen fallen Blätter von Niederländern des 17. Jahrhunderts und von deutschen Meistern des 19. Jahrhunderts, wie z. B. J. A. Klein, A. Ludw. Richter, Jul. Schnorr v. Carolsfeld, auf. Die Auswahl aus dem Graphiklager umfaßt Stiche und Radierungen von der Dürerzeit ab bis zu Goya. Die zahlreichen Abbildungen vermitteln eine gute Vorstellung von Vielfalt und Qualität des Gebotenen. (Preis: 3.— DM.)

Fischer von Erlach-Ausstellung in Salzburg

In der erzbischöflichen Residenz in Salzburg wird in einer sehr großen Ausstellung anläßlich des 300. Geburtstages von Johann Bernhard Fischer v. Erlach ein außerordentlich glücklicher Über- und Einblick in das praktische und theoretische Schaffen des großen Barockarchitekten geboten.

Dr. H. Aurenhammer von der Österreichischen Galerie in Wien besorgte das vollauf gelungene optische und das einwandfreie wissenschaftliche Arrangement der Ausstellung und verfaßte zugleich den Katalog, der innerhalb der rezenten wissenschaftlichen Literatur über den älteren Fischer v. Erlach einen sehr beachtenswerten Platz einnimmt.

An Hand sehr vieler zeitgenössischer Stiche u. ä., plastischer Modelle und Dioramen und mächtiger Vergrößerungen von Fotos nach ganzen Bauten und wichtiger Einzelheiten, natürlich auch an Hand der Grundrisse und Schnitte, erhält der Beschauer ein einprägsames Bild von dem gewaltigen, einsam dastehenden Genie J. B. Fischer v. Erlach d. Ä.

Der heutige Kunstfreund muß den österreichischen Ministerien für Handel und für Unterricht, einer großen Zahl bedeutender Persönlichkeiten und besonders Dr. Aurenhammer danken, daß er durch diese Ausstellung einen so schönen Aufschluß über einen der größten deutschen Barockbaumeister samt dem nächstgezogenen zeitgenössischen Rahmen erhält.

E. Schaffran

Adolf Wiekenberg 60 Jahre alt

Der Kunsthändler A. Wiekenberg, Köln, vollendete am 31. März sein 60. Lebensjahr. Aus einer alten begüterten Sammlerfamilie aus Münster stammend, hatte er schon früh Gelegenheit, sich reiche Kenntnisse zu erwerben. Aus seiner Familie stammen die grazile Schweizer Malerin Frau Professor Nannoni aus Fläsch in Graubünden, und der heute sehr gesuchte schwedische Maler Peer Gabriel Wickenberg aus Malmö.

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227-651, 221-285

AUSSTELLUNGEN

Amsterdam, Museum Fodor. Kunst der Romantik. (Bis Mai)
Baden-Baden, Staatl. Kunsthalle. Gedächtnisausstellung Hofer, Baumeister, Tründle, Haueisen, Schlichter, Wittmer, Straube, Heinrich, Schlapper. (Bis 12. V.)
Bamberg, Neue Residenz. Ober- und unterfränkische Künstler. (Bis 22. IV.)
Basel, Kunsthalle. Marguerite Ammann, Walter J. Moeschlin, Heinrich Müller. (Bis 28. IV.)
Galerie Hilt. Jonny Friedländer. (Anf. April)
Galerie d'Art Moderne. René Acht, Basel. (Bis 20. IV.)
Berlin, Galerie Nierendorf. Marc Chagall — Lithographien, Radierungen.
Galerie Gerd Rosen. Hannah Höch — Collagen, Negermasken.
Galerie Schüler. Alexander Povorina — Ölgemälde.
Galerie Bremer. Hans Laabs.
Haus am Waldsee. Arno, Bachmann, Bergmann, Kögler. Winter-Rust — Berlin. (Bis 21. IV.)
Galerie Springer. Rudolf Mauke. (Bis 6. IV.)
Kunstkabinett Wirnitzer. Otto Eglau — neue Arbeiten. (April)
Kupferstichkabinett. Otto Schubert — Druckgraphik, Zeichnungen. (Bis 2. VI.)
Bern, Kunstmuseum. Friedrich-Traffelet-Werkausstellung. (Bis Mai)
Klipstein & Kornfeld. Otto Tschumi. (Bis 15. IV.)
Braunschweig, Museum. Werkkunstschule Braunschweig. (Bis 22. IV.)
Kunstverein. Braunschweiger Künstler. (Bis 13. IV.)
Bremen, Kunsthalle. Friedrich Nerly — Gemälde, Aquarelle, Handzeichnungen. (Bis 21. IV.)
Paula-Becker-Modersohn-Haus. Mensch — Arbeit — Technik. (6.—30. IV.)
Brüssel, Palais des Beaux-Arts. Paul Klee. (Bis 15. V.)
Chikago, Kunstinstitut. Surrealistische Gegenstände.
Darmstadt, Landesmuseum. Zeichnungen von Canaletto u. Belotte (April.)
Kunsthalle. Kunst aus Darmstädter Privatbesitz. (Bis 12. V.)
Den Haag, Gemeente Museum. Moderne Negerkunst aus Zentralafrika. (April/Mai)
Dortmund, Museum am Ostwall. Form — Farbe — Fertigung. (Bis 22. IV.)
Dresden, Graph. Sammlung. Ferdinand von Rayski — Handzeichnungen, Ölskizzen. (Bis 30. IV.)
Duisburg, Städt. Kunstmuseum. Max Ackermann. (13. IV.—12. V.)
Düsseldorf, Kunstmuseum. Johann Heinrich Füssli. (Bis 14. IV.)
Galerie Alex Vömel. Marino Marini. (Bis 30. IV.)
C. G. Boerner. Handzeichnungen aus 4 Jahrhunderten. (April)
Eindhoven, Van Abbe-Museum. Iri Maruki: Hiroshima 1945. (Bis 14. IV.)
Essen, Galerie Schaumann. Fritz Heidningsfeld — zum 50. Geburtstag. (Bis 14. IV.)
Flensburg, Museum. Aus dem Nachlaß Hans Christiansens. — Hans Holtorf — Zeichnungen aus Griechenland. (Bis 22. IV.)
Frankfurt, Museum für Kunsthandwerk. Keramik u. Porzellan aus Asien.
Städel'sches Institut. Kraus (Goethes Freund in Weimar) — Aquarelle.
Kunstkabinett. Graham Sutherland — Gemälde, Zeichnungen, Graphik. (Bis 30. IV.)
Gelsenkirchen-Buer, Heimatmuseum. Französische Plakate. (Bis 22. IV.)
Genf, Galerie Ganzoni in Gemeinschaft mit Galerie Fischer, Luzern. Ausstellung alter Meister. (Bis 30. IX).
Hagen, Karl-Ernst-Osthaus-Museum. Werner Scholz. (7. IV.—5. V.)
Hamburg, Galerie Commeter. Frau H. Jastori Jourde — Gemälde. (April)
Helmut von der Höh. Chagall — Radierungen zur Bibel. (9. IV.—11. V.)
Kunsthalle. Werner Luft — Federzeichn. des letzten Jahres. (Bis 14. IV.)
Hameln, Kunstkreis. Maler auf großer Fahrt. (Bis 14. IV.)
Hannover, Kestner-Gesellschaft. Gustave Singier. (Bis 22. IV.)
burtstag. (Bis 22. IV.)
Galerie Koch. Otto Larsen — Gemälde, Aquarelle, Holzschnitte, Radierungen, Illustrationen. (Bis 31. IV.)
Kunstverein. 118. Große Frühjahrsausstellung. (Bis 22. IV.)
Heidelberg, Kunstverein. Eduard Bargheer. (Bis 23. IV.)
Kaiserslautern, Pfälzische Landesgewerbeanstalt. Friedrich Vordemberge-Gildewart. (Bis 23. IV.)
Karl-Marx-Stadt, Städt. Kunstsammlung. Prof. Bert Heller, Berlin — Walter Münze, Leipzig — Zeichnungen, Aquarelle. (Bis 28. IV.)
Karlsruhe, Kunstverein. Gedächtnisausstellung badischer Künstler. (7.—28. IV.)
Kassel, Kunstverein. Joachim Utech, Plastiken. — Franz Frank, Gemälde. (Bis 21. IV.)
Köln, Boisserée. Gerhard Hintschich. (April)
Kunstverein. Varga, Cagnes-sur-mer — Kollektivausstellung. (Bis 28. IV.)
Galerie Der Spiegel. E. W. Nay — Bilder, Aquarelle. (Bis 30. IV.)
Leipzig, Museum der Bildenden Künste. Mexikanische Graphik (6. IV. bis 5. V.)
Linz, Neue Galerie Wolfgang-Gurlitt-Museum. Alfred Kubin zum 80. Geburtstag. (Bis 22. IV.)

London, Whitechapel Gallery. George Stubbs. (Bis 7. IV.)
Lefèvre Gallery. Franz. Gemälde 19. und 20. Jh. (April)
Koetser Gallery. Holländische und italienische Gemälde. (Bis 12. IV.)
Slatter Gallery. Niederländische Meister. (Bis Ende Juni)
Lübeck, Museum. Meister d. japanischen Farbenholzschnittes. (7. IV.—2. VI.)
Mannheim, Kunsthalle. Die deutschen Impressionisten und Expressionisten des Saarlandmuseum. (Bis 7. IV.)
Kunstsalon. Gerd Grimm — Gemälde, Graphik. (Bis 15. IV.)
Galerie Probst. André Masson, Paris. (Bis 14. IV.)
Galerie Inge Ahlers. Oskar Schlemmer — Gemälde, Aquarelle, Graphik. (April/Mai)
Mönchen-Gladbach, Museum. Ernst Weiers. (April)
Morsbroich, Museum. Arnold D'Altri — Skulpturen, Graphik.
München, Gal. Günther Franke. Xaver Fuhr.
Haus der Kunst. Fernand Léger — Gemälde, Zeichnungen, Tapisserien, Keramiken. (Bis 12. V.)
Kunstverein. Erwin von Kreibig. — Kunst der Eskimo.
Galerie Wolfgang Gurlitt. Erica Maria de Reyles — Ölbilder, Aquarelle, Sepiazeichnungen. — Erasmus von Jakimow — Aquarelle, Zeichnungen. — Rudolf Belling — Plastik. — Eric Godal — Aquarelle, Zeichnungen. (Bis 13. IV.)
Die neue Sammlung. Hochzeit — Malereien von Kindern aus aller Welt. (Bis 5. V.)
Münster, Landesmuseum. Japanische Holzschnitte der Sammlung Theodor Scheiwe, Münster. (14. IV.—19. V.)
New York, Galerie St. Etienne. Alfred Kubin — zum 80. Geburtstag. (Bis 27. IV.)
Nürnberg, Germanisches Museum. Kulturdokumente aus Preußen, von Cleve bis Tauroggen. (Bis 31. VII.)
Osnabrück, Museum. Graphik des 20. Jh. aus Eigenbesitz. (Bis 20. IV.)
Paris, Musée des Arts Décoratifs. Werke des Museums von Bésançon. (Bis 15. IV.)
Musée de L'Homme. Neu-Guinea.
Musée Cernushi. Alte und moderne Kimonos.
Galerie Charpentier. Der Preis Greenhilds.
Bibliothèque Nationale. Franz. Gravuren im 16. Jahrh.
Buchhandlung La Hune. Picasso — anläßlich seines 75. Geburtstages.
Orangerie. Die Incunables der Sammlung Edmond de Rothschild aus dem Louvre-Museum.
Musée National de l'Art Moderne. Seit Bonnard ...
Maison de la Pensée Française. Portinari — Dekorative Studien für den Palast der Vereinigten Nationen, New York. (Bis 28. IV.)
Institut Néerlandais. Rembrandt-Zeichnungen.
Durand-Ruel. Grigory Gluckmann. (Bis 17. IV.)
Rotterdam, Museum Boymans. Beeldend Aardewerk. (Bis 28. IV.)
Salzburg, Galerie Welz. Alfred Kubin zum 80. Geburtstag. (Bis 20. IV.)
Residenz. Fischer v. Erlach-Ausstellung.
Schwerin, Staatl. Museum. Fritz Koch-Gotha — Gedächtnisausstellg. 1957.
Solingen, Klingenmuseum. Mülheimer Künstler — Emailarbeiten von Prof. Lili Schultz, Burg Giebichenstein. (Bis 1. V.)
St. Gallen, Kunstverein. Kunst aus Österreich: Klint, Schiele, Kokoschka etc. (7. IV.—12. V.)
Stuttgart, Staatsgalerie. Hans Hartung. (Bis 14. IV.)
Kunsthaus Schaller. Albrecht Appelhans — Illustrationen. (9. IV.—11. V.)
Galerie Valentien. 80 Ikonen.
Trier, Museum. Franz Radziwill — Gemälde, Aquarelle, Zeichnungen. — Karl Rössing — Graphiken.
Ulm, Museum. Finnland — Kunst in Handwerk und Industrie. (7. IV.—5. V.)
Weimar, Staatl. Kunstsammlungen. Max Klinger — aus eigenen Beständen. (Ab 9. IV.)
Wien, Albertina. Alfred Kubin — Zeichnungen ab 1945.
Wiesbaden, Neues Museum. Kunst am Mittelmeer — aus den Beständen der Berliner Museen.
Städt. Museum. Lebendige Farben — franz. tachistische Maler. (7. IV. bis 30. VI.)
Winterthur, Kunstverein. Die Sammlungen des Kunstvereins. (Bis Juni)
Witten, Märkisches Museum. Wilhelm Geissler — Graphik, Wandteppiche, Mosaikentwürfe. — Otto Engelhardt-Kyffhäuser — Monotypien. (Bis 14. IV.)
Wuppertal, Galerie Degenhardt. Gemälde des 19. Jahrhunderts.
Studio für neue Kunst. Heinz Hinkes, Haan. (Bis 21. IV.)
Kunst- und Museumsverein. Josef Fassbaender. — Hans Trier. (7.—28. IV.)
Zürich, Galerie Heidi Vollmoeller. Frühchristliche Kunst.
St.-Anna-Galerie. Permanente Gemälde-Ausstellung, spez. 18.—19. Jahrh.
Helmhaus. Gesellschaft Schweizer Malerinnen, Bildhauerinnen, Architektinnen, Kunstgewerblerinnen Sektion Zürich.
Galerie Neupert. Ernst Kreidolf — Gedächtnisausstellung. (Bis 25. IV.)
Kunsthaus. Johann von Tscharner.

Ami közös hat festőben

El Kazovszkij székesfehérvári kiállításán volt egy festmény, amelyen egy timpanon órája különös időt mutat. A nagymutató állása szerint éjfél (vagy dél) előtt jár az idő, a kismutató azonban az éjfél (vagy dél) néhány perccel való elmúltát jelezte. A sajátosnak, a meditatívnak ilyen feltűnő megnyilvánulására persze még számos motívumot sorolhatnánk fel, és – hogy a tárgynál maradjak, az itt most közösen kiállítók alkotásairól leemelve is. Nem gondolom véletlennek, hogy az itt megmutatkozóknak létezik vagy létezhet – túl az életrajzi mesterjegyeken – közös szellemi sajátjuk, az ilyesfajta elrendeződés manapság normális és szükséges.

Az időhöz való új viszony ami közös gyökerű, és a kortársi megszokotthoz képest más. Ezek a munkák nem időtlenek – nagyon is konkrét alapúak, s benne vannak a korunkban –, de lehámozták magukról a pillanat nyűgét, és odaállnak a mozgó, mindent szétszerelő, *roncsoló idő* és a mozdulatlanságot, némi teatralitást vagy panoptikumot helyeslő *időnélküliség* határsávjára, nemegyszer fél lábbal ide, fél lábbal oda is belógva, nemegyszer pedig az át-ki-el járkálás lehetőségét megmutatva. Az időviszony, amelyre a hagyományos piktúrában a képi történés, az elmondható cselekvés utal, az itteni hatoknál nem ilyen, nem ennyire egyszerű.

Barabás Márton a klasszicizmust rendeli a kortársi avantgárd mellé, ott is jeleket és jeltöredéket egyenlősít, fura módon mégis tereket és funkcionáló szerkezeteket nyer eljárásával, *Szotyory László* saját magának csinálja az életteret, ezért látni és érezni a képein térben és időben a végtelenig, *El Kazovszkijnál* és *Varga Amár Lászlónál* a klasszikus dél-európai mitológiák figuráinak a megnevezett jelenése Kronosszal való saját viszonyra enged következtetni, de *Gerber Pál* keleti kapcsolatokat fölmutató monokromatizmusa és szomorú emblematikussága is magában hordoz egy, a művekben élő, s csak azokban ketyegő időt.

Nekem fontos – mert e munkákhoz így tudtam kapcsolódni – még két motívumcsalád. Szép lenne, ha ezeket az egyes művészek pályaképében majd valaki megvizsgálná, persze kitérne a művek, a pályaszakaszok, a személyiségek egymásba játszására majd, meg a kortársi és nem kortársi, festészeti és szellemtörténeti – lehetséges – viszonyokat fölrajzolná. Én mind a hatuknál ott látom – vagy láttam –, s még csak nem is mellékes vagy esetleges, de mágnesszívű motívumokként a kutyát és a ciprust. Pontosabban: a figyelő testtartású, s kommunikálni csak így képes kutyákat és a sötéten kavargó, szürkékkel örvénylő ciprusféléket. Mit jelentenek ezek az állati és növényi, lélek nélküli, szorgalmas életű valamik vagy valakik? Milyen tájban érzik rosszul és jól magukat? Miért akarnak mindig félelmetesek, szorongatók és távolságtartók maradni? Figyelnek-e arra, hogy miféléket mondunk róluk, hogy jelenlétükkel miket neveznek meg, s mindig ugyanazt vélik és teszik, s akarnak-e az őket körbevevő dolgokkal viszonyba kerülni, hasonlítók vagy hasonlítottak lenni, vagy pedig megvan a saját, kikezdhetetlen, tömbös életük? Miért szeretik a keveretlen színeket, a lesúrolt felületű, hegyes formákat?

A kutyákról sok mondandóm lenne, lassan négy éve tanulmányozom a saját kutyámat, lassan másról sem írok, mint róla. Tudom, amit tudok: kutya nélkül nincs ember. Az emberi kultúra mit sem érne metafizika és ebek nélkül.

A ciprusokról? Amelyek már ott suhognak az egyiptomi falfestményeken, a pompeji és a balácapusztai freskókon, felkavarják – akárcsak az angyalszárnyak – a teljes gótikát, s ott rezegnek a temetőkben, Athénban éppúgy, mint a Holtak szigetén, Ezra Poundnál, Rilkénél vagy Homérosznál. A ciprusok szorongástestűek, kortalanok, az emberi létezésen kívül állók – és talán éppen ezért színpadiasan és mániákusan mindig az emberen túlira utalnak.

A ciprusokhoz – e hat alkotónál – furcsa, nagy testű, árkádos-boltíves formák, épületdarabok, kastélyok, beomlott szemű szobrok, karddal átszúrt dupla napok tartoznak. S mindez – poklával, purgatóriumával, mennyországával együtt – mediterrán. A mű mint élet – gondolata és megcsinálása is az.

Talán ezért – s e hevenyészett motívumfelsorolás után kézenfekvő, kimondható, e hat művészben, köztük *Kicsiny Balázsban* is, van még fontosabb, ami közös: *mindegyik mítoszteremtő tud lenni*. Még akkor is, ha régi és közösségi mítosz töredékeit rendezi újjá, vagy csak imitálja az ismert mítoszi helyzetet. A mítoszcsinálás, ebben bizonyosak lehetünk, a jelentős művészet létrehozásának alapfeltétele. Talán éppen ez az igény, ami egy kiállító társaságot kerített belőlük, ezzel némileg igazolva törekvésük korszerűségét. S azt, hogy egytől egyig rendkívül zárt, érzéki, érzékeny és gazdag, valamint kontrasztos műveket hoznak létre.

A mítosz egyéneknél másmás funkciójáról azonban most ne beszéljünk. Ott biztosan különböző ősokokra bukkannánk, annak ellenére, hogy mégis van egy közös jegy (amely éppen a mediterránságukra üt vissza). Miszerint mindőjük üzenethordozónak, mítoszi tulajdonságokkal felöltöztetettnek állítja saját művészlétét, életet is. Ezért aztán képes önmagát, munkásságát tárgyként, dologként fölhasználni, olyan fehérizzással, olyan szenvedélyesen s olyan elomlással. Vélem, ezért lehetnek intenzívek az elvágyódások, szomorúságok, különösségek. Ezért tudnak olyan sokszor és olyan sokféleképpen idegenszerűek és véglegesek maradni.

De a világot, azt, ami belőle látható, és azt is, ami azon túl, a másik, a harmadik és a negyedik oldalakon van.

De hogy a motívumoknál maradjak, és valami biztatót mondjak, ha kinéznek az ablakon, szemközt néhány növényt látnak. Ciprusnak is gondolhatnánk őket, néhányan állítják, hogy azok is. Háromévesek, szépek, úgy tesznek, mintha itt mediterráneum lenne. De elárulhatom, hogy csak félig mondjak jó hírt: ezek hamis ciprusok.

Géczi János

– Elhangzott hat festőművész – Barabás Márton, El Kazovszkij, Gerber Pál, Kicsiny Balázs, Szotyory László, Varga Amár László – közös kiállításának megnyitóján Veszprémben, a Várgalériában. E hat festő képeit hétfőig nézheti meg a közönség.

El Kazovszkij: Elszáll a lélek?

Szotyory László: Mirabell-kert

Néhány bagatell

Végtelen történet

A kórházi szobában a kislány ágyánál az anya és népes rokonsága, kedveskedésükkel percek alatt oldják a kisbeteg elszakadás okozta szorongását. Az alkalmi munkákból élő, elvált apa is hamarosan felbukkan, vidám, mosolyog, ám pillanatok alatt megfagy a levegő, az undor és a megvetés egyetlen hullámban áramol felé. *Mit hoztál nekem, apa?* – csacsog a gyerek. *Nem akármit!* – kecsegtet a férfi. Nem kell furakodnia, elhúzódnak a közeléből, szabadon simogathatja gyermekét. *Elhoztam a Rexit!* – súgja cinkosan. *A Rexit?* – élénkül meg a lányka. *Bizony!* Az apa a levegőbe merít a karjával, s mintha nagy súlyt cipelne, kissé szuszogva a takaróra rakja a láthatatlan jó pajtást. *Simogasd meg, nagyon várta, hogy láthasson.* A kislány kinyúl, és kacagva beletapicskol a levegőbe. *Velem maradhat?* – csillog a szeme. *Naná! Innét többet el nem csalhatnám.*

A történet megszabott napokon folytatódik...

Ötlet

Létezik egy kisebb ruházati üzlet, amely nem mindennapi ötlettel rukkolt elő, hogy fellendítse forgalmát. A tulajdonos mielőtt bekerült volna a szakmába, egyvalamivel már tisztában volt: többnyire a nők vásárolnak, férjeik legfeljebb kísérők (akkor is, ha nekik vesznek ruhát). A nem mindennapi gondolat akkor fogant meg benne, amikor felfedezte a nőknek azt a szokását, hogy miközben keresgélnek (ilyenkor szinte a tapogató, simogató első három ujjuk fejezi ki lényük tekintélyes részét, a birtoklás vágyát), röpke, ám annál kifejezőbb pillantást vetnek szomszédjuk megkaparintott példányára. Nosza, megbízható, csinos, intelligens nőt keresett, akinek az lett a feladata, hogy a válogató hölgyekhez lép, és barátságosan, enyhe mohósággal a hangjában megkérdezi, hogy szükségük van-e a darabra, mert ha nem, ő nagyon szívesen megvenné. Nagyon ritka, hogy átengednék, ha pénzük nincs, eltetetik. Az üzlet egyre virágzik, aligha van ilyen jól menő bolt a környéken.

Kincs, ami van

Láthatóan valaha jobb napokat is megélt férfi a konténerben kotorász, s mikor megkaparint egy befőttesüveget, a lépcsőre állítja a többi mellé.

– Ebbe káposztát teszek – szól ajakcsücsörítve a WC ajtaját támasztó éltes asszonyhoz. – Kicsit meghagymázom, köményezem. Finom lesz, mi? – Aha – veti oda unottan a térdharisnyás matróna, és oldalra sercint.

A férfi újabb kincsre bukkan, büszkén forgatja a sápadó nap felé.

– Ebbe egészen apró zöldparadicsomot pakolok – magyarázza komolyan. – Meghintem egész borssal. Meghívjam majd?

A hölgy utálkozva fintorog. – Majd éppen maga.

A férfi ismét zsákmányra lel, felcsillan a szeme.

– Nahát! – lelkendezik. – Ebbe karfiol kerül, karikára szelt répa, uborka... és még mi is ?

– A hajába kotor, elfehéredik. – Ezt az asszony tudta. – Fújtat dühében, az üveget a járdaszegélyen fröccsenti szét. – A büdös rimája! – fakad ki. – Annak is most kellett itthagynia.

Bennünk van a nő!

Vasárnap délután két óra. Fő utcai bolt. Egy nyurga, térdénél szakadt farmerú fickó tanakodik a kitárt hűtőláda előtt; megforgat, szemrevételez néhány csomagot.

Nehezen születik meg a döntés. Aztán mégis. Megy pulthoz fizetni, az eladónő barátságos mosolyára kibugyogyan belőle a szó:

– Furcsa, néhány hónapja legfeljebb teát tudtam készíteni. Mióta külön élek a családomtól, tűrhetően megtanultam főzni. – Elmereng, nem tudja, hogyan bökje ki a lényeget. – És képzelje csak! Szeretem csinálni! – Ami ezután jön, az már tényleg képtelenség, nehezen is szánja rá magát közlésére. – És mosni is szeretek. – Nagyot fúj. – És mosogatni. – Ami a felsorolás végére következik, olyan valószínűtlennek hat, hogy zárkózott arcára barátságos vonásokat mélyít a kényszerű mosoly. – És vasalni is szeretnék, ha lenne vasalóm. – A következtetés egy iszonyattal felér:

– Lehet, hogy nővé leszek? – szól, és charme-os mozdulattal végigsimít sötét tincsein.

Nyeríteni szabad

A játékpolc kirakatában a legmutatósabb dobozok függeszkednek szemmagasságban, közülük is a fő helyre egy színes kartonfedél került, rajta egy hámba fogott ló élettől duzzadó portréja csalogatja a pillantásokat. Sörényéből kinőve vaskos betűkkel a dicsekvő jelzők: *nyerít, rohan, szökell*. A doboz oldalán, már cseppet sem hivalkodón, skiccszerű rajzok beszélnek a játék használatáról, melyek így foglalják össze röviden a lényegét: ha a barna filccel ragasztott lófejforma deszkára csavarod a csuklós seprűrudat, és felszabadult mozdulattal kapod a lábad közé, máris rendeltetésének megfelelően cselekszel, utána aztán zavartalanul töltheted kedvedet: erőd szerint, boldog arccal szökellhetsz rohanva. El ne felejtsem, galoppozás közben nyeríteni szabad, sőt kifejezetten ajánlott.

Van egy fickó

...aki virágokat osztogat a nőknek. Nem sokat remélhet másoktól, legfeljebb annyit, hogy őt szeretni kéne. Örökre szóló, ringató, békülékeny öleléssel. Mozdulatai sajátságosak, túljátszottak, már-már szögletesek, érezhetően egyiket sem a pillanat ihlette; ám a tekintete szelíd, befogadó. A nő bizonytalan arckifejezéssel átveszi a csokrot, zavarát értetlen mosolyba oldja. Az enyém? – kérdezi. A másik bólint, mondana valamit, küszködik a belérekedt szóval, rémület kuszálja össze a vonásait, megtörnek nagy teret befogó gesztusai; hamarosan feszengőn tovaröppen a pillantása, keze pillangószárnyként verdes a mell előtt. Feladta.

Van egy fickó, aki virágokat osztogat a nőknek...

Vass Z. Zsolt

Rendezvények

■ **VÁROSI PROGRAMOK, VESZPRÉM**

Augusztus 30-án délután 3 órakor a Pedagógus Szakszervezet Laczkó Dezső Nyugdíjasklubja évadnyitó klubfoglalkozást tart Nyári emlékek, illetve a második félévi munkaterv címen a VMK-ban. A Nemzetközi Fuvószenekari Fesztivál gálakoncertje 28-án 20.30 órakor kezdődik a Városi Művelődési Központban. A veszprémi zeneiskola augusztus 31-én 15 órakor kezdődő pótbeíratásán hegedű és a most induló népzenei tanszakra új növendékek jelentkezését is várják. A népzenei szakot Perteleki László, a Téka együttes alapító tagja vezeti. *Kiállítások*: a Mesterműi Galériában (Kossuth u. 17.) Kortárs magyar művészek bemutatója (festmények, szobrok, grafikák, iparművészeti alkotások). A művek a galériában megvásárolhatók. Somogyi József Corpusok és Pieták című szoborkiállítása október 30-ig látható a Szent Mihály-bazilika altemplomában. Nyitva: naponta 9—17 óráig. A VMK Március 15. úti Klubkönyvtárában bábkiállítás látható.

■ **HELYŐRSÉGI KLUB, VESZPRÉM**

Vásár: szeptember 8-ig naponta 10—19 óráig kedvezményes tanszervásár várja az érdeklődőket a Hemo előcsarnokában. *Kiállítás*: Kositzky Attila dandártábornok fotókiállítása a folyosógalérián látható.

■ **LACZKÓ DEZSŐ MÚZEUM**

Az „...illő hozományokkal felszerelve..." Kiss Ilona magángyűjteményének textíliái című kiállítás december 31-ig látható. A múzeum előcsarnokában látható „Előttem állott nemzetem ébredése" — Kossuth Lajos (1802—1894) című kamarakiállítás és a Veszprémi művészek és mecénások a századelőn című kiállítás. A veszprémi Vármúzeumban (Várfeljáró) — Népi fazekasközpontok Veszprém megyében című kiállítás naponta 10—18 óráig látogatható. Szünnap: szerda.

■ **EÖTVÖS KÁROLY MEGYEI KÖNYVTÁR, VESZPRÉM**

A könyvtár nyitva tartása: felnőttrészlegben hétfőtől péntekig 10—19 óráig. A gyermekkönyvtári szolgálat ideje: hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken 13—18-ig, szerdán 10—12 és 13—18-ig. A zenei részleg hétfőtől péntekig 11—19-ig tart nyitva. A könyvtár szombatonként szeptember 3-ig zárva. Az információs iroda hétfőtől péntekig 8—19 óráig, tel./fax: 321-560. Telefon: 424-011, 424-259.

■ **VÁROSI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT, BALATONFÜRED**

Augusztus 28-án 20 órakor a budapesti Korona Pódium Humorban nem ismerünk tréfát című vidám, zenés, többnyelvű műsorát, 30-án 20 órakor a Balatoni nyár című vidám, zenés előadását mutatja be a Kedves cukrászdában. A városi fúvószenekar a Tagore-szobornál minden vasárnap 10 órától, kedden és pénteken 17 órától térzenét ad. *Kiállítás*: Baracsi Tibor festőművész szabadtéri tárlata augusztus 30-ig látható a Bagolyvári Galéria udvarán. Vágfalvi Ottó festőművész tárlata augusztus 30-ig látható a folyosógalérián. Nyitva: 10—18 óráig.

■ **VÁROSI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT, ZIRC**

Kiállítás: a Kortárs cseh grafika című kiállítás szeptember 25-ig hétfő kivételével naponta megtekinthető a Zirci Galériában.

■ **NAGY LÁSZLÓ MŰVELŐDÉSI KÖZPONT, AJKA**

Augusztus 31-től szeptember 3-ig bútorvásárt tartanak a VMK aulájában. 1-jén 17.30 órától a fúvószenekar próbál.

■ **JÓKAI MÓR MŰVELŐDÉSI KÖZPONT, PÁPA**

Kiállítás: Topy Ten Hove holland festőművész kiállítása szeptember 11-ig látható a Somogyi Galériában

MESTERVIZSGA

Tizennégy különféle szakmában az Ipartestületnél, Veszprém, Vár u. 1. Telefon és fax: 88/427-702

Jelentkezzen, mielőtt kötelező lenne a vállalkozások gyakorlásához

(10211/TH)

Állatorvosi ügyelet

Augusztus 27-én reggel 6 órától 29-én reggel 6 óráig.

AJKA körzetében a központi ügyelet címe: Hotel Ajka, Csingeri u. 4—8. Telefon: 88/311-393.

PÁPA körzetében az ügyelet címe: Pápai Állami Gazdaság irodaháza, Pápa, Jókai u. 46. Telefon: 06(89)324-955.

TAPOLCA körzetében: DR. TAJTI JÓZSEF, Balatonederics, József A. u. 35. Telefon: 336-323.

SÜMEG körzetében: DR. GÉMES FERENC, Sümeg, Fehérkő u. 9/5. Telefon: 352-069.

VESZPRÉM körzetében: DR. HÜLBER JÓZSEF, Veszprém, Sarok u. 1/B. Telefon: 329-286.

VÁRPALOTA körzetében: DR. DALMAN JÓZSEF, Balatonkenese, Csokonai u. 11/2. Telefon: 381-938.

ZIRC körzetében: DR. BOLLA KÁLMÁN, Zirc, Hunfalvy u. 30. Telefon: 314-194.

Tüdőszűrés

Veszprémi Tüdőbeteg-gondozó Intézet (Óvoda u. 2.)

Tüdőszűrés hétfőtől péntekig: 8—12 óráig, hétfőn és csütörtökön: 14—17 óráig.

Orvosi rendelés hétfőtől péntekig: 8—11 óráig, hétfőn és csütörtökön: 14—16 óráig.

Lelkisegély-szolgálat

VESZPRÉMBEN a Kapcsolat lelkisegély-telefonszolgálat hívható mindennap 18—24 óráig a 06(88)422-205-ös telefonszámon. Az ifjúsági lelkisegély-szolgálat minden páros napon 17—21 óráig várja a fiatalok hívását a 407-426-os telefonszámon.

ZIRCEN az Művelődési Központban az ifjúsági lelki tanácsadó szolgálat minden csütörtökön 15—16.30 óra között ingyenes tanácsadáson várja az érdeklő fiatalokat.

PÁPA, az S. O. S. lelkisegély-telefonszolgálat hívható pénteken, szombaton, vasárnap és hétfőn 18—24 óráig a 06(89)324-713-on.

AJKÁN, a lelkisegély-telefonszolgálat pénteken, szombaton és vasárnap este 8 órától reggel 6 óráig hívható a 06(88)312-817-es telefonszámon. A szolgálatok hívása díjtalan!

Gyógyszertári ügyelet

Szombati ügyeleti nyitva tartás 8 és 14 óra között.

AJKA, Calix Gyógyszertár, Semmelweis u. 2.

BALATONALMÁDI, Pax Gyógyszertár, Szabolcs u.23.

BALATONFÜRED, 7/6. sz. Gyógyszertár, Csárda u.

TAPOLCA, Centrum Patika, Deák F. u. Tel.: 89/313-194.

PÁPÁN a Fő út 24—26. sz. alatti gyógyszertár.

VÁRPALOTA, Kabay János Gyógyszertár, Táncsics u.

VESZPRÉM, Arany Oroszlán Gyógyszertár, Kossuth u.

ZIRC, Szent Hubertus Gyógyszertár, Kossuth u. 11.

A fenti gyógyszertárak szombat-vasárnap az ügyeleti nyitva tartás után zárt ajtók mögött tartanak ügyeletet.

Ezenkívül minden szombaton nyitva van a VESZPRÉM, Madách u. 4. sz. alatti ARANY HOLLÓ privát gyógyszertár 8—13 óráig, a Kabai János u. 1. sz. alatti GYÓGYÍR gyógyszertár 8—12 óráig, az Iskola u. 3. sz. alatti FEHÉR ÜRÖM gyógyszertár (telefon: 321-170) 8—13 óráig, valamint PÁPA, Jókai u. 7. sz. alatt a GRÁNÁTALMA gyógyszertár (telefon: 324-444) 8—12 óráig és Balatonfüreden a Szent Erzsébet gyógyszertár, Vasút. 3.

Orvosi ügyelet

VESZPRÉM városban (Gyulafirátót) hétköznap, hétvégén és munkaszüneti napokon orvosi ügyelet (Fő tér 21.). Nyitva: 10—13-ig és 15—18 óráig. Szünnap: hétfő és péntek.

■ **JÓ SZERENCSÉT MŰVELŐDÉSI KÖZPONT, VÁRPALOTA**

A Természetbarát Városi Szövetség minden szerdán 16—18 óráig a 11. sz. teremben fogadóórát tart. *A könyvtári kölcsönzés*: kedden és csütörtökön 10—12-ig és 13—17 óráig. A gazdag könyvállomány mellett 130 féle folyóirat várja olvasóit.

működik. A központi ügyelet hétvégén és ünnepnapokon kiterjed Herend, Márkó, Bánd, Hárskút, Nagyvázsony, Mencshely, Pula, Papkeszi, Vilonya, Hajmáskér, Sóly, Kolorkémia, Szentgál, Nemesvámos, Hidegkút, Barnag, Vöröstó térségére. Helye: Veszprém, Cserhát I. épület. Az ügyelet a 322-650-es telefonon hívható. Hétköznapokon a sürgősségi ellátást a helyi körzeti orvos végzi. A központi körzeti GYERMEKORVOSI ÜGYELET szintén Veszprémben, a Cserhát I-es épületben szombaton reggel fél 8-tól hétfő reggel fél 8-ig hívható a 325-685-ös telefonon. A központi FOGORVOSI ÜGYELETI szolgálat címe: Veszprém, Halle u. 5/E., ahol éjszakai ügyelet nincs. Munkaszüneti és ünnepnap, valamint hétvégén, szombat-vasárnap az ügyelet reggel 8-tól 14 óráig tart. Telefon: 325-228.

A BALATON-PARTI lakosság sürgősségi betegellátását Alsóörs, Lovas, Felsőörs, Balatonvilágos, Füzfőgyártelep, Balatonfűzfő, Litér, Királyszentistván, Balatonkenese, Balatonakarattya, Balatonalmádi, Vörösberény, Szentkirályszabadja, Balatonfőkajár, Balatonaliga, Csaják, Küngös területén balatonalmádi központtal hétvégi központi orvosi ügyelet látja el. Az ügyelet szombat reggel 7-től hétfő reggel 7 óráig tart. Cím: Balatonalmádi, Baross G. u. 32., telefonszám: 06(88)338-334. Hétköznapokon este 18 órától reggel 7 óráig Balatonalmádi (Vörösberény) és Szentkirályszabadja területére terjed ki az ügyelet, és a fent megjelölt helyen és telefonszámon vehető igénybe sürgősségi ellátásra.

BALATONFÜRED — központi orvosi ügyelet helye: Csárda u. 1., rendelőintézet. Szombat reggel 7 órától hétfő reggel 7 óráig a (86) 342-468-as telefonszámon hívható. A FOGÁSZATI ügyelet szombaton 8—14 óráig, vasárnap 8—11 óráig tart. Éjszaka fogászati ügyelet nincs.

AJKA — (város és környéke, Halimba ellátására) központi orvosi ügyelet helye: Frankel Leó u. 22., a nagy gyógyszertár melleti körzeti orvosi rendelő. Ideje: szombaton reggel 7 órától hétfő reggel 7 óráig, hétköznapokon: este 19 órától reggel 7 óráig. Telefon: 312-012. Fogorvosi ügyelet: szombat-vasárnap 8—14 óráig. Helye: fogászati rendelőintézet.

DEVECSER — (járás ellátására) hétvégi körzeti orvosi ügyelet helye: Pápai mártírok útja 1. Szombat reggel 9 órától hétfő reggel 8 óráig a 129-es telefonszámon hívható.

PÁPA városban hétköznapokon, munkaszüneti napokon és hétvégén orvosi ügyeleti szolgálat működik. Hétköznapokon 18 órától másnap reggel 6 óráig, munkaszüneti napokon a munkaszüneti napot megelőző napon este 18 órától a munkaszüneti napot követő nap reggel 6 óráig, hétvégén szombaton reggel 6 órától hétfő reggel 6 óráig a Séllyei utcai rendelőben, telefon: 324-614. PÁPA város vonzáskörzetében munkaszüneti napokon és hétvégén orvosi ügyeleti szolgálat működik. Munkaszüneti napokon a munkaszüneti napot megelőző napon 18 órától a munkaszüneti napot követő nap reggel 6 óráig, hétvégén pénteken este 18 órától hétfő reggel 6 óráig a Séllyei utcai rendelőben, telefon: 324-614. Pápa város és vonzáskörzete gyermek betegei részére a hétvégén GYERMEKORVOSI ÜGYELETI szolgálat működik. Ennek rendje: szombaton 9—12 óráig és 16—18 óráig, vasárnap 9—12 óráig a Séllyei utcai gyermekrendelőben, telefon: 324-444. FOGÁSZATI ÜGYELET szombat-vasárnap 8—11 óráig a Séllyei utcai rendelő, telefon: 24-444.

SÜMEG város és vonzáskörzete betegei részére a hétvégi központi orvosi ügyelet a sümegi rendelőben működik. Bejárat a Deák utcai oldalról. Ügyelet időpontja: szombat reggel 8-tól hétfő reggel 8 óráig. Telefon: 06(87)352-131.

TAPOLCA térség hétvégi orvosi ügyeleti szolgálat helye: a városi kórház telephelyén. Tapolca, Ady Endre u. 1—3. Telefon: 311-655.

VÁRPALOTA város és körzetében — Ősi, Öskü, Berhida, Peremarton és Tés — a központi orvosi ügyelet helye: Szent István u. 6., rendelőintézet. Ideje: hétköznap 17 órától reggel 7 óráig. Hétvégén pénteken 17 órától hétfő reggel 7 óráig. Telefon: 372-887, 372-144.

ZIRC — körzeti orvosi ügyelet hétköznapokon 18 órától másnap reggel 8 óráig Zirc központi városrész és a városrészi települések, valamint Porva, Borzavár lakosságát látja el. Szombat-vasárnap, valamint munkaszüneti napokon a fentieken kívül Bakonybél, Bakonyszentkirály, Bakonyszentlászló, Dudar, Csetény, Románd, Veszprémvarsány területén élő lakosságot is ellátja. Az ügyelet a járóbetegeket a zirci rendelőintézetben (József A. u. 19.) fogadja. A 314-344, 314-345-ös telefonszámon, valamint a segélykérő telefonokon a helyszínre is hívható.

Röviden, bölcsen

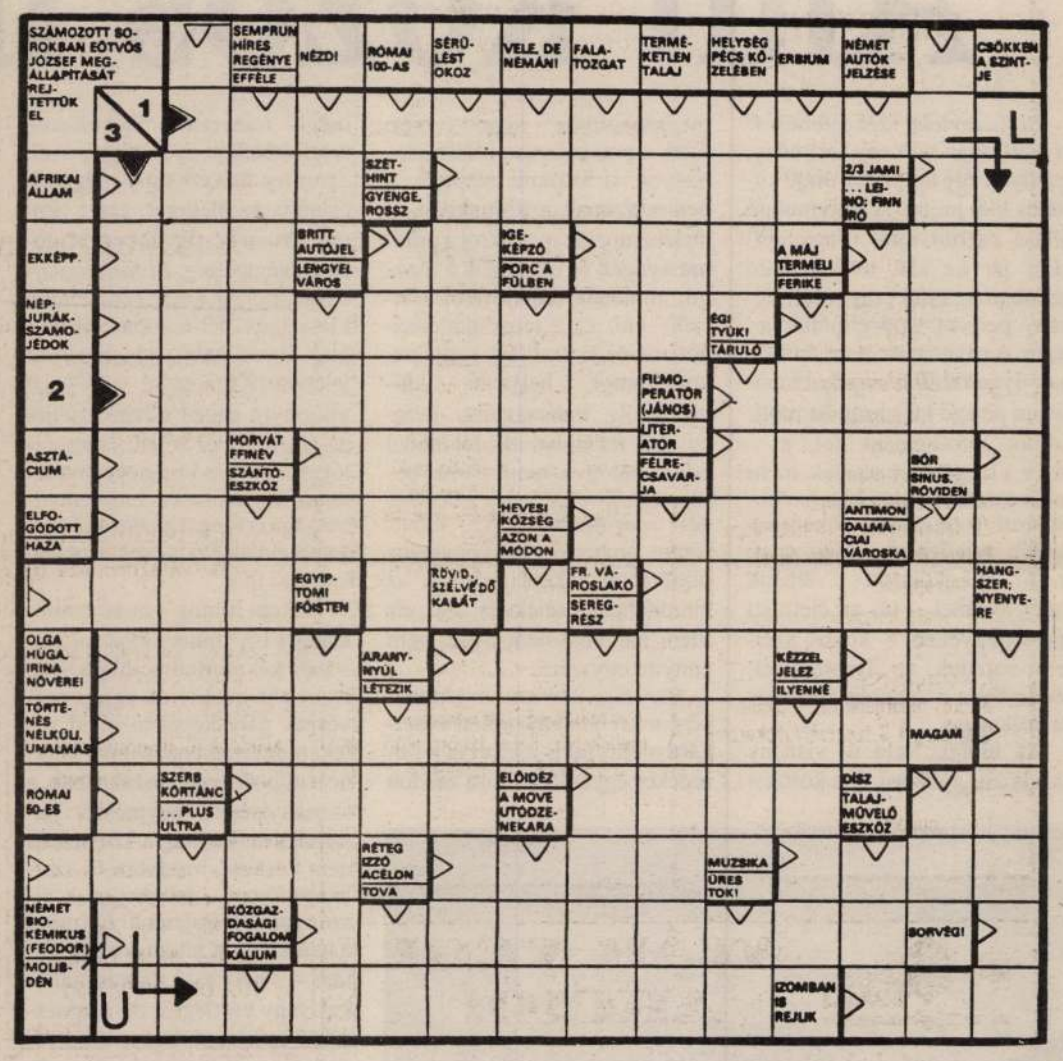

A megfejtést csütörtök délig kérjük beküldeni szerkesztőségünk címére, Veszprém, Szabadság tér 15.

Múlt heti keresztrejtvényünk helyes megfejtése: – „Én azt hiszem, hogy felnőtt egy nép akkor, amikor nemcsak iróniára, hanem önirónia is képes."

Könyvjutalmat nyertek:

ifj. Fehér Jánosné, Veszprém;
Gyenge Károly, Budapest;
Horváth István, Pápa;
Somogyi Barna, Tapolca;
Széles Sándorné, Balatonfüred.

Látnivaló a múzeumokban

AJKA — Városi Múzeum (Szabadság tér 4.) — Helytörténeti gyűjtemény, Borsos Miklós-emlékkiállítás, Fekete István-emlékszoba, Molnár Gábor-emlékszoba. Nyitva: kedden, szerdán, pénteken, szombaton 10—17 óráig, csütörtökön 13—17 óráig. — Bányászati Múzeum — Kőzet- és őslénytár (Parkerdő). Nyitva: keddtől péntekig 11—16, szombat-vasárnap 10—16 óráig.

BADACSONY — Szegedy Róza Ház. Egry József Emlékmúzeum. Nyitva: 10—18 óráig. Hétfő: szünnap.

BALATONFÜRED — Jókai Emlékmúzeum. Nyitva: 10—18 óráig. Szünnap: hétfő.

BALATONKENESE — Falumúzeum (Kossuth u. 6.). Nyitva: 9—14 óráig, szünnap: vasárnap.

BAZSI — Simon István-emlékház.

CSESZNEK — Helytörténeti kiállítás (Vár út 35.), nyitva mindennap 9—17 óráig.

EGERALJA — Helytörténeti gyűjtemény.

HEREND — Porcelánmúzeum — A herendi porcelán. Nyitva: 8.30—16 óráig. Szombat-vasárnap csak a technológiai részleg van zárva.

KŐVÁGÓÖRS-PÁLKÖVE — Bajcsy-Zsilinszky Emlékmúzeum. Nyitva: 10—18 óráig. Szünnap: hétfő.

MAGYARPOLÁNY — Tájház (Petőfi u. 4.). Nyitva: hétköznap 13—17 óráig, hétvégén 10—12 és 14—16 óráig.

MALOMSOK — Helytörténeti gyűjtemény. Anyaga kérésre bármikor megtekinthető.

NAGYVÁZSONY — Szabadtéri Néprajzi Múzeum. Nyitva: 10—18 óráig. Hétfő: szünnap.

NEMESVÁMOS-BALÁCA — Római Villa és Romkert. Nyitva: 10—18 óráig. Hétfő: szünnap.

PÁPA — Gróf Esterházy Károly Kastély- és Tájmúzeum — Pápa régészeti és történeti emlékei — Főúri enteriőrök — A pápai kerámiacserép története. Kékfestő Múzeum. Nyitva: 10—18 óráig. Szünnap: hétfő. Gránátalma Patikamúzeum, nyitva: munkanapokon, 8—16 óráig. Egyháztörténeti és Művészeti Múzeum. Nyitva: naponta, 9—12.30 és 14—17.30 óráig. Szünnap: hétfő. Dunántúli Református Egyházkerület Tudományos Gyűjteménye, nyitva: hétfőtől péntekig, 8—16 óráig.

TAPOLCA — Városi Múzeum — Romkert — Séta egy régi iskolában — Adalékok Tapolca történetéhez az 1984/85-ös templomdombi ásatások alapján — Marton László gipsztervei. Nyitva: 10—16 óráig.

VANYOLA — Vajda Péter-emlékház.

VÁRPALOTA — Helytörténeti gyűjtemény (tájház). Nyitva: hétfő kivételével 11—18 óráig. Nagy Gyula Galéria — Képzőművészeti gyűjtemény — Matzon-gyűjtemény. Magyar Vegyészeti Múzeum. Nyitva: hétfő kivételével 11—17 óráig.

VESZPRÉM — Laczkó Dezső Múzeum, Erzsébet sétány 1. — A Bakony és a Balaton-felvidék évezredei. Bakonyi ház (Erzsébet sétány 3.) — A paraszti életmód használati tárgyai és felszerelései. Csutorásműhely. Nyitva: 10—18 óráig. Hétfő: szünnap. Téglamúzeum (Szabadság tér 1.). Bélyeges téglák gyűjteménye. Előzetes bejelentkezés szükséges. Magyar Építőipari Múzeum (Szent I. u. 7.) hétfő-péntek 7—15 óráig. Gizella Királyné Múzeum (Vár u. 35.), Piarista templom, Gizella-kápolna, Szent György-kápolna Szent Mihály-székesegyház, Vármúzeum (Vár u. 2.). Nyitva: 9—17 óráig. Mesterműi Galéria (Kossuth u. 17.) — Az alapító kortárs magyar művészek alkotásai hétfőtől péntekig 10—18 óráig, szombaton 10—13 óráig megtekinthetők.

ZIRC — Bakonyi Természettudományi Múzeum — A Bakony természeti képe. A természet ékszerei. A Kárpát-medence ásványai és kristályai. Nyitva: hétfő kivételével naponta 9—17 óráig.

ZÁNKA — Néprajzi Múzeum — a Magyar cserkészek története kiadványok tükrében (1910—1990). Nyitva: 10—18 óráig egész évben.

A múzeumok, ha más nyitva tartás nincs feltüntetve, hétfő kivételével 9—18 óráig tartanak nyitva.

Közérdekű telefonszámok

VESZPRÉM — mentők: 04, rendőrség: 07, tűzoltóság: 05, gázszolgáltatási hiba: 423-078 (földgáz), 428-518 (PB-gáz), áramszolgáltatási hiba: 428-288, vízszolgáltatási zavar: 425-498, autómentő szolgálat: 427-289 Volán; 322-154 Rétfalvi, éjjel-nappal, MÁV-tudakozó: 324-583, taxi: 321-113, Volán-tájékoztató: 321-512, közlekedési információ: 421-220, Molnár temetkezési vállalkozás 0–24 óráig: 323-697, 320-751, a Kegyelet Veszprém Megyei Temetkezési Rt. halottszállítási ügyeletet tart 0–24 óráig, telefon: 428-838.

AJKA — mentőszolgálat : 04, rendőrség: 07, tűzoltóság: 05, áramszolgáltatási hiba: 311-933, gázszolgáltatási hiba: 311-780, vízszolgáltatási zavar: 312-166, MÁV-felvilágosítás: 312-745, Volán: 312-222, közlekedési információ 312-381.

BALATONFÜRED — mentők: 343-800, rendőrség: 342-288, tűzoltóság: 342-684, áramszolgáltatási hiba: 343-211, vízszolgáltatási hiba: 342-611, Balaton taxi: 343-071, 343-073, MÁV: 343-652, Volán: 342-255, információ: 342-905, autómentő szolgálat: 342-992, hajóállomás: 342-230.

PÁPA — mentők: 04, rendőrség: 07, tűzoltóság: 05, áramszolgáltatási hiba: 324-844, gázszolgáltatási hiba: 324-483, vízszolgáltatási zavar: 313-455, taxi: 313-095, közlekedési információ: 324-811, Volán-tájékoztató: 313-855

VÁRPALOTA — mentők: 371-780, rendőrség: 371-511, tűzoltóság: 372-455, taxi: 372-018, Volán: 372-388, vízszolgáltatási hiba: 371-089.

TAPOLCA — mentők: 04, rendőrség: 07, tűzoltóság: 05, áramszolgáltatási hiba: 311-611, vízszolgáltatási hiba: 311-221, MÁV-felvilágosítás: 312-046, taxi: 311-724, közlekedési információ: 312-253, személyszállító (taxi) kisiparosok: 312-742.

NAPLÓ-REKLÁM

FALIDÍSZ.

TERVEZTE VARGA †.
TANÁR FEICHTINGER GY.

Kaspar Franciscek
1905. 303. l.
Franciscek Károly gyűjt. könyvtár.

Varga +

HÍMZETT KENDŐSZÉL.
TANÁR GRÓH ISTVÁN.

TERVEZTE KLEIN DEZSŐ.
KÉSZÜLT DANICZ JULISKA
MAGÁN NŐIPARISKOLÁJÁBAN
PÉCSETT.

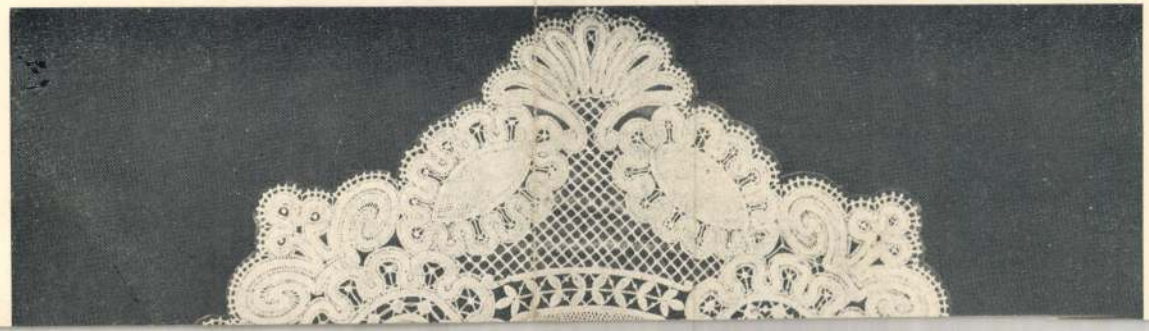

Londoni emlékezés

„Soha ne higgy senkinek!”

Szakály Jánosék nem akármilyen vendéget hívtak ebédre: *William Dennis Davidet*, az Angol Légierő valamikori repülőezredesét és feleségét. Az ezredes 1956 májusától 1958-ig a budapesti angol nagykövetség légügyi attaséja volt, ennélfogva a magyar forradalom átélője, szemlélője. Vendéglátóm a Magyar Szabadságharcos Világszövetség nagy-britanniai csoportjának elnöke, a találkozót tehát úgy is felfoghattam, mint londoni emlékezést 1956-ra.

Meglepő módon érkeztek, ugyanis Dennis David a kezében, egy ruhafogasra akasztva hozta sötétkék repülősöltönyét, a vasárnap délelőtti misén még civil ruhában vett részt, de miután beléptek Szakályék otthonába, mindjárt félrevonult és átöltözött. Néhány pillanattal később már ott állt valamennyiünk előtt a Royal Air Force uniformisában, hogy átrepülhessünk néhány évtizedet.

Mindenekelőtt persze ötvenhatról beszélgettünk.

Az angol követség munkatársai *Andropov* szovjet nagykövettel abban az időben gyakran találkoztak. „Nem látszott olyan embernek, mint akitől bárkinek is félnie kellett volna – mondta David. – Kitűnően beszélt angolul, és szimpatikus ember benyomását keltette. Október 23-a után azonban megváltozott a viszonyunk.”

A forradalom kitörését követően *hat* hónapnak kellett eltelnie, hogy a budapesti angol követség újra felvegye a diplomáciai kapcsolatot az oroszokkal. Az egykori légügyi attasé szerint végérvényesen akkor határozták el, hogy beszüntetik a „társalgást” velük, amikor a magyar fiatalokat vagonokban vitték ki Ungvárra.

Azzal kapcsolatban, hogy Anglia segítette volna-e fegyverrel a magyar felkelést, David megjegyezte: „A Szabad Európa rádión keresztül állandóan biztatták a magyar népet, hogy támadjon az oroszok ellen, mert mi majd jövünk. Mármint a Nyugat. Nem tudom elképzelni, hogy erre miképpen kerülhetett volna sor. (Angliát Szuez kötötte le, továbbá a nagyhatalmi egyezményeket is be kellett tartania.)

Dennis David sok helyütt megfordult 1956 forradalmi napjaiban. Ott volt többek között a Gyűjtőfogházban, amikor a politikai foglyok (és a köztörvényesek) kiszabadultak, és ellátogatott a Corvin közbe is. Találkozott például *Maléter Pállal* és több alkalommal *Kovács István* vezérkari főnökkel.

Arra a kérdésre, hogy mi okozta a legnagyobb gondot 1956 májusától a forradalom kitöréséig az angol követségen, ezt a választ kaptam: „Az ÁVH besúgói”.

Az elbukott forradalom után az angol követség légügyi attaséja sok embernek segített, hogy elmenekülhessenek az országból. Amikor arra kértem, hogy beszéljen a menekítések megszervezéséről, elhárította a választ. „Ez maradjon a mi titkunk!” – mondta és mosolygott hozzá.

Az Angol Légierő ma 76 éves repülőezredese a második világháborúban is kitüntette magát. 1940. májusban, 21 éves korában Hurricane MK–I-es gépével *tizennégy* német repülőt lőtt le Észak-Franciaország fölött, *hatot* pedig 1944 szeptemberében, amikor a németek V-fegyverekkel bombázták Angliát. Ezenkívül további tíz esetben valószínűsíthető, hogy német gépeket semmisített meg.

A legidősebbek, akik részt vettek 1944 szeptemberében a németek elleni légi csatában, ma kilencvenévesek. Többségük nagyon beteg, éppen csakhogy vegetálnak. A nagyon hosszú repülések következtében ugyanis oxigénhiány lépett fel, amely később bénulást okozott.

Ültünk az asztalnál, és a háziasszony finom, magyaros tortáját habzsoltuk. Van-e az életének egy mondatba fűzhető tanulsága? – kérdeztem Dennis Davidet. Elgondolkoztató, amit mondott: *„Soha ne higgy senkinek!”*

(–ő –s)

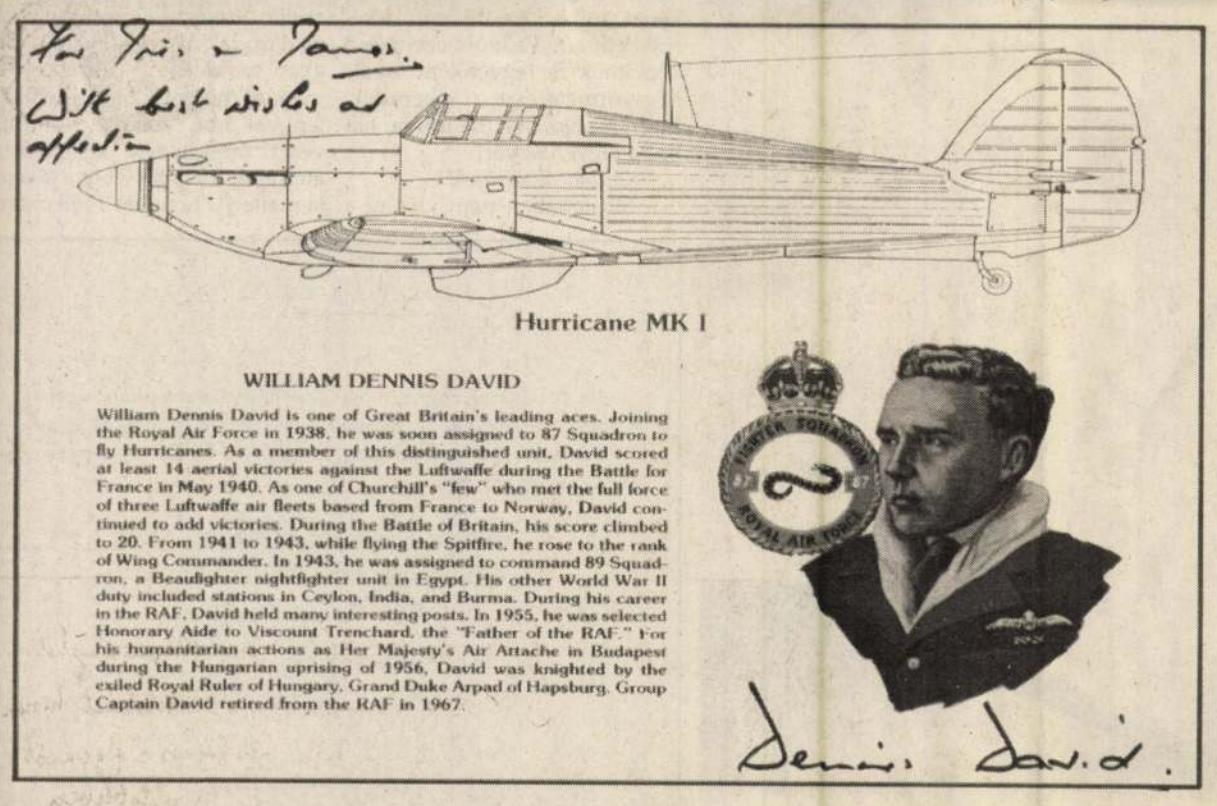

Hurricane MK I

WILLIAM DENNIS DAVID

William Dennis David is one of Great Britain's leading aces. Joining the Royal Air Force in 1938, he was soon assigned to 87 Squadron to fly Hurricanes. As a member of this distinguished unit, David scored at least 14 aerial victories against the Luftwaffe during the Battle for France in May 1940. As one of Churchill's "few" who met the full force of three Luftwaffe air fleets based from France to Norway, David continued to add victories. During the Battle of Britain, his score climbed to 20. From 1941 to 1943, while flying the Spitfire, he rose to the rank of Wing Commander. In 1943, he was assigned to command 89 Squadron, a Beaufighter nightfighter unit in Egypt. His other World War II duty included stations in Ceylon, India, and Burma. During his career in the RAF, David held many interesting posts. In 1955, he was selected Honorary Aide to Viscount Trenchard, the "Father of the RAF." For his humanitarian actions as Her Majesty's Air Attache in Budapest during the Hungarian uprising of 1956, David was knighted by the exiled Royal Ruler of Hungary, Grand Duke Arpad of Hapsburg. Group Captain David retired from the RAF in 1967.

Az Egyesült Államok külpolitikája sorozatban megjelentek 1955–57 eddig titkos magyar tárgyú iratai. A hétszáz oldalas kiadvány azokat a dokumentumokat közli, melyek hozzájárultak az USA külpolitikájának meghatározásához. Bár az anyag még nem teljes, lehetővé válik Washington magatartásának az eddiginél pontosabb rekonstrukciója.

A kulisszák mögött

Az USA és ’56

Mivel a szovjet terjeszkedés veszélyeztette a hatalmi egyensúlyt (Nemzetbiztonsági Tanács [NSC] 1956. július 3.) egy „csatlós leválasztását” hivatalos céllá nyilvánították. Ezt 1955 júniusában a külügyminisztérium (Department of State [DOS]) tanulmányozta. Washington a *háborút* kívánta *elkerülni* egy, az erőre alapozott szilárd állásponttal és a Szovjetunió gyöngítésével (1955. VI. 4.). Mivel egy nemzetbiztonsági hírszerzői értékelés (NIE) Moszkva beavatkozását feltételezte (1955. III. 29.), beérték a függő államokkal feszültség fokozásával. Az elképzelésekre tipikus az NSC-nek, az *elnöki külpolitika* irányító szervének, 1955. I. 24-i véleménye: „amennyiben a kelet-berlini zavargásokhoz hasonló” fejleményekre kerül sor, a kormány *nem térhet el* lényegesen az 1953-as álláspontól”. (1953. VI. 17-én az NDK fellázadt.) „Elkerülendő, ami egy *korai* felkeléshez vezethetne.” A június 28–29-i poznani zavargások megerősítették ezt a nézetet: „nem kívánatos” a felkelésre serkenteni, igaz, „visszatartani sem kell őket”. ’56-ban Amerika célját a függetlenség visszaállítása rövid távon, tekintettel a „korlátolt eszközökre”, a Szovjetunióval szembeni „ellenállás” fenntartása képezte (1956. II. 29., VII. 20.).

Az értékelések hibás feltételezéseket is tartalmaztak. A „rezignációt” és a hadsereg megbízhatóságát túlértékelték; az „átnevelt” fiatalság párthűségét adottnak tekintették. Washington a genfi csúcs (1956) miatt tartott a letargiától. Mindezt az információs politika (Amerika Hangja, léggömbakciók, SZER) volt hivatva ellensúlyozni. A budapesti követség 1955. december 13-án a „kooperációt” kívánta fékezni, hogy magas legyen Magyarország ellenőrzésének az ára. A fentiek alapján a propagandájukat alábecsülték, és így a „buzdítás” a szándékoltnál erőteljesebbre sikerülhetett. Az illetékesek feltételezték, hogy az adások erősítik az ellenállást, de nem számoltak radikalizáló hatásukkal. (A SZER-t Washington még ’56 novemberében kivizsgálta, és megállapította az irányelvek betartását.)

Az USA a lehetőségeit alábecsülte, míg a Szovjetunióét túlértékelte. Kiemelendő, hogy az iratokból kirí a hírszerzői értesülések és ismeretek gyatrasága. Ez döntő: a politika minősége a kiindulópont információitól függ. A térséget Washington a *globális* konfrontáció függvényének tekintette. Mindemellett túl keveset akart: reményét a jugoszláv eset megismétlődése, azaz a Moszkvától függetlenített kommunista rendszerek képezték. De a közeljövőben még erre sem láttak „reális lehetőséget” (NSC VIII. 3.).

’56 meglepte Amerika pesszimista vezetőit. Annak dacára is, hogy az országot a „legproblematikusabb csatlósként” értékelték, és a követség a DOS-nak VIII. 17-én így jelentett: „a kérdés nem az, hogy mi Budapest jelenlegi vonala, hanem hogy mi fog a következő hat hónapban történni”.

A lengyel válságról a DOS memoranduma (X. 14.) így szól: „ha mi semmit sem teszünk, amit a szovjetek biztonságuk veszélyeztetéseként tekinthetnek”, akkor esély van arra, hogy a tömb „mérséklődjön belső működésében”. Nem téved nagyot, aki arra következtet, hogy lényegében a SZU *rendszerének félreértése* határozta meg az USA ’56-os szerepét. Bár hemzsegtek a szakemberek, a döntéshozók, a szovjet érdekeket úgy fogalmazták meg, mintha a KB nyugati típusú politikusokból állna. Ennek következménye a tézis, hogy Moszkva biztonságát félti. Például a Bécsből a DOS-nak küldött elemzés (X. 30.) feltételezi, hogy Magyarország kiürítésének szovjet előfeltétele a garantált *semlegesség*. November 19-én a semlegesség *még mindig* az NSC megoldásai között szerepel! Nem fogták fel, hogy a szovjet rendszer csak mint terjeszkedő birodalom életképes, tehát vezetői nem *védelmét* kívánják biztosítani.

’56 óta a magyarok között elterjedtek a félreértések Washington vonalát illetően. A beavatkozás *soha* sem volt a napirenden. Az USA nem antikommunista országot, hanem szovjet csapatkivonást és Magyarország megnövekedett függetlenségét kívánta. A szovjet érdekövezet „belső biztonságát” (p. o. NSC X. 16.) kimondottan nem kívánták megrendíteni. Amerika nem a SZU vereségét, hanem támadó potenciáljának gyöngítését kereste. Meghatározó volt igyekezete, hogy a jövőbeni közreműködés és a közösen irányított világrend érdekében meggyőzzék a Kremlt jó szándékukról.

Az NSC említett ülése osztotta Eisenhower félelmét a krízis világháborús veszélyéről. Ekkor merült fel a szovjet vezetők és Zsukov értesítése a belső biztonságot érintő elgondolásról. Ugyanaznap a DOS, USIA, a haderő, az elnöki hivatal és a CIA képviselőiből alakított különbizottságban zajlott a következő eszmecsere. – Óvatosan el kell döntsük, mennyire avatkoznánk be. – Tudunk segíteni? – Kellene. – De előzőleg a következményeket kell mérlegelni. Talán az eseményekhez való közelség folytán a budapesti követség erélyesebb fellépésre hajlott, mint felettesei. Huszonhetedikén így elemzett: „az USA nem hagyhatja jóvá a SZU teljes katonai erejének bevetését ennek a harcnak az eltiprásánál”. Van kockázat, de „bizonyos kockázat vállalása jogos az óriási ellenállás alapján”. Hasonlóképpen vélekedett XI. 4-én Luce római követ. A befolyásos politikusnő közvetlenül az elnöknek táviratozott. „Tétlenségük miatt Magyarország halhatatlan dicsősége Amerika örök szégyenévé válhat.” Mindez szükségszerűen hatástalan maradt. A felelősök az USA érdekeit, eszközeit, a szovjet célokat ellentétesen értékelték.

Október 27-én J. F. Dulles, Moszkva megnyugtatására beszédet tartott. Az NSC szellemében kifejtette: „az Egyesült Államoknak nincsenek titkos céljai, amikor a csatlós államok függetlenségét kívánja. Nem tekintjük ezeket a népeket potenciális katonai szövetségeseknek”. Bohlennek a DOS 29-én a Kremlnek átadandó üzenetet táviratozott. A követ Dulles megfogalmazását volt hivatva megismételni, kiemelve, hogy a Szovjetuniónak nincsen mitől félni: az USA elismeri érdekszféráját. A csapatkivonás csak a szomszédaihoz való kapcsolatot, valamint a nemzetközi légkört javítaná – Amerika katonai erősítése nélkül. Bohlennek ezt mint „a legmagasabb szinten” megalkotott álláspontot kellett közölnie.

Washington úgy vélte, ezzel eloszlanak a Kreml aggályai, megszilárdulhat a szuperhatalmak viszonya. Magyarország háború nélkül visszanyer a függetlenségéből. Igazából az üzenet nem az áhított kooperációt teremtette meg, hanem szabad kezet adott Moszkvának. Amerika nem számolt a szovjet érdekeknek a vezetők világnézetét és tapasztalatait tükröző meghatározásával. Hozzájárult a tévedéshez azon elképzelés, hogy Moszkva *támogatja* a (kommunista) Nagy Imrét. Ennek az ésszerű vonalnak az USA megítélésében elfogadhatatlan alternatíváit csakugyan egy „antikommunista Magyarország”, avagy a „nagy erőkkel való beavatkozás” képezte (NIA X. 30.). Amit a Szovjetunió önérdekében nem került el, azt az USA nem kívánta erőszakkal megakadályozni. Semmiképpen sem óhajtották „azokat az, igaz, csekély, a genfi konferenciából származó” sikereket veszélyeztetni (a szovjet és kapcsolt problémák különbizottsága, XI. 7.). Minden egyebet *eleve* kizárt az érdekszférák koncepciója és a „béke” elsődlegessége.

Handlery György

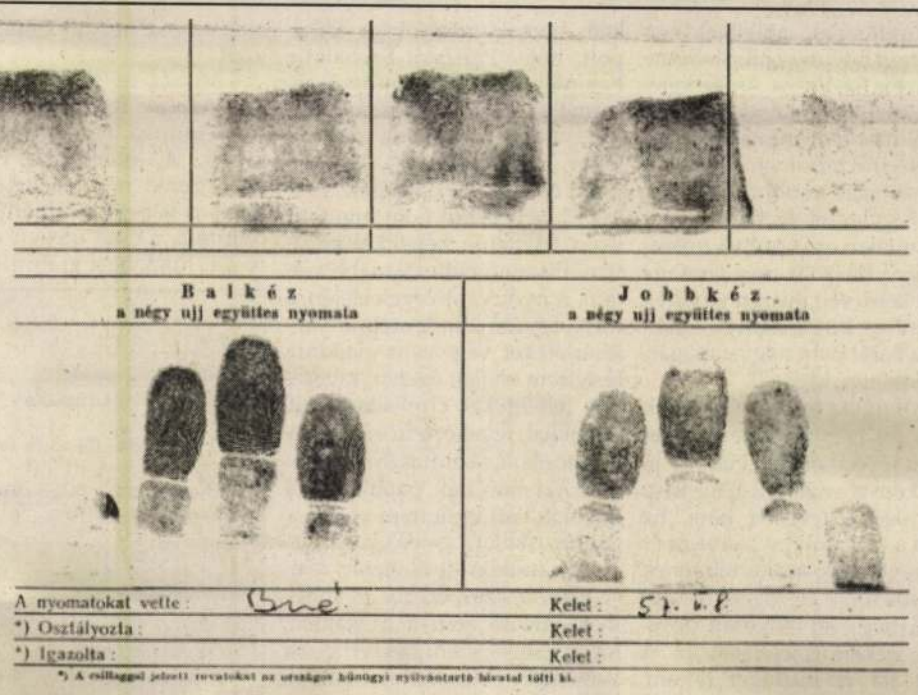

Lenyomat. **1957. február 8-án készült a nyomat a letartóztatottról, 1957. október 25-én kivégezték az aradi születésű szabadságharcost. A nevét nem, csak ujjainak lenyomatát közöljük. Ennyi marad egy emberből?**

III. évfolyam, 247. szám
1993. október 22., péntek
Új MAGYARORSZÁG

A 301-es parcella festője

Beszélgetés Varga Amár Lászlóval

37 éves, száznyolcvankét centi magas, negyvenkettes a lába, nyolcvannégy kiló, hedonista és bolondul a nőkért – jellemezte tömören budaörsi tárlatának megnyitóján tavaly Varga Amár László festőművészt egyik közeli barátja. Voltaképpen igaza van: egy képzőművész életéről még érdemes beszélni, nemegyszer a gondolatairól is, de az alkotásokat látni kell, mert nincs az a pazar fogalmazás, amellyel egy festményt hitelesen meg lehetne jeleníteni. Ez Varga Amár véleménye is: inkább képeit rendezné kiállításokra, mintsem hogy művészetről társalogjon Belgrád rakparti tágas műtermében. Ráadásul egy másik barátjával, akit minduntalan arra próbál rávenni, hogy válaszolja meg önmaga a saját kérdéseit, hiszen úgyis ismeri jól az interjúalanyt. Csakhogy a barát nem hagyja magát.

– Most min dolgozol?

– A filmgyár felkérésére festek két és fél négyzetméteren Madonnát gyermekkel. Három jó nagy kép: a vázlat, a félig kész mű, majd a teljesen kész. Ez utóbbi a forgatókönyv szerint és a tűzszerészek szakértelmének köszönhetően el fog égni, ám ahhoz, hogy látványosan pusztuljon, nekem is lesz szavam. A festék alá viaszréteget tettem, amikor ez a hőtől megolvad, gyönyörűen szétfolyik minden, ami rajta van. Kilenc négyzetméter is megvan a három vászon együtt. Egy szobafestőnek is komoly munka volna tisztességgel lekenni. A másik kettőt visszakérem, megfestem a magam szájíze szerint, s majd talán templomoknak adományozom.

– Mindig is vonzódtál a nagy formátumú képekhez. Tavaly a Herrenböck cég megrendelésére „kentél le" vagy húsz négyzetméternyi pozdorjalemezt...

– Azt hiszed, szégyellem? Valamiből a művésznek is élnie kell, hacsak nem olyan fölkapott, hogy Párizstól Brooklinig hetente megírják az újságok róla, mekkora zseni. Nos, a méretek... Nagy a szívem, nagy a szám, a fantáziám is féktelen, miért ne lennének a képek is nagyok? Egyébként nem mindjárt ilyen házfalnyi képekkel kezdtem. Fiatalon bátortalanabb voltam. A nyolcvanas évek elején, a főiskola után mindenféle anyagkísérleteket végeztem: nejlonra festettem olajjal, égetett, ragasztott felületeket cizelláltam tele rajzokkal, igyekeztem egyszerre harmóniát és kontrasztot teremteni. Azt mondták, pofátlanul jól rajzolok, hát nyitottam egy magánrajziskolát, csodák csodája, évekig működött is. Aztán teleszívtam a sízésben edzett tüdőmet, szivart vettem a számba, hogy mégse szédüljek el a sok oxigéntől és nekirohantam a nagyméretű vásznaknak. Jókora, színes, figuratív és nonfiguratív képeket festettem. Élveztem, hogy van hely, nem kell visszafogni magam. Addig-addig terjengtem, míg azt vettem észre: besoroltak egy irányzatba, aminek iszonyú ronda neve van: transzavantgárd. Olyanokat mondtak rólunk, akiket ide számítottak a műértő kritikusok, hogy „felkavartuk az állóvizet", meg hogy „túl mertünk lépni a konvencióinkon, volt merszünk vállalni önmagunkat", satöbbi. Marhaság. Aki nem vállalja önmagát, az hazudik, akár transz, akár transz nélküli sima avantgárd.

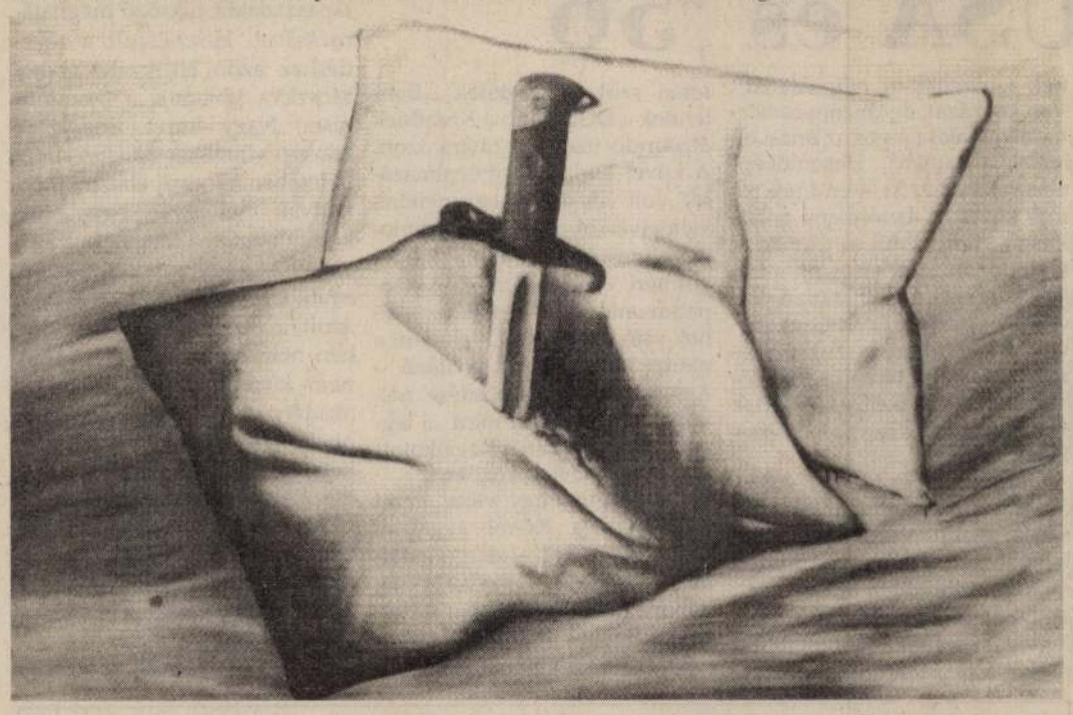

– Mondd, van valami, amit igazán komolyan veszel?

– A munka, a szerelem és a barátság. A többi nem érdemli meg. Senki nem foghatja rám, hogy a képeimből hiányzik az önirónia, s csak idegen szentélyeket fújok be a graffittivel. Ha ten tűnődésre is késztessenek. Ezért vegyítem rajtuk a harmóniát az ordító harsánysággal, a lírai hangvételt drasztikus röfögéssel. Miért, talán nem ilyen az élet? Ha valami igazán szép jelenik meg benne, mindjárt rácsimpaszkodik valami durva, piszok dolog. És a fordítottja is igaz: a legkeményebb, legszörnyűbb élményben is fellelhető legalább egy selyemszálnyi finom motívum.

– Sokan arról jegyeztek meg maguknak, hogy te vagy az, aki Böcklin finom torkának ugrottál. Miért tetted?

– Dehogy ugrottam a torkának! Böcklint nagyon is szeretem. Nem véletlenül volt a múlt század egyik legismertebb festője. Kiváló misztikus, romantikus. De ő számomra egyben a múlt is, ami az enyém lett, átengedtem magamon, megértettem, befogadtam, magánmúltammá vált. Erre a rétegre telepedett rá a jelen, az idézetek átértelmeződtek, s tessék: próbálja valaki szétválasztani a vele összefonódott legintimebb, legspontánabb megnyilatkozásokat. Jogom van egy szubjektív Böcklinre, arra, aki vagy ami kikelt bennem, mint a lenyelt mag. Az én magántörténelmemben egy olyan élmény alakult ki ezzel kapcsolatban, amilyet aztán kifestettem magamból. Elfogott, mondjuk, a Böcklin-varázs, amit menten szétvert a ma nyugtalansága, s egyszercsak ott állt előttem egy élettelen díszlet, egy mesterséges valami. Rácsodálkoztam, kétségbeesetten kaptam a tűnőfélben lévő „igazi élmény" után, aminek persze csak töredékét menthettem meg. Hát csináltam egy elégikus hangulatot, aztán, hogy hiteles legyen, teleraktam groteszk mozzanattokkal, némi durvasággal, banalitással. Ennyi. Az „Ommage a Böcklin" sajátos, személyes átértelmezése a nagy svájci munkáinak Varga Amár-szemmel. De semmiképpen torkának ugrás. Azt hiszem, sikerült kellő súlyt adnom ezeknek a képeknek is: egyenként nyolc négyzetméteresre sikerültek. Mert, ha filozófia, ha irónia, hát hadd legyen kövér!

– Rajzaid, akvarelljeid?

– Mostanában nem visz rá a lélek, hogy rajzoljak, bár egyesek szerint kár. 1984-ben az olaszországi „Ghi" nemzetközi akvarellpályázaton kiemelt díjat nyertem, aztán Rómában festészeti díjat 1988-ban. 1991 májusában hárman magyarok kint voltunk az Európa Tanács kulturális bizottságának ülésén kiállítással. Ugyanez év során alapító tagja lettem a „Neuer Osten" nevű, Németországban működő művészeti körnek. Rajzolok én most is, amit csak akarsz, különösen, ha megrendelik. Nem is annyira a pénz hiányzik, hanem a feladat. Engem megbénít, ha tudom, hogy csak magamnak festek.

– 1987-ben kinek festetted a 301-es parcella című sorozatodat?

– Az más. Mindenekelőtt azoknak, akik ott fekszenek. Senkim nincs közöttük, s mégis a legközelebbi rokonaim, barátaim. Úgy éreztem, tartozom nekik ennyivel. Figyelmeztetni akartam mindenkit, aki elé – akkor úgy gondoltam: majd egyszer – odakerülnek a képek. Szégyenteljesen elhagyott, elhagyatott, emberek elől elzárt temetőrész. Megint csak líra és drámai jelkép együtt. Hanem igencsak érdekes, hogy mennyire nem akarják látni ezeket a képeket még ma sem. Itthon egyetlen kiállításon mutatták be őket Bécsben és Kulturális Központban dolgoztam grafikusként, s ezek az évek meghatározó élményt jelentettek számomra. Szinte minden estémet nagyszerű lengyel emberek társaságában töltöttem. Sokszor voltam Lengyelországban sítúrán, s gondjaimat nemegyszer épp varsói barátaim feledtették. Közgyűjteményben szereplő képeim közül egy a Szczecini Múzeum tulajdona. A budapesti Lengyel Kultúrában is több kiállításom volt.

– Lelkesedsz Lengyelországért. Tudnál ott élni, vagy máshol a világon?

– Egy ideig bárhol, ahol jól érzem magam és barátok közt vagyok. Valószínűleg Lengyelországban sokkal tovább kibírnám, mint máshol. De hogy végleg elmenjek Magyarországról? Soha. Hiszen a múlt rendszerben, amiért pedig nyilvánvalóan nem rajongtam, sokszor lett volna alkalmam egy-egy utazásról nem visszajönni, mégse tettem. Honvágyam támad, méghozzá hamar. Pedig nemcsak művészetből élhetnék, van alpesi síoktatói oklevelem is, imádok sízni, megélnék belőle bárhol, ahol hó és hegy vesz körül. De kinek mesélném el élményeimet, hová szaladnék haza velük? S ki értené meg, amikor a 301-es parcelláról beszélek? **Marton Attila**

СПРАВКА

В период подавления контрреволюционного мятежа в гор. БУДАПЕШТЕ со стороны советской воинской части, находившейся в районе ул. КОРОШШАРИ имелись жертвы – 11 человек убитых.

ВОЕННЫЙ КОМЕНДАНТ СОВЕТСКИХ ВОЙСК
в г. БУДАПЕШТЕ – полполковник
/ЛИНИЧЕНКО/

Jelentés

Az ellenforradalmi puts leverése időszakában Budapesten a Soroksári-ut környékén tartozkodó szovjet katonai alakulatnak 11 fönyi halálos áldozata volt.

A budapesti szovjet katonai alakulatok
városparancsnok.
LINICSENKO alezr. s.k.

Budapest, 1957. október 21.

Juta dombi csata. **A puts (sic!) 11 szovjet katonája a Soroksári út környékén tartózkodott és meghalt. Lásd még: ideiglenesség, tartózkodás, állomásozás, hazánk. Ez a jelentés pecsételte meg Mecséri ezredes sorsát.**

Lássa Börtönvezető Elvtárs!

Itéletet hajtsa végre!

Budapest, 1958.november 6.

Guidi Béla
kiküldött bíró.

Pecsét. **Az elítélt sorsa megpecsételődött.**

A budapesti Lengyel Intézet
tisztelettel meghívja

VARGA-AMÁR LÁSZLÓ

festőművész

A BEM-SZARKOFÁG

című kiállításának megnyitójára
a Lengyel Intézet kiállítótermébe
(Budapest, VI., Nagymező u. 15.)
1998. december 7-én 18.30 órára.
Megnyitja: Kovács István költő
A kiállítás megtekinthető:
1998. január 6.

VARGA AMAR LÁSZLÓ

VARGA-AMÁR
LÁSZLÓ

VÁRGA-AMÁR
LÁSZLÓ

Varga Amár László újabb munkáiról

„Minden egész eltörött,
Minden láng csak részekben lobban,
Minden szerelem darabokban,
Minden egész eltörött."
(Ady Endre: Kocsi-út az éjszakában)

Varga Amár László immár húsz éve van a pályán. Következetes, ám egyáltalán nem fordulatok nélküli festői pályája. Ő maga is egy korszakára a transzavantgardot tartja jellemzőnek, mely, esetében, inkább egy sajátos életérzést jelent, mint bármiféle stílustörekvést. Varga Amár szuverén személyiség, aki személyisége dinamikáját, elevenségét folyamatosan ütközteti belső feszültségeivel, látomásaival és szorongásaival.

Képi világa volt már erőteljesen harsány, amely épített a mitológiára vagy épp művészettörténeti parafrázisokban jelentkezett. Látszólag kifelé forduló extrovertált személyisége, szangvinikus természete, felfokozott verbális gazdagsága folyamatosan és állandóan ütközik hangtalan festészetének egyedüli voltával. Varga Amár szélsőségeket hordoz magában. Lénye közösség nélkül talán életelemét veszti, viszont festészete legújabb fordulataként, melyről ez év elején a Vigadó Galériában bemutatott új képei adtak tanúbizonyságot, az egyedüllét, a torokszorító magány és a felolvadó ember jelenségét tárta elénk.

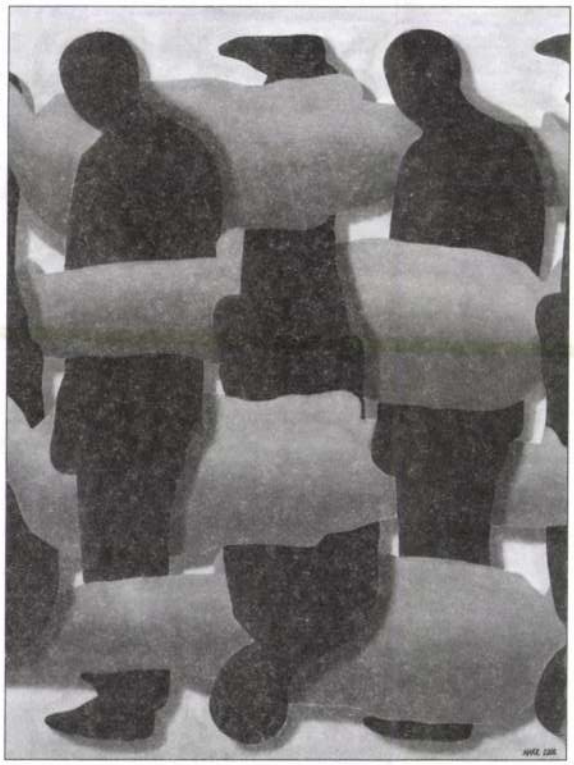

Ha valakire azt mondjuk: figurális festő, akkor valami anakronizmust sejtünk a dolog mögött. Nos, Varga Amár figurális festő, s ha valami távol van tőle, akkor az az anakronizmus. Kiállítása minden képén figurák voltak láthatók. Ezek együttese – mint kiállítás – sugározták a konszonanciát, az együtthangzást, az összeolvadó egybehangzást. Ám ez a konszonanciáról tanúskodó kollekció hatásában sugározta a disszonanciát, valamiféle nem összhangzást, egyenetlenséget. Ezek a figurák vannak, de fájnak. Varga Amártól távol van bármiféle naturalisztikus eszköztár, még ha néha apróbb jelek utalnak is a natúrára. Figurái e képek által a világban egzisztálnak, léteznek, de a valódi élettől mintha távolodnának. Varga Amár képei most a magány festőjévé avatják a művészt. Még akkor is, ha figurái sokszor találkoznak, egymás mellett állnak, s a megfestés módja által: a szó szoros értelmében összefonódnak, összegabalyodnak. Sőt, összeszövődnek, de nem összeszövetkeznek. Átfedik, fedik egymást.

Varga Amárnál az együttesség és a magány nem kizáró fogalmak. Figurái bábszerűek, arctalanok, ám mégsem tömegemberek. Van bennük valami szuggesztív önsajnálat, egy „bocsánat, hogy élek" attitűd, de személyiségük van.

A festő egészen bravúrosan készíti képét, mikor igen kevés naturalisztikus eszközzel, csak a sejtetéssel állítja elénk az embert. A fejek lehajtása, a tartások feszességből éppen kibillenő önfeladás, dőlés rólunk szól. *Verdeső szárnyakkal* egyik műve címe. Metaforája ott a képen. *Minden egész eltörött* írja rá képére betűkkel is, némi konceptuális gesztussal, s a mű épp erről a széttörésről szól. Ám néha egyes figurák ábrázolása olyan, hogy azokat sacra figurává teszi, szentekké avatja. E munkákon is végletek találkoznak. A szent és a profán. Ám ne higgyük, hogy a festő mindent a néző orrára köt. Ha képeit szemléljük, bizseregtető bizonytalanságérzés fog el minket (mint az életben?). Képeiben mindig van egy jó adag enigmatikusság, rejtélyesség, de ezzel együtt válnak ingerlővé, szebben szólva: figyelemfelkeltővé. S Varga Amárnak tehát magán-mitológiája van. Témában is (ha ez téma), s festői szemléletben is. Felfogása is magányos.

A festő távol van minden konvenciótól. Pedig „hagyományos" módon vászonra fest, jellemzően ecsettel, s nagy méretekben. Nála a méretnek is hangsúlyozott jelentősége van. Bár kisebb képei is megoldottak, nála a nagyobb dimenzió minőségi többlet. Pedig látszólag nagy üres terek képződnek képein, melyekben felsejlik itt-ott egy-egy gesztusos színpászma, persze a mindig attributumként jelen lévő figurák mellett. Ám ezek a nagy felületek mindig tartalmaznak valamit a világból, a körülöttünk lévő semmiből. Varga Amár mostanában kevesebb színnel fest, ám ez nem jelenti elevensége csökkenését. Szürkéi felzaklatóak, miként lágyságokkal és keménységekkel teliek vörösei, barnái. S néha fények látszanak valahonnan messziről, s néha árnyékok, s árnyékot csak az vethet, aki van. Van remény.

Feledy Balázs

JÓKAI ANNA

A „női elem"

A Németh László konferencia után egy riporter azt kérdezte tőlem, nem tartom-e Németh Lászlót nőiesnek? Nem-mel feleltem, bővebb indoklás nélkül.

Egyáltalán: mi az, hogy „nőies?" Vagy „férfias?" A gondolkodás – rögzült automatizmussal – a felületből merít, s majdhogynem a negatívumokat teszi általánosíthatóvá, amikor nemekre osztva minősít. Így lesz a nőiesség lefokozott fogalom: valami tapinthatóan szétomló, pépes-puha, valami vattacukor-szerű ragadós édesség, híg, de csordogált könynyek, szentimentalizmus, a teaasztal-események locsogó-fecsegő fontoskodása némi divatos lilasággal, a konyhavilág hagymaszagú naturalitása, álmártíromság a párkapcsolatokban, a szintézis-teremtés hiánya, alázatos megfutamodás az Egész elől a biztonságosabb részbe... Férfiasság pedig szinte a ponyvaregények diktálta követelmények szerint: duzzadó szexuális erő, vaslogika, megszállott feladatosság, kemény lélek, agresszivitás, törekvés az élet fizikai és szellemi uralására. Ellenhatásként megjelennek az elvadult feministák és a felelősség elől megfutamodó, puhány, kitartott férfiak. Nem a legjobb tulajdonságok felől minősítünk: nem az áldozatkészség, finom érzelmi árnyaltság, ápoló- és gondozó ösztön, empátia, szorgalom jut először az eszünkbe, ha a nőies jelzőt valakihez odabiggyesztjük, s nem a szilárdság, a jellem-erő, a mindig újabb felfedezésekre sarkalló tehetség, teremtésvágy, nem a biztonság és támasz képzete ugrik be az első pillanatban, ha azt halljuk, „milyen férfias!"

A lelki-szellemi evolúció kiegyenlítődés felé tart; ami legtisztább benne, férfi és nő idővel megosztja egymással. Addig is: az író az, aki a legtudatosabban együtt él androgün-természetével. Ha jó író, mindkét nembe képes megmerülni, hogy aztán ítéletében tapasztalatait az általános emberi szintjére emelje. Németh László is tudja ezt, nem olvad szét az analizált figurában, nem veszik el az ábrázolt szenvedélyvilágban, átjárja, átvilágítja hőseit, a legkisebb rezdülést sem hagyja homályban – mégis, végeredményében objektív rálátással alakítja ki a képet, illetve a diagnózist magával az olvasóval alakíttatja ki. Használja és megbecsüli a részleteket, épp azért, hogy teljes legyen az egész plasztikitása.

Érdekes: Németh László drámáinak középpontjában a nagyformátumú, végzetével birkózó férfi áll – regényeiben az elvesző, esetenként ön-elveszejtő nő a főszereplő; az előbbiek alkatában a robbanékonyság, az utóbbiakban a lefojtottság pusztít. A magyar vidék, a kisváros, a falu atmoszférájában is ez a lefojtottság bénít, ezen keresztül ismerszenek meg a legkézenfekvőbben az emberi és gazdasági viszonyok. Kárász Nelli az *Iszony*-ban és a *Gyász* Kurátor Zsófija rokonok. Nelli későn ébred rá teljes világossággal a létét meghatározó frigiditására – Zsófi a talán fölfokozottan éhes szexualitását nyomja újból- és újból tudat alá. A tehetetlen undokból gyilkosság, a letagadott, láncravert szerelemvágyból téboly születik. Ezeknek az asszonyoknak nincs igazi segítségük; a közvélemény, a pletyka irányítja az életüket. A *Gyász* fiatal, alig-asszony özvegye nem lehet önmaga, a környezet ellenében nem képes egyéniségét működtetni. Hazudik s a végén a viselt álarc rásül az arcára; nem azért, mert a világnak hazudott, hanem azért, mert önmagát csapta be, folyamatosan. Rossz szándékú, érdektől és saját boldogtalanságuktól vezérelt figurák a tanácsadók; konvenciók, szokások alakítják a véleményeket – még az édesanya sem kivétel. Az apa, az öregedő Kurátor megsejt valamit, de nincs ereje, nincs érzéke ahhoz, hogy a lányát a megkövülésből kimentse. Testvér irigy a testvérre, szomszéd lesi a szomszédot, a barátnő alattomos ellenség... A fiatalok természetes életvitelétől megfosztott gyerekasszony az anyaságban sem talál végleges kárpótlást. Szereti a fiacskáját, meg nem is. Keblére vonja, eltaszítja, ápolja és hanyagolja. Csak a szerelem ment-

Az idén, 2001 tavaszán ünnepeljük a 20. századi magyar szellemiség egyik legnagyobb alakjának, Németh Lászlónak 100. születésnapját. Esszéírói, kritikusi, regény- és drámaíró munkássága rendkívüli hatással volt és van a magyar értelmiségre (olyannyira, hogy még ma sem csillapodnak a viták életműve egyes pontjai, részei megítélése körül).

Összeállításunkba Németh László egyik legizgalmasabb, de kevésbé emlegetett regényének, a Gyásznak elemzését adja négy szerző négyféle szempontból.

Monostori Imre befejező írása A Két Bolyai és a Galieli című drámák bolgár kiadásának az előszava, úgy tekinti át az életművet, hogy a Németh Lászlóval csak most ismerkedők is eligazítást és kedvet kapjanak általa e szinte kimeríthetetlen életmű olvasásához.

Változatok Varga Amár képeib

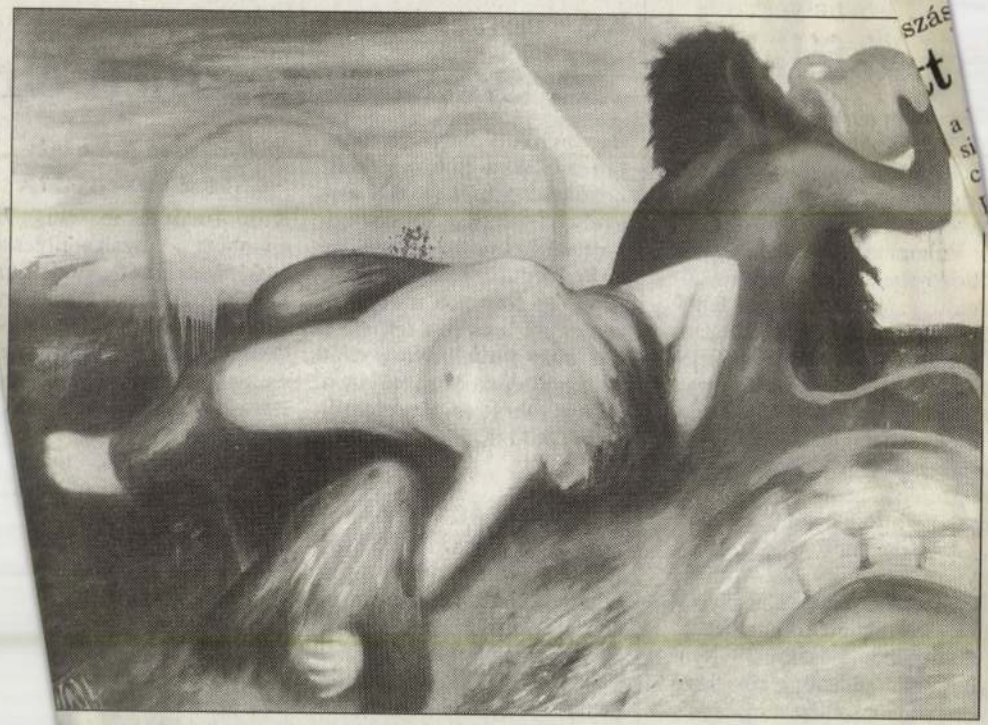

FOTÓ: GOTTVALD

atok címmel Varga László festőművész kénnyílt kiállítás tegnap rdon, a Művészetek . A Budapesten élő és űvész egyéni utat jár. evezik transzavantneoavantagardnak, nképpen nem tartoirányzathoz sem, gnyitó beszédében Szabó Ernő. Varga Amár minden képével rácsodálkozik a világra, miközben azt bizonygatja, hogy nem olyan szép a való élet, mint amilyennek látjuk. A festő átértékeli, sajátos módon érzékelteti a mindennapok valóságát. Hatalmas vásznain a színek élik orgiájukat, a mitológiai elemeket felsorakoztató képeken épp úgy, mint a kvázi-tájképeken. Ennek kontrasztját adja a 301-es parcella című sorozat naturális, szimbólikus ábrázolásával. A művész Rómában festészeti díjat nyert, munkái magán- és közgyűjteményekben megtalálhatók. A képek április 26-ig tekinthetők meg, hétfő kivételével naponta 9-17 óráig.

f. kováts

LNAI NÉPSZAVA 1998 MÁRC. 5

az 1-8. helyért

első félidő

PVSK-t, és Veres kosaraival került a hátrányt minimálisra sökkenteni. A félidő utolsó percében még úgy tűnt, akár a vezetést is átveheti a KSC.

Valami történhetett a hazaiak öltözőjében, a második félidőben ugyanis teljesen más felfogású Pécs lépett pályára. Balázs Hajnalka ragyogó dobóteljesítményével öt perc alatt olyan előnyt szerzett a PVSK-Dália, amellyel tulajdonképpen eldőlt a mérkőzés. A játékrész második felében pedig már csak egy csapat volt a pályán.

A párharcot 3–0-ra a PVSK nyerte, amely így az 1-4., míg a KSC az 5-8. hely valamelyikének megszerzéséért játszhat.

Rátgéber László: — Nyugodtan készülhetünk következő vetélytársunk ellen.

Ujvári Miklós: — A PVSK a kettő–null birtokában az első félidőt elszórakozta, de a második játékrészben megmutatták, hogy mit is tudnak valójában.

Földesi József

g új csúcsokon

korcsoport: 1. Kovács János 8.61. **50 kcs:** 2. Lóki Ferenc 9.01. **200 m: 45 kcs:** 1. Kovács

Rajt a megyei I. osztályú labdarúgó bajnokságban (

A Szakály kezdheti élr

Bár március 7-én, szombaton a Szálka–Bölcske találkozóval kezdetét veszi a megyei I. osztályú labdarúgó bajnokság tavaszi idénye, az első forduló találkozóinak többsége Nőnapra marad. A reményeink szerint felfrissülést hozó futballtavasz előtt az együttesek háza táján a változásokról és a tervekről érdeklődtünk.

Szakály Agraco SE

Az őszi szezont az első helyen záró csapat két legjobb támadója nélkül kénytelen kezdeni a tavaszi küzdelmeket. Molnár és Zsilka egyaránt sérüléssel bajlódik, közülük az izomrepedést szenvedett Zsilka állapota a súlyosabb, ő minimum hat-nyolc hétig harcképtelen lesz. A felkészülést február 12-én kezdte a csapat, közte az Új VDN-kupán való részvétellel. *Az együttes a hazai mérkőzéseit továbbra is Hőgyészen játssza(!)*, de jó hír a szurkolóknak, hogy az „otthoni" új pálya építése már javában zajlik. Árvai Ferenc elmondása szerint a fő cél az állomány megtartása volt, hiszen rengeteg érdeklődő ostromolta a játékosokat.

A megyei I. osztály tavaszi menetrendje

XVI. forduló március 7., szombat: Szálka–Bölcske 14.30. **Március 8., vasárnap** Nagydorog–Tevel, Dunakömlőd–Döbrököz, Hőgyé Őcsény, Decs–Szakály raco, Simontornya–T Kakasd–Aparhant, Ta Kajdacs 14.30.

XVII. forduló, n 15., vasárnap: Apar mási, Tolna–Kaka kály–Simontornya, Decs, Döbrök Tevel–Szálka, nakömlőd, Kaj rog 14.30.

XVIII. fo 21., szomba dorog 15. **sárnap:** H Hőgyész– Döbrök Őcsény, Tamási–T Aparhant

XIX. for szombat: lőd 15. **nap:** N Tolna–Kaj mási, Őcsé rököz–Simon ke–Decs, Tevel

VARGA AMÁR László

MN 1999. márc. 11.

VARGA AMÁR LÁSZLÓ festményeiből nyílik meg kiállítás ma délután négy órakor a Goldmark Károly Művelődési Központban Keszthelyen (Kossuth u. 28.).

fehér barokk pillérekkel
ívek, jobb lenne, ha a pa-
szebben mutatna a temp-
arabok, kár lenne őket el-
műhelye nagyon szépen
idozatot kapott. Jól beitat-
in csak 1965 februárjában

megérkeztek a freskó res-
és Kőcs István betanított
4. évi kutatás során is elő-
: konszekrációs kereszt és
keresztes háborúk után a
ések utánzására már a ro-
díszítése. Az itt található
leleteket azonban a déli
n a nagyszekrény mögött
vízszintes irányban, alatta
kesített fej látható. Az arc
ndel ősi plébános – közsé-
sendes kántortanító úrtól
sok kezén volt 1630-1730
negtalált képek is a vallási
ob folytatódik a keleti ba-
lőtűnt három sötétszínű –
ső Jézust ábrázolhatta. Ta-
elsők, a második periódus-
tetni, hogy nem az alapva-
lehetnek. A főeredmény:
stésű volt. A freskók kon-
kis késekkel eltávolították

egész időszakokkal. „Az Isten van valamiképp," s nem vala rossz hozzám. De bölcsen többrendbeli irgalmatlan próbáktól se kímélt meg, éppen akkor, amikor állítólag csökken a teherbíró képességünk. Mintha életem valami mást bizonyítana...

Igaz s hálás barátsággal,
szívből köszönt
Cs. Laci

2. Az 1. levélben beharangozott *Vérző fantomok* (München, Újváry „Griff Verlag" 1979) ajánlása a kötetben: „Kabdebó Tamásnak, viszonzásul a kitűnő Pulszky-könyvért, igaz barátsággal és szeretettel Cs. London, 1979 nov. 11." *Diplomat in exile.* (New York, Columbia University Press, 1979) volt az én angol nyelvű könyvem. Cs. utolsó és legjobb elbeszélésköteteről (úgy emlékszem, mert nem lelem) az *Irodalmi Újság* 1980. évi első számában írtam. Egy azonban bizonyos. Én voltam a közvetítő Újváry Sándor Griff Verlagja és Cs. között, amit egyikőjük sem bánt meg. Sőt.

Kedves jó Tamás, 1983. júl. 28. Több mint három hónapig voltam távol Angliától: Svájc, Ausztria, Magyarország, Bécs, Velence, majd hirtelen s akaratom ellenére ismét Magyarország, mentőkkel szállítva a haematológiai kórházba, tavalyi szobámba, idén is, mint akkor, egy-két napig életveszélyben. A Hűlő árnyékban-ról írt mesteri ismertetésedet menetközben olvastam, gyönyörűséggel kétszer is, Piazza Hunyor Kati példányában. Azóta persze megtaláltam a Szemlét londoni postámban is.

Gondolom, tisztában vagy írásaid értékével, azt is tudhatod hát, milyen magas mértéket ütött meg recenziód, mélyrelátó, okos, szívet melegítő — olyan ember írása, aki kívül-belül ismeri öregebb írótársát, „biztos az anyagban." Nagyon szépen köszönöm, igazán tartós örömet szerzett. Nyugaton ez az első fecske, azaz ismertetés. A házában persze hallgatni fognak erről a könyvről.

Könyved is várt, nagyon köszönöm a figyelmedet, persze még nem olvastam, mert csak a napokban jöttem vissza, borzalom, hogy mi várt, adminisztrációs teendők, posta, amit két napon át bontottam, s mindehhez jócskán le vagyok gyengülve, a nedves hőséget pedig egyszerűen nem bírom.

Végül, visszatérve írásodra, valamit az utolsó bekezdésről. Azt külön köszönöm, forrón. Nem bánnám, ha síromra vésnék.

Szeretettel ölel
Cs.

3. A *Hűlő árnyékban* (Bern, Protestáns Magyar Szabadegyetem, 1983) Cs, Szabó önéletrajzainak egymásra felelő gyűjteménye. A kötet végén Piazza-Hunyor Katalin és Czigány Lóránt összeállításában megtaláljuk Cs. Szabó László külföldön megjelent műveinek jó (és 1981-gyel bezárólag majdnem teljes) bibliográfiáját. (A róla írt kritikák közül az 1979-es év kimaradt).

Wien, 1984. jan. 17.

Kedves jó Tamásom,

nagyon szépen köszönöm a N.-nek írt ellenleveledet. Késett a köszönetem, mert Londonból küldték utánam Bécsbe.

A levél remek. Nagyra értékelését szeretném elválasztani személyemtől. Ami hallatlanul megragadott, az a nyugtalanítóan növekvő és beszűkítő emigrációs skizofrénia lélektanilag tökéletes analízise. A betegség, párosulva egy működvelő kör szemérmetlenül kölcsönös dicséretével, komoly aggodalmakkal tölt el, s erősen befelhőzi öregségemet. Leveled tömören feltárja a teljes kórképet, egy mondatot sem lehet hozzátenni. Mindenre gondoltál. Meglátjuk, tehet-e szolgálatot. Adná az Isten.

Igaz, amit írsz: öreg és nagyon beteg vagyok, beletörődtem, hogy évente többször londoni, bécsi, budapesti kórházak hosszabbítják meg életemet. *Csak ez* csappantja életkedvemet, egyébként a támadások nyomtalanul leperegnek rólam, ne féltsd a munkakedvemet. Éppen ezért inkább az oszthatatlan magyar irodalom érdekében és nevében, semmint a magamében vagyok hálás a végtelenül okos levélért, amely civilizált hangon rámutat a kinti magyarság lelki genny-gócaira. Engem ne félts, sohasem szoktam visszaütni, visszaszúrni, mások szúrása viszont nyomot se hagy. Neked szívből gratulálok, hogy ennyire és ilyen gyorsan helytálltál a Morál, Türelem, Igazság önzetlen védelmében.

Szívből örülök, hogy Határ Győző igen melegen írt a regényedről, amit közben itt nyugodtan és kellő római nosztalgiával elolvastam.

Szeretettel, igaz barátsággal
köszönt öreg híved: Cs.

4. Ez a levél egy vitára hivatkozik, amely az 1983. őszi-téli Nemzetőr számokban bonyolódott-zalott le, Újváry Sándor, két orvos, egy bostoni, egy neuburgi és egy ír könyvtárigazgató között. Mi történt? A fentemlített Újváry kiadású kötet Budapesten is kiadásra került. Mi több, Cs. Szabó 1982-ben személyesen is megjelent Pesten, előadást tartott a görögökről. „Ahol közel negyven éve abbahagytam..." idézte nekem is, extemporae, Londonban, pesti előadásának nyitányát.

Az akkori ultrák szerint Csé két hibát követett el. Az elsőt, hogy hazament „a Kádár rezsimbe". Volt, aki idekintről ezt a lépést „hazaárulásnak" minősítette. (Mintha azt a régen kiárusított hazát megvehette volna valaki.) A másik, hogy az Újváry által kiadott könyvét az otthoniak ukmuk-fuk átvették-átvehették tőle. Ezen főbenjáró bűnök ügyében esdekeltem én feloldozásért.

Az „ügyhöz" tartozik, amit eddig nem mondtam el. Én 1975 óta rokon- és Duna-látogatóként rendszeresen jártam haza. Az irodalomban nem szerepelhettem, kivéve a Kéry László szerkesztette Nagyvilágot. Cs. — velem — azt üzente neki, hogy akkor megy, ha „műveit kiadják". Kéry — általam (azaz általam is) — azt üzente vissza, hogy „Shakespeare-rel kezdjük". Cs. Szabó tehát hazalátogatott, előadást tartott, műveinek a kiadása megindult, és ez, szerintem, természetes és kívánatos folyamat volt. Lelkét nem adta el Kádárnak, fullajtárgóréinak sem. Amit leírt, azért felelősséget vállalt akkor is, és halála napjáig is.

Nagy jellem volt (bár nem feddhetetlen), nagy író (bár nem minden műfajban), a század, és talán minden idők legjelesebb, a mi nyelvünket művelő esszéírója. A *magyar Montaigne.*

Végezetül annyit még, hogy egy másik összefüggésben, a Cs. Szabó írások egészében, ez a négy levél morzsányi hozzájárulás. Köteteinek kiadása, egy ideig, halála után is folytatódott. Magyarországon kiadott műveinek nincs bibliográfiája, ha volna, kb. 50 kötetnél és kb. 700 „cikknél" tartanánk. Az egész életművet tekintve Róla írt átfogó életrajz, monográfia, kritikai értékelés sincs, csupán részlettanulmányok, könyveiről írt recenziók. Vajda Miklós adós a magyar irodalomtörténetnek azzal, hogy beigért Cs. Szabó könyvét — legalábbis az otthoni évekre vonatkozóan — megírja. Közel a halála előtt „Csé", a levelezéséről szólva, ezt mondta nekem: „Tudod, nem a minőségét, csupán a méretét tekintve, levelezésem eléri a Voltaire-i tízezret." (Kossuthot is mondhatott volna.) Ez a magas szám részben abból adódott, hogy életének utolsó harminc évében nem írt recenziót, viszont köszönőleveleiben gyakran kitért a neki küldött könyvek méltatására. A kapott, beszerzett és vásárolt könyvek ezrei Gloucester Mews-i lakásának kocsiszínből átalakított könyvtárában mind megmaradtak és — halála után — a sárospataki kollégium révébe jutottak. Tehát, emlékezzünk, most, halálának tizenötödik évfordulóján, a kettős adósságra: szükség van egy Cs. Szabó *monográfiára* és *bibliográfiára.*

Mindent belülről látunk

Varga Amár László tíz képe az ARTE Galériában

A színek belülről sugároznak, nem a fény objektív tér- és formaérzékítő szerepével foglalkoznak, hanem egy magától értetődő belső képzeletvilág jeleit közvetítik. Minden képnek van valamiféle alaptónusa, legtöbbször a barnán átderengő vörösesbíbor, és ebből sejlik elő egyké, a motívumot megérintő, világító szín, a kobalt, a berlinkék, a kikericssárga és a többiek. Furcsa, visszafojtott kolorizmus Varga Amáré, talán ha a tudálékos színelméletek rendszerét kérnénk számon tőle, itt-ott pontatlan is, azonban Varga Amár László gondoskodik róla, hogy semmit se kérhessünk számon tőle. Olyan önfeledt természetességgel telíti meg a képmezőt, mintha az általa megfestett motívumokat egyáltalán nem lehetne másként megjeleníteni, másképpen látni, csak úgy, ahogyan ő látja, ahogyan ő jeleníti meg őket. Vagy méginkább, ahogyan maguktól megjelennek. Hiszen a festő beavatkozása csaknam észrevehetetlen, mintha nem is festett képeket látnánk, hanem saját képzeteink sejlenének föl a képkeretekben.

Azért is meglepő ez a szinte túlzott közvetlenség, mert hiszen a festő nem magánábrándjainak megidézésével foglalkozik, a kollektív emlékezetet kutatja, benne téved el, előtte torpan meg, megfejtésének rugaszkodik neki makacsul újra meg újra, sokszor már nem is törődve a megfejtésre váró, vagy nem is váró titkokkal. Témái többségének kultúrtörténeti, történeti gyökere van.

A sokat idézett mesterre, Böcklinre ezen a kiállításon a Léda hattyúval című kép emlékeztet. A képet a festő számtalan alakban megfestette már. Ez a mostani változat egyszerre idézi fel a témával vívott harc tapasztalatait, és hagyja el az idő folyamán feleslegesnek bizonyult érzelmi felhangokat, s enged több teret a mitológiából sugárzó, mindent átható bizonytalanságnak. Ezen a képen is, mint a mitológiai Léda történetében, egyszerre van jelen a teljes bizonyosság és a teljes bizonytalanság. A hatttyú képében Lédával nászra kelt Zeusz, ebből a nászból kelt ki az a kék tojás, amely Helénát rejtette. Ezt mindenki biztosan tudni véli. Kerényi Károly azonban sorolja a kétségeket. Léda nem görög név. A lükiaiaknál nőt jelent. Zeusz tehát az örök nővel egyesült, s így keletkezett a világtojás. Vagy Léda Tündareosz spártai király felesége lett volna, s véletlenül akadt rá a Helénát rejtő tojásra? A vég nélkül sorolható változatok mégsem bizonytalanítják el a történetet. Jelképpé emelik, távlatot nyitnak neki.

Ez a távlatosság süt fel a Bem-szarkofág felett is. A három nemzet szabadságát szolgáló legendás tábornok nemcsak gyakorlatias katona, hanem a történelem alakváltó szelleme is volt egyben. Varga Amár képein a tarnówi szarkofág számtalan változatban és megvilágításban jelenik meg, hol meztelen hurik táncolnak „Osztrolenka véres csillagának" koporsója felett, hol kartácstűz világítja meg a koporsót tartó oszlopokat, hol új égitestként azurkék ágyúgolyó lebeg fölötte, maga a számunkra olyannyira, talán túlontúl is fontos, ezer keserűséggel is teli tizenkilencedik századi történelem, amelynek elmúltával mintha identitástudatunk is végleg odalett volna.

A kiállítás harmadik fő motívuma — az óriási emberfejben sétáló, nézelődő alak — allegorikus szemléletével még a tizenkilencedik században, Tompa Mihály nosztalgikus verseinek körében marasztal bennünket, s így jeleníti meg a festő mindent belülről látunk ars poeticáját, de az óriási neonreklám-emberfej mintha a mai Váci utca felett villódzna, s benne korunk felesleges embere tűnődne ironikus semmirekellőségén.

Minél többet szeretnénk látni és tudni, annnál inkább saját képzeletünk rabjaivá válunk. Igen, ez a beismerés is ott bujkál Varga Amár László folyton-folyvást újrafestett, átfestett képeiben. A rengeteg változat nála nem az akadémista festők vázlatkészítő hevületéből fakad, ő nem a majdan megfestendő, részleteiben, kompozíciójában kiteljesítendő kész kép előkészületeit végzi. Varga Amár műhelyében nincsenek vázlatok, nincs előkészület és nincs összegző mű. Örökös készenlét van. A kiválasztott, a felbukkanó motívum minden egyes megközelítése a maga nemében teljes egész, mindegy, tenyérnyi vagy fél falnyi terjedelmű és befejezett, habár — mint ezt sok sok példa mutatja — a festő kezeügyében maradva bármikor átértelmezhető, átfesthető.

Oláh János

Varga Amár László 1955-ben született Budapesten. 1979-ben szerzett diplomát a Magyar Képzőművészeti Főiskola festő szakán. 1980-ig művészképzős volt. 1975-ben megnyerte a Főiskola portrépályázatát, 1984-ben és 1988-ban Rómában a Ghi Alapítvány nemzetközi festészeti díját. Ő képviselte Magyarországot 1990-ben Krakkóban az Európa Tanács kulturális tanácskozása alkalmából rendezett nemzetközi kiállításon. 1998-ban a Borkultúra országos képzőművészeti pályázatán első díjat kapott.

ARTE Galéria és Aukciós Iroda

1053 Budapest, Ferenczy István utca 14. Telefon/fax: 317-4423
Nyitva: hétfőtől péntekig 10-18 óráig. Galériavezető: Marsó Diána.

Varga Amár László

kiállítása megtekinthető 1999. szeptember 20-26-ig.
a művésszel 1999. szeptember 23-án, szerdán
16 és 18 óra között találkozhatnak az érdeklődők.

A lapban közölt képek a helyszínen megvásárolhatók.

VARGA AMÁR László

MAGYAR NAPLÓ

A MAGYAR ÍRÓSZÖVETSÉG FOLYÓIRATA

A megrendelő neve:

.....

Kézbesítési cím: □□□□ .....

.....

Telefonszám: .....

Előfizetem ..... év ..... hónaptól

☐ a Magyar Naplót ☐ a Székelyföldet (Csíkszereda)

☐ a Művelődést (Kolozsvár) ☐ a Kalligramot (Pozsony)

☐ a Látót (Marosvásárhely) ☐ az Üzenetet (Szabadka) és

☐ a Bécsi Naplót számonként 196 Ft-os áron:

☐ félévre 1176 Ft, szomszédos országba 3498 Ft, egyéb külföldi országba 20 USD

☐ egy évre 2352 Ft, szomszédos országba 6996 Ft, egyéb külföldi országba 40 USD

Az előfizetéshez ☐ csekket, ☐ számlát kérek.

.....

a megrendelő aláírása

VÁLASZ-LEVELEZŐLAP

Belföldre bérmentesítés nélkül felodható. Az esedékes díjat a címzett fizeti.

MAGYAR NAPLÓ

Budapest

Pf. 15

1406

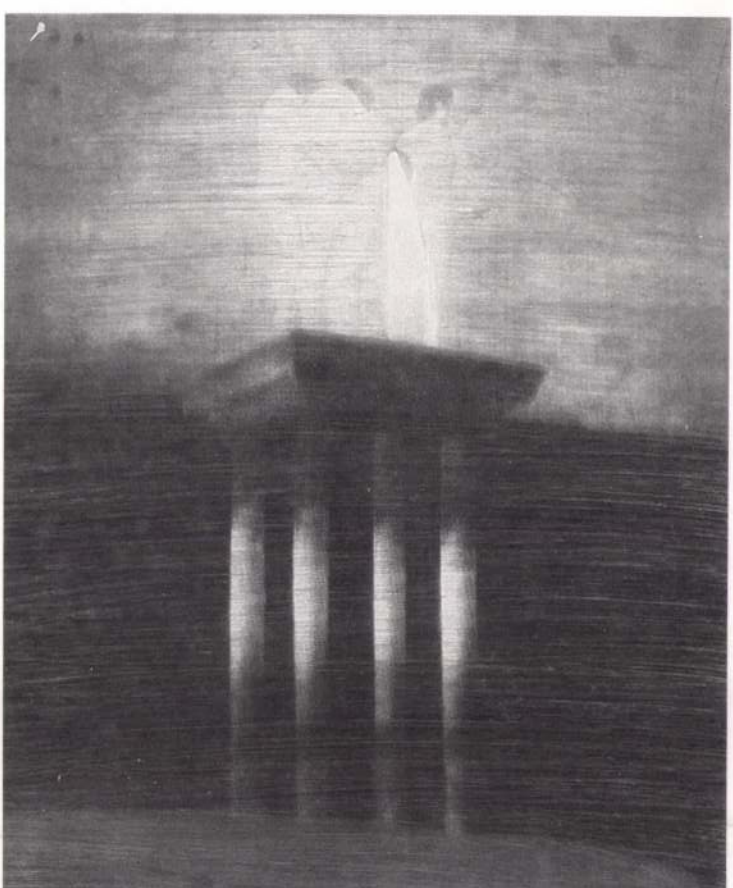
AMA'R '91

Varga Amár László

M. Nemzet
1992. nov. 18.

VARGA AMÁR LÁSZLÓ festőművész kiállításának megnyitója ma este hat órakor lesz a Vizivárosi Galériában (Budapest II., Kapás u. 55.) A tárlat december 13-ig tekinthető meg.

ÓTEREMBEN

izonyosságok

Fareliefjein aprólékos gonddal faragja meg ugyanezt. Bronzplakettjein a legkonkrétabb, itt a jelek felismerhető népművészeti formát öltenek. Mindezt Halmy igen áttételesen és emelkedetten foglalja művészetébe, és olyan – sokszor az anyagszerűség határát is átlépő – mívességgel, hogy a fadombormű már-már kerámiának hat, festményei pedig fotótechnikai eljárást sejtetnek. A visszautalás azonban sohasem erőszakolt. Halmy tömören és tisztán fogalmaz. Úgy szólalnak meg művei, ahogy egy Kodály-feldolgozásban a népzenéből kölcsön vett ismerős, de átköltött dallamok.

VISSZATÉRŐ MOTÍVUMOK jellemzik *Varga Amár* László festményeit is a Godot Galériában. Mint aki nem tud és nem is akar elszakadni múltjától, újra és újra megfesti az egyszer már megtalált figurákat és formákat. Úgy gondolja, ha már megfestette, sajátjának érzi, tiszteletben kell tartani és megbecsülni őket, akárcsak az édesanyjától átvett Amár nevet. Csak azt teszi a vászonra, amit már többszörösen átformált, és magáénak tart. Olykor az érlelési folyamat tíz–tizenöt évig is eltart, addig dolgozik egy-egy képen, amíg belső elégedetlensége sarkallja.

Egy félig háttal álló férfi, aki egymagában tűnődik az üres térben: jelenléte tökéletes jelen nem levés. Bizonytalan ottlét, amit csak érezni lehet, de szavakkal kifejezni nemigen. Révedezés a jelen és a múlt határán. A múlt emlékei közül női figurák bukkannak föl, az emlékezés mítoszt teremt köréjük, ettől felragyognak, lebegnek a képzelet és a valóság határán. Csak az a biztos, ami bizonytalan, mert érzéseink is ilyenek.

Nem árt néha újra elővenni és átvizsgálni emlékeinket, mi az, ami elhullott belőlük, mint az arcvonások, amelyeknek már nincs jelentőségük, hiszen nem ezekhez ragaszkodunk, hanem csak az élményt őrizzük tovább, amelyet bennünk keltettek. Néha az emlékkép tárgyi formát ölt: a szarkofág mértani formája mögül árnyékként mozdul a kardját kivont figura. Szűkszavú vallomások, tőmondatos utalások Varga Amár László képei. De nagyon emberiek, és mindig őszinték.

(Halmy Miklós tárlata a Víziváros Galériában március 2-ig tekinthető meg, Varga Amár László képei a Godot Galériában március 10-ig láthatók.)

Fekete Judit

VARGA Amár László

M. Nemzet, 2000 II 18.

A Godot Galéria tisztelettel meghívja Önt és barátait 2000.február 4.pénteken 18 – órára

VARGA AMÁR LÁSZLÓ

VÁLTOZATOK

című kiállításának megnyitójára.

A kiállítást megnyitja

Sárosdy Judit művészettörténész

A kiállítás megtekinthető 2000. február 25 – ig
Nyitvatartás : hétfőtől péntekig 10–18 –óráig
Ettől eltérő időpontban előzetes egyeztetéssel a 322-52-72-es telefonszámon.
Cím: Budapest, VII. Madách út 8.

STUDIO GODOT GALÉRIA

1075 Madách u.8 Tel.: 322-5272

CARPE DIEM
Borszerviz
Tel: 349-99-71

Tel.: 312-
INNO-MARKT

AMÁR

Egis	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
EHEP	–	–	–	–
Elmű	18000	18083	18200	2097
ÉMÁSZ	5910	5876	5995	250
Éptek	–	–	–	–
Eravis	3800	3800	3800	2
Eravis elsőbbségi	–	–	–	–
Fevitab	–	–	–	–
Fevitan	–	–	–	–
Fotex	154	151	152	448294
Fűzfői Papír	–	–	–	–
Gardénia	360	354	360	2226
Garagent-Excel	–	–	–	–
Globus	2400	2485	2500	31913
Graboplast	2725	2812	2815	218368
HBW	–	–	–	–
Human	2320	2334	2330	8378
Humet	120	117	119	499627
Hungagent	–	–	–	–
IBUSZ	595	595	595	1
Inter-Európa Bank	12000	12701	13300	5541
Kékkúti Ásványvíz	2320	2311	2305	24889
Konzumbank	–	–	–	–
Konzum	130	129	150	1005
Kartonpack	–	–	–	–
Matáv	2420	2338	2355	3138206
Mezőgép	1940	1942	1945	34526
MiZo	450	450	450	1040
Mol	5155	5137	5145	625218
Nabi	5695	5645	5695	4441
Novotrade	–	–	–	–
OTP	16180	16026	15975	234249
OTP elsőbbségi	7180	7006	6980	546[illegible]
Pannonflax	800	781	770	337[illegible]
Phylaxia	145	143	143	1152[illegible]
Pick	11605	11480	11495	1570[illegible]
Pannonplast	6580	6554	6505	15175
Prímagáz	2920	2863	2850	3906
Pannon Váltó	695	695	695	90
Quaestor	–	–	–	–
Rába	2395	2425	2415	146450
Richter	19100	18731	18900	132056
Rizikó Factory	–	–	–	–
Skála-Coop T	–	–	–	–
Styl	–	–	–	–
Synergon	3395	3441	3500	42362
Titász	7780	7801	7800	602
TVK	5380	5182	5195	176831
Virginia	–	–	–	–
Zalakerámia	2520	2555	2540	218124
Zwack	8850	8789	8800	758
Kárpótlási jegy	506	502	500	20039

(Fo

VISSZATÉRŐ MOTÍVUMOK jellemzik *Varga Amár* László festményeit is a Godot Galériában. Mint aki nem tud és nem is akar elszakadni múltjától, újra és újra megfesti az egyszer már megtalált figurákat és formákat. Úgy gondolja, ha már megfestette, sajátjának érzi, tiszteletben kell tartani és megbecsülni őket, akárcsak az édesanyjától átvett Amár nevet. Csak azt teszi a vászonra, amit már többszörösen átformált, és magáénak tart. Olykor az érlelési folyamat tíz–tizenöt évig is eltart, addig dolgozik egy-egy képen, amíg belső elégedetlensége sarkallja.

Egy félig háttal álló férfi, aki egymagában tűnődik az üres térben: jelenléte tökéletes jelen nem levés. Bizonytalan ottlét, amit csak érezni lehet, de szavakkal kifejezni nemigen. Révedezés a jelen és a múlt határán. A múlt emlékei közül női figurák bukkannak föl, az emlékezés mítoszt teremt köréjük, ettől felragyognak, lebegnek a képzelet és a valóság határán. Csak az a biztos, ami bizonytalan, mert érzéseink is ilyenek.

Nem árt néha újra elővenni és átvizsgálni emlékeinket, mi az, ami elhullott belőlük, mint az arcvonások, amelyeknek már nincs jelentőségük, hiszen nem ezekhez ragaszkodunk, hanem csak az élményt őrizzük tovább, amelyet bennünk keltettek. Néha az emlékkép tárgyi formát ölt: a szarkofág mértani formája mögül árnyékként mozdul a kardját kivont figura. Szűkszavú vallomások, tőmondatos utalások Varga Amár László képei. De nagyon emberiek, és mindig őszinték.

(Halmy Miklós tárlata a Víziváros Galériában március 2-ig tekinthető meg, Varga Amár László képei a Godot Galériában március 10-ig láthatók.)

Fekete Judit

VARGA AMÁR LÁSZLÓ

MAGYAR NEMZET 2000 II 18

A Szekszárdi Művészetek Háza
tisztelettel meghívja Önt
1998. március 4-én szerdán
17 órakor

VARGA-AMÁR LÁSZLÓ

festőművész

VÁLTOZATOK

című kiállításának
megnyitójára.

A kiállítást megnyitja:
SZABÓ ERNŐ

A kiállítás megtekinthető:
1998. március 4-től április 26-ig
naponta 9.00–17.00-ig • hétfőn zárva

SZEKSZÁRD, 1998

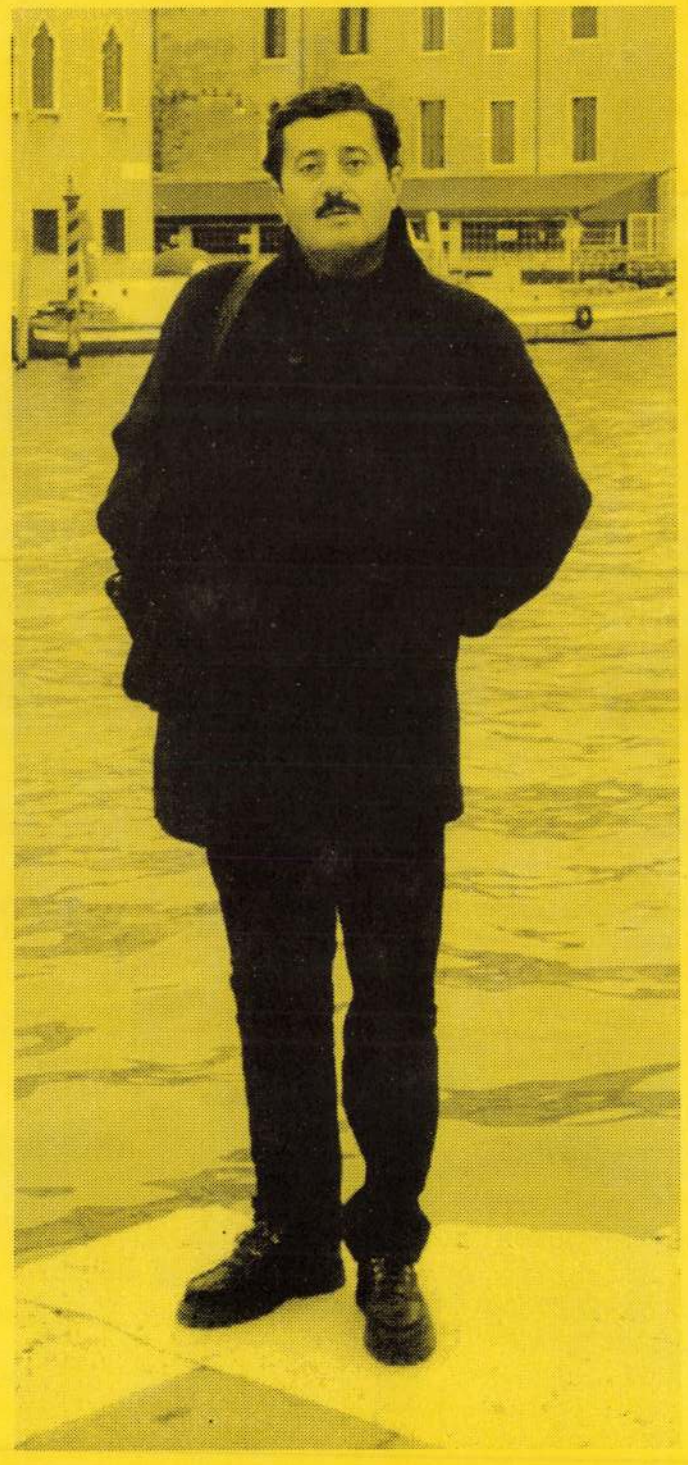

MŰVÉSZETEK HÁZA
SZEKSZÁRD

MEGHÍVÓ

NÉPSZABADSÁG

Egységet

Most egy évtizede, Moszkvában tanácskozásra gyűltek össze a világ kommunista és munkáspártjainak vezetői és nyilvánosságra hozták azokat a dokumentumokat, amelyek irányt mutattak a világ forradalmi mozgalmainak a szocializmusért, a demokráciáért, a nemzeti függetlenségért és a békéért folytatott harcukban. A nemzetközi helyzet kiélezettsége jellemezte akkor a világ állapotát. A hidegháború jege éppen hogy csak olvadozni kezdett, amikor a háborúra spekuláló imperialista körök az egyiptomi Szuez-csatorna és a hazánkban kirobbantott ellenforradalom segítségével kívántak gátat emelni a számukra nem kívánatos fejlődés *útjába*, *a világszerte* csapást mérni a haladó erőkre és azok legszervezettebb és legmesszelátóbb osztagaira, a kommunista pártokra. Terveik kudarcot vallottak, győzött a szocialista országok egységes felépítése, összefogása, a szocialista társadalmi rendszer ereje és elsőrangú képessége.

A szocialista országok testvérpártjainak nyilatkozata joggal ál-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG
1967 NOV 22

Varga András

1021

NÉPSZABADSÁG

Emlékművet avatnak a Varjú-tanyán

(Tudósítónktól.)

Fertőszentmiklós és Röjtökmu-zsaj között, egy erdei tisztáso állt a legendás *Varjú-tanya*, amelynek tulajdonosai a közeli sűrű bozótban épült bunkerbe politikai üldözötteket rejtegettel a világháború utolsó éveiben. Eb ben a bunkerben működött az il legális KMP egyik sejtje: ellen állást szerveztek, menedéke nyújtottak, betegeket ápoltak, tit kos megbeszéléseket tartottak fegyveres harcra készültek. *A bunkertől, illetve a tanyától alig párszáz méterre SS-alakulat tá borozott s német katonai repülő tér is működött.* Nemcsak kom munisták jártak és laktak a Var jú-tanyán, hanem különböző pártállású baloldali hazafiak is.

A *Varjú-tanya* vályogból ver épülete azóta romba dőlt, fűlepte dombbá változott. Ezen a dom bon helyezik el s avatják novem ber 26-án a *Varjú-tanya* mártír jainak emlékművét. Ezt a *Kapu város* élő szobrászművész, Varg *András* készítette, aki szintén bunker lakója volt. Az emlékmű avatás napján *megrendezik Varjú-tanya egykori lakóinak ta lálkozóját is.*

● *Emberek, sorsok*

Malkócs József, a cigányfúró-készítő

Fiával és unokáival – Szentes, Nyíri köz 4. számú – otthonukban beszélgettünk.

A fia édesapjáról mondja: „Szabadkán született 1892-ben. Cigány, magyar és szerb nyelven beszélt. Én is. A századforduló éveiben a cigányok még vándoroltak. Apám és anyám (Kolompár Rozália) Szegváron, illetve Szentesen telepedett le. A város északi részén, magyarok lakta környezetben, a Nagy Sándor utca 20. alatti telken építették fel kis otthonunkat. Így a hagyományos cigánytelepi életformából kiléptek. Én 1912-ben születtem, a húgom 1914-ben. Apám a békéscsabai 101-es gyalogezred egyik századában egyedül volt cigány, végigharcolta a háborút Lembergtől a Piave folyót szegélyező hegyekig.

Szüleink a béke éveiben tavasztól őszig tapasztást, meszelést vállaltak kőművesmestereknél és gazdálkodóknál – pénzért és természetbeni járandóságokért. Apánk otthonunk udvarában kis műhelyt és kohót épített. A kecskebőrfújtatót kézzel-lábbal működtette. A füst az ajtónyíláson ment ki. A kohóból kiszedett acélhuzalokból a földön lévő vasútisín-darabon ülve kovácsolta, alakította ki a néhány milliméteres és a több centiméteres cigányfúrókat, majd reszelővel formálta és élezte. Így tevékenykedett késő ősztől tavaszig. Szerszámaival nevet szerzett magának. Ácsok, asztalosok, bognárok, fúró-faragó emberek otthununkban, piacokon, vásárokon vették meg a számukra szükséges szerszámokat.

1945–46-ban, a Csongrád–Szentes közötti Tisza-híd újjáépítésekor édesapám készítette a fúrókat, majd a MÁV-nál dolgozott évekig. Munkájáért megbecsülték. Nyugdíjazása előtt kapott egy acél zsebórát. Családunk szegény sorban élt, de becsületesen.

Édesapám szorgos, kevés beszédű volt. Olykor az asztalra tette tamburáját, és muzsikált nekünk, majd később az unokáinak. Együtt dalolgattunk. Tőle tanultunk meg zenélni.

Malkócs József, aki a fúrókészítés elismert szakembere volt. (Fotó: Schmidt Andrea)

Kőművességet tanultam, majd magyar származású leánnyal kötöttem házasságot. Gyermekeink: László asztalos, Ernő gépész, Jenő ív- és lánghegesztő lett, Rozália pedig ápolónő. Édesanyám mghalt, majd 1975-ben apám is, feleségem pedig 1979-ben. Ekkor eladtam házunkat, Ernő fiammal vettünk egy lakrészt, ők gondoskodnak rólam. Gyermekeim segítségére nagy szükségem van, mivel érszűkület miatt a bal lábamat amputálni kellett. Létminimum alatti nyugdíjamból szegényesen élek. De Ernő és Jenő évtizedes munkaviszonyuk után munkanélküliek."

Ők – októberi beszélgetésünkkor – kijelentették: „Munka nélkül nem tudják elképzelni további életüket". Magukért és gyerekeikért aggódnak. Ugyanis a negyedik Malkócs generációnak kilenc leány és hat fiú tagja van. A családalapító ős tisztelik az utódok. Zsebórája ma is mutatja számukra az időt.

Az ősök példája köti össze a dolgozni tudó és akaró Malkócs család tagjait. Egy részük jelenlegi helyzete nem mondható megnyugtatónak. Szegényesen, szerényen, de becsületesen élnek, mint elődeik. Bíznak, hogy jobbra fordul sorsuk, ha munkát kapnak. Maguknak zenélnek, így vigasztalódnak.

KÁTAI FERENC

Nem tanácsos disszidálni

Az afrikai eredetű kubai szekta, a yoruba vezető papjai év elejei felhívásukban eltanácsolták a kubaiakat attól, hogy illegálisan elmenekűljenek az országból, mert a cápák martalékává válhatnak.

A babalawók, a titokzatos szertartások tudói összejövetelükön az istenek jelzéseit követve megjósolták: mi vár az új esztendőben a szigetország lakóira. Eszerint a földön a krokodil, a tengeren pedig a cápa lesz az úr. „Hazánk életének e nehéz pillanataiban, a nemzet megóvása és az eddig elért vívmányok megvédése érdekében gazdasági engedményeket kellett tenni" – mondták a dollárral üzletelőkre és a kialakulóban lévő maszek-rétegre utalva. „Így felbukkantak a hálátlan, hazug, kapzsi emberek, a tolvajok. Ők azok, akik el akarják hagyni hazájukat, de döntésükkel kihívják a sorsot maguk ellen, s felfalják őket a cápák" – jövendölték a derék varázslók, a Castro-rendszer propaganda-nyelvezetétől alig különböző üzenetükben. Az összejövetelen felszólították a közösség tagjait, hogy tagadják meg a szertartást azoktól, akik disszidálási tervükre kérnek áldást az istenektől. A jóslatnak annyi valóságalapja kétségkívül van, hogy a szigetországból menekülők legtöbbje csónakokon, összeeszkábált lélekvesztőkön próbál átsodródni a Kuba és Florida déli partjai közötti mintegy 150 kilométeres tengerszakaszon. Márpedig az utóbbi években ugrásszerűen nőtt a számuk, míg 1990-ben csak 467-en, 1992-ben már 2557-en, tavaly pedig 3656-an jutottak át a tengerszoroson. Arra azonban nincs adat, mennyien vesznek a tengerbe, s holttestük valóban a cápáknak nyújt táplálékot.

A jórészt a mai Nigéria területéről Kubába hurcolt néger rabszolgák hozták magukkal a yoruba vallást, amely azután a szigetországban keveredett a katolicizmussal. A két hitvilág vegyítéséből kialakult úgynevezett santería sajátos szertartástrendszer, amelyben a kereszténység legismertebb szentjei egy-egy pogány istent testesítenek meg.

● *Frakcióvezetők a Hatvani-ügyről*

Ha igaz, lemondani, ha nem, megkövetni

A Kurírban megjelent egy cikk, amely szerint Hatvani Zoltán, szegedi kisgazda városatya az 5-ös út mellett lévő, bérlő által üzemeltett büféjében sápot szednek a parkolók környékén portyázó örömlányoktól. Napi ötszáz forint fejében annyiszor fürödhetnek, ahányszor csak akarnak, ahányszor munkájuk megkívánja.

Tegnapi számunkban közöltük Hatvani úr véleményét az ügyről. Felháborodottan tiltakozott, egy szó sem igaz a rágalmakból, politikai ellenfelei kívánják őt lejáratni.

A szegedi önkormányzat frakcióvezetőit és a közbiztonsági tanácsnokot kerestük meg. Megkérdeztük, mit szólnak az újságcikkhez, annak állításaihoz.

Dr. Szilvássy László (KDNP): – Fölháborítónak tartom, amikor egy bulvárlap alaptalanul meggyanúsít egy önkormányzati képviselőt. Ez ellen senki nem lehet bebiztosítva. Természetesen föltételezem, hogy mindez alaptalanul történt. Nem hiszem, hogy az egész testületre rossz fény vetődne a cikk miatt. Nem tudom megítélni, hogy valóban a kisgazdák belső csatározásai húzódnak-e meg a háttérben, mint Hatvani állítja, ugyanis nem ismerem a párt belső életét.

Dr. Náfrádi Zoltán (Fidesz): – Nehéz dolog. Mielőtt véleményt mondanék, jó lenne tudni, igazak-e az állítások vagy hamisak. Ha igazak, akkor nem illene tovább közszereplést vállalnia a képviselőnek. Hatvani megnyilvánulásait eddig is a szélsőségek jellemezték, ezért nem okozott különösebb meglepetést számomra az írás.

Dr. Tichy-Rács Csaba (független): – Nem hiszem, hogy politikai ügyről van szó. Mindenki ott nyithat büfét, ahol akar. Nem a prostituáltakhoz építették a büfét, ők mentek oda, ahol forgalom van. Etikai vonzata az ügynek? Hadd ne én döntsem el. Ha az egészből semmi sem igaz, akkor bizony súlyos rágalom, amit Hatvanira szórtak.

Dr. Kiss Lajos (MDF): – Az újságcikk tökéletesen alkalmas volt Hatvani Zoltán lejáratására. A kisgazdák párton belüli vitáit, harcát is tükrözheti, belső ügy, ahogy a képviselő véli. Nagyon remélem, hogy mindettől a közgyűlés munkájának megítélését ez a cikk nem fogja befolyásolni, megváltoztatni.

Jenei Ferenc (SZDSZ): – Fogalmam sincs, milyen üzelmei lehetnek Hatvaninak. Ha az állítások igazak, akkor – bár senki nem kényszeríthati rá – illene lemondania. Összeegyeztethetetlennek tartom a képviselői munkával és mélységesen elítélem. Az esetleges politikai színezethez semmit nem tudok szólni, mert nem ismerem a kisgazdák ügyeit. Ha a cikkben írtak hazugságok, akkor nyilvánosan kell megkövetni Hatvanit.

Koha Róbert (közbiztonsági tanácsnok, képviselő): – Ha igaz, amit írtak, akkor nem is tudom minősíteni a dolgot, a politikai kultúra tökéletes lejáratását jelenti. Közbiztonsági tanácsnokként mélységesen elítélem a dolgot. Persze, mindezt először bizonyítani kellene. Egyébként a kisgazdák az ilyen és hasonló esetek miatt jutottak oda, ahol vannak. Hatvaniról mindent és az ellenkezőjét is el tudom képzelni. De! Ha nem igaz, akkor nagyon remélem, hogy a sajtóper ítéletével példát mutatnak, és elveszik a mások lejáratásával hírnevet szerző újságírók kedvét az ilyesmitől.

V. FEKETE SÁNDOR

NE FELEDJE: LAPUNK A KÖZKEDVELT, SZÍNES TELE MAGAZINNAL EGYÜTT IS ELŐFIZETHETŐ!

A TELE Magazinnal lapunk havi előfizetési díja csak 110 Ft-tal emelkedik.

ELŐFIZETÉSI IGÉNYÉT BEJELENTHETI:

- **a hírlapkézbesítőknél,**
- **a 62/481-281-es telefonon Németh Andreánál**
- **a lapunkban elhelyezett kivágható szelvényen.**

● *Hódmezővásárhely*

A nyulak bunkós lerohanása

Különös bűnügy körülményeit vizsgálja a Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság. A „hősök" tanyai lakosok, no meg néhány ártatlan házi nyúl. M. E. 42 éves foglalkozásnélküli tanyai lakos arra ébredt, hogy az udvaron mozog valaki. Amint kiment tájékozódni, a nyúlketrecek között két férfi rátámadt, majd bántalmazta. A földre került és eszméletét vesztette. Arra még emlékezett, hogy két házi nyula le volt bunkózva... Amint magához tért, s gyors leltárt készített, kiderült, hogy a ketrecekből öt nyúl hiányzik. A rendőrök rövidesen elfogták R. J. 42 és G. F. 48 éves tanyai lakosokat. Elismerték, hogy csak nyulat akartak lopni. A sértettet, aki rajtakapta őket, „csak" megverték, a nyulakat viszont lebunkózták. Zsákban vitték a zsákmányt G. F. tanyájára. A két, nyúlpástétomra megéhezett tanyai ellen rablás miatt indult kivizsgálás.

Varga András hódmezővásárhelyi. Varga András egy etnikai kisebbség tagja. Varga András cigány. Varga András tizenhárom éves kora óta rajzol és fest. Még nem művész, csak rügy – ahogy Péli Tamás jellemezte –, akit jó kertészek kezébe kell adni. Fantáziálva fest, illetve festve fantáziál. Még elront képeket. Ejt súlyos hibákat is. (Lásd a vörösszalagos Jézust András képében.) Majd kinövi – remélem –, s rátalál a helyes ösvényre. Varga András még formálható, még gyúrható. Plasztikus matéria. Varga András ugyanis még csak tizenöt éves. Ipari tanuló. *(Fotó: Gyenes Kálmán)*

– SZCSZ –

Korlátlan lehetőség

Informatikai megállapodás Vásárhelyen

– Történelmi pillanat, hiszen – több éves szakmai és pénzügyi előkészítés után – az országban elsőként kötünk informatikai együttműködési megállapodást – mondta tegnap dr. Rapcsák András polgármester a hódmezővásárhelyi városházán összegyűlt különböző gazdálkodó szervezetek és oktatási intézmények vezetői előtt.

Az aláírók – a polgármesteri hivatal, a Dégáz és a Démász vásárhelyi üzemigazgatósága, a vásárhelyi Vagyonkezelő és Szolgáltató Rt., a Műszertechnika Holding Rt., a Zsigmondy Béla Víziközműveket Üzemeltető és Fürdőszolgáltató Rt., a Bethlen Gábor Gimnázium, az Állattenyésztési Főiskola, a Kossuth Zsuzsa Szakközépiskola és Gimnázium, az Erzsébet Kórház–Rendelőintézet, a Németh László Városi Könyvtár, a Tornyai János Múzeum, a városi levéltár, a körzeti földhivatal és a városi rendőrfőkapitányság – abból a felismerésből kiindulva, hogy a feladataik ellátásához szükséges információk jelentős részét a leghatékonyabban egymástól, illetve közösen szerezhetik be, továbbá a korszerű információtechnológiát a leggazdaságosabban közösen honosíthatják meg és alkalmazhatják, megállapodtak abban, hogy összehangolják az adatbázisok építését, ezek információs rendszerekbe szervezését, és kölcsönösen segítik egymást e rendszerek létrehozásában.

Az együttműködő felek megállapodtak továbbá abban is, hogy egyeztetik saját informatikai fejlesztési terveiket, s ezek megvalósításában kölcsönösen támogatják egymást. Így összehangolják információs infrastukrúrájuk fejlesztését; törekednek az egységes adatbáziskezelő, szövegszerkesztő és egyéb szoftverek alkalmazására; kialakítják a kompatibilitást biztosító eszközrendszert, és kihasználják a mennyiségi árengedmény lehetőségét, valamint együttműködnek a városi információs hálózat létrehozásában és üzemeltetésében.

Az együttműködés tartalmi feladatainak tervszerű, összehangolt megvalósítása érdekében városi informatikai bizottságot hoznak létre és működtetnek, amelynek feladata lesz az együttműködés tartalmi feladataival összefüggő, a felek által hozott testületi vagy vezetői döntések előkészítése, a döntés végrehajtásával kapcsolatos szervezési feladatok ellátása, a szükséges módosításokra vonatkozó intézkedések kidolgozása, illetve kidolgoztatása, valamint az együttműködés tartalmának időszakonkénti áttekintése.

A bizottságba – amely a január 17-i alakuló ülésen előreláthatóan elkészíti szervezeti és működési szabályzatát, valamint operatív terveket készít a jövőre nézve – egy-egy tagot delegálnak majd az együttműködő felek. Dr. Rapcsák András a bizottság titkárának Palotás Jánost, a főiskola könyvtárának igazgatóját, vezetőjének pedig dr. Engloner Gyulát, az MKM főtanácsosát javasolta. A bizottság ügyviteli feladatainak ellátásáról a város jegyzője gondoskodik.

Annyit megtudtunk még az eseményen, hogy az informatikai rendszer kiépítésével kapcsolatos munkálatok, az optikai hálózat lefektetése még ebben az évben elkezdődik.

Az előkészítésben és a szervezésben oroszlánrészt vállalt a polgármesteri hivatal informatikai irodavezetője, Sillye Béla. Vele váltottunk néhány szót az aláírás után.

● ***Tavaly 20 millió forintot nyertek egy pályázat során az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottságtól (továbbiakban: OMFB).***

– Tulajdonképpen a pályázatnak – amelynek teljes összege 39 millió 100 ezer forint volt – ötven százalékát nyertük meg.

● ***Egy régebbi beszélgetésünk során elhangzott, hogy azért nem kötötték meg a szerződést az OMFB-vel, mert abban voltak tisztázatlan pontok. Hogyan áll most a helyzet? Alátírták már a szerződést?***

– Mára minden pont – köztük a közhiteles térkép alapparamétereinek egyértelműsítése is – tisztázódott. Ezt az OMFB felvállalta, és a különböző kompetens szervekkel (FM stb.) történő tárgyalásokkal nagyon kemény munkával végig is vezette. Olyan paraméterrendszert dolgoztak ki, amely most már minősítési alapszempontot képez. Botka úr, az OMFB elnökhelyettese január 13-án írja alá a szerződést, de az is elképzelhető, hogy már szignálta.

● ***Mikorra várható az optikai kábelhálózat lefektetése? Lehetne-e ezt hónapra pontosan datálni?***

– Hónapra pontosan nem. Ez ugyanis az anyagi feltételek megteremtésén múlik. Sok minden függ a közgyűléstől, az önkormányzati költségvetéstől, a pályázatok sorsától. Itt tenném hozzá: jelenleg is több pályázatunk „fut", hisz egy ilyen informatikai hálózatot – amely szolgálja az egészségügyet, az oktatásügyet, a városellátást és -üzemeltetést – nem lehet szakágazatokra szétválasztani. Az OMFB-nél például újra próbálkoztunk, mégpedig a mecenatúra pályázaton belül.

SZ. C. SZ.

Nyomozás a diplomatalakások ügyében

Háromszori feljelentés-kiegészítés után hétfőn több bűncselekmény alapos gyanúja miatt nyomozást rendelt el a diplomatalakások ügyében az Országos Rendőr-főkapitányság. A Diplomáciai Testületeket Ellátó Igazgatóság bérlakásainak elcserélése során történt visszaélések gyanúja miatt két hónappal ezelőtt Jeszenszky Géza és Szabó Tamás miniszterek tettek büntető feljelentést.

Garamvölgyi László, az ORFK szóvivője hétfőn elmondta, hogy időigényes munka volt a feljelentésben szereplő 228 lakással kapcsolatos iratok beszerzése, illetve tanulmányozása. Ennek során a megszerzett adatok és vizsgálatok eredményeként az ORFK több bűncselekmény elkövetésének alapos gyanúját állapította meg és elrendelte a nyomozást.

Az ügy részleteiről a nyomozás későbbi szakaszában ad tájékoztatást a rendőrség.

Varga András felv.

Legelőször a negyvennyolc szolgálati lakás kelt el

Az átalakulás nem könnyű a gorzsaiaknak sem

● ***Januártól már saját munkahelyükre fáj a foguk ● Sertéstelepet vitt az angyalka a dolgozóknak ● Gombát termeszt az új gazda a marhaistállóban***

Dobra vertek Gorzsán minden eladhatót

Az átfestett cégtábla mögötti, a tényleges átalakulásról a Gorzsai Mezőgazdasági Részvénytársaság igazgatója, Berta Gyula tájékoztatta lapunkat.

– A néhai Gorzsai Állami Gazdaság átalakulásának folyamata 1992-ben kezdődött, gyakorlatilag kettős céllal – mondta az igazgató úr, miközben hellyel kínált a múltban is, ma is hangulatos irodában. – Egyrészt az az alapvető szempont vezérelt bennünket, hogy összeállítsuk, majd értékesítsük a gazdaság területén lévő, önállóan, földterület nélkül is működtethető termelési egységeket. Másrészt – bizonyos profilok meghagyásával – az ÁVÜ-vel és az FM-mel egyetértésben megteremtsük a részvénytársasággá alakulás feltételeit.

Berta Gyula igazgató: „A dolgozók sajátjuknak érzik a gazdaságot. Reméljük, mi nyerjük meg a pályázatot"

● ***Visszaemlékezve erre az időszakra, nem ment minden zökkenő nélkül...***

– Az átalakulás természetes nehézségeit is átéltük, mindenekelőtt az emberi oldalát tekintve. Dolgozóink létszámát az 1991-es esztendeihez viszonyítva közel kétszázzal csökkentettük. De nem volt könnyű a mezőgazdasági üzemek és bizonyos régi épületek értékesítése sem. Hogy mást ne mondjak: a többszöri meghirdetésre több mint félmillió forintot költöttünk. Az eladás gondjait persze elsősorban nem a vevők hozzáállása, hanem pénzügyi nehézségek okozták. Mindenesetre végül sikerült elérni, hogy az eladható egységeket mintegy 70-80 százalékban dolgozóink vagy azok hozzátartozói, munkanélküli családtagjai vásárolták meg pályázat útján. Legelőször negyvennyolc szolgálati lakás kelt el, legutoljára pedig – éppen karácsony előtt – az 500 férőhelyes földeáki sertéstelep, amely harminc dolgozónak biztosít munkahelyet. De volt több olyan épületünk, istállónk is, amelyekben az új gazdák ma már gombát termesztenek vagy csirkét nevelnek.

● ***Milyen árért adták el végül is az épületeket? Mibe került például az értékes sertéstelep?***

– Az önállóan hasznosítható épületekért összesen mintegy 45-50 millió forintot kaptunk. A földeáki sertéstelepet – jószágállománnyal, takarmánnyal, épülettel együtt – ugyanennyiért értékesítettük. A dolgozók ezt tíz éven keresztül törlesztendő hitelre vették meg.

● ***Mi maradt meg a „fogyókúra" után, ami a részvénytársaság, illetve a jövő alapjait képezi, képezheti?***

– Mindenekelőtt a fő profilt említeném, a szarvasmarhaágazatot, valamint a gépjavító-, a traktor- és a szárítóüzemeket. Ehhez, illetve a „fogyókúrához" kapcsolódik viszont egy nagy problémánk is, nevezetesen a jelentősen lecsökkent földterület. Az eredeti 5900 hektárunkból ugyanis – a kárpótlás következtében – mindössze 1558 hektár állami tulajdonú föld maradt. Ez pedig semmiképpen sem elegendő a szarvasmarha-állomány takarmányának biztosításához. Számunkra ehhez körülbelül 2500-2700 hektár kellene. Óriási probléma még, hogy a központi, 960 férőhelyes gorzsai szarvasmarha-telep közelében egyáltalán nem maradt takarmánytermő terület. Ezért a jószágoknak 13-17 kilométerről kell hordani az eledelt. Ennek költségét pedig messze nem bírja elviseli a 25 forintos extratejár, különösen akkor nem, amikor a közvetlen költségeket is nehezen nyeli le a telep. Mindennek terhével az új tulajdonosoknak is számolniuk kell, miután – mint tudja – januárban az rt.-t, tehát a gazdaság egyben maradt részét is meghirdeti az ÁVÜ. A beérkezett pályázatok alapján pedig eldöni, ki lesz az új tulajdonos.

● ***Hogyan élik ezt meg a dolgozók, milyen eséllyel indulnak a versenyben saját munkahelyükért?***

– Meglehetősen nehéz napokat élnek, élünk át mostanában, de megvan a reményünk arra, hogy sikerül megtartani munkahelyünket. Erre biztatást ad egyrészt a vagyonügynökség hozzáállása, másrészt pedig a dolgozók által létrehozott közösség, amelyben az állandó dolgozók hetven százaléka vesz részt. Így – élve a törvény adta lehetőséggel – a munkavállalói részvénytulajdonosi program keretében maguk vásárolják meg a gazdaságot készpénzért, kárpótlási jegyért vagy akár E-hitelre. Én úgy érzem, mindenki mindent megtesz azért, hogy mi nyerjük meg a pályázatot, hiszen az itt maradt dolgozók sajátjuknak érzik az Agrogorzsa Rt.-t.

A beszélgetést követően körútra indultunk Berta Gyula igazgatóval és fotós kollégámmal az Agrogorzsa Rt. üzemeibe. A dolgozók véleménye – a világszínvonalú technológiával üzemelő 960 férőhelyes tehenészeti telepen vagy az erőgépjavító műhelyben – mindenütt a hallottakat tükrözte. Sajátjuknak érzik a gazdaságot, naponta keményen dolgoznak érte, miként önmagukért is. Érthető, hogy nem akarják elveszíteni.

JOÓ ERZSÉBET

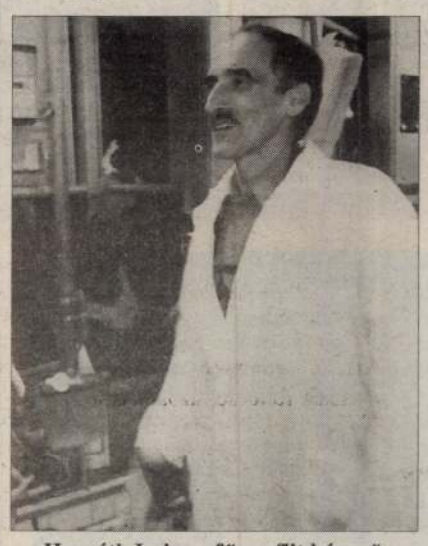

Horváth Lajos a fő profilt képező, számítógépes rendszerű tehenészeti telep vezetője is az esélyeket latolgatja

Az erőgépjavító műhelyben Kardos Péter és Balogh Antal is vásárlója akar lenni saját munkahelyének. (Fotó: Gyenes Kálmán)

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPMŰVELÉS

19[illegible] JUL

Varga András

1021

Kapuvár: Varga András naiv szobrász fafaragásai, Vida Ferencné készítette népviseletek (Fotó: Izes Mihály)

E

dolat

Kossu

Napjainkban — a [illegible] szédít
a diplomáciai események mindenna
tak. A nagyközönség számára azonba
nepélyes külsőségek és a külpoliti
végeredmények érzékelhetőek. Ami
— a diplomáciai tevékenység — jó
rad. Csak ha nyugalomba vonult d
emlékirataikat, akkor tekinthetünk
s egy korszak (saját felfogásukban
A diplomatánál nélkülözhetetlen
ténetírás fontos forrásaivá avatja

ILYEN JELENTŐS FORRÁSMU
„Utazás a múltba" c. műve is. Sze
a magyar közönség előtt, 1964-ben
nek" címmel megjelent művét a *N*
Majszkij négykötetes memoárjaina
főleg az 1938/39-es időszakot is t

Tizenéves festőművész

A vásárhelyi *Varga András* csupán tizenhét éves, de már komolyan fest. Bal kezével rajzol gyönyörű képeket.

– *Mióta festesz?*

– Nagyon régóta rajzolok, de négy éve festek komolyabban. Nem tanított senki, az utóbbi időben *Sonkoly* művész úr rajz szakkörét látogattam. Ha szükségét érzem, szakmai tanácsot kérhetek *Fodor Józseftől* és *Erdélyi Tibortól.*

– *Anyagi támogatást nyújt-e valaki számodra az alkotásboz?*

– Nem. A festéshez szükséges eszközök nagyon drágák, most is csak rajzolgatni tudok emiatt.

– *Mivel festesz és mire?*

– Általában olajjal dekorációs kartonra, de semmilyen rajz-, festészeti eszköztől sem idegenkedem. Legszívesebben a reklámgrafikával foglalkozom, de vannak más jellegű képeim is.

– *Hány kiállításon vettél már részt?*

– Kilencvenháromban voltam egyen, aztán Pesten, tavaly. Ezek után kaptam néhány megrendelést.

– *Melyik iskolában tanulsz?*

– A 602-es ipariban, karosszérialakatos szakmát tanulok. Szeretnék leérettségizni és a Képzőművészeti Főiskolára jelentkezni.

– *Ki látja elsőként a képeidet?*

– Elsőként a családtagjaim, majd barátaim, végül festőismerőseim véleményezik.

– *Mit remélsz a jövőtől?*

– Talán egyszer lesz egy önálló kiállításon, ez a legfőbb vágyam.

SZÉCSÉNYI KATALIN
(Fotó: Veréb Simon)

A Tinivilágc
–eF

VARGA András festő

Reggel Delelőig 1995 dec. 7.

...5: Öt perc a rádióról
...denkinek. 14.10: Klasszikusok
...denkinek. 14.55: Versek. 15.00:
...ek. 15.05: Cseregdi Bandi Párizs-
...n, 1910-ben. Kosztolányi Dezső
...vellája. 15.25: Tudományos mű-
...or. 15.55: Cégér. 16.00: Délutáni
...rónika. 16.10: Mindennapi gazda-
...ság. 16.20: Forró drót a rendőrség-
...hez. 16.25: Népzenei Napló. 17.00:
...Hírek. 17.05: "Magyarországról jö-
...vök..." 18.00: Esti krónika. 18.30:
...Ráadás. 19.00: Hírek. 19.05: Sport-
...világ. 19.30: Jó éjszakát, gyerekek!
9.40: Téli Könyvvásár (1995.)
20.00: Hírek. 20.05: Magyar
...daloskert. 20.30: Határok nélkül.
21.00 Hírek. 21.05: Kossuth-klub.
22.00: Késő esti krónika. 22.30:
...Visszhang. 23.00: Hírek. 23.05:
...Hangversenymúzeum. 24.00. Hírek.
...URH: 6.55-9.00: Körzeti informáci-
...ós magazinok. 18.30: Szlovák nyel-
...vű műsor. 19.00: Román nyelvű mű-
...sor. 19.30: Német nyelvű műsor.
...20.00: Horvát nyelvű műsor. 20.30:
...Szerb nyelvű műsor. 21.00-22.00:
...Az Amerika Hangja magyar műso-
...ra. 23.00-24.00: A BBC késő esti
magyar műsora.

PETŐFI

4.30: Hírek. 4.33: Hajnali dallamok. 6.03: Reggeli csúcs. 7.45: Zöld/sport/reggel. 8.10: Helykereső. 8.20. Rivaldafényben. 8.50: Apró-cseprő – gyerekekről. 9.00: Hírpercek. 9.15: Sok hűhó (ism.) 10.00: Zene-szó – Ránki Júliával. 11.52: Gordiusz plusz. 12.00: Nóták. 12.50: Korkérdés. 13.00: Hírpercek. 13.15: Az én generációm. 14.00 Kettőtől-ötig – Péntektől-péntekig. 17.00. Hírpercek. 17.15: Mágnes. 18.00: Kölyökrádió. 18.30: Szocio-krimi. 18.50: Bermuda háromszög. 19.00: Hírek. 19.03: Garázs. 19.30: Közvetítés a női kézilabda világbajnokság előd...
...döntőjéről. 20.25: Péntek esti jazz. 21.00: Hírpercek. 21.10: Manap...ság... 21.15: Színe-java. 22.15: Sok hűhó. 23.00: Hírek. 23.03: Sporthír...adó. 23.10: Záróra.

...rek. 9.05: Világóra. 9.54: Lottósorsolás. 10.00: Hírek. 10.05: Vallásos szertartás. 11.00: Hírek. 11.05: Gondolat-jel. 12.00: Déli krónika, sport. 12.20: Harminc perc alatt a Föld körül. 13.00: Hírek. 13.05: Névjegy. 14.00: Hírek. 14.05: Szonda. 14.35: Mit üzen a rádió? 15.00: Hírek. 15.05: Dok. műsorok. 16.00: Hírek. 16.10: Művészlemezek. 17.00: Hírek. 17.05: Dok. műsorok. 18.00 Esti: krónika. 18.20: Zala Tóth Erzsébet, Szalay László és Kovács Apollónia énekel, Lakatos Sándor zenekara játszik. 19.00: Hírek. 19.05: Sportvilág. 19.30: Jó éjszakát, gyerekek! 19.40: Charles Kullmann operettfelvételeiből. 20.00: Hírek. 20.05: Archívumok mélyéről. 21.00: Hírek. 21.05: Kabarészeparé. 22.00: Késő esti krónika. 22.20: Emlékezetes rádióhangversenyek. 24.00: Hírek. Totó. URH: 8.30-10.00: Körzeti magazinok. 18.20: Eszperantó híradó. 18.30: Szlovák nyelvű műsor. 19.00: Román nyelvű műsor. 19.30: Német nyelvű műsor. 20.00: Horvát nyelvű műsor. 20.30: Szerb nyelvű műsor. 21.00-22.00: Az Amerika Hangja magyar műsora. 23.00-24.00: A BBC késő esti magyar műsora.

PETŐFI

6.00: Végre vasárnap. 8.11: Gyerünk a víz alá! Mesejáték. 9.00: Hírpercek. 9.10: Latin-amerikai magazin. 10.00: A Magyar Rádió Karinthy Színpada. 11.00: Hírek. 11.07: Vasárnapi koktél. 12.00: Jó ebédhez szól a nóta. 13.00: Hírpercek. 13.10: Népek játékai. 14.00: Perszóna grata. 14.30: Kerengő. 15.00: Hírek. 15.03: Poptarisznya. 17.00: Hírpercek. 18.30-18.45: Sportösszefoglaló. Totó. 19.00: Híres történetek, nagy egyéniségek. 20.00: Mindenütt zene! 20.30: Daráló (ism.) 21.00: Hírpercek. 21.10: A Rádió Dalszínháza. 23.00: Hírek. 23.03: Sporthíradó. 23.10: Záróra.

Varga Anna

A KORMÁNYZÓNÉ Ő FŐMÉLTÓSÁGA FEKETE DÍSZMAGYARJA. Az elszakított Erdély egy részének visszatérése alkalmából Vitéz Nagybányai Horthy Miklósné Ő Főméltóság a, Kormányzó Urunk Hitvese is részt vett az ünnepélyes bevonuláson.

102

A bevonulás alkalmával a Főméltóságú Asszony a nagy időkhöz méltó, komoly, pompás fekete díszmagyar ruhát viselt, amelyet Varga Anna tagtársunk tervezett. A magyar iparművészetnek és műiparnak ez az újabb kimagasló teljesítménye valószínűleg erősen fogja érdekelni a hölgyolvasókat s azért itt adjuk a díszruha leírását.

Ez a pompás, gyönyörű díszmagyar a legszebb és legnemesebb anyagokból készült. A derék nehéz fekete bársony, fekete gyönggyel dúsan kihímezve, alatta Pannónia-csipke ingváll. Hosszú ujja valódi fekete csipke, a csuklón dúsan összehúzva. Az alj nehéz brokátselyem, gazdagon szőtt középkori mintával, a kötény valódi Pannónia-csipke, amelynek virágos, rózsás, búzakalászos mintájába a Főméltóságú Asszony egyenes kívánságára a Horthy és Purgly családok nemesi címerei vannak plasztikusan beleszőve. Fél évig tartott, míg a hat legjobb munkáskéz ezt a finom csipkét elkészítette. A ruha kiegészítője remekül hímzett fekete bársony fejkötő, Pannónia csipke-fátyollal és a tarsoly, amely szintén fekete bársonyból készült, gyönggyel hímezve.

MAGYAR IPARMŰVÉSZET 1940. 102. l.

…em kerekedett a
…tre.

…y pillanat
…ott volt előttem
…egy tányér, a tá-
…mi, ami a le-
…fenekére emlé-

…? — kérdeztem,
…egszenesedett va-
…ikordult a fogam

…kicsit odaégett,
…dod, én most fér-

…L!

*… az új lakónegye-
…Parkosítsanak, ül-
…fákat, segédkezze-
…ödei, kovácsüzemi
…áknál! Automata
…nek és mindazok-
…könnyű testi vagy
…unkát végeznek,
…nácsos.*

*…ödésem, hogy e ja-
…elfogadása és be-
…ind a társadalom,
…gyén számára fel-
…len hasznot hoz-*

…inne a munkaerő-

*…b lenne a terme-
…nék, hiszen a tár-
…unkáért nem jár*

*…ára előbb teljesít-
… negyedik ötéves
…gszűnne a lakás-*

*…nyában jobban be-
…z új létesítménye-
…berejtékünkkel épí-*

*…szűnne az orvosi
… kórházak zsúfolt-
… kevesebb lenne a*

*…ne a pocak, s csu-
…, Apollo termetű,
…séges magyar len-*

*…llemi dolgozóknak
… érzékük lenne a
…unkához, esetleg
… szerezhetnének.*

*…rom tovább fá-
…nyájas olvasót, de
…n kívül még 363
…ne javaslatom be-
…. Mindezt társa-
…ikában dolgoztam*

Környei Tibor

…karikatúrája)

retnem, ha nem egymáshoz illő pár lennénk. Krynicában, ha nem tévedek, van egy forrás, amelynek a vize a nőiességre hat. Utazz el oda, és idd tele magadat, ahogy csak bírod, talán akkor valami változás áll be nálad is, és kedvesebb leszel a te Danusádhoz.

Felugrottam, és egy óra múlva már el is utaztam. Krynicában egy huszonöt literes demizsont megtöltöttem azzal a forrásvízzel, és mivel nyugtalan voltam, másnap már vissza is utaztam.

A feleségemet egy pasassal találtam, csak az leborotváltatta szakállát, bajuszát.

— Ő a Franio — mondta a feleségem. — Ismerkedjetek meg. Köszönd meg Franio úrnak.

— Köszönöm — mondtam udvariasan —, de még nem tudom, mit köszöntem meg.

— Hogy-hogy? Franio úr ismét asszonyt csinált belőlem. Hozott nekem abból a forrásvízből. Megittam és látod, hogy milyen lettem.

— Nagyszerű — mondtam —, de Franio úr nagyon sápadt.

— Mert nagyon sokat fáradozott! Köszönd meg Franio úrnak.

— Thank you — mondtam.

— Akkor már én megyek is — mondta Franio úr, és sietett az ajtó felé.

Sokáig integettem neki az ablakból a hydroterápiai csodáért. Megmentette a házasságunkat.

Marek Antoni Wasilewski
(Fordította: Bába Mihály)

A
élet
a gondtalan
élet,

természetes emberi törekvés, mindenkinek vágya.

A korszerű és gondtalan élet fontos pillére az

ÉLETBIZTOSÍTÁS

Gépkocsivezetőket, villanyszerelőket és segédmunkásokat felvesz az ÉDÁSZ V. győri üzemigazgatósága

JELENTKEZÉS a munkaügyi csoportnál, Győr, Kandó K. u. 13.

TÁMASZ ÉS PARÁDÉ!

FÁY ANDRÁS egy tréfás mondása található a vízsz. 4., 1., függ. 30. és 13. sz. sorokban.

VÍZSZINTES: 1. A mondás második része. 4. A mondás első része. 13. Az iskolában töltött idő. 15. Arckifejezése. 16. Dátumrag. 17. Légies. 19. Folyékony. 20. Most ez van. 21. Népszerű karikaturistánk. 23. V. Y. 26. . . . -tér (a szegedi szabadtéri játékok színhelye). 27. Zivatar. 28. Délfranciaországi folyó. 29. Orosz helyeslés. 31. Szemmel érzékel. 32. Két igekötő. 33. A. I. T. 34. Ismert rádiózenekar egyik vezetője. 38. Szőlőfaj és a belőle készült bor. 40. Ö. Ö. G. 41. Mohamedán fejedelmi cím. 43. Vél betűi. 44. Azonos betűk. 45. Postán elküldeté. 46. Öltözőfülke. 48. Kiejtett kettős betű. 50. Egy másik kettős hangzó. 51. Futását Vörösmarty énekelte meg. 52. D. S. 53. Jugoszláviai város. 56. Gondozásra, megőrzésre átad. 57. A tetejére. 58. Az élet fenntartásának két fontos kelléke. 61. Egyesületet alkot. 64. Kiváló olasz hegedűművész, késő barokk zeneszerző.

FÜGGŐLEGES: 1. Sérelem bejelentése. 2. Rag. 3. Sír, népiesen. 5. Csukódik. 6. Becézett Ibolya. 7. Frank, röv. 8. Kápolnájáról híres Vas megyei község. 9. A 9—10. sz.-ban a Volga és az Ural között élő nép. 10. Nátrium és hidrogén vegyjele. 11. Teljesen átázik, telítődik. 12. Erzésben közömbös, se hideg, se meleg. **13. A mondás befejező része.** 14. Rövidke levél állhat ennyiből. 18. Napszak. 21. Földmunkát végez. 22. Dalmű. 24. Biztosíték fejében átadott ingóság. 25. Hullik. **30. A mondás harmadik része.** 33. Természeti katasztrófa. 35. A vendéglői italfelszolgáló szerszáma. 36. Nagymama, a gyermek szavával. 37. Szlifcfum és lantán vegyjele. 39. Nép a Balkán-félszigeten. 42. Rárepül. 46. Madárlakás. 47. Ruhadarab. 49. Locsemege. 54. Triple . . . 55. Mely személyt? 56. Rag. -rel párja. 59. . . . Manche-csatorna. 60. Személyes névmás. 62. G. S. 63. Visszaás!

B. J.

★

BEKÜLDENDŐ a vízsz. 4., 1., függ. 30. és 13. sz. sorok megfejtése a szerkesztőség címére október 8-áig. A helyes megfejtést beküldők között könyvjutalmat sorsolunk ki.

★

A KISALFÖLDBEN megjelent keresztrejtvény megfejtése a következő: (Vízszintes 3.:) **„A kerti haraszton zokogja a szél;** (függőleges 23.:) **Elhervad a rózsa, lehull a levél."** (Vízszintes 33.:) **Őszi tájék.**

A megfejtők közül könyvjutalomban részesülnek: **Gyalókay Józsefné,** Győr, **Szűcs Józsefné,** Feketeerdő, **Fáy Lászlóné,** Budapest, **Szabó Zoltánné,** Bőnyrétalap, **Csapó Vilmos,** Agyagosszergény.

A könyveket postán küldjük el.

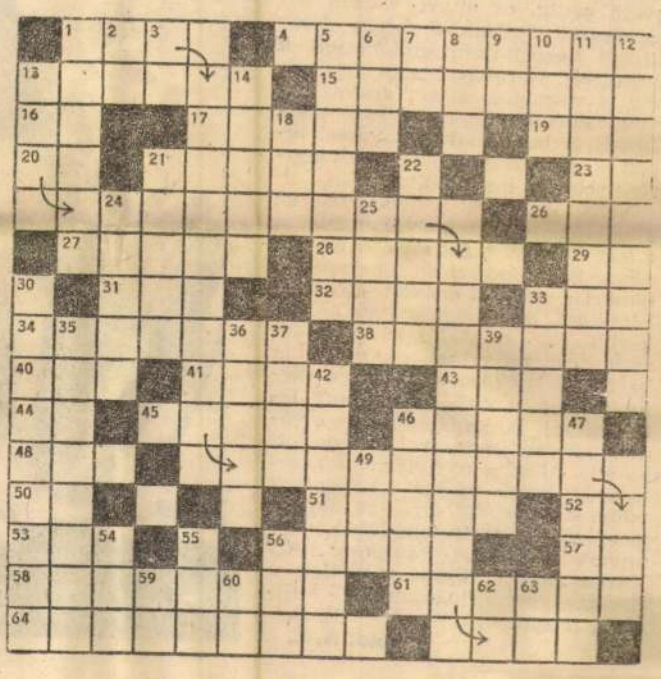

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR TÁVIRATI IRODA
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KISALFÖLD

1970 OKT 4

1021

Hany Istók a képzőművészetben

Varga András

A legenda a Fertő tó vidékén és a Rábaközben annyira él még ma is, hogy sokan valóságban létezettként emlegetik Hany Istókot, az egyszeri halász elveszett gyermekét. A mondának ez a része itt is, ott is másképp hangzik, de Hany Istók újbóli megkerülése már úgy szól: halászok hálójába akadt az elvadult gyermek, aki beszélni sem tudott már, s a vízi élet miatt úszóhártyák nőttek az ujjai között.

A történet második része egységes. Hany Istókot a kapuvári várba viszik, s ott is él, közben beleszeret a várúr lányába. Hogy a lánynak kedveskedjen, a számára legkedvesebb ajándékot választja ki: halat, békát nyújt át a lánynak. A lány persze kővé dermed az ijedtségtől, Hany Istók pedig menekül az üldöző hajdúk és katonák elől, beugrik a várárokba, és ismét nyoma veszik.

Akár legendának, akár népmesének tartjuk, a történet megkapó, s nem csoda, ha művészeinket is megihlette.

A kapuvári *Varga András* szobra az ajándéka várható örömében bízó Hany Istókot ábrázolja, régies, barokkos felfogásban. A művész az archaizáló stílussal a legenda ősi voltára utalt.

Ugyancsak a mondakört dolgozta fel *Barabás László* győri festőművész. Kilencvenszer negyven centiméter méretű zománcképének első harmada Hany Istók hálóba fogását ábrázolja, a kép középső része pedig, ez a gyönyörűen fogalmazott elutasított kérés Lear király tragédiájára emlékezteti a szemlélőt. Barabás László már eddig is számtalan sikert aratott zománcképeivel. Egyik legjobb kiállítását, a budapestit a fővárosi lapok is elismerően méltatták és képriportban is beszámoltak róla.

Nem mintha ez a hivatkozás ez alkalommal lényeges volna, hiszen a kép hármas tagoltsága, a monda szerkezeti megosztása önmagában dicséri a művész érzékét, kifejezőkészségét, amelynek a hangját sikerült is megtalálnia. Vessünk csak egy pillantást az utolsó, a harmadik kockára, ahol fönn a várfal tetején, a vízbe ugró Hany Istók miatt bosszankodik az elvadult gyerek őrzésével megbízott katona. Mintha egy Arany János-i ballada kerek egészét hallgattuk volna, úgy beszél erről az élő legendáról a kép. Büszke lehet a kapuvári Rábaközi Múzeum, hogy Varga András alkotása mellett a Barabás-kép birtokosának is vallhatja magát.

R. E.

Foto: N. É.

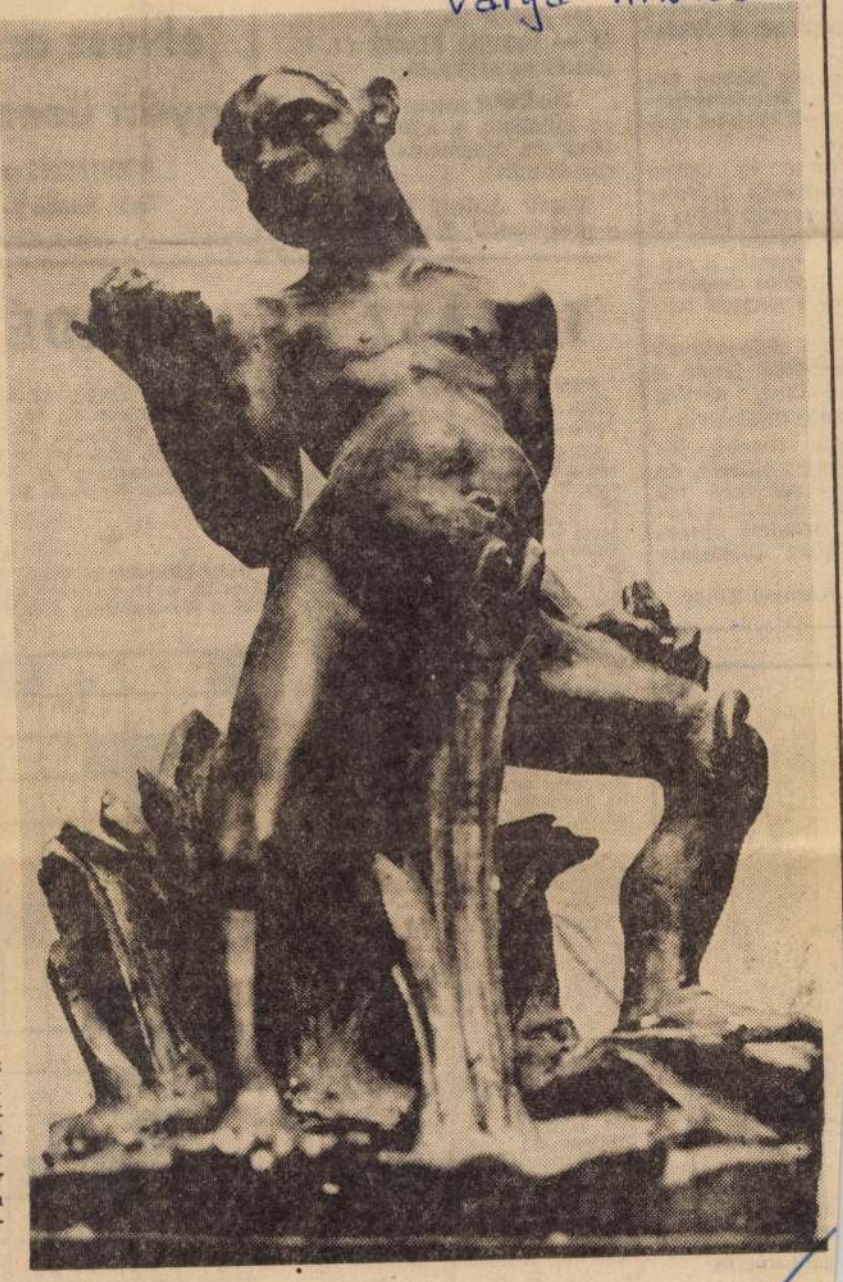

Szigetvári évforduló

Közös történelmi múlt, élő hagyomány

Koszorúk a várkapitány szobra előtt
Emléktüzek a hősök tiszteletére

Megkezdődtek a Zrinyi-emlékünnepségek Szigetvárott. Tegnap délben az általános iskolások megkoszorúzták Jurenics Lőrincnek, Zrínyi Miklós zászlóvivőjének szobrát. *Csirke Ernő* általános iskolai tanár mondott beszédet, este 7 órakor pedig Horváth Márk szobhős, sorsa azt is példázza, hogy Magyarországon a közös történelmi sors, a török elleni harc egységbe forrasztotta az itt élő népeket: a magyarokat is, a horvátokat is." A Horváth Márk leveleiből elhangzott részletek bepillantást engedtek a 16. századi végvári katonák életébe.

Az ünnepség végén elhelyeztek az ostromról, majd *Melis Gábor*, a Pécsi Nemzeti Színház művésze Illyés Gyula Hódolat a szigeti Zrínyinek című költeményét adta elő. Kodály Zoltán Zrínyi szózata című művét *Ivasivka Mátyás* pécsi karnagy ismertette hangfelvételről.

A városban még sokáig lobogtak az emléktüzek. Az ünnepi események szombaton és vasárnap folytatódnak.

G. T.

Népművelők tov

A siklósi vár konferenciatermében kezdődött meg tegnap délben a megye főhivatású népművelőinek négynapos továbbképzése. A tanfolyamon mintegy nyolcvanan vesznek részt Baranyából: művelődési ház igazgatók művészeti előadók, a megyei tanács és a városi tanácsok, járási hivatalok illetékes munkatársai, népművelők. A három nap programjában elhangzó előadások és viták az időszerű kultúrpolitikai, közművelődési kérdéseket érintik.

Tegnap délután *Kiss György*, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának osztályvezetője A

Cirkusz és ismeretterjes

MK SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Varga Antal
DUNÁNTÚLI NAPLÓ
1983 SEP 7
Grafika

Dunántúli Napló
1983. szeptember 7., szerda

1021

Tettyei romok. (Varga Antal metszetei)

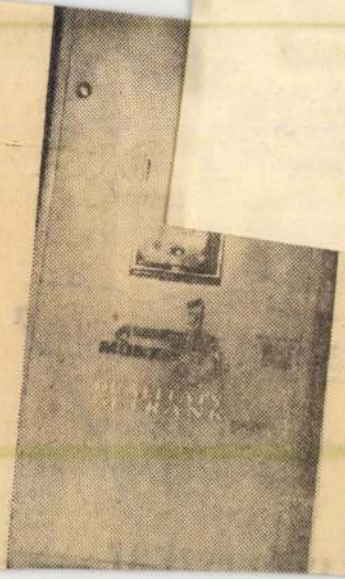

elvárhatják ... tést és azt a minimális tiszteletet, amely ezt az egyáltalán nem könnyű, sok idegmunkával és fáradtsággal járó munkát megilleti.

Az alagsori büfé egyik alkalmazottja a következőket mondta beszélgetésünk során: „A gyerekek — akik valóban gyerekeink lehetnének — gondoljanak arra, egyszer ők is dolgozni kezdenek, elkerülnek egy munkahelyre, és ott meg-

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

A JÖVŐ MÉRNÖKE

1021

Varga András

VEZETŐKÉPZŐ ISKOLA

A közlekedési kar vezetőképző iskola „emblémája"
(Varga András karikatúrája)

Választ a vadvízkar

Magyar objektművészet 1985-ben?

Kiállítás az Óbuda Galériában

A magyar olvasóközönség az utóbbi időben — ha máshonnan nem — René Passeron kötetéből, „A szürrealizmus enciklopédiája"-ból értesülhetett a tárgyművészet mibenlétéről, arról a meghatározó szerepről, amelyet a hagyományos anyagot, alakítást, a szokásos jelentéskört nélkülöző tárgy (objet, objekt) a szürrealizmus történetében betöltött. A végső fokon művészi igényű objekt — készült légyen bármennyire ellentétes szándékkal — a jelenkori magyar művészet alig jelenlevő, vajmi kevéssé figyelembe vett műfajának, időnként — mint a világ számos pontján — fenegyerekének számít. Ugyanakkor a külföldi publikációk azt az álláspontot támogatják, amely szerint igazán önálló műfajként kategorizálható, tárgyalható az 50—60 évvel ezelőtt kétségkívül polgárpukkasztónak tekintett, de azóta megizmosodott, kiterebélyesedett tárgyművészet, amely ha a tízes években tűnt is fel a művészeti élet porondján, a legtöbb inspirációt talán mégiscsak a szürrealizmusnak, produktumainak, ideológiájának és atmoszférájának köszönhette.

Ha kissé elgondolkodunk a 20. századi törekvések pályafutásán, a műfajoknak a negyvenes évektől tapasztalható kiterjeszkedésén, ismét csak oda jutunk, hogy olyan — nálunk az objekthez hasonlóan jobbára mellőzött — műfajok, művészeti ágak, mint az *assemblage* (körbejárható tárgyegyüttes), az *environment* (intérieurszerűen összerendezett tárgyegyüttes, amelyben közlekedni lehet), a *happening*, az *akció* a legtöbb bátorítást a közvetlen eszmei és valóságos előzményből, a szürrealizmus gátlástalan megnyilatkozásaiból merítette. Az objekt formailag, pontosabban: megjelenésre, kiterjedésben közbülső szerepet tölt be a festészet, a kollázs és a multidimenzionális médiumok közt, jelentősége azonban — minden túlzás nélkül — kulcsfontosságú (ezt mutatja a rejtélyes értelmű tárgyakat előszeretettel ábrázoló Magritte festészete is): tárgyi valóságában olyan ellentétes fogalmakat testesíthet meg, mint: természetes és mesterséges (anyagában például), mozdulatlan és mozgó (stabil és mobil), egyszerű és összetett (objet trouvé, ready-made — kiigazított, értelmezett ready-made — tárgykombináció), egyediség és térbeli kiterjedtség stb.

Mindez a hagyományos szobrászat céljain és formai lehetőségein kívül esik, bár nem árt megjegyezni, hogy többek közt éppen az objektművészet és kiágazásai nyomán a hazai szobrászatban is — mint a külföldiben — kialakult egy sajátos, a hagyományos értelemben vett alakítást „fellazító" plasztikai törekvés, amelynek a 60/70-es években több neves, formailag egymástól igazán távol eső képviselője támadt (Schaár Erzsébet, Bors István, Kő Pál, Samu Géza stb.) A hazai szobrászatnak ezt a produktumaiban értékes — újszerű megoldásaiban korszerű — vonulatát egyes, névről jól ismert külföldi törekvésekkel is kapcsolatba hozhatjuk, a lényegen ez nem változtat: ezek a törekvések (francia új realizmus, pop art stb.) elsősorban háromdimenziós tárgyaikkal voltak, lehettek hatással érzékeny szemű és szellemű kortársaikra. Szándékosan időztünk az objektművészetnek ennél a hatvanas évek végével jelentkező magyarországi hatásánál, elsősorban azért, hogy — az absztrakt művészet mellett — ennek is megadassék az a tisztesség, amely mint a szobrászatunkat (plasztikánkat) felfrissítő áramlatnak messzemenően kijár.

*

A „101 tárgy, objektművészet Magyarországon 1955—1985" címet kapott kiállítás rendezői (Andrási Gábor és Török Tamás) természetszerűen objekteket válogattak össze (nyilván rengeteg utánajárással), sem a fenti kihatásra, sem a tudomásunk szerint valamikor bemutatott (fotódokumentumként talán még létező) environmentekre nem lehettek tekintettel. A legkorábbi, 1955-ös tárgy Gyarmathy Tihamértől származik, ami azt jelenti, hogy az 1924 és 1938 közti időszakból, a szürrealizmus hőskorából nem ismerünk objet-t, bár egy alkalmasint kiterjedtebb kutatásnak bizonyára érdemes lenne foglalkoznia az objet-nek részben az iparművészet, részben a primitív kézművesség körébe sorolható előzményeivel. (Az objektművészet történetírója, Willy Rotzler 1972-ben megjelent kötetében egy kongói „szögfétis" képét közli, magyar vonatkozásban — röpke analógiaként — ismert idegenforgalmi látványosság az 1829-es eredetű, szögekkel kivert győri „vastuskó" a Széchenyi téren.)

Még a 60-as évekből származó tárgy is alig akad a bemutatottak közt, a 70-es és a 80-as évekre általában 5—6 esik évenként, a múlt évre, 1984-re kivételesen 13. Más szóval, az anyag legnagyobb része a konceptuális művészet felfutása és elterjedtsége idején keletkezett, ami — különösen ha az objektművészetet egészében konceptuális jellegűnek: a megvalósítás anyaga, eszköze iránt közömbösen viselkedő gondolat testetöltésének tekintjük — a tárgyakról ez sok esetben le is olvasható. Ennek ellenére, a keletkezési évtől eltekintve, nagyjából elkülöníthető egy szürrealista-neoszürrealista, egy pop artos és egy erőteljesebben konceptuális anyag, az utóbbi természetesen szám szerint a legtekintélyesebb.

Néhány név felsorolásával könnyebb lesz a tájékozódás: szürrealista-neoszürrealista jelleget mutattak Bálint Endre, Gyarmathy Tihamér, Szlávics László, a fiatalabbak közül Prutkay Péter és Holdas György tárgykombinációi, pop artosnak voltak mondhatók Donáth Péter vagy Paizs László tárgyai. A konceptuális számos megnyilatkozása közül bizonyára az egyik leghatásosabb, legsikerültebb s az akkori évek „szellemét" is tükröző tárgy volt Jovánovics György *Mennyezetre szorítója* (1971; az asztallapról, odaszorítva, egy magyar nyelvű Marcuse-brosúra címoldala nézett lefelé), s telitalálatnak sikeredett Halász Károly fölényes iróniájú, mélyen igaz *Múzeuma* is, (1975; az ampullákon mintául szolgált, kortárs külföldi művészek nevei olvashatók).

A nem annyira kategorikus, mint inkább útbaigazító szándékú besorolást megnehezíti, hogy számos objektben különböző hatások ötvöződnek egybe. A korabeli és a két háború közti modernista törekvések ugyanis a 60/70-es évek fordulóján egyidőben ejtették rabul a művészeti centralizáción lazítani igyekvő s a művészet megváltó erejében hívő fiatalokat. De legalább ugyanolyan súllyal esett latba egyes „avantgarde" művészek népszerűsége, különösen Marcel Duchamp-é, aki tárgyaival, ideológiájával, módszerével valósággal megbabonázta az új

3

4

...ire: Merde la chaise,

...yörgy: Pedál medál,

Varga Antal építész 2.) Folytatás
két filmdíszlete

Magyar Építőművészet,
1986. 2., 54-old.

3—6. Az „Idő van" című film díszletei

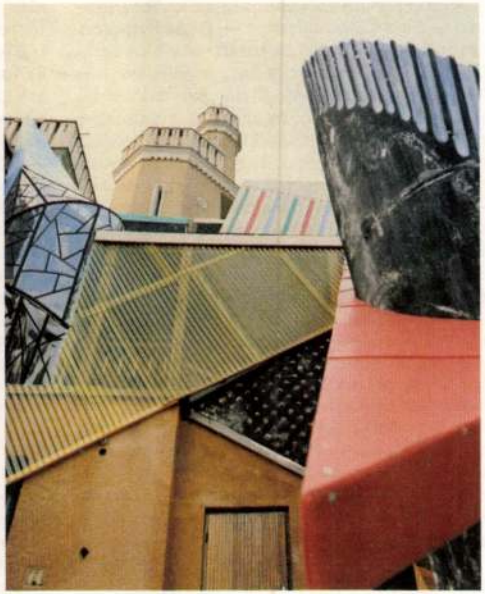

Két filmdíszlet

Tervező: Bachman Gá
Rajk László (PLUSZ s

„Idő van". *Rendezte: Gothá*
Forgatókönyv: Gothár Péter, Es
Péter. Operatőr: Dávid Zoltá
telező építészek: Varga Anta
Zoltán. Fotó: Hegyi Gábor.
Helyszín: Balatonszepezd, 19

„Hülyeség nem akadály"
dezte: Xantus János. Forgat
Xantus János, Korodi János. O
Matkolcsik András. Kivitelező
Szollák Tibor, Fürtös András.
dező: Breisz Tamás.
Helyszín: MAFILM Lumumba
lepe, 3—4. műterem, 1984.

A bemutatott képeken két ki
magyar film díszletei láthatók
vek egy időben, egymást fig
véve készültek. Így teljes bizto
kijelenthetjük, hogy ezek a PL
dió által „ideálisnak" tekint
dokumentumai.

B. G.,

5

3

6

4

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1984 MÁJ 25

PEDAGÓGUSOK LAPJA

Varga Andrásné Cserháti

1021

...sné: Köszegi tetők

etve sheriff-helyettesek lettü
15 perces műsort adtunk
ew-York-i televíziós show
— *Itthon igazán semmi*
sége nincs annak, hogy sh
lyettesek.
— Dehogy nincs: büszk
unk rá!

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

PEDAGÓGUSOK LAPJA

1984 SEP 8

Varga Andrásné,
grafikusművész

1021

A végén már
Itthon is vol
való a te koro
ni a gyerekekl
náltam. Örömmel, külön fizetség
nélkül. Eljött a kisdobosok és az
áttörők avatásának napja, és az
én napköziseim mindegyikén ott
volt a nyakkendő. Magam szerez-
tem nekik, pedig nem volt köny-
nyű, hat-nyolc boltot bejártam ér-
te. Természetesen segítettem a
gyermeknap, a pedagógusnap
megszervezésében és az évzáró
ünnepély tető alá hozásában is.
Mikor azután az igazgató el-
[illegible] beszédét az évzá-

[illegible]
velődésügyi osztályon dolgoztam
nem vagyok tehát járatlan a köz
oktatás irányításában. Annyira
semmiképpen sem, hogy ne tud-
nék megbízhatóan, korrektül tá-
jékoztatni egy újságírót iskolánk
szűkebb pátriánk oktatási-neve
lési gondjairól, eredményeiről
Nem szóltam tehát az osztály ve-
zetőjének arról, hogy nyilatko
zom. Egyébként nem is kötelez
szólni erről. Megjelent az írás
[illegible]

Varga Andrásné rajza

44. A *selmec*[illegible] könyvtá[illegible] lomból [illegible] a népra[illegible]

45. A *sepsis*[illegible] Múzeum [illegible] dalombó[illegible] a népra[illegible] a termé[illegible]

46. A *sopro*[illegible] tári jav[illegible] a népra[illegible] a term[illegible]

47. A *süme*[illegible] szére a [illegible] a régiségtári javadalomból ... ... 7200 »

B) **A rendkívüli kiadások keretében:**

Varga Árpád
festő

1926-27
Eimisk 1930
89.8.

7. A *budapesti* Ráday-Könyvtár részére a könyvtári javadalomból ... ... 800 K-át.
8. *debreczeni* városi múzeum részére a könyvtári javadalomból ... ... 300 «
   a régiségtári javadalomból ... ... 1500 «
   a néprajzi javadalomból ... ... 800 «
9. A *debreczeni* ref. főiskola könyvtára részére a könyvtári javadalomból 1800 «
10. A szolnokdobokai irod. tört. és ethnographiai társ. *dési* könyvtára részére a könyvtári javadalomból 400 «
11. Az *eperjesi* ág. h. ev. kollégium könyvtára részére a könyvtári javadalomból ... ... 800 «
12. A *felkai* Tátramúzeum részére a néprajzi javadalomból ... ... 350 «
25. A *komáromi* múzeum részére a régiségtári javadalomból ... ... 400 K-át
    a néprajzi javadalomból ... ... 200 «
26. A komárommegyei könyvtár részére a könyvtári javadalomból ... ... 800 «
27. A *losonczi* városi közkönyvtár részére a könyvtári javadalomból ... 400 «
28. A *lőcsei* ág. h. ev. egyház könyvtára részére a könyvtári javadalomból 400 «
29. A *máramarosszigeti* ref. főiskolai könyvtár részére a könyvtári javadalomból ... ... 1600 «
30. A *miskolczi* múzeum részére a könyvtári javadalomból ... ... 500 «
    a régiségtári javadalomból ... ... 800 «
    a néprajzi javadalomból ... ... 600 «

VARGA ÁRPÁD - faragó, szobrász

Somogy, 1988 6.sz. - borító

A Csokonai Asztaltársaság augusztus 6-án rendezte meg negyedik találkozóját Major-Zala Lajos hévízi villájában. Az irodalmi-művészeti eseményen a résztvevők láthatták Varga Árpád fafaragásait, és hallhatták Faragó Laura énekét. A felolvasások után titkos szavazással a fődíjat Fülöp Gábor Újvidéken (Novi Sad) élő költő kapta.

You are making

1.0 1.1 1.25 1.4 1.6 1.8

Canon

The Canon NP-120 is the ultimate in plain paper copiers for energy-conscious offices. Since it uses the Cold Pressure Fixing System the NP-120 eliminates warm-up and waiting time and al-

cost-efficiency rey
volume. The
Canon's Single-
Projection Deve

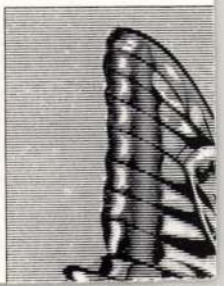

kat már az ilyen csapásokra számítva építették újjá.

Makona-épület Csurgón

A dél-dunántúli protestantizmus központjában, Csurgón több mint százmilliós közösségi házat avathatott a kisváros polgársága. A Makona Egyesülés,valamint a Kupola Építészeti Iroda remekműve a város központjában, a nagy hírű gimnáziumtól kinyíló térben emelkedik. Nagy Ervin tervező és Varga Á. Tamás építész munkáját Csurgó francia, holland és olasz testvérvárosainak delegációi is méltatták a míves kupolateremben. A kisváros hatezer lakójából kétezer a diák. Hozzájuk, és természetesen a nemes és büszke város késő barokk alaprajzra épült református gimnáziumának stílusához igyekeztem illeszteni az épületet – mondta lapunknak Nagy Ervin. Szászfalvi László lelkész, Csurgó polgármestere hozzáfűzte: városuk „újszülöttje" a közeli horvát és szlovén települések magyarjai előtt is mindig nyitva áll majd. **(gulyás)**

VARGA Á. TAMÁS

Stagnál a sörpiac

Évek óta egyre kevesebb komlóból készült nedűt isznak a magyarok, az elmúlt év során is stagnált a sörpiac. Az utóbbi időben új márkákkal megjelenő Borsodi Sörgyár piaci részesedése tavaly 0,3-0,4 százalékkal növekedett, s így a gyár hazai piaci részesedése 27,6 százalékos volt. Ezeket az adatokat Bognár Gyula, a gyár vezérigazgatója ismertette. . A sörgyár tavaly a vártnál jobb évet zárt, hiszen a 12 milliárdos nettó árbevétele tíz százalékkal haladta meg az előző évit, a cég adózás előtti nyeressége pedig másfél milliárd forinra rúgott. A bőcsi gyárban idén másfél milliárd forintos beruházást terveznek, az összeg felét a szebb csomagolásra szánják. **(f.-r. l.)**

MAGYAR NEMZET 1998 márc. 16

A Postabank Hozamgarancia Nyíltvégű
Értékpapír Befektetési Alap nettó eszközértéke
6 573 634 382 forint

(Nagy, 17.), Varga S., Kiser, Buzás, Kákóczki – Jakab, Kulcsár (Túróczi, 76.).

III. kerület 42, [illegible] 40, Dunaferr 38, Nagykanizsa 36, Rákóczi Kaposcukor 35.

Az IMG semmitmondónak tartja a levelet

Válaszolt a Ferencváros

A hét végén megérkezett a világ legnagyobb marketingvállalata, az amerikai *International Management Group* londoni székházába, Tim *Jenkins* nemzetközi alelnökhöz dr. *Szívós* István ügyvezető elnök aláírásával az *FTC* ajánlatkiegészítést kérő levele, amelyben az egyesület első számú irányítója a *Ferencváros* szervezeti és gazdasági átalakításában befektetőként részt venni kívánó, clevelandi székhelyű céget arra bátorítja, hogy konkrét adatokkal szolgáljon a terveiről. A fradista vezérkar azt várja az IMG-től, pontosan határozza meg, hogy hány millió dollárral óhajtja megalapítani a részvénytársaságot, milyen módon akarja az összeget felhasználni, mi az elképzelése a többi szakosztállyal, egyáltalán mit akar. Ez az elvárás teljesen normális – normális esetben, csakhogy a legnépszerűbb magyar klub után érdeklődők mindezekre a kérdésekre már régen válaszoltak... Fel is háborodtak az angol – meg a magyar fővárosban, az *IMG Hungary Kft.* Andrássy úti irodájában is – a *Fradi* által kiül-

netén a cégük előállna egy alaposan kimunkált ajánlattal, akkor tudniillik az FTC egyesületi tanácsa kénytelen lenne komolyan foglalkozni az IMG-vel is a Fradinál befektetőként jelenleg elsőbbséget élvező amerikai–olasz élelmiszer-ipari konszernnel, a *Dicobe International Associates Ltd.-vel* együtt.

Az IMG éppen hogy abban reménykedett, megkapja végre az FTC-től az általa hónapok óta igényelt pénzügyi mutatókat, azt, hogy „mi mennyi". Kérdés, mekkora a klub éves költségvetése, azon belül a labdarúgó-szakosztályé, igaz-e a sajtóban megjelent 480 millió forintos adósság, mennyi egy esztendőben átlagosan a reklámbevétel, mire taksálhatók a magyar és a nemzetközi piacon a zöld-fehér futballisták (a terjengő rosszízű pletykákkal ellentétben valójában ki rendelkezik a szerződések alapján ellenőrizhetően a focisták játékjogával), mennyi a Fradi név eszmei értéke, azaz az FTC mit tudna bevinni apportként a közeljövő-

Varga B., Sinkovits D. és Gallas N.
képzőművészek kiállítása Temesvaros

Pásztortűz, 1922. VIII. évf. I. r.
684. l.
Kulturkrónika

Varga Albert kiállitása.Párizs,Galerie du Zodiaque.1925.

Magyar Müvészet 1925.233.o.
Két fiatal magyar festő kiállitása Párizsban.

Vanga Albert, festő

Pásztortűz, 1930. 7 sz.
160. l.
Ligeti Ernő: Barabás Miklós Cék holozs
vári bemutatkozása.

Varga Albert festő

Magyar Müvészet 1925.233.o.
Két fiatal magyar festő kiállitása
Párizsban.

Varga Albert festő, ?

Pásztortűz, 1970. 7 sz.
160 l.

Ligeti Ernő: A Barabás Miklós Céh
kolozsvári bemutatkozása.

Párís. Varga A.

Pesti Hirlap. 1925. jul. 4. 14

Magyar festőművészt kiállítása

Párisban

Várdai Szilárd, festő

Művészet, II., 1903. 377.

Művészeti irodalom.

Várdai Szilárd kapzsinnevezeti főiskolai tanár

Pesti Hirlap. 1921. nov. 13. 3

Pakots József: A segesvári Petőfi-szobor Budapesten

Várday Szilárd, ? mürész

Iparmüvészet 1895-ten 106.

Várdai Szilárd festő"

Magyar Iparművészet, 1897/98.

I. köf. 3. sz. 107.-112. o.

D Kampis János: A Király-sátor.

Textilia

Hímzett sátorlapok – Várdai Szilárd terve

Magyar Iparművészet, 1897/98.

I. sóf. 3. sz. 107. – 112. o.

Dr Kampis János: A Király-sátor.

1021 Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Il Tempo 16.IX.66

PESARO, 15

Si è aperta in questi giorni a Pesaro, nella Galleria Comunale, una mostra d'arte dedicata alla grafica ungherese contemporanea.

L'iniziativa, patrocinata dall'Azienda di Soggiorno e dall'Amministrazione Comunale, è stata curata dal prof. Giancarlo Scorza, dal prof. Piergiorgio Spallacci e dal pittore Gian Battista Valentini.

Nell'esposizione sono raccolte le opere dei più validi esponenti della grafica ungherese, nomi come Varga o Balint, Gross e Pasztor, Lakner e Dora Maurer, tutti dotati di un particolare fascino per lo intenditore.

Come abbiamo già detto da queste colonne in occasione della Mostra Grafica Italiana, questo mezzo d'espressione va riscuotendo sempre maggiori consensi da parte degli appassionati, interessati alla costante evoluzione dell'arte.

E' comprensibile, se si considera il lato prettamente economico del fenomeno.

Acqueforti, litografie, inchiostri, punsecche e disegni costano assai meno di un olio dello stesso autore.

Il grafico consente di raccogliere pezzi recanti la firma di celebri maestri senza incontrare spese eccessive, ed è il vantaggio più grande. Inoltre da molti il disegno viene considerato come il più libero, attuale ed efficace alfiere delle correnti d'avanguardia.

La mostra dell'Arte Grafica Ungherese Contemporanea rimarrà aperta sino al 24 settembre. L'esposizione, in questi primi giorni che seguono l'apertura, oltre ad essere visitata da gran parte dei pesaresi, sempre sensibili ad ogni tipo di manifestazione culturale e artistica, è divenuta meta d'obbligo degli ospiti stranieri che dal lungomare si spingono al centro della città

Varga András

ojitómester

1881. Budapest

Ami és lakrajzék Bpt

Franklin

Rákóczi Korabeli bronz diszparipa II. 163.

— Korára vonatkozó arcz- és
lájképek II. 163.

Varga András

épitész

Budapest, 1880.

Intézetek és Gyűjtemények

Arch. Ert. 1881. Ujf. I. K. 165. l

nemolajbüzös, nem belsőégésü járműveket,de nem fog lemondani arról, hogy járműve legyen.

- Természetről van szó, akkor mindigmegjelenik egy csomó sötéttekintetü próféta. Akik megjósolják a világvég ét, hogy ugyebár tönkre fogunkmenni. Pedig, ha az ember megnézi az emberiség történetét, vagy mondjuk a városok történetét,akkor azt láthatjuk, hogy azért ez atörténet ugy is felfogható, hogy a megtalált megoldások története. Tehát biztos vagyok benne, hogy önként nem fogja az emberiség a fejét hurokba dugni, és nem fogja magát alávetni a környezetszennyezés ártalmainak. Meg fogja magát védeni,és azt a természetet. A maguk ripőrtja is arról győzött meg engem, hogy meg fogja védeni, mert igenis szereti!

- - -

- Ezennek köszönhető, hogy kijár a kiskertbe?

- Ennek köszönhető!

- Semmi lehetetlen nincs benne, mégha teljesen szokatlannak tünik is, hogy a városon belül is, akár a lakótelepek közvetlen szomszédságában, legyen mód, ésmost ne Budapest nagyságrendben gondolkozzunk, itt talán sokkal nehezebb, mint másutt. Legyen mód arra, hogy az ember aktivan is találkozon a természettel, kapcsolatba kerüjön a természettel. Kiskertek, amelyeket persze nem 2o négyszögölenként kerítéssel ellátva éskacsalábon forgó, tornyos hétvégi házat épitve rajta, hanem tényleg csak a természetben , aktivan müködési terepül használva, kellene megvalósitani. Nem tudok rá példát mondani sajnos még, csaktervekben jelent meg, talán legelsőként Kaposvárott. A másik dolog, amit szeretnék mondani, és itt Radós Dezsőhöz kapcsolódnék, a természeti törvények megismertetése, annak megismertetése, hogy az élő anyag, az élő természet, más, mint a vasbeton, ha már ezt a szót itt favorizáltuk. Az a gyerekkortól kezdve alapvető lenne. Szóval nem valószinü , hogy szemetelésmentes, és természetbarát magatartásu lesz az a gyerek, amelyik nem ismeri, hogy az más, azzal másként kell bánni, azzal más viszonyba le ll lenni. En azért tartom igen sokra azokat a tán még nem tulzottan elterjedt, de folyó kisérletezéseket, hogy iskolákban, természetvédelmi-baráti szakköröket. De én idesorolom többek között az aquaristikát is, én idesorolom a szobanövényt is . Nem a müszőlőt, a valódit!

- Már csak azért is, mert az egész mozgáskulturánk, az eltorzult, és természetellenessé vált. Vagy az irósztalunk mellett ülünk, vagy a pult mellett állunk,vagy a gép mellett állunk vagy ülünk. És olyan foglalkozásokat kellene találni mindenkinek,amelyek a természetesebb munkavégzés irányába feloldják a szervezetet, és ezt a rengeteg mozgásszervi megbetegedést is, természetes mozgásformákkal lehetne gyógyitani!

- Akkor most a tükrében amit itt elmondtunk a természet jelenlétéről, vagy jelenlétének fontosságáról, az urbanisztikával foglalkozó szakember véleménye szerint mondjuk egy 2o-3o éves távlatot tekintve, mi a jövő?

- Énazt hiszem néhány dolgotmeglehet jósolni. Husz-harminc évet mondott, talán még meg is éri. Az egyik az, hogy bizonyosan lazulni fog avárosok szerkezete. Több szabad terület, ebből eredően több zöld fog megjelenni a városban. Ez elengedhetetlen. Az ember nem tette soha, és nem fogja ezután sem tenni, hogy lemondana a kényelméről. Kifogja találnia

- Nemcsak azóta dolgozik itt,mióta nyugdijas, gondolom előtte is csinálta, még aktivan dolgozott.

- Nagyon természetes. Egy homok domb volt. Ebben egy szál fü nem volt. Én telepitettem bele szölőket, fákat, aztán a rózsa a kedvencem, amiből van egy 2oo fő, és mintegy 37árnyalatban található.

- Egyrészről disz, mert sok virág van, másrészről pedig haszonnövények,mert konyhára kerülnek.

- Igen, nagyrészt haszonnövény. Hát csak az őszibarack, nagyon szépen teremnek, éretten szedem le a gyümölcsöt, ami zamatosabb, frissebb, szóval jobb izü. Érdemes vele foglalkozni. Helyesnek tartom azt,hogy a mai kornak megfelelő épületeket csinálnak, de ez a sok szép kertes ház, ami eltünt Csepelen, és az nagyon sok embernek szivfájdalmat okozott, és ugy érzem nekem is, mert én isbontás alatt állok, csakhogy mikor,még nem tudom.

- Aki Kecskemét irányába elhagyja a Fővárost,észre kell, hogy vegye ezt a szép kis dombot itt Budapest határában, nagyon szépen megmüvelt gyümölcsösök vannak itt.

- Alig várom, hogy kijöjjünk szombaton reggel, vagy hétköznap is, munka után is kijöjjünk! Hát ez egy olyan megnyugvás idegileg is, és oly gyönyörü, gyönyörködni azt, hogy mit müveltünk meg, milyen csodálatos a természet, az egész táj, az erdőtől kezdve, egy növénynek is tudok örülni, hogyha látom azt, hogy nő, fejlődik, Azt, amit én termelek, amit én gondokok, ápolok.

- Jobboldalon huzódik egy erdő, onnan madárcsicsergés hallatszik,

- Csodálatos reggel,

- Baloldalról pedig autók huznak el,és a motorok zugnak.

- Nem zavar, nem zavar bennünket. Természet és a technika, az megfér együtt.

- Kijárok az apósomhoz Veresegyházára. Dolgozom, segitem az apósomat.Van nekünk is, van két gyerekem, azoknak is, egy kis zöldségféle. Anélkülnem lehet élni, nincs élet, nincs élet! Nincs élet. Különben én hát nyugdijas vagyok már, sajnos kényszerü vonatkozásban, most már jól vagyok. Hosszu évekig szenvedtem, a vesémmel, lumbágóm, minden összejött egyszerre. És most, ezért foglalkozom ilyen dolgokkal, és ugy érzem, hogy az utóbbi időben megjavult az egészségem.

- Hadd legyek ünneprontó és hadd mondjamazt, hogy én azt hiszem, hogy abban a társadalmi helyzetben, amikor például az épitès Magyarországon nagyon gyakori esetben együtt jár a rombolással, a természet rombolásával, tehát akkor, amikor felépül két ház, akkor azt hiszem átlagban két-három fa ennek áldozatául esik. Akkor nem tudom,hogy beszélhetünk-e már arról, hogy minden embert felvilágositottunk arról, hogy mennyire szüksége van a természetre?

- Nem beszélhetünk róla. Dehát, havan rádió, meg televizió, meg ujság, meg minden egyéb,és az müködik, akkor azt használjuk fel ilyen célra is!

- Például a Pasaréti uton is egy-két hete legalább ötven szép akácfa esett áldozatául egy épitkezésnek.

- Hát persze, hogy van egy csomó fafejü ember! Nem hiszem, hogy a beszélgetőpartnereim közül annyit mérgelődtek már ilyen ügyben,mint én, hogy az épitkezést azzal kezdik sokan, hogy kivágják a fát. Hátpersze, hogyvannak fafejükek!

- Betonfejüek! Mert a fa az a természet.

- Legyenek betonfejüek,hanem nektek jobbantetszik,és szakszerübb, akkor vasbetonfejüek. Tehát vannak ilyenek. Na, de ha végül eljutnánk oda, hogy a vasbetonfejüeknek is meglehetne magyarázni, hogytulajdonképpen milyen irdatlan kárt csinál. Hiszen, egy ötvenéves fát csak ötven év alatt lehet pótolni. Ha azt kivágja, akkor azt nem lehet pótolni. Azt a keritést, vagy azt a nyavalyáskis utat, amivel jobban meglehetne közeliteni az épitendő objektumot, azt ugy választanák meg,hogy az a fa megmarad, az a kis plusz költség, az sokszorosan megtérül.

- Ha elnézem Pestet, akkor azt hiszem, hogy enél a 68 ezer társadalmi munkaóránál sokkal több ezret töltöttek rombolással és szennyezéssel.

- Önkéntes városrombolókat!

- Nyáron tündérkert, gyönyörü, rengetegféle virág, szőlőlugas, a több őszibarackfa, cseresznyefa, meggyfa,

-Ezt a tündérkertet a Csepel Vas- és Fémművektől alig pár száz méterre találtam.

- Ésa Csepel Vas- és Fémművekben dolgozott 41 évet,most nyugdijas párom, teszi ilyen tündérkertté, az ő munkája.

- Azt hiszem, hogy a megoldást megfogalmazni most, és itt, ez messze meghaladja az én képességeimet. Egy biztos, semmiképpensem az épitett környezet tagadása, semmiképpen sem a városias környezet tagadása, és valami, ilyen nosztalgikus, vissza a természethez, és irtsuk ki a környezetünkből mindent, ami egyáltalán hát kényelmessé és társadalmilag izgalmassá teheti a környezetünket, és fordítva! Nagyon jó példák vannak rá, hogy egy-két, sorházas, és egyéb korszerü beépitési módokkal, majdnem ugyanazt a laksürüséget lehet elérni, mint a 8-9-10 szintes épületekkel,és akkor egypicit közelebbis kerül az emberhez az a pici természet. Szóval akkor már nem ugy van, hogy ezer lakáshoz tartozik egy nagy park, hanem esetleg harminc lakáshoz tartozik.

- Melyek azok a szempontok, amelyek szerepet játszanak akkor, amikor az ember ugy érzi, hogy a természet nélkül nem tud élni?

- Az az érzésem,hogy amikor a természetet akarja maga körül, akkor a magántulajdont akarja. Hogyha egy soklakóju társasház udvarát rendezni kell, akkor nem akad senki,aki rendezné, aki közmunkára jelentkezne. De , ha a sajátomaz a kiskert, akkor gondozom, akkor ápolom, mert akkor az enyém.

- És akkoraz első lépés az, hogy körülkeritem. Ez azt hiszem, hogy Magyarországon igenjellemző.

- Elnézést, szeretnék vitatkozni Varga Balázzsal! Nem hivatalos optimizmusból, hanem egyszerüen abból a helyzetből, amelyben élek, mint a Fővárosi Kertészeti Vállalat igazgatója, és látom, hogy nemcsak szemetelők vannak, hanem olyanok is, akik önként nekiállnak, és rendet teremtenek a parkokban, amit nem keritett el senki. Egész egyszerüen nem tudják elviselni a szemetet, rendet akarnakmaguk körül, számitásaink szerint 60-80 ezer társadalmi munkaórát végeznek a pestiek azért, hogy rendbehozzák a parkjukat. Ennek következtében, ha visszatérek arra a riporteri kérdésre, hogy mit kellene tenni,akkor azt mondanám, hogy semmi mást,mint megértetni az emberekkel, hogy tulajdonképpen mitis jelent a természet. Ugye itt az egyik riportban hallottuk, hogy valaki az autót vigyázza, az autót őrzi. Egy autó, 25 ember oxigénjét, vagy 20ember oxigénjét,attól függően, hogy meny nyit müködik, eszi meg.Mert egy autó, 5 ezer kg oxigént használ fel egy évben, egy ember pedigmég háromszáz kilogrammot sem. Az az egy millió autó, ami hazánkban van, az 2,5 magyarországnyi lakosságnak az oxigén felhasználását használja fel egy évben. Ha ezt mindig több ember érti meg, akkor valahogy ugy fognak ehhez az ügyhöz hozzányulni, mint aza traktoros,aki tényleg költő szavakkal beszélt a természetről.

- Mitkezdjünk azzal az igénnyel,amit egyre több riportban hallottunk, hogy kertes ház? Nehéz ügy.

-Lehet-e mindenkinek kertje?

- Nem lehet. Számoljunk egy kicsit. A mai lakótelepi lehetőségek 4o négyzetméter körül határozzák meg az egy családra jutó zöld felületmennyiséget. Ha egy kertes házat veszek alapul, a legkisebb kert is 15o négyszögöl, ami kb. 6oo négyzetméternek felel meg.Hát, ha 4o negyzetméternek a 6oo négyzetméter 15-szöröse. A Budai hegyek legnagyobb részéreki-lehetne tenni a táblát, hogy minden hegy elkelt, mert azt teljesen beépitették. Ezért én nem tartom megoldásnak,hogy a szép környezetet, a várost övező környezetet beépitik, mert az végsőfokon azt eredményezi, hogy a zöld környezet megszünik zöld környezetnek lenni. Nem tudom szabad-e illetlen dolgokat is mondani, itt van a Thermál Szálloda.Mindig ugy vetik fel a kérdést, ha ilyen szállodát akarnak épiteni, hogy a szálloda számára a Margit-sziget ideális környezet. Csak azt nem teszik fel,hogy a Margit-sziget szá mára a szálloda ideális környezet-e. Következésképpen jó lenne lakni a Margit-szigeten, de akkor az nem Lenne Margit-sziget.

-Akkor mi a megoldás?

a betonregeteget, mert abból meg a város hiányzik. Szóval a város a maga társadalmi információival, kiktetésével, emberi kapcsolataival és igy tovább.

- Azt hiszem, hogy miéppen azért ülünk itt, hogy megprobál junk egy picit talán közeliteni ahhoz a fogalomhoz, hogy ez akét fogalom, a város és a természet, hogyan egyeztethető. Mindannyian kiváncsiak vagyunk, hogy vajon a városlakók, a falukban lakók, a természettől távol ésa természethez közel lakó emberek, hogyan vélekednek arról, hogy nekik mennyi szükségük van a természetre.

de tulzottan optimista lennék, ha azt mondanám, hogy ezek a területek meg ismaradnak aztán üres területnek. Mert gyakorlatilag viszont beépitik őket. Azt én azért sem, még itt a funkcióknál sem jó az a területi mérték, mert gondoljon bele, hogyhaegy területen száz négyzetméteren áll egy fa, azon kivülmeg fü van a területen, hogy annak mi az értéke biológiai szempontból, környezetvédelmi szempontból, és lehetne sorolni még, és mi van, ha ugyaneza száz négyzetméter fával van tele!? Van itt beszélgetőtársaim között sokkal illetékesebb,

- Azilletékes szakember dr.Radó Dezső.

- Az egész városiasodási folyamat, az tulajdonképpen azt eredményezte, hogy sok millió köbméter beton és könyörtelenül függőleges és vizszintes vonalrendszert alakitottak ki, és ez magával hozta , hogy az ember egyre inkább ragaszkodott és egyre inkább ragaszkodik a természethez. Mert az gyökeres ellentéte ennek a müvi környezetnek. Mikor a fának a girbe-görbe gyökereit látják, akkor tulajdonképpen ellentétét keresk ennek a gyárilag készült, készitett, szükségképpen gyárilag készitett vonalrendszernek, ami az uj lakótelepek látványa kezd lenni.

- Barna Gábort hadd kérdezzem, hogy vajon mióta foglalkoztatja a várostervezőket , és hogyan foglalkoztatja azt, hogy ezt a betonrengeteget, amiről annyiszor beszélünk, és amire hadd térjek vissza még egy pillanatra, az imént elgondolkoztam azon, hogy a rengeteg kifejezés, azrégebben az erdőrengeteget jelentette, ma pedig már a házakra gondolunk, amikor ezt a szót használjuk. Tehát, hogy ezt a betonrengeteget valamilyen módon, és ritmusszálva, bontsa a természettel?

- Bármilyen furcsán hangzik, de a sokat szidott lakótelepet pontosan a természet iránti igény hozta létre.

- Hogyhogy?

- A VIII.kerületi zárt udvaros, körülépitéssel szemben, a lakótelep éppen a nyitottságával, a levegő, a napfény, az átszellőzés, és a zöld elhelyezésének lehetőségét hozta. Más kérdés, hogy ma már tudjuk, hogy nem egészen ez a megoldás. Tovább is lehet lépni ebben. És itt ezen van a hangsuly, hogy de! Számos példa van a Világbanarra, hogy megkisérelték, a mi lakótelepünkhez viszonyitva, lényegesen nagyobb mértékben megoldani,oldani a beton - rengeteget, most már farengeteggel. Svéd, példák, angol példák. Akad belőle jónéhány. Az emedmény az, hogyaz emberek azt épp ugy nem kedvelik, mint ahogy nem kedvelik

az embernek számos olyan változást kellett elviselni, hát többek között, csak egy aprőságot, még emberré kellett válnia. És ez nem kis megterhelést jelentett. A kétlábon járás, a beszéd, a gondolkodás, a munka elsajátitásai. Mindemek tetejébe az utolsó néhány évezredben még teremtett magának olyan környezetet is, amely idegen a korábbi viszonyoktól, idegen a korábbi környezetétől. Megint egy dolgot hadd emlitsek, amiga természet nagy általánosságban például kék-zöld, addig a teremtett, az épitett környezet szürke-sárga-barna.

- A mesterségesen épitett környezet, az nagymértékben ellentmond a természetes környezetnek, az ember elszakad tulajdonképpen a természettől. És ez visszavonhatatlan ez az elszakadás tulajdonképpen,még akkor is, ha magával hozza be a városba a betonrengetegbe is a természetet.

- Ez a természet, ez nagy jelszó, amit Russó dobott be az európai közvéleménybe, és azóta is egyre jobban igaza van Russónak, nemcsak akkor, amikor azt mondta, hogy a természet hiányzik a városlakóknak, hanem akkor is, amikor kicsufolta azokat a városlakókat, akik kimennek a természet be, és magukkal viszik egész Párizst, az egész civilizációt, még táskarádióit is vittek volna, hogyha akkor már ki lett volna találva a táskarádió. Ez a Russótól eredő, de már sokkal régebben megvolt nosztalgia, ez a legkülönbözőbb pótlékokat fogadtatja el az emberekkel, mert hiszen igazi természet az nincsa csak illuziókban van, és a természet illuzióját megadja a mü szölőfürt és mü banán az asztalon egy tálon.Vagy azok a virágok, amiket a nők a ruháikon hordoznak, a textilanyagokon.

- A városrendezéssel foglalkozók, azokat a funkciókat vizsgálják, amelyeket az ember a természettel kapcsolatban, tehát, ha ugy tetszik, szabadtéren végez, vagy amely funkció számára valamilyen szolgáltatást nyujtanak a környezetében, a szabadtéren.

- Nevezetesen?

- Hát a játszótér, a pihenőpark, a szépség, a park szépsége, az az élmény, amit egy szép park jelenthet, a diszpark, ésmég lehetne sorolni jónéhányat.Ezek nagyságrendileg valahol a lakóterületeken, a tizennégyzetméter környékén igényeltetnek, személyenként, fejenként.

- Igényeltetnek vagy terveztetnek?

- Hát ma már jórészt meg is tervezik ezeket a területeket,

1021

Varga Balázs irodalomtörténész

1980. junius 17. Kossuth 21,09 Vgné

Ország , város - Beszélgetés az urbanisztikáról

- Itt laksz a lakótelepen?

- Itt.

- Mióta laktok itt?

- Négy éve.

- Hány éves vagy?

- Én? Tiz.

- Megtudod mondani, hogy mi a különbség mondjuk a tölgyfaés az eperfa között?

- Az eperfán, eperfa? Hát az az eper az nem fán terem, hanem földön. Csak mostnekem sietnem kell, mert ugyis elkéstem, és akkor második órára be kell mennem nekem.

- Kimondottan sajnálom a város szivében lakó gyermekeket. Soha nem ismerik meg azt a rengeteg gyönyörü növényt, virágot és állatot főleg. Attól tartok, hogy az unokáim már nem is fogják ismerni azt a rengeteg növényt és állatot, amit megismerhettem én.

- Urbanisztikai sorozatunk mai adásában arról szeretnénk képet adni hallgatóinknak, hogy a természet milyen szerepet játszik életünkben. A jelenléte vagy a hiánya, milyen mértékben befolyásolja mindennapjainkat. A legutóbbi alkalommal, amikor azt próbáltuk feltérképezni, hogy vajon létezik-e valamiféle értékrend az ember környezetében, hogy mi számunkra a legfontosabb, amikor a lakóhelyünkről van szó, a megkérdezettek közül talán egy sem volt, aki a természet jelenlétét ne az elsőszámu szempontok között említette volna. Mai beszélgetésünk résztvevői dr.Radó Dezső a Fővárosi Kertészeti Vállalati igazgatója, Varga Balázs irodalomtörténész, a Budapest cimü folyóirat főszerkesztője, és ismét Barna Gábor, aki, mint urbanisztikai szakember, müsorunk állandó házigazdája. Tőle kérdezem, hogy az urbanisták számadatai szerint az embernek vajon milyenmértékben van szüksége a természet jelenlétére?

- Én azt hiszem abból indulhatunk el ujra, amiből az első adásunkban is elindultunk,hogy az ember a természet része. A természetből soha nem tudott, nem islehet, hogy kiszakadjon. Igenám, de az elmult, hát sok tucat évezred során

MDK

Varga Béla tanuló

VI. oszt. tanuló. Rajza szerepelt az Újpesti Ságvári Kultúrotthon vezetősége által rendezett, az űrrepüléssel kapcsolatos gyermekrajzpályázaton. (repr.)

Az Újpesti Ságvári Kultúrotthonban... (képes hír.)

Ország-Világ, Bp. 1961. 20. sz. 21. l.

M.D.K.

Varga Béla

Szines majolikák. F. Kovács Erzsébet tervei szerint készült Varga Béla keszthelyi műheléyben. Repr.

Az Orsz. M. Iparm. Társ., a Baross Szövetség kiáll. emlékalbuma. Bp. ~~1939~~ 1929.
Szerk.: Györgyi Kálmán. 37. l.

MDK

Varga Béla

ruhaterve repr.

Ikrolya és hóvirág.

Nők lapja, Bp. 1957. február 7. [12–13. l.]

Varga Béla, iparművész

férfi divatrajzok

repr.

Magyar Ifjúság, 1967. X. 27. 8. l.

Varga Béla

Keramiák, repr.

Magyar Iparművészet

1930. 7-8. sz.

MDK

Vargha Béla

b.iő Magyar hét a római Coll. Hung.-ban. Pesti Napló 1936. máj. 24. 16 l.

Selmecbányai városi múzeum
működése 1915-ben X. 130, 131.

Vargha Béla

Mucsarnok ferto Podmanicky
u. 6.

1928/29. tél. Eiatt 587.

Vargha Béla

Vargha Béla képei. A római iskola hagyományain nevelkedett művész, mágori *Vargha* Béla nyitotta meg tegnap kiállítását a Nemzetközi Klubban. Vásznainak lényege az erő, leghangsúlyozottabb motivuma művészetének. Az ember beleverejtékezik, ahogy nézi a feszült izmok játékát, a görnyedt hátak és kidagadt erek kínját.

Tájai (Felszegi táj, Felfelé a hegyre) hasonlóképpen valami nagy feszültségben születtek. Szereti a kíméletlen, nyers színeket. Kompozíciói közül a *Római virágárusok* című kép lehalkult színeivel, formáinak zártságával Szőnyi irányának folytatását sejtteti. *(h. i.)*

Magyarország

1936. dec. 10.

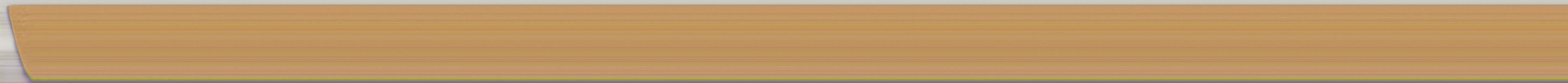

Vargha Béla

— **Egy figyelemreméltó új festőről.** Egy érdekes új festő, mágori *Vargha* Béla mutatkozik be a Nemzetközi Klub termeiben a budapesti közönségnek és kritikának. Első pillantásra feltűnik Aba Novák hatása, de a második pillantás már arról győz meg, hogy az a hatás csak felületes, csak a mesterségbeli felső rétegekig hat, mert Vargha lelki élete és gondolatvilága tele van sok és önálló saját értékkel. Árad belőle a patetikus, de nemes, őszinte részvét a nehéz munkát végző szegény emberek felé. Kubikosokat, hajókirakodó, épületanyagot hurcoló munkásokat és állatokat fest. Majd megszakadnak a munkában, amint a terhet húzzák és tolják, mindig meredek úton fölfelé. Minden inuk, minden izmuk megfeszül. Arcuk verejtéke hullik száraz kenyerükre. A művész megrendült és megrendítő, bibliai részvéte borul reájuk, mint az ég, mint az ég. Sokáig nem fogom elfelejteni a szegényasszony konyháját s abban azt a koldus, rokkant, öreg tűzhelyet. Tudja-e ez a roggyant lábú langyos masina, hogy milyen tűzhelyek izzanak a világon, micsoda erős, vidám tüzekkel táplálkozó tűzhelyek? Képletes és tárgyi jelentőségében egyformán vakon tekint a világba és olyan szomorúság föl és sűl rajta, hogy attól ólomnehézzé válik minden porcikánk. Vargha Bélában a festő még csak messziről követi a gondolatot és az érzést. De talán utol fogja érni és akkor igazi művész lesz belőle. Lehet, hogy nagy művész. *(ks.)*

Az Est 1936 dec. 10.

Varga Béla

Kerámiens

l.

Iparm. kiáll

Bp. (1930?)

17. tábla

456-1911.szám.

Nagrand Mihály m
illetőleg részére lakáspén
mult évi 963.sz. alatt kel
t.Bizottságot, hogy a neve
Nagrand Mihály m
jelenleg 70 K heti bért hu
jelent; ezzel szemben az e
bizottsági másodépitész,Lu
illetményben részesül.

Nagrand ezenkiv

Varga Béla

szül. Nagyvarád 1897.

szód

Varga Nándor Sajós

A. rézkarc, Bpest,

1935. 132. l.

Varga Béla

MDK

1925-ben ösztöndijat kapott

Képzőm.Főisk.Évk. 1921-22, 22-23, 23-24. 24-25.
Bp. 1926.

Varga Béla.

Rudnay Gyula tanítványa.

Festménye szerepel a Képzőművészeti Főiskola műveinek kiállításán.

Ujság, 1928. Máj. 20.

Varga Béla MDK

1924-ben ösztöndijat kapott

Képzőm.Főisk.Évk. 1921-22, 22-23, 23-24, 24-25.
Bp. 1926.

Varga Béla.

Rudnay Gyula tanítványa.

Képei szerepelnek a Képzőművészeti Főiskola kiállításán, a Műcsarnokban.

Nemzeti Ujság, 1924. Máj. 20.

MDK

Varga Béla, festö

Téglagyár. Jelzett. Tempera.

Árverési Közlöny, Festm.,rajzok. 1936 okt.4. rk.sz.
45.l.

MDK

Varga Béla

festőművész, egyéni stílusu művész a Műcsarnokban állitja ki képeit.

Esti Hirlap 87 sz. 1958. ápr. 15 2 old.

Varga Béla festő

Szegedi a Nemzeti Szalon
Nagy Tavaszi Tárlatán

Pest. Nagyé 1977 VI. 16.

Varga Béla

1924. nov. balatoni kiáll.
N. Zalon.
Alkonzatkor, olaff.

Ezüstpohár, aranyozott III. 21.

(Erdőbénye, ref. egyház, 1607.)

Varga

V. 3. *Béla*, festő Budapesten, hol 1924 óta figurális és tájképekkel vesz részt a kiállításokon (Kékruhás fiú, Alkonyatkor stb.).

E. G. II 5671

A KÖZGYŰLÉS ÁLTAL VÁLASZTOTT FELVÉTELI JURY TAGJAI AZ 1908-9. ÉVI TÉLI ÉS AZ 1909. ÉVI TAVASZI KIÁLLÍTÁSON

FESTŐK:

Benczúr Gyula
Dudits Andor
Éder Gyula
Jendrássik Jenő
Kacziány Ödön (előadó)
Kézdi-Kovács László
Knopp Imre
Poll Hugo
Révész Imre
Szenes Fülöp (h. előadó)

SZOBRÁSZOK:

Holló Barnabás (h. előadó)
Istók János
Róna József (előadó)
Zala György

MŰÉPÍTÉSZEK:

Bálint Zoltán (előadó)
Korb Flóris (h. előadó)
Jámbor Lajos
Lechner Ödön

VARGA BÉLA, festő

A Miskolci Herman Ottó Múzeum Képzőművészeti Gyüjteményében van Varga miskolci festőnek :"Léghajótörött majmok"c.képnek olajfestménye.Ltsz.:53.12. 41.old.

ZADANYI GUIDO: A megye képzőművészetének helyzete, képtárai és képzőművészeti irodalma 37.old.

A MISKOLCI HERMAN OTTÓ MÚZEUM KÖZLEMÉNYEI, 5. 1963.szept. Miskolc, 1963

MDK

Varga Béla

Zalai hegyek, of.

N.Szal. kiáll. 1927. jun. 27. 1.

MDK

Varga Béla, sz. 1897.

Templom, rézk.

Képzőműv.Főisk. grafikai gyüjt. 2.kiáll.
1943. jun.

MDK

Varga Béla, festö

Rudnay Gyula tanitványa.

(e.a.):

A Képzömüv. Föisk. növ. kiáll. - Mücs.
Ujság. 1928. máj.2e. 22 l.

MDK

Varga Béla

Téglagyár, temp.

Árverési Közl. 1937. 2.rk.sz. 81.sz. 4o l.

Varga Béla

Alkonyatkor, olaj

Balatoni Társaság II. kiáll. Nemz. Szal. 1924. nov. 22 l.

Varga Béla

Kék ruhás fin. dapp.

Nemzeti Szalon

1928.

Tavaszi Szalon

T. 2458.

zimerével diszitett ezen lapnak fel-

A

7.6 : 33.4 cm.

5.

VARGA Béla

Krumpliszedés c. olajképéről

MURAKÖZI Ágota: Barzó Endre és a régi Miskolci Müvésztelep. = Herman Ottó Muzeum Évkönyve, XXVII. 1989 1o7.p.

k Szigete

n

Magyar Nemzeti Galériában
atott — Wulf Herzogenrath
te — kiállítást itt egy több
pal később megjelenő cikk-
yszerűen ismertetni nem túl
ilis vállalkozás. Amire a Ma-
pítőművészet hasábjain e so-
inyomtatják, az egykori ki-
itogató, a mostani olvasó,
ben halványan emlékszik
nagára a tárlatra, de sokkal
ibban élnek azok a reflek-
nelyeket a kiállítás keltett.
k megfelelően, úgy hiszem,
milyen volt a kiállítás" ta-
üres és további értelmezést
kérdése helyett alább
bálok arra rámutatni, hogy
ntett e tárlat 1988-ban Ma-
ágon. Ennek a kérdésnek

megfelelően elsősorban az
gyelembe vennünk, hogy
közegként, értelmező-inter
magatartást befolyásoló t
ként látom mai közállapo
Az az milyen jelentést
níthatunk e helyütt az 198
tározónak, illetve a Magya
helyhatározónak.

Az tehát, hogy a Bauhaus
jelent Magyarországon, k
annyira múlik rajtunk, mint
a bemutatott anyagon.
ugyanis nem férhet kétség
művészettörténeti ismeret
az eredeti művekkel való t
zás, az érzéki tapasztalat sem
publikációval nem pótolhat
nyének szempontjából ez a k
kiemelkedő jelentőségű. A

Varga Béla
festő

Palócleány, olaj.

Nemzeti Szalon
Tavaszi Szalon
1930

MÁGORI VARGHA BÉLA: KŐVÁGÓÖRSI LEÁNY. OLAJ. BALATONI KIÁLLÍTÁS. (NEMZETI SZALÓN).

Béla Mágori Vargha: Mädchen aus Kővágóörs. Ölgemälde. Balaton-Ausstellung (Nemzeti Szalón). — Béla Vargha de Mágor: Fanciulla di Kővágóörs. Dip. a olio. (Espos. di Balaton. Salone nazionale.)

657

v. Klein, Adam.

~~Hat~~ Jelenet a katonaéletből (14.) (Sechs ~~militärische Gegenstände.~~) Am. Rk.

K. 2.

~~h. 124 mm. Sz. 176 mm.~~

124 × 176 mm.

Varga Béla

1928 ápr. tavaszi szalon

(Wenveti szalon)

Kék ruhás fiú, olaj

Varga Béla

A festészeti akadémia növendékeinek kiállitásán bemutatott munkájáért dicséretet kapott.

Családi Lapok, Pest. 1855. II. félév.
5. sz. 231. lap.

Varga Béla

Oklevelet és első foku kitüntetést kapott, mint a Marastoni festészeti akadémi végzett növendéke, a növendékek tárlat n kiállitott müvére,-közli az Intézetek c. rovat.

Családi Lapok, Pest. 1854. II. félév.
5. sz. 235-236. lap

Varga Béla

Rajzaiért kapott jutalmat a Marastoni festészakadémia növendékeit biráló bizottság javaslatára,-közli az Iró és Müvészélet c. rovat.

Divatcsarnok, Bp. 1853. okt. 13.
56. sz. 1125-1127. lap

Varga Béla MDK

Kék ruhás fiu,olf.

Nemzeti Szalon 1928. ápr.
Tavaszi Szalon

MDK

Varga Béla

Alkonyatkor, olajf.

A Balatoni Tarsasag II. Kiall.Kat.1924.
Nov.29.-Dec.8. 22.1.

Varga Béla

1922/23 – 1927/28

Ferképzomfoisk vk

144. l.

Kath. Julia sz. vt.
Prot. Julia

CSÜTÖRT.

23

Kath. Dezső pk vt.
Prot. Dezső

PÉNTEK

24

Kath. Kereszt. s.
Prot. Eszter

SZOMBAT

25

Kath. Gerg. p.
Prot. Orbán

Izr. 22. S. Bekhukot 5. P.

Varga Béla

festő.

l.

Lykanomzromantika
106. l.

r.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest V

Vészkijárat
Büffet
Múzeumsíp hivatal
XV.
VII.
X.
XVI.
VIII.
IX.

Vasa

V. 2. *Béla*, festő, * Pest 1835 körül.

1318

1854—58. u. i. a Marastoni-akadémián tanult. Leghajotörött majmok c. festménye 1867-ből a miskolci múzeumban.

K. gy. II. 567-l

Varga Béla.

Marantoni akadémia.

1854-5

dicsélt,

N 1 14 l

Varga Béla

pesto

Bül. Pesten. 1854/5.

Ürmeji Fer. alapítójából

tanult a Marastoni akadé-

miában.

N 13. l.

Varga Béla

1855/6

Ürmeji Ferencz alapitv

N2 131

Varga Bela

1855/6

gyros utani fejrarben

II fém kit-ohl.

N2 14 l.

Varga B.

Léghajótörött majmok.
fenti festménye 1867-ből
miskolczi Muzeum.

Balogh Bertalan. A Bor-
sodmiskolczi Közm. és Muz-
egyl. évk. 1905-06. Mis-
kolcz, 1906/60. l.

Varga Béla

festő növendék

1857/8 tanévben a Marastoni féle akadémiában a az Ürmény Ferenc-féle alapítványból taníttatta a festészeti akadémiát gyámolító társulat.

N 101

Apihimutkerenti róm. kath. plébánia hivatalt

Méltóságos

Dr. Gerevich Pibor Kőnek

egyetemi tanár, a Műemlékek Orsz. Bizottságának elnöke

Budapest.

VI. Állatkerti út 1.

Műemlékek Orsz. Bizottság

Varga Béla

Tájkép vodkaczákkal
1854. kretaraj
A Marastom akadé-
mia növendékeinek
rajzai közt a Stékes-
fő varosi Muzamba

Varga Bálint Tamás, grafika

Új Mű. 2003. 9. p. 12.

rain No. 44BK of *Streptomyces*
olone to its 16α-hydroxy derivative with
3 in the Annex). After the downstream
nisolone was 34 % calculated to the
fermentation broths produced in the
n those produced in the Department of
f the medium was hydrolyzed with α-
me the formation of foam was also

ter fermenters we obtained the same
rednisolone substrate concentration as
robiology.

ion

Varga Balázs

rajzolónő (?)

l.

Szabad Művészet

1948. 3. sz. 107. l.

Varga Antal, építész 1.) Folytatás

Két fémdiszlet.

„Idő van" c. rendezte Gothár Péter.

Kivitelező építészek: Varga Antal,
Varga Zoltán.

Magyar Építőművészet, 1986. 2., 56-57-old.

VARGA, Arnold grafikus M.D.K.

A "Who's Who in Graphic Art" C svéjci kiadványban szereplő magyar származásu grafikus

1926-ban születete tt Pittsburgban, de életrajzában közli, hogy még beszél magyarul

Pl riián László: Korunk Grafikusai ,egy könyvben

Magyar N emzet 1962. október 31. 4.1.

Varga Árpád

makói hangszerkeszítő
Sokáig dolgozott kül-
földön. 1905-ben Makón
önállosította magát.
Az első világháborban
katona volt.

Barna János dr

Makó és Csanád-
Torontál vár megyei
Könyvtár. Bp. 1929.
386. l.

1 Name, d. Vorrömisch

1 Kuhn, Kunstgesch

1 Magyarország vár

1 Ungewitter, Lehrbu
Konstruk

10%

Érvénytelen; helyesbítve az

Küldött szám

M. D. K.

VARGA Árpád építész

Lakóépületek födémpályázata
(megvétel)

Magyar Építőművészet 1959. 1/2. sz. 80. l.

Varga Árpád

Volán 1.sz. váll. forgalmi és műszaki karbantartó telep. - építész Dányi József, statikus Varga Árpád. - Ism.

Műsz.ép.ip. 1972. 1.sz. 50.l.

Varga Árpád

A Csokonai Antológiasorozat 1988. augusztus 6-án rendezte meg negyedik találkozóját, ahol a résztvevők láthattak többek között Varga Árpád festményeit.

A Somogy krónikája
Somogy 1988. 6. sz. (Q hátsó borító belső lapján)

Varga B.

festő

Léghajótörött majmok c. festményét 1867-ben ajándékul kapta az alábbi muzeum.

A Borsod-Miskolci Közművelődési Múzeum-Egyesület Évkönyve. 1905/6.

Miskolc 1906.

60. l.

MDK.

Varga Angela

Kiállitásának hirdetése

Magyar Nemzet 1966 máj.28.

Varga, Angela M.D.K.

Móricz Zsda leánya

grafikák, ötvöstárgyak,
Tanulmányait Bécsben, Párizsban és Londonban végezte

Pefneczky Géza: Móricz Zsda és Angela Varga kiállitása
Magyar Nemzet 1966. május 28. 4.1.

Varga, Angela

Móricz Ida Ipánya

grafikák, ötövöstárgyak,
Tanulmányait Bécsben, Párizsban és Londonban
végezte

Perneczky Géza: Móricz Ida és Angela Varga
kiállítása

28. 4.1.

M.D.K.

Angela Varga

festő, ötvös

Rendkívül sokoldalú művész, a kisméretű ötvösmunkától a sgraffitóig, a síkművészettől a térplasztikáig az művészet minden ágával foglalkozik.

~~Simon Balázs~~ ~~[illegible]~~ két osztrák művész, Ida Varga és Angela Varga

Művészet, 1966. június -36 lap.

M.D.K

Angela Varga
"ötvös, festő"

Kiállításai voltak: 1955 Wien (Neue Galerie) 1955 Linz, Neue Galerie, 1956 Wien Modernpark, 1959, München Galerie Gurlitt, 1959 Wuppertal, Museum.

Szinyei Balázs: [illegible] kortárs művész, Ida Varga és Angela Varga
Művészet, 1966. június - 36 lap

Angela Varga
festő-, ötvös

M.D.K

Kiállítása volt: 1959-ben London, New Art Centre 1965. Wien, Museum für Angewandte, ugyanezen évben, Londonban a Molton Gallery mutatta be művét.

Simon Balázs:
~~B.I.~~: Két osztrák művész, Ida Varga és Angela Varga
Művészet, 1966. junius - 36 kep.

M.D.L.

Angela Varga
festő, ötvös

Tizennégy éves korában az ötvös
művészetet tanulta. A háború u-
tán a bécsi Képzőművészeti Aka-
démiára került, majd egy évre
Párizsba megy az École des Beaux-
Arts-ra.

Simon Balázs: Két osztrák művész Ida Varga és Angela Varga
Művészet, 1966. június - 36 lap.

Angela Varga
festő

M.DK

A falfestési technikát a londoni University College Central School-ban tanulta. 1953-ban visszatért Bécsbe. Itt volt az óriálló kiállítása is a Neu Galerie-ben. Elsősgraffito megrendelését ehhor kapja.

Simon Balázs
B.D.: Két osztrák művész, Ida Varga és Angela Varga
Művészet, 1966. junius - 36 lap

Angéla Varga, [ ] MDK

Bécsi művén. A kult. Kapcsolatok Intézetében látható tárlata.

– : A két végi kulturális programból 11

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1966. máj. 28.

MDK.

Varga Angela

Kiállitásának hirdetése

Magyar Nemzet 1966 máj.18.

Angéla Varga

műveiből rendezett kiállítása nyílt a Kulturális Kapcsolatok Intézete Lessing utcai helyiségében.

Magyar Nemzet 1966. május 21.

Varga, Angela

Osztrák művészek /Ida Varga és Angela Varga/ kiállítása. Bp. Kult.Kapcs. Int. - Ism.: Simon Balázs, Művészet, 1966. 7.évf. 6.sz. 36-37.l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Írt. 1969. 3.sz. 243-284.l./

274.l.

Varga, Angela (Bécs) Katalógus

Kiállított rézőmiát:

101. Kút, medence 120×80 cm. 1965

102. Gyertyatartó, 4 rénes, 1963.

Ötvös munkát:

103. Anya, relief 19×22 cm. sárgaréz, 1963.

104 Épilzerés, relief, 9.5×20 cm. b. n. 1960

105. Friz, relief, 11×20 cm. vörösréz, ezüst, 1965

Mokics Ida (Iost.) és Angela Varga Kiállítása. Bp. 1966. Kult. Kapcs. Int. Kat. ömzáll.: Johannes Varga.

Varga

M.D.K.

épitás

és Ehn József körös tarva az öt egyenként 1200 p-ös díjak egyikét nyerte el az OTI egyemeletes zártsoru háraira kiírt eszmei pályázaton.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1940. LXI. évf.

nov. 7. sz. 5. old.

Varga Angela (Bécs) katalógus

kiállított grafikák:

53 – 61. Jegyzetek 17 x 12 cm, lus, cerusa stb. 1961.
62 – 69. Sorozat: Anya, 20 x 29 " vegyes techn. 1963
70. Fák alatt, 31 x 23 cm. rézkarc, 1964.
71. Család, 24 x 33 cm. rézkarc, 1964.
72. Anya, 30 x 22 cm. rézkarc, "
73. Anyák, 18 x 30 cm. " "
74. Fiatal lányok, 24 x 31, " "
75. Anya, 14 x 31 cm. " "
75. Anya, 14 x 31 cm. " "
76 – 81. Sorozat: Ékner 32 x 50 cm. rézkarc
~~Móricz Ida i Angela Varga kiállítása~~ 1965.
Bp. 1966. kult. kapcs. int. kat. ömeall.:
Johannes Varga.

Varga, Angela (Bécs) katalógus
kiállított grafikái:

38 – 39 Londoni halpiac, 21×30 cm. monotyp. 1953.
40. Londoni piac, 21×30 cm. " "
41 – 42. Piaci csend. 23×15 " " "
43. Tengerparton 23×15 " " "
44. Halászok. Szicilia 35×16,5 cm. temp. 1958
45. Lépcsőtön, " 10,5×23 cm. tus. 1959
46. Kislány a blatban, Szicilia, 12×14 cm. tus "
47. Anya parmetrel, " 7,5×28 " temp. "
48 – 52. Sorozat: Építkezés 42×31 cm. csinos montyp. 1960.

Móricz Ida és Angela Varga kiállítása.
Bp. 1966. Kult. Kapcs. Int. kat. ömeáll.:
Johannes Varga.

Varga, Angela (Bécs) katalógus kiállított képek:

90. Vég alat, 55×29 cm. vánon fa alapon 1965

91. Anyát, 11.5×32 cm, olaj-collage 1963

92. Csalód, 42,5×52 cm. vánon fa alapon, 1965

93. Figurális abstrakció 83×62 cm. vánon fa alapon 1965.

94. Három anya, 51×66 cm. vánon fa alapon 1963

95. Éknek, 54×41 cm. vánon fa alapon 1963

Mórin Ida & Angela Varga Hall.
Bp. 1966. Kult. kapcs. Int.
kat. öntevill.: Johannes Varga.

Varga, Angela, (Bés) katalógus

~~ke~~ Reprodukciók:

I. ~~A~~ bross, ernst

V. Varga kürkem: Gyerlyatartó

VI. Angela Varga munka zöben.

VII. „Fiatal lányok" festmény

VIII. „Ékner" grafika

IX. „Függő, lapis lazulival"

X. „Család" kerámia

A borítólapon 4. V. „Figurális alakrajzok" festmény

Mózsa Ida és Angela Varga Tiall.

Bp. 1966. Kult. kapcs. Int.

kat. önceáll.: Johannes Varga.

Varga, Angela (Bécs) Katalógus

Kiállított képek:

96. Emberek, 86×112 cm. olaj 1965
97. Piac I. 100×93 cm. olaj "
98. Piac II. " " " " "

Kerámiák:

99. Épitkezés, 70×100, cm. téglát, fehete máras 1960

100. Figurális absztrakció, 90×60 cm. téglát, zöld máras 1964 tojt.

Mózis Ida & Angela Varga Kiáll.
Bp. 1966. Kult. kapcs. Int. I.
kat. öncáll.: Johannes Varga.

Varga, Angela (Bécs) katalógus

ötvösmunkái:

112. Függő, lapis lazulival, ezüst, 1964.
113. Nyakláncz, szürke kövekkel, ezüst "
114. Nyakláncz, ezüst, bronz, "
115. Plakett, 13x5,5 cm. bronz, "
116. Idol, sárga kövekkel, 15 cm. ezüst 1964.

— · —

Móricz Ida ( ) a Angela Varga
Kiállítása: Bp. 1966. Kult. Kapcs. Int.
Kat. ömcáll.: Johannes Varga.

Varga, Angela (Bécs) katalógus
kiállított képek:

82. Építkezés 27 x 33 cm, olaj, rézlemez fa alapon 1960.

83. Építkezés, 15x15 cm. olaj fa alapon 1960

84–87. Fiatal lányos 25x20 cm. olaj kartonon 1963

88. Anya 27x30 cm. olaj – collage 1963

89. Lányos, 55x48 cm. vánon ~~1963~~. fa alapon 1965 jolyt.

Mórucz Ida & Angela Varga kiállítása: Bp. 1966. kult. kapcs. Int. kat. ömeáll.: Johannes Varga:

Varga, Angela Katalógus

Bécsben élő festő, rézkarcos és
érnerkeramikus.

Életrajzi adatok: Tanulmányait
a háború alatt 14 éves korában kezdi.
3 év Wiener kunst gewerbeschule
ötvös ont, majd munkanolgálat.
1945, a bécsi Akad. F. Wotrubákás
kerül. 1948 école des Beaux Art-Paris
~~19~~ jogt.

Kult. Kapcs. Int. 1966. ~~Varga~~ Körics Ida
és Angela Varga kiáll. Kat: Johannes Varga!

Varga, Angela Katalógus

Bécsben élő festő, rézkarcos és kerámikus. Életrajz fogt.

1949-től a londoni University College Slade School of Art-jan és a Central School-on a festészet, freskó, rézkarc és a kerámia technikáját tanulmányozza. 1953-ban kezdi el önálló munkásságát, 1954-65 között számos bel és kül földi kiállításon vesz részt. fogt.

Mózsi Ida és Angela Varga kiáll. Bp. 1966 kult. kapcs. int. kat. önéll.

Johannes Varga:

Angela Varga

és Móricz Ida kiállítása pénteken
du. nyílik a Kulturális Kapcsolatok
Intézetének kiállítótermében

Pestmegyei Hírlap, 1966. máj. 19. csüt. 5.

Varga, Angela (Réa) katalógus

ötvösmunkák:

106. ~~[illegible]~~. Építkezés, relief, 21 x 32 cm. sárgaréz, 1961.

107. Függő, fehér kövekkel, ezüst 1960

108. Függő, kér " " "

109. Függő, figurális sinzke kövekkel, ezüst 1961.

110. Függő, figurális, ezüst 1963

111. Függő, figurális, ezüst-bronz, 1962.

Mokics Ida (Jogt.) és Angela Varga kiállítása. Bp. 1966. Kult. Kapcs. Int. Kat. önkáll. Johannes Varga.

VARGA, Angela katalógus

Bécsben élő festő és kerámikus

életrajz foft.

1965-ben Körner Preis és Preis des Wiener Kunstfonds.

1965- önálló kiáll. a londoni Molton Gallery-ben.

— . —

Mórics Ida és Angela Varga kiáll. Bp. 1966
Kult. Kapcs. Int. Kat. önálló
Johannes Varga.

Varga, Angela Bécsben élő kartalógus

festő, rézkarcos, ékner keramikus.

kritikák:

„Weltpresse, 1955,

„Alte und Moderne Kunst," 1962.

„The Illustrated London News", 1965.

„Wiener Zeitung," 1965

„Arts Review," London, 1965.

Kult. Kapcs. Int. 1966, ~~Varga~~ Mórics Ida és Angela Varga kiáll. Kat: Johannes Varga.

Varga, Angela katalógus

Bécsben élő festő, rézkarcos, kerámikus.
életrajz fogt.

1955-ben önálló kiáll a bécsi Neue Galerie-ben és a linzi Neue Galerie-ben. További önálló kiállítása: 1956, Bécs, Atelier am Modenapark. — 1959 München, Galerie Gurlitt — 1959 Museum Wuppertal — 1959 London, New Art Centre — 1961 első nemzetközi modern ékszer kiáll. London. 1965 — kiáll. ösnes műveiből a Wiener Mus. für Angewandte Kunst — ban.

fogt.

Móricz Ida és ~~Angela Var~~ Angela Varga kiáll. kult. kapcs. Int. Rj. 1966, Kat.: Johannes Varga.

Varga Angéla

Móricz Ida, Varga Angéla kiállitása. /Katalógus, összeáll. Johannes Varga, Zeneműkiadó, Bp./. - Kult.Kapcs. Intézete. - Ism. Berneczky Géza, Magyar Nemzet, 1966. máj. 28.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 1969. 3.sz. 243-284.l./

27o. 1.

Varga Angéla, ötvös

L: Móricz Ida

–: o Kiállítás

8

Esti Hírlap. Bp. 1981. okt. 2.

Varga, Angela, grafikus

L: Móricz Ida

—: Hír

Népszabadság, Sp. 1981. okt. 3.

8

Varga Antal festő

MDK

Megemlítve.

Nikelszky Géza: „A pécsi képzőművészek nagytálatá"
Dunántúli Népszava. 1946. máj. 19. 6. l.

Varga Antal festő

MDK.

Dunántúli Képzaras, 1945. I. évf. szept. 30.
„Vasárnap nyílik meg a Gebauer festőiskola kiállítása"
6.l.

Varga Antal festő.

MDR.

Dunántúli Napszava, 1945. I. évf. okt ?
„Új lehetőségek a Gebauer festőiskola kiállításain."
T. I.

Varga Antal

Ex libris kiállítása lesz a Pécsi Kisgalériában

N. N.: Ha ex libris kiállítás lesz

Dunántúli Napló 1970 XII. 15

MDK

Varga Antal, festöm.

Alkonyi táj. Vizr.

M.Képzöm.-k Szab.Szervezete pécsi csoportja 10.-ik csoportkiállitása és Medveczky Jenö gyüjt.kiáll. -a, 1946 máj.19.- Vigyázó Szem.1946.máj.18-23. [illegible]at.a lapban. 7

Varga Antal építési vállalkozó

Tér és Forma, 1932

V. évf. 239-248. o.
dr. Biertauer Virgil: A tervező építész és a családi ház.

Varga Antal

l.

Pécsi K. hab. kerv

1946. máj

X. csop. kiáll

KUPELWIESER, LEOPOLD (osztrák festő, 1796—1862)

Maria Immaculata

Félköralakú felső záródással, vászon, olaj, 87×56 cm. — Rényi 24. l. — Maszlaghy II., 360. szám.

LAMPI, JOHANN BAPT., ID (osztrák festő, 1751—1830)

VII. Pius pápa arcképe

Vászon, olaj, 112×86 cm.

Consalvi bíboros

Vászon, olaj, 100×76 cm.

Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 112. l. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 846. l. — Maszlaghy II., 277. szám. — Gerevich: Az Újság, 1916., júl. 20/4. l. — Gerevich: A prímási képtár külföldi mesterei. Vasárnapi Újság, 1916., 825. l. (Képe 827. l.) — Gerevich PA, 230. l.

LAMPI, JOHANN BAPT., IFJ. (osztrák festő, 1775—1837)

Ottoboni bíboros

Vászon, olaj, 72×66 cm.

Maszlaghy: Az esztergomi érseki képtár. Új Magyar Sion, VII., 1876., 112. l. — Maszlaghy II., 276. szám. (Ismeretlen.)

MAHLKNECHT, JOSEPH ANTON (német festő, 1827—1869)

Varga Antal

Kisgrafikáiból kiállítása lesz a Hislapolvasóban

M. N.: Elkészült a pécsi kiállítások programja

Dunántúli Napló 1971 I. 7.

MDK

Varga Kőmives Antal építész

A kassai városi iratban található magyar mester neve/1602-32/

A magyarországi művészet története I.
Bpest, 1961. II kiadás. 332.l.

MDK

Varga Andor és Gyenes Lajos építészek

A fiumei áll. főgimn. tervpályázata.

Magyar Építőművészet, 1913. 8.sz. 6 l.

Varga András

A vasutas képzőművészeti kör a felszabadulási évforduló tiszteletére rendezett kiállításán szerepeltek művei, akvarelljei.

T. L.: Szabadiskola.

Délmagyarország /Szeged/, 1975. ápr. 9.

Varga András, népi iparművész

A hajdani telkibányai kőedénygyár 86 esztendős festője. Most 24 tányérra, kulacsra és bányászkancsóra vá festette a régi parasztí motívumokat. (Minden darabra más-más motívumot.) Ig a múzeum biztokába kerülnek a régi minták.

— : Virágok közt bányászkalapács

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. okt. 31.

Varga András

Kapuvári naiv szobrász faporagásai, Vida Ferencné készítette népviseletek.

Népművelés 1968/7 43 old.

Varga András, fafaragó népművész

a győri Műcsarnokban rendezett Rábaköz népművészeti kiállításon szerepelnek művei.

Bálint Géza: Líra és epika tűvel és faragó-késsel.

Kisalföld, 1969. febr. 23.

VARGA ANDRÁS

A XVII. sz.-i fa HARANG-
LÁB KÉSZÍTŐJE

Sedlmayr János: A szalonnai ref. templom
helyreállitása

Müemlékvédelem, 1976. 3. sz. 153-157. l.

Varga András

ács

készítette a szalonnai

faharangtornyot 1765-ben

Balthel 2-ik ábra

Varga András

(Andreas Suttor)

ács

1765. Szalonna.

Bal Hsl. 130. l

KÖNYV- ÉS PAPÍRKERESKEDÉSE
SZILÁGYCSEH

Szelei Mihály, Bp. IX. Szvetenay-u. 13. 330-772 Zsák- ponyva- zsinegáru-kereskedés. Vétel-eladás. Kölcsönzés-javitás.

Ungár S Utóda Kazal cséplő gép wagon autó kocsi sátor-ponyva gyártása. Eladás kölcsönzés. Bp. VI Király-u 14 226-475

Porcellán.

(Lásd üveg alatt is.)

Budapest

Csobothné és Társa, nemes porcellán, művészi üveg. Budapest, IV. Régiposta-u. 5. 189-075

Granit porcellán és kőedényárugyár r.-t., Budapest, V. Akadémia-u. 18. *126-737

Handelsmann A. Bpest Rottenbiller-u 35 Porcellán, Kristály, Képkeretek 425-530

Hütti, Bán és Mihalik
üveg és porcellán
Bp. V. Vörösmarty-tér 1. **381-135**

Kőszénbánya s Téglagyár Társulat Pesten (Drasche) Bpest V Klotild-u 3, *114 644

Szittner Ferenc Bp IV Mária Valéria u 1 382-114

Szittner Gusztáv, Schönwald porcellángyár stb. Bp Szentkirályi-u 10 349-819

Világedényáruház tul. Edényforgalmi k.f.t. Bpest, Népszinház-u. 29. 144-980

lan keresk. Ujvidék. II. Rákóczi Ferenc-út 21. 30-74

Martinkó András üveg és porcellán keresk. Ujvidék. II. Rákóczi F.-út 36. 24-64

Porcellán és Majolikagyár R.-T. porcellán villamos szigetelők, gyógyszerészeti tégelyek és porcellán edények, Ujvidék Lorántffy Zsuzsanna-u 23. 20-80

Ungvár

Molnár István Ungvár Kishid u 5 1-43

Porcellán tégelyek.

Budapest

Buchwalder Zsigmond, porcellán tégelyek, gyógyszertári felszerelések. Bpest, IV. Veres Pálné-u. 31. 185-627

Porszivó berendezések.

Budapest

AEG Unio Magyar Villamossági r.-t. Bp. V. Rudolf trónörökös-tér 5. *111-252

Általános elektr. váll **A.E.G.** bizományosa **VAMPYR** és más gyártmányú porszivógépek eladása, javitása csere és kölcsönzés. Bpest, Andrássy-út 19. **427-795**

Varga András *

ács, farago

1765. Szalonna

Balthel

35. l.

36. l.

(Andreas Suttoris)

Varga András

Kapuvári szobrász művész.

„Hany Istók" c. szobra.

Repr.

R. E.: Hany Istók a képzőművészetben

Kisalföld, 1970, okt. 4.

MDK

Varga Anna, festö

Jégvirágok. Tempera.

Epesti Föv.Képtár. -Képzömüv. Ip.müv. és Foto kiáll.
1948.jan.3.-22. Kat.

FDK

Nendtwick és Varga, építészek

közös terve kettőszáz pengős díjat nyert.

Döntés az óbudai Árpád-gimnázium tervpályázatáról.
Pesti Napló. 1937. dec. 10.

Varga Antal, grafikus

Márciusban nyílik Gdanskban a magyar napok keretében 34 magyar grafikus Pécs, és Baranya műemlékeit bemutató kiállítása, amely a magyarországi kisgrafikai pályázat anyagát tartalmazza. A művész albatása részt vesz a tárlaton.

Dunántúli Napló, 1978. márc. 8.

MDK

Varga aliter Kömives Antal

/ 1. Kömives Antal cédulát./

Kemény Lajos: Kassai épitömesterek. Renaissance korszak. MMKE Közl. 1904 évf. 80.l. 28 kötet, 3. füz.

MDK

Varga András, V.o.tan.

Nagykörös, Patay-uti áll.ált.isk.

34. Utcarészlet.

Magy.Ifj. Képzőm. Kiáll. /VIT/ Gyermekrajzok.
Föv. Képtár. 1949 aug. 16.-szept.lo. Kat.

Varga András
epitőmester Keszthely

Tér és Torma
1935. 21. l.
(Villa a Balaton partjan
kepipel).

MDK.

Varga Angela

Kiállitási hiradás

Szocialista Müvészetért 1966 juli .

MTK .

Varga Angela

Kiállítási hirdetés

Szocialista Művésza tert 1956 juli .

MDK

Varga András, [népművész?]

A Csobajon (Borsod m.) élő 70 éves Varga András patholt és sarkantyúsott huszváti ajándékai (hímes tojások?) hét határban híresek.

— :Hír

6.

ESTI HIRLAP, bp. 1967. márc. 22.

Varga András
épitész

Gentmüeml
176. l.

ronáról, mely összeget a Miniszté ium
lékek Országos Bizottságába való szál-
n felvettem.

Bánáj Károly

Varga András, szobrász MDK

A kapunázott élő szobrászművész: Varga András kéníti a Varjú-tanya mártírjainak emlékművét.

—: Emlékművet avatnak a Varjú-tanyán 4

Népszabadság, Bp. 1967. nov. 22.

Varga Amác László

Új Mír. 2001. 2. p. 2.

- Sorolja fel az utóbbi 5 évben megjelent 5 legfont
(Aláhúzással emelje ki a tervezett projekt témájához

- Soroljon fel további 5 jelentős publikációt egész
(Aláhúzással emelje ki a tervezett projekt témájához

Szakmaspecifikus alkotások

(Szabadalmak, találmányok, stb. Aláhúzással emelje
kapcsolódókat!)

- Az utóbbi 5 évben született legjelentősebb alkotá

- Munkásságának 5 legfontosabb alkotása:

VARGA Amár Lánlló

Marton Attila: A 301-es parcella
festője [beszélgetés] = Új Mo. 1993. okt. 22. 24. sz.

désre, egy kérdésre, amelyet épp az arra adott válaszként született mű tett érvényes kérdéssé. Magyarán szólva a művészet számomra addig tartozik a magas kultúrához, amíg aktuális *létértelmezés* és nem puszta üveggyöngyjáték, dekoráció.

A kérdésem tehát az, hogy a neoavantgárd implóziója jelentésének kialvása, elhalványulása nem azzal függ-e össze, hogy válaszai többnyire jó esetben is inadekvátak, rosszabb esetben sem kérdésnek, sem válasznak nyomát nem láthatjuk. Hiszen a gyakran egy tömbben látott, tagolatlan, alig értett galériás kultúra üzenetei — lefordítva a pesti jelfogók segítségével — nem a termékeny, hanem az üres félreértések sorozatához vezet. Ebből is fakad az infantilizmus, a dekorációhoz való megtérés, a még csak nem is bántó üresség és felületesség, a mélységvesztettség élménye.

A galériás kultúra játékszabályainak átvétele, illetve adaptáció és *tényleges* fordítás nélkül történő átvétele újra és újra a centrum és periféria gyötrelmes, nulla vég-

A Kosztolányi Kulturális Központ
és a Ferencvárosi Pincegaléria
tisztelettel meghívja Önt

VARGA AMÁR LÁSZLÓ

festőművész

kiállításának megnyitójára

a Ferencvárosi Pincegalériába
(Budapest, IX. Mester u. 5.)
1998. május 8-án 17 órára.

●●●●●●

A kiállítás megtekinthető:
1998. május 9-től május 30-ig
vasárnap és hétfő kivételével minden nap 10-től 18 óráig.

Varga Alfréd /Ikarus/ MDK

szerepelt a 60 éves vasas szakszervezet kongresszusá
nak tiszteletére rendezett kiállitáson!Pesterzsébet
Vasas Művelődési Ház/.

"Kislány"

Ecsery Elemér: A vasas képzőművészeti körök
kiállitása.
Vasas. 1963. ápr.
6. lap.

Varga Alfréd

MTK

Szerepelt a Kulturház tárlatán.
g.f.: Az egyéni meglátás árványesitása szép alkotásokat eredményezett.
Ikarus. 1962. okt. 25.

MDK

Vargha

Krisztus betegeket gyógyit

Magy. grafikusok sikere külföldön. Magy. Müvészet, 1927. 6.sz. 43o 1.

MDK

Vargha

e.a: A modern grafika képes atlasza. Magyar Művészet 1928. 4o4 l.

5.182.

Varga Ágnes

Dombóvári amatőr képzőművészek, alkotásaiból nyílt kiállítás a dombóvári Láng Gépgyárban. Szerepel Varga Ágnes „Gatád" című szürrealista munkája. (említve)

Oszlánczi János: (Tudósítónktól).#
Tolna Megyei Népújság, 1977. márc. 18.

Varga Albert

festő Párizs

l.

A Műgyűjtő

1930. 135. 1.

Varga Albert

festő

Barabás Miklós Céh

tavaszi kiáll.

Kolozsvár 1930.

98 – 102. t.

lásd könyvtárunkban

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

ELNÖK

Gróf ZICHY JÁNOS

TÁRSELNÖK

PRESZLY ELEMÉR

Varga Albert

festő

Szül. 1900. III. 9. Budapest

lásd

Osvát Kálmán dr.

Erdélyi Lexikon.

Nagyvárad, 1928. 303. l.

1912

gkeresztelték 1811 deczember 29-én.

fit ábrázol, a Ki

bbrafordul, de szembenéz
öke sötétbarna; szeme, hegyesre pöd-
szakálla barna. Kezét karba
álló gallérral és sötét kabát.

9.8:31.6 cm.-- Lelt.sz.4135.-- Vé-
a Nemzeti Antiquariumtól 60 K-án
1912 február 1-jén.-- Elszámolta-
27-912).-- Az elszámolásra nézve
ádmányt.

z.n. 358-912
t.lelt.6957.

l félmagasságban vörös betűkkel:

..

26

Varga Albert

MAGYAR MŰVÉSZET

1925. 233.

Két fiatal magyar festő (Varga Albert és Goebel Jenő) kiállítása Párisban.

1524. Dubois Paul (Pigalle).
Sz. Nogentben 1829 juli

Madonna.

Vállig látható, ~~[illegible]~~ kissé ba
fésült haja füleit takarja. Tuhája ki
jobb mell felett, a szegélyzeten,
a három soros felirat szövege ez

Bronzszobor, magassága 41
Vétetett 1897: VI. 10-én a
~~[illegible]~~
Elszámoltatott 1897: IX. 2
Az elszámolás tudomásul vé
tal (350/97.)

904:IV. 25.

Varga Albert

1917/18.–1920/21.

Ferképzőmfoisk vk
144.l

Kath. De la Salle J.
Prot. Zsófia

CSÜTÖRT.

16

Kath. N. sz. Ján.
Prot. Mózes

Izr. 13. Khamisi bőjt

PÉNTEK

17

Kath. Paskál hv.
Prot. Paskál

SZOMBAT

18

Kath. Venanc
Prot. Erik

20

Izr. 15. S. Behar 4. P.

Varga Albert

szül. Temesvárott 1900 márc. 9. Ref. Iparszakis-kola.

1917/18. I. elsőéves művesznov. Réti István, Pilch D.

1917/18 II. elsőéves n. o

1920/21. I.-II. másodéves Réti István

(szül. Budapesten 1900 márc 9)

Hajdudorog h. n. VIII. 127.

Varga Albert

l

Szépmüvészet

1942. 16. l.

MDK

Varga Albert

Kéki Béla: Az erdélyi képzőművészet gondja.
Erdélyi Tudósitó. 1935. jan. 25 l.

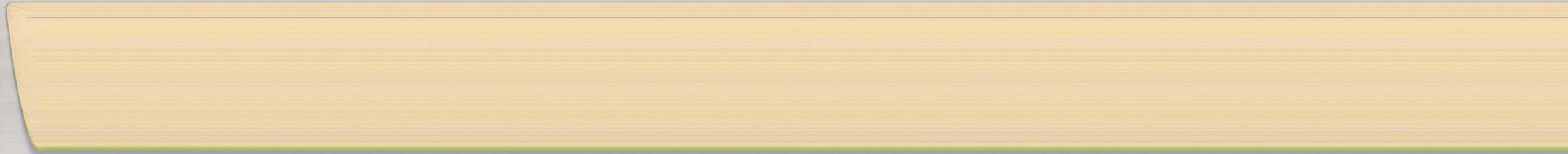

MDK

Varga Albert

a Barabás Miklós Céh alapító tagja, részt vett
kolozsvári bemutatkozó kiállításon 1930. márci
ában.

Művészeti Szalon /Kolozsvár/ 1930. V.évf.3-4.sz.
Barabás Miklós Céh kiáll.

3

Varga Albert

Önarképe,
nagyméretű női aktja,
Notre-Dame-ja emlitve

Korunk Kolozsvár 1974/2 186. old.

Varga Albert

Erdélyben megalakult Barabás Miklós cèh alapító tagja.

NM-930.III.22.

Varga Albert

Önarcképének reprója
a 183. oldalon

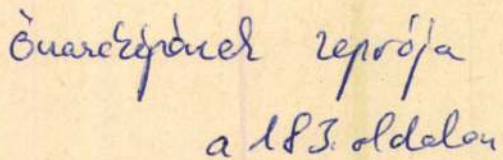

Korunk Kolozsvár 1974/2

2

Varga Albert

Kalandos sorsú temesvári festő.

A kiállítás idején is Párizsban tartózkodott s régebbi képeiből küldött be, melyek a harmadik teremben Bolnay és Sándi képei mellett kaptak helyet

Korunk Kolozsvár 1974/2

186. old.

Varga Albert

„Brâncusi - arckép"

A Hét. 1976 júl. 30.

1

Varga Albert

1900-ban született, párizsi kiállításának sikere ajánlja a Barabás Céh Kolozsvári (1930) bemutatóján

Korunk Kolozsvár 1974/2

186. old.

Varga Albert festő

- Gallasz Nándor, Szőnyi István,
Gál András, Podlipny Gyula, Lauró
Gyula együtt említve munkás-
mozgalmi tevékenységükért

Bíró László: Egy évtized harcai

Igaz Szó 1971/4 Temesváron
586 old

VARGA Albert (1900–1940) festő

Murádin Jenő: Erdélyi festőművészek
Bukarest, 1997 135–142.

eiben barokk

es kosarakban

gban intarziás

ulpitus, áttört

oldalfalaiban

viken intarziás

ucco keretben

szintén festett

legii et Domi

Princeps Geo.

egy et Domi

ccó keretben s

festve Püsky

per Abba. Is.

Varga Albert

K

Cród

Két fiatal magyar festő nagy sike Párizsban.

Szinházi Élet 1925. 34. sz.

(Archeppel.)

Koll. kiállítása volt a párisi Galerie de Zodiaque-ban. A másik művész Varga Albert volt

Varga Albert

Nagybánya művészete (katalógus)
Magyar Nemzeti Galéria, 1996

Szöveg : 196,

Varga Albert festő

Erdélyben a Barabás Miklós Képzőművészeti - Cék alapító tagja.

M.930.III.22.

Varga Albert

irod

Két fiatal magyar festő nagy sikere Párizsban. Szinházi Élet. 1925. 34. sz.

Kollektív kiállítása volt 50 művéből a a párizsi Galerie de Zodiaque-ben. A másik művesi Goebel Jenő volt.

MDK

Varga Albert

A párisi őszi szalon. /B.L.cikke/ Képzőművészet, 1929. 25.sz. 235 l.

MDK

Varga Albert

Koll.kiállitása volt a párisi Galerie de Zodiaque-ban.

Szinházi Élet 1925. 34.sz. /Arcképpel/

Varga Albert
festő

Az 1930 májusában alakult
kolozsvári Barabás Miklós Céh
alapító tagjai közé tartozik

Sz.J.: Szolnay Sándor
Művészet, 1971.március - 18.lap

Varga Albert

festő

Spanyolországba elszármazott magyar festő, „az Egyesült Államok legkeresettebb portréfestője, az Esquire című amerikai lap munkatársa, ki a lap számára tündöklő szépségű nőket ábrázoló rajzokat készít."

Dolgozók Vilaglapja

1947. jun. 14.

archeppet

8877.

on innen az eladók és vevők
ordók tetején ül, többen a
mig jobbról halas és sajtos
Felirata:

rszágban.
I.

sches Institut in Wien.

a vk. 34.2:51.4 cm.

35-907
07-2(6)

MDK

Varga Albert festő

A párizsi Galerie du Zodiaque-ban rendezett kiáll.-t az odakünn készült munkáiból. Összesen 50 darab festménye és rajza szerepelt a kiáll.-án. Tájrészletek, aktok és arcképek.

Magyar Művészet 1925. 233.l.

MDK

Varga Albert festő

Szinházi Élet 1925. 34.sz.

Varga Albert festőművész

Erdélyi Barabás Miklós-ék megalakulásában szerepelt és tagja.

M.930.T.8.

Varga Alber festő

Erdélyben megalakult Barabás Miklós-clh alapító tagja.

NM. 930. III. 22.

MDK

Varga A.

Szentgyörgyi F: Magyar müvészek Párisban.
Pesti Hirlap, 1925. aug. 12. 8.

Varga Ágnes

fiatal amatőr képzőművészek Lippay Tamás, Varga Ágnes, Pásztor János, Takács Béla közös tárlata nyilt meg a szekszárdi Babits Mihály Művelődési Központban.

Magyar Hirlap 1978-69-8

Varga Ágnes

Dombóvár város felszabadulásának 32. évfordulójára hirdetett amatőröknek képzőművészeti pályázatot. A második díjat Varga Ágnes és Bükösdi Gábor is, festményeiért és grafikáiért kapott.

Szikvári Sarolta: Utólag egy pályázatról.
Tolna m. Népújság, 1976. dec. 14.

Varga Ágnes, textiltervező, pedagógus

A Fáklya Klubban nyílt meg máj. 13-án a Tolna megyeiek tárlata, mely máj. 26-ig látogatható. A kiállító művészek mindannyian pedagógusok.

Varga Ágnes textiliái szerepelnek a kiállításon.

F. A.: A Tolna megyeiek tárlata.
Pedagógusok Lapja, 1980. máj. 20.

Varga Albert

Thieme Becker

XXXIV.

110-l.

(Lyka)

Dr. KISMARTY-LECHNER JENŐ
M. KIR. KORMÁNYFŐTANÁCSOS
ÉPITÉSZ, EGYETEMI R. K. TANÁR
BUDAPEST, XI. MÉSZÖLY-UTCA 4.
268—604.

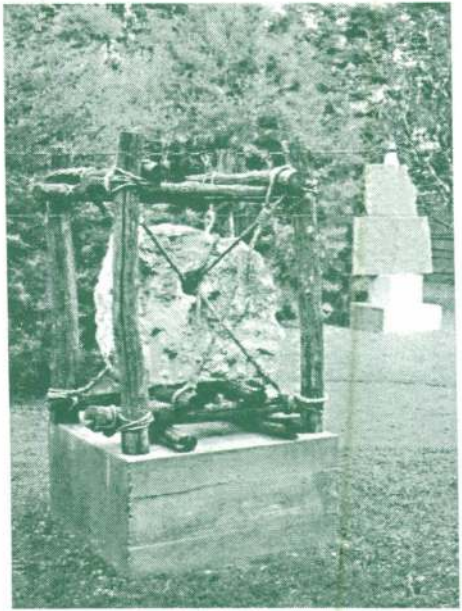

Skulpturenpark in Kaposfüred – Kaposfüredi szoborpark

Grinkovits Péter
főszerkesztő
Budapest
Báthory u. 10.

1054

KAPOSFÜREDI GALÉRIA
ÉS
SZOBORPARK

TISZTELETTEL MEGHÍVJA

SZ. VARGA ÁGNES /KABÓ/

FESTŐMŰVÉSZ

ÉS

KOVÁCS LÁSZLÓ /PUTU/

IPARMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA

1999. NOVEMBER 6-ÁN SZOMBATON 17.^{00} ÓRÁRA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:

NOVOTNY TIHAMÉR

MŰVÉSZETI ÍRÓ

KÖZREMŰKÖDIK:

NYÁRI LÁSZLÓ

KÖLTŐ

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ 1999. NOVEMBER 29-IG

NYITVA: HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL NAPONTA: 14–20 ÓRÁIG

A KIÁLLÍTÁS TÁMOGATÓI:

NEMZETI KULTURÁLIS ALAP KÉPZŐMŰVÉSZETI KOLLÉGIUMA

KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS KÖZGYŰLÉSÉNEK OKTATÁSI, TUDOMÁNYOS ÉS KULTURÁLIS BIZOTTSÁGA

DR. GYENESEI ISTVÁN SOMOGY MEGYE KÖZGYŰLÉSÉNEK ELNÖKE

SZITA KÁROLY KAPOSVÁR MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERE

GERSE PATIKA

DUDÁS BT.

EGYED HÚS KFT.

ARCHIÓN ÉPÍTÉSZ IRODA

PONEKKER LÁSZLÓ ÜGYVEZETŐ

OJTÓ LAJOS

KAPOSVÁR - KAPOSFÜRED, KISKÖZI U. 63. TEL.: 82 / 315-670.

VARGA, fakekasmester

Hódmezővásárhelyi "tálas". Maksa Ustvánnál tanult két testvére, majd Lázi István, neki nagy műhelye lett. Maksánál tanult: Orbán Mihály, Mucsi János, Varga és mások. Maksa négy gyermekéből István, 1872-1932 szintén tálas lett. Maksa leánya, Judit Ujváros egyik legismertebb ir asszonya lett, de nem a régi minták művelője. 118.old

KRESZ MÁRIA: Maksa Mihály, tálas, /1851-1908/ 115.old

A MÓRA FERENC MUZEUM ÉVKÖNYVE, 1964-65, 1. Szeged, 1966

VARGA ÁDÁM, bodnárlegény pecsétje

A tállyai bodnár céh 1802-ből származó pecsétjének nyomata Varga szabadulólevelén 1809-ből, bár nem tökéletesen, de fennmaradt. Kerek, 4.2 cm. Körirat: "P. TÁLYA V. BODNÁR CZEH PECSETYE. 1802." Két oroszlán címerpajzsot tart ötágú koronával. Pajzsban hordó, fakötő bunkó és bárd.
214. old. 100. jegyz. 53. kép.

BODÓ SÁNDOR: Borsodi, abaúji és zempléni céhpecsétek
189. old

A HERMAN OTTÓ MÚZEUM ÉVKÖNYVE, IX. 1969
Miskolc, 1971

VARGA ÁDÁM, bodnárlegény pecsétje

M.D.K.

Varga Adolf, kecskeméti városi főmérnök tervei szerint épül fel a pusztaszentkirályi ref. templom.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1901. XXII. évf.
máj. 15. sz. 6. old.

MDK

Varga Ágnes

4. m. plakát kiáll. Műcs. 1961.

M.D.K.

Varga Ágnes

"Hat kis szövetruha tavaszra" cimmel ruharajzait hozza a lap.

Szinház, Bp. 1946. febr. 6-12. II. évf. 6. sz.
28-29. lap

.D.E.

Varga

Hősi emlékmü.1969

Csonka,fej nélküli katonaalak a leghangsulyosabb motivum a rászögezett háborus érdemrend.

Aradi Nóra:A szocialista képzőmüvészet jelképei Kossuth Könyvkiadó/Corvina Kiadó 1974.

209.o.

Varga

Prométheusz, 1965

A dekomponáló testü szoboralak, kezében a tüzet jelző villámokkal kifejezi azt a kétséget, amit az emberi lét ellen felhasználható tudás lehetősége támaszt.

Aradi Nóra: A szocialista képzőművészet jelképei
Kossuth Könyvkiadó/Corvina kiadó 1974 195.o.

Varga

emlékére a XX. Velencei Biennalén

Az új európai művészet
Magyar Szemle 1936 IX.

Varga

Vadász Győző: XIX. Salgótarjáni Stúdiókiállítás.

„Hal-álom" álom-hal. Varga pillekönnyű térbeli vonalvíziója bambusz hálójába vonja emlékeinkbe öreg halászát, ahol talán újból országlánokról álmodhat az öreg.

Művészet, 1989. 11-12., 44-old.

Varga

A velencei kiállításon a magyar grafika-teremben szerepelnek rézmetszetei,

Merevich Tibor: Az új európai művészet.

Magyar Szemle, 1936. szept. 44. old.

Varga

A szentendrei Ferenczy Károly Múzeum mostani kiállítása a múzeum 1969 évi ny szerzeményeit mutatja be igen jó válogatásban.

P. Ny szerzemények Szentendrén

Népművelés 1970/2

45 old.

Varga

Balatoni napozója 1937 után készült

Magyar Hirlap 1 976/1o9/9

Szőke: Szobrászatunk naptára

Varga

Derkovits, 1971

Az emlékművemen ablaknyíláshoz támaszkodik a festő álló portréja, a kisméretű változaton ezüstös felület zárja kivülről az ablaknyilást, belül vaskályha jelzi az interieurt. A vaskályha nem Derkovits képeire, hanem a korra és környezetre utaló motivum. Az ablak és a művész együttes kompozíciója a Derkovits-képek egyik lényeges mozzanatát vonja be a művész portéjába.

Aradi Nóra: Szcialista képzőművészet jelképei
Kossuth Könyvkiadó/Corvina Kiadó 1974 38.old.

MDK

Varga,

a diszitö festés jeles tanitványa, fiatalon elhunyt.

Barvay Ödön: Az iparművészeti iskola jubileuma. Művészi Ipar.1906.nov.15. I.évf.3 sz.30.l.

MDK

Varga

s.f: Grafikai ... művészetünk ...
Az Est, 1934. máj. 19.

MDK

Varga

Magyar müv´szek sikere Svájcban. Esti Kurir,
1924. jul. 13. 8 l.

MDK

Varga

F.A.N: A dpógnő nő és anya. Szabad Nép, 1948. nov. 27. 6 l.

, földszintes, 4 kis ablakkal, 1800

Varga

Említve

Kiemelt grafikák kiállítása a Mestegyesy teremben

Hajdú-Bihari Napló, Debrecen 1970. jul. 10.

Varga

Szerepel a csehszlovákiai magyar
Tárlatban

L.K: hladi madarští výtvarníci

Rudé právo 1969 X. 17

Varga
Férfifej
Tájkép

Alkotás Művészház. III. Modern grafika. Bp. 1923.
4 1.

emets Oppidi Stae Mariae 1775. Parochi
riensis 1775."

lom: Mocsáry I. 273 l — Borovszky 92 l.

lébánialak.

paróchia 1796-ban épült és három szo-
állott.

gi Tanácsház

~~ovitz-kuria. Ma községi tanácsház.~~

ge: Későbarokk.

je: Utcai homlokzatánál magasföldszintes,
nyalaprajzu, épitmény, körbefutó sima
attal, ahalaki körül tagozott keretelés,
s pálcás ereszpárkánnyal, előreugró
itján három ablak. A homlokzat ablak-
sa: 2+3+2 ~~a + a + b + b + b + a + a~~

étszobasoros belső szobasor mögött a
homlokzaton sima pillértörzseken nyugvó
élkörös alacsony ivnyilásu könyöklős tor-
amelyre oldalt eredeti farácsos szár-
ajtóval zárható lépcsős feljárat vezet.

MDK

Varga, festő

Férfifej

Tájkép

Alkotóművészhár- VII. Modern Grafika - Bp. 1923. - 4. l.

Varga (?)
festő

Nouvelle Revue de Hongrie

1932. XXV. a. XLVII. I. 76-77 l.

Magyar művészek Párisban.

Varga
festő-grafikus

M.D.K

Rizkarcait a művelődési autokon
a tanyavilágba viszik ahol rögtön
~~zött~~ tárlatokon ismertetik.

Varga Edit: 17 „Láda" képzőművészet
Művészet, 1964. augusztus - 23 lap.

M.D.K.

Varga . . . (2)

W.D.K.

Varga

~~[illegible]~~ Egik mindenki bekiáldta (kapkó) az anszmitri magyar munkaszuba

Tutor, 1965, 12 n., 21 red

MDK

Varga

Képzőművészet 1927. 2. sz. 23.1.

MEK

Varga és Fekete, asztalosok.

Kivitelezték a Nándor Kató által tervezett öltözőszobát
Repr.
Kivitelezték a Nándor Kató által tervezett lakószobát.
Repr. 12c.1.
Kivitelezték a Nándor Kató által tervezett ebédlöt.
Repr. Alapr.elrendezés.

Tér és Forma . 1939. 6.sz. 119.1.
12c,122.1.

M.D.K.

Varga

K.A.: "A modern szinpad" c. cikkhez készitett rajzokat: "Zongora próba" és "Lábujjhegy állás - spiccelés" cimmel.

Szinház és Élet, Bp. 1905. jan. 22. III. évf. 4. sz. 52-53. lap

Varga

karakteresen porzitott közismert személyiségeket mutat be az „Ezer karikatura" kiállításon. (Mult és Jövő helyiségében.

(S. F.): Két kiállítás

Est, 931. XI. 15.

Varga

Kiállít

M. 932. XII. 18.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

on: . . . . . .

. . . . . .

MDK

Varga asztalosmester

Kozma Lajos: Mész u.25.sz. ház. Az alaprajz 5. és 7. szobája. Készitették: Varga és Fekete asztalosmesterek.

Épitőmunka, 1934. 6-10. sz. 125.lap.Képekkel.

varga

festőművész

Klebelsberg - emlékkiállítás - Ucsarnokban - képé-
vel szerepel.

Magyarság
1933.11.12.

Varga

Rézkarcai a Képcsarnok Vállalat vándorkiállításán.

(cikk)

Népművelés, 1964 6. szám, 32. lap.

MIK

Varga

"Tritt ins Wasser" /Vizbelépés/

Részt vett a magyar művészeti kiállításon Berlinben /Die 9. Republikausstellung Ungarns./

X kht: Weiter geistiger Radius.

Der Morgen. 11. Sept. 1962.

MDK

Varga

Czakó E: Az Ipm Muz. exlibr. kiáll. kat. 1903.

69 l.

Varga

Szabad Művészet. 1947. 6-7.sz. 128. l.
Magyar művészek kiáll. Párisban.

Varga

Studiuma nagyal a KUT
kiállításán a Nemzeti Szalonban

Magyar Hirlap 1937 XI. 21

Varga

Alkotása szerepelt a magyar művészeti sors-
játék kiáll.-én.

M.933.V.28.

Varga

Őstehetségek kiállítása - a Nemzeti Szalon főbejáratával szemben levő külön helyiségben - munkáival vesz részt szobraival.

Mst
1935.VI.2.

Vargo- szobrász

gyermekpesztrája nagyval a
KUT kiállításán a Nemzeti
Kalonban

Magyar Hirlap 1937 XI. 21

Varga

"Ádám" c. szobormüve, a Mücsarnok tav. tárlatán.

8.0.932.IV.24.

Varga

"Ádám" c. szobornűve, a Műcsarnok tav.tárla-
tán.

8.0.932.IV.24.

Vaŕfenčki vŕzivár

d.

Pašz Hevesmvárai

Várfalvi Otto
A festők közül a hagyományos hazai posztimpresszionista vonalhoz kapcsolódik. Részt vett a XIV. veszprém megyei őszi tárlaton.

Bojár Iván: Kiállításról kiállításra.

Magyar Hírlap 1972/330 6 old.

Várfalvy Nagy Ag-
lája

lázd
a

Barlay Andrásné
dr. alatt.

MKSz 1947

Várfalvi Kósa Mátyás

Čtvös Kolozsvár

1605-ben Báthori Zsig-
mond fejedelem főkapi-
tanja, Ráthóti Gyu-
laffi László szabaddá
tette az aranyváltást
s azt fentinek adta át

Nokolötvcéh 341.

Varga Albert

mezőtúri farkas

l.

Ezredéves kiáll

XIII csop. 19. l.

Belgrad.

E térrazj a várat ostroml
latát tünteti föl. Fölül jobbr
czimer fölött fénylő szemmel é
Polis. Felirata fölül:

VICTORIA AD BEI
Anno 1717 a Sermo Eugeni

ez után: Necessitas in loco, S
Tacit. l. ll.
alól pedig két hasábosan elhel

Fortuna* CAROLI t
Fortuna, et vi
Erro: Sola fuit p
Haec nisi palma

Rm., mér. a vk. 20.7: 28

Várfalvi Géza, gépész tervező

F.T.: Nehézipari Műszaki Egyetem aulája, Miskolc Építész: Ferencz István Ezzahtero.

Gépész tervező: Várfalvi Géza,

Elektromos tervező: Gubjás István.

Magyar Építőművészet, 1988., 6., 19.-old.

Várfalvi Géza, épületgépész.

F.J.: A Nehézipari Műszaki Egyetem Jogi Karának épülete, Miskolc.

Építész: Ferencz István (Ézaktev).

Szerkezettervező: Kovács Lehel.

Épületgépész: Várfalvi Géza.

Magyar Építőművészet, 1988., 6., 18-old.

Várfalvi Géza, épületgépész

H. Z.: 8 tantormes általános iskola, Enes. Építész: Horváth F. Zoltán (Esnakterv).

Épületgépész: Halmai István,
Várfalvi Géza.

Magyar Építőművészet, 1988., 6., 25-old.

VÁRFALVI ANDREA

Magyar Iparművészet az
ezredforduló n 2003
207.

Várfalva

Aranyosszék

l.

Gaali II. 78-l.

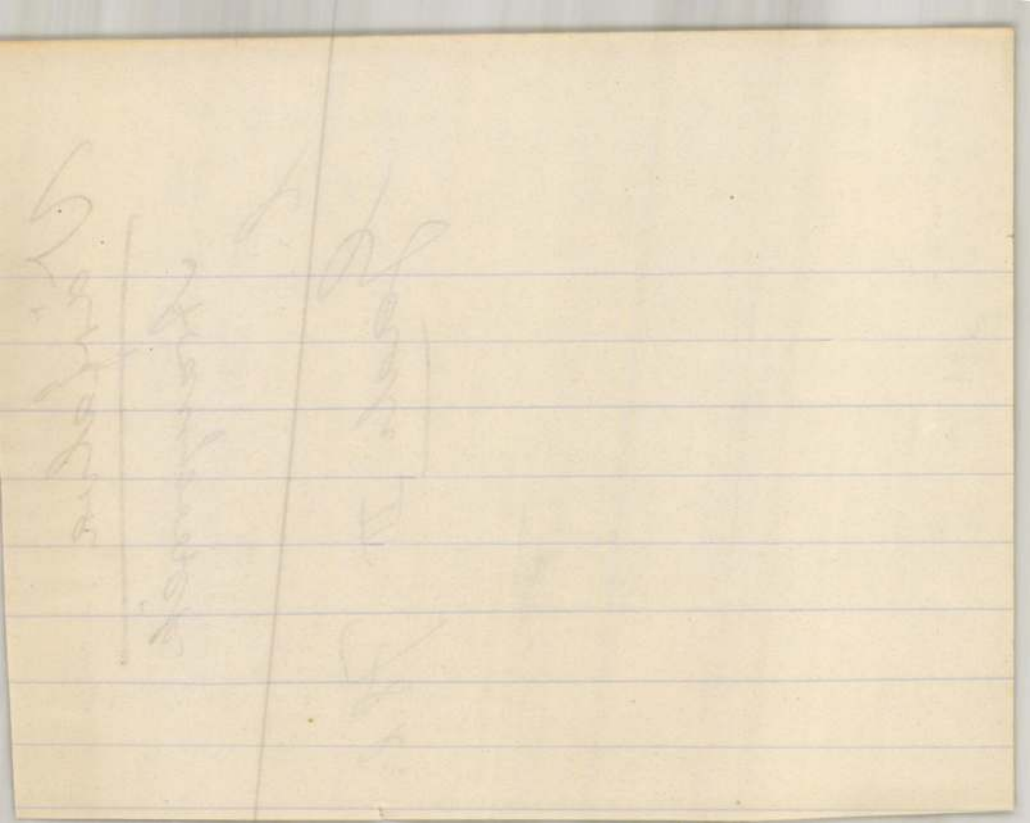

Várfalvai unit.

templom

képe repr.

Szépmüvészet
1944.122-l

„EUROPA"
[illegible]-, könyv-, lapterjesztő- és
könyvkiadó r. t.
[illegible], Rothermere-u. 12.
Telefon: 127-837.

Várfalvai ref. templom

festett mennyezete

1672.

(Torda Aranyos vm.)

Orbán Balás

IV. 183. l.

Foglár. 30 cl.

Kruplanicz Kálmán, (VIII. 59

főispán

Várerőse (nyom)

Almáson Háromszék
vm.

Kővári Erdépeml.

48. l.

Természettudományi Társulat, Kir. magy.

VII. 279

PAUL V A R E I C H , textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartzfärbern in der Königlichen Freyen Stadt Pressburg.
Név:.- 308.- Herr PAUL V A R E I C H
Felvétel ideje: 1813. 14 Sept.
Hová vették fel: Gyöngyös. 160.old

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARHABONA, A Xantus János Múz. évkönyve. 16. Győr, 1974

Varcinge, Philippe

I.

Cincik . S. I.

B. Várdeák Ildikó

Méltatás.

P. Szűcs Julianna: A hellenet lenné s'ált hellenes.
Művészet, 1978. november – 10. lap.

Várdeák Ildikó
keramikus

Az 1972-es siklósi nyári keramikus szimpozionon részt vett.

N.Dvorszky Hedvig: "A kisérletezés lehetősége".
MÜVÉSZET, 1972.október-november - 34.oldal

B. Vándorák Ildikó kerámikus

Kiállít Franciában.

– = Nemzetközi kerámia-kiállítás 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. júl. 13.

B. Vándor Ildikó keramikus

szerepel Párizsban a kerámia-
kiállításon.

— : Magyar képzőművének kiállításai
Külföldön 7.

Népszabadság, Bp. 1972. júl. 14.

Vándor Ildikó, keramikus

Szerepel Faenzában.

— :□ Az idén ... 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. máj. 30.

Várdeák Ildikó-, keramikus

L:Polgár Ildikó

-: Hír

-: Hír Népszabadság, 8.

Bp.1977 júl. 30.

B. Várdeák Ildikó

B. Várdeák Ildikó padlóvá-
zákat készített.

P. Szücs Julianna: A hellenetlenné vált hellenes.
Művészet, 1978. november - 10. lap.

B. Várdeák Ildikó

Ábony, 1929-

Műveivel résztvett az V. Országos Kerámia Biennálén - Pécs, 1978.

-Katalógus a Könyvtárban -

Várdeák Ildikó, keramikus

L. Kutas László

-: Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1979. júl. 19.

Várdeák Ildikó kiránikus

Dvorszky Hedvig: Gondok és lehetőségeka mai magyar kiránciában

Művészet, 1982. szeptember

Várdeák Ildikó keramikus

Pogány Gábor: Kerámia, mozaik

Művésznő, 1983. február

Várdeák Ildikó keramikus

P. Szücs Julianna: Střesögosztály és videke

Művészet, 1982. szeptember

VÁRDEÁK ILDIKÓ

említve, mint aki Faenzában díjat nyert

Dvorszky Hedvig: Küldemény Faenzába

UJ TÜKÖR 1980/XVII/ 21.sz.24-25.o.

prius habet et secundum eum
orem subiectivum /in cogitando/
essendo/ habent.
substantiam cum materia identifi-
in litteratura philosophica marx-
egoriam substantiae non applicant.

ularis completa tota in se. Hy-
subsistentia vel individua subs-

cica est hypostasis rationalis.

Várdeák Marcella M.D.K.

grafikus

Először szerepelt a plakát kiállitáson.

Szamosi Ferenc: IV. Magyar Plakátkiállitás a Műcsarnokban
Művészet, 1962. március — 46 l.

Várdeák Ferenc MDK

Sz. 1897.

Résztvett az 1950.évi Első Magyar Képzőművészeti Kiállitáson/az "ókonzervativok" között emlitve/

Pogány Ö.Gábor:Magyar festészet a XX.században. Bp.1959.67.l.

MDK

Várdcák Ferenc, festő.

Zagyvapartján. Of. -

Mücs. - Tav. tárl. a Mücs. ban. Hősök tere.

1952 máj. 10 - jun. 4. Jegyz. 10. l.

MDK

Várdeák Ferenc

Javitják a pontonhajót, of.

I.M.Képzőm. Kiáll. Műcs. 1950. aug. 7 l.

MDK

Várdeák Ferenc

Önarckép, of.

Arckép kiáll. Ernst Mus. 1952. aug.
7 l.

Várbükke (nyom)

Csíkszentdomonkos
határában.

Kővári Erdépeml.

56. l.

Taban VII. 256, 257, 258, 259,

Várdeák Ferenc Képzőművész MDb.

Neve megemlítve.

Gyenis József: „Művésztelep Mezelaradasban."

Dunántúli Napló, ~~Mu~~ 1952. X. évf. aug. 19.

MDK

Várdeák Ferenc, festö

Ösz. Kréta.
Napsütés. 27.1. Vizf.

MTárs.Téli tárl. 1938.febr.-márc. Gyüjt.kiáll.
Dp.Hücsarnok. Kat. 24.1.

MDK

Várdeák Ferenc
Ősz, kréta

KMTárs. Téli térl. 1938.

Várdeák Ferenc

Utca Sárospatakon, olaj

Sárospatak, olaj

II. Magy. Képzőművész. kiáll. Műcs. 1951. nov.

9 l.

MDK

Várdeák Ferenc

Önarckép, olaj

Arckép kiáll. Ernst Muz. 1952. aug. 7 l.

MDK

Várdeák Ferenc
grafikai műve:

Kápolna .Pasztel.
Dobok között.Pasztel.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun. 22.l.

MDK

Várdeák Ferenc

"Faluszélen" c. műve. Repr.

KMTárs téli kiáll. 1942.dec.1943.jan.

MDK

Várdeák Ferenc

Tavaszi napsütés

Budai képzőművészek cent.kiáll. 1948.márc.

MDK

Várdeák Ferenc

Öreg malom, kr.
Szinva, of.

Müterem őszi kiáll. 1938. okt.

MDK

Várdeák Ferenc

Alkony, kr.

Papvölgy, "

Hazafelé, "

Müterem 4.csop.kiáll. 1937.ápr.

MDK

Várdeák Ferenc

Kalász-szedő, kr.

Müterem 4.csop.kiáll. 1937. ápr.

Várdeák Ferenc MDK

Kápolna, pasztell

Mücsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

Várdeák Ferenc

MDK

Késő ősszel

Mücsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Várdeák Ferenc MDK

Dobok között, pasztell

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

Várdeák Ferenc

MDK

Szinva

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Vándeák Ferenc

Született Budapesten 1897 január elsején. Festő és szobrász. Tanulmányai: a budapesti Képzőművészeti Főiskolán. (Réti I. 1920-23) Tárlatai: 1927 /:Barcelona:/ 1928 (Stockholm)

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l 307 l.

Várdeák Ferenc

További tárlatai: 1951 (Genova) stb. Müvei a Debrecen-i Müvészeti Galériákon szerepelnek.

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 3341 3071.

MÜVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Várdeák Csilla

Kínómetszetekkel.

szerepel a „Studió 1966" c.

kiállításon az Ernst

Múzeumban

Kortárs 1966 VIII. n. 1337 old.

Várdeák Csilla , festés. MDK
/működvelő/

kedves hangulatu képei a legtöbb művet jelentik
a kiállitásom.

Havas Lujza: A vasas -szakszervezet központi képzőművé
iskolájának kiállitása.-Népakarat. 1957.szept.11.

MDK

Várdeák Ferenc, festö

Utca Sárospatakon. Olf.

Sárospatak. "

Bp.Mücs.+II.Magy. Képzöm.Kiáll. 1951. nov.4.-dec.2.
Kat. 9.1.

MDK

Várdeák Ferenc

Téli napsütés.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 25.l.
Mics.

Verdeña Perono

Tell nephews.

Várdeák Ferenc

Kerepel a „Műterem"
csoportkiállításán

Magyarság 1937 X. 12

Várdeák Ferenc

Szinva, pantell, 24×32 cm

Budapest Műcsarnok kiállítása 1957
Kat. szerk. kisdéjiné kizimi szám.

13

Várdeák Ferenc

Képe szerepela „Műterem"
ősz kiállításán

Ujság 1937 X. 10

Várdeák Ferenc

Tájképe nerepel a „Műterem" őszi tárlatok

Nemzeti Lyszg 1937 X. 12

N. Várdeák Csilla MDK

Szerepelt az Ernst Muzeumban rendezettkiállitáson.

"Biliárdozók"

Méhes Géza: Dolgozó emberek között.
KAZÁN 1964 máj. 18.

MDK

N. Várdeák Csilla

Játékosok, temp.

Dolgozó emberek között kiáll. Ernst Muz. 1964. máj.

Er zeigt auf die verwandten
te der Wunder der verschied
von Fasznos gemeinsam haben

D. GYALLAY: Die Rolle des w
Überlieferung(A feher ló sz
(Ste 389-403. Mit deutschem

Der Autor untersucht i
frage der Urgeschichte der
che Rolle die Gestalt des w
haben mag, und stellt fest,
urpsrünglich für den Ahnen

MTK.

Várdeák Csilla

Kiállitási kritika

Müvészet 1966.8.

B.K.

Várdosk Csilla

Kiállítási kritika

Művészet 1966.8.

Vardeák Csilla munkás - festő

Nonlogi: A vasas képzőm. körök orsz. kiáll.

Nepszava 1955. márc. 31, 83 évf. 76 sz.

6 l.

MDK.

N.Várdeák Csilla

Kiállitási kritika

Szocialista Kulturáért 1965 juli,kap -

M.D.K

Várdeák Csilla
grafikus

A kisgrafika Baiatok hőrének
a Dürer teremben rendvett má-
sodik kiállításán részt vett.

D. Fehér Zsuzsa: Kiállítási Krónika
Művészet, 1965. aug - 34 lap.

MDK

N. Várdeák Csilla

Ablak, linóm.

Passiance, "

Polgár tér, "

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Muz.

MDK

N.Várdeák Csilla

Abéak, linó

Passiance, linó

Polgár tér, "

Fiatalok Studiója 1966. Ernst Muz.

VÁRDEÁK CSILLA

A PITYPANG GALÉRIA
tisztelettel meghívja Önt

Dréher János, Forster Jakab, ifj. Gajzágó Sándor,
Gábor Áron, G. Heller Zsuzsa, Horváth Judit, Mayer Berta,
Mészáros Mihály, Pázdán Zsuzsa, Sánta László,
Szinte Gábor, Várdeák Csilla, Végh András,
Vörösmarty Magda

kiállításának megnyitójára
1994. október 7-én, 18 órára.
(Budapest, II. ker. Pitypang u. 17.)
Általános Iskola

Megnyitja
Csillag Katalin művészettörténész

A kiállítás október 20-ig látható.

VÁRADI ZSÓFIA

A Magyar Képzőművészeti Főiskola

Intermédia tanszék
MŰHELYKIÁLLÍTÁSA

1999. április 24. 17.00

A kiállításon az elmúlt két kiállítás anyaga is látható lesz!

ERDEI GÁBOR, ESTERHÁZY MARCELL
VÁRADI ZSÓFIA

TÉLI GALÉRIA

Szentendre, Fő tér 2. (bejárat a Futó u. felől)
A Galéria a megnyitó eseményen látogatható. ill. külön bejelentkezés alapján

Támogató: NKA és a Fiatalok Fotóművészeti Stúdiója

2. országos fotóhetek

az exponált világ

120 kiállítás,
30 rendezvény
országszerte
a Magyar
Fotóművészek
Szövetsége
rendezésében.

TÁMOGATÓK

Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma

Nemzeti Kulturális Alapprogram

Fővárosi Közgyűlés Kulturális Bizottsága

National Geographic Channel

Magyar Fotográfusok Háza

A KIADVÁNYT TÁMOGATTA
Gazdasági Minisztérium Turizmus Rt.

Vardai Bilárd

Ismertetés Magyar
diszítmények
ciim. 1910 ben
nagyobb nüvérol
irred

Rajzoktatás

1910. 264 l.

..... *műhely.*

...yfőnökség!

...v ..... hó ... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

...am.

... évi ..... hó .....

.....

sajátkezű aláírás és munkásszám.

Várdai Szilárd

iparműv. isk. tanár

a képz. főiskola ideglenes tanára
1878 — 1892.

ékítményes, iparművészeti és
ozemléleti látszattani rajz.

Évkképzfőisk. 1931-32. 78. l.

10502

, zsinoros atillában, szalagon
entében tojásdad medaillon. Felirata
ERNER.

.

Várdai-Werdenstetter

Szilárd

Éltmenyes rajz tanára

1880 – 1892

1930.

Ermisk 77. l.

Várdai Szilárd †

— **Meghalt Várdai Szilárd.** Csütörtökön 81 éves korában hirtelen meghalt *Várdai* Szilárd, a Képzőművészeti Főiskola nyugalmazott igazgatója. Várdai a rajzoktatás és művészképzés apostola volt, ő szervezte át az Országos Mintarajziskolát Képzőművészeti Főiskolává, több értékes szakmunkát írt. Szombaton öt órakor szülőföldjén, a szlovenszkói Ompitálon temetik.

Pesti Napló

1936. ápr. 25.

A mohamedán Török Tatár Turáni missió gyülését Szemere Miklós a következő szavakkal nyitotta meg 1915 dec. 11-ikén a muzeum disztermében:

T. Hölgyeim és Uraim,
Ébredő Turániak!

Turáni mohamedán véreink a török őshazát: „Középázsiát“, a Krimet és a Kaukazust akarják az orosz járom alól felszabaditani.

Hozzánk jöttek mivel abból indúlnak ki „hogy ezután minket sem a Korán sem az Evangelium többé el nem választ soha“.

Ezt a nézetüket szivből osztom. Úgy légyen!

Insch Allah!

Ha európai körútjukban a nagy germán világ [illegible]

Várday Hilárd

Cod

Ráth II 500

váradi
Werdenstetter Szilárd

A Cseszteí templom távlati rajza. Werdenstetter Szilárdtól.
Éleskő várrom távlati képe és alaprajza. u. attól.
Jökeöi várrom alaprajza. u. attól
Istvánfalvai templom alaprajza u. attól.
Lancsári templom távlati rajza szinezve.
Szomolányi várrom távlati rajza, szinezve.
Vöröskői várba levő régi kápta rajza

Gedult Ferenc A magyarországi műemlékek ideigl. bőröttiaga készletben levő rajzoknak és fenykepeknek lajstroma. Arch Ert. 1878 évfben

Werdenstetter Stilárd
váradu

Erod

Vörösko és Szomolány vára
Pozsonymegyében. (Kiefekkel)
Vas. Ugs 1883. 185-186 l.

Laid még

Tedlicska Pál: Kiskárpáti
emlékek. Bpest (?) 1883.

Várdai Szilárd

képz. főisk. rendes tanár
1892 – 1923.

szeml. látszattani és ékítményes rajz.

Évkképzfőisk. 1931-32. 76. l.

nd.

n, arczélben és sima kari-
czszögletű csegely előlapján
réteges buzogányt tart, míg
ától fogja. Hátrafésült haja
ntöse szűk ujjú. Felirata a
kereten belül : »SIG : RAKO :
: DO :« és a mezőnyben :

2·6 : 2·6 cm. — Lelt. sz. 1158.
ch) Emil ajándéka 1907 április
az 1909 november 24-iki 5395
ki 656 (351–910) és a 3211–910
o január 10-iki (2095–909) és
) sz. jegyzékek alapján. — Be-
1–908).

Vándai Werdenstädter

Szilárd

1871/72 — 1875/76

Ferk pzomfoisk.vk

145 l.

Kath. Damáz p.
Prot. Árpád

CSÜTÖRT.

12

Kath. Otília sz.
Prot. Gabriella

PÉNTEK

13

Kath. Luca sz.
Prot. Luca

SZOMBAT

14

Kath. Nikáz pk.
Prot. Szilárdka

50

Izr. 18. S. Vajislakn

Várdai Szilárd

Szód

Rajzoztatás

1907. 328 l.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedél

.....

a műhelyfőnök va
aláír

8. sorsz. Műhelyi minta. –

Vårdai Stilård

lärd

Vdd 8. l.
12. l.
19. l.

..... *műhely.*

főnökség!

..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

m.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Ej Vördai Szilárd

lásd

Vdd 10. l.

12. l.

..... *mühely.*

főnökség!

..... hó ..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... szamu .....

m.

évi ..... hó .....

.....

sajátkezű aláirás és munkásszám.

Vårdai Szilárd

láid

Vdd. 28. l

_____ *műhely.*

főnökség!

_____ hó ____ n történő kifize-

_____ indokából személyesen meg nem

_____ számu _____

m.

évi _____ hó _____

_____

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Várdai Hilárd

Aáid

Vdd 30. l.

magyar királyi államvasutak.

T. Műhely

Miután keresményemnek 191..... év

tésénél.....

jelenhetek, keresményemnek átvételére .....

nevü munkástársamat szóbelileg megbiztan

Kelt ....., 191..... é

.....

tanu.

.....

tanu.

Várdai Szilárd

Erod

Kampis Sámos dr. A M. Ipar-
Eiráf sátor.
művészet, 1897-98. 107-
112. l.

.....-i m. kir. posta- és távirda-pénztár.

Nyugta

azaz : ..... Korona ..... f-rő

összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190..... évi .....

Vördai Hilard

Grod

M. Tparnuvesch

1910. 282.

.....-i m. kir. posta- és távirda-pénztár.

Nyugta

azaz: ..... Korona ..... f-r

y összeget, mint évi ..... K lakpénzemből az 190... évi .....

MDK

Várdai Szilárd,

ő is aláírta azt ivet, melyet a miniszternek küldött Ujváry tiltakozásul Kock reformkodásáért.

Ujváry Ignác: Válasz az "Okiratos válaszra."
Nücsarnok c.h.v.lap. 1898.nov.27. I.évf. 17.sz.155.1

MDK

Várdai Szilárd

A M. kir. II. festészeti mesteriskola igazgatója

Magyar Iparművészet, 1906. 254. l.

Várdai Szilárd

MDK

az ékitményes rajzolás r.tanára.1892.

Képzőm.Főisk.Évk.1921-22, 22-23, 23-24,24-25.
Bp. 1926.

MDK

Várdai

Magyar Iparmüvészet, 19oo. 122-126 l. képek

MDK

Várdai butortervező

Gaul Z: Butorip. diszitőip. az ezr.éves o.kiáll.on.
MMEEKözl 1897, 6. füz. 276 l.

MDK

Várdai Sz.

S: A kir. Iparm. Isk. jub. kiáll. Magyar Iparművészet. 1905. 312. l. képek.

M.D.K.

Várday Szilárd

Tervezte a tatai király-sátort, melyet fényképfelvételen bemutat a lap.

Magyar Salon, Bp. 1897.
28. kötet. 187-192. lap

Vándai Szilárd

Mellszobra Strobl
Alajostól, repr.
Művészet (9) 6. 82. l.

K

~~Báthori András fejedelem üveg-~~

~~pohara TX 103.~~

Vardi Szilárd

+ 1936.

l.

Ferképzomfoiskévk

1939-41. 7. l

8. l.

A ~~lelkészi hivatalnak~~

~~Költse~~.

F. évi január hó 13-án fa-

~~hiárangtor~~

VÁRDAI Szilárd

A törgyüléri terem díszcsillárja

Sümegi György: A keszeméti várasháza.
2. böv. kiad. Keszemét, 1996 18.

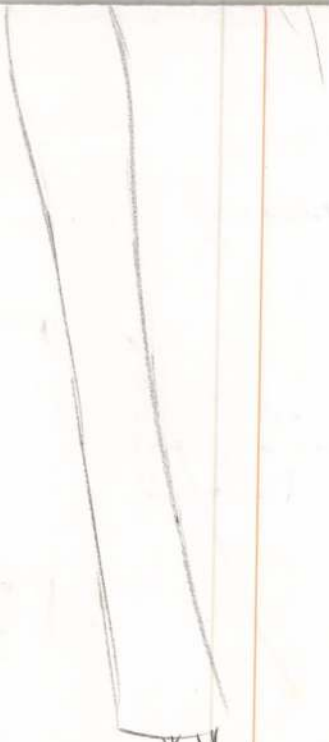

Várdai (Werdenstettner) Szilárd

az 1870-es évek 2. felében az Orsz.Mintarajztanoda tanára lett. Tevékenységét ismerteti és méltatja:

Rónai György: Gondolatok művésznevelésünk intézményesítésének centenáriumán.
Művtört.Ért.1971.3.sz.2o4-212.1. 2o9.1.

2o9.1.

VA'RDAI Suland ld.

WERDENSTETTER Suland

Vándai Szilárd

l.

Normál-tanmenet

Bpp. 1915. I. l.

114	Gareszreszelő	
	Szekercre	
	Fenőkő	
	Gyaluvas	
	Mérővessző 2 m-h	
	Kefeseprű	
	Czirokseprő	
	Dupla gyaluvas	
	Suroló kefe	
	Köszörű kő	
	Csap	
	Drotfogó	
	Ágnepeső olló	
	Meszelő	
	Ecset	
	Lakat	
	Sövény olló	
	Lapát	
	Enyv fazék	
	Véső	
	Taráspoly	
	Kasza nyéllel	
	Fenőkő tok	
	Fürró	
	Lapát nyél	

Vajdahunyad 1914 junius 3

MDK

Várday Szilárd,

magyaros stilü aranyozott csillárt tervezett a királyszátor számára, - kivitelezte Árkay Sándor.

A Magyar Iparművészet Karácsony.
Magyar Iparművészet. 1897/98. 157-160.l. ?

Várday Szilárd, iparművész

A Kereskedelmi Min. Iparfejlesztési osztálya /1886/ megbízta Holló Károly, Várday Szilárd tanárokat és Vidéky Jánost akik ornamentikával foglalkoztak, hogy 25-25 magyar stílusu abroszt tervezzenek. A sokszorositott terveket el juttatták az iparművészeti vállalatokhoz. 44.old.

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola/1880-1944/ oktatasi rendszere és forrasai 37.old

Müv.Tört.Ert. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Varday Szilard, iparművész

1886-ban a Ker.Min.Iparfejlesztési osztalya megbizta Hollós Karoly és Varday Szilard tanarokat magyaros disz szü asztalteritők tervezésével.Hollós és Várday az alföl di szüröket és subakat vették alapul. 44.old.

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola/1880-1944/ oktatási rendszere és forrásai 37.old

Müv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

Várdai Szilárd

Széhely Bertalan tanítványa, 1902-től a Képzőművészeti Főiskola másodigazgatója lett.

Széhely Bertalan válogatott művészeti írásai/Vál. és ber.: Makszay Sándor/Bp. 1962. Képzőműv. Alap Kiadóv.
-214 l., 32 t. (A művészettörténet forrásai.)
-201. l.

Várdai Szilárd

Az Iparművészeti Iskolában az elemi mértan, az ábrázoló mértan és az elméleti távlattan tanára 1880 és 92 közt. Nagy szerepe volt az Orsz. Mintarajziskola átszervezésében. Fali mintái és magyar(os) díszítményeit használták országszerte a rajztanításban. A Pozsony megyei Ottónölgyben tennettek el.

Az O. M. Kir. Iparművészeti Iskola Énkönyvei, 1934-36, 11. l.

Vándai Szilárd

Id. Mátrai Lajossal, Rauscher Lajossal és Schikedánz Albertté az iskola legelső tanársainak egyike.

Az O.M. Kir. Spanyolviaszti Iskola évkönyve 1934-36; 11.l.

Várdai Szilárd, [festő]

Megemlítve. (Rakszányi Lajos róf szóló írásban.)

Szücs Gábor: Látomás, tükrökben 3.

ESTI HIRLAP, B ~ 1973. júl. 14.

Várdai Szilárd

szerepét és tevékenységét az 1919 tavaszán újjászervez
zett művészeti nevelésben említi 111. ismerteti

Rónay György: Intézkedések és tervek a művésznevelés
megreformálására 1918-ban és 1919-ben. Művtört.Írt.
1970.2.sz. 141-147.l.

143. l.

MDK

Várdai Szilárd

Zala György: Müvészek lakomája. Mücsarnok, 1898, nov. 2o. 16. sz. 145.l.

Vardai-Werdenstetter Szilard, iparmüvész, grafikus

Az Orsz.M.Kir.Iparmüvészeti Iskola tanarai, tanarsegédei/segédtanarok/.-Vardai-Werdenstetter Szilard, 1880-1892,.-Ekitmányes rajz. 52.old.

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola/1880-1944/oktatasi rendszere és ~~forrásai~~ 37.old
forrasai

Müv.Tört.Ert. 1975. XXIV. 1.sz. Bp.

< Várdai Szilárd >

< > Magyar diszítmé-
nyek. 1. füzet. 18 tábla
és 2 ábra. Bpest, 1910.

MDK

Várdai Szilárd

Müvészi Ipar 1892, 195 és kv 11.

MDK

Várdai Szilárd

Várdai Szilárd mellszobra Strobl Alajostól

Művészet 1916, 82 l.

MDK

Várdai Szilárd

KMT. 1898/99. téli kiáll.

Várdai Szilárd (Werdenstetter)

(1856-1936) iparművész. Az Iparművészeti Iskolán, majd a Képzőművészeti Főiskolán tanított. Könyve jelent meg a „Magyar díszítmények"-ről.

Lyka Károly: Vándorlásaim a művészet körül, Budapest, 1970. 363 l

351 l.

Varga-Benczil József

Müve szerepel a Tatai Kuny Domonkos
Muzeum Őszi Tárlatán

Tata, Vár, 1977. december-1978. január.

-katalógus a könyvtárban-

Varga-Bencsik József

A tatai Várban megrendezett hagyomá-
nyos kiállításon szerepel a művész
műve; próbanyomata.

Jenkei János: Észrevételek az Őszi-Téli tárlatró.
Dalgozok Lapja, Komárom, 1977. dec. 18.

Varga Benisek József

A Hivős völgyben inkány művész
a többi között a fent nevezet lakott
egyszer egy családi ház alagsorában

Asszonyi Tamás: Götz Jánosról.
Müvészet, 1973. junius - 26.oldal

Varga Bencsik József, festőművész

Ebben az évben „Ember és környezete" címmel hirdették még a fiatal képzőművészek harmadik országos pályázatát. A győri múzeumi képtárban állították ki a pályázati munkákat. – Szerepel a művész műve a kiállításon: „Bioszféra 1, 2," és „Pusztulás". c. (említve)

(kloss): A nosztalgiától az iróniáig.

Kisalföld, 1978. okt. 18.

Varga Benedik József

Külváros (repró)

Magyar Ifjúság 1964 XII. 19

Varga Benedek József

festőművész

alkotásai itthon és külföldön közgyűjteményekben

Nógrád
1983 márc. 19.

VARGA-BENCSIK József szobrán

POGÁNY Gábor: Dunántúli tárlat,
ketedner. = Somogy, XIX. évf. 1. sz. 1991
96-99. p. 97. p.

Kaposvár, Somogy Megyei Múzeum
Somogyi ~~Megyei~~ Képtár } VII. Dunántúli Tárlat

HM-díjas

Varga-Bencsik József, grafikus

Kiállítás
nyílik.

Magyar Ifjúság, 1969. VI. 6. 15. l.

Varga Benedek József: grafikus

– rajza nélkül.

Magyar Ifjúság, 1968. VI. 21. 14. l.

Varga Benedik József, festő-és

grafikusmúvész.

Vezeti a vértesszentkeleyi amatőr tábort

Dolgozói Lapja

1984 aug. 4.

Varga Benczik József. grafikus

Műterem

repr.

Magyar Ifjúság, 1968. X. 4. 14. l.

Varga Béla

és Szalay József irányítása mellett állították helyre 1965-től, Sopron műemlékeit.

Deresényi Dezső, Entz Géza, Havassy Pál, Merényi Ferenc: Magyar műemlékvédelem, 1969-70. Budapest, 1972

2911

Varga Béla, épíkú

L: Eltér Ishón

– követségi hírek

Magyar

Építőművészet Bp. 1983

10-12

83/4.

Varga Béla

keramikus,
főkent Kovács Ernébet tervei után
dolgozik

irod

Magyar Iparmüvészet

1931, 134. l. (A Társulat nyári kiállításairól.) 142. l.

Varga Béla

1856/7

Ürmeji Fgeren alapitr.

N3 10 l.

MDK

Varga Béla **keramikus** Keszthely

O. Iparm. és Házipari kiáll. Magyar Iparművészet, 1929, 133. l.

Varga Béla, ruha tervező [iparmű-vész] MDK

Orgi Ságdaszuren 34 éves mongol tanítónő tanítómestere volt két évig.

F. G.: Szuren, a diva Tervező 11

NÉPSZABADSÁG, bp. 1965. aug. 1.

MDK

Varga Béla kerámikus

Acs Lipót: Iparm.kiáll. a Technológián. Képzőművészet 1955. 63-64. sz. 182-3. l.

Varga Béla

iparművész

Az Iparművészeti Társulat háziipari és iparművészeti kiállításának albumában szerepel.

Magyarság
1930 VII. 21.

SCHIFFER ÁRMIN

KÉPKERETGYÁRÁBAN KAPHATÓK

Budapest, Király-utca 79

Telefon : 144-485

M. VARGHA BÉLA

67. Hazatérők, olajf.
68. Kovácsok, temp.
68/a Menekülők, temp.

Nemzeti Szalon
Magyar nép
1940 febr - márc

30. kép. *Telkibányai festő, 14*

(a) Magyarország művészeti topográfiája.

Vargha Béla
Hazatérők, olajf.
Kovácsok, temp.
Menekülők, temp.

Magyarország a képzőművészetben. III. kiáll. Nemzeti Szalon, 1940. február. 11 l.

Varga Béla

festő

László

Mágori Varga Béla

alatt is

ASÁRNAP
12
at Hatv. vas.
Prot. Lidia

N. k. 7 ó. 12 p. N. ny. 17 ó. 18 p.

HÉTFŐ
13
at. R. Katalin
Prot. Ella

KEDD
14
t. Bálint vt.
rot. Bálint

SZERDA
15
at. K. Kolos
ot. Fausztin

ÜTÖRTÖK
16
at. Julianna
ot. Juliánna

PÉNTEK
17
at. Donát pk.
rot. Donát

SZOMBAT
18
at. Simon vt.
rot. Konrád

Izr. 29. S. Mis patim

Varga Béla
kerámikus

Az Iparmüvészeti Muzeumban rendezett Országos Iparmüvészeti és Házi-ipari Kiállítás bíváló bizottsága a kereskedelemügyi minister részéről elismerő oklevéllel kitüntetésre javasolta

Pesti Hirlap
1929 IX. 5.

Varga Béla

Országos Magyar Iparművészeti Társulat a degen-forgalmi emléktárgyak pályázatára bemajtok pályaművés elfogadtak.

Budapesti Hirlap

1929.4.8

Varga Béla

Országos Magyar Iparszimvészeti Társulat
idegenforgalmi emléktárgyak pályázatára
beszegítés pályaművét elfogadták

Nemzeti Újság
1929 II. 8

Varga Béla

Országos Magyar Iparművészeti Társulat idegenforgalmi emléktárgyak pályázatára bevonjtok pályaművét elfogadták.

Magyarság

1929 11. 8

Varga Béla

iparművész

Iparművészeti Társulat kiállitása - a Technológiai Muzeumban - tárgyaival szerepel.

Pesti Hirlap
1930.VII.12.

Varga Béla

iparművész

Az Iparművészeti Társulat házi ipari és iparművészeti kiállításának albumában munkával szerepel.

Nemzeti Újság
1930.VII.31.

MDK

Varga Béla

V. Orsz. Iparg. kiáll. Műcs. 1965.

Varga Béla

Szerepel a Iparművészeti Társulat Karácsonyi Kiállításán – Andrássy-úti műkereskedésben.

P. H. 929 XII. 1.

B

MDK

Varga Béla

Ács L.: Iparművészeti kiáll. a Technológián.
Képzőművészet 1933. 183.l.

Varga Béla M.D.K.

Tweed zakó,kamgarn mellény és nadrág, repr.

Szörmés városi bunda reepr.

Gésüsszövet öltöny, repr.

Ballonkabát,repr.

Ipari müvészet Bp. 1960.

Varga Béla

M.D.K.

Ballon viterlás anorák.
Puló ve r tervezője: „uzás Árpád

repr.

Ipari művészet 196x „p. 1960.

MDK

Varga Béla

Keszthelyi műhelyében készült szines majolikák F.Kovács Erzsébet terve után. Repr.

Magy.Iparművészet, 1929. 150.lap

MDK

Varga Béla

Kerámiák, repr.

Magyar Iparművészet 1930.7-8.sz. 17.l.

Varga Béla

keramikus

l.

Magy. Iparm.

1938. 157. l.

231. l. (Ghirlandaio-tanítvány.) — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 6. l. — Berti Toesca 954—956. l. (Képe 952. l. Ghirlandaio iskola, Francesco Granacci) — Van Marle, XIII., 1931., 224. l. (Mainardi.) — Lepold—Lippay 55. l.

Mária koronázása. Alul: *Szent Jeromos és Szent Ferenc* (89. kép)

Félkörű felső záródással.

Fa, tempera, 108×72 cm.

A Bertinelli-gyüjteményből.

Maszlaghy II., 62. szám. (Nereo di Ricci). — Gerevich: Az Újság, 1916., júl. 20., 3. l. — Gerevich: A prímási képtár külföldi mesterei. Vasárnapi Újság, 1916., 825. l. (Képe 825. l.) — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 231. l. (Képe 229. l. Háttérben Pistoia látképe.) — Décsei: Könyvismertetés. MM, V., 1929., 173. l. — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 6. l. — Van Marle, XIII., 1931., 224. l. (Mainardi.) — Lepold — Lippay 55. l.

MARASTONI, GIACOMO (velencei festő, 1804—1860)

Női arckép (90. kép)

Vászon, olaj, 42·5×34 cm.

MDK

Várdai Szilárd

P.G.: Kecskemét uj városházáról. Vas. Ujs. 1898. 1. sz. 2.l.

M.D.K.

Várdai Szilárd, festő tanár

tervei szerint készült magyaros középszekrény képe a millenniumi országos kiállításon.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp. 1897. 31. köt. 274. old.

Várday Szilárd

MDK

327-28.o.

Beck Ö. Pölöp: Emlékezéseci. Bp. 1957.

Várdeák Aldikó

jelenlegi igazgatóvén Hollóházán

Sikota György: Hollóházi kerámia. Bp. 1961.
75.o.

MDK

Várdeák Ildikó

iparművész

Fiatal Képző és Iparművészek kiáll. Ernst Muz.
1955. jun.

Vár deák Ildikó keramikus M.D.K.

Művei a londoni " Modern Hungarian Ceramics" c. kiállitáson

Domanovszky György: Magyar keramikusok Londonban

Magyar Épitömüvészet 1964/ 1. 48-49.1.

Várdeák Ildikó, keramikus MDK

Szép tárgyakat állít ki.

Domanovszky György: Az V. bor. Iparmű vészeti Kiállítás 7

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. jan. 8.

B. Várdeák Ildikó

Az Iparművészeti Múzeum kiállítást rendezett az 1971. évi állami vásárlások iparművészeti anyagából, melyen szerepel munkája: lila és terakotta színű teázkészlet. (repr.

Ez a Divat, Budapest, 1972. febr. 7.

Vándeak Gyöngyi
keramikus

Részt vett a XXX.Faenzai Nemzetközi Kerámia Kiállításon.

.-. Magyar művészek kiállitásai külföldön.
MŰVÉSZET, 1972.szeptember - 46.oldal

B. Várdeák Ildikó

Az idei 30. tárlaton kerámiái szerepelni fognak.

Fejér Megyei Hírlap, Székesfehérvár, 1972. júl 15

B. Várdeák Ildikó

Az idei 30. tárlaton szerepelni fognak kerámiái.

Dunántúli Napló, 1972. júl. 14.

Vaideák Ildikó 1

Obuda müemlékü értékü házai kö-
zott van Vaideák Ildikó pince-mü terme.
Nem itt, hanem az Iparmüvészeti Főisko-
lán ismerkedtem meg a tüz és a föld mü-
vészetével. Karcsú virágvázákat, szép szín-
keverésü tálakat, dió-zöld likőrös készle-
teket és modern falidiszeket készit.
Kókai Imre: Agyagba égetett ötletek.

Országg. Világ 1968/21 19 old.

Váideák Ildikó 2

Az ódon házak között született modern
kerámiák szemlélgetése semmiféle ellenérzést
nem vált ki belőlem, sőt arra emlékeztet,
hogy milyen különös varázsa volt havaly is a
siklósi váibau azoknak a játékos, kedves öt-
letekkel teli kerámiai alkotásoknak, amelyek
ott a budapesti Iparművészeti a pécsi Janus
Pannonius múzeum állított ki.

Rókai Imre: Agyagba égetett ötletek.

Ország-Világ 1968/21 19 old.

Váideák Ildikó 3

Az egyik edényben szinte felfedezni vélem most is Váideák Ildikónak azt a nagyméretű padlóvázlatát, amely Gádor István, Gorka Géza, Kováts Margit és az agyag többi varázslója műveinek társaságában igen jól szemléltette az évszázados, komor falak között is a modern kerámia szerepét az ízlésformálásban.

Kókai Imre: Agyagba égetett ötletek.

Ország-Világ 1968/21 19 old.

Vaideák Ildikó 4

Alkotásainmal valóban azt a célt szeret-
nem szolgálni, hogy az ny lakásba költözök
ízlése éppúgy, mint a régiben maradóké he-
lyes irányba fejlődjék – mondta a műterembeli
beszélgetésünk során a művésznő, majd hoz-
záfűzte: – az alkotás nálam is belső szükség-
szerűség, ám másoknak örömet szerezni, az
az a plusz, amiért érdemes állandóan tóp-
rengeni, dolgozni. Magaménak érzem és vallom
azt a helyes elvet, hogy az otthon kultúrája ép-
pen olyan fontos, mint az értelemé, vagy az érzelemé.
Szókai Imre: Agyagba égetett ötletek.

Ország-Világ 1968/21 19 old

Vaideák Ildikó 5

De az ízlés formálása a lakáskultúrában is csak magas szinten előállított művekkel lehetséges. Ezért keresem művésztársaimhoz hasonlóan én is állandóan az ugat: formában, méretben, technikában és agyagban. A mi munkánk nem bírja el a türelmetlenséget, de a lustaságot sem, mindig ug és ug lendületet kell a tűz és az agyag meghodításához. És a pince-műteremben tett látogatás meggyőzött arról, hogy Vaideák Ildikóban és a kereső, kutató szándék megvan.

Szókai Imre: Agyagba égetett ötletek.

Ország-Világ 1968/21 19 old.

Vaideák Ildikó 6

De erre mutatnak az Iparművészeti Vállalat és a Képcsarnok Vállalat boltjaiban fellelhető ny formájú és szellemes megoldású kerámiái, melyek művészi értékéről nemcsak a zsűri, de nap nap után a nagyközönség is dönt. Alkotásainak persze ő maga a legszigorúbb kritikusa, s igazán büszke arra, hogy csak olyan használati tárgyakat készít, amelyeket bármikor a magáénak mer vállalni idehaza és külföldön egyaránt.

Kókai Imre: Agyagba égetett ötletek.

Ország - Világ 1968/21 19 old.

Várdeák Ildikó keramikus

Békéscsabán, a Képcsarnok-kirendeltség boltjában műnei nerepelnek.

Békés Megyei Népújság, Békéscsaba, 1941. ápr. 6.

Várdeák Ildikó

a ciklói kerámia művésztelepen dolgozik.

Hallama Erzsébet: Művésztelep a Vár alatt.

Déldunántúli Napló, 1971. aug. 7.

Vándeák Hodikó

A Zsámikusművész kiállítása

Vándeák Hodikó kiállítása
Szamos István Teren, Miskolc, 1970.

Várdeák Ildikó

Molnár Edit fotókiállitása a Hatvani Galériában augusztus 19.-től,
Hajnal Gabriella rajzkiállitása a szentendrei Művelődési Központban augusztus 21.-től megtekinthető.
Kovács Péter és
Bodóczky István a Studió Galériában augusztus 23.-tól,
Dienes Gábor festőművész a Derkovits Teremben augusztus 24.-től,
Várdeák Ildikó keramikus a Csók Galériában augusztus 24.-ig mutatja be müveit, - közli a lap kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. aug. 19. XXII. évf. 33. sz. 8. lap.

Eldikó Várdeák

Istvan-Csók-Galerie: Keramiken von Eldikó Várdeák.

Ausstellungen

Daily News, 1978. aug. 11

Várdeák Ildikó

Várdeák Ildikó kiállításán bemutatott kobaltkék süteményes készletet, türkiz-fehete márkombinációjú kávézóegyüttest és fondeau készítés tartozékait.

Sobók Ferenc: Várdeák Ildikó koránniai.
Új Tükör, 1978. szeptember 10 - 3. lap.

Vázdeák Ildikó

„Díszedények"
(repro)

Sobók Ferenc: Vázdeák Ildikó kerámiái.
Új Tükör, 1978. szeptember 10 – 3. lap.

Vándeák Ildikó

Vándeák Ildikó kerámiáit bemutatta a Csók Galériában. Társaiban az ősi hagyományt folytató edényeket és díszkerámiáit láthatjuk.

Sebők Ferenc: Vándeák Ildikó kerámiái. Új Tükör, 1978. szeptember 10 – 3. lap.

Várdeák Ildikó

Kiállítása nagyobbik részét
térplasztikák alkotják.

Sobók Ferenc: Várdeák Ildikó kerámiái.
Új Tükör, 1978. szeptember 10 – 3. lap.

Vázdeák Ildikó Terámitus

„Virágváza" c. művének
fotója a 9. oldalon

Tutor 1966 január 11
9. old

Várdeák Ildikó

Facuzában az idén harmadszorra rendezik meg a keramikus művészek nemzetközi kiállítását, melyen művei szerepelni fognak.

Esti Hírlap, 1972. máj. 30.

Vándor László

Emlékére

A Magyar Képzőművészek
Szövetsége Iparművész
Titkárságának Tájékoztatója 1970. IV. 21.

B. Várdeák Ildikó

Részt vett az I. Országos Kerámia Biennálén Pécsett.

Iparmüvészet, 1968. 5-6. sz. 59. l.

Várdeák Ildikó

a Studió galériában állitott ki, pályakezdő müvész. A Képző és Iparmüvészeti gimnázium után a Képzőmüvészeti Főiskolán Somogyi József növendéke.

Magyar Hirlap 1973/196/6
Havas: Kiállitásról kiállitásra

Várdeák Ildikó, keramikus

A miskolci Képesárnok Vállalat termében a karácsonyra kínált alkotások között látható a művész kerámiái.

Északmagyarország, 1974. dec. 3,

Várdeák Ildikó

A Fővárosi Művelődési Házban a keramikusok kiállitásán részt vett Major s Hédi fehér názas kerámiával, Janáky Viktor térplasztikával, Gorka Livia kertbe szánt kerámiával, Várdeák Ildikó tányérokkal, vázával, Gy. Staindl Kata mitológiai alakokkal, Kiss Róza Ilona kettős figurával, női vázával, Bod Éva edényekkel, Szilágyi Mária zöld/barna paraszt-edénnyel, Nagy Gabriella.

Magyar Hirlap 1973/2o3/6 Bojár: Kiállitásról ..

Várdeák Ildikó keramikus

1953-ban végezte az Iparművészeti Főiskolát.

Kiállítása a Csók Galériában

– 1978. augusztus 10–24. –

– Katalógus a Könyvtárban –

Várdeák Ildikó, [ ]

L.: Gorka G.

Bodri f.: Műveneti ... 819-822

JELENKOR, Pécs, 1975. szept. XVIII/9.

Várdeák Ildikó

Az utolsó évtizedben a Zsolnay gyárban kevés uj edényforma született. Ezek közül Gazder Antal, Kovács István, Várdeák Ildikó és Fürtös György terveit kell megemliteni.

Zsolnay Terézia, M. Zsolnay Margit: Zsolny
Corvina 1974 231.o.

Vaideák Ildikó
a müvészi kerámia kategoriajában
állított ki Pacuzában.

B. B. M. Magyar siker Pacuzában

Magyar Hirlap 1972/208 7 old.

B. Várdeák Gedeon

keramikus

B. Várdeák Gedeon „Lencse"
című díszvázája dekoratív.

Havas Valéria: A III.pécsi kerámia biennáléről.
MŰVÉSZET, 1972.október-november - 37.oldal

akv. gyom. Fönt Ed. [illegible]

Werdenstetter

?

Várdaibilárd † 1936 ápr. 23

* 1856 –

Zporzuméneti skola tanára,

Kép. Fönt. élitemény rajzolas tanára (1892)

Wines

~~Lajos~~ !

T. B ϕ

Vollm ϕ

illustrátor, iporzuméneti

Könyve: Magyar diszitemények. Egy. 1910.

Vám

ter

gol

köt

abl

táb

lak

vár

kez

sze

I79

/Ge

müe

I66

Vár

MDK

Várdai-Werdenstetter Szilárd

1880-92 ékitményes rajz

Az Ipm.Isk. ...tanárai...szakoktatói ... 1880-1936.
Iparmüv. Isk. Évk. 1934-36. Bp. 1936. 45 l.

MDK

Várdai Szilárd

könyvszekrény

Gaul K: Butorip. diszitőip. az ezr.éves o.kiáll.on.
MMÉEKözl 1897, 6.füz. 2636276 l. képek

Vardai hilard

irod

Éimisk 1930. g. l.

9432

felszerelésben és három kép-
a

Österr.ung.Armee
fanterie
ner Bilderbogen,
aler L.E.Petrovits
Ausgabe No.609
e Rechte vorbehalten,
L.E.Petrovits és K.u.k.österr.
ben, Bog.560-585.Thierreich,Bog.
500,Krippe,Bog.501-508.Karawane
rachten,Bog.597-600.Theater,Bog.
5
ag u.Druck v.G.Freytag &/Berndt,Wien.

i a papirosnak 28.5:44.5 cm.

7-912
2-43
.7618.

0.62

Vardi Szilárd
1856 – 1936. ápr 23.
teljes elétrapa
lásd okv –

Pilch Dezső: Vár-
da Szilárd.
Képm. Fővk. Évk.
1935-36. 9-16. l.

Fametszeti arc-
képpel
(Varga Nándortól.)

Várdai Szilárd

illusztrátta

Jedlicska Pál:

Kiskárpáti emlékek
Vöröskőtől – Szomolá-
nyig. Bp. 1883. c.
művet.
A rajzokat fába met-
szette Morelli G.

			Hivatrovás Sattár	Ajog	Jegyzet
			62-204	Ptó 7. 6.	

los másolat hiteléül:

Jaross

iniszteri iroda s.tiszt.

Budapest, 1939. évi .....hó...

A miniszter rendeletéből:

Dr. Tihamér Lajos s.k.

miniszteri ~~osztály~~tanácsos.

A kiadvány hiteléül:

miniszteri iroda s.tiszt.

Várdai Szilárd

l.

Ezredévesk iáll

XII. csop. 45. l.

Várdai Hilárd

l.

Pekárdiszítő

17.18.l.

50 felső
also } cyrus

Várdai Szilárd

Faliminták az elemi szabadkézi és ékítménnyes rajzoktatáshoz, közép-, polgári és iparosiskolák valamint tanítóképzők számára. 16. ábra.
Bp 1891. Eggenberger.

Várdai Szilárd

l.

Ezredéveskiáll

III 121. l

gestellt. Hermannstadt, 1932.

HÓKE LAJOS:
Műemlékek az Árpádok idejéből. *Fővárosi Lapok*, 1871. 197— l.

HUMMLER NÁNDOR:
A szlávkereszténység hazánk mai területén a honfoglalás előtt. Budapest, 1896.

HUNFALVY JÁNOS:
Magyarország és Erdély képekben. Pesth, 1855—64.

HUSZKA JÓZSEF:
A magyar ornamentika. *A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye.*, *XXXII.* (1898) 66—, 109—, 161— l.

U. a.:
Honfoglaló őseink ornamentikája. Budapest, 1910.

IPOLYI ARNOLD:
Középkori emlékszerű építészet Magyarországon. *A Magyar Tudományos Akadémia Évkönyvei*, X. VIII. füz. 1861.

U. a.:
Téglaépítészeti műemlékek Magyarországon. *Arch. Közl.*, II. 1861. 127 —l.

U. a.:
A középkori szobrászat Magyarországban. *A Magyar Tudományos Akadémia Évkönyvei*, X. XIII. füz. 1863.

Vardai Kilárd

l.

Közlezrkiall

1207. l

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest —485418

Várdai Hilárd

Vörösko váranak
délnyugati része -
Fenti rajza, Morelli G.
fametszete

Repr.

Jedlicska Pál:
Adatok erdődi báró
Pálffy Miklós a györi
hősnek életrajza és
korához. 1552-1600.
Eger 1897. 92. l.

Vörösko vára ejszaszeleti
része. Fenti rajza után
Morelli metszete
Repr. u. o. 744. l

< Várdai Szilárd >

könyve

< > Magyar díszítménjek Bp. 1910.

Vándai Szilárd

Koronás arany érdemk.

Közlezrkiáll

1223/f.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Patria" r.-t. Budapest — 485418

Várdai Bilárd

Lord Pilch Dezső
megemlékezését
a Képröm. fotiskola
1935-36-iki
Évkönyvében
Arekeppel -

Vårdi Szilárd

(Werdenstetter Sz.)*

az alábbi mű
rajzait fenti
készítette.

Jedlicska I.

6. l.

*a képek ezzel a
névvel vannak
Wignalva

Vardai Szilárd

Ráth György 1895

135. l.

136 l.

tétből.

Tisztelettel

AZAI BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

I. — 19310. Nobel Budapest.

Várdai Szilárd

l.

Művészi Ipar

1893. 1. tabla

76. l.

mellett

Rákoskeresztúri gazd. népkot. III. 237

Várdai Hilárd

l

F. Az Iparművészet
1895-ben Bp.
1896. 110-l.

F. Ráth György
Györgyi Kálmán

, mélt. VI. Andrássy út 43.

i u. 1.

I. Biró u. 3.

sza István u. 18.
özv. VI. Délibáb u. 6.
golyó u. 10.
t. II. Fő u. 9.

ak u. 5.
zúr u. 45.

. mélt. VI. Eötvös u. 6/b
nyi út 42.
. Gróf Tisza István u. 18.

Várdai L.

Rajzminták Közép-
polgári – és ipariskolák
számára.

Petrik 1886–1900

Várdai Szilárd

irod

Kampfoisk 12. l.

Várdai Szilárd

221. **Várdai Szilárd:** *Magyar népi díszítő művészet.* 18 rajzzal, fólió alakban, mappában. (Bolti ára 10 P.) **Pontértéke: 20.**

TEK

Vándai László

Keleti: Művészeti dolg

642 l.

gán alapúlnak. Különösen a nyujthatóság, vagyis azon tulajdonság, melynél fogva izzó állapotban, a kalapács ütései alatt, habár lassú és fáradságos munka folytán, formálható, állapítja meg a formák szabályát, mely a vas művészi feldolgozásának föltétele. A vas ezen sajátos formái egészen függetlenek az építési formáktól és rendszerektől, sőt mi több, helylyel-közzel emezek alkalmazkodnak amazokhoz, vagyis hozzájuk járnak kölcsönért, mint a német renaissance építési példája mutatja.

Egy használható könyv ismertetését jó alkalomnak tartottuk arra, hogy megjelöljük azon határokat, melyeket egy műkovácsnak tisztelni kell, hogy művészi becscsel bíró műveket állíthasson elő. Ugyanezen alkalmat még fölhasználjuk azon óhajunk kifejezésére is, hogy bár az építőművészek kezdeményezésének köszönhető a kovácsművészet újjászületése, vajha művészeti iparosaink minél inkább a művészi magaslatra emelkednének, s eltérve az eddigi szokástól, ne az építő-művészekre bízzák a tervezést, s maguk csak a kivitellel foglalkozzanak, hanem alkotásaikat egészen saját erejökből teremtsék meg. *Jakabffy Ferencz.*

***

BIBLIOTHÉQUE DE L'ENSEIGNEMENT DES BEAUX-ARTS, publiée sous le patronage de l'Administration des Beaux-Arts. Paris. [illegible]

Vándai K.

Faliminták az elemi szabadkézi és ékítményes rajztanításhoz

II. a

Könyv a faliminták-hoz.

Petrik 1886–1900

Várdai Szilárd
aquarell festő.

Fővárosi Lapok 1896. máj. 24., 16. old.
(Messzen ismerősek a kiállításon.)

Kalmár

Várdai Szilárd

Magyar diszitmenyek.

1. füzet. Bp 1910.

Várdai Szilárd

163. Balló Ede. arczképtanulmány.

Várdi Szilárd arczképe
A Képrőművészeti Főiskola Aulajdona

K MT. 1898/99. téli kiáll

193. Ipoly Sándor. arczkép.

M.D.K.

Varbóky Antal, fazekas

Egerben 1785-ben szerepel a városi adóösszeírásban.

Heves megye műemlékei I. írta Voit Pál.
Magyarország műemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: ercsényi Dezső.
Bp- 1969. Akadémiai Kiadó, 415 old.

Varbóky F. Ferenc

l. Egyházm. Lap
1882. 216. l. – 217. l.

nyozni. Felkérem egyszersmind a bizottságot, hogy a mü előhaladásáról és megjelenésének időpontjáról jelentést tenni szíveskedjék.

Budapest, 1904. február hó 25.

A miniszter helyett:

Lilienfeld

államtitkár.

MDK

Várda Ibolya tanuló

Pécsi és bonyhádi Képzőm. Szabadiskolák kiáll. /66/. Pécs. 1950. máj.

Várda Ibolya keramikus

A bonyhádi tépőnnivész körben kezdte a vajzolást Horváth Olivérnél

Jelenkor 1966 III. n. 256 old.

VÁRDAI ISTVÁN, fazekasinas

A mester az inast 3 évre bérbefogadja, azután a céh előtt 5 forint lefizetése után felszabaditják. Igy Váradi István atyjához szegődött el Váradi Mátyáshoz 1901.júl.30-án Mozsgón. Tanoncbizonyitványt 1902.aug.31-én kapott. -P.A L.-Szigetvári járás tanoncszerződései 1893-1907. 50.bejegyzés. 259.old. 5.jegyz

KNÉZY JUDIT: A Bencsik fazekascsalád története 261.old

A JANUS Pannonius Múz.Évkönyve, XIV.-XV. évf. 1969.-1970. Pécs, 1974

Várdai Jánosné, népművész MTSH

Hímzéssel s egyéb dekorátiv munkákkal foglalkozik, de: tőként tervez.

Major Lajos: Gazdag hagyományok, virló népművészet Bursákon 6-7

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. dec. 31.

Várdai Marika, [népművész] MVSH

14 éves. Nemcsak a hímzéshez, de a rajzoláshoz is ért.

Major Lajos: Gazdag hagyományok, virulós népművészet Bursákon 6-7

NÉPSZABADSÁG, bp. 1966. dec. 31.

Várbogyai Éta

festő

Szabad Művészet
1957. 424. l.

Mélyen tisztelt Posner Úr

Szíveskedjék Salánki Ferenc
részére 3 db. páholyülést (lehető
legjobbat, első sorban) és 2 db. zsöllyét
átadni.

Upp. 1923, jún. 25

VARBÓKY Antal fazekas. Egerben 1785-ben szerepel a városi adóösszeirásban.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Varbóczi ref.-templom

Abaj-Torna vm.

Nagymagkép

II. r. 325, 327. l.

képről

IRODALOM

JEGYZET

Varbóc

l.

Csikvári Károly

213. l

MAGYAR KŐFARAGÓ FEJE

az esztergomi királyi palotában egy oszlopfőn (XIV. század)

A legrégibb magyar művészarckép

le.D.K.

VARASDY Sándor szobrász

Részvétel a kiállításon

Tamás István: Országos képzőművészeti kiállítás Leningrádban

Magyar Nemzet 1961 (XVIII.) jan. 13. 4 o.

M.D.K.

Varasdy Sándor

Szobrászmüvész kiállitja müveit a miskolci Herman Ottó muzeomban.

Országos képzőmüvészeti kiállitás Miskolcon

Magyar Nemzet 1961. jan.13. 4.old.

VARÁSDY Lipót térképész

Gál 1939 No. 53. 1354

VARASDY Lipót

N.CZAGA Viktória: Adalékok a volt budai városháza épületének történetéhez. = Műemlékvédelem, XXVIII. évf. 3.sz. 1984 196 - 207.p. ill.E.

Bp.,I.ker. Szentháromság u.2.
Uri u.12.
Tárnok u. 24.

Varasdy Lipót mérnök

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
MÜVÉSZETTÖRTÉNETI KUTATÓ CSOPORT
INSTITUT D'HISTOIRE DE L'ART
DE L'ACADÉMIE HONGROISE DES SCIENCES
BUDAPEST, I., URI U. 62. TEL.: 160-160, 160-080 H 1250 BUDAPEST, I. PF. 27.

K Ö N Y V T Á R

Kérem sziveskedjenek az Önök kiadásában me
könyvtárunk részére megküldeni, a csatolt

Postacimünk: MTA Müvészettörténeti Kutató
Könyvtára
1014 Budapest, Uri u. 62.

1. .....

2. .....

3. .....

Varásdy Lyök

városi főldmérő

1848-ból Budán

Schmall

II. 338. l.

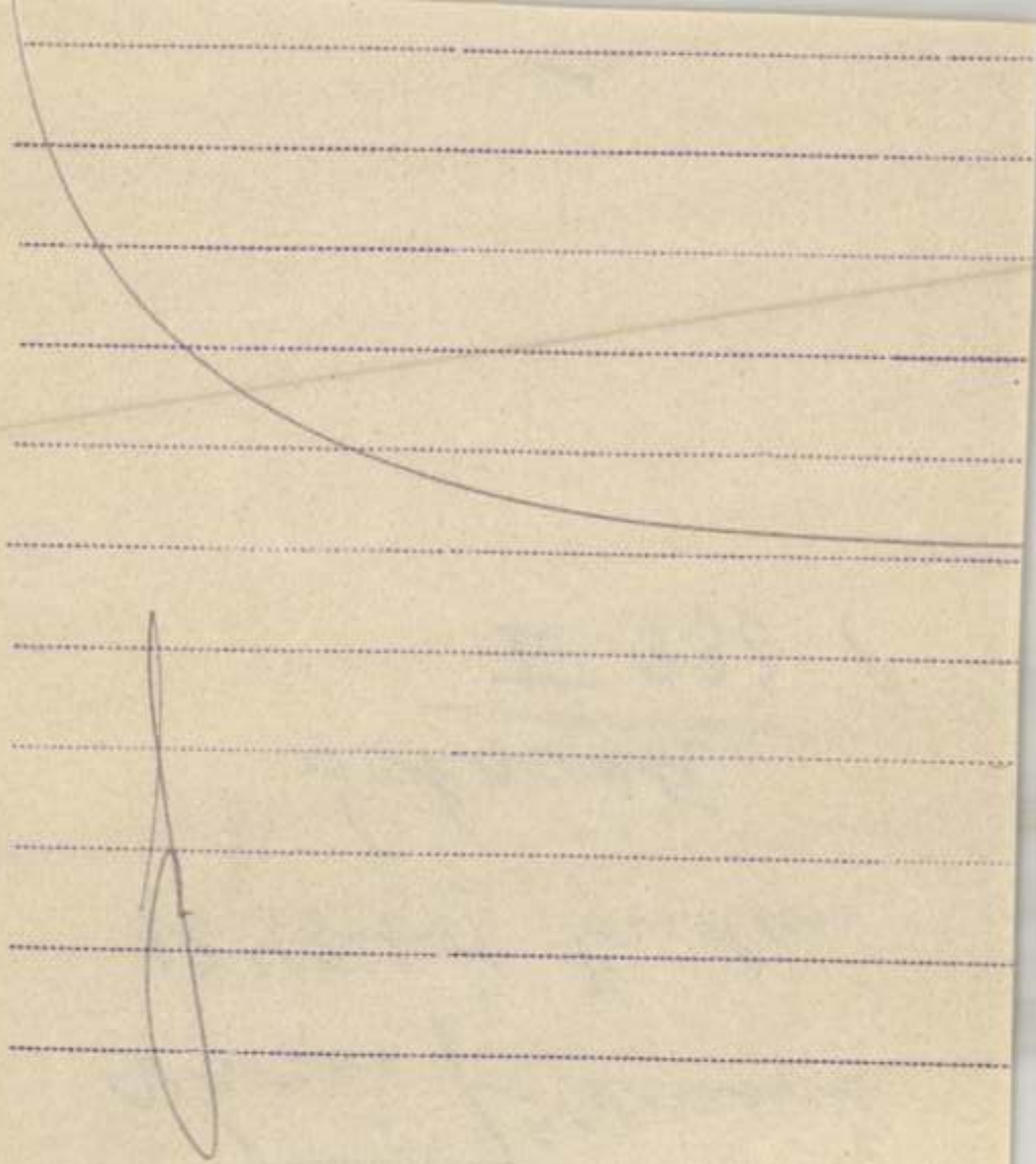

H B «Értékpapir o.» 12. sz. nytv. 1923. XI. 10000 — Hauptmann, Bp

Varasdi János

ötvösinas, Szombathely

1626

l.

Horváth Tibor

25. l.

VARASDI BÉLA

Mindnyájunk fohásza. Vizf.
Magyar csokor. Vizf.

Magyar kiállitás tárgymutatója. Műcsarnok 1934.
19.oldal

Varasdi Béla

MDK

Magyar csokor, vizf.

Műcsarnok 1934 Nemzeti Munkahét kiállitás

MDK

Varasdi Béla, festő

Mindnyájunk fohásza. Vizf.

Magyar csokor. "

Műcs.-Az 1934.évi Magyar Kiáll. 1934.szept.27.-okt.28.
Kat. 19.l.

Varasdy Béla

Képzőművészet 1934. 78. sz. 228. l.

Varasdy Béla: Magyar csokor
A Műcsarnok magyar kiállításáról Foto Röck

Foto Filmiroda

Alföldi út

ar kiállításáról

yegében, lelkében volt magyar. A magyar fes-
ők adták a képekbe a magyar lelküket. Mert nem
ruha teszi... Megemlítjük még *Csányi* Lajost,
bbágyi *Gaiger* Miklóst, *Igaly* Istvánt, *Sz. Lám*
onát, faradi *Veres* Iza tanulmányfejét, *Varasdi*
élát és *Szomor* László szoborművét. *S. R.*

MŰCSARNOK XIII. SZÁMÚ TERME az épí-
szeké, a régi gárdáé, ugyanazoké, akiket ugyan-
nem régen ismerünk. Amiben nem az a hiba

Varasdi Béla

festő

Műcs. kiáll. 1934 tól
Pipics 122. l.

Varady Béla

Kultuszminiszterium
100 K államsegély

Érmisk 1913-14.

Varasdi Béla

200 kállamsegély

Éimisk 1912/13.

28. l

Quattrocento III. 225.

MDK

Varasdi Béla

Gróh István: Könyvtábla aranyozások.
Diszitő Müvészet, 1915. II. évf. 1.sz. 12-18 l.

Varaod vára

Csikos Béla rajz

Repr.

Om VIII. 453. l.

BUJÁK

Várom

Kéne VI 1861, 596 l.

Varasd vár

Könyöki

540, 541. l.

Varasdi várkastély

kepe repr-

Széchy Károly

Gróf Zrínyi Miklós

1620-1664. III. k

M. Tört. Elektr. Bp.

1900. 65. l-

16/1942

A m. kir. Vallás

Varasdin

R.-h.-

Varasd m.
Horvátorn

vár

Mekovec Lárchi 1870.

helyreállítási terv.

1) földszinti emelet alapraja. $4^{III} = 10$

2) I emelet " "

3) II emelet alapraja

4) déli oldal vetülete.

5) Kapatorony hoba keleti oldala (földsz.)

22.

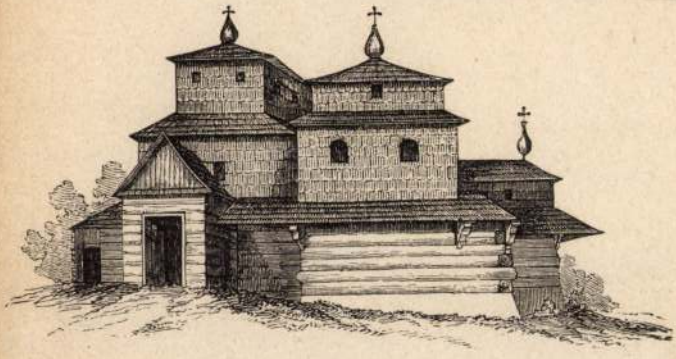

23.

d

Varga Bencsik István

Kollóssy-galéria

Ne. Hirkap
1986. VII. 24.

VARGA BENCSIK Józsfe (graf.)

"Barcsai Tibor tollrajzaiban mindig érezni valami groteszk hajlandóságot, szükszavuságot. Galaxis cimü lapja most inkább ellenpéldának hat. Szendőfi Pál és Varga Benesik József rajza nem emelkedtek az átlag fölé. Földes Vilmos karikaturái szélesitették még az anyagot."

SALAMON NÁNDOR: Észak-dunántuli tálat Szombathelyen : 1985 okt. Uj Forrás, 1986/2. 76.p.

Varga Benesik József.

Wehner Tibor: Képzőművészeti kronika
Komárom megye, 1985. márc., ápr.

Uj forrás, 1985. 4. szám

Varga Bereník József

Wehrer Tibor: Képzőművészeti krónika
Komárom megye, 1985. július, augusztus

Uj forrás, 1985. 6. szám

Varga Bence Jószef

SZOT ösztöndíj '85-86

Magyar Nemzet 1985. VII. 5

Varga Bencsik József, festő-grafikusművész

„Tavaszi tárlat '82" c. kiállítást a tatai várban rendezték meg. Varga Bencsik József „Torony" c. aquatintáját a megyei tanács köztulajdonba vette. (említve). – A művész talán az egyetlen, aki felvállalja a bányavidék élétének keresetlen tükröztetését művészetében. Új megközelítésben vall a bányásztragédiáról, a szörnyű erők embert márcangoló jelenetéről. „Torony" c. lapjai a gesztusoknak teret adó kortárs grafika fő áramlatához kapcsolják.

Salamon Nándor: Vita képzőművészeti életünkről.
Dolgozók Lapja, 1982. máj. 29.

Varga Benesik József

Szuromi Pál: Triptichon
Országos tárlatok tugedex és Vásárhelyen

Művészet, 1982. január

Varga Benesik József, [ ]

L: Gál Tomat

P. Sűcs J: Hol a gazda?. 7

Nérszabadság Bp. 1981 aug. 28

Varga Benicsik József

A művész 1970 óta él
Tatabányán.

– „Komárom megye képzőművészei.
Művészet, 1979. május – 40. lap.

Vanga Benesik József

Jelentősebb önálló kiállításai:
Budapest, Ferencvárosi Pincetárlat, 1976, Tatabánya, Kertvárosi Galéria, 1978. stb.

– „Komárom megye képzőművészei.
Művészet, 1979. május – 40. lap.

Varga Benisek József

Az 1978-as győri, Ember és környezete című pályázaton a Művészeti Alap díját kapták meg.

—: Komáromi Magyar képzőművészek. Művészet, 1979. Magyar – 40. lap.

Varga Benedek József

Tanulmányainak befejezése óta (1969) kiállító művész. A Fiatal Képzőművészek Stúdiójának tagja. Legjelentősebb munkái:

—: Kortárs magyar képzőművészet. Művészet, 1974. május – 40. lap.

Vanga Benesik József

Jelentősebb önálló kiállításai:
Budapest, Lipesti Mini Galéria,
1968, VIII. ker. Művelődési Ház, 1970,
Dorog, Művelődési Ház, 1970. stb.

— : Komárom megye képzőművészei.
Művészet, 1979. május – 40. lap.

Varga Bencsik József

Varga Bencsik József mesteri a Főiskolán Bernáth Aurél, Ék Sándor, Ruszler Károly és Romanits Tibor volt ak

—: Kovácsone megye képzőművészei, Művészet, 1979. május – 40. lap,

Varga Bencsik József

Varga Bencsik József grafikusmű-
vész 1944-ben Merőkovesden szü-
letett. 1969-ben kapott diplomát a
képzőművészeti Főiskolán.

—: Kommúnom megye képzőművészei,
Művészet, 1979. május – 40. lap.

Varga Benesik József, festő- és grafikusművész

Egyenletesebb teljesítmény, nivósabb anyag – ezek voltak a XXI. Szegedi Nyári Tárlat jellemzői.

A művész „Szélmalom" c. művében (említve) szeriális munkássága mellett végre ismeretséget köthettünk egyéni grafikai lapjainak világával is.

Fecske András: Körkép a XXI. Szegedi Nyári Tárlatról. Dalgozók Lapja, 1980. szept. 14.

Varga Benczik József

Méltatás.

Wehner Tibor: Vuszhangtalanul.
Művészet, 1979. május - 36. lap.

Varga Bencsik József, festő- és grafikusművész

A szegedi Ifjúsági Házban rendeztek meg az évi nagy Stúdió '81 kiállítást.

Szerepel a kiállításon a művész grafikája.

T. Szücs Julianna: Beszamoló a szegedi Stúdió '81 kiállításról.
Népszabadság, 1981. aug. 28. 7. old.

Vargai Bencsik József

SZOT ösztöndíj 1985/86

Veszprém 1985. VII. 5.

Varga Becsik József

A Dorogi Galériában Vertel József május 21.-ig,
a Fészek Művészklubban Korvay Zsuzsa " 20.-ig,
a Ferencvárosi Pincetárlaton Varga Becsik József május 23.-ig,
az Ujpalotai Lila Iskolában Adám András május 23.-ig,
a Magyar Nemzeti Galéria Műhely-sorozatában Veress Pál május 27.-ig,
a szentendrei Vajda Studióban Jolánthy Attila május 27.-ig,
a Bartók Béla ut 32. sz. alatti Galériában Barabás Márton, Körösényi Tamás és Marosvári György május 27.-ig mutatja be müveit a fenti kiállító termekben,-közli a lap a kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp.1979.május 19. XXIII. évf. 2o. sz. 8. lap

M.D.K.

Varannai /?/ István, festőmester

1822-ben miskolci mester volt

Demonkos Ottó: Adatok a miskolci festő céh magalakulásához./1822/.

A Herman Ottó Múz. Évkönyve. III. Miskolc, 1963

Kassa

Varannai ötvös Pál , 1707

Arch.Közl.1899. XXI. 303

Varas Károly szobrász

„Bányász fej" c. műve nekrajnel a
Fiatal művének Studiója
kiállításán az Ernst Museum ban
(emlitve)

Kortárs 1965 III. n. 502 old.

VÁRALLYAY Sándor ép.

HADIK András: A modern építészet a magyar építészeti múzeumban. = Műemlékvédelem, XXXV.évf.1.sz. 1991
60.

11. septembra 1729
vy. Svedkovia: Ján
MS fary sv. Martina).

či, doložený prvý raz
skych a kamenárskych
skym majstrom a pri-

rsky majster v Brati-
robil početné tokárske

729 spolu s tesárom
árskeho pomocníka
sv. Martina).

atislave („Mahler und
v rokoch 1794—1795,
ské práce (maľovanie
d.) v novopostavenom
upej za odmenu 772
maliarske a natierač-

VÁRALLYAY SÁNDOR, épitész

Koroknay nem emliti Nyiregyházán Várallyay Sándor tanácsi óvodáját, a Bessenyei-téren, Nagy Elek Jóba nyomdáját a Széchenyi utca 9. alatt. Gyöngyszemekként ragyognaki a a meglehősen unalmas, félreértetten diszitett álmodern épületek közül. 58. old

DIENES Ö. ISTVÁN: Koroknay Gyula könyvéről 54. old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1972. VII. 3. sz.

MDK

Várallyay Sándor

Ármentesitő Társulat székházterve.
Lechner Jenő dr. és Várallyay Sándor.

KMTárs, 1939. őszi tárlat. 39.lap

H.D.K.

Várallyay Sándor, építész

Tervezte a nyíregyházi pénzügyi palotát és a polgármesteri villát (2 fk.)

Vállalkozók Lapja. Bp. 1928. XLIX. évf.
március 7. sz. V. old.

M.D.K.

Várallyay Sándor, építés.

és Szontágh Pál közös terve az egyr 500 p-ös díjat nyerte el a budai Árpád gimnázium terv pályázatán.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1937. LVIII. évf.

dec. 9. sz. 8. old.

M.D.K.

Várállyay Sándor, építész

a négy egyenként 2700 p-ös díj egyikét nyerte el az OTI csepeli rendelőintézetének tervpályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1943. LXIV. évf.

jul. 21. sz. 4. old.

Várallyai Sándor

a bp-csepeli rendelő intézetet 1948-
ban épitette.

Merényi Ferenc: A magyar építészet
1867-1967. Budapest 1970.

123 P

MDK

Szontagh és Váraljay, ép.-k.

Közös tervük ötszáz pengős díjat nyert.

Döntés az óbudai Árpád-gimnázium tervpályázatáról.
Pesti Napló. 1937. dec.10.

MDK

Váraljay Sándor

A XIII.ker.elöljáróság tervp. 100 pengőért megvásárolták tervét. Szontagh Pál és Váraljay Sándor közös terve.

(-ek.) : A XIII.ker.elöljáróság székháza.

A Pesti Városháza, 1936. 5.sz. 25.lap

M.D.K.

Várallyay Sándor, építés

terve 350 p-ös meg-
vételben részesült az OTI
kétemeletes zártszerű ház-
zaira kiírt eszmei pályá-
zaton.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1940. LXI. évf.

nov. 14. sz. 5. old.

M.D.K.

Vallaskorok Lapja. Pp. 1940. 121. évf.

Várallyay Sándor

építész

terve szerint épült a
methódisták imaháza
Nyíregyházán 1922-ben

Hůnek

55. l.

Fig. 1.

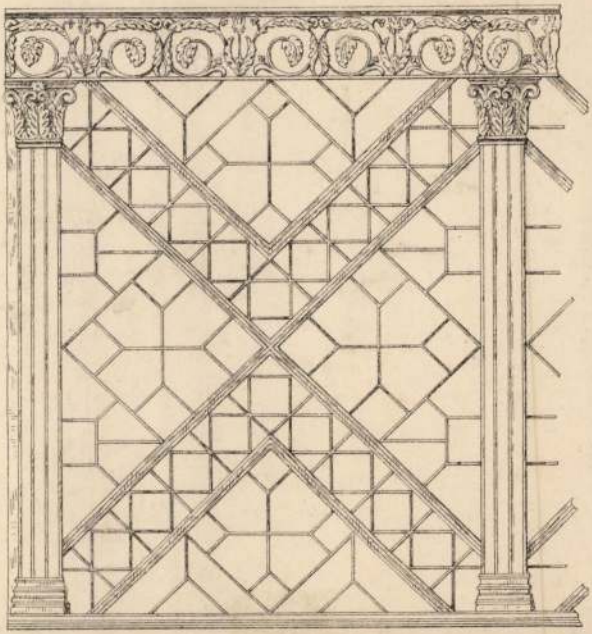

Fig. 2

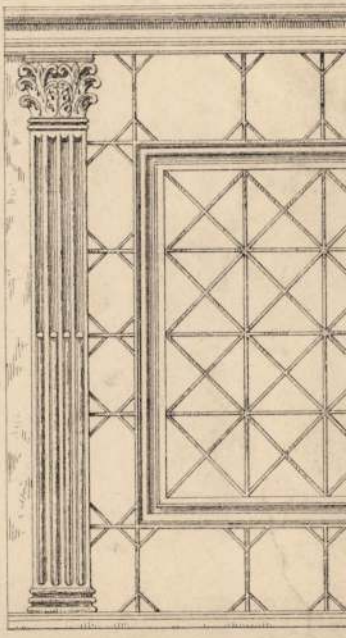

M.D.K.

Várallyay Sándor, építész

és ifj. Dávid Károly
körös terve a hat egyenlő
2500 p-ös díjat egyirét
nyerte el a MABI-aér-
ház pályázatán

Vállalkozók Lapja. BP. 1939. LX. évf.

jul. 20. sz. 6. old.

M.D.K.

Várallyay Sándor, építés

tervét fogadtár el a Cegléden épülő MÁBI-bérkaszra kiírt zártkörű pályázaton.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1940. LXI. évf.

ápr. 18. sz. 4. old.

M.D.K.

Várallyay Sándor, építész

és Táby Ervin közös terve a négy egyenlő díj egyrét nyerte el az OTI központi rendelőjének pályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1941. X LXII. évf.

jul. 10. sz. 4. old.

M.D.K.

Várallyay Sándor, építés

terve 300 pös meevé-
telben részesült a szolnoki
felsőkereskedelmi iskola
tervpályázatán

Vállalkozók Lapja. Bp. 1941. LXII. évf.

jan. 23. sz. 5. old.

H.D.K.

Várdeák Wirker Ferenc

2 kretarajz

Nemzeti Salon

MAPE 20 ik jub. kiáll.
kat. 1935. dec. 20 –
1936. jan. 6.

Várdeák Ildikó MDK

ipari művész

Teáskészlet/ Kőbányai Porcelángyár/

Repr.

Ipari Művészet 1958. 2. sz. 76. lap után.
Második képtábla 7. kép.

Várdeák Ildikó
Teáskészlet, porcelán
Fiatal Képzőművészek és Iparművészek kiállitása
Ernst Múzeum, 1955. junius, 31 l.

134. kép. *Avignoni festő*

FRANCIA FESTŐ, 1520 körül
Kálvária Szűz Máriával, Szent János evangélistával és Magdolnával
Félkörös felső záródással.
Fa, tempera, 32×24 cm.
Az Ipolyi-gyűjteményből.
Ipolyi | Biharvármegye 93. szám. — Gerevich PA, 246. l. (A messkirchi mester modora.) — Gerevich IPGY, 95. l.

FRANCIA FESTŐ, XVIII. század
Pásztorleány
Karton, olaj, 17×23·5 cm.

Várdeák Ildikó

MDK

Népművelési Minisztérium 1958-as ösztöndíjasa

Műterem 1958 I. évf. I. sz. 46 o.

MDK

Várdeák Ildikó, II.é.kerám.

Ifjusági Képzőm. és Iparm. kiáll. N. Szal. 1950.jun.
8 l.

M.D.K

Vázdeák Ildikó
Iparmüvész

Feketekávés készletével szerepel.

Dutka Mária: A magyar iparmüvészet a Műcsarnokban
Magyar Nemzet, 1959. dec. 24.

68

MDK

Várdeák Zoltán

A naturalista művészek I. kiáll. Népakaret 1957. II.28.

Várdeák Ferenc MDK

Őszi hervadás
Via Giulia

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

Várdeák Ferenc MDK

Holt-Tisza partján

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi Tárlat

Várdeák Ferenc MDK

Csend

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Várdeák Ferenc MDK

Alkony, krétarajz

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Várdeák Ferenc MDK

Dombok alján, krétarajz

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Várdeák Ferenc

Szabad Művészet
1957.11.578 l.

hogy a kiásott területet mostanában

khoz közel eső részeket téli védelem

rtattam.

leszámolást azzal a kéréssel beter-

gáltatni és amennyiben helyesnek bizo-

méltóztassék.

r 4.

Mély tisztelettel:

[illegible]

[illegible] bizottsági tag

Várdeák Ferenc

grafikákkal-nekrepel a
„hüterem" csoportkiállításón

Nemzeti Cyság 1937 VII. 3.

Várdeák Ferenc

Szerepel a Műszarnok tél.
tárlatán

Est. Kuriv 1938 II. 9

Várdeák Ferenc

"Dombok között" c. műve

.....

szerepelt a műcsarnoki műtárgysorsoláson.

N.U.936.XII.23.

M.D.K.

Várdeák Ferenc, festő

és Petry Lajos szobrász
vezetnek az Ipartervi
képzőművészeti körét.

Klausz Gyula: Százhusz festményt és huszonhárom szobrot állitottak ki az IPARTERV képzőművészei

Épitők Lapja, 1956, ápr. 16.

Várdeák Ferenc

MDK

Napsütés

Falusi utca

Műcsarnok 1938 Őszi tárlat

Várdeák Ferenc

MDK

Napsütés, vizf.

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

Várdeák Ferenc

kiállított festménye:

Szinva, pantell, 24x32 cm

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállitása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

13.1.

Várdeák Ferenc

Ősz, kréta

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

Vándeak Ferenc

l

Szabad Művészet

1950:10:415. l.

CSERNYEPALÁST,

ér selyem alapon leveles és virágos díszű
ámos fehér selyembrokát inda, egy háromszínű
ıy hullámos brokátindával keresztezi egymást.
lis nagy hátpajzsa legombolható. Elől dom-
á kartusdíszű csatt.
g. 154 cm.
ıcia munka, 1770 körül.
Csernyánszky 91. l.

SEING,

r sifon, keskeny vert csipkeszéllel, virágcsokor,
g és körökkel töltött rácsos dísszel.
. 30 cm.
ıand munka, 1770 körül.
Csernyánszky 100. l. — Lepold Katalógus
199. sz.

SEING,

r vászon, széles vert csipkéjében rácsosrajzú
ımos sáv, közben hálós kitöltésbe helyezett
es virágcsokrok.
61 cm.
ıand munka, 1780 körül.
Csernyánszky 100. l. — Lepold Katalógus
200. sz.

ERUHA ÉS VECSERNYEPALÁST,

a arannyal átszőtt lila selyem, pereme levél-
, sávaiban ezüst pikkelyszálak. A vecsernye-
t legombolható pajzzsal, rézcsattal. A

Várdeák Ferenc MDK

Alkony, krétarajz

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

Várdeák Ferenc

MDK

Szinva

Mücsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Várdeák Ferenc

MDK

Őszi hervadás

Via Giulia, vízfestmények

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Verdeák Ferenc

MDK

Csend

Műcsarnok 1943 Téli kiállítás

Várdeák Ferenc MDK

Késő ősszel

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Várdeák Ferenc

MDK

Holt Tisza partján

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Várdeák Ferenc

MDK

Szinva partján, olf.

Műcsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Várdeák Ferenc

festőművész

Magyar Akvarell- és Pasztellfestők Egyesületének jubiláris kiállitása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

U j s á g
1935.XII.el.

Várdeák Wirker Ferenc

Festőművész

Magyar Akvarell és Pasztellfestők Egyesülete kiállítása - Nemzeti Szalonban - képével szerepel.

Egyéni pár kis krétarajza.

Magyarság
1935.VII.22.

Várdeák Ferenc MDK

Utca Sárospatakon, olf.

Sárospatak, olf.

—

Mücsarnok 1951. II. Magy. Képzőm. Kiáll.

Várdeák Ferenc

MDK

Zagyvapartján, olf.

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

Művészet. ~~1940~~. 1941.
VI é. 37 sz. 14 l.

Városkép Ferenc: Esőután

MDA

Várdeák Ferenc

Eső után, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec.15 - 1941.Jan.12. 8.l.

MDK

Várdeák Ferenc

Téli napsütés, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiáll.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec.15 - 1941.Jan.12. 7.1.

Fényképész

Magyar Foto: ZÖ 31222/8

Hegedüsné

Vándeák Ferenc: A Földalatti Vasut építése

Olaj

1953. XII. 22.

Neg. van

Fénykép

Magyar Foto: GK 1025/3 Hegedűsné

Várdeák Ferenc: Sárospatak

Olaj

Jel. b.o.: „Várdeák-"

1951. X. 25.

Neg. van

VÁRDEÁK FERENC

Óbudai utca. Vizf. 25x2o.

III.Magyar Képzőművészeti kiáll.kat.Műcsarnok 1952.dec-
1953.márc

MDK.

Várdeák Ferenc

Műveivel résztvett a kiállitáson.

Am.Társ. 1943. marc. - apr. tav. kiall.
Kiall.itó művészek névsora. 30.lap

Várdeák Ferenc

MDK

Faluszélen

Műcsarnok 1942 Tavassi kiállítás

Várdeák Ferenc MDK

Cigánytanya

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

MDK

Várdeák Ferenc

Szinva partján, of.

7. nemzeti képzőm. kiáll. 1944.jun. Műcs.

Várdeák Ferenc MDK

Téli napsütés

Mücsarnok 1940 Tavaszi tárlat

MDK

Vérdeák Ferenc

Téli napsütés

Miskarcnok 1940 Tavaszi Vérlat

Várdeák Ferenc MDK

Eső után, olf.

Mücsarnok 1940/41.A magyar művészetért

Vérdesk Ferenc

Bad Ischl, Alf.

Várdeák Ferenc MDK

Téli napsütés, olf.

Műcsarnok 1940/41 A magyar művészetért c.kiáll

Várdeák Ferenc

A Műcsarnok 1942-ben rendezett téli tárlatán szerepelt.

N. u. 1942. XII. 10.

Vándeár Ferenc

A Műcsarnok 1942-ben rendezett téli tárlatán szerepelt.

Új Magyarság 1942. XII. 8.

Várdeák Ferenc MDK

Vasárnap délután

Mücsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Várdeák Ferenc MDK

B. Elvira, gipsz

Mücsarnok 1941 Arcképkiállitás

Várdeák Ferenc

MDK

Faluszélen

Adagio

Műcsarnok 1942-43 téli kiállitás

Várdák Ferenc

MDK

Juszkó Béla, gipsz

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállítás

Várdeák Ferenc

MDK

Faluszélen, repr.

Műcsarnok 1942-43 téli kiállitás

Várdeák Ferenc MDK

Március

Mücsarnok 1943 tavaszi kiállitás

MDK

Várdeák Ferenc

Grafikáival vett részt a Műcsarnok 1943/44 évi téli tárlatán.

Pipics Zoltán: Téli tárlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság, 1943. nov. 21. 14. l.

Fényképész

Magyar Fotó: FK 1026/11 ~~GK 1025/3~~ Hegedüsné

Várdeáh Ferenc: Utca Sárospalakon

Clay

1931. X. 26.

Meg. van

MDK

Vardeak Ferenc

Szinva partjan. Olajf.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiall.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 9.1.

Várdeák Ferenc MDK

Földalatti vasut épitése, olf.

Mucsarnok 1953 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Várdeák Ferenc

MDK

Óbudai utca, vízf.

Micsarnok 1952-53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Várdeák Ferenc MDK

Nagyvapartján, olf.

Mücsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

M.D.K.

Varga ..... (?)

Varga

Várdeák Ferenc

MDK

Javitják a pontonhajót, olf.

Műcsarnok 1950. I. Magy. Képzőm. Kiáll.

Várdeák Ferenc MDK

Kápolna, pasztell

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Várdeák Ferenc MDK

Dobok között, pasztell

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

K Tervek.

„Március" c. képe a Művészeti Alkotások Vállalat tájképpályázatán díjat nyert.
(anulva)

Népszava, 1951. szept. 22.

Várdeák Ferenc.

A Műalkotások Vállalat tájkép-festés pályázatára „Március" c. művével pályázott. (emlétve)

Kis Újság, Budapest, 1951. Okt. 9.

MDK

Várdeák Ferenc, festö

Javitják a pontonhajót. Olf.

Mücsarnok. -I.M.Képzöm.Kiáll. 1950. Kat. 7.1.

MDK

Várdeák Ferenc, festö

Óbudai utca. Vizf.

/Mücsarnok?/.- III.Képzömüv.kiáll. 1952.dec.-1953.márc.
Kat.lo.l.

MDK

Várdeák Ferenc, festö

Földalatti vasut épitése. Olf.

Mücs.-IV.M.Képz.Kiáll. 1954.jan.-febr. Ka/t. 10.l.

MDK

Várdeák Ferenc festő

KMTárs őszi kiáll. 1938. nov. Mücs. 39 l.

MDK

Várdeák Ferenc, festö

Zagyva partján. Olajf.

Műcsarnok. IV.Képzőműv.kiáll. "A Magyar Művészetért".
1943. máj.16-30. Kat. 7.1.

Várdeák Ferenc

MDK

Szinva, pasztell

Műcsarnok 1957 Tavaszi tárlat

MDK

Várdeák Ferenc, grafikus

28. Tetemvár. Kréta.
83. Szinva. Olaj.

A Budai Kéozömüvészek Karácsonyi Kiállitása. 1947.
Kat.

MDK

Várdeák Ferenc, festö

Szinva. Pasztell.

Mücsarnok.-Tavaszi Tárlat.1957. Kat. 13.1.

Várdeák Ferenc

festő

Szabad Művészet

1957. 11. 576. l.

atosan tisztelettel kérem a Nagyte-
Magyar kastélyok" cimü kiadványhoz
összesen 72. példányt kapott müvé-
nyt a "Régi magyar templomok"-ból
knak kezemhez való küldésére a Kir.
ágát utasitani méltóztassék. E pél-
olyóiratokban való ismertetés és
lhasználtatni.
etü Bizottságnak
3. december hó 18.-án

kész szolgája

Dr. Szönyi Ottó

előadó.

os Bizottságának

Budapest.

Vándeák Ferenc

festő

III. Bécsi út 92

MKSz 1947

MDK

Várdeák Ferenc, festo

Zagyvapartja " erőteljesen,markánsan fogja össze".

R. Szörédi Ilona: "A Magyar Művészetért" kiáll. Műcs Uj Magyarság. 1943 máj.16. 13.1.

MDK

Várdeák Wirker Ferenc, festö

Domboldalon. Krétarajz.
Ucca Rosimában. "

Nemzeti Szalon.-MÁPE XX.Jub.Kiáll. 1935.dec.20. 1936.
jan.6. Kat.

Várdeák Ildikó

porcelán

* 4. Orsz. Iparművészeti kiáll. Miskolc. 1959.dec.

MDK

Várdeák Ildikó

Várdeák Ildikó / porcelán/ résztvett a IV.Orszg. Iparm.Kiáll.-on.

IV.Országos Iparművészeti Kiállitás.Műcsarnok Budapest 1959.Dec.18 - 1960.Jan.31.Kat.

Várdeák Ildikó

szerepelt a soproni Festőteremben rendezett kiállításon.

Ezöstözött nyakékek, csattok, asztali diszek

/-ó/: A modern iparművészet remekeiből kiállitás nyilt Sopronban.
Alföld 1968. dec. 3.

MDK

Várdeák Ildikó

porcelán

Képzőművésznők Nemzetk. Kiáll. 1960. Mücs.

MDK.

B.Várdeák Ildikó

Óbudai Iparműv.kiáll. megh. 1967 szept.24.

B.Várdeák Ildikó

Várdeák Ildikó, porcelán MDK

4. orsz. iparmüv. kiáll. Mücs. 1959.

MDK.

Várdeák Ildikó

Kiállitási hir

Magyar "emzet 1967 jun.6.

MDK.

Várdeák Ildikó

Kiállitási hir

Mestermunka 1967 juni.21.

MDK

Várdeák Ildikó

V. Orsz. Iparm. kiáll. Műcs. 1965.

B. Várdeák Ildikó

keramikus

M.D.Ú

Részt vett a tárlaton.

Szentes hajós: Néhány Gondolat egy iparmúvészeti...

Művészet, 1968. január - 32 lap.

VÁRDEÁK Ildikó /

Gádor István tanitványa volt az
Iparmüvészeti Főiskolán

Gádor István gyüjteményes kiállitása. Bp. 1966.

Ismertetőt bev. Domanovszky György

MDK

Várdeák Ildikó

Mai magyar kerámia kiáll. Siklósi várban,1968.
Janus Pannonius Mu.füzetei 14.

MDK

Várdeák Ildikó

Padlóváza

Mai magyar kerámia kiáll. Siklósi várban 1968.
Janus Pannonius Muz.füzetei 14.

Vándeák Ilokiő kerámikusművész

A kiállítási naptár miskolci (Szőnyi István Terem) kiállítását jelzi.

Művészet, 1970. 3. sz.

Várdeák Ildikó

Kerámiáit november 13-tól állították ki Miskolcon.

Ipari Művészet, 1970. IV. 61. l.

Várdeák Ildikó

Lezepel az alabbi tóslatou
Lezámniával Dunaujvárosban

- bírlás - : ha magyar
i parmüvészet

Dunaujvárosi Hislap 1971 III. 30

Vándeár Ildikó

iparművész

Porcelán-kisplat

képzőművésnők nemzetközi
kiállítása, 1960. Bp.

Várdeák Ildikó, Kerámikus

Megszólaltatta a rendező

– Kamerák a Csók Galériában

2

ESTI HIRLAP, Bp. 1967. dec. 18.

MDK

MDK

Várdeák Ildikó

neve említve

Gádor István gyüjt.kiáll. Ernst Mus.1966.

Várdeák Ildikó

– erté – kerámia kiállítás készül a siklósi várban

Magyar Nemzet, 1967. VI. 6. 5. o.

VÁRDEÁK, ILDIKÓ

Teáskészlet, porcelán, sárga barna virágdísz

Fiatal képzőművészek és pártművészek kiállítása 1957

Johann Höjelich:

Szombathely látképe (Beck Vilmos rajza után)

Magyarországi tárlatképek

Magyar Nemzeti Múzeum

katalógus: Rózsa György

Várdiák Ildikó

Keramikus

Készletek készítésével foglalkozik

Domanovszky György: Hol tart ma a magyar...
Művészet, 1970. február – 21 lap.

Várdeák Ildikó kezámítás

A miskolci könyvtár tekintben kiállítása lesz

(p-l): 1970 kulturális programja

Déli Hírlap 1970 I. 7

Várdeáki Ildikó, keramikus

MDK

Kiállítása nyílt meg Miskolcon.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp. 1970. nov. 14.

Várallyay Sándor, építész

M.D.K.

_ tervét fogadta el a zsűri a MABI Cegléden építendő bérházának meghívásos pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1940. LXI. évf.

aug. 8. sz. 4. old.

M.D.K.

Várallyay Sándor, építész

és Dávid Károly hőrös terve a hat egyenlően rangsorolt 2500 p-ös díj egyikét nyerte el a MABI-siéhbár pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1939. LX. évf.

jul. 20. sz. 6 old.

MDK

Várallyay Sándor építész

Halász közép 1941. 138. l.

MDK

Várallyai Sándor építész

terve 750 P-ért megvétve

Kik nyerték a Vízművek ép.díjait? Pest, 1941, nov. 5. 3 l.

MDK

Várallyai Sándor, ép.

Ármentesitö Társulat Székházterve.1934.
dr. Lechner Jenö mellett társszerzö volt.

Mücsarnok.-Öszi Tárlat.1939.okt.8.-nov.19. Kat. 39.1.

Vávallyay Sándor

építész

vód MÉ, 1941-

308. l.

M.D.K.

Várallya y Sándor: építész

tervét fogadtár el hivitel-
re a Cegléden épülő Mabi-
bérház zárthörű pályázatán.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1940. LXI. évf.

ápr. 18. sz. 4 old.

Váralyay Sándor

nyíregyházai
építészmérnök és építőmester

Lechner Jenő dr. tervei alapján kivitelezte a nyíregyházai rendőrségi palotát és az ottani vármegyeház toldaléképít kezését.

MAGYAR EPITOMUVESZET

1927. 10-12. f. 12—17,

19. l. képekkel és alapraj-zokkal.

Várallyay Sándor

OTI csepeli rendelője
terv. díjazva

MMÉEKözl.
1943. 104. l

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Várallyay Sándor

- a nyíregyházai ravatalozó épület tervpályázatán II. díj.

MMÉEKözl

1941. 48. l.

Várallyay Sándor

a megedi elme- és ideg-
klinika terop
megvétel

MMÉEKözl

1942. 208. l.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Váraljay Sándor

a szolnoki felsőkeres-
kedelmi fiúiskola
tervpályázatán
megvétel

MMÉEKözl

1941. 15. f.

Vállalkozó Sándor

a Thaly Kálmán utcai
csőhálózati ügyeletes
telep szolgálatának
megvétel

MMÉEK közl.
1941. 203. l.

Várallyay Sándor

az OTI Albertfalván
építendő emeletes
kislakásos házak
terv. megvételre
ajánlva

MMÉEKözl
1942. 128 l

Vállalyay Sándor
építész Nyíregy-
házán

Laid
=
Lechner, Jno:
Meine Mitarbei-
ter. Verlag „Meis-
ter der Baukunst".
Genf, 1930. IV–V. l.

Kgs.

Schwarczi Mária
úrhölgynek

Budapest

XI Karolina u. 12.

Varallyay Sándor

épitész

Szül. Balsa 1894

oklevelet nyert 1921.

Nőjegyz. műegyetem 21 l.

Burits

Térdig, kissé balra fordul,
vállra vetett prémes mentével. Jo
ja, baljával pedig kardjának mark
mellén összesen hat érdemjelt é

FREIHERR V
k. k. Feldmar

ettől jobbra aláírásának másakép:
alól balra: A JOVANOVITZ LITH.
jobbra: GEDR. E. J. RAUH IN

Kr., mér. 30.3: 25.6 cm.

Sz. n. 50
251-90

Várallyay Sándor

Építész

Dr Lechner Jenő tervei szerint építette a nyíregyházai megyeházát és az új rendőrségi palotát. Fenti lakóhára (ugyláttszik Nyíregyházán) Terverte fenti.

A magyar élet képeskönyve.

Bpest 1928. 281. l.

U. 3689

CHESTERTON. DON QUIJOTES WIEDERKEHR. Rom

COLETTE ROMANE. Orig.Ausgabe in Lein
sten Romane d.berühmten Dich
MEIN ELTERNHAUS DIE FES
DIE ANDERE KOMÖDIA
RENE NERÉ,das Schicksal eine

DANTE GÖTTLICHE KOMEDIE. Vollständ
M.Bildern von Gustave Doré.

DA PONTE DENKWÜRDIGKEITEN des Venezia
Amüsante Aufzeichnungen. Ein
18.Jh,3 Bände.Orig.Halbperg
ten Stichen

DICHTUNGEN DES OSTENS. Zierliche Amateur-Bä
bänden. Jeder Band
DIE ABENTEUER DER ZEHN PRIN
ARABISCHE ERZAEHLUNGEN aus
DIE GELBEN ORANGEN der Prin

DICKENS DER WEINACHTSABEND.Hübsche

DOSTOJEWSKIJ TAGEBUCH EINES SCHRIFTSTELL
In schönem roten Halblederb

- " - DER JÜNGLING. Roman in 2 Bä

DREISER DAS GENIE. Roman.Orig.2-bän

FISCHERS ROMANBIBLIOTHEK. Die beliebten Le

AUERNHEIMER.Die linke u.die rechte

-"- Laurenz Hallers Praterfahrt

Várallyay Sándor

építész

az alábbi tervpályázaton

I. díjat nyert

Magyar Építőmuvészet

1942. 97. l. ~~[illegible]~~

(OTI Tisza Kálmán-téren
építendő központi
rendelőintézet tervpályá-
zatának ismertetése,
tervrajzokkal.) 123. l.

os névvel is jelölhetjük:
en, aki az újabb kutatás
colo di Tomasoról aránylag
an merül fel, amikor Firenzében
közé lép. Egyetlen szignatúrájával
ant Antonio Abate-ban függ ma is
ni freskókhoz. Mindkettőn Nardo
észet elvitázhatatlan hatása mutat-
ezés, mély belső szellemi tartalom,
i.

os korának legelején, a negyvenes
saink, köztük az ú. n. Cronicon
it az esztergomi várban és részlete-
albert bazilikát úgyszólván romjai-
kkal ékesítette. Elmondja a krónika

Várallyay Sándor

építészmérnöki hallgató

Budapest 1940. szept.

Fiume.

A balra kikötött két á
rakják ki, középütt ülő és
pedig a fal tövében há
rendöt vitorláshajót és a
látunk. Felirata:

Tollrajz, mér. a

Várallyay Sándor

Várallyay Sándor okl. építész-mérnök, IV. Eskü-tér 7. 180-409

Bptavb 1940 szept.

Szigetvár.

A középtért a bástyákkal el, az előtérben a folyót áthida ra erőd látszik. Felirata:

SIGHET

magyarázó szövegének kezdete: l ponte che si ua in tera.

Rm., mér. a vk. 8.

131-91-10.

Várallyay Sándor

építészmérnök

Nyíregyháza

Felvetetett a Bpesti

Mérnöki Kamarába

MMEE közl

1925, 150 P.

sával ezentúl is kitart mellettünk.

gyar Bibliophil Társaság
elnöksége

Váralljai Imre

Nagybányán dolgozik. Nagy lázzal fog a munkába és a végén minden Egyet elpusztítja. Az első világháboru alatt egy mun-

Tersánszky J. Jenő
A félbolond.
Bp. [1947] 162. l. ~~és kolt.~~
228 ~~[illegible]~~ – 237. l.

heni elmeszögyintézetbe került s ott halántékon lőtte magát és meghalt

vegges

d. 95

1 Kōt. 8°

Gooß,

Carl

Beiträge zur siebenbürgischen Alterthums-
kunde

(Separatabdruck aus dem Archiv des Vereins für
siebenbürgische Landeskunde, Band IX, Heft I.)

II. Várallyay Imre

festő

1902

Éimisk 1930

90-l-

t, 1930. december hó 18-án. A miniszter

miniszteri tanácsos.

los másolat hiteléül:

niszteri iroda s.tiszt.

latban megküldöm.

Budapest, 1930. december hó 18-án.

A miniszter rendeletéből:

Dr. Tihamér Lajos s.k.

miniszteri tanácsos.

A kiadvány hiteléül:

miniszteri iroda s.tiszt.

M.D.

Váraljai Imre
festő

Nagykányán barátkozott össze
a mű vész Schönberger Armand-
dal.

Frank János: Schönberger Armand
Élet és Irodalom, 1968. aug. 3 - 8 lap

Varannói ferences

templom és rendház

Dümm 15. l.

Observás

22

Varannói rk.

gotikus templom

(Templeu vn.)

falkepei Krackertől

Gerecrefalkepek

544. h.

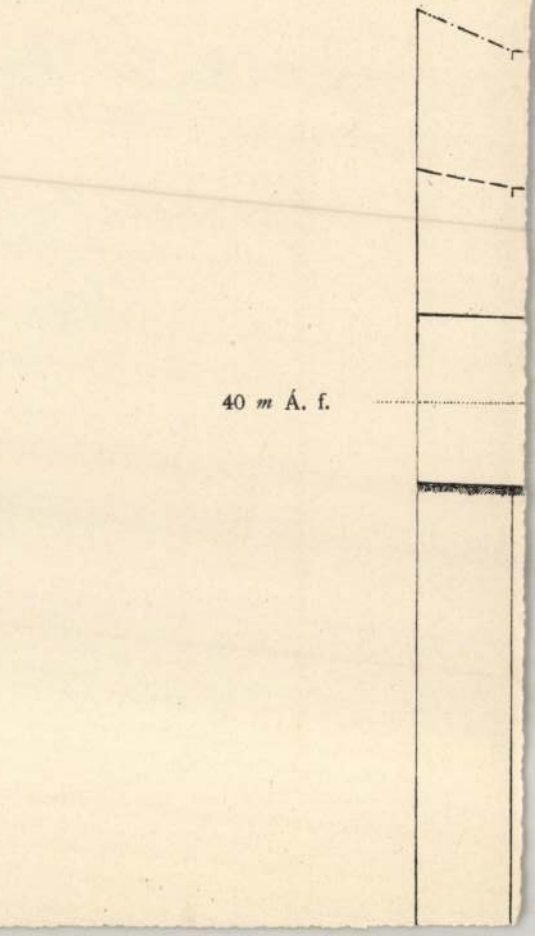
40 m Á. f.

Varannói rk pléb.

templom

gótikus

Kisshikl Nath. Magy

1009. l.

Strida, alsó tyel

1

Varannó

Templen m

r.k. Zárda templom

Myskovky 1875.

1) alapraje 7 mm = 1 m és dilkeleti tárlat.

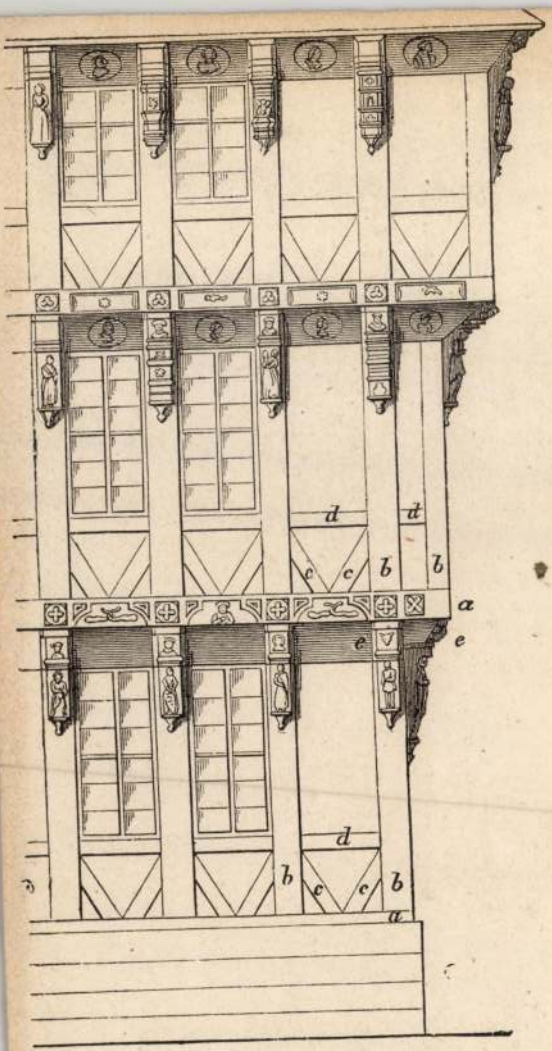

24.

Varanno-vár

Kéje repr.

Réthei Prikkel Ma-
rián: A magyarság
táncai. Bp. 1924. 46 l.

átvétel

Birckenstein: Erzher-
zogliche etc

Hétfalusi mező

Varannói rk. pléb

templom

(Zemplén vm)

belseje

barokk.

Repr

Emlkassaiegyhm

II. k. 599. l

előtt.

A templom kisö gótikus

képe repr.

u. o. 630. l.

A templomnal egybeépitett

régi pálos zárda képe repr.

u. o. 634. l.

MDK

Varannai Gyula kirakatrendező tanuló

Nem vették fel az Iparművészeti Főiskolára. Most a Százados úti Kereskedelmi Tanulóiskola kirakatrendező tagozatán tanul.

Jávor Viola: Fiúk, lányok a kirakatban. Nők Lapja, Bp. 1955. december 8. [13. l.]

Varannai ötvös Pál

1707 - 1709.

Polgárjogot 1707. dec. 28án nyer. Valószínűleg a Zemplén megyei Varannóról való. A céhregestrom szerint 1708. jun. 11én szegődteti 5 évre násul Szinai Istokot. 1709. jun. 7 én pedig 5 évre Pálfi Kerék gyártó Ferenc fiát, Andrást.

Mihalik Ioszef. Kassavárós ötvösségének tört. Bpest. 1900 303. l.

Nemethi István

Ötvös

XVIII. 17.

Varannay András

erdési pénzverdei tisztviselő,
1625. ben Bethlen Gábor öt
küldi Kassára az ott verendő
pénzeknek 3 ~~pénz~~ nemével, a mesek
mintául kell, hogy Holgáljanak.

Dr. Thallóczy Lajos: Bethlen
Gábor pénzverési rendelete.
Arch. Ért 1878. 260. l.

Váralljai Sándor, festőművész

A Kevi kör 13-ik őszi tárlatán szerepel Váralljai Sándor „Berettyópart" c. festménye. |emlitve|.

-ti-: A Kevi kör 13. őszi tárlatáról.
Szolnok Megyei Néplap, 1982. nov. 27.

MDK

Váraljai Sándor, festö

Karikatura. A quarell.

Epesti Föv.Képtár. -Képzömüv. Ip.müv. és Foto kiáll.
1948.jan.3.-22. Kat.

MDK

Váraljai Sándor, festö

Kékszemü nö. Olf.

Epesti Föv. Képtár.-Képzömüv. Ip.müv. és Foto kiáll.
1948. jan.3.-22. Kat

VÁLALLYAI Sándor építész

Csepeli OTI rendelő
– tervez. 1945 előtt, megépült 1946–1948

Prakfalvi E.: Szocreál. Bp. 1999. 12.

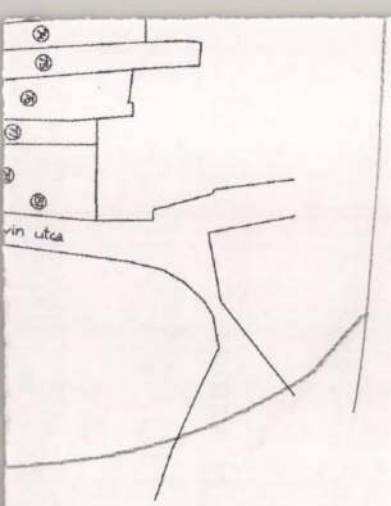

kban használt utcanevekkel és
nozását jelentik, amelyek csupán
ítólegesen lehet összevetni.

Lo.

Váraljai László

festő

Szombathely

Szabad Művészet

1952. 1. 2. 30. l.

M. O. B. Gyűjtemények.

25.

ágos Bizottsága.

ány	száma:	192
	kelte: X/30.	1925.
	beérkezése: XI/2.	1925.

tek száma:

elintézett szám:

száma:

száma:

Polakovits

5. XI/12.

Nagyméltóságú m. Kir. Vallás

Várallyay József, asztalos M.D.K.

Gyöngyöspüspökiben, herül összeírásra az 1825-évi ~~alta~~ országos iparos-összeírás alkalmával

Heves negye műemlékei I. irta Voit Pál,
Magyarország műemléki topográfiája VII.köt.
Szerk.: Dercsényi Dezső.
Bp. 1969. Akadémiai Kiadó, 415. old.

Vàrallyay József

festö

Muraszombatról,

1842-ben 25 évés

lánd

Fleischer Bécs

93, l.

Színterminológia, egységes IV. 173.

Várallyay József

nemes, nős, pápai lakos, szabad művész, a bécsi képzőművészeti akadémián, tanult. Pápán egy évig már rajztanító volt. 1842 októbrében a szombathelyi városi tanács [pályázat utján] városi rajztanítóvá választotta. Fenti szül. 1817. ápr. 7. Muraszombatban. Fenti 1841. szept. 16án Szombathelyen nőszült, felesége Grosinger Antonia. A bécsi akadadémia anyakönyve szerint 1842-ben iratkozott be az antik rajzosztályba s ekkor 25 éves volt. 1846. ápr. 26-án rajztanítói állásáról lemondott.

Horváth Tibor Antal: Adalékok a szombathelyi lythographia történetéhez. Dunántúli Szemle 1943 250–252. l.

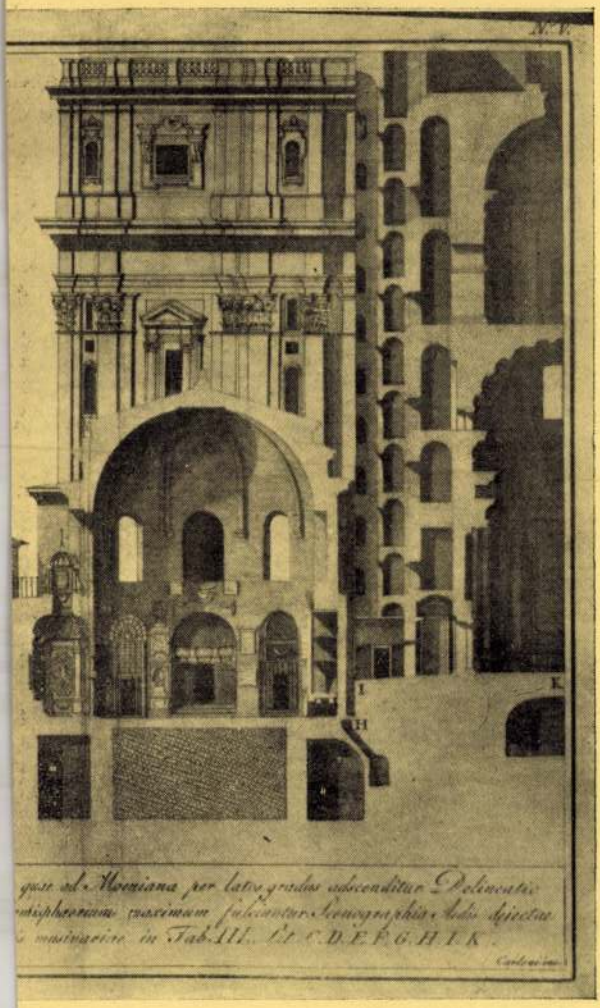

XX.

degli Ungari a Roma.
ae Vaticanae).

Várallyay József

25 évés, nül. Muraszombat

1842. Bécsi akadémia
Újházy

Szabolcs vármegye VI. 226.

Várallyai Imre.
Az első világháború nagy változásokat hozott.
Fiatal rajztanárok jönnek Nyíregyházára, köztük
Várallyai Imre. A háború után kezd alkotni.
Korosan Nagybányához kapcsolódik, Münchent
is megjárta, de állandóan elégedetlen lévén ké-
peivel borotvapengével szétkasogatta azokat. Ter-
sanszky J. Jenő „A félbolond" c. regényében is szere-
pelteti. Ma a Nemzeti Galéria keresi műveit.

Koroknay Gyula: Szabolcs-Szatmár
képzőművészete.

Alföld 1973/10 66old.

Váraljai Imre MDK

Gyári részlet, pamztell

Mücsarnok 1960. Képző- és Diszitőművészeti körök kiáll.

Váraljai Imre, [festő] MDG

Szakkörben működő amatőr.

Artner Tivadar: Újfajta művészet 2. l.

ESTI HIRLAP, bp. 1962. jún. 15.

Várdeák Ferenc

Szinva c. képe
repr. –
Nemesvári 220 l

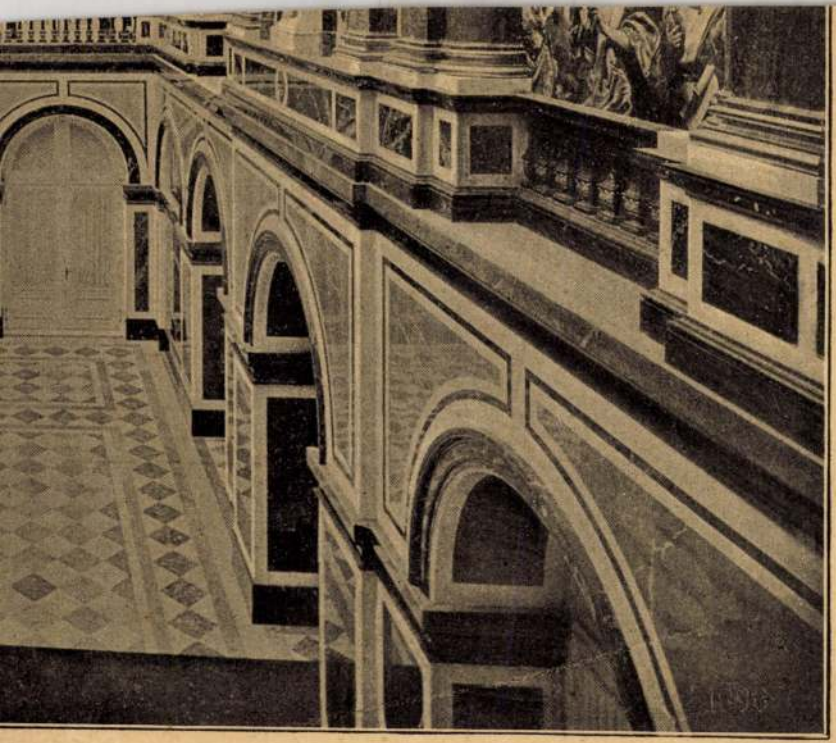

Várdeák Ferenc

(1897-1971)
festőművész emlékkiállítása

KEMPINSKI GALÉRIA
(1051 Budapest, Erzsébet tér 7-8. I. em.)
2004. április 6 - május 31.

Kecske utca, 1950-es évek,olaj, fa, 34x43 cm

MissionArt Galéria, Budapest, Falk Miksa u. 30. Tel: 302-8587

Várdeák

VÁRALLJAY IMRE, festő

Nyírlugoson született. Különös természete miatt elszigetelt jelenség volt. Ugyanis elégedetlen lévén képeivel, azokat borotvával szétszaggatta. 61.old

KOROKNAY GYULA: Számadás a megyei képzőművészetről
61.old

Szabolcs-Szatmári Szemle, 1975. X. 1.sz.

Várallyay Imre

A művész Münchenből ment Nagybányára. Műveitől alig maradt fenn valami. Szeleskecsetvonásokkal, frissen, lüresen dolgozott.

Koroknay Gyula: Képzőművészet Szabolcs-Szatmárban.
Művészet, 1977. szeptember - 18. oldal.

Vázsonyi Imre

Nyírlugoson született Vázsonyi Imre

Korocknay Gyula: Képzőművészet Szabolcs-Szatmárban.
Művészet, 1977. szeptember - 18. oldal.

M. D. K.

VÁRALLYAY Imre festő

1909-ben Nagybányán a Szabadiskola novendéke

Péti Bp. 1954. 328. l.

M.D.K.

VÁRALLYAI Ignác festő

1913-ban Nagybányán dolgozott

Réti: Nagybánya....Bp. 1954. 331.l.

M.D.K.

VÁRALLYAY Imre

festő

1910-ben Nagybányán a szabadiskolában dolgozott.

Réti: Nagybánya. Bp. 1954. 329.l

M.D.K.

VARALLYAI Imre festő

1911-ben Nagybányán a szabadiskolában dolgozott.

Réti: Nagybánya. Bp.1954. 329.l.

M.D.K.

VARÁLLYAI Imre festő

1912-ben nagybányán dolgozott.

Réti: Nagybány...Bp. 1954. 330.l.

MDK

Várallyay Imre

Virágcsendélet, of.

Bürtsök-Réti Nagybányai kiáll. kat.
1912. 116 l.

MDK

Várallyai Imre,

1909-ben az iskolában dolgozott.
1910-ben " " "
1911-ben " " "
1912-ben iskolán kivül dolgozott.

A szabadiskola ideje. /1902-1912./ 86.87,88,90.

Várallyay Imre

~~Frenesény templom Illésházy-kriptája~~

VI. 240.

Nagybányai k. k.
1912.

86

Gáb or ur és 1. tábis
léka 1903 Februar 7én
töböl

Szennyes
cégla vörös.
A behajló perem
alatt részarányosa
elhelyezve 3, páros
gömbölyded csecs-
nyújtvány és egy kis
fül!
Pereme egyhelyen kicsor-
bulva; a füllel átellenes ol-
dalon fenékig végig repedve.

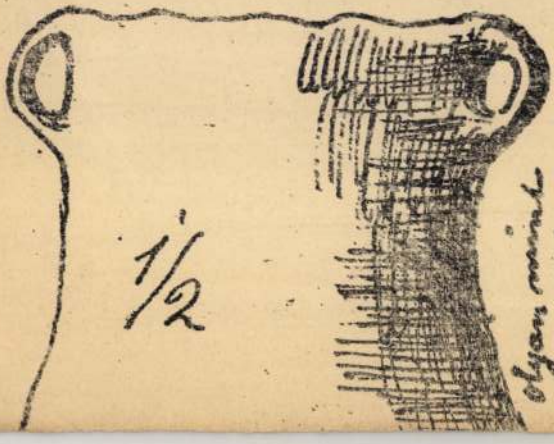

1/2

olyan mint
2 számu edény.

Vajallyay Imre

Nagybánya k. k. 1912.

87

Ośkowi wierzpedeiny IX. 102

Vörallyay Imre

Nagybányai h. k. 1912.

88

Urna, hallstatti VI. 107

Vásallyai Imre

Nagybányai k. h. 1912

90

Téglasír, római (VI. 186.

Varallyai Imre

Nagybánya k. k

1912

126

Carnuntum h. n. III. 47

Váraljai Imre, [Jestő ?] M Dh

Figyelmet érdemel.

Cs. M.: Nem hi vatásosak szép kiállítása

2.

ESTI HIRLAP Szp. 1964. jún. 15.

Váraljai Imre

MDK

Gyárunk képzőművész studiójának /melyet Lussiosa Lajos festőművész vezet/ tagja. Kiállitásukon Pogány Ö. Gábor szerint műveik elérik azt a szinvonalat, amelyet a régóta működő nagyüzemi képzőművészek elértek.

--:Ecsettel és szerszámmal.

Hajóépitő. 1960. jun. 4.

Váraljai Imre MDK

Gyárunk képzőművészeti studiójának vezetője Luzsicza Lajos festőművész, és a kör"mindenesei" Bánsághy Herta és Váraljai Imre dicséretet érdemelnek a szép kiállitásért.

--: Ecsettel és szerszámmal.
Hajóépitő. 1960. jun. 4.

Váraljai Géza

1873/74. II

Ferkepzomfoiskevk

145. l

Kath. Borbála vt.
Prot. Borbála

CSŰTÖRT.

5

Kath. Szabbasz ap.
Prot. Vilma

PÉNTEK

6

Kath. Miklós pk.
Prot. Miklós

SZOMBAT

7

Kath. Ambrus pk.
Prot. Ambrus

Váraljai Gábor, festőművész

A túrkevei amatőr képzőművészek – bár néhány olyan alkotó is dolgozik körükben, aki tagja a képzőművészeti alapnak – hagyományos őszi tárlatát megnyitotta. – A kör tagja volt Váraljai Gábor egyik legjobb képével szerepel: „Berettyó-részlet" c. (említve).

-ti-: A Keri kör tárlata.

Szolnok Megyei Néplap, 1983. dec. 9.

Várdeák Ferenc

festő

Falusszélen c. Éfe

repr.

KMTársteli kiáll

1942. dec

1943. jan.

~~Pécsi múzeum és Kulturház~~

~~épitési regése VI. 70.~~

Várdeák Ferenc

nobrán

B. Elvira képmása

Repr.

Művészet

1942. 43. n. 8. l.

Vándeák Ferenc

festő

Eső után c. képe

repr.

Művészet. 1941. 37. k.

14. l.

Barát Gy

Folyó hó 27-i

postán 1 csomagban

20 kg. Boon féle

Az árú értékét 8

postautalvánnyal megküld

Várdeák Ferenc

festő

Műcs. kiá.l. 1918 tól
Pipics 122.

Várdeák (Wirker)

Ferenc

festő

László

Nemesvári 146. l.

arch.

Vár deák Ferenc

Káposztavásár c.
képe repr.

Nemesvári

264. l.

Kunstgeschichte

Várdeák Ferenc

A. k. mellszobra
repr.

Nemesvári 240. l

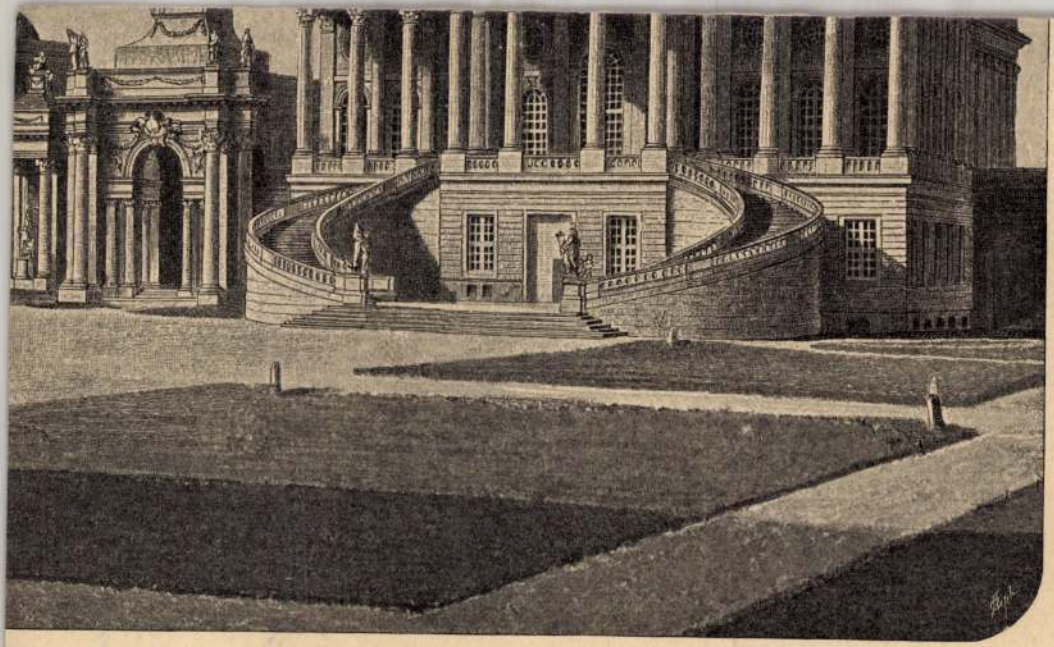

alais bei Potsdam.

mDK.

Várakozó Ferenc
nyomdász

olom vésetei: Ábrák 110, 113, 115 lapon

+ Följegyzések. Mellékleteinket

Grafikai Szemle 1938 évf 5 sz 120 l

MUK

Várakozó Ferenc
nyomdász

metszette olomba a két signetet.
Ábra: 181 oldalon.

÷ Följegyzések. Szedésmellékleteinket

Grafikai Szemle 1937 évf 8 z. 1951

Várakszó Sábor

Debreceni ker. és ipar-
kamarától 150 K

Értimisk 1908/9

14. l

ılrafordultan áll, de szembe
masztotta, balját pedig az
yet sárgásbarna terítővel
r, szemöldöke fekete, szeme
yakkendője fehér, arany-
najtókája az ujjakon piros,
ı.

cm. — Lelt. sz. 543. — Véte-
389 és az 1895 márczius 26-iki
ı Lanfranconi gyüjteményéből
Átvétetett 1895 május 5. és 6.
rta az 1895 május 30-iki 28402
vételi jegyzék 683. tétele.

MDK

Várakozó Ferenc
nyomdász

tervezése és olomvésete „Eskü vöi meghvö"
14, lapon. A borítók látta pyán Menedékkaz"
olomvésetei 15. lapon Abrák"

÷ mellékleteinket

Grafikai Szemle 1939 évf 1 sz 23 l.

MDK

Várai Zoltán épitész

/Épitkezések/ Épitő Ipar Épitő Művészet, 1931, jun. 15. 95-96 l.

Ház, földszintes, oromfalas rész + ker-
, XVIII.sz. vége.

lapszám, 3 l

Váray Zoltán

okl. építészmérnök Bpest
szut. 1901.

felvétetett a Bpesti
Mérnöki Kamarába

MMÉE Közl

1931. 322 l.

Spael: Férfi és nő ház előtt. Vízfestmény.

Cerevich: PA, 256l.

Csernoch vette,

VARBÓKY Antal fazekas. Egerben 1785-ben szerepel a városi adóösszeirásban.

A Hevesmegyei Topográfia adatgyüjtéséből. Voit.

Váray Zoltán

építész

szül. Marosvásárhely 1901

Befejező szigorlat ideje 1928

Névjegy megszerzésének 205 l.

Novigrád.

Balra a bástyákkal és körö
pedig a sziklán a várat látjuk.
vezető utat hat alak élénkiti.
lámzanak. Felirata:

NOVIGRA

Szines rm., mér. a vk. 8:

140-95

Váray Zoltánt
okl. építésmérnok
a vall. és közok.
Miniszter állami ipar-
iskolai igazgatóvá
kineverte

MMÉEKözl.
1944. 284. f.

MDK

Várai József

A Pécsi Képzőm. és Műbarátok Társ. művésztagjai 1938.

MDK

Várai János, III.éves bubottervező

Iparmüv. Isk. Évk. 1934-36. Bp. 1936. 25 l.

MDK

Várai /Vódli/ József

Vitorlások, of.

Lovak a kutnál, of.

Csikósok a pusztán, of.

Pécsi Képzőművész. és Műbar. Társ. kiáll. 1937. máj.

MDK

Várai /Vódli/ József

Bányász, graf.

Bohóc, graf.

Hajók a kikötőben, of.

Pécsi Képzőművv. és Műbar. Társ. kiáll. 1937. máj.

MDK

Várai József pécsi festő

A Társaság tagja

Pécsi Képzőm. .s Műbar. Társ. 23.kiáll.1938.jun.

Vajai József

pécsi festő

lásd

Vódli József

alatt is

Olasz ingatlan műemlékek főfelügyelőségei

VII. 207, 208.

Várai Ilona

Napraforgók c. – némiképp elnonathoztatott – művével szerepelt.

Szij R.: 1. Fal- és Tértextil Biennálé Szombathelyen; Ipari Művészet, 1970. IV. 45. l.

MDK

Várai János, butorterv.

Iparm. Isk. Évk. 1934-36.

44.1.

Várai Ilona

Vegyes technikával készült, aranyszállal ékesített festett jutaszőnyege egyedi alkotás.

Fal- és tértextil művészetünk; Koczogh Ákos hozzászólása a II. Szombathelyi Fal- és Tértextil Biennálét követő anketen; Ipari Művészet, 1973/1. sz. 12. l.

Váraï Ilona

Monumentális alkotásának pozitívuma a legkülönbözőbb anyagok harmonikus felhasználása, így a finoman szőtt aranyfelületek durva, vastag kötéllel való megbontása vagy égetéscsoportosítása.

Fal- és tértextil művészetünk; Mihály Mária összefoglalása a II. Szombathelyi Fal- és Tértextil Biennálét követő anketáról; Ipari Művészet, 1973/1-2. 15.l.

Várai Ilona

Laposvárott született 1923-ban. Autodidakta.
Kiállítása: I. Fal és tértextil Bjennálé,
Szombathely, 1970. Műve: 34. sz. reprodukció:
„Improvizáció," juta, vegyes technika.
Katona László: II. Fal-és tértextil Bjennálé,
Szombathely, 1972.

Várai János, butortervező, 1937. végbizonyitványt nyert

Iparmivészeti Isk. Évk. 1880-1941. Bp. 1942.

33 l.

665

metszeteket kézzel festették ki.
5-ből, 1577-ben tulajdonosa bejegyezte
onijmi Reijfery. Szentek képeivel
ből.
: Hatszázéves ferences élet Szécsény-
.

agyar országnak leirása. III.kötet,
áry I. 22o l. - A váczi egyházmegye
et , Vác, 1917, 494 l. - Magyaror-
ei hivatalos jegyzékének tervezete.
Vidor: A XVI. századi városépités
agyar Történeti Intézet Évkönyve,
Kelemen: Hatszázéves ferences élet
7-4oo l. /képe 64 l. után, 1o3 l.,
éla: A somogymegyei Szőcsény és Csá-
e, IV-1937, 2o4, 2o5, 2o6, 2o7, 2o9 l.

Várai János
butorterverő
1933–34.

Iparm Isk Évk.
1930–34. 46. l

Nouvelle Revue de Hongrie, LIV. kötet. Bp. 1936., 253—256. l. — Horváth Henrik: Zsigmond király és kora. Bp. 1937., 186—187. l. (Képe, részletek XXV. táblán.) — Genthon: Zsigmond király és a művészet. MM, XIV., 1938., 320. l. — Genthon AZEFK, 8—9. l. (4—5. kép.) — Bibó Mihály: Szent István városa. Pesti Napló, 1938. szeptember 4, 31. l. — Horváth, Arrigo: Sigismondo re d'Ungheria e l'Italia. Corvina, nuova seria, I., 1938., 135. l. — Horváth, Enrico: Il rinascimento in Ungheria. Roma, 1939., 107. és 119. l. — Lepold Katalógus 10. sz. — Lepold—Lippay 35—36. l.

ARVSERLEG, (242. kép)

ényszarv, arányozott ezüsttalpal és foglalat- Talpán ágyazott zománc és lombdíszítés, két tány, a német kétfejű sasos címer és a Pálóczy-ád címere. Nodusán zenélő angyalok ülnek. oglalaton Csehország címere és Pálóczy-címer. iatkarélyos, hólyagos szájon fekete sas és vörös szlán váltakozik. Alatta a frízben ember-tok. A hólyagos fedőn újabb csokor. A szarv csán kápolna, fülkéiben alakok sasos és oroszlános címerrel, felette zöld zománcos talajon Szent örgy és a sárkány. Szent György alakja új. A rv peremén beütött rozetta és C betű. A fedőn ISTINAE. DECORI ET INTEGRITATI STITUIT. JOANNES CARD. SIMOR. o. Az említett új részek ebből az időből. A Pálóczy-címer alatt háromsarkantyús címer: a lengyel Sandomir-nemzetségé. Mag. 69 cm. — met munka 1400 körül.

Varga Dezső

a Bpesti Magyar Tudományos Akadémia falfestményeit restaurálta.

Deresényi Dezső, Entz Géza, Gerő László, stb.: Magyar Műemléhvédelem, I. (1949-1959) Budapest, 1960.

1671

Varga Degső

Pécelen falfestményeket restaurált.

Depcsényi Degső, Entz Géza, Gerő

Lóczló stb.: Magyar Műemlékvédelem, I.
(1949-59) Budapest, 1960.
168 l.

Varga Dezső

Székesfehérvárott a szemináriumi templom falfestményeit restaurálta

Dercsényi Dezső, Entz Géza, Gerő László

stb. Magyar Műemlékvédelem I. (1949–1959) Budapest, 1960.

168 l.

Vazga Derső kulacskémitő

Debreceni nagyművész

„A nagyművészet mestere" kitüntetést kapott

Nagyművelés 1966 IX. n. 42 old.

VARGA DEZSŐ

Cicókötős kulacs - nagy
Cicókötős kulacs - kicsi

Fiatal képzőművészek országos kiállítása
Kiállt 1955

VARGA DEZSŐ restaurátor

K.FOGARASI Zsuzsa: Restaurátortudomány. = Reformátusok Lapja, XXXV.évf. 3.sz . 1991 január 20. 3.p. ill.

Varga Dezső

a bpesti kármelita refektórium falfestményeit refektóriuma restaurálta.

Deresényi Dezső, Entz Géza, Gerő László stb.: Magyar Műemlékvédelem (1949-1959) Budapest, 1970. I. 167 l.

VARGA CSILLA

Új művészet

1999. ~~dec.~~ SZEPT.

12.0.

varga csilla és vécsy attila

kapcsolatok

Varga Csilla, 1997

1999. április 12. 18.00

Atika Fotógaléria és Stúdió
1111 Budapest, Lágymányosi u. 16.

a kiállítást megnyitja Eifert János
a Magyar Fotóművészek Szövetsége elnöke
Nyitva: hétköznap 10-18 óráig,
a kiállítás bezár 1999. május 12.

„Templom a természet: élő oszlopai
időnkint szavakat mormolnak összesúgva;
Jelképek erdején át visz az ember útja
s a vendéget szemük barátként figyeli."
Baudelaire: Kapcsolatok (Szabó Lőrinc fordítása)

seres géza

válogatás a természet elemeiből

1999. április 1. 17.00

Nyitott Kör Galéria
1155 Budapest, Széchenyi út 16.

a kiállítást megnyitja Haris László

Nyitva: hétfőtől csütörtökig 13-18, pénteken 10-15 óráig
a kiállítás bezár 1999. április 21.

A természet, környezetünk elemei újrateremtve, újraértelmezve, különleges szellemi töltéssel, a kortárs fotográfia gazdag, a képzőművészet értékeit felhasználó nyelvezetben jelennek meg.

Gerhes Gábor

1999. március 30. 17-20.00

Vintage Galéria
1053 Budapest, Magyar u. 26.

a kiállítást megnyitja

Tímár Katalin
művészettörténész

Nyitva:
kedd-péntek 14-18 óráig
A kiállítás bezár
1999. május 7.

Varga Dezső

Varga Dezső docens és restaurátor munkatársai korszerű elvek szerint állították helyre a garamszentbenedeki üvegablakokat.

Sz. A.: Feltámadás Esztergomban
Új Tükör, 1979. május 13-21. lap.

Varga Dezső

festő

Szabad Művészet

1951. 216. l.

Kitüntetve az iparmű-
vészeti
társulat
karácsonyi
tárlatán az 1-ső dijjal.

A nmélts. m. kir.
kereskedelemügyi
miniszterium által
segélyezve.

Budapesti asztalos-ipartestület
védnöksége alatt álló

Buto
H

BUDAPEST VIII., BÉ
(saját há
ÉS VIII., JÓZSEF-KÖR

A

Müemlékek F. 10rsz

Mellékelte
lendő butorok költs

VARGA CSILLA

Új művészet

1999/szept.

12.o.

Én most megyek sok hazám
az angolokat. Sokszor fogok k
szép napokra és erőt meriteni
néhanapján mégha csak röviden

Minden jót mindkettejükn

Régi

M. Annh

Varga Dénes

üvegmozaikjaival

Szerepelt a Közlekedési Képzőművész Szakkör idei önálló kiállításán.

Gali János: Egy kiállítás...

SZÁRNYASKERÉK. 1962. máj. 24.

Varga Dezső népmüvész, Debrecen
Csikóbőrös kulacs, nagy
Csikóbőrös kulacs, kicsi

Fiatal Képzőművészek és Iparművészek kiállitása
Ernst Muzeum, 1955. junius, 32 l.

Simor prímás vette a művész hagyatékából.

Dankó József: Dobyaschofsky Xav. Ferenc. Esztergom, 1872., 15. l. — —ó: Az esztergomi Hercegprímási képtár. Magyar Korona, III., 1879., 20. szám. — Z.: Az esztergomi érseki képtár leírása. Új Magyar Sion, XVI., 1885., 770. l. — Maszlaghy II., 186. szám. — Gerevich: Az Újság, 1916. júl. 20, 4. l. — Esztergom vármegye . . . Bp. é. n. 176. l. — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 249. l. — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 8. l. — Lepold—Lippay 56. l.

Szent József a kis Jézussal

Vászon, olaj, 87×47 cm.

Jelezve lent jobbra: Fr. Dobyaschofsky, 1863. Beszédes Kálmán: Az esztergomi érseki képtár. Esztergom, II., 1875., 44. szám. — Földváry István: Az esztergomi érseki képtár. Fővárosi Lapok, XIII., 1876., 760. l. — —ó: Az esztergomi Hercegprímási képtár Magyar Korona, III., 1879., 20. szám. — Maszlaghy II., 265. szám. — Esztergom vármegye . . . Bp. é. n. 176. l. — Gerevich: Az Újság, 1916. júl. 20, 4. l. — Lepold—Homor 97. l. — Gerevich PA, 249. l. — Rónay, Maria: Die Schätze des Christlichen Museums in Esztergom. A Műgyüjtő, V., 1931., 8. l. — Lepold—Lippay 56. l.

Olasz pásztorfiú

Vászon, olaj, 109×85 cm.

Jelezve lent balra: Franz Dobyaschofsky, 1866.

Zalka János győri püspök ajándéka.

EH. 1959. III 7

Varga Dezső
restaurátor

Helyreállítottak egy híres műemléket

Varga Dezső, az esztergomi Keresztény Múzeum restaurátora a magyar freskórestaurálás elismert mestere bekapcsolódott *a budai karmelita kolostor freskóinak 1958 őszén megkezdett felújítási munkájába.*

Ez az épület *a Vár egyik legjelentősebb műemléke.* Helyén már a XIII. században kolostor állott, melyet 1270-ben, a tatárdúlás után IV. Béla alapított. *A török hódoltság idején ez az épület szolgált a budai basa lakhelyéül. Az 1686. évi ostromban, Budavár visszavételekor, a közeli török lőportorony robbanása a kolostort és a hozzá tartozó tem-lomot is romba döntö...*

épületet a XVII...
mincas év...
rend...

IV. évfolyam, 56. szá

...ve...ben ... II. ... ...ote. Az
...je épitette újjá. ... század har-
II. József utasítására a rend-
házat 1786-ban kaszinóvá, il-
letve színházzá alakitották át.
Itt mutatkozott be az első ma-
gyar szintársulat 1790. október
5-én és itt adott emlékezetes
koncertet 1800 májusában
Ludwig van Beethoven.

Az értékes műemlék a má-
sodik világháborúban is meg-
sérült. Az egykori kolostor új-
jáépítése ezután következő fel-
adat, az értékes freskó helyre-
állításával azonban nem lehe-
tett tovább várni. Ismeretlen
mestertől származó festmé-
nyeit több belövés érte, az
egykori refektórium kazet-
tás, rozettadíszes mennye-
zete beázott, helyreállítását
csak gondos restaurátori
munka biztosíthatta. Ez most
elkészült. A hatalmas, egész
felületén freskókkal diszi-
tett refektórium a copfstílű
falfestészet ritka emléke. A
frissen restaurált, imponáló
térhatású terem a budai Vár
egyik legszebb műemlék-
interieurje.

IV. ...

NDK

Varga Jezső restaurátor

Gönczi-Szabó: Az 1956.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliografiája Művért 1957. VI.évf.4.sz. 345.l.

MDK

Varga Dezső népművész

Fiatal Képző- és Iparművészek kiáll.
Ernst Muz. 1955. jun.

VARGA CSABA

Dizseri: Kockáról kockára, a magyar animáció krónikája 1948-1998

128.

VARGA Csaba épitész (1966 -)

AXIS Épitészirodа [beszélgetés Nagy Tamással, Salamin Ferenccel és Vincze Lászlóval]. = Országépitő, 1992. 1. 2 - 13. p. ill.

-

z alapfokú müvészeti nevelésre
soktatásban
ozés
o szintre vonatkozó, de széles-
a Ratio Eduationis /1777/ bizto-
atás. Az ismeretek bővülése,
tásban résztvevők számával együtt
kra a kézmüves tanulók kötelező
, a fontos,
ézménye egységes tananyaguk az
bsburg-birodalomra érvénnyel birt.
illetve kapcsolata a müvészetek-
etek alapfokon való szélesedő
iatal mesterjelöltnek, amely
és rajzismeretát az eddigieknél
az oktatás azonos ismereteket
ipart üzőknek, beleértve a kőfa-

Varga Gaba, animációs rendező

Hudra Klára: A szél. Banga Ferenc és Varga Gaba filmgrafikája

Banga Ferenc – Varga Gaba: „A szél", részlet a filmből, 1985. (repr.)

Művészet, 1988. jan., 62-old.

Varga Dezső

Az újra megnyílt Esztergami Keresztény Múzeum anyagának képeit, szobrait restaurálta.

D. I.: Képzőművészet,
Vigilia, Budapest, 1973. júl.

Varga Csaba szobrász

Dunai Imre, Gáspár Imre grafikus és Varga Csaba szobrász – a Fiatal Karikaturisták Stúdiójának tagjai, – alkotásaiból nyílik ma kiállítás Zalaegerszegen.

Zalai Hírlap, 1975. okt, 26.

Varga Csaba snobrásu

Gáspár Imre grafikussal közös portrékarikatúra kiállítása megnyílt a II. ker.-i Művelődési Központ Vízivárosi Pincéklubjában.

„Darvas Iván" snoborportréja (repr.)

Magyar Ifjúság, 1974. nov. 22.

Varga Csaba

A megye első rajzfilm-szakkörének adott otthont az inotai Béke Művelődési Ház. Az összel indult filmstúdiót Varga Csaba indította útjára, a pécsi rajzfilmstúdió vezetője.

Inotai rajzfilmesek.

Napló (Veszprém), 1976. dec. 12.

Varga Csaba

Ormai Imre, Gáspár Imre és Varga Csaba karikatúráiból nyílt kiállítás vasárnap az egerszegi Ady-filmszínház dohányzójában, látható nov. 2.-ig.

Vasi Hírlap, 1975. okt. 28.

Varga Csaba szobrász

Nov. 30.-án nyílt meg Varga Csaba szobrász és Gáspár Imre grafikus portré-karikatura kiállítása, melyet Dunai Imre nyitott meg a II. ker. Művelőd. Központ Vízivárosi Pincéklubjában.

Pesti Műsor, 1974. dec. 18.

Varga Bertalan festő

Erdélyben megalakult Barabás Miklós Céh alapító tagja.

MH. 930. III. 30.

Varga Bertalan
festő

Az 1920-as években Pairs Goebel Jenő, Czimra Gyula és Jeges Ernő társaságában Barbizonban időzött.

Hanlisch Lenke: Pairs Goebel Jenő
Bp. 1968. Corvina 11. old.

Varga Dezső

debreceni sujátló mester: csikóbőrös kulacsot
készít

Béres András: Népi díszítőművészet Hajdú-Bihar
megyében Debrecen, 1955.
20.o.

Varga Desső kulacskészítő

Csikóbőrös kulacs
Debrecen
fotó

Béres András: Népi díszítőművének Hajdú-Bihar megyében, Debrecen, 1955.

58.o.

Varga Dersö kalánkészítő

Szerepel a hostobággi négyművészeti kiállítás

N.N.: Hostobággi vásár

Esti Hírlap 1969 VIII. 7

Varga, Dezső

restaurátor.

Esztergom, Keresztény Múzeum. Berényi

21. n. 2.

International Directory of Arts. 8th Ed. 1965/1966. II. /Ed.: H. Rauschenbusch/, Berlin, é.n. Deutsche Zentraldruckerei AG. 1005-1861 l., ill. 1813. l.

Varga Dezső

Justin Tibor: A restaurátor (Varga Dezső festőművész.) – Komárom Megyei Dolgozók Lapja, 1966. jan. 29.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Ért. 1969. 3.sz. 243-284.l./

263. l.

Vargan Dersö kulacskémitö

„A Négmüvenet mestere" címet kapta

Négmava 1966 aug. 20. 2 old.

Varga Dezső népi müvész

Népművészet mestere címmel kitüntetve

Részt kiváló népmüvelő" és a "Népművészet

Mestere" kitüntetések

Magyar Nemzet 1966. augusztus 20. 5. l.

Varga Dezső négy művében

Varga Dezső, kulacskészítő MDK

A népművészet mestere lett.

Kiosztólák . . . . .

– : A népművészet mesterei

3.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1966. aug. 20.

08

Fénykép

Mintyné.

Képzőművészeti Főiskola: 436 ltg.

Varga Lajos és hozzá hiklós kő-kép részlet

Diplomamunka: 1952/53

Rest.

Negatívnincs.

Fény kép

Mistyré

Képzőművészeti Főiskola: 423-29 ltr.

Vasga Dezső és Horé Miklós: Rabinovszky féle ikon.

Diplomamunka: 1952/53.

Rest.

Negatív nincs.

Fénykép.

Milgné.

Képzőművészeti Főiskola. 435 Ktg.

Varga Dezső és Kőré Miklós: Kő-kép részlet

Diplomamunka: 1952/53

Kest.

Negatív nincs.

Fénykép — bulgaré.

Képzőmű vezeti Főiskola: 437-40 ltsz.

Varga Dezső: Rickaert Z. „bulatozó parasztok"

Diplomamunka: 1952/53

Rest.

Negatív nincs.

Fénykép

Milgné.

Képzőművészeti Főiskola: 477 ltg.

Varga Dezső: Rychaert „hulatozó társaság"

Diplomamunka: 1952/53.

Rest.

Negatív nincs.

Fénykép

Milyné.

Képzőművészeti Főiskola. 476 ltg.

Varga Dezső és Moré hitelős. Giacometti: „Balkonon"

Téglára festett.

Diplomamunka: 1952/53

Rest.

Negativ nincs.

Fénykép. Mislyné

Képzőművészeti Főiskola: 491 ltg

Varga Dezső és Moré Miklós: Giacometti: „Balkonon"

Diplomamunka: 1952/53

Kest.

Negatív nincs.

Varga Dezső M.D.K.

1959-ben restaurálta Jánosréti mester9 Kálváriáját / a garamszentbenedeki Kálvária-oltár középképe/

Radocsay Dénes: Gótikus festmények Magyarországon Bp. 1963. 44.l.

Varga Dezső M.D.K.

Kolozsvári Tamás : Keresztvitel-Feltámadás-

És Szent Benedek képét restaurálta 1958-ban

Radocsay Dénes: Gótikus festmények Magyarországon

Bp. 1963. 37. l.

[redacted]

Varga Dezső

Az esztergomi Keresztény Muzeum restaurátora a budai karmelita kolostor freskoit javitja.

[redacted] 56 sz. 1959. márc. 7 2 old.

Varga Dezső

„Esztergomi tájlat – 1942" c. kiállítása dec. 29.-én nyílt meg, mellyen alkotásai szerepelnek.

-gög-: Esztergomi tájlat – 1942

Dalgozók Lapja, Tatabánya, 1942. máj. 3.

Varga Dezső, [népművész ?
képi iparművész ?]

A Tiszatáj kiállításán szerepel
csikóbőrös kulacsai vol.

– : Augustus 20 : virágkarneval Debrecenben
9.

Népszabadság, Bp. 1972. aug. 12.

VARGA Dersó festő, restaurátor

MUCSI András: Gadányi Jenő és Esztergom.
= MNG Évkönyve, 1991 288,289,290

KÉPTÁBLÁK / A

Varga Dezső, népművész

Debreceni kulacsos. Kiállít a
fének klubban.
(„... eleve népművészeti értékű díntárgyak..")

Ladányi Mihály: Hajdú-Bihar megye
népművészete M. 8.

Népszabadság, Bp 1973. máj. 13.

Varga Dezső

Sz H.B.M.: Szerencs, Bocskai István Gimnázium. Építész Hábros Mária, statikus Varga Dezső. - Kénes ismertetés.

649-651.l.

Magy.sp.ip. 1971.11-12.sz.

Varga Dezső

A népművészet mestere készíti Debreceuben a különböző nagyságú, díszítésű csikóbőrös kulacsokat.

Észak-Magyarország 1972/255 12 old.

Varga Dezső

Debrecenben élő népművészet mestere, kulacskészítő

Szabó Ernő: Népművészek

Népművelés 1968/6 39old.

Varga Dezső

állította helyre 1967-ben a berhidai rk. templom kis barokk melléköltár-képét, valamint 1968-ban a sáros pataki rk. templom két barokk melléköltárképét.

Deresényi Dezső, Entz Géza, Hovassy Pál, Merényi Ferenc: Magyar műemlékvédelem V. (1967-68) Budapest, 1970.

384 f.

Varga Dezső

főrestaurátorként működött közre az esztergomi királyi kápolna falképeinek helyreállítása alkalmából (1968-70).

Deresényi Dezső, Entz Géza, Havassy Pál, Merényi Ferenc: Magyar műemlékvédelem 1969-70. Budapest, 1972

2421

Varga Dezső, [iparművész / népművész] MDK

A debreceni „népi iparművész" a művészi népségű kulacskészítésének mestere

—: A kulacskészítés népművésze 9

NÉPSZABADSÁG, bp. 1964. máj. 29.

VARGA D. JÓZSEF

/ 1900 körül /

D. Jozsef Varga: Winterwald.
Öl auf Leinwand, 75x100 cm. Sign.

ld. WIEN, DOROTHEUM
443. Kunstversteigerung.
15. bis 18. Mai 1979.
Katalogus Nr. 138., S. 29. Taf. 20.

Varga Domokos, író.

Jávor Ottó: Csománé Forgács Emma: Férnek és fiókák. téka.

Csománé Forgács Emma könyve: „Férnek és fiókák" című (melyet a Kossuth Könyvkiadó adott ki), létrejöttében szerepet játszott Varga Domokos ihletése és segítsége.

Budapest, ~~198~~ folyóirat, 1988., 6., 46-old.

Vorga E.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia Magyar növendéke;

beiratkozás éve 1909.

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis 1945. Ungarn Jahrbuch Mainz 1970 10 1 149 1

D. Varga Edit

Illusztrációkkal szerepelt a "Fiatal Művészek Kiállitásá2-n a Műcsarnokban.

M. 933. IX. 10.

oktatásügyi Miniszterium.

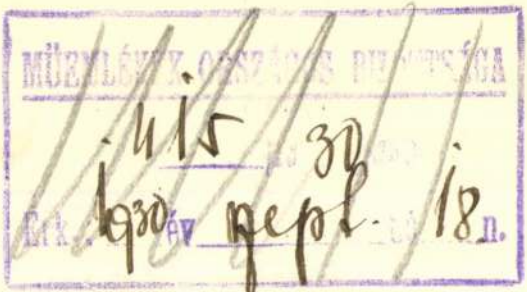

A m. kir. vallás- és közo
és ügyszám alatt a keb. s
rendeletének másolata:

asitom a
a Műemlékek Orsz. Bizo
. . . . . .
részére /:lakik: Budapest,
. . Sajókazára és vissza .
utazása alkalmával felmeri
kiállitott és számvevősége
alapján /:.....92.....:/ P.
. . . . fillért a 127.689.
utaljon ki.- Budapest, 19

B. Varga Edit

Fákat ábrázoló linóleummetszetét bemutatja a lap.
Repr.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. szept. 3o.
XVI. évf. 4o. sz. 7. lap

B. Varga Edit, grafikus

Melnek: Lepr

B. Varga Edit: linóleummetszete

M. S.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. szept. 22.

B. Varga Edit, grafikus

Metszet.

Repr.

B. Varga Edit: metszete

n. 7.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. jún. 23.

B. Varga Edit, grafikus

Mehnet: Rege

B. Varga Edit: Kenthelyi ősök M. 8.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. jún. 30.

Varga Edit

Badacsony X3 72 x 97 mm
Reggel X3 102 x 95 mm

Második Balatoni Kisgrafikai Biennálé
1973. Balatoni Múzeum, Keszthely

Vanga Dertalan képrömüvész

Pásztortúz, 1922. VIII. évf. I. e.

684. l.

Kulturkrónika

B. Varga Edit, grafikus

Metszet: Repr.

L.: Frank Frigyes
[A 85 éves Fr. Fr.-nél c. cikk
hátoldalán]

7

B. Varga Edit: Csendélet
Népszava, Bp. 1975. okt. 25.

B. Varga Edit, grafikus

linóleum metnet:

Repr

B. Varga Edit: Szőlőhegy

7

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1974. dec. 8.

B. Varga Edit, grafikus

Rajz: Repr

B. Varga Edit: Fenyőfák M. Z.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1975. febr. 23

Varga Edit

Reggel

Népszava,
1976.szept.4.
7.oldal.

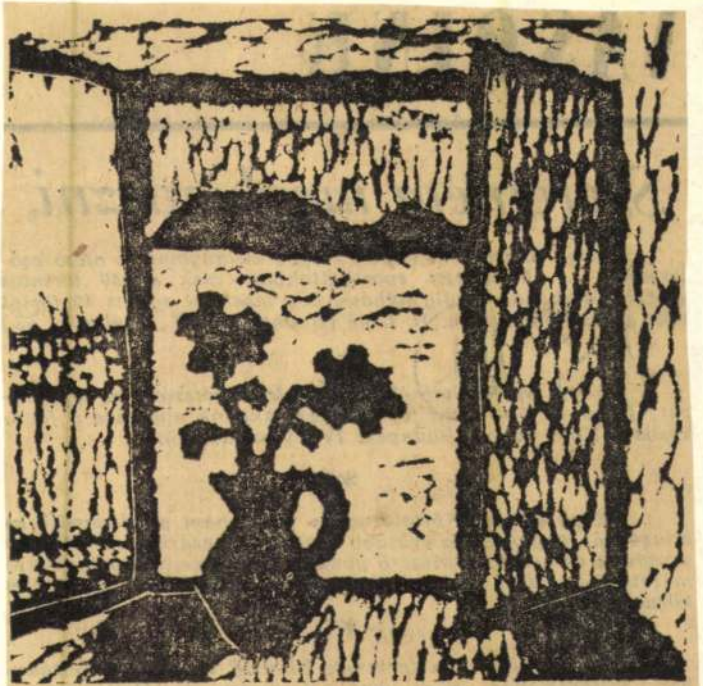

Varga Edit: Reggel

B.Varga Edit

Szentendrei
ház

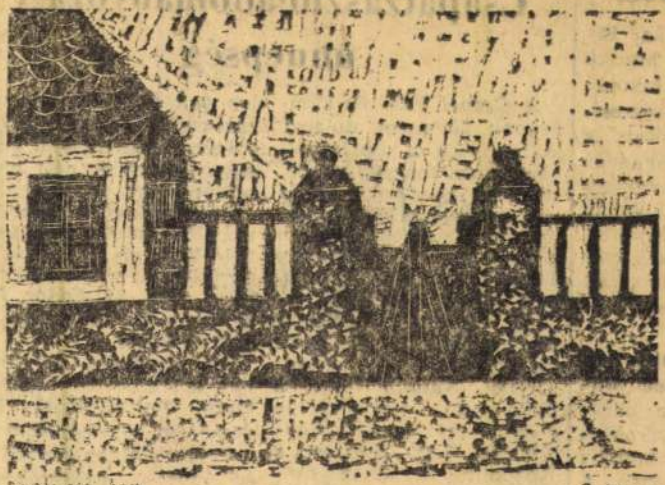

B. Varga Edit: Szentendrei ház

Népszava, 1976. október 2.
6. oldal

B. Varga Edit, grafikus

B. VARGA EDIT LINÓLEUMMETSZETE

B. Var

13.

27.

Népe

B. Varga Edit, grafikus

B. VARGA EDIT LINÓLEUMMETSZETE.

B. Varga E

Népsz

13.

1021

Varga Dezső a népművészet mestere, kulacskészítő

1975. XII. 8. 1o.15 D. /11/ Petőfi.

Néhány szó zene közben.

- Boldog lehet az a nő, akihez olyan szép verset írnak, mint Csokonai, a csikóbőrös kulacshoz, sokan ismerik, Dráha kincsem galambocskám, csikóbőrös kulacsocskám. Érted halok, érte élek, loo leányért nem cserélnek. /veremondás/ Igy a vers.

- Igen.

- Most azonban Varga Dezső kulacskészitőnél a népművészet mesterénél vagyok vendégségben, és szeretnék megismerkedni a kulacs készitése fortélyaival. Volt ennek valami fortélya?

- Hát nem nagon van fortélya, inkább hagyománya van neki, mert valamikor régen a paraszt emberek általában kulacsba hordták az italt, mivel ez, mondhatni ugy is, hogy a mostani termoszoknak az őse volt. Akik a pusztán dolgoztak, majdnem mindegyik kulacsból itta az italt, t.i. ezeknek tulajdonságuk az, hogy a csikóbőrü hüvösen tartja az italt a kulacsban, és a tüző nap - melegedett fel az ital benne, és ez mindig hüvös italt adott nekik, betyárok is használták, elég sokan. Volt több fajta kulacs, volt egész nagyméretü, mondjuk olyan már 5-6 liter ürtartalmu, nem vállukon viszik azt, hanem a szekérnek a farába belökték, és akkor azt ugy vittók, de mondjuk azt inkább nem boros kulacsnak használták, inkább vizes kulacsnak használták ezt a fajtát. Azért is volt valamikor olyan nagyon hires a csikóbőrös kulacs meg mai napig is, mert az ivás belőle borzasztó egyszerü, borzasztó könnyü. Van benne egy olyan 8-1o centis

1975. Xii. 8. 10.15. n. /11/ [illegible]

Hőhány [illegible]

- Boldog lehet az a nő, akinek olyan szép vers-ej irsak, mint [illegible], a csikóbőrös kulacsban, rokan ismerik, [illegible] kincsem galambocskám, csikóbőrös kulacsonskám. Érted hulok, érte élek, ics leányért nem cserélek. /veremonkás/ Egy a vers.

- Igen.

- Most azonban Varga Bencé kulacskészítőnél a népművészet mesterénél vagyok vendégségben, és azonnak megismerkedni a kulacs készítés fortélyával. Volt ennek valami fortélya?

- Hét nem hogon van fortélya, inkább hagyománya van neki, mert valamikor régen a parasztcsaberek általában kulacsba hordták az italt, mivel ez, mondatai úgy is, hogy a mostani termosszhoz az [illegible] volt. Akik a pusztán dolgoztak, mejdnem mindegyik kulacsból itta az italt, t.i. ennek tulajdonságuk az, hogy a csikóbőrös kulacsban tartjuk az italt a kulacsban, és a tűző nap - melegedett fel az itál benne, és az mindig hűvös italt adott sektk, betyárok is használták, elég sokan. Volt több fajta kulacs, volt egész nagyméretű, mondjuk olyan mér 5-6 liter Ürtartalmú, nem válluxon vizsák azt, hanem a csikóbőrnek a farába belőtték, és akkor azt úgy vitték, de mondjuk azt inkább nem boros kulacsnak használták, inkább vizes kulacsnak használták azt a fajtát. Azért ~~Jóló~~ ha volt valamikor olyan nagyon híres a csikóbőrös kulacs meg mai napig is, mert az ivda bolóle borzasztó egyszerű, borsuntó hőnnyik. Van benne egy olyan 6-10 pentis

luk a szájánál, ezen automatikusan nem tud kijönni egyszerüen ömlik kifele a bor, csak egész vékony csikba jön kifelé, és a levegő meg ahogy megy befele, akkor hozzákezd kotyogni. /veremondás/

Pont csak annyi jön ki belőle, amit kényelmesen meg is tud inni az ember. /veremondás/ Jó!

- Mondja Csokonai később, hát milyen alakja van ennek?

- Hát ennek egy ilyen jellegzetes különleges szép karcsu alakja van, mutatós is, amit sokan el sem tudják képzelni,hogy hogy készül el ez a kulacs, már máskülönben egyszerüen készül aki már tudja ugye, mert ez egy darab fából van csinálva, és pereze egészséges f a kell hozzá, mondhatni, hogy örökéletü egy ilyen kulacs. /veremondás/

- Végülis nem mindegy, hogy milyen csikó hordozta ezt a bőrt.

- Dehát a csikóbőrnek az a tulajdonsága, hogy fényes a szőre, és a napnak a fényét visszaveri, és ezért hüvösen tartsa az italt, még akármilyen tüző napba is. A bor juhbőr, vagy akármelyik másik bőr, elég matt a szőre, és ez magába szivja, és es átmelegszik benne az ital. Belülről a kulacs fa az már magába ki van preparálva, tehát magába nem szivja a nedvességet, utána majd a borkő rakódik annak a helyére rá, ami mondhatni egy teljes, belőlről egy teljes páncélt alkot a kulacson belül ugy, hogy az teljesen originál tölthető állandóan, nem szabad mondjuk amit forró vizzel nem szabad kimosni a kulacsot, pálinkának nem jó ez a fajta kulacs, a fakulacs egyál-

talán nem jó pálinkának csak kimondott bornak, na azért is oly jellegzetes itt Debrecenbe speciális czikőbőr kulacs, nem is nagyon az országba nem is nagyon csináltak valamikor csak itt Debrecenbe környékén csináltak, mert itten volt talán a legnagyobb puszta, meg aztán nem azt akarom mondani, hogy máshol nem volt betyár, de talán itt volt elég sok betyár a Hortobágyon, akinek nagyon kelletett a kulacs ugye, mert hetekig, hónapokig bujkáltak ugye a pandurok elől, ezen kivül van még egy ugynevezett csempész kulacsnak is szokták nevezni, aminek a a oldalán lévő rózsa aljában egy nagy üreg van, sok mindent beletudtak csempészni nem tudom abba az időbe iratokat, amit nem akartak kivinni, vagy valamilyen titkos levelezést belecsempésztek, ilyet is csináltam valamikor.

- És hova lesznek ezek a kulacsok.

- Hát ennek nagy százaléka mindig külföldre megy el, van azt hiszem még Magyarországon is elég sok van itt is ilyen muzeumokba, vagy nagyobb szállodákba.

- Fiatal ember még tulajdonképpen.

- Hát aránylag elég fiatal vagyok, 2o éve gyártom a kulacsokat, és egyre nagyobb mennyiségben, ugy, hogy valamikor az édesapám csinálta egyedül a kulacsot mondhatni jóformán Magyarországon, s ma már csak ebbe a szövetkezetbe több, mint 1oo-an csináljuk.

- Csokonaival kezdtük, fejezzük be vele. /vesemondás/

- A riporter Bakonyi Péter volt.

- - - - - - -

A balassagyarmati
Mikszáth Kálmán Művelôdési Központ

m e g h í v j a

VARGA ÉVA

szobrászművész

KIÁLLÍTÁSÁRA
a

HORVÁTH ENDRE GALÉRIÁBA

2660 Balassagyarmat, Rákóczi út 50. Tel./fax: 35/300-622/

1997. november 7-től december 29-ig

Megnyitó: november 7-én, pénteken 17 órakor

ÓBUDAI TÁRSASKÖR GALÉRIA

BUDAPEST, III. KISKORONA U. 7.

VARGA ÉVA

SZOBRAI

MEGNYITJA 2002. NOVEMBER 19-ÉN 18 ÓRAKOR

BÁN ANDRÁS

MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

MEGTEKINTHETŐ: 2002. NOVEMBER 20-TÓL DECEMBER 15-IG,
HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL 14-18 ÓRA KÖZÖTT.

FŐVÁROSI KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP

KÜLÖN KÖSZÖNET: TÉGELY FÉMÖNTŐ BT., MISKOLC ÉS FÁSKERTI ISTVÁN

VARGA ÉVA

Varga Edit

Varga Edit **DOMB**

Népmese
1985. I. 5.

A partok felett

Szegedi és odesszai költők antológiája

Kettős kötődésű ez az antológia: kötődik mindazokhoz az irodalmi hagyományokhoz, amelyeket Szeged és Odessza története egyaránt magáénak mondhat. A két város irodalmi kapcsolatainak utalásszerű felelevenítésére korlátozódik a kötet szokatlanul, de szerencsésen szűkszavú szerkesztői bevezetője, amelyből megtudhatjuk: „Az Odesszai Almanach már 1839-ben közzétesz egy Berzsenyi-verset (»A táncok« címűt), a két világháború között pedig néhány évre Odessza ad otthont a szegedi származású emigráns költőnek, Balázs Bélának. A Fekete-tengeri nagy kikötőváros életét, történelmét a szegedi olvasó nemcsak Bábel, Katajev, Ilf—Petrov műveiből ismerheti, hanem már a század elején Ady tárcájából és Kiss József verséből, később pedig Illyés Gyula 1934-es és Veres Péter 1950-es útirajzaiból is." Ez az antológia tehát nem a testvérvárosok „protokolljának" megfelelő szándékkal készült, hanem az újabb történetünket megelőző idők hagyományaira is alapozó, jelen idejű összegzésre, egy „viszonylagos teljességű körkép" felrajzolására vállalkozott. A versválogatás egyidejűen és azonos szöveggel jelent meg magyarul Szegeden, és ukránul Odesszában. Szegedet tizenegy, Odesszát tizenhét költő képviseli a kötetben. Az antológia címének értelmezésekor a szerkesztők a következőkre hívják fel a figyelmet: „A partok felett: olyan emelkedett perspektíva, ahonnan szemlélődve fontosabbnak tűnik, az ami összeköt bennünket, mint ami megkülönböztet". Amikor a a szándékunk, hogy bemutatjuk a könyvet, előre kell bocsátanunk, hogy nemcsak a közös, de a megkülönböztető sajátosságokra is figyelni igyekszünk!

Mint minden több szerkesztő készítette kötet, ez sem mondható igazán harmonikuson szerkesztettnek. A költők sorrendjét más-más megoldás határozta meg a két város — tájegység — esetében. A szovjet anyagot válogató *Viktor Narusevics* a legkézenfekvőbb megoldást választotta, amikor születésük évszáma szerint sorolta egymás mellé (mögé) a költőket. A csak néhány költőt szerepeltető antológiáknak megfelelő gyakorlat ez, itt azonban, ahol tizenhét szovjet költővel találkozhatunk, úgy tűnhet, mintha egyúttal értéket is jelentene a korábban születés ténye. Bizonyára érezte ezt maga a szerkesztő is, s föloldani vélte a gondot azzal, hogy — arányosan — nagyjából azonos számú (öthat) verssel szerepelteti az idősebb és a fiatalabb költőket egyaránt. A szegedi rész szerkesztőinek — *Grezsa Ferenc* és *Olasz Sándor* — meggondolása nem olyan nyilvánvaló, mint szovjet kollégájuké, de talán éppen ezért izgalmasabb olvasatot kínál.

Egy másik kérdésben ugyanakkor nagyon hasonlít a szovjet és magyar anyag szerkesztőinek szempontrendszere. Szerencsés módon óvakodtak attól, hogy túlzottan sok direkten, verbálisan is Szegedre, illetve Odesszára utaló verssel adjanak hangsúlyt a költők egy-egy adott tájhoz kötődésének (kötöttségének). S bár — természetesen — azért van néhány ilyen vers is: *Szegedi fűzfa, Éjjel a Tisza* (Andrássy Lajos); *Szeged* (Lődi Ferenc); *A Marosnál* (Polner Zoltán); a kötet nagyobb részének versanyaga látensen, rejtve őrzi a „szegediséget", mint például az e szempontból talán legeredetibb versben, Petri Csathó Ferencnek a pusztulációt, az önmagunknak szóló belső parancsot kifejező, infinitívusokra épülő *Itt maradni* című versében: „Itt maradni. / Leülni Juhász Gyula asztalához. / Sóhajok hídja alatt / ugyanabban a harangszóban; / levelet írni Nakonxipánba / ugyanazon a kórházi ágyon; / itt maradni; / őrizni Dózsa fejét, Annával, / aki nincsen többé." Az odesszai részben is csak néhány olyan verset találunk, amely a közvetlen természeti környezetet, a várost és környékét választja tárgyául: *Mint este a város fölött* (Rjadcsenko), *Odessza* (Sztrizsenyuk). Ahogy a magyar költők a Tiszát, a Marost, úgy éneklik meg az ukrán költők a tengert, vagy épp a Dnyesztert: *Tenger a falu mögött* (Danyilov), *A primorszkaja út* (Izmail Gordon), *Eltűnnek a hajók* (Nyeverov), *Szülőföldem, hazai táj* (Volodimir Hetyman), s köztük itt is találhatunk olyat, amelyben a szülőföld iránti érzések élményének intenzitása egészen a távoli, mitológiai múltig vezeti az olvasót: „Ez apáink, / gyermekeink földje. / Szikláin feszült / Prométeusz teste... E föld az én hazám — / ez az én kincsem" (Rutkivszkij: *Eredet*).

Az a néhány vers, a mellyel egy-egy költő szerepel a kötetben, természetesen a legjobb válogatás mellett sem elegendő ahhoz, hogy bemutasson valakit, arra azonban mégis alkalmas, hogy bizonyítsa: valóban tehetséges költőnek adtak teret a szerkesztők. S ez a másik kötődés: az érték tisztelete. A szegedi rész teszes portréi különböző, másmás témájú, tárgyú, műfajú versekből állnak össze, felvillantva ezzel is egy-egy költő világának sokszínűségét. E költők némelyike ma már Szegeden él. Mégis, jogosan szerepel az antológiában, amely az utóbbi két évtized termésére kívánt számot adni.

Az odesszai rész költőinek portréi a versek műfaja szempontjából kevésbé elkülöníthetők, mégis változatosak, mert témájuk megkülönbözteti őket. A forradalom emlékének szentelt versek (Moroz: *A Patyomkin zászlaja*, Hoculenko: *Az első cölöp*) mellett ott találjuk a II. világháborút felidéző műveket (Domrin: *Ballada apámról*, Hluscsak: *Örökösök*, Sztrizsenyuk: *Nevek*) és olyanokat is, amelyek modern tankölteményben fogalmaznak meg egy-egy magatartásformát (Mihajlik: *A boldogság napja*, Nyeverov: *Ringató éjszaka, Harmat*). Kitűntek a kötetből Berezinszkij szerelemről szóló ódái, Moroz etűdjei, néhány ars poetica (Kologyij, Necserda) és azok a versek, amelyek egy sajátos panteizmust sugallnak (Moroz: *Nyírfácska*, Rutkivszkij: *Földi csodák*, Kologyij: *Reggel, Kányafa*). Érdekes módon az utóbbi verstípus alkalmazása a fiatalabb költőket jellemzi. Itt jegyezzük meg, hogy a fiatalabb évjáratú költők mondandója keményebbnek, de egyúttal mégis emberközelibbnek tűnt számunkra, mint idősebb kollégáiké. Mint utaltunk is rá, nem lehet értékmérő egy antológiában a költők kora, mégsem hagyhatjuk figyelmen kívül az e szempontból látható feltűnő különbséget az odesszai és a szegedi költők között; míg a szegedi rész legidősebb költője (Lődi Ferenc) ötvennégy éves, legfiatalabbja (Zalán Tibor) pedig mindössze huszonnyolc, addig az odesszaiak legidősebbje (Szergej Danyilov) hetvenkilenc, s az itt szereplő legfiatalabb költőjük (Mikola Palijenko) is már harmincnyolc éves. Persze, hogy ez végül is „elhanyagolható szempont", azt bizonyítja a fordítók munkája: Gáti Kovács István, Benedek András, Oláh János, Mezey Katalin, Baka István, Balla Gyula, Belányi György fordításai szerencsésen homogén kötetet eredményeztek. Ez bizonyára annak is köszönhető, hogy egy-egy fordító csak egy-egy költő verseit ültette át magyarra. A magyar rész válogatásával kapcsolatban bizonyára minden olvasó — a maga ízlése szerint — hiányolni fog valakit a könyvből, s ez természetes. E kritika szerzője — a fordítóként ugyan szereplő — Belányi Györgyöt hiányolja, aki — különösen a *Gazdátlan hajók* megjelenése óta — publikált verseivel méltán gazdagíthatta volna a szegedi lírát.

Az *A partok felett* című antológia egyenetlensége és apróbb hibái ellenére is betöltötte feladatát, minden bizonnyal helye lesz Szeged és Odessza irodalmi kapcsolatainak krónikájában.

SZIGETI LAJOS SÁNDOR

Két csönd határán

Varga Éva kiállításáról

Valahányszor olyan szobortárlaton vagyok, ahol az alkotások kioltják előítéleteimet, azonnal megszeppenve érzem magam. Varga Éva kiállításán is megannyi gondolat settenkedett elő a kibogozatlan és félbehagyott magyarázatok ingoványából, a soha be nem fejezett, végig nem vitt értékelések köddéből. Szobrai rám pirítottak. És szaporodtak a kérdések, hiszen rá kellett jönnöm, mennyi zavaros, sztereotip hiedelem tapad a szobrászat műfajához, mennyi üres, álítélettel viseltetünk iránta. Kapcsolatunk a plasztikával elsősorban formális, és épp e formalitás okán, görcsösen szorongatjuk a befogadás konvencióit. Ha kimondjuk, leírjuk a szót, hogy szobrászat, akkor tereket, múzeumokat idézünk, talapzatokra gondolunk, melyeken idealizált — a kozakarat és a közítélet által felállított — eszményessenciák magasodnak. Szobrászat: domborművek a reprezentatív közösségi helyiségek és a közintézmények falain. Szobrászat: dobozba, vitrinbe zárt érmek, sikermementók.

Azt tudjuk (vagy ezt ismét csak előítéleteink sugallják?), hogy a plasztika ritkán szegődik társnak intim énünk kalandjaihoz, a meditációhoz és a bensőséges elérzékenyüléshez a szobor túl merev, túlságosan ünnepi, esetleg közömbös, az alkotásokkal való találkozás ennek megfelelően helyhez és szituációhoz kötött, máskor protokoláris, leggyakrabban pedig semleges. Máris adódik a kérdés: vajon hordoznak-e ezek a köztéri munkák — mint a művészeti ág legáltalánosabb megnyilvánulásai — olyasmit, amit nem a mindennapok felületes járókelő tekintetével, vagy a vakációk beprogramozott turistacsodálatával kell magunkévá tenni? Adhatnak-e az előkelő házak timpanonjai, az eszményítések és dicsőítések terekre komponált attributumai, a múlt panteoni érvényű melléknormái valami mást, valami egyszemélyes, „hazavihető" katarzist? Vagy a szobrok csak közösségi lépékkel fogyaszthatók, mint a hangversenyek ünnepi nyitányai, a sportviadalok győzelmei...? Tudatunkban pedig mindig talapzatot kívánnak,

VARGA ÉVA

Napjaink 1982/5

s a katarzis is csak piedesztálon álló intelem lehet? Ennyi volna, valóban?

Varga Éva könnyűszerrel oldja fel műveiben ezt a feszültséget, bizonyítván, hogy a befogadási gyakorlat esetenkénti szertartásszerűsége elhagyható lom, tényelegesen sem több, mint rossz beidegződés. Szükség van az ilyen feloldásokra, az ilyen közelítésekre, mert csupán ezekkel válthatjuk fel formális kapcsolatunkat valami árnyaltabb, lényegibb kontaktusra.

*

Miskolcon élő, fiatal művésznő. Ennek ellenére művészetét egyáltalán nem jellemzi gondolati, vagy stiláris provincializmus, sem éretlenség, sem pedig a nőiségnek affektált, szélsőségesen értelmezett változata. Komplexusoktól mentes művészi attitüd az övé, alkotásai kiegyensúlyozott kompozíciók. Ez távolról sem jelenti, hogy művei konfliktusmentes munkák volnának, hanem inkább arról győzik meg a szemlélőt, miszerint sikerült a tartalom és forma egymásrautaltságában meglelnie azt a harmóniát, amely elengedhetetlen bármely művészi szándék élvezhető interpretálásához.

*

Fél éve talán, hogy megjelent Kodolányi Gyula verseskötete. A könyv egy rövid, háromsoros kis szóskiccel indít — Kínai tájkép a címe —, gondolatfoszlány a fehér papíron, mely lenyűgöz, s kitölti fantáziánkat:

Deszkapallón ülök
két csönd határán.
A felhőtlen víz fodrozódik,
elsimul.
Fölösleges a gondolat,
szél ha elül.

Négy centi átmérője sincs a Stégen című éremnek. Tenyérbe simuló, apró korongocska, a jól ismert, minden nap használt tárgyak meghittségét kelti a méret, mialatt valami furcsa távlatot kölcsönöz az ábrázolt tájnak, ami nem azonos a távoli tárgyak optikai kicsinységével, tudniillik, nem egyszerűen térbeli távolságot jelent, hanem úgy érezzük, időben is messze van a stégen ülő figura — emlék. S szinte a szemünk láttára válik emlékké, a távoli „két csönd határán".

*

A szobor azáltal, hogy körbejárható, valahogy leleplezhető is egyben. És szeretünk élni ezzel a lehetőséggel, izgatottan járjuk körbe az alkotásokat, mintha kulisszák mögött kutatnánk a művészet intim pillanatai után, a megvalósulás titokzatos idejét kívánva átélni-elcsípni. Persze, a szobor ellenáll efféle kíváncsiságunknak, hiába lopakodunk mögé, egyetlen nézete sem díszlete a többinek. Vélhetően Varga Éva is hisz abban, hogy a körplasztika fecsegő, árulkodó műfaj. Elsősorban plaketteket és reliefeket készít — talán védekezésül, művészi szemérmességből. Mintha bőbeszédűségnek tartaná a körbejárhatóságot: a dolgokat igyekszik egynézetű tömörségbe koncentrálni. Tömegfelfogása és formaérzéke az anyagnak azt a fajta átélését sugározza, amely a domborművekben nyeri el kifejezhetőségének legintenzívebb voltát.

Lírai vallomások ezek a vertikális síkból kiemelt reliefek, a gravitáció statikai biztonságát, nyugalmát hangsúlyozó karcsú képek (Simonyi Óbester kisgyermekkorában, Bohóc lóval, Ma gyönyörű a hold), van köztük olyan, amelyik ezt a szerkesztést már szinte az ars poetica következetességével alkalmazza (Függőleges). A stílus gyökerei fellelhetők az úgynevezett Cirkuszkapu táblák sorozatban is, ezekben az archaikus jelenetekben, ahol többnyire két szereplőt látunk: egy aktív és egy passzív alakot. Valaki bemutat valamit, valaki nézi. De talán nem is nézi igazán, csak épp ott van, mert a sors koreográfiája szerint ő a néző. A dolgok szemlélője, aki csupán elszenvedheti a világ dolgait, de tevőlegesen sohasem alakíthatja azt. Ő a bámészkodó, legjobb esetben a tanú, aki a produkció után hazamegy, visszatér oda, ahová a rivaldák fénye alig szűrődik el, s tovább fogyasztja hétköznapjait. Ám meglehet, mégsem ő a számkivetett szereplője a jeleneteknek, talán a mutatványos az, aki magára marad a produkciók után. Esetleg már a produkciók alatt, s szinte a lehetetlent kísérli meg mindannyiszor, mikor közölni akar valamit a nézővel. Groteszk, fájdalmas párbeszédek — még inkább párhuzamos monológok. Amit persze minden alkalommal újra lehet és újra kell kezdeni.

D. SZABÓ EDE

MA GYÖNYÖRŰ A HOLD

VARGA ÉVA PLASZTIKÁJA

A hörcsökös ember juhászdele

Negyedszázada lesz lassan, hogy az írás lett a kenyerem. Nem könnyű kenyér ez, bevallhatom. De mint mondja a nép: nem panaszkodom, mert akkor el kell venni tőlem. Különben is, mi panasza lehet egy tollforgatónak, mikor a téma az utcán hever?

Valóban, a téma olykor az utcán hever. Nem is kell tenni egyebet: lehajolni, megtörölgetni, s oda mutatni az olvasónak: nézd, te ilyen vagy! Csakhogy, nem mindegy, miként mutatja föl az író a témát. Ezen a kenyérkereső pályán is holtáig tanulhat az ember, s könnyen lehet, oktondi módjára hal meg, mint az a bizonyos pap... De hol is tanul írást az író? Az örök nagy talány a legkézenfekvőbb magyarázat erre: ha volt tyúk, lennie kellett tojásnak... S ha tojás volt? Csak kárált valahol egy tyúkocska és egy hozzáértő és készséges kakas is...

Az író is könyvből tanul. Könyvekből! Elődjétől, őselődjétől. A hosszú sorban akadt tán okos is, aki viszont oldalról is csipegetett... Hiszen nemcsak a téma, a szavak is az utcán, a domboldalakon, a folyók partján hevernek-görögnek. Csak oda kell figyelni.

A magyar írók közül talán Gárdonyi volt a legjobb odafigyelő.

Göre Gábort nem számítva, oly egyszerűen, a nép nyelvén írt, hogy az ma is csodálatos. Talán szegedi újságíráskodásának köszönheti, hogy a *zömök*-öt, a *tömpét dömkes*-nek is tudta, a *susogást seppökte, a sürgő-forgó* embert *söndörgő*nek *írta*, a *kapaszkodót kepickélőnek*. S bár jól ismerhette a szegedi (s környéke) népét, még csak véletlenül sem erőlködött az ő-zéssel. Úgy legalább is nem, mint a divatosok, a népieskedők: a szeret nem lett *szöröt*, a *remek* pedig *römök*, a *vezényszó vözényszó*, a *merénylet* pedig *mörénylet* stb. Viszont a székely embertől olyan szavakat tanult, mint a *nyakint* (szúr), *cseplesz* (bokros erdő), *iklat* (hajszol), *cserge* (lópokróc), *börbitél* (mormol), *összezádorodik* (összevész) és még csak meg sem *tikácslott* (csuklott) az író hangja a tanultak után... Sőt, ha népiesen képzett szavakat, azzal csak jobb és szebb lett a mű. Milyen képletes, mikor az Egri csillagokban a *földhányás egészen a vár faláig túrodzott*. Gondoljuk el, ha egy vakondtúrást is észre veszünk az ágyásban, mekkora lehetett túrásnak a törökök sánca...? S mért nem ülhet a maga helyén (mondaton belül) a *kurjint*, a *benyalint*, hiszen nem egy berugott ember *kurjongat* manapság is... S hát a *mikéntségösen*, az *azótátul*, a *bőgicsél*, a *szopákol*, a *csoronkál*, az *oldalaslag* is *elballagdál* a sorok között, sőt nagyon is szemléltetően hat. Talán mikor

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 33-[illegible], 340-726

Varga Edit, grafikus

1984 MÁR 31

NÉPSZAVA

1091

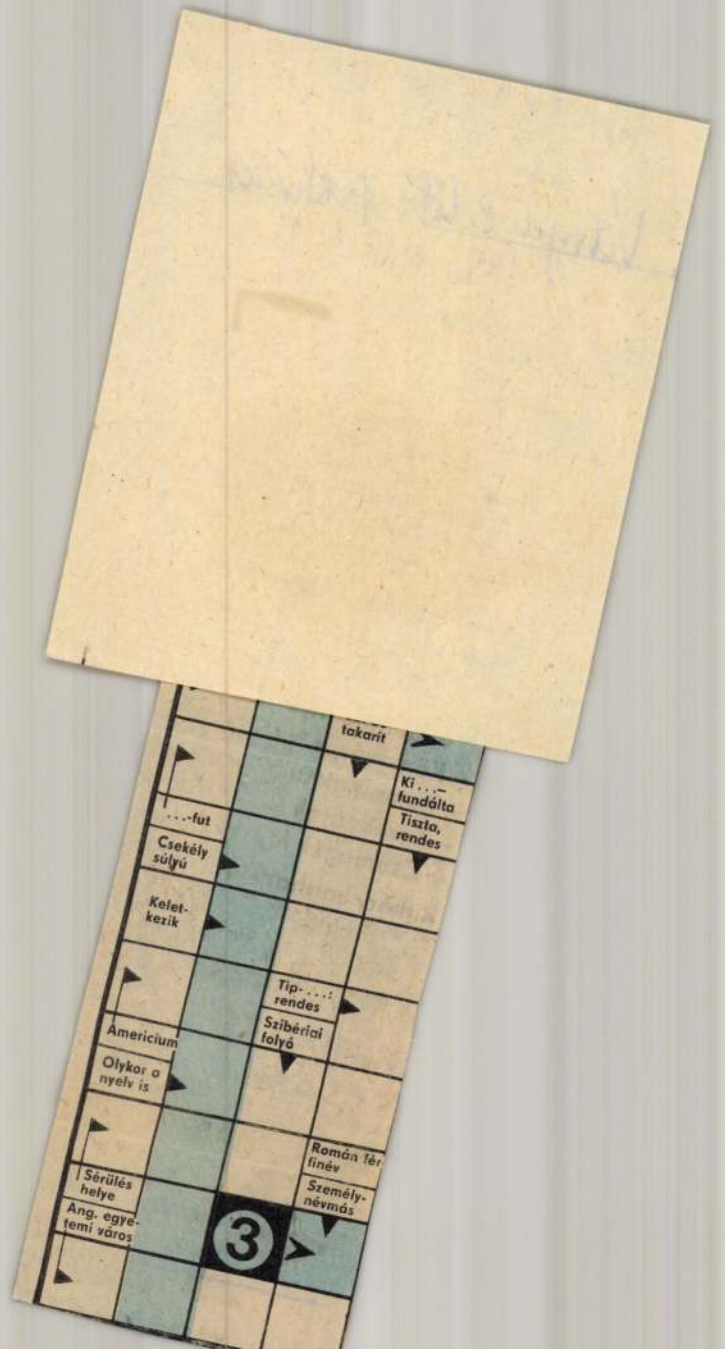
takarít
Ki . . .–
fundálta
Tiszta,
rendes
. . .-fut
Csekély
súlyú
Kelet-
kezik
Tip- . . .:
rendes
Szibériai
folyó
Americium
Olykor a
nyelv is
Román fér
finév
Személy-
névmás
Sérülés
helye
Ang. egye-
temi város
3

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDÍJ
BUDAPEST, IX., Üllői út 5.
Telefon: 128-088, 287-748, 240-726

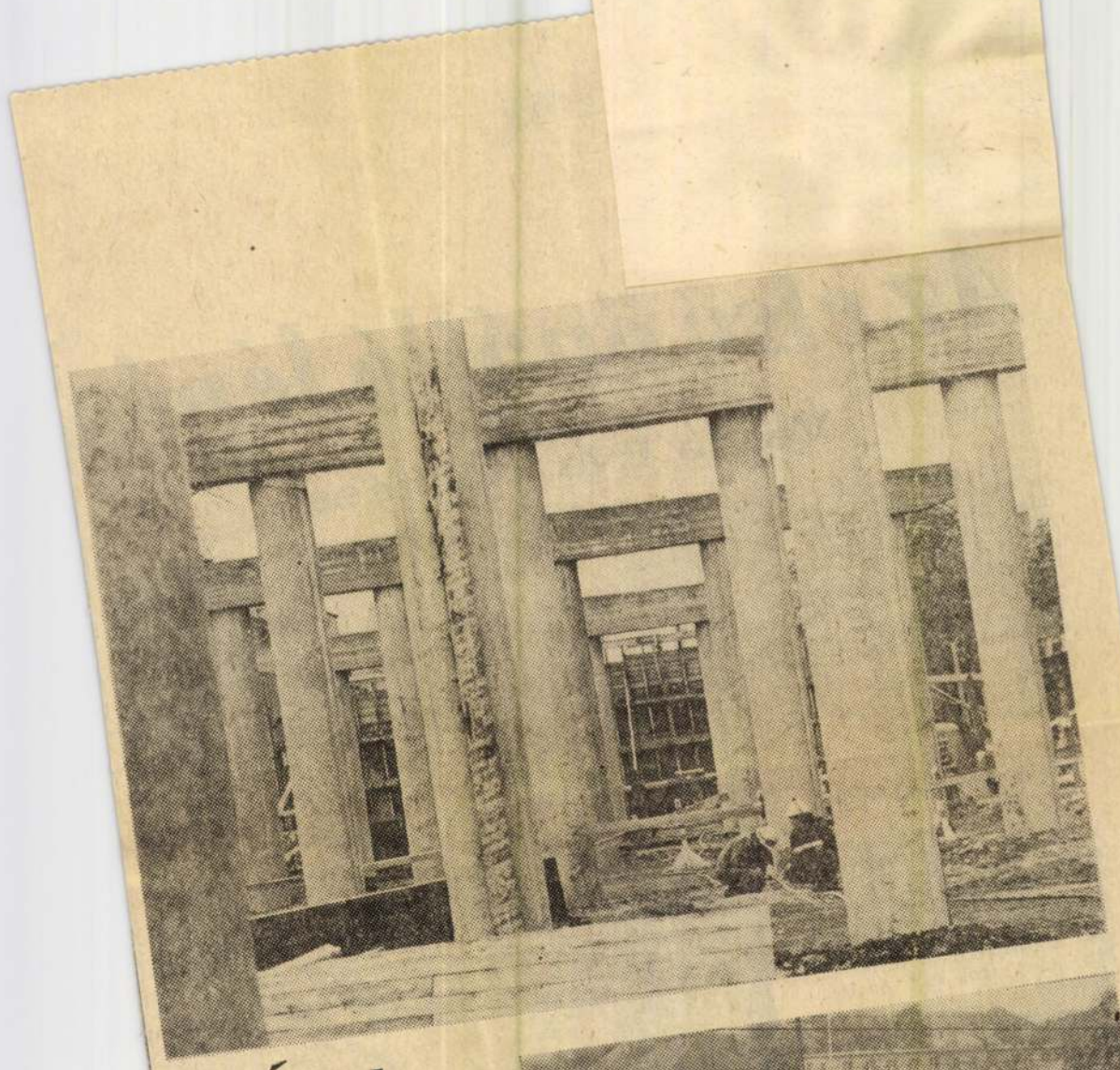

Épül a felüljáró

Gyorsan haladunk a munkával — mondják a Gömöri felüljáró építői, s a sorompó két oldalán meredező oszloperdő bizonyíték erre. Még ebben a hónapban elkészülnek a felüljáró tartópillérei. (Most a két hídfőt zsaluzzák.) Reméljük, Dunaújvárosból időben megérkeznek az acél tartóelemek; szeretnénk már mielőbb gépkocsival száguldani a vonatok felett...

(Kerényi László felvételei)

Egy nap, 100 halott Libanonban

Ma összeül a BT?

Egy nap — 100 halott; ez a libanoni mérleg az utolsó

ügyminiszter bejelentette: a Jordán folyó nyugati part-

Aki külföldön betegszik meg...

Új utasbiztosítás

Az Állami Biztosító az utasok javára módosította az utasbiztosítás feltételeit.

DÉLI HÍRLAP
(MISKOLC)

Varga Éva, festőművész
1021

Az első önálló lépés

Varga Éva kiállítása

Azon gondolkodtam, hogy ha már beszélgetni nem tudunk a kiállítás megnyitója előtt, hogy szerezhetnék legalább egy önéletrajzot Varga Évától; nem illik csak úgy, a levegőbe beszélni egy fiatal emberről, akinek a munkáival most találkozom először. Szerencsém volt. A művész „véletlenül" ott járt a Kossuth Művelődési Ház Minigalériájában.

Második éve miskolciak

— Többször visszaadták a katalógus elé írt önéletrajzomat; azt mondták, hogy rövid. Két éve végeztem el a főiskolát, 1974 decemberétől lakunk Miskolcon, ez az első kiállításom a városban. Mit lehet írni egy önéletrajzban?

Ilyen fiatalon és tömondatokban valóban nem sokat. Annyit még, hogy a férj, Szanyi Péter is szobrász, és mi sem természetesebb, mint hogy a kiállítás rendezésében és a beszélgetésben is részt vett.

— *Hogy jöttek Miskolcra?*

— A szobrászat nagyon munka- és helyigényes. Ezzel a szakmával nem lehet egy szobában élni; itt kaptunk lakást és műtermet. Másfél év nem hosszú idő, berendeztünk ezalatt. Az egyik oldalról Lenkey Zoltán a másikról Feledy Gyula a szomszédunk, van egy kisfiunk; dolgozunk.

Ha műteremben beszélgetnénk, már elkészült, és munkában levő szobrokról folyna a szó, így inkább arról, hogyan fog talajt bárhol a fiatal művész, ha szobrász.

— Péternek eddig két nagyobb, köztéri szoborra szóló megbízása volt, az én legutóbbi, megrendelésre készült munkám a nyírbátori zenei napok plakettje — mondja Éva. — A többi között most is plakettet készítünk mind a ketten a Vasgyári Kórháznak, illetve az egyetemnek. A területi szervezet kiállításain is részt vettünk (Péter Salgótarján-ban díjat is

✶ *A cirkuszkapu (részlet).*

(Kerényi felv.)

— Nem írom alá az egyes táblákat, úgy gondolom, magukért beszélnek. Az első egy kapu, amely nagyban valóban egy cirkusz kapuja lehetne, ha a bejáratot ma is úgy képeznék ki, mint a reneszánsz épületein. A többi táblán a cirkusz életéből vett jeleneteket nagyítottam ki.

— *Miért éppen a cirkusz a témája?*

— A cirkusz ürügy, hogy emberi kapcsolatokról beszélhessek ebben az elbeszélésre nagyon alkalmas műfajban. Érdekel ez a világ, ahol élesebbek a kontrasztok, tisztábbak az érzések, egyértelműbb az öröm és a szenvedés is. Az anyag kifejezetten erre a kiállításra készült, a helyszín adta az ötletet: a táblákat falra lehet akasztani.

Ősszel a férj mutatkozik be

Különösebb feldicsérésre nincs szüksége az igényes, fantáziagazdag, szép darabnak, és a legszigorúbb bírálatot a férjtől hónapokkal korábban már úgyis megkapta Éva. Gondolom, kölcsönösségi alapon, mert most a tegnap óta látható tárlatért, ősszel pedig Szanyi Péter első miskolci kiállításáért drukkolnak mind a ketten.

(M—)

stákkal való együttműködéstől
talmon levők „kivárási" taktika
oldali politikai-társadalmi csopo
a háborúból a néptömegek mo
ulás nélkül is. A megszállást k
a német fasizmus érdekeit mi
gy sok, a haza sorsáért felelős
csoport kezdett ráébredni: a n
s erő összefogásával akadályozh
nisták akkor más néven jele
z új helyzetben még inkább
arci szervezet létrehozását, a
íti az összes náciellenes erőt. Ezért a KB már március végén
ezdett *Szakasits Árpád*dal egy ilyen szervezet, a Magyar F
nak céljából, s az SZDP baloldalának vezetőjén keresztül igy
ni a szakszervezetek vezetőit is. Április elején pedig kiáltván
vezett munkássághoz és a földmunkásokhoz, hogy harcra mo
egszállók ellen.
ucs peyerista vezetői elzárkóztak a Magyar Frontban való ré
áldemokrata párt baloldala azonban vállalta az összefogást.

SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

Varga Éva, grafikai
művész

TÁRSADALMI SZEMLE

1984 MÁJ

1021

Varga Éva:
Ablakom

Zapásí hárlóné 1176-386

A SZEGEDI IFJÚSÁGI HÁZ
STÚDIÓ GALÉRIÁJA ÉS
A FIATAL KÉPZŐMŰVÉSZEK STÚDIÓJA
MEGHÍVJA ÖNT

VARGA ÉVA
ÉRMEIBŐL

MOLNÁR ISTVÁN
GRAFIKÁIBÓL

RENDEZETT KIÁLLÍTÁS MEGNYITÁSÁRA
1981. DECEMBER 7-ÉN
HÉTFŐN DÉLUTÁN 6 ÓRÁRA

MEGNYITJA:
TANDI LAJOS
ÚJSÁGÍRÓ

MEGTEKINTHETŐ:
1981. DECEMBER 7–1982. JANUÁR 7.

ih

SZEGED, KOMÓCSIN ZOLTÁN TÉR 2/A.

helyzet más fejlett országo
Mindennek oka: a szellem
helés.

Az emberiség egészének
jelenlegi népesedési robba
jén látszólag nem fenyegeti
res nagyságban kifejezhető
kosságok — a krónikus agy
ság azonban az intellektu
konyságának csökkentésére
ez azzal jár, hogy válságo
natokban a fennmaradásho
séges döntésekre lehet képt
emberiség.

Az összeomlás szélén?

Az Unesco kimutatása szerint mindazon tehetségeknek — és géniuszoknak —, akik az emberiség története során valaha születtek, kilencven százaléka kortársunk. A tudomány és a technológia előrehaladásának mai üteme felveti a kérdést, vajon nem az emberi agy evolúciós változása zajlik-e? A másik lehetőség: a jelenlegi haladás

fogadnia, amennyivel előbbi nemzedékek tagjai egy egész életen át kerültek csak szembe. A legtöbb szellemi munkás tehát krónikus túlterhelésben szenved, a tragédiát minden valószínűség szerint csak azért kerüljük el, mert az agy óriási tartalékokkal rendelkezik, amelyek rendes körülmények között szunnyadnak.

A veszélyt nem szabad elhanyagolni, írja Korol professzor, aki egyidejűleg azt javasolja, indítsunk világméretű hadjáratot — esetleg

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1974 OKT. 5.

ÉLET ÉS IRODALOM
Budapest

B. Varga Edit

t után, 1949. október 12-én. Az szakába lépett."

1021

B. Varga Edit metszete

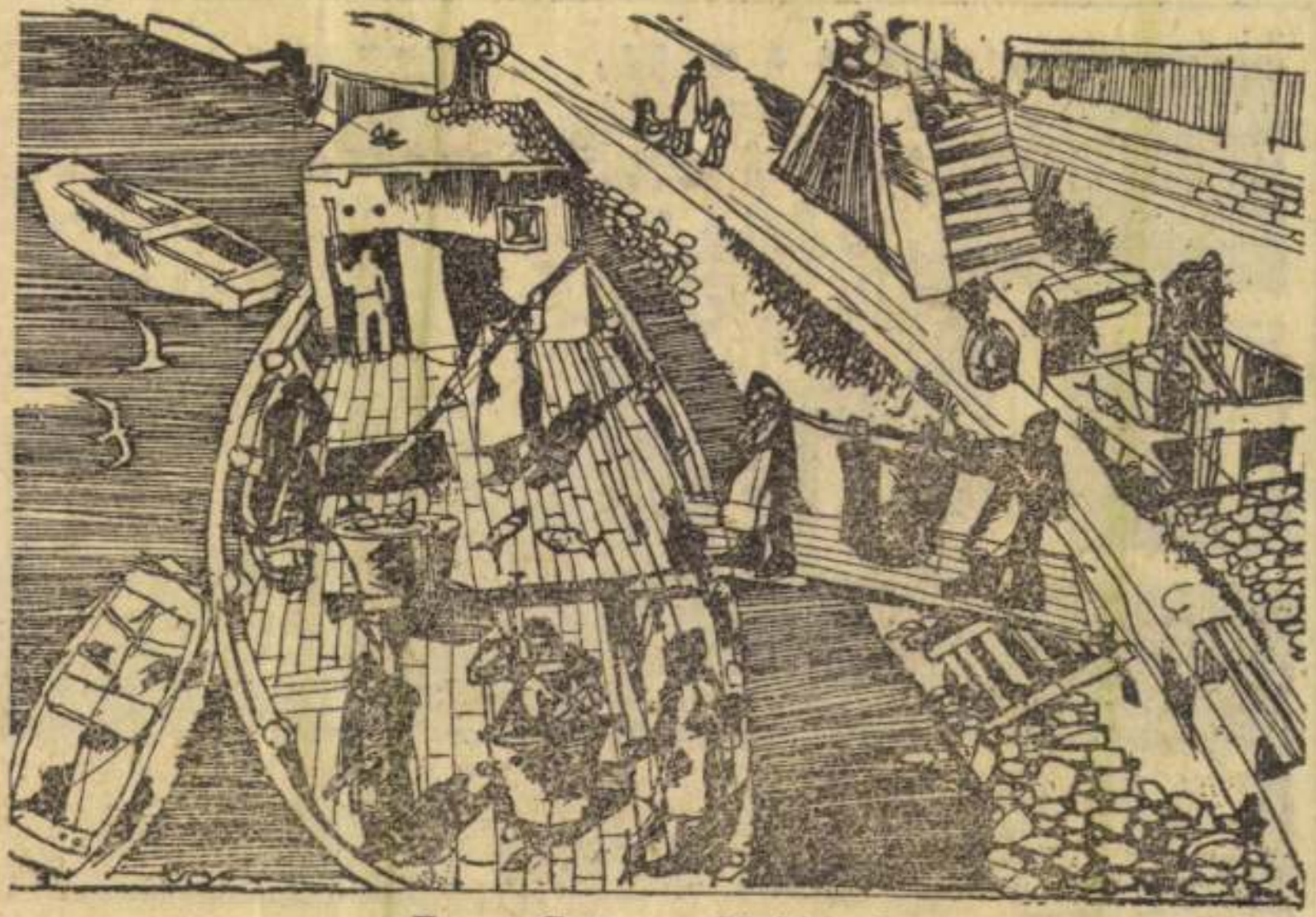

Papp György: Halászok

1021

B. Varga Edit

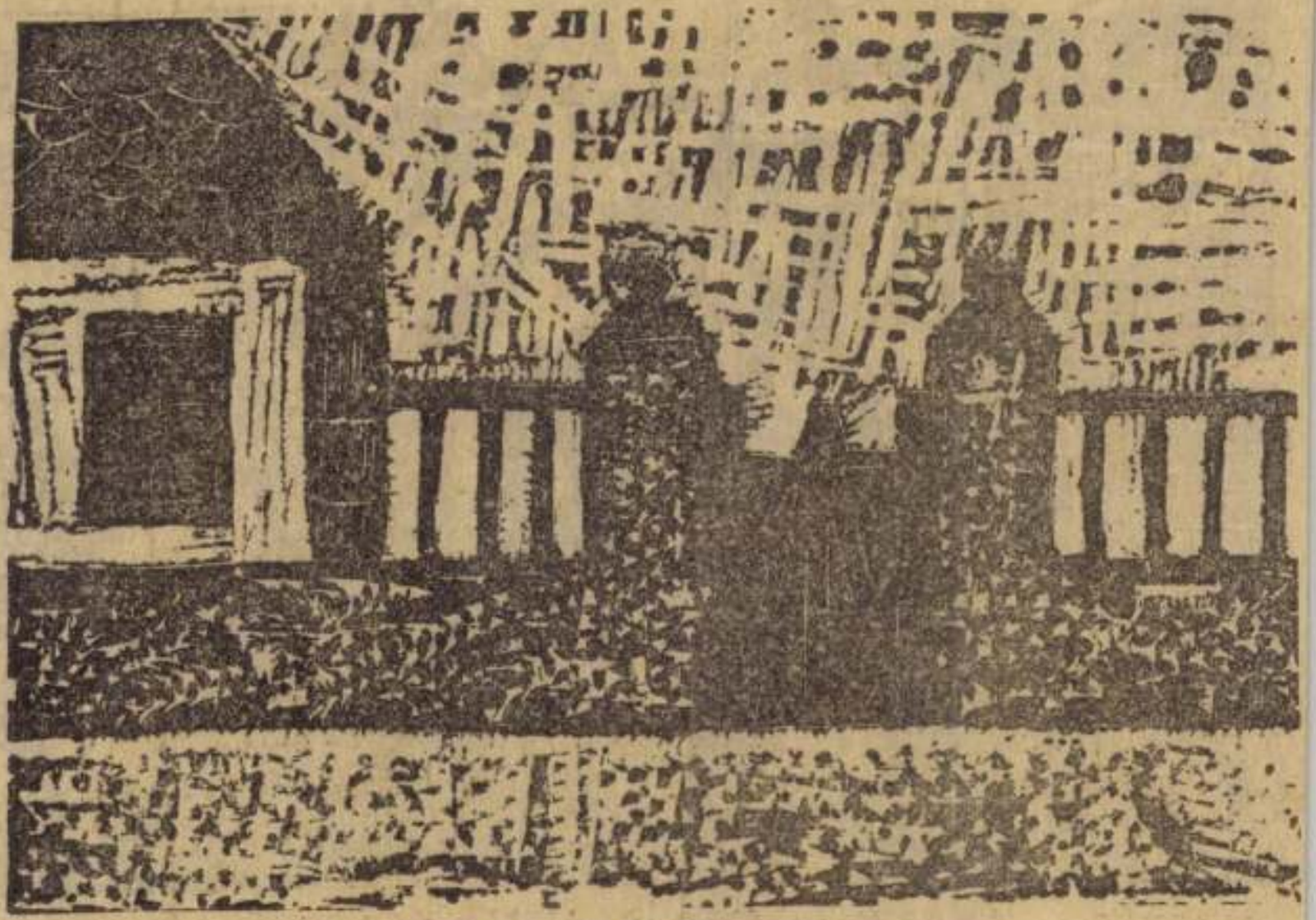

B. Varga Edit: Szentendrei kapu

Neptuna, 1944. okt. 19.

bizalommal. Tud
hogy meghal? Az
a pillantása. Mi
restette később,
ták. *Bizonyára kórházban lehelte ki hősi lelkét.*

Mokri Pali élete is annyi, mint bárki másé. Mint egy ezredesé, egy tábornoké, a fővezéré. Innen nézvést, mi a rabság? *Kenyéren és vizen élni sem rossz, ha nyugodt a lelkiismeret.* És mi a halál? Amikor *csak emlékek és remények láncolata az emberi élet...*

Sötét van. A „főőrház négyszög"-ben mindig korábban sötétedik. Már hiába erőlteti a szemét. Leteszi a tollat, néz a sötétbe vonuló betűk után. Az utolsó sereg. A cellaajtó nyitására rezzen fel. Két gyertyatartó vastalpa koppan az asztalka lapján. Árnyék rebben a falra. A porkoláb középre, az égő gyertyák közé állítja a feszü-

re, mégiscsak ő örökített
legteljesebben irodalomba
fordulóhoz érkezett vajdasá
gi paraszti világot.

Csépe Imre most voln
hetven éves. Versben szólal
meg először, a harminca
évek második felében, kis
hegyesi béresként. Mélyrő
görcsösen jöttek szavai, nag
dühöket és nagy jóságoka
sejtetve. A mezők őszintesé
gével szólt, készen a holnap
ra. S mikor fordult az idő
volt hangja az érkező jövőr
is. Legbensőbb szándéka
szerint a szépséget kívánt
fölmutatni; mindenekelőtt
tájban és a tájat alakít
emberben. Meggyőződés
volt: a népé az igazi történe
lem. Ez a meggyőződés kész

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Edit,
grafikusművész

NÉPSZAVA
1994 OKT 6

sen. Ehesek, rongyosak vol- pucoini.

1029

Varga Edit **BAROKK TORONY**

A *Két szerelem Si*
Imre hetedik, szig
megkomponált, egy
szerkezetű verskötete.
egyik szerelem a Lány
ifjúság, Gyula utcái, te
tér, amely őrzi az emlék
elfutó időben. A másik
relem a Haza. De a ké
relem összefonódik. A
a részletek rajzával
molja az egészet.

Józan, szigorú számvetés a kötet múlttal, jövővel. Mérlegkészítés a „Hát jó... így!... ha csak így lehet." szellemében (Epilógus). A *Nem egyeztél bele* című vers a maga útját járó költő portréja. Verset kap a szülőház, a szülőfalu, s megelevenednek töredékekben az 1939—1944-es férfivá érlelő tragikus esztendők, emlékek (Szülőhazám, Szülőfalum, Töredékek 1939—1944). Ritka a lágyan borongó elégia (Elégia), az emlékezet inkább

Rövid verseiben (Hét bagatell) és epigrammáiban egy-egy ellentmondást mutat fel. A becsület és a hűség vezérli harcaiban a költőt, s úgy érzi, megérte (Akkor is megérte). A Magyar című versben összefonódik szerelem és hazafiság, öröm és keserű magyarság, részlet és egész, a két szerelem. A kötetzáró Fortissimo az élménykör tragikus vonatkozásairól, kudarcairól szól nagy indulattal. *(Szépirodalmi Könyvkiadó)*

Cynolter Károly

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

B. Varga Edit
grafikus

NÉPSZAVA
1984 SEP 2 2

1021

B. Varga Edit

BÁNK

TOLCSVAY + 3

A példaképek, *Bob Dylan, Donovan,* a *Simon and Garfunkel* mintájára a hazai folk-beatesek, *Tolcsvayék* is egy háromtagú „backround" együttessel lépnek fel ezután. A basszgitáros *Szilvássy Zsolt,* a szólógitáros *Móricz Mihály* és a dobos *Németh Oszkár* épültek be a duó mellé.

— Jelent-e ez valamilyen változást a zenében is?

— *Semmiképpen sem. Mi továbbra is Tolcsvayék maradunk. Ez az újonnan alakult „ritmus-szekció" csak változatosabbá teszi műsorunkat. A fiúk a gitáron kívül mást is csinálnak: énekelnek, hegedülnek. Egyes számokban kísérnek csak minket azért, hogy önálló műsort is lehessen adni, az eddigi egy óra helyett két órában.*

Persze, ha a körülmények olyanok, kis, intim hangulatú terem, kis hallgatóság, továbbra is a régi megoldást választjuk, s csak ketten zenélünk. Ez az „átalakulás" tehát a zenei megszólaltatást teszi színesebbé.

Ebben a 2+3-as „felállásban" szeptembertől kezdve járják majd az országot Tolcsvayék az ORI-rendezvényeken, szeptember 15-től pedig már klubjukban is így játszanak, rádió- és lemezfelvételeken is öten zenélnek.

Háromszor ilyen sok sikert, 2+3!

—ely.

Foto: Ágoston

HUSZ
ÉVESE
25
ÉVRŐ

Tárlatvezetés
a SZOT
pályázati kiá

A SZOT ez
pályázata a f
lás huszonöt
nek kívánt e
lítani; festők
szokat, grafil
iparművészek
versenyre, ki
ben és igaza
az elmúlt ne
ról, örömeir
jairól. Sok
kotta újjá e
galmazta m
végigélt és
peket, gondo

Varga Edit

1970 SEP 1 1

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR IFJÚSÁG

1021

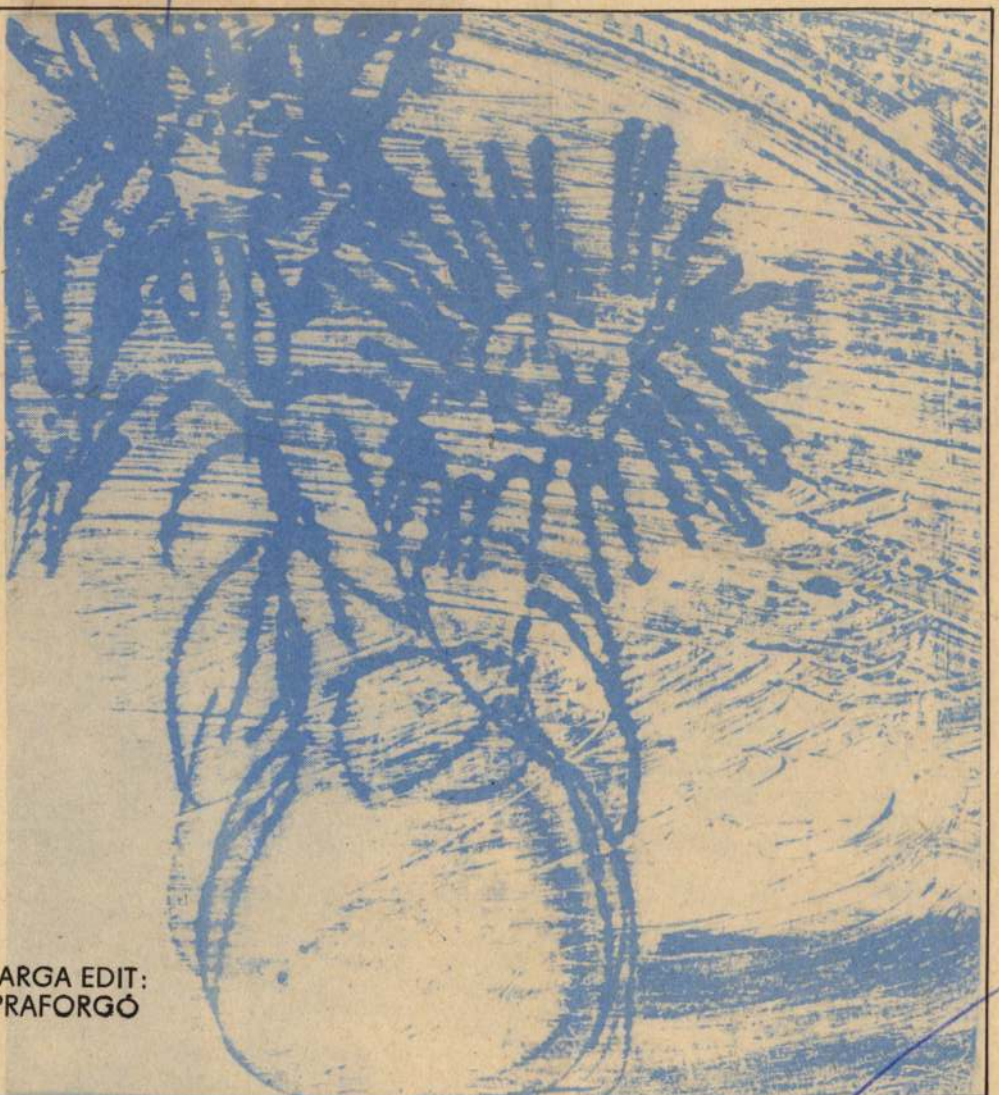

B. VARGA EDIT:
NAPRAFORGÓ

en, de sikerült ... salonnával; vagy

— Hát maga dögöt keres ban? — meni di János.

Bándi Jánoi mindenki csa nak emlegette zásai miatt. Most sem volt különbül: a szóban forgó háznak ugyanis éppen csak az alapjait ásták ki. Azonban az építkezés körüli téglahalmok, betongerendák, deszkák, cementeszsákok, kavics- és homokdombok jelezték, hogy János gazda joggal előlegezte meg a „ház" titulust.

Az idegen a kiásott alap mélyén guggolt, és ott szöszmötölt valamivel. János gazdát ez a környezet és póz a katonaéveire emlékeztette, amikor útászként szolgált. Bándi gazda nem hordozott

van, ott valószínűleg vár több is. És ha már egyet kiások, akkor illik kiásni a többit is.

János gazda már kezdte érteni, mire is céloz ez a régész.

— De ez mégiscsak az én telkem, nem? — kérdezte tá madólag. — Itt mégiscsak az történik, amit én akarok nem?

— No nem egészen — tatta ki az idegen. — A ben rejtőző múzeális kekre nem terjed k mélyi tulajdonjog. A az államé. Ha tehát

Varga Edit

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Grafikusművés

NÉPSZAVA

1984 OKT 2 7

1021

9

rga Edit

HEGYHÁT

VASÓI

Szeretném megkérdezni,

... hogy miért nem kapok 7 éves kislányomnak olcsó esőkabátot? A budapesti sportboltokban csak a 240 forintos pelerint árusítják, pedig néhány éve tasakkal együtt 40 forint volt az esőköpeny ára. B. I.-né (Budapest XIV., Zsálya u. 53.)

*

... hogy hol kaphatnék lengyel lemezjátszómhoz lejátszótűt? Ugyanis több mint fél éve nem akadok nyomára a fővárosban, Kövi János (Budapest IV., Váci út 98.).

*

... hogy a Váci Kötöttárugyár miért nem gondoskodik az átlagosnál magasabb és erősebb testalkatú vásárlókról? Minden tavasszal és ősszel visszatérő gondom, hogy nem kapok felnőtt méretű 5-ö számú treningruhát. S. R. (Budapest VIII., József körút 8.)

*

... hogy miért nem tartanak üdvözlő képeslapot Horányban, Kiliántelepen, Surányban, Herenden és Hollóházán a trafiküzletekben? Tapasztalataim szerint évről évre növekszik

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726
Varga Edit
NÉPSZAVA
1976 SEP 4

1021

1976. szeptember 4.

Varga Edit: Reggel

1021

pózoló, fennhéjázó
mint inkább az antik
ódi harmóniája. Bár
e *látszólag* azonos
i olasz szobrászoké-
világháborús vonat-
re — nem agresszi-
humanizmus telíti.
ágháború egyik hu-
emlékműve ez a
vészileg összehason-
ább az egész ország
harcias, mélabús hő-
knél. Sem a mezte-

személynevekből származó kö
veknek ilyen átalakulása nag
is *ismert és elterjedt nyelvi fo
mat.* És mert folyamat, az
nyelv fejlődésének jele és fü
vénye, nem lehet megjelölni
a napot, amikortól fogva valan
nyelvi jelenséget még, illetve
így vagy úgy fogunk föl. De a
jelzett fejlődéstörvény kétségt
Mint címünk is jelzi — és föltő
tőleg senki sem akad fönn r
—, *pasztőrözésről, pasztőrö
tejről* stb. beszélünk, így ír
mert e szavak használatakor

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1977 NOV 27

NÉPSZABADSÁG

B. Varga Edit

B. VARGA EDIT LINÓLEUMMETSZETE.

Emberre szabott tört

Ehhez a könyvhöz néhány hét óta tragikus hirtelenségű halál döbbenete társul. A fülszöveg fölötti képről derűsen mosolygó férfi néz ránk, azzal az egyszerre tűnődő, figyelő-kutató tekintettel, ami olyannyira emlékezetes azok számára, akik ismerték őt. S egy alattomos szívroham ledöntötte, és visszavonhatatlanul megsemmisítette azt a rengeteg élményt, töprengést, tervet, ami feszítette az alkotóereje teljében levő írót.

A kötetben szereplő írások lényegében átfogják a felszabadulás óta eltelt három évtizedet. Nem csupán keletkezésük időrendje szerint, hanem tartalmilag is. Az aktuális társadalmi jelenségekre történő gyors reagálás szülte őket, mégis az idők teltével, nem színteledtek el, hanem elevenek, olvasásra érdemesek maradtak, s így, összességükben, hű tükröződi a történelmi sorsfordulóknak, az új társadalom születésének, formálódásának, ahogy egy nép mindinkább felnő történelme szintjére, ahogy egyre inkább birtokba veszi mindazt, ami megilleti, ahogy

le az élet-, és fejlődésellenes dogmá
kat és előítéleteket. Esze és való
ság, nép és szocializmus az ő szem
léletében szervesen összetartozó fo
galmak. A nép szempontjából, a né
érdekében ítéli meg a folyamatoka
és sürgeti újra meg újra a demokra
tizmus mind szélesebb kibontakoz
tatását. 1957-ben írta az ötvenes éve
első felére emlékezve: *„a letűnt kor
szak százezer fejű s milliókat felza
báló apparátusa nem valamiféle „vé
letlenül lett" szörnyszülött. Ellenke
zőleg! Egy olyan vezetés, amelyi
örökké csak magának követeli a fel
tétlen, sőt vakhittel párosuló bizal
mat, de a népben nem bízik, tar
tőle, s arra sem képes, hogy a kis
emberek részéről a jóakaratna
akárcsak körömfeketényijét is felté
telezze — persze, hogy számolatlan
alkalmaz csőszt, baktert, inspektor
és botos ispánt, s persze, hogy akk
lenne a legboldogabb, ha a kamra
buksza, s a fazék mellett — ur
bocsá! — a fejekbe is belenézhetn*

Maga az író riportoknak, hely
rajzoknak, pillanatképeknek és
rajzoknak nevezi írásait. Ezek a

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1974 OKT 26
Népszava

B. Varga Edit

1021

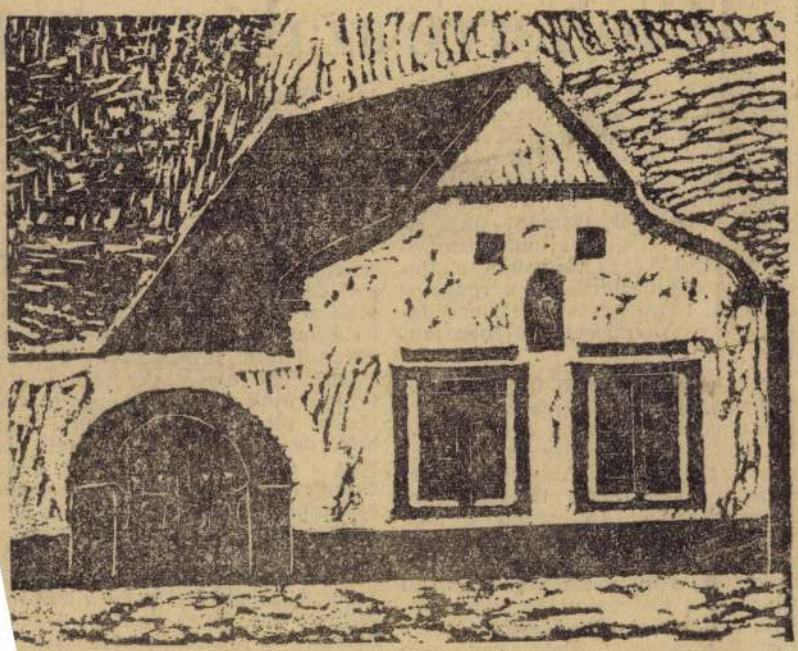

B. Varga Edit: Óbudai ház

onti
el-

S

El-
unka
koza-
szesi-
t, a
agyár
tóját.
issága
ünte-
nnyű-
ta át.

a ba-
Mú-
bara-
ből a
onius
. A
kerá-
mint
írt
szítik

ban az anyagella
munkafeltételek.
ciális körülmény

Csapatzá

A *Csepel Vas-*
művek 30 ezres
kollektívája a B
nisztérium forradalmi ke-
szenléti rendőri ezredé-
nek csapatzászlót adomá-
nyozott, amelyet pénteken
Budapesten a Szamuely
Tibor laktanyában rende-
zett ünnepségen adtak át.

A zászlóadományozási
ünnepségen részt vett
Benkei András belügymi-
niszter, *Katona Imre*, a
budapesti pártbizottság
első titkára, *Borbély Sán-*
dor és *Rácz Sándor*, a
Központi Bizottság osz-
tályvezetői; *Papp Árpád*
vezérőrnagy, a Munkás-
őrség országos parancsno-
ka, továbbá a párt-, álla-
mi és társadalmi szervek

masozó szovjet déli had-
seregcsoport parancsnoka.

A Himnusz elhangzása
után *Ernszt Antal*, a Cse-
pel Vas- és Fémművek
pártbizottságának első tit-
kára adta át *Fodor Pál*
rendőr alezredesnek a
csapatzászlót.

Az ünnepség alkalmá-
ból a belügyminiszter a
Haza Szolgálatáért Ér-
demérem kitüntetést ado-
mányozta olyan csepeli és
kőbányai dolgozóknak,
akik hosszú évek óta
eredményesen segítik a
BM forradalmi készenlé-
ti rendőri ezredének

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

B. Varga Edit

NÉPSZAVA
1976 OKT 2

1021

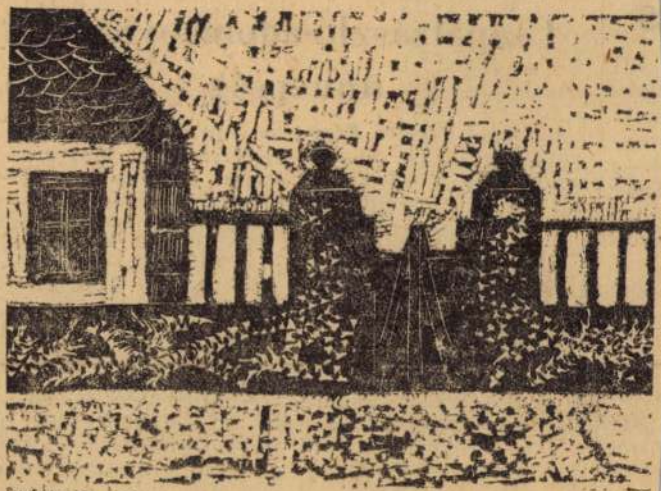

B. Varga Edit: Szentendrei ház

es Frank Frigyesnél

szerű megpróbáltatásokat jelképező komor hangulatú, csak halvány reményt megcsillantó stíluskorszaka. Sokféle tárgykörben otthonos fantáziája portrékban, tájképekben, virágcsokrokban, napszakok szerint változó fényben megfigyelt házfalakon talált rá a szenvedélyes életigenlést sugalmazó témákra.

Ez a rajongó életszeretete kettőződik meg mostani, a világos színekhez visszatért periódusában, amikor fölérkezett a nyolcvanon túl, öreg testben és lángoló ifjúi szívvel, művészpályájának csúcsára. Képein a világos színek tündöklő színvarázsukkal valóságos megvilágosodást szimbolizálnak. Portréi, budai, szentendrei, visegrádi tájképei, rejtelmekről mesélő házudvarai, csendéletei, virágcsokrai és főként nőiességtől, lélektől duzzadó aktjai a beteljesülés, az öröm titkát fürkésző vallomások.

Egyik régi írásomban azt írtam, hogy Frank Frigyes élményi erejű piktúrája bensőséges szemlélődésének őszinte nyomon követése, és tisztán, megmásítás nélküli megörökítése. Ezért hat igaznak, életteljesnek, mintha egyetlen szerencsés pillanatnak, az első, legerősebb érzékelésnek volna szüleménye. De ezt a hatást hosszas előtanulmányok elő-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1975 OKT 25

Népszava

B. Varga Edit
1921

1975. október 25.

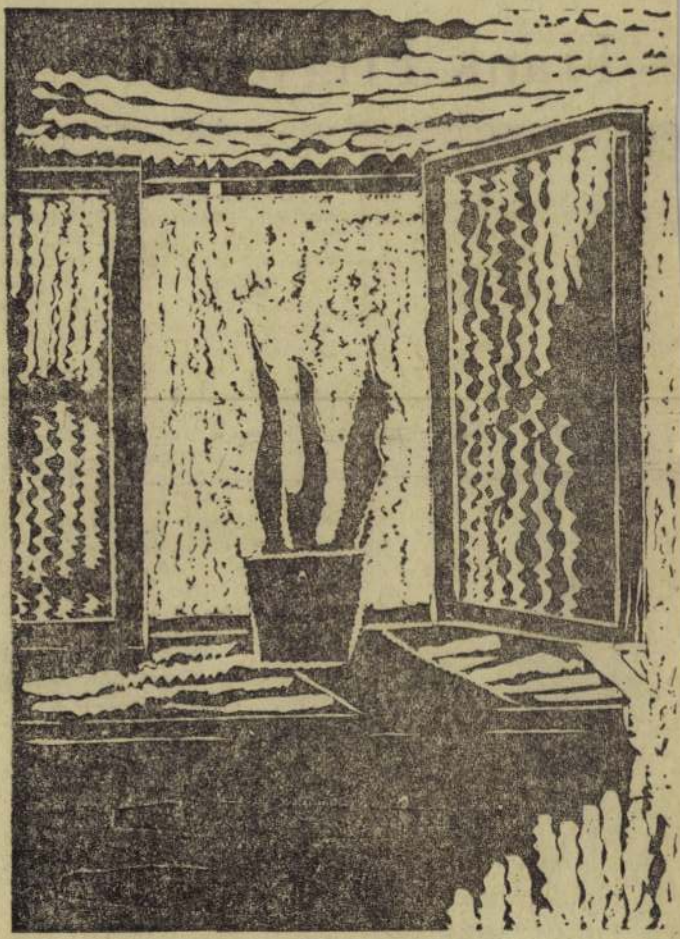

B. Varga Edit: Csendélet

szolit csökkent
is, amíg orvos
nehogy lázgörcs
hát láz esetén
lázcsillapítás. és
ezzel egy időbe
tesítése.

A lázcsillapításnak különböző módjai vannak: *gyógyszerrel és úgynevezett fizikális módon.* Általában 38, 38.5 C-fok körüli hőnél elegendő szokott lenni a gyógyszeres lázcsillapítás. A különböző lázcsillapítók közül az orvos kiválasztja — gyakorlata alapján — a véleménye szerinti legjobbat. Mindegyik gyógyszernek van előnye és hátránya. Itt a legáltalánosabbakról lesz szó. 5 éves kor felett adhatunk 1 tabletta Kalmopyrint, majd körülbelül 6 óránként fél-fél tablettát, ha szükséges. Összesen 2-t naponta. 2—5 éves kor között fél Kalmopyrint kaphat a lázas gyerek, majd negyedenként ismételhetjük. összesen naponta

— Magadtól még nem jöttél rá? Nézd csak, ezeken a hatalmas fákon akkora almák csün-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRADÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

Népszava

19[illegible]

B. Varga Edit

1021

B. Varga Edit: Szőlőhegy

Tv-jegyzet

Mint a filmeken...

Amikor Szűrös Mátyás 1989. október 23-án az Országház erkélyéről „kikiáltotta" a köztársaságot, egyben legitimmé tette az '56-os forradalmat (vagy népfölkelést). Azóta valamennyi évfordulót igyekezett a televízió is méltóképpen megünnepelni.

Egy-két éve még csak kóstolgattuk azt az érdekes ízt, hogy szabadon, nyíltan beszélhetünk az akkori eseményekről. Elvetélt emberi sorsokon keresztül ismerhettük meg az ÁVH akkori tevékenységét, a pufajkásterrort. Néhányan igyekeztek a külföldön élő egykori forradalmárokkal is felvenni a kapcsolatot. Így született jópár interjú, olykor vad képekkel aláfestett, hitelesnek tűnő beszélgetés. Idén azonban tovább bővült ezen a téren is a kínálat. Történelmi játékfilmet is – vagy nevezzük inkább filmvallomásnak – láthattunk. *Zsombolyai János* már 1990-ben elkészítette A halálraítélt című filmjét. A példás gyorsasággal életre hívott alkotásban különös kisemberi tragédiák tárulnak fel a kópia segítségével. Gergó Ferenc, *Malcsiner Péter* alakította kitalált személy, az események, amelyek körül veszik viszont korabeliek. A film alapjául szolgáló történet a valóság szülötte. Gergó Ferenc azonban végre nem a dokumentumfilmek kinevezett, illetve önjelölt hőse, hanem sokkal inkább igazi '56-os, aki sodródik az eseményekkel, miközben az ország megváltozik körülötte. Tagja lesz a munkástanácsnak, s aztán menekülnie, bújdosnia kell. Hogy miért? Hát ez az amire a rendező sem adja, a rendező sem tudja megadni a választ. A nézők érzik, hogy ártatlan, úgy, mint annak idején több száz, több ezer elítélt, kivégzett társa. Mégis a bitó vár rá.

A siralomházban fogolytársával beszélget Gergó. A sorsában osztozó rab nem kis malíciával jegyzi meg: „Akik valamit tettek, azok már mind a határ túloldalán vannak. Az itthon maradottaknak kell fizetniük az ő számlájukat is. Ugyanis a diktatúrának büntethető bűnösökre van szüksége." Meggyőző érv?!

Akit ez nem győzött meg, azt a hétvégén zsinórban sugárzott tévéinterjúk és dokumentumműsorok igyekeztek. A Századunk nagy napjai, pénteken késő este vetített francia dokumentumfilm-sorozat, „1956. október 23." epizódja hitelesnek tekinthető. Bár a felvillantott képekhez igencsak eltérő szöveget társítottak a magyarok és a művelt Nyugat képviselői. Aztán láthattuk a Széna tér '56-ot, mint újabb adalékot legújabb kori történelmünkhöz. És még folytatni lehetne a sort. '56 jött innen is onnan is. Hogy melyik az igazi? Talán, így külön-külön egyik sem, de együtt...!?

A nélkül, hogy sebeket szándékoznék feltépni, érdemeket kisebbíteni, mártírokat feledtetni, hadd említsem meg, kétlem, hogy 37 évvel ezelőtt ekkora egység lett volna a magyarságban, mint a filmeken. Hiszen ez sosem volt jellemző ránk. Hajlamosak vagyunk mindent csak jónak, vagy rossznak látni, fehérnek, vagy feketének láttatni. Úgy gondolom '56 öröksége éppen abban rejlene, hogy az akkori hibáinkból tanulva ezen változtassunk. S megbékéljünk.

Petrik József

A színes földrög, a kréta ünnepe

I. Országos Pasztell Biennálé a Balassa múzeumban

Alighanem a szezon legnépszerűbb kiállítása nyílt október 22-én Esztergomban, a Balassa Bálint Múzeumban. A Komárom-Esztergom megyei közgyűlés „Kernstok Károly Alapítványa" és az esztergomi múzeum igazgatósága – megnyerve a hazai képzőművészeti élet jeles intézményeit és prominens személyiségeit, – megrendezte az országos pasztell biennálét. Az első tárlatot a tervek szerint kétévenként újabb seregszemlék követik majd.

A tárlat meghirdetése nem várt kedvező visszhangra talált. 192 művész 577 alkotással jelentkezett. Ezek közül a zsűri *124 alkotó 152 képét* találta kiállítandónak.

A tárlat megnyitásakor a Balassa múzeum kiállító termét zsúfolásig megtöltő közönséget *dr. Horváth István igazgató és dr. Kovács György Zoltán*, a megyei közgyűlés elnöke üdvözölte. Utalt rá az elnök, hogy Komárom-Esztergom megye életétől sosem volt idegen a képzőművészet. Az itt élt több jeles alkotón kívül e megyében működött művésztelepek sikerei, kisugárzása is figyelemre méltó.

Örvendetes, hogy az I. Országos Pasztell Biennálén hat megyei művész képét láthattuk: *Andráskó István, Bangó Miklós, Bánfy József, Kántor János, Kocsisné Gerencsér Anna, Vincze László és Wieszt József* szerepel szép sikerrel.

Kocsisné Gerencsér Anna: Esztergomi látkép

Az országos tárlatot *Svábi Lajos* festőművész, a Képző- és Iparművészeti Főiskola rektora nyitotta meg. A maga is pasztelleket (is) alkotó művész átfogó, országos tárlatnak nevezte az esztergomit. „...a színes földrögnek, a krétának művészete az emberiség hajnalától, a barlangrajzoktól az ultra Hamletekig és Jágókig elkísérik az embert" – vallja.

Az I. Országos Pasztell Biennálén díjakat ítéltek oda. A Komárom-Esztergom megyei közgyűlés fődíját *Kocsisné Gerencsér Anna* (Esztergom) kapta. A művésznőt volt esztergomi tanártársa, *Kaposi Endre*, az Esztergomi Római Katolikus Vitéz János Tanítóképző Főiskola tanszékvezetője is köszöntötte, a főiskola emlékplakettjét adta át.

A Művelődési és Közoktatási Minisztérium díját *Bikácsi Daniella* (Budapest), a Magyar Alkotóművészek Egyesülete *Muzsnay Ákos* (Budapest) képeit jutalmazta.

A Képző- és Iparművészeti Lektorátus díját *Földi Péter* (Somoskőújfalu), Esztergom önkormányzati képviselő-testülete *Aknay János* (Budapest), a Komárom-Esztergom megyei Kernstok Károly Alapítvány díját *Sajdik Ferenc* (Budapest) kapta.

Cs. Nagy Lajos

Töprengető

A hit

Aki nem foglalkozik a dolgok kezdetével, az Úrral, azt éppoly kevéssé érdekli az Isten folytatása.

(Fekete István)

*

Mitől félsz? A bíró, akinek el kellene téged ítélnie, Jézus Krisztus, aki azért halt meg a keresztfán, hogy ne kelljen téged elítélnie.

(V. Szt. Tamás)

*

Akit szeretet vesz körül, azt Isten veszi körül.

(Ingmar Bergman)

*

A társadalomtól elszakadt vagy elszakított hatalombirtokosoknak szellemi flagellánsoknak kell lenniök: önismerettel kell óránként korbácsolniuk magukat, különben nyomban elviszi őket az ördög akkor is, ha nincs isten.

(Illyés Gyula)

*

Nem a vallások, hanem az erények üdvözítenek és boldogítanak.

(Táncsics Mihály)

*

Gyűjtötte:
Havasházi László

Mit hoznak a következő évek?

Jövendőmondás – számokkal

A jövendőlés egy réges-régi változata nem a csillagokat, a titokzatos üveggömböket vagy a kártyalapokat, hanem a számokat hívja segítségül a jövő titkainak megfejtéséhez. A módszer, amely bármelyik előttünk álló esztendőt „prognosztizálja", fölöttébb egyszerű, s aki tamáskodik a jóslat hitelességében, annak is játékos szórakozást nyújthat.

Mit ígér tehát egy év, mondjuk 1994? A válaszhoz úgy juthatunk el, ha összeadjuk a szóban forgó dátum számait; ami esetünkben 1+9+9+4, azaz 23. Ehhez kinek-kinek hozzá kell adni a születési hónapjának és napjának számösszegét. Aki például július 27-i születésű, annak a már megkapott 23-hoz 7+2+7-et, vagyis 16-ot kell hozzáadnia, s az így kijövő [illegible] példánkban a 39.

Ami az elmúlt esztendőkből jó volt, azt próbálja megismételni.

3. A kalandozások esztendeje vár Önre. Bátran vállalkozzék – magán – és hivatali életében is; jók az esélyei.

4. Sok energiát kell kifejtenie, hogy eredményt érjen el. Csak nagyon reális célokat tűzzön maga elé!

5. Az esztendő a lazítás jegyében telik el. Inkább szemlélődő, mint cselekvő részese legyen az eseményeknek.

6. A nyugalom jellemzi az évet. A harmónia csak akkor lehet tartós, ha békét teremt önmagával s a külvilággal is.

7. Döntenie kell, hogyan folytatja életét. Ne törődjön másokkal, csak saját elképzeléseivel.

8. Érvényesülést, sikert ígér az év. Próbálja teryszerűbben

Ijesztgető vaddisznók

Állatok ősszel

Beköszöntött az ősz. Iskolai kirándulások alkalmával járják az országot a diákok. A gyönyörű táj mellett érdemes szemügyre venni az élővilágot is. Az őszi madárvonulat második fordulójához érkezett. Eltűntek már a gólyák, búcsút mondott a sárgarigó, a fülemüle és még nagyon sok más madárfaj. A hó elején itt-ott még megfigyelhetünk egy-egy megkésett, Dél felé cikázó fecskét, de az Észak felől hazánkba érkezett madarak, mert ez az átvonulásoknak a fő időszaka. Ilyenkor érkeznek meg a tundrák fagyos világából a magasban V alakban repülő vetési ludak és lilikek első nagyobb csapatai.

Éjszakánként hallhatjuk a láthatatlanul vonuló énekes rigók jellegzetes „cip" hangját; az alul jellegzetesen pettyes madarakkal napközben bokrokban, gazos árokparton, nádasok szélén húzódó füzesekben találkozhatunk.

A hónap első felében még ja-

Bohóc és emlékmű

Varga Éva és Szanyi Péter szobrászművészek kiállításán jártunk a közelmúltban Oroszlányban. A művelődési házban rendezett kiállításon már díjazott és még pályázati elbírálásra váró szobortervekkel, valamint érmekkel, plakettekkel és kisplasztikákkal találkoztunk.

A képen balra a Bohóc című alkotás Varga Éva műve, jobbra pedig Szanyi Péter a Magyar függetlenségi emlékmű pályázati tervének részlete látható.

Fotó: Haraszti

Melyik véd?

Tizenkét éven át folyó vita után az Egyesült Államokban hivatalosan is eldöntötték, melyik óvszer véd a leghatékonyabban az AIDS-fertőzés ellen. A három legrangosabb egészségügyi intézmény hatósági bizonyítványt állított ki arról, hogy – helyes használat esetén – „a latex kondom nagyobb védettséget nyújt, mint bármi más".

Egy felmérés azonban azt tanúsítja, hogy az amerikaiak ma kevésbé bíznak az óvszer hatásosságában, mint öt évvel ezelőtt. A megkérdezetteknek alig 28 százaléka tartotta megbízhatónak a kondomot, mint fogamzásgátló és fertőzésmegelőző eszközt; az amerikaiak harmadnegyed része nem tudja, hogy a latexből készült alkalmatosságok kilyukad, ha petróleumtartalmú vazelinnal teszik síkosabbá. Az egészségügyi kormányzat mindazonáltal abban bízik, hogy az óvszerhasználatról tató hivatalos állásfoglalás zájárul majd ahhoz, hogy tos védekezéssel AIDS-fertőz

A POTE aulájában, október 29-én és 30-

Pécsi Folknapok –

Október 29-én és 30-án rendezik meg a VII. Pécsi F

Varga Éva szobrán

Jelenidő

„Odaadnám az egész választási kódexet egy az előzőnél nem durvább kampányért. De nincsenek illúzióim, a korteskedés nem lesz makulátlan, a politikusok nem válnak galamblelkűvé, a jelöltek jó része a legtöbb eszközt megengedhetőnek tartja majd a mandátum megszerzéséért."
Magyar Hírlap, X. 25.

„Miközben a hazai fontosabb tisztségekben tucatjával díszelegnek nyelvünket gyatrán beszélő, kétes szakértelmükkel kérkedő, külföldről visszatért személyiségek, hivatalnokaink előszeretettel ajnározgatják a határainkon túlra szakadt bús magyarokat is. Arról persze nemigen esik szó az öntömjénező ünnepeken, hogy tízmillióan a nyúlcipő helyett az itthonmaradást választották. A külföldre szakadt kibicelő kórus most kolmoly dicséretben részesült."
Kurír, X. 25.

„Ez a maroknyi nép már 1956-ban – véres áldozatával – felmutatta azt az igazságot, amelyet a világ közönye, értetlensége miatt csak évtizedek múltán, a rendszerváltoztatás éveiben ismerhet teljes valóságában a reá vágyó magyar. Azok a fényes, véres napok igazolják: nem mi nem tudtunk Európához felzárkózni, Európa nem tudott, nem mert mihozzánk csatlakozni."
Új Magyarország, X. 25.

„Szellemek lebegnek körülöttünk. Elhessegetendő szellemek. Persze, ki-ki mást akar elhessegetni. Választék van bőven: bolsevik, liberális, konzervatív, szélsőséges szellem, a visszarendeződés szelleme. Pardon, az már rémkép. De mind között csak egy akad, amelynek megtestesülését, mint csodát várja „pártunk és kormányunk": 56 szelleme."
Népszava, X. 25.

Szalad tovább az Aranykocsi

A kocsi kenyér fogalom volt

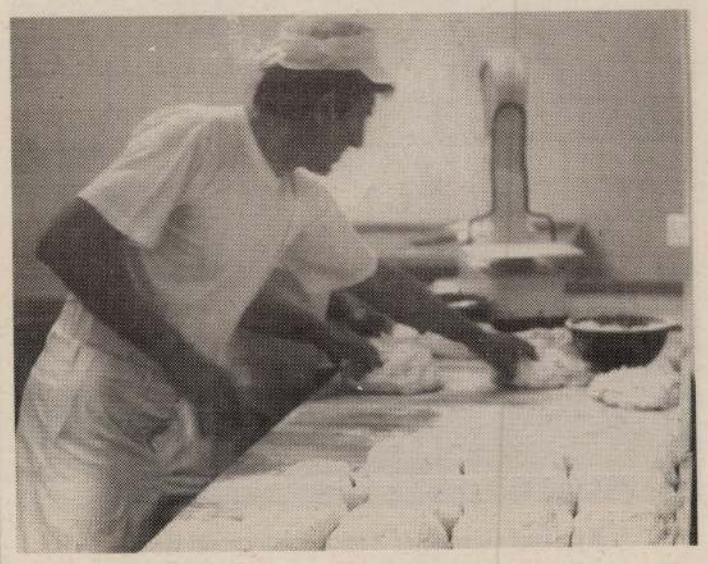

Dacára a manapság már-már megszokottá váló tőkeínységes világnak, példátlan gyorsasággal, alig három hónap alatt elkészült Kocson az Aranykocsi Rt. első beruházása, egy péküzem, amelynek kemencéjéből a próbasütés alkalmával a falubeliek nagy örömére már az elmúlt vasárnap kikerültek az első cipók.

Ennek a fantasztikus hírnek a hallatán kerestük meg ismét László Kálmánt az Aranykocsi Rt. elnök-igazgatóját.

– Ilyen gyorsan peregnek az események az rt. életében?

– Szerencsére igen. Csak így lehet lépést tartani a vetélytársakkal.

– Hogyan fogalmazódott meg önökben a vállalkozás ötlete?

– A régi, még a hetvenes évek célkitűzései alapján épült presszó, a 600 főt kiszolgálni képes konyha és étterem a kisvállalkozások beindulása miatt kihasználhatatlanná vál. Még az év elején az rt. igazgatósága úgy döntött, hogy a faluközpontot úgy kellene kihasználni, hogy a rendelkezésre álló épületegyüttes gazdaságosan legyen hasznosítva. A legkedvezőbb hasznosítási módnak egy sütőüzem létesítése látszott, amelynek tervezését és a hozzá szükséges technológia beszerzését, beüzemelését a budapesti ELTECH Kft. vállalta. A szükséges hitelkonstrukció kidolgozásában az MHB tatabányai kirendeltsége nyújtott gyors segítséget. Az építőipari munkákat példás gyorsasággal és precízitással a Tanép Építő Kft. végezte el. Az óránként 140 kg kenyér sütésére alkalmas kemence a DUNAMARKET Kft. gyártmánya. Az üzemeléshez szükséges többi gép a celldömölki CELBA Sütőipari Gépgyártó Kft. terméke. A mesterpéket Szepesi József személyében találtuk meg.

– Mi változott meg a korábbiakhoz képest?

– Korábban ez az épület Áfész tulajdon volt, majd visszakerült a jogelőd Aranykalász MGTSZ tulajdonába. Ma már ez a komplexum teljes egészében az rt. tulajdona.

Több hasznosítási lehetőség is fölmerült, végül a sütőüzem látszott a legcélszerűbbnek. Erről Ströcker Károly a beruházás menedzsere szól...

– A faluban jó a búza, van malom, tehát itt a liszt is. A kenyér és péksütemény félék azonban 10-40 kilométeres körzetből, Ácsról, Almásfüzitőről, Tatabányáról, Vértesszőlősről kerülnek a faluba. Ezek a helybeli adottságok teremtették meg a sütöde létrehozásának ötletét.

– Többen panaszkodnak arra, hogy önök szétverték, tönkretették az éttermet és a presszót, és helyébe egy büdös gyárat építettek fel a falu közepén.

– Kezdettől fogva arra törekedtünk, hogy az éttermi rész megmaradhasson eredeti funkciójában. November végére elkészülünk ezekkel az átalakítási munkákkal is, és az étterem újra fog működni. Ami pedig az egyéb dolgokat illeti, külső változás nincsen az épületen, az egység kialakítása pedig megfelel a legszigorúbb környezetvédelmi előírásoknak is. Biztosak vagyunk abban, hogy ezzel a beruházással egyaránt jól jár az 1000 részvényes és a község lakossága is.

– Milyen céljaik vannak?

– Fő célkitűzésünk Kocs község és a környék kenyérrel és péksüteménnyel való ellátása. A választékot az igényeknek megfelelően szeretnénk bővíteni. Szeretnénk megfelelni a piaci követelményeknek.

– Meglehetősen nagy a kínálat ezen a piacon.

– Valóban, a környéken sokféle kiváló minőségű kenyér és pékáru kapható. Csak az lehet a célunk, hogy még kiválóbbat tudjunk termelni. Régen a kocsi kenyér fogalom volt. Szeretnénk megteremteni a kocsi kenyér jelenét, hogy méltók legyünk a környezetünkhöz, a környék kiváló sütőiparához. A nagyobb versenyhelyzet a fogyasztók érdekét is szolgálja, hiszen így megvan az esélye annak, hogy bárhol nagyon jó minőségű kenyeret lehet majd kapni, szándékaink szerint kedvező, piacképes áron.

– Készül-e még valamire az Aranykocsi Rt. a közeljövőben?

– Ez legyen meglepetés!

Déri Tamás

Elismerés a tűzoltóknak

A nemzeti ünnep alkalmából az elmúlt hétvégén tűzoltók kaptak elismerést a Komárom-Esztergom Megyei Tűz és Polgárvédelmi Parancsnokság székházában. Az ünnepségen megjelent *dr. Kovács György Zoltán* a megyei közgyűlés elnöke, *Keresztes Istvánné dr.*, a Köztársasági Megbízott Területi Hivatala vezetője, valamint *Horváth Dénes* alezredes, a megyei rendőr-főkapitány helyettese. Elsőként *Gyurcsányi Tibor*, a megyei tűzoltó parancsnokság csoportvezetője méltatta az ünnep jelentőségét. Ezt követően került sor a BHM Tűz és Polgárvédelmi Országos Parancsnoka által adományozott jutalmak, valamint a megyei és városi tűzoltóparancsnokság elismeréseinek átadására, melyeket *Bányóczky János* megyei tűzoltó parancsnok adott át.

Az esztergomi Bazilika tüzénél tanúsított kiemelkedő munkájáért a köztársasági megbízott hivatalának vezetője, Keresztes Istvánné dr. adta át az elismerést dr. Horváth József államtitkár nevében: *Holicska Béla, Füri László, Szűcs Dezső, Brandhuber Géza, Zobin Vilmos, Váncsa András* úrnak. Az esztergomi tűzeset kapcsán szervező és irányító munkájukért Budapesten a központi ünnepségen vehette át a Magyar Köztársaság Belügyminisztere aranygyűrűjét *Mogyorósi József, Tirhold József, Czibik József, Somfai Balázs*.

Fotó: Fenyvesi

Előléptetések, jutalmak Dorogon

Az ünnepségen Dancs Gyula százados beszélt

Október 22-én, pénteken bensőséges házi ünnepséget rendeztek Dorogon, a városi rendőrkapitányságon. *Dancs Gyula* százados, a közrendvédelmi osztály vezetője idézte fel 1956. október 23-a eseményeit és sugárzó szellemét. Majd *Hanzó András* őrnagy, a városi rendőrkapitányság vezetője soron kívüli előléptetéseket és jutalmakat adott át a kapitányság kimagaslóan jól dolgozó rendőreinek. *Meixner Ferenc* főhadnagyot századossá, *Sunyi István* őrmester törzsőrmesterré léptette elő a kapitány.

Hevela Ferenc főtörzsőrmester, *Máté János* főtörzsőrmester, *Micheller Zoltán* őrmester, *Tanka László* őrmester, *Győri Zsolt* őrmester, *Uresch Miklós* törzsőrmester, *Török Júlia* közalkalmazott, *Tóthmajor Erzsébet* közalkalmazott és *Bordi Sándorné* közalkalmazott jutalmakat vehetett át Hanzó Andrástól.

Hírügynökségi szerződés

Hírek és fotók kölcsönös cseréjéről írt alá szerződést hétfőn Budapesten Oltványi Ottó, a Magyar Távirati Iroda és Dusan Kleiman, a [illegible] Köztársaság Hírügynökségének (TA SR) vezérigazgatója. A hírügynökség kizárólagosan jogosult a saját országában a másik féltől kapott hírek és fotók vételére, felhasználására. Az egymástól kapott fotókat, információkat – változtatás nélkül – közlik és az MTI, illetve a TA SR jelzést feltüntetik.

keltemben

kedélyek

nehéz lett volna nem észre-, amellett minden vigaszavikük, *Marsi Ferenc*

Vállalkozástan – kezdőknek (1.)

Ki lehet egyéni vállalkozó?

Sokan szeretnének manapság vállalkozni, hiszen erre buzdítja őket a rádió, a televízió, a sajtó. De a kényszerűség, a munkanélküliség, a jobb megélhetés reménye is erre ösztönöz sokakat. Hogyan induljanak el? Hová forduljanak először? Egyáltalán ki lehet ma Magyarországon vállalkozó? E kérdésekre keressük sorozatunkban a választ, a téma jogi szakértője, *dr. Bese Julianna* segítségével.

laki – ekkor ugyanis lehet a vállalkozó fiatalabb is!); nem állhat cselekvőképességet kizáró vagy korlátozó gondnokság alatt.

– Milyen tevékenység minősül egyéni vállalkozásnak?

– A lényeg az üzletszerű gazdasági tevékenységen van. Azaz saját nevében és kockázatára, rendszeresen, haszonszerzés céljából dolgozik. Például nem szükséges vállalkozói igazolvány ahhoz, hogy valaki

Az eredményes munkáért

A Miskolci Galéria
szeretettel meghívja
VARGA ÉVA
szobrászművész kiállítására
1982. március 12-én,
pénteken délután 5 órára

Miskolci Galéria
(Déryné utca 5.)
A kiállítás megtekinthető
április 11-ig, hétfő kivételével
10–18 óráig

A kiállítást megnyitja:
dr. Környey László
Miskolc megyei Város Tanácsa
művelődésügyi osztályának
vezetője

Közreműködik:
Tőzsér Dániel (fuvola)

VARGA ÉVA

BMi

```
blk= b2
3001= 40174858,T,3
3100= Fazekas, Istvan (1924
3140= m
3162= Töpfer
2194= Ungarn
3200= Ungarn
3270= 1924
3360= 1977
3420= Nádudvar
309b= Guter Rat 1977 (Sonde
^kuJ.Szabadfalvi^ma, Fazeka
fazekasság, Bp. 1982
9990= xxx0
```

VARGA EDIT

VARGA EDIT

1942-ben született Debrecenben. Rajzkészsége Várkonyi Károly figyelt fel. Kirschmayer Károlyt tartja mesterének. Budapesten él.

7

Művészetbarátok 2003 kiállítás
a Pataky Galériában

2003. OKT. 20 - NOV. 15.

Károsultak kerestetnek

Rutinigazoltatás vezette nyomra az újbudai rendőröket

Nagy öröm a kiskert. Egy hétvégi ház csupa meglepetés, főleg amikor az ingatlantulajdonos, kezében a vakrozsdától patinás kulccsal elindul felmérni a házat. Megnézi, beázott-e a tető, mállik-e a vakolat, és főleg költözött-e beléje veréb, görény vagy hajléktalan. Kis szerencsével igen. Fedél nélküli ember ugyanis általában nem költözik olyan házba, amit kifosztottak.

A XI. kerületi hétvégiház-tulajdonosoknak nem újság, hogy pihenőövezetük bűnügyileg fertőzött. A havi, legfeljebb tucatnyi betörés még tűréshatárukon belül van, de a duplája már túlmegy a tolerálható mértéken. *Simon József* főtörzszászlós, a XI. kerületi kapitányság betörési csoportjának vezetője szerint a hétvégiház-feltörések száma elég rapszodikus. Ez a bűncselekmény az év első három hónapjára jellemző, áprilisban aztán vége szakad, vagyis kifejezetten szezonális jellegű. Júniusban azonban ismét aktivizálódnak a betörők, mert addigra már kicuccoltak a telkesek.

Ez történt idén is, de a betörők annyira elszemtelenedtek, hogy nyáron másfél hónap alatt legalább harminc házat „felnyomtak" és teljesen kifosztottak. Ezért a rendőrök minden eddiginél nagyobb súlyt fektettek a nyomozásra. De ahogy ez már lenni szokott, egy hétköznapi rutin igazoltatás adta kezükbe a bűnbandához vezető első szálat. Az utcán, valami hetedik érzék alapján, megállított fiatalemberről kiderült, hogy [illegible] volt nála. A megértő rendőrök hazakísérték a fiatalembert, és a kétszobás lakásban három használt tévét, motoros permetezőt, néhány fűnyírót, több tucat kerti szerszámot és még kapagépet is találtak.

Innen már rutinfeladat lett volna az ügy felgöngyölítése, de a betöréssorozat mégsem volt szokványos. A fiatalember ugyanis – ahogy a rendőrzsargon tartja – elvitte a balhét. Megmutatta a betörések helyszíneit, ami sehogyan sem egyezett a feljelentések számával. Közben tömegével került elő a lopott holmi. Egyik tettestársától már a harmadik teherautónyi szajrét hozta el a rendőrség, a sértetteket azonban sehogyan sem tudták azonosítani a beismert ügyekkel.

Pedig akkorra már vadonatúj csaptelepek is előkerültek, a rendőrök lefoglaltak tizennyolc karton csempét, konyhai eszközöket, telefaxot és újabb fűnyírókat. Ekkorra már elvileg több száz sértettnek kellett volna lennie. Volt is, csak a rendőrség nem tudott róluk. A betörések jelentős része miatt ugyanis a károsultak nem tettek feljelentést.

A nyomozás során kiderült, hogy az egyik nyaralóba az elmúlt években tizenhatszor is betörtek, de a tulajdonos csak háromszor tett feljelentést. Volt, ahol kilencszer, és olyan is, ahol hatszor járt hívatlan látogató. Eddig összesen kétszáz bűncselekmény bizonyítható, de nem kizárt, hogy ennek többszörösét is elkövették. [illegible] károsultak százalékában tettek feljelentést a sértettek.

Ez a rendőrség legkíméletlenebb kritikája – juthatnánk civil módon a végső következtetésre, mondván: az átlag polgár már nem bízik a rendőrségben, nem vállalja a hercehurcát, inkább lenyeli a békát, és gyűjtöget másik kapára, kaszára, fűnyíróra, miegymásra. Simon József azonban nem ért egyet ezzel a megközelítéssel, másik verziót vázol fel. Csoportjuk új szemlélettel dolgozik, ezért mindegy nekik, mekkora kárt okoztak a betörők. Átérzik, hogy minden feljelentés mögött megkárosított és önérzetében sértett ember áll, aki, ha közömbös marad a bűncselekményekkel szemben, nem csodálkozhat, hogy együttműködése nélkül sikertelen a nyomozás.

Simon főtörzszászlós azzal folytatta történetét, hogy mivel a kapitányság már raktározási gondokkal küszködött, megpróbálták felkutatni a sértetteket. Felhívásokat közöltek, szórólapok százait terjesztették, világgá kürtölték, hogy tessék jönni, válogatni, vigye kiki a magáét. A felhívásra körülbelül kétszázan jelentkeztek, és jó, ha ötvenen ismerték fel tárgyaikat. Még egy Deák Ferencről készült korabeli festménynek sem akadt gazdája. A nyomozók azóta is szinte könyörögnek a lakosságnak, hogy aki hallja, adja át és jöjjenek, vigyék jogos tulajdonukat. A kapitányság raktározási gondjai mégsem akarnak enyhülni, ami a rendőrök

Varga Éva

Ferenczy György-zongoraverseny

A száz éve született Ferenczy György zongoraművész, pedagógus tiszteletére országos zongoraversenyt tartanak november 22–23-án a XVII. kerületben. Két helyszínen, a Dózsa Művelődési Házban (Pesti út 113.), valamint a Bartók Béla Zene- és Művészeti Iskolában (Pesti út 80.) mutatkoznak be egész napos nyilvános koncerten a zeneiskolások. A rendezvény kigondolója a kerületben élő lengyel származású *Havasiné Darska Izabella* művész tanár, aki végzett zeneakadémistaként kilenc évig, egészen haláláig tanult Ferenczy Györgynél. Emlékének ápolására idén márciusban alapítványt hozott létre, s hozzá a budapesti lengyel nagykövetség támogatásával saját művészeti díjat létesített, remélve, hogy idővel zenei körökben rangja lesz ennek az elismerésnek.

Az első Ferenczy-zongoraversenyen mintegy száz zeneiskola körülbelül kétszáznyolcvan növendéke vetélkedik öt korcsoportban. Többségük a Ferenczy által legtöbbször játszott Chopintól választotta négy-nyolc perces repertoárját. A két zsűrielnök: a Chopin-szakértő poznani *Jan Janski* professzor, valamint *Eckhardt Gábor* a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemről.

A záróünnepséget Ferenczy György hajdani kedves helyén, a Fészek Művészklubban (VII., Kertész u. 36.) tartják november 24-én délután három órakor. A legjobbak öt művészeti díjat, két arany, három ezüst és négy bronz fokozatot, továbbá dicsérő okleveleket, különdíjakat, ajándékokat kapnak. A nyertesek félórás műsorral lépnek fel.

T. H. A.

Bronzba öntött sorsvonalak

Varga Éva szobrai Óbudán

Mi történt? – kérdezi egyszerűen az ember, amikor először tekint körbe az Óbudai Társaskör Galéria termében *Varga Éva* szobrászművész alkotásain. Hová tűntek az apró virágok, a gyengéden tört vonalak, a leheletnyi finom gyűrődések? Hová tűnt a szégyenlős mosoly, a várakozás derűje, az idő békéje? Hová tűnt Varga Éva évtizedek óta megszokott, és mindig várt játékos érzékenysége?

Nem tűnt sehová! Csak átalakult. Miként mi, valamennyien változunk, formálódunk, még ha magamagunkon nem is látjuk, amikor a tükörbe vagy a barátunk szemébe nézünk.

Varga Éva, a Dunaharasztin született és Miskolcon élő művésznő új szobrait hozta el Óbudára, immár másodszor – húsz év múlva ismét.

Húsz évvel ezelőtt apró érmeket rejtett egy kútba. Beletekintve a csillogó vízbe, életünk miniatúrákba sűrített jelenetei tárultak elénk. Most nehéz, meghökkentő térplasztikák, geometriai formák, történelmi korokat idéző alakok fogadtak.

A bronz felülete érdes, talán durva, recéi élesek, ám a gyűrődésekből kirajzolódó vonalak mesélnek, akár a tenyerünkön a sorsvonalak. Igen, az idő változik, s benne mi magunk is elveszítjük korábbi önmagunkat. De vajon rátalálunk-e mai énünkre? – kérdezhetnék ezek az alkotások. És kérdezik is. Újrarendeződünk, miként újrarendeződött köröttünk az utca, a város, a táj. Itt vannak még ugyan a régi házak, s benne a régi barátok. S itt vannak a gyermekek is – felnőtté válva. De nőhet-e tovább a felnőtt? – kap el a szorongás a szobrok között, és a válasz: igen. Nem méreteinkben, hanem tapasztalatunkban lettünk nagyobbak. És a tapasztalatok egyszerűbbé teszik a kérdéseinket.

Erről mesélnek a december 15-ig megtekinthető szobrok.

Szendrei Lőrinc

Húsz év múltán újra a Társaskör Galéria termében FOTÓ: SZABÓ BARNABÁS

Az első magyar gospelmise

Az első magyar gospelmisé

PALETTA

A KÖZGÁZ FILMKLUB (Fővám tér 8., földszint IV-es előadó) idei programja: Jankovics Marcell: János vitéz (november 27.), Alekszej German: Barátom, Ivan Lapsin (december 4.), Kuroszava Akira: Derszu Uzala (december 11.), Huszárik Zoltán: Szindbád (december 18.). A vetítések este hét órakor kezdődnek.

A POLGÁR GALÉRIA ÉS AUKCIÓSHÁZ (V., Kossuth Lajos utca 3.) 43. karácsonyi művészeti aukciójának tárlata december 3-ig, naponta délelőtt tíz és este hat óra között tekinthető meg. Az aukció december 4–5-én lesz, 17 órai kezdettel.

BERECZ ANDRÁS ének- és mesemondó Királyi gúnyalik című műsora ma este hét órakor lesz az Újpalotai Közösségi Házban (XV., Zsókavár utca 15.).

ALFÖLDI RÓBERT Kentaur című, tegnap nyílt kiállítása december 15-ig látható a Martino Galériában (V., Galamb utca 5.).

A MILLENÁRIS PARK Álmok álmodói – Világraszóló magyarok című kiállításának előadótermében ma délután fél hattól a kortárs köztéri szobrászatról beszélget Boros Géza művészettörténész-szel Eleőd Ákos és Szegő György. A Fogadó épületében a Varsó építészete az ezredfordulón című kiállítást Vadász György Kossuth- és Ybl-díjas építész, egyetemi tanár nyitja meg este hét órakor. A Teátrumban pedig este nyolctól a világhírű Globetrotters koncertezik.

SZÍNHÁZMŰSOR

hető a néző számára. Az egyiptomi művészet nem egyszerüen szemet gyönyörködtető művészi tevékenység volt, és nem szolgált esztétikai célokat. A müalkotások gyakorlati, vallásos rendeltetésüek voltak. Nem tévesztendő össze tehát az a legyügöző hatás, melyet bennünk a müvek látványa kelt, a müalkotások eredeti funkciójával. Mert az egyiptomi művész varázserővel felruházott emlékeket készitett. Lényeket, amelyeknek éppoly élőnek kellett hatniok, amint azt a természet a valóságban megalkotta. Az alkotások, a feliratnak, a szülnak tulajdonitott varázserő révén az örökkévalóságot akarták biztositani, ezáltal a müvek tulajdonosa is az öröklét birtokosa lett.

- Kedves VargaEdit! Ugye, hogy jól gondoljuk, hogy a különböző müfajok itt nem választhatók el egymástől?

- Nem. Egyiptomban, az ókori Egyiptomban értelmetlen lett volna a szobor az épitészeti együttes nélkül, a dombormü a sir vagy a templom fala nélkül. A szobor és a dombormü is,a sir vagy a fal, templom varázs erejü diszéül szolgált.

- Ez egyiptomi müvészet kétségtelen a hagyományok őrzésén alapszik.

- A vallásos hagyományok és az azokat kifejező súlyos törvények őrzésén, mely háromévezreden át szigorúan kötött volt. Az ez iránt érvényesült a monumentális alkotásokon, mint például Hadzsezut királynő szépséges finx szbrának elülső részén, és az ... kis plasztikai alkotásokban. De a müvészet kifejezés módja nem merevedett meg. Mindent szebben akartak csinálni, mint az előző korszakokban, de ugyanabban a felfogásban és ugyanazokban az eszmékben györekezve. A legkiemelkedőbb müalkotások bizonyitják, hogy a nagy müvészegyéniségek képesek voltak a kompozicióra, az egyszeri alkotás varázslatos bélyegét rányomni, anélkül, hogy az előirt sziború törvényekből eltértek volna. Egy mitológikus papirusz részleten is az örökké valóságnak áldozott az elhunyt. Ozirisz elött adorál a halott, és felesége ünnepi ruhában, ahogy el kivánnak jutni a túlvilági mezőkre, majd családtagjaik áldozatati mutatják. Ozirisz a túlvilág uralkddója volt és a halott vágya, hogy Ozirisszal egyesüljön. Mint ahogy az ő vágya volt az is, hogy a Nappal együtt szülessék újjá az ég keleti horizontján. Ozirisz alakjátlátjuk itt a kis szentélyben is. Ma az ó egyiptomi férfiak és nők szobrai, dombormüvei, apróbb kis plasztikai alkotásai eltávolodtak a siroktól, ahol eredetileg homályban álltak. Az istenek szobrai, melyet a templomok egykor elrejtett szentélyeiben őriztek, a múzeumok termeiben sorakoznak. Sirkövek, diszek, szobrocskák, festett papiruszok, a halottak egykori kisérői, ma a tárlókban gyönyörködtetik a nézőket. Ez a müvészet nem intelektuális játék. Visszatükrözi az időszámitás elötti évezredek Nilus-völgyi életét. E földmüvelő és szervezett állam

1945. V. 24. 21.10 Televizió - live -
Művészeti Magazin 45/10.
Varga Edit művészettörténész

- Köszönöm szépen, remélem, hogy tetszeni fog. Kedves néző... A Múzeumi Hónap sok szép kiállitása közül különösen figyelmet érdemelnek - azt hiszem - Berlinből érkezett vendégeink. Méghozzá, Izisz, Ozirisz, Ehnaton és a szépséges Nefreté. A berlini Egyiptomi Múzeum vendégkiállitása van itt és örömmel mutatom be Varga Edit művészet történészt, aki egyuttal a Budapesti Szépmüvészeti Múzeum osztályvezetője, kitünő egyiptológus. Már ilyen müsorokban láttákkedves nézőink. Hány látogatója van a kiállitásnak?

- Hát nagyon örülök, hogy nem egészen két hét alatt több mint harminchárom ezren tekintették meg a kiállitást, ami a rendező és a múzeum számára egyformán nagy öröm.

- Azt hiszem, helyes, hogyha megmutatom a katalógust, Nem csak azért, mert ...

- A katalógus roppant népszerü.

- ... szerkesztette, hanem látni is szép, és okos kisérő szöveggel a legszebb képek láthatók tulajdonképpen és a legszebb alkotások vannak benne. Érdemes megnéznünk egyébként a kiállitásról készült kis filmet, ami azok számára, akik talán nem tudtak még meglátogatni a kiállitást. - Meddig lesznyitva?

- Január elejéig.

- Január elején. Tehát bőven van még idő.

- Harmadik Amenenhád komor szépségü, mintegy négyezer éves gránit kolosszusa tekint le, az egyiptomi művészet háromévezredét bemutató emlékekre. E müalkotások valójában fölértékelhetők és érthetők, de a bennük kifejező tartalom is ért-

FÜST- ÉS LÁNGLOVAGOK, FEKETE RUHÁBAN

Kéményseprők a mesterkörzetek élén

A miskolci önkormányzat a közelmúltban pályázatot írt ki, melyen Termoment Kft. ajánlata bizonyult a legjobbnak: ez a frissen alakult (de gyakorlott szakembereket alkalmazó) cég fogja Miskolcon a jövőben a kéményseprő szolgáltatást végezni.

Fejlesztési elképzeléseiket tízéves távlatban fogalmazták meg: a folyamat végén városunkban eurokonform módon zajlik majd ez a fontos szolgáltatás. A kéményseprő szakma visszakapja régi presztízsét, a város mesterkörzeteinek egy-egy gazdája lesz, akihez bármilyen tüzeléstechnikai problémával fordulni lehet (úgy, mint egykoron).

Első és legfontosabb lépés a pontos kéménylajstrom elkészítése Miskolcon, amely megalapozza a szakmai programokat, hiszen tudvalevő: sok a leromlott állagú, sőt életveszélyes kémény. A kémények rendbehozatala most és a jövőben is a tulajdonos dolga: sokan azonban nem is tudják, hogy veszélyes kéménnyel „élnek együtt".

A Termoment szakemberei felhívják majd a figyelmet a veszélyforrásokra: egyben technológiát és kapacitást is ajánlanak az orvoslásra. (Sokak előtt ismertek a termofor gyűjtőkémények veszélyei, kevésbé köztudott azonban a fém bélés nélküli kémények gázkészülékekhez történő használatának veszélye.

Az első fél évet az átmenetre szánja a Termoment: változatlan áron, változatlan szolgáltatásokat nyújtanak, de már az új szemlélet érvényesül. Az állapotfelmérést követően – az év végén – tanulmányt nyújtanak be az önkormányzathoz, ennek alapján dönthetnek a kritikus helyezetek felszámolásáról és az új árpolitikáról. Utóbbi terveik szerint kedvezményrendszert tartalmaz azok számára, akik elvégzik a szükséges állagmegóvó munkákat a kéményeiken. A Termoment irodájában – a Tárkányi utca 15. szám alatt – hamarosan információs szolgáltatással várják mindazokat, akik megoldást keresnek tüzeléstechnikai problémáikra, továbbá akik most építkeznek – a legolcsóbb megoldás eleve jó kéményt építeni –, de szívesen látják a tervezőket is, konzultációra.

Noha a kéményseprés a törvény értelmében kötelezően igénybeveendő közszolgáltatás, melynek elsődleges célja a prevenció, élet- és vagyonvédelem, a Termoment ennél többet kíván teljesíteni: az említett kémény (és tüzelőberendezés) lajstrom például, összekapcsolva az önkormányzat térinformatikai rendszerével, igen alkalmas környezetvédelmi, energiatakarékossági projektek hátterének, valamint a város komplex problémáinak pályázati úton történő megoldására, a lakosság fűtési technológiájának, szokásainak fejlesztésére.

Kájé

Cleantech Eureka-ülés Egerben

Recycling, azaz újrahasznosítás

A Cleantech Eureka projekt célja az elhasznált háztartási berendezések és elektronikai eszközök újrahasznosításának kutatása. Az együttműködő intézmények, cégek között van a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Alapítvány Miskolci Logisztikai és Gyártástechnikai Intézete és a Miskolci Egyetem anyagmozgatási és logisztikai tanszéke. A nagyszabású nemzetközi program keretén belül 14 svéd, német, svájci intézet és vállalkozás folytat kutatást és fejlesztést.

Ismeretes, hogy 1998-tól az Egyesült Európában csak olyan vevők a konkrét termékek és gyártók kapcsolódó feladatainak megoldásán túl tervezési módszereket dolgoznak ki a hazai szétszerelő és újrahasznosító technológiák széles körű alkalmazása, bevezetése érdekében.

Miskolcon a kutatás fő irányai a következők: begyűjtési logisztikánál alkalmazható módszerek kidolgozása; termékelemzési módszerek kifejlesztése a recycling szempontjából; a recycling folyamatban alkalmazható alkatrész- és anyagazonosítási módszerek kidolgozása; a recycling folyamat közgazdasági hátterének elemzése és az ösztönző módszerek kidolgozása; az EU-csatlakozás követelményrendszerének hazai adaptálása.

A Cleantech Eureka projekt ülését mától péntekig rendezik meg Egerben, ahol a hazai és külföldi résztvevők egyeztetik kutatási eredményeiket.

VARGA Éva szobrász

Millecentenáriumi „emlékjel" készül

Növényi motívum, zöld félgránitból

Az emlékmű terve.

Mostanában nem olyan időket élünk, hogy gyakran készülnének köztéri szobrok Miskolcon. Már csak ezért is örvendetes, hogy a honfoglalás 1100. évfordulója körül bábáskodó Millecentenáriumi Emlékbizottság megbízására Varga Éva szobrászművész megrendelést kapott egy – ő fogalmazott így – „kisméretű, köztéri körplasztika" megtervezésére. Varga Éva a napokban éppen Nyíregyházán vesz részt egy alkotótábor munkájában, alábbi interjúnk telefonon készült.

– Miért éppen ezt a formát választotta?

– Úgy gondoltam (és a megbízatás is így szólt), hogy nem monumentális emlékmű készül, nem is szobor, hanem egy plasztikai jel, amellyel emléket állíthatunk az évfordulónak. Ez az emlék az utcán – ahol a mindennapok zajlanak – emlékeztet majd mindannyiunkat arra a távoli, de máig meghatározó történelmi eseményre, amelyet most ünneplünk.

– A kompozícióban a színek is fontos szerepet játszanak...

– Az alsó kőtömbök anyaga fekete bazalt, ezekre támaszkodik az olasz félgránit fekvő oszlop, ennek gyönyörű zöld színe van. Ebből nő ki a növényi motívum: az egész mű magassága alig haladja meg a két métert.

– Hogyan sikerült kiválasztani a felső növényi motívumot?

– Kapóra jött, és igen sokat segített a múzeum nagyszerű honfoglalás-kiállítása, melyet nem is tudom hányszor néztem meg: a környékbeli leletek (tarsolylemezek) díszítő elemeiből kölcsönöztem motívumokat. Igyekeztem úgy megoldani, hogy visszahozzon, felidézzen valamit abból a nagyszerű kultúrából.

– Hol lesz felállítva a körplasztika?

– Én a Kossuth utcában tudnám leginkább elképzelni, ahol elkezdődik a sétálóutca díszburkolata: téglalap alaprajzú lévén, az utca hossztengelyével párhuzamosan érvényesül leginkább. De az elhelyezés lehetőségeit egy szakértőkből álló bizottság véleményezi – mert itt számos szempontnak kell érvényesülnie a tűzrendészettől az utcabútorozásig.

– Milyen szerepet szán művének, és általában mi a véleménye a köztéri alkotások hatásáról?

– Mint mondtam, az 1100. évforduló megérdemli, hogy valami szerény jelet, emléket állítsunk. Emellett úgy érzem, fontos, hogy a felületesen szemlélve tarka, és változatos – valójában sivár – utcai képben jelen legyen ez a formakultúra is, amelyet ha elfelejtünk, szegényebbek leszünk mindannyian.

Kájé

Közel 1000 refere

Al

a megy

Az emberek szeretik biztos-

Varga Éva, szobrászművész

Óbudai Pincegaléria, 1983. VI. 6–VI. 26.
Varga Éva: Régi Karácsony I. (Angyal).
bronz, 9,8 cm Ø. 1982 (fotó Varga É.)

1021

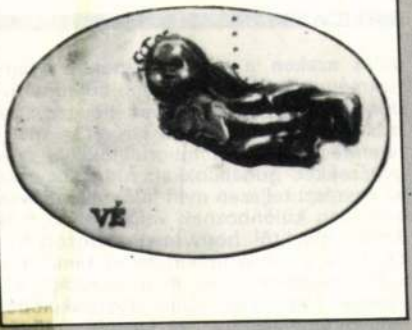

Varga Éva

Művészet, 1983. jún.

- окфодет]-ли чуйт пеЗ я жиЗчут жеиеотт Мизеопиеп в ротит
ЧтиЗчутиеоЗ отио ЛЧЛЛЛЛЗЗЗ ф ЛЧЛЧЛЛЗЗЗ .Ч ,ЗЗЗ

életét, amely a Nap isten földi megtestesitőjének, a fáraó irányitása alatt állott. A halotti kultusz nagy szerepet játszott az egyiptomi művészetben, igen sok emléket éppen a sirokból ismerünk. A kiállitásunk harmadik terme ezekből azemlékekből nyújt izelitőt, szépséges ámon papnő koporsó fedelét láthatják és festett papiruszokat, múmiákat, amelyek egykor mind benépesitették az egyiptomi sirvilágot. Az ókori Egyiptom megismerése, a mi kultúránk legősibb forrásának megismerését jelenti. Kivánom mindazoknak, akik erre a kiállitásra eljönnek, teljék igazi örömük, ennek a népi kultúrának megismerésében.

- Köszönöm szépen. Ha jól emlékezem nem először van itt Budapesten a Berlini Egyiptomi Múzeum anyaga. Ugye?

- Jól emlékszik. 1963-ban rendeztem az első Berlini Egyiptomi Kiállitást az jóval kisebb anyag volt, most gazdagabb és változatosabb anyagban gyönyörködhetnek a látogatók.

Varga Dezső a képrestaurátor

- Nincs. mese. Az a rosszabb, ha majd a későbbi korok müélvezői vagy restaurátorai tesznek panaszt elődei munkájára. Ez adja e szakma felelősségét. Igazolja ezt a főiskola tanára is Varga Dezső, a képreparátor. Amikor egy ilyen nagy, összeszakadozott és elkopott képnek nekikezd vagy elébe áll, akkor mit érze, mint egy várépitő vagy egy harangépitő?

- Hát minden esetre félelmet érzek. Azért, hogy egyáltalán meg tudok-e birkózni a feladattal.

- Voltak kudarc élményei?

- Igen. Szerencsére ezek olyanok voltak, hogy nem a mütárgy rovására történtek. Azt nem mondhatom el, mint az egyik nagyon humoros bejegyzés, egyik múzeum leltárkönyvében olvastam, hogy a mütárgy restaurálás közben mesemmisült.

- Ön a főiskola egy intézetének az igazgatója. Ezt pedig ugy hivják, hogy Restaurátor és Konzervátorképző. Szóval akkor ez két szakma?

- Nézze! Talán nem is helyes az intézetnek az elnevezése, hiszen a restaurálás és a konzerválás tulajdonképpen egy fogalom, illetve a restaurálás fogalmába tartozik a konzerválás is. Konzerváló képzés nincs.

- És nem is kell?

- Hu, de nehéz problémát emlitett. Emiatt fő a fejünk most. Tudniillik felmerült az a kérdés is, hogy lehet-e középszinten restaurátorokat képezni. Az én meggyőződésem az, hogy a folyamatokat nem lehet szétválasztani.

- Mit csinálna az, aki ahogy mondja ön, középszinten, csak az olcsóbb képeket hozná rendbe vagy a nem müvészi igényü vállalkozásokat vagy mi lenne?

- Nem tudom elképzelni, hogy mi csinálna. Én a magam részéről teljes mértékben az ilyen fajta elképzelések ellen vagyok. Kicsit divatos szakma is lett tulajdonképpen a restaurátor szak. Ez már abból is kitünik, hogy a főiskolára legalább husszoros jelentkezés van. Talán nem is kivánatos, hogy gyorsan fölfejlesszük ezt a képzést, hiszen még elvi problémák is fölmerülnek. Tudomásul kell vennünk azt a tényt, hogy tulaj-

1983 IX.10. Kossuth 11.00 /-Vné-/
Repetátorok

donképpen egy mütárgy dokumentum. Hiteles dokumentum minden később beavatkozás, a mütárgy életébe történő minden szándékolt vagy szándékolatlan természetes vagy nem természetes beavatkozás, ezt a hitelességet rontja. A restaurátornak is az a nagy dilemmája és problémája, hogy meddig mehet el a beavatkozásban. És sajnos a ma restaurátorának a munkájának a 80 %-a abban merül ki, hogy a korábbi beavatkozásokat meg nem történtté tegye.

- Hadd legyek szemtelen!

- Tessék.

- Nem szeretnék. Szóval amit most kérdezek, az végül is nem szemtelenség csak egy ilyen furcsa érdeklődés. Egyesek azt mondják, hogy azért lesz valaki fordító, mert nincs elég saját gondolata, ezért nagyon szépen átülteti a másét más nyelvekre. Vajon azért lesz valaki restaurátor, mert maga nem válhatott olyan festővé, amilyenné szeretett volna?

- Egy müvész restaurátornak valóban nem az a feladata, hogy uj müveket hozzon létre, de munkáját mindenképpen müvészi szinvonalon kell végeznie. Ha én most festeni próbálnék, nem lennék más, mint talán egy úgynevezett vasárnapi festő. De a restaurálási munkához is egész ember szükséges.

/Zene/

Miért hosszú az út a mintadarabtól a sorozatig

Gépiparunk műszaki fejlesztésére sokáig nem fordítottunk elég gondot. Lemaradásunk céltudatos felszámolásához az utóbbi két-három évben kezdtünk hozzá. Azóta *több területen sikerült felzárkóznunk*, s tartjuk a lépést a világszerte meggyorsult technikai fejlődéssel.

Elsősorban a *gyártmányfejlesztésnél* értünk el jó eredményeket. A gépek, berendezések, műszerek tekintetében megalapoztuk a lehetőségét, hogy világviszonylatban rövidesen az élvonalba kerülhessünk.

Amikor az új gyártmány már korszerűtlen

Nagyot fejlődött a *szerszámgépipar*, ahol az utóbbi időben a legújabb műszaki követelményeknek megfelelő *gépcsaládokat* alakítottak ki. A *híradástechnikában* befejezték a *crossbar automata telefonközponthoz* tartozó kapcsológép új változatát, mely az eddiginél sokkal alkalmasabb nagytömegű gyártásra, karbantartása egyszerűbb, előállítási költsége alacsonyabb. Elkészültek a *személyszállító és tolóhajók távvezérlő berendezéseinek tervei* is. A *Gheorghiu-Dej Hajógyárban* befejezéshez közeledik az 1500 tonnás tengerjáró tervezése, melyekből a későbbiekben egész sorozatot exportálnak Indonéziába.

Az eredmények számottevők, kifogásolni való azonban jócskán akad a kohó- és gépipar gyártmányfejlesztési tevékenységében. *Csergő János* miniszter — amikor a *Magyar Sajtó Házában* beszélgetett az újságírókkal —, egyik legfőbb fogyatékosságként említette, hogy jó néhány gyártmánynál *nagyon hosszú az átfutási idő. Sokszor évek telnek el, míg az első kísérleti mintapéldány eljut a sorozatgyártásig.*

Ez a gyakorlat kárt okoz az országnak, mert nehezíti helyzetünket a világpiacon folyó versenyben. *Előfordul, hogy mire az új termék kikerül a gyárból, már »korszerűtlenné« válik, s szinte máris hozzá lehet kezdeni tökéletesítéséhez.*

Felelősség és anyagi érdekeltség

Az átfutási idő nem kis részben azért hosszú, mert több vállalatnál az a szemlélet uralkodik, hogy első a napi termeléssel kapcsolatos munka és a műszaki fejlesztéssel *csak »szabad idejükben«* foglalkoznak. Jónéhány helyen a mérnökök munkaidejük jelentős részét a termelés *szervezésére* fordítják, s alig jut idejük a gyártmányfejlesztésre és a technológiai eljárások tökéletesítésére.

Az elmondottak nem csupán nemtörődömséggel magyarázhatók. A gyorsabb gyártmányfejlesztés legfőbb akadálya, hogy az *anyagi érdekeltség* több vonatkozásban *ellenkező irányba* ösztönzi a vállalatokat.

Jellemző rá, hogy a prototípus elkészítéséig viszonylag zökkenőmentes az út — a huzavona legtöbbször a sorozatgyártásnál kezdődik.

Az 1959-ben életbe lépett rendelet *a műszaki fejlesztési alap képzéséről és felhasználásáról* ugyanis lehetővé teszi, hogy *az új gyártmányok kísérletezésével kapcsolatos költségeket a műszaki fejlesztési alap terhére számolják el*, s így ez *nem* befolyásolja az üzemi eredményt, a dolgozók nyereségrészesedését.

A sorozatgyártás megkezdése után azonban változik a helyzet. *Az esetleges sikertelenségnek ekkor már a vállalat látja kárát.* A termelés átszervezésével, a technológiai módosításokkal, a felszerszámozással járó költségeket már *a gyártó üzemnek kell fedeznie*, s ezért előfordul, hogy az újjal járó nehézség, kockázat és felelősség miatt, *mondvacsinált kifogásokkal húzzák, halasztják a gyártás elkezdését és szívesebben foglalkoznak a már begyakorolt régi gyártmányokkal.*

Legyen olcsóbb, ami elavult

Jó dolog, hogy az Árhivatal 1957-es rendelkezésének megfelelően az *új* gyártmányok árának megállapításánál a tervezett önköltséghez *a vállalat átlagos nyereségének megfelelő hasznot* — indokolt esetben ennél magasabbat is — *lehet hozzászámítani.* A gyakorlat azonban azt bizonyítja, hogy ez csak részben segít a probléma megoldásában és a rendelkezés további finomításra szorul.

Célszerűnek látszik egy olyan intézkedés, mely — elavultságuknak megfelelően — évről évre csökkentené a korszerűtlenné vált gyártmányok árát.

Az ilyen árpolitika serkentően hatna az üzemekre. Ily módon *a korszerűtlen gyártmányok után kevesebb hasznot érhetnének el és a régihez való ragaszkodás egyben a kollektíva egészét érintő nyereségrészesedés csökkentését is eredményezné.*

Mivel a fent vázolt hibák javarésze az *anyagi ösztönzési rendszer tökéletlenségéből* adódik, helyes lenne, ha az illetékes szervek — a VII. pártkongresszus határozatának megfelelően — *»a gazdasági építés egyetlen területén sem tévesztenék szem elől a személyes érdekeltség alapvető fontosságát, a társadalom érdekét szolgáló egyéni anyagi ösztönzés folytonos tökéletesítését«* — és ezt figyelembe vennék az elavuló gyártmányok árazásánál is.

Macsári Károly

A fővárosi képviselők munkáját tárgyalta meg a budapesti párt végrehajtó bizottság

A budapesti párt végrehajtó bizottság hétfőn megtárgyalta a budapesti képviselők munkáját. A napirend előadója *Galló Ernő*, az országgyűlési képviselők budapesti csoportjának titkára volt, a vitában meghívottként részt vett *Vass Istvánné*, az országgyűlés alelnöke. *Pongrácz Kálmán*, az országgyűlési képviselők budapesti csoportjának elnöke, *Schütz Árpád*, a Hazafias Népfront budapesti bizottságának titkára. (MTI)

A Délmagyarország jubileumi ünnepsége Szegeden

A Szegeden megjelenő Délmagyarország című napilap ötvenéves jubileumáról vasárnap díszünnepségen emlékeztek meg a Szegedi Nemzeti Színházban.

Az ünnepségen igen nagy számban vettek részt a lap olvasói. Ott voltak a lap munkatársai, előállítói, s a régi munkatársak közül is számosan. Megjelent *Nemes Dezső*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, *Szirmai István*, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja, a Központi Bizottság titkára, *Darvasi István*, a Központi Bizottság osztályvezetőhelyettese, *Naményi Géza*, a kormány Tájékoztatási Hivatalának vezetője, *Siklósi Norbert*, a MUOSZ főtitkára. Részt vettek a megye és a város vezetői, valamint a budapesti diplomáciai képviseletek számos tagja. Lengyelországból a Lodzban megjelenő *Glos Robotniczy*, az NDK-ból a Karl Marx-Stadtban megjelenő *Volksstimme* című lap küldötte el képviselőjét.

A jubileumi ünnepséget *Siklós János*, a Csongrád megyei pártbizottság titkára nyitotta meg, majd *Szirmai István* tolmácsolta az MSZMP Központi Bizottságának üdvözletét a lap olvasóinak, munkatársainak, szerkesztőinek.

Vasárnap délben a szegedi Móra Ferenc Múzeumban *Siklósi Norbert*, a MUOSZ főtitkára sajtótörténeti kiállítást nyitott meg, amely gazdag anyaggal szemlélteti a Délmagyarország félévszázados múltjának hagyományait. *(MTI)*

JOGI tanácsadó

Szülési szabadság betegség esetén

Szabó Jánosné budapesti olvasónk arra kér választ, hogy helyesen járt-e el a vállalati kifizetőhely, amikor csak hat heti szülési szabadságot adott ki, pedig koraszülése volt, betegállományi időben.

A kifizetőhely helyesen járt el. Mivel a szülés előtti hat hétben betegállományban volt, a szülést követően csupán hat hétig jogosult a gyermekágyi segélyezésre. A szülés előtti hat hétre kapott táppénz összegét azonban ki kell egészíteni a terhességi segély összegére, tehát száz százalékra. Ugyanis a rendelkezések értelmében a három hónapi szülési szabadságot csak akkor lehet egyben a szülés után kivenni, ha azt az orvos javasolja. Márpedig szülés előtti betegség esetén az orvos ilyen javaslatot nem tehet.

A dolgozó felmondása

Sipos Endre budapesti olvasónk az iránt érdeklődik, hogy ha vállalatának felmond, mert máshová akar menni dolgozni, akkor kötelesek-e a hozzájárulást megadni, vagy pedig beírhatják munkakönyvébe az »önkényesen kilépett« bejegyzést.

A Munka Törvénykönyve 30. § f) pontja módot ad arra, hogy a dolgozó különböző személyi körülményeire tekintettel, vállalatának felmondjon. Ilyen esetben kilépni azonban csak az igazgató hozzájárulásával lehet. Ha az igazgató a felmondás kézhezvételétől számított 8 napon belül írásban nem nyilatkozik a hozzájárulás megadásáról, akkor azt megadottnak kell tekinteni. Ha az igazgató a hozzájárulást megtagadja, akkor a dolgozó az egyeztető bizottsághoz fordulhat panasszal, és csak akkor léphet ki, ha jogerős egyeztető bizottsági határozat kötelezi az igazgatót a hozzájárulás megadására. Ellenkező esetben önkényes kilépőnek számít és ilyen bejegyzést eszközölhetnek munkakönyvébe.

Ki javítja a vízvezetéket?

Jeszenői István budapesti olvasónk azt kérdi, hogy a falon kívüli vízvezetéklefolyó javítása kit terhel, ha az a klóros víz következtében ment tönkre.

A falon kívüli berendezési tárgyak javítása a bérlőt terheli általában. A lakásrendelet azonban kimondja, hogy a bérbeadót terheli a lakás tartozékainak és felszerelésének pótlása, ha annak szükségessége a bérlő hibáján kívül — gondos használat mellett — a természetes elhasználódás következtében állott elő.

A gépkocsivezető túlórája

Erős György dorogi olvasónk arra kér választ, hogy a gépkocsivezetőt mikor illeti meg túlóradíj és milyen pótlékkal.

A Munka Törvénykönyve végrehajtási rendelet 127. § (1) bekezdés c) pontja értelmében a gépkocsivezetőnek havi 250 és 300 óra között teljesített túlórákért pótlék nélküli munkabér jár. A 300 óra felett végzett munkáért a túlórákat 50 százalékos pótlékkal kell elszámolni az említett rendelet 128. § (3) bekezdése értelmében.

A szülői nyugdíjról

Özv. Dunkel Albertné budapesti olvasónk az iránt érdeklődik, hogy a szülőnek, az őt eltartó gyermek halála után, jár-e nyugdíj.

A nyugdíjtörvény intézkedik a szülők és a nagyszülők nyugellátásáról. Eszerint, ha az eltartó gyermek vagy unoka meghal a rokkantsági nyugdíjhoz szükséges szolgálati idő megszerzése után, vagy üzemi baleset, illetőleg foglalkozási betegség következtében, továbbá a meghalt nyugdíjas szülőjének, valamint nagyszülőjének szülői nyugdíj jár abban az esetben, ha őt a dolgozó vagy nyugdíjas halálát megelőzően egy éven át egészen vagy túlnyomó részben eltartotta és tartásra köteles, s képes hozzátartozója nincsen.

Magyar írók Romániában

A Román Írószövetség meghívására hétfőn délután Bukarestbe utazott a Magyar Írók Szövetségének négytagú küldöttsége *Földeák János* vezetésével. A küldöttség tagjai: *Fodor József* Kossuth-díjas, *Tatai Sándor* és *Mátyás Ferenc József Attila*-díjas írók.

Iskolaorvosok nagygyűlése

Az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének iskolaorvosi szakcsoportja háromnapos nagygyűlést rendez. A nagygyűlést szerdán délelőtt a Semmelweis-teremben dr. *Simonovits István*, az egészségügyi miniszter első helyettese nyitja meg.

Előfizetőink figyelmébe

A Posta előfizetőink részére nyaralásuk idején díjmentesen az üdülési címre kézbesíti a Népszavát, ha elutazásuk előtt legalább 6 nappal a hírlapkézbesítőnél, vagy az illetékes postahivatalnál telefonon, illetőleg írásban közlik új címüket és a nyaralás időtartamát.

A címváltozást a következő postahivataloknál lehet bejelenteni: I., II., XII. kerületben: Bp. 114 (151–427), III. kerületben: Bp. 3. (162–903), Csillaghegyen: (351–726), IV. kerületben: Újpest 1. (292–663), V., VI., XIII. kerületben: Bp. 62. (111–660), VII., VIII., IX., XIV. kerületben: Bp. 70. (428–118), X. kerületben: Bp. 10. (149–000), XI. kerületben: Bp. 112. (268–960), XV. kerületben: Rákospalota 1. (493–199), XVI. kerületben: Cinkota (237–915), Rákosszentmihály 1. (296–067), Mátyásföld (290–992), Sashalom: (290–504), XVII. kerületben: Rákosliget (341–500/43. mellék), XVIII. kerületben: Pestlőrinc 1. (332–355), Pestimre (332–300), XIX. kerületben: Kispest 1. (346–400), XX. kerületben: Pesterzsébet (344–797), Soroksár (345–500), XXI. kerületben: Csepel 1. (345–100), XXII. kerületben: Budafok 1. (263–650), Nagytétény: (369–651).

Vidéki előfizetőink címváltozásaikat az ottani illetékes postahivatalnál vagy a hírlapkézbesítőnél jelentsék be.

A KÖNYVHÉT KÖNYVEI

Szabó Magda: Disznótor

Már túl vagyunk az első meglepetésen: tudjuk, Szabó Magda nemcsak tehetséges, remek formaérzékkel rendelkező, a lélek hangulataira érzékeny költőnő, hanem prózában is tehetséggel alkotó írónő.

Új könyvét, a Disznótort olvasva, ugyanaz a szerkesztési biztonság kap meg, amelyet előző könyveiben, elsősorban a Freskóban és az Őzben már tapasztaltunk. De míg az Őzben némi zavart keltett bennünk a bonyolult kompozícióból enyhén kiérződő szándékosság, a Disznótorban főleg a Freskóra emlékeztető regényépítkezés letisztultabb művészi megoldásának örvendezhetünk.

A regény színpadi változatával ez idényben volt alkalmunk találkozni. A darabban nem eléggé sikerült a regényből megfelelő sűrítéssel kivonni a drámai alapkonfliktus körül bonyolódó cselekményt. Természetesen másképpen hat ez az epikai előadás nyelvén. A szegény iparoscsaládból származó néptanító s az elszegényedett dzsentri lány közti több évtizedes érzelmi, indulati háborgás itt teljes lélektani indoklást kap és a konfliktust lezáró dráma magától értetődően következik be.

A szereplők különálló és egymást kiegészítő belső monológjai lehetőséget adnak az írónőnek az emberi magatartások olyan belső indítékainak felvillantására, melyek más ábrázolási keretek között rejtve maradnának. Ugyanakkor vibráló feszültséget támaszt az időrendiség váltakozása: miközben a napjainkban folyó cselekmény előre lép valamit, jártunk egyet a múltban is, mely a jelen alakulását határozza meg.

Szabó Magda mély belső, pszichológiai ábrázolással igyekszik egy házasságon belül bemutatni: miként ütközik össze kétféle társadalmi morál. És ebben az összeütközésben a régi világ erkölcsei szerint »tisztességes« dzsentrivadék bukása egyben egy lejárt életforma, letűnőben levő magatartás lelepleződését is jelenti. *(Szépirodalmi.)*

(szombathelyi)

Balázs Béla, Petőfi, József Attila, Eluard

Az idei ünnepi könyvhéten a *Helikon Kiadó* négy különlegesen szép kiadvánnyal örvendezteti meg a könyvgyűjtők, könyvbarátok sok százezres táborát. *Kass János* grafikusművész újszerű illusztrációival. *Bóka László* utószavával jelenik meg *Balázs Béla »A kékszakállú herceg vára«* című egyfelvonásos drámája, amely *Bartók Bélát* világhírű operájának komponálására inspirálta. Bartók zenéjének megfelelő vonatkozásait a szöveg közé illesztett kottamellékletek képviselik a finomművű kötetben.

A Helikon Klasszikusok sorozatban jelenik meg *Petőfi Sándor összes* költeményeinek díszkiadása, bibliapapíron, *Pándi Pál* tanulmányával. A kötet magában foglalja az 1951. évi kritikai kiadás óta előkerült verseket is.

A népszerű liliput-sorozatban lát napvilágot *József Attila »Külvárosi éj«* című verskötete, amely a nagy proletárköltőnek a külvárosról, a »város peremén« élő munkásokról szóló kilenc költeményét — közöttük az »Anyám«, a »Hazám«, a »Munkások« és a »Város peremén« című verseket — tartalmazza. A kötetet *Szántó Piroska* művészi rajzai illusztrálják.

A Helikon Könyvkiadó reprezentatív kötetben jelenteti meg az idei könyvhétre *Paul Eluard*, a nagy francia kommunista költő és békeharcos verseit, *Illyés Gyula, Rónai György* és *Somlyó György* fordításában. A könyv bevezető tanulmányát *Aragon* írta, az utószó pedig *Illyés Gyula* munkája. A szép kiállítású könyv rajzait *Picasso* és *Matisse* készítették. A Helikon Kiadó könyvheti újdonságai bizonyára a díszhelyre kerülnek majd a szép könyvek barátainak könyvespolcain.

(garai)

Bányaszerencsétlenség Csehszlovákiában

Vasárnap az *ostravai Hlubina bányában* eddig ismeretlen okból *metángáz-robbanás* történt, amely *54 bányász halálát* okozta. A mentőcsapatok azonnal megkezdték a mentési munkálatokat, közlésük szerint *további életveszély nem fenyeget.*

A Csehszlovák Kommunista Párt, a kormány, a szakszervezeti tanács felelős képviselői vasárnap reggel a szerencsétlenség színhelyére siettek. Azonnali intézkedéseket hoztak a szerencsétlenül járt bányászok családjának megsegítésére.

A robbanás okának *kivizsgálására* külön bizottságot jelöltek ki. (MTI)

Szovjet pártfőiskolai küldöttség érkezett

Hétfőn Budapestre érkezett a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottsága pártfőiskolájának küldöttsége. A delegáció vezetője *N. R. Mitronov*, az SZKP pártfőiskolájának rektora. A vendégek fogadására a Ferihegyi repülőtéren megjelent *Szirmai István*, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, a Politikai Bizottság póttagja, *Sándor József*, a Központi Bizottság osztályvezetője, *Hollai Imre*, a Központi Bizottság külügyi osztályának vezetője és *Kassai Géza*, az MSZMP Központi Bizottsága pártfőiskolájának igazgatója.

Az egyéniség

(Küchler Vilmos rajza)

Bus Balambér, az érdemtelenségben megőszült bürokrata, ez idő szerint a Halszálkaminősítő Intézet főszabványosítója, senkivel sem barátkozott a kedves balatoni üdülőhelyen. Előkelő magányába zárkózva, napestig keresztrejtvényeken rágódott a társalgó egy zugában és ha szóltak hozzá, kimért válasszal érzékeltette, hogy nem óhajt »vegyülni«. Irtózom a tapintatlanságtól, de egy napon mégis Bus Balambér nyakába varrtam magam. Egész életemben szenvedélyesen gyűjtöttem az emberszabású csodabogarakat, gondoltam, ezt a ritka példányt igazán nem hagyhatom ki. Megkérdeztem, mivel foglalkozik, amikor éppen nem főszabványosít? Meglepő választ adott:

— Passzionátus madáridomár vagyok.

— Micsoda, kérem?

— Mondom, madáridomár.

Eszembe jutott, hogy az ilyeneket nem tanácsos ingerelni, ezért megértően bólogattam.

— Áhá!... Csicseregni tanítja a madarakat.

— Ellenkezőleg! Leszoktatom őket!

— Áhá, áhá!... És vajh, miért?

— Zavar a madárhang... Majdnem annyira, mint az emberi beszéd...

A finom célzást elengedtem a fülem mellett és megkérdeztem, hogy mióta üdül itt? Ismét meglepő választ adott:

— Nem üdülök.

— Hát mit csinál?

— Vagyok.

— Na igen, ön van. De üdülőben van. És üdülőben általában üdülni szoktak.

— A tömegek!

— Értem! Ön pedig egyéniség, igaz?

Halvány mosoly derengett Bus Balambér fakó orcáján:

— Valóban uram, büszkén vallom magam egyéniségnek.

— De azért bizonyára ön is rajong a Balatonért.

— Miért rajonganék?... Ő se rajong értem.

Már majdnem kikottyantottam, hogy ezt meg tudom érteni a Balaton részéről, de meggondoltam. Hiszen kíméletesen kell vele bánni. Cigarettával kínáltam. Undorral visszautasította. Uzsonnaidő lévén, megkínáltam egy kis hazai kolbásszal. Megvetéssel háritotta el:

— Még a gondolatától is émelygek!

— Savtúltengése van?

— Magasfokú kultúrigényem van! Az evés ősemberi csökevény, amit emelkedett szellemű egyéniség a létfenntartáshoz szükséges minimumra csökkent. Megkínáltam kisüstivel. Irtózattal adott kosarat. Szerinte az ital csak a tömeglényeknek nyújt élvezetet, mert bódító hatása révén megszabadulnak az egyéniség érzetének súlyától. Felhivtam figyelmét, hogy a kertben lenge fürdőmezbe vetközött csinos nők röplabdáznak. Nem volt hajlandó odanézni. Meg is indokolta:

— Időnként magam se zárkózom el a női kecs és csin varázsa elől, de csak az ésszerűség határán belül, olyan helyen és időben, amely alkalmas a női bájak zavartalan kiértékelésére. Amikor például felkeresem arámat, a kulturális eszmecsere mellett mindig szentelek némi időt arra is, hogy női lényének üde kellemét néhány keresetlen szóval méltányoljam, anélkül azonban, hogy lelkesedésem az illem és a szemérmes tartózkodás mértékét túllépné!

— Uram, ez gyönyörű! Képzelem, hogy örül neki a kedves arája...

— Ne feledje, hogy a féktelen szenvedély és a női kecs iránti túlzott hevület a primitív őslényekben is megvolt. Márpedig, ami jó lehetett az ősembernek, az nem felelhet meg a kultúrlénynek.

— Nono!... Azért a régiek is tudták, hogy mi a jó...

Kicsinylően legyintett:

— Ez a tömeg szemlélete. Én, uram, egyéniség vagyok és távol tartom magam a tömegszenvedélyektől. Szigorúan szabályozott józan önmérséklettel élek. És tudja miért, uram?

— Vajh miért?

— Mert sokáig akarok élni!

— Bocsásson meg, de ezt nem értem...

— Mit nem ért?

— Ha nem eszik, nem iszik, nem dohányzik, nem szereti az embereket és nem lelkesedik a női kecsért, akkor mi a fenének akar sokáig élni?...

Király Dezső

Miért hosszú az út a mintadarabtól a sorozatig

(Riport a 2. oldalon)

*

Újabb gyógyüdülők a bányászbetegségek gyógyítására

(Riport a 8. oldalon)

*

Ma: Jogi tanácsadó

(A 2. oldalon)

Világ proletárjai egyesüljetek!

NÉPSZAVA

A MAGYAR SZAKSZERVEZETEK KÖZPONTI LAPJA

88. ÉVFOLYAM, 122. SZÁM ÁRA 60 FILLÉR 1960. MÁJUS 24, KEDD

A szovjet kormány az agresszív betörések teljes és végleges megszüntetését, egyértelmű és nyilvános elítélését követeli

Gromiko beszédet mondott a Biztonsági Tanács ülésén és beterjesztette a szovjet határozati javaslatot

Hétfőn, magyar idő szerint 20,07 órakor megnyílt a Biztonsági Tanács ülése, hogy a Szovjetunió kormányának felkérésére megvitassa a május elsejei amerikai provokációs kémrepülést.

A Biztonsági Tanács ülését *Sir Claude Corea*, Ceylon küldötte, a tanács e havi elnöke nyitotta meg.

Corea megnyitó beszédében hangsúlyozta, a tanács kötelessége, hogy teljes alapossággal megvizsgálja a Szovjetunió kormánya által előterjesztett ügyet. Ugyanakkor »mérsékletre« intette a tanács tagjait az amerikai kémrepülés megvitatásánál. A ceyloni küldött azt állította, hogy a párizsi csúcsértekezlet meghiúsulása megnehezítette a Biztonsági Tanács feladatát, majd sürgette, hogy a nagyhatalmak mielőbb folytassák tárgyalásaikat »a jóakarat megújult szellemében«.

Ezután *Cabot Lodge*, az amerikai ENSZ-küldöttség vezetője szólalt fel. Az amerikai küldött hidegháborús szólamokat hangoztatva, megpróbálta a Szovjetunióra hárítani a felelősséget a párizsi csúcsértekezlet meghiúsulásáért. Az amerikai kémrepülés ügyével foglalkozva Lodge kijelentette, hogy »nem ellenzi« a kérdés napirendre tűzését és hangoztatta: »reméli, hogy a vita konsruktív eredményeket hoz«.

A Biztonsági Tanács ezután vita nélkül napirendre tűzte a

(Folytatás az 5. oldalon)

ITT AZ ÚJ ÜDÜLÉSI IDÉNY. Megkezdődött a SZOT-üdültetés Balatonfüreden. Délután a mólón

(MTI Foto — Bojár Sándor felvétele)

Dr. Münnich Ferenc és Dobi István fogadta a szovjet nagykövetet

Dr. Münnich Ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke búcsúlátogatáson fogadta *Ty. F. Stikovot*, a Szovjetunió magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét.

Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke búcsúlátogatáson fogadta *Ty. F. Stikovot*, a Szovjetunió magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, Magyarországról történő végleges elutazása alkalmából. *(MTI)*

Jelentős ipari és szociális beruházások valósultak meg az év első hónapjaiban

A *Központi Statisztikai Hivataltól* kapott tájékoztatás szerint az év első hónapjaiban több jelentős beruházás valósult meg.

A *Csepel Vas- és Fémművek* új üzemrésszel, a nehézfém-formaöntödével gazdagodott, ahol bronz- és rézalkatrészeket, csapágyakat, hajócsavarokat gyártanak. A *Lenin Kohászati Művekben* a fiatalok közreműködésével 22,3 millió forintos költséggel befejezték a homokelőkészítőmű építését. A *tatabányai tizenkettes aknában* 11 millió forintos beruházással különleges gépházat helyeztek üzembe, amely naponta 80 vagon szén felszínre szállítását teszi lehetővé. Elkészült a *Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Gépgyár* festőcsarnoka, a *Nagylaki Kenderfonógyárban* viszont kazánházat adtak át, amely megoldja az üzem energiaellátását.

A szociális beruházások közül különösen említésre méltók a korszerű, új munkásszállók, legényszállások. Az építőipari dolgozók részére a *Mogyoródi úton* és a *Könyves Kálmán körúton* korszerűen berendezett háromemeletes szállások épültek.

Négyszázötven személyes korszerű munkásszállodát adtak át *Sztálinvárosban. Várpalotán* most épült fel a negyedik 100 személyes legényszálló.

Az év első hónapjaiban tovább fejlődött a *fóti Gyermekváros* is. Legfontosabb új létesítményük *a 43 ágyas egészségház*, amelyet a *Német Demokratikus Köztársaság által ajándékozott röntgennel és fogászati berendezéssel is felszerelték.*

Három napja pusztít a földrengés Chilében

Négyszáz halott, több ezer sebesült, rombadőlt városok, felbecsülhetetlen anyagi kár

Csaknem 400 halott, többezer sebesült, ötvenezret is meghaladó hajléktalan, félig rombadőlt városok, használhatatlanná vált kikötők, felbecsülhetetlen anyagi károk — ez a Chilét harmadik napja sújtó elemi csapások ideiglenes mérlege.

Hétfőn — immár harmadik napja — *újabb földrengések pusztítottak Chilében.* A helyzet súlyosságát csak fokozza, hogy *több helyen hatalmas tüzek tombolnak, az Andesekben néhány tűzhányó működésbe lépett, a több mint 2000 méter magas Shohsuecóról például lávafolyam ömlik a völgyek felé, a mentési munkálatokat pedig heves trópusi esőzések hátráltatják.*

Újabb heves földlökéseket jelentettek hétfőn *Chiloé-szigetéről* is. *Ancudban a lakóházak 60 százaléka rombadőlt.*

Castróban, amely vasárnap részben rombadőlt, hétfőn hatalmas tüzek pusztítottak. A tűzoltók vízhiány miatt robbantásokkal igyekeznek gátat vetni a tűzvésznek.

A chilei belügyminisztérium közleménye szerint *a földrengés és a szökőár mintegy 750 kilométeres partmenti szakaszt sújtott. Az elemi csapások által érintett területek lakossága meghaladja a másfél milliót.*

Tudósok véleménye szerint a földrengés epicentruma *Osorno tartománytól mintegy 300 kilométerre, a Csendes-óceán mélyén volt.*

A Magyar Vöröskereszt távíratban tolmácsolta mély együttérzését és őszinte részvétét a Chilei Vöröskeresztnek a súlyos földrengés alkalmából.

Argentínában, az Andeseken keresztül húzódó chilei határ közelében *földrengés pusztította el a Nahuel Huapitó partján levő San Carlos de Bariloche kikötőt. Földrengéseket jelentettek Argentína más nyugati vidékeiről is.*

Hétfőn heves szökőár pusztított a Hawai-szigeteken is.

A szigeteken végigsöpört szökőárnak *16 halálos áldozata* van.

Helyes intézkedésekkel évi 8—10 százalékos termelékenység növekedést is el lehet érni

Technikai konferencia a Lenin Kohászati Művekben

A Lenin Kohászati Művek dolgozói hétfőn technikai konferenciát tartottak, amelyen a gyár mintegy nyolcszáz dolgozója vett részt.

Valkó Márton gyárigazgató elmondotta, hogy a diósgyőri kohászok az év első három hónapjában 16 százalékkal többet termeltek, mint az előző év hasonló időszakában. *A szocialista brigád címért ma már csaknem 400 munkacsapat vetélkedik.* Hiányosságként említette a műszaki fejlesztésnél tapasztalható elmaradást, jóllehet a fejlődésnek az anyagszállításban, a termelőberendezések gépi kiszolgálásánál és számos más területen tág lehetősége van a gyárban. A tapasztalatok azt bizonyítják — mondotta —, hogy *helyes intézkedésekkel évente 8—10 százalékos termelékenység-növekedést is el lehet érni.*

A beszámoló után a konferencia részvevői *szakmai csoportosításban* tizenöt helyen beszélték meg az üzemek előtt álló feladatokat. *(MTI)*

Rekordforgalom a Budapesti Ipari Vásáron:

Eddig 350 000 látogató

Új típusú gépkocsik — Automatikus mosógépek és tűzhelyek Gyufadoboz nagyságú fényképezőgép

Rekord, rekord, rekord!

A vásár, a vendéglők, no meg a közlekedés vasárnap olyan rekordforgalmat bonyolítottak le, amelyre a legöregebb vásári »rókák« sem emlékeznek. A nyitástól, reggel 10 órától a késő esti órákig minden pavilon zsúfolásig megtelt nézőkkel, s a vendéglőkben bizony sokszor órákig kellett várni egy szabad helyre. *Csaknem kétmillió forintot költöttek evésre a látogatók:* a halászléből és a résztelt májból fogyott a legtöbb. A vásárt körülvevő utakon és a Dózsa György úton *százával parkíroztak az autók és a különautóbuszok. Ezen a napon 162 000 látogatója volt a vásárnak!*

15 000 szakember és kereskedő látogatta meg a vásárt hétfőn délelőtt

A nemzetközi szokásoknak megfelelően, az idén először *kereskedői és szakmai napokat is rendeznek a BIV-en.* Hétfőn a délelőtti órákban a szakembereké, kereskedőké volt a vásár. A tudományos egyesületek *tízezer kutatót, munkást, mérnököt hívtak meg*, s a kereskedelmi vállalatok mintegy *ötezer képviselője ismerkedett a hazai és külföldi kiállítók árucikkeivel ezen a délelőttön.* A Könnyűipari Minisztérium a vidéki gyárak igazgatóit látta vendégül. A nehézipari, kohó- és gépipari, élelmiszeripari szakemberek százai is kint voltak a vásáron. Egy-egy gép körül sokszor órákig vitatkoztak, s gyakran lehetett hallani itt is, ott is: *»Kitűnő ez az új gép, mi is vásárolunk belőle.«*

A csehszlovák pavilonban hétfőn délelőtt *Václav Lauda* igazgató tartott sajtótájékoztatót. Az érdekes csehszlovák kiállítás szenzációi *a legújabb automatikus és félautomatikus gépek.* A csehszlovák járműipar ismét kitett magáért. *A legkisebb robogó, a Jawa—555-ös 100 kilométerenként 1,8 liter benzint fogyaszt.* Az új Skoda gépkocsik iránt máris nagy az érdeklődés: *a Skoda Feliciából és Octaviából a vásáron megkötött szerződés értelmében Magyarország nagyobb tételt vásárol. A Mikroma II. miniatür automatikus fényképezőgép is nagy tetszést arat. A gép alig nagyobb egy gyufásdoboznál. Egy töltéssel 50 felvétel készítésére alkalmas.*

A csehszlovák háztartási kisgépek jelentősen megkönnyítik a háziasszonyok »második műszakját«. Az automatikus mosógépek három és fél kiló ruhát mosnak egyszerre. Az automatikus tűzhelyek tetszés szerint, *55—330 C fok közötti hőmérsékleten főzik meg az ételt.*

Bárpult, mosdó — az autóbuszon

340 kisipari szövetkezet vonult fel termékeivel az idei BIV-re. A nők elsősorban az újvonalú, rendkívül ízléses, tetszetős cipőket csodálják meg. De nemcsak itthon van sikere a magyar cipőknek, hanem külföldön is.

A világhírű autógyárosok, külföldi szakemberek is elismeréssel nyilatkoznak *a magyar járműipari kiállításról. Az Ikarus, a Csepel Autógyár, a Vörös Csillag Traktorgyár dolgozói* valóban kitettek magukért. Az *Ikarus—33-as*, amely már 80 000 kilométeres próbaúton állt helyt, nemzetközi versenyeken talán elnyerné a *»legszebb autóbusz«* címet is. A farmotoros, 33 személyes buszba dönthető repülőüléseket építettek be. Az Ikarus—55-ös távolsági utazásokra készül. Az utóbusz hátsó részében *hűtőt, bárpultot helyeztek el* és az utasok rendelkezésére áll egy kényelmes mosdó is. Az ilyen típusú autóbuszokból a Szovjetunió 1961-re már 100 darabot rendelt. *A Csepel Autógyár új műhelykocsit mutat be, amelybe esztergapadot, gázhegesztőt, fúrógépet, akkumulátortöltőt, munkapadot, szerszámkészletet, kovácsüllőt, olajkályhát és egy négykilowattos áramfejlesztőt építettek be.*

1 400 000 forintos „vásárfia"

A külföldi érdeklődés is igen élénk a nemzetközi vásár iránt. A hivatalos tájékoztatás szerint eddig *500 külföldi szakember, kereskedelő kereste fel a BIV-et, amelynek hétfőn estig több mint 350 000 látogatója volt.*

A leggazdagabb »vásárfiát« a *Török család* vitte haza a BIV-ről. Az óbudai munkásházaspár délután 3 órakor az OTP-pavilonban vette fel az eddigi legnagyobb lottó-nyereményt, több mint egymillió-négyszázezer forintot. **M. T.**

*

Hétfő este *Jordan Dikanarov*, a bolgár nagykövetség kereskedelmi képviselője és *Vaszil Taskov*, a bolgár pavilon igazgatója meghívták gazdasági, kereskedelmi életünk több képviselőjét, a külföldi kiállítások vezetőit, hogy tekintsék meg Bulgária iparának bemutatóját. A fogadáson megjelent *Karádi Gyula*, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, *Droppa Gusztáv* miniszterhelyettes, a külkereskedelmi vállalatok vezetői és számos más meghívott. *Jordan Dikanarov* üdvözölte a vendégeket, majd beszámolt a bolgár népgazdaság fejlődéséről. *(MTI)*

Középkori kincsek modern megmentője

Az ajtóval szemben, a földön fekszik egy aranyangyal, fején glória. Az angyal mellett áll az íróasztal, rajta rádió, verseskötetek. A falon szentek óarany képei, mögöttük zúg a fel-alá járó étel-lift. Ebben a szobában van még a fekete függönnyel elkerített sötétkamra, egy hatalmas asztal, festékekkel és lombikokkal, könyvespolc, a könyvek előtt fél ezred éves, szúette famadonna és egy fehér kerámia jegesmackó. S hogy ki ne felejtsem: egy hajómodell, az egyik polcon, külön, hangsúlyozottan.

— Ilyennel szórakoztam gyerekkoromban — mondja a szoba lakója — ma már örülök, ha van időm elolvasni a külföldi szakirodalmat.

Varga Dezső, az Esztergomi Keresztény Múzeum restaurátora öt évvel ezelőtt került ide a Szépművészeti Múzeumból. Előtte negyven évig — senki nem gondozta a képeket. Azelőtt pedig egy levitézlett katonatiszt »restaurálta« a forintban szinte ki sem fejezhető értékű képeket; mindegyik hátára ráírta a nevét, hogy tudja az utókor, ki az, aki többet ártott, mint használt a műkincseknek.

A képek zöme a XIII—XV. századból való, magyar és olasz mesterek művei. Ebben az időben fára festették a képeket, s az évszázadok alatt annyi veszélynek kitett faanyagot — amelyre a háború után a beázott tetők alatt rácsorgott a víz, s a fűtetlen helyiségekben a levegő nedvesség-ingadozására a fa még inkább »ledobta magáról« a festéket, — megmenteni az enyészettől, nem könnyű, de nagyon hálás, s nagyon izgalmas feladat. Varga Dezső keze nyoma majd mind a 300 kiállított képen rajta van, s a raktárban további 800 várja, hogy a restaurátor-művész eltávolítsa róluk az évszázadok piszkát, jó és lelkiismeretlen restaurátorok átfestéseit, rámázolt, oda nem illő, stílusrontó színeit, formáit. Hetekig, hónapokig hajol egy-egy kép fölé, aggódó arccal lesi, előbukkan-e a középkori mester eredeti műve. Régi, talán soha véget nem érő vita a képzőművészek körében: mennyire szabad antik képeket kiegészíteni? Minden országban, minden művész műtermében más a gyakorlat. Varga Dezső azt vallja, hogy egy fejet pótolni — például — hamisítás, de egy drapériát megjavítani, úgy, hogy az teljes illúziót keltsen, szükséges és lehetséges. Könnyen eltávolítható festékeket használ — hátha jön egy kor, amely csupán az eredeti töredékre lesz kíváncsi... Semmit nem »fest át«, csak kiegészít, lakkal »mélyíti el« a színeket, s »antikol«, azaz óarany réteggel fedi az aranyozott részeket — hogy a mai néző a lehető legtöbb gyönyörűséget lelje a régi magyar és külföldi művészek — kicsit a restaurátor keze által is halhatatlanná tett — műveiben.

1876-ban alapították a múzeumot, amely 1952 óta, az akkor megalakult Balassi Bálint Múzeumhoz tartozik. Most készül arra a kiállításra, amelyen bemutatja, mennyit fejlődött, amióta az állam támogatja, segíti munkájában.

Vándor Györgyi

Varga Dezső

Varga Éva, szobrászművésznő

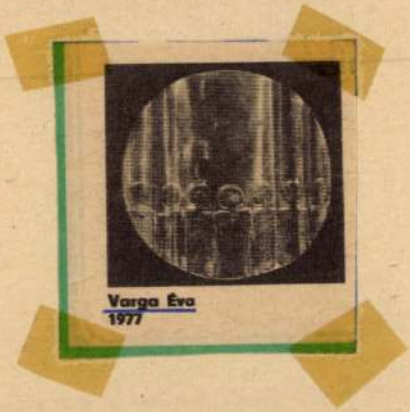

a miskolci tévéfestivál – plakettekben.

Rádió és Televízió Ujság, 1980. júl. 6.

Varga Éva, szobrászművész

- A Galéria másik termében Varga Éva szobrászmüvész tárlata kapott helyet. Munkásságának fő területe az érem. Tiszteletben tartja a müfaj hagyományait. De elkerüli a sablonos megoldásokat. Érmei mellett most kisplasztikáiból is bemutat néhányat. Mindkét ma megnyitott kiállitás április közepéig tekinthető meg a Miskolci Galériában.

TV-Híradó 2.

1982. III. 12. Televizió 2, müsor, 21.10

-i üléséről

3. A szocialista rendszer erősítésének alapvető feltétele nemzeti programunk valóra váltása, a gazdasági és kulturális építőmunka feladatainak jó megoldása. További erőfeszítésekre van szükség annak érdekében, hogy a népgazdaságunkban az utóbbi években kibontakozott kedvező folyamatok tartóssá váljanak. Különleges jelentősége van a tudományos-technikai eredmények, a találmányok, újítások gyors gyakorlati alkalmazásának, az anyag- és energiatakarékosságnak, a jó munka nagyobb megbecsülésének, a hasznos kezdeményezések felkarolásának, a felelősséget vállaló, a fegyelmezett munkát megkövetelő vezetők támogatásának.

Növekvő fontossága van az emberi, a tudati tényezőknek. A szocializmus építésének előttünk álló feladatai megkívánják, hogy nagyobb figyelmet összpontosítsunk az ideológiai, politikai kérdésekre, a kulturális nevelésre, az emberi kapcsolatokra, a szocialista erkölcs és életmód fejlesztésére.

A pártszervezetek fordítsanak egyaránt nagy figyelmet a gazdasági és a kulturális építőmunka feladataira. Erősítsék a szemléleti és cselekvési egységet a pártban és a közvéleményben, mélyítsék el azt a meggyőződést, hogy további előrehaladásunk, népünk felemelkedése elsősorban saját munkánk eredményességétől függ.

4. Az előttünk álló időszakban is az a legfontosabb feladatunk, hogy megőrizzük és erősítsük a párt és a tömegek közötti kölcsönös bizalmat. Ennek továbbra is nélkülözhetetlen feltétele a nyílt beszéd, az őszinte szó, a szavak és a tettek egysége.

Belpolitikai feladataink megoldásában bátran támaszkodhatunk pártunknak, népünknek a szocializmus építésében szerzett történelmi tapasztalataira. Népünk vívmányait megőrizzük, a XII. kongresszus határozatainak végrehajtásával tovább gyarapítjuk.

A putnoki határban

Putnok határában egy 14 hektáros területet lucernával vetnek be. A putnoki Egyetértés Mgtsz dolgozói egy MTZ–80-as traktorral és egy Lajta típusú vetőgéppel végzik ezt a fontos műveletet.

Növekvő társadalmi megbecsülés

Kisiparosok közgyűlése

Miskolcon és a város környékén megközelítően kétezer kisiparos dolgozik. Az általuk elvégzett munka értéke meghaladja a 90 millió forintot, amelynek túlnyomó része a lakossági szolgáltatásokból származott. Ezek az adatok is elhangzottak a KIOSZ miskolci körzeti csoportjának alapszervezeti vezetőség- és küldöttválasztó taggyűlésén, tegnap, a városi tanács Petőfi utcai tanácstermében.

kabrigádot. A cél a lakossági igények jobb kielégítése volt, ezen belül a jobb, minőségi munkavégzés. Kísérleteztek komplex kisipari munkabrigád létrehozásával is, amely forma egyaránt kedvező az iparosoknak és a lakosságnak is. Ma már 7 ilyen brigád működik Miskolcon. A brigádvezetők többségénél munkafelvevőhely létesült, ahonnan a bejelentések alapján gyorsabban, szervezettebben végezhették el a kért munkát.

A körzeti csoport vezetősége határozott intézkedésekkel igyekezett gátat vetni minden olyan jövedelemnek, amely spekulációkból, vagy visszaélésből eredt. Növekedett a lakosság bizalma, ami megnyilvánul a beérkezett panaszok számának növekedésében is. A legtöbb beadvány az elmúlt évben érkezett. Jogos volt belőlük 79, ezek esetében a felelősségre vonás nem maradt el. A panaszok csökkentésére szakmai tanfolyamokat és konzultációkat szerveztek, bevonva az árhatóságot.

A fiatalokról szólva elhangzott, hogy továbbra is nagy gondot kell fordítani a szakmunkástanulók képzésére. A részletes beszámolót élénk vita követte. A kisiparosok elmondták gondjaikat, és szóltak eredményeikről is.

A küldöttválasztó taggyűlés elfogadta a megyei gyűlésre továbbítandó javaslatokat. A küldöttek végül megválasztották a körzeti csoport új vezetőségét.

rral több értéke

kistermelőknek

dig 6 forintot kell fizetni. A kimért vetőmagnál a kilón-

SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Varga Éva, szobrász-művész
ÉSZAK-MAGYARORSZÁG
1981 MÁR 28

Porkoláb Albert, a megyei tanács elnökhelyettese mondott avatóbeszédet.

Szoboravatás a centenáriumon

Bartókra emlékeztek Borsodszirákon

(Folytatás az 1. oldalról)

sa, az ősök sírjának gondozása." A koszorúzást követően az edelényi gimnázium énekkara szerepelt, majd az ősök sírjától a község művelődési házához vezetett a tisztelgők útja. Itt, a művelődési házzal szemben kialakított téren. *Porkoláb Albert*, a megyei tanács elnökhelyettese avatta fel Varga Éva szobrászművész Bartók-domborművét. Az alkotás létrehozásában a művész egyenrangú partnerre talált Bodonyi Csaba építész személyében. Ezért is kezdte avatóbeszédét Porkoláb Albert ezekkel a gondolatokkal:

— Most, amikor a Bartók-ősök falujában a XX. század legnagyobb magyar zeneköltőjének alakját két fiatal művész gondolat- és érzésvilágából, a maradandóság igényével született alkotás előtt állva kívánjuk megidézni — úgy érzem, a szó erőtlenedik, a beszéd lehetőségei eltörpülnek amellett, amit a zene, a képző- és építőművészet találkozása és egymásra találása, a művészetek együttes ereje képes kifejezni, s valamenynyiünknek elmondani...

A bevezető gondolatok után a megyei tanács elnökhelyettese a száz esztendeje született Bartókra emlékezett és emlékeztetett:

— Egyszerre megtisztelő és nehéz feladat formába önteni mindazon gondolatokat, melyek egy kivételesen nagy és igaz emberre, egy kivételesen hatalmas alkotóra emlékezve, egymást kergetve eszünkbe jutnak. Hiszen Bartók Béla nem csupán a magyar és az egyetemes zeneművészet meghatározó alakja, de „egyike volt azoknak a messzehangzó szavúaknak, akiknek személyisége, alkotásmódja a magyar kultúra igazi nagy korszakává tette" a századforduló, a századelő időszakát. A művészetében megjelenő törekvésekkel szorosan illeszkedve abba a forradalmi folyamatba, mely a magyar szellemi és művészeti életben nyolcvan évvel ezelőtt kibontakozott, amelyet a művészetek minden ágában, s a tudományokban is számos, ma már tudjuk, hogy elismerten nagy alkotók neve fémjelez... Bartók életműve révén mindaz, „ami bennünk szép, nagy és egyedülvaló", a zenében nyerte el legmélyebb kifejeződését, s vált az egész emberiség közkincsévé... Mindaz, amit ránkhagyott, zenei öröksége, emberi példaadása — kötelez. Kötelez bennünket arra, hogy amit tett s alkotott, azt értsük és megértsük; zenéjének elsajátításával közelebb kerüljünk hozzá; s ezáltal, saját nemzeti értékeink befogadásával legyünk hasonlóak hozzá! Remélem, mindenki, aki látja ezt az emlékművet, melyet a Borsodszirákon élő közösség, az értés és megértés szándéka emelt: felidéződik majd Bartók Béla élete és művészete...

Az avatóbeszédet követően leleplezték a bronz domborművet. A kompozíció megszületésében igen jelentős szerep jutott a Bartók Béla nevét viselő mezőgazdasági és ipari termelőszövetkezetnek; nem csupán az anyagot biztosították ehhez az alkotáshoz, de a lakatosüzem szocialista brigádjai maguk készítették el, s szerelték össze az acéllemez-szerkezetet.

A tegnapi borsodszirákí eseménysorozat zárásaként a művelődési házban ünnepi műsort rendeztek; a Miskolci Nemzeti Színház művészeinek és az Új Miskolci Vonósnégyes közreműködésével.

*

A borsodszirákí Bartók-ünnepségsorozat ma, szombaton kórusok találkozójával és bemutatójával ér véget.

(ténagy)

kára szólt a szakszervezeti mozgalom időszerű feladatairól. Majd elmondotta, hogy megyei szinten az ÖKÜ-ben folyó újítási mozgalom szép eredményeket ért el és ebben nagy része van a szakszervezeti bizalmiak tevékenységének is. Az aktívaértekezleten a város és a járás üzemeinek képviselői is számot adtak munkájukról.

s Miskolcon

utánpótlás, s a nem kifejezetten jogi pályákon is egyre gyakrabban alkalmaznak jogi végzettségű embereket. Meglehet, hazánkban szokatlan — nemzetközi méretekben viszont egyáltalán nem az —, hogy jogi kar műszaki egyetemen alakul. De itt Miskolcon kedvezőek voltak a feltételek, az NME átmenetileg biztosította a működés lehetőségeit, van kollégium. Később önálló épület is épül, tervei már elkészültek. Megkezdődött a jogi könyvtár kialakítása is. E témában érdekes és hasznos vita is kialakult, hiszen a jogi intézetnek van lehetősége jogi könyvtárak megvásárlására is. Szó volt a joghallgatók anyanyelvi nevelésének kérdéséről is. Az intézet igazgatója elmondta: hasznos lenne követni majd a budapesti példát, ahol alapítványt tettek, s rendszeresen megrendezik a perbeszéd-versenyeket.

helyet külföldi partnereink sorában.

— Népgazdaságunk fejlődése szempontjából kiemelkedő fontosságú, hogy szovjet partnerünk a következő öt évben is biztosítja ellátásunkat a legfontosabb energiahordozókból és a magyar népgazdaság számára nélkülözhetetlen nyersanyagokból.

Több nagy ipari létesítményt építhetünk fel értékes szovjet berendezések felhasználásával. Ezek között kiemelkedik a paksi atomerőmű, a Dunai Vasmű konverteres acélgyártó üzeme, folyamatos acélöntő műve, új koksz vegyészeti üzeme és érctömörítője.

— A Szovjetuniónak a hosszú lejáratú árucsere-forgalmi megállapodásban realizálódó megrendelései lehetővé teszik, hogy a beruházási javak importját a következő években is növeljük — mondotta.

Szovjet partnereinktől nyert ismereteink alapján megállapíthatjuk, hogy a magyar exportcikkek zömének jó híre van a szovjet piacon. Különösen kedvezőek a vélemények híradástechnikai és elektroakusztikai berendezéseinkről, amelyek az 1980-as moszkvai olimpiai játékokon is kitűnően vizsgáztak. Ugyanez mondható el autóbuszainkról, számítógépeinkről, orvosi berendezéseinkről, úszó- és portáldaruinkról, valamint automatikus mérőműszereinkről. Nagy megbecsülésnek örvendenek a magyar gyógyszeripar termékei. Közszükségleti cikkeink és élelmiszeripari termékeink közkedveltek a szovjet fogyasztók körében — mondotta nyilatkozatában Veress Péter külkereskedelmi miniszter.

A madridi találkozó vitája

(Folytatás az 1. oldalról)

mot akar, vagyis olyan megállapodást, amely nem sérti egyetlen résztvevő ország érdekeit sem, amely nem homályos, egységesen értelmezhető, és amely a belgrádi találkozónál több eredményt biztosít — hangsúlyozta a szovjet küldöttség vezetője.

A csehszlovák küldöttségvezető is hangsúlyozta, hogy a katonai enyhülési és leszerelési értekezlet minden résztvevő országnak érdekében áll; ezt nem lehet úgy kezelni, mint egy kérdést a sok közül.

Az NSZK küldöttségvezetője újból előhozakodott azokkal a javaslatokkal, amelyeket a nyugati országok az emberi jogok, az emberi kapcsolatok, a tájékoztatás területén előterjesztettek, és szorgalmazta azok elfogadását.

Max Kampelman nagykövet, az amerikai küldöttség vezetője azt fejtegette, hogy a madridi találkozó „nagy nemzetközi bizalmi válság" közepette végzi munkáját. Szerinte úgy lehetne ezt a bizalmi válságot megszüntetni, ha a szocialista országok elfogadnák a nyugati javaslatokat.

1021

11

Szoboravatás a centenáriumon

Bartókra emlékeztek Borsodszirákon

Március 25-én nemcsak hazánkban, számlálhatatlanul sok országban emlékeztek Bartók Bélára, születésének 100. évfordulóján. A centenáriumi ünnepségek sorában a borsodsziráki eseményeknek-rendezvényeknek is méltó hely jutott. A születésnapon a helyi művelődési házban emlékkiállítás nyílt, tegnap, március 27-én pedig a figyelem megyénk e településére összpontosult. Az itt rendezett emlékünnepségen megjelentek a megye és az edelényi járás párt-, állami és társadalmi szerveinek és a megye művészeti életének képviselői is.

Délután 2 órakor a borsodsziráki temetőben gyűltek össze a jelenlevők emlékezésre, tisztelgésre a Bartók-ősök sírjánál, az ükszülők nyughelyénél. Itt Szilágyi Adolf, a borsodsziráki Bartók Béla Mezőgazdasági és Ipari Termelőszövetkezet elnökhelyettese mondott rövid emlékeztetőt. Ebből idézünk egy részt: „Bartók Béla hamvai idegen földben nyugszanak, ezért még inkább nagy tisztelettel és kegyelettel helyezzük koszorúinkat az ősök, Bartók Gergely és Gondos Mária sírjára... Erkölcsi kötelességünk a Bartók-hagyományok őrzése, ápolá-

(Folytatás a 4. oldalon)

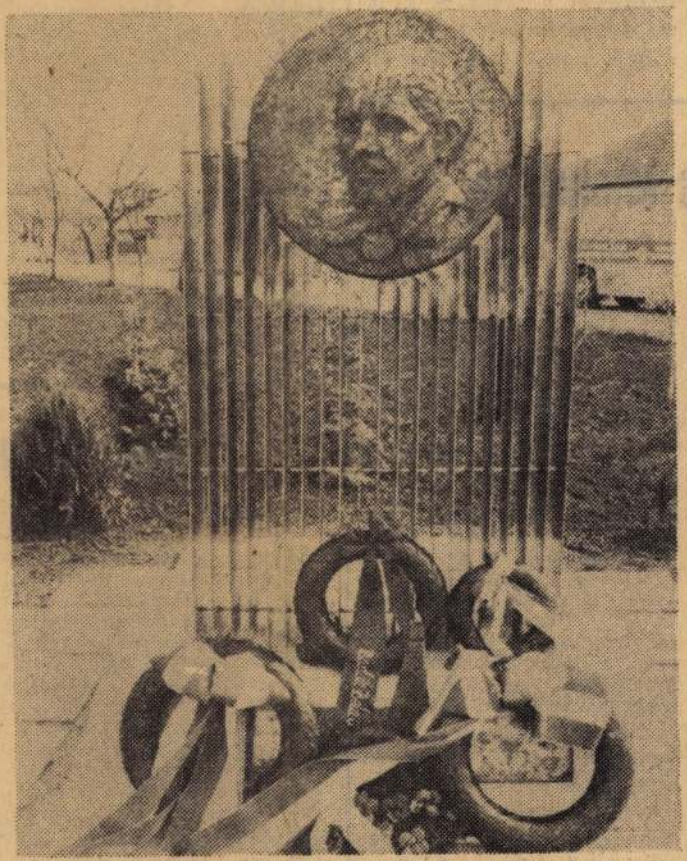

Varga Éva szobrászművész Bartók-portréja. Bodonyi Csaba építész acéllemez-szerkezetű terében.

VARGA ÈVA

AZ ERNST MÚZEUM
DOROTTYA
GALÉRIÁJA
■ BUDAPEST ■

1051 Budapest, Dorottya u. 8. ▪ tel/fax: (36-1) 266 0877
e-mail: dorottya_galeria@axelero.hu ▪ www.ernstmuzeum.hu

Díjhitelezve
1376 Bp. 62.
2004.11-2
KF 62 KF

Tisztelettel meghívjuk Önt és barátait kiállításunkra és a hozzá kapcsolódó programra

Varga Éva: Fű

megnyitó: november 16-án, kedden 18.00 órakor
November 25-én csütörtökön 17.30 órakor a Dorottya Galéria „**Belső kert**" címmel nyilvános vitafórumot rendez, melyen **Bán András** műkritikus beszélget a művésszel a magyar szobrászat jelenéről.

Megtekinthető: 2004. december 7-ig, hétfőtől szombatig 10-18 óra között.

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG
MINISZTÉRIUMA

The Ernst Museum's Dorottya Gallery cordially invites you and your friends to the exhibition and the connecting program

Éva Varga
Grass

opening on Tuesday, 16 November at 6 p.m.
On Thursday 25th November at 5.30 p.m. we organize a public discussion under the title "**Interior Garden**", **András Bán** art critic will talk with the artist about the present of Hungarian sculpture.
The exhibition is on view until 7 December, Monday to Saturday, from 10 a.m. to 6 p.m.

Tímár Árpád
MTA Művészettörténeti Kutatóintézet
Budapest
Úri u. 49.
1014

Varga Éva

szerepelt a III. érembiennálén Sopronban

Varga Éva Figura I. elnevezésű, kis méretű érme is figyelmet érdemel.

Magyar Hirlap 1981/10/6/6

Róser: Sopron, Lábasház

rozatban jelenik meg *Petőfi Sándor összes* költeményeinek díszkiadása, bibliapapíron, *Pándi Pál* tanulmányával. A kötet magában foglalja az 1951. évi kritikai kiadás óta előkerült verseket is.

A népszerű liliput-sorozatban lát napvilágot *József Attila »Külvárosi éj«* című versskötete, amely a nagy proletárköltőnek a külvárosról, a »város peremén« élő munkásokról szóló kilenc költeményét — közöttük az »Anyám«, a »Hazám«, a »Munkások« és a »Város peremén« című verseket — tartalmazza. A kötetet *Szántó Piroska* művészi rajzai illusztrálják.

A Helikon Könyvkiadó reprezentatív kötetben jelenteti meg az idei könyvhétre *Paul Eluard*, a nagy francia kommunista költő és békeharcos verseit, *Illyés Gyula, Rónai György* és *Somlyó György* fordításában. A könyv bevezető tanulmányát *Aragon* írta, az utószó pedig *Illyés Gyula* munkája. A szép kiállítású könyv rajzait *Picasso* és *Matisse* készítették. A Helikon Kiadó könyvheti újdonságai bizonyára a díszhelyre kerülnek majd a szép könyvek barátainak könyvespolcain.

(garai)

(Küchler Vilmos rajza)

Bus Balambér, az érdemtelenségben megőszült bürokrata, ez idő szerint a Halszálkaminősítő Intézet főszabványosítója, senkivel sem barátkozott a kedves balatoni üdülőhelyen. Előkelő magányába zárkózva, napestig keresztrejtvényeken rágódott a társalgó egy zugában és ha szóltak hozzá, kimért válasszal érzékeltette, hogy nem óhajt »vegyülni«. Irtózom a tapintatlanságtól, de egy napon mégis Bus Balambér nyakába varrtam magam. Egész életemben szenvedélyesen gyűjtöttem az emberszabású csodabogarakat, gondoltam, ezt a ritka példányt igazán nem Eszembe jutott, hogy az ilyeneket nem tanácsos ingerelni, ezért megértően bólogattam.

— Áhá!... Csicseregni tanítja a madarakat.

— Ellenkezőleg! Leszoktatom őket!

— Áhá, áhá!... És vajh, miért?

— Zavar a madárhang... Majdnem annyira, mint az emberi beszéd...

A finom célzást elengedtem a fülem mellett és megkérdeztem, hogy mióta üdül itt? Ismét meglepő választ adott:

— Nem üdülök.

— Hát mit csinál?

— Vagyok.

— Na igen, ön van. De üdülőben van. És üdülőben általában üdülni szoktak.

— A tömegek!

— Értem! Ön pedig egyéniség, igaz?

Halvány mosoly derengett Bus Balambér fakó orcáján:

— Valóban uram, büszkén vallom magam egyéniségnek.

— De azért bizonyára ön is rajong a Balatonért.

Varga Dezső
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZAVA
1960 MÁJ 24

Középkori kincsek modern megmentője

Az ajtóval szemben, a földön fekszik egy aranyangyal, fején glória. Az angyal mellett áll az íróasztal, rajta rádió, versesköteteket. A falon szentek óarany képei, mögöttük zúg a fel-alá járó étel-lift. Ebben a szobában van még a fekete függönnyel elkerített sötétkamra, egy hatalmas asztal, festékekkel és lombikokkal, könyvespolc, a könyvek előtt fél ezred éves, szúette famadonna és egy fehér kerámia jegesmackó. S hogy ki ne felejtsem: egy hajómodell, az egyik polcon, külön, hangsúlyozottan.

— Ilyennel szórakoztam gyerekkoromban — mondja a szoba lakója — ma már örülök, ha van időm elolvasni a külföldi szakirodalmat.

Varga Dezső, az Esztergomi Keresztény Múzeum restaurátora öt évvel ezelőtt került ide a Szépművészeti Múzeumból. Előtte negyven évig — senki nem gondozta a képeket. Azelőtt pedig egy levitézlett katonatiszt »restaurálta« a forintban szinte ki sem fejezhető értékű képeket; mindegyik hátára ráírta a nevét, hogy tudja az utókor, ki az, aki többet ártott, mint használt a műkincseknek.

A képek zöme a XIII—XV. századból való, magyar és olasz mesterek művei. Ebben az időben fára festették a képeket, s az évszázadok alatt annyi veszélynek kitett faanyagot — amelyre a háború után a beázott tetők alatt rácsorgott a víz, s a fűtetlen helyiségekben a levegő nedvesség-ingadozására a fa még inkább »ledobta magáról« a festéket, — megmenteni az enyészettől, nem könnyű, de nagyon hálás, s nagyon izgalmas feladat. Varga Dezső keze nyoma majd mind a 300 kiállított képen rajta van, s a raktárban további 800 várja, hogy a restaurátor-művész eltávolítsa róluk az évszázadok piszkát, jó és lelkiismeretlen restaurátorok átfestéseit, rámázolt, oda nem illő, stílusrontó színeit, formáit. Heteken, hónapokig hajol egy-egy kép fölé, aggódó arccal lesi, előbukkan-e a középkori mester eredeti műve. Régi, talán soha véget nem érő vita a képzőművészek körében: mennyire szabad antik képeket kiegészíteni? Minden országban, minden művész műtermében más a gyakorlat. Varga Dezső azt vallja, hogy egy fejet pótolni — például — hamisítás, de egy drapériát megjavítani, úgy, hogy az teljes illúziót keltsen, szükséges és lehetséges. Könnyen eltávolítható festékeket használ — hátha jön egy kor, amely csupán az eredeti töredékre lesz kíváncsi... Semmit nem »fest át«, csak kiegészít, lakkal »mélyíti el« a színeket, s »antikol«, azaz óarany réteggel fedi az aranyozott részeket — hogy a mai néző a lehető legtöbb gyönyörűséget lelje a régi magyar és külföldi művészek — kicsit a restaurátor keze által is halhatatlanná tett — műveiben.

1876-ban alapították a múzeumot, amely 1952 óta, az akkor megalakult Balassi Bálint Múzeumhoz tartozik. Most készül arra a kiállításra, amelyen bemutatja, mennyit fejlődött, amióta az állam támogatja, segíti munkájában.

Vándor Györgyi

Varga Géza
SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1982 5
Napjaink

végrendeletet *írnya* hívták meg a tanító urat valahol a Dunántúlon, jött rá: milyen szépek is ezek a szavak, s ugyanezt tette, mikor *Az én falumat* írta, s tán *pipáztában tette ezt*, miként *az öreg tekintetes*...

Régen is értettek a perszonifikációhoz! De még mennyire! A nép életet lehelt az élettelen tárgyakba is, s így éppen olyan teremtővé lépett elő, mint maga az Isten. S igaza volt! Még abban is, hogy a maga képére teremtette újra a világot. Gárdonyinak és a többi írónak ehhez csupán annyi a köze, hogy éltek belőle. Mert a *szem* születésük előtt is *szemtől* volt, a *hát hátul*, a *bél bélül* stb. Mit kezd a nép fia a lábával? Ha használja, mert nem rest, elér vele a *hegy lábához*, ha pedig útközben megfáradt, megáll egy *földdarab lábánál* (a közepébe csaknem gázol bele!). De a földnek is, hegynek is van *dereka, gerince, háta, gyomra;* miként a közönséges korsónak, üvegnek *nyaka, füle, szája, gyomra, talpa,* Ha ismerősünket eligazítjuk, így mondjuk mindmáig: *a ház az utcára néz*... A kertben a fák közt *susog* a szél, esetleg *fütyül*. Ha *lenyugszik* a nap? Reggel majd *felkel;* ha nem *jönnek-mennek* a a felhők az égbolton, érezzük is a nap melegét.

A magyar írók jól gazdálkodtak a nyelv adta lehetőségekkel, miután észrevették a benne rejlő erőt, szépséget. De a nyelv varázsán kívül Prótagorasz görög filozófus azt is észrevette, mi benne az emberközpontúság. S ha már minden dolgok mértéke az ember, akkor a nyelv a legjobb mértéke az embernek. Hányszor mondjuk szép nőkre, férfiakra egyaránt: *csak meg ne szólalna.* Mert akkor elárulja önmagát. Sőt, talán bölcs is lehetne... Ha hallgatott volna!

Hiszen milyennek is mondjuk a társainkat, az embert? *Szemesnek, nyakasnak, torkosnak, szájasnak.* Egy egész emberi tulajdonságot képesek vagyunk így megjelölni! (A belső szerveink közül talán egyedül a szívet használjuk érzelmi kifejezésként; mert már az is sokat mond, ha kijelentjük: *nincs szíve!)* De persze lelkiállapotot fejez ki az is, ha kijelentjük: *forrt az epém! Elepedett utána*... Ez a megjegyzés *epés* volt... Arany János még megtoldja: *„Forr epéd, hogy más is márt veled egy tálba*... (Toldi). De éppen Toldit jellemezve írja: *Toldi Miklósnak sincs ám galambepéje.* S akire azt mondjuk, tán *még az epéje sem keserű?* Arról nagyon jót mondtunk, s így is érti még ma is mindenki. Ehhez képest a mai *„jó fej!", „klassz srác"* stb. igencsak silánynak tűnik, s félő, életképtelennek is. Pedig itt már emberi testrésszel fejezi ki magát a nép új nemzedéke. De egy *jó fej*, hol van még a *rosszmájú*-tól, az *irigységtől megszakadó lép*-hez, a *hamis zúzájú lányhoz*, aki *májastól-veséstül gonosz*, vagy akivel *torkig vagyunk*, sőt a *gyomrunkban érezzük*, annyira bosszantó a jelenléte, cselekedete.

Az igék átvitt jelentése sem szokatlan nyelvünkben. *Kifüstölünk* valakit egy állásból, lakásból, de ehhez tervet kell *forralni*, ám ha nem sikerül, akkor valakire *rákenjük*, s egye meg az, aki *sütötte-főzte*. De ugyanígy *kisülhet egy titok*, esetleg mi *magunk sütjük ki*, persze csak akkor, ha van elég *sütnivalónk* — azaz, eszünk.

Bizony, a régi könyveket olvasgatván, *hörcsökös* (mérges) lesz az ember, amiért kiveszőben vannak olyan időmeghatározó fogalmak, mint például: *juhászdél, kenyérebéd, szántóebéd, paraszt-ebéd.* Pedig Vécsey József az *Okos méhész*ben nagyon szépen ír ezekről. *„Legalkamatosabban fekszik a méhes, ha abból a méhek nem egyenesen délnek, hanem mintegy juhászdélnek járnak ki..."* A juhászdél ugyanis népi időmeghatározás. Pontosítva: azt a nyári délelőtt 9—10 órát jelöli, mikor a juhász behajtja a nyáját delelésre. De talán még ez sem pontos, hiszen a delelésre szánt egész időt (reggel 9-től délután 3—4 óráig) meghatározhatja a juhászdél. Ám a *kenyérebéd* a paraszti *villásreggelit* jelentette. Gondolom, kenyér szalonnával és vöröshagymával, esetleg friss paradicsom, paprikával.

Ám hiába is a hörcsökösködünk, mire mennénk ma ezekkel a kifejezésekkel, amikor már az általános iskolás gyermek karján is kvarcóra csillog. S az ipari városokban gyárainknál reggel fújják az ötöt, a hatot, a délután kettőt, az esti tizet...

BARÁTH LAJOS

s a katarzis is csak piedesztálon álló intelem lehet? Ennyi volna, valóban?

Varga Éva könnyűszerrel oldja fel műveiben ezt a feszültséget, bizonyítván, hogy a befogadási gyakorlat esetenkénti szertartásszerűsége elhagyható lom, tényelegesen sem több, mint rossz beidegződés. Szükség van az ilyen feloldásokra, az ilyen közelítésekre, mert csupán ezekkel válthatjuk fel formális kapcsolatunkat valami árnyaltabb, lényegibb kontaktusra.

✶

Miskolcon élő, fiatal művésznő. Ennek ellenére művészetét egyáltalán nem jellemzi gondolati, vagy stiláris provincializmus, sem éretlenség, sem pedig a nőiségnek affektált, szélsőségesen értelmezett változata. Komplexusoktól mentes művészi attitüd az övé, alkotásai kiegyensúlyozott kompozíciók. Ez távolról sem jelenti, hogy művei konfliktusmentes munkák volnának, hanem inkább arról győznek meg a szemlélőt, miszerint sikerült a tartalom és forma egymásrautaltságában meglelnie azt a harmóniát, amely elengedhetetlen bármely művészi szándék élvezhető interpretálásához.

✶

Fél éve talán, hogy megjelent Kodolányi Gyula verseskötete. A könyv egy rövid, háromsoros kis szóskiccel indít — Kínai tájkép a címe —, gondolatfoszlány a fehér papíron, mely lenyűgöz, s kitölti fantáziánkat:

Deszkapallón ülök
két csönd határán.
A felhőtlen víz fodrozódik,
elsimul.
Fölösleges a gondolat,
szél ha elül.

Négy centi átmérője sincs a Stégen című éremnek. Tenyérbe simuló, apró korongocska, a jól ismert, minden nap használt tárgyak meghittségét kelti a méret, mialatt valami furcsa távlatot kölcsönöz az ábrázolt tájnak, ami nem azonos a távoli tárgyak optikai kicsinységével, tudniillik, nem egyszerűen térbeli távolságot jelent, hanem úgy érezzük, időben is messze van a stégen ülő figura — emlék. S szinte a szemünk láttára válik emlékké, a távoli „két csönd határán".

✶

A szobor azáltal, hogy körbejárható, valahogy leleplezhető is egyben. És szeretünk élni ezzel a lehetőséggel, izgatottan járjuk körbe az alkotásokat, mintha kulisszák mögött kutatnánk a művészet intim pillanatai után, a megvalósulás titokzatos idejét kívánva átélni-elcsípni. Persze, a szobor ellenáll efféle kíváncsiságunknak, hiába lopakodunk mögé, egyetlen nézete sem díszlete a többinek. Vélhetően Varga Éva is hisz abban, hogy a körplasztika fecsegő, árulkodó műfaj. Elsősorban plaketteket és reliefeket készít — talán védekezésül, művészi szemérmességből. Mintha bőbeszédűségnek tartaná a körbejárhatóságot: a dolgokat igyekszik egynézetű tömörségbe koncentrálni. Tömegfelfogása és formaérzéke az anyagnak azt a fajta átélését sugározza, amely a domborművekben nyeri el kifejezhetőségének legintenzívebb voltát.

Lírai vallomások ezek a vertikális síkból kiemelt reliefek, a gravitáció statikai biztonságát, nyugalmát hangsúlyozó karcsú képek (Simonyi Óbester kisgyermekkorában, Bohóc lóval, Ma gyönyörű a hold), van köztük olyan, amelyik ezt a szerkesztést már szinte az ars poetica következetességével alkalmazza (Függőleges). A stílus gyökerei fellelhetők az úgynevezett Cirkuszkapu táblák sorozatban is, ezekben az archaikus jelenetekben, ahol többnyire két szereplőt látunk: egy aktív és egy passzív alakot. Valaki bemutat valamit, valaki nézi. De talán nem is nézi igazán, csak épp ott van, mert a sors koreográfiája szerint ő a néző. A dolgok szemlélője, aki csupán elszenvedheti a világ dolgait, de tevőlegesen sohasem alakíthatja azt. Ő a bámészkodó, legjobb esetben a tanú, aki a produkció után hazamegy, visszatér oda, ahová a rivaldák fénye alig szűrődik el, s tovább fogyasztja hétköznapjait. Ám meglehet, mégsem ő a számkivetett szereplője a jeleneteknek, talán a mutatványos az, aki magára marad a produkciók után. Esetleg már a produkciók alatt, s szinte a lehetetlent kísérli meg mindannyiszor, mikor közölni akar valamit a nézővel. Groteszk, fájdalmas párbeszédek — még inkább párhuzamos monológok. Amit persze minden alkalommal újra lehet és újra kell kezdeni.

D. SZABÓ EDE MA GYÖNYÖRŰ A HOLD VARGA ÉVA PLASZTIKÁJA

A hörcsökös ember juhászdele

Negyedszázada lesz lassan, hogy az írás lett a kenyerem. Nem könnyű kenyér ez, bevallhatom. De mint mondja a nép: nem panaszkodom, mert akkor el kell venni tőlem. Különben is, mi panasza lehet egy tollforgatónak, mikor a téma az utcán hever?

Valóban, a téma olykor az utcán hever. Nem is kell tenni egyebet: lehajolni, megtörölgetni, s oda mutatni az olvasónak: nézd, te ilyen vagy! Csakhogy, nem mindegy, miként mutatja föl az író a témát. Ezen a kenyérkereső pályán is holtáig tanulhat az ember, s könnyen lehet, oktondi módjára hal meg, mint az a bizonyos pap... De hol is tanul írást az író? Az örök nagy talány a legkézenfekvőbb magyarázat erre: ha volt tyúk, lennie kellett tojásnak... S ha tojás volt? Csak kárált valahol egy tyúkocska és egy hozzáértő és készséges kakas is...

Az író is könyvből tanul. Könyvekből! Elődjétől, őselődjétől. A hosszú sorban akadt tán okos is, aki viszont oldalról is csipegetett... Hiszen nemcsak a téma, a szavak is az utcán, a domboldalakon, a folyók partján hevernek-görögnek. Csak oda kell figyelni.

A magyar írók közül talán Gárdonyi volt a legjobb odafigyelő.

Göre Gábort nem számítva, oly egyszerűen, a nép nyelvén írt, hogy az ma is csodálatos. Talán szegedi újságíráskodásának köszönheti, hogy a *zömök*-öt, a *tömpét dömkes*-nek is tudta, a *susogást seppökte, a sürgő-forgó* embert *söndörgő*nek *írta*, a *kapaszkodót kepickélőnek*. S bár jól ismerhette a szegedi (s környéke) népét, még csak véletlenül sem erőlködött az ő-zéssel. Úgy legalább is nem, mint a divatosok, a népieskedők: a szeret nem lett *szöröt*, a *remek* pedig *römök*, a *vezénysző vözénysző*, a *merénylet* pedig *mörénylet* stb. Viszont a székely embertől olyan szavakat tanult, mint a *nyakint* (szúr), *cseplesz* (bokros erdő), *iklat* (hajszol), *cserge* (lópokróc), *börbitél* (mormol), *összezádorodik* (összevész) és még csak meg sem *tikácslott* (csuklott) az író hangja a tanultak után... Sőt, ha népiesen képzett szavakat, azzal csak jobb és szebb lett a mű. Milyen képletes, mikor az Egri csillagokban a *földhányás egészen a vár faláig túrodzott*. Gondoljuk el, ha egy vakondtúrást is észre veszünk az ágyásban, mekkora lehetett túrásnak a törökök sánca...? S mért nem ülhet a maga helyén (mondaton belül) a *kurjint*, a *benyalint*, hiszen nem egy berugott ember *kurjongat* manapság is... S hát a *mikéntségösen*, az *azótátul*, a *bőgicsél*, a *szopákol*, a *csoronkál*, az *oldalaslag* is *elballagdál* a sorok között, sőt nagyon is szemléltetően hat. Talán mikor

1071

A partok felett

Szegedi és odesszai költők antológiája

Kettős kötődésű ez az antológia: kötődik mindazokhoz az irodalmi hagyományokhoz, amelyeket Szeged és Odessza története egyaránt magáénak mondhat. A két város irodalmi kapcsolatainak utalásszerű felelevenítésére korlátozódik a kötet szokatlanul, de szerencsésen szűkszavú szerkesztői bevezetője, amelyből megtudhatjuk: „Az Odesszai Almanach már 1839-ben közzétesz egy Berzsenyi-verset (»A táncok« című), a két világháború között pedig néhány évre Odessza ad otthont a szegedi származású emigráns költőnek, Balázs Bélának. A Fekete-tengeri nagy kikötőváros életét, történelmét a szegedi olvasó nemcsak Bábel, Katajev, Ilf—Petrov műveiből ismerheti, hanem már a század elején Ady tárcájából és Kiss József verséből, később pedig Illyés Gyula 1934-es és Veres Péter 1950-es útirajzaiból is." Ez az antológia tehát nem a testvérvárosok „protokolljának" megfelelő szándékkal készült, hanem az újabb történetünket megelőző idők hagyományaira is alapozó, jelen idejű összegzésre, egy „viszonylagos teljességű körkép" felrajzolására vállalkozott. A versválogatás egyidejűen és azonos szöveggel jelent meg magyarul Szegeden, és ukránul Odesszában. Szegedet tizenegy, Odesszát tizenhét költő képviseli a kötetben. Az antológia címének értelmezésekor a szerkesztők a következőkre hívják fel a figyelmet: „A partok felett: olyan emelkedett perspektíva, ahonnan szemlélődve fontosabbnak tűnik, az ami összeköt bennünket, mint ami megkülönböztet". Amikor a a szándékunk, hogy bemutatjuk a könyvet, előre kell bocsátanunk, hogy nemcsak a közös, de a megkülönböztető sajátosságokra is figyelni igyekszünk!

Mint minden több szerkesztő készítette kötet, ez sem mondható igazán harmonikusan szerkesztettnek. A költők sorrendjét más-más megoldás határozta meg a két város — tájegység — esetében. A szovjet anyagot válogató *Viktor Narusevics* a legkézenfekvőbb megoldást választotta, amikor születésük évszáma szerint sorolta egymás mellé (mögé) a költőket. A csak néhány költőt szerepeltető antológiáknak megfelelő gyakorlat ez, itt azonban, ahol tizenhét szovjet költővel találkozhatunk, úgy tűnhet, mintha egyúttal értéket is jelentene a korábban születés ténye. Bizonyára érezte ezt maga a szerkesztő is, s föloldani vélte a gondot azzal, hogy — arányosan — nagyjából azonos számú (öthat) verssel szerepelteti az idősebb és a fiatalabb költőket egyaránt. A szegedi rész szerkesztőinek — *Grezsa Ferenc* és *Olasz Sándor* — meggondolása nem olyan nyilvánvaló, mint szovjet kollégájuké, de talán éppen ezért izgalmasabb olvasatot kínál.

Egy másik kérdésben ugyanakkor nagyon hasonlít a szovjet és magyar anyag szerkesztőinek szempontrendszere. Szerencsés módon óvakodtak attól, hogy túlzottan sok direkten, verbálisan is Szegedre, illetve Odesszára utaló verssel adjanak hangsúlyt a költők egy-egy adott tájhoz kötődésének (kötöttségének). S bár — természetesen — azért van néhány ilyen vers is: *Szegedi fűzfa, Éjjel a Tisza* (Andrássy Lajos); *Szeged* (Lődi Ferenc); *A Marosnál* (Polner Zoltán); a kötet nagyobb részének versanyaga látensen, rejtve őrzi a „szegediséget", mint például az e szempontból talán legeredetibb versben, Petri Csathó Ferencnek a pusztulációt, az önmagunknak szóló belső parancsot kifejező, infinitívusokra épülő *Itt maradni* című versében: „Itt maradni. / Leülni Juhász Gyula asztalához. / Sóhajok hídja alatt / ugyanabban a harangszóban; / levelet írni Nakonxipánba / ugyanazon a kórházi ágyon; / itt maradni; / őrizni Dózsa fejét, Annával. / aki nincsen többé." Az odesszai részben is csak néhány olyan verset találunk, amely a közvetlen természeti környezetet, a várost és környékét választja tárgyául: *Mint este a város fölött* (Rjadcsenko), *Odessza* (Sztrizsenyuk). Ahogy a magyar költők a Tiszát, a Marost, úgy éneklik meg az ukrán költők a tengert, vagy épp a Dnyesztert: *Tenger a falu mögött* (Danyilov), *A primorszkaja út* (Izmail Gordon), *Eltűnnek a hajók* (Nyeverov), *Szülőföldem, hazai táj* (Volodimir Hetyman), s köztük itt is találhatunk olyat, amelyben a szülőföld iránti érzések élményének intenzitása egészen a távoli, mitológiai múltig vezeti az olvasót: „Ez apáink, / gyermekeink földje, / Szikláin feszült / Prométeusz teste... E föld az én hazám — / ez az én kincsem" (Rutkivszkij: *Eredet*).

Az a néhány vers, a mellyel egy-egy költő szerepel a kötetben, természetesen a legjobb válogatás mellett sem elegendő ahhoz, hogy bemutasson valakit, arra azonban mégis alkalmas, hogy bizonyítsa: valóban tehetséges költőnek adtak teret a szerkesztők. S ez a másik kötődés: az érték tisztelete. A szegedi rész feszes portréi különböző, másmás témájú, tárgyú, műfajú versekből állnak össze, felvillantva ezzel is egy-egy költő világának sokszínűségét. E költők némelyike ma már Szegeden él. Mégis, jogosan szerepel az antológiában, amely az utóbbi két évtized termésérőll kívánt számot adni.

Az odesszai rész költőinek portréi a versek műfaja szempontjából kevésbé elkülöníthetők, mégis változatosak, mert témájuk megkülönbözteti őket. A forradalom emlékének szentelt versek (Moroz: *A Patyomkin zászlaja*, Hoculenko: *Az első cölöp*) mellett ott találjuk a II. világháborút felidéző műveket (Domrin: *Ballada apámról*, Hluscsak: *Örökösök*, Sztrizsenyuk: *Nevek*) és olyanokat is, amelyek modern tanköltményben fogalmaznak meg egy-egy magatartásformát (Mihajlik: *A boldogság napja*, Nyeverov: *Ringató éjszaka, Harmat*). Kitűntek a kötetből Berezinszkij szerelemről szóló ódái, Moroz etűdjei, néhány ars poetica (Kologyij, Necserda) és azok a versek, amelyek egy sajátos panteizmust sugallnak (Moroz: *Nyírfácska*, Rutkivszkij: *Földi csodák*, Kologyij: *Reggel, Kányafa*). Érdekes módon az utóbbi verstípus alkalmazása a fiatalabb költőket jellemzi. Itt jegyezzük meg, hogy a fiatalabb évjáratú költők mondandója keményebbnek, de egyúttal mégis emberközelibbnek tűnt számunkra, mint idősebb kollégáiké. Mint utaltunk is rá, nem lehet értékmérő egy antológiában a költők kora, mégsem hagyhatjuk figyelmen kívül az e szempontból látható feltűnő különbséget az odesszai és a szegedi költők között; míg a szegedi rész legidősebb költője (Lődi Ferenc) ötvennégy éves, legfiatalabbja (Zalán Tibor) pedig mindössze huszonnyolc, addig az odesszaiak legidősebbje (Szergej Danyilov) hetvenkilenc, s az itt szereplő legfiatalabb költőjük (Mikola Palijenko) is már harmincnyolc éves. Persze, hogy ez végül is „elhanyagolható szempont", azt bizonyítja a fordítók munkája: Gáti Kovács István, Benedek András, Oláh János, Mezey Katalin, Baka István, Balla Gyula, Belányi György fordításai szerencsésen homogén kötetet eredményeztek. Ez bizonyára annak is köszönhető, hogy egy-egy fordító csak egy-egy költő verseit ültette át magyarra. A magyar rész válogatásával kapcsolatban bizonyára minden olvasó — a maga ízlése szerint — hiányolni fog valakit a könyvből, s ez természetes. E kritika szerzője — a fordítóként ugyan szereplő — Belányi Györgyöt hiányolja, aki — különösen a *Gazdátlan hajók* megjelenése óta — publikált verseivel méltán gazdagíthatta volna a szegedi lírát.

Az *A partok felett* című antológia egyenetlensége és apróbb hibái ellenére is betöltötte feladatát, minden bizonnyal helye lesz Szeged és Odessza irodalmi kapcsolatainak krónikájában.

SZIGETI LAJOS SÁNDOR

Két csönd határán

Varga Éva kiállításáról

Valahányszor olyan szobortárlaton vagyok, ahol az alkotások kioltják előítéleteimet, azonnal megszeppenve érzem magam. Varga Éva kiállításán is megannyi gondolat settenkedett elő a kibogozatlan és félbehagyott magyarázatok ingoványából, a soha be nem fejezett, végig nem vitt értékelések kódéből. Szobrai rám pirítottak. És szaporodtak a kérdések, hiszen rá kellett jönnöm, mennyi zavaros, sztereotip hiedelem tapad a szobrászat műfajához, mennyi üres, állítólagos viseltetünk iránta. Kapcsolatunk a plasztikával elsősorban formális, és épp e formalitás okán, görcsösen szorongatjuk a befogadás konvencióit. Ha kimondjuk, leírjuk a szót, hogy szobrászat, akkor tereket, múzeumokat idézünk, talapzatokra gondolunk, melyeken idealizált — a kozakarat és a közítélet által felállított — eszményessenciák magasodnak. Szobrászat: domborművek a reprezentatív közösségi helyiségek és a közintézmények falain. Szobrászat: dobozba, vitrinbe zárt érmek, sikermementók.

Azt tudjuk (vagy ezt ismét csak előítéleteink sugallják?), hogy a plasztika ritkán segődik társnak intim énünk kalandjaihoz, a meditációhoz és a bensőséges elérzékenyüléshez a szobor túl merev, túlságosan ünnepi, esetleg közömbös, az alkotásokkal való találkozás ennek megfelelően helyhez és szituációhoz kötött, máskor protokoláris, leggyakrabban pedig semleges. Máris adódik a kérdés: vajon hordoznak-e ezek a köztéri munkák — mint a művészeti ág legáltalánosabb megnyilvánulásai — olyasmit, amit nem a mindennapok felületes járókelő tekintetével, vagy a vakációk beprogramozott turistacsodálatával kell magunkévá tenni? Adhatnak-e az előkelő házak timpanonjai, az eszményítések és dicsőítések terekre komponált attributumai, a múlt panteoni érvényű melléknormái valami mást, valami egyszemélyes, „hazavihető" katarzist? Vagy a szobrok csak közösségi lépékkel fogyaszthatók, mint a hangversenyek ünnepi nyitányai, a sportviadalok győzelmei...? Tudatunkban pedig mindig talapzatot kívánnak.

- A budapesti műhelyben B.F mester és az ismeretlen malompataki mester munkáját restaurálják. Ez utóbbiról kérdeztük Menrád x Pétert.

- Hát miután lehozták már lehetett látni, hogy ezen a részen át van festve, illetve tojással ki van egészitve, valószinü, hogy a 2o-as években lett kiegészitve Esztergomban már a restaurátor, és a tisztitás után kiderült, hogy nagy ilyen 3o %-os hiányok méghozzá igen fontos helyeken kéznél, a palást és ing ujjánál hiányok vannak, azonkivül elégzé rongált az arany és a drapériának az állapota, másrészt az eredeti arany állapozának a kideritése is. Itt eredeti arany van igen megkopva, éppen ez a szárny meg ez az oldal ez későbbi kiegészités és későbbi aranyozás is természetesen. Ez egy uj faragott fa, ezt onnan lehetett hamar kideriteni, hogy ez egy sokkal szebben, finomabban mintázott rész és ez meg elégzé darabos, tehát a középkorban azért igy nem dolgoztak ez már is rögtön kiderült. Most ennél az érdekesség az, hogy ilyen állapotban már nem egészitünk ki, tehát a jelenlegi felület szerint csak egy rekonstrukciós tervet ké.szitünk, amit elkészitettem és semleges szinnel, hát még pontosan nem tudom melyik fog illeni azt é még kipróbálom, vonalkázva megcsináljuk a semleges kiegészitést, tehát ez a fehér alapozásra jelenleg erre kerül a semleges szin és erre kerül a legvégén egy rajz előrajz, még pontosan

Az esztergomi Keresztény Múzeum restaurátor műhelyében Varga Dezső főrestaurátorral beszélgetünk egyetemi docenssel, aki egy nagyon szép munkán dolgozik most Ember mester kélvóriáját restaurálja.

- A restaurátornak a feladata és ez a legfontosabb, hogy megőrizze az utolsó porcikájáig, a legkisebb részletéig az eredetit. Minden egyebet el kell távolitanunk, azokat a későbbi ráfestéseket kiegészitéseket, amik már régebbi restaurátorok elhelyeztek a képen. Tulajdonképpen a mai kor embere azt szeretné látni, vagy azt kivánja látni, amit a középkori mester megfestett. A mi feladatunk is csak az, hogy eltüntessük azokat a zavaró hibákat, amelyek a szemlélésében esetleg kellemetlen érzéseket támasztanak és esetleg a műnek a7 egységét zavarnák. A kép ahogyan a hátoldalá bejegyzés tanusitja utoljára 1916-ban került restaurálásra, ekkor távolitotta el a restaurátor a barokk korban történt átfestéseket, például a mostani arany háttér helyében a barokk kor egy kék eget festett, de ugyanakkor kellett eltávolitani a középkori mester által felhordott lakk réteget, amelyik több száz éven keresztül fedte a képet, ez idővel megsötétedett, megbarnult, és tulajdonképpen már sem a színeket, nagyrészt a kompoziciót is láthatatlanná tette. Olyan anyagot, olyan festéket kell használnunk, amelyik bármikor könnyüszerrel eltávolitható és erre legmegfelelőbb az akvarell.

nem tudom, de így lehet elképzelni, mert még itt vannak egyes részeknél a zürök, például a kézhél, hogy a kézben a könyv milyen formátumba esetleg voltak, mégis utána kell nézni a szakirodalomnak, hogy van- e megfelelője, hogy ennél a képnél esetleg volt valami könyv, vagy az előzőrestaurálás után esetleg maradt valami dokumentáció, szóval ez aminek utána kell nézni, addig nem készül el a teljes rekonstrukció. De mindom ilyen esetben már nem egészitünk ki, már csak egy alapszinnel és a rekonstrukciós rajzra.

/

Képes Krónika, 1973. IV. 14. TV. 17:25 /11/ Ki.

Vargaderső az esztergomi Keresztény múzeum főrestaurátora

1021

Jó néhány esztendeje nélkülözzük már azt a nagy élményt, amit az esztergomi Keresztény muzeum anyagának megtekintése jelent. Most a befejezés előtt márpedig az épület nagyarányu rekonstrukciója, a raktárak felujitása, modernizálása befejeződvén, tehát most a megnyitás előtt látogattunk el a muzeum restaurátor mütermeibe és az uj raktárba, beszélgettünk az előkészületekről, tehát most ezt a pillanatot szeretnénk Önöknek bemutatni mikor lassan elkészül minden a májusi megnyitásra. A középkori magyar tábla kép festészet legszebb darabjait őrzik ittm olasz anyag, világhiró, kb. összesen 1200 festmény található, melyből a kiállitáshoz mérten kb. 300-400 kerül majd bemutatásra, de a raktárakban tanulmányozható az egészi hiszen a 200 szobornak a szine-java is látható lesz és igen sok iparmüvészeti tárgy a metszetekből is néhány méter, 5000 db-os lesz a gyjtemény ebben a muzeumban.

Hálaadó nap Dédestapolcsányban

Egy több évszázados múltra visszatekintő gyülekezet életében tíz esztendő nem nagy idő. Vannak mégis olyan évek, melyek eseményei kiemelkednek a tovatűnő idő sodrából. A Bükk lábánál meghúzódó Dédestapolcsány két ősi települést foglal magában, Dédest és Bántapolcsányt. Napjainkban a községben lévő két református templom és a társegyházközséggé szerveződött két gyülekezet emlékeztet az egykori állapotra. A dédesi és bántapolcsányi reformátusok az elmúlt év őszén egy sokáig és sokak számára emlékezetes ünnepen adtak hálát Istennek, amikor visszatekintettek a két gyülekezet életének legutóbbi évtizedére. A nyolcvanas éveket a külső és belső épülésnek, gyarapodásnak áldásokat hozó esztendeiként tarthatja számon a gyülekezettörténet. Teljesen megújult ez idő alatt a bántapolcsányi templom, s megvalósult a régóta eltervezett cél: felépült Dédesen a parókia.

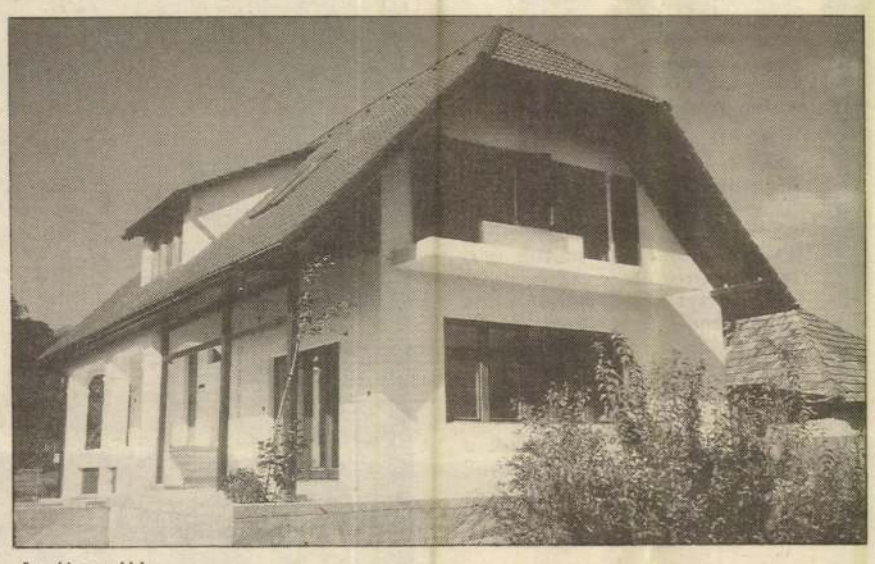

Az új parókia

Ennek tornácán felszentelő imádsággal kezdődött, majd a templomban folytatódott az az istentisztelet melyen hálát adott a két gyülekezet az építkezések befejezéséért, s megemlékezett az építéseket irányító, s a fizikai munka legjavát is éveken keresztül két kezével végző lelkipásztorának ifjú *Szűcs Endrének* tíz éves helybeli szolgálatáról.

A dédesiek és bántapolcsányiak hálaadó napjára a környékbeli gyülekezetek lelkészeik vezette népes küldöttségén kívül eljöttek a borsodi egyházmegye és a tiszáninneni egyházkerület elöljárói is. Részt vett az alkalmon a németországi Neukirchen-Vluyn-i testvérgyülekezet számos tagja, akik *Manfred Mielke* lelkész vezetésével nem csak anyagi segítségükkel, hanem heteken át munkájukkal, a nehezen beszerezhető építési anyagok megküldésével járultak hozzá az új parókia felépítéséhez.

A hálaadó napi istentiszteleten *Horváth Barna* esperes igeolvasását és imádságát követően *Kürti László* püspök hirdette az Igét a zsúfolásig megtelt templomban. Ifjú Szűcs Endre lelkész részletesen beszámolt a parókia építés sok gonddal járó, erőt igénylő, néha küzdelmes, de Isten segítő közelségét mindig megtapasztaló állomásairól.

Még 1985 elején, egy idős presbiter javaslatát tette magáévá a két gyülekezet amikor elhatározták, hogy a régi parókia tetemes költséggel járó felújítása helyett új lelkészlakást építenek. A terveket *Filippinyi Gábor* debreceni építész készítette, s az év végére elkészült az alapozás s eljutottak a felső szint felmenő falainak felhúzásáig. Ezután az anyagi lehetőségektől függően évente újabb és újabb épületrészek készültek el. A parókia építésének teljes bekerülési összege közel kétmillió forintot tett ki. A régi parókia épületének használható részéből 80 négyzetméteres imatermet szándékoznak majd kialakítani, mely nem csak a helyi gyülekezetek igényét elégítené ki hanem a Bán patak völgyéhez közel eső kilenc eklézsia missziós központjaként szolgálna — hallottuk a beszámolóból. Tehát nem fejeződött be, hanem folytatódik a lelkek templomának s a hívek otthonának kettős építése, mely további összefogást, erőt adó hitet vár és remél újra Dédestapolcsányban.

Köszöntésekkel folytatódott a lelkészi beszámoló után a templomi ünnepély. Ennek sorát a borsodi egyházmegye nevében Horváth Barna esperes nyitotta meg. A helyi állami vezetés részéről *Herczegh Andor* szólt. Manfred Mielke német és *A. Haverkamp* holland lelkész a Krisztus testébe tartozók egységét emelték ki a testvérgyülekezeti kapcsolatok áldásait számbavéve. *Dr. Szathmáry Sándor* kutatóprofesszor, zsinati osztályvezető köszöntő szavai után a lelkipásztor családja nevében idős *Szűcs Endre* ricsei és *Farkas Zoltán* sátoraljaújhelyi lelkészek kértek igei áldást. Őket követték a nagy számban jelenlevő lelkészek, köztük a bánhorváti római katolikus plebános testvéri jókívánságai. Megható része volt az ünnepségnek, amikor a gyülekezet háláját és szeretetét kifejezve *Molnár József* bántapolcsányi gondnok és felesége lelkipásztoruk vállára terítették az általuk készített új palástot. A dédesi bibliakör tagjai ugyancsak értékes ajándékot nyújtottak át a jubiláló lelkipásztoruknak.

Szép színfoltja volt a hálaadó napi ünnepségnek *Apró László* fuvolaművész szólója, *Kiss Virág Eszter* és *Drótos Krisztina* szavalata ,valamint a közel száz hittanos gyermek éneke. A hálaadó nap a templomi ünnepély után a terített asztaloknál folytatódott ahol *dr. Szőnyi György* egyházkerületi tanulmányi előadó ünnepélyesen nyújtotta át azt a közelmúltban megjelent hymnologiai gyűjteményt melynek létrejötténél komoly munkát végzett ifjú Szűcs Endre lelkész, elkészítve a magyar református hymnologiai irodalom bibliográfiáját.

Kádár Zsolt

Beiktató közgyűlés a csongrádi egyházmegyében

Jelentős esemény színhelye volt Szentesen a református nagytemplom. December 18-án iktatta be a csongrádi egyházmegye közgyűlése az új választójogi törvény alapján megválasztott tisztségviselőket.

Dr. Nagy Antal Mihály missziói előadó, a Missziói Szövetség országos elnöke végezte a bevezető igehirdetést az Efézusi levél 3:14—19 alapján, kifejtve a mennyei Atya előtti meghajlás, a belső emberben való megerősödés és a szeretetben való meggyökerezés fontosságát.

Kéki Imre, a választási bizottság lelkészi elnöke jelentést tett a választások eredményéről. Az új tisztségviselők eskütételét *Dányi József* lelkészi főjegyző vezette. Ezt követően az új esperes, *Kádár Ferenc* szentes-központi lelkipásztor megtartotta múltra és jövő felé tekintő jelentését. Megemlékezett a délvidéki ébredésről, a missziói lelkületű Bakó László hajdani esperesről, akit példaképének tekint az egyházmegye szolgálatában, és akit törvénysértő módon távolítottak el a megyéből. Az új esperes maga is tanúja volt fiatal lelkészként a Rákosi-rendszer egyházellenes intézkedéseinek, amelyeket az egyházi vezetőség is kiszolgált. Nem lehet fontosabb dolgunk — mondotta a Korinthusi 1. levél 3:9—13. alapján —, mint a Krisztusra való építés. Ennek érdekében le kell bontanunk mindazt, ami az egyházban nem Krisztusra épült, és fel kell építenünk a lelki templomot. E nagy munkához, amely lelki, szellemi és fizikai erőket igényel, mindenkit munkatársul hívott.

A beiktatott új tisztségviselőket *dr. Kocsis Elemér* püspök köszöntötte, ehhez csatlakozott a város vezetősége nevében *dr. Rébeli Szabó József* polgármester, az esperestársak nevében *Sipos Kund Kötöny* nyírségi esperes, a felekezetek lelkészei: *Halasy Endre* evangélikus lelkész, *Vági László* római katolikus apátplébános, valamint több lelkipásztor és vendég.

Zakar Ödön megválasztott lelkészi főjegyző előterjesztést tett új választás kiírására több tisztségre; ezt a közgyűlés elfogadta.

A közgyűlés végeztével a szentesközponti gyülekezet nőtagjai és presbiterei látták vendégül az egybegyűlteket.

Ifj. Kádár Ferenc

Kádár Ferenc és családja

Az új választójogi törvény szerint lezajlott választások során a csongrádi egyházmegye 28 gyülekezete 17 szavazattal 11 ellenében *Kádár Ferenc* szentes-központi lelkipásztort választotta esperessé.

Kádár Ferenc Hódmezővásárhelyen született 1926-ban sokgyermekes családból. Elemi és középiskoláit ott végezte, tanárai közé tartozott Németh László, a híres író, akihez később is baráti szálak fűzték. Tanulmányi eredményéért Horthy Miklós-ösztöndíjban is részesült. Teológiai tanulmányait a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem teológiai szakán kezdte, majd annak kiválása után az önállósult Teológiai Akadémián folytatta, lelkészi képesítést is ott szerzett 1952-ben.

Segédlelkészi szolgálatot teljesített Demecserben, Kisteleken, Hódmezővásárhelyen. Ott a susáni gyülekezet hívta meg lelkipásztorául 1959-ben, majd a szentes-központi gyülekezet lelkipásztora lett 1982-ben; mindmáig ott szolgál.

Házasságát Isten öt gyermekkel áldotta meg. Amikor feleségét fiatalon elveszítette, Mészáros Erzsébet személyében ismét jó feleséget, szerető édesanyát és sokoldalú segítőtársat talált. Mindketten fiatalon jutottak hitre, gyermekeiket is hitben nevelték fel együtt. Mind az öt a lelkészi pályát választotta élethivatásul. Miután felesége levelező tagozaton lelkészi oklevelet szerzett, menyeikkel, vejeikkel együtt tizenegyen lelkészként szolgálnak Csongrádban, Békésben és az amerikai Clevelandban. Nagyobb fiuk a helyi önkormányzatban, kisebb fiuk az országgyűlésben képviselőként részt vesz a közügyek intézésében is. Tizenhárom unokának örvendeznek.

Az új esperes ifjú korától benne él az egyházmegye közösségében. Diákként az SDG és a KIE lelkes tagja volt, ifjúsági bibliaköröket, tanyamissziót szervezett Bakó László akkori esperes, a most Amerikában élő dr. Tóth Kálmán lelkész és az áldott emlékű Imre Sándor mezőgazdasági tanár irányításával. A misszió mindig szívügye volt, Talentumait evangélizációs és pásztori szolgálatokban, de tudományos tevékenységben is kamatoztatja. Az egyházmegyében tanulmányi előadó, egy ciklusban tanácsbíró, utóbb lelkészi jegyző. Tagja a Doktorok Kollégiuma gyakorlati szekciójának és a Református Iszákosmentő Missziónak. Egyházi lapokban igehirdetései, cikkei és tanulmányai jelennek meg. Éveken át a Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Csoportjának gyűjtő munkatársa, a hódmezővásárhelyi Véradó Állomás kitüntetettt sokszoros véradója volt. Hajdan kollégiumi krónikás, majd lelkészi tanfolyamokon verses krónikáival, a szatíra fegyvereivel küzd az emberi gyarlóságok, az egyházi fonákságok ellen.

Nem kötötte le magát irányzatokhoz, de lelkesen pártol minden olyan kezdeményezést, mozgalmat, amelyik elősegíti egyházunkban a régitől való elszakadást, az újnak és a jobbnak kibontakozását. Eszménye a lelki ébredés, emberek megtérése, a gyülekezetek megerősödése, mert véleménye szerint csak így küzdhetünk az egész társadalmat fenyegető bűnös „járványok" ellen, Jézus Krisztus szereteturalma alatt.

Festmények üzenete

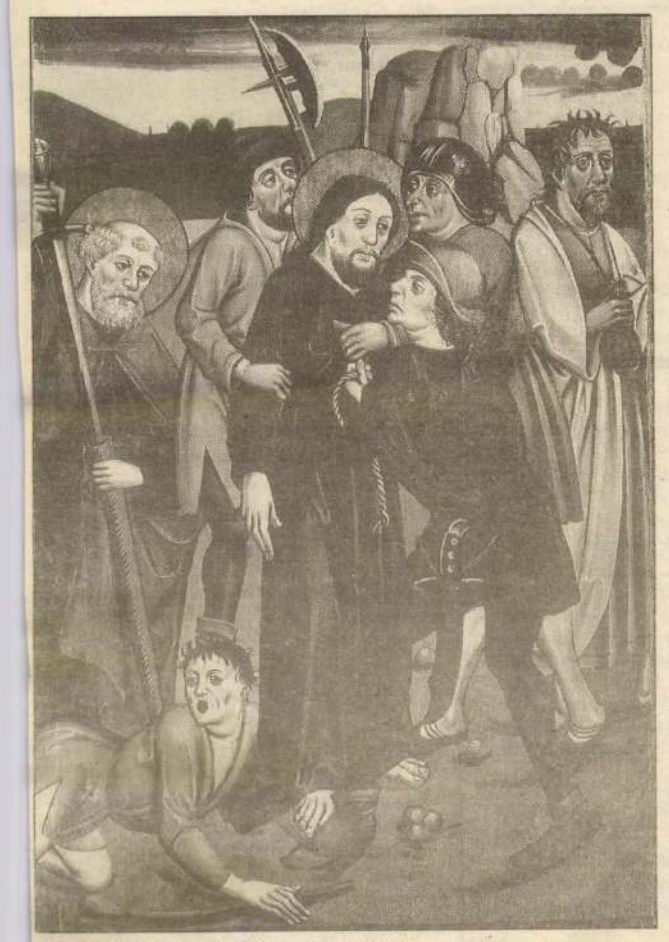

„Jánosréti Mester" (XV. század): Krisztus elfogatása

A kölni Ludwig-Wallraf Richartz Múzeumra nem elsősorban az ott látott remekművek miatt fogok élethosszig emlékezni. Ami számomra feledhetetlen: nem egy vagy több festmény, hanem a képtár középkori részében kapott alázatlecke.

Korábban nemigen töprengtem el azon: M. S. mester és társai miért nem írták rá teljes nevüket alkotásaikra.

E rejtély kulcsát most, Kölnben véltem fölfedezni, ahol a nagyszámú középkori festmény alatt ilyen és ehhez hasonló feliratok olvashatók: „Az Orsolya legenda mestere", „A Bertalan oltár mestere", „Mária életének mestere", „A György-legenda mestere".

Ezeket olvasva azonnal szembetűnik egy törvényszerű hasonlóság: a mestereket nem nevük különbözteti meg, illetve jellemzi, hanem csakis munkájuk, témáik, művészi szolgálatuk. Olyannyira, hogy megkülönböztetésük csupán utólagos művészettörténészi „találmány".

Tökéletesen rímel ez a képtárlátogatási élmény azzal, amiről Ravasz László így ír *Kis dogmatiká*-jában: „Az egyes könyvek (t. i. a Biblia könyvei!) nem azért becsesek, mert megnevezett szerzőik írták... Ha egy zsoltárt nem Dávid írt, még nem lett rosszabb, s ha egy zsoltárt Dávid írt, még nem lett jobb."

Tudom, a szellemi „áruk" piacán is egyre inkább eluralkodnak a farkastörvények. Mégis, ha a névtelenül háttérbe húzódásban nem is követhetjük a Szentírás szerzőit, illetve a középkori képíró mestereket, példájuk talán mérsékelheti mértéket alig ismerő hiúságunkat. Ez az önmérséklet — végső soron — használ az alkotás *minőségének* is. Mert a túlzottan önmagára összpontosító alkotó lassan-lassan elszakad tulajdon alkotásaitól. És, természetesen, azoktól is, akiknek munkáit szánja. Valószínűleg ez a sokat emlegetett „művészi magány" egyik oka.

Meglehet, piacközpontú korunkban furcsa és szokatlan kis töprengés ez — de talán mégsem egészen hiábavaló.

P. É.

VARGA Dezső

Egyházkerületi közgyűlések

A tiszáninneni egyházkerület január 28-án, hétfőn délelőtt 11 órakor Miskolcon, a Kossuth utcai templomban istentisztelet keretében iktatja be tisztébe újonnan választott püspökét, *dr. Mészáros Istvánt* és főgondnokát, *Szabó Dánielt*.

A dunamelléki egyházkerület január 29-én, kedden délelőtt 10 órakor, a budapest-Kálvin téri templomban istentiszteletet és közgyűlést tart, amely *Tőkés László* királyhágómelléki püspök szolgálatával beiktatja *dr. Hegedüs Loránt* budapest-Szabadság téri lelkipásztort, a dunamelléki egyházkerület megválasztott püspökét.

Az ünnepi istentiszteletekre szeretettel várják az érdeklődőket.

Kérdések tisztújítás után

Hosszú és bizony feszültségektől sem mentes időszak áll mögöttünk. Megtörtént az általános tisztújítás, megválasztottuk egyházunk új vezetőit. Ismerjük az új neveket, ám a jövő körvonalait még csak homályosan látjuk. A református közvéleményben kérdések vetődnek fel: vajon a megválasztottak miként sáfárkodnak majd választóik bizalmával? Az alábbi cikk szerzője jól megfogalmazza a sokakban élő általános várakozás néhány fontosabb kérdését. Lapunk közelesen felkeresi az új vezetőket, hogy számoljanak be a közegyháznak terveikről, célkitűzéseikről. A szerkesztőség.

Befejeződött a hosszú küzdelem: négy törvényesen választott püspöke van a Magyarországi Református Egyháznak. Isten gazdag áldását kérjük mindegyikőjükre. Itt az ideje, hogy elcsöndesedjenek a választási harcokban feltüzesedett indulatok. A győztesek és a vesztesek baráti kézfogása bizonyítsa azt, hogy a továbbiakban testvéri egységben akarjuk munkálni egyházunk megújulását. Ennek a nagyon szükséges egységnek érdekében kérdések fogalmazódnak meg bennünk.

1. Nem dicsekedhetünk azzal, hogy a választások során „a hívők összessége szívében és lelkében egy volt" (Ap. csel. 4:32). Küzdelmek árán született a győztesek győzelme. Vannak vesztesek, vannak, akik nem örülnek a választások eredményének. Elégedetlenekkel, csalódottakkal, erős ellenzékkel kell együttmunkálkodniuk a győzteseknek. Vajon, hogyan viszonyulnak a győztesek a legyőzött ellenzékükhöz? Mindenütt érvényes ez az igazság: többet lehet tanulni az ellenfeleinktől, mint a barátainktól. Hajlandók-e megvizsgálni a győztesek: Miért nem szavazott rám a másik tábor? Ők miért nem akarták, hogy én püspök legyek? Nagy hasznára válik mindegyik püspöknek, ha lesz bátorsága szemébe nézni ennek a fájdalmas problémának. Ne az ellenzéktől várják a közeledést, ők maguk tegyék meg felé jük az első lépést és kérdezzék meg: Mikor veszítettem el és hogyan nyerhetem vissza a bizalmatokat? (Magasra tettük a mércét. Lesz-e elég alázat ehhez a püspökökben és lesz-e elég bátorság a nyílt beszédre az ellenzékben?)

2. Az előző évtizedekben sok visszaélés történt a püspöki tisztséggel. És egyáltalán: a református egyházak szerte a nagyvilágban jól funkcionálnak püspökök nélkül is. Vajon a most megválasztott püspökeink miként hagyják maguk mögött az engedelmességet követelő és méltósággal teljes uralkodás régi képét és készek lesznek-e közreműködni abban, hogy a megalkotandó új egyházalkotmányunkban a püspöki tisztség korlátozás és ellenőrzés alá kerüljön? Egyházunk jelentős tábora az egész püspöki rendszer megszüntetését kívánja. Hogyan viszonyulnak püspökeink ehhez a reformátori-református törekvéshez? Kérésünk: ne legyenek hasonlók azokhoz, akik a püspökség *ellen* beszéltek mindaddig, amíg meg nem választották őket püspökökké. Onnan kezdve nagyon jól érezték magukat ebben a tisztségben és vigyáztak arra, hogy élethosszíglan meg is maradhassanak benne.

3. A történelem tanúsága szerint gyakran alakulnak „kamarillák" a választások után. Azaz: a győztesek az ellenzék mellőzésével saját embereiket ültetik vezető pozíciókba. (Országunk politikai történéseiből világosan kitűnik, hogy lehet ezt „demokratikusan" is cselekedni!) Vajon közöttünk is ez fog történni? Akik a püspökeink *ellen* szavaztak — mindenki tudja, kik ezek —, de történetesen jó „szakemberek" (evangélisták, tanítók, karizmákkal megajándékozottak) megkapják-e őket megillető szolgálati lehetőségeket? És nem utolsósorban: A szolgálatokra alkalmas „világiak" megkapják-e végre az „esélyegyenlőséget" a „klérus" eddigi túltengő uralma után? Az egyetemes papság bibliai-reformátori elve valóra válik-e?

4. Nem csupán egyházalkotmányunknak, de szinte szinte még inkább teológiánknak és a hétköznapokban gyakorolt kegyességünknek is meg kell újulnia. Néhány évvel ezelőtt az egyházkormányzat megfenyített minket, amikor — éppen e lap hasábjain — szót emeltünk a „legyező-nyitás" érdekében, azaz a teológiai és a kegyességi pluralizmus érdekében. Most is és itt is „esélyegyenlőséget" kérünk a különböző „irányzatok" számára. Azaz: ha püspökeinknek saját egyéni teológiai „profiljuk" van, emellett természetesnek kell most már tartanunk, hogy — a református Hitvallások fegyelmében és tágasságában — egyéb teológiai és kegyességi koncepciók is érvényesülhessenek egyházunkban. Ne a zsinati döntések határozzák meg a Szentlélek útját, hanem a Szentlélek közöttünk is örvendetesen bontakozó munkája határozza meg a zsinati döntéseket.

Egyházunkban folyamatos párbeszédre van szükség. Mi most elkezdtük a dialógust — azért, mert vannak reménységeink —, várjuk a folytatást.

Farkas József

Restaurátoradomány

A hír rövid. Csaknem 2 évi restaurálás után elkészült, régi színeiben ragyog a Ráday Gyűjtemény képe: a Cranach-iskolához tartozó Betlehemi gyermekgyilkosság.

A hír háttere: Varga Dezső az Esztergomi Keresztyén Múzeum főrestaurátora, a Képzőművészeti Főiskola restaurátor intézetének vezetője, az esztergomi református gyülekezet presbitere, több százezer forintos adományt adva egyházának, 3 társával együtt restaurálta a Rádayak hajdan gazdag képtárából megmaradt európai hírű festményt.

Úgy gondolom, tartozunk a református olvasóközönségnek azzal, hogy a „bőkezű adakozót" bemutassuk a Református Lapja hasábjain.

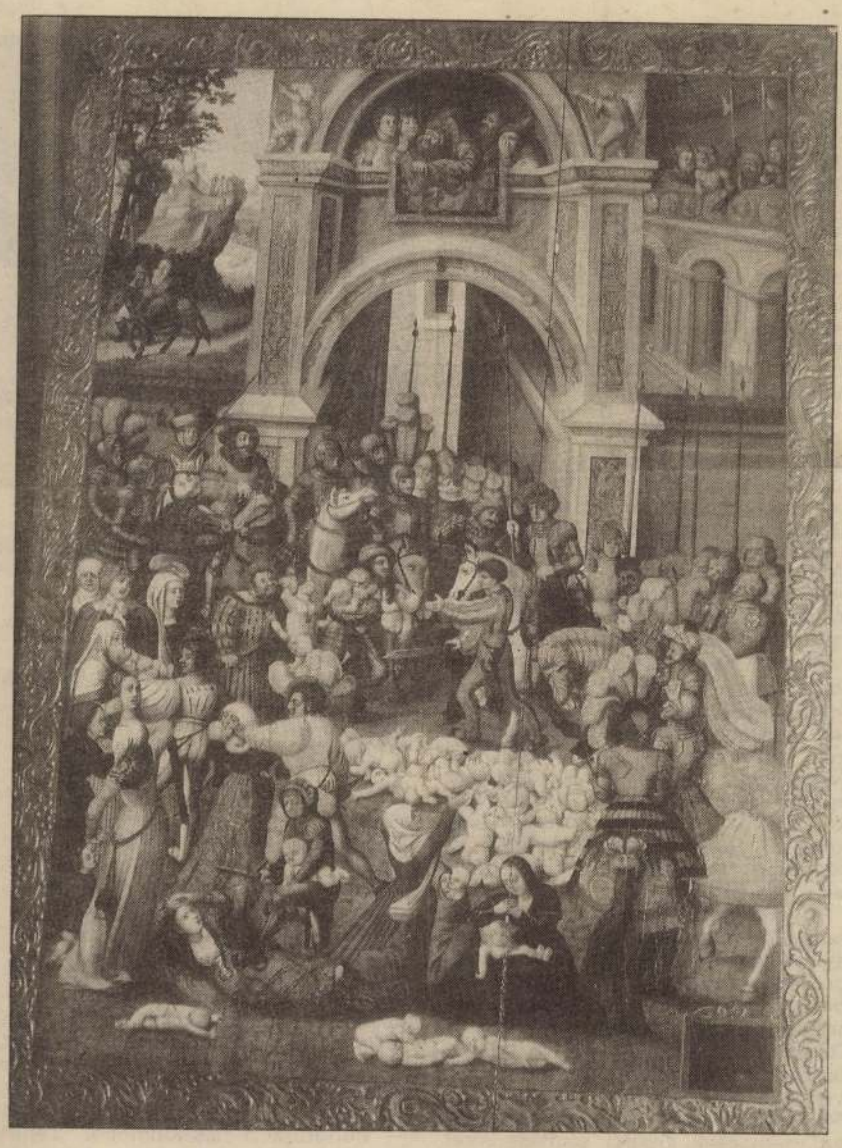

Varga Dezsővel az esztergomi Várhegy oldalán, a Keresztény Múzeum meghitt, barátságos; évszázados festményekkel zsúfolt restaurátor műhelyében beszélgettünk.

Örömmel idézte pályája kezdetét, mely régi alföldi református, pedagógus családból indult. Ezzel a családi háttérrel természetesnek tűnt az elhatározás: rajztanár lesz. Egy évi tanulás után azonban kiderült, hogy a rajztanárképzést megszüntetik, s mivel a 40-es évek végét írták — az ekkori Poór Bertalan osztály Rákosi-kép gyártó buzgalma sem vonzotta Varga Dezsőt.

A bizonytalan helyzetben azonban felcsillant a remény, talán még sem kell a főiskolát elhagynia, hanem megpróbálkozik az újonnan induló, Kaposi Nándor szervezte, restaurátor tanszékkel. Ez az időszak tulajdonképpen a magyar restaurátor-képzés kezdetét jelentette, hiszen Varga Dezső és társai: *Móré Miklós* és *Nikácsi Lajos* végzéséig csak Kákai Szabó György festőművész, — aki római ösztöndíjasként restaurátor tanulmányokat is folytatott — volt az egyetlen képzett restaurátor Magyarországon.

A kissé kényszerű pályamódosítás Varga Dezsőt egy életreszóló elhivatással ajándékozta meg, főiskolai képzése során majd az azt követő olaszországi tanulmányutakon örökre eljegyezte magát a restaurálás sok alázatot, nagy türelmet és óriási szakértelmet követelő munkájával.

Kiváló restaurátorrá válásában nagy élmények — Itáliában résztvehetett Giotto: Maiesta-jának restaurálási munkálataiban — és a rengeteg itthoni feladat segítették.

A világháború rendkívül sok magyar műkincset megsemmisített, megrongált. Varga Dezső ma is azt vallja, hogy a magyar restaurátor szakma európai színvonalra emelkedésében döntő érdeme volt annak a nagy buzgalomnak, amellyel a restaurátorok a háború okozta sebeket próbálták gyógyítani. Mert tanulás ide vagy oda, a szakmában a legfontosabb a gyakorlat, az elvégezendő feladat, mely mindig új és újabb feladatok elé állítja a restaurátort megannyi év munkája után is.

Varga Dezső társaival: *Eszlár Évával, Mojzer Miklóssal, Mucsi Andrással* az 50-es évek közepén került az akkor még a Balassa Múzeummal összevontan működő Keresztény Múzeumba, Esztergomba. Erre, a szegényes körülmények között dolgozó, de lelkes csapatra, mely *Zolnay László* igazgatása alatt működött, ma is nagy szeretettel gondol. Ennek a nagy nevű kollektívának, köztük Varga Dezsőnek köszönhető az, hogy ma a Keresztény Múzeum anyaga az országban a legrendezettebb.

Varga Dezső Esztergomban olyan műveken dolgozhatott, melyek a magyar művészettörténet fényes lapjain szerepelnek: rendbe tette a középkori magyar anyagot, restaurálta Kolozsvári Tamásnak a XV. század elején a garamszentbenedeki apátság főoltárára készült táblaképeit, mely a Zsigmond-kori Magyarország egyik legnagyobb művészi teljesítménye; a majd egy évszázaddal később alkotó, magát MS szignóval jelző mester oltárának passióképeit, mely munka forrásaiként Schongauert, Dürert, Rogier van der Waydent nevezhetjük meg, s amelyet Grünewald Isenheimi oltárával szoktak kimagasló teljesítményként párhuzamba hozni: legutóbbi jelentős munkája pedig a bodrogolaszi táblakép restaurálása volt. Ezeket a rangos munkákat olykor heroikus küzdelem árán, tárgyi feltételek hiányában végezte, kiváló színvonalon.

Varga Dezsőt, kimagasló restaurátori tevékenységét elismerve, 1969-ben — Kapos Nándor nyugdíjba vonulása után — meghívják a főiskolára, hogy irányítsa a magyar restaurátorképzést.

A megtisztelő feladatot elvállalja ugyan, s restaurátor nemzedékeket nevel, de Esztergomot sem hagyja el. A főiskolát ma is — nyugdíjba vonulását fontolgatva — szép kalandnak tekinti, de az igazi vonzalma a Keresztyén Múzeum, s az ottani szép feladatok maradtak.

A Cranach-kép restaurálását mintegy egyházi „adóként" ajánlotta fel egyházának. Szívből kívánjuk Varga Dezsőnek, hogy sok szép feladatot oldjon meg nyugdíjos éveiben, a művészetet szerető közönség és a maga örömére. Adományáért pedig hálásan mondunk köszönetet.

K. Fogarasi Zsuzsa

Jegyzet

Idegengyűlölet

A magyar állampolgároknak már csupán néhány európai országba szükséges beutazási vizum. Szabadon utazhatunk. Ezért érthetetlen és elszomorító, hogy hazánkban napról-napra találkozunk az idegengyűlölettel. A Biblia az „idegenek" között több csoportot is megkülönböztet. Más az átmenetileg ott tartózkodó idegen és más szóval jelölték az állandóan köztük lakó idegent, aki nem bennszülött, de életmódja többé-kevésbé hasonlít az ószövetségi népéhez. S megkülönböztette azt az idegent, aki ellenséggé lett, s aki ellen harcolni kell.

Ábrahám átutazó idegen volt Kánaán földjén Hebronban, s amikor meghal a felesége Sára, kénytelen elmenni az ott lakó hettitákhoz ilyen kéréssel: „Jövevény és zsellér vagyok közöttetek, adjatok nekem sírhelynek való birtokot nálatok, hogy oda temethessem halottamat!" (1. Mózes 23,4). Így jutott Ábrahám az első földdarabhoz Kánaánban. Később olvassuk, hogy az áruló Júdás, amikor visszaviszi a harminc ezüstpénzt a főpapoknak és véneknek, nem teszik azt a templom kincsei közé, hanem „határozatot hoztak, és megvásárolták belőle a Fazekas mezőt, az idegenek számára temetkezési helyül" (Mt. 27,7). Tehát az ideigeneknek a Szentföldön külön temetkezési helyük volt Jézus földön járatkor. Az idegentől szedhettek kamatot (V. Mózes 23,21), de kizsákmányolásukat tiltja a törvény (V. Mózes 24,14). Nagyon fontos tudni, hogy az özvegyekkel, árvákkal egyszerre említi a jövevényeket és ezt mondja a törvény: „Az Úr... szereti a jövevényt, kenyeret és ruhát ad neki. Szeressétek a jövevényt, mert ti is jövevények voltatok Egyiptom földjén" (V. Mózes 10,18). „Az Úr őrzi a jövevényeket, támogatja az árvát és az özvegyet" (Zsolt. 146,9).

Sajnos, napjainkban nagyon sokat rontanak a mi jövevényeinken, az ide menekült erdélyieken is azok, akik visszaélnek helyzetükkel, vagy az ő nevükben mások jelennek meg parochiákon és plebániákon — mint a napokban a környékünket végigjárta pénzkéregetés címén, magát a községben albérletben élőnek kiadó „nagyváradi" fiatalember. Ideiglenes lakásadónak viszont olyan nevet mondott, aki nem lakik itt, s így bukott le sorra, ahogy lelkésztársaim is elmondták. Valóban micsoda öröm lenne, ha nem csak azt tudnák, hogy kenyeret és ruhát (és pénzt) kell adni a jövevénynek, hanem azt is, hogy rájuk is vonatkozik az ünnepre utaló törvény! „Ha jövevény tartózkodik közöttetek, és elkészíti az Úr páskáját, ő is a páskára vonatkozó rendelkezés és végzés szerint járjon el. Ugyanaz a rendelkezés vonatkozik országotokban a jövevényre is, meg a bennszülöttre is" (4 Mózes 9,14). Az ünnep, az Úr napja, megtartása mindenkire egyformán vonatkozik! S nem csak a „külföldről" áttelepült idegenre, hanem a más községből, vagy városból áttelepülőre is. Milyen egyszerű és felemelő lenne, ha nem csak akkor találnák meg a templomot, mikor szolgáltatásra van szükségük, hanem alkalomról-alkalomra.

„Nincs különbség zsidó és görög között, mert mindenkinek ugyanaz az Ura" (Róm. 10,12). Krisztusban megoldódott ez az óriási vallási és kulturális ellentét, ha hiszszük, hogy nem vagyunk idegenek és jövevények, hanem polgártársai a szenteknek és házanépe Istennek (Ef. 2,19). Isten elfogad bennünket, fogadjuk el mi is embertársainkat, gyűlölettől, előítélettől mentesen szeretetben éljünk!

Sándor Endre

Varga Éva

Ugyancsak az avasi városrészt díszíti majd a miskolci művésztelepen alkotó Varga Éva szobrászművész díszkútja

Magyar Hirlap 1981/9/5/9

Műsorok

VASÁRNAP

KOSSUTH RÁDIÓ:

8.10: Öt kontinens hét napja.
8.29: Örökzöld dallamok.
9.29: Minden versek titkai.
10.08: Budapesti művészeti hetek.
10.39: A Magyar Rádió és Televízió gyermekkórusa énekel.
11.14: Vasárnapi koktél.
13.00: A működők működése. Faragó Vilmos írása.
13.51: Rádiólexikon.
14.21: Furulya- és cimbalomzene.
14.40: Pillantás a nagyvilágba.
15.12: Művészlemezek.
16.05: József Egyiptomban. Thomas Mann regénye.
17.10: Aktuális gazdasági jegyzet.
17.20: A zeneirodalom remekműveiből.
18.15: Hol volt, hol nem volt... Lúdas Matyi.
18.45: Az Ifjúsági Rádiószínpad bemutatója, Kárvallottak.
19.35: Kapcsoljuk az Erkel Színházat.
20.30: Irodalmi műsor.
20.50: A hangverseny-közvetítés folytatása.
22.20: Új lemezeinkből.
22.53: Operarészletek.

PETŐFI RÁDIÓ:

8.30: Miska bácsi levelesládája.
9.00: Az Állami Népi Együttes felvételeiből.
9.30: Magyar énekesek operettfelvételeiből.
10.00: Győr-soproni hangképek.
10.10: Csak gyerekeknek.
1. Az állatok felfedezése.
11. rész: a pók.
2. Ötös.
10.30: Papírsárkány.
11.10: Hírek.
11.15: Mozdulj!
12.05: Déli muzsika.
13.35: Franciaország madártávlatból.
XV/8. rész: Burgundia—Francha Comté. (Ism.) (SZ.)
13.55: Pedagógusok fóruma.
14.30: Várkonyi Zoltán-sorozat. Merénylet. Magyar film.
16.00: Műsorainkat ajánljuk!
16.25: Elektromos—Tatabányai Bányász bajnoki férfi kézilabda-mérkőzés.
17.45: III. Intervízió-dalfesztivál. Sopot. 1979.
A Boney M. hangversenye. (Ism. SZ.)
18.25: Reklám.
18.35: A Közönségszolgálat tájékoztatója.
18.40: Esti mese. (SZ.)
18.50: Tévétorna. (SZ.)
19.00: A HÉT... (SZ.)
20.00: Hírek.
20.05: Új Scotland Yard.
20.55: Sporthírek.
21.05: Kapcsoltám...
21.35: Budapesti zenei hetek.

HÉTFŐ

KOSSUTH RÁDIÓ:

8.25: Mit üzen a Rádió?
9.00: Aki bejárta a világot.
9.10: A hét zeneműve — Bartók: Táncszvit.

filmvígjáték. — **Ifjúsági-művelődési ház:** Gyere, igazodj el! Szovjet film. — **Balassagyarmati Madách:** Csillagok háborúja. Színes amerikai fantasztikus kalandfilm. Matiné: A korona elrablása. — **Nagybátonyi Bányász:** A hosszú hét vége. (14). Színes spanyol filmvígjáték. — **Petőfi:** Ulzana. Színes NDK kalandfilm. — **Székesényi Rákóczi:** Agyő, haver (16). Színes francia bűnügyi film. — **Rétság:** Péntek 13. Latabár Kálmán három nagy sikerű rövidjátékfilmjének felújítása. — **Kisterenye:** A fekete kalóz. Színes olasz kalandfilm. — **Érsekvadkert:** Sugarlandi hajtóvadászat (14). Színes amerikai film. — **Nagyléc:** Ostrom. Színes szovjet történelmi kalandfilm. — **Jobbágyi:** A friss széna bódító illata (14). Színes NDK filmvígjáték.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Éva

NÓGRÁD

1979 SEP 23

nokrángásvéz

1021

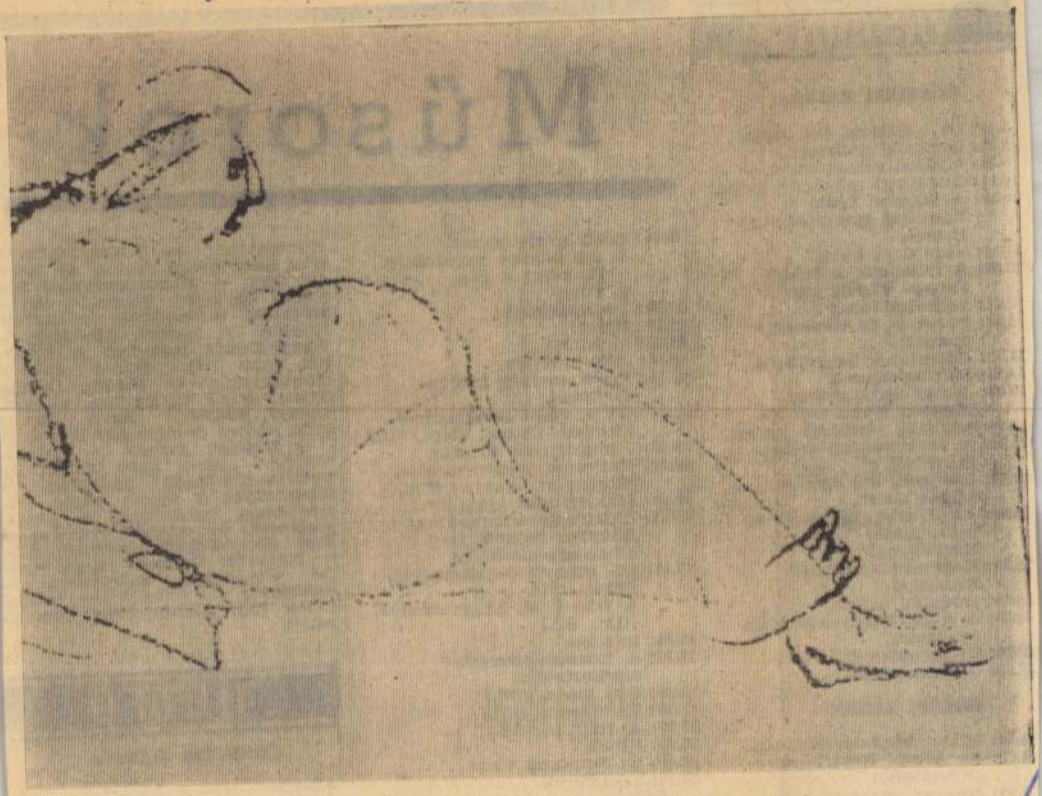

Varga Éva: Kórházi vázlat

Korabeli telefonérme. A készülék az érme lehullásakor madárhangot hallatott, mely leginkább a hímpáva rikoltására emlékeztet. Mint tudjuk, az egyik érmére vésett szonett mint a "Galambnevetésű"-t említi a kegyencnőt. A kegyencnő külön telefonnal rendelkezett a kerti pavilonban, melyet a király az ő számára építtetett, s melynek tetőzetét pávatoll borította.

Templomi pénz külön a perselyek számára. A lélek hintán lebben át a másvilágra ítélőbírái elé, és megmutatja szívét.

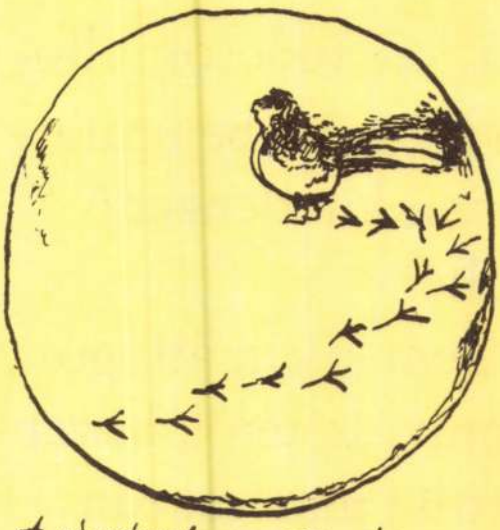

"Ha magatokban beszéltek az „R" betű sohasem berreg" ezt jelenti a fácántalpírás.
Mélyebb értelmét ma már nehéz lenne kikövetkeztetnünk. Annyi bizonyos, hogy kedvenc filozófusaik sokra tartott mondásait szívesen vésték érmékre. Ez egyébként alamizsnapénz volt, koldusok kapták.

Katalógus: Balla Margit

Gyermekhírnök repülni tanul.

VARGA ÉVA Szeretettel meghívjuk

(Olyan ez, mintha valaki a Sóhajok hídjával kapcsolatban a régi sóhajokat próbálná rekonstruálni. Gyermeteg!)

(Állóvíz 1973)

(Szerencse, hogy az ifjú tudós nem talált hellén szemeteskukát akantuszlevelekkel)
(Tavalyi Harsona 1974 május)

Aprópénzek egy töredezett márvány szökőkút medencéjében – ennyi maradt az átriumos udvarból, a király palotájából, ennyi utal csak ezekre a különös emberekre, akik a várost lakták. Többet nem is kell mondanunk, minden iskolásgyerek tudja ma már a város nevét.
A közvélemény és a szaktudósok elfogadták ezt a kultúra történetében páratlan felfedezést. Minden hitetlenkedő ellenvélemény a múlté.
Ez a kis tanulmány nem kíván átfogó képet adni a város művészetéről, hiszen ezt korábban megtettük már, csupán néhány újonnan előkerült érme jelentését dolgozza fel.

Nagyértékű érme a király képével. Külön érdekessége, hogy itt az uralkodó nem visel arany állszakált.

Az érme hátoldalán a bacchánsnő kalásszal, a feltörekvő társadalom termékenység-szimbolikája.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Éva

DOLGOZÓK LAPJA

1979 SEP 23

Gyáti Művelő.

1021

Varga Éva: Kórházi vázlat

rendeletben
valósításakor
a művelődési
zók és a fe
egyaránt —
a kritikus ö
a jók tová
nem megfel
maradásukat

A művelődési otthoni tevékenységet a három évtized folyamán egy meg nem szűnő ellentmondás kísérte végig, amely az állandó újra való törekvés, a tevékenység megújítása, a nagy fokú társadalmi érzékenység, valamint a szükséges feltételek hiánya között feszült. Ha elveinket nem feladva, de reálisan ítéljük meg ezt a jelenséget, számolnunk kell azzal — a jelenlegi gazdasági körülmények között még inkább —, hogy ez még

kézhez kaphatják a cseh- és szlovák irodalom klasszikusait, és mai szerzők műveit, a legfrissebb csehszlovák és a magyar sajtótermékeket is.

— Mikor létesült a Csehszlovák Kultúra és milyen céllal?

— A központ 1951 óta működik, kezdettől fogva itt, a Népköztársaság útján. Amint látja, a helyünket már kinőttük. Mivel házon belül nincs mód a terjeszkedésre, a Rózsa Ferenc utcában nyitottunk

lebegnek rajta, rab
A rögöt, a földeket bek
négykézláb-mozdul

Csúszó-mászó, tört, mo
mozdulatok, a csig
gyűrött mozdulata, a va
fekete mozdulata,
sötét mozdulata a vakít
fényben. Is. A pocs

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 137-148, 340-7[illegible]

1987 APR 30

ÉLET ÉS IRODALOM

1021

Varga Csaba metszete

A humorfolklór mestere

Z. VARGA CSABA KIÁLLÍTÁSA

Z. VARGA CSABA
Új TÜKÖR 1982. XIX. évf. 46. sz. 46. o.

Kaján Tibor azt fejtegette egy enyhe kora tavaszi délután, amikor a szerkesztőségi zsongásban komoly munkát végezni nem lehetett, de a világot megváltani igen, hogy a karikatúra: népművészet. Ő, mármint Kaján Tibor, minden iskolában, művelődési házban és üzemben, ahol járt, találkozott olyan rajzolgató emberekkel, akik a körülöttük élő kisebb közösség gondolatait, véleményeit karikatúrává sűrítették. Sőt, rajzaikba néha társaik is húztak egy-egy vonást, és így a műalkotás a *kézről kézre* járó, s alakuló népművészeti produktum kívánalmainak is megfelelt. (Lásd népdal, népmese stb.)

Ha K. T. mondja, úgy van, s ha úgy van, akkor Z. Varga Csaba, akinek karikatúraszobrait, -plakettjeit és -rajzait a Ludas Galériában állították ki, megkaphatná a Népművészet Mestere címet. Ő ugyanis mesterhez illő magas színvonalon formálja meg a köz véleményét, legyen bár rajza tárgya Pálfy József, Hernádi Gyula, Jancsó Miklós vagy Moldova György. Szobrai is egy-egy csontig vetkőztetett közgondolat illusztrációi.

Íme, a hiúság: Európa, a meztelen süldőlány, ahelyett, hogy az őt elrabló bika szőrébe kapaszkodva zokogna, a hatalmas szarvak közé illesztett tükörben szépítgeti magát.

Törőcsik Mari

Hofi Géza

Az önáltatás: Diogenész, a hordójában állva, hová a világ iránti megvetésében bújt, azt lesi, kezét szemellenzőként használva, hogy jön-e valaki.

A tehetetlenség: Mózes a táblákkal siránkozva álldogál az Úr előtt: nincsen, akinek a törvényt felmutassa.

Ezek a karikatúraszobrok a — ma nagy népszerűségnek örvendő — játékos, figurális kerámiák testvérei. De ez nem azt jelenti, hogy „genetikailag" nem kapcsolódnak egy ősrégi műfajhoz. A Táncosnő kasztanyettával című humoros hellenisztikus szobor legalább kétezer éves. A Willendorfi Vénusz pedig 30—40 ezer. Hogy az nem karikatúra, hanem a termékenység szimbóluma? Vagy vágykép egy olyan korban, amikor kevés volt az ennivaló? Ki tudja? Nincs rá tanú. Hátha egy kőkorszaki férj formázta meg bosszúból, amikor neje őnagysága, egy rosszul sikerült vadászat után hozzávágta a kőbaltát?

Európa elrablása

FELVÉGI ANDREA FELVÉTELEI

NÓGRÁDI GÁBOR

Tisztelt Szerkesztőség

A KÜLÖNBSÉG
(1982. 42. szám)

A cikk szerzője azt írja, hogy „az ember ötven felé már beletörődik abba, hogy szellemi atyáinak tanai és jelszavai igencsak megmásulnak megvalósításuk során". Való igaz, hogy a kivitel sok esetben a kitűnő konstrukciót is elronthatja. Hiába vásároljuk meg a már bevált licencet, ha nem megfelelő a kivitelezés.

Azzal is egyetértek, hogy „az új rendszert irányító köztisztviselő seregtől nem kívánható meg semmiféle tartós aszkézis". Ez viszont nem jelentheti a másik végletet, a javak értelmetlen halmozását, az ezekkel való hivalkodást, a feltűnési viszketegség kifejlődését, amit lépten-nyomon tapasztalhatunk. Ezáltal — mint azt a cikk is felveti — egyesek semmiben sem különböznek egy közönséges „kapitalista embertől".

Arról a kérdésről viszont, hogy a szocializmus iránt harcosan elkötelezett százezrek szolgáltathatnak-e példát a milliónak, nekem az a véleményem, hogy igen. Nemcsak a szocializmusnak elkötelezettek, hanem az emberhez méltó módon élők is — akik szerencsére többségben vannak — a példamutatók közé sorolhatók. Minthogy azonban ezek kevésbé feltűnőek, mint a sok decibeles hangadók és a milliomos villatulajdonosok és társaik, nem veszünk róluk tudomást. Tömegilyen bonyolult problémát egyetlen szóval elintézni, de nekem mégis az a véleményem, hogy a tömör kérdésre hasonló választ kell adnunk.

Hogy miért van baj? Mert becsapjuk saját magunkat. Irgalmatlanul vágjuk a fát magunk alatt. Határozatokat hozunk, amelyek még jobban összezilálják (bár a szándék kétségtelenül nemes), s nehezebben érthetővé, tehát nehezebben járhatóvá teszik ugyancsak döcögős utunkat. Elmondok néhány dolgot. Nemrég a posta duplájára emelte a telefondíjakat (a levelekét is, de az más kérdés). Nem aprózta el magát, nem körülményeskedett. Azt gondolná erre az állampolgár: nehezebb lesz ugyan fizetni a telefonszámlát, de legalább többet élek öt évvel, megszűnik a tortúra, az a pokol, ami eddig a telefon körül volt. Mit mondjak: nem szűnt meg, sőt! (Egy biztonságtechnikai ellenőrzés során 42 perc alatt lehetett fölhívni a tűzoltókat. Rágondolni is rossz, mi van, ha tényleg tűz üt ki.) Nem térek ki az áremelés tekintetében hasonló cipőben járó MÁV-ra és VOLÁN-ra, valamint a minősíthetetlen és korrupt szolgáltatásokra.

Az az érzésem, kullogunk saját magunk után s nem tudjuk sem bevárni (világgazdasági helyzet), sem utolérni (saját gazdasági gondjaink) magunkat. Nemrég hozták a rendeletet: csökkenteni az állami személygépkocsik számát. Hogy milyen mértékben, azt [illegible] de biztos, hogy ember utazott ki érte, hanem a külföldre vágyó „egyéb", elmarad a tizedannyiba kerülő kiegészítő alkatrész, a gép nem működik.

Gaál Antal
Balatonfüred

DÉLEGYHÁZI NAPIMÁDÓK
(1982. 35. szám)

Fürödtem a délegyházi tavakban. Nem is egyszer. Nem tudom, súlyosbító vagy mentő körülmény-e számomra, hogy a ma még illegális nudista strandra engem is diplomás barátaim vittek el (kettő közülük jelentős kulturális intézmény vezetője), akik családjukkal együtt szoktak ott strandolni. De járnak oda munkáscsaládok is szép számmal, művészek is, fiatalok, középkorúak egyaránt. Ám napozzon a tóparton bárki: a légkör itt baráti, a legtöbben első látásra tegeződnek. Ez a közvetlen légkör adta az ötletet, hogy felvessem a nudizmus legalizálásának lehetőségét: miért ne alakíthatnák meg klubjukat az álszeméremtől mentes, felvilágosult gondolkodású, testkultúrát kedvelő hazánkfiai? Ha klubba tömörülnének, és lenne, mondjuk, pecsétes igazolványuk (ami nálunk sok mindent szentesíthet), talán biztosíthatnánk jogukat a nudizmusra, és talán még strandot is létesíthetnének a maguk és a meztelen fürdőzést igénylő külföldi turisták részére, akik ezért jelentős valutát hoznának az országnak. Ajánlanék továbbá a nudizmust ellenző illetékeseknek tapasztalatcserét az NDK-beli és jugoszláviai FKK-klubbokkal, ahol már régen nem bűn és nem is törvénybe ütköző cselekedet a meztelen strandolás, a megfelelő strandokon. E probléma megoldá-

E héten válaszol:

Tóbiás Áron

Örvendetesen megszaporodtak az utóbbi hetekben-hónapokban állandó és időszakos olvasóink nem kis táborának azon levelei, amelyekben új szépirodalmi sorozatunk, a határon túli magyar irodalom alkotásait (és természetesen alkotóit, prózaíróit, költőit) méltatják, hazai publikálásukat jó érzéssel fogadják.

A *Szélrózsa*, a határon túli magyar irodalomnak ez az *Új Tükör*-beli rovata ezután is szívesen fogadja a nemcsak a vershez-prózához értő olvasók kritikai észrevételeit, hanem a sorozatban közölt írók életútjára, életrajzára vonatkozó kiegészítéseket, helyesbítéseket.

Olvasóink előtt már a *Szélrózsa* eddigi, mintegy tucatnyi írójának névsorából, arcképvázlatának felvillantásából kirajzolódhat szerkesztői szándékunk: az élő és határon túli. valóban virágzó irodalmak kiváló egyéniségeinek bemutatása mellett fontosnak tartjuk azoknak az íróknak felvonultatását is, akik a közelmúlt éveiben haltak meg, és elevenen ható örökséget hagytak hátra.

Reméljük, hogy a *Szélrózsa* sorozat

Hogyan gazdálkodjanak az iskolák?

Konzultáció a zalaegerszegi SZMK-ban

A megye településeinek önkormányzati képviselői, valamint az oktatási intézmények gazdálkodásáért felelős vezetői részvételével szakmai napot rendeztek tegnap a zalaegerszegi SZMK-ban, a Zala Megyei Pedagógiai Intézet szervezésében.

A rendezvény életre hívását indokolták a törvényekben, rendeletekben bekövetkezett gyakori változások, melyek nehezítik pontos értelmezésüket s a gazdálkodással kapcsolatos kérdések egyértelmű alkalmazását. Márpedig ezek ismerete nagyban hozzájárulhat az oktatási intézmények zökkenőmentes működéséhez. Nos, ezen „útvesztőkben" való eligazodáshoz nyújtottak segítséget a megyei szervek felkért előadói.

Muhoray Árpádné, az önkormányzati közgyűlés hivatalának pénzügyi osztályvezetője az önkormányzati és intézményi gazdálkodás összefüggéseiről, továbbá az 1994. január 1-jei közalkalmazotti törvény végrehajtásából származó feladatokról szólt.

Farkas András, a nyugdíjbiztosítási igazgatóság ellenőrzési osztályvezetője, a társadalom- és nyugdíjbiztosítás gyakorlati problémáiról beszélt.

A költségvetési számvitel kérdéseiről a TÁKISZ munkatársai, az ÁFA-val, valamint a SZJA-val kapcsolatos előírások alkalmazásáról *Csutora Erzsébet*, az APEH megyei igazgatóságának igazgatóhelyettese tájékoztatta a hallgatóságot.

Előadás-sorozat a bankokról

Bankszeminárium címmel kétnapos előadássorozatot szervezett tegnaptól kezdődően Zalaegerszegen a Magyar Közgazdász Hallgatók Egyesületének helyi bizottsága.

A hallgatóság — túlnyomó része a Pénzügyi és Számviteli Főiskola diákjai, valamint meghívott bankszakemberek és gazdasági vezetők — színvonalas szakmai programokon vesznek részt. A tegnapi nyitóelőadást *dr. Boros Imre*, az ÁV Rt. munkatársa tartotta meg, témául egy igencsak aktuális folyamatot, a bankprivatizációt és a reorganizációt választva. A bankok helyzete kapcsán többek között elmondta, hogy nemzetközileg 8 százalékos a pénzintézetek elfogadott tőkemegfelelési aránya. Ma Magyarországon egyelőre a 4 százalék elérése a cél. E tőkefeltöltést a kijelölt 12 nagyvállalat reorganizációjával összhangban lehet elvégezni.

Továbbiakban a bankszabályozásról, a hitelgaranciáról, valamint a betéti- és hitelkamatok várható alakulásáról hangzottak el előadások. Ma pedig többek között a bankok csődeljárásban való szerepéről lesz szó.

Ingyenes vércukormérés

A Zalaegerszegi Diabétesz Egyesület a Diabétesz világnap alkalmából pénteken a megyeszékhelyen, a Dísz téren 13 órától ingyenes vércukor- és vérnyomásmérést rendez.

A rendezvényt termékbemutató, kóstoló, diatetikus és orvosi tanácsadás színesíti. 16.30 órától a Tudomány és Technika Háza második emeleti tanácstermében vitafórumot rendeznek a háziorvosok, a diabetológiai szakellátás és a betegek kapcsolatáról.

Népfőiskola

A lenti egészségvédelmi népfőiskola következő előadásának vendége holnap 18 órai kezdettel dr. Szacski Mihály, a Műegyetem vezető tanára lesz, aki a szomatodiagnosztikai szűrésről ad tájékoztatást az érdeklődőknek.

Az előadás helye: a Sólyom László Művelődési Központ.

Diáknapok Kanizsán

Ma indul a kanizsai Hevesi Sándor Művelődési Központban az Agora diák- és ifjúsági napok sorozata, melynek keretében ma este középiskolai alkotók festményeiből és grafikáiból nyílik kiállítás.

Pénteken 15 órától ifjúsági fórumra várják az érdeklődőket, majd 18 órától az Egyszólam Együttes népzenei műsora kerül sorra.

Szombaton a Megyei Művelődési- és Ifjúsági Központtal karöltve rendezi meg a HSMK a Nyugat-dunántúli Néptánc Antológiát, s ugyancsak ezen a napon a jazzkocsma sorozatában a Kőszegi trió ad koncertet.

Koncert

Ismét megyénkben vendégszerepel Kovács Kati, a népszerű énekesnő.

Holnap 18 órai kezdettel a lovászi művelődési házban lép fel, majd ezt követően, este 8-tól a lenti SLMK-ban csendülnek fel a régi és új dalai.

Ünnepség

Ünnepi állománygyűlést tartottak szerdán Taszáron, a 31-es Kapos Harcászati Repülőezrednél abból az alkalomból, hogy 1950-ben november 11-én alakult meg a légibázis repülőezrede. Az ünnepségen részt vettek azok az egykori munkaszolgálatosok is, akiket a kifutópályák és a kiszolgáló egységek építéséhez hoztak oda az ország különböző részéből.

Ezúttal avatták fel az ezred történetét bemutató múzeumot is.

Magyar elnök

Genfben az ENSZ Európai Gazdasági Bizottság Energia Bizottságának jelenleg is tartó ülésén magyar elnököt választottak, dr. Szergényi István, az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium energiastratégiai főosztályának vezetője személyében.

A TTIT tiszteletére

Az egykori alapítók, a tudomány terjesztéséért sokat tett művészek, tudósok, kutatók, orvosok emlékét idézték tegnap Zalaegerszegen, a Természettudományi és Társadalomtudományi Ismeretterjesztő Társulat (TTIT) és annak Zala megyei szervezete megalakulásának 40. évfordulója alkalmából rendezett összejövetelen.

Az ünnepség résztvevői mindenekelőtt megkoszorúzták az ismeretterjesztő társulat megyei szervezete névadója, Öveges József sírját, megemlékezve a professzor születésének 98. évfordulójáról.

A később megtartott fogadáson *Felházi György*, a TIT megyei igazgatója köszöntötte a vendégeket. *A szónokok — dr. Pálfi Dénes* megyei elnök, *Piróth Eszter*, a TIT Országos Szövetsége igazgatója és *dr. Németh József*, az egyesület tudományos tanácsadó testületének elnöke — az 1953 novemberében megalakult szervezet jelentőségét, az ismeretterjesztés szerepét hangoztatták, kitérve annak alakuló, fejlődő intézményrendszerére.

A jelenlévők egyperces néma felállással adóztak a már elhunyt munkatársaik emlékének.

Az ünnepségen a kiváló ismeretterjesztő munkáért, a felnőttoktatásban végzett tevékenységért négyen vették át a TIT Aranykoszorús jelvényét, öten pedig megyei elnökségi dicséretben részesültek.

A frakcióvezetők az államfőnél

Újabb ombudsman-jelöltek

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának és helyettesének, valamint az adatvédelmi biztosnak a személyéről a parlament nyolc képviselőcsoportja még további egyeztetést tart szükségesnek és gondolkodik az idevonatkozó törvény megváltoztatásáról is — derült ki szerdán azon a megbeszélésen, amelyet a köztársasági elnök a parlamenti képviselőcsoportok vezetőivel folytatott.

A megbeszélésen az MDF-et *Salamon László*, az EKTPP-t *Bejczy Sándor*, a KDNP-t *Csépe Béla*, a MIÉP-et *Horváth Lajos*, az SZDSZ-t *Hack Péter*, a Fideszt *Áder János*, az MSZP-t *Gál Zoltán*, a függetleneket *Fodor István* képviselte.

Mint ismeretes, *Göncz Árpád* olyan jelöltek megnevezését várta, akik bírják a képviselőcsoportok támogatását. Az államfőnek ugyanis a törvényben foglaltak szerint a meghiúsult ombudsman-választást követő harminc napon belül — vagyis jövő hét csütörtökéig — új javaslatot kell tennie az Országgyűlésnek. A szerdai, másfél órás találkozón az előző választásra már javasolt és a pártok támogatását élvező *Trócsányi László*n és *Tóth Judit*on kívül szóba került további négy személy, akiknek nevét nem hozták nyilvánosságra. Hármat az MDF, egyet — az adatvédelmi biztos posztjára — az SZDSZ javasolt.

Salamon László fontosnak tartotta hangsúlyozni: az MDF által javasolt három új név csak a „választékbővítést" szolgálja, és jelölésük korántsem jelenti azt, hogy Trócsányi László ne élvezné az Magyar Demokrata Fórum támogatását.

Ehhez csatlakozva a kereszténydemokraták és a kisgazdák képviselője is megerősítette: támogatják Trócsányi László megválasztását. **(MTI)**

PHARE-SEGÍTSÉG

Az Európai Közösségek Bizottsága 6 millió ECU — mintegy 700 millió forint — értékű vissza nem térítendő támogatást nyújt a PHARE-program részeként a hazai szociálpolitika reformra. Az adomány felhasználásáról szerdán sajtótájékoztatón számoltak be a Népjóléti Minisztériumban.

Kakuszi István helyettes államtitkár elmondta: az önkormányzati, illetve a szociális törvény a helyi önkormányzatok hatáskörébe utalta az alapvető szociális ellátásokat. Ezért a PHARE-támogatásból megvalósítandó Szociálpolitikai Fejlesztési Programnak is az államigazgatási szervek a fő kedvezményezettjei. Az önkormányzatok a kormány által kiírt nyilvános pályázatok révén juthatnak támogatáshoz. A pályázatok közül kettő már megjelent a Belügyi, illetve a Népjóléti Közlönyben — jelentették be a sajtótájékoztatón. Az első tender olyan regionális intézmények létrehozását szorgalmazza, amelyek a régiók szociálpolitikai információinak gyűjtését, valamint a térség szociálpolitikájában érdekelt szakemberek képzését, továbbképzését, szakmai és pénzügyi tanácsadását szolgálja. Az úgynevezett Regionális Forrásközpontok megvalósításának kísérleti szakaszában a tárca három intézmény felállítását támogatja, a központok számát ugyanakkor később további héttel kívánja növelni. A forrásközpont létrehozására jelentkező civil vagy egyéb szervezetek számára a tenderkiírás feltételként szabja meg a helyi önkormányzattal való együttműködést, illetve azt, hogy a pályázók rendelkezzenek a megpályázott összeg legalább 40 százalékának megfelelő önrésszel. A másik pályázatnál már nincs ilyen kikötés, ez a tender ugyanis még nem konkrét intézmények megvalósítását célozza. A Népjóléti Minisztérium ezen pályázatára oyan szervezetek jelentkezését várja, amelyek a PHARE Programiroda alvállalkozóiként hajlandók segítséget nyújtani az önkormányzatoknak szociálpolitikai céljaik megvalósítására. **(MTI)**

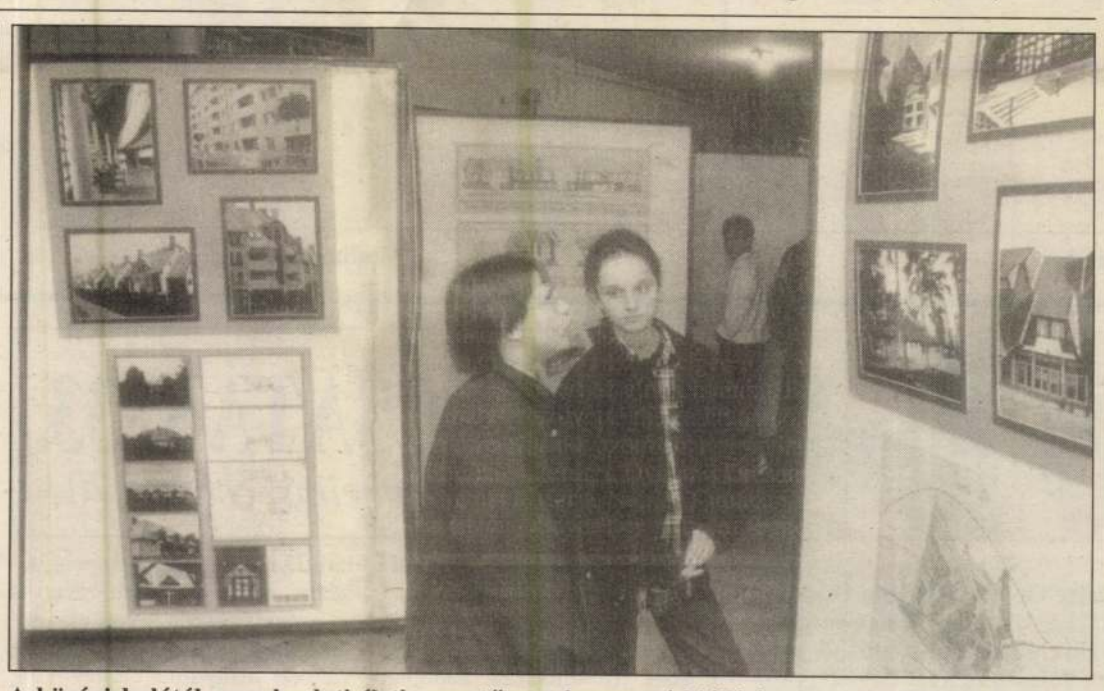

A középiskolától a gyakorlati életig vezető utat bemutató kiállítással egybekötött nyílt napok kezdődtek tegnap az egerszegi Széchenyi István Műszaki Középiskolában. A pénteken záruló program keretében a tanintézetben folyó képzés mellett a továbbtanulási lehetőségekről is tájékozódhatnak az érdeklődők.

(Arany Gábor felvétele)

Lemondott a PDSZ ügyvivője

A Tarnóczky—Rudics-féle módosító indítvánnyal sem értenek egyet

***Pokorni Zoltán*, a Pedagógusok Demokratikus Szakszervezetének ügyvivője, az országos választmány szóvivője lemond tisztségeiről, mert a Fidesz színeiben, országgyűlési képviselőként szeretne indulni a választásokon. Döntését a PDSZ tegnapi sajtótájékoztatóján jelentette be.**

Pokorni ezt megelőzően a PDSZ Nemzeti Alaptantervvel (NAT) kapcsolatos állásfoglalását ismertette. Elfogadhatatlannak tartják, hogy a szakmai nyilvánosság kizárásával folyik a NAT újabb változatának kidolgozása. A NAT alapelvei és követelményrendszere — jelenlegi formájában — eltérő nézetrendszert tükröz. Összeillesztésük és jogszabályhoz illő pontos megfogalmazásuk hónapokig tartó munkát követel, így a PDSZ szerint már nincs mód arra, hogy e dokumentum még az idén megszülessen.

Az 1994-es költségvetési törvénynek garanciát kellene adnia a közoktatási feladatok ellátására és az intézmények működőképességére valamennyi önkormányzat területén. Pokorni Zoltán kifogásolta azt is, hogy a tervezet aránytalan terheket ró az önkormányzatokra. Fennáll annak a veszélye, hogy — bár a közalkalmazotti bértarifa rendszert bevezetik — az intézmények működése anyagiak hiányában nem lesz biztosítható.

A közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény Tarnóczky—Rudics-féle módosító indítványával sem ért egyet a PDSZ — mondta *Soós Gábor* ügyvivő, mert az csupán aktuális problémákra keresi a megoldást, így alkalmatlan az alapvető koncepcionális kérdések tisztázására. **(MTI)**

Államkötvény árfolyamok az MNB-nél

Típus	Kamat %	Kamatfizetés	Vételi árfolyam %	Eladási árfolyam %	Felhalm. kamat%
1994/A	18,74	'93.12.01.	98,00	98,60	17,87
1994/B	17,50	'93.12.18.	96,09	96,69	15,73
1995/A	17,00	'94.10.06.	91,46	92,06	1,68
1995/B	21,00	'93.11.12.	-------	-------	-----
1995/C	17,50	'94.02.01.	95,63	96,23	13,57
1995/F	17,00*	'94.07.02.	93,92	94,52	6,15
1995/G	19,50	'94.08.10.	97,03	97,63	4,97
1995/H	19,50	'94.09.10.	97,04	97,64	3,31
1996/A	16,50	'93.12.28.	91,31	91,91	14,38
1996/B	17,50	'94.01.22.	93,76	94,36	14,05
1996/C	17,50	'94.02.10.	93,64	94,24	13,14
1996/F	17,50*	'94.05.17.	93,29	93,89	8,53
1997/C	18,00	'94.03.01.	90,82	91,42	12,58
1998/A	18,14	'94.03.10.	99,50	100,10	11,76

*Magánbefektetőknek kamatfizetéskor +1,5 százalék prémium.

MNB Zalaegerszeg, Dísz tér 7. Tel.: 92/312-690

CERUZAVÉGEN

Régebbi olvasóinknak bizonyára egy-egy karikatúra is „beugrik" az ismerős cím olvastán, hiszen ez a rovat valamikor rendszeresen jelentkezett lapunkban. Alkotója, a zalai születésű *Z. Varga Csaba* tizenöt éve került el a fővárosba. *„Önállósítottam magam, szabadfuldokló lettem"* — mondta találkozásunkkor nem kis iróniával. Mert ez már más, mint akkor volt, a ma is büszkén emlegetett szabadúszóság...

Autodidaktaként tanult rajzolni s elsős gimnazistaként jelentek meg lapunkban grafikái, azután hamar országos orgánumokig tágult nevének, alkotásainak híre (Ludas Matyi, Új Tükör). Karikatúrák rajzban és agyagban — mindkét műfaj megszállott művelője. Ám a portré mellett ugyanígy fontos számára a tárgyi humor — mert hiszen ilyen is van — megjelenítése.

Olyan embereket tűz ceruzavégre, akiket szeretni lehet. (*„Politikusokat nem szívesen"*) Úgy véli, az igazi személyiségek csupán abban különböznek az átlagembertől, hogy tehetségük, szorgalmuk révén „rátettek egy lapáttal", de ők is esendő külsőségekkel vannak megáldva vagy verve; lehet, nagy az orruk, kajla a fülük... *„Egy embert tisztelni, szeretni, csodálni lehet, de misztifikálni nem "* — mondja.

S hogy felfogásában mit is fejez ki a karikatúra? *„Egy lenyomata annak a személyiségnek, akire fel lehet nézni."* S aztán: *„Minden karakterben megvan az a csak rá jellemző forma, amit hangsúlyossá kell tenni. Hogyan? Kialakul egy belső kép, amit az ember belülről lefotóz."*

Vagy félezer plasztikai és megszámlalhatatlan rajzportré válogatásával a nagyközönség legutóbb a Ferencvárosi Pincetárlaton találkozhatott. Munkái rendszeresen feltűnnek lapokban, köztük a Fülesben, a Kurir Elefántban...

Hazánkból elsőként jutott ki egy alkotásával —Mirelle Mathieu énekesnőről készült plasztikájával — a bulgáriai Gabrovóba, a világ napjainkban egyetlen humormúzeumába.

— se —

Faludy György.

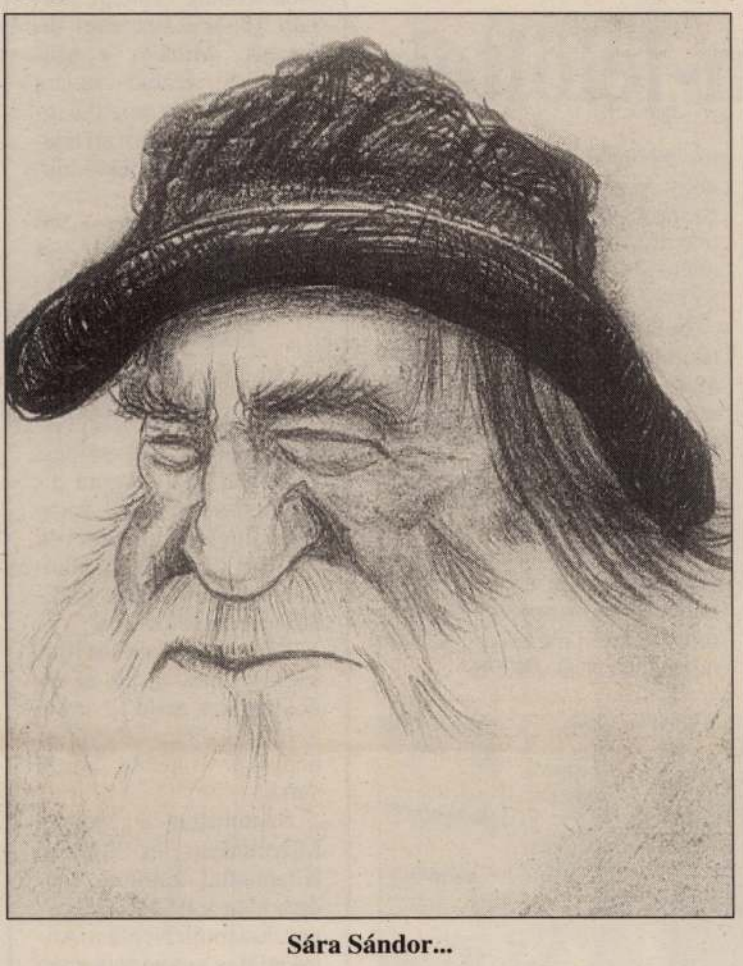

Sára Sándor...

...és Madonna.

Paprikás szívű primadonna...

Az örök — Rökk

A Friderikusz-show vendégeként úgy jött le a lécsőn, olyan operettbelépőt produkált, hogy a fél ország sóhajtozott láttán. A Fővárosi Operettszínház Marica Grófnőjét végigtáncolta, végigénekelte. Valódi tánc volt az, röpdösött a deszkák fölött, 79 évesen...

Rajongói a minap ünnepelték 80. születésnapját. Ha korai turnéinak utánanézünk, elbizonytalanodhatunk az ifjú hölgy korát illetőleg: egyforma magas leányokra, egyforma életkorúakra szabták akkoriban a tánckarokat, s nehéz elképzelni, hogy csupa tizenhétéves közt egyetlen leány csak a tizenkettediket töltötte be.... Lehet, hogy Rökk Marika egy kicsivel túl van a nyolcvanadikon?

Hosszú karrierje folyamán számos csínyt produkált. Például a nyelv tekintetében. Amikor az UFA-hoz szerződött (1935-ben), azt írták róla, hogy tökéletesen beszél angolul, viszont kedves akcentussal beszéli a németet. Az angolt illetően hihető: Londonban élt, Amerikában turnézott. De azért vigyázzunk azzal a német akcentussal! Hallhattuk, annyi év után is milyen szépen pergeti a magyart.

Életrajzi emlékeit 1974-ben ironikus címmel jelentette meg: Herz mit Paprika. Szív paprikával, magyarán Paprikás szív. A humor — ez éltette, élteti Rökk Marikát. Ettől friss a szelleme. Ám a szorgalom, a testi tréning se mellőzhető, ha életbírásáról beszélünk.

Turnézott Európa-szerte. Családsorozatok kedveltje lett a német nyelvű televíziókban. 1988-ben Peter Schamoni rendezésében készült el a Königswaldi kastély című film. A főszerepet a német színjátszás elismert nagyasszonya, Camilla Horn alakította. S utóbb elpanaszolta: egy piciny jelenetben Rökk Marika is fellépett és lejátszotta, lesöpörte őket a színről a jelenlétével... **Cs. K.**

DÖNTŐ CSATÁK 33.

A höchstädti (blenheimi) csata, 1704

A Panem Kiadó megjelentette Geoffrey Regan Döntő csaták című történelmi kötetét. A könyv segítségével játékot ajánlunk olvasóinknak. Ha elolvassák a csaták kivonatát, akkor bizonyára tudnak válaszolni kérdéseinkre.

XIV. Lajos hosszú uralkodásának második felében Franciaország közel állt ahhoz, hogy egész Európa felett megszerezze a főhatalmat. Hogy ez végül is nem sikerült neki, az engesztelhetetlen ellenségének, III. (Orániai) Vilmos angol királynak és John Churchill, Marlborough első hercege géniuszának köszönhető. A hadtörténelem egyik legnagyobb szabású hadjáratában Marlborough, aki seregével a La Manche-csatornától 550 kilométeren át menetelt, olyan vereséget mért Höchstadt mellett a Bécset fenyegető francia—bajor erőkre, amely az egész európai erőegyensúlyt Anglia javára és Franciaország kárára változtatta meg a következő száz évre.

1704. augusztus 11-ének hajnalán Marlborough és osztrák szövetségese, Savoyai Eugén herceg egy Duna menti kis faluban, Tapfheimben találkozott. Mindkét parancsnok elégedett volt a csatára alkalmas tereppel, és Marlborough máris parancsokat osztogatott a másnapi támadásra. A franciák ugyancsak meglepődtek. Azt várták, hogy Marlborough visszavonja haderejét az általuk tarthatatlannak vélt pozícióból, és meg sem fordult a fejükben, hogy megtámadja jól kiépített védőműveiket. Marlborough éles szeme észrevette, hogy az egész francia hadállás két pontra épül: az alaposan megerősített Höchstadtra és Oberglaura. A franciák ide koncentrálták gyalogságukat. Tisztában volt azzal, hogy középen tervezett ellentámadásának sikere érdekében mindkét falu helyőrségét teljesen le kell kötnie. A két falu megtámadásával seregének két szárnyát bízta meg.

A csata tehát elkezdődött. Lord Cutts vöröskabátosai megindultak Höchstadt felé, míg középen a herceg vezette át először a mocsaras területen. Tallard biztosra vette, hogy Höchstadtra épített jobbszárnya egyelőre kitart, míg a bal szélen Marsin és a választó csapatai véres összecsapásba bonyolódtak. Ezért elhatározta, hogy átlovagol a bal oldalra megnézni, vajon Marsin biztosan tartja-e a herceg ellen állásait. Távollétében azonban Clérambault márki végzetes döntést hozott, amelynek hatása az egész ütközet sorsát döntően befolyásolta. A Höchstadt ellen intézett angol rohamtól megrettenve elrendelte, hogy középről hét zászlóalj azonnal menjen át a védők megerősítésére, majd további tizenegy tartalék zászlóaljat is odaküldött. Akkor vonták el őket középről, amikor ott a legnagyobb szükség lett volna rájuk. Amikor baklövésének következményeire ráébredt a márki, belelovagolt a Dunába, és ott lelte halálát.

Ahogyan a szövetségesek egyáltalán nem meglepő módon képtelenek voltak bejutni Höchstadtba, Eugén herceg embereit véres küzdelem árán ugyancsak visszavetették Oberglauból. A két falu, amelyet Marlborough olyan fontosnak tartott a végső győzelemhez, még mindig francia kézen volt. A csata tehát nem úgy alakult, ahogyan elképzelte. De a nagy hadvezéreknek rá kell érezniük, hogyan használják ki a váratlanul adódó lehetőségeket. Központi megfigyelőállásából Tallard láthatta, hogy a francia nehézlovasság: a zsandárszázadok és a királyi gárda lovasai csillogó-villogó skarlátszínű öltözékükben lezúdulnak a lejtőkön, hogy megsemmisítsék az angol dragonyosokat, akik Höchstadt előtt várták a támadást. Egyenlőtlen küzdelemnek látszott; az angolokat a puszta túlerő bizonyára el fogja söpörni. De a papírformát senki sem ismertette az öt dragonyos-századot vezénylő Palmes ezredessel. Amint a zsandárok a közelükbe értek, Palmes elrendelte, hogy azonnal támadják őket szembe, és ezzel másodpercek alatt megszalasztotta Európa leghíresebb lovasságát, amely pánikszerűen hullámzott visszafelé. A francia vonalak teljes hosszában a megrökönyödés kiáltása harsant fel: „Micsoda? A zsandárság menekül?" Ez volt a csata fordulópontja. Marlborough számára most rékezett el az idő az előző nap óta tervezett nagy támadásra. Höchstadtot és Oberglaut sikerült semlegesítenie, és Eugén herceg is szilárdan tartotta magát. A herceg most elhatározta, hogy szétzúzza a francia derékhadat. Ehhez nagyjából kétszer annyi embert vont össze, mint amennyit a franciák tudtak volna.

Délután fél hatkor kürtök harsogása jelezte a támadást. A védők hiába próbálták meg feltartóztatni a zuhatagot, egyszerűen elsöpörték őket. Tallard fogságba esett, és XIV. Lajos seregének elitje megfutott.

Marlborough győzelme Anglia számára olyan előnyöket hozott,amely megnyitotta a világbirodalom felé vezető utat.

Dúl a höchstädti csata.

Kérdés:

A francia sereg egyik parancsnoka végzetes hibát vétett egy rossz döntéssel. Ki volt ő, s mi tett a baklövés után?

(A Döntő csaták című kötet megyénkben a következő könyvesboltokban kapható: Zalaegerszeg, Simon István Könyvesház, Áfész Könyvesbolt — Nagykanizsa, Deák Könyvesház, Zrínyi Könyvesház — Keszthely, Frida és Frida Könyvesbolt, Pelso Könyves-kávézó)

1021

Varga Csaba

1980. VII. 11. 17.35. Tv. SJá.

Pannon Krónika

- Jó napot kivánok kedves nézőkk innen a pécsi stúdióból, a Pannon Krónika júliusi számát látják. És mielőtt bármi fontos dolog történik idebent a stúdióban, ismerkedjenek meg egy pécsi művészeti mühellyel a most következő filmriport segitségével a Pannónia pécsi rajzfilm stúdiójában.

Van valami különleges oka annak, hogy Pécsett jött létre ez a rajzfilm stúdió ?

- Hát talán a város képzőművészeti hagyományai, amire a Pannónia Filmstúdió vezetősége felfigyelt, illetve az az amatőr filmes csoport, amelyik évek óta itt müködött a városban. Ennek a nyomán teremtődött aztán meg az, hogy egyánálló alkotómühelyt, a Pannónia stúció pécsi mütermét létrehozza a vállalat.

- Tehát kifejezetten az amatőr filmesekből alakult a stádió ?

- Nem csak az amatőr filmesekből, a legjobb amatőrfilmesek átkerültek a pécsi müterembe, hanem azokból a fiatal pécsi grafikusokból, akik kiállitási multtal, grafikusi multtal rendelkeztek már, és az egész eddigi munkásságunkból ugy tünt, hogy a mozgás és a grafika náluk egy szerves egység és valahol a film, az egy önálló területükké válhat.

- Mit és kinek rajzoltok ma ?

- Elsősorban a televíziónak dolgozunk, a televizió különböző főosztályainak. A szórakoztató főosztálynak készül egy sorozatunk Foglalkozási ártalmak cimmel, az Iskolatelevíziónak egy 20perces oktatófilmünk, Mondok nektek valamit, cimmel, a kommunikációról népszerüen, ezenkivül a pécsi televíziónak és dolgozunk külföldi megrendelésre is, a budapesti filmstúdió nemzetközi mütermével közösen egy svájci nemzetközi szervezetnek a Nemzetközi Szabványügyi Hivatalnak dolgozunk Ájzó cimmel az új szabványokról.

- Ezek szerint nekem legalábbis ugy tünik, meglehetősen rövid idő alatt komoly rangot vivott megának a pécsi stúdió.

- Hogy milyen rangot vivtunk ki azt nem tudom, de hogy munkánk az váratlanul nagyonsok lett, az tény. Remálem, hogy ez majd együtt jár a rang kivivásával is.

- Meg tudnád most nekem mutatni, hogy hogy készül itt egy rajzfilm ?

- Én meg tudom mutatni, hogy hogy készül egy rajzfilm, de nálam sokkal illetékesebb valamelyik alkotó és gondolom Varga Csaba az aki ezt a munkát a legjobban be tudja mutatni.

- Csaba én arra lennék kiváncsi, hogy milyen módjai vannak annak hogy rajz, illetve animációs filmek szülessenek, tehát milyen módszerekkel dolgoztok ?

-Hát lehetőségünk tulajdonképpen végtelen, minnennel lehet animációs filmet csinálni, ami elmozditható, vagypedig rajzolható.

- De ... azt amit ti használtokk, azt a módszert, azokat a módszereket.

- Most itt házon belül először a hagyományos animációval próbálkozunk és nagyon könnyen meg lehet tanulni az animáció alapjait. A technikát még a Walt Disney cégnél alakitották ki, hogy először pausz papirokra elkészitjük a változatokat és ugyanugy pausz papiron készül minden mozgás, minden fázis, és ezeket átrajzoljuk celluloid lemezre, ebből is mutatok, vagy például itt van az .. .../nem érteni mert visszhangos teremben beszélgetnek/ ...rajz,

- hadd nézzem igen,

- és ez nagyon sok készül el mozgás fázisainak megfelelően illetve a ...-nak megfelelően, ésutána átrajzoljuk celluloid lemezre, a celluloidon először csak a konturvonalak vannak, és ezután kerül kifestésre és akkor kapja meg a végleges képét. És ennek a celluloidnak az a nagyon nagy előnye, hogy átlátszik és igy mindig csak azt kell megrajzolnik, ami mozog. Mert például ugyanehhez a ...-hez tartozik egy másik rajz is, illetve ez egy rajz, ezek egymásra kerülnek, egymástól függetlenül is tudnak mozogni, és a például a trombitából kijövő hangok, betüvel jelöltünk, az tud függetlenül mozognia fickótól is, mert az például áll,

- igen,

- de itt hangok jöhetnek. Na most ez nem igy önmagában áll a képre, hanem.....képpé, és a képen, filmen ugyanezt látja a néző, együtt a háttérrel. Hát ennek az a hallatlan nagy előnye, hogy a háttér minden rajzát nem kell mindegyik filmkockára ujból megfesteni, hanem az átlátszó anyag segitségével nagyon sok munkát meg tudunk takaritani. Ezek a rajzolt filmeknél.

- Igen.

- És tulajdonképpen általában a rajzfilm fogalmába ezek tartoznak, de tágabb értelemben az animációs kategóriában már tulajdonképpen minden benne van, a hamutartótól kezdve akármi lehetséges, mint eszköz, ez a tárgya, vagy szereplője a filmnek. Általában a legközismertebb a térbeli kifejezésmódban a bábfilm, de nem csak az a hagyományos bábfilmben lehetséges, de hanem történetesen ott vana gyurma.

- És , hogy mit lehet gyurmából csinálni azonnal kiderül Varga Csaba most következő filmjából.

/ zene. /

Varga Csaba néhány perccel ezelőtt azt mondta, hogy mindenből lehet rajzfilmet csinálni és ez nem csak különböző tárgyakra vagy különböző anyagokra igaz, hanem különböző szavakra, fogalmakra. Vegyük például a divat szót, mert hogy ebből is kitünő rajzfilmeket lehet csinálni.

A pályakezdő *ars poetica:* hitvallás a figuraformálás, a történetmondás érvényessége mellett; a bronz *Alberti* óta hangoztatott nemessége, az ,,alacsony'' anyag feletti diadala mellett; a szerkezetben vállalt európai művészettörténeti hagyomány és igényesség mellett (csak ennyiben valóban *Ghiberti similéje* a kapu); a formálásban vállalt személyesség és modernista értékrend mellett; s végezetül: a bravúr és a fintor érzékeny-disszonáns akkordja.

A régi munka formavilága másképp is kettős – és e kettősség más-más eloszlásban talán minden Varga Éva-műben jelen van, még a Csendéletekben is –: a nyomot hagyó kézteremtette szeszélyes formálás és az érvényessé érlelt végső forma. Csakhogy a profán artista-Porta sehová sem nyílik, sem beavató keresztelő kápolnára, sem abba a házba, ahová a világos pillantású istennő a villámot zárta. A modernség – legalábbis akkor így hittük – nem tart többé kapcsolatot a sötét erőkkel; még ha reményvesztett is – felvilágosultan az. S Varga Éva munkája a vállaltan gyökértelen modernség korstílusban gyökeredzett. Akkor, a hetvenes évek elején a művésznek ennél csak rosszabb választása lehetett volna.

Az értelmezés számára néhány további munka többet ad, mint az életténye-ek. Ez utóbbiak: letelepedés Miskolcon; műterem, amely eleinte munkahely, később személyes tér, majd menedék, önálló birodalom, egymásra rakódó emlékekkel és bizonyítékokkal; a munka a műteremben – a mindennapok változó értékű rendezőelve; a helyi háló szövődése, szinte magától, idejekorán jött ,,nagy megbízások''; az erős kritikai érzék, amelytől soha nem hoztak elegendő örömet megbízásra készített művek; a nyári csavargások a gyerekkor vágyott-képzelt térségein: annak keresése, ami a montázs elemeit az intellektus erejénél tartósabban összetapasztja. E munkák sora tehát: néhány dombormű, kisebb körplasztika, számos érem. Lassan kerülnek elő a műterem régészeti rétegeiből; s a már útjukra indult munkákról vagy akad használható fotó, vagy csak az emlékezet idézi föl őket.
A Csendéletek teremtette szobrászi helyzet nem a tudatos átértelmezés pillanata: lélekállapot ez is. Varga Éva újra és újra kézbe veszi korábbi műveit, együtt él velük; pontosan érzi az összefüggéseket.

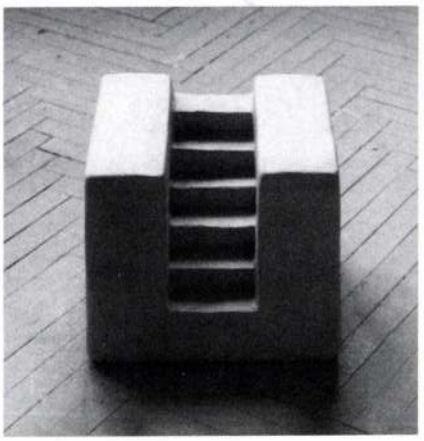

Varga Éva: Lépcső, 1997, gipsz, 28 cm

Főiskolai éveiben kapott rá az éremformálás gyönyörére. Abban az időben, amikor a kisműfajok – így az érem vagy a grafika is – messzebbre merészkedhettek a szakmai-műfaji-megformálásbeli megfontolásokban, mint a hivatal helyeslését nem nélkülözhető reprezentatív, főként megbízásra készülő munkák.

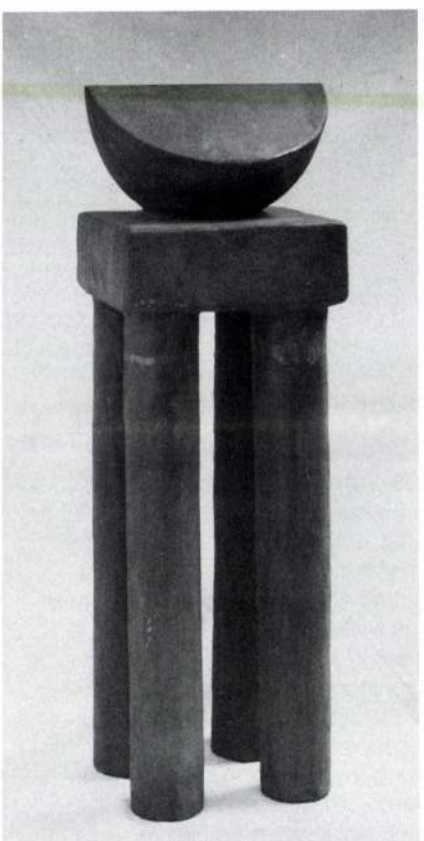

Varga Éva: Csendélet I., 1995, vas, 72 cm (Fotó: Szanyi Gergő)

Minden értékén túl e hetvenes évek eleji tenyérnyi modernségnek is megvoltak a maga erős korlátai. Pontosan érződik ez Varga Éva munkáiban: a számára akkor nagyon fontos mesélő, anekdotikus elem csak szemérmesen, majdhogynem rejtve jelenhetett meg. Ezek az érmek olyan lakonikusan fogalmazottak, mint egy *Hemingway*-novella: a puha anyagot formáló ujjnyom személyessége csak sejtet sorsot; s a bronz véglegessége e sejtelmeket megfoghatatlan szimbólumokba zárja.

Ez a sejtelmesség nem sokáig sajátja munkáinak. Rájön: az érem legalább annyira képíró feladat, mint szobrászi. A jelenkori kiállítási és reprezentációs érem eredetvidéke sokágú: óvó-szerencsehozó veret, királykép-hordozó érme, hitelesítő pecsétvéset. Tehát kép is, plasztika is; portré is, ornamentika is; textus is, embléma is. Rávezetik erre megbízásai is, személyes élményei is. Sok irányba indul egyszerre. Néhány apróbb érmén minimális az összegyurkált anyag figurális utalása: testjelek alapformákban. Máskor (fiktív portréin) a formálás véletlenjeiből kidomborodó karakter kap hangsúlyt: olyan kevés kell, hogy egy felületből arc legyen – és olyan sok, hogy a kifejezés életre keljen. Megint máskor részletező: mesét mond.

Az érmek sorozata, szaggatott párbeszéd szándékokkal és anyaggal. A köztéri megbízások sora – kicsiben és nagyban –: külső körülmények diktálta monológ (milyen távol a művészek Árkádiája, amikor a megbízó súlyos és érvényes külvilágokat szembesített a csak szoborba sűríthető képzetekkel...).
A domborművek, kisplasztikák pedig: egy-egy kitartott záróakkord az érmek polifón, néha diszharmonikus szólammenetei mentén. A véglegességet keresve épp e munkák a legsérülékenyebbek.

Sérülékenyek – másként – a Csendéletek is. Megformálásuk immár határozott, kvalitásuk kikezdhetetlen. Sérülékenységük oka a magány. A művészvilág teréből kiszakadva párbeszédet a természettel folytatnak, a természetről, Cézanne óta legalábbis két különböző módja van természet és művészet kapcsolatának. Az egyiknek lényege a szemlélődésen alapuló párbeszéd, a mű egyenértékűsége vagy azonossága a természettel (,,megfigyeled a különféle keveredésű köveket, ha ki kell találnod valamilyen színteret, különböző tájakra emlékeztető dolgokat találhatsz ott hegyekkel, folyókkal, sziklákkal, amiket tökéletes és jó formába önthetsz'').
A másik megoldáshoz nincs recept: gyötrelmesebb és alig van esély a megtörténtére. Cézanne-nál – ahogy

Hold ragyog? Fű nő?

Varga Éva Csendéletei a Vigadó Galériában

BÁN ANDRÁS

Új Művészet 1998, jul.

Varga Éva: Nő a fű II., 1997, bronz, 52 cm (Fotó: Ádám János)

Varga Éva néhány különös, zárkózott mű – ahogy a szobrász nevezi őket: *Csendélet* – köré rendezte 1998-as kiállítását a Vigadó Galériában. Nagyon egyszerű formák, nyers megformálás: geometrikus térelemek, gömbök és gömbszeletek, hengerek, hasábok, aztán majdnem geometrikus jelekké összevont alakzatok ornamentikává egyszerűsített természeti utalásokkal, anyaguk a klasszikus bronz mellett vas, tapasztáshoz hasonló gipsz. Csendéletek? csendből, tárgyak nélkül? hold ragyog? fű nő? s mindez épp csak kijelentve – a mese vagy a dekonstrukció irodalmi szövete nélkül? minek hát?

A kiállításon körben az 1996-os Nyíregyháza-Sóstói Alkotótelepen készült reliefek (lépcsők, ajtók, belső terek), aztán a tömondatos rajzok vagy újabb, itt be nem mutatott, fontos érmek nem sokat segítenek abban, hogy a Csendéletek súlyos csendje oldódjon.

Zavarban vannak talán azok is, akik ismerik Varga Éva két és fél évtizedes pályájának korábbi munkáit: köztéri szobrait Miskolc több pontján, érmeit, kiállítási plasztikáit – mert mindannyit a figuralitás, az ábrázolás, a megformálás érzéki-expresszív jellege jellemezte, nem ez a mostani tömondatos konkrétság.

Varga Éva új szobrai sorba rendezik, átértelmezik a régebbi, eddig egymástól távolabbi munkáit; logikát találnak a ráérzések diktálta egymásra-következésekben, vonulattá formálják a formakeresés mozzanatait. Az a magatartás – a művészet teljes autonómiájáé –, amely Varga Éva számára pályakezdésekor egyetlen mintának számíthatott, az érzékiség platóni ,,bűnét'' tagadta, a mű intellektuális kimeríthetetlensége nevében. Az amúgy irodalmi-intellektuális tájékozottságú Varga Éva számára az indulás éveinek közéleti légkörében éppen a műben gondolkodás ezen modernség-zártsága teremtett valamelyes függetlenséget. Az értelmezéshez azonban talán nem szükséges a szobrász pályájának minden egyes művét, megbízásainak minden *vargabetűjét*, életeseményeinek minden – többnyire privát – mozzanatát végigkövetni. Korábbi műveiből jó néhány járta a maga külön útját: az érdeklődés kitágulását ígérve, vagy a megbízás – alkalmankénti – örömtelenségébe bukva. Megformálásának első, szellemi pillanatában, a *disegno* megszületésekor mindegyik csodagyerek volt, aztán akadt amelyik a ,,szokott pimasszá'' lett, amelyik megoldottként, de nem folytathatóként áll ma is – a helyén vagy a műteremben –, és akadtak, amelyek többet mondtak szakmai problémák végiggondolásánál, megoldásánál-elvetésénél, többet személyes élethelyzetekre való reagálásnál. Hosszas, megfontolt beszédbe elegyedtek előzményekkel, korral, nézővel. A témák, anyagok, méretek és megformálásmódok sokfélesége mellett e munkák sorában a magatartás az, ami állandó: ezen reneszánsz-modernista elvekbe való belenövés, kritika, s végül meggyőződéssel elfogadás. A mű autonómiája, a forma tartóssága, a néző elmélkedése.

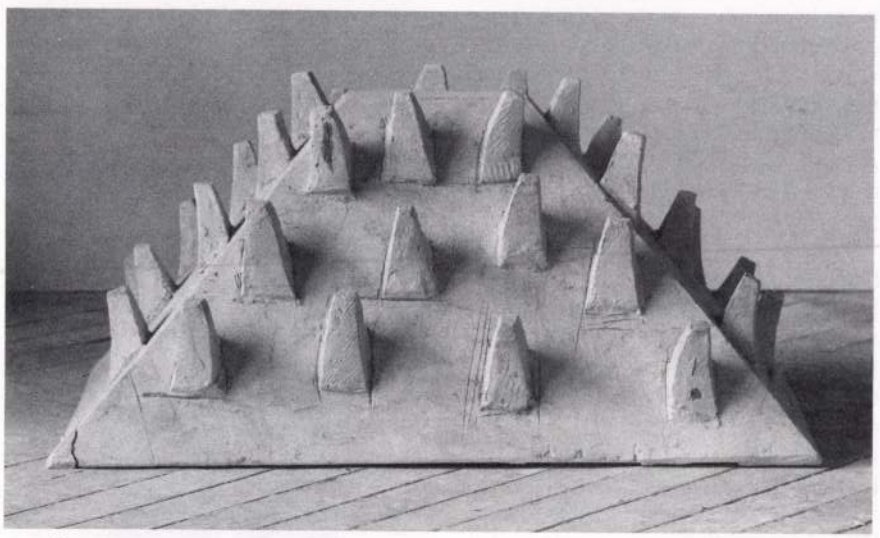

Varga Éva: Nő a fű I., 1995, gipsz, 24 cm (Fotó: Szanyi Gergő)

Az artista és a bohóc volt a témája Varga Éva főiskolai diplomamunkájának, személyes *Porta del Paradisó*jának: a *techné* bravúrja és a művész szomorú önarcképe. Sok éve ennek, a mű két táblája azonban még mindig ott függ a művész műtermében, szem előtt.

Stilisztikai mátrix a mioritikus térben

A SZÍNeVÁLTOZÁSOK című román művészeti kiállítás a Műcsarnokban

PATAKI GÁBOR

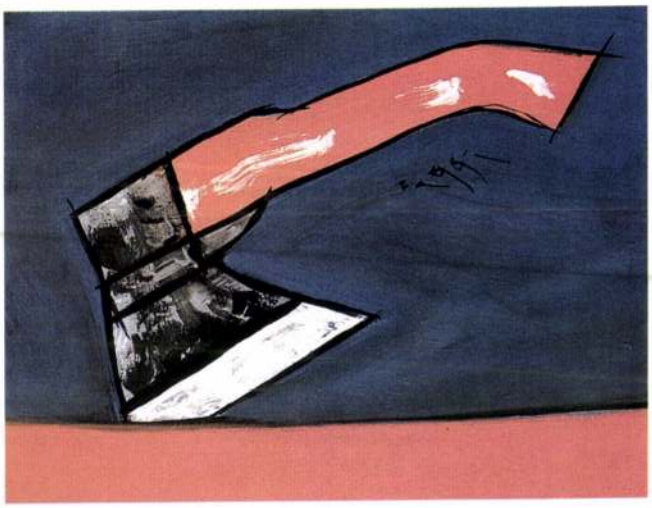

Florin Mitroi:
Bázd,
tempera

Úgy tűnik, a Műcsarnok rekonstrukció utáni belső tere – e hatalmas félköríves apszisba torkolló bazilikális alaprajz – egyre több művészt és kurátort ihlet meg, hogy kiállításukat az előcsarnoktól a szentélyig vezető Út, egy szakrális folyamat mentén építsék fel. Röviddel ezelőtt *Ben Jakober* vörös neoncsövektől reves kísérteterdők, agyaggolyókkal lövöldöző automaták között kényszerítette vesszőfutásra a nézőt, hogy az a mechanikusan nyitódó-csukódó oltárkeresztekig érjen. Most *Sorin Dumitrescu* (és a társrendező *Beke László*) koncepciójában a Kapu előtt álló faltól (*Mircea Roman*) a Kert (Paradicsom, hortus conclusus, Olajfák hegye – (*Horia Bernea, Ioana Batranu, Ruxandra Grigorescu*) és az Áldozati Bárány (*Ion Grigorescu, Darie Dup, Adrian Parvu, Florin Mitroi*) misztériumán át vezető út során a Logosz (*Paul Gherasim*) erejének segítségével búzából, kenyérből és méhviaszból álló Áldozat mutattatik be (Sorin Dumitrescu) a térbeli stációk addigi pontjain is jelenlevő, a fekete-arany-vörös-fehér színvilággal is megidézett ,,transzcendens plasztikai objektum'', a szent Ikon előtt. A kellőképpen általános s ilyenfolytán majdnem mindent megengedő és semmit sem mondó elnevezéssel ellátott tárlatokon edzett néző most valóban a kiállítás címében jelzett transzfiguráció élményével, a ,,hit által önnön korlátait meghaladó'', a ,,látható segítségével a láthatatlant megidézni kívánó'' művekkel szembesülhet.

Bonnardos, rezgő színpárás pompájú tájképeket láthat, melyek azonban az elmúlásról szólnak, a dús vegetáción és a dülöngélő sírköveken túli elíziumba vezetnek, durván ácsolt, szekercével bárdolt Pietákat, ereklyetartókat, vesszőből font ,,lélekkosarakat'', leválasztott freskótöredékekre hajazó vakolatrészleteket, kerubokat, harangokat, besszarábiai címert, igazi posztmodern módon szakralizálódó ventillátorokat, rókafejű hűtőcsöveket követhet az ikonná, szent képpé alakulás útján. Megigazulhat, részesedhet a Fény áldásaiból, amennyiben betartja a Dumitrescu által találóan makro-installációnak nevezett, bár valójában nem annyira tényleges installációk összegződéséből létrejött, mint inkább egyes teológiai-tematikai hangsúlyok mentén szerveződő műegyüttes logikáját.

Figyelem, ebben az átváltozásban nincs semmi blaszfém, semmi parodisztikus elem. Nem is illene ilyesmi a szándékosan magasztos intenciókhoz, a román kurátor szerint is ,,öngyilkos természetű, tudatosan versenyképtelenségre kárhoztatott, szabványokat elutasító'' művészi magatartás bemutatásához. A Dumitrescu vezényelte csapat cokit mutat a divatos trendeknek, individuális stratégiáknak, konceptuális játszadozásoknak. Valóban s őszintén elutasíttatik a multikulturalizmus, a kékesen derengő videóinstallációk, a fogyasztás oltárpolcaira helyezett javak révén megszerezhető vagy szimulálható ,,életérzés'', mindez szerintük beilleszthetetlen a ,,román nép vizuális stilisztikai mátrixába''.

Ez a számunkra meglehetősen idegenül csengő s nehezen értelmezhető kifejezés gyakran használt terminus technicus a román szakkritikában. Az európai látókörű, de megállapításainak érvényességét Erdélyre, valamint a Kárpátok nyúlványaitól délre és keletre eső területekre behatároló költő-filozófus, *Lucian Blaga* leleménye a ,,mioritikus térrel'', a népballadai kisbárány, a (Miorița) nyomán a táj és román nép együttes mítoszteremtő képességét romantikus fénybe vonó elképzeléssel közösen. Ráadásul már Eminescu is a kultúra szerves életerejéről beszélt, melynek köszönhetően (hogy egy 1973-as eszmefuttatást idézzek) az ezzel az egészséges tulajdonsággal rendelkező ,,népek idő múltán békésen utasítják el az idegen ágak törzsökükbe történő beoltására tett kísérleteket, hogy ősi önerejükből lassan és természetesen saját ágakat hajtsanak'' (Marius Tataru). Ez a gondolatmenet tehát nemcsak a 30-as, 40-es éveknek a nemzeti identitást lázasan s sokszor torz formában kereső polémiái idején játszott szerepet. Rejtekhely lehetett a Gheorghiu-Dej–időknek a zsdánovi direktívákat szolgaian másoló szocreálja közepette, de sokáig óvott a Ceaucescu-korszak bornírt, a vezér dicsőítésének kötelező penzumán túl némileg hosszabb pórázra eresztett hivatalos művészetének csábításától is. Az ,,önelvű'' román vizualitásnak a moldvai kolostorok falképeitől *Andreescun* majd *Brancusi*n át levezetett

Werner Hofmann fogalmaz – egybeesik ,,a világ keletkezése és a kép keletkezése''.

Varga Éva nem kisebb feladatot szab magának, mint meglelni mű és természet kapcsolatának ezen módját, a ,,modellálás'' kínjai és örömei után kidolgozni a maga számára a ,,modulálást''. Nem a szobrászi anyag szerkezetéről van szó, nem a benne rejlő formáról, nem arról a struktúráról, amit a mű számára diktál, hanem sokkal általánosabban vagy inkább sokkal egyszerűbben, azon szenvedélyről és alázatról, hogy a mű olyan biztosan (és mulandón) készüljön, ahogy nő a fű, ahogy a hold ragyog, ahogy épül a ház.

Ezek a Csendéletek.

Csendéletek, mert csendet kívánnak. Az elemi formákat szétrágná a szimbólumkereső szavak araszolása. Négy henger és a hasáb nevezhető kissámlinak, de itt most hátán hordja a Napot-Holdat. A gipszfelület felidézi a meszelt házfalak évkezdő újjászületését, arasznyi formák sarjadnak, éppen annyi történik csak, mint minden tavasszal: a megnevezhetetlen.

A művön belüli – inkább képi-kompozícionális – mérték motiválta az érmek és reliefek hosszú sorát; a Csendéletek egyik alapproblémája (immár a képiségen túl): a mű mértéke. A plasztikai megformálás foglalkoztatta Varga Évát a korábbi munkákon; most: a plasztika mibenléte. A korábbi művek ,,kép''-típusú belső értelmezési rendszert hoztak létre, látványból, külvilágelemekből; a Csendéletek maguk köré szervezik a külvilágot – túl a kiállítóterem tárgyrendszerén és viselkedésmódján.

Az anyagkezelés módja is megváltozott: a személyes gesztus helyére a közös tapasztalásból merített, ökonomikus mozdulat került. Megváltozott a külvilágra való utalás is: a tárgyak és növények lelke válik Varga Éva számára fontossá, magukból eredő létükben válnak szimbólummá – vagy egyszerűen csak a létezéssé.

Talán másfél tucat szobor, alig méteres kisplasztikák a kiállító teremben. Nem változik meg a világ. Varga Éva is csinál majd más szobrokat, talán roszszabbakat, talán jobbakat. Ott álltak a Vigadó Galéria padlószőnyegén, előtte a '97 márciusában a Miskolci Galériában, utána '98 júniusában Kassán, aztán majd máshol is, túl emlékeken és nagy formán, helyüket nem találva, kifelé kívánkozva, egy súlyosabb, belátóbb létbe, ha van ilyen.

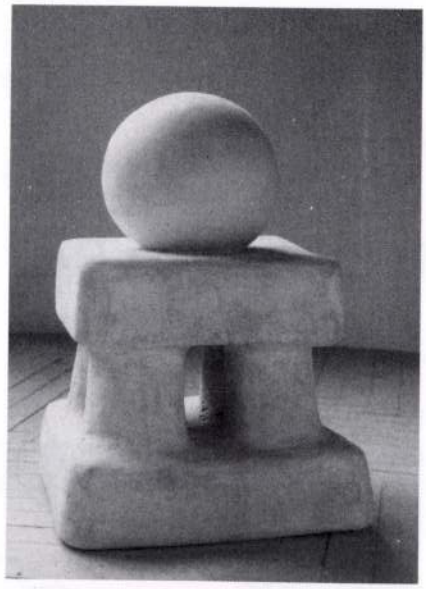

Varga Éva: Idézet II.,
1995, gipsz, 46 cm
(Fotó: Szanyi Gergő)

Varga Éva:
Műterem-részlet, az előtérben
Idézat I. (1995, gipsz, 88 cm)
és **Leveles** (1994, gipsz, 60 cm)

Varga Csaba

SZESZÉLYES ÉVSZAKOK

Antal Imre szórakoztató magazinjának: a *Szeszélyes évszakok*nak a legújabb *„számá"*-ban új törekvéseket vettünk észre. Kitűnő kezdeményezésnek tartjuk a magyar kabaréhagyományok felújítását, itt is, mert egyetértünk azzal a kijelentéssel, mely szerint e régi írások gyakran *aktuálisabbak*, mint a maiak. Legalábbis ezt igazolta *Király Dezső A bejáróné* c. szatirikus jelenetének hatásos felújítása.

A mulattatás művészi színvonalának emelését, vagy legalábbis ennek igényét jelzi *Tennessee Williams* A vágy villamosa c. drámájának ötletes, nagyszerű paródiája. Bámulattal néztük *Varga Csaba* szobrászművész boszorkányos ügyességét, sajátos alkotóerejének eredményét. Pillanatok alatt elénk varázsolta színművészetünk történetének számos nagy alakját: *Latabár Kálmántól Mezey Máriáig.*

Örültünk a kiváló színészi alakításoknak, kiváltképpen a színésznői produkcióknak. (*Csala Zsuzsa, Hernádi Judit, Máthé Erzsi, Tábori Nóra és* mások.) Nem feledkezhetünk meg néhány színművészünkről sem, akik szintén sok mulatságot szereztek nekünk. (*Kibédi Ervin, Horváth Gyula* és még a többiek.) *Antal Imre*, mint mindig, ezúttal is szellemes, rokonszenves, leleményes tévéshowmannek bizonyult és jókedvre hangolta a nézőket. A cirkuszszámokat — úgy vélem — csökkenteni kellene! (Rendezte: *Gyökössy Zsolt*)

Illés Lajos

Népszava
1985. 11. 26.

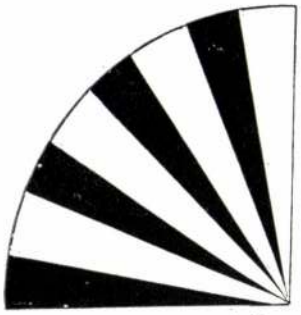

OKTÓBER

5

15 óra:

A IX. VÁSÁRHELYI HETEK
MEGNYITÓ ÜNNEPSÉGE
a Bethlen Gábor Gimnáziumban

Megnyitó beszédet mond
DR. CSATORDAI ANTAL,
a Városi Tanács elnöke

IMRE JÓZSEF DOMBORMŰVÉT
– Varga Éva, a Képzőművészeti
Egyetem növendékének alkotását –
átveszi

DR. NEMES JÁNOS,
a Városi Tanács Végrehajtó Bizottságának tagja, igazgató főorvos

Műsort ad
a Bethlen Gábor Gimnázium
irodalmi színpada és énekkara
Vezényel: Steiner Béla tanár

wga Éva, a képzőművészeti jelem nővendéke, szobrász

021

1944 X.8.
1974

Várárhelyi Hetek 1974

HMH

1/1

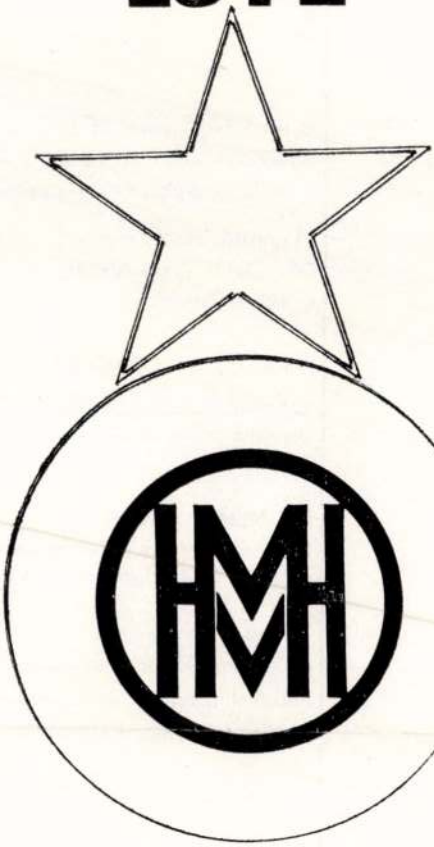

Z. Varga Csaba, grafikus- és mobrázon

1021

1984. VI. 29. 17.55. ZV.

Pannon krónika

- Szobrászat ? Karikatúra vagy szobor karikatúra ? Igazából egyiksem, bár mindkét műfaj sajátos jegyei megtalálhatók Z. Varga Csaba alkotásain. Bicskei Zsolt grafikus szerint plasztomimtaz amit a 38 éves művész megteremtett.

/zene/

- Tízévesen vicc rajzolással kezdte. Majd hamarosan a portré műfajnál kötött ki. Néhány jellemző vonással örökíti meg, ismert emberek arcát. Fejlődése újabb lépcsőfokát jelentette, hogy nem megrajzolta, hanem agyagból formázta ki modelljeit. A közeljövőben Budapesten a Marcibányi téri Művelődési Központban majd Zsámbékon találkozhatunk plasztomimjeivel.

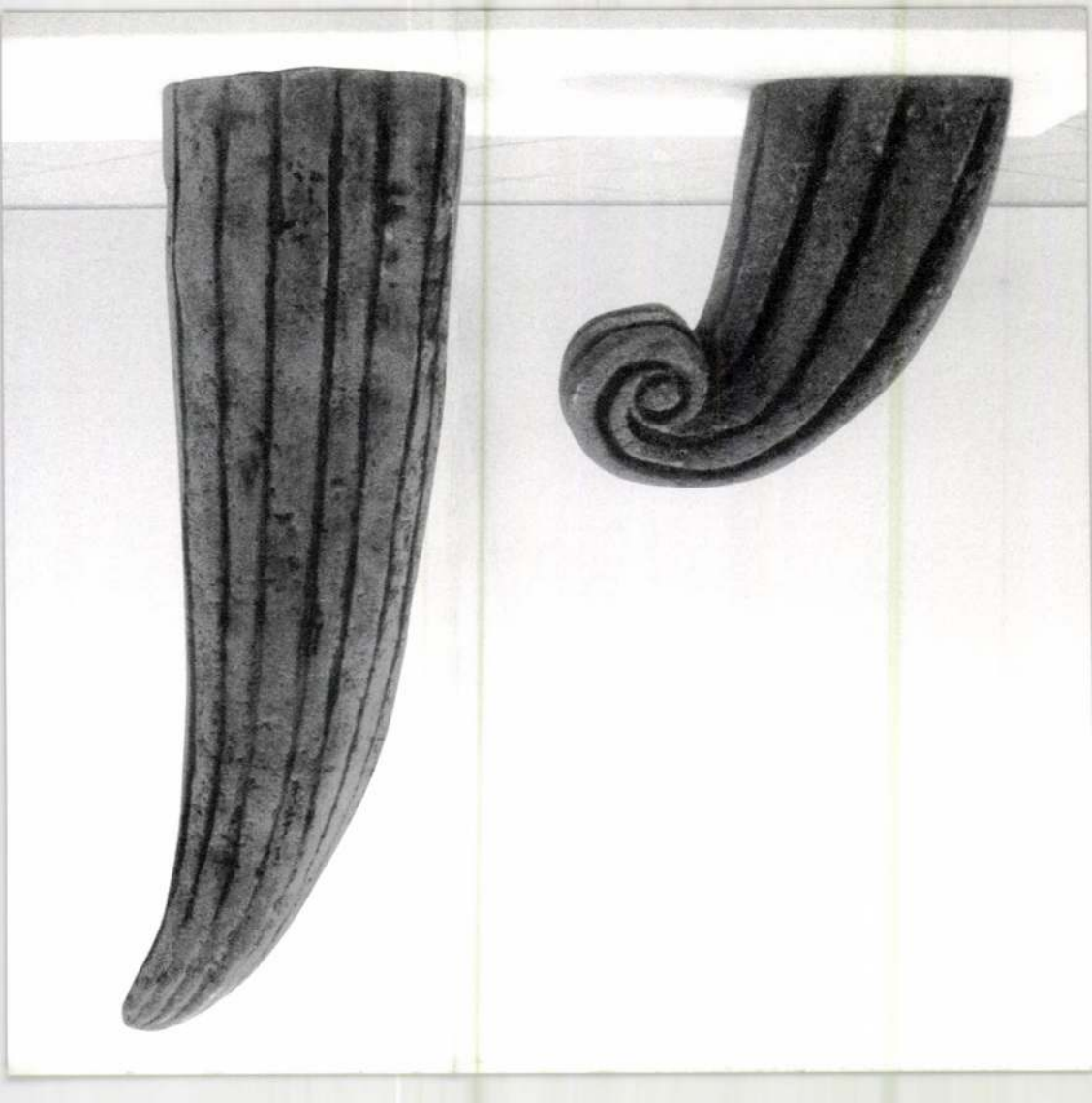

ÓBUDAI TÁRSASKÖR GALÉRIA

BUDAPEST, III. KISKORONA U. 7.

VARGA ÉVA

SZOBRAI

MEGNYITJA 2002. NOVEMBER 19-ÉN 18 ÓRAKOR

BÁN ANDRÁS

MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

MEGTEKINTHETŐ: 2002. NOVEMBER 20-TÓL DECEMBER 15-IG,
HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL 14-18 ÓRA KÖZÖTT.

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA

FŐVÁROSI KÉPZŐMŰVÉSZETI ALAP

KÜLÖN KÖSZÖNET: TÉGELY FÉMÖNTŐ BT., MISKOLC ÉS FÁSKERTI ISTVÁN

VARGA ÉVA

amikor összébb húzza a nadrágszíját.

A szemei már régen nem kopognak
s fenyegető léptek sem kopognak
a háza előtt,
amióta nyitott ablaknál is mer aludni.

Varga Csaba, grafikus

Varga Csaba: Időben elmosódva

10-

XXIX/25.

Varga

Élet

GYÁSZJELENTÉS

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, anyósom, nagyanyánk özv. PLECSKÓ GYULÁNÉ elhunyt. Temetése június 6-án (szerdán) délután ¼ 4 órakor lesz a zalaegerszegi Göcseji úti köztemetőben.

Gyászoló család
372 676

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, nagymamánk, dédmamánk

SOMOGYI KÁLMÁNNÉ

szül.: Kovács Erzsébet életének 82. évében váratlanul elhunyt. Temetése június 7-én, délután ¼ 1 órakor lesz a zalaegerszegi—olaj temetőben.

Gyászoló család
534

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk köszönetet a tapolcai Rendőrkapitányság dolgozóinak és mindazoknak, akik

ZOKA FERENC

temetésén részt vettek, fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Gyászoló család
Keszthely
356 529

Hálás szívvel mondunk köszönetet a rokonoknak, ismerősöknek, jóbarátoknak, mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk

PAKSA JENŐ

temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek és gyászunkban bármilyen módon osztoztak.

Gyászoló család
Zalaboldogfa
183

Köszönetet mondunk mindazoknak, a rokonoknak, ismerősöknek, az Élelmiszer Kisker, a Balaton Füszért, a Tungsram üveggyár dolgozóinak, akik felejthetetlen halottunk

KOVÁCS ANTAL

temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, mély fájdalmunkban osztoztak.

Gyászoló család
177

Hálás szívvel mondunk köszönetet a testvéreknek, sógoroknak, rokonoknak, ismerősöknek, munkatársaknak, akik szeretett halottunk

KAPIN MIKLÓS

temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, gyászunkban együttérzésükkel osztoztak.

Gyászoló család
234

DOLGO

A VERTESZ Zalaegerszegi Üzeme felvételre keres festő szakmunkásokat és betanított munkásokat, daraboló műhelyi munkára lakatos szakmunkást. Bérezés megegyezés szerint. Jelentkezni lehet Vörös Hadsereg út 16. szám alatt a munkaügyön 8—15 óráig.
241 692

ZALAGÉP Vállalat felvételre keres esztergályos, maró, köszörűs, hegesztő fiatal szakmunkásokat. Munkarend: 40 óra, 2 műszak. Szállítás: vállalati autóbusszal. Bérezés: megállapodás szerint.
241 693

ÜM Nagykanizsai Üveggyár lakatosokat és betanított munkára férfi dolgozókat folytonos munkarendbe felvesz.
148

Hévíz Nagyközségi Közös Tanács 1984. szeptember 1-i hatállyal pályázatot hirdet a megüresedett pénzügyi csoportvezetői állásra. Bérezés a 11/1983. (XII. 17.) ÁBMH. sz. rendelkezés szerint. Érdeklődni: Hévíz Nagyközségi Közös Tanácsnál lehet 1984. június 30-ig.
452

A KANIZSA Ruhaipari Szövetkezet felvesz alacsony nyomású kazánfűtői vizsgával rendelkező fűtőt kétműszakos munkarendbe. Jelentkezés: Nagykanizsa, Asztalos János út 24. Munkaügy.
243

APRÓHIR

JÁRMŰ

S 51 N típusú Simson olcsón eladó. Érdeklődni: Zalaegerszeg, Jókai u. 1. szám alatt, Délután 1/2 5 óra után. Kiss. 254

PI rendszámú, 1500-as Lada eladó. Érdeklődni: Zalaegerszeg, Dózsa György u. 50. Telefon 17 óra után: 14-839. 372 504

S 100-as Skoda személygépkocsi eladó. Nagykanizsa, Toldi u. 13. 69

IF rendszámú Trabant, felújított állapotban eladó. Érdeklődni: délelőtt Kacorlak, Kossuth u. 11. Délután Nagykanizsa, Afit, Dominkó. 43

120 L Skoda 14 ezer kilométerrel eladó.

ZV rendszámú Skoda eladó. egerszeg, Vizs 7. 18 óra után

TN rendszámú as Lada igén eladó. Nagyk Kiskanizsa, metó u. 10.

Most vizsgázo rendszámú Polski Fiat Zalaegerszeg, u. 62. Csécs.

Háromféves Wa Limousine ela deklődni: Za szeg, Pálóczi váth Ádám Nagy István.

Féléves, 250-es ETZ eladó, kal felszerelve tos József Za szeg, Berzseny 8. emelet 53.

Motorhibás Z zsec eladó.

MAHIR MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Gy. Varga Csaba
szobrász- és grafikusművész

ZALAI HÍRLAP
1984 JUN 6.

1021

Kiállítások

Plasztomim panoptikum

Z. Varga Csaba zalaegerszegi tárlatán

Weöres Sándor jókora ceruzát markol, ölében írka, s mély műgonddal kreált rímképleteket. Mellette *Michelangelo* vési életre saját magát egy ormótlan kődarabból, arrébb *Hofi Géza* áll jellegzetes pózban. A zalaegerszegi Városi Művelődési Központ földszintjén találkozhatunk velük, s még számtalan ismerős arccal, *Z. Varga Csaba* kiállításán. Nevében a „Z" zalai múltjára utal, hiszen itt született, nőtt fel, s mindössze hat éve él a fővárosban.

Pege Aladár és hangszere, ahogy Z. Varga Csaba látja.

Plasztomim panoktikum. E titulust találta műveire a tárlatot megnyitó grafikus-barát, *Bicskei Zsolt*. Hogy mit jelent a plasztomim, szó szerint nehéz lenne megmondani. Felsejlik benne a plasztika és a pantomim is. S valóban, ahogy a pantomim mindig a karakteresre, a lényegre igyekszik rátapintani, hogy a maga redukált eszköztárával is többet mondjon el a dolgokról, az emberekről, mint a hétköznapi valóság, úgy Z. Varga Csaba is jellemével, művészetével, lelki vonásaival összeforrva ábrázolja modelljeit. Nem jó kifejezés e kis szobrokra a karikatúra, hiszen amit ő nyújt egy-egy történelmi figuráról, színészről, zenészről, költőről, íróról, az több mint karikírozás. Nemcsak eltúlzott vonások, jellegzetes karakterjegyek jelennek meg művein, de a személyiség varázsa, hangulata, s nem egyszer az egyéniséghez kötheto tárgy, eszköz is. *Diogenész* hordójával forrt össze, *Pege Aladár* saját bőgő-testén csap a húrok közé, *Európa* az őt elrabló bika szarvai közt álló tükörben nézegeti magát. Néhol egész szituációkat formál meg, s *Paris és az ő almás-dilemmája* című kompozíción például az aranyalmáért három egyformán rút hölgy vetélkedik.

Mégsem a csúfondáros kárörröm érzése tör fel a szemlélőben e kis szobrok láttán. Sokkal inkább egy önmagunkat, saját hibáinkat, szélsőségeinket is a humor, a felülemelkedés derűjével szemlélő képességet ébresztenek a látogatóban e kis figurák.

M. H.

Adásunk időpontjában már a második fesztivál-vetitésre is sor került, de délelőtt, amikor ezt a filmet rögzitettük, még az utolsó simitásokat végezték a rendezők azon a kiállitáson, amely a filmekből jeleneteket és alkotóikat mutatja be, és serényen dolgoztak a mozigépészek is. De dolgozott György István is, aki a Szemlének az igazgatója.

- Nagy gondot foridottunk arra, hogy ne csak mi nyerjünk ezen a fesztiválon, hanem a város lakossága,is, mintegy 25 vetitést szervezünk a város különböző pontján, kulturházakban és egyéb vetitőhelyiségekben, a város lakosságának, egy hét alatt. Ezen kivül a negyében is néhány kiheIyezett vetitést szervezünk, ahol szintén fesztiválprogramal ismerkedhetnek meg. Ezideig 136 filmet jeleztek az alkotók, ebből 65 filmkerül a fesztiválra, ugyanis a korábbi évektől eltérően, az idén előzsüri válogatta ki, mely filmek vehetnek részt.

- És ez egyben szinvonalemelkedést is jelent. A dijakat nyerő filmek alkotói 6 nap mulva Varga Éva szobrásznövész emlékplakettjét vehetik majd át.

1021

1977. május 5. Televizió 19,3o VGné

TV-Híradó

- Ünnepi díszbe öltözött Miskolcon a Rónai Sándor művelődési központ és környéke, és az utcákon megjelenő plakátok hirdetik, hogy ma megkezdődött a 17. miskolci filmfesztivál.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1975 FEB

Napjaink

Varga Éva szobrászművész

1021

VARGA ÉVA RAJZA

Miskolc képzőművész társadalma 1974-ben két fiatal, művészdiplomás szobrásszal gyarapodott. A főiskola elvégzése után Miskolcra költözött Varga Éva szobrászművész és Szanyi Péter szobrászművész. Az otthonát mostanában rendezgető szobrász-házaspárt két vázlatuk közlésével köszöntjük a miskolci művésztelepen.

— Nem is olyan
a valóság, amely n
szerény. Valóban
éles szemű hallgat
ben vagy jelenségb
re, amire én nem
zott meg egy tény
mazást magam is
ilyesminek van ár
amelyet a hallgató kelt az oktatóban, nem mindig realizálódik. Abból a hallgatónőből, aki kutatói pályám legjobb szakdolgozatát írta, nem lett tudós, nem lett irodalmár — nem is akart az lenni.

— Mi a véleménye a mai fiatalokról? Mit vár a fiatal irodalomtörténészektől és kritikusoktól?

— Az öregség egyik jele az, hogy az ember lassan, de biztosan elmarad a korától. Lehet, hogy ez az elmaradás nyilatkozik meg abban az idegenkedésben, amellyel az irodalomtudomány egyes újabb irányzatait nézem. Tudom, hogy én magam valahol azon a vonalon állok, ahol az európai irodalomtudomány az ötvenes években és a hatvanasok elején tartott. Azóta bizony szakmánk sokszorosan megújult, s azt csak örömmel lehet fogadni, hogy egy új, tehetséges tudósnemzedék van felnövőben. Együtt jöttek ők az új módszerekkel, újfajta megközelítési módokkal, ez viszont szerencsétlen kapcsolat, amely nem okvetlen válik előnyükre. Tudjuk, hogy a műalkotás szövevényes, strukturált valami, de okvetlen károsnak bizonyul a művön belüli hajszálfinom, tudattalan viszonyítások túlzott hajszolása — ahogy a strukturalizmus teszi. Tudjuk, hogy a mű társadalomban jön létre, s mint strukturális jelenség, filozófiailag

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

NÉPSZAVA

1977 NOV 12

B. Varga Edit

lékszem, hogy a padlóra zuhantam, ránító csülökkel, gyengülve verdeső szárnnyal.

gadta.

Néhány hónappal később egyre ritkultak Rind Rudolf

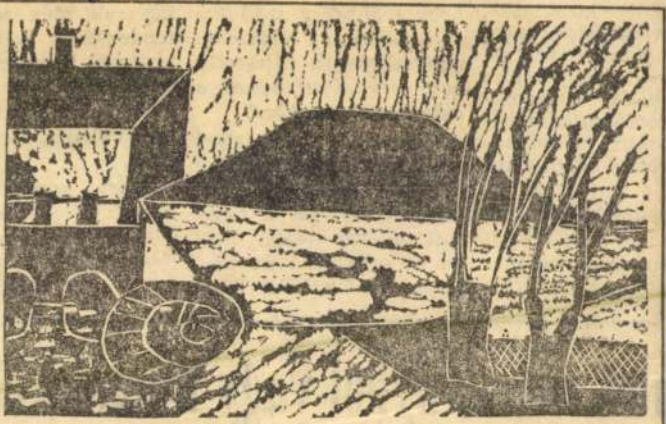

B. Varga Edit: Emlék

etelmenyt, mi
k életében áll
elenlevőt, te
olyamatot fog
ből következ
vállalásokat r
ajánlásokkal
nem *hosszú id*
evelési feladat
dolkozva külön
urális mozgalma-
tottak, illetve in-

galmak, hozzájuk
a vetélkedőket
speciális Pest me-
alálmányok". Is-

Bilgazodni, választani segítsen. Nagyon fontos és helyes célkitűzés ez, ugyanis vele jár a fokozott öntevékenység, illetve az arra való nevelés. Mert a művelődési lehe-

nezen szamonkérh
lalás.

Ezért gondoltu
nem fölösleges a P
gyei példáról szól
lóban példa lehet.

Mátyá

---

lék márványból vagy homokkőb

Öt évszázad írásai a művészettörténet történetéből

szép ajándékot tesükkel egy önmaguknál cokat jelen

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Cecilia Varga

ÉLET ÉS IRODALOM

1984 FEB 3

1021

Elaine Wigle — Cecilia Varga: Tervek

több viszont már

Vagy közönyt.

Ugyanis azt mo
risták, hogy a mez
addig érdekes, amí
beren ruha van. E
ember egy rakás k
felfigyel egyetlen r
ha nincs narancs,
figyelnie. A káposzta káposzta,
narancs narancs. Csak keverni
nem szabad őket. Aminthogy
nyilvánvaló: egyforma feltűnést
keltene egy estélyi ruhás hölgy a
délegyházi tavaknál és egy in naturam naturista a felújított Operaház nyitóelőadásán. (Feltéve, ha nem Jancsó Miklós rendezné. A nézőteret is.)

Mind közönségesen: természetes fogyasztói vagyunk a női szépségnek, egyáltalán a női... Hagyjuk. A fogyasztói *szemléletet*

egyetlen ilyen utazást sem, j
hogy már meghaltak. Ha van
világ, tovább álmodhatnak ki
lanó női bokákról.

Valljuk meg, egy női boka i
kecses valami. Ahogy például
pésnél megfeszül az Archilles
A nők ina — ez így önmagá
is elég ígéretes. És mi, késői u
kák jól tudjuk, hogy nemcsak
saját feleségünknek van. Ha
van a szomszédasszonynak
barátunk barátnőjének. Min
kinek. Csak győzzük nem és
venni!

ha naturisták

Z. Varga Csaba
szobrán is.

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1984 JUN 5

ZALAI HÍRLAP

Plasztomin panoptikum címmel a szoborkarikatúra egyik műfajteremtő, zalai származású művésze, Z. Varga Csaba kiállítása nyílt meg tegnap a zalaegerszegi Városi Művelődé-

tos között folyt
Soós szerzett
jobbösszekötő
A kapujából k
fölött megpró
labdát a jobb
MTK-VM po

Megyei b

Vere

Befejeződött az 1983—84. évi megyei bajnokság. A bajnoki címet, mint az már korábban eldőlt — a N. Volán Dózsa együttese szerezte meg, s ezzel jogot nyert a területi bajnokságban való indulásra. A kiesés kérdése még nem tisztázódott, ez függ egyrészt attól, hogy a MAV NTE visszaesik-e a megyei bajnokságba, másrészt pedig attól, hogy a körzeti (volt járási) bajnokok közül hányan vállalják a megyeiben való szereplést.

Az utolsó forduló meglepetése, hogy a bajnok N. Volán Dózsa otthonában vereséggel búcsúzott közönségétől.

Honvéd Bottyán SE—N. Volán Dózsa 1-0 (0-0)

A gólokban gazdag mérkőzés jobb helyzetkihasználása révén megérdemelten nyert a vendégcsapat.

Góllövők: Füle dr. (2), Luka (2. egyet 11-esből), illetve Vincze (2), Horváth Zs. Jók: Czapá, Tkálecz, Lukács, Markas illet Vincze, Bálizs, Horváth T.

Ifjúsági: **Z. Volán MTE—T szentmárton 2-2.**

Csesztreg—Páka 4-0 (0-0)

Csesztreg, 150 néző. Jv.: Baki.

A helyzetek alapján nagyobb arányú győzelem is születhet volna.

Góllövők: Kocsis G., (2), Ba Kecskés. Jók: Tamándl, Kocsis Csongár, illetve Szabó, Há

Varga Éva, miskolc

□ VARGA ÉVA szobrászművész kiállítása hétfőn 5 órakor nyílik a miskolci Kossuth Művelődési Házban.

— : Hallottuk

ESTI HIRLAP, Bp. 1976. ápr. 30.

2.

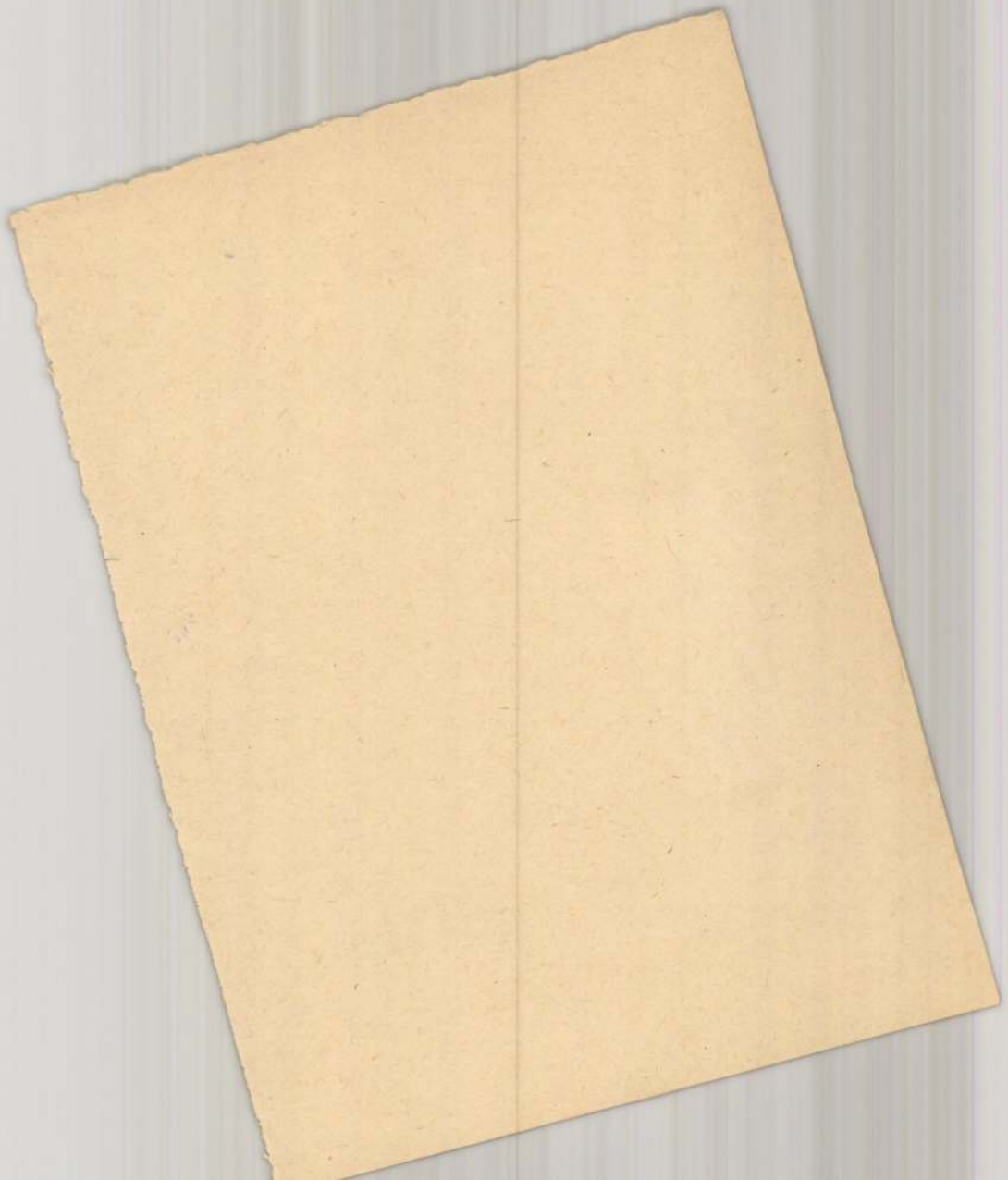

Varga Csaba, karikaturista

Doráti

(Varga Csaba karikatúrája)

Budapest vendége Doráti Antal, akinek Egy élet muzsikája című könyvét most jelentette meg a Zeneműkiadó és a szerző dedikálta is kötetét olvasói számára. Tegnap este a Zeneakadémián a Magyar Állami Hangversenyzenekart vezényelte; Bartók Concertója és Beethoven VII. szimfóniája szerepelt a műsorban.

– Doráti

Esti Hírlap

nov. 24.

2.

kancellár sietett észrevenni, hogy a csúcstalálkozót megörökítő fotósok, szinte tekintet nélkül nemzetiségükre, beleértve a vendéglátók és a vendégek

Z. Varga Csaba

nokáuműrén

Repro. a Zalai Hírlapban

Zalai Hírlap.
1982 máj 8.

Peterdi Pál

(Z. Varga Csaba szoborkarikatúrái)

ós feladat, amely nem tűr —
ossz, de helyzethez illő kifeje-
zéssel — más hozzáállást.
A soronkövetkező, XV. jubi-
leumi szemlére is gondolva
hangsúlyoztuk most mindezt.

T. A.

Cázáról

Z. Varga Csaba

nohánműrén

Repr. z Zalai Hírlapban

Zalai Hírlap
1982 máj 8

Presser Gábor

Végig lehet nézni ezt az Életünk kiállítást, mert a látvány alkalmas egy átlag-bemutató — itt is jártunk, ezt is láttuk — futó közönségének igényeit

Z. Varga Csaba

Z. Varga Csaba szobrászművész humoros plasztikáiból és grafikáiból nyíl' kiállítás február 21-én, kedden délután fél hatkor a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár V. kerületi fiókkönyvtárában (Vadász u. 42.).

Magyar Nemzet 1984. 11. 9.

Varga Éva

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3
Telefon: 139-292

1957 ÁPR 14.

NÉPAKARAT

— ✉ —

440

»Lánc, lánc, eszterlánc.« Önkénytelenül az ismert gyermekdal jut az ember eszébe, Varga Éva iparművész levelét olvasva. Mert bizony valóságos láncolaton bukdácsolt végig iparengedély-kérésével a bürokrácia útvesztőin és — eddig hiába. Varga Évát ugyanis racionalizálták. »Racipénze« már fogytán, de a kért iparengedély még sincs kezében, iparművészeti főiskolai bizonyítványa és mesterlevele ellenére. Először a IX. kerületi tanácshoz fordult, hogy

iparművészeti cikkekkel, játékáruval szeretne foglalkoz-

ni. A tanácsnál közölték vele, hogy iparengedélyt addig nem kaphat, amíg munkáját a Népi Iparművészeti Tanács zsűrije felül nem bírálta. Utóbb kiderült, hogy ide csak a paraszti fafaragások, majolika- és hímzésmunkák tartoznak. Innen az Iparművészek Szövetségéhez, onnan az Iparművészeti Tanácshoz, majd a Művészeti Alaphoz utasították.

Legyen már végre vége ennek a láncolatnak. Kérjük a IX. kerületi tanácsot — egyben az ügyben eddig még nem szereplő KIOSZ-t is — döntsék el végre, honnan kell főiskolai bizonyítványán kívül igazolást hoznia Varga Évának, hogy végre iparművészi iparengedély boldog tulajdonosa lehessen.

MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 ÁPR 14

Zalai Hirlap

Varga Csaba

1021

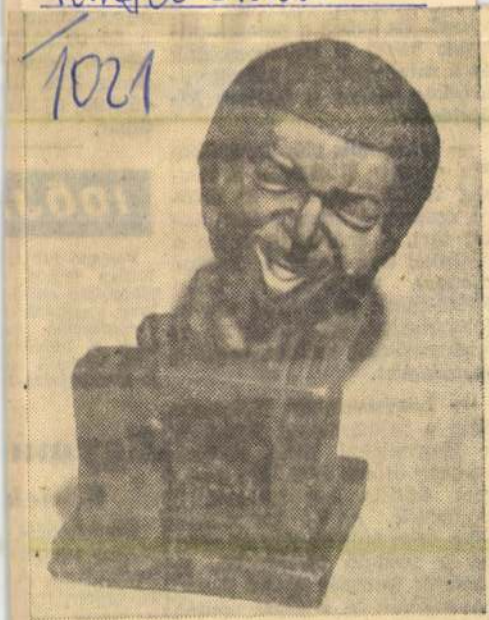

Varga Csaba: RHODA SCOTT

(A fiatal zalaegerszegi karikaturista készítette ezt a szoborkarikatúrát az amerikai orgonaművésznőről, aki nemrég vendégszerepelt a megyeszékhelyen.)

előforduló esővé
ként megélénkül
megerősödő és
szél. A hőmérs
ken. Várható le
li hőmérsékletet 1

KISZ-tagok és úttörők vidám jelenetekkel, szavalatokkal és énekszólókkal szórakoztatják a vendégeket.

— **Lövészverseny.** Befejeződött a zalaegerszegi járásban a Honvédelmi Kupa lövészverseny ötödik fordulója, amelyet április 4-e tiszteletére rendeztek. A 24 lövészklub több mint 3000 résztvevőt vont be a forduló versenyébe. A hatodik fordulót április 21-től bonyolítják le, a járási döntőt pedig május 5-én tartják.

— **Véradás.** Húsvét előtt is több véradónapra került sor falvainkban, az ünnep ellenére Lispeszentadorjánban például több mint húsz ember segítette vérrel a rászorulókat.

Egymá

Közleh

Közlekedési
tegnap reggel
kanyarban. A
rátutudományi
gazdaságának
val haladt H
Ernő 31 éves
A keszthelyi
hagyva előzni

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
NÉPSZAVA
1974 FEB 2
Varga Hajdu István
1021

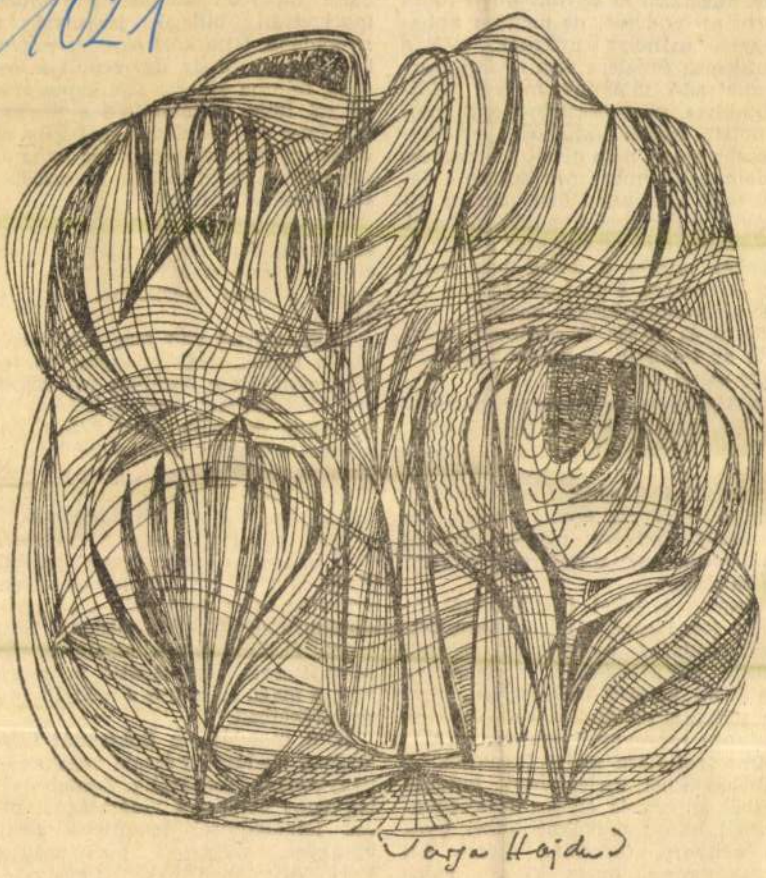

Varga Hajdu István: Erdő

fulladásos halálát okozná a Féltettnek. Napokon át egyfolytában tudta verni az írógépet, de menten abbahagyta, mihelyt nyűgnek, sótlan munkának érezte, s nem röpítő, szárnyakat adó játéknak, melyet fölöttébb élvez, mint boritalnál is mámorítóbbat. Innen tán, hogy terjedelmesebb műve nem maradt, mert terjedelmesebb műveknek szürke oldalait is ki kell tudni ülni, amikor bizony a tevékenység munkává fajul. Így csapta oda nemegyszer a befejezéseket, midőn a dolog nem ment egy lélegzetre, s elődugta fejét a játék mámorától idegen unalom.

Játék és játék! Mindenben; legkivált az írásban, e mindent feloldó, nagy szerelemben.

A Játék egy volt vele. Szomorúságokban ringató, örömökben röpítő.

Hozzá öltözött, a játékhoz. Dehogy pózból, dehogy eredetieskedésből, miként hitték, akik nem ismerték. Hanem hogy jól érezze magát, kezét-lábát kedvére nyújtóztathassa; ha jólesik, bakugrással is mulattathassa magát.

Hogyan is lehet istenigazából játékba feledkezni a jólvasaltság, felgombozottság, nyakravaló masnik merev páncélzatában? Gyermekek életét mi keseríti meg jobban, mint ha untalan ruhájukra kell ügyelni, melyben mozogniuk sem szabad?

Imre ruhatára zsebes ingekből, bő zubbonyokból, melegítőkből, pulóverekből, durva és életlen zsáknadrágokból, kötött sapkákból állott. Csupa célszerű, fagombos holmi. Lil maga varrta, maga kötötte valamennyit.

Az első farmergátyót Imre viselte

Magam is azon szerencsefik közé tartozom, akik ott lehettek, s tanúsíthatják azokat a boldog, szép napokat, s Imre szerkesztői zsenialitását.

Nagyon friss volt még a barátságunk. Három-négy hónapra, ha tekinthetett. Ez a barátság volt az én repülőszőnyegem Pestre, később az irodalom berkeibe. Mert jöttem, jövögettem én már Darvas gondolataiban, de Imre a tettek embere volt. Kézhez kapván a karmesteri pálcát, tréfaszóval Darvasra parancsolt: borsodi körútjáról haza ne jöjjön a *fiú* (mármint személyem) nélkül. Nem is jött. Betyárbútoromat sem érkeztem összekapni, szólt a parancs: autóba! Csapot-papot, miskolci fióklapot felibe hagyva, előállíttattam. Mert Darvas főszerkesztő is benne volt a maga szemérmes módján Imre játékaiban.

Mint mondám, a fióklapnál ügyködtem eladdig az északi végeken — negyvenhét februárjáig. Zordabb világ volt; noha sok vidámsággal piros lelkesedéssel feszültünk neki, vaságyas, szerzetesi puritánságtól komorlott; ebben tükrözött megvetésünk a kispolgári életmód, s annak rekvizitumai iránt; amolyan őskö-

Z. Varga Csaba

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

nok cikkei

ZALAI HÍRLAP

1982 MÁJ 8

1021

8

Törőcsik Mari

Ami kevés akad, igencsak tucatmunka. A kiállítás pályázóinak legtöbbje megreked a szokványos, ezúttal gyakorta kiüresedettnek ható fotós-tónáknál, mintha napi munkája rutinos mellékterméke

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-868, 337-748, 340-726
1974 FEB 28

LUDAS MATYI

Varga Csaba

1021

AGYAGBA GYÚRT HUMOR

Szent-Györgyi Albert

Jean-Paul Belmondo

(Varga Csaba szoborkarikatúrái)

HÉT HÍREI

BA. BÉCSBE

R CEGLÉDEN

létesítmény egyik felét megépítették.

gyári, mibe kerülhet

A Mariner—10, amely
március 29-én „randevú-
ik" a Merkurrat, tegnap
tezer kilométerre volt a
enustól, és fényképfelvé-
teleket küldött a földi kös-

– Azt hiszi, benne lesz a Playboyban . . .

Varga, Cecilia, grafikus

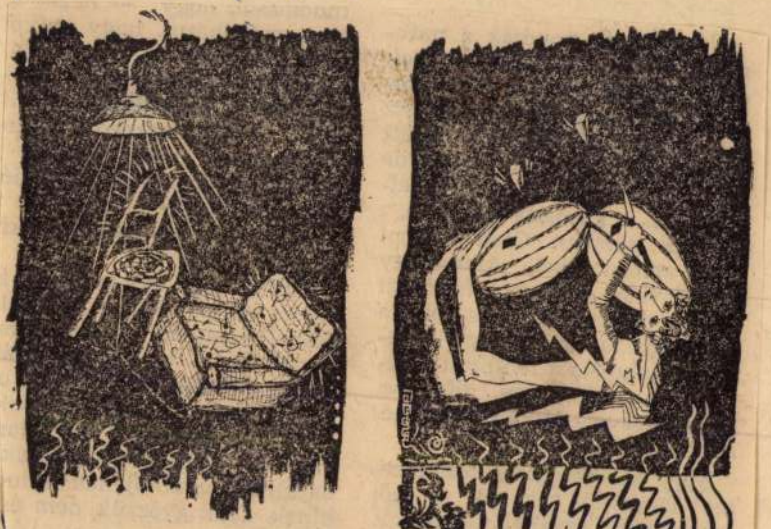

Elaine Wigle — Cecilia Varga: Tervek

Elaine

10

XXVIII/5

Élet és irodalom

MONTA
FIATALOKR

MI SOHA

GIMES GYÖRGY

A PINKERTON ÜGYNÖKSÉG AKTÁIBÓL II.

Pinkerton's National Detective Agency "WE NEVER SLEEP."

AZ ÖTLET PÁRIZSBÓL JÖN

...1832-ben történt, hogy Párizsb
a belváros egyik gazdag polgárok lak
utcájában, az egyik kupu alá új c
tábla került. Orvosok, ügyvédek, e
port-import nagykereskedők s e
masszírozó szalon rész- és zománct
láinak társaságában jelent meg, új
újfajta iroda üzembe lépését adta
rül az új réztábla, s a cégérek
amennyiben a tárgyakat „élő" jelen
geknek próbáljuk elképzelni, a me
módjára — bizonyára csodálkozó
rázattal, összehúzódó szemöldökkel,
tetlenül vizsgálgathatták a „betola
dót", amelyen mindössze ez volt olv
ható:

BUREAU DES RENSEIGNEMENT

— azaz:

INFORMÁCIÓS IRODA

NEM ALSZUNK

6

Bár azt mondják, a jó bo…
a cégér, úgy látszik, bizonyos esete…
a kivételek szabályai érvényes…
Ugyanis ez az „Információs Iroda” n…
hirdette, reklámozta sem önmagát, s…
alapítóját, egyben főnökét. Híre m…
annyira és oly gyorsan elterjedt, h…
nemcsak az Iroda szolgálatait kérő,…
kéréseket vaskos bankjegy-tömegek…
meg nagy zacskó Napoleon-aranyak…
alátámasztó ügyfelek jöttek, hanem…
ha akkora levélkötegek is, hogy…
besítésüket külön postára kellett b…

– Mióta hobbi…

műveket elvégzése közben
népszerű táncdalszerzőnk
dobrazatról egy pillantra
sem tűnt el a jól ismert
utún bal oldalzsebéből
bébéi Sándor, belőszse-
tóskájából pedig a Beat-
les együttest vette elő. A
felsorolták valamennyien
kiegészítették állapotban voltak.

Ács: Nem. Rejtő-re-
gényt írunk. A fiatalember
nem Van der Gullen Félix
a Vesztegzárból. A fiatal-
ember Varga Csabának
hívják, restaurátor a Köz-
gon, Múzeumigazgatóság-
pontú Múzeumigazgatóság-
Szimpatikus, szerény,
mondhatni szelíd fiú, de
olykor bizony lelkébe lo-
pakodik a csipkelődő kis-
ördög: üres órájában kü-
lönböző művészek és köz-
életi személyiségek kari-
katúráját készíti el egyag-
ból, majd kiegészíti le-
szi maradandóvá az alko-
tásokat. Még mindig jobb,
ha valakinek a karikiro-
zott másat kiegyetik, mint-
ha original-magát legyet-
nék... Mert Varga Csaba
karikatúrái nem „legyete-
sek”. Szeretetteljes tuiz-
sok, barátságos torzítások
ezek, kérem. Nem kine-
vetlés – megnevettetés
a céljuk. Ha az Elvarg-
zsolt Kasztély gőrbe tükrébe
be nézünk, nem sértődünk
meg a saját tükörképünk-
től, hanem jót kacagunk
rajta.

– Mikor kezdett…
– Általában látja élet-
ben is az alanyait?
– Rendszerint nem.
Csak a képernyőn vagy
fényképen, mint például a
Beatlesekét. Így persze
nehezebb dolgozni, ma-
gyon hiányzik a harmadik
dimenzió... De Amerigo
Tot-ot meglestem a maga
hús és vér valóságában
is: budapesti kiállítása-
nak záróakkor odasompo-
lyogtam az autogramva-
dászok közé, s alaposan
szemügyre vettem az áb-
rázatát. Pécsi Sándorhoz
elvittem a róla készült
portrét, megnézte, hunc…
mosoly szaladt át a sze-
mén, s csak annyit mon-
dott: vállalom.
– Terved?
– Szeretnék újra jelent-
kezni a szobrász-szak…

ZSEBTÁRLAT

A fiatalember belépett a szerkesztőségi szobába, udvariasan mosolygott, majd Dobos Attilát nyo-mán fogva gyengéden az asztalra helyezte. (A műveket elvégzése közben népszerű táncdalszerzőnk dobrazatról egy pillantra sem tűnt el a jól ismert utún bal oldalzsebéből bébéi Sándor, belőszse-tóskájából pedig a Beat-les együttest vette elő. A felsorolták valamennyien kiegészítették állapotban voltak.

Ács: Nem Rejtő-re-gényt írunk. A fiatalember nem Van der Gullen Félix a Vesztegzárból. A fiatal-ember Varga Csabának hívják, restaurátor a Köz-gon, Múzeumigazgatóság-pontú Múzeumigazgatóság-Szimpatikus, szerény, mondhatni szelíd fiú, de olykor bizony lelkébe lo-pakodik a csipkelődő kis-ördög: üres órájában kü-lönböző művészek és köz-életi személyiségek kari-katúráját készíti el egyag-ból, majd kiegészíti le-szi maradandóvá az alko-tásokat. Még mindig jobb, ha valakinek a karikiro-zott másat kiegyetik, mint-ha original-magát legyet-nék... Mert Varga Csaba karikatúrái nem „legyete-sek”. Szeretetteljes tuiz-sok, barátságos torzítások ezek, kérem. Nem kine-vetlés – megnevettetés a céljuk. Ha az Elvarg-zsolt Kasztély gőrbe tükrébe be nézünk, nem sértődünk meg a saját tükörképünk-től, hanem jót kacagunk rajta.

– Mióta hobbi…

– Általában látja élet-
ben is az alanyait?
– Rendszerint nem.
Csak a képernyőn vagy
fényképen, mint például a
Beatlesekét. Így persze
nehezebb dolgozni, ma-
gyon hiányzik a harmadik
dimenzió... De Amerigo
Tot-ot meglestem a maga
hús és vér valóságában
is: budapesti kiállítása-
nak záróakkor odasompo-
lyogtam az autogramva-
dászok közé, s alaposan
szemügyre vettem az áb-
rázatát. Pécsi Sándorhoz
elvittem a róla készült
portrét, megnézte, hunc…
mosoly szaladt át a sze-
mén, s csak annyit mon-
dott: vállalom.
– Terved?
– Szeretnék újra jelent-
kezni a szobrász-szak…

ZSEBTÁRLAT

A fiatalember belépett a szerkesztőségi szobába, udvariasan mosolygott, majd Dobos Attilát nyo-mán fogva gyengéden az asztalra helyezte. (A műveket elvégzése közben népszerű táncdalszerzőnk dobrazatról egy pillantra sem tűnt el a jól ismert utún bal oldalzsebéből bébéi Sándor, belőszse-tóskájából pedig a Beat-les együttest vette elő. A felsorolták valamennyien kiegészítették állapotban voltak.

Ács: Nem Rejtő-re-gényt írunk. A fiatalember nem Van der Gullen Félix a Vesztegzárból. A fiatal-ember Varga Csabának hívják, restaurátor a Köz-gon, Múzeumigazgatóság-pontú Múzeumigazgatóság-Szimpatikus, szerény, mondhatni szelíd fiú, de olykor bizony lelkébe lo-pakodik a csipkelődő kis-ördög: üres órájában kü-lönböző művészek és köz-életi személyiségek kari-katúráját készíti el egyag-ból, majd kiegészíti le-szi maradandóvá az alko-tásokat. Még mindig jobb, ha valakinek a karikiro-zott másat kiegyetik, mint-ha original-magát legyet-nék... Mert Varga Csaba karikatúrái nem „legyete-sek”. Szeretetteljes tuiz-sok, barátságos torzítások ezek, kérem. Nem kine-vetlés – megnevettetés a céljuk. Ha az Elvarg-zsolt Kasztély gőrbe tükrébe be nézünk, nem sértődünk meg a saját tükörképünk-től, hanem jót kacagunk rajta.

SALGÓTARJÁNI SORTŰZÜGY

Megkezdődött a tanúk kihallgatása

Az 1956. december 8-ai salgótarjáni sortűz vádlottjainak ügyében tegnap megkezdte a tanúk kihallgatását a Fővárosi Bíróság *dr. Straussz János* vezette büntetőtanácsa. Mint ismert, a Fővárosi Főügyészség a felderített tényállás alapján emberiség elleni bűntett miatt emelt vádat 12 volt karhatalmista ellen. A tárgyalássorozaton eddig a vádlottakat hallgatták meg, valamint lezajlott a korabeli okiratok és dokumentumok ismertetése.

A nyári szünetet követő első tárgyalási napon olyan tanúkat hallgattak meg, akik ugyan nem voltak jelen a véres eseményen, de vallomásaikkal közvetve elősegíthetik az egykor történtek pontos rekonstruálását. A beidézettek között volt az a két személy — *Gaál Lajos* és *Viczián Tibor* — is, akiknek a salgótarjáni főkapitányság épületéből történő kiszabadítása érdekében került sor állítólag a tömeges megmozdulásra december 8-án délelőtt.

Rácz Sándor tanú, a Nagy Budapesti Központi Munkástanács volt elnöke arról számolt be a bírói testület előtt, hogy a kérdéses napon délelőtt Salgótarjánból telefonon értesítették az ott történtekről, de arról nem esett szó: kik lőttek a tömegbe. Rácz a hírt tudatta az éppen ülésező Országos Munkásküldött Értekezlettel. Ez a fórum a hallottak alapján úgy döntött, hogy december 11-ére és 12-ére országos általános sztrájkot hirdet.

Steigerwald Ottó tanú, az egykori Nógrád megyei Munkástanács elnökhelyettese többek között elmondta, hogy 8-án reggel a Nógrád megyei küldöttség élén érkezett meg a budapesti értekezletre, de közvetlenül azt követően a parlamentbe ment, hogy ott a Forradalmi Munkás-paraszt Kormány képviselőjével, *Marosán Györggyel* tárgyaljon. Állítása szerint Marosán azt mondta nekik, hogy „mától kezdve nem tárgyalunk, mától kezdve lövünk".

A bűnügy tárgyalása jövő héten kedden a pártállam egyes volt politikai, katonai és rendőri vezetőinek kihallgatásával folytatódik.

AZ ORSZÁGGYŰLÉS KÖLTSÉGVETÉSI BIZOTTSÁGÁNAK ÜLÉSE

Emelkedő kamatlábak

Habár a gazdasági folyamatok 1993 elején indokolták a monetáris politika szigorának enyhítését, annak mértéke — főként a jegybanki kamatok csökkentésében — túlzottnak bizonyult. Ennek kiigazításaként kezdte meg a múlt év közepétől és folytatja az idén is az MNB a kamatlábak emelését — derült ki a Jegybank két alelnökének *Szapáry Györgynek* és *Kovács Álmosnak* a szavaiból az Országgyűlés Költségvetési és Pénzügyi Bizottságának szerdai ülésén, amelyen a képviselők megvitatták a Magyar Nemzeti Bank beszámolóját múlt évi tevékenységéről.

Kérdésre válaszolva a jegybanki alelnökök hangsúlyozták, hogy az MNB fő feladata a monetáris politikán keresztül a nemzeti fizetőeszköz, a forint értékállóságának megőrzése. A monetáris politika azonban önmagában a gazdaságpolitikával való összhang nélkül nem lehet hatékony. A Jegybank feltétlenül szükségesnek tartja a folyó fizetési mérleg hiányának csökkentését. Ez csak a belső fogyasztás mérséklése, a megtakarítások növekedése és az export élénkülése révén érhető el. Szükséges a költségvetési hiány fékentartása is és az MNB az ezt célul kitűző költségvetési politikát támogatja.

Kádár Béla (MDF), a bizottság elnöke javasolta, hogy miután a jegybanki intézkedések gyakran nagymértékben érintik a költségvetés alakulását, a Jegybanktanács ülései előtt az MNB képviselői folytassanak megbeszéléseket a költségvetési bizottság tagjaival. *Kovács Álmos* a maga részéről ígéretet tett arra, hogy az MNB megvizsgálja: miként valósulhat meg hatékonyabb párbeszéd a költségvetési bizottság és az MNB között.

A testület ülésének napirendjén szerepelt még a Házszabály módosításához benyújtott képviselői indítványok megvitatása, valamint a helyi és kisebbségi önkormányzati képviselői választások lebonyolításának 1994. évi költségeiről szóló országgyűlési határozati javaslat. A Házszabály módosítása ügyében a bizottság tagjai támogatták azokat az indítványokat, amelyek véleményük szerint hatékonyabbá és gyorsabbá tehetik a költségvetés országgyűlési vitájának lebonyolítását. Több olyan módosító javaslatot is elfogadhatónak minősítettek, amelyek határozottabban rögzítik a költségvetési bizottság feladatait és hatáskörét. A bizottság általános vitára alkalmasnak minősítette az önkormányzati választások költségeiről szóló javaslatot, amely szerint a közelgő választásokra mintegy 1,1 milliárd forintot fordít a költségvetés.

A PÜSPÖKI KONFERENCIA VEZETŐINEK MEGBESZÉLÉSE AZ ORSZÁGGYŰLÉS ELNÖKÉVEL

Gál Zoltán, mint egyházi közvetítő

Közvetítő szerepet ajánlott fel a parlament és az egyházak között *Gál Zoltán*, az Országgyűlés elnöke azon a megbeszélésen, amelyet tegnap délelőtt saját kezdeményezésére folytatott a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Állandó Tanácsának tagjaival. Mint *Seregély István*, egri érsek, a konferencia elnöke a találkozó után a sajtónak elmondta: a Püspöki Konferencia tagjai kinyilvánították azon készségüket, hogy a közjó érdekében minden közös ügyben partnerként működnek együtt a törvényhozással.

Gál Zoltán tájékoztatást adott az ország belpolitikai és külpolitikai helyzetéről, valamint a törvényhozás törekvéseiről. Több kérdésre válaszolva a megbeszélés résztvevői egybehangzóan kijelentették: konkrét gazdasági és az egyház mindennapi életét érintő kérdésekről nem ejtettek szót, mivel ezeket a problémákat a *Horn Gyula* miniszterelnökkel és a művelődési tárca vezetőivel folytatott megbeszélések során vetették fel. A Püspöki Konferencia tagjai megnyugodva tapasztalták, hogy a törvényhozás tisztában van az egyházak szerepével és munkájában figyelembe kívánja venni az egyházak és a hívő emberek érdekeit.

Seregély István kifejtette: az egyházak a magyar társadalom jelentős részét képezik és az egész magyar népet szolgálják. Egy kérdésre válaszolva Gál Zoltán kifejtette, hogy az egyházi adó esetleges bevezetése sem került szóba, de személyes véleménye szerint a társadalom jelen állapotában ez az ügy még nem aktuális. Gál Zoltán azt is elmondta, hogy reményei szerint a pótköltségvetés nem érinti az egyházakat, de az 1995. évi költségvetési törvénynek az egyházak állami támogatására vonatkozó része a következő hetekben az érintettekkel folytatandó együttes tárgyalások eredményeképpen alakul ki.

Az Országgyűlés elnöke szerint nehéz lenne az együttműködés intézményes formáját megteremteni, hiszen nagyon sok egyház van Magyarországon, de maguk az informális és intenzív kapcsolatok segíthetik a közeledést a törvényhozáshoz, a bizottságokhoz és adott esetben egy-egy frakcióhoz. Seregély István egyetértett ezzel az álláspontal, mert mint mondta: az megfelel az európai gyakorlatnak.

Az MSZP és a KDNP pénztárcája vastagodik

folytatás az 1. oldalról

Forró Evelyn az idén július elsejétől, a második félévre járó támogatási összegeket részletezve elmondta: az eloszható 700 millió forintos keretből a Fidesz egymillió forinttal kevesebbet, a kisgazdapárt 11,7 millióval kevesebbet, a KDNP 3 millióval többet, az MDF 54,8 millióval kevesebbet, az MSZP 94,3 millióval többet, az SZDSZ pedig 11 millió forinttal kevesebbet kap, mint az előző félévben. A parlamenten kívüli pártok közül a Demokrata Koalíció támogatása 11,2 millióval csökken, a Munkáspárté 0,5 millióval kevesebb, az MSZDP előirányzata 12,4 millióval csökken, a Vállalkozók Pártja 7 millióval kap kevesebbet, ugyanakkor a Köztársaság Párt 10,8 millióval, a MIÉP pedig 6,8 millióval több pénzt kap az államkasszából. Az Agrárszövetség támogatása 4,6 millió forinttal csökken.

A szóvivő a továbbiakban bejelentette, hogy a kormány tanácsadó és véleményező testületeként létrehozta a Tudománypolitikai Kollégiumot. Ez a konzultatív testület segítséget nyújt a kormány a tudománypolitikai koncepciójának kialakításához, illetve hasonló tárgyú döntések előkészítéséhez, megalapozásához, s az Akadémia közfeladatainak ellátásában is közreműködik. A kollégium elnöke a miniszterelnök, helyettese a művelődési miniszter, s állandó tagjai között van a Magyar Tudományos Akadémia elnöke is.

A KÖZÖS HADGYAKORLAT ELŐKÉSZÜLETEI

Megérkeztek az első brit katonák

Több mint három évvel azután, hogy az utolsó szovjet katona is elhagyta a Magyar Köztársaság területét, tegnap először érkezett magyar földre idegen katonai egység. Brit katonákról van szó, akik a magyar parlament felhatalmazásával közös kiképzési és békefenntartói gyakorlatot tartanak a Magyar Honvédség erőivel három héten keresztül.

Erdélyi Lajos alezredes, a Honvédelmi Minisztérium szóvivője tegnap az MTI-nek elmondta, hogy Kecskeméten landolt a brit légierő DC 130-as szállítógépe, fedélzetén az első brit előkészítő csoporttal. A gyakorlaton részt vevő brit alegység vasárnap érkezik meg ugyancsak a kecskeméti katonai repülőtérre.

A britek saját felszereléssel, fegyverzettel és lőszerrel érkeznek és minden költségüket maguk fizetik. A gyakorlat, amelyen közvetlenül 140 brit és 228 magyar katona vesz részt, 24,5 millió forintba kerül és ebből az összegből 7,6 milliót fizetnek a britek. A gyakorlaton magyar részről egy hódmezővásárhelyi század, valamint a Magyar Honvédség békefenntartó százada vesz részt. A közös kiképzés célja, hogy a Magyar Honvédség egy NATO-tagállam alegységétől szerezzen kiképzési, harcászati és békefenntartói tapasztalatokat a békepartnerségi program szellemében.

A gyakorlat három mozzanatból áll: elsőként közös kiképzés lesz Hódmezővásárhelyen, a Bercsényi Miklós gépesített dandárkiképző bázisán. Ezt követően a Békefenntartó Erők Kiképző Központjának újdörögdi bázisa lesz a színhelye a békefenntartási kiképzésnek. Ennek során a magyar és a brit katonák azt gyakorolják, hogy miként lehet megvédeni a rajtaütésektől a segélyszállítmányokat és a raktárakat. A közös kiképzés befejező mozzanata egy éleslövészettel összekötött harcászati gyakorlat lesz a Bakonyban. Érdekesség, hogy a brit katonák a Coldstream II. elnevezésű Brit Gyalogos Gárdától érkeznek. Közülük kerülnek ki a Buckingham Palota előtt posztoló őrök is.

FEGYELMI AZ IGAZGATÓ ELLEN

Fővárosi bizottság előtt a Művész Színház pénzügyei

A Művész Színház operatív pénzgazdálkodása során erősen kifogásolható a fenntartó szerv (Fővárosi Önkormányzat) megtévesztése, az önkormányzat számlájáról való jogtalan pénzlehívás. Ezért az önkormányzat pénzügyi ellenőrző bizottsága felkérte a főjegyzőt arra, hogy jogi szakértő bevonásával vizsgálja meg, szükséges-e büntetőeljárás kezdeményezése. E határozatot illetve az annak végrehajtására biztosított egyhónapos határidőt tegnap délutáni ülésükön alakították ki a városatyák.

A nagy sajtóérdeklődéssel kísért vitában *Surányiné Tóth Margit*, a Főpolgármesteri Hivatal ellenőrzési ügyosztályának vezetője — utalva arra, hogy a *Székely Gábor* főpolgármester-helyettes által elrendelt vizsgálat jegyzőkönyvi megállapításaiból már sok minden nyilvánosságra került —, egyebek között arra hívta fel a figyelmet, hogy a színház májusig az éves költségvetési támogatásának több mint 80 százalékát, júniusig pedig a teljes keretet felhasználta. A működőképességet is veszélyeztető pénzköltés, illetve a tulajdonos számlájáról történő szabálytalan pénzlehívások miatt fegyelmi büntetéssel végződő eljárást indítottak a színház igazgatója ellen.

A vizsgálat megállapította azt is, hogy a működési kiadások jelentős részét egyes művészek, műszaki dolgozók díjazására fordították, akik ezt a pénzt betéti társaságok közvetítésével vették fel. Súlyosbította a pénzfelhasználást, hogy a tulajdonost megtévesztve bérezés helyett működési kiadásokra költötték az önkormányzattól jogtalanul lehívott pénzt. Megállapították azt is, hogy az igazgató évi 3 millió forintos jövedelme meghaladja az 1,2 milliós közalkalmazotti illetményt, ami annyiban okoz gondot, hogy a többlet-kifizetéshez nem járult hozzá a munkáltató. A pénzügyi egyensúly felbomlásához hozzájárult a tervezett bevételek elmaradása is.

A vitában *dr. Grigássy László* (KDNP) a szándékos megtévesztésből eredő veszélyekre hívta fel a figyelmet. *Kard Aladár* (SZDSZ) kifejezte azt a reményét, ahogy e kísérleti jellegű színház — amely szerinte művészileg megbukott — példája nem talál majd további követőkre. *Demeter Ervin* (MDF), a bizottság elnöke — elismerve, hogy a városvezetés eddig jól kezelte az ügyet —, úgy vélte: nem volna szerencsés, ha az önkormányzat 300 intézményében is hasonló gazdálkodási morál terjedne el, mivel ezáltal összeomolna a főváros költségvetése.

FODOR GÁBOR TANÉVNYITÓ BESZÉDE A RÁDIÓBAN

A tudás felértékelődik az átalakuló társadalomban

Az iskola elemi fontosságú intézménye társadalmunknak. A nehéz gazdasági körülmények és a jelentős átalakulás közepette azonban minden eddiginél nagyobb felelősség rakodik rá — jelentette ki *Fodor Gábor* művelődési és közoktatási miniszter a Kossuth rádióban elhangzott tegnap reggeli tanévnyitó beszédében.

A miniszter egyebek között hangsúlyozta, hogy olyan években, amikor épp kialakulóban van az új társadalom értékrendje, különös élességgel merül fel a tudás kérdése. A gondosan felépített, több szempontból is alkalmas tudással rendelkezők képesek lesznek megfelelni a piaci viszonyok követelményrendszerének, viszont egyre nehezebb helyzetbe kerülhetnek mindazok, akik ilyen tudással nem rendelkeznek.

Fodor Gábor szerint ezért olyan iskolára van szükség, ahol a gyerekek minél tovább maradhatnak gyerekek, majd életük végéig megőrizhetik alkotókészségüket, kreativitásukat. A művelődési és közoktatási miniszter kiemelte: az iskolákat át kell hatnia a saját kultúránktól eltérő iránti tisztelet nek csak így állhatunk ki bátran saját kulturális hovatartozásunk mellett.

Tanévnyitó beszéde végén Fodor Gábor arra kérte a pedagógusokat, hogy a nehéz körülmények ellenére se veszítsék el hitüket, hiszen ők azok, akikre a magyar társadalom egésze a jövőjét bízta.

Varga Erik festő

„A haza megyek, a várost jelenti”

BESZÉLGETÉS DR. SZATHMÁRI ISTVÁN PROFESSZORRAL, KISÚJSZÁLLÁS PRO URBE DÍJASÁVAL

Dr. Szathmári István nyelvészprofesszor szülővárosában, Kisújszálláson augusztus huszadikán vette át a pro urbe díjat. A díj átadásakor felcsattanó nagy taps is igazolta, hogy bár jó néhány évtizede a fővárosban él, a városban mégis ismerik és megbecsülik a rádióban is gyakran szereplő nyelvészt.

ARI GÉZA

— Hogyan őrizte meg Kisújszállás lakóinak szeretetét?

— Szüleim mindkét ágáról virtigli kisújszállási vagyok. Anyai részről csizmadia — s viszonylag jómódú — családból származom, míg édesapám szegény zsellércsaládban élt. Máig is nagy szeretettel gondolok apai nagymamámra, aki rendkívül jó szívű asszony volt. Szerencsére unokámba is sikerült elültetnem a város szeretetét... Testvérem ma is a városban él, ha tehetem, meglátogatom. Ilyenkor — miként most is — találkozom a régi ismerősökkel, akikkel mindig van közös témánk. A kisújiak gyakran megkeresnek Budapesten is, s ez jólesik.

— Hogyan lett egy kisúji diákból ELTE professzora?

— Nem állíthatom, hogy nyelvésznek készültem, bár az igaz, hogy a nyelvtant a városban *Balázs János* tanító úr által szerettem meg. Nagyon szigorú volt, de amit tanított, arra ma is emlékezem és tanulmányaim alatt is mindig hasznosítani tudtam. Jó tanuló voltam matematikából és fizikából — ezekből a tárgyakból még korrepetáltam is társaimat —, ezért Budapestre jelentkeztem gépészmérnöknek, ahová fel is vettek. Mivel a Tisza-hidat felrobbantották, nem tudtam elutazni a fővárosba, s Debrecenben kezdtem meg tanulmányaimat, s lettem magyar—francia—német szakos tanár, majd később még oroszt is tanítottam. Az egyetemen *Bárczi Géza* professzor díjtalan gyakornokává fogadott. Az állás zárolása miatt tanári pályámat a Közgazdasági Gimnáziumban folytattam, ahonnan 1951-ben felrendeltek az Idegennyelvek Főiskolájára a magyar tanszék vezetőjének, s itt leíró nyelvtant, stilisztikát és nyelvtörténetet tanítottam. Sok híressé lett tanítványom volt, egyebek közt *Vitray Tamás*.

A főiskola megszűnése után 1955-ben az időközben Budapestre az ELTE-re került Bárczi professzorhoz vezetett az utam. Nála mindent kellett tanítanunk és így mélységében megismerkedtünk a tudományág egészével. Ezt követően kellett szakterületet választanunk. Én az irodalmi nyelvtörténetet és a stilisztikát választottam.

— Tudományos tevékenységének melyek főbb állomásai?

— Nyelvjárásból doktoráltam 1948-ban még Debrecenben, majd kandidátusi disszertációmat húsz évvel később Régi nyelvtanaink és egységesülő irodalmi nyelvünk címmel készítettem el, latin nyelven. Dolgozatomban a XVI—XVII. századi magyar nyelvtant elemeztem. A másik fő munkám hét évvel korábban A magyar stilisztika útja címmel jelent meg. Munkám során jutottam arra a meggyőződésre, hogy a Tisza választóvonal a nyelvjárásban: érdekességként említem meg, hogy sok hasonló kifejezést fedeztem fel, például Mikes Kelemen és a kisújiak szóhasználatában. Több könyvem jelent meg, dolgozataim száma közel háromszáz, amelyeket nyelvészetből és stilisztikából írtam. Tagja vagyok több tudományos társaságnak, a Magyar Nyelvtudományi Társaságnak pedig alelnöke.

— Úgy tudom, külföldön is tanított...

— Moszkvában négy hétig a Lomonoszov Egyetem magyar tanszékén adtam elő. Az egyik professzor innen elhívott Azerbajdzsánba, ahol különben ugyanúgy főzik a birkát, mint itt... Köpeczi miniszter úr felkérésére Helsinki egyetemén beindítottam a magyar tanszéket. Itt hat évig tanítottam évfolyamonként mintegy tizenöt hallgatót. A tanszék ma is eredményesen működik. A finnek egyébként nagyon szeretnek minket és nyelvünket, s talán ennek is köszönhetően jól megtanulnak magyarul. Budapestért rajonganak, az ő nagy csendjük után jól esik nekik fővárosunk nyüzsgése. Az Egyesült Államokban és Európa más országaiban is többször adtam elő.

— Mit jelent a szülőváros elismerése professzor úrnak?

— A várossal a kapcsolatom soha nem szakadt meg, lányaimmal beszélgetve a haza megyek a várost jelenti. A gimnáziumban nemrég tartottam előadást, most írtam a közös értesítőbe, a Nagykun Kalendáriumba. A rádióban az idén négyszer is foglalkoztam a kisúji nyelvjárással, egyebek közt a sajátos „ízés-sel”. Mindebből látszik, hogy szoros a kapcsolatom a várossal, s ezért — őszintén mondom — ennek az elismerésnek örülök a legjobban, bár már több kitüntetést kaptam. Nagyon jól esik, hogy a város elismerte és értékelte munkásságomat, s annak is örülök, hogy az ünnepség előtt a városháza zsúfolásig telt dísztermében elmondhattam város iránti vonzódásomat.

Fantomfácánok(?)

Elkeseredett hangvételű levelet kaptunk a minap _id. Kántor Menyhérttől_, aki Szolnokon az Ugar 126. szám alatt lakik. Sorait olvasva a vér is meghűlt ereimben, mert a leírtak valamiféle chicagói állapotokat festettek. Fotóriporter kollégámmal a helyszínen próbáltuk feltérképezni a helyzetet, s szólaltattuk meg a panaszost.

DEÁK LÁSZLÓ

Id. Kántor Menyhért: Áldatlan állapotok uralkodnak errefelé

— Visszakaptuk mi itt a földeket, részben kárpótlási jegyekért, részben részaránytulajdonként, egy részét pedig béreljük, a két Zagyva közötti területen, amely utóbbi tulajdonképpen ártér, amit kaszálóként, legelőként hasznosítunk — meséli Kántor úr. — Azaz hasznosítanánk, ha tudnánk, mert állandóan gépkocsikkal mászkálnak a területünkön. Ha szóvá teszem nekik a dolgot, akkor elmondanak mindenféle piszkos parasztnak. Hiába írtam ez ügyben több helyre levelet, érdemi intézkedés sehol sem történt, pedig mindenki hangoztatja a magántulajdon védelmének fontosságát. Az ott megfordulók mindig azt kérdezik, hogy milyen kárt okoznak azzal, ha átmennek a legelőn. Kérem szépen, nekünk ez biztosítja a takarmány egy jelentős részét, ezért számunkra annyira fontos, mint másnak a búzája, s érdekes módon a búzatáblákba senkinek sem jut eszébe kocsikázni. Ráadásul itt egy hektár ebből a területből annyiba kerül, mint máshol három.

— Azt is írta a levelében, hogy sok gondja van a vadásztársasággal.

— Felnevelnek, azután kieresztenek a határba 5-6 ezer fácánt. Eddig megcsinálhatták, amíg nagyüzemek voltak, azt csinálhattak, amit akartak, de ez most már az én földem. Tavaly is felszólíttattam őket a mezőgazdasági osztályon keresztül *Lázárnéval*, hogy fejezzék be a fácánkibocsátást, de most már megint kieresztik őket.

— Bizonyítható kára származott-e, amit a fácánok idéztek elő?

— Nem, mert amikor elvetettünk, akkor gyorsan jött egy jó eső, amitől rövidesen kikeltek a magok, utána pedig valószínűleg gyorsan levadászták a fácánokat. Nem is erről van szó, hiszen én szeretem azt a vadat, ami a határban él. De amit ők csinálnak olyan, mintha én felnevelnék száz libát és azt ráhajtanám valakinek a területére.

— Milyen gondjai vannak a terület közbiztonságával?

— Egy éven belül a környező tanyákról elloptak egy lovat, négy borjút, egy kecskét és a baromfikról már nem is érdemes beszélni. Főként, ha átmennek a gáton, akkor tűnnek el a jószágok.

— A rendőrség hogyan reagált ezekre az eseményekre?

— A rendőrség... Tessék idefigyelni. Amikor délután 4 órakor vége van a „lengyelpiacnak”, itt 8-10 kocsival is tanyát vernek. A vadkempingezés magában is szabálytalan, ráadásul honnan tudhatná az ember, hogy az idejövőkben milyen szándék lakozik. Hiába könyörögtem a vízügynek is, hogy tartsák zárva a gáton lévő sorompót, nem tették meg. Én most magamtól lezártam, azt sem bánom, ha megbüntetnek érte. Magyarázza meg nekem valaki, hogy éjnek idején mi keresnivalója van autóknak a gáton. Nem azt mondom én, hogy mindenki betyár aki arra jár, de biztosan vannak olyanok is. Megcsinál valami bűncselekményt Besenyszög felé, azután kényelmesen elautózik a gáton, kikerülve a rendőröket. Most írtam megint a kapitány úrnak, de nem igazoltatnak senkit... Higgye el nem szerelemből vettük vissza a földet, kellett, de így nincs rajta haszon, hát még ha keresztbe-kasul furikáznak rajta. Írtam már a polgármester úrnak is, de nem változott semmi. Jó lenne, ha maguk tudnának segíteni, mert ez már tarthatatlan állapot! Segíteni természetesen nem áll módunkban, csupán annyiban, hogy közzétettük id. Kántor Menyhért panaszait, amelyhez minden kommentár nélkül csatoljuk az illetékesektől kapott információkat.

Az állatok takarmányáról van szó

Vörös Miklós alezredes, Szolnok városának rendőrkapitánya:

— Ismerjük a gondokat, problémákat, pontosan a mai postával kaptam újabb panaszos levelet Kántor úrtól. Minden észrevételét gondosan meg fogjuk vizsgálni. Annyi biztatót, konkrétumot viszont máris tudok közölni, hogy szeptembertől pontosan a terület megközelíthetőségének gondja miatt két lovasrendőrt fogunk szolgálatba állítani azon a részen.

Kővári Ferenc, megyei fővadász:

— Ez az úr rendszeresen megírja leveleit. Többször kértük már, amennyiben vadkár keletkezik, azt jelentse be a polgármesteri hivatalban, ők hivatalból kárszakértőt fognak kiküldeni, és a helyszíni bejárásnál jelen van a károsult és a vadászatra jogosult is. Jegyzőkönyvbe foglalják a kár minőségi, mennyiségi paramétereit, amelyet követően, ha az jogos, a vadásztársaságnak fizetnie kell, ellenkező esetben bírósági perre kerülhet sor.

Egyébként hadd mondjak el egy gondolatsort: A vetési munkálatok legkésőbb áprilisban, májusban befejeződnek. A vadásztársaság fácáncsibéket május 10. és 20. között szokott kapni. Ezek a naposcsibék minimum nyolc hétig nevelőházban és háló alatt, kifutóban vannak. A kibocsáthatóságuk legkorábbi időpontja július közepe. Ekkorra elvileg végeznek az aratással, a kukorica címerben van, s a napraforgó is kinőtt a fácán alól. Így gyakorlatilag nem is képesek kárt okozni. Amennyiben betévednek a tanyára, ott sem okozhatnak különösebb problémát, hiszen állategészségügyi szempontból védettek, nem tudják veszélyeztetni a háziszárnyasokat. Egyébként az említett tanya környékén mindössze 1500 fácánt engedtek szabadon az idén, de azt is csak két héttel ezelőtt. S még valami: minden egyes levelére válaszolunk az úrnak és valamennyiben kérjük, jelentse be hivatalosan a kárigényét. Ez még sosem történt meg. A miértre feltehetően ő tudja a választ.

Halott fecskék

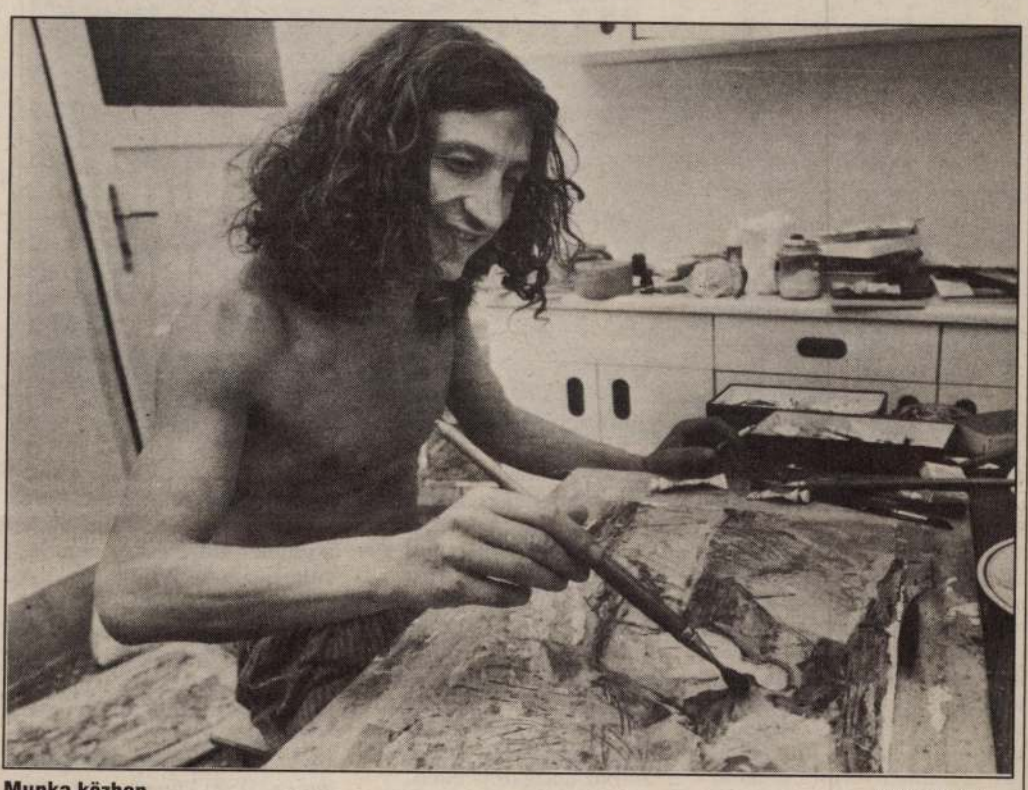

Munka közben

FOTÓ: CSABAI

B.E.

Varga Erik, akit Szolnokon a basszusgitárjával „művelt” performanszairól ismernek, újabban festményeivel is sikert arat. Legutóbb a hódmezővásárhelyi nyári tárlat különdíjasa lett.

— Hogyan kerültek a képeid Hódmezővásárhelyre?

— A város a dél-alföldi festészet központja. A Tornyai János Múzeumban minden évben megrendezik ezt a tárlatot, amelyre akár profi, akár amatőr képzőművészek alkotásait várják az ország bármely pontjáról. Ha lehetőségem nyílik rá, én is megjelenek.

— Ezek szerint visszatérő „vendég” vagy?

— Igen, tavaly például szintén nyertem itt egy díjat. Ebben az évben ötven alkotó közel háromszáz, különböző technikával elkészített munkája gyűlt össze. A kiállítás anyagát szakmai zsűri válogatta.

— Hány képedet zsűrizték?

— Négy akvarellem került be, egy tájkép, két akt, valamint a halott fecskéről készített sorozatom egy darabja. Ezekkel sikerült elnyernem a különdíjat és két hétre szóló meghívást kaptam a mártélyi művésztelepre.

„Nem szerelemből kértük vissza a földet, dolgozni akarunk”

FOTÓ: CSABAI ISTVÁN

A művészet irányítója és fő ösztönzője sokáig az Egyház volt. Napjainkban az ismert történeti folyamatok következtében ezt a vezető és támogató szerepét elvesztette.

Szomorúan figyeltem fel az utóbbi időben arra, hogy a vallásos tárgyú képek, textilek készítése hozzá nem értők kezébe került. Mintha az okleveles művészek elfordultak volna az Egyháztól, és munkájuk hiányából keletkezett űrt a hozzá nem értők és tájékozatlanok próbálták kitölteni.

Úgy érzem kötelességem hívő emberként és művészként egyaránt harcba szállni az egyházművészetben uralkodó giccs és tehetségtelenség ellen. Készítettem néhány egyházi munkát: miseruha, püspöksüveg, egyházi zászlók, Piért stb., amiket ebben a katalógusba szeretnék bemutatni, mintegy új alternatívaként az Egyház és a hívő emberek felé.

Varga Bernadett

Létrejött Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata támogatásával.

A címlapon:
Egregyi Piéta 1993 (98 x 135 cm) Gobelin, gyapjúszövet, gyapjú

Infula 1996 (35 x 40 x 65 cm) Gobelin, selyemszövet, gyapjú

Varga Bernadett

1963-ban született Keszthelyen.
1982-ben érettségizett a pécsi Művészeti Szakközépiskola textil szakán.
1988-ban diplomázott a Magyar Iparművészeti Főiskola textilfalikép-szőnyegszövő szakán.
1991-től tanít a szombathelyi Művészeti Szakközépiskolában.
1995-től tagja a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetségének.
1996-tól tagja a Magyar Kárpitszövők Egyesületének.

Egyéni kiállítások:

1993 Szombathelyi Képtár
Sárvár, Galéria Arcis - Világvégkiállítás
1994 Keszthely, Művelődési Központ
Celldömölk, Művelődési Központ
Bük, Evangélikus Egyházközség Háza
Lenti, Művelődési Központ
1995 Szeged, Ifjúsági Ház
1996 Hévízi Galéria

Csoportos kiállítások:

1987 Szombathely, Savaria Múzeum
1988 Budapest, Tölgyfa Galéria
1989 München, Jugend Gestaltet
1990 Szombathelyi Képtár - Textilbiennálé
1992 Szombathelyi Képtár - A gondolat valósága
Kőszeg, Lovagterem
Budapest, Csók István Galéria
Oberschützen, Kulturzentrum (A)
1993 Szombathely, Művelődési és Sportház
1994 Szombathely, Művelődési és Sportház
1995 Stelzen, Stelzenfestival (D)
1996 Szombathelyi Képtár - Textilbiennálé
Gödöllői Galéria - Szombathelyi Textilbiennálé

Varga
Bernadett 9763 Vasszécseny, Lipárt u. 33. tel. 94/ 377-815

VARGA
BERNADETT

Varga Csaba.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1966 JUN 26

— **A mohácsi** Bartók Béla Művelődési Ház kiállítási termében június 19-én karikatúra kiállítás nyílott Varga Csaba képzőművészeti szakköri tag rajzaiból. Mohács városában hasonló kiállítás még nem volt. A kiállítást nagy érdeklődés kíséri.

102

érő tiatalok közül a többi
szempontot is mérlegelve vá-

Szenttamási lovasverseny

Soma, a hibátlan

Nagyszerű időben és kiváló körülmények között rendezték meg a hét végén Szenttamáson a nyár legnagyobb lovasversenyét, amelyen a kezdő lovak és lovasok mellett ifjúságiak és „profik" részvétele emelte a színvonalat.

A kezdő lovak kategóriájában huszonkilencen indultak, közülük a ceglédi Fábiáncsics Gábor (Koktél) szerezte meg az első helyet a szolnoki Anka János (Zala) és az ugyancsak ceglédi színeket képviselő Minak Radu (Saca) előtt. A kezdő lovasok versenyében mindössze kéttized másodperc döntött a szenttamási Nagy Emese (Wein) javára. Szécsényi Pétert (Bolygó), a dobogóra még Apró József (Jakabfarm) is felállhatott, miután Danival ugratott. Az ifjúságiaknál az ismét nyeregbe szállt a jászberényi Sinka Andrea, aki Somával az egyetlen hibátlan teljesítményt elérve „nyargalt" az élre, megelőzve a két hevesi vetélytársat, Gajári Ben-t (Merán) és Karádi Rékát (Betyár).

A staféta-párosban tíz „egység" vállalta a veszélyt, s bizonyos, a hazai pálya ismerete is segítette abban a a Szotyori testvéreket, hogy mint egykori szenttamási versenyzők, megnyerjék a számot.

Győzött tehát Szotyori Nagy [illegible]

Varga Erik - festő

Új Néplap

A szolnoki Varga Erik képeit is kiállították azon a hagyományos nyári tárlaton, amely a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumban nyílt. A hat alkotás egyike különdíjban is részesült.

A Miskolci Galéria
tisztelettel meghívja Önt és családját

VARGA ÉVA

szobrászművész

kiállításának megnyitására
1997. április 3-án, csütörtökön 17 órára, a Rákóczi-házba
(Miskolc, Rákóczi u. 2.)

A kiállítás megtekinthető április 27-ig, hétfő kivételével 9-17 óráig

Varga Emil

— A Könyves Kálmán szalonjában Varga Emil és néhai Csúzy Károly festményeinek kiállítása nyílt meg október 12-én. —

(1911.

Művészet 1911. 388 l.

K

Budapesti Kir. M. Pázmány Péter Tudományegyetemi Quaestu

1935 NOV 16
TELEFON
MAGYAR
NÉLKÜLÖZHETETLEN
KÉSZPÉNZ
ZET
BÉRMEN
TESITVE

..... szám.

Méltóságos
Nagyságos

Dr. Genthon István úr

tudományegyetemi m. *tanár stb.*

BUDAPESTEN

VIII. ker., Tisza Kálmán ~~utca~~ 7

TANULMÁNY
VARGA EMIL RAJZA

Művészet 1909

nem tombol a szenvedély, a mozgás lefokozott, mélységesen nyugalmas. Álló, ülő, fekvő, guggoló asszony-testeiben a békés, csendes, nyugvó érzéki formákat nézi és nem alkot senki olyan meggyőző egyszerűséggel, olyan intim megérzéssel, mint ő és egyedül ő, a ma plasztikusai közt. Munkája közben bizony nem vezeti kiválasztott tipusának a karaktere, mert legtöbb modelljét, mely egymáshoz semmiképen se hasonlatos, ő egységesre simítja, egységesre formálja. A mi munkájában vezeti, az egyszerűen az ő rendkívüli finom művészi érzéke: a fejlett, nagy formaösztön. Nagyon közel érzi magát a tárgyához, közvetlen megérzéseket tolmácsol s ha megcsinál egy torzót, annak szimmetriáján és valóságos szenzuális architekturáján, a világosság hatásaival szinte összefolyva ömlik el az ő sajátos fantáziája és forró művészi hitvallása.

Hogy Maillol milyen távol áll minden mai szobrásztól, abból is megítélhetjük, mily korlátlan, mily teljes szabadságra van szüksége tárgya kigondolásában és egész munkájában. El sem tudom képzelni például hogy Maillol egy Kossuth-szobrot, egy Rákóczi-pályázatot, vagy egy Szent István szobor megrendelést miképen oldhatna meg? Mert ő szabadon, minden külső kényszer nélkül csak művészi vágyával tud teremteni, másoktól előírt, előtte idegen gondolatokba nagy áhítatát nem tudná bele vinni. Az ügyeskedéshez meg egy csep-

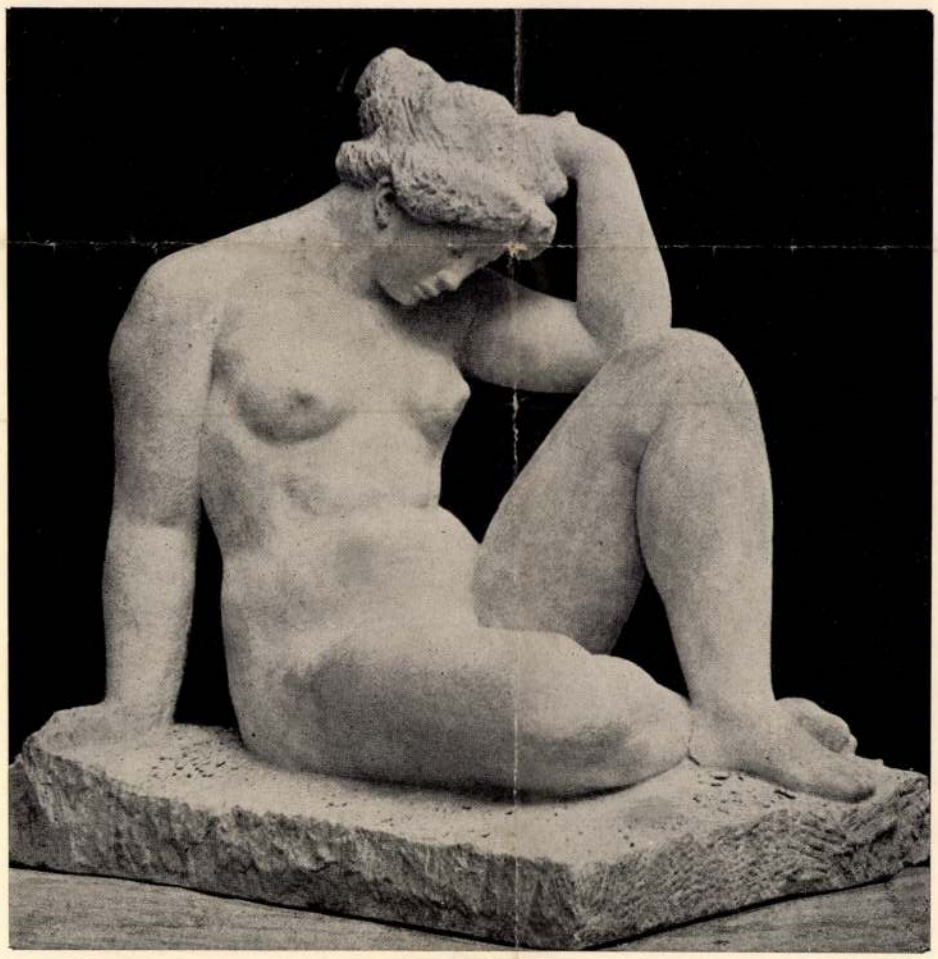

BÁNAT
ARISTIDE MAILLOL SZOBORMŰVE

A „falvédő" mint kép

Varga Bernadett szombathelyi kiállításáról

KOPT MINTA (1986)

APOKRIF (1990)

A Szombathelyi Művészeti Szakközépiskola művész-tanára 1963-ban született Keszthelyen, 1978–1982 között a Pécsi Művészeti Szakközépiskolában tanult *Valkó László, R. Fürtös Ilona, Oláh Tamás* és *Nyerges Éva* textilművészeknél. Diplomáját a Magyar Iparművészeti Főiskola textilképszőnyegszövő szakán szerezte, 1988-ban. Számos külföldi és hazai kiállítás után idén újra a szombathelyi képtár adott otthont színes falikárpitjainak.

A művésznő így vall magáról és művészetéről: Faliképeket és szőnyegeket szövök. Mindig érdekelt a kép, a képiesség megjelenése a textilen. Mikor beszélhetünk arról, hogy az előttünk lévő textil már nem csak egy „falvédő", hanem kép is egyben? Nehéz a határvonalat meghúzni, főleg, ha nonfiguratív alkotásról van szó. Vannak persze a képiességnek alaptörvényei, de ezek ma egyre halványulnak. A másik dilemmám a kép témája. Egyre inkább azt gondolom, hogy minden képben egyetlen mondanivalónak kell megjelennie. Annak az alaptörvénynek, amely életünk, amilyenek vagyunk, amivé válnunk kell a lélek kiteljesedésének útján. *Hamvas Béla* ezt így fejezi ki: „Mindenki magában hordja küldetésének titkát. Ez a küldetés nem hivatás és nem kell, hogy világtettekben nyilatkozzék meg... Az ember egész élete ennek az egyszeri, egy énben kifejezett mértékben betöltése, ennek az egyetlenegyszer megjelent misztériumnak megfejtése."

Varga Bernadett kiállítása a szombathelyi képtárban tekinthető meg. Jó szívvel ajánlhatjuk az érdeklődők figyelmébe.

SZS

Mi az iskolaszék?

Az 1868-as népiskolai törvény honosította meg a magyar közoktatásban az iskolaszéket mint elsőfokú iskolai hatóságot. A törvény 117. paragrafusa alatt ez áll: *„... minden községben legalább 9 tagból álló iskolai szék alakíttatik, melynek tagjait a kebelbeli lakosok közül, lehetőleg az oktatásügyhöz értő egyénekből, ... a községi lakosok közgyűlése választja. A választott tagokon kívül a helybeli lelkészek és a községi népiskola tanítója ... is tanácskozási és szavazati joggal bíró tagjai az iskolai széknek."*

Az iskolaszék választotta meg a tanítót, meghatározta a tandíjat, őrködött, *„hogy a gyermekek rendesen járjanak iskolába"*, továbbá *„a tanító és a tanulók szülői között fenforgó panaszokban és minden nevezetesebb fegyelmi kérdésekben első fokú bíróságot képez"*-ett.

Az iskolaszékek a gyakorlatban nem váltották be a hozzájuk fűzött reményeket. 1874-ben *Libertiny Gusztáv* másod-tanfelügyelő ezt írta: *„Az iskolaszéki tagok többnyire olyan tagokból állanak, kik a népoktatás ügye iránt csak kevés érzékkel bírnak, alig némi, mondhatni igen csekély buzgalmat és tevékenységet tanúsítottak és fejtettek ki azon ügy szolgálata körül, melynek hasznára lenni önként vállalkoztak." Az a tény, hogy előfordultak olyan esetek is, amikor az iskolaszék testülete fölöttébb kifogásolható magatartást tanúsított a tanítókkal szemben, már jelzi, hogy súlyos ellentmondás alakult ki az elvek és gyakorlat között.*

Nem bútor!

Ma, amikor a közoktatási törvénytervezet társadalmi vitája zajlik, a hozzászólók többsége bizonytalan az iskolaszékek bevezetésével kapcsolatban, s talán csak abban értenek egyet, hogy az iskolaszék nem bútor.

Vannak, akik kategorikusan kijelentik: a szülők nem értenek a pedagógiához, és ha beavatkoznának az iskola életébe, akkor újabb ág húzná az oktatásügyet. Ezzel szemben az Országos Családszövetség a szülő jogának tartja, hogy beleszólhasson az iskola életébe, gazdasági ügyeibe és az igazgató megválasztásába.

A Művelődésügyi Minisztérium pályázatot írt ki az iskolaszék intézményének kidolgozására. A javaslatoknak többek között tartalmazniuk kellett: az iskolaszék létrehozási folyamatát, az iskolával és a fenntartóval történő együttműködés szabályait, az iskolaszék saját és neki átadott hatásköreit, jogosítványait.

Attól függetlenül, hogy jelenleg nincs szabályozva az iskolaszék intézménye, sok iskolában a szülők létrehozták azt. Több kezdeményezés az igazgató ellen szerveződött, máshol a nehézségek leküzdésére fogtak össze. A tapasztalatlanság és a szabályozatlanság miatt a megalakult iskolaszékek alapszabálya gyakran ütközött az önkormányzati vagy az oktatási törvénybe.

Ki választhat igazgatót?

A kezdeti bizonytalan lépések és fogalmi tisztázatlanság ellenére meghatározható az iskolaszék lényege: a szülő ne kiszolgáltatott ügyfele legyen a hatóságként viselkedő iskolának, hanem a nevelés és oktatás előmozdításával együtt érvényesíthesse saját és gyermeke jogait.

A szülők és a pedagógusok általában egyetértenek a tekintetben, hogy az iskolaszék ne szólhasson bele szakmai kérdésekbe. Ellenben heves vita folyik akörül, hogy az iskolaszék választhassa-e meg az oktatási-nevelési intézmény igazgatóját, illetve dönthessen-e az intézmény költségvetéséről. Jelenleg mindkettő az önkormányzatokat illető, át nem ruházható jog.

A közoktatási törvénytervezet 1993 februári változata szerint a nevelőtestület, a szülők, a gyermekek és a fenntartók iskolaszéket hozhatnak létre. Az iskolaszék munkájában – egyenlő jogokkal – a szülők, a nevelőtestület és a fenntartó azonos számú képviselője vesz részt. Az iskolaszék döntési jogkörébe tartozik működési rendjének és munkaprogramjának elfogadása, tisztségviselőinek megválasztása, továbbá azok az ügyek, amelyekben a nevelőtestület vagy a fenntartó a saját döntési jogát az iskolaszékre átruházza. Az iskolaszék – jogszabályban foglaltak szerint – egyetértési jogot gyakorol a szervezeti és működési szabályzat elfogadásakor. Véleményt nyilváníthat a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. Jogszabály határozza meg azokat az ügyeket, amelyekben az iskolaszék véleményét ki kell kérni.

Közösen tölthetik meg tartalommal

A törvénytervezet bírálói hiányosságnak tartják, hogy a javaslat nem sorolja fel tételesen, hogy miben dönthet az iskolaszék, meddig terjed hatásköre. Különösen azokat a pontokat kritizálják, melyek a később meghozandó jogszabályokra bízzák az iskolaszék jogosítványait.

Az Országgyűlés vitája során várhatóan módosul a törvénytervezet, de az iskolaszék fölállítására lehetőséget adó jogszabály is csak keretet biztosíthat a nemes célok eléréséhez, melyet csak a szülők és a pedagógusok közösen tölthetnek meg tartalommal.

MOLDOVÁNYI TIBOR

Holttest a ponyván

Megint egy halott!

Ám előbb és diadalmasabb mindenkinél – ráadásul vastagon hozza a pénzt –, dobogós azon a listán, amelyhez a főváros tíz legforgalmasabb helyén adták meg az utcai árusok a legkeresettebb könyvek szerzőit, címét, pontszámát. *Evelyn Marsh* műve az emlegetett kötet, igaz, ezen a címen: *Holttest a sziklákon*. Az ilyen cím soha nem válik unalmassá – vagy ami még ennél is fontosabb –, az ilyen kiadvány soha nem lesz eladhatatlan. Nos, az utcai árusoknál negyvennégy pontot szerzett a mű, de a könyvesboltok sikerlistáján ugyancsak ott lehetne ennyi erővel, hiszen a két első kiadvány – *A vérfarkas visszatér, Kígyó és kereszt* – Szegeden, Miskolcon és Budapesten ott szerepel a novemberi forgalom adatai szerint az első háromban, illetve nyolcban.

A győri dobogón nincs, a sorrend ez: *Times Atlasz: Világtörténelem, A világ száz csodája, Földrajzi Világatlasz.*

A lélekelemzők feladata lenne kimutatni, mit esznek az olvasók a külföldi, meg az idegen nevek alá bújt magyar szerzők ilyen típusú alkotásain, mit az ilyen sorokat zengő borítókon: *A Siva ölelése, Fattyúdal, Halálos gyönyör, Forgó táncparkett, Az évszázad katasztrófája.*

Valóban: piacosított a kultúra.

Ha már Evelyn Marsh előkerült, eszünkbe jut egy másik összeállítás, korábbi, 1991-es. Arra a kérdésre adott választ, mit lehetett eladni az előző, az 1990-es esztendő harmadik negyedében. Az első helyen Evelyn Marsh volt *A Siva ölelése* című regényével, százötvenezer példánnyal. És ott *Vavyan Fable* a Fattyúdallal és a *Halkirálynővel* – most *A mogorva nyár* tizenkilenc pontos –, *Claire Kenneth* Forgó táncparkettje majdnem háromszázezer példányban jutott el az olvasóhoz.

Akkor az utolsók a sorban: *Kölcsey* és *Karinthy Ferenc*.

Akár nevet ezen az ember, akár sír, mindkettő szánalmas. Így van ez talán mindenkivel, aki naponta bámészkodik a ponyvára tett művek körül. Kultúrapály idején – még az van – bőségesen adódik alkalmunk arra, hogy keseregjünk. Ez pedig arra jó, hogy a legvilágosabban ráeszméljünk, még jobban szeretjük Kölcsey Ferencet, Karinthy Ferencet, *Pilinszky Jánost, Fedics Mihály* meséit, *Timaffy László* szigetközi mondáit. Merthogy ezekben van valami, amit akkor sem adnánk oda, ha cserében válogathatnánk a ponyvára került művek között.

Egyet tehetünk: gavallérosan viselkedünk.

A kiadók ballagnak a maguk forintjai után, mi meg – olvasóként – tiszteletben tartjuk a vérfarkasokat, vérmedvéket, kígyókat, szfinxeket, sárkányokat. Úgy látszik, ezek örök életűek. A címek minden áldott évben másként hangzanak, hol így, hol amúgy, de kipróbált emberismerettel íródnak föl a könyvek borítójára.

J. J.

Evita után Kőműves Kelemen

Néhány napja került a helyére a sitkei kastélykápolna oltára. Ez a felújítás egyik utolsó állomása, hisz húsvétkor már szeretnének egyházi szertartást tartani a kápolnában. A falu határában emelkedő neogót kápolna megmentéséért egyesületet hoztak létre. 1986-tól minden év augusztusában nagyszabású koncertet rendeznek, melynek bevételeiből fedezik a renoválást. A kálváriakápolna lassan elkészül, de közben a koncert és a hozzá kapcsolódó színpadi produkció is saját életre kelt. A jövőt illetően sokan találgatásokba bocsátkoztak – látva a tavalyi koncert kisebb bakijait –, idén lesz-e folytatás?

A Sitkei Kápolnáért Kulturális és Sportegyesület elnöksége úgy foglalt állást, hogy nem szakad meg a sorozat. Ez évben a Művelődési Minisztérium felvállalta az előadás pénzügyi támogatását, nagyban megkönnyítve a szervezők munkáját. A színházi produkció kiválasztása gondot okozott, mert a Rockszínház tarsulata a koncert idején Amerikában turnézik, míg a szakma másik fele az Attila című rockopera premierjével lesz elfoglalva. Így csak a Nemzeti Színház műsorán lévő darabok jöhetnek szóba. Nagy valószínűséggel a Kőműves Kelemen kerül majd bemutatásra Sitkén. Ennek a költségeit fogja a kultusztárca megtéríteni. Változás várható az előműsorban is. Az eddig megszokott több zenekar helyett egy nagyobb produkció lesz hallható. *Balázs Fecó* akkoriban elkészülő dupla lemezének a bemutatójára kerül majd sor, neves sztárvendégek közreműködésével.

Könyvet is szeretnének megjelentetni a koncert idejére az eltelt hét év történetét megörökítendő. Az oldalak megtöltése nem okoz gondot, ugyanis a hagyománnyá nemesedett kápolnakoncertek fellépőinek felsorolása is már külön élmény. Viszont pénzt szerezni a kiadáshoz nem a legegyszerűbb. Azért reménykednek az egyesület tagjai, mert végre a koncertet felvették a Pannon ősz rendezvényei közé.

P–ÁS

Ha más nem, annyi, hogy ez a három fiú akusztikus hangszerekkel, ráadásul meglepően merész felállásban (nincs basszus), akusztikus gitár–konga–fúvós trióban mély gyökeret vert a magyar dzsesszéletben. Ott, ahol számtalan stílussal és műfajjal próbálkoztak zenészeink. A hagyományos dzsesszfelállástól (dob–bőgő–zongora ritmusszekció, plusz gitár vagy fúvós) kezdve a szóló szaxofonosig minden próbálkozást végigizgulhattak a dzsesszrajongók az évek során.

A Trio Stendhal azonban egyéni hangzásával és parázs ritmikájával olyan hangzást produkál, amely egészen egyedi a magyar dzsesszben. Lényege a ritmus, amely, noha kíséretre hivatott csupán a szólóhangszer alá, önmagában is zene. Improvizatív, állandóan változik, lüktet. Ehhez jön még a nagyszerű szaxofonos, *Dés László* játéka. A három hangszer örökös egymás ellen ritmizálása, a szólamok kifogyhatatlan gazdagsága teszi megunhatatlanná ezt a zenét, ezt a hangszerelést.

Az együttes Szombathelyen lépett fel a tavaszi fesztivál keretében.

– PG –

Reflexió egy újságcikk tárgyában

Pákovics Miklós tollából jelent meg a Magyar Liszt vagy osztrák Liszt? című írás. Írójának állásfoglalása egyértelműen meghatározható a Liszt-problematika címben jelzett vonatkozásában. A történelmi helyzet vizsgálatával, regisztrálásával szeretnénk egyértelműbbé tenni Pákovics Miklós álláspontját, megerősítve azt.

Liszt Ferenc 1811. október 22-én a Sopron megyei(!) Doborjánban látta meg a napvilágot, s nem Burgenlandban. Halálakor sem gondolhatta senki, hogy bő három évtizeddel később, az első világháború utáni, 1919 szeptemberében aláírt St. Germain-i békeszerződés, illetőleg az 1920. június 4-i trianoni békediktátum Moson, Sopron, Vas vármegyék nyugati területeinek elcsatolásával – csaknem 4000 km^2-en háromszázezer lakossal – az ő szülőhelyét is leszakítja majd az ország testéről. Tehát: Liszt születésekor, éltében s holta után jó darabig magyar közigazgatási területen, Soprontól alig 15–20 km távolságra tartották nyilván Doborjánt, a kis Sopron megyei falut.

Ezeket a történelmi tényeket nem szabad figyelmen kívül hagyni, ha a nagy magyar zeneköltő hovatartozásáról esik szó.

A vázolt történelmi helyzet ismeretében azt is elmondhatjuk, hogy mind a doborjáni szülőházon a hitleri időkben elhelyezett német nyelvű tábla szövege, mind a kismartoni (Eisenstadt), Járayféle Liszt-szobor alapzatába rótt felirat – hamis.

Liszt származásának, hovatartozásának kérdése egyértelműen tisztázott a művelt világban. Mai világos látásunkat Liszt Ferenc is elősegítette nyilatkozataiban, írásaiban, zeneműveiben s az élet sok egyéb területén. Liszt-kutatók, zenetörténészek, józan gondolkodású emberek ma már nem vitatják, hogy Liszt magyar volt-e vagy osztrák. Ám a Burgenland Wochéban nyilatkozó *Franz Probst* (ki ő? – nem tudom) meg a hozzá hasonlóan vélekedők szívesen emlegetik a liszti-wagneri értelemben vett jelképes Raiding–Bayreuth-tengelyt, s mint mondják: Liszt Ferenc vitte világhírre a kis országnak, Ausztriának „művészi potenciálját". Eközben megfeledkeznek ténylegesen saját nagyjaikról, például *Haydnról, Mozartról, Schubertről* vagy a „bécsi iskola" más hírességeiről. Igaz, nagyon is igaz, hogy a mi Liszt Ferencünk az egyetemes kultúrának is szerves része, éppen műveivel, mondanivalójának sokrétűségével. Ez a felismerés vagy kinyilatkoztatás viszont nem jelent(het)i a liszti magyarság feladását részünkről, az egyén feloldását, s ami rosszabb: összemosását a nagy általánosban, mert sajátos nemzeti arculatunkat éppen nagyjaink által nyerjük a világban, Európában! Nagyjaink által és a hozzájuk való viszonyunkból, az ő megbecsülésükből. (Egyéb tényezőket most mellőzzünk.)

Bartók Béla már 1936-ban „helyre tette" a dolgot akadémiai székfoglalójában: „Előre kell bocsátanom, hogy ez a kérdés (a milyen jogon tekinthetjük Liszt Ferencet magyarnak? – N. A.) művészi, esztétikai szempontból teljesen mellékes, mert aki igazán nagyot tudott alkotni, azt egyformán tisztelet illeti az egész világ részéről, *akármiféle származású legyen is.* (Eredeti kiemelés! – N. A.) Súlya ennek a kérdésnek csakis érzelmi, történeti vagy politikai szempontból van. (...) Liszt Ferenc az akkori Magyarország területén, tehát mindenesetre magyar állampolgárnak született: ezt a megmásíthatatlan tényt fogadjuk el kiindulópontnak. (...) Nyilvánvaló: ha valaki amellett kardoskodik, hogy Liszt nem magyar, akkor az kénytelen volnak őt hazátlannak, nemzetközinek nyilvánítani. (...) Köztudomású, hogy Liszt magát mindenkor, Magyarország jó sorsában épp úgy mint balsorsában, állhatatosan magyarnak vallja. Márpedig egy ilyen nagy művészi jelenségnek, mint amilyen Liszt volt, kijár a világ minden részéről, hogy ebbéli akaratát tudomásul vegyék, annak nem mondjanak ellent. Annál kevésbé, mert nincs is megfelelő tárgyi bizonyíték ellentmondásra. Liszt Ferenc magyarnak mondta magát: mindenkinek, magyarnak, nem magyarnak egyaránt kötelessége ezt a kijelentését tudomásul venni és abba belenyugodni."

Bartók Béla higgadt, bölcs gondolatait mind Franz Probst úr, mind a vele egy követ fújók szégyenkezés nélkül tudomásul vehetik.

Nagy Alpár
Sopron

„ALÁM FŰTÖTTEK"

Ilyen már régóta nem létezhet – gondolná az ember, ha a reklámnak, hirdetésnek hitelt adna! E téren mi, magyarok már profik vagyunk, lettünk!! Messze megelőztük a fejlett Nyugatot. Nálunk a reklám – lekoppintva a tőlünk nyugatra élőket – rózsaszínű, mindent ígérő, de sokkal, de sokkal kevesebbet adó (néha semmit), mint alig 100 kilométerrel odább. Országunkban ugyanis a reklámozott ígéreteknek a nehezebbik(?), költségesebb(?) része azok betartása. Úgy általában! A különböző gazdasági társaságok közül akadnak olyanok, akik nem tudják, hogy egy gyönyörű, hívogató hirdetés kötelezettséget is rejt magában.

Nem kétséges, hiszen Nagykanizsán is létezik legalább egy ilyen. Thermopont néven ajánl mindent, amit egy korszerűen fűteni vágyó ember csak álmodni mer. De sajnos később kiderült róluk, hogy olyan vállalatok termékét is felkínálják, akik a velük való együttműködést már beszüntették megbízhatatlanságuk miatt. Az áru – ez esetben egy olaj-, fatüzelésű kazán – technológiája nem is ismert részükről, de ők eladják, beszerelik, üzembe állítják, sőt, a későbbiekben még a szervizelését is vállalják, ha közben a vevő meg nem fagy a lakásában. Érdemes elolvasni és összehasonlítani reklámjuk szövegét a következőkben röviden elmondott kis történettel: a vevő (pontos név, lakcím) májusban megrendelt egy komplett fűtési rendszert a már megnevezett cégtől. Értéke közel félmillió forint, melyből négyszázezret(!) készpénzben, a megrendeléskor kifizetett. Ígéretet kapott, hogy előreláthatólag szeptember közepén leszállítják a vevő újonnan épült családi házához a fűtési rendszert. A vevő azért időről időre érdeklődött, hol telefonon, hol személyesen, rendben van-e minden, ismerve a hazánkban megszokott „pontosságot" és „megbízhatóságot". A válasz mindig egy kedves és barátságos „igen", „természetesen" volt. Ilyenkor kicsit megnyugodott és elégedettség töltötte el, lám, rövid idő alatt tisztességes üzletembe rekké váltunk. Ám a szállítás előtti utolsó érdeklődésnél kiderült, hogy bizonyos alkatrészek még az országba sem érkeztek meg. Sok-sok telefonhívás, levélírás, személyes megkeresés után másfél-két hónapot késve megtörtént a fűtési rendszer leszállítása. (Erről is egy külön fejezetben lehetne beszélni.) De a beszerelés még mindig váratott magára. De a türelem szerelőket terem. Beszerelték, beszerelgették hiányosan, beüzemeltetés nélkül.

Ezen a ponton a vevő feladta a harcot a látható, de legyőzhetetlen (üzlet)féllel szemben, a tisztelt Thermopont még az írásban feltett kéréseket, kérdéseket is válasz nélkül hagyta. Nekik, úgy látszik, így természetes!

A kérdés csak az lenne: vajon ki legyen az vagy kinek kellene annak lennie, aki a megbízhatóságot és pontosságot mint az üzleti kapcsolatok legfontosabb elvét megkövetelheti és elvárhatja? A vevőnek? A kereskedőnek? A nagykereskedőnek? A vállalkozónak?

Fűtésemet tavasszal újraszerelik, az okozott káromat a későn szerelt (rosszul üzemelő, tűz- és életveszélyes) fűtési rendszer miatt a polgári bíróság szakértők véleménye alapján állapítja meg.

Meddig engedik meg, hogy embereknek olyan tevékenységre adnak engedélyt, amihez nincs jogosítványuk, így több jóhiszemű megrendelőt becsapva, kizsebelve, anyagi kárt okozva (az erkölcsi kárról és a rengeteg időt és ideget ölő napokról nem is beszélve) gyorsan, meggazdagodva reklámozzák minden hátrányos következmény nélkül tevékenységüket. Vagy minden vállalkozót megbízása előtt alaposan le kell informálni? Hová vezet ez az út?

Másoknak okulásként elmondta: egy félig megfagyott megrendelő.

Lejegyezte:
Tumidajevics Béla

Objektív tájékoztatás

Tisztelt Szerkesztőség!

Szeretném megköszönni önöknek, hogy egy hónapon át „vendégük" lehettem!

Ha summázni akarnám véleményemet, azt mondanám, hogy ilyen *jó színvonalú, ekkora terjedelmű* újság ennyi pénzért: „nem semmi"!

Amit elsősorban ki kell emelni, az az *objektív tájékoztatás.* Nagyon jó az öt megyéről szóló hírközlés. Nekem különösen a Negatív sarok nyerte meg a tetszésemet – bár lehetne ez a rovat kicsit nagyobb terjedelmű.

Összegezve: *a lap nagyon jó.* Kívánok további sikereket!

Üdvözlettel: **Nemeskéri László**
(Szombathely, Hollán Ernő u. 6., I/5.)

Nemcsak a külső, a tartalom is megnyerő!

Tisztelt Szerkesztőség!

Több lap rendszeres olvasója vagyok évtizedek óta. Köszönöm, hogy március hónapban lapjukat alaposan megismerhettem, naponta olvashattam. A lapban megjelent pozitív irányú véleményeket, mely a lap szerkesztését is jellemzi – én is megerősítem s velük egyetértek.

Számomra a napilap hiteles, sokoldalú információt nyújt azokról az eseményekről, amelyek egy embert kell hogy érdekeljenek. Mivel a környező megyékben többször megfordulok, munkakörömnél fogva is sok segítséget kapok az újság révén. Úgy döntöttem, rendszeres előfizetőjük leszek. A lap szerkesztőinek további sikereket, erőt, egészséget kíván.

Tisztelettel:

Piri I. Tamás
Püspökmolnári,
Kossuth u. 23.

Tisztelt Szerkesztőség!

Már korábban is kellett volna írnom önöknek. Lapjuk előfizetését egy rejtvénynek köszönhetem. Általában nem vagyok szerencsés, ezért nagyon megörültem az Új Híreknek.

Az pedig főként jó pont, hogy a sportrovatba beleveszik a Forma–1-et is. Szeretem az autósportot, de a Forma–1-et kedvelem a legjobban. Nagyon örülök, hogy közölnek vele kapcsolatban cikkeket. Remélem, ez a jó szokásuk a jövőben is megmarad.

Örülök, hogy megismerhettem lapjukat. Köszönettel és tisztelettel:

Butterwalter Beáta
9500 Celldömölk
Bajcsy Zs. u. 15.

ECCE HOMO!

(Íme, az ember!)

A hamvazószerdával kezdődött nagyböjtöt bezáró nagyheti gondolatokkal kívánok foglalkozni. Virágvasárnapi liturgikus eseményekkel kezdődik a nagyhét. Március 28-án feketevasárnap volt, amikor a régi hagyomány szerint a templomokban a feszületeket lila lepellel takarják le, sajnos itt, Zalaegerszegen csak a ferencesek (Jézus Szíve-templomban) követték ezt a régi egyházi előírást, hogy közelebb kerüljünk az üdvösség misztériumaihoz, kifejezve hovatartozásunkat és keresztény irányultságunkat.

A hívő embert mire kell hogy emlékeztesse a nagyhét? Azt tudjuk, hogy a keresztény név nem a kereszttől származik, hanem Krisztus nevéből. Ezért mondja az egyház, hogy a keresztények élete és a kereszt stílusa szerint való élet. A keresztény életforma legpontosabb ismertetője a keresztviselés, amely a szeretetből fakadó áldozatvállalás. A kereszténységen kívül nem ismerünk olyan életeszményt, amelynek centrumában a legnagyobb emberi megaláztatásnak az eszköze, a bitófa állna, s amelynek legtiszteltebb vezéralakja a keresztre feszített Ecce Homo lenne. Persze, a kereszténységben sem önmagáért nyert a kereszt ilyen dicsőséget, hanem azért, amit az jelent: a tökéletes emberszeretetet, amely megvalósult rajta. A keresztviselésben nem a külső forma a lényeg, hanem az élet, amely a hívő belső vállalásából fakad és eredményt hoz. A nagyhét gondolatát maga Jézus fogalmazta meg, amikor tanítványainak megjövendölte, az Emberfiának szervezkednie kell, ugyanakkor azt is meghatározta, hogy mit kell tenni az őt követőknek. Az emberiség üdvösségre hivatott, hogy a történelem végső kibontakozásában eljusson a szentség és a béke állapotába. Így jött létre húsvétkor az Isten és az ember közötti tökéletes harmónia, amely új távlattal gazdagította a jövő képét.

Munkácsy Mihály az egyik legnagyobb magyar festőként él a köztudatban. Zsenge kora tele volt szenvedéssel. Ezek az érzések lettek titkos sugallói művészi munkásságában. Olyan képeket festett, amelyek nem voltak pusztán a képzelet szülöttei. A festészet szerelmese még sűrűn gyötrő fájdalmai közt is alkotott. Fáradtan, reménytelenül alkotta meg az Ecce Homót! Íme, az embert! Amelyre nagy áhítattal nézek fel én is, hogy erőt merítsek, hogyan kell lelkesülni a szív és a lélek nagy és szent érzéseiért, eszméiért. Az Ecce Homo! eszméjét tekintve általában és részleteiben sem különbözik a Golgotától, az igaz ember pusztulását, a tömeg gyűlöletét és a megértő emberek kétségbeesését fejezi ki. Munkácsy az Ecce Homo!-t utolsó erejével festette, a teljes ideg-összeroppanás küszöbére érve.

Krisztus Pilátus előtt c. festménye; humanisztikus elképzelései az igazság és a hamisság ellentétéről itt feloldhatta azokat a mély emberi konfliktusokat, amelyek minden időben felgyújtották művészi alkotóképességeit. Álláspontja nem nélkülözte a jelképes magot. Krisztusnak a kép szituációjában megnyilvánuló nagyszerűsége elsősorban erkölcsi természetű: nem szentség, hanem méltóság. Munkácsy a Krisztusban nem az Istent, hanem az igazságért küzdő istenembert ábrázolta.

Kedves olvasó! A nagyhét után húsvét szent ünnepe virrad ránk. A föltámadás örömhíre töltse el szívünket imádkozzuk a húsvéti alleluját, amely héber nyelven íródott, magyarul: Dicsérjétek az urat! Az örömujjongás szava örök, szent élettel ajándékozza meg a hívő, benne bízó embert.

E gondolatokkal kívánok az Új Hírek minden olvasójának nagyon kellemes húsvéti ünnepeket!

Dona nobis pacem! – Adj nekünk békét!

Serfőző János
ny. aranydiplomás tanár
Zalaegerszeg, Vizslapark út 33.

Ígéret és valóság

A Radius Hungaricus Rt. (Szombathely, Vak Bottyán u. 2.) 1989-ben kelt részvényjegyzésre szóló felhívásában így ajánlotta értékpapírja megvásárlását: „... a névérték kétszeresét garantálja a szindikátus, tehát, aki most 12 ezer forintért vásárolja meg a 10 ezer forint értékű részvényt, az 1991. június 30-án 20 ezer forintot kap érte."

Az ígéret csak szép szó maradt. Levélbeli érdeklődésemre válaszukban sajnálattal közölték, hogy veszteséggel zártak, tehát osztalék fizetésére nincs mód. Kíváncsi lennék, vajon a vezetőség a fizetése mellé mekkora prémiumot vett fel.

Időközben kiderült, hogy sikertelen vállalkozásokba fogtak az akkori vezetők, akik az Új Magyarország című lap 1992. január 7-i cikke szerint ugyan jöttek-mentek, de a részvénytársaság helyzete ettől még nem javult.

Újabb, 1992 nyarán írott levelemben feltettem a kérdést a részvénytársaságnak, hogy a rossz gazdálkodásért történt-e egyáltalán felelősségre vonás. Egyben felajánlottam a birtokomban lévő két részvényt visszavásárlásra. Mondanom sem kell, válaszra sem méltattak.

Mivel – főleg a Dunántúlon – elszórtan sok a részvényes, elvárható lenne, hogy legalább az újságokon keresztül értesítsék a részvényeseket a közgyűlésről. Tudomásom szerint ez nem történik meg, szemben más cégekkel. Szeretném tudni, hogy a Radius Hungaricus Rt. vezetői meddig folytathatják – gondolom, jó fizetésért – eredménytelen sáfárkodásaikat a kis részvényesek pénzével, a felelősségre vonás lehetősége nélkül.

Egy fehérvári részvényes
(Név és cím a szerkesztőségben)

Nagybányai hetivásár

Galambos Pál amatőr-fényképe

dítva látja Bizancot, a bizanci követ makacs ravaszsága, mellyel hazáját védi, a hajthatatlan protestáns paraszt merevsége, mely hazájából elűzi — ezek az állítólag elavult, állítólag érdektelen motivumok még mindig vonzanak. Jobban vonzanak, mint a subtilis hangulatok, az immár közismert „nagy megértések és nagy átérzések", egyszóval mint azon klisék, amelyekkel egy tehetetlen nemzedék gyöngeségét leplezni próbálja.

Érdekes és örvendetes, hogy miatt a berlini irodalmi kávéházak lelkesen dicsőítették a tehetetlenség zagyva dadogását, Berlin színpadján Schönherr drámája diadalmasan hatott. Ó igen, ez a dráma megérdemli, hogy komolyan vegyék, hogy lelkesedjenek érette, hogy tanuljanak belőle. Schönherrnek volt bátorsága, hogy a történelem egyik legnehezebb problémájához, egy primitiv nép tömegpszichológiához nyúljon hozzá. A tyroli és stájer parasztok, akik sokáig haboztak hit és haza között, ám a döntő pillanatban még sem tudtak lemondani a bibliáról, kétség kívül nem a sablonos történelmi dráma hősei, nem szőnek Victor Hugó modorában cseleket és nem szavalnak tirádákat a romantikusok hangján. Egyszerű, szűkszavu emberek, akiknek csöndes elszántsága, póz nélküli végzete a leghatalmasabb tragédia magvát rejti. Ezt a tragédiát vette Schönherr észre és csinálta meg. A Vígszínház kétségkívül nagyon érdemes munkát végzett, amikor előadta nálunk.

Márkus László, a hun-germán mondavilág határmesgyéjén kalandozott és Wagner Richard és Arany János jelölték ki az útját. Mert az ő nibelung lovagja nem a burgundi-keresztény mondavilágból téved le a Tisza síkjára, hanem egyenesen ott folytatja, ahol Wagner Sigfridje elhagyta. A rejtelmes Nothung, Odin kardja, már ott csillámlik az első fölvonás kezdetén, miként a „Walkürben" is fölcsillan a tölgyfába belevert acél. De az új Sigfrid nem az észak láthatását vizsgálja többé, hanem délfelé fordul. Nem a Rajna lankás lejtője vonzza, hanem az aranykupolás Bizanc. A hatalom és hódítás vágya legyőzi benne a szerelmet és mintha ismét hallanók a Rajna sellőinek titokzatos énekét, amely a gyűrűt csak annak igéri, aki le tud mondani a szerelemről. Az „Attilának" lehetnek hibái, szertelenségei, dagályos és nagyon részletes, de hatalmas történelmi gondolata mindenért kárpótol. A Nemzeti Színház igen tiszteletreméltó föladatot végzett, amikor színre hozta. Mi pedig örültünk a két darab sikerének, mert ez a siker igazolja azokat, akik a közönség tisztultabb ízlésében bíznak. *fp.*

Varga Emil képeiről

— A Könyves Kálmán kiállítása —

Bizonyára kevesen ösmerik Varga Emil nevét, mert abban a kis erdélyi fészekben, ahol állhatatos kitartással festegeti képeit, nincs sem ujság, sem amatőr. Ő maga sem törte magát az után, hogy nevét sürün forgassák. Hol Olaszországban, hol Németországban ütött rövid időre tanyát, hogy újra meg újra visszatérjen közénk, arra a földre, melyben festővágyai gyökereznek, s amelyeket legjobban ösmer. A meghitt, bizalmas környezet az, ami állandóan táplálta munkakedvét s amelybe annyira belemerült, hogy kissé megfeledkezett a nyilvánosságról is.

Varga Emil nem harcos lélek, nem a propaganda embere: csupa szelid lira, csupa szubjektiv költészet az, ami benne uralkodik. Képeiben nincs mosoly s nincs bennök dráma. A finom árnyalások halk átmeneteiből szövődnek össze. Felhők úsznak a szelid erdélyi halmok fölött, de nem hoznak zivatart, hanem selymes, bágyadt ezüstárnyékot suhintanak végig a földön. Megmozdul a levegő: de nem töri össze az erdőt, hanem csak megrezzenti a lombját. Emberek jönnek, mennek, üldögélnek: nincs az arcukon öröm, nincs szenvedély. De orcájukon, mely zárkózott, mégis rajta van egy szomoru élet tapasztalatainak minden hieroglifje. Szenvtelenül néznek a távolba: túl minden jón s minden rosszon, mintha az a hangulat uralkodnék rajtuk, amelyben Schopenhauer legszebb fejezeteit irta. Ilyen emberek közé került az a festő, akinek húrjai éppen ilyen alkalomra voltak legjobban hangolva. A régiek merengésnek mondták s volt e szónak érdekes és finom tartalma, amely azóta kiveszett. Varga képein él, új kiadásban.

Van ennek a hangulatnak bizonyos benső feszültsége, amely keserü-édesen bántja-piztatja, tompítja-élénkíti azt, aki benne él. Az ily hangulat nem tragédiák számára nyit utat, hanem belegubózik az emberbe

Uj Idők 1911-12. XVIII. 4.

Lipcsey Ákos amatőr-fényképe

Szüret

és az érzések gyöngén-ringó, gazdag sokféleségü, de sohasem dinamikus hatásu sorát költögeti benne. Azok oly hangulatúak, mint amikor a szoba barna estéjében halkan megszólal a gordonka pianisszimója, vagy amikor gyöngén ringatózik a nyári vetés.

Mégis van erő az érzelmek e festői kifejezésében. Nyilván azért, mert megjelenésük oka maga egy minden erőszakos kitöréstől visszatartott érzés. Vannak emberek, akikben a hangulatok e hullámzása hasonlít a víz tükre alatt tovairamodó áramlathoz, amely új feneket súrol magának s fölforgatja a mélységeket, holott a felszínen ez a mozgás kiegyenlített ritmussá enyhül. Varga szintén közéjük tartozik. Képeiről ilyen lelkület beszél.

S beszél közvetlen hangon, mert jóleső azt látni, hogy nincs ezeken a festményeken cikornya, nincs technikai ügyesség, nincs rutin. Őszinte beszédűek, mellékgondolatok nélküliek, s sallangos külsőség hijján vannak. Ez arra mutat, hogy itt valaki igazán őszintén tárja föl előttünk magát s ez oly érték, amelyet, ha valamikor, úgy manapság érdemes megbecsülni.

Lyka Károly

A fekete ostor

— Biró Lajos uj novellás könyve. —

A ma litteraturájában, mikor a legtöbb író sub titulo-finomság, hangulat, lyra, analizis, erőnek-erejével unalmas igyekszik lenni, publikum és kritika egyaránt örömmel fogadja Biró Lajos egy-egy új könyvét. Valaki egyszer azt a hasonlatot kockáztatta meg, hogy a mese az irásművészetben ugyanaz, ami a zenében a melódia. Ha ez igaz, akkor Biró Lajos a magyar irodalom új és magyar Offenbachja: változatos, mindig friss, invenciózus és a könnyed elbeszélő stilus nála mindenkor örök emberi érzéseket illusztrál. Az élet és az ember: ez a fontos Biró Lajosnál. Az akció szinte természetszerüleg folyik alakjainak karakteréből — és nem is történhet másként, mint ahogy történik. Biró Lajosra szokták azt is mondani, hogy az életet is eseményekben látja és minden novellája is egy-egy kis regény. De ez csak részben lehet igaz, mert a mesekigondolási képesség Biró Lajosnál kisebb koncepcióju irót, kevésbbé öntudatos művészt alig mentene meg a csupán szenzációkeresés művészietlenségétől. Nem szükséges bizonyítani, hogy a mese természete keresi a formákat: más a novella és más a tárcaelbeszélés, a regény nemcsak térbeli kiterjedésben különbözik az elbeszéléstől és a novellisztikus jelenet alig rokona a drámának. E disztinkciók iránt senkinek sincs finomabb érzéke Biró Lajosnál, akivel sohasem történik meg, hogy novella-témát a dráma hangján mondana el vagy megfordítva. Ezért olyan összetartozó, egységes és kerek minden írása, melyeknek olvasásában nem zavar meg soha a helytelenül megválasztott forma és annak következménye: a forszirozott point, vagy az erőszakos befejezés. Ha ő regényt, elbeszélést vagy novellát ir, az nemcsak formailag regény, elbeszélés vagy novella, hanem valóban az.

Dr. Szalay Sándorné amatőr fényképe

Söpörtem eleget, söpörjön most más is

Legújabb könyvében tizennyolc novelláját gyüjtötte össze. A novella Biró Lajosnak talán legigazibb eleme, ezt szereti a legjobban és ebben nyújtja tehetsége legjavát. A novella igazi természetének megfelelően, minden történetének egy élesen megvilágított hőse van. De ez a megvilágítás nem történik a megszokott módon. Végtelen fárasztó analizis nem lankasztja el az olvasó figyelmét, mert Biró Lajos jól udja, hogy ezt a novella természete se türi meg. Magának a történetnek kell legjobban megvilágítania hősét, az analizist elvégzik az apróbb események, a kisebb, de jelentős mozzanatok. Biró Lajos talán éppen ezért személyleirást is csak a legritkább esetben ad, de markánsan karakterizáló észrevételeit úgy tudja elhinteni, hogy mire a történetnek végére érünk, a szereplők is előttünk állnak teljes emberi mivoltukban, sőt — részletrajzukban is. Az események elmondásában nem hátráltatja semmisem Biró Lajost: jelentéktelen epizódok sohasem tolakodnak az előtérbe. Mint a klasszikus tragédiákban, úgy siet a kifejlés felé a cselekvény, mely legkisebb részletében is elválaszthatatlan a hőstől. Még a mellékszereplőkből is csak annyit látunk, mint maga a hős. Igy válik Biró Lajos egy-egy novellája egy ember történetévé, akinek az alakja annyira előttünk áll, annyira él a mi szemünkben is, hogy később, ha a történet eszünkbe jut, nem tudjuk bizonyosan: valamelyik barátunkkal, vagy ösmerősünkkel esett-e meg, avagy csak olvastuk. A kötet egyik szép novelláját mai számunkban közöljük. A könyv Singer és Wolfner kiadásában jelent meg. Ára 3 korona 50 fillér.

A SZERKESZTŐ ÜZENETEI

Antónius. A történet igen szomoru és ha szabad igy mondanunk, egyúttal igen tanulságos is. Kitünik belőle, hogy fiatal és nagyravágyó joghallgatók ne hallgassanak „a szív mámoros szavára" és ne udvaroljanak „sötét hévvel" a trafikos-kisasszonynak, mert a trafikos-kisasszonyok néha igen hűtelen és csapodár teremtések, akik egy joghallgató legmélyebb és legtisztább vonzalmánál is többre becsülnek egy léha huszártisztet. Ötletét azonban, hogy a huszártisztet súlyos inzultussal párbajra kényszerítse, több okból nem tartjuk szerencsésnek, elsősorban azért, mert a párbajban előreláthatólag nem lenne győzedelmes. Ami a másik megoldási módot illeti, túlságosan drámai. Ön elképzelte, hogy este megvárja a csalfa leányt és egy nagyszerü mozdulattal szemébe vágja megvetését. Igen, de hátha válaszol? És hátha olyant válaszol, amire ön nem tud mit mondani. Ne felejtse el, hogy a nők olykor igen nyelvesek. Nem marad tehát más

HAZATÉRŐK

A
SZOMBATHELYI KÉPTÁR
TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT
1993. FEBRUÁR 26-ÁN 16.30 ÓRAKOR

VARGA BERNADETT

iparművész

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA.

A
KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:
DR. SZENTLÉLEKHY TIHAMÉR,
A SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM NYUGALMAZOTT FŐIGAZGATÓHELYETTESE

A
KIÁLLÍTÁS MEGNYITÓJÁN FELLÉPNEK:
A SZOMBATHELYI MŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLA ELŐADÓI

The Picture Gallery of Szombathely kindly invites you for the opening of Bernadett Varga's exhibition. The show is organized within the framework of the exhibition series called "Homecoming". The event will take place on 26th February at 4.30 pm. The show will be opened by Mr. Tihamér Szentlélekhy, the former deputy director-general of the Museum of Fine Arts in Budapest. A small musical programme will be performed by the musicians of the Secondary School of Music in Szombathely.

H A Z A T É R Ő K

A
SZOMBATHELYI KÉPTÁR
TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT
1993. FEBRUÁR 26-ÁN 16.30 ÓRAKOR

VARGA BERNADETT

iparművész

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA.

A
KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:
DR. SZENTLÉLEKHY TIHAMÉR,
A SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM NYUGALMAZOTT FŐIGAZGATÓHELYETTESE

A
KIÁLLÍTÁS MEGNYITÓJÁN FELLÉPNEK:
A SZOMBATHELYI MŰVÉSZETI SZAKKÖZÉPISKOLA ELŐADÓI

The Picture Gallery of Szombathely kindly invites you for the opening of Bernadett Varga's exhibition. The show is organized within the framework of the exhibition series called "Homecoming". The event will take place on 26th February at 4.30 pm. The show will be opened by Mr. Tihamér Szentlélekhy, the former deputy director-general of the Museum of Fine Arts in Budapest. A small musical programme will be performed by the musicians of the Secondary School of Music in Szombathely.

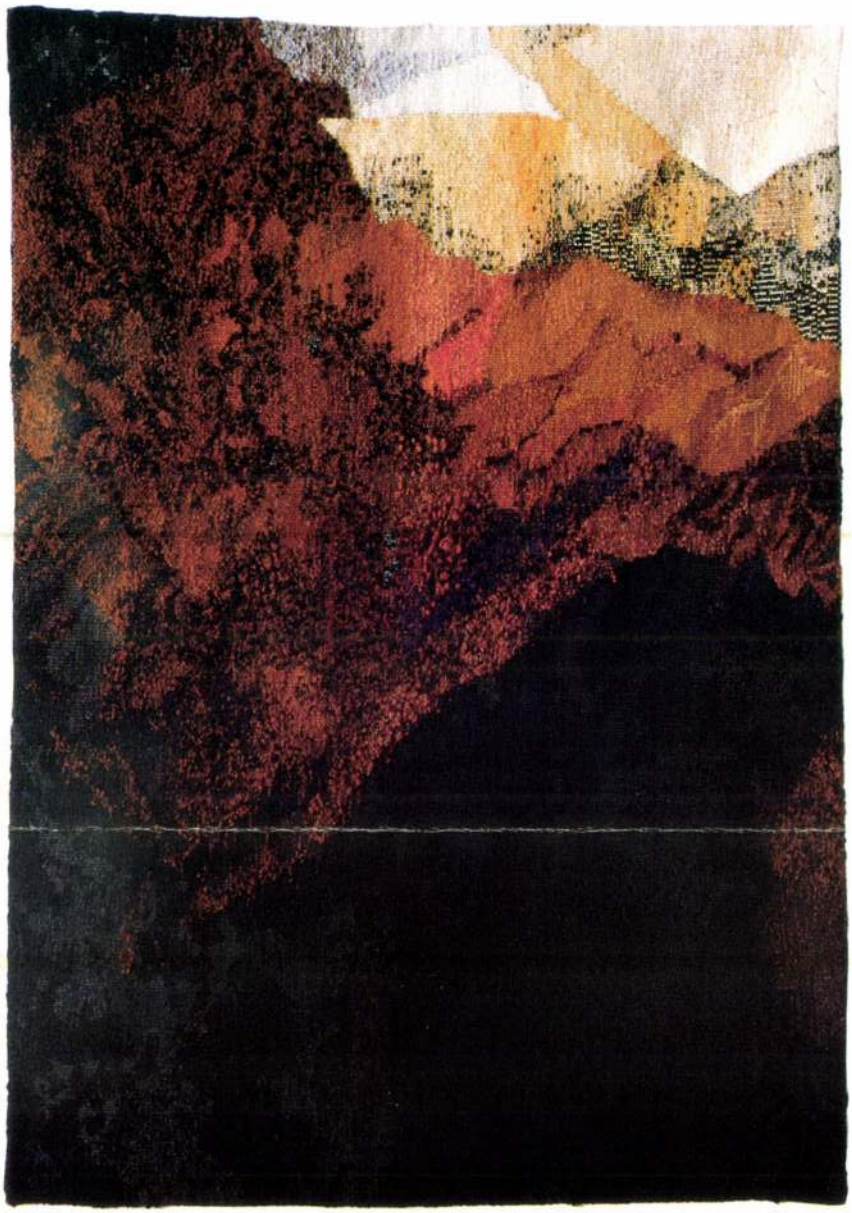

JELENÉSEK KÖNYVE
1988. 90 X 60 CM GOBELIN, GYAPJÚ

THE REVELATION OF ST. JOHN
1988. 90 X 60 CM GOBELIN, WOOL

APOKALYPSE
1988. 90 X 60 CM GOBELIN, WOLLE

APOCALIPSE
1988. 90 X 60 CM GOBELIN, LANA

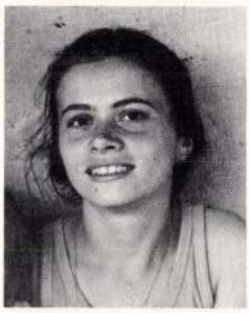

VARGA Bernadett

AS

Keszthelyen született.	**1963**	Born in Keszthely.
Érettségizett a pécsi Művészeti Szakközépiskola textil szakán. Tanárai Valkó László és R. Fürtös Ilona voltak.	**1982**	Graduated from Secondary School of Art in Pécs where she had been taught textile art by László Valkó and Ilona R. Fürtös.
Diplomázott az Iparművészeti Főiskola textilfalikép-szőnyegszövő szakán. Mesterei Szilasi Anna, Széchenyi Lenke és Pauli Anna voltak.	**1988**	Finished her training at the College of Art and Crafts in Budapest where she had studied textile art and carpet weaving. Her masters were Anna Szilasi, Lenke Széchenyi and Anna Pauli.
A szombathelyi Művészeti Szakközépiskola tanára.	**1991**	Started working as a teacher at the Secondary School of Arts in Szombathely.

EGYÉNI KIÁLLÍTÁSOK

SOLO EXHIBITIONS

Szombathely, Képtár	**1993**	Szombathely, Picture Gallery

CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSOK

COLLECTIVE EXHIBITIONS

Szombathely, Savaria Múzeum - Megyei Tárlat	**1987**	Szombathely, Savaria Museum - Art exhibition
Budapest, Tölgyfa Galéria - Diploma Kiállítás	**1988**	Budapest, Tölgyfa Gallery - Exhibition of diploma works
München, Jugend Gestaltet	**1989**	Munich, Jugend Gestaltet
Szombathely, Képtár - Textilbiennálé	**1990**	Szombathely, Picture Gallery - Textile Biennial
Szombathely, Képtár - "A gondolat valósága"	**1992**	Szombathely, Picture Gallery - "Reality of Thought"
Kőszeg, Lovagterem - - Dunántúli képző- és iparművészek	**1992**	Kőszeg, Chambre of Knights - Art exhibition of the works of Transdanubian artists and craftsmen
Budapest, Csók István Galéria - Nyári textiltárlat	**1992**	Budapest, Gallery "Csók István" - Summer textile exhibition
Oberschützen, Kulturcentrum - - Vasi képző- és iparművészek	**1992**	Oberschützen, Kulturzentrum - Exhibition of works contributed by artists and craftsmen in County Vas

Geboren in Keszthely.	**1963**	Nata a Keszthely.
Machte sie das Abitur in der Kunstfachmittelschule von Pécs, sie lernte Textilkunst, ihre Lehrer waren László Valkó und Ilona R. Fürtös.	**1982**	Ha fatto gli esami di maturità nella Scuola Professionale d'arte di Pécs, alla facoltà di tessile. Professori Valkó László e R. Fürtös Ilona.
Erwarb sie ihr Diplom an der Hochschule für Kunstgewerbe als Textilwandbild. und Teppichweberin, ihre Meister waren Anna Szilasi, Lenke Széchenyi und Anna Pauli.	**1988**	Diplomata nell'Istituto dell'arte decorativa alla facoltà di tessile da muro. Maestri: Szilasi Anna, Széchenyi Lenke e Pauli Anna.
Lehrerin der Kunstfachmittelschule in Szombathely.	**1991**	Professoressa della Scuola Professionale d'arte di Szombathely.

EINZELAUSSTELLUNGEN

ESPOSIZIONI PERSONALI

Szombathely, Galerie	**1993**	Szombathely, Galleria di quadri

GRUPPENAUSSTELLUNGEN

ESPOSIZIONI DI GRUPPO

Szombathely, Savaria-Museum - Komitats-Kunstausstellung	**1987**	Szombathely, Museo Savaria - Esposizione del Comitato Vas
Budapest, Tölgyfa-Galerie - Diplomausstellung	**1988**	Budapest, Galleria "Quercia" - Esposizione di diploma
München, Jugend Gestaltet	**1989**	München, Jugend Gestaltet
Szombathely, Galerie - Textilbiennale	**1990**	Szombathely, Galleria di quadri - Biennale di tessile
Szombathely, Galerie - "Die Realität des Gedankens"	**1992**	Szombathely, Galleria di quadri - "La realtà del pensiero"
Kőszeg, Rittersaal - Bildende Künstler und Kunstgewerbler von Transdanubien	**1992**	Kőszeg, Sala delle cerimonie - Artisti delle belle arti dell'arte decorativa del Transdanubio
Budapest, Galerie Csók István - Sommer-Textilkunstausstellung	**1992**	Budapest, Galleria "Csók István" - Esposizione estiva di tessile
Oberschützen, Kulturzentrum- Bildende Künstler und Kunstgewerbler von Vas	**1992**	Oberschützen, Centro di cultura - Artisti delle belle arti ed arte decorativa di Comitato Vas

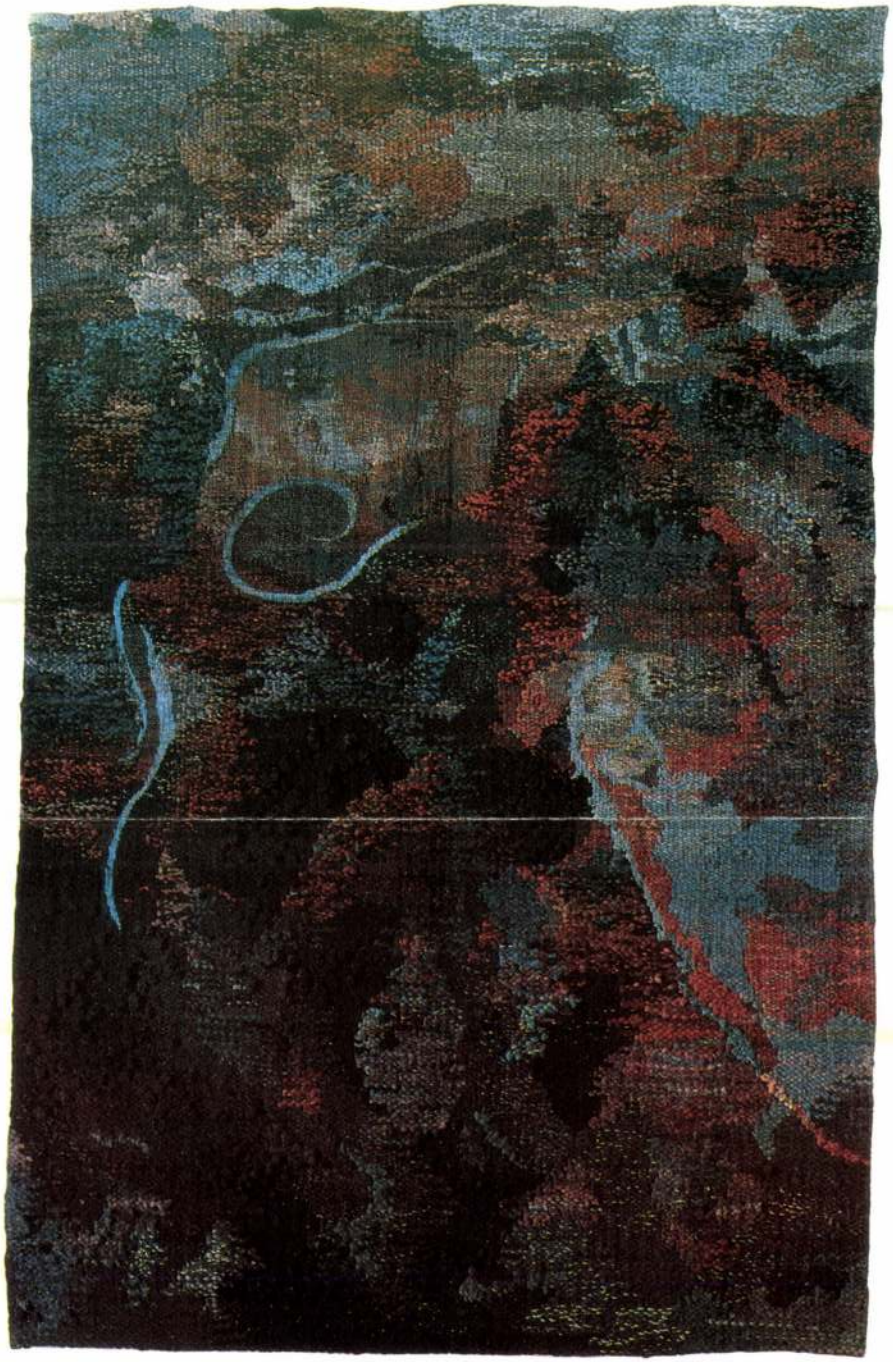

ÖRÖK KERT
1992. 230 X 150 CM GOBELIN, GYAPJÚSZÖVET, GYAPJÚ

ETERNAL GARDEN
1992. 230 X 150 CM GOBELIN, WOOL FABRIC, WOOL

EWIGER GARTEN
1992. 230 X 150 CM GOBELIN, WOLLGEWEBE, WOLLE

GIARDINO ETERNO
1992. 230 X 150 CM GOBELIN, STOFFA DI LANA, LANA

TEMETŐ
1989. 44 X 34 CM GOBELIN, GYAPJÚ

CEMETERY
1989. 44 X 34 CM GOBELIN, WOOL

FRIEDHOF
1989. 44 X 34 CM GOBELIN, WOLLE

CIMITERO
1989. 44 X 34 CM GOBELIN, LANA

Varga Bencsik T.

anyra hivatkozva késett tatabányai szob-
rász Tatabányán elhelyezendő szobrának vég-
leges formába öntésével. De ne soroljuk to-
vább az adalékokat . . .)

2 A kiállítás megrendezésében nem éreztem semmi hivalkodó szándékot. Ellenkezőleg! A „bányász kulturális és sportnapok vagy -hetek" véleményem szerint a már ismert és bevált rendezvények, programsorozatok mellett feltétlenül megkívánják a helyi sajátosságoknak megfelelő újdonságértékű rendezvényt, műsort is. Számomra külön öröm, hogy a megyeszékhelyen éppen olyan témát állítottak ezzel a középpontba, ami e kiállítás nélkül kevesebb embert mozgatott volna meg, s arról is csak így lehet fekete-fehéren meggyőződni, hogy az állam bizony jelentős összegeket fordít a kultúra különböző területe — jelen esetben a képző- és iparművészeti alkotó tevékenység — támogatására.

A kiállításra készített katalógus bevezetőjében Wehner Tibor azt írja: „A tizenöt év alatt megvásárolt — és most bemutatott mintegy százhúsz mű évente átlagosan nyolc alkotás köztulajdonba vételét jelenti, s ha ez a szám alacsonynak tűnik, egyetlen szorzási művelettel a milliós nagyságrend közelébe juthatunk: csupán az alkotások vételárát kell

viszonylag hamar létrejött. Viszonylag hamar. Erőink koncentrálásával a „megyei galéria" már felgyülemlett anyagát is mindig láthatná a közönség állandó kiállítás keretében, ha ehhez a megfelelő hely, a tér biztosított lenne. S ez okból nem ellenkeznék, ha mondjuk egy-egy másfelől jött vendégemnek például a tatabányai városi képtárat is bemutathatnám. Nálunk nagyobb városok — Pécs, Debrecen és mások — ezeket a lehetőségeket már megteremtették, most bővítik, ha alkalmuk adódik rá.

Miért ne kezdenénk hozzá időben ilyen koncepcióval, távlatokban gondolkodva igazi városi tárlat létrehozásának? Remélem, erre is célzott Wehner Tibor, említett bevezetőjében: „A tatabányai, köztulajdonban őrzött alkotások együttes bemutatása jelentős esemény. Az eredmények számbavételére jogosít fel, de egyben további tennivalóink pontos, átgondolt meghatározására is késztet."

A fentiek

alapján hisszük: ez a rendezvény csak az első lépés volt abban az irányban, hogy „tatabányai iskola" nélkül is megtartsuk és megmutassuk — milyen ihlető erejű ez a dunántúli tájegység.

Jenkel János

Michael Sarrazini és Constance Engelbrecht a Viaduktban

folynak két újabb, érdekesnek ígérkező film előkészületei. Zsombolyai János magyar—amerikai közös produkcióban rendezi majd a Libikóka című új filmjét, Kardos Ferenc pedig Zrínyi Miklósról, a hadvezérről készít nagyszabásúnak ígérkező történelmi filmet, Kardos István forgatókönyvéből, Mennyei seregek címmel.

G. T.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1982 SEP 1 9

DOLGOZÓK LAPJA

1021

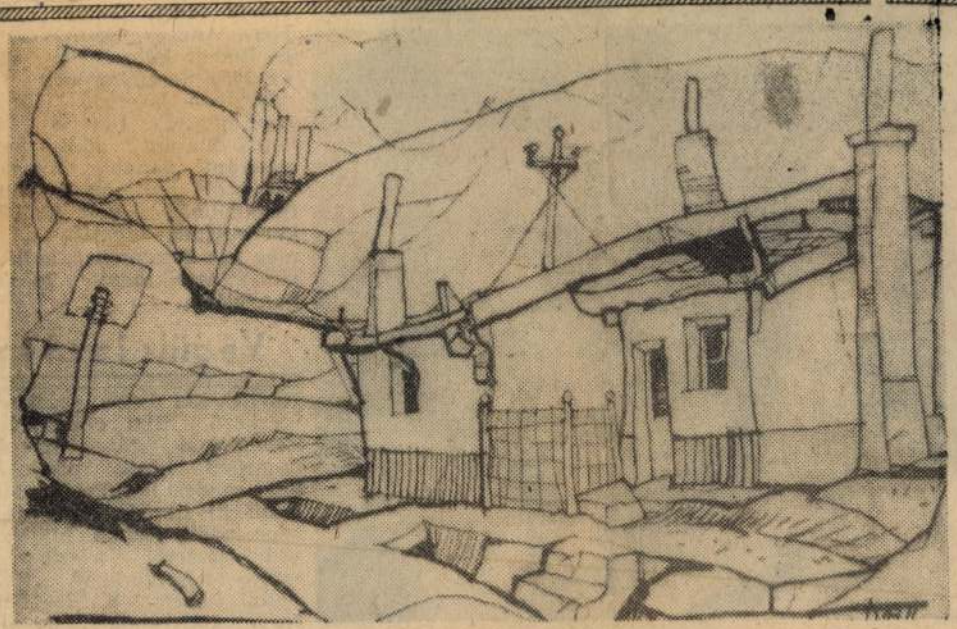

Öregtelepi házak — bontás előtt.

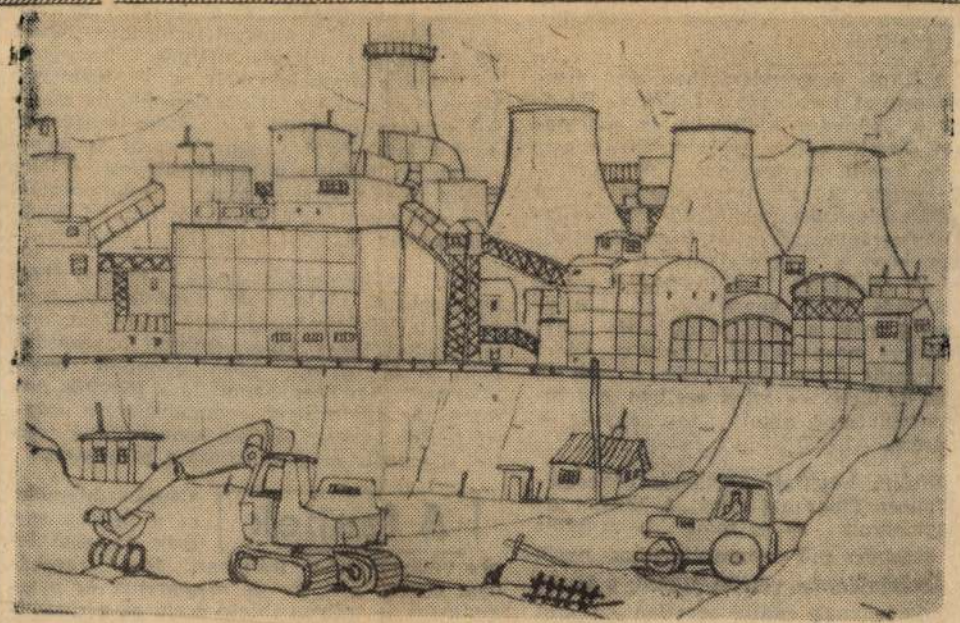

A tatabányai hőerőmű.
(Varga Bencsik József grafikái.)

mindig épül
Halmozódt
sodtak termé
eredményei
lóság is min
mákat öltött.
a szélsősége
megosztó ellentétek visszahúzódása jellemzi. Ugyanakkor a másfajta, magasabb szintű minőség bonyolultsága.

(Folytatjuk)

VÍZPART

a munkád, a jövőd rovására megy."

Az egyik megbocsátás után ezt próbálta elpihegni Júliának. A lány értett a szóból és hosszan fejtegette az ő üntyüli-püntyülikéjének, hogy micsoda férfi. Majd szemérmetes pillogások közben felhívta a figyelmét arra; hogy-hogy nem veszi észre, menynyire elveszti a fejét egy ilyen férfi karjában. Máris újra búgni, dorombolni kezdett és félig hunyt szemekkel a karját kifeszítve, hanyatt vetette magát. Gyuszi ettől csak összetöpörödött. Mire Júlia felült és azt mondta:

— Ne félj, te kis csacsi. — De az arcán árnyékok és fintorok futottak át, majd hirtelen kiugrott az ágyból, pongyolát kapott dús idomaira és kirohant. Gyuszi nem ment utána, de gyanakodva várta, mi fog történni. Abban a pillanatban, ahogy a figyelme ellankadt, meghallotta Júlia hangját:

— Gyere ki hozzám kis kókuszreszelékem. Meglepetéssel vár anyuci.

Kipattant az ágyból, rohant volna, de nem tetszett önmagának pucéron. Vala-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR SAJTÓIRODA
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1982 SEP 41

Varga Bencsik József: **PORTRÉ**

Varga Edit **SOPRONI RÉSZLET**

levelét teleírja,
szél a szagos radírja.

Olvasni is tud — lombja
az eget szótagolja,
s hogy számol: hatszor három
veréb csücsül az ágon.

Ha én egyszer fa lennék,
iskolába nem mennék,
az ég lenne az irkám,
mindennel teleírnám.

Bényei József

SŰRŰ IDŐBEN

Homlokomról a kezed
immár nagyon hiányzik.
Sűrű időben élek,
szinte szívszakadásig.

Sóhajnyit megpihenni
megbújnék oldaladnál.
Beton világ ez. Perceket
szaggat a lusta naptár.

Szememből halvány mosolyod
szavaiddal kivetted.
Már csak az álmaim tiszták.
Csönd van. Nagyon szeretlek.

MK SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-736

1989 SEP 11
NÉPSZAVA

V

1021

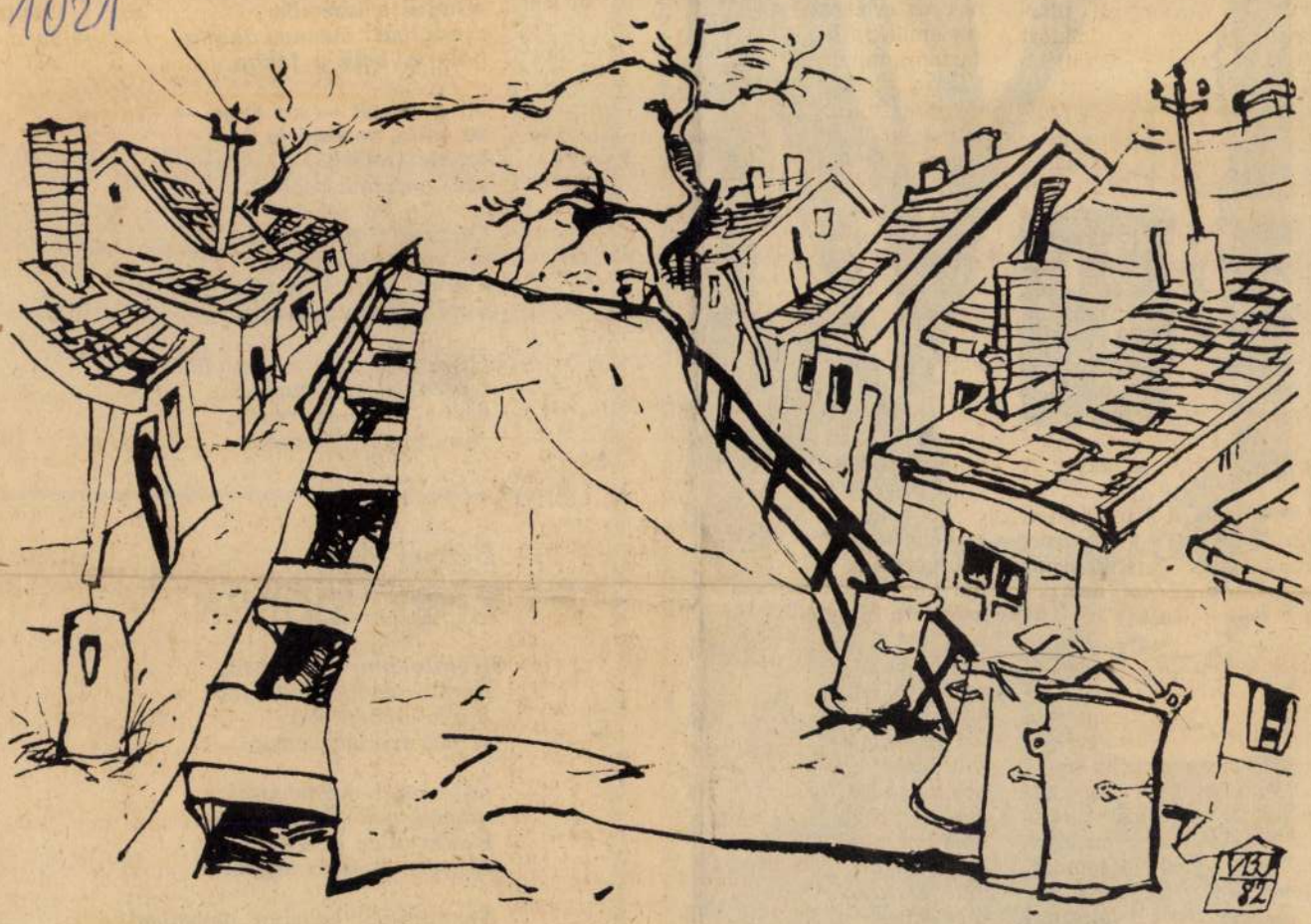

Varga Bencsik József

BÁNYÁSZKOLÓNIA

Varga Bencsik József

hogy a csomagtartóban, igen, ott van egy kisebb reklámszatyorja, abba rakta a pizsamáját is, ott lesz a fogkeféje és ez egészen biztos.

De erről a reszketegiek már mit sem tudhattak. Egyre csak azt hajtogatták, még napok múlva is, hogy „Járt itt egy szegény,... egy fogkefés ember."

Teri — miután elmesélték neki ezt az esetet — tanulva a reszketegi példán, igyekezett azóta is úgy élni, hogy ne sajnálják őt semmiért sem, és ne látszódjék őróla, hogy betart valamiféle sorrendet is az életben, aminek a fő cölöpje az anyagi javak eldorádója.

Ő gyalog szeretett volna fogkefés ember lenni, vagy netán villamoson. Reszketegen vagy bárhol másutt az országban, s szeretett volna visszajárni oda, ahol a föld alól is előteremtik a számára azt, amire halaszhatatlanul szüksége van, és akinek ő is, a föld alól is előteremtene mindent, ha teszem azt ő lenne, vagy ők lennének a fogkefés ember.

olyan vagyok
és lassacskán
a nagytüdejű

VONAT

Távolban or
pedig itt va
Úgy látom
hogy először elotunt.

Az évek vánkosain át
üveges, drága minta,
ma is látom a kis szobát
egy jellel áthasítva.

Pereg a vonat kereke,
a sín kopog keményen,
hogy szeret vagy nem szeret-e
szíved? Nem is remélem.

Olyan közös az életünk,
mint rajz, mely százezernyi
vonallal a sötétbe tűnt,
nincs mit külön szeretni.

Fut a vonat. Hallgatagon
megyünk vele. Karollak.
A jegenyék a partokon
úgy állnak, mint a tollak.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 345-748, 340-727

Varga Bencsik József festő- és grafikusművész

NÉPSZAVA

1983 MÁJ 14

1071

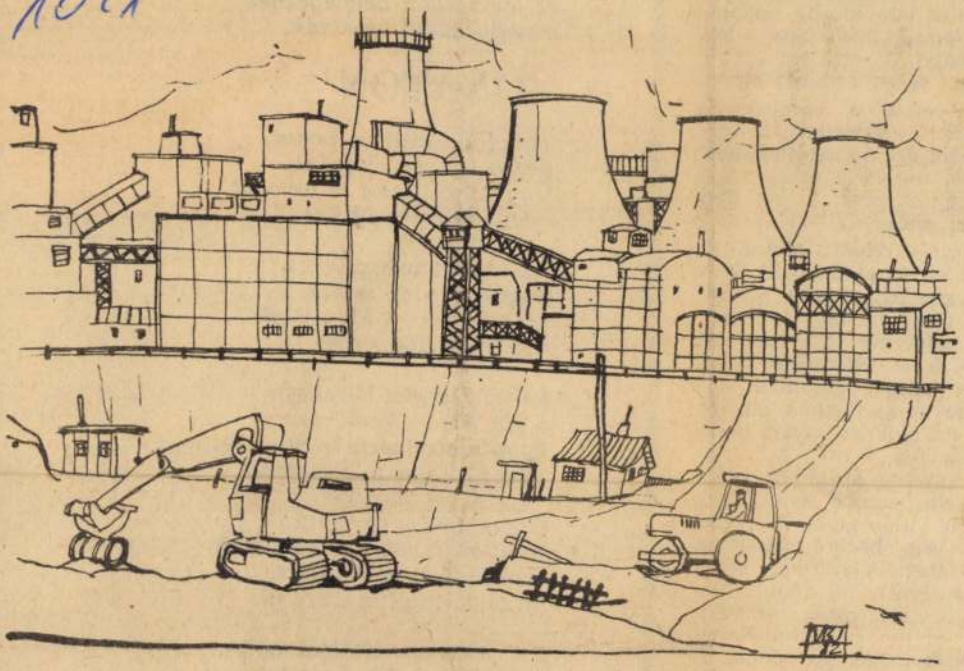

Varga Bencsik József

BÁNHIDA

Hatezer iskola közül másodikak...

A Péterffy-kollégium tanulói a fogyatékosokért

A Segítsd és óvd fogyatékos társaidat Alapítvány országos pályázatot tett közzé hatezer szakközépiskola között.

A nevezettek közül a szombathelyi Péterffy Sándor Kollégium második díjat nyert pályamunkájával. Varga Györgyné tanárnő fogja össze a gyerekek karitatív tevékenységét. A tanulók pályamunkájukban nem tettek mást, mint összefoglalták azt a tevékenységet, amelyet már két éve végeznek. Heti egy foglalkozást tartottak az Egészségügyi Gyermekotthonban. Köztudott, hogy ebben az intézményben a legelesettebb gyermekek találhatók. Sok közöttük a mozgássérült, a középsúlyos, súlyos értelmi fogyatékos. A velük való foglalkozás igazán dicséretes és elismerést érdemel. Az idén bővítették a kört: maradt a gyermekotthoni munka, de segítenek, korrepetálnak családban élő gyereket is. Egy csoport a Frim Jakab Általános Iskolába jár és Nagy lányok klubja címen tartanak foglalkozást az ott tanuló értelmi fogyatékos gyermekeknek, akik hétről hétre örömmel várják a középiskolásokat.

Nagy Mária 3. osztályos az Egészségügyi Szakközépiskolában.

— Mari, te olyan kislányt korrepetálsz, aki azért nem mehet közösségbe, mert torz az arca.

— Hetente egy alkalommal szívesen vállaltuk. A kezdetben voltak nehézségeink, de éppen É. volt az, aki átsegített ezen bennünket. Azért vállaltuk ezt a feladatot, mert úgy érezzük, hogy segíteni kell másokon és ezt szívesen tesszük. Mindenki lehet ilyen helyzetben, és nekünk is jólesne, ha segítenének, emberszámba vennének bennünket. Nagyon nagy szükségük van ezeknek a gyerekeknek arra, hogy ne legyenek elzárva a külvilágtól, hogy foglalkozzanak velük, hogy szeretetet kapjanak, amelyet nagyon nagy mértékben viszonozni is tudnak. — Ez a kislány, É. éppen a torzsága miatt nem mehet közösségbe. Kialakult közted és közte valamilyen barátnői kapcsolat?

— Igen, nagyon jó kapcsolat alakult ki közöttünk, nagyon szeretjük, bármilyen problémája van, elmondja nekünk, ha kell együtt nevetünk, de komolyabb dolgokat is megbeszélünk.

Mogyorósy Jutka első osztályos, először találkozott ezzel a nemes munkával.

— Hogy tetszik neked ez a tevékenység és mi a te feladatod?

— Nagyon teszik. Azért csinálom, mert úgy érzem, ők is ugyanúgy vágynak a szeretetre, a társaságra, mint bárki más. Én egy családhoz járok ki, egy másik lánnyal egy mozgássérült kisfiúhoz, aki egyedül nem tud semmit csinálni. Mesélünk neki, játszani szoktunk vele.

— Szívesen mész?

— Igen, szívesen. És úgy érzem, nagyon sokat változott az én életem is azóta, amióta a Lacikával megismerkedtem. Ő nagyon hálás nekem, én pedig észrevettem, hogy mennyire fontos dolog az, amit csinálok.

Szakál Éva másodikos, a gyermekotthonban segít fogyatékos gyerekeknek:

— Egy tizenhárom éves gyerekkel foglalkozom, a legkülönbözőbb foglakozásokat végezzük; elsősorban készségfejlesztő foglalkozásokat, festünk, mesélünk. Bámulatos az a ragaszkodás, amellyel fogadnak. Nagyon jó látni a szemükben az örömöt, a boldogságot.

A kollégium igazgatója, Bátai Kornélné szerint nem szenzáció az, amit csinálnak. Úgy érzi, ez kötelesség, meg aztán ezek a gyerekek nem csak oktatnak, korrepetálnak, de ők maguk is fejlődnek, alakulnak. Talán éppen a fogyatékos gyerekek ragaszkodását látva; lesznek lélekben nemesebbek, erkölcsileg tisztábbak. Persze a kollégiumba fiúk is járnak, és ők sem maradnak ki a karitatív munkából. A Máltai Szeretetszolgálat leveleinek kézbesítése, a rendezvények plakátjainak ragasztása az ő feladatuk, valamint az igazi férfi munka, a segélyszállítmányok rakodása is rájuk hárul. Így tehát a dicsőség nemcsak a lányoké, hanem az erősebb nem képviselőié is.

Persze nem ülnek a megszerzett babérokon, amellett hogy folytatják az eddigi tevékenységüket, várják a rászorulók jelentkezését, illetve maguk is keresik őket, mert kapacitásuk korántsincs kihasználva.

-képé-

Bemutatkozott a General Harmony

Győzött Matilda

*Hála **Ward Swingle**-nek, a stílus amerikai atyjának, és a General Harmony Énekegyüttesnek. Még tudunk jóízűen nevetni, felszabadultan, ízlésesen szórakozni. Hétfő este óta biztos lehet ebben mindenki, aki ott volt Szombathelyen a Bartók Teremben. A General Harmony Énekegyüttes bemutatkozó koncertjén.*

*— A közönség soraiban helyet foglaló orgonaművészeket kérem, tartsák meg hidegvérüket — mondta az énekegyüttes „szóvivője", gagmanje, mókázó humorzsákja, legfesztelenebb tagja **Fehér László.** Bach **Airje** után, orgonafugája előtt.*

— Ha Wolfgang Amadeus élne, talán megbocsátaná ezt a feldolgozást nekünk — hallottuk tőle egy Mozart-mű előtt.

Ahogy ígérték, ahogy itt-ott hallottuk már tőlük: különböző korok, népek és zenei stílusok, hangszeres, illetve hangszerkíséretes zenéjét adták elő (saját, vagy Ward Swingle) feldolgozásban, énekhangon, könnyed stílusban.

Ez a könnyedség valóban könnyedség. Az énekelni tudáson kívül attól színpadképesek. De pokolian nehéz lehet kilenc, önmagában is szép énekhangot úgy „hangszerelni", hogy játéknak tűnjön az összhatás. Ráadásul a reneszánsztól a Beatlisig, majd azon túl, különféle népek zenéinek megszólaltatásában. A kétórás műsor hallatán értettem meg igazán, miért is vártak több mint egy évig a hazai pályán való megmérettetésre. Megkívánta az elért összhang.

A heti kétszer háromórás, n gyon komolyan vett gyakorlá Az ország más részein már k próbált színpadi szereplé Mindez igazán general ha monyvá, azaz teljes harmóniáv tette az énekegyüttes hangzásá

És meghozta a fergeteges si kert. Hasonlót a komolyzene hangversenyekhez szokott falai talán még nem hallottak a szombathelyi koncertteremben.

Fiatalok ültek még a lépcsőkön is (vagy fiatalos felnőttek), és vörösre tapsolta mindenki a kezét ezen az estén.

Ami jelzés értékű lehet: nem csak a Chattanooga choo-choo — amit szellemes szerkesztésként a rövid szünet előtt, majd a műsor második részének kezdeteként is hallhattunk —, más örökzöldek, a szerelmes Matilda, vagy a részeges (pityókástól a beszámíthatatlanságig a különféle „árnyalatokat" adták elő) finn népdal után zúgott a bekiabálásokkal, hangos ovációkkal fűszerezett vastaps. Bach, Mozart és Händel után is. Sok ráadásért.

Jó együttes a General Harmony. A szombathelyi King's Singers. Van csiszolnivalójuk (például még nem mindegyikük tud oldottá válni előadás közben), de jók.

Biztos vagyok abban, következő koncertjükre még többen váltanak majd jegyet. Mikor lesz?

(némethy)

Bergman a tévében

Ingmar Bergman közelgő 75. születésnapját a svéd filmrendező életművét bemutató sorozattal köszönti a Magyar Televízió. A TV1 csütörtökön megismétli a Laterna Magica című, Bergmanról készült portréfilmet, majd vasárnap este műsorára tűzi a művész „A hetedik pecsét" című, 1956-ban készült alkotását.

Ezt követően két-három hetente vetítenek egy-egy, a mozikból már ismerős filmet. Így látható lesz „A nap vége" (1957), a „Tükör által homályosan" (1961), az „Úrvacsora" (1962), a „Csend" (1963), a „Suttogások és sikolyok" (1972), a „Színről színre" (1975), valamint az 1978-ban készült „Őszi szonáta" is.

Ingmar Bergman — aki sok esztéta szerint az egyik legnagyobb élő filmrendező — 1918. július 14-én született Uppsalában. Egyetemi évei alatt színjátszó kört vezetett, majd a stockholmi Operaház segédrendezője lett. 1944-ben íróként ismerte meg a svéd közönség, majd 1945-ben leforgatta első filmjét, a Gyötrődést.

A II. világháború után szinte évente készültek Bergman filmtörténeti jelentőségű produkciói, amelyek közül a legnagyobb visszhangot „A hetedik pecsét" váltotta ki. Magyarországon különösen nagy sikert arattak a rendező életrajzi ihletésű alkotásai, a „Jelenetek egy házasságból" és a „Fanny és Alexander".

Az utóbbi években Ingmar Bergman nem jelentkezett újabb filmmel, sőt több nyilatkozatában leszögezte: abbahagyja a munkát. Ennek ellenére a tavalyi cannes-i filmfesztivál Arany Pálma díját az ő forgatókönyvéből készült, „A legjobb szándékok" című film nyerte el.

Ambrózy, az arborétumalapító

A növények fanatikus barátja

1869. március 5-én jómódú arisztokrata családból született Nizzában, a Nyitra közelében levő Malonyai és a Jeli Arborétum megalapítója, Ambrózy-Migazzi István.

Édesanyja Erdődy Agatha grófnő, aki az Erdődy család kertészkedő szenvedélyét örökítette át fiára. Az sem véletlen, hogy Erdődy Sándor (1802—1881) a múlt század közepén unokatestvérével, Széchenyi Istvánnal beutazta Itáliát, Franciaországot, Angliát, Németországot. A régi parkot a kastéllyal együtt 1850—60 között átépítteti. Ezen országokból egzotikus fenyőket hozat és megteremti Vépen az első fenyősparkot Magyarországon, ahogy Rapaics Rajmund leírja a „Magyar kertek" című 1900-ban kiadott munkájában. Ma is megtalálható a park délnyugati oldalán a két hatalmas mamutfenyő és a mocsári ciprus.

Középiskolai tanulmányait a bécsi Tereziánumban kezdte. Jogi tanulmányait Bécsben, a belgiumi Louvainban és Budapesten végezte. Földbirtokos, országgyűlési képviselő és a főrendiház örökös tagja. Politikai tudományokból szerzett doktorátust, de a politika igazában sohasem érdekelte.

Kora ifjúságától a természet, a növény- és állatvilág ismerete kötötte le figyelmét, legkedvesebb szórakozása a botanizálás volt. Több éves munkával gyűjtötte Tana (ma Tanakajd), Gyöngyösapáti (Gencsapáti), Vasvörösvár (Rotenturm), Somogytarnóca növényeit, majd azokat szakszerűen herbáriumba rendezte. A szülői ház és az arisztokratikus rokonság gondozott parkjaiban a távoli világrészekről származó fák és cserjék meghonosítását és fejlődését tanulmányozhatta. Felnőtt ifjúként hosszabb utazásokat tett a Genfi-tó vidékén, a Földközi-tenger mellékén Marseille-ben, Nizzában. Algírban megismerkedett Constantine, Biskra, Tanger, majd a spanyolországi Cadiz és környéke mediterrán éghajlatot kedvelő örökzöld lomblevelű fáival, cserjéivel. 1891-ben tér haza Magyarországra. Ekkor már azon gondolkodik, hogyan lehetne a Földközi-tenger vidékéről származó növényekkel egész éven át zöldelő kertet létesíteni Európának e hidegebb éghajlatú területén.

1892-ben kötött házasságot az aranyosmaróti mágnás lányával Migazzi Antónia grófnővel. Ezzel egyidejűleg a Bars megyei malonyai birtok tulajdonosa lett, a növények — ahogy magát nevezte — „fanatikus barátja". Ambrózy itt valósította meg korábbi elképzeléseit. Tervszerű munkával, hosszas kísérletezéssel alakítja ki a kastélyt körülvevő gyertyánnal kevert gyér tölgyes erdőt Európa egyik legszebb örökzöld kertjévé.

Az első telepítést 1894-ben kezdte meg. 16 növényfajt hozatott német faiskolákból. Ebben az évben vetette el azon magvakat, melyeket feleségével a Genfi-tó partján, a spanyolországi Cadiz környékén és a Kanári-szigeteken összegyűjtött. Ambrózy 22 évet töltött Malonyán. Ez alatt kertjében 700 fajból, változatból és formából álló páratlan gyűjteményt létesített, ahol Olaszországból, a Balkánfélszigetről, Közép-Ázsiából, a Távol-Keletről és Amerikából származó különleges növények is pompáztak. A 65 hektáros területen elsőként honosította meg a bambuszokat, a szabadföldi és szobai dísznövényként ismert havasszépe Rhododendron-fajokat, a babérféléket, a skimmiákat, kalmiákat, az örökzöld tölgyeket, az örökzöld lonicera cserjéket és a díszkertészetnek sok más, addig ismeretlen fajait. Munkásságával bebizonyította, hogy ezek a Kárpátok körzetében is jól fejlődnek. „Nem az éghajlat, hanem az előítéletek az örökzöld lomblevelűek megtelepítésének akadályai" — írja. Gondos kísérletezéssel válogatta ki azokat a növényeket, amelyek Malonya éghajlati viszonyait és a téli fagyokat takarás nélkül átvészelték. Mediterrán jellegű parkjában a 150 ezer darabból álló babérmeggy ligeteivel sikerült a legnagyobb hatást elérni.

Ambrózy 1914 telén családjával nővére birtokára, Tanára költözik és soha többé nem tér vissza Malonyára, amely azóta a Szlovák Tudományos Akadémia növényhonosítási és dendrológiai kutatóbázisa. A világhírűvé vált „Arborétum sepervirens" egész éven át, különösen májusban az örökzöld cserjék virágzása idején kedvelt kirándulóhelye a természet rajongóinak.

Ambrózy néhány évig tartózkodott Tanán, majd 1917-ben 200 hektáros birtokot vásárol a családi birtok közelében, a Kám melletti Jeliben. Itt az Alpok nyúlványa alján fekvő, elhanyagolt, legeltetéssel kizsarolt ritkított erdős területen szándékozott a malonyai arborétumnál különlegesebb botanikus kertet létesíteni. Vas megyében több helyen kertészkedett, kiindulva a tanai kertjéből, melybe 40 éve hordta a növényeket Malonyáról. Meg akarta menteni Jeli változatos növénytakaróját.

Nagy lendülettel fog elképzelése megvalósításához. Legelőször is megtiltotta területén a legeltetést, azután ezrével ültette el a Dunántúlról összegyűjtött és külföldön vásárolt magvakat, gumókat. Számos kísérleti parcellát alakított ki, faiskolát és csemetekertet létesített. A hazai tájakra jellemző hagymás, gumós és évelő növényeket 10—100 négyzetméteres foltokban a végleges helyére ültette. Sovány talajon rhododendront, láfonyát, liliomot, nárciszt, nőszirmot, jukkát, borbolyát, kecskerágót, fagyalt és japánsomot ültetett. Vásárlással és cserével különleges fenyőket szerzett, a tavak környékén mocsári virágok, a tavakban a vízivirágok sokasága díszlett. Jeli a megye legfiatalabb és egyben olyan parkja, mely nem kastély köré épült.

Ambrózy bámulatos energiája, amit a botanikuskert kialakításában kifejtett magához vonzotta a szakma hazai és külföldi kiválóságait. Felfokozott munkaintenzitásáról tanúskodik egyik levélrészlete: „Az egész üzemben magam vagyok a generális, az adjutáns, az írnok, de részben napszámos is, amennyiben 50—100 000 dugványt saját kezűleg csinálok."

Az első munkák után alig hat év alatt kibontakozott a „Hortus Botanicus Jeli" szakmai különlegessége. Nagyszabású tudományos munkáját sajnos gyógyíthatatlan betegsége szakította félbe.

A természet rajongója, „Jeli virágos grófja" 1933. augusztus 31-én Tanán halt meg. Kívánságára a Jeli Botanikus Kertben az általa korábban megjelölt helyen tették örök nyugalomra. 1969-ben, születésének 100. évfordulóján a kert örökzöld fái között helyezték el a híres tudós vadkörtefából faragott szobrát.

A botanika területén végzett kiváló munkájával, az örökzöld lomblevelű növények meghonosításával és újszerű kertrendezési tervei valóraváltásával szerzett elévülhetetlen érdemeket. Minden alkalmat megragadott, hogy a tudomány fejlődését elősegítse. Botanikai német szaklapokban, a „Botanikai Közleményekben" és a „Kertészeti Szemle"-ben számolt be eredményeiről. Publikációjának többsége a malonyai Dendrológiai Arborétumban, a Savaria Múzeumban és a tanakajdi Növényvédelmi és Agrokémiai Állomáson található, valamint a soproni Erdészeti és Faipari Egyetemen.

A jeli arborétum sok viszontagságot átvészelve Ambrózy halála után negyed századdal később indult újabb fejlődésnek. 1947-ben állami tulajdonba került. Kezelője a Sárvári Állami Erdőgazdaság. 1958 óta minden év májusában róják le tiszteletüket a nagy botanikus tudós hálás követői. Ezen részt vesznek a malonyai kutatók is tisztelegve gróf Ambrózy-Migazzi István emlékének.

Kiss Kálmán

Ha hideg, mégis miért meleg?!

Varga Bernadett szőnyegképeiről

A textil meleget ad. Textilt látva tudatalattinkban talán a meleget adó ruhára gondolunk, s ettől van bensőséges kapcsolata a textíliával az embernek — magyarázta a művésznő, Varga Bernadett. Az ő faliszőnyegei pedig mintha megsokszorozva szórnák a melegséget. Péntektől a Szombathelyi Képtárban tekinthetők meg alkotásai a Hazatérők sorozatban.

Varga Bernadettel beszélgetve éppen a különös melegség titkára voltunk kíváncsiak.

— Magam szőnyegképeknek neveztem el alkotásait. A kiállításhoz készített kiadványban ön is azt írja, számára nagyon fontos a kép, a képiség. Miért?

— Egy képpel többet tudok mondani, mint egy fali- vagy egy padlószőnyeggel. Mindig fontos volt számomra, hogy legyen mondanivalóm, egy életszemléletem, amit elmondok másoknak.

— De nem biztos, hogy a képhez a textil a legalkalmasabb.

— Egyszerűbb lenne képeket festeni, de a textilnek az anyagában is van valami. Ennek az anyaga is sugároz valamit, nemcsak a jelekkel és a színekkel beszél az ember. És ettől több, mint a festett kép.

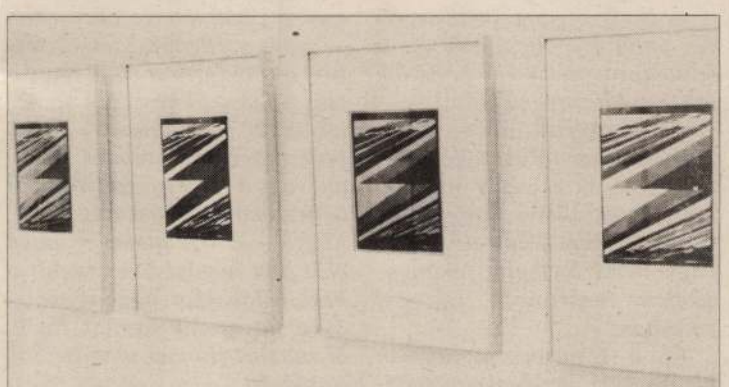

— Kényszerpályának érzi, hogy a textilnél kötött ki, vagy gyerekkorától izgatta ez az anyag?

— Kényszerpálya?! Neeem. Amikor a pécsi művészeti szakközépiskolába jelentkeztem, akkor dőlt el, hogy textilre megyek. De tizennégy évesen az ember igazából nem tudja, hogy mit akar: vagyis akkor ez nem volt tudatos választás.

— A textilhez a középiskola előtt volt-e köze?

— Nem.

— S azért választotta éppen a textil az iskolában, mert az nőies foglalatosság?

— Ott festőszak nem volt, s a színekhez a textilnek van a legtöbb köze. Aztán megszerettem ezt az anyagot: megfogott az anyagszerűsége. Később kitaláltam a vegyes felületet: a durva rongyfelületek váltakoznak a finom gyapjúszövéssel. Egyik a másik ellentéte és ebben sok kifejezési lehetőség rejlik.

— Szemmel láthatóan kedveli a meleg színeket: mondom ezt annak ellenére, hogy elsősorban nem is meleg színeket használ.

— Talán nem is melegek, hanem inkább csak harmonikusak, hiszen a kék nem meleg.

— De a hideg színek is simogatják az ember szemét.

— Ez a textil. Pont ez az a plusz, ami miatt inkább ezt csinálom, és nem festek.

— Pedig a textil a képiség kárára van: alkalmasabb a nonfiguratív, az absztrakt formák megalkotására.

— Én egyre jobban haladok a figurális textilek irányába: a nagy Pieta — a legújabb darabom — már ezt jelzi is.

— Mi ösztönzi erre?

— A mondanivaló, ahogy már említettem. Lehet csak formákkal és színekkel is beszélni. De vannak olyan elvont tartalmak, amikhez csak ez nem elég, mert a néző ezer mást is gondolhatna. A lényegről akarok beszélni, s ehhez nekem most hozzátartoznak az egyértelmű alakzatok: például emberi figurák.

— S mi lenne ez a lényeg? Az említett szövegben jelzi azt is, hogy kinek-kinek vállalnia kell a maga küldetését. Saját maga számára mit tart speciális küldetésnek?

— Nincsem speciális küldetésem. Amit be kell töltenem, azt kell végigcsinálnom, és azt kell munkáimmal bemutatnom.

— Minél inkább távolodik az absztrakttól, annál inkább közeledik a Biblia témáihoz. Miért?

— Mert fontos, hogy az embernek legyen hite, ami segíti az életben. Úgy érzem, ez az egyetlen lehetséges út. Tehát minél inkább meg kell próbálni Krisztus útján járni. Persze, ez nagyon nehéz.

— Tehát nem csupán általános belső hitről beszél, hanem konkrét kötődése van a Bibliához?

— Igen, muszáj. S amikor például az Utolsó Ítélet született, akkor különösen sokat forgattam a Bibliát, meg iylen témájú előadásokra jártam: egy egész dossziényi jegyzetem van ehhez a szőnyeghez.

— S ha a kép is meg a gondolat is nagyon fontos, akkor melyik előzi meg a másikat? Vagy együtt születnek?

— A kettő nem választható szét. Hévíz mellől, Egregyről származom. Falunk temetőjében volt egy letört homokkő kereszt, szinte a földből kapartuk ki. Azon volt a Pietám motívuma. Évekkel ezelőtt lefotóztam, és aztán egyszer csak megérett bennem. Ehhez mindennek össze kell jönnie. A nagy Pietánál a végső lökést e kiállítás adta: akartam valami újat is bemutatni, s az eddig magamban érlelt darab megszületett.

— A Jelenések Könyvével miért foglalkozik?

— Nem azért, mert közeledünk 2000-hez. Egyszerűen megint apokaliptikus időket élünk. Tetszik, nem tetszik — benne vagyunk. Az emberiség egy olyan kátyúba jutott, amelyikből — úgy érzem — nem lesz kiút. De sokan képtelenek észrevenni. Ha mindenki rádöbbenne, talán lehetne egy kicsit segíteni. Emellett az Apokalipszis minden ember életében megismétlődik: aki valaha megszületett, annak egyszer meg kell halnia. A halál-témát is próbálom feldolgozni. Én félek a haláltól. De úgy érzem, haladok azon az úton, hogy elfogadjam. Mert az embernek a halált, ugyanúgy mint az életet, tudomásul kell vennie, fel kell magában dolgoznia.

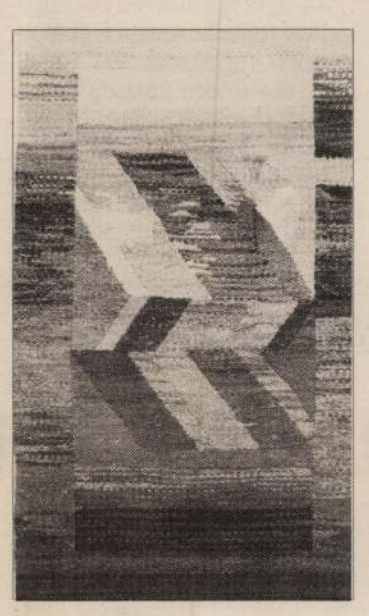

— Inkább a halálfélelem, illetve annak „feldolgozása" és hasonló irányítja munkájában, vagy Isten képmását próbálja szövögetni?

— Sokszor úgy érzem, hogy amit csinálok, azt nem is én csinálom. Néha el is csodálkozom rajta, s lehet, hogy ... De nem, ez nagyképűség lenne.

— Amikor alkot, akkor csak az egyik, vagy a másik is munkál a háttérben?

— Az ember természetesen megpróbálja megmutatni Istent. Ha belegondolunk, végül is ő az ember egyedüli lehetősége. Az, hogy idági jutottunk — önzésben, pénzhajhászásban és egyebekben — az az igaz hit hiánya miatt van. Hogy az utcán sokan képesek elmenni egy vérző orrú ember mellett, aki szemmel láthatóan rosszul van: ez borzasztó. De ilyen az ember természete. Több munkámban is együtt vannak a fényes, világos szálak, meg a sötétek, durvák. Ez jellemző ránk: a jó meg a rossz kettőssége. De éppen alkotásaimmal szeretném tudatosítani, hogy e kettőből harmónia teremthető.

— A kék szín — talán egy szőnyeg-képet kivéve — mindegyik művén megtalálható. Miért nyúl rendszeresen a kékhez?

— Ez nem tudatos, nem szándékos. De már gyerekkoromban is csak kék ruhákat szerettem volna hordani. Biztosan lélektani háttere van. Vannak sárga fonalaim is — az anyagokat magam festem meg —, de azok a gombolyagok évek óta egyformák, mert nem tudok hozzájuk nyúlni. A tervek között vannak más színűek is, de szőni kékeket szövök.

— A kékeket gyakran lilával vegyíti, s talán ezért emlékeztetnek engem kékjei az orgonára...

— Rengeteget utaztam a Balaton mellett. Az a hatalmas vízfelület nagyon megfogott. Lehet, hogy ezt nem lehet belőlem kitörölni. Egyébként is szép vidéken laktam gyerekként.

❁❁❁

Varga Bernadett öt éve él férjével Vasszécsenyben. Férje, Tóth Csaba festőművész vasi származású: így lett Bernadett vasivá. Otthonra talált megyénkben minden tekintetben: hazatért. Ahogy „otthonra" talált a textilek között is. Szeret festeni, s néhány képe is látható a Képtárban. Szőnyegképeit mégsem akarja „cserbenhagyni". Kérdeztem, ha a textilben rejlő lehetőségek számára egyszer kifogynának, akkor áttérne a festészetre? Ötletemet lehetetlenségnek tartotta: számára a textil mindig többletet nyújt mással szemben.

Horváth Sándor
Fotó: Kaczmarski Zoltán

Vasi táncosok részvételével

Tánc Európa-bajnokság

Tavaly az Ungaresca táncegyüttes folklór kategóriában első lett a Tánc Európa-bajnokságon. A kezdethez méltón akarnak szerepelni az idén is a vasi táncosok.

Klagenfurtban rendezik a hét végén — vasárnap — az Európa-bajnokság elődöntőjét. A döntő pedig majd Hollandiában lesz.

Klagenfurtba az Ungaresca senior csoportja utazik néptánccal. Az Ungaresca „öregjeinek" utódaik föladták a leckét. De nem kell félteni őket !

A szombathelyi Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ Jazz Táncstúdiója szintén benevez az Európa-bajnokságra. Egészen pontosan Kozma Béla szombathelyi, körmendi és soproni tanítványai lesznek a versenyző csapatban. Senior és junior kategóriában egyaránt indulnak. Egyéniben, párosban és csapatban — összesen majdnem húsz produkcióval — méretik meg magukat. Tavaly a jazztáncosok is nagyon szép eredményt értek el: két negyedik helyet hoztak Magyarországra.

Perlik a szőke (szex)bombázót...

Több mint hatmillió dollár kártérítésért perelik Kim Basinger amerikai színésznőt, számos világsikerű film, köztük a „Kilenc és fél hét„ című szexfilm főszereplőjét. A kereset szerint Basinger megszegte a „Boxing Helena" című film producerével kötött szerződését, miután az utolsó pillanatban visszalépett a forgatástól.

A 39 éves Kim Basingernek, akit ezen a héten hallgat meg a bíróság, egy Helena nevű fiatalaszszonyt kellett volna alakítania, akinek egyik végtagját a beléje reménytelenül szerelmes sebész amputálja, hogy a nőt elcsábíthassa. A film, amelyért 600 ezer dollárt kapott volna, számos szexjelenetet is tartalmazott.

Basinger azonban meggondolta magát az 1991-es forgatás előtt. Ügyvédje szerint visszariadt az „öncélú szexjelenetektől és a főszereplőre szabott ringyó karaktertől". Az ügyvéd állítása szerint a film kettétörhette volna a színésznő karrierjét, különben is, Basinger nem írt alá semmilyen szerződést, s csak szóbeli megállapodásról volt szó.

A filmet készítő független Main Line Picture cég képviselője ezzel szemben azt állítja, hogy Basinger előzőleg „varázslatosnak" nevezte a forgatókönyvet, és egyáltalán nem volt kifogása a szexjelenetek ellen. A felperes szerint Basingert új ügynöke beszélte le a szerepről, bosszúból azért, hogy a közvetítésért nem kapta volna meg azt a 60 ezer dollárt, amely az előző ügynök tarifája volt.

Az AFP szerint az énekesnő Madonna szintén esélyes volt a szerepre, de később ő is visszalépett.

Chagall

Az Izraeli Múzeum szeptemberben kiállítást rendez Marc Chagall 50 ifjúkori alkotásából

A kiállításra kerülő művek többségét Chagall 1910 és 1920 közt alkotta, még mielőtt 1922-ben Párizsba költözött volna, és azok eddig nem hagyták el Oroszország területét. Köztük található számos igen nagy formátumú festmény és rajz, amelyeket a mester a moszkvai Habimah zsidó színház, az izraeli nemzeti színház őse számára készített.

Az 1887-ben Vityebszkben, ortodox zsidó családban született Marc Chagall, s 1985-ben Franciaországban hunyt el.

Ajánló a rádió és a tv mai műsorából

KOSSUTH RÁDIÓ

8.30 Hangszemle. 9.05 Napközben. 11.35 Válogatott perceink. 11.35 Agancsbozót. 12.30 Vendég a háznál. 13.05 Ki nyer ma? 13.15 Falurádió. 13.30 Dicsérjétek az Urat! 14.05 Klasszikusok mindenkinek. 15.05 A Határok nélkül naplója. 16.30 Zenefórum. 17.05 Magyarországról jövök... 18.30 Ráadás. 19.05 Sportvilág. 19.25 Jó éjszakát gyerekek! 19.35 Jelenések. 20.05 Népzenei emlékeim. 20.30 Határok nélkül. 21.05 Kossuth-klub 22.30 Fórum. **URH:** 9.00 Közvetítés az Országgyűlés üléséről. 11.00 Derűre is derű. 11.30 PAF. 14.00 Kettős kötődés. 14.30 Kapaszkodó. 15.05 Társalgó. 16.00 Az Amerika Hangja műsora. 18.30 Szlovák, 19.00 román, 19.30 német, 20.00 szerb, 20.30 horvát nyelvű műsor. 23.00 A BBC műsora.

PETŐFI RÁDIÓ

8.20 Rivaldafényben. 9.05 Zeneszó. 11.05 Napóra. 12.00 Régi nóta, híres nóta. 13.05 Derűre is derű. 13.30 Idősebbek hullámhosszán. 14.00 Pihenőidő. 17.05 Napóra. 18.00 Rockhullám. 19.05 Kölyökrádió. 19.35 Népdalkörök és citerazenekarok felvételeiből. 20.00 Víghangköltészeti Revue. 20.40 Visszaszámlálás. 21.05 Ha a Tungsram-Honvéd ebben az időben játsza mérkőzését: Közvetítés a férfi kosárlabda Szuper Liga elődöntőjéről. 21.05 Más-világ. 22.00 Magnósok figyelem. 22.30 Jazz.

BARTÓK RÁDIÓ

9.05 Pódium. 10.29 Operaslágerek. 11.00 Kamarazenekari muzsika. 11.40 Népdalkórusok hangszerkettősök. 12.05 Hangverseny déli időben. 13.25 A Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium vegyeskarának és az Intézet ütőegyüttesének hangversenye. 14.05 A tulajdonságok nélküli ember. 15.05 Zenekari muzsika. 16.05 Fordulók a líra történetében. 17.00 Metronóm. 18.05 A magyar zene évszázadai. 19.35 Kapcsoljuk a Zeneakadémia nagytermét. 21.20 Halhatatlan magyar vers. 21.35 Zenekari operarészletek. 22.05 Muzsika. 23.00 Hátsó szoba.

GYŐRI RÁDIÓ

7.00 Budapesti Krónika. 7.30 Nyugat-Magyarországi Krónika. 8.00 Önkormányzati híradó, reggeli telefon, postazsák, nyugdíjas percek, baba-mama, slágernaptár.

TV 1

8.35 NAPKÖZI. 9.00 Pokoli paradicsom. 10.00 Lovejoy. 11.00 Játék. 12.00 Hírek. 12.05 Képújság. 16.00 Délutáni egyenleg. 16.10 Igor Sztravinszkij: A katona története. 17.00 Helena. 17.30 MOST. 18.00 Hol-mi? 18.25 NAPKÖZI. 19.00 Miami Vice. 20.00 Híradó. 20.25 FC Bruger—Glasgow Rangers Bajnokok Ligája mérkőzés. 22.20 Világ-példa-tár. 23.10 AKTuális. 23.35 Út a csúcsra.

TV 2

15.25 Testestől, lelkestől. 16.10 Kérdezz! Felelek. 16.35 Rinaldo Rinaldi. 17.00 Híradó. 17.05 Észbontó. 17.25 Denver. 17.50 Elektor kalandor. 18.00 Híradó. 18.10 Regionális híradó. 18.30 Tungsram—Újpest. Férfi röplabda-mérkőzés. 20.00 Taxi Rathenow-ba. 21.00 Show-zás. 21.30 Gondolkodó. 22.00 Esti egyenleg. 22.25 Napzárta előtt... 22.45 Egy kezdő hóhér első ügye.

ORF 1

9.05 Család minden mennyiségben. 9.30 Ku 1 - Az utolsó titok. 10.30 Hölgyek kedvence. 12.10 Külföldi jelentés. 13.00 Tv-híradó. 13.35 Sinha Moca. 14.00 Big Valley. 15.05 Peter Pan és a kalózok. 15.30 Bábszínház. 15.50 Rebecca és a lányok a szomszédból. 16.30 Ding Dong. 18.00 Tv-híradó. 18.20 MacGyver. 19.30 Tv-híradó. 20.05 Sporthírek. 20.15 Hohenstein-kastély. 22.05 Éppen Alaszka! 22.50 Menekülés északra.

ORF 2

8.30 Panorámaképek a tartományokból. 17.00 Szakképzés. 17.30 Föld és emberek. 18.00 Család minden mennyiségben. 18.30 Gaudimax. 19.00 Tartományok ma. 20.00 Kulturális hírek. 20.15 Rainhard Fendrich show. 21.15 Gyújtópont. 22.00 Tv-híradó. 22.25 Tv-híradó da capo. 22.30 Esti sport.

MOZI

Savaria: 1492 — A paradicsom meghódítása, 10, fél 5. Dől a lé!, fél 8. **Mini:** Sült zöld paradicsom, fél 6, fél 8.

A szombathelyi Városi TV műsora:

10.00—14.00 Szív TV műsora.
16.10 Duna TV. Halálos tavasz.
17.50 A tejesembör. (Néprajzi film.)
18.20 Szalai Antal és zenekara játszik.
18.35 Mesesarok.
18.50 Gyermekeknek.
19.00 Nap-Szám.
19.15 Jó estét! Kovács László — Kelemen Péter — Bölcsőde.
20.00 Swan szerelme.

Csa

Nehéz kamasznak lenni!

Nem tudom, ki hogy van vele, de én csak ritkán ítélem el magamban a nagyképű, cinikus, nyegle kamaszokat. Furcsán hangzik ez egy pedagógus szájából, az biztos.

Ettől függetlenül nem állítom, hogy nem idegesít az ilyen jellegű magatartás. Sőt! Minden erőmmel azon kell legyek, hogy az illetőnek ezt a tudomására is hozzam. Hiszen egy erősen negatív magatartásforma ennél a korosztálynál nem válhat divattá. Még véletlenül sem!

Abból indulok ki, hogy általában élni sem könnyű dolog. Alkalmazkodni sem. Ha ehhez a két tényezőhöz még az életkor és az evvel járó sok minden egyéb is megváltozik a gyerek életében, az már több a soknál.

Amelyik családban megvan az összhang, teljes a harmónia, ott se problémamentes a kamaszkor lezajlása. Hát akkor mi van ott, ahol a családi háttér nem biztos hátország a gyerek számára? (válás, valamelyik szülő halála és sorolhatnám az életet

A citromról

— A citrom tovább friss marad, ha üvegbe töltött tiszta

Az orvos tan

P. L.-né (Budapest): Az agyvérzések száma nemcsak az

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Bencsik József
festő- és grafikusművész

NÉPSZAVA

1984 FEB 2 5

1021

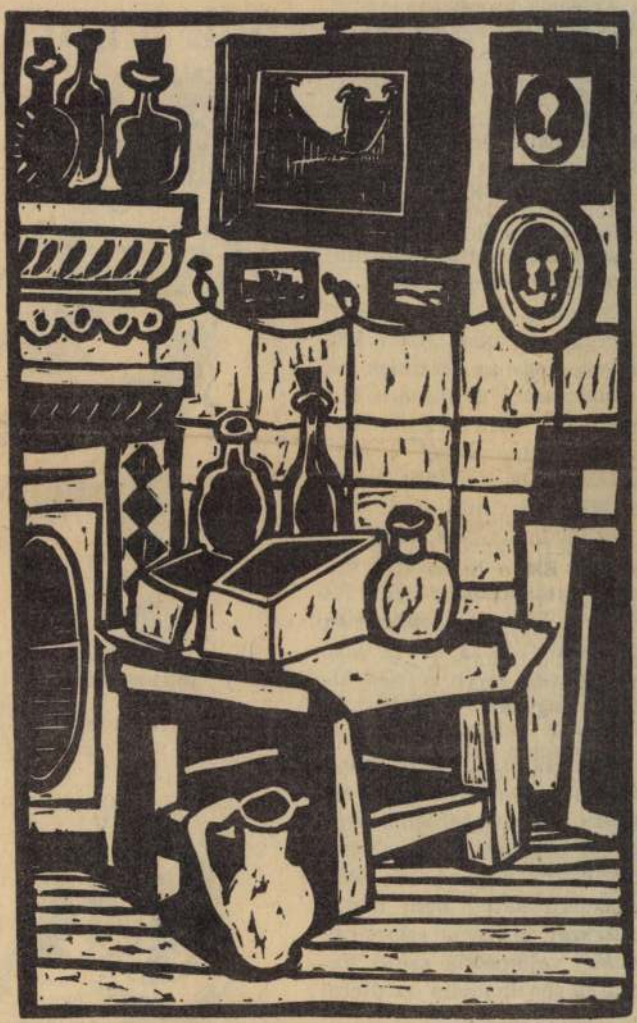

Varga Bencsik József **CSENDÉLET**

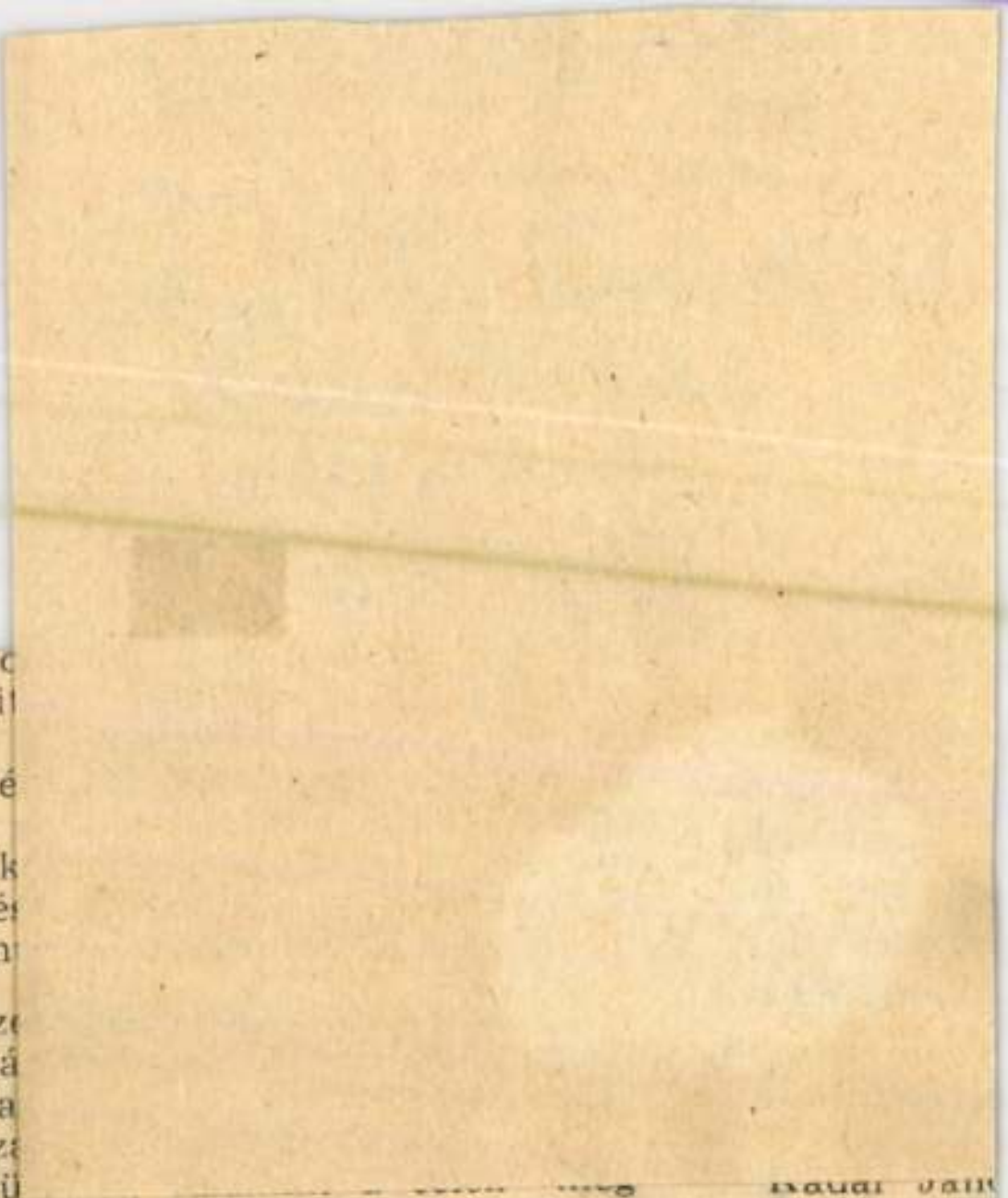

fejlődését
meg: a polit
alap. Ebből
osztálynak é
talma újra
társadalmi k
vonal emelé
gazdasági m

Ez az össz
daságpolitiká
ságpolitika a
meghatározz
irányát és ü
valósítását szolgáló eszközöket és módszereket. A gazdaságpolitika kialakítása a párt központi vezető szerveinek feladata. A főbb gazdaságpolitikai elveket és célokat a párt központi szerveinek határozatai rögzítik. A politikai döntések alapján állami, kormányzati intézkedések születnek, amelyek a végrehajtás folyamatát szabályozzák és szervezik.

Kádár Já
gyűjteménye
funkcióknak
a párt és a
ges együttmű
tás fejlődésér
munkálkodó,
vezetek társa
pének növeke
telű krónikáj
pünk negyeds
kájának, alko

De, hogy a gazdasági feladatok megoldása sikeres legyen, az egész társadalom céltudatos erőfeszítésére van szükség. Ennek szervezésében, az erők mozgósításában igen nagy feladatot vállalnak magukra a szakszervezetek. Hogyan is mondta Kádár Já-

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 237-748, 340-726

Varga Benesik József, festő- és grafikusművész

DOLGOZÓK LAPJA

1983 FEB 5

1021

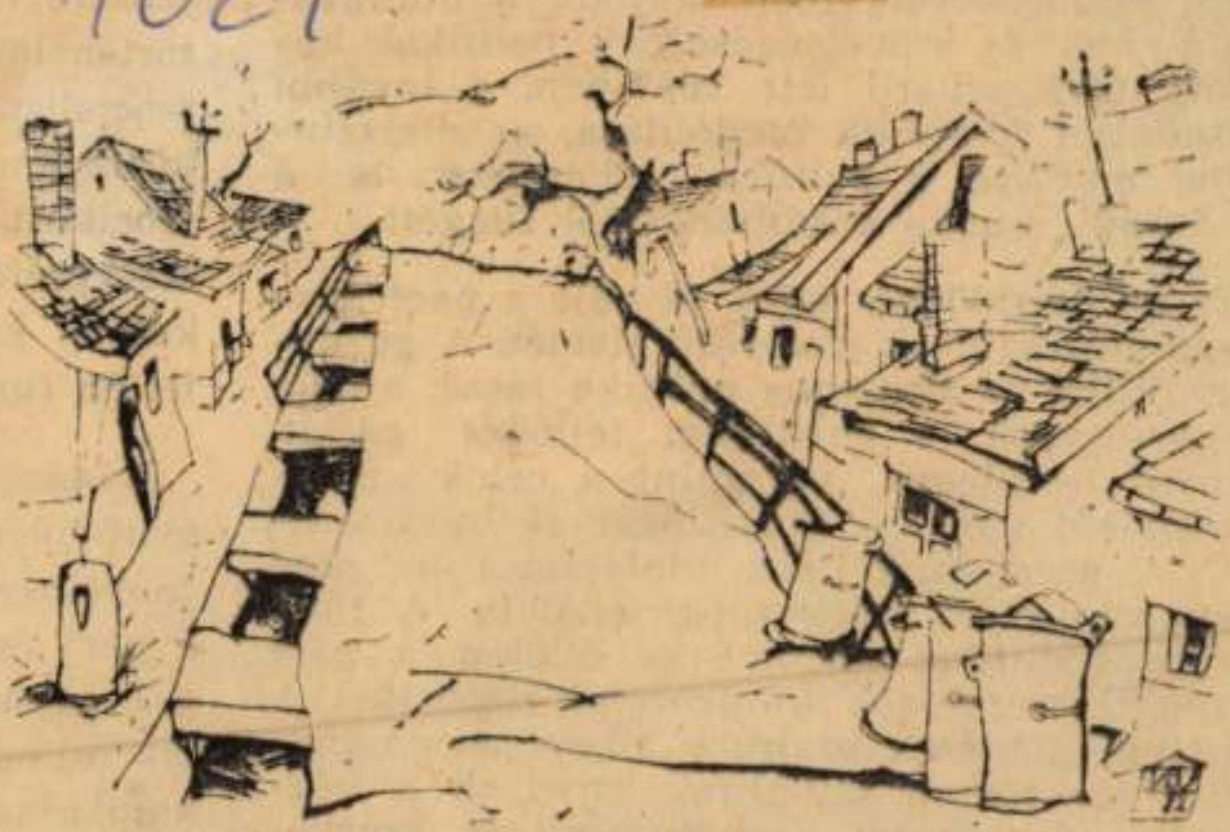

Varga Benesik József rajza: Régi bányatelep

ámit a Metropol legénysége
jelentett ez a „kiruccanás"?
etikát. Egy kicsit megtanul-
értünk el oda, hogy a szín-
zínházat és koncertet.
hézségekkel kell megküzde-

ép számmal vannak. Kisebb
külsőségekből is. No, de ez
yobb probléma a felszerelés
észt nagyon borsos áron le-
n ez nemcsak nálunk okoz

ra, általában a rock-fejlődést

sco"-ban felnőtt ifjúság „ve-
jó dolog. A zene igazi énje,
ült ma a slágerzene-piacokra
ban. Szerintem a rock még

nak?
emélyesen is találkozunk!

NAGY KATALIN

dába. Rosszkor. Megzavarok
kprtit. Bátortalanul érdeklő-
öttem . . .
ltével enyhül. Észreveszem,
— ő is kényelmetlenül érzi
molyhol a bábukkal. Ide-oda
ieszmél arra, mit cselekszik,
og fölötti kárörömöm enyhül-
bennem motoszkálni:
kezdik majd a partit? Vagy
más szórakozás után néznek?
. . .

— zs —

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1979 APR

Ifjúsági Magazin

Varga Csaba

1021

Ilyennek látja Varga Csaba Bud Spencert. A FŐFOTÓ ifjú retusőre 15 évvel ezelőtt, Zalaegerszegen, a gimnáziumban kezdett karikatúrákat rajzolni. Később áttért a szobrokra, az itt láthatók is terrakottaszobrocskák. Eddig körülbelül 50-et adott ki a kezéből. Néhány évvel ezelőtt az IM is közölte Beatles-karikatúráit. Többször is szerepelt már kiállításokon, sőt a bulgáriai Gabrovóban — a világ egyetlen humormúzeumában — is őriznek tőle néhány alkotást. Azt vallja, hogy a személyiségek derüjét igyekszik megragadni, s éppen ezért nem akarja a torzítást a végletekig fokozni. A művészeti élet minden területén otthonosan érzi magát, színészekről, énekesekről, zenészekről egyaránt készített már karikatúrát. Most kezdte el a magyar beatvilág ismert figuráinak megmintázását. Először az LGT együttes torzképei kerülnek majd ki a keze alól.

1980. június

Idényzáró kézilabda-m

Befejeződött — egy mérkőzés kivételével — a megyei kézilabda-bajnokság tavaszi idénye. Ezt az egy találkozót, az Ácsi ESE—Olajmunkás mérkőzést június 29-én játszák le.

Férficsoport

Nagy csata volt Nyergesújfalun. Az Ácsi Egyetértés győzött ugyan a Magyar Viscosa ellenében, ám a döntetlen job-

Női csoport

Az Esztergomi Tanítóképző hét közben is lejátszotta egy mérkőzését. A bajnokságra törő Kisbéri Gammától ugyan kikapott, ám a Dorogi AC-ot nagy küzdelemben megverte. Itt főleg a második félidő volt izgalmas. A Dorogi AC a Tatai AC tartalékcsapatának legyőzésével vígasztalódott.

EREDMÉNYEK: *Kisbéri Gamma—Esztergomi TK 18:9*

SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Bencsik József
festő- és grafikusművész

DOLGOZÓK LAPJA

1980 JUN 29

1021

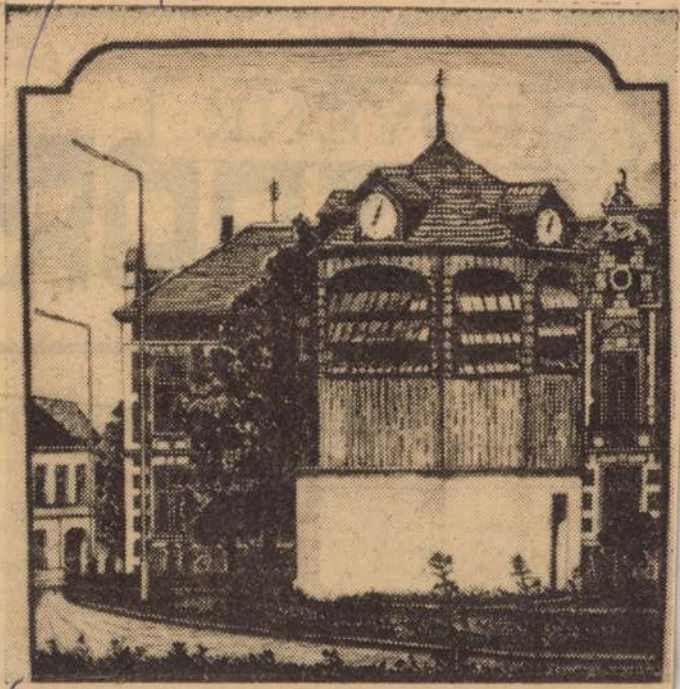

TATA, ÓRATORONY
(Varga Bencsik József rézkarca)

M Ű V É S Z E T
VIII.évf.1909.
292.l.

Féczely
Béla

V a r g a E m i l :

Tanulmány/Női fej/

Szénrajz

Varga Emil

Csúzy Károly és Varga Emil kiállítása a Könyves Kálmánban. Irtak róla a napilapok okt 12.

Varga Emil képeiről. Irta Lyka Károly. U. o.

Új Idők 1911. okt. 22

(Művészet 1911. 395. l.)

K

Ismertett Kiss [illegible] Arpad. Balkoktatas, [illegible]

Varga Bencsik József grafikus

VARGA BENCSIK JÓZSEF grafikusművész alkotásaiból rendezett kiállítás nyílt meg szombaton a Komárom megyei Munkásmozgalmi és Ipartörténeti Múzeumban; a tárlat képei a bányászok nehéz munkáját mutatják be.

21.

– : Hír

Népszabadság Bp. 1979. szept. 2.

VARGA BENCSIK JÓZSEF

VARGA BENCSIK JÓZSEF grafikusművész alkotásaiból rendezett kiállítás nyílt meg tegnap a Komárom megyei Munkásmozgalmi és Ipartörténeti Múzeum galériájában.

Magyar Hírlap 1979/205/10

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

Varga Béla, grafikus

1980 MÁR 3

MEZŐGAZDASÁGI MÉRNÖK

Gödöllő

1021

Varga Béla rajza

helyzetet elügyetlenkedett. Végül azonban a jókor jött cserék meghozták a győzelmet.

Inters
márciu

Az irodalomból közismert történelmi és kabátba bújtató fagylaló szelek 1930. március idusán sem tudták távoltartani egyetemünk majd kétszáz diákját attól, hogy csatákban éljék át a nagy emléket. Tizennégyen száguldottak szemben a szélvésszel a szuperku-

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ

1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

NÉPSZAVA 1982 MAJ 15

1021

Varga Edit

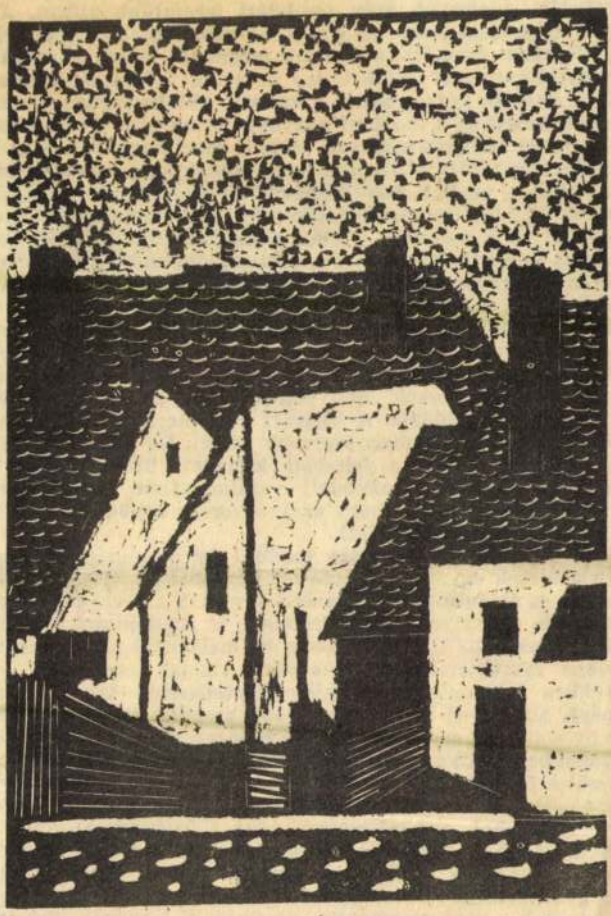

Varga Edit SZENTENDREI HÁZTETŐK

Persze ez a megállap
jének nem egyéb, mint
séget és a felfedezés l
különféle agytornák ár
nem is rendszeresség i
feledkezünk áramába, s
áradásnak, melyet elein
kinek vannak kedves k
sejti a tehetség, a majd
S ha ilyen szemmel olv
teményt, rögtön megálla
tők, akik — anélkül, hogy hűtlenek lennének korábbi céljaikhoz — egy hirtelen nekilendüléssel új magaslatokra érkeztek, ahonnét az ő számukra is más, szokatlan kilátás nyílik. Számomra például emlékezetes versei e gyűjteménynek Baranyi Ferenc Körözvénye, Keresztúry Dezső itt olvasható művei, Kiss Dénes a pillanat határát és határtalanságát egybeolvasztó A pillanat határai című költeménye, Parancs János azóta kötetcímadóvá is emelt Profán szertartása, Orbán Ottónak szinte mindegyik itt olvasható műve, s Rákos Sándor Catullusi játékok című ciklusa, mely a költői beleélésnek ritkaszép példája. A világért sem merném azt állítani, hogy ezek e gyűjtemény legszebb versei. De aki elkötelezett figyelemmel kíséri a felsorolt költőket, bízvást örömmel mondhatja el, nem csalódott várakozásában, s ugyancsak biztos lehet abban is, hogy ezek a versek egyben egy folyamat, tágulás első híradásai.

Az élet folytonosan megy tovább. Ezt az elcsépelt igazságot a versek egymásutánjából is kiolvashatjuk. S bármily keserves és fájdalmas is tudomásul vennünk a múló idő pusztításait és sebhelyeit, azért örömmel és izgalommal figyelhetünk azokra az új ajándékokra is, melyekkel szinte minden évben megörvendeztet. Bizonyára vannak esztendők, melyekben a csapás szinte kiheverhetetlennek látszik, aztán mégis jön az új tavasz, friss vetés zsendül, és sejteni lehet, hogy a termés sem lesz kevésbé bőséges, mint a korábbi időszakokban. Milyen mélyen és hitelesen érezte át ennek igazságát a fájdalmasan elveszített Zelk Zoltán Perc című versében: „Megáll az első őszi perc, / benéz az ablakon, / valamit mondani akar, valami messzi, mély / üzenetet hozott, / de lökik odább, s eltapossák / útjuk tudó, tülekvő társai!" Mégis minden percnek és minden versnek megvan a maga öröme és gyönyörűsége. S amikor az új Szép versek alapján végigtekintünk a mai magyar líra kicsinyített térképén, örömmel mondhatjuk el: érdemes verset olvasni! Mert hullámhegyeket hullámvölgyek követnek ugyan, de készülődik már az új emelkedő, mely további meglepetéseket és szépségeket hoz. (Magvető).

Rónay László

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

DOLGOZÓK LAPJA

1978 SEP 9

Varga Bencsik József grafikusművész

1021

DOLGOZ

Emlékidézés — kiállítással

Varga Bencsik József műtermében

Külsőre alacsony felvonulási épület a tatabánya-újvárosi vasúti híd Dózsa György úti „lábánál" — az építőanyagtelep szomszédságában, az egyik traktusban szépen berendezett grafikusműhely. A három kis helyiségben képek, vázlatok és gépek: linóprés, litográf gép, a rézkarcok készítéséhez szükséges berendezés.

— Több évi munkám eredménye — mutat a gépekre, berendezésekre *Varga Bencsik József* grafikusművész. — Mind magam készítettem. Ez a legutóbbi munkám, a litográf gép, most szeretném alaposabban kipróbálni a könyomatos technika lehetőségeit. Úgy érzem, a grafikának minden „műfaját" jól kell ismernie az embernek, hogy mindig meg tudjon újulni, új kifejezési formákra találjon.

Varga Bencsik József *első tatabányai kiállítására készül.* Még főiskolás korában, 1968-ban az újpesti Minigalériában mutatkozott be, majd a VIII. kerületi Hunyadi Művelődési házban, 1975-ben Dorogon, a József Attila Művelődési Központban volt önálló kiállítása, 1976-ban a Ferencvárosi Pincetárlaton szerepeltek munkái. Állandó résztvevője természetesen a megyei kollektív tárlatoknak, szerepel országos kiállításokon, a Fiatal Művészek Stúdiójának rendezvényein. Most ősszel a tatabánya-kertvárosi Bányász Művelődési Ház Minigalériájában is bemutatkozik.

— Régóta hiányát érzem, hogy tatabányai élményeimet valamilyen módon megfogalmazzam. Most egy tragikus esemény döbbenete — a február 16-i sújtólégrobbanás — gyorsította bennem az elhatározást: *sorozatot készítek a bányászok munkájáról.* A megrázó drámai esemény döbbenetéből eszmélve aztán rajzokban is meg tudtam fogalmazni érzéseimet... Jártam a XV/C aknában, hogy a korszerű bányagépek munkáját megismerjem, részt vettem a bányamentők gyakorlatán —, s ezek az emlékképek is életre kelnek, megfogalmazódnak a képeken.

Alkalmi kis kiállításra körberakjuk a képeket a műteremben. Ezek a művek bár a tragikus élmény hatására születtek — összhatásukban az emberi erőfeszítésnek, az elemekkel is megküzdő embernek, a bányásznak állítanak emléket, erőt, hitet, optimizmust sugároznak. S formailag technikailag is megtalálta a művész a látomások képi megfogalmazásához illő kifejezési formát. Sajátos eljárással fújta a fekete festéket a papírlapokra — az emberi alakok kialakításához pedig drótból hajlított kis formák szolgáltak segítségül. Az eredmény és a hatás így valóban különleges, sajátosan egyéni.

Varga Bencsik József rézkarca: Kukucskáló

— Készülök a Fiatal Művészek Stúdiójának jubileumi kiállítására is. Ebből az új anyagból választok ki három képet, szeretném, ha a sorozat darabjai folytatnák útjukat, nagyobb nyilvánosság elé kerülnének.

Varga Bencsik József első tatabányai kiállítása nem csupán emlékidézés, lesz de kissé a „hazatérés" is — kapcsolatteremtés azzal a várossal, amelynek lassan már tíz esztendeje lakója. S a következő lépések tervei-elképzelései is készen állnak. Szeretne elmélyültebb kapcsolatot teremteni a bányával, a nagyüzemekkel — talán éppen egy szocialista szerződés keretében —, kötelezettséget is vállalni az itt felgyűlő élmények, benyomások hiteles megörökítésére..

S mert Tatabányán talán kevésbé ismerik a grafikusművészt — érdemes néhány életrajzi adatot elmondani róla. Mezőkövesdről került Budapestre a képző és iparművészeti középiskolába — innen útja az Iparművészeti Főiskolára vezetett. Két évet végzett belsőépítész szakon —, de belül mindig azt érezte, a festészet vonzza igazán.

— Egy napon aztán *Jakuba János* festőművész tanárom biztatására — idézi fel az egykori sorsot fordító lépés történetét — hónom alá csaptam a rajzaimat, és elmentem „felvételizni" a Képzőművészeti Főiskolára. A festő szakra vettek át, és két évig *Bernáth Aurél* volt a tanárom. Később egyre többet foglalkoztatott a grafika —, s végül is ebben találtam meg a számomra legalkalmasabb kifejezési formát. Legelőször a rézkarc technikája izgatott — ebben mélyedtem el leginkább, de a grafika minden technikai és módszertani lehetőségét ki szeretném próbálni — ezért is „szereltem fel" a műhelyemet minden szükséges eszközzel.

De nem csupán tusrajzok, linómetszetek, rézkarcok, egyedi grafikák sorakoznak a műteremben. Az egyik polcon kis szoborvázlatokat látok.

— Érdekelnek a térformálás lehetőségei is — mutatja Varga Bencsik József a kisplasztikákat — ezen a területen is szeretném kipróbálni, mire vagyok képes.

A Művészeti Alap és a Fiatal Művészek Stúdiójának tagja. A képei sokfelé szerepelnek tárlatokon. Most egy környezetvédelmi képzőművészeti pályázatra készített munkákat. A három megdöbbentő és elgondolkodtató mű címe: *Bioszféra, Szmog* és *Vegyszeres gyomirtás.* A látvány erejével arra döbbentenek rá a képek: a természetet átalakító ember lassan úgy elszennyezi a világot, hogy elpusztítja ön-

ÖK LAPJA

ptember

amférfiai több ízben kijelentet-
a helsinki dokumentum szelle-
ja politikáját, s a fennálló ha-
tlenségének elvéből indul ki.
Bulgária kapcsolatai az elmúlt
példamutatóan fejlődtek. Ma-
nem felejtik azoknak a bolgár
emlékét, akik életüket adták
rt a dél-dunántúli felszabadító
szágaink harminc évvel ezelőtt
az első baráti és együttmű-
ésüket, amely jó alapokat adott
együttműködés kibontakoztatásá-

és a BKP a marxizmus—leni-
letár internacionalizmus szelle-
tta ki a pártközi kapcsolatokat,
ű látogatások, tapasztalatcserék

g gazdasági együttműködése is
fejlődik. Jól jelzi ezt az adat:
ves tervidőszakra szóló hosszú
kedelmi megállapodás 735 mil-
értékű forgalmat irányoz elő.
rációs szerződést kötöttek or-
r évek óta működik két bolgár
yes vállalat is.

dája van a kulturális, oktatási
snek. A magyarra átültetett
ai alkotások, a Bulgáriában
agyar drámák és filmek mind-
rulnak ahhoz, hogy népeink
egymást. Jól segítik az embe-
barátság kibontakozását a ki-
an fejlődő turizmus, a testvér-
latok.

9-én tisztelettel s meleg sze-
ntjük bolgár barátainkat legna-
i ünnepükön! (KS)

Köszönet az épít

A tervezett ütemben épül Esztergom

Elavult a millenniumra készült film

Többször lepergett már előttem az Esztergom millenniuma alkalmával készített film. Nem lehet betelni vele: gyönyörködtet. Megidézi a múltat, bemutatja történelmi nevezetességeit, muzeális, kultúrtörténeti értékeit, a táj szépségeit és a település új arculatát, egyre fejlődő iparát. A közelmúltban ismét részem lehetett az élményben, s valahogy az volt az érzésem: az idő, s a vele tartó változás túlhaladta. A jelen már semmiképpen sem azonos azzal, amit a pergő, színes filmkockák elénk vetítenek. A ma sokkal gazdagabb, színesebb. Pedig mindössze öt esztendő múlott el a film készítése óta. Jó, ha az ember szembesítések alkalmával ilyen megállapításra juthat. A film kiegészítésre szorul, a való, változó élet követése szólít erre.

Közelmúltban mintegy összegezését kaptuk annak, ami Esztergomban az ipari és tanácsi beruházásokon történik, folyik. A filmfelvevő mindenütt időzhetne, a gyárakban csakúgy, mint a lakásépítkezéseken. A műszeripari művek, a marógépgyár, a LEGY, a Medicor Elfi — és sorolhatnánk a többit is — mind jelentőset lépett és lép előre a jelenlegi tervidőszakban. A marógépgyárban például új NC-csarnok épül, folyik az ötödik ötéves tervben mintegy 320 milliót fordítanak az NC-gépek gyártásának fejlesztésére. Jól haladnak.

Megérdemelne egy filmkocka korszerű üzemorvosi rendelőjük is. A LEGY-ben és a Medicor ELFI-ben a gépi beruházások kerültek előtérbe, amelyek a tömeggyártást, a finommechanikai profil fejlesztését szolgálják. Elkészült a kályhacsempegyár új üzemrésze, ahol korszerű technikával és technológiával évi egy-

rületéről folyamatosan bontanak, előkészítik a terepet. Összesen 410 célcsoportos és 160 OTP-beruházású lakás épül fel itt a tervidőszakban.

A Béke téri lakótelep a második építési ütemnél tart. A múlt esztendőben 54 szövetkezeti és 60 célcsoportos lakás készült el, napjainkban három 16 lakásos épületben folynak a belső szerelések, miközben egy 39 és egy 26 lakásos tömb földmunkáit is végzik.

Lényeges a változás a városközpontban is. A KOMÉP megkezdte két tömb szerkezetének építését, a dorogi szolgáltató üzem hozzálátott a Bástya Áruház kivitelezéséhez, s ezen a területen továbbá két emeletes épület kap helyet. A szigeti 16 tantermes iskola nem csak fotótéma lehetne.

A telepszerű, többszintes lakások építkezésénél ugyancsak jelentős előrelépés tapasztalható. A TANÉP kivitelezésében létesülő városmajori lakások munkálatai jó ütemben folynak, s még az idén átadják őket. A Béke téri 54 lakást átadták. A Budai Nagy Antal úti 130 OTP-lakás építése az idén kezdődik, csakúgy, mint a Bánomi dűlőben hat, egyenként 16 lakásos tömb kivitelezése.

Az említettek olyan munkálatok, amelyek jelentősen módosítják a város arculatát. De vannak ilyenek a felsorolatokon kívül is.

A beszámolónak el kellene mondania, ami képekben is kifejezhető ugyan, de a megfogalmazáshoz a szó nélkülözhetetlen. Nevezetesen azt, hogy az ötödik ötéves terv eddig eltelt éveiben gyümölcsöző, s eredményeket termő kapcsolat alakult ki a város vezetői és a beruházások kivitelezői között. A KOMÉP, a Dorogi Szénbányák Szolgáltató Üzeme, a TANÉP, s a több-

lmozgalom, lettségre

dően dolgozó és aránylag keveset felmutató brigádokat is. A tanácskozáson keményen elmarasztalták a babérjaikon pihenő közösségeket és azokat, amelyek nem teljesítették mindazt, amire önként vállalkoztak. Nem vet jó fényt a munkaverseny-mozgalomra, hogy a szocialista brigádok között is találunk olyanokat, amelyekben rendszeres a lógás, az igazolatlan hiányzás és fittyet hánynak a munkavédelmi előírásoknak. Sajnálatos, hogy ez többnyire a korábban már eredményes kollektívában fordul elő, míg az újonnan szerveződött közösségek példa-

MH SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 34[illegible]736

NÉPSZAVA
1982 SEP 1

1021

Varga Edit

Varga Edit **SOPRONI RÉSZLET**

ze... Wunzige! Wun
— A kutyaistenit,
padt vagy, Szepi.
— Talán a levegő
Ide már kevés jut be

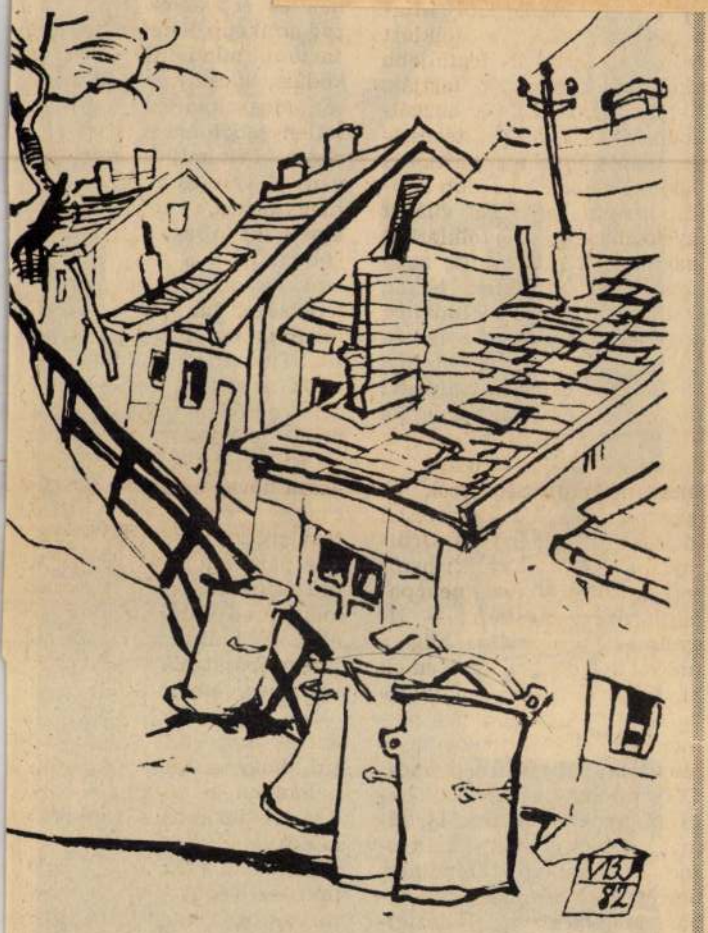

BÁNYÁSZKOLÓNIA

MH SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-926
1982 MÁJ 8

NÉPSZAVA

aszik a strand, készül a hol- „parancsolni", az nem megy, lém, értem, jelenés ő, jelen-

Varga Edit

SOPRONI RÉSZLET

Varga Edit

szére: 7 tojás, 15 deka gom-

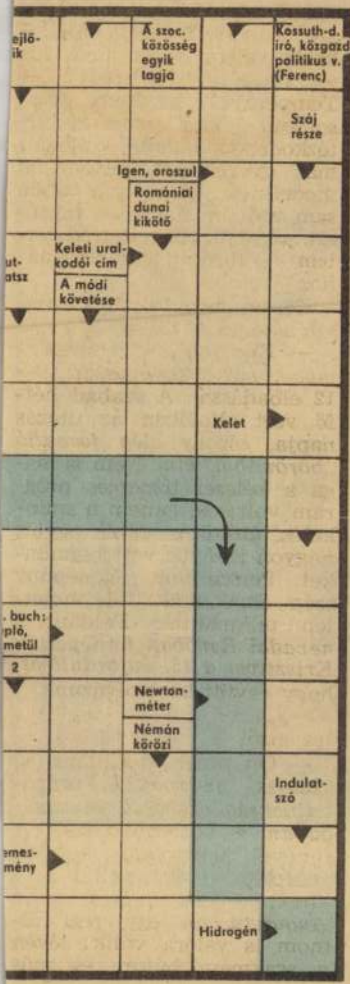

Melyik kettő

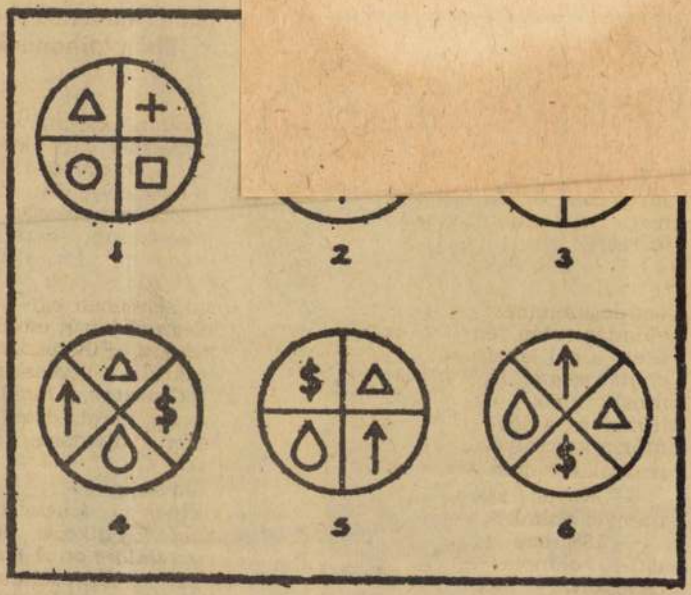

A hat ábra közül kettőnek van párja, tehát a maradék kettőnek nincs. Melyek ezek? ***(Beküldési határidő: május 17.)***

Megfejtés, nyertesek

Az április 24-i gyermekrejtvény helyes megfejtése:

Hány eltérés található? 5

Egy-egy 30 forintos könyvutalványt nyertek:

Hódi Dianna, Molnár Attila, Rostás Erika, Tőkési Viktória budapestiek, Cseh Zsolt, Nagykanizsa; Gál Gyula, Dorog; Mező Imre és Zoltán, Salgótarján; Tóvárosi Szilveszter, Héreg.

Az utalványokat postán küldjük ki.

Szekeres ir
unta az en
kora tavasszal
Rómaira, a kabinjába. A ku-
tyájával.

A csónakmester dicsérte a kutyát, hogy sokat hízott a télen.

Szekeres szeretettel legeltette szemét a gondosan megkefélt állaton. Szeretettel és büszkén.

Elkezdtek arról beszélgetni, hogy miért olyan sok a Rómain a kóbor kutya. A csónakmester elmondott egy történetet.

— Egy tag, itt van neki csónakja, kivitte a kutyáját a Lupa mellé, arra a kis szigetre. Meg akart tőle szabadulni. Mire visszajött a csónakkal, a kutya már itt volt. Akkor úgy szökött meg tőle, hogy gyorsan felült a buszra. Az a kutya, kérem, két hétig nem evett. S egyszer már sokáig nem láttuk. Hát benne feküdt a gazdája csónakjában. Ha nem én láttam volna, azt mondanám, nem is igaz.

És mi lett vele? — kér-

homokra.

Szekeres alkalmasnak látta a pillanatot, hogy ezt a bosszantó helyzetet a kutyával megszüntesse. Dobott neki néhány csontot.

Aztán Pénteknek kezdték hívni a kutyát a csónakmester fiával, mert hasonlított Robinson Péntekére. Éppen olyan fekete volt, és éppen olyan árva.

Másnap reggel Szekeres, midőn ajtót nyitott, s a rázúduló napfény miatt szemét dörzsölgette, csaknem rálépett Péntekre. Ott feküdt a betonon, a küszöb előtt.

— Mars le! — tért magához Szekeres az első meglepődésből. — Erről nem volt szó!

Szeberényi Lehel

ÁRVA F

MH SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1982 MÁJ 30
NÉPSZAVA

1021

9

Varga Edit

KISVÁROSI TÉR

Bácskai Lauró Ist

Ajánlom a filmet a gy
oknak a gyerekeknek, ak
oknak a felnőtteknek, ak
a fagylalt ízét;
oknak a gyerekeknek, akik tudják, hogy a jó elnyeri jutalmát,
oknak a felnőtteknek, akik hinni szeretnének ebben;
oknak a gyerekeknek, akik maguk akarják átélni a kalandokat,
oknak a felnőtteknek, akik kényelmesen nézik inkább;
oknak a gyerekeknek, akik irigylik a felnőtteket,
oknak a felnőtteknek, akik irigylik a gyerekeket;
oknak a gyerekeknek, akik mindenáron gondokat csinálnak
maguknak,
oknak a felnőtteknek, akik szeretnék elfelejteni gondjaikat;
oknak a gyerekeknek, akik észreveszik a felnőttek butaságait,
oknak a felnőtteknek, akik szintén észreveszik, de mindig másokban;
oknak a gyerekeknek, akik Bagamérin, a fagylaltoson kacagnak,
oknak a felnőtteknek, akik a kitűnő Alfonzón;
oknak a gyerekeknek, akik szeretik az oroszlánokat, és
oknak a felnőtteknek, akik szeretik a gyerekeket.

Ajánlom tehát a filmet az oroszlánszívű gyermekeknek,
a gyermekszívű felnőtteknek.

MONDD *és írd*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

B. Varga Edit

1021

mert természete szerint oszthatatlan:
mikor már másnak nem jut,
magadnak sem marad belőle.

B. VARGA EDIT LINÓLEUMMETSZETE

B. Varga Edit; grafikus

B. VARGA EDIT: NAGYMAROS.

B. Varga E

14.

Nepsz

ét. 29.

ontból nézve
lóságos csoda
a csoda meg-
szinte értel-
ben és keresi
ri tüneményi-
ek is tovább-
akaratot. És
lásra talál. A
l egy és egy-

akarom akkori igazunkat, e tiszta és
vértelen forradalom, e nemzeti és de-
mokratikus népforradalom nagyságát.

Ami saját politikai szerepem volt
benne, az éppen a forradalmat meg-
előző napra, október 30-ra esett. Sze-
repem helyzetemből adódott: egyszer
még, utoljára, közvetítenem kellett

radalmi
deménye
talhatta
utcára m

A forr
a régi re
tikusok
régi ren

Kiváló?

Ismerősöm 1954-ben elnyerte a sztahanovista címet, s hozzá jutalmul egy fehér inget a Corvin Áruházból. Fényképe — dicsérő szavakkal — hónapokig függött az irodaház falán. Mikor megkérdeztem, büszke volt-e, csak annyit mond: *az a fehér ing már nem fehér, megfakult, a gallérja, a kézelője is szétfoszlott, de eltette, máig is őrzi.*

Az Állami Pénzverő üzemeiben *évente több mint százezer „kiváló dolgozó"* kitüntető jelvény készül. Először gépi veréssel az eloxált aluminiumlemezből csillagot vágnak, erre kerül a fröccsöntéssel gyártott műanyag — szaknyelven: polisztirol —, vörös csillag. A szalagrész ezüstözött sárgaréz. Automatán, aranyozott sárgarézből készül a lánc. A kitüntetés miniatűr változatán a jelvény aranyozott, a szalagrész pirosra festett.

A részletes „gyártmányismertetővel" azért hozakodom elő, hogy érzékeltessem: e kitüntetés nem azért érdekes, mert a gyártása sokba kerül. Jár hozzá *igazolványlap*, amely feljogosítja tulajdonosát a jelvény viselésére. *A jelvény: jelzés, amelyet tartalommal viselőjének munkája — kiváló munka — tölt meg.* Ebben rejlik a jelvények értéke. Ünnepi alkalmakkor azonban mind ritkábban látom viszont őket a zakók hajtókáján. Pedig tudom: évente több mint százezer készül belőle — jut belőle minden jutalomosztásra. Inkább az okozhat fejtörést, *honnan veszünk mi minden esztendőben százezernél is több kiváló dolgozót.* „Ma én, holnap te" — mondogatják olykor a brigádtagok, s aki nem vét durván a fegyelmi rendszabályok ellen, az előbb-utóbb kiváló dolgozó lesz. Gyakran még a termelési tanácskozást sem hívják össze, mert hirtelenjében, egyik napról a másikra kell megválasztani, ki is legyen „kiváló." Persze, az is igaz, hogy formális a termelési tanácskozás, a jegyzőkönyvben szapora szó az „egyhangúlag", a „szorgalmasan", a „hűséggel", s a minősítés végére odabigygyesztik: „Igazolatlan hiányzása nem volt."

Ettől lesz valaki kiemelkedő a munkában?

Néhol *kigombostűzik a javasoltak névsorát a faliújságra*, hogy a munkásoknak, legyen idejük megvitatni: megérdemlik-e az illetők a jutalmat? Itt felkutatható az érdemi válogatás a „ma én, holnap te" *szemlélet legyőzésének akarata.* A Híradástechnikai gyárban egy kétszeres kiváló dolgozóval beszélgetek. Kérdéseimre muszájból, panelmondatokkal feleiget: örül a megbecsülésnek, igyekszik hibátlanul végezni munkáját... Ahogy visszacammog gépe mellé, gondol egyet, s hátrafordulva nekem szegzi: *„Aztán mit gondol, ér is valamit az a talan emlékeim közé tolakodik a megfakult fehér ing, ismerősöm szekrényének polcán. Eszembe jut az egykori iskolai ünnepély is, a vörös terítővel letakart asztal, a beszéd, a könyv, amit akkor kaptam és soha el nem adnék senkinek: mert akkor kaptam, mert felidézi annak emlékét, hogy hangszórón át hallottam a nevemet, mögöttem a tapsot, és a tenyeremben érzem ma is a kézfogást.*

Ha az ünnep nem ünnepélyes, egy idő után már nem is ünnep. Így fakult volna meg a piros díszdobozba bújtatott „Kiváló dolgozó" jelvény fénye is?

S nem csak az ünnep, a gesztus is hiányzik olykor. Mert nem mindig kell virág, szónoklat, sokszor elég lenne egy baráti gratuláció, néhány elismerő, jó szó is. A kétszeres kiváló dolgozó tovább folytatja történetét: *„Én akkor a zsebembe vágtam a díszdobozt, és fölmentem az igazgatóhoz. A titkárnő leültetett, hogy várjak, a főnök tárgyal. Amikor végzett, kijött, hogy hozassák föl az ebédjét. Meglát, ahogy ott ülök és kedélyesen odaszól, hogy mit akarok. Mondom: ezt kaptam és előveszem a kitüntetést. Erre azt feleli, hogy tudja, hiszen ő írta alá. Nos, akkor jó, ha tudja, feleltem, aztán eljöttem. Né et utánam a főnök, nem értette, mi volt ez. Maga szerint ér így valamit a kitüntetés?"*

Közömbösség? Sietség? Figyelmetlenség? Vajon miért nem köszönti mindenütt a vállalati vezető a negyven évig egyazon helyen dolgozó, nyugdíjba menő idős munkást? S miért nem hívja meg az építészt a városi tanács a bevásárlóközpont avatásakor? Pedig a mérnök szívét-lelkét beleadta a munkába, mi sem bizonyítja ezt jobban, mint hogy tervéért *Ybl-díjat* kapott. Amikor az érintett város újra szerette volna foglalkoztatni, nemet mondott. *„Túl érzékeny"* — mondják róla kollégái, — *„hetekig nem lehetett hozzá szólni."* A történet vége: a város vezetői utóbb elnézést kértek „a sajnálatos félreértés" miatt, s ő feledve minden mérgét, azóta éjjel-nappal a település rendezési tervén dolgozik.

A reprezentációs költségeket sok helyütt úgy takarítják meg, hogy „egyszerűsítik" a kitüntetések átadását. *„Minek a sok formaság, nem adunk a külsőségekre!"* — jelszóval a díszdobozt, benne a jelvényt megkapja az üzemvezető vagy a művezető, aki — *mit tehetne mást?* — behívja a kitüntetettet, vagy kimegy hozzá, hogy ne akadályozza munkájában. S ez már nem egyszerű figyelmetlenség. Erkölcsi tartalmától fosztják meg így a jelvényt.

A jelvény visszavedlik tárggyá. Alumíniummá és sárgarézzé, a díszdoboz pedig keménypapírrá. Nem tapad hozzá emlék, csak megbán-

Varga Bencsik József
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
grafikusművész
DOLGOZÓK LAPJA
1979 MÁJ 23

4

1021

Drámai hangvételű grafikai sorozat

Varga Bencsik József kiállítása Budapesten

Mindenkor örömmel nyugtázzuk szűkebb pátriánk művészeinek megyénken kívüli, szélesebb közönség előtti bemutatkozását. Örömünk azonban csak akkor lehet teljes, ha a jelentkezés nem csupán puszta tény marad, hanem értékes művészi teljesítménnyel párosul. Úgy vélhetjük, *Varga Bencsik József* fiatal tatabányai grafikusművészünk budapesti bemutatkozása remek alkalom arra, hogy az erőteljes Komárom megyei grafika egyik alkotójának művészetét méltóképpen reprezentálja, hogy hírt vigyen a vidék képzőművészetéről a fővárosnak.

Különleges Varga Bencsik József jelentkezése azért is, mert — és ez egyre ritkábban, nehezebben fellelhető jelenség — egy helyi, konkrét Komárom megyei inspiráció hatására született műegyüttest tárt a közönség elé a *Ferencvárosi Pincetárlat* Mester utcai kiállítóhelyiségében. *A tizenöt vegyes technikájú grafikai lapból álló sorozat az 1978. február 16-i tatabányai bányászstragédia huszonhat áldozatának emlékére rögzítődött papírra.* A művész több mint egy évig küszködött a megrendítő esemény képi megformálásával.

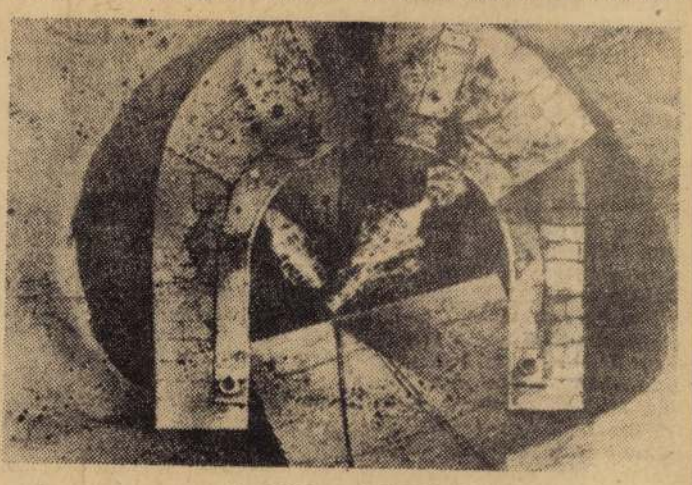

Grafikák a kiállításról

Varga Bencsik József alkotóútja kezdő, első évtizedében — 1969-ben kapott diplomát a Képzőművészeti Főiskolán — főként a finoman, művesen kidolgozott *rézkarcok* alkotója volt. Mesélő, játékos motívumokból építkező sokszorosított grafikáitól mi sem állt távolabb, mint a tragikus alaphang. Műveinek lényegi eleme a vonal, a rajz volt. Most hangot váltott: pusztulásról, halálról kellett szólnia. A szürkétől a feketéig ívelő skála megszámlálhatatlan árnyalatát hordta fel a papírra, s a foltok e gomolygásából egy-egy megbomló alakzat részlete rajzolódik ki erőteljes kontúrokkal meghúzva: egy aknalejárat, egy zsugorodó emberi test, egy segítséget kérő kéz. A rajz már csak másodlagos szerepet kap, a már-már festői hatásokkal telített grafikák rajzos elemei tömörítések; *jelek, jelképek.* Az elemek fékevesztett tombolását szuggesztív erővel közli a művész, látszólag zilált kavargású képtereket, képsíkokat teremtve meg — a művek szerkezete, struktúrája azonban tudatos alkotói elképzelésről vall. Miként a sorozat egészének felépítése is; a képi asszociációsor, tizenegy lapja mellett négy lapról a vad tombolás ellenpontjaként, nyugvópontjaként négy büszke, tiszta bányászarc tekint a szemlélőre.

Varga Bencsik Józsefnek a bányásztragédia emlékére született sorozata a halálról ad művészi híradást úgy, hogy *az életről szól.* Mondandójában és formai megvalósításában, e két tényező szép egysége által értékes, korszerű alkotás. Budapesti bemutatása után érdeklődéssel várjuk az őszi, tatabányai kiállítását is.

W. T.

gővel töltött palackokkal műnek. Hátrányuk: egy palack k huszonnégy órára elég.
ádor Gyurka mindegyik megást bírálja, mégis ritka élvel forgatja a neki már ismerős spektusokat. Azt hiszem: renyt szűr ki belőlük. Ha új és gépi változásokkal kísérletez-, rátalálhatnak arra is, ami íthat az életükön.
bben a vonatkozásban közösi ember, sohasem csak önmaa gondol. Hevesen magyarázhogyan lehetne elérni a légbénultak házában a hangtomást, hogy tévének, rádiónak ne ljen túlordítania a gépek zaját. épületet is okvetlenül ki kellebővíteni, hogy akik tanulnak, rasnak, elkülönülhessenek a tézőktől.
— Eleinte az egész épülettömbn Heine—Medinesek laktak, az-

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő

NÉPSZABADSÁG

1978 DEC 10

B. Varga Edit

1021

B. VARGA EDIT
LINÓLEUMMETSZETE.

B. Varga Edit, grafikus

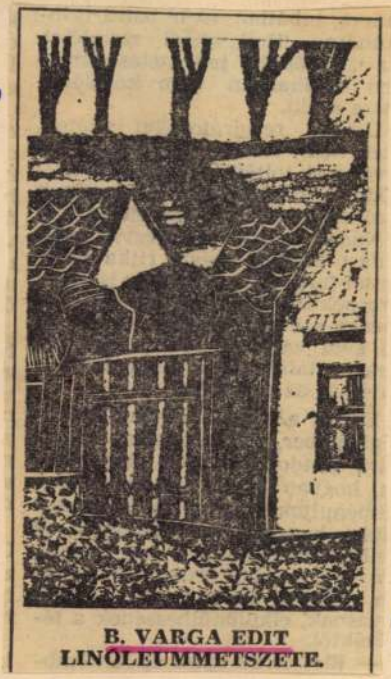

B. VARGA EDIT
LINÓLEUMMETSZETE.

B. Varga Edit: Metszet 1.

Népszabadság, Bp. 1978 dec. 10.

Irodalom
ÉLET ZENE

an mecenatúra?

2

Az Alap tagsága iránti érdeklődést alaposan megmagyarázza, ha csak vázlatosan is megismerjük a Művészeti Alap művészi munkát segítő tevékenységét, az abban megnyilvánuló társadalmi mecenatúra

sadalmi elismertetésének visszaállítása, megerősítése.

A támogatáshoz, a fentiekben vállalt széles körű mecenatúrához anyagi eszközök is kellenek. Közvetlen állami költségvetési támogatás hiányában a Művészeti Alap ezt négy vállalatának bevételei-

Úttörő

Baranya legszebb, legkorszerűbb úttörőháza épült fel Komlón. Tizenhárom millió forintba került a bányászváros pajtásainak új otthona. A palotának is beillő épületben százötven személyes színházterem, könyvtár-, olvasó, játékszoba és több szakköri helyiség van. Komló kialakulóban lévő kulturális központjának hangulatos része az Úttörőház.

A képeken: gyakorolnak a go-kart szakkör tagjai. A kis autókat a komlói AKÖV ifjúsági brigádja készítette a kispajtásoknak.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

DOLGOZÓK LAPJA

1978 SEP 3

Varga Bencsik József

/1021

DOLGOZÓK LAPJA

VARGA BENCSIK JÓZSEF: TATABÁNYA 1978. FEBRUÁR 16. A MENTÉS

dezvényre a helyi közösség körébe várják a vérteskethelyi, szákszendi nyugdíjasokat s a császári kórus tagjait.

Császár. A klubkönyvtár vezetője, *Pordán Jánosné* szervezett január 23-án 18 órára műsort. A helyi művelődési intézményben a császári Nefelejts Népdalkör, továbbá gyermek és felnőtt műkedvelő versmondók lépnek fel.

A mobil telefonok lehallgathatósága a társadalom bűnüldözéshez fűződő jogait szolgálná, amit a gazdasági feltételek megteremtése esetén biztosítani kell – mondta kedden Simon Tamás ezredes, az Országos Rendőr-főkapitányság bűnügyi főigazgató-helyettese.

Leszögezte: a rendőrség törvényadta jogosultságai közé tartozik a titkosszolgálati eszközök alkalmazása, a telefonlehallgatás pedig – bírói engedélyhez kötötten – ilyen. A vezetékes telefonok lehallgatásának gyakorlata már kialakult, a mobil telefonoké még nem oldódott meg technikailag.

„Márpedig, ha a mobil telefonok nem lehallgathatóak, akkor a bűnözők azt használják tárgyalásaikhoz" – fűzte hozzá.

Annyit ma is megtudhat a mobiltársaságoktól a rendőrség, hogy az adott számról melyik készüléket hívták. Ám ez kevés. A rendőrség újabb információszerzési lehetőségtől esik el a GSM-társaság új szolgáltatása, az úgynevezett pepita-kártyák bevezetésével. Az előre váltható mobil kártyák vásárlóinak adatait sehol sem rögzítik, így azokhoz bárki hozzájuthat vagy átadhatja másnak. A bűnügyi főigazgató-helyettes elképzelhetőnek tartaná, hogy a pepita-kártyák vevőinek nevét mégis csak regisztrálják. A nyilvántartás a telefontársaság működtetésének szempontjából is célszerű lenne.

Sztrájkbizottság

Oroszlány. A VÉRT Rt. villamos részlegeinek szakszervezeti képviselői kedden délelőtt felállították a sztrájkbizottságot. Megkezdték a dolgozók körében az aláírásgyűjtéseket a január 27-ére tervezett figyelmeztető munkabeszüntetés érdekében. Álláspontjuk szerint, ha a bértárgyalások a kitűzött időpontig nem vesznek kedvező fordulatot, a sztrájkot megtartják.

Atlantai bemutató

Bábolna. A Bábolna – Arbor Acres Kft. – amerikai–magyar közös vállalkozás – részt vesz a világ egyik legjelentősebb baromfiipari bemutatóján a tengerentúlon. Georgia állam (USA) fővárosában, Atlantában immár hagyományos kiállítónak számít, mindig méltóan reprezentálja a bábolnai baromfitartás, -tenyésztés és -feldolgozás színvonalát. A napokban kezdődő rendezvényen a Tetra-tojóhibridekkel mutatkozik be a BAA Kft.

Önkormányzati fórum

Komárom. A megyei munkaügyi központ komáromi kirendeltségén önkormányzati fórumot rendeznek ma 9 órától. Szó lesz a térség munkaerőpiaci helyzetéről, a munkanélküliség alakulásáról, a közhasznú foglalkoztatás eredményeiről, az idei elképzelésekről.

Pénzankét

Esztergom. A MTESZ helyi szervezete kedden számviteli ankétot tartott. A Technika Házában *Csizmaz Pál*, a Pénzügyminisztérium szaktanácsadója adott tájékoztatást a régió gazdasági szakembereinek a legújabb pénzügyi változásokról.

Main-kinzig-kreis-i vendégek a tatabányai főisk
tózkodó németországi tartomány küldöttsége ellátogatott a Moder
lájára, ahol dr. Kandikó József főigazgató és dr. Köpeci-Nagy Gáb
zető tanára fogadta őket. A tanárok mellett meghívták a beszélgeté
Németországban töltötték kötelező féléves gyakorlatukat. Képünk
lamenti képviselő, Beck Ingrid és Beer Tamás főiskolai hallgatók.

VARGA BENCSIK JÓZSEF

Párizs emléke – Tanulmányúton a művészetek fővárosában

Dali szobrait a Ritz vendégei lebontatták

Varga Bencsik József tatabányai festőművész sokfelé járt már a világban, hiszen azt vallja, közvetlen közelről kell megismerni a nagy elődök munkásságát, hogy aztán képes legyen arra, hogy mást csináljon, új utakat keresve a maga számára. Legutóbb Párizsban járt, élményeiről, tapasztalatairól kérdeztük.

– Világéletemben Párizsba vágytam. Eljutottam Európa sok nagyvárosába: Londonba, Rómába, Velencébe, Moszkvába és Firenzébe, de Párizs váratott magára. Feleségemmel indultunk útra. Jóska és Zsuzsa – fiatal orvosházaspár – vártak minket, akik lehetővé tették a kéthetes ottlétünket.

– Mit látott a múzeumokban?

– A d'Orsay pályaudvar század eleji épületéből alakították ki az impresszionisták és kortársaik művészetét bemutató kiállítást. Itt nem érezni a más múzeumokban megszokott áporodott levegőt. A hatalmas tér a traverzek alatt és a műveket összefogó és elválasztó installációk látványa – és persze Van Gogh, Gauguin meg Rodin művei – a legnagyobb csodálatot váltották ki belőlem.

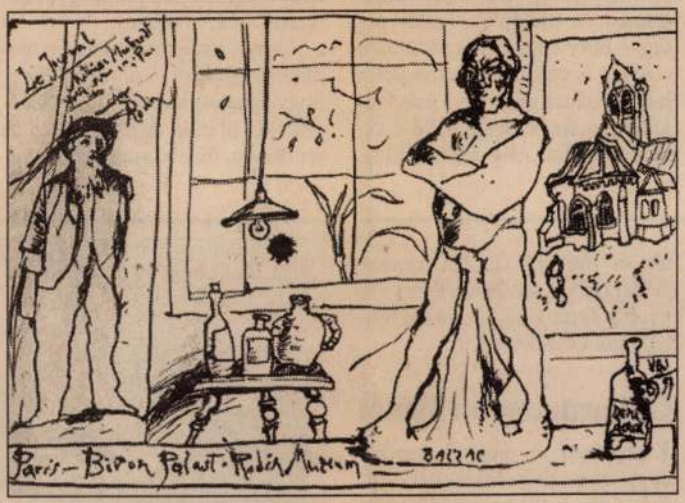

Varga Bencsik József rajza a Rodin Múzeumról

– Hogy egy kiállítást le kell bontani, mert túl nagy a sikere – ezt sosem hittem volna. A Vendome téren voltak kiállítva Dali nagyméretű bronzszobrai: a Gólyalábú elefánt, az Elfolyó idő meg a többiek. A szobrok nagy tömegeket vonzottak éjjel-nappal. Ez volt a baj: a térre néznek ugyanis a Ritz Szálló ablakai, és ennek illusztris vendégei elérték azt, hogy idő előtt elszállítsák a szobrokat, és bezárják a kiállítást.

– Milyen képe alakult ki a városról?

– Nagy hatást tett rám Párizs legújabb kori városrésze, a La Defense negyed, amelyet tudatosan helyeztek el az úgynevezett királytengely legvégén. Ez kezdődik a Louvre épületével, aztán a Carrousel (kis Diadalív) árkádja alatt, egyenesen végigvezet a szimmetriatengely a Champs Elysee-n át, egészen a Grande Arche-ig. Ennek a mértani tisztaságú diadalívnek a méretei már hátborzongatóak – magassága többszöröse a nagy Diadalívének. A La Defense városnegyed már a 21. század építészetét villantja elénk. Az itt lévő felhőkarcolók olyan hatalmas méretűek, hogy lakhelyünkről gyalog akartunk elindulni, annyira közelinek tűntek – aztán mégiscsak buszra szálltunk, és majdnem egy órát utaztunk, amíg oda nem értünk. 210 méteres magasságával a La Defense épületeit is túlszárnyalja a Montparnasse-on emelt Tour-Maine Montparnasse toronyház, amely jelenleg Európa legmagasabb felhőkarcolója. Alapja 70 méter mélyen nyúlik a föld alá.

– A tapasztalatok?

– Az idő nagyon gyorsan eltelt. Utolsó napunkon a montmartre-i és a Pere-Lachsaise temetőre futotta még időnk. Degas, Berlioz, Edit Piaf és Modigliani nyugszik itt.

– Csak azt sajnálom, hogy nem sikerült eljutni a Montparnasse-ra, a Latin-negyedbe, a Grand Palaisba, az Operába és még nagyon sok helyre. Még sincs nagy hiányérzetem, hiszen amit így is láthattam, hasznosítani tudom munkámban, Párizsról sok eleven képet hoztam haza emlékezetemben.

g. g.

24 ÓRA (Esztergom – Komárom megyei)
1998 jan 21

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR IFJUSÁG

1968 JUN 21

Varga Bencsik József

1021

[illegible] a szobába.

(VARGA BENCSIK JÓZSEF RAJZA)

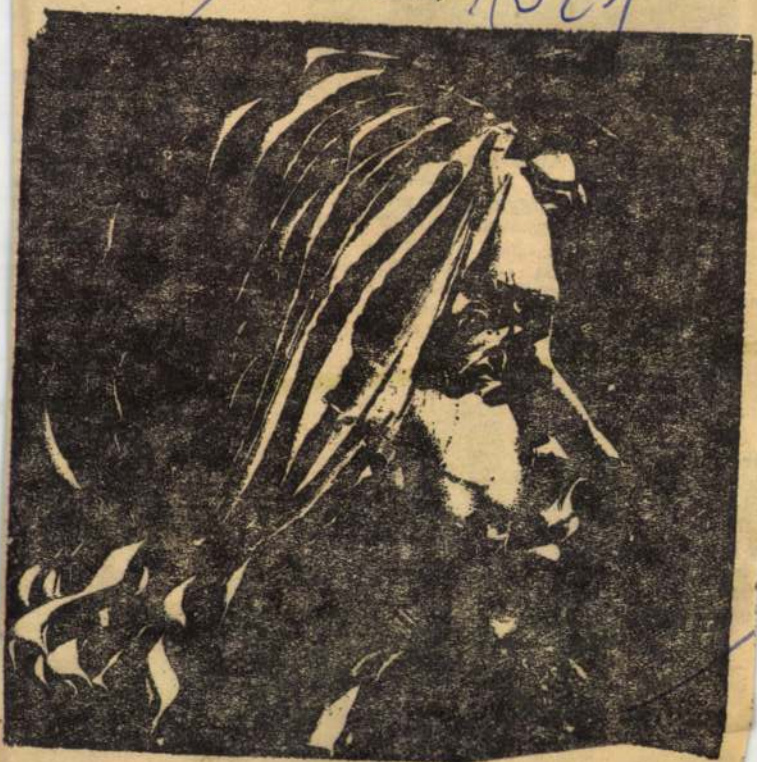

otásait, az
moszkvai
annyi dí-
dédapától
ott a mes-
ó.
műhellyel
jcso And-
er mellett
munkákat,
g. A többit
mintáin-

ár háztar-
k. Asztal-
el ellátott
bort tar-
. Ma dísz-
a minták
pedagógus
ént őrzött

mesak ha-
Fiatal fes-

művész, a ró-
mai kori műtárgyak stílusában készíti az emléktárgyakat, a plovdivi ünnepi megnyitó együttal a rózsák napja. A plovdivi kerület nagy létszámú dudazenekart küld Szófiába. (Amikor elmondtam, hogy a mi közmondásunk szerint két dudás nem fér meg egy csárdában, azonnal reagáltak a mondat eredeti jelentésére. Két dudás ná-

lunk sem já
dallamot —
előtt zenész
lálták a du
Azóta száz
Plovdivba
len olyan en
üzletben me

Kis idő
— *Megjö*
meghallott
Sanyi Kri
Sárközi
élvezte a h
az ő figye
lég Kriszt
Az ablak
zon ült. M
özben fél
ás után m
— *Ne rér*
dvarlója Krisztinának, csak hogy is mondjam, csap-
a szelet. Különben is, fiatalok még.
A lány nevetett. Fejét odahajtotta vőlegénye válla-
a és duruzsolt a fülébe:
— *Ó, te öreg! A vén ember még megszólja a fia-*
lokat. Milyen jó, hogy ilyen okos vagy.
— *Na, nem azért mondtam. De mit gondolsz, ez a*
városi vagány egyedül értem jött ide? Ha a múltkor
em találkozik Krisztinával, fogadom, rám se nyitja
ég egyszer az ajtót.
A „városi vagány" lapított. Nem nézett fel, csak pi-
lt. Pedig jólesett ez a kijelentés. Nem a vőlegénye.
ova is lenne vőlegénye, amikor még tizenhét éves.
aza van az „ősmagyarnak", ráér még választani. Ter-
észetesen úgy gondolta, hogy őt, ha minden jól megy.
zért idegesítette, hogy azok ott kint még mindig be-
élgettek.
Váratlanul az édesapja jutott eszébe: Apa, ha meg-
dja, hogy egy hat elemit végzett szőkébe esett bele,
i már tizenkét éves kora óta dolgozik, azonnal végez
le a vérnyomás. Ezt talán még anya se értené meg.
vicc, már kinézték nekem Hegyessy professzorék

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR IFJUSÁG

1021

Varga-Bencsik József: Kislány

Varga-Bencsik József

B. Varga Edit, grafikus

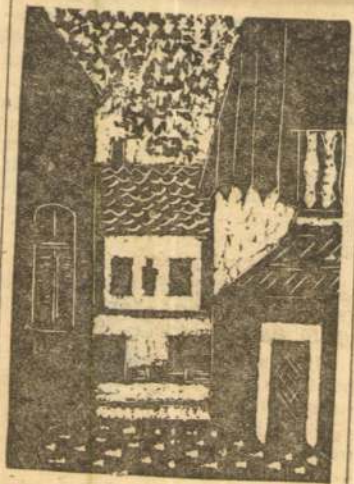

B. VARGA EDIT METSZETE

Hajdu Rózsi Gábor: A népirodalom esélyei
Népszabadság, Bp. 1979. nov. 18.

11

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR

1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

NÉPSZABADSÁG

B. Varga Edit
grafikus

1979 NOV 18

1021

farkát, röstelkedve, szinte bo-
sánatot kérve levonult előttünk,
rossz időnek vége szakadt,
nintha igaz sem lett volna, me-
int aranyos csöndesség lett kö-
ös-körül.

Döngtek a legyek.

És mi elindultunk a bricska felé
zon rongyosan, toprongyosan.

B. VARGA EDIT MEISZELTE

B. Varga Edit, grafikus

B. VARGA EDIT METSZETE

B. Varga Edit: Metszet

11.

Népszabadság, Bp. 1979. máj. 20

életünk be
a szerelem
— társasa
dehogy, de
ezek a fel
amíg a fés
magasból, mint a sas.

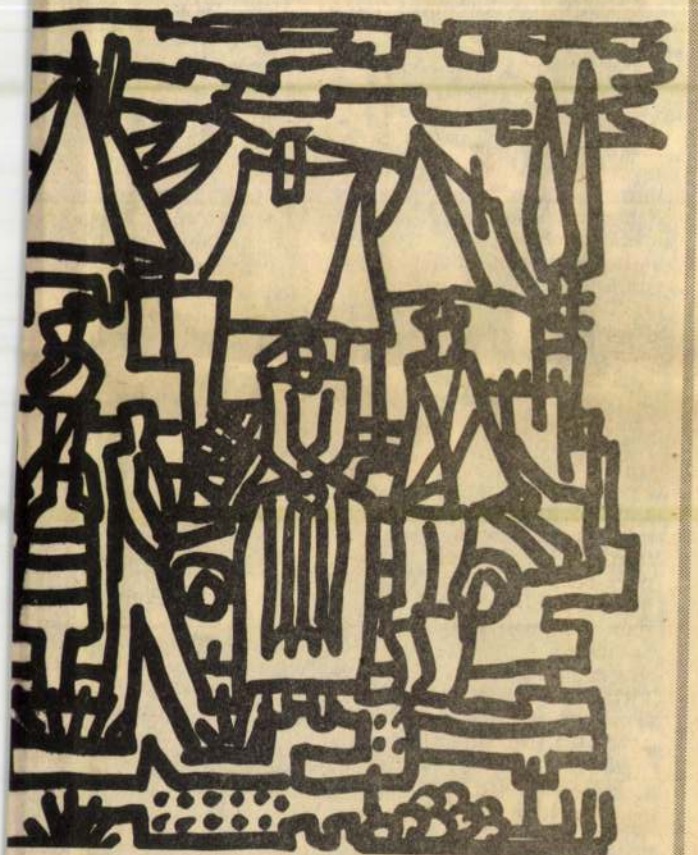

HÁZAK ÉS EMBEREK

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

B. Varga Edit, grafikus

NÉPSZAVA

1021

B. Varga Edit

BÁNK

nácsadó maszkját mag
a ma még kivédhetetle
ártalom, a szennyeződ
úgy vehetjük fel a kü
lönös, és a természetb
mészetes lét felé való
szetbe való minél egys
megvédelmezni. Ez a p
sem misztikus kóklerkedés függvénye. A földgolyóbis által meghatározott körülmények előbb-utóbb rá fogják kényszeríteni Keletre, Nyugatra, Északra, Délre egyaránt. Ám könnyebb elviselni az átmenet megrázkódtatásait, ha nem várjuk meg a kényszerítést. Hogy is mondja a fáma? Aki időt nyer, életet nyer. Bizony, ez is így igaz. Ne várjunk tehát. Cselekedjünk.

Az autó és kerékpár ürügyén mintha elkalandoztam volna. Mentségem csak annyi, hogy szándékosan tettem. De mi legyen a jobb belátásra tért, kerékpárra pattanó autósokkal, akik törékeny járművükkel együtt törékeny életüket is kiteszik közforgalmi útjainkon ezer veszélynek? Ha az illetékes tárcák pénz-tárcáiból új autóutak építésére egyelőre nemigen telik, összefogással, helyi és társadalmi segítséggel kerékpárutak építésére még telhet.

Finnországban kulturált, megkülönböztető jelzőtáblákkal ellátott kerékpárutak hálóznak be sok-sok várost és tájat. Hol párhuzamosan futnak a nagy utakkal, hol eltérnek tőlük, és toronyiránt kötik össze a pihenésre, sportolásra érdemes helyeket. Kerékpározik is fél Finnország. Még a téli, csikorgó fagyban is. Olyankor szöges gumit tesznek a küllős kerékre. Az még a kijegesedett úton sem hagyja cserben finn rokonainkat. Stockholmban a kerékpárutakon kívül még a lovasoknak is külön útjaik vannak. No, nem hiszem, hogy erre szintén igényt kellene tartanunk. Még ha egykor lovas nemzet is voltunk vala. Egyszerűen tanuljunk meg másként élni, mielőtt rákényszerülünk. Hinnem, hinnünk kell, hogy sikerül. Sok mindent megtanult már ez a nép. Ez az emberiség.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1981 AUG 9

NÉPSZAVA

B. Varga Edit
grafikus

1021

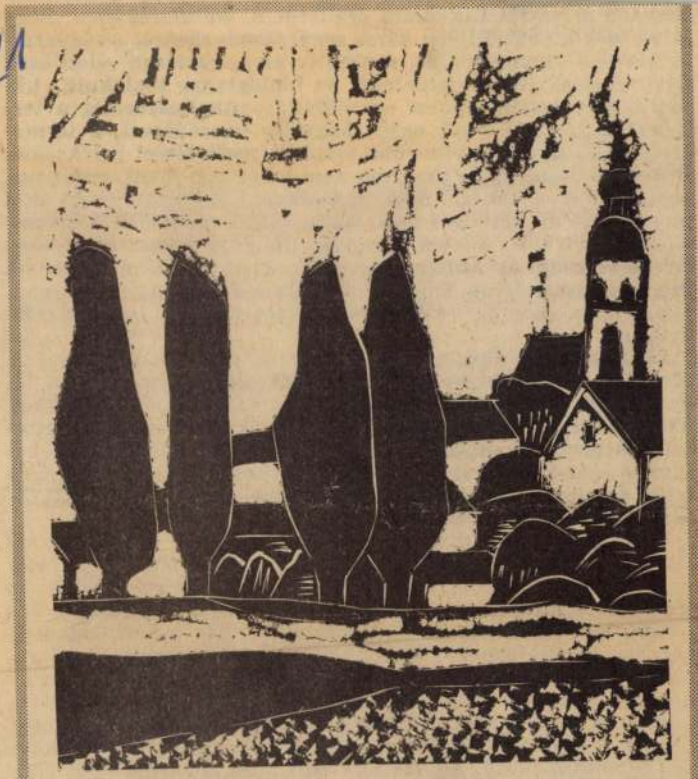

B. Varga Edit NAGYMAROS

Varga Edit, grafikus

VARGA EDIT: VISEGRÁD.

Varga Edi

13

Nérsz[illegible] 1919 jul. 22.

ágos
lt"

ontból nézve
lóságos csoda
a csoda meg-
szinte értel-
ben és keresi
ri tünemény-
ek is tovább-
akaratot. És
lásra talál. A
l egy és egy-
et ölt minden
yelvet beszél
ünkösdkor az

1918 októberi, „őszirózsás" forradalom.

Ez az „elfogultságom" több személyes szempontból is menthető. Történelmi eseményhez soha nem volt ennyi személyes közöm, mint ehhez, hiszen ebben összpontosult a négy háborús esztendő, s egyben a mi ugyancsak négyéves házasságunk minden reménysége, és ez határozta meg egész további életünket is. Ennek a forradalomnak férjem volt vezéralakja és nagybátyám, Andrássy Gyula volt egyik legfőbb ellenfele. Érthető, hogy azoknak a napoknak és heteknek minden mozzanatát és fordulatát úgy éltem át, mint saját, legszemélyesebb sorsomat, hogy ma is olyan elevenen él bennem, mintha csak tegnap történt volna, és hogy amíg csak élek, védeni és hirdetni akarom akkori igazunkat, e tiszta és vértelen forradalom, e nemzeti és demokratikus népforradalom nagyságát.

Ami saját politikai szerepem volt benne, az éppen a forradalmat megelőző napra, október 30-ra esett. Szerepem helyzetemből adódott: egyszer még, utoljára, közvetítenem kellett

tunk már
munkákban
a mai Magy
vesen és k
erről a fort
ségéről, és
ről. Nem cs
dalmi Hort
gyalázkodv
radalomról
mélyét hite
tized történ

A magya
dalom volt.
munkások
kották, akik
tás nélkül
korhadt rég
október 3(
Bécsből, án
dig soha ne
radalmi nép
deményezőe
talhatta ezt,
utcára meré

A forrada
a régi rends
tikusok kiút
régi rend m

„A katonák letépté

MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ

NÉPSZABADSÁG
1978 OKT 29
B. Varga Edit.

csöpp szaja vékony hangon berregett.

1021

B. VARGA EDIT: NAGYMAROS.

Néz[illegible] többet a cs

MOSZKVAI BESZÉLGETÉS JEVGENYI

A 46. születésnapját köszöntjük, s éppen harminc esztendővel ez-lőtt jelent meg első verse. Szikár, agas alakján nem látszik a mú-idő, többet száguld és dolgo-k, mint valaha. Még el sem csi-lt a legutóbb kiadott verseskö-te nyomán támadt elégedett mo-jlás, máris három újabb köny-n dolgozik. A múlt hónap végén gy sikerű versparádét tartott a litechnikai Főiskolán. Maja-vszkij egykori dobogójáról ndta el versei javát, azután iguldott Olaszországba, ahol fo-ból rendeztek kiállítást. S ami egnagyobb meglepetést keltet-főszerepet vállalt a nagy tu-, Ciolkovszkij munkáját som-zó most elkészült filmben, a szállásban.

gernyi pénz, idő és fáradság er jével vajon nem inkább a köz ellenséget, a halált kellene célb venni? Nem csupán a szó geron tológiai értelmében képzelte el küzdelmet, inkább az ember le hetőségét akarta kiszélesíteni, a élet tartalmát gazdagítani.

Ciolkovszkij valósággal bele szeretett Fjodorov gondolataib Csakhogy Fjodorov idealista vol Ciolkovszkij pedig a realitásol embere. Ideálokkal teli embe ugyan, de cselekvő idealista, mir gondolkodó és alkotó, a maga n mében forradalmár. Fjodorov továbbfejlesztve vetette fel a gor dolatot: tágítsuk ki az emberi cse lekvés küzdőterét, nézzünk többe a csillagokba! A rakéta megalk tásának gondolata nála nem ör

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1979 JUL 22

NÉPSZABADSÁG

Varga Edit

—

1021

VARGA EDIT: VISEGRÁD.

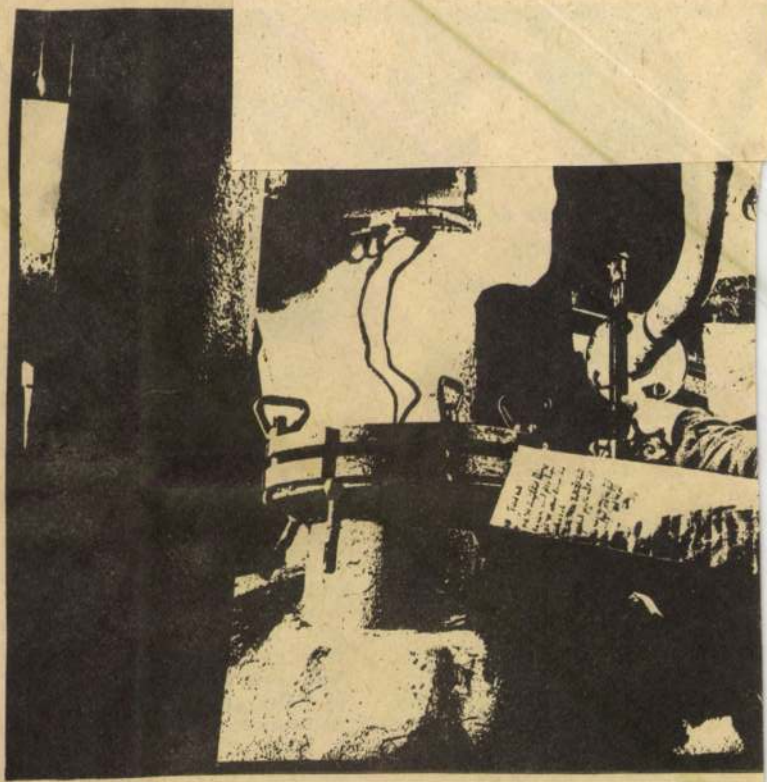

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR IFJÚSÁG

1972 JUN 9-.

B. Varga Edit

HORVÁTH PÉTER

SZERELEM

erek érzékek szövetkezése
őrült viadal
fölébed növekszik az est
lezuhanva betakar

ereimben dobban a véred
fogad villan
utánakapsz eléred
hajad csillagkazal

mozdul az ujjad
vele indul a világ
sikoltasz
meleg éjjel ölel át

kattog az óra
menetelnek a percek
rohannak
mindent a földbe temetnek

minket is – meglásd –
eltemet majd az éj
arcod az arcomon
még élünk ne félj

B. VARGA EDIT METSZETE

1021

VERS

csak veled és csak neked
éjeken és nappalokon
csak veled és csak neked
madarak a homlokodon

veled alszom ébredek
csak veled és csak neked
élek ölel tekinteted
de csak veled és csak neked

MAGYAR IFJÚSÁG 15 72/23

1979. jú

Gáspár ... konzultációja belpolitikai újságírókkal

Gáspár Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a SZOT főtitkára pénteken a Magyar Sajtó Házában konzultáció keretében tájékoztatót adott a belpolitikai újságíróknak a termelés, a gazdasági munka segítésének, az üzemi demokrácia fejlesztésének feladatairól.

Az eszmecserén részt vett *Győri Imre*, az MSZMP Központi Bizottságának titkára is. *(MTI)*

Biszku Béla Vas megyében

Biszku Béla, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja pénteken befejezte többnapos Vas megyei látogatását. Szerdán Szombathelyen, a megyei pártbizottság székházában ... *lóné* igazgató köszöntötte és kalauzolta. Ezt követően pedig a répcelaki termelőszövetkezetet és a községben működő sajtgyárat tekintette meg.

A pénteki program első állomása a Magyar

KÖ

Megb
Losoncz
Tanács
fogadta
rendkívü
mazott
Német
Köztársa
szági na
adta m
megbízó
jelen v
külügyn
Losoncz
pénteke
Xavier
bale ren
talmazo
Zambiai
gyarorsz
aki átad
A megb
pál jel

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

NÉPSZAVA

Varga Edit

1021

1979. június 23.

Varga Edit: Badacsony

— Egyetlen játék, amivel békén hagy bennünket

Varga Bencsik József

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR IFJÚSÁG

1964 DEC 19.

1021

Hogy...
Te se hullj sona...

VARGA BENCSIK JÓZSEF: KÜLVÁROS

...retítésével —
...betűknek:
...gységesítésre
...szetben már
...társadalom
...zett. A pira-
...szabványo-
...a gizehi pi-
...ásokkor egy-
...at találtak.

...uszaki egy-
...vésének ér-
...thatjuk Obu-
...mi romterü-
...nus (főutca)
...1 méter szé-
...kori biroda-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 310-726

MAGYAR IFJÚSÁG

B. Varga Edit

1971 OKT 15

1021

B. VARGA EDIT METSZETE

ÖBÖL

A TÖBBIT a valójában már el is készült Reiter Róbert-kötet mondhatná el. a ugyan nem vész ez is a kocsonyás özömbösség homályába. Istenem, megtjük, az embereknek annyi egyéb. fonsabb, mindennapi s szívükhöz közeb dolguk van. És a szakmabeliek is ak emberek. Értsük meg tehát, bárilyen rémisztő a fülnek a halmozott ngzás: ami nincsen, addig nincs, amíg ncsen. De ha van?...

Hogyan megérteni mindezt?

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726

1974 JUN 30

Népszabadság

B. Varga Edit

B. VARGA EDIT: KESZTHELYI

1021

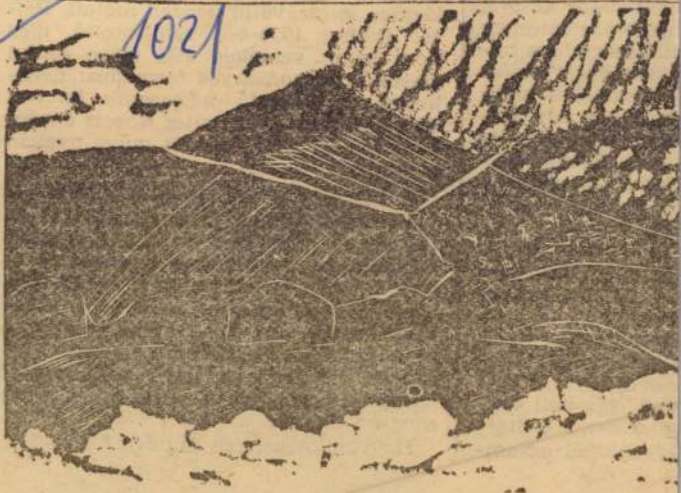

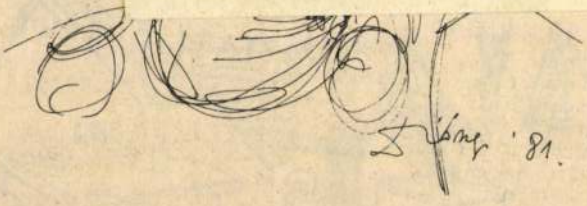

Diószegi Balázs **TANULMÁNY**

MAHIR
MAGYAR HIRDETŐ
SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Bencsik József
festő-grafikusművész

NÉPSZAVA

1984 MÁJ 12

1021

Varga Bencsik József

ÖREGTELEP

Vargha Béla

Klaber Ella (Sopron) házasságot [illegible]

— **Vargha Béla képei.** Tehetséges, fiatal festő mutatkozott be kedden délelőtt a *Nemzetközi Klub* kiállításán mágori *Vargha* Béla személyében. Huszonöt kép sorakozik itt fel a falakon, széles, rajzos formákba tagoltan, élénkszínes, olykor szinte nyers előadásban, nyilvánvalóan *Aba-Novák* művészi stílusához igazodva s mégis meggyőző tanuságot téve e székely fiatalember sokat ígérő festői elhivatottságáról. Lila-kék-vörös-sárga színekben harsogó vásznán főkép a munka (*Szénhordás, Építkezés, Kőszállítás, Hídépítők, Húzó lovak*, stb.) erőfeszítését jelenítik elénk, sokszor drámai kifejezőkészséggel, zsúfolt mozgalmassággal és határozott érzékkel a monumentalitás iránt. Legújabb dolgai pedig már színskálájuk s formaalakításuk változásával is jelzik azt az utat, amelyen továbbhaladva, mágori Vargha Béla teljesen megtalálja majd önmagát s minden hatás alól felszabadultan fogja kifejezni festői egyéniségét. —i.

Pesti Napló

1936 dec. 10

SAJTÓFIGYEL
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 438-068, 337-748, 340-7
1974 DEC 8

NÉPSZABADSÁG

Budapest

B. Varga Edit

1021

LEUMMETSZETE: SZŐLŐHEGY.

B. VARGA EDIT LINÓ

hogy nem le
föl járt az e
Odahúzód
tem ezt a h
két, egymás
vel, akik kö
poénjaimnal
így.
A lófaro
kezdett, én
molgatni,
utoljára ezt
Hatvanné
mindjárt a

UGARU

R FILM

FŐSZEREPLŐ: LI

JANUÁR 1-I SZÁMÁBC

racionális eseményei, mig eljut a passzív és moralizáló szemlélődés megkérdőjelezéséig. A tanár húgát, egy fényképésznőt Drahota Andrea; a náluk bujkáló népbiztost Horváth Sándor játssza. Az iskolaigazgató Mensáros László; a fontosabb diákszerepeket Kovács Nóra, Fried Péter és Kovács Mihály alakítja. Operatőr: Illés György.

S 8-tól
APESTI
KIN,
US 1.,
TÓK
II MŰSORÁN!

ÖMÖ

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

B. Varga Edit

MAGYAR IFJÚSÁG

1973 MÁRC 15

örökre megátkozott az életem

1021

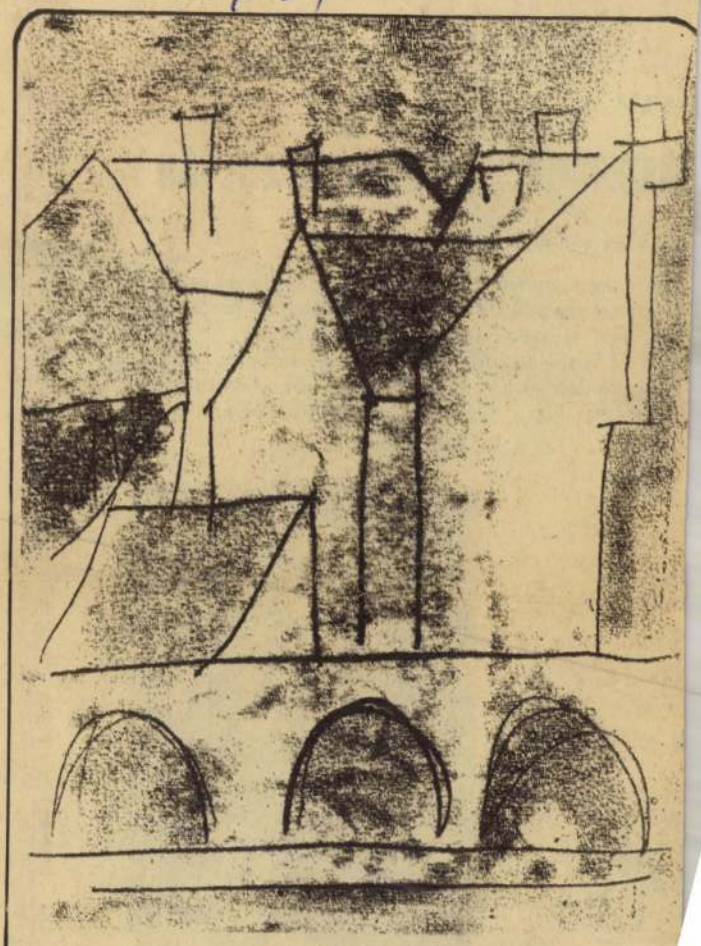

B. VARGA EDIT RAJZA

Hajrá!

Múlt heti cikkünk végére pont helyett vesszőt kellett volna tenni, mert ugyanazzal a lélegzetvétellel folytathatjuk hét nap múltán a szórakoztató műsorok irodalmi szemelvényeinek kiválasztásáról mondottakat. Bizonyos megjegyzéseink erősebb nyomatékot kaptak az újabb tapasztalatoktól, mégis egészében tanintatosabbak és bizakodóbbak leszünk: a csípős glossza műfaját a szolidabb meditáció váltja fel, amibe némi reménykedést fogunk vegyíteni...

Láttuk az *Antikváriumot:* régi (és régiesedő) könyveket emelt le a polcról *Várkonyi Zoltán* képében egy rokonszenves könyvmoly. Néhány kivételtől eltekintve, csupa porlásnak indult kacat került a keze ügyébe, a néhai kispolgárságnak szellemi és gyakorlati életvitelé-hez tanácsot adó könyvecskék.

Mindebben volt egy kis adag elérzékenyült emlékezés, és nagy adag irónia. Néha még az újgazdagok rongyrázására is utaltak a néhai példákkal, bár elég szerénven. Feltehetően azért, mert a könnyed kézzel válogatott avíttságok mindössze ennyire voltak aktualizálhatók.

Két húron játszottak a műsor készítői. Felidézték az egykori dallamokat, amiket az ifjúságra emlékezve szívesen hallgatnak a negyvenévesnél idősebbek, még azok is, akik a bemutatott világot csak messziről láthatták. A fiatalok számára talán az antikvitásával vált érdekessé a születésük előtti életmód néhány megelevenedő perce, a líraian komikus kísértetjárás.

[illegible] húron kiábrán-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748,340-726
1974 JUN 2 3
Népszabadság

B. Varga Edit
1021

B VARGA EDIT METSZETE

Mária Béla:

VARGA ÉVA: Nagyanyó

VARGA ÉVA: Cirkuszkapu (részlet)

VARGA ÉVA: Simonyi óbester (részlet)

VARGA ÉVA: XVI. Miskolci Filmfesztivál emlékérme

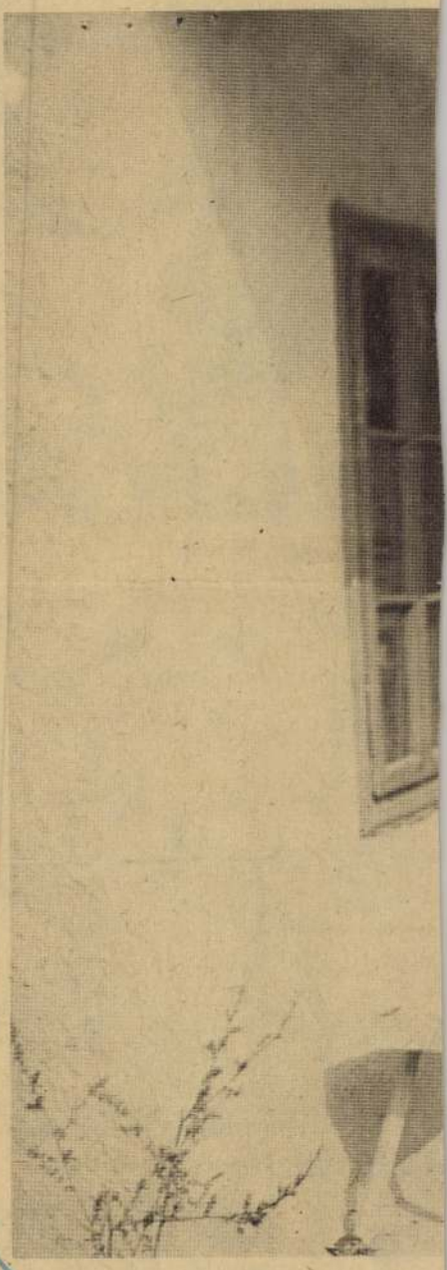

ÉN, TE, Ő – MINDE

Igyál,

Sehogyan sem akart engedelmeskedni a zár a kulcsnak. Nagynehezen beleszuszakolta ugyan, de fordítani már nem bírta. Szentségelni kezdett, de úgy, hogy zengett az egész lépcsőház. Végül beleunt a hiábavaló próbálkozásokba, levette kabátját, leterítette a kerámia borítású lépcsőforduló egy zugába, rátelepedett, s hamarosan mély álomba zuhant. Így találtunk rá hárman, akik gyalog kaptattunk az emeletre.

Először azt hittük, beteg, de túlságosan is komfortosnak tűnt az alkalmi ágyazás és a szöglet illata is riasztóan másra utalt.

— Ittunk egy kicsit — dadogta félálomban, amikor talpra segítettük —, ittunk — vonta meg a történtek summáját torz vigyorral a tizenhetedik évében járó fiatalember.

és
m

De nem vészesen: a szövetkezet igen stabilan „hozza" az évi ötmillió forint körüli nyereséget, ami csepet sem számít rossz eredménynek a 38-39 millió forintos árbevételhez képest. Vagyis megtermelik az új szövödére valót.

— Szállítunk a hazai és a külföldi piacokra is. A szocialista országok, a Szovjetunió régi exportpartnerünk, női és lánykaruhákat, hálóingeket vesz tőlünk. Az idén sikerült egy osztrák céggel is üzletet kötnünk, több mint ötezer darab női blúzt rendeltek.

A tőkés export új terheket rakott a szabászok vállára: széles, nyúlós anyagokkal dolgoznak a nagy asztalokon, a szűk teremben, itt lehajolni valamiért, művészet.

ÚJ IGÉNYEK

De művészet az is, amit Oláh Sándorné csinál, a tűrelem művészete a vékony, sötétkék szövetcsíkokat vasalni.

— Az osztrák blúzokra készül ezekből a két centiméteres szegélyekből a nyakfodor, de csak most kezdtük el a munkát, még nem unalmas. Varrni viszont — úgy látjuk — nehéz lesz.

Ezt a varrodában dolgozók is sejtik már, de ahogy Apponyi Béláné mondja, megbirkóznak vele.

— Megtanultuk és szeretjük is ezt a szakmát, sokan régóta csináljuk. Nem lehet nagy gond a blúzokkal sem.

Az osztrák piac talán új követelmények elé állítja az üzemet. De ez olyan teher, amit szívesen vállalnak. Hiszen dollárért eladni egyre nehezebb, ugyanakkor sok minden ösztönzi erre a gazdálkodókat. Az exportnak és a termelés könnyítésének teremtenek jobb feltételeket a beruházással is, jobban elférnek majd, ha a szövöde épületei felszabadulnak és a szövőnők a készülő telepre költöznek.

„Megtanultuk és megszerettük ezt a szakmát"

— Abban nemigen reménykedhetünk — mondja Asztalos Józsefné —, aki már 12 esztendeje szövi a vásznat a szövetkezetben —, hogy kisebb lesz a zaj, de az új helyen biztos nem ilyen melegben dolgozunk majd.

No, de ha egy kissé zsúfoltan is vannak most, munkában szerencsére nincs hiány.

AZ ÖRÖK GOND

Ez pedig nem is olyan természetes manapság.

— Az örök gond — mondja Racskó Anna — az alapanyag. Hihetetlenül nehéz elérni, hogy minden együtt legyen a termeléshez. Időben megszerezni a megfelelő mennyiségű és minőségű fonalat...! Nem könnyű, és ha sikerül, hát a festék hiányzik, vagy a csipke, vagy valamelyik másik kellékanyag. Pedig hatékonyan dolgozni csak úgy lehet, ha mindez rendelkezésre áll.

Persze, végül is sikerül mindent megszerezni, de rengeteg utánajárással, ami természetesen növeli a költségeket. És az átfutási időt. Mert, ha nem tudják időben beszerezni a szükséges dolgokat, a készülő terméket félre kell tenni, tárolni valahol, miközben a pénz benne fekszik, és másikhoz fogni, amihez van anyag.

A gyakori átállás kiesést jelent. Rontja a gazdálkodás hatékonyságát, arra pedig semmi szükség nincs. Nagy előrelépés lenne hát, ha megoldanák az említett gondokat, ez azonban nem a tótkomlósi szövetkezeten múlik.

Szatmári Ilona

Szűkösen férnek a csomagolóban Fotó: Fazekas László

lődött. A történelmi megkésettség miatt az önálló nemzeti kultúra megteremtése megelőzte a politikai függetlenség kivívását, ugyanakkor a nemzeti állam önállósága is jóval megelőzte az önálló nemzetgazdaság kiépítését. Minden fordítva játszódott le, mint Nyugat-Európában, nem alulról felfelé, hanem fölülről lefelé. Az állam kezdettől fogva aktív szerepet játszott az

viszontláthatjuk a világban. Az is közös vonás, hogy valamennyi fejlődő ország felidézi történelmi múltját, a „múlt szellemeit", a jelen szolgálatában, a modernizálásra való mozgósításban. Nemcsak a magyar reformkort jellemezte ez, hanem még inkább ez jellemzi a mai fejlődő országokat. Érthetetlen, hogy miért szemléljük értetlenül ennek a

lyezve kell élnünk, dolgoznunk, gondolkoznunk.

A második világháborút követően is földrajzi helyzetünkből adódóan külkereskedelmünk nagy részét az európai országokkal bonyolítottuk. Azonban már a hatvanas évektől kezdve elkerülhetetlen volt a fokozott nyitás a fejlődő országok felé is, s ennek eredményeként a külkereskedel-

Varga Éva

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG

1983 AUG 2 7

1021

A kút meg az alkotója

Varga Éva szobrászművész műtermében

Békéscsaba új köztéri műalkotása az a kút, illetve a rajta levő szobor, amelyet Varga Éva Miskolcon élő szobrászművész készített. A fiatal szobrászművész a főiskolán Szabó Iván tanítványa volt, majd diplomájának elnyerése után férjével, Szanyi Péter szobrászművésszel települt Miskolcra, s azóta is ott munkálkodik a Derkovits Gyula utcai művésztelepen. Férje egyébként miskolci, így családilag is kötődik ehhez a városhoz. Hét éve él Miskolcon, és az új megyei pártbizottsági székház bejáratánál levő hatalmas reliefet is ő készítette, csakúgy, mint a Borsodszirákon, a Bartók-ősök falujában felállított Bartók-emlékművet. Jelenleg az egyik miskolci lakótelepre készít egy kútfigurát, valamint az MTA Miskolci Akadémiai Bizottságának készülő székházába egy körplasztikát.

Műtermében beszélgetünk munkásságáról, s arról, hogyan került kapcsolatba Békéscsabával?

— A békéscsabai megbízást négy évvel ezelőtt nyertem el egy meghívásos pályázaton. Nemcsak a szobrot, magát a kutat is én terveztem, a környezetet, a teret pedig Szoboszlai István építész. A kutat a Képzőművészeti Alap Kivitelező Vállalata készítette el. Kicsit sokáig készült, mert jóllehet már közel három éve leadtam az elfogadott szobor kisplasztikáját és a kút makettjét, a kivitelező vállalat nem végezte el az öntést. Kénytelen voltam elhozni a vállalattól, s végül is egy magánkisiparos öntőmester öntötte ki. Ezért ilyen hosszú az idő a megbízás teljesítése és a szobor, illetve kút felállítása, átadása között.

— A kút tetején lépni készülő, közel embernagyságú figurát igen sokan megnézték Békéscsabán, igyekeznek valamilyen gondolatot, közlendőt kiolvasni belőle. Miért éppen ezt a megoldást választotta?

— Tudomásom szerint Békéscsabán több ártézi kút is volt, s ezek között volt egy angyalos kút is. Annak az öntöttvas figuráját ismertem. Ennek a régi angyalos kútnak az emlékére, vagy pótlására kívántam megalkotni a kút szobrát, s egy olyan leányalakot mintáztam, amelynek a hátán a hosszan lengő stóla rövidebb vége a szárnyak helyét szociálja. Tehát nem angyal, bár az, hogy egyik lábával a semmibe lép, valami angyali lebegést is kíván érzékeltetni, de szárnyat idézhet a hátának a kiképzése. A kezében levő pálca sokféleképpen értelmezhető. A kút egyébként a postához közel áll, még arra is gondoltam, hogy esetleg a figura sarkára tervezek szárnyat, s így Hermest is idézhetné, azaz kapcsolatban lenne a kereskedelemmel, a postával és a már említett régi békéscsabai kút emlékével. Szeretném hinni, hogy a békéscsabaiak megszeretik majd, s megbarátkoznak a szobrommal, illetve az egész kúttal.

— Úgy tudom, a közelmúltban külföldön járt.

— Igen, férjemmel és két gyerekemmel töltöttünk néhány hetet Bulgáriában, ahonnan nagyon sok szép és értékes élménnyel tértünk haza, de elsősorban pihentünk. Kellett a pihenés, mert a megelőző időben mindketten nagyon erősen, nagyon sokat hajtottunk.

Varga Éva új köztéri alkotását, mint minden új szobrot, egyéb létesítményt a köztéren, érdeklődéssel, szeretettel, kisebb mértékben idegenkedéssel fogadják. A szobor azonban közérthető. S minden bizonnyal egészen rövid idő alatt annyira Békéscsaba szerves részévé lesz, hogy mindenki megszereti és elfogadja.

Benedek Miklós
Fotó: Gál Edit

Magyar Ifjúság

13. OLDAL

Például így!

„Kedves Olvasónk! Sajnáljuk, hogy az utóbbi időben nem látogathatta könyvtárunkat. Reméljük, hogy ebben nem valami betegség vagy kellemetlenség gátolta. Könyvtárunk változatlan barátsággal és készséggel áll rendelkezésére. Szeretnénk, ha munkájában, művelődésében, kulturált szórakozásában és aktív pihenésében könyvállományunkkal segítségére lehetnénk. Látogatását várva tisztelettel:...”

Igaz, az aláírás hiányzik a nyomtatott szöveg után a Bakallár József Ex librisével díszített levelezőlapról, a néhány sor mégis a személyes üzenet meghittségét kelti a címzettben. A címzettben, aki néhány évvel ezelőtt egy gyors munkával kapcsolatban egy kis VIII. kerületi Szabó Ervin könyvtárfiókba botlott be, ott segítséget kapott, és útjai, könyvolvasási szokásai másfelé vezérelvén meg is feledkezett egyszeri látogatásáról, és akit lám, mint elveszített, de a könyvnek visszaszerezhető jó barátot tartanak nyilván.

A címzett csipetnyi meghatódottságot érez, és közben arra gondol: mennyit is beszélünk arról, hogyan kell a közművelődés dolgozóinak tevékenykedniük munkájuk eredményesebbé tételéért. És válaszol is a kérdésre.

Például így!

K. L. M.

Egy forint

Bevallom, kezdem sajnálni ezt a lapos, kerek, alumínium pénzdarabot. Egyre mostohább sorsot szánunk neki. A minap barátommal sétáltunk a Körúton, amikor hirtelen megcsillant előttünk az aszfalton. Már lehajoltam volna [illegible] amikor ő visszafo[illegible] — mondta —, cs[illegible]tos...” És tovább[illegible]

Csak egy forin[illegible] ha valamiből töb[illegible] sebbnek tűnik, s[illegible] közel felnőtt fej[illegible] nviunknak elegen[illegible] lőle. S ami néhá[illegible] *kincs volt* a sze[illegible] egy fagylalt, öt frutti, egy villamosjegy vagy a tantusz, hogy megbeszéljük a soros randit — ma csak egy forintot ér.

Szó nélkül elmentem volna mindezek mellett, ha nem történik meg velem az alábbi eset.

A Róbert Károly körút és a Reitter Ferenc utca kereszteződésében van a BP benzinkútja. Üzemanyagot vettem, s hogy, hogy nem, későn szóltam a kútkezelőnek; elegendő lesz, nincs nálam több pénz. Százegyvenkilenc forintnál állt meg a számláló, s bizony éppen-éppen, hogy össze tudtam szedni zsebeim tartalékából 150 forintot. Odaadtam. A kezelő rám nézett, fogai közül sercintett egyet, benyúlt a zsebébe, hüvelykujja körmére illesztett egy darab egyforintost, és méla undorral felém pöccintette. Elfordult és otthagyott.

Tudom, a kutasok kevés fizetéséből nem lehet megélni, de ha naponta csak 300 darab egyforintost hagynak ott az autósok, már tisztességes havi summává kerekedik az összeg. S ha valaki a kicsit becsüli...

Ígérem, annál a bizonyos kútnál többet egyetlen fillért sem hagyok, mert nem érdemlik.

(somfai)

*

A tankolásnak van egy megszokott rítusa. A kocsi beáll, a vezető kiszáll, kinyitja a sapkazárat, a kutas megkérdi: „Tele?” A páciens bólint, vagy mondja, hogy mennyit. A többi már a kút dolga, meg a benziné.

A végén következik egy viszonylag kényes művelet. Egy gyors fejszámolás, hogy a fizetendő összeg arányában mennyi vándoroljon még át a kútkezelő tulajdonába. Ezt mondják úgy, hogy „Húszból kérek”, vagy „Plusz öt”, esetleg nem mondanak semmit, csak a visszaadás egy megfelelő pillanatában befejezettnek tekintik az ügyletet. A kutas ilyenkor azt mondja: „Köszönöm.” (Bizony, meg is köszöni!) Majd a kedélyállapotától függően (csak attól?) olykor még azt is: „További jó utat!”

Nos, ennyi.

Általában. Mert a szántódi Shell-kútnál a hagyományos párbeszéd váratlanul módosul. A visszaadás közben. Amikor egy huncut kis forint kiesik a kutas kezéből. A vendég mozdul, hajol utána.

És ekkor...

És ekkor a kutas udvariasan azt mondja: „Ó, tessék csak hagyni. Ennyi pénzért nem érdemes lehajolni.”

De a mozdulat már elindult. [illegible]t be kell fejezni. [illegible]négiscsak felveszi [illegible]lja a kutas kezé[illegible]veszi: lám, elfo[illegible]e a borravalón

(—is)

Csak pontosan, szépen...

A Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézet ismét (ki tudja, hányadszor?!) felhívta a kereskedelmi szerveket, hogy a külföldről behozott termékek csak akkor hozhatók forgalomba, ha azokhoz az áru rendeltetéséről, minőségéről, lényeges tulajdonságairól, használatáról vagy kezelési módjáról a vásárlók magyar nyelvű tájékoztatást kapnak.

Mi pedig ismét (ki tudja, hányadszor?!) felhívjuk a figyelmet ezeknek a tájékoztatóknak használhatatlanságára. Íme, egy újabb remekmű (Betűhű másolat):

„A készülék összeállításakor a beállító kart közbenső állásba kell állítani, majd a lemeztányért tengelyére helyezve óvatosan meg kell forgatni, amíg csak be nem munkahelyzetébe. A készülék fedelem mindkét güggesztőt ugyanazom helyzetébe kell állítani, majd középre kell tolni a doboz hátsó részén levő nyílásba. Ezzel a készülék össze van állítva és készen áll az üzemelésre.”

Csak így, lazán, könnyedén; fog az menni!

És ez nem egy atomreaktor szuahéli nyelvű tájékoztatója, egyszerű csehszlovák lemezjátszóm „munkahelyzetéről” van szó!

Figyelem! Kedves KERMI!

A magyar nyelvű (?) kezelési útmutatók terén a helyzet változatlanul güggesztő!

(—ves)

Ejnye, fiúk!

Edzett ifjúságért sportnap a IX. kerületben.

Ejnye, fiúk! Cigi nélkül nem megy?...

Mohóság

A minap betértem vásárolni valami harapnivalót a Lenin körút, Rákóczi út sarkán álló csemegeáruházba. A pénztárnál meglepetés ért. A kasszás mellett faládák sorakoztak, behajtogatott szájú papírzacskókkal. Formaköpenyes eladólányok osztogatták a csomagokat az éppen fizetőknek, „ezt ajándékba adjuk önnek” kísérőszöveggel, kedvesen mosolyogva.

Elcsodálkoztam, amikor kosaramba tették a vagy kilónyi almát. Bizalmatlanul figyeltem a csattogó pénztárgépet: nem ütik-e be a jonatán árát. Nem tették.

Kíváncsiságom nem hagyott nyugton: megkérdeztem az egyik elárusítót: „Huszonöt éves a KÖZÉRT, a »Huszonöt év a vásárlók szolgálatában« akció keretében reklám céljából adjuk” — világosított fel.

A pénztáron túli csomagolóasztalok között elnéztem az ajándéktól meglepődő, majd örömöt sugárzó arcokat.

Egyszer csak felfigyeltem egy, a csomagjait rakosgató öregúrra. Annyi ajándékzacskó volt már nála, hogy nem fért szatyraiba. Két kisgyermek segített beléjük erőltetni a gyümölcsöt. „Szaladjatok, hozzatok még!” — biztatta, gondolom unokáit. Több se kellett a porontyoknak, újra kosarat ragadtak, s eltűntek az áruárkádok között. Fél perc múlva — ó, milyen ravaszok már a koruk ellenére! — egymástól jó messze, nehogy a pénztárosoknak feltűnjön, blokkoltatták a doboz gyufát. Ketten együtt nyolcvan filléren nyertek vagy tizenöt forintot.

Elgondolkodtam: vajon ma ez az első bevásárlóútjuk? Kétlem! Hanyadszor fordulnak a degesz cekkerekkel? Mit csinálnak az ingyen almával? Szétosztogatják a házban? Rokonaiknak adják? Árvaháznak viszik? Esetleg hűtőpultjuk van odahaza és télire tárolják? Befőttnek teszik el, vagy bort erjeszt belőle az öreg? Netán kiviszik a piacra és ár alatt adnak túl zsákmányukon?

Aztán még néhány más embert is láttam két-három szatyorral...

Mi lenne, ha banánt, narancsot, esetleg más, nemesebb árut potyázhatnának? Tán még verekedés is kitörne! Mi történne, ha minden ingyen volna? De jó, hogy még messze a kommunisztikus elosztás... És a harácsolók, a mohók, — mi már nem élünk akkor.

Csak mások.

S ők biztosan másak lesznek.

Sámathy Tamás

1021

Szobrászok vidéken

Látogatás Varga Éva és Szanyi Péter műtermében

A dróthálóban emberek: bezárva és mégis kitörésre készen. A komputerizálódó világ és a megalkotók viszonya fogalmazódik meg ebben a labirintusban. Vágyak és tettek, megadás és küzdelem. Simonyi óbester galambfelhőben száll, a jóságos igét kereső Nyilas Misit idézi. Az araszny Akt hivalkodóan tekint a megpihenő Nagyanyóra: a révedezés nyugalmát elhessenti a dacos hetykeség.

Érzelmek és plasztikában megfogalmazódó gondolatok vesznek körül. A ház asszonya teát készít; hagyja, hogy férje időmarsallként végigkalauzoljon miskolci éveiken. Hallgatom hát a krónikát, pedig az emlékkönyvnek még alig vannak lapjai, de annál több a benne feljegyzett esemény. Vagy inkább találkozás? Hiszen a szobrászt éppen úgy „felpörgeti" a kézfogás, mint a nagy hasú ember látványa. Mindkettő villanás csupán, de az egyszeri kép rögződik, s képes éveken át kísérteni. S ugyanígy megmarad a befogadó baráti szó: három esztendeje *Feledy Gyula* és *Lenkey Zoltán* köszönt be a nyitott ajtón:

— Miben segíthetünk?

Akkor ez több volt a gesztusnál. A művészkollégák érdeklődését jelentette — a „gyerekek" iránt. Ma mosolyogva emlegetik a nevük helyett használt főnevet. De hát ők voltak a legfiatalabbak a telepen: *Szanyi Péter* másfél esztendeje végzett a főiskolán, *Varga Éva* diplomáján még alig száradt meg a pecsét. A fővárosból kerültek a „grafikus"-városba. Tehetségüket, elhivatottságukat hozták, más aligha lehetett a tarsolyukban. Igaz, Péter háta mögött már két megnyert pályázat volt ekkor, de ki gondolt erre a letelepedés hónapjaiban. A pénzt elvitte a műterem felszerszámozása, az eseményt meg *Gergő* születése jelentette.

A hétköznapok aztán kevésbé voltak derűsek. Szobrászok lévén mindketten, amolyan „kihelyezett tagozatnak" érezték magukat vidéken. Nem a megélhetés, hanem a szakma gyakorlása jelentett gondot. Mert nem elég megmintázni egy szobrot, azt bronzban is viszont kell látni. S a kohászvárosban azóta sincs gyakorló bronzöntő, a kiszolgáló ipart csak Budapesten lehet elérni. Utazni kell hát, hetente kétszer-háromszor, hogy érezzék a kapcsokat, megvalósítsák mindazt, amire viszont már Miskolc teremtett lehetőséget.

A kezdeti bezárkózást egyes művek jelezték. Varga Éva Cirkuszkapuja volt az első lépés, ez az irodalomban, filmben, képzőművészetben egyaránt népszerű és kihegyezett téma. A clownvilág ábrázolása mindig hálás feladat, csupán az a kérdés, hogy a megidéző túllép-e az elesettségen, egyszerre tudja-e belülről és kívülről szemlélni az emberi kapcsolatok szélsőséges tárházát. Ez a nyolc bronzrelief Varga Éva beköszönése. Talán azt adja hírül: szobrászként jöttem, s azzá is válok ebben a városban. Önmagát is beleértve laponként azonosult az artisták világával. Megmintázta a porond mágikus szippantását, a kutyás bohócot, az egykerekű biciklin egyensúlyozó trombitást, Chagall hegedűsét és Picasso gömbön táncoló kislányát, a kritikus nézőt, a mindig lesben álló művészkollégát.

Nosztalgikus, lírai kapcsolatok vonulnak el előttünk, a társas élet, a körmozgás. Mindaz, ami csírájában megvolt és méreteiben mégis hiányzott a letelepedés első évében. Szomorú körkép, a magárautaltság önarcképe, s éppen ezért miért is lenne vidám. Aztán életet nemesítő játék következett. Nyilas Misivel azonosult, Simonyi óbesterrel támogatta meg magát. A dombormű itt már markánsabb fogalmazást igényelt. A bizakodó reménykedés felkeltette a város figyelmét. Az örömszimbólum madárrajának szárnyalása már egyértelműen bukkan fel: a középület bejáratához készült murális terv ünnepi jelképpé válik a csillagot magasba tartó férfialakkal.

S ez már a kapcsolatok változását jelenti. A belerázódást a környezetbe, a jó közérzet megteremtődését. Nem hangulati váltást, annál többet: az otthon kialakulását. A kölcsönösségen alapuló egyensúlyt: a város is és ők is igényt tartanak egymásra.

Megbízások, ösztöndíjak és nívójutalmak jelzik az idő múlását. Éva elkészíti a vasgyári kórház és a XVI. Miskolci Filmfesztivál emlékérmét. Péter műhelyéből az egyetemi jubileumi plakett és a kórusfesztivál érme kerül ki. Ezt megelőzi a tanácsi ösztöndíj, majd 1976-ban a megyei KISZ-bizottság nívódíja. Az idén Éva a jutalmazott — a tavalyi téli tárlat nagydíját követően. A művek persze önmagukért beszélnek.

A bevezetőben említett térplasztika — A nagy konstrukció — huszados vázlata megvalósításra vár. Egyik számítógép-központ elé szánja Péter. Reménykedik, egyszer megvalósul. Ahogy megkezdődött az évekkel ezelőtt megnyert két pályázat kivitelezése is. Az Űrhajós-emlékművet Zalaegerszegen, a faplasztikát a debreceni zeneművészeti főiskola aulájában helyezik el. Pályakezdőtől szokatlanul nagy vállalkozás egyszerre a kettő. A zene ritmusát, a hangok világát szimbolizáló alkotás már nemcsak ígéretes mű, hanem olyan tett, amelyre fel kell figyelni. Arányrendjét a színhely határozza meg, a muzsika törvényei. Hullámvonalai rendszert alkotnak; a zenében rejtőző érzelmek sajátos kiteljesedését sejtetik meg. S hogy mégsem csak zene, hanem már képzőművészet, arról a megformálás értékei győznek meg. Gondos, kiérlelt munka. A társművészetek elválaszthatatlansága szól belőle: a fába faragott összhangzás és a hangokból gyöngyöző látvány.

Ez is csak egy állomás. Mert egyik művet úgy követi a másik, ahogy az egymáshoz kapcsolódó láncszemek gyarapodnak. Egységgé pedig utólag áll össze az egész. Mint ahogy ők is egymást építik. Bár Péter nem tudna olyan figurát, érmet mintázni, mint Éva. S ez fordítva is igaz. De hasonlóan vélekednek. Éppenséggel így természetes, ha már egymást választották.

Alkati különbözőségük mellett csak munkamódszerük más. Éva zárkózottabb, nem szívesen beszél készülő alkotásairól. Úgy érzi, ha már kimondta, kevésbé érdekes számára a mintázás. Péter ennek ellentéte. Másokkal is megtárgyalja az elképzeléseit. A lényegen azonban egyik nézőpont sem változtat. Pályájuk kezdetén mindketten művekkel bizonyították összetartozásukat a szakmával. S ha a vidéki szobrászéletnek léteznek is buktatói, az ő munkásságuk már most azt példázza, hogy a fővárostól száznyolcvan kilométerre is el lehet érni mindazt, amit régebben a fiatalok mindenekelőtt Budapesttől vártak. És ez nemcsak kiegyensúlyozott életet, megfelelő anyagiakat, hanem valós mércével mért művészi teljesítményt jelent. Erről pedig mindenki saját maga gondoskodik. Mint Miskolcon Varga Éva és Szanyi Péter: kellő hittel, akarattal és tehetséggel.

*

Varga Éva 1949-ben született Hajdúböszörményben. 1969-től 1974-ig a Magyar Képzőművészeti Főiskola hallgatója, ahol *Szabó Iván* volt a mestere. Rendszeresen részt vesz a vidéki területi, valamint a Fiatal Képzőművészek Stúdiója által rendezett kiállításokon. Első önálló tárlatát Miskolcon, a Mini Galériában tartotta, 1976-ban.

Molnár Zsolt

Fotó: Batha László

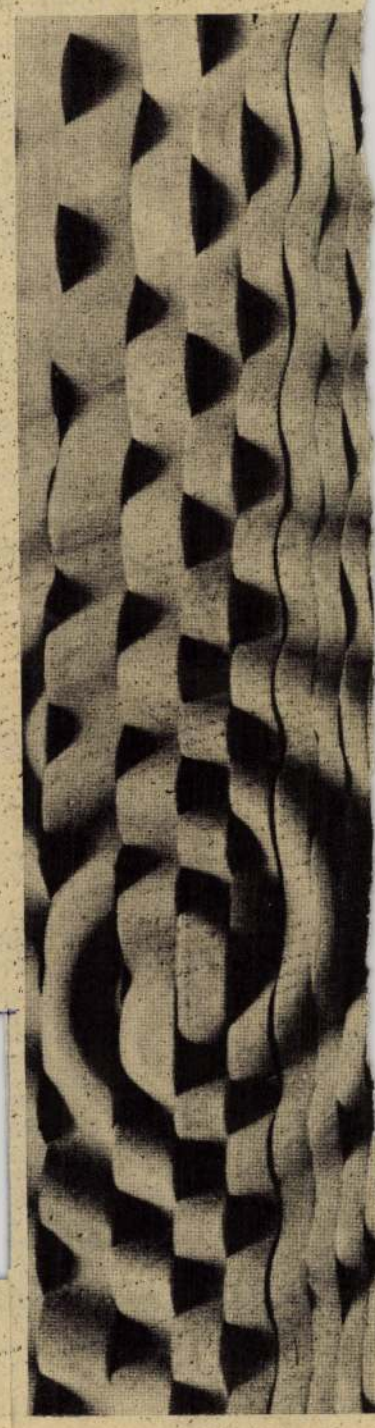

Varga Éva

Varga Éva szobrász és Molnár István grafikus kiállítása december 6-ig tekinthető meg a Váci utcai Dürer Teremben. Mindketten aprólékos igényességgel dolgozó alkotók, kiállításuk itt, a szolid értékek iránt érdeklődő műgyűjtők galériájában helyénvaló. Egyik-másik munkájuk szakmai bravúr — ám mesterségbeli melléfogások is elő-előfordulnak még műveikben. Varga Éva anyaga a bronz. Most bemutatott érmei és kisplasztikái közül azok az igazán izgalmasak, amelyekben természeti formákhoz közelít (Jelek, Kiskert). Ilyenkor érvényesül fanyar humora, játékkedve. Figurális művei erőltetettebbek, a felület kifejezőkészsége kevésbé erőteljes. Molnár István részletező rézkarcokkal szerepel. Hangvétele Balla Margitéval rokon. Iróniája néha poénkodásra vált, máskor azonban „ül", mint preparált lepkéket préselt falevelekkel helyettesítő gyűjteményében. Rovaremberei, faarcai többrétegű olvasatot remélnek —, de intellektuális kimunkálást kívánnának még a művésztől.

(bád)

Magyar Nemzet

1986. XII. 4.

vényt, s beküldtem, így teljesen meglepődtek, amikor jött az értesítés, hogy megnyertem a számítógépet. Éppen a fodrásznál voltam, s lélekszakadva rohant a lányom, hogy közölje az örömhírt – elevenítette fel a történetet a monoki *Bém Jánosné*, a szövetkezet könyvelője a NET Rendszerház Kft.-nél a miskolci Kis-Hunyad utcán tegnap délután rendezett ajándékátadáskor.

Szabó János ügyvezető igazgatótól megtudtuk, hogy a kisorsolt modern, multimédiás Packard Bell számítógépet felszerelték CD ROM-mal, hangkártyával, aktív hangszórókkal, valamint a használatot megkönnyítendő jogtiszta szoftvereket is adtak a géphez. Felrakták a Windows '95-öt, az Accent Express-t, amely többnyelvű szövegszerkesztő ugyanúgy, mint

Bémék lánya angol tagozatos diák. Ez a család első számítógépe, s a játékokon kívül szeretnék más, hasznosabb dolgokra is felhasználni. – A gyerekek már tanulják a számítástechnikát, mi még nem értünk hozzá, de majd pótoljuk – mondta Bém Jánosné. Ezek a

[illegible] évei óta egy miskolci cég, a Szinva Net Kft. jóvoltából Magyarországon is sikert aratnak. Az anyacég által létrehozott forgalmazó, a Net Rendszerház Kft. változatlanul ellátja a régiót a PB-számítógépekkel, most már a legkorszerűbb multimédiákat forgalmazva.

Folyt. köv...

Antennák a Csereháton

Az elmúlt évben a frekvenciaszabályozással kapcsolatban a tokaji MTV 1-es adást a fehérgyarmati és az aggteleki adók vették át,

ám a Cserehát és Hernádvölgyének változatos domborzati viszonyai miatt sok kistelepülésen gondot okozott a kis jelerősség. Ennek kiküszöbölésére a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztériumtól kapott 80 millió forintos vissza nem térítendő alapítványi kölcsönt kiegészítve 12 településen telepített kis átjátszóállomásokat az Antenna Hungária Magyar Műsorszóró és Rádióhírközlési Részvénytársaság.

A napokban folyamatosan üzemelték be az átjátszókat, s a tegnapi ünnepélyes átadást követően va-

ajándéka" a nyugdíjasoknak

i ünnepe a Vasasban

A KERESZTYÉN KULTÚRA GYÜMÖLCSE

Magunk is ajándékká váljunk

– Nagy öröm számomra hirdetni az evangéliumot, a karácsony üzenetét az embertársaimnak– mondta lapunknak dr. Mészáros István, a Tiszáninneni Református Egyházkerület püspöke.

„Csendes éj, szentséges éj...", „Mennyből az angyal...", „ Dicsőség mennyben az angyalnak" hangzik sorba ma este szinte minden családban az ének, ha másként nem, hát CD-, vagy hanglemezről. Dr. Mészáros István, a Tiszáninneni Református Egyházkerület november végén, az egyházközségek presbitériumai által demokratikus módon hat esztendőre újraválasztott püspöke így vall a szekularizált világ karácsonyáról:

– A keresztyén kultúra gyümölcse a karácsony. Ma viszont olyanok is ünneplik, akiknek e kultúrával már nincs semmiféle kapcsolatuk. Azt tapasztaljuk, hogy ha elsikkad a karácsony lényege, ha nem térünk vissza az eredetéhez, akkor kiüresedik az ünneplésünk. Sok embertársunk már az előkészületekbe belefárad, és kevés a szívében az öröm. Pedig az öröm a karácsony lényegéhez tartozik. Az angyal így szól a Bibliában a világtörténelmi jelentőségű eseményről: „Nagy örömet hirdetek néktek, mely az egész népnek öröme lészen, született ma a Megtartó..." Ha hagyjuk magunkat megajándékozni az Isten által ezzel az élménnyel, akkor következményként a békességet is megkapjuk.

– Mi is adunk az ünnepek alkalmával egymásnak, szeretteinknek ajándékokat...

– Ha elfogadjuk az Isten karácsonyi ajándékát, akkor mi már, mint megajándékozottak szerzünk örömet egymásnak. Tehát a mi ajándékozásunk ebben az esetben elsősorban válasz Isten adományára. A karácsony ünneplésének mai problémái összefüggnek e szimmetria hiányával. Sokszor az ajándékaink mögött bizony nem a szeretet, hanem az elvárások húzódnak meg. Eredménye pedig a fáradtság és a kiköltekezés. Akkor lehet szív szerinti az ajándék, ha azoknak nem az anyagi értéke az elsődleges számunkra. Ha saját magunkat is átadjuk, és szeretetben ajándékká válunk embertársainknak.

– Sokan manapság a karácsonyt nem Jézus Krisztus születésnapjaként, hanem általános globális szeretet ünnepeként tartják.

– Az Isten szeretete globális, az egész emberiségre kiterjed. Éppen maga az ember szűkíti le azzal, hogy nem fogadja el, kirekeszti magát az adományból. Az Isten nélküli világban a szeretet, a békesség, az egymás megértése csupán kívánság marad, és nem válik ható, jobbító erővé. Különös, hogy az emberek szeretetigénye hihetetlenül nagy manapság, a szeretet adásának képessége pedig csekély. E kettő közötti feszültség adja a megváltás szükségességét.

je

A Gyermekegészségügy

NY

Borsod-Abaúj-Zem

Tisztelt szülők!

Gyermekeik érdekében szólunk Önökhöz. Az Országos Egészségbiztosítási Pénztár másodfokú döntésében 115 ágyat vett el a megye gyermekeitől. Ennyivel csökkentette a GYEK, a Gyermekegészségügyi Központ ágyainak számát. A váratlan döntés átgondolatlan és minden szakmai alapot nélkülöz, s veszélyezteti beteg gyermekeink ellátását.

Tisztelt Szülők!

Nem az állásunkat féltjük, hiszen az ágyszámleépítéssel sem lesz fölösleges orvos a GYEK-ben,

Ifj. Komjáti Miklós koszorút helyez elaz emléktáblánál.

Bajcsy-Zsilinszky Endrére emlékeztek

Nagy utat tett meg *Bajcsy-Zsilinszky Endre* amíg eljutott a polgári demokráciáig, s a második világháború alatt a nemzeti ellenállás egyik vezéralakjává vált. Mint a korszak oly sok államférfijáé, Bajcsy-Zsilinszky pályája is tragikus véget ért, letartóztatták, majd 1944 decemberében, nem sokkal karácsony előtt Sopronkőhidán kivégezték a nyilasok. A mártírhalált halt politikus miskolci emléktáblájánál *ifj. Komjáti Miklós*, a Kisgazdák Magyarországi Szövetsége megyei szervezetének elnöke helyezte el a kegyelet koszorúját. Rövid beszédében felidézte Bajcsy-Zsilinszky életútját, méltatta hazafiúi tevékenységét.

Közgyűlés '97

Napirenden a napirend

A legutóbbi miskolci képviselő-testületi ülésen elfogadták a közgyűlés soron következő hat hónapjának munkatervét. Januárban tárgyalják a város közoktatási intézményhálózatának 1997-re ütemezett feladatait. (Mint ismeretes, az intézményrendszer átalakításának több évre szóló programját már elfogadta a közgyűlés: évről évre meg kell azonban határozni a konkrét feladatokat.)

Februárban kerül sor a város középtávú fejlesztési stratégiájának meghatározására: ez lesz az első forduló, az időpontot befolyásolhatja a társadalmi vita lezárása. A [illegible] februári

sítják a helyi állattartásról szóló rendeletet, megváltoztatják Miskolc belterületi határait, és tájékoztató hangzik el az ezeréves államiságunk megünneplésével kapcsolatos helyi intézkedésekről.

ASSISI SZENT FERENC ÓTA

Betlehemezés: a közösség karácsonya

XXVIII. ÉVFOLYAM, 300. SZÁM ● 1996. DECEMBER 24., KEDD
ÁRA: 31 Ft

VARGA ÉVA

DÉLI HÍRLAP (MISKOLC) 1996 dec. 24.

KŐBE ZÁRT TÖRTÉNELEM

Varga Éva szobrászművész millecentenáriumi „emlékjelét" leplezték le hétfőn délben Miskolcon, a Pártia üzletház melleti köztéren. A szobrászművész házaspár – Varga Éva és Szanyi Péter – további megbízást kapott a várostól: a Hősök terére készítenek figurális kompozíciót.

(CIKK A 3. OLDALON)

● A hét végén leesett a gyerekek által oly várva várt hó. De ami öröm a kicsiknek, az bosszúság a felnőtteknek, ugyanis tegnap szinte megbénult a közlekedés az utakon. Mis-

„MINDVÉGIG ERRŐL ÁLMODTAM"

Kőben a magyar kultúra virága

Varga Éva millecentenáriumi emlékművének avatása

A karácsonyi hóesés szinte megduplázta a szoboravató ünnepség bensőséges hangulatát hétfőn délben, amikor a miskolci Pátria Üzletház melletti sétáló köztéren leleplezték Varga Éva szobrászművész millecentenáriumi alkotását. A Miskolci Bartók Kórus – Sándor Zoltán karmester vezetésével – az ünnep nyitányaként a Himnuszt énekelte el. Kulcsár Imre, a Miskolci Nemzeti Színház művésze Garay János Álmos, a magyarok Mózese című költeményét tolmácsolta az ez alkalomból összegyűlteknek.

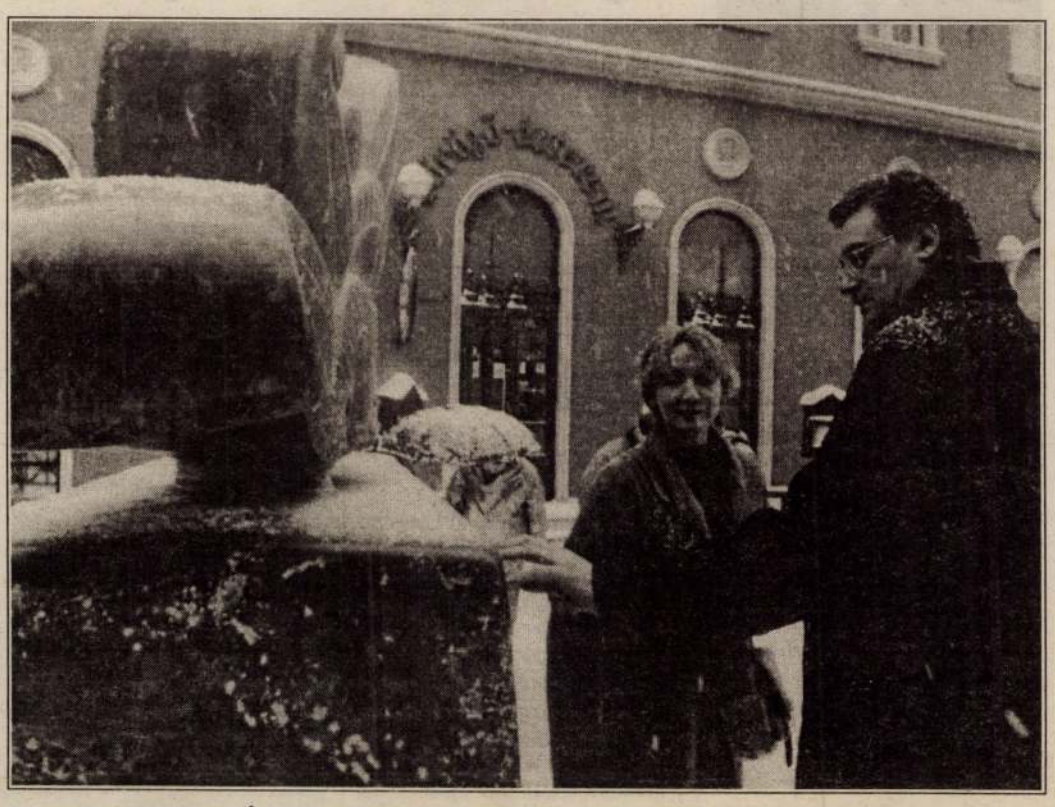

Az emlékjelet, Varga Éva szobrászművész alkotását Kobold Tamás avatta fel.
(Szabán Gabriella felvétele)

Kobold Tamás, Miskolc polgármestere az 1100 éves évfordulóra emlékezve elmondta: Miskolcon maradandó értékek születtek az év során méltó megemlékezések, tudományos előadások és új, vagy felújított épületek formájában. Az emlékmű avatása a millecentenáriumi megemlékezéseknek, ünnepségeknek záró aktusa, egyfajta jel, az emlékezés, a figyelmeztetés jele is. A múltunk fogalmazódik meg *Varga Éva* alkotásában, egyszersmind a jövendő nemzedékeknek szóló továbbfolytatás ígérete.

– A Sajó–Szinva völgyében megállásra készteti majd a város közösségét, hogy megmutatva az itt élők teremtette múltat, jelent azt üzenhesse: az ország eme szegletében is jól érzik magukat az emberek. Ami az 1100 éves ünnep művészi és tudományos, történelmi összegzésén is túl mutat, az az a tény, hogy mi magyarok állunk e történelmi folyamat végén. Köszönöm Varga Évának, hogy kőbe álmodott bennünket ebben a fekete gránit alapon nyugvó, a keresztény egyházat szimbolizáló, s abból kivirágzó zöld mészkőbe vésett honfoglalás kori tarcali tarsolylemez motívumban.

A szobor leleplezését követően Vörösmarty megzenésített versét adta elő a Bartók Kórus. Varga Éva a jóbarátok, a társművészek gratulációit fogadta a szoboravató végén. Lapunknak röviden elmondta a mű születésének történetét.

– Számtalan tervet, rajzot készítettem, s ha most visszanézek ezekre, akkor az első pillanattól kezdve ezt a honfoglalás kori tarsolylemezen talált, továbbfejlesztett motívumot álmodtam meg, s vésték, vésték kőbe. Az 5,5 tonna súlyú, két fekete gránit talapzaton nyugvó zöld színű kőszobor Nagykovácsiban készült, a szoborfaragó műhelyben. Most ez a hóesés megszépíti a város eme szegletének hangulatát. Izgulok is kicsit, hogy az emberek elfogadják-e a munkámat. Azt szeretném, ha „használnák" a szobromat, amelyhez akár hozzá is lehet dőlni.

(Miközben a közeli pizzéria ablaka mögül kontrollálta Varga Éva a magyarok kőjelképpé emelt mementóját, örömmel vette tudomásul, hogy a miskolci városlakók legkisebbjei közül néhányan – a gránittömbök között át-, s visszabújva – már „magukévá tették" a minket továbbéltető művet.)

p.

A következő a hősöké

Varga Évának számos városban van köztéri szobra, kisplasztikái külföldön is megtalálhatók, sőt érmei közül a British Museumba is került egy. A 22 éve alkotó szobrász az utóbbi időben több megbízást is kapott. A mostani millecentenáriumit magától Kobold Tamástól, aki polgármesteri keretéből állta az anyagiakat. A következő mű tervei még nincsenek készen, a megbízatás viszont már a kezében van. Férjével, Szanyi Péter szobrászművésszel közösen alkotják azt a szoborkompozíciót, amely Miskolcon a Hősök terére kerül majd, a városért, a vidékért a történelmi harcok során elesett hősöknek, áldozatoknak állítva emlékművet.

– A városban nincs olyan hely, ahol a hősökről meg lehetne emlékezni. A Miskolcért, a vidékért életüket áldozók emlékét nem őrzi „jel". A feladat nagy. Még csak egy megbeszélésünk volt, amelyen elmondták az elképzelést. A szándék: egy hősi emlékmű. Nem tudom, nem tudjuk még, hogy férjemmel együtt közös művet, vagy külön-külön egyet-egyet készítünk-e, s adjuk át választásra. Ezt nekünk kell eldöntenünk. Reményeink szerint 1997-ben elkészül – fogalmazott Varga Éva.

p.

hemi" posztosok

ilyen formán „betlehemezve" a járókelők között. Hogy azok is a jászolhoz térjenek, akik eddig még sohasem mentek a szeretet, a béke, a türelem, a tisztaság, a reménység, a holnap új embere közelébe. Persze a világnak rossz oldala is van, ezt nem lehet tagadni, ezért a miskolci

lós Imre államtitkár, az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke, valamint dr. *Cserháti József* pécsi megyés püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Kar titkára.

Új nemzetközi autóbuszjárat

A kaposvári 13. számú Volán vállalat és a jugoszláviai Koprivnicai (Kapronca) Csazmatranz Közlekedési Vállalat megállapodása értelmében Nagyatád és Koprivnica között autóbuszjáratot közlekedtetnek. A 13. sz. Volán vállalat heti két alkalommal, hétfőn és szombaton reggel 7.50-kor indítja járatát Koprovnicára, s onnan délután 14.10-kor indul vissza Nagyatádra. A Csazmatranz pedig minden héten szerdán és pénteken reggel 7.15-kor indítja ellenjáratát Koprivnicáról Nagyatádra, s délután 18 órakor viszi vissza utasait.

A kishatár menti nemzetközi autóbuszjárat a berzencei határállomáson át közlekedik.

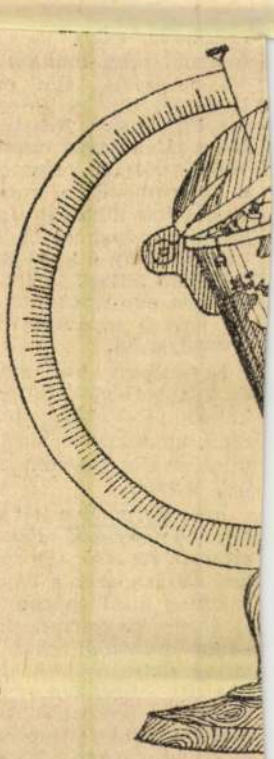

Meghalt Kolossváry Béla

Hosszan tartó, súlyos betegség után 78 éves korában elhunyt dr. *Kolossváry* Béla fizikus, egyetemi tanár — tudatja a Magyarok Világszövetsége. Kolossváry Béla évtizedek óta az Egyesült Államokban élt, s tudományos munkássága mellett jelentékeny szerepet vállalt a magyar nyelv és kultúra ottani ápolásában is. Tagja volt a külföldön működő Magyar Cserkész Szövetség vezetőségének, s az Amerikai Magyar Tanárok Egyesületének. Az anyanyelvi mozgalom egyik alapítójaként nagyban hozzájárult a hazai

— **Magyar—csehszlovák barátsági napot** rendeztek Szegeden. A Hazafias Népfront városi bizottságának székházában Jaroslav Musilek tanácsos, a Csehszlovák Kulturális és Tájékoztató Központ igazgatója megnyitotta a „Lidice vádol" című kiállítást. Délután a Hazafias Népfront városi bizottsága békegyűlést rendezett a Tisza partján levő lidicei emlékműnél. A gyűlésen felszólalt Frantisek Puskás, Csehszlovákia budapesti nagykövetségének első titkára is.

Számok, tények

Az indiai asszonyoknak csak-

Varga Éva

Magyar Nemzet 1985. VI. 5. 7

Képzőművészek Kosztolányiról

Kiállítás a Petőfi Irodalmi Múzeumban

DICSÉRETESEN dolgozik azon a Petőfi Irodalmi Múzeum, hogy alkalmanként — egy-egy évfordulón — összekapcsolja a képzőművészetet az irodalommal. (Szerencsére, mind a minisztérium, mind a szövetség partnere ebben.) Legutóbb a Radnóti Miklós emlékére kiírt pályázat sikeréről szólhattunk, most pedig Kosztolányi Dezső századik születésnapját köszönti egy tárlat. Ezúttal grafikusokhoz és éremművészekhez szólt a meghívás, és a java termés (száznál több munka) élvezetes, ha szabad így mondani, örömmel fogadott ihletést mutat. Úgy látszik, Kosztolányi — talán játékossága miatt — kevésbé szakrális képzeteket kelt a ma emberében, mint klaszszikusaink többsége. Így a beküldött művek is önállóbbak, kevés köztük a kifejezetten illusztráló jellegű, a többség az apropót egy-egy költői gondolat egyéni továbbfejlesztésére használja fel.

Korántsem baj aztán, ha ezek a reflexiók külön életre kelnek, és — elszakadva az indíték köldökzsinórjától — már mint önálló produktumok élnek tovább.

Íme, *Varga Éva* két szép érme, *A gyermek Kosztolányi* címmel. Az első: egy régi fénykép átírása, ezen a hajdani fotográfus által pózba állított „szegény kisgyermeket" látjuk — egy mozzanat tehát, kiemelve az életrajzból. A kapcsolódás itt közvetlen, bár nem mentes a poézistől. A másik: már mindenkiről szólhat akár. Egy kisfiú fekszik kissé kuporodva, valami óriás párnán, ahol holdsarló van, meg csillagok. Ez *egyszerre* Kosztolányi, ha úgy tetszik, ez az álmodozó, talán naiv, ez a szenvedéseiben is örökifjú; de mindenki mégis, akit csak valaha elringatott az édes álom, a képzelet, a mese. A kötődésnek és az eltávolodásnak ez az érdekes játéka az egész kiállításon megfigyelhető. Egy oldalon ott vannak a Kosztolányi-életmű és figura testközelségében fogant képek, *Engel Tevan* Istváné például, „a becsületes városról", mely az emlékezetes novellát ülteti át, vagy — hogy kifejezetten biográfiai utalást vegyünk — ott vannak *Szikora* Tamástól az *Üzenő füzetek*, drámaian felnagyítva a már halálosan beteg költő kínlódva leírt könyörgéseit („Végem, Segíts"). Ott vannak — most már nagyobb távolságot véve — természetesen az Esti Kornél-reminiszcenciák, *Julius* Gyula művén például (*Esti Kornél szobalánya ablakot mos*), ahol maga a piadesztálra állított szobalányfigura mintha rokon volna egyébként Molnár C. Pál egyik fametszetének alakjával. Ugyanezen skála másik szélsőségén viszont a pályázati téma igazából csak *ürügy*; de, érdekes módon, ezt sem érezzük sértőnek, sőt, mintha bele is tartoznék az ilyesmi, enyhe frivolitásával együtt, a tréfakedvelő mester emlékezetébe. *Ács* István például képének ezt a címet adta: *Múzsa Zsuzsa — avagy szerettük Kosztolányit;* a kicsit nosztalgikus, ironizáló női fej (nemcsak nyaklánca, de szeme is szív) végtére bármelyik tárlaton helyet kaphatna, kizárólag az alája írt cím alapján vélhetjük ide tartozónak. Vagy mégsem? Játszanak mások is, nem idegen ez attól, akinek a tiszteletére ki-ki idehozott valamit, mint *Almásy* Aladár „a költészet fajsúlyát meghatározó galambdobáló asszonyról", s legfeljebb az bánthatná a nyelvi pontosság zseniját, hogy a másik képcím (*A lírát egy nap alatt a kertben kereső kislány*) nem talányos, vagy efféle, aminek — vélem — a grafikus szánta, hanem rossz fogalmazású.

A KORÁBBI IDŐSZAKBAN oly szépen virágzó magyar grafika az utóbbi években nincs valami könnyű helyzetben: mintha veszített volna eredetiségéből és befolyásából. Több oka lehet ennek; az egyik talán gondolati kiszikkadása. Ilyenkor csak örülni lehet annak, ha ötletet, indíttatást, szellemet és példázatot más művészeti ágakból merít. (Nem először nyújt kezet az irodalom például a képzőművészetnek, emlékezzünk csak éppen a mai magyar grafika felívelésének közvetlen elősegítőjére, a hatvanas évek könyvillusztrációs lehetőségeiben. Ezek azóta, sajnos, eltűntek.) A Radnóti- vagy most a Kosztolányi-évforduló azonban, úgy tetszik, az ilyen okos pályázatok révén valamelyes pezsgést tud vinni a csöndesnek látszó vizekbe — egy érvvel több, hogy a Petőfi Irodalmi Múzeum igyekezetét szerencsésnek minősítsük.

Szabó György

TANDI LAJOS

HEGYEK

hegyek kék farkasfogától vérezünk
fűrész sikít a derengő éjszakában
forró gyűrődések mozdulnak
dalok, jelszavak, derékbatört igék
felnégyelt vallomások
hegyek
koponyacsontjaink mögött
agysejtek forradalmár-csapata
Körösi Csomák parázsló lábanyoma
Bartók Bélák pentaton üzenete

AZ
LE

virág
kiröh

kasz
mege

dalo
szétz

B. Varga Edit

B. VARGA EDIT RAJZA

HALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk, hogy
súlyos, gyógyíthatatlan betegségben,
életének 52. évében
2002. március 9-én elhunyt

VARGA GÉZA FERENC

szobrászművész,
a „Fáskör" alkotócsoport tagja.
Szobraival jelet hagyott itthon
és a föld számos más országában is.
Mozgalmas életét
– megbékélve, de öntudatát
az utolsó pillanatig megőrizve –
szerető családja körében fejezte be.
Emléke áldott legyen.
A római katolikus egyház szertartása
szerint 2002. március 14-én 13.30 órakor
temetjük el Dombóváron,
a régi temetőben.
Engesztelő szentmise 8 órakor lesz
az Arany János téri katolikus templomban.
A gyászoló család
és a Dombóvári Művelődési Ház dolgozói.
Levélcím:
7200 Dombóvár, Hunyadi tér 25.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik fájdalmunkban együttérzésüket kifejezték, gyászunkban osztozva, fiunkat

SCHREMMER ÁDÁMOT

utolsó útján elkísérték. Nagyhegyi Éva, Schremmer István.

Hálás köszönet mindazoknak, akik együttérzéssel osztoztak mély fájdalmunkban, részvétüket nyilvánították

RAFFAY JENŐNEK,

az Auto Fort kereskedelmi igazgatójának elhunyta alkalmából. A gyászoló család.

TELEK

☎ **XVII.,** Pesti úti lakóparkban, 2 db 500 nm-es építési telek (építési engedély is van), akár egyben is eladó. Ára: 9 600 000 Ft/telek. Érdeklődni: 06 (30) 962-2788. (A245379)

☎ **Zebegényben** belterületi építési telek eladó. Irányár: 4 000 000 Ft. 06 (20) 433-1732. (A245346)

Zebegényben panorámás, 217 négyszögöles telek, közműcsatlakozási lehetőséggel, betonút mellett, reális áron, családi okból eladó. 06 (20) 912-0079.

☎ **Nagykovácsiban,** panorámás építési telek, méltányos áron eladó. 06 (20) 979-4261. (A246051)

☎ **Pátyon,** a Zsámbéki út melletti lakóparkban, összközműves építési telek eladó. Érdeklődni: 06 (30) 323-7722. (A246206)

ÜDÜLŐK

☎ **Balatonkenesén** vízparti ikernyaraló fele eladó. 06 (20) 415-9573, 06 (20) 972-4105, 06 (22) 441-281. (A246022)

☎ **Balatonfüred-Arácson** apartman, vízhez közel, eladó. Este: 349-5605, 06 (30) 219-7360. (A245682)

☎ **[illegible] MÁDIBAN** ikernyaraló eladó 8 millió és 7.

☎ **Diplomataházban,** Rózsadombon (Nagybányai út) frissen felújított, 300 nm-es iroda korszerű telefon- és számítógépes hálózattal kiadó: 1500 euró/hó. 06 (30) 269-5524, 467-0401. (A245002)

☎ **II.,** Horváth utcában 60 nm-es lakás irodának, lakásnak kiadó. 06 (20) 914-4110. (A245598)

III., Kolosy térnél, 55 nm-es, magántulajdonú, utcai, kirakatos üzlet eladó (bérlővel is!). Ára: 19,9 millió Ft. 06 (20) 957-9346.

☎ **Kiadó** Újpesten, a Váci úton 280 nm-es, önálló épület pincével, teljes közművel, iroda, nagykereskedés céljára. Telefon: 06 (30) 942-3023. (A245612)

Palotavárosi üzletközpontban
76 nm-es, földszinti
ÜZLETHELYISÉG BÉRBE ADÓ.
Érdeklődni: 06 (1) 455-7430.

OKTOGONNÁL 152 nm-es lakás irodának, hosszú távra kiadó. Érdeklődni: 06 (30) 977-7125. (B078926)

☎ **Újpest** frekventált helyén lévő kereskedőházunkban bérbe adók különböző nagyságú helyiségek, iroda, nagykereskedés és raktározás céljára, komplett szolgáltatással. 06 (30) 942-3023. (A245611)

☎ **Üzlethelyiség** örökbérleti joga a Várban eladó. Tel.: 252-3255. (A245494)

BÉRLETRE KÍNÁLUNK

Budapest XI., Temesvár u. 20. sz. alatt,
a Lágymányosi híd budai hídfőjének közelében lévő
irodaházunkban
újonnan kialakított, nyugodt környezetben
különböző alapterületű helyiségeket.

Korszerű távközlési rendszer, étterem, recepció,
24 órás biztonsági szolgálat,
videokamerás rendszerrel ellátott, zárt parkolók!
Tömegközlekedési és közúti
megközelíthetőségünk kiváló!

Érdeklődni: **INGASZOLG Kft.,**
06 (1) 204-7846 (Balogh Henrietta),
06 (30) 241-7817, 06 (30) 971-0634,
fax: 204-7780.

☎ **Váci** utcai üzlethelyiségek tulajdonjoga eladó, bérlővel is, vagy bérbe adó. Ugyanitt építési engedéllyel 1000 nm-es terület eladó. 266-0409, 06 (30) 911-6298. (A245007)

☎ **Váci** utca és Haris köz sarkán lévő, 35 nm-es üzlethelyiség tulajdonjoga, esetleg bérlővel is, eladó. 266-0409, 06 (30) 911-6298. (A245008)

☎ **VII.** kerületi, 38 nm + galériás, utcai üzlethelység kiadó vagy eladó. 06 (30) 977-0585. (A245602)

ÁLLÁS

ÁLLÁST KERES

☎ **30 éves** hölgy könyvelői végzettséggel, többéves könyvelőirodai gyakorlattal állást keres. 06 (20) 457-4388. (A245630)

☎ **31 éves** jogász, jogi és közigazgatási szakvizsgával, tárgyalóképes angolnyelv-tudással, 5 éves gyakorlattal munkát keres Budapesten. 405-9353. (A245300)

☎ **Angol-,** spanyolnyelv-tudással, videoforgalmazási cégnél (gyártási területen) szerzett tapasztalatokkal, jogosítvánnyal állást keresek elektronikus média, filmforgalmazási ill. marketing területeken. 06 (20) 436-0516. (A245277)

ÁLLÁST KÍNÁL

A **Józsefvárosi** Szociális Intézmények Gazdasági Hivatala mérlegképes könyvelőt keres, közalkalmazotti bérezéssel. Érdeklődni lehet: 303-9197. (B079086)

☎ **Az MNM** segédmunkást felvesz. Belépés azonnal. Érdek-

Nemz
dapesti (v
listát. Fény
e-mail cím

Vil
angolnyelv
lési munkál
kahelyre. A
levélben vag
Levélcím: L

☎ **Óbudai** szé
bér, számviteli g
életrajzokat „Hir
kérjük. (A245786

Pályázati felh
det a BÉLYEGVi
megbízatására. Fel
gyakorlat, nyomdai
31-ig írásban az eln
nöksége, 1387 Buda

Korrektort
Telefon: 32

Pénzintézet budap
kat keres középfokú vé
rettel. Önéletrajzát kér
Budapest 62, Pf. 86. A

Öngyújtók értékesít
vállalkozói formában. Bc
gosság lehetséges. Tel.: 0

Újpesti telephelyű ny
res szakképzett vagy beta
vágót. Tel.: 370-2745, 37

Óbudai székh
ÉRTÉKESI
hölgy
Elvárások: fe
többéves járm
megszerzett v
német nyelv tárg
Fényképes szak
„Értékesít
az alábbi c
1300 Budape

☎ **Virtuális** kereskedelemmel
res sokoldalú, kreatív, határozott
sakat. Átlagon felüli kereseti leh
tékesítene egy konkurencia nélk
életrajzát a 267-3999-es faxszám
473-0822. (A245315)

Az Arany Alkony Kht. (tb-k
bérelszámolói tapasztalattal rend
katársat keres: Bérezés megegyez
az alábbi címen várjuk: Arany
Budapest, Bánkút u. 67–69.

VÁLLALK

KÖZÉPVÁLLAL
70 fővel működő fémt
(termékeinek 80%-a nyugati or
tehermente

Varga Géza Ferenc

...panel,
...3-2024.
...mszobás
...akóterüle-
...garázzsal
...019)
...i ház, 200
...5 millió Ft.
...z, 200 négy-
...06 (30) 213-
... elrendezésű,
... 06 (30) 244-
...akásos, de egy-
...tér beépíthető)
...ás kerttel, 23,9
...20 nm-es családi
...újítva eladó. Ki-
...zben: 315-1536.

...nányzata
...lja
...sz. 1425 nm-es,
...e alkalmas, üres
...és a
...án 2093 nm-es,
...s, üres ingatlanát
...tetője átvehető a
...at Vagyonkezelő
...táján. (1215 Bp.,
...árcius 4-től április
... között.
...rideje:
...12 óra.
...2. április 4., 14 óra,
...tele a pályázati lap
...t egyeztetés jegyző-
...ikiáltási ár 10%-ának
...izetése a jelentkezési

...-es családi ház, 95 százalékos
... millió Ft. Tel.: 06 (30) 222-
...endes utcában, 200 n.-öles tel-
... nappalis, beépített amerikai
...s, 3 éve épült családi ház, azon-
...tól, 73 000 000 Ft-ért eladó. 06
..., háromszobás, garázsos öröklá-
... tulajdonosától, magánszemély-
... 06 (30) 406-7107, 335-5697.
...20 négyszögöles, összközműves
...étlakásos családi ház, nagy tera-
...ltözhetően, 45 millió Ft-ért el-
...18)
...rrán stíliusban megépített, 380
...ládi ház eladó. Irányára: 157
...245378)

...ában épülő, 5 lakásos
...m-es, PANORÁMÁS
...5052, 06 (30) 474-4052.

☎ **Újpest-Központban,** négyemeletes házban, 2,5 szobás, IV. emeleti lakás eladó. Elkezdett felújítás. Irányár: 12,1 millió Ft. 06 (30) 259-7761, 369-6172. (A245986)

☎ **Újpest** központjában, kulturált téglaházban, szépen felújított, kétszobás öröklakás, azonnal beköltözhetően, 10 200 000 Ft-ért eladó. 242-7976, 06 (20) 544-4101. (A245521)

Újpest-központban, metrótól 3 percre, felújított, tehermentes, összkomfortos öröklakás, kis rezsivel, tulajdonosától eladó. 06 (70) 243-6843.

V. kerületben, 71 nm-es lakás eladó. 06 (30) 267-0969. (B079033)

V. kerületben 49 nm-es öröklakás eladó. 06 (30) 267-0969. (B079031)

☎ **V.,** Bank utcában, 31 nm-es, galériás lakás eladó. 06 (20) 421-5024. (A245538)

V., Belváros sétálóutcájában, emeleti, kétszobás, igényes belső kialakítású lakás eladó. Irányár: 17 900 000 Ft. 312-3202.

V., Ferenciek terénél 98 nm-es, egyedi fűtéses lakás 21 900 000 Ft-ért eladó. 06 (30) 949-5014, 302-0479.

V. kerület, Falk Miksa utcában, 124 nm-es, egyedi fűtéses (gáz-cirkó) 2,5 szobás, hallos, déli tájolású öröklakás 290 000 Ft/nm áron megvásárolható. 06 (20) 912-0079.

☎ **V.,** Szabadság térnél 24 nm-es, földszinti lakás eladó. Irányár: 6 200 000 Ft. 06 (30) 222-8230. (A245369)

V., Vigadó téren, Dunára nézõ, 43 nm-es, gyönyörű kis lakás eladó. Irányár: 26 900 000 Ft. 269-2443, 06 (30) 276-6085.

VÁCI utca déli részén eladó 90 nm-es, 2 szobás, felújítandó lakás. Irányár: 28 000 000 Ft. 06 (30) 484-6667.

Városligetnél, emeleti, erkélyes, kétszobás (külön bejáratú) lakás, szép házban, gépkocsibeállóval, 13,7 millió forintos irányáron eladó. (30) 259-5793, 302-0565.

☎ **Városmajor** utcai, 54 nm-es, csendes, galériázott lakás, eladó. 06 (20) 415-7330. (A245679)

☎ **VI.,** Hősök terénél, Rippl Rónai utcában, I. emeleti, 26 nm-es, igényes öröklakásom 5 500 000 Ft irányáron eladó. 297-4205, 06 (20) 345-4677. (A245683)

☎ **VI.,** Andrássy úton, 90 nm-es, háromszoba-hallos, gázcirkós, emeleti, utcai öröklakás 21 millió Ft-ért eladó. 06 (30) 905-0605. (A241919)

☎ **VI.,** Rippl Rónai utcában, I. emeleti, 26 nm-es, komfortos, vízórás, szép öröklakásom 5 500 000 Ft készpénzért, beköltözhetően eladó. 291-0124, 06 (20) 345-4677. (A244780)

☎ **VI.,** Vörösmarty utcában, WestEndnél, I. emeleti, 66 nm-es, utcai, erkélyes, galériás, riasztós, felújított, kétszobás lakás, konyhabútorral, 14 000 000 Ft-ért eladó. Érdeklődni: 06 (20) 464-0409. (A245942)

☎ **VII.,** Jósika utcában emeleti, 70 nm-es, 2,5 szobás lakás 14 000 000 Ft-os irányáron eladó. 342-4065 este, 06 (20) 939-0821. (A245582)

VISEGRÁDON, szép, kertes házban, felújított, kétszobás, 60 nm-es, Dunára nézõ lakás, kitűnő közlekedésnél, tulajdonosától eladó. Irányár: 6,9 millió Ft. 06 (26) 321-057.

XI. kerületben, Eszék utcában, 2,5 szobás, I. emeleti, erkélyes, 72 nm-es öröklakás 18,9 millió Ft-os irányáron eladó. Telefon: 06 (30) 942-2180.

☎ **XI.** kerületi, 49 nm-es, egyedi fűtésű, összkomfortos társasházi öröklakás, teljesen felújítva, kocsibeállóval, reális áron eladó. 06 (1) 466-5663, 06 (20) 971-7667. (A244969)

XI., Bartók Béla úton, 123 nm-es, I. emeleti öröklakás 19,9 millió Ft-os irányáron eladó. 269-5888, 06 (20) 415-3317.

☎ **XI.,** Fehérvári és Albert utca sarkán, csendes környezetben, 65 nm-es, háromszobás, erkélyes, parkettás panellakás tulajdonosától, 10 500 000 Ft-ért eladó. 342-0027, 06 (30) 435-1920. (A245032)

☎ **XI.,** Gazdagréten, 75 nm-es, 2,5 szobás, étkezős, erkélyes, jó fekvésű, II. emeleti öröklakás eladó. Irányár: 12,6 millió Ft. Telefon: 06 (70) 452-1528. (A244442)

☎ **XI.** kerületben, felújítandó, 113 nm-es, 3,5 szobás polgári lakás eladó. Irányár: 26,5 millió Ft. 06 (30) 213-2222. (A245183)

☎ **XI.,** Meredek utcai, 96 nm-es, 3,5 szobás, dupla komfortos, kertkapcsolatos öröklakás eladó. Irányár: 29 500 000 Ft. 06 (20) 930-8115. (A246092)

SZÉPILONA
LAKÓPARK ÉS SPORTKÖZPONT
25 m-es fedett uszoda, squash-pálya
28 és 110m² közötti lakásméretek
10 személyes jacuzzi, fitness- és

☎ **XXII.,** Campona felett, négyemeletes ház I. emeletén, felújított, kétszobás lakás, garázsbérlési lehetőséggel eladó. Irányár: 9,5 millió Ft. 06 (20) 411-9212, 06 (20) 972-7720. (A245180)

☎ **Zuglóban,** kétszobás, étkezős, II. emeleti, 56 nm-es + erkélyes lakás, azonnal beköltözhetően eladó. Irányár: 12 millió Ft. 06 (20) 353-5824. (A245891)

☎ **Zuglóban** 66–140 nm-ig új lakások eladók, hitellehetőséggel. 222-9752, 06 (20) 388-3994. (A245833)

Zuglóban hangulatos, kétszobás öröklakás, téglaépületben, 11,4 millió Ft-os irányáron eladó. 311-5152, 06 (20) 520-8791.

☎ **Zuglóban,** Örs vezér tértől 5 percre, 46 nm-es, 1,5 szobás, igényesen felújított, világos konyhás lakás, tulajdonosától, 8,3 millió Ft-ért eladó. 06 (30) 266-5356. (A245541)

☎ **Zuglóban,** Városligetnél, 83 nm-es, 2,5 szoba-hallos, polgári öröklakás sürgősen, 13 500 000 Ft-ért eladó. 06 (30) 852-3062. (A245525)

ZUGLÓBAN, Hungária körúton, nem panel, 2 szobás, étkezős, 58 nm-es lakás 11,5 millió forintért eladó. Telefon: 383-2024. (B078922)

Zuglóban, Czobor utcában, 95 nm-es, kétszintes, átriumos, felújított házrész, kertrésszel, fedett gépkocsibeállóval, beépíthető tetőtérrel, 17,9 millió Ft-ért sürgősen eladó. 06 (30) 921-9900. (A245220)

ZUGLÓBAN épülő, tízlakásos társasház, II. emeleti, 169 nm-es lakása 239 000 Ft/nm áron leköthető. Ingatlan beszámítása lehetséges! 06 (30) 377-5703, 06 (30) 931-0940. (B078208)

☎ **Zuglói,** Örs vezér térhez közel, 150 nm bruttó alapterületű, ötszobás, összkomfortos, egy éve felújított tetőtéri öröklakás, téglaépítésű házban, 23 millió Ft-ért eladó. 06 (30) 397-8537. (A245204)

ANDRÁSSY út–Hősök tere sarkán 108 nm-es lakás eladó. 06 (20) 447-7625. (B079252)

☎ **Gellért-hegyen,** gyönyörűen felújított, 100 nm-es, nappali + 2 hálós, garázsos öröklakás, 38 millió Ft-ért eladó. 466-2482, 356-1852. (A246207)

☎ **II.,** Alsó zöldmáli úton, déli fekvésű, 96 nm-es lakás eladó. Ára: 340 000 Ft/nm. 335-2359, 06 (30) 954-4691. (A246232)

XI., Október huszonharmadika utcában egyszobás, 31 nm-es, panorámás lakás eladó. 06 (20) 944-1396. (B079246)

■ LAKÁSKIADÁS, -BÉRLÉS ■

LAKÁST bérelnék metró vonalán, zöldövezetben, 45 000 Ft körül. Lakótelep, UPC-vétel előny. 06 (20) 388-3128. (B079139)

☎ **2 hálószobás** luxuslakás, kertkapcsolattal, a XII. kerületben, reális áron kiadó. 06 (30) 921-0749. (A245713)

☎ **Bicskén,** 150 nm-es ház melléképületekkel, 1500 négyszögöles kerttel, gazdálkodásra, állattartásra (pl. ló is) alkalmas, hosszú távra kiadó. 256-0509, 06 (30) 431-7525. (A245201)

BIMBÓ úti, nagyméretű luxuslakás kiadó, eladó. 320-5227, 06 (30) 933-9697. (B078511)

☎ **Dagálynál,** 37 nm-es, panorámás garzon 45 000 Ft-ért kiadó. 06 (20) 382-7731. (A246033)

☎ **Háromlakásos** diplomataházban, a Rózsadombon (Nagybányai út), felújított, panorámás, 170 nm-es, 3 hálószobás, 2 teraszos, garázsos lakás bérbe adó, 1300 USD/hó. Érdeklődni: 06 (30) 269-5524, 467-0401. (A243597)

☎ **Hotel** Mercure Korona mellett háromszobás berendezett lakás kiadó. Tel.: 06 (30) 924-5504. (A245373)

☎ **II.,** Tárogató lejtőn bútorozott, 36 nm-es lakás kiadó: 60 000 Ft/hó + rezsi. 06 (20) 457-0923. (A246106)

☎ **Rózsadombon** 220 nm-es, felújított, panorámás, garázsos, egyszintes, 2 teraszos, külön kertes, 5 hálószobás lakás bérbe adó: 1500 USD/hó. Érdeklődni: 06 (30) 269-5524, 467-0401. (A243598)

VII., Damjanich utcában, csendes, világos, kétszobás, hallos, elegánsan berendezett, felújított lakás hosszú távra kiadó 80 000 Ft-ért/hó + rezsi. 06 (30) 280-4424.

☎ **XII.,** Fodor utcában, gyönyörű, 42 nm-es, félemeleti lakás bútorozatlanul kiadó, 65 000 Ft + rezsi. 06 (20) 926-6272. (A244735)

■ LAKÁSCSERE ■

...ÉNÉM a Mátra lábánál lévő ...

n 2 szobás, 54 nm-es, nem panel, ntért eladó. Telefon: 383-2024.

bás, Parlamentnél háromszobás (B078920)

fűtéses, kb. 160 nm lakóterüle- észben alápincézve, garázzsal 30) 984-7696. (B079019)

ós, hétszobás családi ház, 200 sal eladó. Irányár: 65 millió Ft.

ő, nagy parasztház, 200 négy- : 24 millió Ft. 06 (30) 213-

usú villában, jó elrendezésű, 43 600 000 Ft. 06 (30) 244-

kedésnél, 2 lakásos, de egy- lújítandó (tetőtér beépíthető) es gyümölcsfás kerttel, 23,9 (B079175)

felújított, 320 nm-es családi yiséggel, felújítva eladó. Ki- s. Napközben: 315-1536.

Önkormányzata re kínálja

F. út 51. sz. 1425 nm-es, építésére alkalmas, üres **Ft-ért** és a

. sarkán 2093 nm-es, alkalmas, üres ingatlanát

smertetője átvehető a ányzat Vagyonkezelő portáján. (1215 Bp., március 4-től április óra között.

tárideje: , 12 óra. 002. április 4., 14 óra,

tétele a pályázati lap nt egyeztetés jegyző- kiállítási ár 10%-ának fizetése a jelentkezési

-es családi ház, 95 százalékos millió Ft. Tel.: 06 (30) 222-

sendes utcában, 200 n.-öles tel- + nappalis, beépített amerikai s, 3 éve épült családi ház, azon- tól, 73 000 000 Ft-ért eladó. 06

háromszobás, garázsos öröklakás tulajdonosától, magánszemély- 06 (30) 406-7107, 335-5697.

0 négyszögöles, összközműves tlakásos családi ház, nagy tera- ltözhetően, 45 millió Ft-ért el- 18)

trán stíliusban megépített, 380 ládi ház eladó. Irányára: 157 45378)

ban épülő, 5 lakásos -es, PANORÁMÁS 052, 06 (30) 474-4052.

Újpest-Központban, négyemeletes házban, 2,5 szobás, IV. emeleti lakás eladó. Elkezdett felújítás. Irányár: 12,1 millió Ft. 06 (30) 259-7761, 369-6172. (A245986)

Újpest központjában, kulturált téglaházban, szépen felújított, kétszobás öröklakás, azonnal beköltözhetően, 10 200 000 Ft-ért eladó. 242-7976, 06 (20) 544-4101. (A245521)

Újpest-központban, metrótól 3 percre, felújított, tehermentes, összkomfortos öröklakás, kis rezsivel, tulajdonosától eladó. 06 (70) 243-6843.

V. kerületben, 71 nm-es lakás eladó. 06 (30) 267-0969. (B079033)

V. kerületben 49 nm-es öröklakás eladó. 06 (30) 267-0969. (B079031)

V., Bank utcában, 31 nm-es, galériás lakás eladó. 06 (20) 421-5024. (A245538)

V., Belváros sétálóutcájában, emeleti, kétszobás, igényes belső kialakítású lakás eladó. Irányár: 17 900 000 Ft. 312-3202.

V., Ferenciek terénél 98 nm-es, egyedi fűtéses lakás 21 900 000 Ft-ért eladó. 06 (30) 949-5014, 302-0479.

V. kerület, Falk Miksa utcában, 124 nm-es, egyedi fűtéses (gáz-cirkó) 2,5 szobás, hallos, déli tájolású öröklakás 290 000 Ft/nm áron megvásárolható. 06 (20) 912-0079.

V., Szabadság térnél 24 nm-es, földszinti lakás eladó. Irányár: 6 200 000 Ft. 06 (30) 222-8230. (A245369)

V., Vigadó téren, Dunára néző, 43 nm-es, gyönyörű kis lakás eladó. Irányár: 26 900 000 Ft. 269-2443, 06 (30) 276-6085.

VÁCI utca déli részén eladó 90 nm-es, 2 szobás, felújítandó lakás. Irányár: 28 000 000 Ft. 06 (30) 484-6667.

Városligetnél, emeleti, erkélyes, kétszobás (külön bejáratú) lakás, szép házban, gépkocsibeállóval, 13,7 millió forintos irányáron eladó. (30) 259-5793, 302-0565.

Városmajor utcai, 54 nm-es, csendes, galériázott lakás, eladó. 06 (20) 415-7330. (A245679)

VI., Hősök terénél, Rippl Rónai utcában, I. emeleti, 26 nm-es, igényes öröklakásom 5 500 000 Ft irányáron eladó. 297-4205, 06 (20) 345-4677. (A245683)

VI., Andrássy úton, 90 nm-es, háromszoba-hallos, gázcirkós, emeleti, utcai öröklakás 21 millió Ft-ért eladó. 06 (30) 905-0605. (A241919)

VI., Rippl Rónai utcában, I. emeleti, 26 nm-es, komfortos, vízórás, szép öröklakásom 5 500 000 Ft készpénzért, beköltözhetően eladó. 291-0124, 06 (20) 345-4677. (A244780)

VI., Vörösmarty utcában, WestEndnél, I. emeleti, 66 nm-es, utcai, erkélyes, galériás, riasztós, felújított, kétszobás lakás, konyhabútorral, 14 000 000 Ft-ért eladó. Érdeklődni: 06 (20) 464-0409. (A245942)

VII., Jósika utcában emeleti, 70 nm-es, 2,5 szobás lakás 14 000 000 Ft-os irányáron eladó. 342-4065 este, 06 (20) 939-0821. (A245582)

VISEGRÁDON, szép, kertes házban, felújított, kétszobás, 60 nm-es, Dunára néző lakás, kitűnő közlekedésnél, tulajdonostól eladó. Irányár: 6,9 millió Ft. 06 (26) 321-057.

XI. kerületben, Eszék utcában, 2,5 szobás, I. emeleti, erkélyes, 72 nm-es öröklakás 18,9 millió Ft-os irányáron eladó. Telefon: 06 (30) 942-2180.

XI. kerületi, 49 nm-es, egyedi fűtésű, összkomfortos társasházi öröklakás, teljesen felújítva, kocsibeállóval, reális áron eladó. 06 (1) 466-5663, 06 (20) 971-7667. (A244969)

XI., Bartók Béla úton, 123 nm-es, I. emeleti öröklakás 19,9 millió Ft-os irányáron eladó. 269-5888, 06 (20) 415-3317.

XI., Fehérvári és Albert utca sarkán, csendes környezetben, 65 nm-es, háromszobás, erkélyes, parkettás panellakás tulajdonosától, 10 500 000 Ft-ért eladó. 342-0027, 06 (30) 435-1920. (A245032)

XI., Gazdagréten, 75 nm-es, 2,5 szobás, étkezős, erkélyes, jó fekvésű, II. emeleti öröklakás eladó. Irányár: 12,6 millió Ft. Telefon: 06 (70) 452-1528. (A244442)

XI. kerületben, felújítandó, 113 nm-es, 3,5 szobás polgári lakás eladó. Irányár: 26,5 millió Ft. 06 (30) 213-2222. (A245183)

XI., Meredek utcai, 96 nm-es, 3,5 szobás, dupla komfortos, kertkapcsolatos öröklakás eladó. Irányár: 29 500 000 Ft. 06 (20) 930-8115. (A246092)

SZÉPILONA
LAKÓPARK ÉS SPORTKÖZPONT
25 m-es fedett uszoda, squash-pálya
28 és 110m² közötti lakásméretek
10 személyes jacuzzi, fitness- és

XXII., Campona felett, négyemeletes ház I. emeletén, felújított, kétszobás lakás, garázsbérlési lehetőséggel eladó. Irányár: 9,5 millió Ft. 06 (20) 411-9212, 06 (20) 972-7720. (A245180)

Zuglóban, kétszobás, étkezős, II. emeleti, 56 nm-es + erkélyes lakás, azonnal beköltözhetően eladó. Irányár: 12 millió Ft. 06 (20) 353-5824. (A245891)

Zuglóban 66–140 nm-ig új lakások eladók, hitellehetőséggel. 222-9752, 06 (20) 388-3994. (A245833)

Zuglóban hangulatos, kétszobás öröklakás, téglaépületben, 11,4 millió Ft-os irányáron eladó. 311-5152, 06 (20) 520-8791.

Zuglóban, Örs vezér tértől 5 percre, 46 nm-es, 1,5 szobás, igényesen felújított, világos konyhás lakás, tulajdonostól, 8,3 millió Ft-ért eladó. 06 (30) 266-5356. (A245541)

Zuglóban, Városligetnél, 83 nm-es, 2,5 szoba-hallos, polgári öröklakás sürgősen, 13 500 000 Ft-ért eladó. 06 (30) 852-3062. (A245525)

ZUGLÓBAN, Hungária körúton, nem panel, 2 szobás, étkezős, 58 nm-es lakás 11,5 millió forintért eladó. Telefon: 383-2024. (B078922)

Zuglóban, Czobor utcában, 95 nm-es, kétszintes, átriumos, felújított házrész, kertrésszel, fedett gépkocsibeállóval, beépíthető tetőtérrel, 17,9 millió Ft-ért sürgősen eladó. 06 (30) 921-9900. (A245220)

ZUGLÓBAN épülő, tízlakásos társasház, II. emeleti, 169 nm-es lakása 239 000 Ft/nm áron lekönthető. Ingatlan beszámítása lehetséges! 06 (30) 377-5703, 06 (30) 931-0940. (B078208)

Zuglói, Örs vezér térhez közel, 150 nm bruttó alapterületű, ötszobás, összkomfortos, egy éve felújított tetőtéri öröklakás, téglaépítésű házban, 23 millió Ft-ért eladó. 06 (30) 397-8537. (A245204)

ANDRÁSSY út–Hősök tere sarkán 108 nm-es lakás eladó. 06 (20) 447-7625. (B079252)

Gellért-hegyen, gyönyörűen felújított, 100 nm-es, nappali + 2 hálós, garázsos öröklakás, 38 millió Ft-ért eladó. 466-2482, 356-1852. (A246207)

II., Alsó zöldmáli úton, déli fekvésű, 96 nm-es lakás eladó. Ára: 340 000 Ft/nm. 335-2359, 06 (30) 954-4691. (A246232)

XI., Október huszonharmadika utcában egyszobás, 31 nm-es, panorámás lakás eladó. 06 (20) 944-1396. (B079246)

LAKÁSKIADÁS, -BÉRLÉS

LAKÁST bérelnék metró vonalán, zöldövezetben, 45 000 Ft körül. Lakótelep, UPC-vétel előny. 06 (20) 388-3128. (B079139)

2 hálószobás luxuslakás, kertkapcsolattal, a XII. kerületben, reális áron kiadó. 06 (30) 921-0749. (A245713)

Bicskén, 150 nm-es ház melléképületekkel, 1500 négyszögöles kerttel, gazdálkodásra, állattartásra (pl. ló is) alkalmas, hosszú távra kiadó. 256-0509, 06 (30) 431-7525. (A245201)

BIMBÓ úti, nagyméretű luxuslakás kiadó, eladó. 320-5227, 06 (30) 933-9697. (B078511)

Dagálynál, 37 nm-es, panorámás garzon 45 000 Ft-ért kiadó. 06 (20) 382-7731. (A246033)

Háromlakásos diplomataházban, a Rózsadombon (Nagybányai út), felújított, panorámás, 170 nm-es, 3 hálószobás, 2 teraszos, garázsos lakás bérbe adó, 1300 USD/hó. Érdeklődni: 06 (30) 269-5524, 467-0401. (A243597)

Hotel Mercure Korona mellett háromszobás berendezett lakás kiadó. Tel.: 06 (30) 924-5504. (A245373)

II., Tárogató lejtőn bútorozott, 36 nm-es lakás kiadó: 60 000 Ft/hó + rezsi. 06 (20) 457-0923. (A246106)

Rózsadombon 220 nm-es, felújított, panorámás, garázsos, egyszintes, 2 teraszos, külön kertes, 5 hálószobás lakás bérbe adó: 1500 USD/hó. Érdeklődni: 06 (30) 269-5524, 467-04 (A243598)

VII., Damjanich utcában, csendes, világos, kétszobás, elegánsan berendezett, felújított lakás hosszú tá 80 000 Ft-ért/hó + rezsi. 06 (30) 280-4424.

XII., Fodor utcában, gyönyörű, 42 nm- bútorozatlanul kiadó, 65 000 Ft + rezsi (A244735)

LAKÁSCS

NÉM a Mátra lábán kásra. É

Varga Géza Ferenc sírján +

HALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk, hogy
súlyos, gyógyíthatatlan betegségben,
életének 52. évében
2002. március 9-én elhunyt

VARGA GÉZA FERENC

szobrászművész,
a „Fáskör" alkotócsoport tagja.
Szobraival jelet hagyott itthon
és a föld számos más országában is.
Mozgalmas életét
– megbékélve, de öntudatát
az utolsó pillanatig megőrizve –
szerető családja körében fejezte be.
Emléke áldott legyen.
A római katolikus egyház szertartása
szerint 2002. március 14-én 13.30 órakor
temetjük el Dombóváron,
a régi temetőben.
Engesztelő szentmise 8 órakor lesz
az Arany János téri katolikus templomban.
A gyászoló család
és a Dombóvári Művelődési Ház dolgozói.
Levélcím:
7200 Dombóvár, Hunyadi tér 25.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik fájdalmunkban együttérzésüket kifejezték, gyászunkban osztozva, fiunkat

SCHREMMER ÁDÁMOT

utolsó útján elkísérték. Nagyhegyi Éva, Schremmer István.

Hálás köszönet mindazoknak, akik együttérzéssel osztoztak mély fájdalmunkban, részvétüket nyilvánították

RAFFAY JENŐNEK,

az Auto Fort kereskedelmi igazgatójának elhunyta alkalmából. A gyászoló család.

TELEK

☎ **XVII.,** Pesti úti lakóparkban, 2 db 500 nm-es építési telek (építési engedély is van), akár egyben is eladó. Ára: 9 600 000 Ft/telek. Érdeklődni: 06 (30) 962-2788. (A245379)

☎ **Zebegényben** belterületi építési telek eladó. Irányár: 4 000 000 Ft. 06 (20) 433-1732. (A245346)

Zebegényben panorámás, 217 négyszögöles telek, közműcsatlakozási lehetőséggel, betonút mellett, reális áron, családi okból eladó. 06 (20) 912-0079.

☎ **Nagykovácsiban,** panorámás építési telek, méltányos áron ...6. 06 (20) 979-4261. (A246051)

...tyon, a Zsámbéki út melletti lakóparkban, összközműves építési telek eladó. Érdeklődni: 06 (30) 323-7722. ...)

ÜDÜLŐK

...parti ikernyaraló fele eladó. 06 (20) ...05, 06 (22) 441-281. (A246022)

...n apartman, vízhez közel, eladó. Es... 7360. (A245682)

...BAN ikernyaraló eladó 8 millió és 7 ...245200)

☎ **Diplomataházban,** Rózsadombon (Nagybányai út) frissen felújított, 300 nm-es iroda korszerű telefon- és számítógépes hálózattal kiadó: 1500 euró/hó. 06 (30) 269-5524, 467-0401. (A245002)

☎ **II.,** Horváth utcában 60 nm-es lakás irodának, lakásnak kiadó. 06 (20) 914-4110. (A245598)

III., Kolosy térnél, 55 nm-es, magántulajdonú, utcai, kirakatos üzlet eladó (bérlővel is!). Ára: 19,9 millió Ft. 06 (20) 957-9346.

☎ **Kiadó** Újpesten, a Váci úton 280 nm-es, önálló épület pincével, teljes közművel, iroda, nagykereskedés céljára. Telefon: 06 (30) 942-3023. (A245612)

Palotavárosi üzletközpontban
76 nm-es, földszinti
ÜZLETHELYISÉG BÉRBE ADÓ.
Érdeklődni: 06 (1) 455-7430.

OKTOGONNÁL 152 nm-es lakás irodának, hosszú távra kiadó. Érdeklődni: 06 (30) 977-7125. (B078926)

☎ **Újpest** frekventált helyén lévő kereskedőházunkban bérbe adók különböző nagyságú helyiségek, iroda, nagykereskedés és raktározás céljára, komplett szolgáltatással. 06 (30) 942-3023. (A245611)

☎ **Üzlethelyiség** örökbérleti joga a Várban eladó. Tel.: 252-3255. (A245494)

BÉRLETRE KÍNÁLUNK

Budapest XI., Temesvár u. 20. sz. alatt,
a Lágymányosi híd budai hídfőjének közelében lévő irodaházunkban
újonnan kialakított, nyugodt környezetben különböző alapterületű helyiségeket.

Korszerű távközlési rendszer, étterem, recepció,
24 órás biztonsági szolgálat,
videokamerás rendszerrel ellátott, zárt parkolók!
Tömegközlekedési és közúti
megközelíthetőségünk kiváló!

Érdeklődni: **INGASZOLG Kft.,**
06 (1) 204-7846 (Balogh Henrietta),
06 (30) 241-7817, 06 (30) 971-0634,
fax: 204-7780.

☎ **Váci** utcai üzlethelyiségek tulajdonjoga eladó, bérlővel is, vagy bérbe adó. Ugyanitt építési engedéllyel 1000 nm-es terület eladó. 266-0409, 06 (30) 911-6298. (A245007)

☎ **Váci** utca és Haris köz sarkán lévő, 35 nm-es üzlethelyiség tulajdonjoga, esetleg bérlővel is, eladó. 266-0409, 06 (30) 911-6298. (A245008)

☎ **VII.** kerületi, 38 nm + galériás, utcai üzlethelyiség kiadó vagy eladó. 06 (30) 977-0585. (A245602)

ÁLLÁS

ÁLLÁST KERES

☎ **30 éves** hölgy könyvelői végzettséggel, többéves könyvelőirodai gyakorlattal állást keres. 06 (20) 457-4388. (A245630)

☎ **31 éves** jogász, jogi és közigazgatási szakvizsgával, tárgyalóképes angolnyelv-tudással, 5 éves gyakorlattal munkát keres Budapesten. 405-9353. (A245300)

☎ **Angol-,** spanyolnyelv-tudással, videoforgalmazási cégnél (gyártási területen) szerzett tapasztalatokkal, jogosítvánnyal állást keresek elektronikus média, filmforgalmazási ill. marketing területeken. 06 (20) 436-0516. (A245277)

ÁLLÁST KÍNÁL

A Józsefvárosi Szociális Intézmények Gazdasági Hivatala mérlegképes könyvelőt keres, közalkalmazotti bérezéssel. Érdeklődni lehet: 303-9197. (B079086)

☎ **Az MNM** ...segédmunkást felvesz. Belépés azonnal. Érdek-

Nemzetközi orvosi cég keres t... dapesti (vagy Budapest környéki) ... listát. Fényképes önéletrajzokat a ... e-mail címünkre várjuk: afamia@...

Villamosmérnök...
angolnyelv-tudással, világítástec...
lési munkálatok irányítása szak...
kahelyre. Azonnali munkakezd...
levélben vagy e-mailen, önélet...
Levélcím: **LISYS Rt.,** 1134 B...
e-mail cím: m...

☎ **Óbudai** székhelyű cég közé... bér, számviteli gyakorlattal renc... életrajzokat „Hirdetés" jeligére ... kérjük. (A245786)

Pályázati felhívás A MABE... det a BÉLYEGVILÁG/Filatéli... megbízatására. Feltételek: filat... gyakorlat, nyomdai alapismeret... 31-ig írásban az elnökséghez ke... nöksége, 1387 Budapest, Pf. 4.)

Korrektort keres
Telefon: 325-5049

Pénzintézet budapesti fiókjai... kat keres középfokú végzettségge... rettel. Önéletrajzát kérjük az alá... Budapest 62, Pf. 86. A borítékra ...

Öngyújtók értékesítésére ke... vállalkozói formában. Bolti kape... gosság lehetséges. Tel.: 06 (20) ...

Újpesti telephelyű nyomda ... res szakképzett vagy betanított ... vágót. Tel.: 370-2745, 370-2746.

Óbudai székhelyű
ÉRTÉKESÍTÉ...
hölgyet/ur...
Elvárások: felsőf...
többéves jármű-ke...
megszerzett veze...
német nyelv tárgyal...
Fényképes szakm...
„Értékesítés...
az alábbi cím...
1300 Budapest...

☎ **Virtuális** kereskedelemmel fo... res sokoldalú, kreatív, határozott, ... sakat. Átlagon felüli kereseti lehet... tékesítene egy konkurencia nélkü... életrajzát a 267-3999-es faxszámr... 473-0822. (A245315)

Az Arany Alkony Kht. (tb-k... bérelszámolói tapasztalattal rend... katársat keres. Bérezés megegye... az alábbi címen várjuk: Arany ... Budapest, Bánkút u. 67–69.

VÁLLALK...

KÖZÉPVÁLLAL...
70 fővel működő fémte...
(termékeinek 80%-a nyugati ors...
tehermentes...
Tel.: 06 (30) ...

ains 12 boxes (three rows by four columns), do the

g the Rectangle tool.

nes—once fewer than the total number of
irst box has already been created.)

nd move it into approximate position.

d place it next to the first. Complete the first
st two boxes next to each other.

d place it under the first box. Complete the
ng the remaining three boxes next to each
notice how the boxes are automatically at-
. All you need to do is drag a box near its
omatically snaps into place.

You

1.

2.

3.

Aft
the

VARGA Béla szobrász

Népszabadság, 1991.dec.7. szombat

Fájdalommal tudatjuk mindazokkal, akik ismerték, hogy **dr. Varga Béla** faszobrász, tartalékos gépkocsizó főhadnagy, volt debreceni úridivat-kereskedő és kisvárdai gazdálkodó, életének 84. évében, 1991. november 14-én, hosszú, türelemmel viselt szenvedés után elhunyt a Dél-afrikai Köztársaság Johannesburg (Kroonda) városában. Emlékét őrzi: felesége, leánya, veje, unokája, testvérei és rokonai. (90 539/1K)

Fájdalommal tudatjuk mindazok-

vita-fórumokra, a politikai képzésbe, a társadalmi munkaakciókba és a húsos fazékba, hogy akár el is aludhatnak, mivel az az ars poeticájuk, hogy annál nagyobb baj nem történhet — hogy nem történik semmi.

Igaz, a semmi történése és a közömbösség furcsa módon nem egyeztethető össze társadalmi törekvéseinkkel, s a szocialista szakemberképzéssel mégúgyse, de erre is van egy régi jó közömbös közmondás, hogy „na bumm, és akkor mi van!?". Legfeljebb még többet beszélnek egyes okvetetlenkedők, amíg a közömbös a másik fülére fordul, mert a világ legudvariasabb embere, s nem akarja, hogy ami az egyik fülén be, az a másikon ki.

Aztán az is nagy szerencse, hogy egyetemünk közömbös hallgatóinak azt mondhat az ember, amit akar, s azt írhatok róluk a lapban is, amit akarok, mivel ők képviselik az élmezőnyét annak az ötszáz hallgatónak, akik nem fizették elő a Mezőgazdasági Mérnököt. Így a közömbös élmezőnytől a „mi kis lapunk" is olyan

Jemen földrajzi helyzete: Jement Ázsia dél-nyugati részén találjuk, az Arab-félszigetet déli részén. Az ország felszínének három jellegzetessége van északról dél felé haladva; a Szahara, a hegyláncok és a tengerpart. A mezőgazdaságra alkalmas területek általában a hegyláncok között találhatók.

Területe: kb. 500 000 km², ebből *Dél-Jemené* 300 400 km², *Észak-Jemené* 195 ezer km². *Lakossága:* 6,5 millió, ebből Dél-Jemenben 1,5 millió, míg Észak-Jemenben 5,1 millió él. Északról Szaúd-Arábia, délről az Indiai-óceán, Keletről Omán, Nyugatról a Vörös-tenger veszi körül. A hőmérséklet

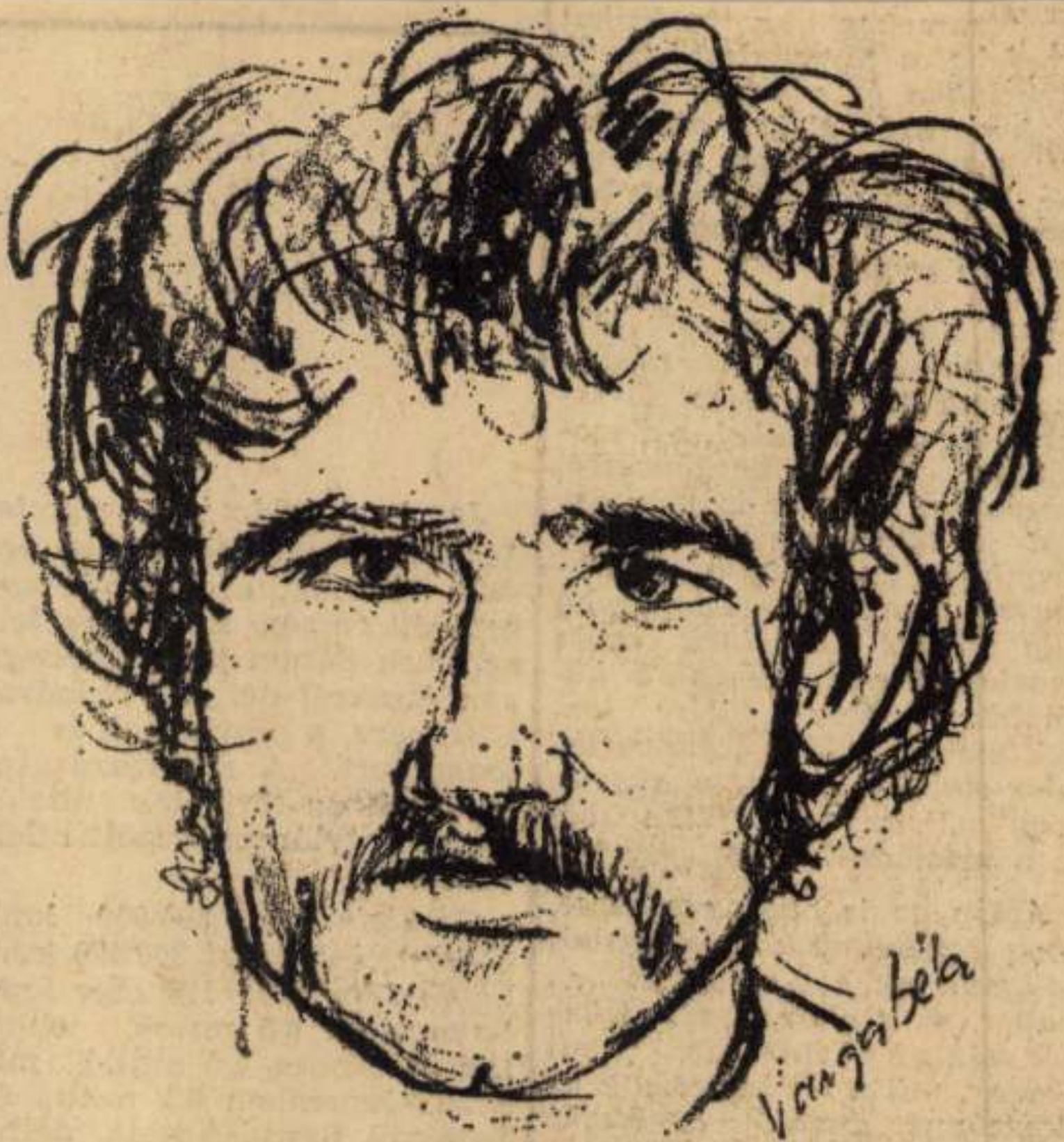

Varga Béla rajza

Varga Béla

gmásztuk a Jotunheiment

orvég útibeszámoló)

pal azelőtt, hogy ttuk az első szavég kalauzt, szállra a zajos, koszos, Keleti pályaudvaBerlin — itt egy tszállás —, majd Sassnitz volt az útirány. Itt „ámultunk" el először. Kettős okunk is volt rá. A komp és a tenger! Bár beszélgettünk valami olyasmiről, hogy nekünk, mint megrögzött szárazföldi patkányoknak (és mint „földműveseknek" kétszeresen is) nagyobb élményt nyújtott volna a part menti fövenyről, a tengerbe lankásodó dombok közül, a part menti erdőkből kilépve elénk táruló tenger. Szárazföldi léptékkel fáradó szemünknek csalóka látvány a minden irányba párába vesző, zöldes végtelenség. Sehol egy torony, fa, sziklaszirt, amihez mérten felfogjuk, őfelsége, Neptunus birodalmát. És talán a négy óra (ameddig a komp dohogott velünk) kevés is ehhez.

Bár maradt még a másik ámulat, maga a komp. Siettünk a fedélzetre. Svéd illetőségű volt e szép fehér, vasúti szerelvényeket könnyedén elnyelő uszály.

Meglepően sok idős ember utazik északon. Főleg matrónák. Egész utunk során gyakran találkoztunk 2—3 buszt is megtöltő turistacsoportokkal, azoknak is kétharmada szinte minden esetben, élemedett hölgyekből áll. Nos, a kompon is hasonló társaság rajzott körülöttünk.

Trelleborgban leszállítottak bennünket a vonatról. Sokat hallottunk az Express Utazási Iroda pompás szervezéseiről. Nos, ezúttal a svéd átutazó vízumot felejtették ki az útlevelünkből, amelyet pedig „kulcsátadással" kaptunk kézhez a többi útiokmánnyal együtt. Szerencsére a szőke, svéd vámosfiúk gyors ügyintézése, udvariassága könnyen elviselhetővé tette a kellemetlen közjátékot. Bár később két napot fényképezkedéssel, követségre való járkálással kellett töltenünk Oslóban, lemaradva a szervezett programokról. Mindenképpen időveszteség, felesleges bosszúság, hát még ha norvég vendéglátóink nem térítik meg az ezzel kapcsolatos költségeinket.

Moss volt utunk első nyu- már leírt Moss-éhoz hasonlít ható. Az egyetemig valamive többet kell gyalogolni, mint it Gödöllőn, sportpályák, kísérle parcellák, gondosan művel földek között visz az út. Először az előadótermeket is magáb foglaló, modern aula, mellet te az étterem, alagsorában hatalmas, több helyiségből á ló ifjúsági klubbal tűnik fe majd a kollégiumok mode- épületei, mintha Egyetemünk höz a hármas út felől közele nénk. Távolabb az egyete központi épülete, egy korh énületegyüttesből kiemelk dő kastély, gondozott, szép v rágos parkokkal, csobogókka tavirózsás medencékkel körítv homlokzatán gránitba vése impozáns ló, tehén, sertés juhfejekkel.

Első utunkat nem is gyalo tettük meg, hanem egy m őszbecsavarodott, szívély norvég polgár kocsiján, a addig fuvarozott bennünket egyetem épületei között, am biztos kezekben nem tudta a elfogódott vendégeket.

Így találkoztunk *Verával* aki a kirándulásunk során gy molítónk, anyánk és főnökü lett egy személyben. Vera fé jével *Juzeffel*, valamint *Ünn vel*, akit a legkedvesebb no vég leányként ismertünk me Illetve csak egyikünk, miv Ünni tavaly, hasonló cipőbe Magyarországon járt a KIS bizottság vendégeként, és Z *monyi Évával* már régi ism rősként üdvözölték egymást.

Sorra befutott kicsiny csap tunk többi, izgalommal vá tagja: *Félix* Svájcból, *Ingri* a szép, szőke hajú dán leán zó, elmaradhatatlan botanik kézikönyvével és végül a vi röshajú finn *Aila*. A svéd f és a lengyel páros ismeretl okok miatt nem érkezett me

Az ismerkedés során Félí ről kiderült, hogy tavaly szi tén Magyarországon járt — e telt egy negyedóra, míg rájö tünk, hogy *György Karcsi* beszél.

A kollégiumban helyeztek bennünket. A norvég egye misták otthonába, hat szo képez egy egységet. Mindegy egyszemélyes. A hat szobát nyok, fiúk vegyesen lakják. hat *személy együtt* alkot e szűkebb közösséget. Mind szobához tartozik egy társal amelyet — a hallgatók mag vagy a kollégium (?) — el lejtettük megárdezni — pia

Varga Béla
grafikus művész

1021

Mezőgazdasági Mérnök Szőlőlt 1979. márc. 5.

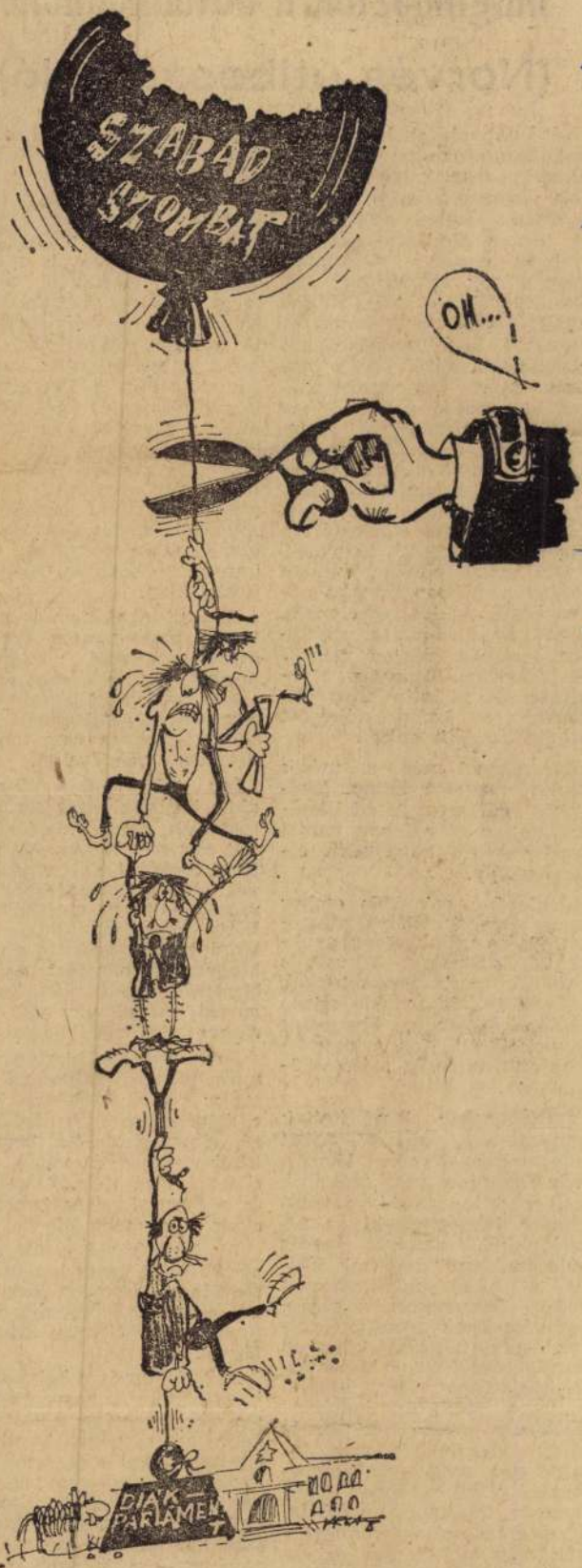

Varga Béla grafikája

F. Kovács Erzsébet terve után Varga Béla keszthelyi műhelyében készült színes majolikák. — Glasierte engobierte Töpferwaren. — Poteries.

Magyar Iparművészet
1929.

Nádosy Irma: Domborított ezüstmunkák. Endrő Margit (Karcag): Mázas engobe-os edények. — Getriebene Silberwaren. Glasierte engobierte Töpferwaren. — Objets en argent bosselé. Poteries.

59	22×22	40×50	—	—	—	—
42	40×40	50×65	—	—	—	—
53	48×69½	80×110	—	72	76	84
45	70×32½	101×57	—	62	66	72
44	43×43	70×90	—	—	—	—
43	43×43	70×90	—	—	—	—
42	40×40	50×65	—	—	—	—
58	25½×35	54×70	—	50	54	58
58	20×28½	40×50	—	—	—	—
58	30×59	60×80	—	58	64	68
57	25½×35	54×70	—	50	54	58
33	28×35	51×77	—	—	—	—
37	40×50	65×85	—	58	64	68
31	64×51			58	60	64
	64×51	85×110	—	70	72	76
32	31×44	51×77	—	—	—	—
38	26×45	60×80	—	47	48	52
	24×46	60×80	—	58	64	68
17	50×95	—	—	72	78	82
	50×95	66×100	—	86	88	92
	27×52	58×75	—	42	44	48
12	80×60	—	—	48	54	58
38	20×27	40×50	—	—	—	—
8	84×44	—	54	58	62	66
	84×44	104×64	64	68	72	76

Varga Béla

Keramikus

Keszthely

l.

Czak György

69 l.

Varga Béla: Kerámiák. Endrő Margit: Kerámiák. — Keramik. — Ceramics. — Céramiques. — Opere di ceramica.

~~Molnár Kálmán: Kerámiák.~~ Gácsér Kata: Kerámiák. — Keramik. — Ceramics. — Céramiques. — Ceramiche.

Magyar Iparművészet
1930. 7-8. f.

Magyarország választúthoz érkezett

Egy hónap múlva eldönthetjük, hogy az erőszakos politikai térhódítás, az indulat és a szélsőséges politika, vagy a nyugalom, a biztonság és a gyarapodás útjára lépünk-e.

A tragikus huszadik század megtanított arra, hogy a demokrácia, az emberi méltóság védelme, a nemzet egésze számára lehetőséget teremtő politika nélkül az ország elveszti annak esélyét, hogy valamennyiünk befogadó és felemelő otthona legyen. Nem nézhetjük szó nélkül, hogy a legnagyobb kormánypárt választási hatalmi megfontolásból sutba dobja a jobbközép konzervativizmus tisztességes polgári hagyományait, és nyílt szövetséget köt a szélsőjobboldal eszméivel, szervezeteivel.

A harmadik Magyar Köztársaság szélsőség felé sodródása a nemzet jövőjét fenyegeti. Hazánk Közép-Európa nyugodt szigete helyett a régió konfliktusgócává válhat. Ahol a szélsőséges politika és hangnem az uralkodó, ott megszűnik a társadalmi nyugalom és a gyarapodás békéje: bizonytalanság lesz az úr. A magyar családoknak biztos megélhetést nyújtó munkahelyekre, a fiataloknak támogató szellemi környezetre, az időseknek pedig békés öregkorra van szükségük. Mindezt veszélyezteti az a jobboldali radikális kormánypolitika, amely tűri és támogatja az idegengyűlöletet, a rasszizmust, korlátozza a demokratikus társadalmi- és államéletet, nemzetközi konfliktusokat okoz és ezzel kockáztatja hazánk biztonságát, elriasztja a befektetéseket, és megszűnéssel fenyegeti munkahelyek százezreit.

A demokratikus átmenet államférfiai nem ilyen rendet kívántak. Vezessük vissza Magyarországot arra az európai útra, amit a humanizmus, a szabadság, az egyenlőség és a befogadó szolidaritás értékei jelölnek ki! Ne engedjük, hogy a szélsőjobbra sodródó kormánypárt őszinte nemzeti érzelmeinket kijátszva letérítsen bennünket a nyugodt, biztonságos, gyarapodó élet útjáról, és csapdába ejtse a jövőt! Teremtsük meg a szabadság, a méltóság, az élet- és jogbiztonság rendjét! Adjuk vissza a társadalmat szabad társadalmi közösségeinknek, a családoknak! Hozzuk vissza a hétköznapok félelemmentes nyugalmát!

Magyarország választúthoz érkezett. Ön dönti el, hogy az erőszakos politikai térhódítás, az indulat és a szélsőséges politika, vagy a nyugalom, a biztonság, a gyarapodás útjára lépünk-e. Magyarország jövője az Ön szavazatán múlik.

Amennyiben csatlakozni kíván felhívásunkhoz, kérjük írjon egy emailt a *valaszuton@freemail.hu* címre.

Almási Miklós *esztéta, akadémikus* • **Andor Tamás** *operatőr* • **Angelusz Róbert** *szociológus* • **Angyal Ádám** *egyetemi tanár* • **Avar István** *színész* • **Bächer Iván** *újságíró* • **Balassa Péter** *esztéta, akadémikus* • **Balogh András** *történész* • **Barna Imre** *műfordító* • **Bársony Éva** *újságíró* • **Bayer József** *politológus* • **Békés Pál** *író* • **Benedek István Gábor** *író* • **Benga Oláh Tibor** *előadóművész* • **B. Gáspár Judit** *pszichológus* • **Bihari I. László** *újságíró* • **Bíró György** *ny. egyetemi tanár* • **Bodor Pál** *író* • **Bognár Róbert** *műfordító* • **Bojtár Endre** *irodalomtörténész* • **Bolgár György** *újságíró* • **Böjte József** *filmrendező* • **Bölcs István** *újságíró* • **Csaba László** *közgazdász* • **Csáki György** *közgazdász* • **Csáki Judit** *színikritikus* • **Csanádi Judit** *díszlettervező* • **Dalos György** *író* • **Darvas Iván** *színész* • **Darvas Kristóf** *zenész* • **Deák Péter** *külpolitikai szakértő* • **Dérer Miklós** *történész* • **Dési János** *újságíró* • **Domány Szilvia** *közgazdász* • **Dr. Fábián György** *politológus* • **dr. Kolláth György** *alkotmányjogász* • **Dr. Lányi Gábor** *humánökológus* • **Dr. Neumark Tamás** *orvos* • **Dr. Szabadi Csaba** *jogász* • **dr. Varga Gyula** *egyetemi tanár* • **Endreffy Zoltán** *filozófus* • **Erdei L. Tamás** *újságíró* • **Erős Ferenc** *pszichológus* • **Feuer Mária** *zenekritikus* • **Fényi Tibor** *történész* • **Ferge Zsuzsa** *szociológus* • **Föld S. Péter** *újságíró* • **Földes Anna** *újságíró* • **G. Márkus György** *politológus* • **Galló Béla** *politológus* • **Gáti László** *közgazdász* • **Gerő András** *történész* • **Gombár János** *újságíró* • **Görgey Gábor** *író* • **Gyabronka József** *színművész* • **Gyarmati András** *fogyasztóvédő* • **Gyurkovics István** *közgazdász* • **Hajdú Tibor** *történész* • **Harsányi László** *kutató* • **Hell István** *újságíró* • **Heller Ágnes** *filozófus* • **Hercog Mária** *szociológus* • **Hernádi Judit** *színművész* • **Hidy Péter** *szociológus* • **Horgas Eszter** *fuvolaművész* • **Horgas Péter** *díszlettervező* • **Horn György** *pedagógus* • **Hortobágyi Éva** *újságíró* • **Horváth Aladár** *jogvédő* • **Horváth Zoltán** *előadóművész* • **Hraskoó Péter** *fizikus* • **Hubai László** *történész* • **Huszár Tibor** *szociológus, akadémikus* • **Inotai András** *közgazdász* • **Iványi Gábor** *lelkész* • **J. Győri László** *újságíró* • **Jancsó Miklós** *filmrendező* • **Janikovszky Éva** *író* • **Dr. Kardos Julianna** *vegyész* • **Kállai Kiss Ernő** *klarinét-művész* • **Kálmán C. György** *irodalomtörténész* • **Kamondi Zoltán** *filmrendező* • **Kéri László** *politológus* • **Kertész Ákos** *író* • **Kocsis András Sándor** *könyvkiadó* • **Koncz Zsuzsa** *énekművész* • **Kondor Ádám** *zeneszerző* • **Kornis Mihály** *író* • **Kovács Gábor** *filmproducer* • **Kovács Péter** *művészettörténész* • **Kovalovszky Márta** *művészettörténész* • **Kováts Adél** *színművész* • **Kováts Tibor** *balettáncos* • **Krausz Tamás** *történész* • **Krausz Tivadar** *író* • **Ladányi János** *szociológus* • **Laki László** *szociológus* • **Lengyel Gyula** *mérnök* • **Lengyel L. László** *újságíró* • **Lengyel Péter** *író* • **Lévai Júlia** *szerkesztő* • **Lévai Katalin** *szociológus* • **Lippényi Tivadar** *mérnök* • **Litván György** *történész* • **Maitz Peter** *nyelvész* • **Márton László** *író* • **Marton Levente** *történész-politológus* • **Máté Gábor** *színész* • **Melis László** *zeneszerző* • **Merczel József** *tanár* • **Mesés Péter** *szerkesztő-műfordító* • **Mészáros Márta** *filmrendező* • **Mészáros Tamás** *újságíró* • **Mező Ferenc** *író* • **Mihályi Gábor** *irodalomtörténész* • **Moór Mariann** *színművész* • **Nagy Csaba** *író* • **Nemes János** *orvos* • **Nógrádi Gergely** *író* • **Oláh László** *előadóművész* • **Orosz Éva** *közgazdász* • **Ördögh Szilveszter** *író* • **P. Szűcs Júlianna** *műkritikus* • **Papp Gábor** *szerkesztő* • **Pataki Ferenc** *pszichológus, akadémikus* • **Pete Péter** *közgazda* • **Petrovics Emil** *zeneszerző* • **Pintér Judit** *közgazdász* • **Polgár László** *kandidátus* • **Pomogáts Béla** *író* • **Pünkösti Árpád** *újságíró* • **Rácz Andrea** *szociológus* • **Rádai Eszter** *újságíró* • **Radnóti Sándor** *esztéta* • **Réti Ervin** *újságíró* • **Révész Sándor** *újságíró* • **Rolla János** *zenész* • **Sarlós Júlia** *építész* • **Sarlós Mariann** *újságíró* • **Simkó János** *újságíró* • **Sz. Bíró Zoltán** *történész* • **Szabady Miklós** *közgazdász* • **Szabó B. István** *irodalomtörténész* • **Szabó Pál** *közgazdász* • **Szalai Erzsébet** *szociológus* • **Szalai Pál** *író* • **Szántó Péter** *közgazdász* • **Szász István** *újságíró* • **Szécsi Magda** *író-festőművész* • **Szegvári Katalin** *újságíró* • **Szenes Iván** *ny. egyetemi tanár* • **Szombathy Pál** *újságíró* • **Szőllősi Sebestyén András** *nyelvész* • **Szűts Miklós** *festő* • **Takács Ferenc** *irodalomtörténész* • **Tamás Gáspár Miklós** *filozófus* • **Tamás Pál** *szociológus* • **Teleki László** *romológus* • **Thoma László** *szociológus* • **Tömpe István** *közgazdász* • **Törzsök Erika** *kisebbség politikus* • **Udvarvölgyi Zsolt** *történész* • **Várady Szabolcs** *költő, szerkesztő* • **Varga Kálmán** *történész* • **Vásárhelyi Mária** *szociológus* • **Vészi Zsuzsanna** *orvos* • **Víg György** *újságíró* • **Vojnich Erzsébet** *festő* • **Vörös T. Károly** *szerkesztő* • **Weisz Júlia** *pszichofiziológus* • **Wintermantel Balázs** *data security specialist* • **Zsigó Jenő** *szociológus*

...és 2002. március 11-ig még 1214-en

(X)

Varga Géza szobrász

PAOLO RUMIZ:

A jobboldal Uniója

A Keleten születőben lévő Európa-ellenes szövetség

A Bossi-ügy [Umberto Bossi, az Északi Liga vezetője, aki pártja közelmúltbeli kongresszusán a „sztálinista" jelzőt használta a brüsszeli apparátussal kapcsolatban – P. Gy.], pontosabban az olasz jobboldal Európa témakörében tanúsított elhajlása Silvio Berlusconi és Gerhard Schröder trieszti csúcstalálkozóján vált nemzetközi politikai problémává, amikor a német kancellár hivatalos magyarázatot kért olasz kollégájától. Berlusconi a Liga kongresszusán pár napja mutatott összhangot látszólag elfeledve – Schröder megnyugtatása érdekében – hátat fordított kormánybeli szövetségesének: Bossi kijelentése színes folklór, amit nem kell komolyan venni, mondta. De azt már nem tette hozzá, hogy éppen ott, az ország számára legfontosabb frontvonalon nem a Liga, hanem elsősorban a Pólus [a posztfasiszta Nemzeti Szövetség, a Forza Italia és az Északi Liga – P. Gy.] dolgozik Európa ellenében. Igen, a Nemzeti Szövetség és a Forza Italia, amelyek bővítésellenes harca a határokon túl is furcsa hallgatásra és egyetértésre talál, rámutatva az egyesülési folyamatot fékezők egész hálózatára. Ez a két Európát összekötő hálózat az Adriától a Balti-tengerig terjed, és egy személy áll a középpontjában. Nem Bossi, hanem a bajor Edmund Stoiber, Schröder ellenlábasa a soron következő választásokon.

A Liga nem számít. A játék főszereplője a Forza Italia és a Nemzeti Szövetség. A startjelet ezúttal is Giulio Tremonti [az olasz kormány pénzügyminisztere – P. Gy.] adta meg röviddel miniszteri kinevezése után, kijelentve, hogy *„a bővítés nem dogma"*. Berlusconi csak szavakban határolódott el tőle, és nem tettekben. Kezdetként azonnal zátonyra futtatta a szlovén kisebbség védelmét szolgáló törvényt, amelyet röviddel azelőtt, az Amato-kormány idején fogadtak el. Az egészből csak az olasz anyanyelv védelmét szolgáló rendelkezések maradtak meg, és a döntés azonnal etnikai feszültségeket provokált.

Ezek után nem csoda, hogy Trieszten túl újjászületik a határ, az, amit nem vitatni, hanem védelmezni kell. Ricardo Illy korszaka [a város volt baloldali polgármestere – P. Gy.] és a nagy nyitások után a város élére visszatért a jobboldal. A Nemzeti Szövetség uralja a terepet, kiegészítve néhány „federalistával". Mintha a fal soha nem omlott volna le: újjáélesztik a régi démonokat, kiállításokat szerveznek a „szláv kommunisták" háború utáni véres tetteiről, megtámadják a kettős nyelvhasználatot a szlovének által is lakott körzetekben.

Berlusconi veszi át a külügyminiszteri posztot. Államtitkárként és a Forza Italia koordinátoraként mellé teszik a trieszti Antonionét. Újra nyitni kellene Kelet felé, de nem történik semmi. Az ugyancsak Forza Italia-s Camber képviselő a Szlovéniával kapcsolatos igent a krskói atomerőmű bezárásához kötné, ugyanúgy, mint Haider, aki a cseheket revolverezi a temelini erőműbezárással. A Népegyetem élére – ez a szervezet kezeli a horvátországi és más államok olaszainak szánt pénzeket – az elszakadást kereső szerbek és a körözött Karadzsics barátját, Arduino Agnelli exképviselőt jelölték.

Az igazán érdekes dolog azonban csak ekkor következik. Zágráb tiltakozik, Ljubljana viszont hallgat. A néhai kommunista, a volt jugoszláv elnök, Drnovsek által vezetett jobbközép kormány csak visszafogott hangnemű levélkéket küldözget Olaszországba. A csönd szinte már sértő. Mi folyik itt? Talán félnek a nagy szomszédtól? Ugyan már! Korábban az Olajfa [balközép pártcsoportosulás – P. Gy.] kormányainak, amelyek pedig támogatták Szlovénia uniós törekvéseit, Ljubljana soha semmit nem adott ingyen. A legapróbb semmiségre is farkast kiáltottak.

Valami másról van szó. Arról, hogy szeptember 11-e után Ljubljana az európai védernyővel szemben előnyben részesíti az amerikait. Egy cél van csak: a novemberi NATO-értekezlet, amelynek jóvá kellene hagynia az ország atlanti csatlakozását. És mialatt Brüsszel alszik, Szlovéniában Európa már nem első számú proritás. Ez az újságokból is kiderül. Az Alpok-alji Lilliput fél az európai óriás ölelésétől. Egy példát? Mihelyt külföldiek megvásárolnának egy helyi sörgyárat, Kucan elnök riadót fúj: tartsátok szem előtt „a nemzet érdekeit"!

Ebben a patrióta légkörben a Pólus euroszkepticizmusa és az olasz „etnikai" jobboldal pontosan azt nyújtja, amire Szlovéniának szüksége van. A feszültség tehát csak választási komédia? „Valószínű, sőt, biztos" – mondják odaát. Drnovsek példaképét látja Berlusconiban, és még a focival kapcsolatos szlogeneket is tőle veszi, amilyen a „Naprej Slovenija" (Hajrá, Szlovénia!). Pártja, az Lds a Forza Italia testvérpártja. A szlovének állandó vendégei olasz partnerük rendezvényeinek, és a két párt közötti kapcsolatokat nagyon-nagyon bizalmas beosztottak ápolják. Egyikük Jelko Kacin, aki az 1991-es elszakadás idején propagandaminiszter volt. A titkosszolgálatokat meghazudtoló ügyességgel és – érdemes emlékezetünkbe idézni – a Mediasettől [Berlusconi médiavállalkozása – P. Gy.] kölcsönvett adóállomások segítségével menedzselte a Jugoszláviától való elszakadást. Vagy Bogo Samsa, ugyancsak hajdani kommunista, aki most az atlantizmus elkötelezett híve. Eredmény: az USA-val kapcsolatos kétségek felvetése Ljubljanában veszélyes vállalkozás. Így fosztották meg hivatalától Franco Juri külügyi államtitkárt. Ma az euroszkeptikus héják vannak hatalmon, mint Dimitrij Rupel külügyminiszter.

Drnovsek minden gátlás nélkül társalog viszont a populista Haiderral, Karintia elnökével, a helyi szlovén kisebbség mumusával. Amikor Haider 1999-ben megnyerte a választásokat, egész Európa riadót fújt, csak Friuli–Venezia Giulia és Szlovénia nem szólt egy szót sem. Drnovsek sietett Klagenfurtba, hogy Haiderral vacsorázzon, akit *„intelligens és rátermett"* személyként jellemzett. Már akkor felsejlett az „alpesi" háromszög: Észak-Olaszország–Ausztria–Szlovénia, egy minimalista Európa-felfogás zászlóvivője.

Most is Haider volt az egyetlen, aki észlelte az idők szelét. Az eurosztálinizmusról tett és Európa-szerte felháborodást kiváltó kijelentések hallatán megszimatolta, hogy Bossi nem annyira egzotikus figura, mint inkább a Pólus jégtörő kalapácsa, és az olasz határokon túlmutató csapatjáték része. Egy interjújában az osztrák politikus közvetlenül Berlusconit nevezte a művelet irányítójának. *„Köszönöm az olasz miniszterelnöknek, hogy felvetette a problémát a brüsszeli bürokráciával kapcsolatban"* – mondta.

Csak nem egyfajta összjáték tanúi vagyunk az uniós jobboldai pártok és az előszobában várakozó posztkommunista jelöltek között? A válasz szempontjából érdemes felidéznünk Berlusconi legutóbbi – magyarországi – utazását. A miniszterelnök a hivatalos látogatás forgatókönyvét túllépve részt vett az áprilisi újraválasztásért harcoló jobbközép Orbán Viktor választási kampányában. Orbán pártja az európai néppártok soraiban ül, ő maga a Milan szurkolója, és Berlusconival közel egy időben szállt be a politikába. (...) A magyar politikus meggyőződéses atlantista, de mindenekelőtt az a játékmester, aki a keleti bővítés határmezsgyéjén újraéleszti az etnikai tüzeket. Azzal vádolja Szerbiát és Romániát, hogy a magyar kisebbség megsemmisítésére tör. Majd megtámadja Csehországot és Szlovákiát, az uniós tagság kulcsjelöltjeit. A két országnak szerinte mindaddig nincs helye az Unióban, míg semmissé nem nyilvánítják Beneš 1945-ös dekrétumait. Azokat, amelyek révén nácizmussal vádolt német anyanyelvű állampolgárok millióit száműzték Csehszlovákiából. A vita, amelyet 1997-ben Kohl kancellár az elkövetett hibák kölcsönös elismerése mellett végleg lezárni látszott, az integráció alapjaiban elhelyezett bombaként robban most újra. Prága és Pozsony tiltakozik, és a feszültségre jellemző, hogy meghiúsul a tagjelölt országok nagy részét magába foglaló visegrádi csoport miniszterelnökeinek márciusi találkozója.

Miért tépte fel Orbán újra a sebeket? Mi közük van mindehhez a magyaroknak? Ekkor kerül a képbe a katolikus Bajorország, az alternatív etnofederalizmus bölcsője. Itt milliókban számolják a keleti bevándoroltakat, akik fő hivatkozási pontja immáron harminc éve a bajor Stoiber. Előttük a főnök mindig azt dörögte, hogy „Keine Erweiterung", vagyis nincs bővítés a csehek által elvett javak visszaszolgáltatása nélkül.

De Stoiber most hallgat. A berlini kancellári székre pályázik, és tudja, hogy a kárpótlás kérdését feszegetve csak irritálná a problémára süket északi németeket. Ezért inkább másokat tol előtérbe. Jobb, ha a magyarok beszélnek vagy az olasz jobboldal, amelyik hasonló problémákat feszeget Szlovéniával és Horvátországgal kapcsolatban. Vagy Haider, aki a csehszlovák menekülteken keresztül támadja Prágát és Pozsonyt, újrakezdve a vitát a cseh határ környéki falvak feliratainak kétnyelvűségéről.

Az EU jobboldali kormányai kiveszik részüket a csapatjátékból. Aznar, egy másik turbokatolikus, az egyetlen európai vezető, aki Renato Ruggiero menesztése után [a Berlusconi-kormány január elején visszahívott integrációpárti külügyminisztere – P. Gy.] Berlusconi pártjára állt, ugyancsak elzarándokol Keletre. Március elején ő is Budapestre siet Orbán megtámogatására. És mi történik? Jelenlétében a magyar miniszterelnök nekitámad Európának. Bejelenti, hogy Budapest teljes egészében és azonnal akarja a mezőgazdasági támogatást, mert ha nem, nincs bővítés. A Prodi által kért fokozatosságot elutasítja. *„Magyarország Madridtól tanulta meg, hogy a nemzeti érdekeket állandóan szem előtt tartva kell tárgyalni"* – mondta.

Aznar jó képet vág a dologhoz. Hogy lehetséges ez? Éppen az európai agrártámogatás elvesztésétől rettegő Spanyolország buzdítja Magyarországot hajthatatlanságra? Az összekacsintás nyilvánvaló, és a játék Lengyelországnak szól, amelynek követelései egymagukban is azonnal kiapasztanák az európai parasztok millióit támogató forrásokat. Nem is késik a varsói válasz. Az Olaszországban tartózkodó Kwasniewski elnök bejelenti, hogy belépnek, de nem a mellékajtón. Hozzáteszi: éljen a nemzetek Európája!

Minden a szeptemberi németországi választásoktól függ. Stoiber győzelmének következményei azonnal meglátszanának az európai építményen, és a nemzetek konföderációja konkrét támogatóra lelne Németországban. A Berlin–Párizs-tengely veszítene erejéből, a bővítés ügye pedig teljes egészében a jobboldaliak – Berlin, Bécs, Róma – kezébe kerülne. Tudja ezt Schröder, és tudja Berlusconi is, aki egy meccsen ismerte meg Stoibert (egy évvel ezelőtt, a milánói Bayern–Valencia találkozón) a bajor médiamágnás, Leo Kirch közvetítésével, aki jelenlegi üzleti csődjéig Kohl nagy pénzforrása és a német politikai korrupció szürke eminenciása volt. De ez már egy másik történet.

(Fordította Petőcz György, copyright *la Repubblica*)

Varga Géza szobrászművész

(1950–2002)

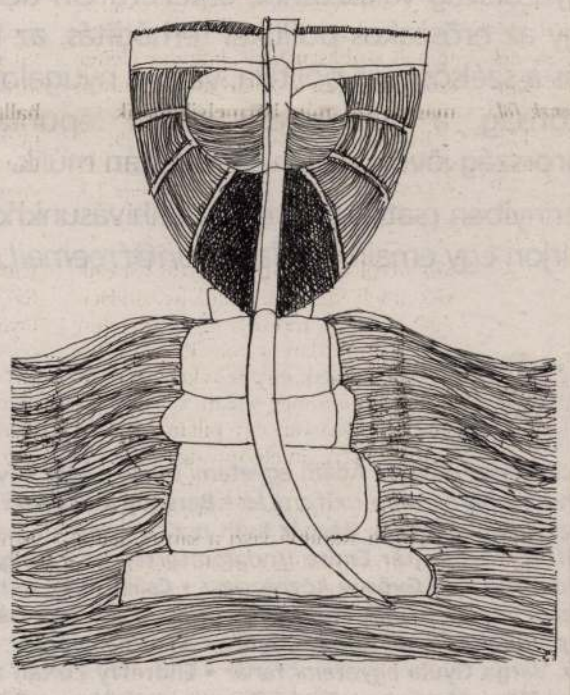

Ötvenkét évet sem élt, és mégis: kortárs művészetünk jelentős alkotóját tisztelhettük benne. Autodidakta művészként Borsos Miklóst tartotta mesterének, majd barátja, Samu Géza szobrászata hatott művészi szemléletére. A nyolcvanas években a nagyatádi Faszobrász Alkotótelepet vezette, később pedig a Fáskör tagjaként (Samu Géza, Orosz Péter és Huber András társaságában) jegyezték. Számos kiállítási díjat nyert, tucatnyi egyéni tárlata volt, több mint száz csoportos kiállításon szerepelt, pályafutása során hazai alkotótelepeken (Nagyatád, Villány, Lenti, Salgótarján) és külföldi szimpozionokon (Bulgária, Finnország, Lappföld, Spanyolország, Szardínia, az afrikai Quagadougou, Franciaország, Mexikó, Kína stb.) vett részt. Kortárs szobrászatunk egyik legtöbbet utazó afféle nagykövete volt.

Varga negyedszázados alkotói munkásságának alapvető jellemzője a természetközeliség, az organikus lét saját szobrászi nyelvére való „átírása", a forma egyéni megfogalmazása volt. Egyaránt készített kisplasztikákat, szobrokat, nagyméretű köztéri műveket, installációs munkákat és grafikákat (az *ÉS* hasábjain is találkozhattunk munkáival). Műveinek közös tulajdonsága, hogy mindig és mindenhol a szerves létre utaló formákkal, motívumokkal dolgozva a „natura morta" anyagait használta fel: teremtőt játszott, életre keltette a kiszáradt fát, a letört gallyat, a kivágott nádat, a földre fekvő bambuszt, állatok csontját, halak pikkelyes bőrét, vízpartok mosta követ, ár sodorta kókuszdiót, növények ráncosodó termését, burkát vedlett gyümölcsmagot, kérgesedő héjat, külső és belső vázpilléreket. A fán kívül dolgozott kővel, gránittal, márvánnyal, tűzből rakott lángoló installációt, jégből faragott olvadásra ítélt műveket.

Vargánál az állati-növényi maradványok, a törzsek, testek, a fosszíliák és csontvázak vagy hiteles elemekből építkeztek, vagy pedig szakértőket megtévesztő módon voltak összeállítva, egykori lényekre emlékeztettek, illetve új teremtmények születtek a szemünk előtt. Volt, ahol természethűen épült a csontváz, a borda, a gerincoszlop, a medence. Volt, ahol DNS-spirál kanyargott, volt, ahol azonosíthatatlan repülő lénnyé alakult át.

Varga formavilága nem idézte az embert, csak az ember egykoron volt vagy valamikor a jövőben megvalósuló környezetét, pontosabban: az ember nélküli környezetet. Ez a hiátus egyértelműen az ember természetpusztító, környezetromboló tevékenységére utalt, technikai civilizációnk káros voltáról szólt. Művei titkához a műtörténész kevés volt. Gyermekkori képeskönyvek, egy őslénytannal (is) foglalkozó ornitológus, egy régész, afrikai kultúrkörök ismerete kellett ahhoz, hogy megálmodjuk azt, amit ő megvalósított.

Művészetében minden csontjáig lecsupaszított, meztelenségében kiszolgáltatott, ismeretlen partokra kivetett, holtakat idéző, és mégis: örökkön a jelent, a létet igenlő. Nála nagy szárnyas hajók úsztak az égen, deltaszárnyú lények zúgtak a vizek felett, és Noé bárkája partot ért, mert Varga világában minden megtörténhetett.

Ahol röptében megáll a madár, ahol kietlen, prehisztorikus tájakon süvít a szél, ahol a fák a levegőbe kapaszkodnak, ahol nincs küzdelem, nincs lét, mert nincs elmúlás, csak az önnön szépségét felmutató forma, ahol az időt nem mérheti ember, hiszen még nincs vagy már nincs ki mérje – ott kezdődik Varga Géza szobrászata.

A szobrász öt éve kért meg, hogy írjak neki egy katalóguselőszót. A kiadvány költsége a mai napig nem jött össze. Mondataim többségét onnan loptam, múlt időbe kellett tenni az igéket. Akkor nem tudhattam, hogy milyen szomorú apropója lesz ennek. Nem tudhattam, hogy életpályája a delelőn szakad meg. Ott végződött – magasan, röptében.

Kozák Csaba

Élő *Beszélő* a Merlinben

március 15-én, pénteken délután 4 órakor. A *Beszélő* az alábbi rendhagyó költő kérdést tette fel: „Mit csinál a kormány? / Ahelyett, hogy őrködnék, mélyen, mélyen alszik. / Fönn a haza tornyán." (Petőfi Sándor: *Fekete-piros dal* [Pest, 1848. május]) Petőfi versét felolvassa: **Kornis Mihály.** Petőfi kérdésére válaszolnak: **Antal László, Balla D. Károly, Bojtár B. Endre, Csillag István, Eörsi István, Horváth Zoltán, Kocsi Ilona, Ludassy Mária, Tamás Gáspár Miklós, Vágvölgyi B. András, Vásárhelyi Mária.**

A márciusi szám tartalmából: Kis János a státustörvényről, *Beszélő*-beszélgetés Kuncze Gáborral, Mink András a Terror Házáról, Konrád György a fájdalomról, Mihályi Péter az egészségügyről, Tandori Dezső verse és költői válasza, Ladányi János és Kadét Ernő a romák választási esélyeiről.

Ferdinandy György díja

A Nemzetközi Pen Club Puerto Rico-i központja 2001 Legjobb Külföldi Könyve díját Ferdinandy Györgynek ítélte oda az *Exilio (Száműzetés)* című elbeszéléskötetéért. Az írások első közlésben magyarul jelentek meg, a fordítás a szerző munkája. A díjátadásra március 16-án kerül sor San Juanban.

Március 14. 18h: Fodor Gábor • Batthyány-örökmécses
Március 15. 13h: Demszky Gábor • Petőfi-szobor
Március 15-17: Szabadság-konvoj • Budapest-Cegléd-Miskolc-Debrecen-Békéscsaba-Szeged *(X)*

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1974 OKT 17
Népszava

B. Varga Edit

dulásokban a [illegible]
alól kicsapódó testszag. Aztán feltűnt
a sztálinvárosi női szállás, a muskát-

1021

B. Varga Edit: Badacsony

ossza
st ho
társ

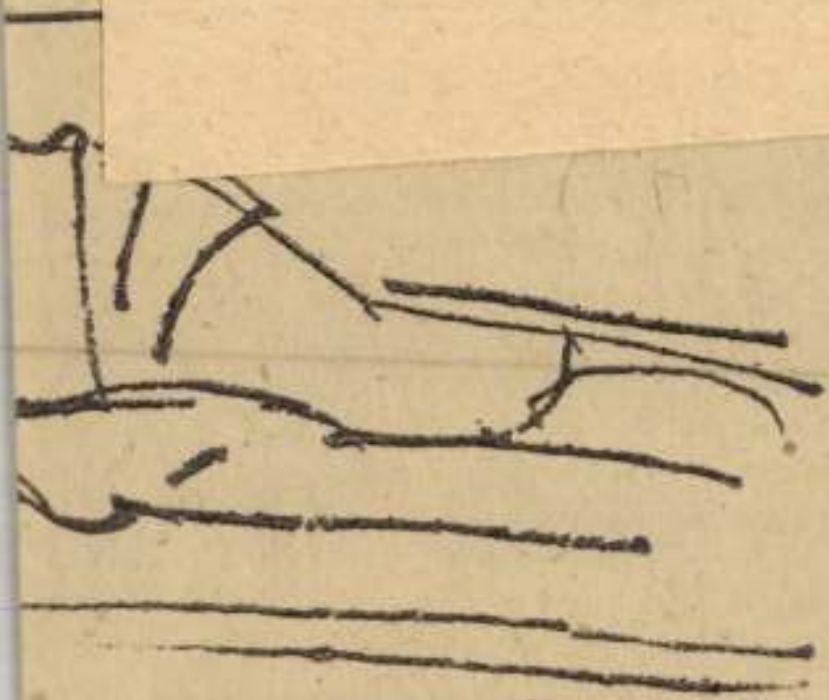

Varga Edit

SAJTÓFIGYELŐ
MAKIR
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1984 JUL 14

NÉPSZAVA

Arafimsai

1021

Varga Edit SZÉKESFEHÉRVÁR

Ez mé
mese. A
egészen
— nagygyako
lenséget ugya
mégis „élesbe
den. Riadóké
is. Nem lakta
sátorban vagy
falu hátsó épü
lókban, fészerekben, csupa
ilyen kényelmes helyen. De,
ahogy mondtam: riadókészültségben.

csak „afféle". A „béke" vé
előtt. És nem az isten há
mögött, hanem laktanyába
De azért annyira messzi, hog
a feleségem csak a hó utol
vasárnapján jöhetett látoga
tóba. A pontosság kedvéér
a feleségem akkor még
menyasszonyomnak szám
tott.

Szóval, piszkosul lassa
múladozott ez a két utol
vasárnap közötti idő... P
dig amúgy elég lelemény
sen találtak a számunkra e
foglaltságot csaknem minde

1.

Oda, vissza

Vagyis, még éjszaka se vet-. kőzhettünk neki, hanem teljes hadiöltözékben, a derékszíj is csak meglazítva, tölténytáskával, szuronnyal, a puska szíja a karunkon átöltve, sőt, még a zubbony gallérját se volt szabad kigombolnunk. Csupán a sisakot és a bakancsot tehettük le, úgy helyezve készenlétbe, hogy riadó esetén egyetlen lendülettel ugorjunk bele a bakancsba és vágjuk a vaskalapot a fejünkbe, aztán rohanás máris, mint az őrültek!

Ezt a helyzetet használtam ki arra, hogy jól megtréfáljam egyszer a pajtásomat, aki mellettem feküdt éjszakánként a fészerben a földön, azaz a szalmán. Az általános elalvást természete-

Kende Sándor

Ébren és á

percre. Amikor meg nem, ak
kor ott volt a cukrászda, h
micsoda puccos, csillogó m
se: egy távolba szakadt, árv
katona részére valóságos bá

SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Varga Edit

NÉPSZAVA
1984 MÁR 17

Varga Edit

FEHÉRVÁRI RÉSZLET

NÉPSZAVA 1984. MÁRCIUS 1

Pogány Ö. Gábor

Értelmező sorok egy vitatott m

ó lenne, ha magyar hánkban sor kerülne arra, ogy szó essék végül Szász ndre *művészetéről* is. Bár thon számos közlemény, kk, kritika kísérte, kíséri évékenységét, a publikációk agy része a művész szeméről, szokásairól, hírnevének okairól, pályájának érekes eseményeiről, anekdoákba illő epizódjairól szól, ha a szerzők, újságírók műveinek értékelésére is kiérnek, a hangadók többnyie gyanakvással beszélnek redményeiről, közülük lyik mintha dührohamot apna azért, amiérthogy a árlatokon, képcsarnokokban művei „lábon elkelnek", négpedig elképesztően maas áron. Közvéleményünk még nem szokhatta meg, ogy a képzőművészt az a ajta anyagi ellenszolgáltatás is híressé teheti, amit em a hivatalnokok biztosíanak számára, hanem a *műtárgyvásárlók*, azok, akikől a „közönség" rekrutálólik. Régebben ugyan voltak yűjtők, mecénások, de zám szerint mindig csak már évtizedekkel korábban megtanulták a nevét, ugyanis százakra tehető azoknak a könyveknek a száma, melyeket ő illusztrált. E műfaj sokrétű kiaknázása érlelte biztonságossá munkamódszerét, a szónak nemcsak a mesterségbeli tudásra vonatkozó jelentése szerint, hanem eszmei értelemben is. Rugalmasan, de hitelt érdemlően kellett igazodnia az illusztrálandó szöveghez, ám egyúttal a korszerű igényektől se tekinthetett el, melyek az írott mű szolgai tolmácsolása helyett annak értelmezését, átélését is megkívánják a grafikustól. Szász Endre életművének kibontakoztatásához hozzájárultak azok az olvasmányok, melyeknek az áttanulmányozása nélkülözhetetlen a mind rangosabb könyvművészeti kíséret elkészítéséhez. S ebben nemcsak a vizuális képzelet, hanem a gondolati, érzelmi érzékenység is helyet kap, az egyes lapok, ábrák úgy jönnek létre, hogy a művész egyben megvallja megrendültségét, előadja kételyeit, *Pap Károly, Sárközi György, József Attila, Krúdy Gyula, Bálint György, Osvát Ernő, Schöpflin Aladár, Szabó Lőrinc, Heltai Jenő, Tersánszky Józsi Jenő, Radnóti Miklós, Juhász Gyula* bukkan elő a lapok közül, lendületes tollrajz valahány, a Batsányiékétől olyannyira eltérő megoldásban.

Korunk kulturális szellemiségének megfelelően, ezekben a portrékban a stilizálás, karikírozás, izgatottság, feszültség elemei jelentkeznek, ahogyan azt az ábrázoltak személyisége, irodalma sugallta. A lélektani esetlegességeket azután a grafikus kedélyének harmóniára törekvő szándéka hozta egyensúlyba, ami a karakteres kézírás menete szerint haladt a hálósan finom érzékeltetés felől a vaskos expresszivitásig.

Szász Endre stílusát a *jellemrajzok bővedje* fejlesztette félreismerhetetlenné, célbatalálóvá. Rengeteg valóságos egyéniség és költött figura állt össze nagy létszámú statisztériává,

Varga Edit

Néprajz
1985. IX. 21.

Varga Edit **SZENTENDREI HÁZ**

megpihenhet. Kimerültnek, betegnek érezte magát. Erős fejfájás kínozta. Hidegvizes borogatást tett a homlokára és ledőlt a heverőre. Aludni szeretett volna, de sehogyan sem jött álom a szemére. A fülében még mindig ott visszhangzottak a kiáltások, a tömeg ámuldozó hangja: Ő az, akinek angyali keze van!

Ó, ti balgák! Hogyan lenne [illegible]em angyali kezem? Eh! —

Füleki János

Az elátkozott

ebből a sátáni kőből akarod kifaragni szűzanyánk arcképét? Korbáccsal kezdték üt-

Varga Ferenc
nobrány.

Varga Ferenc: Öreg halász. Vieux Pécheur. Old Fischerman.

A Balatoni Tá

KOMJÁTI GYULA festőművész

Született 1894-ben Komjáton (Nyitra m.). Rajztanári oklevelet az első világháborúban elszenvedett két évi súlyos román fogság után szerzett. Mesterei: Olgyai Viktor, majd Londonban (ahova magyar állami ösztöndíjjal került) a Royal College of Art grafikai osztályán Osborne professzor, valamint Urishibare japán fametsző mester. Több grafikai díj nyertese itthon és külföldön (Monza, London). A képzőművészek londoni Királyi Társasága tagjává választja. Ennek mester-diplomáját 48 nemzet versenyző művészei elől nyerte el. 1928 óta beválasztott állandó kiállítója a londoni Royal Akadémiának. Grafikáit kiállította s egyben vásárolt is belőlük a londoni British és Victoria-Albert múzeum. Londoni sikereit több előkelő angol folyóirat jelzi. Gyüjteményes kiállítása 1924-ben az Ernst Múzeumban, 1935-ben Londonban Vanya Nándorral együtt volt. Több magyar művészegyesület tagja, a M. Grafikusok Egyesületének alelnöke. Élvezte a balatoni ösztöndíjat is. Tulajdonosa a Nemzetvédelmi Keresztnek. Jelenleg 12 hónap óta katona.

FESTMÉNYEI:

1.	Naplemente II. (Agárd) vízf.	400 P
2.	Őszi színek I. (Agárd)	300 P
3.	Őszi hangulat Agárdon, vízf.	350 P
4.	Naplemente I. (Agárd) vízf.	350 P
5.	Fürdőzők és halászok (Agárd)	400 P
6.	Őszi színek II. (Agárd)	300 P
7.	Naplemente III. (Agárd) vízf.	400 P
8.	Agárdi őszi hangulat (Agárd)	350 P
9.	Pihenés (tempera)	Magántulajd.
10.	Velence Agárdi Madonna (tempera)	400 P
11.	Romantikus hangulat (Agárd)	400 P
12.	Opálszínű napnyugta (Agárd)	400 P
13.	Esős idő (Agárd)	400 P
14.	Napnyugta IV. (Agárd)	350 P
15.	Őszi esős idő	300 P
16.	Vihar a Velencei tavon (Agárd)	400 P
17.	Kép a hajdani romantikus betyárvilágból (Velencei tó)	500 P
18.	Viharos világítás (Agárd)	350 P
19.	Kép a hajdani Agárd környéki rókavadászatokról (szépia festm.)	500 P
20.	Tüzes őszi színek (Agárd)	350 P
21.	Esti alkony	350 P
22.	Hézser tanya (Agárd) vízf.	Magántulajd.
23.	Önarckép (tollrajz)	350 P
24.	Halásztitok (Agárd) tollrajz	300 P

VARGA FERENC szobrászművész

Született Székesfehérvárott 1906-ban. A Képzőművészeti Főiskolán Bory Jenő tanítványa volt. Már akkor több díjat nyert. A Nemzeti Szalón és Műcsarnok kiállításain gyakorta résztvett. 1937-ben állami ösztöndíjjal egy évet Rómában töltött. Alkotásai közül többet megvásárolt a főváros és az állam. Nagyobb művei több vidéki városban állanak. Legutóbb a Gábor Áron pályázat első díjának nyertese és kivitelezője. Gyüjteményes kiállítása 1943-ban volt a Műbarátnál.

TERRAKOTTÁI:

1/d. Nádvágó	1200 P
2/d. Halászok	700 P
3/d. Csónakos halász	900 P
4/d. Hálókötő leány	900 P
5/d. Szomjuhozó (kútfigura)	1000 P
6/d. Vízhordó fiú	600 P
7/d. Jó fogás	600 P

A Műbarát 53. kiállítása - 1944 január
Velencei dó öt művésze.

F. k.: Krivátsy-Szűts György Springer-nyomda

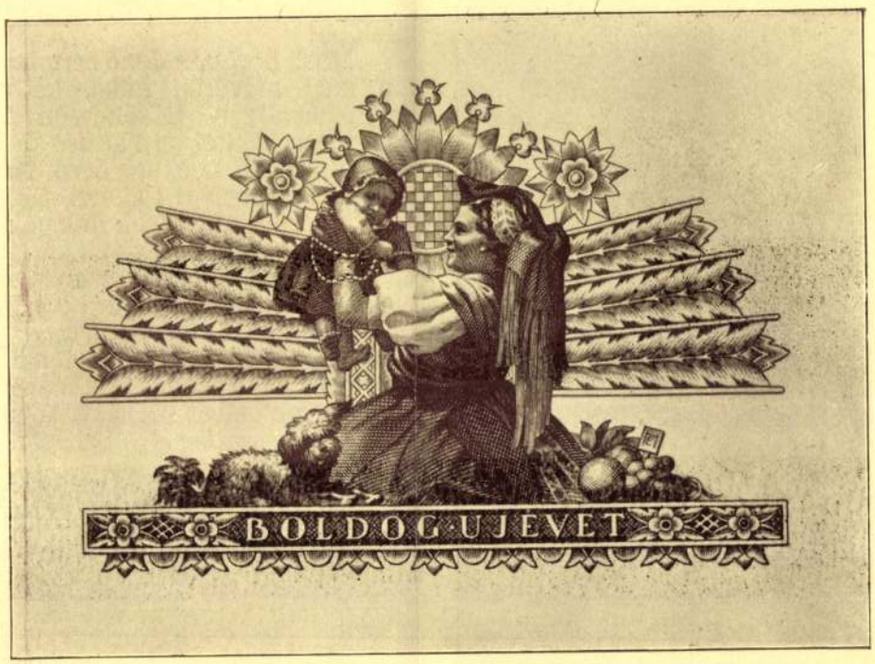

Horváth Endre rézmetszete
Magyar Országos Iparművészeti Tárlat

Savonarola. Varga Ferenc terrakotta-szobra
Műcsarnok, Őszi Tárlat

A művásárlás megszervezése

Irta: *Mitrovics Gyula* egyetemi tanár

A képzőművészet a nemzeti közművelődésnek éppen olyan értékes alkotó eleme, mint akár a tudományos eredmények, akár a jótékonysági intézmények. Az ember magasabbrendűsége leghiánytalanabbul épen művészetében érvényesül. Más kulturális területeken a tevékenységre az embert végső elemzésben mégis mindig a szükség hajtja, hogy megkönnyítse a helyzetét, hogy legyőzze és hatalmába kerítse a természet erőit, s í. t. Ezzel szemben a művészetben saját lelkiségének legmagasabbrendű — szabad és önkéntes — megnyilatkozását keresi és érvényesíti; önmagát revelálja, menten azoktól a gátlásoktól, amelyeket minden más tevékenységében le kell győznie.

Kulturális fejlődésünknek rendkívüli szerencséje, hogy művészeti téren sikerült rövid idő alatt évszázadok mulasztásait pótolnia. A magyar művészet mindenütt győzelmesen állja a versenyt, nagy művészeti multtal dicsekvő nemzetek körében is. Mintha valami csodálatos elhivatottság vezetné az áldott kezeket oly időkben is, amidőn előzmények, iskolák és hagyományok nélkül dolgoztak; föl tudtak emelkedni koruk legjobbjainak színvonalára: elég, ha a Kolozsvári testvérekre, Mányokyra és Kupeczkyre gondolunk. Éppen azért majdnem szinte öncsonkítást jelentene, ha hatalmas lendületnek indult képzőművészetünket elvérezni engednők. Már pedig ezzel egyenlő jelentőségű az, ha művásárlás híjában el kell képzőművészetünknek

Magyar Nemzeti Művészet
1938. 4. sz.

Dr. Stolpa József arcképe. Szabó Dezső olajfestménye
Műcsarnok, Őszi Tárlat

Jenő, *Kallós* és *Hajdu* Rezső virtuózitással megmintázott művei biztosítják a kiállítás színvonalát. Nem mehetünk el elismerés nélkül *Matzon* Frigyes „Hősi emléke", *Matéka* Sándor bájos zsánerjei és *Dabóczy* Mihály „Vivóbajnok" és „Korsós leány"-a előtt.

Hiba, hogy kevés, de dicséret, hogy jó a kiállított anyag. *Kfj.*

*

Örömmel írtam volna hosszabb és kimerítő ismertetést az őszi építőművészeti kiállításról, dehát össze-vissza csak három élő építőművész és az elhalt Hikisch Rezső művei vannak kiállítva. Hazánkban többszáz tervező építőművész működik, de a Műcsarnokban alig állítunk ki néhányan évről évre. A Társulatnak és Egyesületnek soksok építésztagja van, de kevesen állítanak ki, van oly kiállítás is, hogy senki sem küld be építészeti műveket. Mi lehet ennek oka, miképpen lehetne ezen segíteni? Talán nem csinál elég propagandát a Társulat és az Egyesület, talán változtatni kellene a zsürit néha, talán több díjat kellene kitűzni, vagy lelkesíteni kellene a magyar építőművészeket, hogy mutassák be rajzban, festményeken, fényképeken, modellekben javatermésüket. Külföldön a nagy képzőművészeti kiállításokon az építőművészeti tárlat mindig jelentős részét képviseli a kiállított anyagnak, nálunk sötét folyosókon vagy eldugott kis melléktermekben akad csak hely a kiállított építőművészeti művek részére. Ezen változtatni kellene, gyökeresen és mielőbb!

Most *Lechner* Jenő herminaúti kis temploma lep meg művészi, intim, kedves és magyaros hangulatával; a Hősök-terén épült nagy oltár közismert arkitektúráját is kiállította tervezője. Szeretném, ha Lechner Jenő ismét visszatérne a felsőmagyarországi Rákóczi-stilusban alkotott eddigi, sikerült műveinek irányához. Talán a most visszatért Felvidék ismét impressziókat és kedvet ad neki, hogy fejlessze és folytassa évekkel ezelőtt megkezdett sikeres és értékes ilyfajta törekvéseit.

Münnich Aladár a nagyvárosias, elegáns és mutatós Futura-bérpalota fényképeit állította ki, Budapest határozottan gazdagodott ezzel a sikerült city-beli palotával. Urbányi Vilmos az országház ezévi kongresszusbeli díszítéséről állított ki egy vízfestményt.

Az évekkel ezelőtt elhalt Hikisch Rezsőnek úgyszólván teljes működését mutatja be az emlékkiállítása. Tervei, rajzai, nagyszámban fényképek is bizonyítják azt, hogy Hikisch mester és művész volt. Eleinte a régi német művészakadémiák stílusában dolgozott, később egyéni modernizált, rusztikus empire-stílusban tervezte meg házait, melyek közül hadd említsem meg a Lukácsfürdő artisztikus átépítését, a még ma is kitűnően ható Astoria-szállót, sok magánpalotát, villát, de különösen nagy elismeréssel kell szólnom síremlékeiről, melyek között sok klasszikus arányú, szépségű és tökéletességű. Igen érdekesek pályázatai és tervezetei, melyek közül több csak azért nem kerülhetett kivitelre, mert zseniális alkotójukat korán és váratlanul ragadta el a halál.

Szivessy Tibor

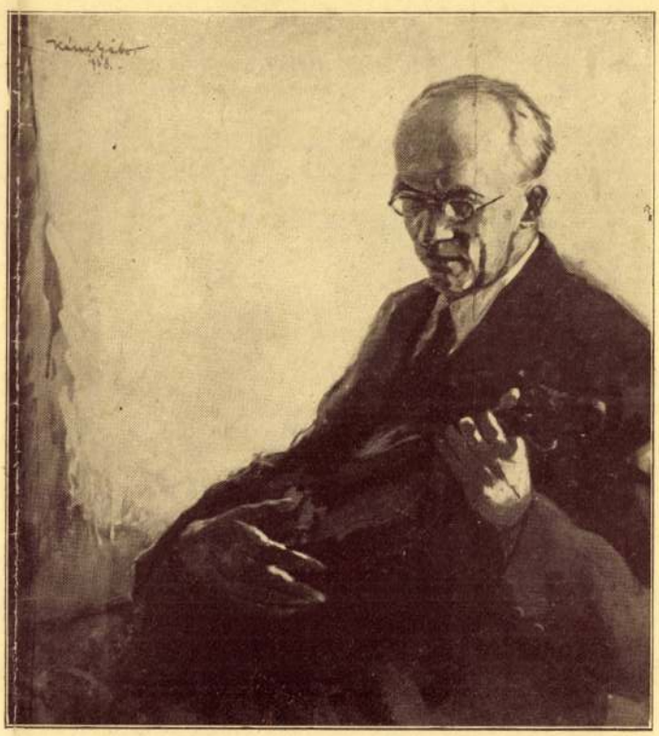

Pihenő hegedűs. Kássa Gábor vízfestménye.
Műcsarnok, Őszi Tárlat

„ „ Tanulmányfej 199
Kőszegi Bella: Tavasz . . . .
Kövér Gvula: Ezüstruhás nő . .

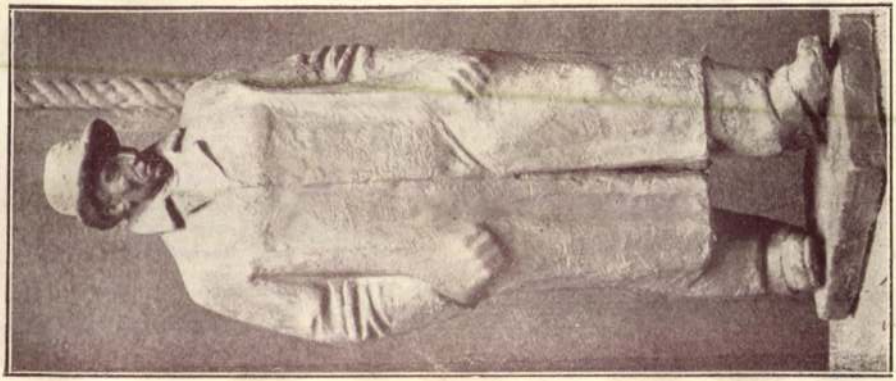

Egyedül. Varga Ferenc alkotása.
Műcsarnok Őszi Tárlat.

Varga Ferenc

Egyszóval számomra közömbös, hogy mi lett előbb: a tyúk, vagy a tojás. Fő, hogy itt van mind a kettő, és lényeges, hogy egészséges legyen a tyúk, akkor hibátlan a tojás is.

Mert itt van a probléma lényege. Másodrendű kérdés egyelőre, hogy akik másolnak, jól másolnak-e, vagy rosszul. Az a kérdés, hogy jót, vagy rosszat követnek-e. Mindenesetre tagadni kell, hogy a rossz kópiák és tehetségtelen tanítványok mesterük zsenialitását csökkenteni, vagy eredményeit lerontani képesek. Mint ahogy nem valószínű, hogy Lechner értékéből (amelyet bizonyos mértéken túl sohasem tagadtam) levonhatott volna valamit a „verkliző uszály", amely mindig csak a saját számlájára és becsületére kintornázik.

Mindezek konkluziójaképen tehát — az első kritikusi tennivaló: megvizsgálni az alaptételt, a gárda által követett „Vorbildet" és — megkülönböztetni a korszerű helyes produktumot az álmodern alkotásoktól, a dogmatikus kinövésektől. Ennek a szelekciónak kell elsősorban megtörténnie, enélkül objektiv bírálat nem lehetséges.

És itt van összes észrevételeimnek lényege.

Mert tudom, hogy Lázár Béla dr. úr disztinkció nélkül haragszik — legalább is az építőművészet területén — mindarra, ami korszerűségi szándékával eltér a hagyománytól. Akár „nudista" elvek alapján formálódtak, akár nem, noha — erősen vitatható a közmondás értéke, amely szerint, ruha teszi az embert."

Sajnálattal kell ezt megállapítanom, emlékezve Lázár Béla dr. úr borzongó észrevételeire, amelyeket lelkes

Varga Ferenc: Tanulmányfej
A Műcsarnok téli tárlatáról

Művészet
1937. 6. sz.

temperamentumának hevében tett egyik haladó szellemű építész-tanárunk előadásán, a bemutatott példák hatása alatt.

Nem hinném, hogy tévedek megállapításomban, bár szeretném, ha tévednék. És én lennék az első, aki állításaimat korrigálnám, ha:

ha akadna a korszerű alkotások tömegében elvétve néhány, amelyet a Kritikus úr megdícsér. Talán csak kettő, vagy három — vagy legalább egy. Mondjuk, a stockholmi városháza, vagy az ennek emlékein fogamzott szegedi templom-tér. Esetleg a Rákóczi úton épült két legújabb bérház — nem tudom tetszik-e — vagy talán a Lipótvárosi park összesége. Megfelel talán az anyag — ha sivár a dísztelenség, és jó talán a „nyugodt összhang" — ha rossz az alaprajz kapzsi zsúfoltsága?

Konkrétumot tehát az általános becsmérlés bizonyítására!

Ezt értettem a bírálat indokolása alatt. Sajnos tudom, hogy napilapok lexikális tónusa határt szab hasonló szakkérdések maradéktalan tárgyalása elé, ámbár bizonyos, hogy ugyanaz a hely, amely rosszalás céljára rendelkezésre áll, türelmesen bírná a kisméretű indokolást, vagy akár a dícsérő jelzőt is. De ha már így van, inkább maradjon el a konkluzió, semmint árván álljon ott egymagában, okadatolás nélkül.

„A tikkadt lélek lusta, a képzeletszegénység impotens" — ennyi ünnepélyesen jóváhagyatott a reflexió zárószavában.

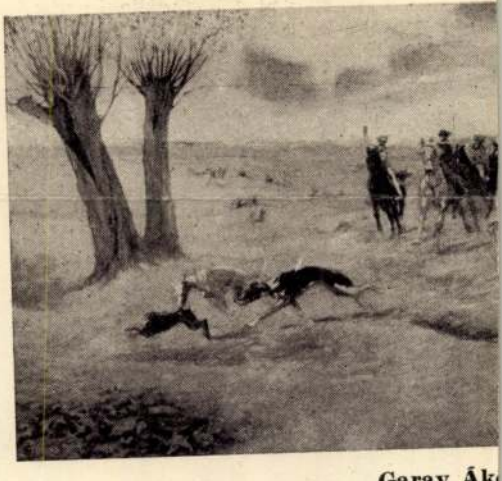

Foto Diskay

Garay Ák

A Műcsarnok téli tárlatáról

TÁRL

TÉLI TÁRLAT A

Irta: KE

Valamikor minden műcsarnoki tárlat nagy tá sadalmi eseményt jelentett, a művészek készülte reá s a közönség áhitatos tömegekben látogatta rendezőségtől önzetlen gonddal kiteregetett s maj nem mindig újszerű szépségeket. A műcsarnoki tá lat látványos beszámoló volt az egész magyar képz művészet időszaki fejlődéséről, új tehetségek tü tek föl, nagyszerű díjakat osztogattak s a magy képzőművészet pompázott, mint műveltségünkn hibátlan drága ékszere. Ezek a tárlatok mindig b

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1983
Varga Ferenc
TISZATÁJ grafikus
Szeged

Nincs, akinek énekeljek idézve, fölidézve
ebben az elnéptelenedett éjszakában.

1021

VARGA FERENC GRAFIKÁJA

véres, kétes sikereket hozó harcokat, a várbeli éle
ték figyelemmel. Ám a hírközlő szervek gondosk
hézségei, a szenvedésekkel teli napok problémái n
rülzárás előtti hetekben indokolatlan optimizmu
hangulat jellemezte a várbeli életet. A reménytel
szolgáló költőkatona is a várbeli hazug hangulat
szorítsd meg még, / Csak a veséjét most ne enge
mi esszük meg, nem a tetvek. / Hóhérpalástját f
cár —" Az első összecsapások idején valóban s
orosz hadak felbomlanak, az első komoly támadás után megfutamodnak. Úgy
Géza is hitt ebben. A Tábortűz mellett címmel megjelent versében (1914. október elején) még
arról énekelt, hogy „— Jó várunk tövében / Muszka-temetőnek / Elég széles az árok." Az
előtérállások, előőrsök élete is — kezdetben — szinte romantikusnak tűnhetett. Volt élelem,
tüzifa. „— Rőzsét hozz regruta, / Hadd lobogjon vígan. / Szivarunk füstjénél / Mi már csak
kivárjuk, / Míg a muszka beleun."

A Przemyśl környéki harcok viszonylag rövid idő alatt komolyra fordultak. 1914. októ
ber második felében a védők súlyos veszteségeket szenvedtek. Gyóni Géza a Bácskai Hírla
szerkesztőjéhez 1914. október 28-án írott levelében már megfogalmazta: „Aki Przemysl [első
ostromát végigélte, az régen leszámolt olyan csekélységekkel, mint amilyen itt minálunk pl.
halál. [...] Barátom, a szavak sápadtak annak a kifejezésére, amit érzek." A konkrét tények
Gyóni Gézát igazolták. A verseci 7. honvéd gyalogezred II. zászlóalja 1914. október 18-án 7
fő, november 2-án a „csetepaték" után 346 személyre csökkent. A zászlóalj (más kisebb eg
ségekkel kiegészített) személyi állományából 61 beteg, 51 kolerás, 188 sebesült, 21 halott vo
Eltűnt 168 katona. A veszteség 489 személy. A lugosi 8. honvéd gyalogezred III. zászlóalja h
sonló veszteségeket szenvedett. A létszám 726-ról 370 főre csökkent (68 kolerást, 30 beteg
79 sebesültet, 10 halottat és 169 eltűntet tartottak nyilván). A szegedi 5. honvéd gyalogezre
476. számú magaslat és Cisowa község térségében vívott súlyos harcokat. 1914. december k
zepén a 7. honvéd gyalogezred tevékenységének támogatására a szegedi 5. ezredet rendel
ki. A Paportenka magaslatért vívott közelharcban, az 1915. februári és márciusi állásharc
ban és a kirohanások alkalmával igen sok szegedi honvéd áldozta életét.

Decembertől érezhetően csökkentek az élelmiszeradagok. A katonák táplálkozásá
megjelent a lóhús (takarmányhiány miatt a lóállomány jelentős részét fokozatosan levágt
Az időjárási viszonyoknak nem megfelelő ruházat, a fekvő- és pihenőhelyek terén tapasz

---

Przemyśli-kutatásaimhoz, az erődök megtekintéséhez, a fotók elkészítéséhez nyújtott önzetle
gítségéért *mgr Antoni Kunysz* múzeumigazgatónak (Muzeum Okręgowe w Przemyślu) valamint *mg*
nina Burzyńska muzeologusnak tartozom hálával és köszönettel.

az NSZK-ban befutott müvésznek és sikeres festőnek és szobrásznak számit, Magyarországon szinte ismeretlen, és hogy saját maga sem kereste az utat visszafelé?

- Alapjában és mindig ellene voltam és vagyok, hogy egy müvésznek reklámot csináljanak. Én soha nem kerestem valahogy a reklámot. Máma lonszíroznak egy festőt, vagy egy müvészt, mint egy fogpasztát, szóval már ebből a szempontból soha nem kerestem módot arra, hogy Budapesten is egy nagy nevet csináljak.

- Most azért valami jelét mégis mutatta a közeledésnek azzal, hogy egy pár évvel ezelőtt egy alkotását, egy plasztikáját, egy torzót a Magyar Népköztársaságnak ajándékozta.

- Igen, boldog vagyok, hogya magyar közvélemény tudomást vesz rólam is. Egy kicsit későn, mert hetvennyolc éves vagyok, kár hogy nem husz évvel ezelőtt történt ez. Fizikailag olyan állapotban vagyok már, hogy nem tudok autóba ülni, s nem tudok odamenni. De az élet még alkalmat nyujt arra, még egyszer szeretnék Pestre menni.

--

- Az idős mester, akit mi természetesen Varga Ferencként tanulunk majd meg tisztelni, bizonyára nem tudja, hogy néhány éve nálunk gazdag, és gyönyörü termésbegyüjtés folyik. A világ minden tájáról állitanak ki idehaza magyar származásu müvészek, köztereinket ékesitik a legkiválóbb alkotásaik. Bárcsak neki is megadatna még egyszer a viszontlátás öröme, nekünk pedig a találkozásé a müveivel.

- Ez volt A Hét márciusi első jelentkezése, köszönöm a figyelmüket, a viszontlátásra.

--------ooo-----

elvétve, egy-egy alkalommal. Ezalatt a hatvan év alatt a művészipályafutása teljesen egyenletes volt, és mindig egyfajta stílusban alkotott?

- Ezt nem lehet mondani, és nem ismerek művészt a legnagyobb és a legkisebb is, aki nem ment keresztül egy krízisen. Voltak idők, hogy egyáltalán nem tudtam dolgozni, olyan krízisen mentem keresztül, de egy zsákutcába kerültem, és már nyilván nem ment tovább a dolog, vagy pedig elhagytam egy országot, és egy egész más emberi miliőbe értem, egy egész más körülmények között, ugyhogy például amikor átjöttem végleg Németországba, Neustadtba, a Cote d'Azurön két évig nem tudtam dolgozni, mert annyira megváltozott a fény és az emberi környezet.

- Számomra az egyetlen, ami a Cote d'Azur, a délfrancia tengerpartot és Neustadtot, ezt a felzi középhegységbeli környéket összefüzi, az talán a bor, és annyira szerepet játszott a bor az Ön életében is, hogy felesége borkómikus egy régi, e szaknában tradicionális család tagja, tulajdonképpen a felesége volt azt hiszem, aki Önt a megszokott francia környezetből ide a felzi környezetbe áthozta?

- Itt el kell mondanom, hogy amikor feleségem feltünt, az egy életelhatározó dolog volt. Nemcsak a bor miatt, hanem a feleségem, aki 22 évvel fiatalabb volt, és még tanuló volt az egyetemen, és egy sorsdöntő találkozás volt számomra. Hát persze nagyon nehéz volt Franciaországból Párizs után, és a Cote d'Azur után Neustadtba, a Weinstrassebe egy egész kis burzsoá miliőbe a helyemet biztositani és létezni. Azt is mondhatom, hogy eleinte német kollégák nagyon segitségemre voltak, kiállitásnál, és a többi. És rögtön összekötöttek barátsággal, de olyan barátsággal, mint gyerekkoromban és fiatalkoromban kötöttem, az persze nincs már. Ez egy bizonyos életkorban nehéz nárcsy ilyen barátságot felépiteni, mint amikor az ember fiatal és pénz nélkül van, és együtt nyomorog, és festői problémákkal, vagy más problémákkal van elfoglalva.

- Én azt hiszem, hogy az hozzá tartozott azeurópai sorsokhoz, és nem utolsósorban a magyar művészek sorsához, hogy a száza d első felében nagyon sok magyar művész került ki külföldre, nem utolsósorban Franciaországba, és találta meg nagyon nehezen az utat visszafelé. Mégis, többeknek ez sikerült, és ma otthon ismert művészek, festők, zeneszerzők, szobrászok, Ligetire, Amerigo Totra, Vasarelyre és még jónéhány másra gondolhatnánk. Mivel magyarázza azt, hogy Ön, jóllehet itt nyugaton, legalábbis Svájcban, Franciaországban,

1021

Varga Ferenc, Feri Varga: Mobrák- és festőművész

1984. III. 4. TV 1. műsor 19.00 Zné

A hét

- A felfedezéshez, akárcsak az üzlethez is, szerencse kell. Néhány hónappal ezelőtt egy évtizedek óta külföldön élő barátom felhivta a figyelmemet, egy ugyancsak évtizedek óta külföldön élő és idehaza majdnem teljesen ismeretlen, egészen kiváló magyar képzőművészre. Vajon ki is ő? Amikor Franciaország legjobb elméi és legbátrabb polgárai negyvenegynéhány évvel ezelőtt szembeszálltak Hitler zsoldosaival, amozgósitó erejü karikaturák némelyike alatt a név igy hangzott: Varga. Amikór jóval később, voltaképp inkább a közelmultban egyik-másik gazdagnyugat-európai muzeumban hozzákezdtek a kor reprezentativ alkotásainak összegyüjtéséhez akkor például az antibesi Picasso-muzeum is, vagy az esseni Volkwang-gyüjtemény is biztositott magának néhány müvet, amelynek alkotóját Feri Vargának hivják. Budapesten eközben még szakértők körében is majdnem ismeretlen. Igaz, erről nem csak mi tehetünk, mert a mester, aki ma m jdnem egyidős az évszázaddal, 1924-ben távozott Párizsba, és noha 1961 óta német földön él, tehát hozzánk valamivel közelebb, szülőhazájának ma este küldi első, a legnagyobb nyilvánosságnak szánt üdvözletét. Lipovecz Iván riportja következik.

- Tisztelet a munkának. - Ezt a cimet viseli ez a négy méter magas térplasztika, amely egy szakmunkásképző iskola előtt áll Neustadtban, a falzi borvidéken. Itt él kereken egy negyedszázada alkotója, Feri Varga, azaz Varga Ferenc is, aki többnyire nem szokott cimet adni müveinek. A 78 éves mestert, aki még most is minden nap dolgozik, kizárólag a szinek és a formák érdeklik, a tartalmat, annak értelmezését meghagyja nézőinek. Párizs, a Montparnasse volt pályájának elinditója. A Cote d'Azur szineinek ihletője. Neustadt, a kései családteremtés és a müvészi ujrakezdés környezete. Legfiatalabb gyermekét Palomának hivják, ugyanugy, Hogy Picassoét is, akit egykor barátjának tudhatott.

- Hát a tendenciám mindig az volt, akármilyen irányba is festettem, vagy alkottam, kiegyensulyozott müveket csinálni. Ugy szinben, mint formában is. És ezt a tendenciát mai napig is megőriztem. Különben minden képem egy bizonyos szinben, domináló szinben csinálom, vagy kék, vag y barna, vagy szürke szinben, mintegy komponista egy bizonyos hangtónusban komponál.

- Hatvan éve, hogy elkerült Magyarországról, hatvan éve, hogy a magyar nyelvet sem gyakorolta, vagy csak

Zsákhordó.
Varga Ferenc festménye

Magyarság képes mell -
1937 febr. 28.

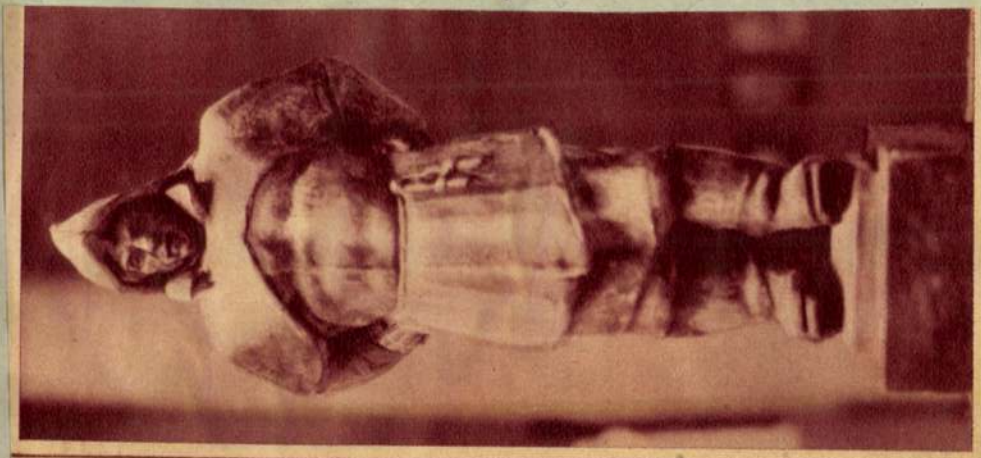

Varga Ferenc

fordító

Varga Ferenc
festő

KM Társ 1940. Aggermek

Tanulmányfej
vízf.

Csánky Dénes: Egy székely művész halálára
Molnár Ernő: Karácsony és a művészet.....
Csánky Miklós: A kassai főoltár két ismeretlen szobra .....
Márkus László: A színpadi díszlet stílusa ..
Hoffmann Edith: Zichy Mihály Faust-illusztrációiról .....
Czakó Elemér: A magyar bélyeg szemléje ..
Voit Pál: A fűzfői Szent Imre kápolna .....
Mihalik Sándor: A raguzai dóm szegedi ereklyéje .....

A MŰVELT MAGYARSÁG LEGH

MA
KÖ

ÉVI 20 PENGŐS ELŐFIZETÉSÉRT

Kérjen részletes ismertetést **MAG**
BUDAI

Balatoni képeskönyv

Irja:
vitéz Szarka Géza.

Nemeskócsag birodalmában

— Tessék beszálni! — mondja csendesen a lápi révész.

— Mibe szálljak be? — kérdem tanácstalanul. A sötétben nem látok mást, mint a Kisbalaton nádtengerét, a tintakék eget, meg a fekete vizfoltokat.

— Itt a csónak e'! — bök a szunyogriasztó pipájával a révész a lába mellé.

A zsombék mellett, az ó-nád között valóban ott lapul a csónak.

De milyen csónak, teremtő Isten! Lapos és hosszu, mint egy sitalp. Itt a magyar *Zala* mellett, Láp országban papucs-csónaknak nevezi a nép. És van is benn valami. Csak az a különbség, hogy mig az igazi papucs leeshetik az ember lábáról, addig a kisbalatoni papucs-csónakból inkább az ember maga fordulhat ki, még pedig hanyatthomlok . . .

Vizi kalauzom boszorkányos ügyességgel kezeli a lápi rudat. Ez pótolja az evezőt az iszapos, zsombékos lápon. Ugy siklunk a szük nád-sikátorok közt, mint a vándorló angolna.

Kénes, émelyitő szag üti meg az orromat, a Kisbalaton jellegzetes illata. Milliárd és milliárd vizi állat temetkező helye ez az ősi érintetlen szüz-mocsár. Feneketlen iszapjába évezredek óta belehal minden élet, ami belőle fogantatott.

Mire kiérünk a *rónavizre*, addigra megjelenik a horizonton a Balaton felé egy fényes csik, a hajnal neoncső-reklámja.

A nádas hirtelen megborzong. Mintha valami titokzatos áramütés érte volna a milliónyi állatot, felzsibong az eddig néma nádtenger.

A rucák kezdik:

— Háp-háp háp.

A bölömbika folytatja:

— Mu-mu-hu-hu!

Majd a gém:

— Koá-koá!

A bibic:

— I-vic!

A tizezernyi „ágyrajáró" seregély:

— Csi-csics!

S a nádirigó, meg a kotnyeles mocsári kofa nádiveréb:

— Csi-rri-krrr!

S mikor a titokzatos mennyei karmester szünetet int a hajnali hangversenyben, akkor a pillanatnyi csendben felhangzik fejünk felett a szalonkák indulója:

— Pszt-pszt-kvorr-kvorr!

Elbüvölő muzsika ez! Az embernek a gerince bizsereg az ébredő életnek ettől a mohó, ujjongó örömétől.

A hajnal opálos fényeiben olyan most ez az ősmocsár, mint valami dantei táj az Infernoból. A viz pöfög, mint a forró kása. A nád szigetek: a kárhozott lelkek gyüj tőhelyei. Az órás gémek a levegőben: kóválygó erynnisek. Nem csodálkoznék, ha a fortyogó iszapból valamely paráznának, vagy torkosnak eltorzult, duzzadt arca bukkanna elém . . .

Cháronom, némán, illetődötten turkálja rudjával az iszapot. Nehéz dolga van. A sok sulyom, vizitök, meg tavirózsa ugyancsak belekapaszkodik a mi papucs csónakunkba. Most értem csak meg, miért oly keskeny a mi lélekvesztőnk. Ha szélesebb volna, bizony megsüllyedne!

Amint az egyik nádszigetet mögül kiérünk, feltünnek előttem a láp királyai, a nemeskócsagok. Izgatottan állok fel a csónakban. A lélekvesztő nagyot billenik s ha a révész „röptömben" meg nem kap, hát belebukfencezem a pöfögő iszaptengerbe.

— Az Istenért! — suttogja (mert a kócsagokat nem akarja felriasztani) — vigyázzon az ur! Ha egyszer bele tetszik fordulni, nehéz lesz ám a kijövetel!

Aztán elsuttogja, hogy itt az iszap 3—4 méter mély s már nem egy járatlan embert elnyelt örökre a régi időkben . . .

Mást is mond, de én nem figyelek.

Minden idegszálammal a kócsagoknál vagyok.

Ugy állnak az opálsárga mocsárban, mint az üdvözült szellemek, akik a Paradicsomból ideté vedtek az Infernóba. Még a dics fény sem hiányzik a fejük körül: az elömlő napsugárban ragyognak fehér fejtollaik. Egész testük vakit a fehérségtől. Vékony finomivelésü nyakuk kecsesen hajlik a vizbe zsákmányért: halért, féregért. A himek farktolla ezüstösen remeg a reggeli szellőben. Királyi ékesség ez, álomszerü gyönyörüség.

Az embert valami tiszta, szent izgalom fogja el. Ó milyen végtelen a Teremtő skálája, hogy a legmocskosabb helyre lehelte ide ezt a szüzi fehérséget!

— Tetszik látni — suttogja az én Cháronom — ezek a gyönyörü tollak a kócsagok igazi veszedelmei. Egy ilyen farktollért csinos összeget ad a kereskedő. Ezért pusztult ki a nemeskócsag világszerte.

A nádasból most elénk kerül Gulyás bácsi, a kócsag őr.

Gulyás bácsi tudományos ember. A Magyar Madártani Intézet őt bizta meg a pusztuló drága madarak őrzésével. Amióta Európa ornithológusai rádöbbentek, hogy a kócsag (*Egretta Alba*) szinte utolsó óráit éli Euróbában, azóta a magyar ornithológusok mindent elkövetnek a pusztulás megakadályozására. A magyar Kisbalaton az egyetlen hely Európában — az Alduna kivételével, — ahol még fészkel és költ ez a mesebeli madár. A Kisbalaton 3000 hektáros ősmocsarának egy részét most védett területnek nyilvánitották, ahol eltiltottak minden vadászatot.

— Mennyi kócsag van most itt? — kérdezem halkan Gulyás bácsitól.

— Pontosan 18 pár.

— S mennyi a fióka?

— Fészkenkint 2—3. Esetleg négy is.

— Szóval itt nincs „egyke"?

— Nincs kérem. A kócsagok mintaszerü családi életet élnek. Tessék csak odanézni. Mind párossával halásznak. Ő nem énekelik, hanem cselekszik, hogy: „Csak párosan szép az élet!" . . .

— Aztán meddig vannak itt?

— Az változik Márciusban jönnek rendszerint és szeptembertől novemberig költöznek.

— Zavarják e sokat őket?

— Csak az ornithológus urak jönnek. Schenk ur, Warga ur. Warga ur egyszer 105 napig itt élt a mocsárban, hogy a kócsagok életét tanulmányozza. Persze kül földi urak is jönnek. Steinfatt ur, a német tudós, egészen beleszeretett a Kisbalatonba. Egyik nyáron megolvasta, hogy 140 féle vizimadár él itten.

Száznegyven fajta vizimadár Középeurópában! Igazi madárparadicsom ez! Gulyás bácsi mondja, hogy a nemeskócsagon kivül akad egiptomi ibisz, fekete gólya, aztán bőven komáta, bakcsó, a gémek sok-sok faja s töméntelen vadkacsa, buvár és vöcsök.

— Most megneszültek a halászó ezüstmadarak. Méltóságteljes repüléssel, hátraszegzett nyakkal, zajtalanul szelik a levegőeget.

Gulyás bácsi megragadja a karomat. Némán mutat az egyik sikátor felé, mely a rónavizbe torkollik.

— Látja az ur?

Valami fehéret látok ott. Gyorsan oda „evezünk." Remek kócsagtollat találunk a viztükrön. Hozzá: farktoll. Kezembe veszem és áhitattal simitom végig a kezemmel. Magyar őseinknek ilyen toll rezgett a sisakforgójában.

Most odakormányos Gulyás bácsi a kócsagtanyához.

Néhány lépésnyire megközelitjük a fészkeket. A serdülő kócsagok bámész kivánesisággal tartják fejüket felénk.

— Nemrég gyürüztük őket, — suttogja Gulyás bácsi. — A telet leginkább Olaszországban, meg Görögországban töltik. De itt nálunk költenek. A nemeskócsag tehát magyar madár

Mennyi büszkeség és öntudat ég ennek az egyszerü embernek a szavaiban!

Azt mondja: — Kócsag*jaink!*

— Fekete gólya*dnk* is van!

— A madárvár*tánkat* is érdemes ám megnézni!

No ezt a madárfigyelőt megnézzük. Alvilági révészem ki is kormányozza a csónakot a Zala partjára. Felmegyünk a toronyszerü faalkotmányra. Lebilincselő kilátás van innen. A távolban a Badacsony és a többi romantikus kialudt vulkánok kéklenek. Egy darab *Nippon* ez itt Európa közepén. Öt hat kilométerre tőlünk a Balaton ezüst tükre szikrázik. Körülöttünk pedig a nádrengeteg a csillogó viz- és lápfoltokkal. Csak néhány sirály és kormos szerkőcikázik a fejünk felett. Egyébként nyugalom van.

Hirtelen azonban puskadörrenés hasit bele a paradicsomi békességbe.

— Biztosan a zalaapáti bencés jószágkormányzó ur! — mondja Gulyás bácsi. — Ott a felső Zala parton szabad a kacsavadászat. Nincs az a „róbsücc," aki olyan jól lő, mint a kormányzó ur!

Az egész szüzmocsár egyetlen riadalom. A napot szinte elhumályositják gém, meg kacsafelhők.

De aztán — csodák-csodája, — percek alatt visszatér az idilli nyugalom. Ezek a madarak nem hisznek a halálban. A ruca, meg a buvár tovább halászik, a bubosvöcsök tovább gyakorolja magát a vizalatti távuszásban, a bibic tovább jajveszékel, a nádirigó tovább cserreg. Csak a kócsag gondolkozik . . .

Lekászolódunk a magármegfigyelőről. Szótlanul haladunk a Zala-folyó partján. Ez a folyó az egész ősmocsarat keresztül szeli és a Balatonba ömlik bele.

Egy jó száraz helyen tüzet rakunk és hagymával, paprikával szalonnát csorditunk. Akárcsak honfoglaló őseink ezer évvel ezelőtt. Csak akkor még annyi volt itt a nemeskócsag, hogy a tüzet is kócsagtollal piszkálhatták. Ma pedig féltve babusgatom az ezüstös mesemadár egyetlen tollát, melyet ajándékképen nekem huilatott az opálos magasságból . . .

— Finis. —

Uri szabóságunk
Őszi divatujdonságai
már megérkeztek
Gams János Fiai
Szögyény-utca 4.
Telefon 558. Szabott árak.
GONDÜZŐ KFT. kötelékében.

Beföttes- és izes üvegek
nagyban és kicsinyben a legolcsóbban
Schnetzer Nándornál! —
Szögyény Marich u. 5. TELEFON: 166.

RICHTER
fémöntöde és gépműhely
SZÉCHÉNYI-UTCA 19. SZ.
Vállal:
Cséplők,
traktorok és autók,
szivattyuk javitását
és bárminemü gépmunkák, malmok és gazdaságok részére

A legolcsóbban adunk és házhoz pincébe szállitunk:
Ajkai Tatai stb.
Dorogi SZENET!
Zombai Testvérek
Vágott Kandalló
Kuoli Fafütési kályha

Minden út Rómába vezet!

Irás az állami ösztöndijat nyert Varga Ferencről, — életéről, szobrairól, csalódásairól és szülővárosáról.

Mindnyájunkat örömmel töltött el az a hir, hogy az állam ezévi szobrászati ösztöndiját *Kerényi* Jenő mellett, Bory mester másik jeles növendéke, városunk szülötte, *Varga* Ferenc nyerte el. Egy év Rómában! A művészt sárba rántó anyagi gondok egy csapásra eltüntek, egy igéretes esztendő, amelyet nem zavar meg senki és semmi sem, ami megzavarná azt az ösztönös lelki folyamatot, amely az alkotáshoz szükséges. Kiszakitva a környezetből, utazás, uj arcok, a művészet földje, ahol a kövek és vásznak Michelangeloról, Leonardo da Vinciről, Rafaelről és elsorolhatatlanul hosszu sorban más alkotókról beszélnek; benyomások száza és száza: melyik művésznek nem ez az álma? Melyik olyan művésznek nem álma ez, aki „Istenekkel álmodik," de rend őrök és villanyszámlák között él; megfaragja kőbe csendülő ezüstért más gondolatát, de mert annak nincs pénze, lemond a jogos és bepörölhetően járó tiszteletdijról? Egy ilyen ösztöndij, egy ilyen év a vágya annak, aki művésznek született s függetlenül, gondtalanul, elszakitva minden akadályt jelentő köteléktől, ugy röppenhet a magasba, amint azt a belélehelt lélek: Isten lényének földi teremtésbe oltott alkotó ereje szárnyat-bontva kivánja.

Ad astra!

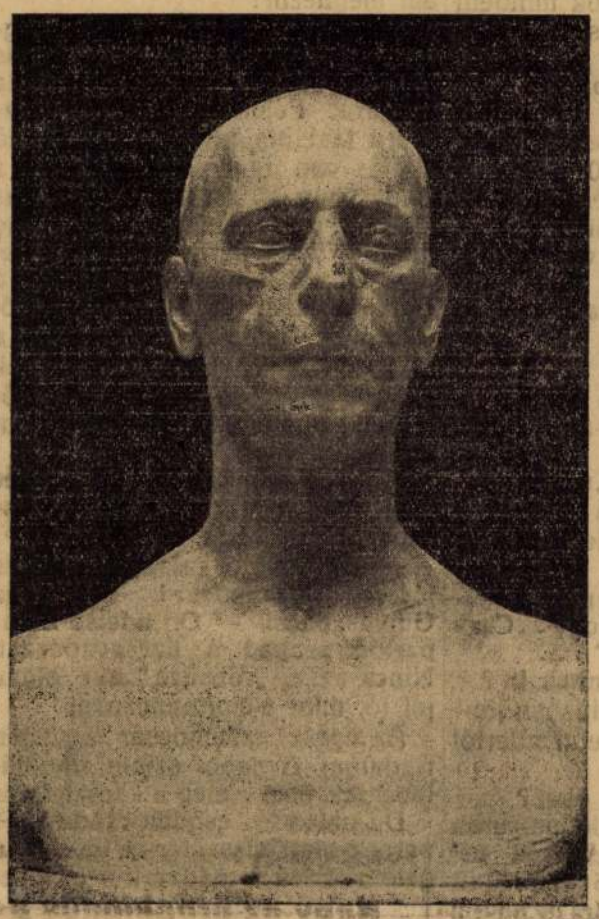

Varga F.: Tanulmányfej a Műcsarnok tavaszi tárlatáról.

Életrajz.

Székesfehérvárott született 1906-ban. A Képzőművészeti Főiskolát, mint Bory-tanitvány végezte el s itt öt éven át ösztöndijas tanársegédként működött. A Műcsarnok és egyéb művészi egyesületeink állandó kiállitója, a Képzőművészeti Egyesület rendes tagja. Budapesten él 1926. óta.

Főbb munkái: *Győzelem.* Férfiakt, Műcsarnok. Rothermere lord dijat nyerte el. Gipszmása, mint az Uj Erő letétje, a Székesfehérvári Muzeumban. *Éva.* Nőiakt, Műcsarnok, Ferenczy-dijas. *Bánat.* Nőiakt. Mása, mint siremlék a Farkas réti temetőben (Felajánlva a helybeli Muzeumnak Uj Erő letétként). *Ádám.* Férfiakt, Műcsarnok. *Első tavasz.* Életnagyságu figura. *Emmausz-felé.* (Képe az Uj Erő legutolsó számában). *Zsákhordó.* E három utóbbival a Műcsarnok tavaszi tárlatán szerepelt.

A művész.

Szobrai közül csak a legjelentősebbeket emlitettük meg és gondolkozunk, hogy egy képzőművészt akkor, amikor műveiben nem áll módunkban bemutatni, hogyan eleve nitsünk meg? Irjunk a szobrairól? Szobrain a magyar jelleg ütközik ki elsősorban, figyelmünket ez kapja meg. A *Zsákhordó* olyan, nehéz törzsökösségében, elszántságában, mint egy Botond sarj. A *Balatoni halász,* ez a csendes öregember a magyar falukon látható ősz magyart mintázza, aki a ház körül tesz vesz s ezer aprósággal elbibelődik. A *Pipatelvaj* hetyke kis magyarja fajunk minden eleven gyermekének hű mása. Magyar ez a művész erősen és letagadhatatlanul; *Esti harangszó*jának pásztorbotra támaszkodó, subás magyarja az őszbeborult, kereszténységbe hajolt ősmagyar.

A másik sorozat egy egész uj oldalát mutatja a művésznek, amely szintén igen jelentős. Áhitatot keltő szobrai templomi hangulattal árasztanak el. A kis Jézus Mária ölében. Modern formákban az ősi változat. Szent János. Szent Antal a kisdeddel. Ezek a barátok is izzanak a belső tüztől. Ezek a szentek is magyarok végzetesen és letagadhatatlanul, mert Varga az egyéniségén szürte keresztül formájukat.

Madonnák, szentek és végül az *Emmausz felé* monumentális három alakja: Jézus a két apostollal. A művész delelőpontra ért. Műve épitészetileg, anatomiailag érzésgazdagságával a tökéletes műélvezetet váltja ki a szemlélőből Vargának azonban szociális állásfoglalása is van, mert a művészeknek ahhoz a tipusához tartozik, akik hangoztatják szempontjaikat a l' art pour l' arton tul is és fába faragja a *Külvárosi Madonnát.* Egy kendőkbe burkolt szegény asszony, aki gyermeket váró nehéz hajlásán szoritja karjába már megszületett gyermekét.

Az ember.

Valószinüleg elég a jellemzésére annyi, ha megemlitem, hogy minden este baráti kör veszi körül a műterme előtti lombos és bokros kert sarokban. Nincs ember, akit ne fogadjon szivesen és arra neheztel, aki miatt a vendége megneheztelne. Találkoztam nála grófokkal és modellekkel, gyermekekkel és vénekkel. Neki a gróf tartozik, a modellnek . . . erről ne beszéljünk.

Ő az a mesebeli ember, aki az utolsó ingét is odaadná.

Reménykedve pályázott a tavaszon erre az ösztöndijra. — Meg kell nyernem — hajtogatta. S megnyerte.

Egyébként senkire sem tud haragudni. Panaszkodni sem panaszkodik. A napokban a magyar művészfiatalság sorsáról beszélgettünk.

— Az a baj — mondta — hogy nem törődnek velünk. Hivatalos ügyben felkerestem a Képzőművészeti Tanács egy tagját, aki földi. Dolga van, mondta, nem ér rá! Majdnem kidobott.

Fehérvárra még nem csináltam semmit. A város semmivel sem bizott meg. Mit törődöm vele . . .

Törödjünk mi! Hány művész fiunk ment még ki Rómába? S üssön szeget a fejünkbe az, hogy mégis érdemes ember lehet az, akit a város nem, de a magyar állam észrevesz. S amikor gazdag esztendőt kivánunk neki, reméljük, hogy alkalmat nyujtunk neki megmutatni, hogy mit tud, ha visszatért arról az utról, amely Rómába vezet!

Pálffy István.

Meghivjuk

Székesfehérvár és környékének a Szent István-nap alkalmából a fővárosba utazó igen. t. Közönségét látványosság számba menő mintatermeink vételkötelezettség nélküli megtekintésére. **Nyolc házban elhelyezett raktárainkban uj és használt butorokban, csillárokban, disztárgyakban mindent megtalál lakása — irodája részére.** Nyitva reggel 8-tól este 6-ig. Külön szőnyegosztály. Valódi és magyar perzsák, torontáli szőnyegek óriási választékban. **Áruházi rendszer. — Központi eladás:**

„UNIVERSAL"

Budapest, VII. Wesselényi-ucca 8. — Telefon: 137-842.

— Vasárnap is rendez napközi üdültetést az OTI. Az Országos Társadalombiztositó Intézet székesfehérvári kerületi pénztára értesiti mindkét nembeli fiatalkoru biztositottait, hogy a napközi üdülést folyó évi augusztus hó 15 én, vasárnap ismételten a rózsáskerti strandfürdő helyiségében tartja meg. Jelentkezés délelőtt háromnegyed 9 órakor a székesfehérvári ker. pénztár székházának udvarán.

Értesitjük

a mélyen tisztelt Hölgyközönséget, hogy **Várkörut 49/a** szám alatt

„OTTHONUNK BOLTJA"

cimen **kézimunka üzletet** nyitottunk.

Fehérnemü és függöny szalonomat, melyet eddig **Tobak utca 2.** szám alatt vezettem, uj modelekkel kibővitve itt fogom tovább folytatni.

Városunkban már eddig is előnyösen ismert békéscsabai háziszőttesek egyedüli és kizárólagos képviseletét is átvettük.

Teljes kelengyék, függönyök, szalonteritők tervezése és készitése. Kézi és géphimzés, gépazsur, monogram. **Dúsan felszerelt előnyomda!** — Rövidáru cikkek! **Harisnya, zokni!**

Kérjük a mélyen tisztelt hölgyközönség további szives pártfogását. Kiváló tisztelettel:

V. Melegh Rózsa és Társa.

Magyaros iskolaruhák!!

Előirás szerint. Intézeti szövetek és fehérnemüek, schiffonok, vásznak legolcsóbban

FRÖSCHL

vászon- és divatáru üzlete — (Barátok épülete)

INTÉZETI CIPŐK,

formaruhák, kabátok, sapkák, fehérnemüek, torna felszerelések, takarók és paplanok a legolcsóbban szerezhetők be

KNAZOVITZKY-nál.

Varga Ferenc
szobrász

Varga Ferenc (1906, Székesfehérvár, róm. kat.), szobrászművész a budapesti Képzőművészeti Főiskoláról. Tanulmányutakat tett Róma környékére, Firenzébe, Nápolyba, Pompeibe, Herculanumba és Paestumba, ahol a klasszikus római és olasz művészet, különösen a szobrászat emlékeit tanulmányozta. Különös gondot fordított régi technikai eljárások megismerésére, továbbá nagy figyelmet szentelt a közép- és renaissance-kori egyházművészeti alkotásokra. Római tartózkodása alatt több szobrot készített, mint a „Szobrász" kétméteres figuráját, azonkívül több arcképtanulmányt (Sig. na. Rampolla, Sig. na. Bernardini, Sig. na. Cimmino), kisebb méretű szobrokat (Őszvérháton, Ima, Szent Ferenc, Szent László, Egyedül) és számos kisebb terracotta vázlatot.

Római Coll. Hungaricum
Ösztöndíj 1937/38
33. l.

Hamburgba, gyümölcsszállítási és értékesítő szövetkezetnél dolgozott és ezirányú kiképzését kiegészítette Ballenstedtben (Harz) és Breslauban folytatott gyakorlati tevékenységgel. Szeptember elejétől december végéig pedig a Külkereskedelmi Hivatal vidéki kirendeltségeinél dolgozott.

Dr. Marton Dezső (1910, Kiscsány, Baranya m., ref.), kereskedelmi iskolai tanár, közgazdasági doktor, a Külkereskedelmi Hivatal ösztöndíjával Németországban egyévi gyakorlati kereskedelmi kiképzésben részesült. Tanulmányútjának célja az volt, hogy a mezőgazdasági kistermékek körébe vágó cikkek feldolgozásával és értékesítésével kapcsolatban gyakorlati ismereteket szerezzen. Ennek megfelelően oly nagyobb cégekhez nyert beosztást, amelyeknek magyarországi kapcsolatain kívül egyéb külföldi kapcsolataik is voltak, így nemcsak a hazai termelvényeket látta megérkezési állapotukban, hanem a többi külföldieket is és így módjában volt a hazai és délkeleteurópai államok szállítmányainál mutatkozó különbségek megállapítására, és megfigyeléseket tehetett azon kívánalmakra vonatkozóan, amelyek a hazai mezőgazdasági kistermékek (baromfi, tojás, toll és gyümölcs) exportja szempontjából felmerülnek.

Dr. Mortenson Andor (1909, Temesvár, róm. kat.), a M. kir. Külkereskedelmi Hivatal ösztöndíjával 1936. szeptember 1-től 1937. november 1-ig folytatott magvizsgálati tanulmányokat. Először a M. kir. Vetőmagvizsgáló Állomás, illetve a legnagyobb hazai magkeres-

Képzőm. tárlat. kiáll. 1937

Varga Ferenc

338.	Varga Ferenc	Fekvő akt, gipsz	Bory J.
339.	Varga Ferenc	Madonna gyermekkel, terrakotta	Bory J.
340.	Varga Ferenc	Okarinázó fiú, gipsz	Bory J.
341.	Varga Ferenc	Portrait, eozin	Bory J.
342.	Varga Ferenc	Síremlék, gipsz	Bory J.
343.	Varga Ferenc	Szent Antal, terrakotta	Bory J.
344.	Varga Ferenc	Ülő leány, terrakotta	Bory J.
345.	Varga Ferenc	Vágyakozás	Bory J.

Tanár:

ÁJA

DAPEST·IV·MAGYAR-UTCA·52

SZÁM: 88–88

BUDAPEST, 19.....

: „JUSTITIA"

Varga Ferenc

A Magyar Betlehemes Mozgalom, amely évekkel ezelőtt az Emericanaból indult ki, a Ferenciek belvárosi temploma előtt felállítandó Angyalos Betlehemre pályázatot hirdetett. A pályázatra Csucs Ferenc, Jálics Ernő és Varga Ferenc kaptak felszólítást. A beérkezett pályaművek magas színvonalú megoldást hoztak. A kivitelt Varga Ferenc szobrászművész nyerte el a célnak legjobban megfelelő művével, mely karácsonykor, december 24-én a fentjelzett helyen került felállításra.

Képművészet
1941. 21. l.

K

(Bjars m.)

Szentségtartó. Kaphóle.
Lévrajz, nagy. 60 x 21

Léva vára, 1. Távlati
képe. Keleti g.-hagy.
Jrourajz, nagy. 20 x 13

2. Léva ? Utszéli
Kereszt (Rast Kreutz)
Mint előbbi.
Jrourajz. nagy. 18 x 11

Revistye. Vár távlati
képe
Pauzpapirov

Varga Ferenc

Varga Ferenc: „Emmaus felé"

Magyarság képes mell. 1937 febr. 28.

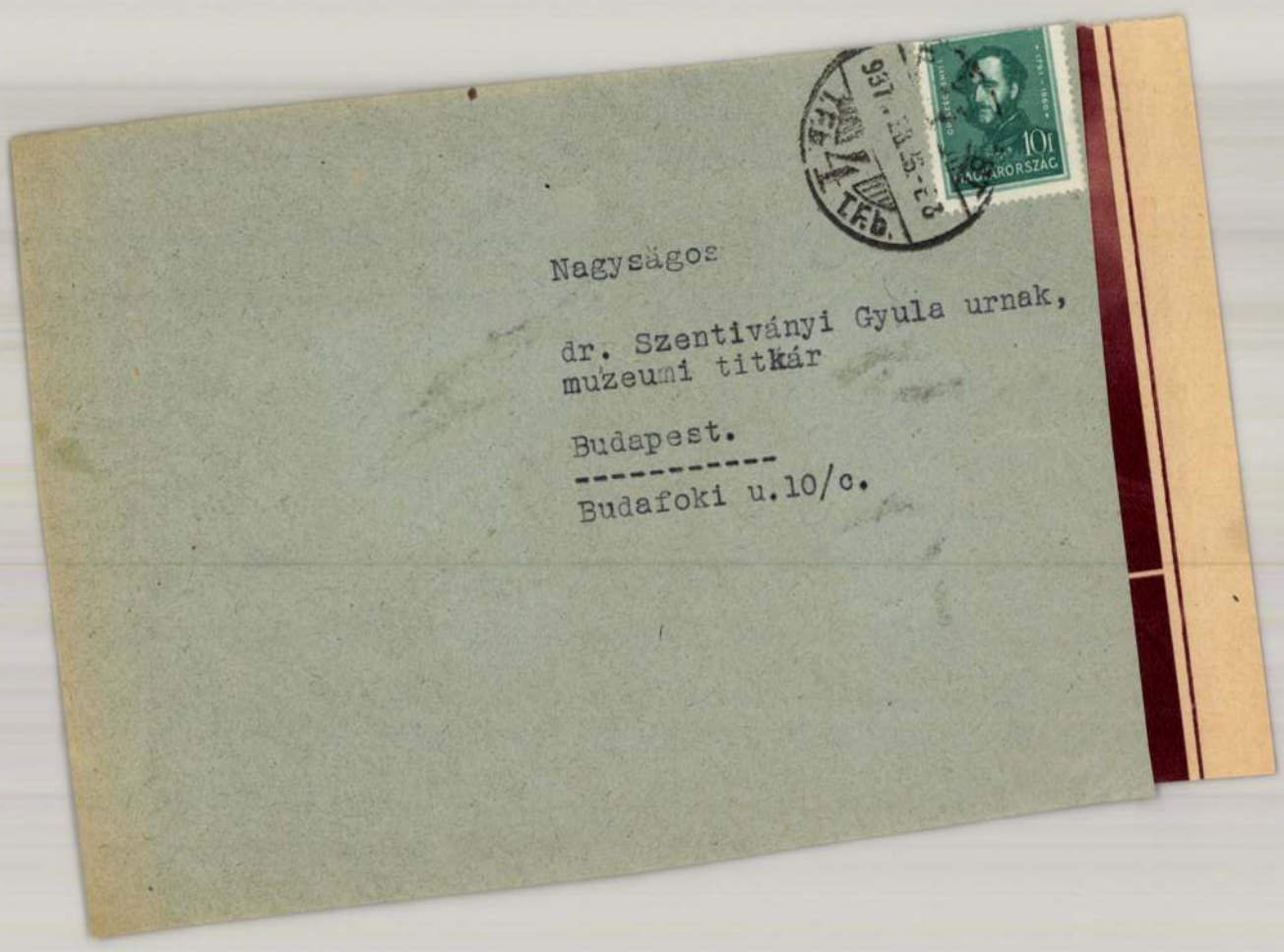

Nagyságos

dr. Szentiványi Gyula urnak,
muzeumi titkár

Budapest.

Budafoki u.10/c.

MDK

Varga Ferenc

Rónay K.: A Székesfőv. Képtár 1937/38. évi uj szerzeményei. Képes Krónika 1939. jun. 11.

MDK

Varga Ferenc

A Nemzeti Szalon téli tárlata. Képzőművészet 1933. 57. sz. 38.1.

M.D.K.

Varga Ferenc

Komlós Jenő: „Hóemberversenyt és kiállitást rendeztünk a Városligetben" cimmel tréfás cikk számol be arról, hogy a Képzőművészeti Főiskola növendékeit felszólitották hószobrok készitésére. Varga Ferenc, Balázs Attila és Szikszay Tibor "A tél vándora"cimmel készült dijnyertes szobrának fényképfelvételét bemutatja a lap.

Szinházi Élet. Bp. 1929. márc. 3-9. XIX. évf. 10. sz. 14-16. lap.

MDK

Varga Ferenc

Madonna-szobraval vett részt a "Magyar Képirók" kiall.-an.

(d.r.): Magyar képirók.

Függetlenség, 1939. apr.16. 11.1.

MDK

Varga Ferenc

Műveivel szerepelt a Magy.Képirók Tarsasaga kiallitasan.

(K-f): Két kiallitas.

Az Est, 1939. apr. 16. 10.1.

MDK

Varga Ferenc

Rónay K.: A "Magyar Képirók" a N. Szalonban. Képes Krónika 1939. máj. 18. sz.

MDK

Varga Ferenc

Szemt család. Pirobazalt

KMTárs. 1939. őszi tárl. kat. 21.l.

Varga Ferenc MDK

Ima, gipsz
Mádonna a gyermekkel, terrakotta
Szent család, pirobazalt

Műcsarnok 1939. őszi kiáll.

Varga Ferenc NDK

Emaus felé, pirobazalt
Zsákhordó, gipsz
Savonarola, terrakotta

Műcsarnok 1939. őszi kiáll.

Varga Ferenc MDK

Öszvérháton, gipsz
Első tavasz, terrakotta

Műcsarnok 1939. őszi kiáll.

Varga Ferenc MDK

Feszület, aluminium

Magyar Egyházmüvészeti Kiállitás
Nemzeti Szalon 1941. febr_márc.

Varga Ferenc MDK

Fátyolos nő, terrakotta
Egyedül, gipsz
Bánat, terrakotta
Menekülők, terrakotta

Műcsarnok 1939. őszi kiáll.

Varga Ferenc MDK

Tavasz, gipsz
Szegény Madonna, fa

Műcsarnok 1936. okt.-nov.
A nő a művészetben kiáll.

MDK

Varga Ferenc

Kompozició, temp.

Képzőművészetünk a felszab. óta. Szfv Képt ra 30
kiáll. 1947. okt. 8 l.

MDK

Varga Ferenc

Résztvett a képzőm.kiáll.-on.

Meghivó. XIX.Tanács Ifjú Gárda Művelődés
Ház és Nagy Balogh János képzőm.kör.
1964. Máj 16 - Máj 25-ig.

MDK

Varga Ferenc

Savonarola

Magyar Nemzeti Művészet 1938.4.sz.
64.l.

MDK

Varga Ferenc

Rippl-Rónai emléktábla pályázaton a bírálóbizottság kivitelezésre Varga Ferenc művét találta legalkalmasabbnak.

Világ, 1947.szept.16.

MDK

Varga Ferenc

Pályamunkáját 800 pengőért megvásárolták

Kiosztották a főváros grafikai és zenei pályadijait. Magyarország 1943. jun. 15.

MDK

Varga Ferenc

Sós E.: Francia, spanyol közt. és párizsi magyar müv. kiáll. a N. Szalonban. Népszava 1948. aug. 18.

Varga Ferenc

Kiállít

E. K. 932 XII. 21.

d ő i v

ok művészetéről: . . . . . .

Milyen pályázatokon vett részt: . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen megbizásai voltak (vannak): . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Jelentősebb müvei:. . . . . .

. . . . . .

MDK

Varga Ferenc

Zsakhordó c. szobormüvével szerepelt a Műcsarnok 1937.évi téli kiallitasan.

Pipics Zoltan dr.: Téli tarlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság,1937.jan.24. 21.l.

Varga F. festö.

Katol. Szemle. 1933. II. 450-56. l.

Vargha Ferenc

Katol.Szemle.1941.78-81.l.

Varga Ferenc szobrász.

Katol.Szemle.1930.II.781-86.l.

Varga Ferenc festö.

Katol.Szemle.1944.218-220.l.

MDK

Varga Ferenc

Savonarola, terrakotta. Repr.

Magyar Nemzeti Művészet 1938. 4. sz. 66.l.

MDK

Varga Ferenc

Győri Szt.Imre szobra munkában.

Cikk: dr.Molnár Ernő írása.

Magy.Építőművészet, 1941.12.sz. 395.lap

MDK

Varga Ferenc

Valló I. dr.: Győr város a magyar kulturáért.
Szépmüvészet 1943. 146.l.

Varga Ferenc

MDK

szobrász

Három festő, egy szobrász
Esti Ujság 1943. ápr. 6.

MDK

Varga Ferenc

szobrász

A Műbarát kiállitása
Pest 1943. ápr. 7.

Varga Ferenc MDK

Szent Imre, gipsz
Vizitáció, terrakotta
Botond, "
Zsákolók "

A Műbarát 41. kiállitása. 1941. márc.

Varga Ferenc MDK

R. Béláné, terrakotta

Műcsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi Tárlat

Varga Ferenc MDK

Szent Imre, gipsz

Műcsarnok 1944. márc.-ápr.
Tavaszi Tárlat

Varga Ferenc

MDK

Ibolyka, márvány

Miskarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi Tárlat

MDK

Varga Ferenc

Savonarola, terr. repr.

Magyar Nemzeti Művészet 1938. 4.sz. 66.l.

VARGA FERENC

Tanulmányfej. Patinázott gipsz.
Zsákhordó. " "
Emaus felé. " "

Téli kiállitás képes tárgymutatója. Műcsarnok 1937.

Vargó Ferenc MDK

Cóbálvány, terrakotta

Mücsarnok 1939. téli tárlat

VARGA FERENC

1. Bunker előtt
2. Géppuskások
5. Lángszórós honvéd

/Szobrok/

Haditudósító Kiállitás a Pesti Vigadóban
1943.május 2-12-ig. Képek és szobrok jegyzéke

Varga Ferenc

MDK

Álom, gipsz

Nemzeti Szalon 1928. ápr.
Tavaszi Szalon

EDK

Varga Ferenc

Bánat, terr.

Madonna, "

Pipás fiucska, terr.

Arv. közl. 1933. dec. 4. rk. sz. 68. szkc.
50. o.

Varga Ferenc MDK

Tavasz, fa
Pásztor, fa
Férfi portré, terrakotta

A Műbarát 41. kiállitása. 1941. márc.

Varga Ferenc MDK

Emauszfelé, gipsz
Tere-fere, terrakotta
Kukoricatörés "
Só bálvány "
Tanyai fiu "
Leány virággal "

A Műbarát 41. kiállitása. 1941. márc.

Varga Ferenc

MDK

Szegény Madonna, terrakotta
Judás "
Forrás "
Látomás "
Leányfej "

A Műbarát 41. kiállitása 1941. márc.

MDK

Varga Ferenc

Család, gipsz
Szent Antal terrakotta
Haza felé, "
Halászok "

A Műbarát 41. kiállitása. 1941. márc.

Varga Ferenc

MDK

Relief, gippz
Öszvérháton, gippz
Fátyolos nő, terrakotta
Gáz, menekülők, "

A Mübarát 41. kiállitása 1941. márc.

MDK

Varga Ferenc

Párisi m. hirek. Magy. Nemzet, 1947. jul. 15.
5. l.

Varga Ferenc MDK

Pipás Ferkó, bronz

Miccarnok 1939
Derü a müvészetben kiáll.

Varga Ferenc MDK

A viciné, gipsz

Műcsarnok 1939.
Derű a művészetben kiáll.

Varga Ferenc

MDK

Terefere, repr.

Műcsarnok 1943.nov-dec.
Téli kiállítás

Varga Ferenc

MDK

Látogatás, terrakotta
Betlehem, terrakotta
Terefere, terrakotta

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Varga Ferenc MDK

Szegény Madonna, fa

Mücsarnok 1936 A nő a müvészetben c. kiáll.

Varga Ferenc MDK

Tavasz, gipsz

Műcsarnok 1936 A nő a művészetben c. kiáll.

Varga Ferenc MDK

Koldusfiu

Műcsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

Varga Ferenc

Koldusélet

Varga Ferenc MDK

Siremlék, gipsz

Szent Antal terrakotta

Ülő leány, terrakotta

Vágyakozás

Műcsarnok 1937 Képzőm. Főisk. Kiáll.

Verga Forero

Siromlek, Edgar

Saenz Ariel Terrakotta

Ulé Jenny, terrakotta

Vásyakosée

Varga Ferenc

MDK

Fekvő akt, gipsz

Madonna gyermekkel, terrakotta

Okarinázó fiu, gipsz

Portrait, eozin

Mücsarnok 1937 Képzőm. Főisk. Kiáll.

Varga Ferenc

Fekvő akt, rajz

Madonna gyermekkel, terrakotta

Ülőalakos fiú, rajz

Portrait, rajzok

Varga Ferenc

MDK

Tanulmányfej, gipsz

Mücsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

MDK

Varga Ferenc

Kompozició

" "

167-169. Gouache

Francia, spanyol köztárs. és magyar müvészek kiáll. N.Szal. 1948.aug.

Varga Ferenc

MDK

Emaus felé, gipsz

Műcsarnok 1937 Téli kiállitás

Varga Bereno

Bruna Teté, Elpea

Varga Ferenc MDK

Zsákhordó, gipsz

Műcsarnok 1937 Téli kiállítás

Varga Ferenc

Zadkiorda, Cipar

Varga Ferenc MDK

Tanulmányfej, gipsz

Mücsarnok 1937 Téli kiállitás

Verga Bruno

MUK

Tamulevičius, Edgar

Miesarnok 1957 Tell Kialities

MDK

Varga Ferenc

Savonarola, terr.

Magyar Nemzeti Művészet 1938. 4. sz. 66.l.

MDK

Varga Ferenc

Madonna. Terrakotta.

III. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. 1935.
Márc. 24.-Máj. 15. Műcsarnok. Kat. 16.1.

Varga Ferenc MDK

Sárika, gipsz

Mücsarnok 1939 dec-1940 január

Varga Terenc, festő

L: Sved, Étienne

Bajomi Lázár Endre: Provence harangtornyai 30-31

Új Jükör Br. 1986. dec. 28 XXIII/52

Varga Ferenc

szobrász

Műcs. kiáll. 1930-tól

Pipics 422. l.

Varga Ferenc M.D.K.

szobrászmüvész. Amerikában él. Cime: 14loo Mack. Ave., Detroit 15, Michigan.

vö. Csávossy: Hirdessétek harangok. New York-München, 196o. Szerző kiad.

M.D.K.

Varga Ferenc szobrász

A Rippl Rónai József Emlékbizottság zsüri-je a müvész pályamüvét tartja kivitelezésre alkalmasnak. A pályamü a Rippl Rónai utca és az Andrássy ut sarkát fogja diszíteni.

Repr.

A "Szinház Szeme Füle" c. rovat
Szinház, Bp. 1947. szept. 17-23. III. évf.
38. sz.

Varga Ferenc MDK

dr. Cserépfalvi Miklós, gipsz

Mücsarnok 1941 Arcképkiállitás

Varga Ferenc

MDK

Burján László

Műcsarnok 1941 Arcképkiállítás

Varga Ferenc

MDK

Épitők, terrakotta

Mücsarnok 1941 Téli tárlat

Varga Ferenc MDK

Család, gipsz

Mücsarnok 1941 Téli kiállitás

MDK

Varga Ferenc

Mécses, terrakotta

Vak koldusasszony, terrakotta

Mücsarnok 1942 [redacted]

A magyar művészetért c.kiáll.

Varga Ferenc

Szerepelt a Műcsarnok tav. tárlatán.

B.K.932.IV.24.

Varga Peremc

Varga Ferenc

MDK

Bödy József, bronz

Mücsarnok 1943 tavaszi kiállitás

MDK

Varga Ferenc

Szent Erzsébet, terrakotta

Műcsarnok 1942-43 téli kiállítás

Varga Ferenc

MDK

Bárdossy László, gipsz

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállítás

Varga Ferenc

MDK

Brigitta, terrakotta

Miccarnok 1943 Tavaszi kiállitás

Vargha Ferenc

szobrász

Téli Kiállítás - Műcsarnokban - szoborral szerepel.

Patinázott gipszfigura.

Magyar Hirlap
1934.I.14.

Varga Ferenc MDK

Magyar piéta, terrakotta

Mücsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Varga Ferenc.

Borz növendéke.

Műve szerepel a Képzőművészeti Főiskola kiállításán, a Műcsarnokban.

Nemzeti Ujság, 1924. Máj. 20.

MDK

Varga Ferenc

Angyalos Betlehemre pályázat

Szépmüvészet, 1941, 21 l.

M.D.K.

Varga Ferenc

Neve szerepel a kiállitók között a Corvin Áruh
ház tárlatán, amelyről a lap beszámolójában ir
"Renoir, Manet, Lorraine a Corvin Képzőművésze
ti Kiállitásán" cimmel.

Szinházi Magazin, Bp. 1942. május 2o-26. V.
évf. 22. sz. 34-35. lap

M.D.K.

Varga Ferenc

"Zsákolók" c. terakottája szerepel a Corvin Áru-
ház kiállitásán.
"Akvarellek, szobrok és szines repr.-ók kiál-
litása a Corvinban" c. beszámoló elismerés-
sel beszél a szoborcsoportozatról.

Szinházi Magazin, Bp. 1942. juli 8-14. V.évf.
29. sz. 38-39. l.

MDK

Varga Ferenc

Flóra, szobor, repr.

Tavasz a müvészetben, Bp. 1940. 25. l.

NÉPRAJZI MUZEUM ETHNOLOGIAI ADATTÁR

59. XI. 9

Kérjük, hogy ez 19 ....-án k
..... c. könyvet
visszaküldeni szíveskedjék. Amennyil
vételárát /..... Ft/ Gazdasági Hivata

június 22.

Budapest, 1965. .....

Kovács Endre

MDK

Varga Ferenc

Madonna a gyermekkel, szobor, repr.

Ősz a müvészetben, Bp. 1941.

NÉPRAJZI MUZEUM ETHNOLOGIAI ADATTÁR

Kérjük, hogy az 19 59. XI. 9.-án
megyei cigányok
..... c. könyvet
visszaküldeni sziveskedjék. Amennyi
vételárát /..... Ft/ Gazdasági Hivat

Budapest, 1965. június 22.

Kovács Endre

MDK

Varga Ferenc

Savonarola, terr.szobor. repr.

Magyar Nemzeti Művészet 1938. 4.sz. 66 l.

A, BUDAPEST, VIII. KÖNYVES K. KRT. 40.

Morvay Péter: Utmutató az

tölcsönadott .....

Adattárunk fenti cimére sürgősen

ben a könyv elveszett volna, kérjük

lunk fenti cimére beküldeni.

Dr. Morvay Péter sk.
osztályvezetőhelyettes

Vargá Ferenc MDX

Bánat, gipsz

Mücsarnok 1931 Művészcsoportok kiállitása

MDK

Varga Ferenc

Látogatás c. szobormüve a Műcsarnok 1943/44 évi téli tárlatán.

Pipics Zoltán: Téli tárlat a Műcsarnokban.

Uj Magyarság, 1943.nov.21. 14.l.

MDK

Varga Ferenc

Művészet 1936. 3-4. sz. 59.l.

MDK

Varga Ferenc

Tél a művészetben. /Bpest,1940/. 87.1.

MDK

Varga Ferenc

Műveivel résztvett a kiállitáson.

KmTárs. 1943. márc. - ápr. tav. kiáll.
Kiállitó művészek névsora. 30.lap

MDK

Varga Ferenc

Szegény Madonna, fa

A vallás-és közokt. min. vásárlásainak kiáll. a Szépm. Muzeumban. Szépmüvészet 1941. 2o6.l.

MDK

Varga Ferenc

Dutka M: Párizsi m.francia és spanyol művészek kiáll.
Világ, 1948. aug. 20. 4.l.

MDK

Varga Ferenc

Emlékezés. Egerfa.
Magyarországi Szt.Margit. Körtefa.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 9.1.

MDK

Varga Ferenc

A Kormanyzó Ur. Gipsz.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.Kat.
Mücsarnok.1944.Jún.1-18-ig. 11.l.

MDK

Varga Ferenc

Szt.Imre, gipsz

Árpádházi Szentek Modern Egyházművészeti Kiállításának Katalogusa. Bpest. 1930. Aug. Nemzeti Szalon.

MDK

Varga Ferenc

Látogatás, terakotta

I.Művészeti kiáll.Kat.1946.Jul.7-Jul.28-ig.
14.lap

MDK

Varga Ferenc

B. Turchányi E.: Fiatal képzőművészek a Főv. Képtárban. Budapest 1947. jan. 15. 32.l.

Varga Ferenc M DK

A vicéné, gipsz

Mücsarnok 1939 Derü a müvészetben c. kiállitás

Varga Ferenc MDK

Pipás Ferkó, bronz

Műcsarnok 1939 Derü a művészetben

Varga Ferenc

Pécs Ferences, bronz

Varga Kerenc

MDK

Sóbálvány, terrakotta

Műcsarnok 1939 Téli tárlat

Varga Ferenc

MDK

Szent Család, pirobazalt

Műcsarnok 1939 Őszi tárlat

Varga Ferenc

Madonna a gyermekkel, terrakotta

Fátyolos nő, terrakotta

Egyedül, gipsz

Bánat, terrakotta, Menekülők, terrakotta

Műcsarnok 1939 Őszi tárlat

Varga Ferenc MDK

Flóra, gipsz

Mücsarnok 1939 Őszi tárlat

Varga Ferenc

MDK

Emaus felé, pirobazalt

Zsákhordó, gipsz

Savonarola, terrakotta

Ima, gipsz

Műcsarnok 1939 Őszi tárlat

Vargha Ferenc MDK

Walburga, gipsz

Mücsarnok 1939 dec.-1940 január

Varga Ferenc MDK

Őszvérháton, gipsz

Első tavasz, terrakotta

Mücsarnok 1939 Őszi tárlat

Varga Ferenc MDK

Savonarola, terrakotta

Mücsarnok 1938 Őszi tárlat

Varga Ferenc

Geboren 1906 am 29. Mai in Székesfehérvár. Hörer und Assistent Prof. Jenő Bory's an der Kunstakademie zu Budapest.

3 müve fels-

Hu Prmagyérem 460 l.

Viselet.

Gyermekruha.

E lapon hat leányka é
hetjük. A társaság egyik tagj
dik, a lépcső ülő kisfiú pedi
kert képezi. Felirata:

GYERMEK-DIV

alól jobbra: Ny. Rohn A. Pest
legalól jobbra: Melléklet a Ne

Kny., mér. 17: 22.7 cm.

Varga Ferenc

szobrai

1928. ápr – tavaszi szalon

(Nemzeti szalon)

Álom, gipsz

656

Klein, Adam.

~~Hat~~ Jelenet a katonaéletből. ~~(3.)~~ (~~Sechs militärische Gegenstände.~~) ~~Rm.~~

Rk.

~~M. 124 mm. Sz. 176 mm.~~

124 x 176 mm.

K. 2.

Varga Ferenc

szobrász

Szinyei-Merse Társaság Tavaszi Szalon kiállítása - a Nemzeti Szalonban - szoborral szerepel.
Szép akt szobor

Pesti Hirlap
1930.V.11.

Varga Ferenc
nobrán

~~Műcs. kiáll, tól~~
Pipics 63. C.

TÉRITVÉNY.

A Magyar Tudományos Akadémia könyvtára.

Én alólirott elismerem, hogy a könyvtárból az itt czimzett könyvet kikölcsönö

A könyv		A je
szerzője	czime és része	

Budapesten, 19.....-ik évi.....hó.....

Aláírás:.....

Lakás:.....

Vargha Ferenc

Nobrán

Kül. 1904.

Svájci magy. kiáll. Eat

1944. 41. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Varga Ferenc szobrászművész

Kollektiv kiállitása.

N.U.930.XII.20.
M.930.XII.20.

Varga Ferenc szobr'szm'vész

Kollektív kiállítása.

N.U.930.XII.20.
M.930.XII.20.

Varga Ferenc

nobrán

l

Szépmüvészet

1944. 263. l.

264. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Varga Ferenc

nobrán

l.

Szépmüvèszet

1944. 63. l.

64. l.

Varga Ferenc
nobrat

l.

Szépmüvèszet
1943. 114. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Varga Ferenc

l.

Szépmüvészet

1943.93.l.

Kolozsvár

B 2 0

Varga Ferenc

nobrán

l.

Szépmüvèszet

1943.94.l.

Varga Ferenc

Magyar Művészet
1928. 648

Állvány

2048-909-33
Vegyesek.

585. ~~Kép~~állvány (Festő)

2 darab barnára páczolt puhafa képállvány csapágyban haladó keretes képtartóval és fölül csavaros biztositékkal. valamint lábain hármas keresztfával.
Méretei: 185 cm. magas, 66 cm. széles.
Becsértéke..... 48 K.

Régi leltári száma: 223 és 227.

A egyh. vételek 1898 április 4-én Seefehlnertől a 135 sz. nyitva 24 Kaert (34/98)

A 1384 sz. képtől

Varga Ferenc

Képz. fölsk. VI. é. n.

Ferenczy Istvan féle

180 P nobránati díj.

Évkképzfölsk 1931–32

86. l.

Varga Ferenc

1926/27 - 1931/32

Ferképzőmfoisk vk
144. l.

Kath. Magdolna
Prot. Maxim

CSÜTÖRT.

30

Kath. Áld. cs.
Prot. Áldozócsüt.

PÉNTEK

31

Kath. B. A. m. kegy.
Prot. Petronella

SZOMBAT

1

Kath. Pamfil vt.
Prot. Pamfil

22

Izr. 29. S. Bamidbar 6 P.

Varga Ferenc

Varga Ferenc: Emaus felé. (Műcsarnok.)

Művészet Kurir 1937. 1. f. 12. l.

2

aztán esténkint pálinkaszagú volt és goromba a hasonszőrű szerencsétlenekkel.

Sokszor megfogadtam, nem adok többé neki, de mindig olyan jól sír, hogy azt hiszem, ez egyszer igaza van...

De most láttam, milyen szakértelemmel rendezi el rongyait, hogy minél inkább szánandó legyen... Pfuj!

Pedig meg kell hagyni, igaza van... nagy színház... pardon, cirkusz az élet.

És a rendőr... milyen serényen lóbálja a kezét, persze fázik is és milyen buta szigor van az arcán... az egész ember olyan, mint a b. t. k. egy kivágott része, léleknélküli értelemmel...

És ott bucsúzik egy pár, ennyire őket is ismerem. Lány és fiú. Mindketten szegények, szeretik egymást és tudják, hogy lehetetlen... és azt is tudják, hogyan volna mégis lehetséges, valaki mással...

Undorító az élet... Az a szegény asszony ott lelop egy kötény fát a kocsiról és... Uristen! csak észre ne vegye a rendőr... nem, ügyes, biztos, nem először csinálja és biztosan van otthon néhány fázó, éhező gyereke, akit sokat szenvedve és sokat káromkodva nevelget, — pedig inkább imádkoznia kellene.

R. István

Varga Ferenc

Tavasz a művészetben.
(Brest, 1940) 22. C

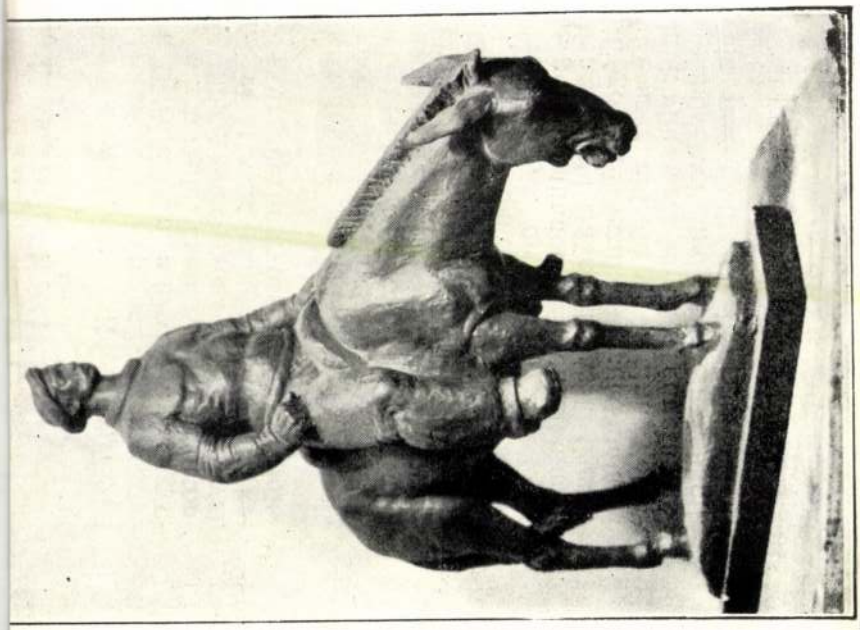

Őszvérháton.
Varga Ferenc alkotása.
1939.

Tavaszi Tárlat a Műcsarnokban

A Tárlat keretében részt vesznek: a Képzőművészeti Társulat, a Céhbeliek Társasága, a Képzőművészek Egyesülete, a Képzőművészek Uj Társasága, a Kéve művészegyesület, a Szinyei Merse Pál Társaság. Ezenkívül a csoportonkívüli művészek és Edvi Illés Aladár egész gyűjteménnyel. A kiállítás tehát, melyen részt vesz minden irányzat, keresztmetszetét adja a magyar képzőművészet mai állapotának.

Mintha lehiggadtak volna a szertelenségek, mintha megszüntek volna a túlzások túlzásai, hogy helyet adjanak egy egészséges fejlődés lehetőségének. Mindamellett még ma is látunk kicsapongásokat, melyeket csak az idők múlása fog igazolni vagy elvetni.

A valóságfestők kitűnő gárdájában látunk néhány feljegyzésre méltó alkotást, melyek nem éppen a természethez való szőrszálhasogató ragaszkodás, de inkább a felfogás egyszerűsége és nemessége által tünnek ki. Ilyen alkotások mindjárt az első teremben Morinyi Ödön alkotásai. Csendélete vázlatos odavetettségével és színdús színskálájával meglepő kész hatást tud a szemlélő elé varázsolni. Velencei hangulatai a levegőnek vibrálását és a levegőt csalódásig éreztetik. Alkotójuk e műveivel mindjárt az élre szökött.

Győrffy István preciz megrajzoltsága Régi udvarával

Varga Ferenc

Szerepelt a Nemzeti Salon téli tárlatán.

BH. 1932. XII. 25.

Varga Ferenc szobrász

„Zsákhordó" c. szobra szerepel a hűsarnok téli tárlatán

(emeitre)

Új hagyaszág 1937 I. 24

Varga Ferenc

„Okarinázó fiu" c. műve
nevezetes a Képzőmű. Főiskola
kiállításán a műcsarnokban
(emlitve)

Pesti Napló 1937 III. 20

Varga Ferenc

szerepelt a Műcsarnok tavaszi tárlatán.

Újság 1930. IV. 18.

Varga Ferenc

MDK

R. Béláné, terrakotta

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Varga Ferenc MDK

Terefere, repr.

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Varga Ferenc MDK

A Kormányzó Ur, gipsz

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Varga Ferenc

MDK

Emlékezés, Ea

Magyarországi Szt. Margit, körtefa

Műcsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Varga Ferenc

MDK

Szent Imre, gipsz

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Varga Ferenc

Szerepelt a Magyar Képírók Kiállításán.

VM 1939. IV. 29.

Varga Ferenc MDK

Zsákhordók, terrakotta

Műcsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

Varga Ferenc

MDK

Angyalos Betlehem, terrakotta

Micsarnok 1943 Őszi tárlat

Varga Ferenc

MDK

Nagy Lajos, terrakotta

Műcsarnok 1943 Őszi tárlat

Varga Ferenc

MDK

Mátyás király, terrakotta

Szent Antal, terrakotta

Mücsarnok 1943 Őszi tárlat

Varga Ferenc.

szobrászművész

Karácsonyi kép-és szaborkiállítás nyílt meg váci út 35 sz. alatt, melyen alkotása szerepel.

Magyarság, 1927. dec. 22.

Verso de la carte

Postkartenmuseum

Wenn du diese Karte findest – sie wurde vor 27 Jahren geschrieben, aus einer Zeit, die du dir nicht vorstellen kannst.

Ulrich Zeidler, 1973 oder 74.

Varga Ferenc szobrai

Modern egyházművészeti kiállításon a Nemzeti Szalonban szerepelt.

M.930.VIII.13.

Varga Ferenc szobrász

"Öreg halász" c. műve a Balatoni Társ.kép-kiállitásán.

P.H.934.X.2.

Varga Ferenc

Egyházművészeti kiállításon a Nemzeti Szalonban szerepelt.

NM.930.VIII.13.

Varga Ferenc MDK

Kut-terv, terrakotta

Mücsarnok 1940 Gyermek a művészetben c.kiáll.

Varga Ferenc

Részt vett a Műcsarnokban rendezett
"Magyar művészetért" kiállításon.

Nemzeti Ujság 1942. VI. 7.

Varga Ferenc

MDK

Tanulmányfej

Micsarnok 1940 Gyermek a művészetben c.kiáll.

MDK

Varga Ferenc

Emlékezés, égerfa

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Mücs.

Varga Ferenc

MDK

Magyarországi Szt.Margit, körtefa

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Mücs.

előbbi történetben szerep.
rajta, lepelféle, fehér v
ilyen érő /csulóig mutatj
ha: elől szép két ujjnyi
gott ruha á lejjebb a kiv
rékon/ olyan pántlikaféle
de egy volt, egybe volt v
Addig nem láttam/ujra/ ami
vissza.

Az ország különböz
tüsége bizonyitja, hogy h
szó, melyet a közösség "m
hogy elvár tőle bizonyos d
matot érdekesen irja le Di
latban. - i.m. 319 skk. -
mondván, hogy a "halottlát
való is a megőrző és hagyo
adottságot nem hagyhatjuk
ez sokmindent megmagyaráz!

MDK

Varga Ferenc

Épitő asszonyok, terr.

MNG. Magyar forradalmi művészet. Műcs. 1957.

Varga Ferenc

A Műcsarnok 1942-ben rendezett téli tárlatán szerepelt.

Új Magyarság 1942. XII. 8.

Varga Ferenc MDK

Krisztus feszülettel, aluminium

Szent Antal, aluminium

Mücsarnok 194o A magyar müvészetért c.kiáll.

MDK

Varga Ferenc
kobrák

A Corvin Áruház állandó képes művészeti bemutatóján szerepel.

N. 4. 1942. V. 17.

Varga Ferenc

A kormányzó ur, gipsz

7.nemzeti képzőm.kiáll. 1944. jun. müem.

Varga Ferenc

Burgi, terrakotta

Műcsarnok 1941 Arcképkiállítás

Varga Ferenc

Vásároltak tőle a kassai Nemzeti Képzőművészeti Kiállításon.

NM 1939. XI. 15.

Varga Ferenc MDK

Látogatás, terrakotta

Betlehem, terrakotta

Terefere, terrakotta

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Varga Ferenc

MDK

Ibolyka, márvány

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Varga Ferenc MDK

Judás, terrakotta

Mücsarnok 1944. Székesfőv. Képtár Jub. Kiáll.

MEGHÍVÓ

A Petőfi Irodalmi Múzeum meghívja Önt és kedves családját
1994. I. 19-én 16 órára a

Hommage à **SIMON ANDOR** költő emlékének -

gravures de

BLAISE **SIMON** BALÁZS

grafikája

calligrammes de

FÉRÈNCZE **VARGA** FERENC

kalligráfiája

c. kiállítására a Károlyi-palotába
(Budapest V., Károlyi Mihály u. 16.)

A kiállítást megnyitja:
MIKLÓS PÁL

Megtekinthető:
1994. II. 20-ig, hétfő kivételével naponta 10-16 óráig

F.k.: dr. Praznovszky Mihály főigazgató

LE VOL LUI TRANCHE LES PATTES

ET L'EXCÈS DE SA FUMÉE

IL SEMBLE PRÈS D'ABANDONNER L'AILE

COMME L'INSECTE APRÈS LE VOL NUPTIAL

SAINT-JOHN PERSE

7/40

SIMON-92

MDK

Varga Ferenc

Épitők, terr.

KMTárs kiáll. 1941. dec. Mücs.

5. l.

MDK

Varga Ferenc, szobrász

Tanulmányfej. Gipsz.

OMKT.-Műcsarnok. IV.Nemzeti Képzőmüv. Kiáll.
BP. 1937. ápr.29.-jun.20. Kat. 11.1.

MDK

Varga Ferenc, szobrász.

Koldusfiu.

OMKT.-Műcsarnok. IV.Nemzeti Képzőmüv. Kiáll.
MP.1937.ápr.29.-jun.20. Kat. 21.1.

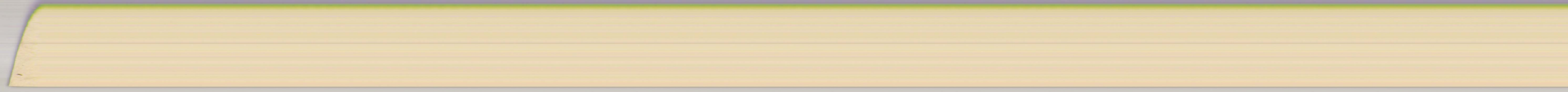

Varga Ferenc

A Vár c. folyóirat 1938 februárjában említi nevét Tóth Imréével (Amerigo Tot) együtt. Ebben az időben mindkettően Rómában éltek. A cikk arra biztatja Fejér megye elöljáróit, hogy Szt. István halálának 900-ik évfordulójára rendeljen szabrot tőlük, akik ekkor római ösztöndíjasok voltak.

Weér Zsigmond: Amerigo Tottal 1983-ban. Somogy, 1988. 4. sz. 49. l.

Varga Ferenc, [festő]

Nem nerepel. Pedig jelentős. Munkássá-
gának Jean Cocteau is híve volt.

Dévényi Iván: Jegyzetek a magyar századunk
XX. sz.-i művének történetéhez 53-55.

JELENKOR, Pécs, 1971. január XIV/1

Varga Ferenc

Látogatók, terakotta

Magyar Képzőművész
I. Kiáll. Katalógus 1946 j

VARGA FERENC, kovácsmester

A Székesfehérvári István Király m+zeum megvette a néhai V.F. kovácsmühely felszerelését/1967-ben halt meg/ /200 drb./. Az 1900-as évek óta használta azokat. Ő Héra Ferenc kovácstól örökölte., de közben kiegészitette azt. 1967 ben vették meg. 157. old

KOVÁCS PÉTER: Uj szerzemények. Néprajzi Gyüjtemény 152-53. old

ALBA REGIA. Az István Király Múz. Évkönyve. X. 1969. Székesfehérvár, 1969.

Varga Ferenc

a Magyar Nemzeti Galériában Dózsa születésének 500 évfordulója alkalmából rendezett kiállításon alkotásai szerepelnek.

Láttuk, hallottuk.

1972. aug. 25. Kossuth 2040/11/KGyné.

Varga Ferenc

Bemutatott műve:

219 sz. „Látogatás," terakotta.

Balogh S.: A „Magyar Képzőművészetért I. művészeti kiállítás, Budapest, 1946. VII.

141

MDK

Verga Ferenc, festöm.

müve emeli a kiállitás nivóját.

Rónay Kázmér: A Szécsényi Képt. 1937/38. évi uj szerzemé-
Nemzeti Szalon. nyei.
Képes Krónika.1939. 24.sz. 63-64.l.

MDK

Varga Ferenc, festőm.-graf.

tanulmányfeje tünt fel a kiállitáson.

Mücs.-"Gyermek a művészetben" c.kiáll. XIX-XX.sz.
Bp.1940. febr.-márc.

Varga Ferenc
festő

18 éve nem volt idehaza. Cannes mellett lakik és képei gyakrabban szerepelek a francia élvonalbeli művészek kiállításain 1947. aug. elején, rövid tartozkodásra jött haza Franciaországból.

Független Magyarország 1947. aug. 4.
(Vasárnap 600 magyar emigráns érkezett Franciaországból)

Varga Ferenc

grafikus Párizs

Rajza rep.

Kortárs

1948. márc. 1.

311. l.

Nyugi

Ft. 250.- oder Kettinöz.

Varga Ferenc

farekas

1712. Bainffylunyad

Szabó Kalotaszeg

1911-l.

Varga Ferenc

festő (?)

1947. januárjában mü-
veiből önálló kiállítást
rendezet Párisban

Gereblyés László

Magyar képzőművének
Franciaországban

Uj Építészet

1947. 1. sz. 14. l.

ros polgármestere

BUDAPEST
JÚL. 1.15.
4 Fa

...mzágos Bizottsága

Bp

II. Högyész Endre u 10

Varga Ferenc

festő Paris (?)

Nemzeti Szalon

1948. aug. szept.

kiállt

Prohászka Oktokár dr. VI. 229

VARGA FERENC

Új művészet

1999 / szept

37.0

VARGA FERENC, nyomdász

Szombathelyen, 1903. aug. 30.-án a szőkeföldi sörkertben zászlót avattak a szervezett munkások. A rendőrség reájuk támadt, többen megsebesültek. Varga is.-ő egy napi elzárást és 20 korona pénzbüntetést kapott. 96.old

KUNTÁR LAJOS: Nyomdászmozgalmak Szombathelyen
/ 1892- 1914 / 89.old

VASI SZEMLE. XXIII.évf. 1969. 1.szám, Szombathely

VARGA FERENC, nyomdász

Szombathelyen a Gabriel-nyomda tehetséges és harcos alakja a vasi munkásmozgalmaknak. Amikor Kisfaludy rendőrkapitány a sztrájkoló bádogosokat kitiltotta Szombathelyről, Varga élesen megtámadta a hatalom emberét. Röpiratáért 3 havi fogházat kapott. 95.old

KUNTAR LAJOS: Nyomdászmozgalmak Szombathelyen
/ 1892- 1914 / 89.old

VASI SZEMLE, XXIII.évf. 1969. 1.szam, Szombathely

VARGA FERENC, nyomdász

1904-ben Szombathelyen nyomdászsztrájk. A tanoncokat Győrbe küldték, hogy ne dolgozhassanak. Ezen a kiránduláson részt vett ek a hosszú Varga vezénylete alatt a tanoncok, Koncz Jenő, Pandur Béla, Szabó Ferenc, Steiner Maxi és Mesterházy Sándor. 97.old

KUNTÁR LAJOS: Nyomdászmozgalmak Szombathelyen / 1892-1914 / 89.old

VASI SZEMLE, XXIII.évf. 1969. 1.szám, Szombathely

VARGA FERENC, nyomdász

Neve nem szerepel 19[illegible]-ban a pozsonyi területi egylet szombathelyi nyomdásznainak névsorán.-1903 májusától a munkáslap-on találjuk nevét főmunkatársként és kiadóként. Szervezett kellett,hogy legyen,mivel a szombathelyi munkásság egészének mozgalmaiban is tevékeny részt vett. 95.old

KUNTÁR LAJOS: Nyomdászmozgalmak Szombathelyen / 1892- 1914 / 89.old

VASI SZEMLE, XXXIX.évf. 1969. 1.szám, Szombathely

Varga Ferenc

Vecsey Imrével közös tervet készített a Hajdúkerület sekhárához, 1869-ben. Ő dolgozta át a hajdúhadházi ref. templom Szkalniczky-féle terveit is, melyet végül Vecsey kivitelezett

Ézsiás Anikó: Vecsey Imre vándorútja és munkássága /182o-1878/. - Éptud, 1971 /III/, 4.sz.419-437.1.

435.1.

Varga Ferenc

az 1943-ban alakult dunaújvárosi amatőr Műkedvelő tagja.

Németh Edit: Ötöves az amatőr Műkedvelő. Dunaújvárosi Hírlap, 1978. febr. 3.

B . Varga Edit

Metszetét hozza a lap./Cime nincs./

Élet és Irodalom, Bp. 1974. okt. 5.
XVIII. évf. 4o. sz. 7. lap.

Varga Géza Ferenc

Új Thr. 2001. 12. p. 37

ess report
ugust, 2003

hmatic effect of the drug candidate BNP-

ed and growing interest in developing and
haled medications. In connection with this
ping its own, original preparations for the

uly and August, completion of the task,
annexes)]:

VARGA FERENC

Új művészet

1999. szept.

37.0.

A KORTÁRS MŰVÉSZETI INTÉZET – DUNAÚJVÁROS
szeretettel meghívja Önt és Barátait

DUNAÚJVÁROS 1 -9. 11. 06 AL-I/a/104

MAGYARORSZÁG ≈073 FORINT

VARGA FERENC
SZOBRÁSZ

SIKERTELEN KÍSÉRLET
A SZOBORFARAGÁSRA HÍVÓ KÉSZTETÉS
MEGTAGADÁSÁRA
című kiállításának megnyitójára.

A megnyitó időpontja: 2006. november 17. péntek, 18 óra

A kiállítást megnyitja:

Készmann József
művészettörténész

Hárfán közreműködik: **Sáska Lóránt**

A kiállítás megtekinthető:
2006. december 8-ig, a vasárnapok kivételével naponta 10-18 óráig.

A kiállítás támogatója:
DMJV Önkormányzata

KORTÁRS MŰVÉSZETI INTÉZET
MODERN MŰVÉSZETÉRT KÖZALAPÍTVÁNY
2400 DUNAÚJVÁROS, VASMŰ ÚT 12.
ica-d@dunanet.hu, http://www.ica-d.hu, T/F (36) 25 412 220

CDM

Dr. Tímár Árpád
Budapest
Üllői út 119. IV/65.
1091

A KORTÁRS MŰVÉSZETI INTÉZET – DUNAÚJVÁROS
szeretettel meghívja Önt és Barátait

VARGA FERENC
SZOBRÁSZ

SIKERTELEN KÍSÉRLET A SZOBORFARAGÁSRA HÍVÓ KÉSZTETÉS MEGTAGADÁSÁRA
című kiállításának megnyitójára.

A megnyitó időpontja: 2006. november 17. péntek, 18 óra

A kiállítást megnyitja:

Készmann József
művészettörténész

Hárfán közreműködik: **Sáska Lóránt**

A kiállítás megtekinthető:
2006. december 8-ig, a vasárnapok kivételével naponta 10-18 óráig.

A kiállítás támogatója:
DMJV Önkormányzata

KORTÁRS MŰVÉSZETI INTÉZET
MODERN MŰVÉSZETÉRT KÖZALAPÍTVÁNY
2400 DUNAÚJVÁROS, VASMŰ ÚT 12.
ica-d@dunanet.hu, http://www.ica-d.hu, T/F (36) 25 412 220

A KORTÁRS MŰVÉSZETI INTÉZET – DUNAÚJVÁROS
szeretettel meghívja Önt és Barátait

VARGA FERENC
SZOBRÁSZ

SIKERTELEN KÍSÉRLET A SZOBORFARAGÁSRA HÍVÓ KÉSZTETÉS MEGTAGADÁSÁRA
című kiállításának megnyitójára.

A megnyitó időpontja: 2006. november 17. péntek, 18 óra

A kiállítást megnyitja:

Készmann József
művészettörténész

Hárfán közreműködik: **Sáska Lóránt**

A kiállítás megtekinthető:
2006. december 8-ig, a vasárnapok kivételével naponta 10-18 óráig.

A kiállítás támogatója:
DMJV Önkormányzata

KORTÁRS MŰVÉSZETI INTÉZET
MODERN MŰVÉSZETÉRT KÖZALAPÍTVÁNY
2400 DUNAÚJVÁROS, VASMŰ ÚT 12.
ica-d@dunanet.hu, http://www.ica-d.hu, T/F (36) 25 412 220

A KORTÁRS MŰVÉSZETI INTÉZET – DUNAÚJVÁROS
szeretettel meghívja Önt és Barátait

DUNAÚJVÁROS 1 -9. 11. 06 AL-I/a/104

MAGYARORSZÁG ≈073 FORINT

VARGA FERENC
SZOBRÁSZ

SIKERTELEN KÍSÉRLET A SZOBORFARAGÁSRA HÍVÓ KÉSZTETÉS MEGTAGADÁSÁRA
című kiállításának megnyitójára.

A megnyitó időpontja: 2006. november 17. péntek, 18 óra

A kiállítást megnyitja:

Készmann József
művészettörténész

Hárfán közreműködik: **Sáska Lóránt**

A kiállítás megtekinthető:
2006. december 8-ig, a vasárnapok kivételével naponta 10-18 óráig.

A kiállítás támogatója:
DMJV Önkormányzata

KORTÁRS MŰVÉSZETI INTÉZET
MODERN MŰVÉSZETÉRT KÖZALAPÍTVÁNY
2400 DUNAÚJVÁROS, VASMŰ ÚT 12.
ica-d@dunainet.hu, http://www.ica-d.hu, T/F (36) 25 412 220

MTA MKI
Nováky Ágnes

Budapest
Úri u. 49.
1014

VARGA Béla épitész

KELEMEN István: Az ige temploma : Az Avason épülő templom pályázata. = Egyházi Épitészet, I.évf.1.sz.1991 8-9.p. és ill.

2.sz. pályamü Német Ferenc épitésszel

hattam vele. Elfogódottan tudok csak erről a találk
felfogásom kialakulásában *Rózsa* Miklóson kívül F
többet. Túl voltam már az első ifjúságomon, s még
feléje. Szűkebb baráti társaság vette körül. Kávéh
sünk, hogy Réti a háziúr. Kedves volt és szeretetre
a társasélet csiszolt formáit és megbecsüli mindaz
élet kialakult szabályai jelentenek. Beszédmódja
fejező volt, mint írásainak stílusa, tele tapintatta
Sokszor láttam, hallottam azóta, de első benyomá
együttlét. Gyakran megértem, hogy bölcs mérsék
csapódó szenvedélyek óhatatlan darabossága elő
teinek tartózkodó formáját, egyengető szándékát
vagy meghátrálásnak érezni. Csak az érmek minc
pasztalata szólt belőle. Ha törésre került a dolog,
győződéseihez konokul ragaszkodott, élesen csatt
pompás humorérzékével váratlan fordulatot adot

Varga-Benczik József grafikus

„Két pár" rézkarc 30x20 cm

szerepelt a Studió 1978-as kiállitásán
-Katalógus a könyvtárban-

B. Varga Edit, grafikus

Napraforgó
rézm.

Magyar Ifjúság, 1970. IX. 11. 14. o.

B. Varga Edit

A XXIV. országos kiállításon szerepel nagymarosi pincesor c. műve (említve):

Losonci Miklós: Országos vasutas képzőművészeti kiállítás.
Pestmegyei Hírlap, 1974. júl. 11.

Varga Edit

Megnyílott a XXIX. vasutas képzőművészeti kiállítás, a Vépszínház u. i kiállítóhelyiségben, mely é hó 22-ig látható. — Szerepelnek e tárlaton a szobi Tóman Gyula és Varga Edit művei.

Losonci Miklós: Vasutas képzőművészek.
Pest Megyei Hírlap, 1979. jul. 14.

D. VARGA Edit grafikus

Srij 1990 87.

Budapest, 198 .....

1991. december 3.

95.420/81.

nökének

lt Elnök Úr!

Osztályának Antropológiai Bizott-
artott, amelyen az egyik napiren-
zló bizottsági tag beszámolt a
ztési és kiadási munkálatairól.
atatlanul szóba került a kérdés-
visszhangja és a sok, gyakran
kk, köztük az éppen ma megjelent

MDK

Varga Elemér építész

A Megfagyott Muzsikus extra száma a 39. évford. 1898-1937. 15. l. képpel.

Varga Elemér

építenhallgató

archépe repr.

A Megfagyott Munzikus

[illegible]. 1901. IV. évf.

1. sz.

Varga Elemér

építész mérnök

Székesfehérvár

Kilépett a Nyertes

Mérnöki Kamarából.

MMÉE Közl

1931. 178 l.

Varga Elemér

építész

Szül. Debrecen 1878
oklevelet nyert 1902

Névjegyzékünk 21. l.

10713.

ik a derékon alól, balra fordulva és a
V. Ferdinándot, ki jobbkezében a
rend jelvényét viseli, mely alatt
ideinek képei körben nyer-
n szent Istvánig, kinek koronás fejét
ás czimerét hosszakitott sorban:

EGES HUNGARIAE.

lith.
zu haben bei Eduard Wagner, Wieden

ich in Wien.
felelőleg 1. Stephanus der Heilige re-
.. 50. Franciscus I. regierte von

3 cm.

115-901
-901-2.

L. 4849.

Varga Elemér
épitész

cvód Lech Mart 40
3. l.
mikor lett öngyilkos?

Lechner Jenőtől,
megkérdezni.

eredményt azonnal
Kiváló tiszteletten

MDK

Varga Emil

Müvészet, 1911. 388 l.

MDK

Varga Ferenc szobrász, sz. Székesfehérvár 1906.

KMTárs 1939. őszi tárl.kat. 19-20 l.

MDK

Varga Emil

Uj Idők, 1911. okt. 22.

VARGA Emil rohán

Balatonlelle, Szünidei Gyermektelep
épülete, – Erzsébet-Királyné
dombrunii, 1905

9. Cat. 1986 No. 66 and ill.

Varga Emil

A fiatal müvész tiz esztendőn át tanult és ez éppen elég idő ahhoz, hogy ki tudja magát fejezni ugy, ahogy akarja. Eddigi tehetségét arra forditotta, hogy az erdélyi parasztembereket tanulmányozza, s azokat a tipusokat igyekezett visszaadni, -szinben és rajzban is jelezve-akik elmélázó nyugalmukkal megragadták képzeletét. Jean Preux: "Holtak és elevenek" c. beszámolójában feltételezi, hogy ez a nyugodtság magának a müvésznek is jellemző tulajdonsága lehet, képei legalábbis ezt a benyomást teszik a nézőre.

A HÉT, Bp. 1911. okt. 16. XXII. évf. 42. sz. 678-679 lap.

Varga Émil
59 éves
festőm.
szívbénulás
+1943 V. 26.
X. hev ujhörtemető

Halotti főkonyv

Varga Emil
festő

Irod
2

Lyka Károly:

Varga Emil képeiről.
Uj ~~[illegible]~~ Idők 1911. II.
393. l. ⊛

⊛ Ez alighanem
693. l.!
Utána nézni!

Varga Emil

gyűjteménye és

Csúry Károly

hagyatéki kiállítása

Könyves Kálmán

Szalonjában

Bp. c. sz.

Könyvtáramban

T. 6608.

styákkal és köröndökkel megerősi-
ött a felhők közül kinyuló jobbkéz
a DANUBIUS FL. innenső partját
a háttérben pedig hegyek hullámza-

A BONO MALUM.
56.

empore separat aequo,
ic, quae faciēda, facit.
om gutten scheydt,
zur rechten zeit:
für alln
nsch ein Wolgefalln.

4.5 cm.
kastlein, Frankfurt a/M. 1624-1628.

95

Varga Emil

gyűjt. kiáll.

a Környes Kálmánban

1912?

(Coury Károllyal

együtt)

163.

BUDAPEST, 1935
ERNST-MÚZEUM KIADÁSA, VI., NAGYMEZŐ-UTCA 8.

Varga Emil

koll. kiáll. Könyves
Kálmán

Erőd

Az Ujság
1911. okt. 12
(e.a. V. E. és Csuzy
Károly képei.)

BUDAPEST
1924 MAI 12 E 4

Vaiga

V. 4. *Emil*, festő és szobrász, * Minkowicz (Csehország) 1884 apr. 13. Művészi tanulmányait Budapesten és Párizsban végezte, azután Olasz- és Németországban járt. Főleg pasztelleket fest, melyek közül egy a Szépmüv. Múzeum graf. gyüjteményében van. 1911. a Könyves Kalmán rt. szalónjában koll. kiállítása volt.

K. Gy. T. 5671

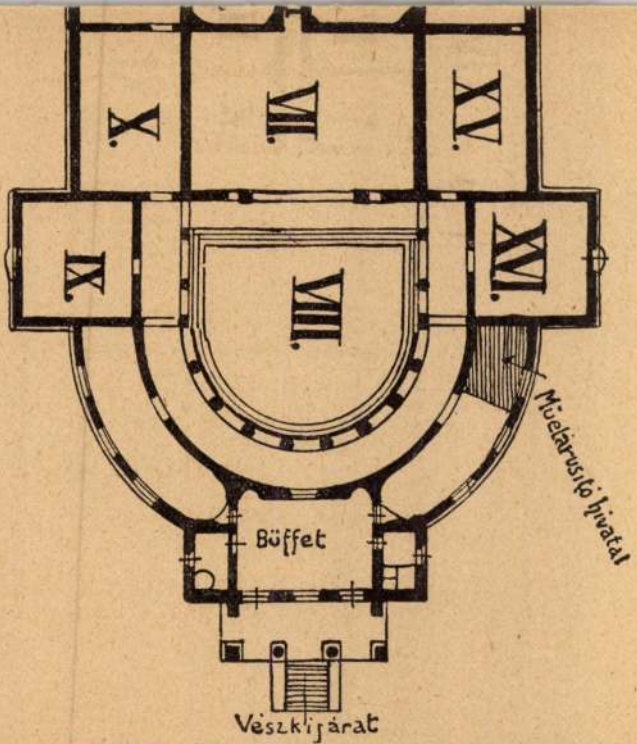
X.
IX.
VIII.
VII.
VI.
V.
Büffet
Jegyirodák
Vészkijárat

Varga Emil

Mintarnok festő stobrán Bpest
1905. tav. kiáll. 196, 197
1906. tav. kiáll. Firenze
186

temetést ugyanott 1686 január 5-én.

apos vidéken, a balra emelkedő hegyek tö-
, egy kissé visszahajló lovas-vadászmester
ságot, a melynek tagjai a hegyoldalán ve-
hajtó siet vállán puskával, kezében kalap-
két lovas hintóban, idősebb asszonyság ül;
eghátul egy lovas tünik fel. A hegy lej-
yos kastély van. Az előbbiek közül az in-
éléje egy legény két szürke lovat hajt. A
s karimával, barna kabátot bő ujakkal
Előtte kutya fut jobb felé. A folyón át
férfi iparkodik az túlsó partra és há-
et látszik magas toronnyal. A felhőzött
két és a bükkfák lombozata közelében há-
van de Velde festette.

ki 38728 sz. leirattal engedélyezett hi-
kabtól 1900: V. 10-én 2200 K-án. (253/900).
17-én 14683 sz. [illegible] (689/900).

indítást elfogadták

Varga Emil

gyűjteméjes és

Csuzy Karól

hagyatéki kiállítása

a Könyves Kálmán

szalonjában.

Bpest. é. n.

Könyvtérumban

A minőszek élet-

rajzával egyidejü-

leg dolgozandó

fel.

.....nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

ezem:

.....

y helyettesének
a.

Endrényi Imre, Szeged.

Varga Emil

portréja

a

Szépművészeti

Múzeumban

Furtwängler V. 247

Varga Emil

1913. MGE és MAPE kiáll -
Nemzeti Szalon

Olaszországból, pasztell.

Kusucivadék, pasztell, 200.-

Törvényjavaslat az ingó műemlékek
védelméről III. 171.

Varga Emil

Cród

Lyka Károly Varga Emil Képcsiröt. Ujidők

1911. 43 r

Magyar királyi államvasutak.

T. Műhel

Miután keresményemnek 191 ..... é

tésénél .....

jelenhetek, keresményemnek átvételére

nevü munkástársamat szóbelileg megbiz

Kelt ....., 191 .....

.....

tanu.

.....

tanu.

Varga Emil

festő és nebrán

1905. Bpest. IV. Kár of Könet 9.

56.533.45 : 9220 = 6

12134
29145
14850
56.300

7910.81

18

3400
5820
9220

9220
6000
3.220 × 6.1316
19320
3220
9660
3220
19320
19743.752

5.70 × 400
2280.00

Varga Emil

München 1909. 292
– 1911. 388, 395

Varga Emil

festő

erőd

e. a. Varga Emil és Csuzy Károly képei. Az Ujság 1911. okt. 12.

U. 143

A Könyves Kálmán szalonjában rendezett Koll. kiállítása alkalmából.

Varga Emil

1911. Október.

Koll. Eiállítás Budapesten

Az Ujság 1911. dec. 31

U-78 -

Varga Emma, /Budapest/, amatőr grafikus

A XI. országos amatőr képező- és iparművészeti kiállítás a diósgyőri Vasas Műv. Központban látható. A kiállítás megnyitója után átadták a díjakat: a grafikai kategóriában jutalmazták: Sebők Alajos /Bpest/, Dobossy László /Vezd/, Varga Emma /Bpest/, Lőrincz László /Kecskemét/, Balanyi Károly /Kecskemét/, Fieber Béla /Bpest/ és Tombori József /Miskolc/.

Sz.-: Amatőrök seregszemléje.
Déli Hírlap, 1981. jún. 8.

MDK

Varga Emőke

Szerepelt a soproni egyetem KISZ székházában rendezett képzőművészeti kiállitáson.

Csendéletei

X
(radó): Nagyobb hirverést érdemelt volna
KISALFÖLD 1964 nov. 15

Varga Endre

V. Pázmándi Margit: Isis Szálló, Szombathely. Építész: Szabó Iván, vezető munkatárs: Varga Endre, statikusok: dr. Fésüs Lajos, Biró Lajos, belsőépítész: Verebi Sándor. /ismertetés, képekkel/

Magyar Építőművészet, 1971. 1.sz. 30-33. l.

MDK

Varga Endre, rajzoló (képzőművkör)

16 éves középiskolai tanuló

a szekszárdi képzőművész-kör tagja.
A kulák őrzi a faddi tanács álmát...
felirati rajza repr.

Gy. J.: A szekszárdi képzőművész-kör
jó munkája.

Nők Lapja, Bp. 1953. április 2. [12. l.]

Varga Erzsébet
Mozdulat, terrakotta

Alkotás Művészház XXXV. kiáll. 1947. jun.

MDK

Varga Emil

Müvészet, 1911. 395 l.

Varga Emil.

Kiállitotta müviet a Könyves Kálmán Szalon 1909-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története,kézirat.

Varga Emil MDK

Tanulmányfő, bronz

Elhagy tt, bronz

Műcsarnok 1905. tavaszi nemzetközi kiáll.

M.D.K.

Varga Endre épitész

"Baricska" társass üdülőtelep, Balatonfüred,
Szabó Iván épitész munkatársa, repr.

Magyar Épitőművészet 1968/4. 14.1.

Varga Endre

[illegible]

Az exportképes hétvégi ház tervpályázaton kiszelt megvételben rennesült.

Társtervező: Callmeyer Ferenc, Kapuváry Gusztáv

Magyar Építőművészet 1967/4. S.[illegible]

MDK

Varga Emil, festöm.

Együttesen mutatkozott be Csuzy Károly hagyatéki anyagával. Ez volt Varga E. első fellépése, komoly, nagy tudású képeivel jelentkezett.

A Könyves Kálmán kiállításai.
Müvészeti Krónika. 1912. ápr. 1. I. évf. 1. sz. 8. l.

Varga Ludvik, szobrász

Budapesti művész.
Szerfoviatos különdíjat nyert
Partizán c. szobrával.

—: Kiosztották a pécsi kisplasztikai
biennale díjait 8.

Népszabadság. Bp. 1971. szept. 7.

M.D.K.

Varga Endre épitész

A Zánkai Központi Uttörőváros tervpályázatán
I. dij

Társtervező: Szabó Iván, Szmetana György- Patak
György, Mester Jenő, László Ferenc, Ménis Lajos
Makó Lóránt

Magyar Épitőművészet 1966/2. 6-12-5.1.

Varga Endre

"Baricska" társas üdülőtelep, Balatonfüred. /Szabó Iván, Varga Endre épitészek, Kiss E.Gusztáv kertterv/ - Magyr Építőművészet, 1968.4.sz. 14-15. l.

Az 1968. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért. 1971.2.sz. 149-182. l. 153. l.

Varga Endre

OTP "Barlcska" társasüdülőtelep, Balatonfüred. - Építészek: Szabó Iván, Varga Endre, statikus Biró Lajos. - Ism.

Magy.Ép.Ip. 1972.1.sz.

19- 1.

Varga Erzsébet I. é.

Ferkápzomfoiskávk

1933-34. 43. f.

(1-től 985-ig.)

Élővirágok, koszorúk, csokrok,
szobanövények nagy választékban állandóan raktáron

NAGY IMRE

cs. és kir. udvari szállító
élővirágnagykereskedésében

Budapest, IV. Fővám-tér 5. sz.
Tel.: Aut. 868-29 és 868-20

Varga Ernébet

III. é-

tanári nak

Ferkpzomfoisk vk

1935-36. 7i. l.

MÜEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
242. /1926 szám
Érk.: 1926 v julius hó 5. n.

Varga Erzsébet

1938/39. tanév végén kitűnő képzőművészeti rajztanári oklevelet kapott

Ferképzőmfoisk.vk
1937/39 183. l.

Varga Erzsébet

IV. éves polgárk.
tanárjel.

Ferképzomfoiskévk
1936/37. 75 l.

tanári oklevelet
kapott.

'7 –

~~47. Janssens, Abraham (Hamand pes-
tö; 1575 körül – 1632): Cerez-allego-
ria. Vászon, olaj; 106 × 100 cm.~~

Varga Erzsébet

II. éves fest. szakos rendk. halleg.

Képzm. Fölisk. Erk

1936/37. 73. l.

Ferképzőmfőiskévk

Varga Erzsébet Pir.

a bpesti Ranolder-intézet rajztanára belépni szándékozik a Rajztanárok Egyesületébe

Rajzoktatás

1942. III. erf. 11. sz
95. l.

EMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTÁ
271 /19 28. szám
928. év jun. hó 21. n.

MDK

Varga Erzsébet

Tanulmányfej, szén

A bajai "Fesztivál" Képzőm. Kiáll. kat. Bajai Muzeum 1949. jul. 3./

Varga Erzsébet

textiles

1933. végbir. elégt

Iparm. Isk. Évk.

1930-34. 47. l.

Varga Erzsébet

textil

1929–33

Iparm. Isk. Évk.

1930–34. 46. l.

— Szendrei János: Perényi Imre nádor némely ingóságai 1494-ben. AÉ., IX., 1889., 327. l. — Fraknói: Bakócz Tamás. Bp. 1889., 58. l. (Képe 59. l.) — Radisics Jenő: Könyvismertetés. Művészi Ipar, VII., 1892., 40. l. — Szalay Imre: A XIV. és XV. századbeli ötvösség két remeke. Művészi Ipar, VIII., 1893., 77—96. l. (Képe 93. l.) (Különnyomat is.) — Tört. Főcsoport, 1205. szám. — Az iparművészet 1896-ban. Bp. 1897., 25. l. — Czobor—Szalay, II. kötet, 209—

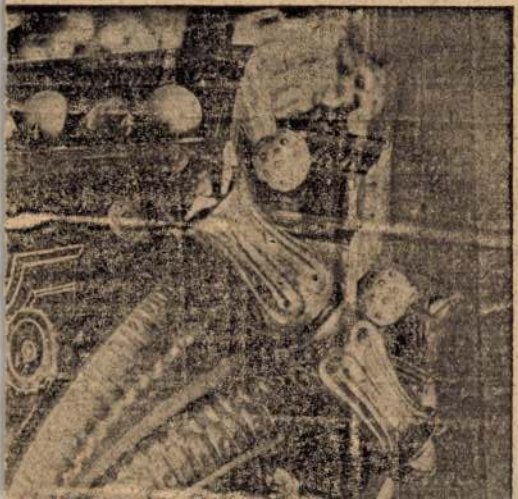

oktatásügyi Miniszterium.

A m. kir. vallás- és közo
és ügyszám alatt a keb. s
rendeletének másolata:

- asitom a
müépitész
. . . . . .
részére /:lakik: Budapest
. Visegrád és vissza
utazása alkalmával felmeri
kiállitott és számvevősége
alapján /:.....35.....:/ P a
. . 50 . fillért a 127.689.
utaljon ki.- Budapest, 19
A miniszter rendeletéből:

Varga Endre

Foto, repr.

Kortárs, 1970/3.

VARGA ÈVA

ÚJ MŰVÉSZET

1998/jùl.

P - 9396

11.o.

...l. Kívánok minden jót, jó egészsé-

...ítését, hogy mikor méltóztatik le-

...ettel várjuk!

...tel üdvözli

...ár Miklós

Varga Éva I. é.

ält. tanf.

Ferk pzomfoisk vk

1935–36. 69. l.

26.

ágos Bizottsága.

ány { száma: Hivból 192
kelte: 192
beérkezése: jún. 14 1926.

ek száma:

elintézett szám:

záma:

záma:

Kantezkyné

6 VI/18.

Ministerium

VARGA ÈVA

Új művészet

1998. júl.

11.o.

VARGA Éva szobrász

Szt. József-szobor

Sajopetri, Rózsafüzér Királynője tpl.

MN 1995. aug. 11. 4.

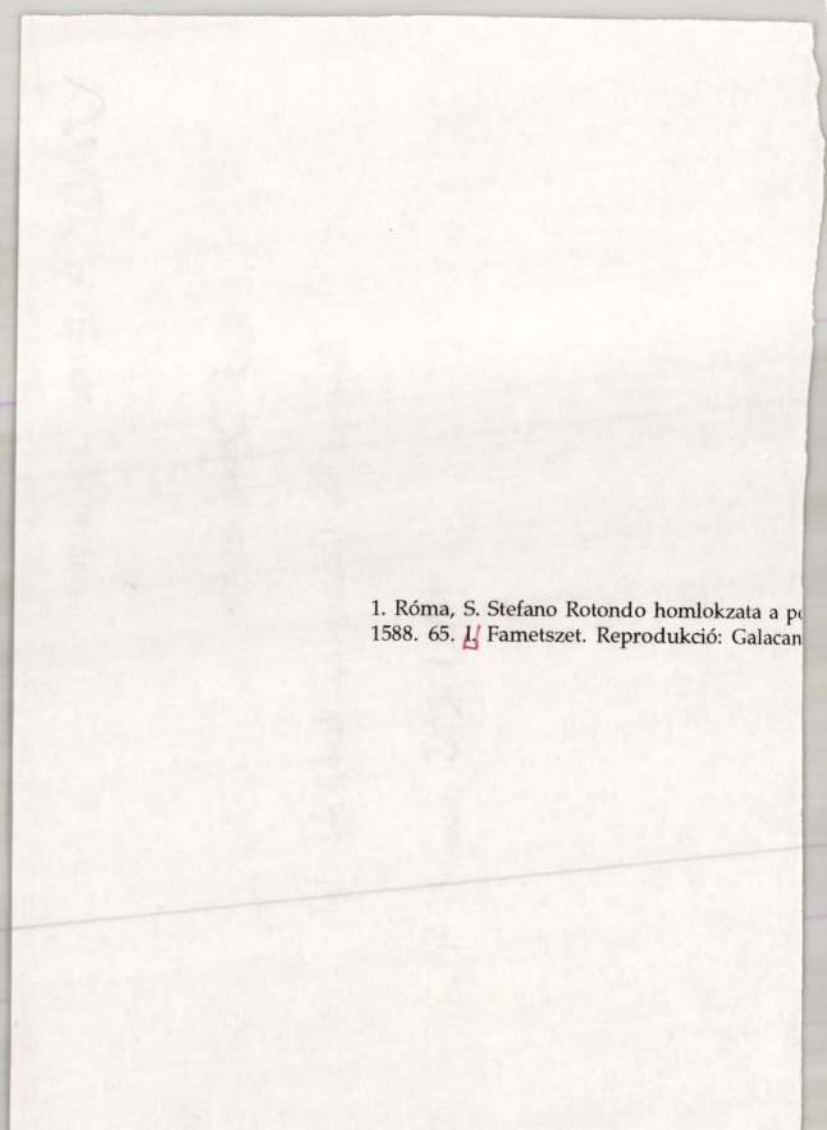

1. Róma, S. Stefano Rotondo homlokzata a p
1588. 65. l. Fametszet. Reprodukció: Galacan

MDK

Varga Éva

a Május 1 utcai általános leányiskola VI. oszt. tanulója.

A vad hattyúk ünnepi rajza (a Dániában rendezendő nemzetközi kiállításra készült Andersen-illusztráció) repr.

(B. B.: Írta: Andersen — rajzolták: a gyerekek.)

(Nők lapja, Bp. 1955. június 9. [5. l.])

Varga Éva, szobrászművésznő
Szanyi Péterrel, - férjével - alig két
éve élnek a városban.

(a jammati): Szanyi Péter kiállítása.

Déli Hírlap, 1946. szept. 22.

Varga Éva szobrászművész

a Hajdúsági Nemzetközi Művésztelepen, az elmúlt években Varga Éva szobrászművész és a korán elhúnyt Zilahi György festőművész kiállítását nyitatták meg.

Szabó Ernő: Művésztelepen Böszörményben.

Hajdu-Bihari Napló, 1976. aug. 3.

Varga Éva

Hétköznap rendezte meg a Miskolci Galéria és Iparművészeti Területi Szervezet társalatát, melyen szerepel rajza, akt-krokija. (emulitve)

Breczky Lóránt: Társalat. Rajzok, 1945.
Napjaink, 1945. 8.

Varga Éva

Megbízást kapott Varga Éva, hogy a miskolci MSZMP Borsod megyei Székháza részére figurális kompozíciót készítsen.

– Köztéri munkák..
Művészet, 1978. október – 45. lap.

Vanga Éva

Megbízást kapott Vanga Éva, hogy a miskolci MSZMP Borsod Megyei Bizottságának sikhárá-készére figurális dombormüvet készítse el.

— Kisztai munkák
Müvészet, 1978. július - 45 lap.

Varga Éva: „bohóc, lával"

Stúdió '76.

Népnüvelés, 1977. 2.

Varga Éva, [ ]

L.: Feledy Gy.

— : Megnyílt a miskolci ... 6.

Népszabadság, Bp. 1976. dec. 4.

Varga Éva, szobrászművész

A miskolci művésztelepen a legfiatalabb szobrászművész házaspár Szanyi Péter és Varga Éva. – Műterem lakás épül számukra, nyolc új lakást adnak át a közeljövőben miskolci művészeknek.

Miskolci stúdiónk jelentkezik.

1976. X. 7. Petőfi 12.33 (Kjué).

Varga Éva, szobrász, Munka-díjas.
Megnyílt a XXIII. Vásárhelyi Őszi Tárlat, melyen szerepelnek a művésznő játékos domborművei.

Tandi Lajos: Hagyományok és kezdeményezések.
Dél-Magyarország/Szeged/1996. okt. 14.

Varga Éva

Kapum, repr.

20 Vásárhelyi Őrzi Tárlat
Tornyai J. Múz. Hódmezővásárhely 173.

Varga Éva

Bemutatás, brevén, 5,5 cm ø
Centenárium, —"—, 8 cm ø

20 Vásárhelyi Őszi Tárlat
Tornyai J. Múz. Hódmezővásárhely '73.

Varga Éva

A vastag Margot, brezen, 4,5 cm ∅
A rép Gegyverkonécsné, brezen, 4,5 ∅

20 Vásárhelyi Őszi Tárlat
Tornyai J. Múz. Hódmezővásárhely '73.

Varga Éva

Cyrano, brevem, 8 cm ∅
Csoda, —"—, 7 cm ∅

20 Vásárhelyi Őszi Tárlat
Tornyai J. Mús. Hódmezővásárhely '73.

Varga Éva

Gyermekugra, bréren; 6 cm ø
Háram kiszakyel, — " —, 7 cm ø

20 Vásárhely. Ősi Tárlat
Tornyai J. Múz. Hódmezővásárhely 173

Varga Éva

Kapu, bronz, 5 cm Ø
Kapu, —(—, 5,5 cm Ø

20 Vásárhelyi Ősi Tárlat
Tornyai J. Múz. Hódmezővásárhely 173

Varga Éva

Ketten, bronzen, 4,5 cm ø
Most tél van és csend..., bronzen, 5 cm ø

20 Vásárhelyi Őszi Tárlat
Tornyai J. Múz. Hódmezővásárhely 1973

Varga Éva

Tessellit amlétérem, bréren, 9 cm ø
Vízen, -"-, 4,5 cm

20 Vásárhely Ősi Tárlat
Tornyai J. Múz. Hódmezővásárhely '73.

Vaga Éva

Művészet I-II (2 db) bronz, 8 cm Ø
Relief, bronz, 18 × 21,5 cm

20 Városhelyi Őszi Tárlat
Tornyai J. Múz. Hódmezővásárhely 1973

Varga Éva

Részt vett a Vásárhelyi ősz, 1973 c. tárlaton.

Népszava, 1973. okt. 28. 101. évf. 253 sz. 8 p

Varga Éva, szobrász

Az elmúlt hét végén 44 művész részvételével nyílt meg a Rajzok c. kiállítás a Galériában, melyen szesepelnek vázlatai, krokiai.

(gyarmati): Rajzok a Galériában.

Déli Hírlap /Miskolc/, 1975. máj. 26.

Varga Éva festőművész

(—r—): Erdély-magyarországi művészek kiállítása Veszprémben.
Napló (Veszprém), 1976. jan. 24.

Varga Éva

Rést vett a Studió „74"

Kiállításon

Nagy Ildikó kritikája

Kritika 74/11 28.o.

A VIGADÓ GALÉRIA
(Budapest V., Vigadó tér 2.)
tisztelettel meghívja Önt

1998. március 12-én 17 órára

VARGA ÉVA

szobrászművész

kiállítására

Megnyitja:
KŐRÖSSI P. JÓZSEF költő

Megtekinthető: 1998 március 12-től március 29-ig.
hétfő kivételével naponta 10-től 18 óráig.

A kiállítás létrejöttét támogatták:
Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány
Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Budapesti Tavaszi Fesztivál

A VIGADÓ GALÉRIA
(Budapest V., Vigadó tér 2.)
tisztelettel meghívja Önt

1998. március 12-én 17 órára

VARGA ÉVA

szobrászművész

kiállítására

Megnyitja:
KŐRÖSSI P. JÓZSEF költő

Megtekinthető: 1998 március 12-től március 29-ig.
hétfő kivételével naponta 10-től 18 óráig.

VARGA ÉVA

A kiállítás létrejöttét támogatták:
Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány
Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Budapesti Tavaszi Fesztivál

Varga Éva

Három királyok – XX. br. Ø 7 cm

Vásárhelyi Tárlat
Retrospektív kiállítás, 1964–73.

Varga Éva

Kapu — XX. kr. Ø 5 cm
Relief — XX. kr. 18×21,5 cm

Vásárhelyi Tárlat
Retrospektív kiállítás, 1964–78.

Varga Éva

Cigaro — XX. kr. Ø 8 cm
Vastag Margot — XX. kr. Ø 4,5 cm

Vásárhelyi Tárlat
Retrospektív kiállítás, 1964-73.

Varga Éva

ülőtetők, kr. 21×23,5 cm

21. Vásárhelyi Tárlat, 1974.

Varga Éva
szobrász

A kiállításon bemutatta „Portréfeje”-it,
„Kalapos” című álló figuráját, „Közel” elt
„Magyságú ülő nője magába zárodó”.

Thiesler György: Képző művészeti főiskolások . . .
Művészet, 1971 augusztus - 47 lap.

Varga Éva

Szot díj azok Ziádlitára a Pataky
István Művelődési Központban.

Új Tázi,
1989 jan. 29.

VARGA Éva szobrász

Takács Béla: Emlékérem a pataki iskoláról.
In. Reformátusok Lapj, 1990.okt.7.6.p.ill.

Az érem készitője

Adatok Szolnok megye történetéből. II.köt.
Szerkbiz.eln. Botka János. Szolnok : Szolnok
m.Lvt., 1989

Harga Éva
szobrász
(: Miskolcz :)

Magy. Nemzet 83. VII. 14. sz.

Varga Éva, [ ]

L: Szakál Edit

Nógrádi Tóth E: Befejezetlen Tárlat 17.

Nagyszabadság, Bp. 1979 okt. 7.

Varga Éva, szobrászművész

Még tavasszal felavatják az Avas-déli üzletközpontban Varga Éva díszkútját. Valóban működő, funkcionáló kút lesz. (eurlítve).

M-: Szobrok az idén. Az Avasra, Diósgyőrbe.
Déli Hírlap, 1981. febr. 5.

Varga Éva, [ ]

L. Szanyi Péter

—: Hír 8.

Nincsenhadság, Bp. 1981. márc. 6.

Varga Éva, szobrász és grafikusművész

Megnyílt Miskolcon, a Galeriában a „Rajzok" c. kiállítás, melyen szerepelnek a művész műve.
„Korházi vázlatok" c. rajzsora.
(említve).

(horpácsi): Rajzok.
Déli Hírlap, 1979. máj. 12.

Varga Éva, szobrászművész

a Műcsarnokban rendezték meg a Hódmezővásárhelyi Őszi Tárlat 25 éves jubileumi retrospektív kiállítását. – Az utóbbi években fiatalok serege jelentkezik az őszi tárlatokon, – így többek között Lantos György, Varga Éva, Albert Ildikó szobrászok.

Tandi Lajos: Jegyzetek két tárlatról.
Tiszatáj, Szeged, 1979. 10. 89. old.

Varga Éva, szobrászművész

A következő érem megmintázására a Képző- és Iparművészeti Lektorátus a bizottság kérésére fiatal szobrászt, Varga Évát jelölte. – A 115 mm Ø öntött bronz érmén a hangversenytemplom belső, keleti enteriőrjét, gótikus állóboltozattal betakart mennyezetrészletét ismerhetjük fel. A lefutó piaszterek az érmemezőt 3 gótívre osztják. A bal ívben X. Nyírbátori, középen folytatásként Zenei Napok, alatta 1976. és a zene szimbóluma, a hangszer. Jobbra a hatalmas, csúcsíves ablakrészlet, balra, lent VÉ. mesterjegy. Ez az alkotás már a valóság műadaptációja a zenei eseményhez. /említve és repr./

Bóna Endre: Nyírbátor Város Érmei A Zenei Napok Tükrében.
Szabolcs Szatmári Szemle, 1979. 3. 69-73-old.-on

1941

Varga Éva, szobrászművész

Rajzok és kisplasztikai művek kiállítása nyílik dec. 30.-án a Miskolci Galériában. A Felszabadulás 35 évfordulója és Gyenes Attila 75 születésnapja alkalmából hirdetett pályázatra beküldött alkotások közül díjat kapott munkáiért Tóth Imre, Mezey Istvánné, Varga Éva.

Napjaink, 1980. máj.

Varga Éva, kohán

L: Mészáros Dezső

– : Hír

8

Népszabadság, Bp. 1981 szept. 5

Varga Iva szobrász

Haza Mária: Derkovits ösztöndíjasok
beszámoló kiállítása

Művészet, 1983. július

Varga Éva

Kiállítása az Óbudai Pincegalé-
riában

Élet és Irodalom: kiállítás?
1983 VI. 24

Varga Éva szn

→ Ferenc Tamás szn

MŰVÉSZET 1985/10

63

Varga Éva, Kolozsvár

L. Gál Tamás

Vadas József: Tél nélkül 12

Élet és Irodalom Bp. 1984. márc. 2. XXVIII/9

Varga Éva nobrán

A. G.: Varga Éva

Művészet, 1983. június

Varga Éva, kolrán

L: Mészáros Dezső

–: O Közteri kolrok 8

Esti Hírlap Bp. 1981 szept. 4.

Varga Éva

Kiállítás az Ernst Múzeumban

Magyar Nemzet 1984. III. 7.

Varga Éva

Valachi Anna: Képzőművészeti tárlat az irodalmi múzeumban

Magyar Hírlap, 1985. VI. 12

Varga Éva, épikú

L. Farkasdy Z.

- kovetségi hírek

Magyar

Építőművészet Bn. 1983

6

83/3

Varga Éva, szobrászművésznő

Miskolc város három jelentősebb szobrászra: Varga Miklós, Varga Éva, Szanyi Péter.

Végvári Lajos: Miskolci Művészet.
Új Tükör, 1984. 12. 2., 24-old.

VARGA Éva

A miskolci művészek tózlata
(MTI)

Népszabadság 1983. V. 27.

VARGA ÉVA

emlitve ld. Feledy Gyula

Losonci Miklós: Miskolci művészek. Miskolc, Hermann Ottó Múzeum

UJ TÜKÖR [illegible]; XX; évf. 30. sz. 4. c.

1983.

Vaga Éva

nobrász

A miskolci téli tárlaton díjat nyert.

Népszabadság, 1988. dec. 5.

Varga Éva

SLOT öszlöndij 1987-88

Magyar Nemzet 1987. VI. 13.

A VIGADÓ GALÉRIA
(Budapest V., Vigadó tér 2.)
tisztelettel meghívja Önt

1998. március 12-én 17 órára

VARGA ÉVA
szobrászművész

kiállítására

Megnyitja:
KŐRÖSSI P. JÓZSEF költő

Megtekinthető: 1998 március 12-től március 29-ig.
hétfő kivételével naponta 10-től 18 óráig.

VARGA ÉVA KOBZOVÉ

VUGADÓ GALÉRIA

A kiállítás létrejöttét támogatták:
Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány
Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány
Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
Budapesti Tavaszi Fesztivál

Varga Ferenc

kútszobra az alábbi telepen

Tér és Forma.

1942. 172. l.

(Budapest székesfőváros szociális építkezései – A Tomcsányi- és Pongrác-uti kislakásos telep.)

MDK

Varga Ferenc

Első tavasz, terr.

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.

17 l.

MDK

Varga Ferenc

Szent Antal, terr.

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.
19 l.

MDK

Varga Ferenc

Pázmán György zongoraművész, gipsz,

Fiatal művészek kiáll. Műcs. 1933. szept.

7 l.

MDK

Varga Ferenc:

Szegény Madonna.

Kassa, V. Nemz. Képzőm. Kiáll. a V. és Közokt.
Min. által megvás. képek.
Képzőm. Közl. 1939, 3-4 sz.

MDK

Varga Ferencz

Leányfej, gipsz

Tavaszi Szalon katalógusa, 1929. máj. 16 l.

MDK

Varga Ferenc

Öreg halász, gipsz

Balatoni Társ. 6.kiáll. Uj Szal. 1934. okt.
lo l.

MDK

Varga Ferenc, szobrász.

Zsákolók,	terrakotta.
Pipás fiu,	bronz.
Koldusgyerek,	bronz.

Corvin Áruház IV.kézömüvészeti bemutatója. 1941.Kat.

MDK

Varga Ferenc, szobrász,

jó nevet biztositott magának szereplésével.

Tárlat. K. Tavaszi Szalon. A Szinyei -Társ. rendezésében

"Képzömüvészet" 1928.lo.sz. 132.l.

MDK

Varga Ferenc

300 pengős Lord Rothermere-díjat.

Képzőm. Főisk. Évk. 1927-28. 12, 13 l.

MDK

Varga Ferenc

Művészi Betlehem-modellek az Epreskertben. Magy
Nemzeti Újság, 1938, dec. 4. 22 l.

MDK

Varga Ferenc

Művészi Betlehem-modellek az Epreskertben. Nemzeti Ujság, 1938, dec. 4. 22 l.

MDK

Varga Ferenc
Tanulmányfej

N.Szal. 374. kiáll. 1927. márc.
19 1.

ar -+ koronázási jelvények.

MDK

Varga Ferenc
Savonarola, terr.

KMTárs 1938. ősi kiáll.
11 l.

MDK

Varga Ferenc szobrász

Kállai Ernő: Kassai Nemz. Kiáll. Jelenkor, 1939. dec. 1. 5.sz. 12 l.

MDK

Varga Ferenc

Judás, terr.
Épitő asszonyok, terr.

Fiatal magyar képzőmüv. Főv. Képtár 29. kiáll.
1946. dec. 15 1.

Varga Ferenc dr. Bp. Képzőmüv.Főisk.

Adressenverzeichniss der ungarischen Medailleure

Varga Ferenc

1929-30-ban tanársegési teendőkkel megb. ösztöndíjas hallg.

Képzőműv. Főisk. Évk. 1929/30. 51 l.

1928/29. középiskolai rajztanári oklevelet kapott.

Képzőm. főisk. évk. 1928/29. 22 l.

MDK

Varga Ferenc
Magyar Pieta, terrakotta

Rippl-Rónai Társ. I. kiáll. Ernst Muz. 1946.
márc. 12 l.

MDK

Varga Ferenc
Kukoricatörők, terr.

Rippl-Rónai Társ. I. kiáll. Ernst Muz. 1946. márc. 12 l.

MDK

Varga Ferenc

Angyalos Betlehem

Kiválóan sikerült... Esti Magyarország, 1943, máj. 25.

MDK

Varga Ferenc

Látogatás, terr.

Magyar Képzőművészetért. 1. kiáll. Ernst Muz.
1946. jul. 14 l.

MDK

Varga Ferenc

Szent Antal, terr.

Kis fiu pipával, bronz

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1933. ápr.

48 l.

NDK

Varga Ferenc

Lángszórós honvéd, szobormü

Esditudósitó kiáll. a Pesti Vigadóban.
1943. máj. 4 l.

MDK

Varga Ferenc

Bunker előtt, szobormü
Géppuskások "

Haditudósitó kiáll. a Pesti Vigadóban.
1943. máj. 4 l.

Varga Ferenc
Csányi József arcmása, kerámia

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932, április
15 l.

103a lap: (De sancto Adriano) Egy miniatura (40×32 mm), amelyen *Szent Hadrián* ábrázolása látható. Aranyvértben, lila palástban, a szent jobbkezében tört tart, lába alatt oroszlán fekszik. Lapszéldíszítés mint 7a lapon.

104a lap: (De sancta Anna) Egy miniatura (40×32 mm), amelyen *Szent Anna* ábrázolása látható. Szent Anna nagy könyvet tart az ölében. Előtte a kis Mária áll a könyvet fogva. Lapszéldíszítés mint 7a lapon.

104b lap: (De sancta Barbara) Egy miniatura (40×34 mm), amelyen *Szent Borbála* ábrázolása látható. Zöldelő táj előtt arany pálmaágat tart jobbkezében. Balkezét az oldalt lévő oszlophoz támasztja. Lapszéldíszítés mint 7a lapon.

105a lap: (De sancta Catharina) Egy miniatura (32×32 mm), amelyen *Szent Katalin* ábrázolása látható. Zöldelő táj előtt áll a szent jobbkezében földretámasztott tört, balkezében nyitott könyvet tart. A földön törött fél kerék. Lapszéldíszítés mint 7a lapon.

105b lap: (De beata Maria Magdalena) Egy miniatura (41×34 mm), amelyen *Mária Magdolna* ábrázolása látható. Zöld táj előtt térdel, balkezében aranykelyhet tartva. Lapszéldíszítés mint 7a lapon.

106a lap: (De sancta Genoveva) Egy miniatura (40×33 mm), amelyen *Szent Genoveva* ábrázolása látható. Zöldelő tájban térdepel a szent. A háttérben kastély látszik. Jobbjában vékony botot, balkezében nyitott könyvet tart. Feje fölött kis fekete ördög. Lapszéldíszítés mint 7a lapon.

M D K

Varga Ferenc, résztvesz a francia ellenállási mozgalomban

Gereblyés László: Magyar képzőművészek Franciaországban. Uj Epitészet 1947. 1.sz. 13,14. 1. arcképpel.

Varga Ferenc
Ádám, gipsz

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932, április
15 1.

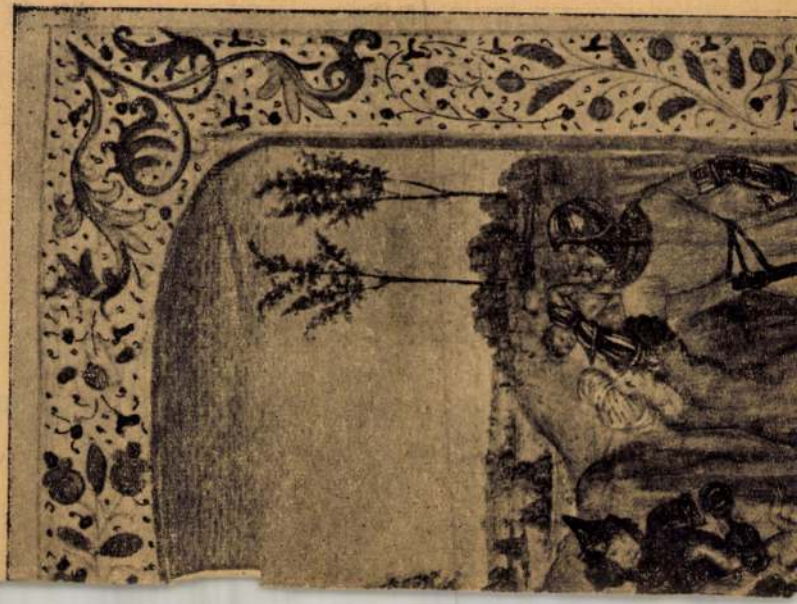

Varga Ferenc
Kompożició
Kompozició
Gouche

Francia, spanyol köztársasági és magyar
művészek kiállitása. Nemzeti Szalon, 1948.
augusztus, 13 l.

Varga Ferenc, szobrász

Kapisztrán, terrakotta
Szegény Madonna, fa
Emaus felé, pirosbasalt,
Pipásfiu, pirosbasalt

Nemzeti Szalon, 1939. ~~okt. 30.~~ IV. 16 –

tabian kék betűkkel I. N. R. I. A kereszttől jobbra a fehér fejkendős Mária, élénkkék köpenyben, balra János áll, rózsaszín ruhában, szürke köpenyben. Mária és János imárakulcsolt kézzel Krisztusra föltekint. A háttérben zöldelő fák között a szürke, soktornyú Jeruzsálem. Halványkék égbolt, gomolygó felhőkkel. A miniatura külső és alsó szélén keskeny, tollheggyel vont fehér mintákkal díszített, kék- s rózsaszín szakaszokra osztott csík húzódik. A miniaturát négy oldalról lapkeretdíszítés szegélyezi, amely közvetlenül a pergamenre van festve, s könnyed, karcsú, kék és rózsaszín levélindák képezik, virágokkal, árvácskákkal, körtékkel, eprekkel, egy drólerieval s egy sárkányon álló, azt lándzsával átdöfő figurával. A alakkal apró aranytallérokkal van teleszórva. (328. kép.)

Hasonló lapkeretdíszítés madárral, majommal, koronás csigával, rózsával, szekfűvel, árvácskával, harangvirággal stb. még a következő lapokon: *8a; 16a; 21b; 22a; 32a; 43b; 44a; 48b; 49a; 54a; 58b; 59a; 62b; 63a; 70b; 71a; 77b; 78a; 116a.*

8a lap: (Horae de sancta cruce) *D* iniciálé (24×40 mm) aranykeretben, rózsaszín alapon kék betű. Belül aranyalapon rózsaszín s kék háromszirmú levélkében végződő levélindák. Azonos iniciálék, váltakozó méretben, néhol kis kockás, vagy virágokkal díszített alappal a következő lapokon: *9a (D); 10a (D); 11a (D); 12a (D); 13a (D); 14a (C); 16a (D); 22a (D); 32a (D); 49a (D); 54a (D); 59a (D); 63a (D); 71a (C); 78a (D); 110a (A* 35×44 mm); *110b (A* 35×44 mm) *116a (D).* Ezenkívül számtalan kis, színes alapra festett arany kezdőbetű található a kódexben.

21b lap: (Domine, labia mea aperies) A miniatura (126×81 mm) az *Angyali üdvözlet*

MDK

Varga Ferenc szobr.

e.a: Két kiáll. Ujság, 1944. jan. 15.

MDK

xexexexexxexexexex

MDK

Varga Ferenc, szobrász.

Szent Antal, Terracotta.
Kis fiu pipával. Bronz.

Bp.Műcs.-OMKT Nemzeti Képzőmův.kiáll. /Rend.M.Kir.Val és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25..Kép.tm. 48.1.

MDK

Vargha Ferenc, dijat kapott

Antal Károly nyerte a Szt.Margit szoborpályázatot.
Magyarország, 1944. jul. 7. 4 l.

MDK

VARGA FERENC szobrász

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa

29 l.

MDK

Varga Ferenc

Szegény madonna, fa

V.Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa. 15 l.

MDK

Varga Ferenc

Család, gipsz

KMTárs kiáll. 1941. dec. Mücs. lo. 1.

M.D.K.

Varga Ferenc

221. Tanulmányfej.
281. Kut-terv. Terracotta. Mgt.

"A gyermek a müvészetben" kiállitás tárgymutatója. Bp.1940. Orsz. M. Képzőmüv. Társulat. 17. 20. l.

MDK

Varga Ferenc, szobrász

"Szegény Magdolna" - nagy sikokkal mintázott s a formákat tömören összefogó faszobor.

OZ.: A Vall. és Közokt.Min. vásárlásainak kiáll. az O.M.Sz.M.-ban.
Szépmüv. 1941. 2o6.1.

MDK

Varga Ferenc, festő
Honvédség Háza.

195. Beásás I.
196. Beásás II.

Nagy. Kfj. Képsüm. Kiáll. /VII/
Föv. Képtár. 1949 aug. 16.-szept. 10. Kat.

-1.- M. D. K.

VARGA Ferenc szokrosz

szül. 1906 -

1789. Angyalos Betlehem (1943)

Ltsz.: 56.676-N.

1790. Anya gyermekével Ltsz.: 56.677-N.

1791. „Emlékezés" (1941) Ltsz.: 56.678-N.

-/.

A M. N. Galéria állagjegyzéke T./0-rész

Bn. 1959. 269-270. l.

-2.- M.D.K.

VARGA Ferenc szobrász

1792. Építő asszonyok (1941.)

Lsz.: 56.649-N.

1793. Judás (1940) Lsz.: 56.680-N.

1794. Kukoricatörők (1943.)

Lsz.: 56.784-N.

-/.

A M.D. Galéria állagjegyzéke T./B. rész

Bn. 1959. 271-272. l.

 M.D.U.

VARGA Ferenc Szobrász

1795. Látogatás Ltsz.: 56. 783.-N

1796. Mécses (1942) Ltsz.: 56. 681 - N.

1797. „Nagy Lajos" (1939.)
Ltsz.: 56. 682 - N.

1798. Szegény Madonna
Ltsz.: 7824. ./.

A M.N. Galéria állagjegyzéke T./6. rész
Bt. 1959. 272-273. l.

-4.- M. D. K.

VARGA Ferenc szobrász

1799. Szent Antal (1939.) Ltsz.: 56.684-N.

1800. Szent Erzsébet Ltsz.: 56.683-N.

1801. Zsákhordó (1936.)
Ltsz.: 56.685-N.

A M. N.: Galéria állagjegyzéke t. 10. rész
Bu. 1959. 273 - 274. l.

MDK

Varga Ferenc

Emmaus felé, pirobazalt

Magy. Müvészetért kiáll. r.Mücs. 194o. febr.

2o. 1.

MDK

Vargha Ferenc

Walburga, gipsz

Horthy jub.kiáll. Műcs. 1939. dec. 8. 1.

MDK

Varga Ferenc

Sárika, gipsz

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec. 21. 1.

MDK

Varga Ferenc szobr.

Tárlatbeszámoló. Nagy.Kultursemle, 1942.jan.15.
19-2o l.

Varga Ferenc MDK

Tanulmányfej, gipsz

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

Varga Ferenc MDK

Szent Antal, terrakotta

Mücsarnok 1933 Fiatal müvészek kiállitása

Varga Ferenc MTK

Szent Antal, terrakotta

Miskolc 1935 Tihanyi művészek találkozása

Varga Ferenc MDK

Első tavasz, terrakotta

Mücsarnok 1933 Fiatal müvészek kiállitása

Varga Ferenc MDK

Első tavasz, terrakotta

Műcsarnok 1955 Tiszai művészek kiállítása

Varga Ferenc MDK

Pázmán György zongoramüvész, gipsz

Mücsarnok 1933 Fiatal müvészek kiáll.

Varga Ferenc

Rácsán György szobrászművész, Gipsz

Varga Ferenc

Szent Antal, terrakotta

Kis fiu pipával, bronz

Műcsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Varga Ferenc

Szent Antal, terrakotta

Kis fiú pipával, bronz

Varga Ferenc

Szobormüve szerepelt a "Fiatal Művészek Kiállitásá"-n a Műcsarnokban.

N.U.933.IX.10.

Varga Ferenc

szobrász

Budai Szépművészeti Társulat – Őszi kiállítása – szoborral szerepel.
Kissé nyerssziné terrakottáit kell megdicsérni.

Nemzeti Ujság
1935.X.26

Varga Ferenc

szobrász

Budai Szépművészeti Társulat Őszi Tárlata - II.Margit körut 48.sz.a. - szerepel kedves bronzalakjával

Uj Magyarság
1938.X.27

Varga Ferenc

Szerepelt a Magyarság Képzőművészeti Kiállításán.

dr. 1933. XI. 5.

Varga Ferenc

Szobormüvével szerepelt a "Fiatal Müvészek Kiállitásá"-n a Mücsarnokban.

M.933.IX.10.

Varga Ferenc

Szerepelt az I. nemzeti párlatan.

NU 1933. IV. 20.

Varga Ferenc

Ferenczy az I. nemzeti társaság.

dr. 1933. IV. 20.

Varga Ferenc

Szerepelt a Műcsarnok Tavaszi tárlatán.

PH. 1930. III. 19.

Varga Ferenc MDK

Építő asszonyok, terrakotta

Mücsarnok 1957 Magyar Forradalmi Művészet

M.D.K.

Varga Ferenc, épitőmester

Debreceni mester. 1869-ben a szinházhoz diszletraktárt és festőtermet épittetett vele 7000 forintért. 181.o. és. 32. jegyz.

Sápi Lajos: A debreceni Csokonai szinház 100 éves története 161.o.

A Debreceni Déri Múz. Évkönyve. 1965. Debrecen. 1966 Alföldi Nyomda, Debrecen

Varga Ferenc

Mellszoborral szerepelt a Műcsarnok kiáll.-én.

P.H.933.IX.10.

Varga Ferenc

szerepelt a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán.

PTE. 1933. IV. 16.

Varga Ferenc

Szerepelt a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán.

SK. 1933. IV. 16.

Varga Ferenc

szerepelt a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán.

B. h. 1933. IV. 16.

Varga Ferenc

Szerepelt a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán.

NM 1933. IV. 16.

Varga Ferenc MDK

Wlassits Géza, gipsz

Mücsarnok 1931/32 téli kiállitás

Varga Ferenc

MDK

Látomás, terrakotta

Műcsarnok 1931/32 téli kiállitás

Varga Ferenc

MDK

Csányi József arcmása, kerámia

Mücsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Varga Ferenc

MDK

Ádám, gipsz

Mücsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Varga Ferenc MDK

Madonna, terrakotta

Műcsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Varga Ferenc MDK

Éva

Mücsarnok 1930 tavaszi kiállitás

Verra Cremo MDK

Eva

Microcarpok 1950 Davenant Hall Lithos

François Varga

Spanyolországi rajzai.
reprodukció

Nagyvilág. 1963 6. szám, 881. l.
939, 953.

Varga Ferenc

koll. kiäll. Roma
1938.

vrod

Esposizione dei
pensionati della
R. Accademia
D'Ungheria.
1937-38. Roma
1938.

Könyvtáramba

Varga Ferenc

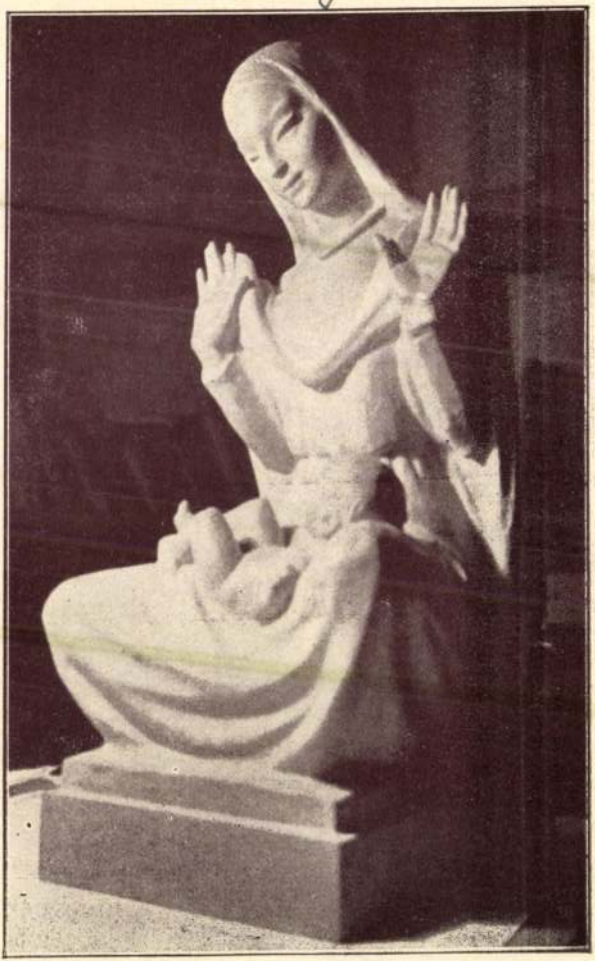

Ősz a művészetben.
(Budapest, 1941)

Madonna a gyermekkel. Varga Ferenc alkotása.
Műcsarnok Őszi Tárlat.

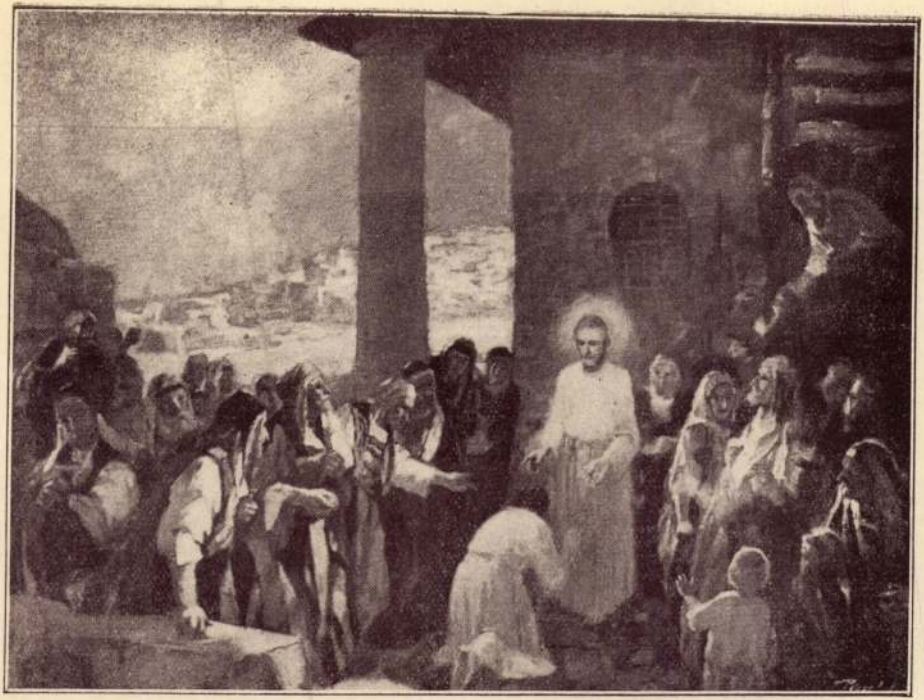

Az vessen elsőnek követ... Péczely Antal olajfestménye

Varga Ferenc

Egyedül, alumínium

Művészeti Hotek Pécs

1941.

irodalmi és közgazdasági szemle

Harcol a közélet tisztaságáért és a mai fiatalságért!

ÁRA 20 FILLÉR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V., ker.,
Wekerle Sándor-utca 24 sz. — Telefon: 20—5—39

Varga Ferenc

nobrán

Hódolat, gyps

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1930.

Hadjárat.

A háttérben Ó és Uj-Arad
ser csapatai állitják fel ágyú

XXIII. Armee

alól középütt: Verlags-Eigenth
427. Vervielfältigung
leiró szövegének kezdete: Wir
és befejezése: und dies

Szines kny., mé

Varga Ferenc
nobrász
Pásztor, fadombornis
Mübarát 41. kiáll.
vall. és km. vásárlása
Szépnivészet
1943. 159. l.

nyítja, hogy — mint *Valló* István h. polgármester fínoman megírt *„Győri Képeskönyv"*-ében olvassuk, a megszállás alatt ottjárt Broglie herceg azt mondotta hogy kevés olyan francia vidéki várost ismer, amelynek polgárai olyan műveltek és tájékozottak volnának, mint akikkel Győrött találkozott. Győr ezt a dicséretet, ezt a kultúrrangot minden időben kiérdemelte és megtartotta. Éppen ezért játszott és játszik most is különleges szerepet az ország történetében, a magyar városok sorában.

Az a város, melynek falai között élt és működött a híres-neves költő, Révai Miklós, költőtársával, Kiss Jánossal, ahol a magyar újságírás voltaképeni megteremtője, Rát Mátyás, dolgozott, ahol a ragyogó szellemű fölfedező, Jedlik Ányos tanított, Kisfaludy Károly tanult, ahol a művelődés tisztelete együtt virágzott az érette való áldozatkészséggel, ahol a polgár házában mindenkor otthonos volt a magyar könyv, ahol a szorgalom, a munka éppúgy hozzátartozott a napi élethez, mint a legmagasabb kultúrigény, ahol egyformán otthonos volt a költészet, a zene és a művészet: az örök Győr mostani szép ünnepén is magához méltóan tudott cselekedni.

A város törvényhatósági bizottsága az ünnepi díszközgyűlésen elhatározta, hogy „azzal az érzéssel,

Varga Ferenc
szobrász

A györnádorvárosi
templom homlokzatán
fentitől kent Imre
szobra
repr.

Szépművészet
1943. 8. sz.

Nem volna a kép teljes, amit a régi Győrről nyujtani óhajtok, ha az itteni néhány kiváló szoborműről meg nem emlékeznék.

A legkorábbi közöttük a Bencés-templom kapujával szemben, a Széchenyi-téren emelkedő Mária-oszlop. Ezt az emlékművet gróf Kolonich Lipót győri püspök 1686-ban létesíttette, Budavár visszafoglalásának emlékére, a bécsújhelyi Mária-oszlop mintájára. Mindakettő egyazon mester munkája. Formáin a késő-reneszánsz és kora-barok hatása keveredik. A díszes talapzatot kőbalusztrád veszi körül. Sarkain egykor szentek szobrai állottak. A talapzat négy sarkán Szent István, Keresztelő Szent János, páduai Szent Antal és Ausztria védőszentje, Szent Lipót herceg elég monumentális felfogású alakja áll. A magas oszlopot Szűz Mária, Magyarország védasszonyának nemesen formált alakja koronázza, jobbján a gyermek Jézus.

Művészi szempontból a barok-korszak legjelentékenyebb emléke a Kálvária domborműves jelenetével ékes, fínom arányú frigyláda-szobor. Ez a szobormű hazánk barok szobrászati emlékei közt is a legelső helyre tarhat számot. Tetején két angyal emeli az Isten bárányával koronázott frigyládát. Feliratának tanúsága szerint III. Károly magyar király rendeletére készült 1731-ben, az oltári szentségen 1729-ben esett sérelem kiengesztelésére. A Bécsben élő, olasz származású Giovanni Giulianit (1663—1744) művének vélték. De miután kiderült, hogy az angyalok lábainál, a felhőcsomón STERF egykorú felirat olvasható, Stengl Marianne Schletterer Jakab bécsi akadé-

Varga Ferenc
szobrász
Szent Imre, gipsz

Nemzeti Szalon
Árpádh szentek kiáll. 1930 aug

Varga Ferenc

wobraiz

l

Szépmüvészet

1943. 154. l.

templom számára dolgoztak — és dolgoztak egyúttal a magyar egyházművészet megújulásán is.

És ismét abban a városban, ahol ez az újjászületés kezdődött. Ha még megemlítem, hogy a győrújvárosi temetőben vannak síremlékek, melyeket Borsos Miklós díszített domborművekkel, s hogy a győrszigeti temető bejáratánál oly síremlék fogadja a látogatót, melynek domborműve Moiret Ödönnek a feltámadt Krisztust ábrázoló kiváló alkotása, akkor arra is utaltam, hogy az új templomok művészetének kisugárzása szellemébresztő hatással van ma is környezetére, akárcsak a multban, a történelmi stílusok idejében.

Dr. SOMOGYI ANTAL

Varga Ferenc

festőművész

olaj, gipsz

Nemzeti Szalon

1928.

Tavaszi Szalon

Térkép.

Ezen iránytüvel is jelze
vonatkozó allegorikus ábrázol

Totius Regni
HUNGARIAE
Maximaeque [illegible] Parti
DANUBII FLUMINIS
una cum adjacentibus et fin
REGIONIBUS

Rm., mér. a rl.

Varga Ferenc

137 Pázmán György zongoraműv. Aeran. Mgtul·
138 Harangszó Aeran. 70.—

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1932

latás	tempera	Eladó
‹ánd	tempera	Eladó

oss István József

Edith urhölgy arcképe		600.—
		200.—

é Wellisch Margit

háttérrel	olajf.	600.—
	olajf.	350.—

t Margit

ijkép		400.—
. csendélet		600.—

olya

	pastell	150.—

Varga Ferenc

Hobrait

Magyar pieta,

terrakotta

Művészeti hetek

Kolozsvár, 1942

104. l.

r.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Varga Ferenc

l.

Szépmüvészet
1943. 146 l.

Varga Ferenc
258 Tanulmányfej 120.—

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1927

VÁSÁRLÁSI FELTÉTELEINK:
A műtárgyak eladását kizá-

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1954

Varga Ferenc

festő

olaj, gipsz

Nemzeti Szalon

1928.

Tavaszi Szalon

Térkép.

Ezen iránytüvel is jelze
vonatkozó allegorikus ábrázol

Totius Regni
HUNGARIAE
Maximaeque [redacted] Parti
DANUBII FLUMINIS
una cum adjacentibus et fin
REGIONIBUS

Rm., mér. a rl.

Vargha Ferenc (Varga)

[illegible]obráz, Lendvay u. 3.

1930. tav. kiáll. IV. t. 69.

1934. sěli kiáll. 145.

Budapest Székesfővárosi I. kerületi I

2.

Vétel- Sz

Szentiványi

		1.000 g hagyma
		Költség
		2½% bizományi j
		2% forg. adó 389.61
		Tart

Varga Ferenc

nobrász Bpest

KMTÁRS művcsoptok
1931 feb. márc. kiáll.

IV, 24

1931/32. téli kiáll. 123, 212.
1932. tav. tárl. 227, 229
1932/33. téli kiáll. 564
1933. nemz. képzm. kiáll.
632, 633.

Varga Ferenc

Kobrász Műcsarnok

1933. szept. Fiatal művészek kiáll. - 12, 120
157,

VARGA FERENC

164. Kapisztrán, terrakotta	250.—
165. Szegény Madonna, fa	400.—
166. Emaus felé, pirobasalt,	500.—
167. Pipásfiú, pirobasalt,	50.—

~~9. Adam, H.~~

Nemzeti Szalon 1939. ápr.

Magyar képírók kiáll

613. Zichy.

Varga Ferenc

Sóbálvány
Vándor,
Szent Erzsébet,
Mosás, Várlatok.

Nagyjmagy
111. tábla

Vargha Ferenc

nobrass

Egyedül c. aluminium

nobor fentitól

Repr.

Szépmüvészet

1941. 2. n.

Varga Tsenc

szobrai

Székesfehérvár

Friss Ujság

1937. aug. 13. (Borg

Jenő tanítványa

nyerték el a szobrait

az ünnelyát.)

Fejérmegyei Napló

1937 aug. 13

Kezelés száma

posta szám

Az UJSAG kiadóhivatalának

BUDAPEST,

VI., ARADI UCCA 10.

Alulirott ezennel megrendelem az UJSÁG-ot

19....év....hó....inditással

19....év....hó....-tól 19....év....hó....ig

1/4 évre P 10.80
1 hóra P 4.— *(a nem kivánt törlendő)*

Az előfizetésídijat a lap átvétele után....-én fizetem

Az előfizető neve: .....

Foglalkozása: .....

Pontos cime: .....

Kezelő inditotta:

.... hó ....

.....

E megrendelőlappal előfizetési dij nem vehető fel.

Ezen megrendelés csak akkor bír érvénnyel, ha a kiadóhivatal elfogadta.

Vargha Ferenc

laid

Szépmüvészet
1941. 69 l.

Varga Ferenc

grafikái

Bunker előtt . . 900 P
Géppuskások 800 P
Lövészárok honvéd 1600 P
c. grafikái

Hadítudósító kiállítás
a Pesti Vigadóban
1943 máj. 2–12. é.

Toscan iskola a XV. századból:

Szt Anna ferjét fogadja.

A balta ~~batha~~ lévő ~~zsalembe érkezett~~ vagy ból: szt Anna jön ki é mel siet neje féléje. ~~Mind~~ Kerítésén két fa díszlik

Fresko, vászonra.

L: a Jeruzsalemből megérkezett szt. Joachim

Ara 120 fr

Lissa.

9.

120 fr
(YC)

Varga Ferenc

wobráz

1948 jun. 20. Cara-
cásba, Equador fő-
városba vándorol
ki feleségével és 5
éves fiával.

Petróczy István
erzsébet közlése
1948. máj 3 o

VARGA FERENC

164. Kapisztrán, terrakotta	250.–
165. Szegény Madonna, fa	400.–
166. Emaus felé, pirobasalt,	500.–
167. Pipásfiú, pirobasalt,	50.–

Magyar képírók 1939.

„Milljók egy mi

Varga Ferenc

nobrán

KMTárs 1940. A gyermek

Kút-terv, terracotta

Varga Ferenc

szobrász

Koll. kiáll. élett

Mübarát 41.

1943. márc–ápr

kat. Könyvtár amban

Zombori múzeum

IV. 264.

Varga Ferenc

Kobrász

Dr Cserépfalvy Miklós

képmása

Repr.

Művészet

1942. 43. sz. 9. l.

Varga Ferenc

szobrász

l.

Szépművészet

1941. 274. l.

PEST
9 MAR 17.23.
LK6

Varga Ferenc

nobán

l.

Szépművészet

1941. 328. l.

KERESZTÉNY POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI LAP KIADÓHIVATALA

ESZTERGOM SIMOR JÁNOS-UTCA 20 SZÁM ● TELEFONSZÁM: 21

ESZTERGOM
936 OKT 22 É 7
A

A Müemlékek Országos Bizottsága Tekintetes

Elnökségének,

utána IX Rákosutcza 10 sz

Budapest.

~~Iparmüvészeti Muzeum.~~

~~Üllői u.~~

Varga Ferenc

Izobrász

A fővárs Betlehem-kisplasztikai vályázatán Angyalos Betlehem c. művét 800 P-ért megvette.

Esti Magyarország
1943. máj. 25.

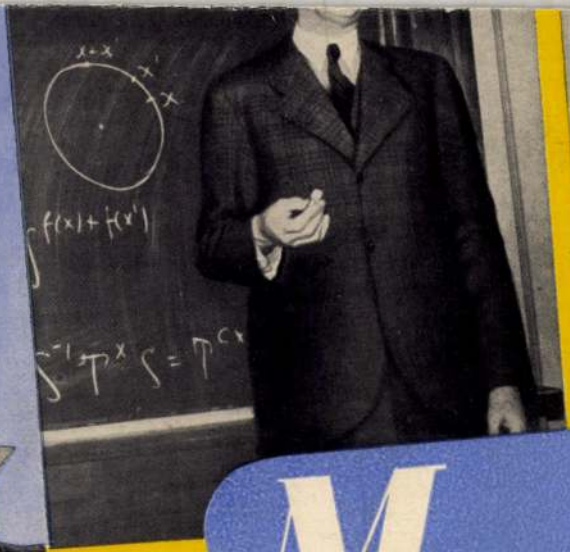

Magyar alkotók

LENGYEL

SINGER ÉS WOLFNER
IRODALMI INTÉZET R.-T

Varga Ferenc

nobrásst

1937/38-ban állami ösztöndíjjal a római Collegium Hungaricumba küldték ki

Ferképzőmfoiskevk 117. l.

1937/39

T.

Europa
„Könyvterjesztő" RT.

Budapest, V.,
Visegrádi u. 36.

Varga F.

Zobrist

l.

Mü- és Régiségkér.
Váll. VIII. aukció
1948. máj
85. l.

M.D.K.

Varga Ferenc szobrászmüvész

"A Főiskolán Bory mester tanitványa volt, majd később tanársegédje"-irja a beszámoló. "Tiz éve kiállitó müvésze a Mücsarnoknak, a Szalonnak." "Vizhordó asszony"-át és vörös márványból faragott "Szent Antal" szobrát a főváros vásárolta meg. Utóbbinak repr.-ját bemutatja a lap. Magyar állami ösztöndijjal Olaszországban töltött egy évet. Firenzében, Bolognában, Pádiában, Pisában járt. A lap megemliti még fekvő Éva-szobrát. /A példány hiányos, igy megállapithatatlan a cikkiró neve./

Film Szinház Irodalom, Bp. 1939. juni 14-21. II. évf. 24. sz. 2o. lap

MDK

Varga Ferenc, szobrászm.

Wlassits Géza.

Látomás.

Gipsz.

Terracotta. 15.1.

Műcs.-OMKT 1931-32.évi téli kiáll. dec.2o.-jan.17.Kat. 1o.1. és 15.1.

MDK

Varga Ferenc, szobrász.

Bunker elött.
Géppuskások.
Lángszorós honvéd.

Pesti Vigadó. - Haditudósító kiáll. 1943. máj.2-12.
Kat.

Varga Ferenc szobrász

Első tavasz

Fiatal Művészek Kiállitása katalógusa 1933.
Mücsarnok.

Varga Ferenc szobrász

Tavasz

"A nő a müvészetben"kiállitás katalógusa.1936.Mücsarnok

Varga Ferenc szobrász

Szegény Madonna

"A nő a művészetben"kiállitás katalógusa.1936.Műcsarnok

Varga Ferenc, szobrász MDK

Szegény Madonna. fa.

M.kir. Vall.és Közokt. Min. V.Nemz. képzőm. kiáll. Képes tárgym. Kassa. 1939.

MDK

Varga Ferenc, szobrász

Mátyás király. Terrakotta.

Szent Antal. "

Mult és jövö. Eszterházy Pál hercegtul.
Zöldruhás leány. A család tul.
Fejtanulmány. Dr.Faragó István tul.

Mücs.-OMKT.Öszi Tárlat. 1943.okt.2.-nov.1. Kat. 17.1.

MDK

Varga Ferenc, szobrász-festö /?/

Nagy Lajos.	Terrakotta.
Női arckép.	Ceruzarajz.
Domján Katö.	
Önarckép.	Vizf.
Férfiarckép.	Ceruzarajz.

Mücs.-OMKT.Öszi Tárlat. 1943.okt.2.-nov.1. Kat. 16.1.

MDK

Varga Ferencz, szobrász.

Tanulmányfej.
Három a kislány. Keramit.

Nemzeti Szalon.-Téli térlat.1932.dec. Kat.

Varga Ferenc, kovácsmester

Sopron. Kéri, hogy az iparigazolvány nélküli uradalmakban, gazdaságokban dolgozó kovácsokat a kidolgozástól tiltsák el. 365.old. 43.jegyz

Bogdál Ferenc: Uradalmi és gépészkovácsok Borsodban 349.old

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve, VIII. 1969. Miskolc

MDK

Varga Ferenc, szobrász.

Zsákhordók. Terrakotta.

Műcsarnok. IV.képcsarn.kiáll. "A Magyar Művészetért".
1943 máj.16-30. Kat. 10.l.

MDK

Varga Ferenc, szobrász

Kut-terv. Terracotta.

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben" kiáll.1940.II-III.
Kat. 20.1.

MDK

Varga Ferenc, szobrász
/A fiatal szobr.nemz. munk.-ból.
Bp.szfv. Gyüjt./

Angyalos Betlehem. Terrakotta.

Mücs. -OMKT. Öszi Tárlat.1943.okt.2.-nov.1. Kat.11.1

MDK

Varga Ferenc, szobrász

Emaus felé.	Pirobazalt.
Zsákhordó.	Gipsz.
Savonarola.	Terrakotta.
Ima.	Gipsz.
Madonna a Gyermekkel.	Terrakotta.
Fátyolos nő.	"
Egyedül.	Gipsz.
Bánat.	Terrakotta.
Menekülök.	"
Szent család.	Pirobazalt. 21.1.

Műcsarnok.-Őszi tárlat. 1939.okt.8.-nov.19. Kat. 20.1. és 21.1.

MDK

Varga Ferenc, szobrász

Szül.1906.Székesfehérvárott. Bory Jenö mellett végezte tanulmányait, akinek tanársegédje volt a Föiskolán.

Flóra. Gipsz. 17.1.
Öszvérháton. " 19.1.
Elsö tavasz. Terrakotta. 19.1.

Elsöizben 1930-ban állitott ki a Mücs.-ban. 1938-ban áll. ösztöndijjal egy évet Rómában töltött.

Mücsarnok.-Öszi tárlat. 1939.okt.8.-nov.19. Kat.17, 19.1.

MDK

Varga Ferenc, szobrász

Szegény Madonna. Faszobor.

A Vall. és Közokt. Min. vásárlásainak kiállitása. Az O. M. Szépmüv. Muz.-ban. 1938 jul.1.-aug.1. Bp.1941. Kat. 9.1.

Varga Ferenc MDK

szobrász

A Műbarát kiállitása.
Esti Magyarország 1943. márc. 31.

Varga Ferenc szobrász

Pázmán György zongoramüvész

Fiatal Müvészek Kiállitása katalógusa 1933.
Mücsarnok

Varga Ferenc szobrász

Szent Antal

Fiatal Művészek Kiállítása katalógusa 1933.
Műcsarnok.

VARGA Ferenc építőmester

1866-ban terve a debreceni Nagytemplomra
- talán az ő terve szerint valósul

Komáromi 1984 145.

MDK

Varga Ferenc, szobrászm.

62. Szent Jánoska. Bronz.

Q m.kir.vall.- és közokt.min.V. nemzetk.képzöm.-kiáll. Képes kat. Kassa.1939.

MDK

Varga Ferenc,szobrászm.

szobraival szerepelt.

/-t-/: Nemzeti képzőművészeti kiállítás Kassán.
A kassai MAV palotában.
Pesti Napló.1939.okt.29. 6.1.

MDK

Varga Ferenc szobrász

Györött a Szt.Imre templom előterét elválasztó kőfal végén áll Szt.Imre négy m. magas szobra. Szerzője Varga Ferenc fiatal szobrász.

Somogyi Antal dr.:Modern egyházművészet Györött.

Szépművészet, 1943. 154.lap

MDK

Varga Ferenc, szobrászm.

62. Szent Jánoska. Bronz.

V.Nemzeti képzőm.kiáll. 1939.Kassa. Kat. 7.l.

MDK

Varga Ferenc, szobrász

Tanulmányfej.

kiáll.

Mücs.-OMKT."A gyermek a művészetben" 1940. II.-III.
Kat.17.l.

MDK

Varga Ferenc, szobrász

Szent Antal. Szobor, vörösmárv. Jelz. "Varga F. 1939"

Nemz. Szal. Müv. Egy.-Székfv. Kpt. és Tört. Muz. uj szerzemények. 1937/38. 1939. máj.-jun. Kat.

MDK

Varga Ferenc szobr.

KMTára őszi kiáll. 1938. nov. Műcs. 39 l.

MDK

Varga Ferenc, szobrász

Szerzetesek.

Pipás fiu.

A Vall. és Közokt. Min. vásárlásai. 1938. jul.1.-aug.1.
Kat. 21.1.

MDK

Varga Ferenc, szobrász

A Várba zár-beli műtermében dolgozott.

g.f.: Ahol Mátyás király szobra született.
PEST, 1944 máj.8.

MDK

Varga Ferenc, szobraszm. MDK

Szent Imre szobor. quartiere "Nador" di Györ.

Szépmüvészet. 1943.8.sz.

Varga Ferenc, szobrász MDK

a tavi emberek világáról beszél.
"Náivágó embere" erőteljes ée elmélyült.
"Halászok" és a "Jó fogás" c. darabján két
figurát von össze hatásos munkamozgásban.

sz.s.:A V elencei tó művészete.-Kiállitás.Mária Ve
ria u. - 1944 jan.17.-ig nyitva.
Népszava.1934.jan.12. 6.l.

MDK

Varga Ferenc, szobrászm.

22. Epitök. Terrakotta.

KMTárs 1941 dec.-1942.jan.téli kiáll. kat.5.1.

MDK

Varga Ferenc, szobrászm.

A Ferenciek belvárosi temploma előtt felállitandó angyalos betlehemre hirdetett pályázatra három szobraszmüvész kapott felszólitást.

A magas szinvonalu megoldások közül V.F. pályamüve nyerte el a kivitelt. Karácsonykor, dec.24.-en kerül felállitásra.

A Magyar Betlehemes mozgalom. - MIP.1940

MDK

Varga Ferenc szobrász

Szoborműveivel szerepelt a "Magyar Képirók" kiállitásán.

Rónay Kázmér: A "Magyar Képirók" a Nemzeti Szalonban.

Képes Krónika, 1939.XXI.18.sz. 64.l.

MDK

Varga Ferenc, szobrászm.

1.	Bunker előtt.	Szobormü
2.	Géppuskások.	"
5.	Lángszóró honvéd.	"

Pesti Vigadó-Halitudósitó kiáll. 1943.máj.2.-12.
Képek és szobrok jegyzéke.

MDK

Varga Ferenc szobrász

Angyalos Betlehem a Ferenciek-terén. Nemz.Ujs. 1940. dec. 25. 12 l.

Pénzügyi Közlöny 1965. április 17

A Pénzügyminisz

MDK

Varga Ferenc szobrász /sz.Székesfehérvár 19o6.

~~Vikar Botfán~~

Zsákhordó, gipsz

Savonarola, terr.

KMTárs 1939. őszi tárl.kat. 19-2o 1.

MDK

Varga Ferenc szobrász /sz.Székesfehérvár 19o6.

Ima, gipsz

Madonna a gyermekkel, terr.

Fátyolos nő, terr.

KMTárs 1939. őszi tárl.kat. 19-2o l.

MDK

Varga Ferenc szobrász /sz.Székesfehérvár 1906.

Egyedül, gipsz

Bánat, terr.

Menekülők, terr.

KMTárs 1939. őszi tárl.kat. 19-20 l.

MDK

Varga Ferenc szobrász

Gábor Áron szoborpályázaton I. dijat nyert

Esti Ujság, 1943, ápr.5.

MBK

Varga Ferenc szobrász, sz. Székesfehérvár
1906.

KMTárs 1939. őszi tárl.kat. 19-20 l.

MDK

Varga Ferenc szobrász /sz.Székesfehérvár 19o6.

Őszvérháton, gipsz

Első tavasz, terr.

Emaus felé, pirobazalt

KMTárs 1939. őszi tárl.kat. 19-2o l.

MDK

Varga Ferenc szobrász

dijat nyert a sepsiszentgyörgyi Gábor Áron-szoborpályázaton

Pesti Hirlap 1943. ápr. 6.

MDK

Varga Ferenc szobrász
sz. 1906. Székesfehérváron

KMTárs, 1939, őszi kiáll.

MDK

Varga Ferenc szobrász

Angyalos Betlehem a Ferenciek-terén. Nemz.Ujs.
1940. dec. 25. 12 l.

A Pénzügyminiszt

Varga Ferenc szobrász

szül. 1906-ban Székesfehérvárott. A képzőm. főiskolán Bory Jenőnél tanult, ahnek tanársegéde vols. 1930-ban állitott ki először a Műcsarnokban. 1938-ban állami ösztöndijjal Rómában töltött egy évet. 10 drbból álló kollekcióját az alábbi tárlaton állitotta ki -

KMTárs, 1939. őszi kiáll -

K

MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULAT
MINDEN MAGYAR MŰVÉSZETBARÁTOT
MEGHÍV TAGJAI SORÁBA

ÉVI TAGDÍJ 20, ILLETVE 10 P

BELÉPÉSI NYILATKOZATTAL, ILLETVE FELVILÁGOSÍTÁSSAL SZÍVESEN SZOLGÁL A TITKÁRI HIVATAL HŐSÖK-TERE, MŰCSARNOK)

Légrády Testvérek R. T. nyomdai műintézete, Budapest. (Igazgató: Kertész Árpád.)

Indepen

Varga Ferenc

Szobrász

l.

Szépm. Muz. Évk

X. 207 l.

Varga Ferenc

nobrain

XI. Kelenhegyi út
12-14.

MKSz 1947

Varga Ferenc

szobrász

készítette a X. Kr. Pongrác-uti kislakáros telep lubickoló medencéjének egyik kurszobrát

Halászközép 1941

63. f.

úrat szíveskedjék a jelentése
met igénbe venni mert a
Gyermekektől nem bírom
Magam eleget ovni hogy bene
Menjének és hogy kárne legyen
Valamibe a gyermekek által
És kérem a tek. müépitész úrat
Azra hogy szíveskedjék mielőt
Jön a Nagyságos úrat
1 Nappal előbb értesitteni hogy
Ismerje tek. müépitész úrat
Plébánás úr Néve Krizsán János
Maradok Tisztelettel Komlos István
Müemlék őre. Kelt Isámbék
November 16.án 1904 ben

Varga Ferenc

szobrász

Szent Ferenc, faszobor

Mű- és Régiségk.

Vall. ankc. VIII.

(1948)

85. l.

MŰEMLÉKEK ORSZ. BIZOT

306/1932.

zoktatásügyi Miniszterium.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS FELÜGYELŐSÉGE
57. 30
1930 febr. 10.

A m. kir. vallás- és közok
és ügyszám alatt a keb. sz
rendeletének másolata:

asitom a
L á c z a y F r i t z O
részére /:lakik: Budapest
Budapest-Szikszó és vissz
utazása alkalmával felmerü
kiállitott és számvevőségen
alapján /:.48.60.../ N. e
. 60. fillért a 127.689.
utaljon ki.- Budapest, 19

MEGHÍVÓ

A Petőfi Irodalmi Múzeum meghívja Önt és kedves családját
1994. I. 19-én 16 órára a

Hommage à **SIMON ANDOR** költő emlékének -

gravures de

BLAISE **SIMON** BALÁZS

grafikája

calligrammes de

FÉRÈNCZE **VARGA** FERENC

kalligráfiája

c. kiállítására a Károlyi-palotába
(Budapest V., Károlyi Mihály u. 16.)

A kiállítást megnyitja:
MIKLÓS PÁL

Megtekinthető:
1994. II. 20-ig, hétfő kivételével naponta 10-16 óráig

F.k.: dr. Praznovszky Mihály főigazgató

LE VOL LUI TRANCHE LES PATTES

ET L'EXCÈS DE SA PLUME

IL SEMBLE PRÊT D'LAISSER L'AILE

COMME L'INSECTE APRÈS LE VOL NUPTIAL

SAINT-JOHN PERSE

S.C.M.-92

MEGHÍVÓ

A Petőfi Irodalmi Múzeum meghívja Önt és kedves családját
1994. I. 19-én 16 órára a

Hommage à **SIMON ANDOR** költő emlékének -

gravures de

BLAISE SIMON BALÁZS

grafikája

calligrammes de

FÉRÈNCZE VARGA FERENC

kalligráfiája

c. kiállítására a Károlyi-palotába
(Budapest V., Károlyi Mihály u. 16.)

A kiállítást megnyitja:
MIKLÓS PÁL

Megtekinthető:
1994. II. 20-ig, hétfő kivételével naponta 10-16 óráig

F.k.: dr. Praznovszky Mihály főigazgató

LE VOL LUI TRANCHE LES PATTES

ET L'EXCÈS DE SA PLUME

IL SEMBLE PRÈS D'Y LAISSER L'AILE

COMME L'INSECTE APRÈS LE VOL NUPTIAL

SAINT-JOHN PERSE

S-Mor-92

7/40

VARGA Ferenc festő, graf.

Svédországban el.
Riall.

5. 68, p.

Új Mív. 1993

Kovács Csaba 1585
Kovács Éva 800, 801, 839, 84
Kovács Gergelyné 434
Kovács Györgyi 977, 983, 101
Kovács Gyula 1456, 1462, 168
Kovács István 1575
Kovács J. József 106
Kovács Jenő 1891
Kovács József László 1268
Kovács Julia 2239, 2291
Kovács Margit 2070
Kovács Péter 383, 525, 1455,
Kovács Péter Balázs 1794
Kovács Rózsa 386
Kovács Sándor Iván 2164
Kovács Tibor 328
Kovalovszky Julia 221/5.
Kovalovszky Márta 327, 2055
L.Kovásznay Viktória 1328,
Kováts Albert 2071

zoktatásügyi Miniszterium.

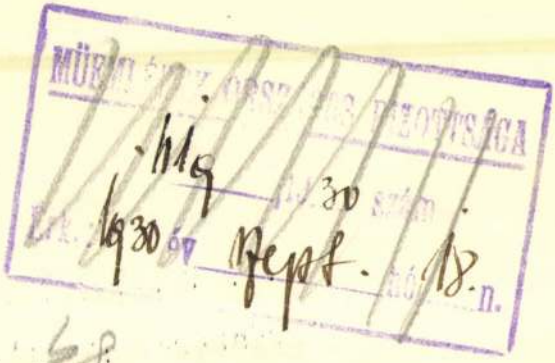

A m. kir. vallás- és köz
és ügyszám alatt a keb.
rendeletének másolata:

asitom a
. . S c h u l e k J á n
részére /:lakik: Budapest
. Budapest,-Nagymaros-Vis
utazása alkalmával felmer
kiállitott és számvevőség
alapján /:. . 35.50 . . :/ . H
. 50 . . fillért a 127.689
utaljon ki.- Budapest, 19

MDK

Varga Ferdinánd Lajos festőm.

Ritratto di donna

Bella riva

Mostra Roma 1928. VI. 54-55.1.

MDK

Varga Ferdinánd Lajos festőm.

Melitta

Paesaggio di colline

Testa di ragazza

Mostra Roma 1928. VI. 54-55.1.

MDK

Varga Ferdinánd Lajos

Mostra Roma 1920. VI.

MDK

Varga Ferdinánd Lajos festőm.

Sotto l'albero

Acacie

Caos

Mostra Roma 1928. VI. 54-55.1.

Varga Ferencné

mina rokom
zaglet Varga
Ferenc szobrával

Nagybányai h.k.
1912

89

„Anva.", Bp. 1954. 330.1.

VARGA Ferenc szobrai

91 10. 62,63

Új Művészet

Új MTA Könyvtár

MDK--

Varga Ferenc, okl.ép.

fölvette a választmány 1929 febr. 1-én tartott 68c./Rendes/ ülésén. Rendes tag.

Egyleti Közlemények. Uj tagjaink.
MMKE. LXIII. 7-8.sz. 50.l.

Varga Ferenc, építész M.D.K.

Tóth Istvánnal együtt, több debreceni magánházra készít terveket.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1894. XV. évf.
márc. 20 sz. 1. old.

MDK

Varga Ferencné,

1912-ben az iskolában dolgozott.

A szabadiskola ideje. /1902-1912./ 89.l.

Varga Ferenc

építész

Szül. Piszke 1899

oklevelet nyert 1927

Névjegy műegyetem 21 l.

10723.

parókával, csokorra kötött nyakkendő-
ta:

Haydn.

vk. 21: 9.1 cm.

. 106-901
35-901-8.

Varga Ferenc

építész

Szül. Debrecen 1888

oklevelet nyert 1920

Képjegyz. műegyetem 21. l.

10716.

rdelő I. Ferenczet a herczegprimás
egkoronázza, miben Kolonics kalo-
k segédkeznek. Az oltár körül a koro-
zlóvivők, a világi és egyházi főméltó-
gjai képeznek csoportot. Felirata:

j. Franz I. in Ofen am 6ten Juni 1792.

rdinal Fürst Erzbischof Batthyany
g zu Krönen és befejezése: M. Fahnen-
che.

: 34.5 cm.

35-901
901-2.

Varga Ferenc

okl. épitesz. Bpest.

Hul.: 1899

Tagja lett a Bpesti
Mérnöki Kamarának

MMÉE Körl

1931-116 l.

Varga Ferencz

mnepitő

a debreczeni ipár és ke-
reskedelmi bank igazga-
tója, városi bizottsági
tag 67 éves korában Deb-
reczenben 1901 ben
meghalt

Vasárnap 1901. 522

Varga Ferenc
építész.

Tér és Forma
1941. 121. l. 122. l. (Egy láthatatlan épület, képekkel.)

Óvóhely, fenti szerzőtte.

Goethe-szoba.

VARGHA Ferencné Lesló

M.D.K.

1912-ben Nagybányán a Szabadiskolában dolgozott.

-ánya,,, Bp. 1954. 330.l.

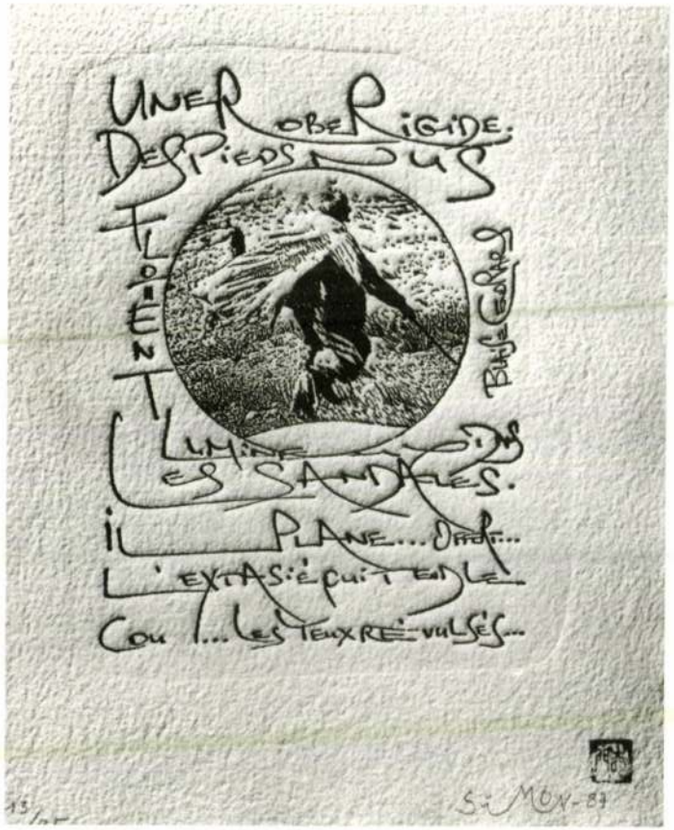

Rideg kőntös. Pucér lábak imbolyognak, fénylőn, sarujukban.
Lebeg...áldozatul nyújtja...a rajongót, ki nyakát mereszti ijedt szemekkel...
(Blaise Cendrars)

A kiállítást rendezte: Kovács Ida

F.k.: dr. Praznovszky Mihály főigazgató

Varga Ferenc

Hommage à

SIMON ANDOR

költő emlékének

gravures de

BLAISE **SIMON** BALÁZS

grafikája

calligrammes de

FÉRÈNCZE **VARGA** FERENC

kalligráfiája

Petőfi Irodalmi Múzeum, Budapest

1994 I. 19 - II. 20.

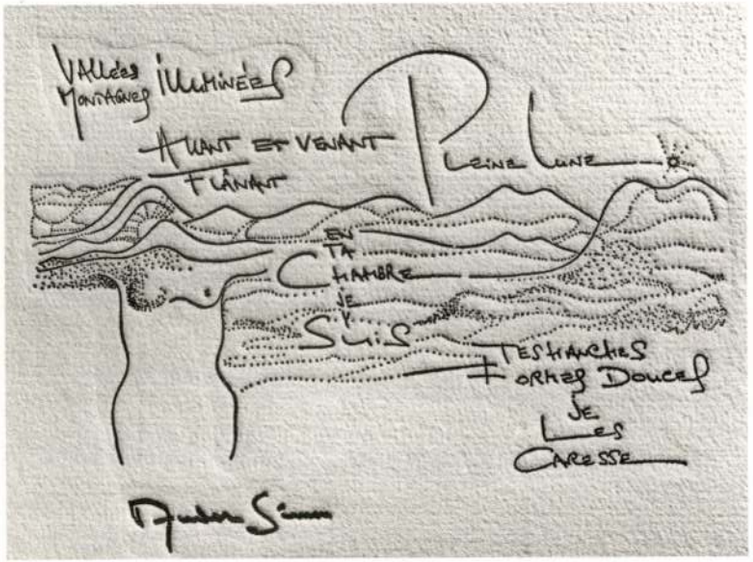

Estefelé

Ködmönömre hő-ír hullott.
Körülöttem
dombok!
halmok!
csillogtak, mint gyertyák.
Gondoltam
ma
álmodozva
járok,
kelek,
hajnalig
talán.
Íme a hold fönn az égen!
Én máris
szobádban
vagyok
és
csípőd puha formáját
simogatom!!
simogatom!!

(Simon Andor: Világhullám, 1929.)

SIMON Balázs magyar maradt, de már Blaise-nek írja magát Martinique szigetén, ahol Budapest és Párizs után talált otthont magának és családjának, éltető forrást művészetének. A tenger, a madarak s a kis sziget klímája táplálja festői képzeletét, akkor is, ha csak fekete-fehér metszeteket készít. Mert a táblaképek és a zománc után felfedezte a papírt: ezt is maga készíti metszeteihez, melyeknek finom rajza olyan erős, vagy éppen titokzatos tud lenni, játszva a vastag papír férfias textúráján, mint a költői képek, ihletői. Mert költői szövegek késztetik képekre s "belülről" illusztrál: a szövegekből felsejlő érzelmek, hangulatok lelkében rezonáló formáit sajtolja dombornyomású metszeteibe. Két nagy francia világvándor költő ihlette meg főként:

Blaise SIMON Balázs

1938 született Budapesten
1958-1963 A budapesti Képzőművészeti Főiskola növendéke
1967 Csoportkiállítás Párizsban a Prix du Dôme-ért
1970 Salon des Artistes Français, Párizs-bronzérem
1971 I. Biennale Internationale de l'Émail, Limoges
1973 F.I.A.P., Salon de Comparaisons, Grand Palais, Párizs
1975 P.L.M. Párizs (a Magyar csoportban)
1978 I. Biennale Internationale de l'Art de l'Émail, Tokio
1979 Kortárs magyar művészek, L'Orangerie du Palais du Luxembourg, Párizs
1982 Exposition de Métiers d'Art Contemporain, Corbeil-Essonnes
1984-86 Festival de Poésie Murale au Château de Stuarts, Aubigny-sur-Nere
1988 "Air-Art-Espace", Palais de Chaillot, Párizs

◆

Egyéni kiállítások Ausztriában, Svájcban, Finnországban és Franciaországban (a "Cubintra" kiállításai)
1986 Musée de l'Ancienne Poste, Montereau
1987 Galerie Art et Communication, Párizs;
kiállítások Le Mée-sur-Seine-ben, Melun-ben
1989 Association Culturelle Franco-Japonaise de Tenri, Párizs;
Hommage à libération de Mandela, Fort-de-France, Martinique
1991 Conseil Général de la Martinique
1992 Musée Municipal Saint-John Perse, Pointe-à-Pitre, Guadeloupe
1993 Musée Nationale de Trinidad, Port of Spain, Trinidad

◆

Művei közgyűjteményekben: Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest; Musée de Limoges, Vasarely Múzeum, Budapest; Petőfi Irodalmi Múzeum, Budapest; Janus Pannonius Múzeum, Pécs; Szent István Király Múzeum, Székesfehérvár; Musée d'Art Moderne, Dijon; Bibliothèque Nationale, Párizs

SIMON Andor

1901-1986. Verseskötetei: Kinyilatkoztatás (Bécs, 1921), Álomföld (1927), Tömegáhitat (1928), Aranysziget (1928), Világhullám (1929)

Férèncze VARGA Ferenc

1934 született Budapesten. A Magyar Rádió munkatársa 1957-ig. Azóta Párizsban él. Költeményei magyarul is, franciául is több kiadásban jelentek meg. Kalligrammjait 1989-ben az Association Culturelle Franco-Japonaise de Tenri-ben mutatta be.

bakát ábrázol a fenyős havas kárpáti tájon, a kik mint őrszemek előre figyelnek.

A másik ugyanezek a „17. honv. Galogerred Doberdó: harcainak emlékére" (ez a felirata) bronzba öntve, az előbbivel azonos méretű mindkettő pajzs alakú; ~~a~~ több ezer sapkajelvény készült belőle bronzból és horganylemezből 3×4 cm. mérettel, gépi redukcióval, verőtőkekkel. (a Ludvig cég készítette). Készültek csekély számmal ezüst veretek is.*)

A megam részéről nem tudok visszaemlékezni egyébb hasonló munkámra. De Varga Ferenc nevű tanítványom a képzőművészeti főiskolán készítette 1927ben a Székesfehérvári országos kiállítás érmét mely 80 mm. átmérőjű s készült belő vagy 500 drb. bronzveret.

Utasítottam őt, hogy ezen érem leírását küldje meg.

Ugyanezek ő készítette a pécsi Maurimum plakettjét, melyet szintén le fog írni.

*) E második plaketten a 17 cs honvéd a fedezék tetején puskaaggyal veri vissza a kollas kalapu berzaglieriket.

teljes tisztelettel

Borg Jenő

Varga Ferenc
nobrasz

Bpest. 1929. XI. 2.

Méltóságos
Dr Prokopius Béla
ny. megh. Minister Urnak.

Budapest.

Nagybecsű felszólítására van szerencsém közölni, hogy én csak a háború folyamán (1916-ban) mintáztam 2 plakettet, 26 × 17 cm. mérettel; ezek bronzba vannak öntve.

Az egyik készült a „17. honvéd gyalogezred kárpáti harcainak emlékére" et a felirata; 2 köpenybe burkolt

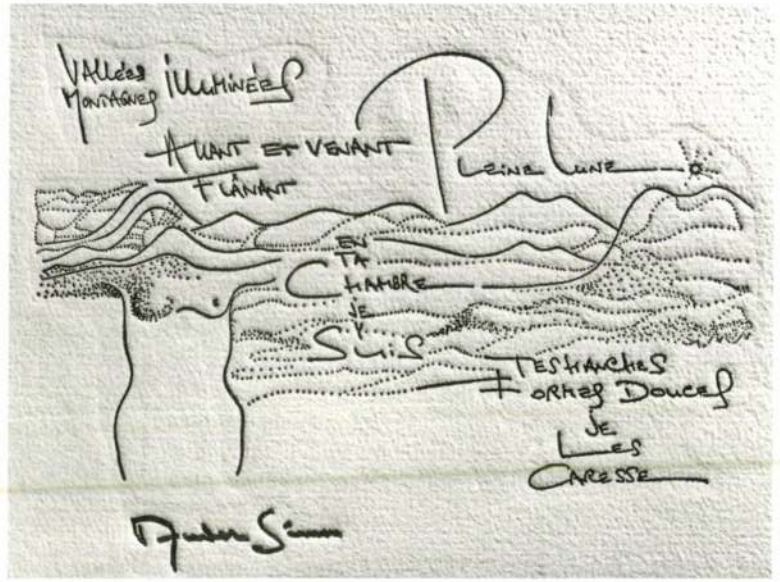

Estefelé

Ködmönömre hó-ir hullott.
Körülöttem
dombok!
halmok!
csillogtak, mint gyertyák.
Gondoltam
ma
álmodozva
járok,
kelek,
hajnalig
talán.
Íme a hold fönn az égen!
Én máris
szobádban
vagyok
és
csípőd puha formáját
simogatom!!
simogatom!!

(Simon Andor: Világhullám, 1929.)

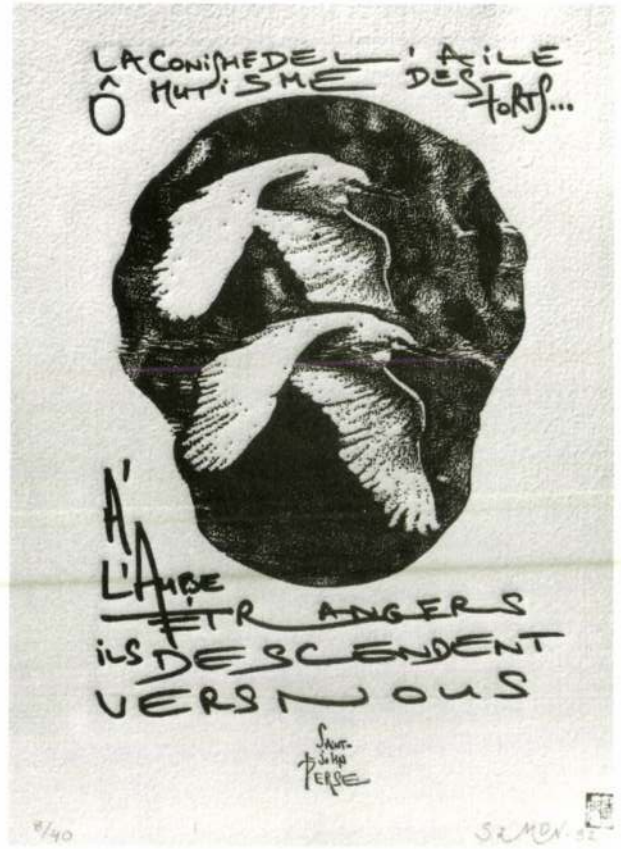

A szárny szűkszavú! Ó, némák az erősek...pirkadatkor,
mint idegenek ereszkednek felénk

(Saint-John Perse)

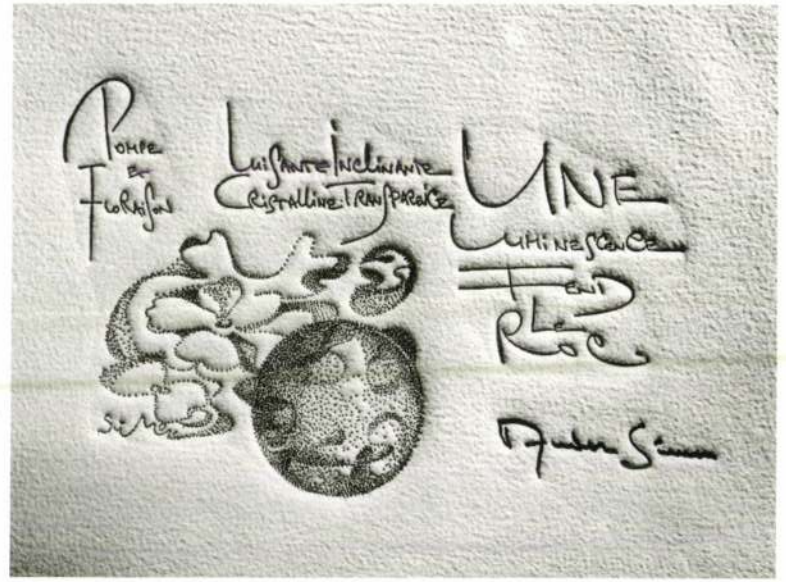

Kristályokba nyíló sugár

Virágzásom
pompás!
csodás!
kristályokba nyíló sugár.

(Simon Andor: Világhullám, 1929.)

SIMON Balázs magyar maradt, de már Blaise-nek írja magát Martinique szigetén, ahol Budapest és Párizs után talált otthont magának és családjának, éltető forrást művészetének. A tenger, a madarak s a kis sziget klímája táplálja festői képzeletét, akkor is, ha csak fekete-fehér metszeteket készít. Mert a táblaképek és a zománc után felfedezte a papírt: ezt is maga készíti metszeteihez, melyeknek finom rajza olyan erős, vagy éppen titokzatos tud lenni, játszva a vastag papír férfias textúráján, mint a költői képek, ihletői. Mert költői szövegek késztetik képekre s "belülről" illusztrál: a szövegekből felsejlő érzelmek, hangulatok lelkében rezonáló formáit sajtolja dombornyomású metszeteibe. Két nagy francia világvándor költő ihlette meg főként: Saint-John Perse és Blaise Cendrars, az elegáns diplomata szenvtelen lírája és az alsóbb bugyrokat is végigcsavargó vadóc prózája, mind képekkel és furcsa formákkal tele, mindkettő képírójára lelt Balázsunkban. Ez a klasszikus avant-garde-ra fogékony lélek pedig minden bizonnyal édesapjától ered: aki nem más, mint **SIMON Andor.** A magyar avant-garde különös üstökös volt. Alig múlt húsz esztendős, amikor a Kassák köréhez tartozó, Bécset megjárt fiatal költőt új és eredeti hangú tehetségként üdvözli a haza irodalmi élet: tisztaságát, keresetlen költői képeit, természetes egyszerűségében rejlő erejét dicsérik. Móricz Zsigmondot a kínai költőkre emlékezteti. 1929-ben jelent meg utolsó kötete. Aztán elnémult. De Móricz szava jóslatnak bizonyult ("... ha ez a költő sose szólal meg többet: akkor is elvégezte dolgát."), bár akkor még nem tudta, hogy a költő tíz év múltán veje lesz. 1937-ben vette feleségül az író Gyöngyi leányát, s könyvkötő lett. Többé nem írt. De nem feledték el teljesen. Megkereste időnkint egy fiatal költő, **VARGA Ferenc** is, aki aztán Párizsban érett költővé és kalligráfussá. Ezoterikus lírája a magyar és a francia klasszikus avant-garde örököse. Barátjának, Balázsnak azonban ezúttal - a fordítások mellett - sajátos szépségű kalligrammjait ajándékozta; így formálódtak ezek a képek: "Nincsen elsőbbsége sem a gondolatnak, sem a nyelvnek, sem az írásnak - ez itt mindhárom elemnek eggyé olvadása a képzeleti egészben."

Miklós Pál

Blaise SIMON Balázs

1938 született Budapesten
1958-1963 A budapesti Képzőművészeti Főiskola növendéke
1967 Csoportkiállítás Párizsban a Prix du Dôme-ért
1970 Salon des Artistes Français, Párizs-bronzérem
1971 I. Biennale Internationale de l'Émail, Limoges
1973 F.I.A.P., Salon de Comparaisons, Grand Palais, Párizs
1975 P.L.M. Párizs (a Magyar csoportban)
1978 I. Biennale Internationale de l'Art de l'Émail, Tokio
1979 Kortárs magyar művészek, L'Orangerie du Palais du Luxembourg, Párizs
1982 Exposition de Métiers d'Art Contemporain, Corbeil-Essonnes
1984-86 Festival de Poésie Murale au Château de Stuarts, Aubigny-sur-Nere
1988 "Air-Art-Espace", Palais de Chaillot, Párizs

◆

Egyéni kiállítások Ausztriában, Svájcban, Finnországban és Franciaországban (a "Cubintra" kiállításai)
1986 Musée de l'Ancienne Poste, Montereau
1987 Galerie Art et Communication, Párizs;
kiállítások Le Mée-sur-Seine-ben, Melun-ben
1989 Association Culturelle Franco-Japonaise de Tenri, Párizs;
Hommage à libération de Mandela, Fort-de-France, Martinique
1991 Conseil Général de la Martinique
1992 Musée Municipal Saint-John Perse, Pointe-à-Pitre, Guadeloupe
1993 Musée Nationale de Trinidad, Port of Spain, Trinidad

◆

Művei közgyűjteményekben: Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest; Musée de Limoges, Vasarely Múzeum, Budapest; Petőfi Irodalmi Múzeum, Budapest; Janus Pannonius Múzeum, Pécs; Szent István Király Múzeum, Székesfehérvár; Musée d'Art Moderne, Dijon; Bibliothèque Nationale, Párizs

SIMON Andor

1901-1986. Verseskötetei: Kinyilatkoztatás (Bécs, 1921), Álomföld (1927), Tömegáhitat (1928), Aranysziget (1928), Világhullám (1929)

Férèncze VARGA Ferenc

1934 született Budapesten. A Magyar Rádió munkatársa 1957-ig. Azóta Párizsban él. Költeményei magyarul is, franciául is több kiadásban jelentek meg. Kalligrammjait 1989-ben az Association Culturelle Franco-Japonaise de Tenri-ben mutatta be.

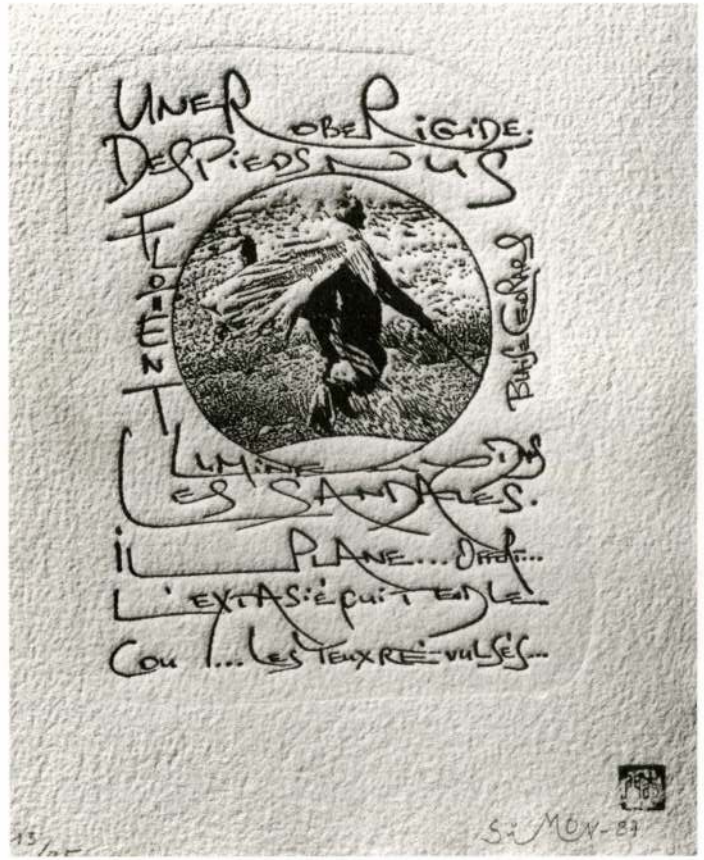

Rideg köntös. Pucér lábak imbolyognak, fénylőn, sarujukban.
Lebeg...áldozatul nyújtja...a rajongót, ki nyakát mereszti ijedt szemekkel...
(Blaise Cendrars)

A kiállítást rendezte: Kovács Ida
F.k.: dr. Praznovszky Mihály főigazgató

Varga Ferenc

Hommage à

SIMON ANDOR

költő emlékének

gravures de

BLAISE SIMON BALÁZS

grafikája

calligrammes de

FÉRÈNCZE VARGA FERENC

kalligráfiája

Petőfi Irodalmi Múzeum, Budapest
1994 I. 19 - II. 20.

A KIÁLLÍTÁS IPARCSARNOKA.

RÉSZLET A PÜSPÖKI PARKBÓL.

A DEÁK FERENCZ-UTCZA.

A FŐTÉR.

A MAKÓI KIÁLLÍTÁSBÓL.

A jaáki templom új nevezetessége. A műtörténeti becscsel biró *jaáki* templom ismét értékes régiséget szolgáltatott az archæologusoknak. Az újítás alatt álló régi templom egyik melléktornyának falán a kőművesek festésre akadtak, egy freskókép részletére, mely ép és sértetlen állapotban maradt. Minthogy a vakolat további eltávolítása rendkívül nagy vigyázatot kiván, a munka csak lassan haladhat előre. A kép, melynek most még csak egy része látható, néhány napi munka után teljesen megszabadúl a vékony vakolatrétegtől.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

Magyar irók segélyegylete. E több mint negyven esztendő óta jótékonyan működő irói egyesület *alaptőkéje* a folyó 1901. év első felében a következő alapítványokkal gyarapodott: néhai Zichy Antal egykori másodelnök végrendeleti alapítványa 800 korona, a pesti első hazai takarékpénztár egyesület 400 korona, néhai Csernátony Lajos magyar iró végrendeleti hagyománya 11,941 korona, dr. Szilassy Adolf egyleti ügyvéd 400 korona, összesen 13,541 korona. Régi alapítvány befolyt néhai Kern Jakabé: 400 korona. Az érkezett adományok: a közoktatásügyi minisztertől az országgyűlési javadalomból átengedett: 3000 koronával 3450 korona. *Segélyezésre* az egylet e félévben kiadott: rendes költségvetés megállapítása szerint 52 félnek (agg irók, irói özvegyek és árváknak) 9510 koronát, rendkívüli segélyezésre betegségek esetében husz félnek 1240 koronát, két rendes segélyezett temetési költségére 220 koronát; egy jeles költő árvájának férjhez menetelekor 200 koronát. Az összes kiadás 11,170 korona. Az egylet igazgató-bizottsága kéri a jótékony egyesületnek további nemeslelkü anyagi támogatását, hogy jótékony feladatainak: elöregedett szegény irók, elhunytak özvegyei és taníttatásra szoruló árvái rendes gyámolításnak, megbetegült írók segítésének, elhunytak eltemettetési segélyzésének mentől jobban megfelelhessen.

A felső-magyarországi közművelődési egyesület idei közgyülését augusztus 26—27-ikén *Tátra-Füreden* tartja *Thuróczy* Vilmos nyitrai alispán elnöklése mellett.

MI UJSÁG?

Lapunk szerkesztője, *Nagy* Miklós, e hó 3-án pár hétre elutazván, ez idő alatt a lappal összefüggő személyes ügyeket egyik főmunkatársunk, *Szivos* Béla intézi el.

Károly Ferencz József főherczeg útja. Miután a fiatal főherczeg hosszasabban időzött az erdélyi részekben, augusztus 2-ikán távozott a *borgói* szoroson keresztül és Bukovinába ment.

Augusztus 7-ikén a főherczeg *Romániába*, Sinajába érkezett, a román királyi pár látogatására, s négy napig vendége lesz a román udvarnak. Károly főherczeg rövid kirándúlásokat tesz Sinaja vidékén, a királyi pár és a román trónörököspár társaságában.

Szilágyi Dezső halála után még az egész héten érkeztek a részvétet kifejező levelek és táviratok az elhunyt rokonához, *Lukács* Sándor pénzügyi tanácsoshoz. A lakásban az egész héten tartott a hagyaték összeírása. Becsesek a könyvek és festmények, úgy hogy ezek leltározására a rokonok szakértőket kértek.

Szilágyi könyvtára igen gazdag jog- és államtudományi művekben, ó-kori és újabb klasszikusok munkáiban, a külföldi és hazai szépirodalom termékeiben, sőt a jelesebb külföldi és magyar színműveket is megszerezte, miután nem szokott szinházba járni. A festményeket szenvedélyesen gyűjtötte, de csak régieket, s főleg bibliai tárgyúakat. Szép rézmetszete is sok volt, ezek egy része Napoleonra vonatkozik. Szobrai is mutatják előkelő izlését, valamint több massziv bútor. A hagyaték összeirását e hó 8-ikán fejezték be, s az értéket 80,000 koronára szállították. Ebben van Szilágyi vagyonának legnagyobb része. A könyvtár, melyet *Vastagh* Gyula, az Eggenberger-féle könyvkereskedő czég beltagja becsült, 3000 kötetből áll. Képet összesen 270 darabot találtak régi olasz és franczia mesterektől. *Karlovszky* Bertalan festőművész 50.000 koronára becsülte a képtárat. A 24 darab szobor értéke *Kallós* Ede szobrászművész becslése szerint 10.000 korona. Az ékszerek között van négy darab antik gyertyatartó, egy szép mívű ezüst czukortartó és egy tizenkét személyre való evőeszközkészlet. Nagyon szép a diszruha ékszere, a mentekötő, a csat, a boglár és a gombok. Több értékes melltűt és arany meg gyöngyös inggombot is találtak a hagyatékban. Az ékszerek értéke 1934 korona. Ezeket az V-ik kerületi előljáróság pénztárában helyezték el, úgyszintén a hagyatékban talált két darab osztrák vöröskereszt sorsjegyet és egy Salm-sorsjegyet is. A többi ingóságot és Szilágyi iratait a hatóság a család megbizottjának, Poynár Özsébnek adta át.

Szilágyi és szülővárosa. *Nagyvárad* város közgyülése elhatározta, hogy az apácza-utczát, a melyben Szilágyi Dezső született, Szilágyi-utczának nevezi el, a szülőházat emléktáblával jelöli meg, s gyűjtést indít Szilágyi Dezsőnek Nagyváradon emelendő *szobrára*.

Erzsébet királyné genfi emlékoszlopa. A genfi osztrák-magyar kolónia emlékkővel akarta megjelölni azt a helyet, a hol Luccheni Erzsébet királynét megtámadta. Erre a czélra szép összeg pénzt gyüjtöttek össze és már meg is akarták rendelni az emlékművet. A gyűjtő-bizottság engedélyt kért az államtanácstól az emlék fölállítására, azonban a tanács megtagadta az engedélyt. A tilalmat semmivel sem indokolták, de átalában azt hiszik, hogy azért nem akarják megengedni az emlék fölállítását, mert attól tartanak, hogy az anarkhisták, a kik az utóbbi időben nagyon elszaporodtak Genfben, meggyalázzák és ez kellemetlenségekre vezethetne.

Szontagh Pál ünneplése. A közélet tiszteletreméltó veteránjának, gömöri *Szontagh* Pálnak, ki most töltötte be 80-ik évét, a gömöri evang. egyházmegye *Csetneken* tartott közgyülésén egyszerű, de őszinte és szívhez szóló ünnepet rendezett. Szontagh Pál az esperességi felügyelőnek hozzá intézett beszédére kijelentette, hogy őseinek vallási és hazafias erényei mindig szeme előtt lebegtek. A hit, a hazafiság és

az akarat voltak mindenkor munkásságának emeltyüi s most, midőn a gömöri ev. esperesség koszoruját illeszti ősz fejére, tudatában van annak, hogy a kötelesség nemcsak a kiszabott ideig, hanem a halálig teljesítendő. Ő ezt igyekszik megtenni, hogy Pál apostolként a hervadhatatlan koszorúra is érdemessé tegye magát. Ezer koronás alapítványt is tett, s azt az esperesség szabad rendelkezésére bocsátotta.

A Deák-mauzoleum. A kerepesi-úti temetőben Deák hamvai fölött emelkedő mauzoleum annyira megrongálódott, hogy nagy javításokat kiván. A mauzoleum fentartása a főváros hatóságát illeti. A mérnöki hivatal 45,000 koronára számítja a költségeket. A mauzoleum freskóit a nyirkos levegő annyira megrongálta, hogy alapos átfestésük vált szükségessé. Magán a mauzoleum épületén repedések támadtak.

I. Napoleon ágya a betléri kastélyban. Az Andrássyak műkincsekben gazdag *betléri* kastélya érdekes történelmi dologgal gazdagodott. *Andrássy* Géza grófné született Kaunitz Eleonóra ugyanis családjának austerlitzi ősi kastélyából Betlérbe vitette azt az ágyat, a melyben I. Napoleon 1805-ben az austerlitzi csata alkalmával aludt. A históriai nevezetességű ágy rokoko-stilben készült, nagy és széles menyezettel, és remek szövettel bevonva. A szövet most már nagyon szakadozott és főleg hiányos, mert sokat letéptek belőle azok a turisták, a kik Austerlitzben megtekintették. A nagy méretű ágy remeke a tizennyolczadik század műiparának. Az ágy aljában gépezet van, a melylyel a sulyos alkotmány könnyen mozdítható egyik helyről a másikra.

HALÁLOZÁSOK.

Makai Emil, az ifjabb irói nemzedék egyik tehetséges lyrai költője, ki a drámairásban szintén biztatón jelentkezett képességeivel, augusztus 6-ikán elhunyt 30 éves korában, Budapesten. Kora halála, a hivatott tehetségnek fejlődése közben történt elmulása, nem csupán a baráti körre fájdalmas, mely egyéni tulajdonaiért is kedvelte, hanem mert az irodalomban már szép helyet biztosított magának több verses kötetével, szinpadra készített dolgozataival, idegen szindarabok átültetésével és hírlapirói munkássággal. Makón 1871-ben született, tizenhárom éves korában a budapesti rabbi-képző szemináriumban folytatta tanúlmányait, de az irodalmi pályát választotta csakhamar. Verses kötetei gyorsan ráfordították a figyelmet. A Petőfi-Társaság tagul választotta, a Nemzeti Szinház drámabiráló bizottságának jegyzője lett. Irodalmi munkásságáról közelebb bővebben szólunk. Halálát két hónapig tartó kínos betegség, szívhártyagyuladás előzte meg. Augusztus 8-án délelőtt temették el s holttestét kivánsága szerint Makóra vitték, szülői hamvai mellé. Koporsóját elárasztották virágokkal s a budapesti búcsúzóra igen sokan jelentek meg. *Wlassics* közoktatási miniszter az Otthon irói kör elnökségéhez intézett táviratban fejezte ki részvétét. Az első beszédet a koporsónál *Weissburg* Gyula rabbi mondta, aztán *Rákosi* Jenő szólt meghatottan az «Otthon» nevében, *Beöthy* László igazgató a Nemzeti Szinház, *Ábrányi* Emil a Petőfi-Társaság nevében. Végül *Beregi* Oszkár, a Nemzeti Szinház művésze elszavalta az elhunytnak azt a költeményét, melyet egy fiatal irótársa, Neszmély Arthur halálára írt. Ezután kivitték a koporsót a vasútra, s nehány iró barátja is elkísérte Makóra, hol augusztus 9-ikén kora reggel adták át az örök nyugalomnak.

Popovics Nikanor szerb püspök, 71 éves korában, augusztus 4-ikén meghalt Temesváron. Született Kisfaludon 1831., hol atyja szerb néptanító volt. Verbászon Brankovics patriárka tanulótársa volt, aztán Pesten jogot, Karlóczán meg theológiát hallgatott. Tanúlmányai végeztével megnősült s világi pap, majd 1860-ban a karlóczai szerb gimnázium tanára lett, honnét két év múlva Bacsinczára tették plébánosnak. 1865-ben tiszteletbeli esperes, 1875 és 1879-ben képviselő a karlóczai szerb kongresszuson, 1880-ban plébános Csurgón. Neje halála után, midőn három leányát is férjhez adta, 1890-ben a szerzetes rendbe lépett s csakhamar a beocsini zárda kormányzója lett; mikor aztán Brankovics Györgyöt patriárkának nevezték ki, helyébe Popovicsot választották meg görögkeleti püspöknek. 1895-ben súlyos lábfájása támadt s ballábát le kellett metszeni. Halálát három férjes leánya gyászolja. Temetése augusztus 6-ikán nagy egyházi pompával ment végbe.

Bencze István, duna-földvári apát-plébános, életének 62-dik évében, Dunaföldvárott. Nagy tudományu pap volt, szép vagyonát már életében jótékonyságokra fordította; legutóbb 42,000 korona alapítványt tett a duna-földvári, bonyhádi iskolákra és szegény iskolás tanulók fölsegélyezésére. Ezen kívűl 14 ezer koronát tett le a bajai főgimnázium tanulóinak jutalmazására.

Baratieri Orestes olasz tábornok meghalt augusztus 8-ikán a déltiroli Sterzingben, 60 éves korában. A tiroli Condinóban született, s mint katona, Garibaldi zászlaja alatt kezdte pályáját. Vitéz katonának bizonyúlt, s Afrikában is sok érdemet szerzett, úgy hogy 1891-ben Eritrea uj gyarmat kormányzójává nevezték ki. Mikor Menelik abissziniai király rátámadt a hódító olaszokra, Baratierire egész bizalommal rábizta Olaszország afrikai gyarmata és hadserege sorsát. Menelik 1896 márczius elsején a véres aduai csatában megsemmisítette az olasz hadsereget és az uj gyarmat elveszett. Baratierire súlyos mulasztások bizonyúltak. A hadi törvényszék fölmentette ugyan, de szomorú magányba kellett vonúlnia.

Elhunytak még a legközelebbi napokban: Szebeny Vidor, nyug. kir. itélőtáblai biró, életének 53-ik évében, Budapesten. — Hunyadi József, esperesplébános, Sóvárt, 75 esztendős korában. — Csajka Lajos, törteli esperes-plébános, 56 éves korában, Törtel községben. — Tichy Károly, ügyvéd, volt törvényszéki biró, Nagy-Váradon, kilenczvenkilencz éves korában. — Füzy Sándor, földbirtokos, nyug. főszolgabiró, Sárosmegye törvényhatósági bizottsági tagja, 68 éves korában, Lemes községben. — Varga Ferencz, műépítő, a debreczeni ipar- és kereskedelmi bank igazgatója, városi bizottsági tag, Debreczenben, 67 esztendős korában. — Brem János, járásbirósági telekkönyvvezető, élete 64-ik évében, Székelyhidon. — Elefánti József, a czeglédi állami polgári fiú- és leányiskola igazgatója, 59-ik évében, Czegléden. — Schönberger Soma, egri törvényszéki orvos, 73 éves korában. — Ajkai Ajkay Ferencz, földbirtokos, Kis-Köcskönben, 30 esztendős korában. — Lang Ottó, hirlapíró, a «Borsodmegyei Lapok» segédszerkesztője, 26 éves korában, Miskolczon. — Halász Károly, telekkönyvvezető, Csepregen, 54 esztendős korában. — Schuhl Sándor, gyógyszerész, 34-ik évében, Tatán. — Kőrösi József, máv. hivatalnok, ki a budapest-józsefvárosi pályaudvaron volt alkalmazva, Dobsinán, 32 éves korában. Kiterjedt rokonsága, közte Kőrösi Albin kir. tanfelügyelő és Kováts Albert, volt országgyűlési képviselő gyászolja. — Tichy Ákos, a pesti könyvnyomda részvénytársaságnak hosszú időn át korrektora, a nyomdászok szakköre «Évkönyvének» szerkesztője, ki a szépirodalom terén is működött, 38 éves korában. — Lemberger Lipót, főrabbi, Rozsnyón, 67 éves korában. — Szombatsági Sármezey Manó, földbirtokos, Kurticson, 47 esztendős korában. — Ifj. Háger József, az egyesült tégla- és czementgyár részvénytársaság irodafőnöke, 29-ik évében, Budapesten. — Marton Jenő, a Foncière biztosító társaság kaposvári osztályának tisztviselője, 19 éves korában. — Swoboda Albin, német színész, ki a múlt évtizedekben mint operette-énekes jó névnek örvendett, 1875—1878-ban a budapesti német szinház igazgatója, a legutóbbi években egy bécsi szinház csöndes, elöregedett tagja volt, 65 éves korában, Drezdában.

Légrády Anna, Légrády Károly orsz. képviselő leánya, rövid betegség után, 20 éves korában, Budapesten, s nagy részvét közt temették el. — Özv. Udvarhelyi Károlyné, Debreczen város egyik köztiszteletben élt matrónája, dr. Udvarhelyi Károly alagi orvos édesanyja, Sáska Mihály miniszteri felügyelő nővére. — Özv. Ujváry Ignáczné, szül. Littmann Teréz, Budapesten, 50 esztendős korában. Ujváry Aladár belügyminiszteri számtiszt édesanyját gyászolja az elhunytban. — Fejes Gizella, Fejes Tivadar leánya, 35 éves, Kassán. — Láng Lajosné, szül. Pach Anna, 57 éves korában, Tatán. — Varga Rozália, Varga György és neje, Rossu Mária leánya, 22 éves korában, Székudvaron. — Dr. Fischer Mórné, fővárosi ügyvéd neje, 38 éves korában, Budapesten.

SAKKJÁTÉK.

2235. számu feladvány. Hőflein W.-tól.

(II. díjat nyert feladvány.)

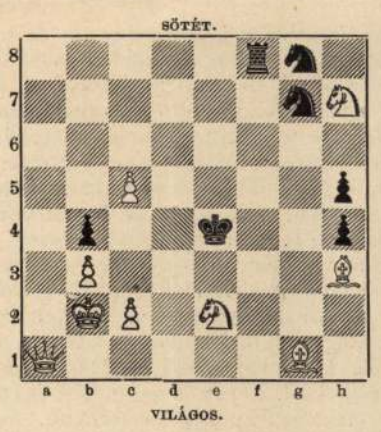

Világos indúl s a harmadik lépésre matot mond.

A 2218. sz. feladvány megfejtése Crüsemann R.-től.

Világos.	*Sötét.*	*Világos.*	*a.*	*Sötét.*
1. Hh4—g6	He5—g6 : (a)	1. ---	---	Kg4—f5—h5 (b)
2. Vd5—h5 †	K t. sz.	2. Vd5—e5 †	stb.	
3. g2—g3—g4 mat.				

	b.		*c.*	
1. ---	--- ---	He5—f3 : (e)	1. ---	--- Hd6—t. sz.
2. g2—f3 †	stb.		2. Vd5—e4 †	stb.

A 2219. sz. feladvány megfejtése Laws B. J.-től.

1. Hd6—c4	--- d5—c4 : (a)	1. ---	--- ---	Ba6—a7 (b)
2. Be5—e4	--- f5—e4 :	2. Be5—d5 †	stb.	
3. Vf4—d6 mat.				

Világos.	*b.*	*Sötét.*
1. --- --- --	{	Fc8—d7 b3—b2
2. Be5—e6	---	t. sz.
3. V v. B v. H mat.		

Helyesen fejtették meg: *Budapesten:* K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — *Csomonyán:* Németh Péter. — *Lipótvárt:* Hoffbauer Antal. — *Bakony-Szentlászlón:* Szabó János. — *Kecskeméten:* Balogh Dénes. — *A pesti sakk-kör.*

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 28-ik számában közölt képtalány megfejtése: *Föl a hegyre, szüretelni!*

Szerkesztői üzenetek.

Kaszinó. A «Buda» városnevet különbözőkép magyarázzák, a «Pest» azonban kétségtelenül szláv szó, melynek jelentése: kemencze. Különben a «pest» szó maig is él a magyar nyelvben, a mennyiben a tűzhelyet némely vidéken most is «pest»-nek vagy «pestes»-nek nevezik.

Vácz, V. K. Hogy hová temették a váczi csatában 1849 julius 11-én elesett orosz tiszteket és katonákat, nem tudjuk; bizonyos, hogy a holttestek nagyobb részét a Dunába dobták.

Rhexenor. A kérdezett automobil-gyáraknak Budapesten is vannak képviselői: Csáky Róbert mérnök, Gyár-utcza 44. sz. — Automobile Union de Páris magyarországi fiókja, VIII. József-körút 32. — «Peugeot» vezérképviselősége VI. Városligeti-fasor 42. szám; — Magyar kiviteli és csomagszállítási részvény-társaság automobil osztálya, Mérleg-utcza 11. szám.

Ének az első csókról. Hahogy eljösz hozzánk. Mind a kettőben vannak csinos részletek, mind a kettőben van hangulat. Az elsőben azonban rontja a hatást néhány erőltetett kifejezés, feltünő reminiscentia, a másik meg el van nyújtva.

A mező dalosai. *Rajz.* Tulajdonképen természetrajzi értekezés, mely a mező s mocsár madarainak pusztulását ecseteli; de ebben sem mond újat, mind jobban meg volt már ez a szaklapokban irva. A czimet sem jól választotta meg, hiszen pl. a túzokot, bibiczet, foglyot, csak még sem mondhatjuk «dalos»-nak.

A csongrádi vár. *Történeti elbeszélés.* Jól van megirva s érdekesnek is mondható, de nagy baja az, hogy az iró nem ismeri a honfoglaláskori viszonyokat s hőseit is olyan fegyverzetben, felszerelésben szerepelteti, a milyenek akkor még ismeretlenek voltak; különösen nehéz, pánczélos gyalogságnak hire sem volt a honfoglalóknál. Aztán az is bizonyos, hogy a «Csongrád» szó egyszerűen szláv eredetű, annyit jelent, hogy fekete vár. A ki történeti elbeszélést akar irni, mindenek előtt behatóan tanúlmányozza annak a kornak történetét, a melyről irni akar.

Az öreg táblabiró kardja. Nem lehet azt mondani, hogy rosz vers; egyes részei csinosan hangzanak, de az egészből hiányzik az erő. Különösen, a hol a régi táblabírák hazafias érdemeit akarja festeni, lankadtan vánszorog a márcziusi ódák nagyon is jól ismert gondolatkörében. Hogy az ilyen vers érdeket keltsen, ahhoz első sorban vagy az kell, hogy tartalma az ujdonság varázsával hasson, vagy az, hogy a nem egészen új tartalmat a kifejezés ereje, jellemzetessége vonja be az ujdonszerűség szinezetével.

Varga Ferenc ify.

építész mérnökkari názados

l. MMÉ Évk

1934. 253. l.

MELOCCO PÉTER
CEMENTÁRU GYÁR ÉS ÉPÍTÉSI VÁLLALAT
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ÉTON ÉS VASBETON ÉPÍTKEZÉS:
FÖDÉMEK, BOLTOZATOK ÉS PILLÉREK KÉSZÍTÉSÉT VASBETONBÓL MONIER ÉS RABITZ RENDSZER SZERINT KULÖNÖSEN ÁRUHÁZAKAT, SILOS ÉS GAZDASÁGI ÉPÜLETEKET.

166	4	10	„	Rákospalota-Ujpest
130	4	20	„	Nagymaros
716	4	30	„	Szeged
108	5	15	gyv.	Wien
138	5	20	szv.	Szob
168	5	55	„	Rákospalota-Ujpest
124a	6	05	„	Nagymaros
124	6	25	„	Párkány-Nána
724	6	30	„	Czegléd
4110	6	40	„	Esztergom
1406	6	50	gyv.	Berlin, Pozsony Wien
726	6	55	szv.	Czegléd, Szolnok
170	7	15	„	Dunakeszi-Alag
142[3])	7	25	„	Vácz
728	7	35	„	Czegléd
503	7	40	„	Lajosmizse
710	8	05	„	Bukarest, Báziás
132	8	15	„	Párkány-Nána
4112	8	30	„	Esztergom
172	8	45	„	Dunakeszi-Alag
502	9	10	gyv.	Nagyvárad, Kolozsvár, Bukarest, Stanislau
1408	9	20	szv.	Zsolna, Berlin
118	10	00	„	Wien, Páris
706	10	15	gyv.	Szeged, Báziás, Bukarest
172a	10	30	szv.	Rákospalota-Ujpest
720	10	35	„	Kiskunfélegyháza
140	11	10	„	Nagymaros
902[1])	11	20	kel. ost. exprv.	Belgrád, Konstantinápoly
702[5])	11	30	kel. ost. exprv.	Bukarest, Konstantinápoly

[1]) Vasár- és ünnepnapokon május 16-tól közlekedik.
[2]) Vasár- és ünnepnapokon május 2-től közlekedik.
[3]) Vasár- és ünnepnapokon május 16-tól bezárólag szeptember 12-ig közlekedik.
[4]) Minden kedden, csütörtökön és vasárnapon közlekedik.
[5]) Minden szerdán és szombaton közlekedik.

A vonatok indulása Buda-Császárfürdőről

délelőtt

4002	6	00	szv.	Esztergom
4004	8	54	„	Esztergom

délután

4006	12	03	szv.	Esztergom
401[2])	13	57	„	Piliscsaba
4008	2	11	„	Esztergom
4010	6	30	„	Esztergom
4012	8	22	„	Esztergom

510	2	40	„	Szolnok
1902	2	55	gyv.	Eszék, Boszn Gyékényes
1022	3	05	vv.	Paks
904	3	20	gyv.	Bosznabrod, B Konstantináp
304	3	30	„	Ruttka, Berli
§1104	3	50	„	B.-Füred, Ta
1004	4	10	„	Zágráb, Fiu ma, Nizza, N
326	4	25	szv.	Gödöllő
18	4	30	„	Komárom
6	5	15	gyv.	Győr, Sopro
328	5	20	szv.	Gödöllő
508	5	40	„	Kolozsvár, B
308	5	55	„	Ruttka, Berl
330	6	25	„	Péczel
916	6	30	„	Szabadka
314	6	40	„	Hatvan
16a[5])	6	55	„	Bicske
1706	7	05	„	Msziget, St
16	7	10	„	Győr, Triest
316	7	35	„	Hatvan
1912	7	45	„	Pécs, Bród
1510	8	10	„	Kassa, Cso
514	8	25	„	Szolnok
334	8	50	„	Gödöllő
1006	9	00	gyv.	Fiume, Niz
1306	9	25	szv.	Fehring, Gr
608	9	30	„	Arad, Bras
1506	10	00	„	Kassa, Cso
910	10	10	„	Belgrad, E Sarajevo
406	10	15	„	Lemberg, Máramaros
12	10	30	„	Wien, Pari
1010	10	45	„	Fiume, Na
338	11	10	vv.	Ruttka
422	11	35	„	Hatvan, Sz

§ A balatonvidéki vasut megnyitási
[1]) Vasár- és ünnepnapokon május 1 zárólag szeptembar 12-id közleked
[2]) Vasár- és ünnepnapokon közleked
[3]) Junius 15-től bezárólag szeptemb közlekedik.
[4]) Május hóban csak Brassóig közle
[5]) Csak vasár- és ünnepnap előtti napokon közlekedik.

A vonatok indulása Budapest-József

délután

332	7	00	szv.	Gödöllő

Beton kever
Modern szerkezetek!

szakaszán levő 17, 24, 29, 30, 54, 39, és 217. sz. műtárgyaknak részbeni itására és részbeni ujbólépitésére az m. kir. államépitészeti hivatal julius lejtést tartott. Ajánlatot tettek: Máthé (Budapest) 15.656 k 74 f, Orosz s tsa (Zboró) 14.786 k 20 f, Szántó

a perlaszi kir. járásbi szükségletére m³-ként 937 k 29 fillérrel.

Mindkét ajánlatot jó jesztették a temesvári k

Ábelfalva. [Nógrád m.

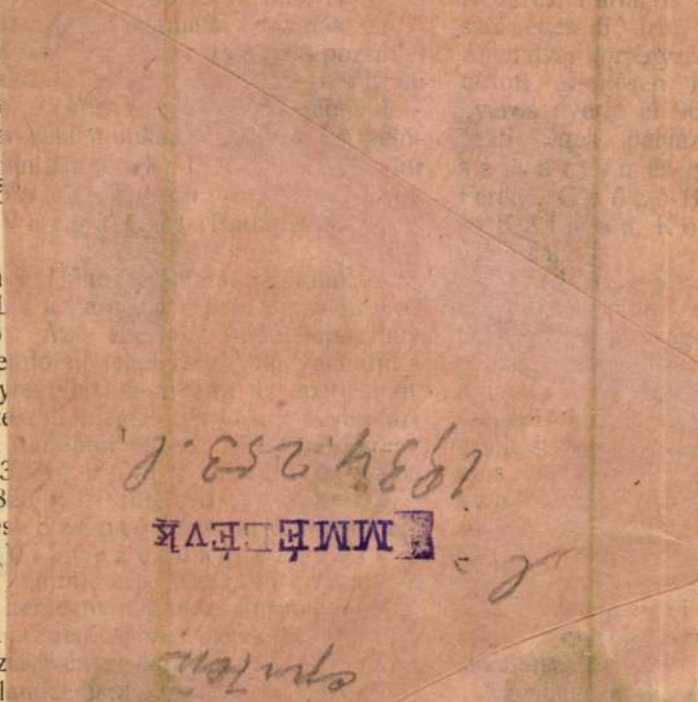

és csavarok szállitását 2931 k pp és Renther (Wien) uszó-

Ajánlatot tettek: a tüzifára: Kurlä

rabitz és **műmárvány munkák** elkészitésére.

Antik működő virágtartók és **szökőkutak** különleges

328/1909.

Kőbánya haszonbérbeadás

A vasutvonalunk belényes—örvényesi kitérő rakodója fekvő, **közuzóval, rakodósikkal, görpályával és görkoc felszerelt kőbányát,** amelyben 1908. év folyamán minteg vaggon kő- és zuzott kavics termeltetett 1910. január kezdődő 5 évre, esetleg hosszabb időre is haszonbérbe adj

A kőbánya Várad-Velence máv.-i állomáshoz 65, K állomáshoz pedig 70 klm. távolságra fekszik, a közutak ép és fentartásához elsőrendü minőségü anyagot szolgáltat, m évek óta van használatba véve Bihar- és Békésvármegye t állami és törvényhatósági közutak épitésénél és fentartásá

A haszonbérletre vonatkozó ajánlatok, az öt évi has összeg **10%-ának** megfelelő óvadékkal ellátva **f. é. aug 15-ig** adhatók be ügyvezető igazgatóságunknál (Nagyvárad, Gy.-u. 8.), amelyek ugyanott **f. é. augusztus 19-én d órakor** fognak felbontatni.

Nagyvárad, 1909. junius 22.

A nagyvárad-belényes-vaskohi va igazgatósága.

1—3

Telefon 23—97. **A** **Telefon**

Kemény-féle egyetemes állvány épi kölcsönző vállalat

BUDAPEST, VI., Szondy-utca 28.

Elvállalja: **Épületek é**

Varga Ferenc

Hétfői Hírek 1958. márc. 17.

II. évf. 11. sz.

[illegible]arra, hogy *Kassák* Lajosnak a modern művészet nagyjaihoz írott költeményeit tartalmazó *„Mesterek köszöntése"* című versciklusa Párizsban jelenik meg rövidesen francia nyelven. A kötethez, a Franciaországba szakadt kiváló magyar grafikusművész, *Varga* Ferenc készít illusztrációkat.

[illegible]

Varga Ferenc

Nemzeti Szalon
1929. május
Tavaszi Salon

Eladó

VARGA FERENCZ
203 Leányfej, gipsz

1936. évr.

„JÚNIUSI HETEK"

MAGYAR MESTERMŰVEK

KIÁLLITÁSA

Varga Éva szobrászművész

Magyar Nemzet
1976. december 4.

Szombat, 1976. december 4.

NAPLÓ

December 4

Miskolcon pénteken nyitották meg a IV. téli tárlatot. A megnyitón Rózsa Kálmán, a város tanácsának elnöke átadta a díjakat. Miskolc nagydíját Varga Éva szobrászművész kapta. A Borsod megyei tanács díját megosztva Feledy Gyula érdemes művész, grafikus, és Tölg Molnár Zoltán és Kárpáti Tamás festőművész kapta. A diósgyőri Lenin Kohászati Művek által alapított díjat Püspöki István grafikus, a szakszervezetek díját Nagy Gábor grafikus, a Borsodi Szénbányák díját Szentgyörgyi József festőművész, az ózdi kohászati üzemek díját Mazsaroff Miklós festőművész kapta.

VARGA FERENC :

272. Judás. - Szobor, terr. Mag.: 38 cm.
Jelz.a talapz.j.: "Varga F.1940".

Székesfőv. képt. pub. kiáll
1944.

Varga Ferenc

213. Mikófalva. - Olajf., v. 50 x 70 cm. Jelz.b.a.s.: "Peterdy G."

POHÁRNOK ZOLTÁN :

214. Dunakanyar. - Olajf., v. 50 x 40 cm. Jelz.l.j.: "Pohárnok Z. 1941".

PÓLYA TIBOR / 1886 - 1937 / :

215. Tosca. - Olajf., v. 70 x 60 cm.Jelz. l.j.: "Pólya".

216. Dizőz. - Temp., d. 40 x 55 cm. Jelz. l.j.: "Pólya Tibor".

Varga Ferenc

szobrász

kall. kiáll. 1943. ápr

Négy művész a Műbarát kiállításán

A *Műbarát* termeiben négy művész alkotásait láthatjuk. Legkiemelkedőbb szereplője a kiállításnak *Varga* Ferenc, akinek szobrai mindig érdekesek, akár terrakottából, akár fából vagy agyagból készíti elképzeléseit. Fejlett érzéke van a mozgások és mozdulatlanságok kifejező ereje iránt. Az „Őszvérháton" című csavargófigurájának alakja éppen súlyával és cinikus nyugalmával hat. Ezzel a karakteres, realisztikus ábrázolással szemben legtöbb kompoziciója stilizált, elképzelt. „Hazafelé", „Család" olaszos szépségérzéssel készült. Varga Ferenc jól szerkeszt, könnyedén mintáz, van fantáziája és kiváló érzéke van az eszményesítéshez.

Új Magyarság

1943. ápr. 2.

Varga Ferenc

kell. kiáll. a Műbarátban.

Varga Ferenc szobrászművésznek különösen a reliefjeit kell méltányolnunk. Ezek komor méltóságukkal igen kifejezőek. Csoportkompozícióiban azonban sok a felesleges irodalmiság. Kisplasztikai anyagából az az értékesebb, ahol a sima felületadás szabadjára engedi a helyes plasztikai elképzelést és ahol feleslegesen ideges és plasztikaellenesen impresszionista kapkodással nem töri meg a vonalak nyugodt méltóságát.

Esti Ujság

1943. ápr. 6.

(Három festő, egy grafikus)

BUDAPEST
929 OKT. 13-9.

BUDAPEST
929 OKT. 12-2.
MAGYAR POSTA
8 FILLER 8

Méltóságos.

Dr Porcopius Béla
ny. rendk. követ és megh. Minister
Urnak,

Helyben.

IV. Kaas Ivor-u. 9. I. e.

APRÓHIRDETÉS

ZALAI HÍRLAP REKLÁMIRODA, Zalaegerszeg, Kossuth u. 45-49, Tel.: (92) 312-575, fax.: (92) 312-580, Nagykanizsa, Király u. (93) 311-150 Tel/fax: (93) 310-226, Keszthely, Kossuth u. 33., Tel.: (83) 312-360 (83) 314-283

JÁRMŰ

AKKUMULÁTOROK ÁFA-val, 1 év garanciával eladók.
VISZONTELADÓKNAK ÁRENGEDMÉNY!

6 V 88 Ah:	2.900,- Ft
12 V 44 Ah:	3.100,- Ft
12 V 55 Ah:	3.500,- Ft
12 V 60 Ah:	3.800,- Ft
12 V 66 Ah:	4.600,- Ft
12 V 88 Ah:	5.900,- Ft
6 V 190 Ah:	6.300,- Ft
12 V 154 Ah:	9.500,- Ft
12 V 196 Ah:	11.500,- Ft
12 V 210 Ah:	11.900,- Ft

CÍM:
8900 ZALAEGERSZEG,
AKKSI KFT., Kert u. 21-23.
Telefon: 92/312-414
8800 NAGYKANIZSA
ARAL benzinkút.
Telefon: 92/373-387.
8360 KESZTHELY
Autószerviz, Tapolcai u. 40.
Telefon: 83/314-349.
(151759/2H)

AKKUMULÁTOROK (töltött) REKLÁMÁRON!
Magyar és nyugati típusok.
„SZIKRA" Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.
ZALAEGERSZEG, Botfy út 29.
(strand mögötti utca)
Telefon: 316-694.
AUTÓSBOLT **Letenye,** Bajcsy-Zsilinszky út 53.

BMW 316-os megkímélt állapotban másfél éves műszakival eladó. Irányár: 180.000,- Ft. Kisebb autót beszámítok. Pacsa, Csány L. u. 30. (152586/2H)

2104-es Lada Combi 1.5-ös, katalizátoros, 5 sebességes, 0 kilométeres sürgősen eladó. Irányár: 460.000,-Ft. Telefon: 92/321-726. (152634/2K)

FIAT RITMO 82-es, 1.7 dízel, új motorral, kitűnő állapotban eladó. Irányár: 220.000,- Ft. Érdeklődni 12.00—19.00 óráig: 83/311-434 telefonszámon. (152743/1K)

Daciát, dízel Arót vennék, helybe megyek. Telefon: 88/320-807. (150457/5H)

PEUGEOT 205 GT, 1984-es évjárat, jó állapotban, extrákkal eladó. Érdeklődni: Hévíz, Attila u. 84. Telefon: 83/343-483. (152364/2H)

Négyütemű Trabant, Wartburg gépkocsit vásárolnék. Ajánlatokat 92/321-315-ös telefonra kérek. (152506/3K)

Kis Polski 6 éves, műszakival, zöldkártyával eladó. Tel.: 83/314-215, napközben. (152522/2K)

1982-es DATSUN SHERRY friss műszakival, 1200-as motorral olcsón eladó. Telefonszám: 93/340-497, egész nap. (152617/3K)

KERESKEDŐK — KISÁRUSZÁLLÍTÓKI Kitűnő állapotú, óriás rakterű dízel RENAULT TRAFIC magasított, 3,5 éves eladó. Zalaegerszeg, Bazitai u. 80. (152653/2K)

Audi 80. 84-es, dízel, felújított garanciális motorral és Ford Escort 88-as, 1,6-os dízel eladók. Telefon: 92/351-670. (152778/1K)

Lakóautó, Renault, teljes összkomforttal, szinte új állapotban eladó. Tel:92/314-622 vagy 316-745. (152780/1K)

4 éves KCR 3000-es IFA másfél év műszakival eladó. Megtekinthető: Nagykanizsa, Szekeres József út 18. (152792/1K)

YAMAHA kismotor eladó. Érdeklődni délután 4 óra után: Zalaegerszeg, Nemzetőr út 6. fsz. 1. (152813/1K)

Fiat Regata 1,9 D 6,5 éves eladó. Érdeklődni: Zalaegerszeg, Építők u. 11. II/8. (150042/2K)

FIAT UNO alkatrészek eladók. Zalaegerszeg, Kossuth u. 19-23. V/89. (152821/1K)

MERCEDES 250D, 92-es, fekete-metál, extrákkal, kedvező áron eladó. Érdeklődni: 99/323-089, este. (152823/1H)

MERCEDES 300D kombi, 92-es, grafitszürke metál, teljes extrával, sérülésmentesen, kedvező áron eladó. Érdeklődni: 99/323-089, este. (152824/1H)

INGATLAN

Zalaegerszegen, Páterdombon 1 + 2 fél szobás, étkezős, 63 négyzetméteres, egyedi fűtésű lakás eladó, 1994 évi beköltözéssel. Irányár: 1.900.000,- Ft. Érdeklődni: Kinizsi út 78/F. I/3. Július 20-tól 17 órától.

Kőszeg legszebb részén 2210 négyszögöl kitűnő adottságú telek eladó. 06/94/330-567 este. (151797/2H)

Keszthely belvárosában, a Szalaszt ó úton 104 m²-es üzlethelyiség bérleti joga eladó. Érdeklődni a 06/1/268-0004 telefonon 9.00—16.00 óráig lehet. (152209/1H)

Lovásziban egyszobás földszinti öröklakás eladó. Érdeklődni: Lovászi, Lakótelep 80. (152376/2K)

...5 vagy 2 szobás lakást vásárol...pénzért + OTP átvállalással. ...Nagykanizsa, Város... ...ef. (152421/

Keszthelyen, Balogh F. utca I. B. 3 e. 4/ajtó alatti 73 négyzetméteres, 2,5 szobás lakás OTP-n keresztül is eladó. Pálfi. (152530/1K)

Rezi hegyen 500 négyszögöl fiatal szőlő eladó. Érdeklődni: Bakosné Dózsa u. 19. (152684/1K)

Bucsuszentlászlón 1305 négyzetméteres házhely félig kész alappal, építési engedéllyel és nagyméretű cserépkályha eladó. Érdeklődni: 92/362-136-os telefonon. (152690/2K)

Kétszobás, cserépkályha fűtéses, fürdőszobás családi ház garázzsal, melléképülettel, telekkel eladó. Gelse, József A. 29. (152703/1K)

Eladó 330 négyszögöl üres építési telek Pókaszepetken. Telefon: 92/364-156 (18.00—23.00 óráig). (152752/2H)

Zalaegerszegen 1 millió Ft körül, készpénzért lakást vásárolnék. Ajánlatokat „FENDER 604272" jeligére a zalaegerszegi Magyar Hirdetőbe kérem. (152767/1H)

Elcserélném győri, 61 négyzetméteres, kétszobás, gázas lakásomat hasonló zalaegerszegire. Érdeklődni: Zalaegerszeg, Petőfi út 20. V/35. Oláh. (152825/1K)

Zalaszentiván központjában vízzel, ipari árammal ellátott telek eladó, meglévő tervrajzzal és teltöltött lábazattal, egyéb anyagokkal. Érdeklődni: Baksa Zoltán, Zalaszentiván, Kisfaludpuszta, 17—19 óráig. (152852/1K)

Hévízen közművesített beépíthető telek, az Őrség szélén 2 szobás ház reális áron eladó. Válaszokat „Nyugalom 152862" jeligére a ZH Reklámirodába. (152861/1K)

1 + 2 félszobás lakás eladó. Zalaegerszeg, Madách 20. VI/40. Esti órákban. (152875/1K)

VEGYES

Budapesti felvásárló kastélyberendezési tárgyakat keres. Hajlított, vagy egyenesvonalú, intarziás komódot, vitrint, írószekrényt, szalongarnitúrát és más bútort. Nagyméretű tükröt, festményt, hummelt, ezüstöt, porcelánfejű babát, Mária feliratú tűzzománc medált, órát, porcelán vitrintárgyakat. Színházi tárgyakat: pl.: lornyont. Ezüst, vagy csontfogantyus sétapálcát és bronzszobrokat. Kérem, hívja az ügyeletemet bizalommal! 92/316-281. (135603/37K)

IWC schaffhausen, patek vacscheron, jager leccoutre, rolex greitling, movado longines, universal, omega, doxa, valamint stopperes, ütős, naptáras, holdjárós karórát, zsebórát veszek. Telefon: 92/316-281. (135604/37K)

Pekingi kiskutyák 5.500,- Ft irányáron sürgősen eladók. Telefon: 93/310-293. (152609/2K)

Eladó 4 szálas SINGER Ultra Lock kitűnő állapotban, 48.000,- Ft-ért. Telefon: 92/318-175. (152867/1K)

3 személyes német lakókocsi 150.000,- Ft-ért eladó. Telefon: 92/363-130. (152888/1T)

Olcsón vagy akár ingyen fűthet kazánjainkkal. Tüzelőanyagai: szalmabála, kukoricakóró, méteres fahasábok, faforgács, szőlővenyige stb. Használják családi házak, mezőgazdasági létesítmények, fóliák fűtésére. Felbélyegzett válaszboríték ellenében ingyenes ismertetőt küldünk. CALOR 2000 Kft. 9155. Lébény, Pf.: 9. (147690/7H)

Kárpótlási jegy 5 m Ft eladó. Ajánlatokat: 06/11-555-211-es telefonon a 765-122-es személyhívóra. (148348/10K)

Nyaralása nem biztosított? Kérjen segélyezési lapot. Felbélyegzett válaszborítékért küldöm. László Károlyné 8500 Pápa, Mándi Márton István u. 2. (149236/25H)

VÁLLALKOZÓK! Számla nélküli, régen meglévő családi tulajdonú gépeiket, eszközeiket költségként elszámolhatják 1% + ÁFÁ-ért. Telefon: 42/317-447. Sztanex Bt. (150329/3H)

SZÉN! Közületek és magánszemélyek részére. Szénszállítás művíáron + fuvardíj. Telefon: 34/360-948. (150937/7H)

FLIPPERAKCIÓ! Williams flipperek, állóvideók programmal már 35.000,- Ft-tól, valamint óranyerő automaták kaphatók. Érdeklődni: Szombathely, 06/94/315-620-as telefonon. (151100/3H)

Kárpótlási jegyet vennék napi áron készpénzért. Tel: 72/317-943. (151104/4H)

ALBÉRLETKÖZVETÍTÉS (kiadónak díjtalan) Európa Ügyfélszolgálat Keszthely, Bakacs u. 5. Tel/Fax: 83/311-034. (151190/3H)

975 .000,- Ft éves bevételt érhet el, szagtalan, kis helyigényű, USA, kanadai, skandináv importból származó fűtetovált, államilag minősített CSINCSILLA tenyészállatainkkal, komplett tenyésztési technológiával. 100%-ban exportra termelünk. 10 éves szerződést kötünk. Prospektust, szakkönyvet biztosítunk. Kárpótlási jegyet 100% névértékben elfogadunk. Wanger és Társa, megbízottja Hofvimmer Zoltán, Szombathely, Saághy (volt Partizán) utca 29. Érdeklődni személyesen vagy telefonon: 94/319-936. 15.00 óra után. (151595/2H)

Tőkebefektetők, tőkeigénylők jelentkezését várjuk. Európa Ügyfélszolgálat Keszthely, Bakacs u. 5. Telefon/fax: 83/311-034. (151688/2H)

3 fejőstehén, 1 bikaborjú, 2 üsző sürgősen eladó. Cím: Pusztamagyaród, Petőfi u. 41. (152088/2T)

Vállalkozó társat keres egy tényreklámmal foglalkozó budapesti Kft. közös forgalmazásra, szerelésre, szolgáltatásra. Tőkehiány nem kizáró ok. Telefon: 13-53-026. (152210/1H)

Francia cserép nagy mennyiségben, tetőléc, ablakok, ajtók, valamint üzemképes ZSUK kisteher zárt eladók. Érdeklődni: Mező József, Nagykanizsa, Zemplén út 1/B. II/13. (152232/2K)

Kárpótlási jegyet veszünk napi legmagasabb áron. Telefon: 92/320-025. Zalaegerszeg, Gasparich u. 16. (149870/9H)

PHILIPS automata mosógép 6 hónapos garanciával eladó. Érdeklődni: 92/362-101 telefonon. (152284/2H)

Zalaegerszegi 2 szobás, bútorozott lakás augusztus 1-jétől hosszabb időre kiadó. Érdeklődni: 92/361-032-es telefonon. (152480/2H)

Műhellyel, gépkocsival és kereskedelmi végzettséggel rendelkező műszerész munkát vállal. Leveleket „Minden megoldás érdekel 604253" jeligére a zalaegerszegi Magyar Hirdetőbe kérem. (152482/2H)

Malacok eladók. Márton, Bókaháza, Hegy u. 30. (152520/1K)

Otthonában végezhető másolási munkát ajánlok. Válaszborítékért tájékoztatom. Jáger Józsefné, Nádasd, Táncsics u. 13. (152583/1H)

Élelmiszerüzlet Vonyarcvashegyen eladó. Érdeklődni: 83/349-599. (152587/1H)

Jövedelmező, otthon végezhető adminisztratív munkát ajánlok, válaszborítékért tájékoztatom. Dr. Kovácsné, 8200 Veszprém, Csizmadia u. 4/E. (152588/1H)

FÜRDŐKÁDAK, MOSOGATÓK ÚJRAZOMÁNCOZÁSA GARANCIÁVAL. Megrendelhető: Varga Tibor Zalaegerszeg 8907 Pf.: 2. (152660/1K)

Lakást bérelnék Keszthelyen hosszabb távra. Keszthely, Telefon: 312-839 Bognárné (152674/1K)

MTZ-re szerelhető függesztett tárcsa és IFA-ra szerelhető Góliát permetező eladó. Pusztamagyaród, Kossuth u. 71. (152675/2K)

Utánfutó és természetes bőr ülőgarnitúra eladó. Érdeklődni: 8906 Zalaegerszeg, Pf.: 12. (152677/1K)

Zenészt keresek a „Kedves" Bárba. Telefon: Keszthely 312-839. Bognárné (152680/1K)

Eladók: 2 db fejőkanna (komplett), sok alkatrésszel, üzemképtelen ROBUR autóbusz, 13 éves jó állapotban lévő TRABANT vonóhoroggal, műszaki nélkül, olcsón. Miháld, Dózsa út 26. (152692/1K)

384 db Thermolap, 100 db falazótégla és Elektherman villanytűzhely eladó. Bázakerettye, Néphadsereg út 23/B. (152698/1K)

RIVIERA Tours ajánlatai OIH eng. sz. 0413/2.: Párizs, Disneyland: 12.900,- Ft, Párizs-Loire völgye: 12.900,- Ft, Francia Riviera (Cannes, Nizza, Monte Carlo): 12.900,- Ft. Július, augusztusban 6 napos turnusok Volvo busszal. Spanyolország (Miami Playa) 10 nap szept. ap.: 14.900,- Ft. München Sörfesztivál szeptember 29—október 2. Volvo busz. Nyíregyháza, Új u. 35. Telefon: 42/343-028, Telefon/fax:— 42/343-770. (152723/1H)

Tőkebefektetőket és ingatlan fedezettel tőkeigénylőket keresünk. Telefon: 93/311-100. (152742/1H)

Eladó új „BONANZA" háló. Érdeklődni: Zalaegerszeg, Jászai M. u. 3/4. (Kertváros). (152750/1K)

Tacskó kiskutyák eladók. Gelsesziget, Fő út 16. (152787/1K)

Jól jövedelmező, otthoni munkát ajánlok. Válaszborítékért tájékoztatom. Zakócs Krisztina, Nagykanizsa, József A. u. 50. (152794/1K)

Hűtőláda, fűnyíró, hűtő olcsón eladó. Zalaegerszeg, Ságodi út 50. Érdeklődni: mindennap. (152809/1K)

1200-as Zsiguli motor és differenciálmű, sebességváltó olcsón eladó, ugyanitt 220 V/1500 W-os asztalos körfűrészgép. Érdeklődni: 92/362-091 telefonon. (152812/1K)

Rábafüzesen idényjellegű üzlethez sürgősen partnert keresünk. Érdeklődni: 83/316-747 telefonon. (152815/1K)

Jó állapotban lévő 24-es versenykerékpár eladó. Érdeklődni: Zalaudvarnok, Hévízi u. 86. (152826/1K)

Biológia—kémia szakos tanár, egyetemi tanulmányait támogató munkahelyet keres elsősorban Zalaegerszegen. Leveleket „Biológia kiegészítő szak 604309" jeligére a zalaegerszegi Magyar Hirdetőbe kérem. (152830/1H)

Törzskönyv nélküli, fajtiszta német juhász kiskutyák eladók. Érdeklődni az esti órákban. Cím: Zalaegerszeg, Halom út 24. (152832/1K)

Keresünk kereskedelmi végzettségű 20-30 év közötti fiatal eladónőt. Jelentkezéseket „Hétvégén is dolgozunk 151368" jeligére a ZH Reklámirodájába kérjük. (151368/3K)

STOP erró STOP
Még tart a NYÁRI VÁSÁR:
— női szandálok, nyári cipők engedménnyel,
— tornacipő csak
590,- Ft.
Zalaegerszeg, Radnóti u. 12.
(152900/1H)

Novi-épker KFT
kínálatából:

— olasz burkolólapok	950,- Ft/m²
— olasz csúszásgátló mettlachi	830,- Ft/m²
— 15x15 cm-es fehér csempe	410,- Ft/m²
— fehér zuhanytál	3.900,- Ft
— színes zuhanytál	4.500,- Ft
— fehér mosdó	2.250,- Ft
— színes mosdó	2.575,- Ft
— sarokkád	27.000,- Ft-tól
— fagyálló csemperagasztó	1.200,- Ft/25 kg

AKCIÓS AJÁNLAT:
Zuhanykabin
16.200,- Ft helyett 13.500,- Ft
Fehér fürdőkád
9.500,- Ft helyett 9.050,- Ft
Színes fürdőkád
10.350,- Ft helyett 9.800,- Ft
Zalaegerszeg, Báthory u. 2/F.
Tel.: 317-906.
Nyitva tartás:
hétfőtől péntekig 9—17 óráig, szombat 9—12 óráig.
(152899/1K)

HASZNÁLTRUHA-VÁSÁR
július 19-én, héttőn 9—17 óráig Zalaegerszegen, az MMIK-ban (Kisfaludy u. 7-11.)
SECOND HAND

Év végi sorsoláson vehet részt, ha az
IDEA DISZKONTNÁL
VÁSÁROL!
I. díj: SUZUKI SWIFT személygépkocsi,
II. díj: KANÁRI SZIGETEK utazás,
III. díj: SZÍNES TELEVÍZIÓ,
IV-XV. díj: ARANYLÁNC.
Előleg befizetése nélkül, hitelre is megvásárolhatja az alábbiakat:

Funai 55 cm tv:	31.000,-
Funai 51 cm tv:	26.500,-
Funai 37 cm tv:	22.300,-
Funai 51 cm TXT tv:	29.990,-
Videoton 55 cm tv:	32.990,-
Videoton 55 cm TXT tv:	37.500,-
Videoton 65 cm TXT stereo tv:	54.990,-
Sony 55 cm tv:	59.990,-
Funai video:	24.300,-
Funai video player:	16.500,-
Sony négyfejes video:	46.000,-
JVC video:	28.990,-
Sanyo video:	28.600,-
Akai négyfejes video:	35.990,-
17 l-es mikrohullámú sütő:	17.990,-
17 l-es digitális mikrohullámú sütő:	19.990,-
28 l-es mikrohullámú sütő:	22.990,-
Fagylaltgép:	5.300,-
Olajsütő:	4.990,-
Hajszárító:	1.200,-
Gőzvasaló:	2.990,-
Robotgép:	5.750,-
Kávéfőző:	4.500,-
Ventilátor:	3.500,-
Parabolaantenna:	18.000,-
Music center:	28.990,-
Gyümölcscentrifuga:	5.300,-
Porszívó:	9.500,-
Rádiós magnó:	4.500,-
Takarítógép:	25.500,-
Kenyérpirító:	2.990,-
Kávé-teafőző:	2.700,-

Címünk:
Zalaegerszeg, Kert u. 8.
Telefon: 92/319-185.

REDŐNY, RELUXA, HARMONIKAAJTÓ, NAPELLENZŐ, SZALAGFÜGGÖNY!
Kiváló minőség, korrekt ár! 2 év garanciával, részletre is!
JÁGER FERENC
Zalaegerszeg, Arany J. u. 5/A.
Telefon:
92/311-794.
(147482/13H)

Fekete-fehér pöttyös tetovált DALMATA kiskutyák beoltva eladók. Tel.: 92/352-578, 92/352-564.

1993. július 20—23-ig 8.00—13.00 óráig az Ipari Szakmunkásképző Iskolában ISKOLATÁSKA VÁSÁR lesz. ZALAEGERSZEG, Ady u. 2.

Alig használt Neumann 8 programos varrógép eladó. Lovászi, Sporttelep 4. Csertiné. (152839/1K)

Vennék hajlított vázú (CAMPING, vagy 24-es) kerékpárt. Eladó: női kerékpár (angol strapabíró). Telefon: 92/316-005. (152846/1K)

BÁLABONTÁS Zalaegerszegen, a Sarok Üzletházban (Árpád út Szent László út saroknál) DUNNÁK, PÁRNÁK. OLCSÓ ÁRAK! Nyitva: hétfőtől péntekig 9—12-ig, 13.30—19 óráig.

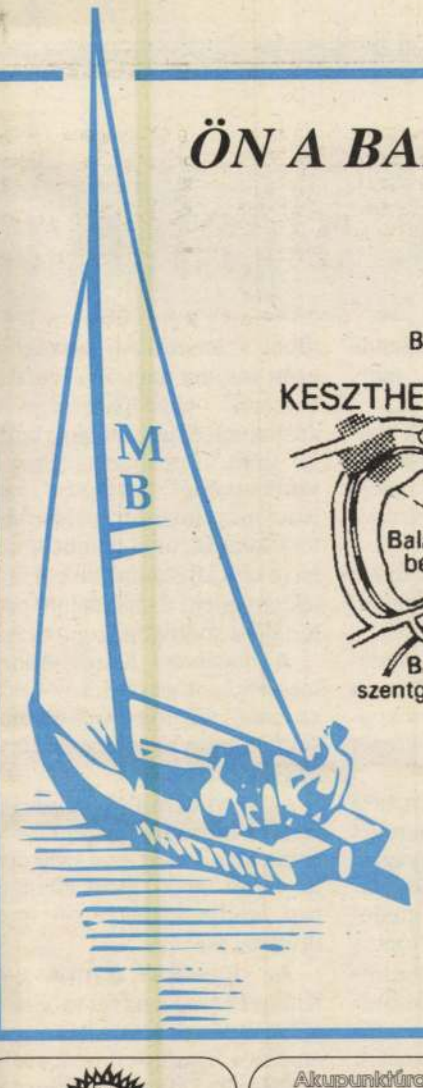

ÖN A BALATONON ÜDÜL?

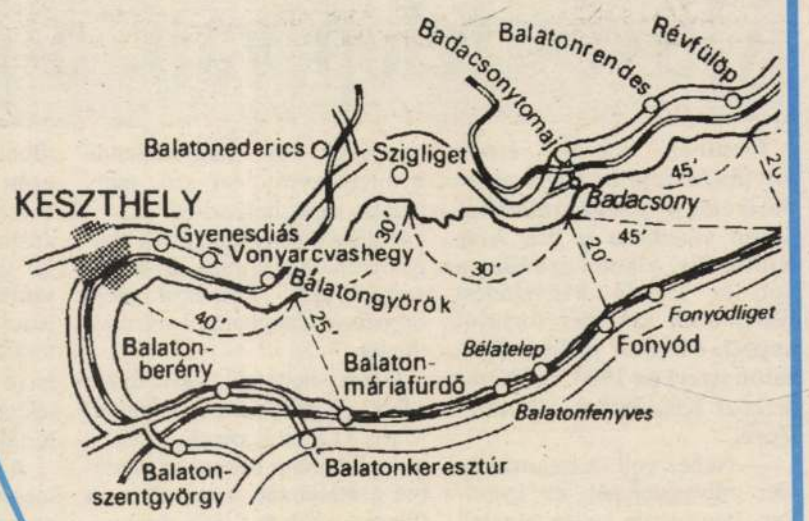

LAPUNKAT A TÉRKÉPEN JELZETT TELEPÜLÉSEK POSTAI ÁRUSHELYEIN AZNAP MEGVEHETI!

NAPELLENZŐK
120 féle anyagból.
Szalagfüggöny
190 féle színből REDŐNY, RELUXA; Harmonikaajtó; Minitokos szúnyogháló. Legolcsóbban a legnagyobb gyártótól!
Bodor József
(épületgépész üzemmérnök)
a Kapitány és Társai magyar—svájci Kft forgalmazója
Zalaegerszeg, Móricz Zs. u. 36.
Telefon: 92/313-970.

Azonnali beköltözéssel
IRODAHELYISÉGEK
tartós bérletét kiadjuk.
Továbbá tanfolyamok szervezéséhez nagyterem kiadó.
Zalaegerszeg, Kosztolányi út 12-14. (volt MESZÖV székház).
Érdeklődni:
Kiss Ferenc főkönyvelőnél
ZALASZÖVKER KFT.
Zalaegerszeg, Kosztolányi út 12-14.
Telefon:
311-059,
312-763.
(152548/2H)

„PRAXIS"
rendelő várja pácienseit! Haj- és szemöldökbeültetés Magyarországon egyedülálló módszerrel, kórházi bennfekvés nélkül már egy nap alatt is. Plasztikai sebészet.
Bejelentkezés:
hétfő, szerda, csütörtök: 15.00—18.00 óráig.
Budapest,
VII. Bajza u. 1. 06-1/141-34-19.
(152092/1H)

Akupunktúra- és csontkovács rendelés, lézerterápia!
Gerinc- és ízületi panaszok, derékfájás, végtagfájdalmak, gyomor-bél-epepanaszok, fekélybetegség, fejfájás, nőgyógyászati panaszok, ágybavizelés kezelése.
Bejelentkezés telefonon: 92/317-804.
Dr. Salamon László
Zalaegerszeg, Átalszegett út 10/b.
(152851/1K)

Fém öltözőszekrények olcsón eladók.
Érdeklődni lehet:
a zalaegerszegi Arany Bárány Szálloda portáján.

Keszthelyi MÉH-telep
a Zala Megyei Nevelőotthon
BALATONBERÉNY,
Balaton út 19. alatt
KIÁRUSÍTÁST TART (heverők, székek, szekrények, konyhai eszközök, ruhanemük) egyéb használati tárgyakból
1993. JÚLIUS 21—25-IG
(szerdától vasárnapig)
10—16 ÓRÁIG.

AKCIÓ!
HASZNÁLT LAKÁSTEXTIL-VÁSÁR
(200,- Ft/kg)
Július 20-án, kedden 9—15 óráig
Zalaegerszegen, az MMIK-ban (Kisfaludy u. 7-11.)
SECOND HAND
(152665/1H)

SAMSUNG AKCIÓ
Nyári
SAMSUNG SZÍNES TV AKCIÓ:
(amíg a készletünk tart)
ZELEKTRO MINTABOLT
8900 **Zalaegerszeg,**
Berzsenyi D. u. 1/A.
(Főpostánál)
Telefon: (92) 318-026.

CK 5012 X TV:	36.900,-	33.490,-
CK 5012 TXT TV:	41.980,-	38.490,-
CK 5027 X TV:	38.990,-	34.990,-
CK 5027 TXT TV:	43.900,-	39.990,-

Kaphatók:
autóradiók, music centerek, mikrohullámú sütők, magnós rádiók, kazetták stb.
Előleg lefizetése nélkül HITELRE is!
(152864/1H)

Két helyen — egy időben!
BUTIK MINŐSÉGŰ BLÉZER- és SZOKNYA-, valamint
SVÁJCI KILÓSRUHA-VÁSÁR
a legfrisebb nyári áruszállítmányból!
NAGYKANIZSÁN:
A HEVESI SÁNDOR MŰVELŐDÉSI KÖZPONT-ban,
ZALAEGERSZEGEN:
A TECHNIKA HÁZÁBAN
(Dísz tér 7.)
JÚLIUS 20—23.
Nyitva tartás mindkét helyszínen (keddtől péntekig): 8.00—18.00 óráig.
(152804/1H)

VÁROSKÖZPONTBAN üzlethelyiség kiadó! Érdeklődni: Nagykanizsa, Erzsébet tér 20. **KARAVÁN ÜZLETHÁZ.**

DAIHATSU
A JAPÁN AUTÓ nyári ajánlata:
CHARADE 1.0 turbó dízel 5 ajtós 1.232.000,- Ft
APPLAUSE 1,6 Li, benz. 105 LE, inj. 16 V kat. 1.338.000,- Ft
APPLAUSE 1.6 Xi benz. 105 LE, inj. 16 szelep kat. szervokormány közp. ajtózár, elektr. ablakemelő + külső tükör 1.544.000,- Ft
HASZONGÉPJÁRMŰVEK már 796.000,- Ft + ÁFA-tól
3 év garancia, 6 év átrozsdásodásra
RÉSZLETFIZETÉS—LÍZING DAIHATSU, A TUTITÁRS!
Márkakereskedő:
MULTIKER Kft. Szombathely, Vasút u. 13. Telefon/fax: 94/312-784.

3-4-5 méteres hazai és import padlószőnyegek.
a Sopron Szőnyeggyár szőtt szőnyegeinek óriási választéka várja Önöket a SOPRON SZŐNYEGBOLT, Zalaegerszeg, Mártírok út 17-21. Tel.: 92/312-786
Nagykanizsa, Virág B. út 4. Tel.: 93/314-100/21 üzleteiben
3, 4, 5 m-es PADLÓSZŐNYEGEK 1.600—5.900,- Ft/fm
Szőtt szőnyegeinkből:
— 2x3 m műszálas 5.900—8.700,- Ft/db
— 2x3 m modern mintás 7.500—11.500,- Ft/db
— 2,50x3,50 m műszálas szőnyeg 11.500—12.700,- Ft/db
— 3x4 m műszálas szőnyeg 16.150,- Ft/db
Kaphatók még:
— futószőnyegek,
— műfű
— gyermekszőnyegek,
— szőnyegszegélyek,
— sympatex fürdőszőnyegek is.
HA OLCSÓN SZERETNE SZÉP SZŐNYEGET, A SOPRON SZŐNYEGBOLTOT KERESSE MEG!

Zalaegerszegen Petőfi utcában 23 négyzetméteres üzlet kiadó. Érdeklődni: 92/314-328-os telefonon.

Egyedülálló, fiatal lány albérletet keres reális áron Nagykanizsán idős házaspárnál, esetleg gondozással. Leveleket: „Albérlet" jeligére a Zalai Hírlap nagykanizsai szerkesztőségébe kérek. (152911/1K)

Eladó BABETTA motorkerékpár 1 db SKIL kézi gyalugép és 1 db FLEX kézi körfűrész. Érdeklődni: Nagykanizsa, Városkapu krt. 8/A. III/11. 17 óra után. Kiss Józsefné. (152915/1K)

Bérelnék 2-3 szobás lakást Zalaegerszegen. „Azonnal 152877" jeligére ajánlatokat levélben a Zalai Hírlap Reklámirodájába kérek. (152877/2K)

Bontásból 4 szárnyas üvegezett ajtó világítóablakkal, vagy anélkül eladó. Érdeklődni: Nagykanizsa, Cigány út 51. egész nap. (152921/1K)

DOLGOZÓKAT ALKALMAZNAK

A Kristóf 21 Holding Kft. Budapest, képviselőket keres Zala megye területéről Katalógusáruház beindításával kapcsolatos munkához. Kereskedelmi, közgazdasági végzettséggel, vagy jó szervezőképességgel rendelkező személyek részletes bemutatkozó levelét várjuk a Kristóf 21. 9700 Szombathely, Pf.: 487 címre. (152878/1H)

A Keszthely Városi Kórház azonnali hatállyal felvesz 2 fő konduktort vagy gyógytornászt határozott, illetve határozatlan időre. BÉREZÉS: megegyezés szerint. JELENTKEZÉS: az ápolási-igazgatónál. (152881/1H)

FELSZÁMOLÁSI HIRDETMÉNY

dr. Szűcs Vince ügyvéd
mint az Új Élet Mg. Termelőszövetkezet
FA. Pusztamagyaród felszámoló biztos
a ÉRTÉKESÍTÉSRE MEGHIRDETI
a tsz. tulajdonában lévő mezőgazdasági munkagépeket *(HESSTON silózó, RÁBA 250, LKT 81, WEIMAR rakodógép stb.)* darálóberendezést takarmánykeverővel, bőrvarrógépeket, öltözőszekrényeket, a fűrészüzem alapanyag és készáru készletét, szódásballonokat, gépalkatrészeket.

Értékesítésre kerül a Pusztamagyaród, Fő u. 25., Szentliszló, Felszabadulás u. 13. és a Bucsuta, Kossuth ú. 28. szám alatti szolgálati lakás is, valamint a tsz. központi majorjában lévő varroda, teljes felszereléssel.

Az értékesítés 1993. július 22. napján 9.00 órakor a szövetkezet központi majorjában kezdődik.

Az ingatlanok licitje az irodában 11.00 órakor lesz. Részletes felvilágosítást a termelőszövetkezet irodájában
Virrasztó László
elnök ad munkaidőben.

Varga Ferenc szobrai

Műhelysarok

Művésztelep van, a galéria hiánycikk

Lentiben kisebb csoda folytán összejött a tizennegyedik is eme pénzszűke miatt busongó világban: a Pro Arte Kulturális Alkotóegyesület a Sólyom László Művelődési Központtól százezer forintot kapott, 44 ezret pedig pályázaton nyert az 1993. évi Nemzetközi Faszobrász Alkotótelepre.

— Nehéz volt összehozni az idei művésztelepet, de gyanítom, hogy ilyen kevés pénzből Magyarországon nemigen csinálnak tábort — magyarázza Varga Ferenc rédicsi szobrász, a kulturális egyesület vezetője. — A lenti vállalkozók és iparosok többnyire anyaggal és eszközzel segítik az alkotómunkát, de pénzbeni támogatásuk is 20-30 ezer forintra tehető. Továbbra is él az a program,amit néhány éve elkezdtünk: 1996-ra szeretnénk egy kortárs, belső téri kollekciót összehozni. A várépületben ideális terek vannak és a vár hasznosításakor egyébként is megjelölt a műemlékvédelem bizonyos kulturális funkciót. Ha nem sikerül a várban egy galériát kialakítani, nem tudom, mi lesz, mert a budapesti kiállítás kapcsán is kiderült, hogy olyan minőségű és nagyságrendű gyűjteményről van szó, mely másutt nem helyezhető el, — vázolja a bizonytalan jövőt Varga Ferenc, aki ezúttal „Az ördög sarkantyúját" formázza meg, Somerset Maughamtól szerezve ihletet.

Ahány esztendő, annyi új arc a lenti alkotótelepen is: Edouard Maris a Lyontól száz kilométernyire található Besancon városból csatlakozott a teamhez. A francia szobrász tulajdonképpen csupán kiegészítő szerepet szán a fának:

— A madártoll és fa társítása foglalkoztat leginkább, mert két tökéletesen ellentétes anyagról van szó. A fa tömörségét ellensúlyozza a könnyű, állati eredetű anyag. A madártoll a fontos számomra, ami körülveszi a tollakat, annak nincs sok jelentősége. Rendszerint szirti sas-, fácán- és kacsatollakat használok fel a szobrokhoz. Itt Lentiben ígéretet kaptam, hogy pulyka- és ragadozómadár-tollakat kapok az elképzelésem megvalósításához. A lenti csapatból Király Ferencet ismertem még Nagyatádról. Érdekes, hogy Magyarországon most alakul ki a fogyasztói társadalom, mint a többi kelet-európai országban, ezért mintha nagyobb lenne az emberek fogadókészsége a szobrászat és egyáltalán a kultúra iránt. Franciaországban a szobrászatból egyébként nem lehet megélni, ezért például bútorasztalosként is dolgozom, illetve szociális munkásként segítek enyhíteni a társadalom perifériájára sodródottak gondjain.

A budapesti Küzdi András meghökkentően érdekes Csókszobra új színfolt az alkotótelep sokféle irányzatot ötvöző történetében.

— Szerintem a vár helyreállításával minden évben előre lehetne lépni, mert ez a szép épület közel sincs olyan állapotában, amilyen lehetne, — így a fővárosi művész.

Az organikus formák után Király Ferenc lendvai szobrászművész remek plasztikával gyarapítja a Taurus-ciklust, melynek témája két éve foglalkoztatja. Az alkotásba nem kell belelátni semmi hókusz-pókuszt, a kitűnő művész egyszerűen saját horoszkópját kelti életre tökéletesen letisztult, gömbölyded formákban. Apropó, hamarosan megkezdődik a Lendvai Művésztelep is Szlovéniában: Takumi Matsumoto Tokióból, Colin Foster angol szobrászművész Pécsről és Király Ferenc tizenhárom tonnás „kövecskéket" faragnak-vésnek két hónapon át.

A pécsi Berényi István gesztenyefával dolgozik Lentiben: Békesség című alkotása vágyódás az elveszett harmónia után.

— Úgy érzem, hogy erőszakosabb korban élünk és egyre anyagiasabb napok köszöntenek ránk, ezért az utóbbi években igyekszem elegáns, lírai hangvételű szobrokat csinálni, amelyek mintegy önmagam előtt is védőbástyák a korral szemben, — így Berényi István. — Ebben az agresszív és műanyagokkal telített világban, amikor korunk pszichésen is mérgekkel van agyonfertőzve, a természetes anyaggal való munka küldetés a korral szemben. Itt szépen lehet dolgozni a természetes környezetben és anyaggal is jól ellátnak bennünket. Örülök, ha kollégákkal találkozhatom, mert szinte észrevétlenül hatunk egymásra. A véső és a fa, meg az emberi agy és a teremtő kéz formálja meg azt a hitet, ami a szobrászra jellemző.

Gelencsér Gábor

Varga Ferenc és az „Ördög sarkantyúja".

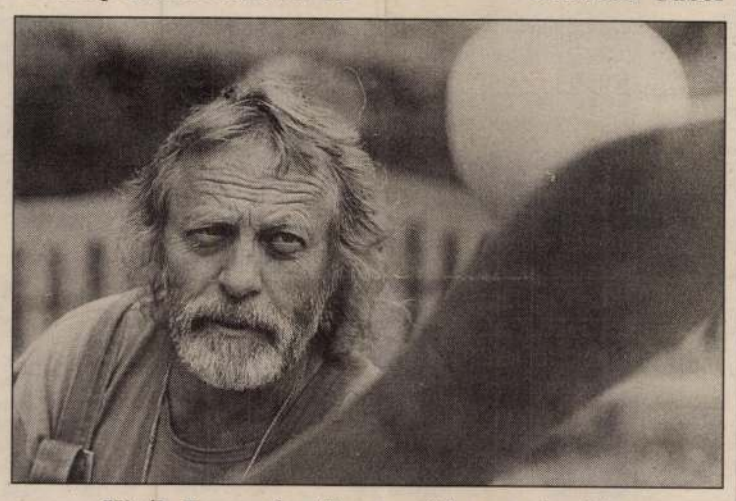

Király Ferenc és a Taurus-ciklus egy darabja.

Mesterkurzus Keszthelyen

Idén nyáron negyedik alkalommal rendezték meg Keszthelyen a Festetics-kastélyban Sivó József hegedűművész mesterkurzusát, amely a résztvevő növendékek közös hangversenyével ért véget.

A koncert előtt váltottunk szót Sivó József professzor két tanítványával, Jónás Zoltánnal és ifj. Horváth Lajossal, akik a Bécsi Zeneművészeti Főiskola hallgatói.

— Harmadik alkalommal vettem részt a mesterkurzuson — kezdte a beszélgetést a 18 éves kaposvári Jónás Zoltán. A tanár úrnak sajnos a tervezettnél korábban kellett elutaznia, de szerintem ez a nyári kurzus elejétől a végéig nagyon hasznos és egyben kellemes időtöltés volt. Egyébként négyéves koromban fogtam először hegedűt a kezembe. Az alapokat édesapám ismertette meg velem, aki Kaposváron előadóművészként dolgozik, brácsázik. Célom, hogy szerezzek egy „európai" diplomát, s életem végéig szólistaként szerepeljek.

— *Első ízben vagyok a keszthelyi kurzuson* — veszi át a szót ifj. Horváth Lajos, aki még csak 12 éves, de már két éve az osztrák fővárosban tanul. — *Én is négyéves korom óta hegedülök, de csak pár éve foglalkozom komolyan a zenével.* A kérdést hallva, hogy milyennek tartják Sivó Józsefet, szinte egyszerre válaszolnak.

— *A professzor úr olyan mint egy jó apa. Emberként s tanárként egyaránt közel áll hozzánk. Számára a lényeg elsősorban az, hogy tiszta hangokat szólaltassunk meg, hiszen ezekre különösen érzékenynek kell lennie egy hegedűsnek.*

— *Remélem ma este jól sikerül a hangverseny, s tiszták lesznek a hangok* — jegyzi meg ifj. Horváth Lajos. — *Drukk ugyan van bennem, de nem félek az előadástól. Előadóművészként szeretném leélni az életem, ezért hozzá kell szokni a közönség előtti szerepléshez.*

— sámel —

Magyar—szlovén levéltári kutatótábor '93.

Európában egyedülálló kezdeményezésként magyar—szlovén levéltári kutatótábort rendezett 1991-ben és 1992-ben a Muravidéki Magyarok Nemzetiségi Önigazgatási Közössége, a Maribori Területi Levéltár és a Zala Megyei Levéltár. A tábor életrehívását támogatta a Szlovén Köztársaság Kulturális Minisztériuma és a Zala Megyei Önkormányzat is. A hat szlovéniai és hat magyar középiskolás diákot levéltári szakemberek segítették munkájukban. A tábor célja olyan írásos történelmi dokumentumok feltárása, gyűjtése volt 1950-ig bezárólag, amely a szomszédos falvak életét, együttélését, egymáshoz való viszonyát, határmenti kapcsolatait kutatta.

Az elmúlt évek tapasztalatait felhasználva ebben az évben is megrendezik a levéltáros tábort augusztus 23. és 27. között. Cél: az előző években megkezdett munka folytatása, magyar oldalon Tornyiszentmiklós, Rédics, Lovászi és Tormafölde után Szécsisziget és Dobri térségében, szlovén oldalon pedig Benica, Pince, Völgyifalu, Csente után Lendva község területén.

1993-ban Vas és Zala megye együttműködési szerződést írtak alá a Muravidéki Magyar Nemzetiség Közösséggel. Talán ennek is köszönhető, hogy Vas Megye Önkormányzati Hivatala és a Vas Megyei Levéltár is jelezte, hogy először „megfigyelőként", majd teljes jogú tagként részt venne a levéltáros tábor szervezésében, természetesen Vas megyei középiskolások aktív közreműködésével. Jelzést kaptak továbbá a szervezők, hogy a munkába szívesen bekapcsolódnának horvát és osztrák levéltárosok is.

Talán ezek a kulturális együttműködések is biztosítékai annak, hogy a 10-12 ezer szlovéniai magyar kisebbség jogi, politikai viszonyai rendezettek.

Könyvespolc

Móricz Zsigmond levelesládája

„Kedves Zsiga
Itt vagyunk az öreg bőrünket áztatjuk a hévízi pocsolyában. Nem volna kedved lenézni ide, s megnézni, hogy a magyar élhetetlenség mennyire nem tud semmit csinálni ezzel a világcsudájával...
Ady Lajos"

„Kedves Barátom,
Bármennyire szeretnék is eleget tenni okt. 27-i leveledben lévő kérdésednek, nem tudok: szept-ben és okt-ben ha nem is éppen súlyos, de elég komoly betegségen estem át és az orvosi előírás így szól: legalább kímélet. Remélem, Kodály részt vehet majd azon a vitaesten. Ő ezt a részletkérdést még sokkal alaposabban tanulmányozta, mint én.
Sokszor üdvözöl igaz híved Bartók Béla"

„Igen tisztelt kedves Barátom!
Bocsáss meg, hogy nagyon kevés és megtisztelő leveledre most válaszolok csak és csak most köszönöm meg szívességedet, mellyel új — és mindjárt hozzáteszem, hogy remek könyvedet nekem megküldötted...
A visztont látásig üdvözöl nagy rokonérzéssel híved és bámulód Babits Mihály"

„Kedves Barátom
Nagyon köszönöm szíves és szép soraidat, Kisbéry nevében is. Bizony: ez él... Szegény végképp otthagyta Jugoszláviát s most — a bankzárlat idején — akar megélni írásból. Kérve-kérlek, tégy meg mindent, ami módodban áll... Kosztolányi Dezső"

„Koma!
Hát már nem ismer? Itt lakom ám még mindig a régi postámon aztán ide írom a nevemet is ha netán elfelejtette volna
Blaha Lujza"

❁

Rádics Károly: Móricz Zsigmond levelesládája című könyve aligha kínál könnyű kikapcsolódást jelentő olvasmányt.

Érdekes, a figyelmet lekötő, ismereteket nyújtó hasznos elfoglaltságot viszont igen. A Petőfi Irodalmi Múzeumban található Móricz-hagyaték egyelőre még alig felbecsülhető nemzeti kincsünk, hiszen feldolgozása csak a nyolcvanas évek második felében fejeződött be, az irodalomkedvelő nagyközönség az irodalomtörténészek kutató munkája nyomán csak később lesz mélyebben megismerhető.

Rádics — a teljességre törekvés igénye nélkül — arra vállalkozik, hogy a hatalmas anyagból 6177 analekta, ami évtizedekig kiadós kutatási lehetőséget kínál az irodalomtörténészeknek — talán a levelezőpartnerek személye okán legérdekesebbeket tárja az érdeklődő elé. E jegyzetekkel, magyarázatokkal kiegészített levelekből tájékozódhat az olvasó többek között Móricz Babitshoz, Kosztolányihoz, Sik Sándorhoz, Bartókhoz fűződő kapcsolatáról, a Nyugat körül 1929-ben kialakult gondokról. (Osvát Ernő Halála után, amikor Babitscsal és Gellért Oszkárral átvette a szerkesztést, alig volt több ötszáznál rendszeres előfizetők száma, s ennek kétharmada is raktárban maradt.)

Lehet-e írói, emberi nagyságról többet mondani Németh Lászlónál, aki ezt írta:„ Az egyetlen ember volt ebben az országban, akinek fiául tudtam volna a lába elé ülni."

A fenti idézet annyi kiegészítést mindenképpen igényel: A Szabó Lőrinc, majd Babitscsal való szakítás után Németh László, s a harmincas évek közepétől Illyés Gyula került egyre jobban Móricz vonzáskörébe. A legszorosabb szálak Németh Lászlót kötötték hozzá. A Népfőiskola ideának is ő volt a kezdeményezője.

A levelekből az is kiviláglik Móricz színdarabjaival összefüggésben, hogy éles társadalomkritikáját nem vállalták a direktorok — főleg Németh Antal. Egyfelvonásosai a tizes években néhány előadást éltek csak túl, legtöbbjét néhány ezren látták csak. Sokat ártott az a a bojkott is Móricz drámairói ambíciójának, amit a Tanácsköztársaság alatt szerzett „érdemeiért" kellett elviselnie, s ezen a diszkrimináción — igazgatósága idején — még Hevesi sem tudott változtatni.

Újra leírom: nem tévénézés közbeni olvasmány a Püski Kiadó könyve. Helyet követel viszont magának a könyvtárak és az otthonok polcain, nemkevésbé az irodalomtanárok asztalán, mert olyan, eddig hozzáférhetetlen információkat nyújt, ami az irodalom iránt érdeklődők igényeit elégíti ki.

(buni)

Kulturális ajánlat

(1993. július 19—25.)

Koncert
Keszthely
Festetics-kastély, hétfő 20 óra: Onczai Csaba (hegedű) és Gulyás Márta (zongora) koncertje.

Kiállítás
Zalaegerszeg
Göcseji Múzeum: „Jó pásztorok hagyatéka".
Zalai Fazekasház: A somogyi habán kerámia.
Városi Hangverseny- és Kiállítóterem: Szántó Piroska festőművész kiállítása.
Keszthely
Balatoni Múzeum: A népi vallásosság barokk emlékei Zalában.
Festetics-kastély: 13+1 marosvásárhelyi képzőművész közös kiállítása.

Egyéb
Zalaegerszeg
Erdei Színház, péntek 20.30: „Három a tánc"— a zalaegerszegi KISZÖV Táncegyüttes műsora.
Nagykanizsa
Bazár-udvar, hétfő 21 „A szerelem útjain" — Soltész Rezső műsora.

A mozik műsora
Zalaegerszeg
Ady Filmcentrum, 1. terem, hétfő—csütörtök: Drágám, a kölyök (marha) nagy lett; péntek—vasárnap: Cliffhanger. *Stúdiómozi,* hétfő: Ghost; kedd—csütörtök: Játékszerek; péntek-szombat: Elemi ösztön; vasárnap: Mint a tűz. *Artmozi,* hétfő—szerda: A legyek ura; csütörtök—vasárnap: Orlando.
Nagykanizsa
Apolló Filmcentrum, 1. terem, hétfő—csütörtök: Cliffhanger; péntek—vasárnap: A terror iskolája. *Stúdiómozi,* hétfő—szerda: Férfias játékok; csütörtök: Dzsungel[illegible] péntek-szombat: Mint a [illegible]sárnap: A végső mego[illegible]
Keszthel[illegible]
Petőfi[illegible]: Halh[illegible] sz[illegible]

landish artists working in Central Europe, *Ossenbeeck* did not modify the subject matter of his pictures even here. Whils he still made some excellent folk narratives during his stay in Rome (Hollstein 19–23) and we know even some engravings depicting antique ruins (Hollstein 24, 38, 39), the countryside of this region do not appear in his pictures made here, nor do the inhabitants of Central Europe in his genre pieces. The public here had a different requirement: Netherlandish artists were expected mainly to create "genuine Netherlandish works", such types of representation as they would have made in their native land. Their portraits, veduta engravings and engraved depictions of different events (court ceremonies, procession marches, battles, etc.), featured, as a matter of course, local personalities, events and castles. Yet the landscape representations and genre pictures, the two most characteristic Netherlandish branches of art, made in Central Europe by Netherlandish artists visibly lack Central European topics. Except for his port view of Constantinople (1659, Kunsthistorisches Museum), the landscape painter *Hans de Jode* made the same ideal landscapes in Vienna as he would have done in his own country.[28] And that is true also of artists working in other genres, e.g. the populous *Cordua* family of Netherlandish still life painters. Such a hont as the seal with the two-headed eagle of the Hapsburg Emperor on the Vanitas – still life (Fig. 7) of Jan Cordua in Graz is a rarity.[29] Whenever, on rare occasions, a Netherlandish artist deviated from that practice, the work he created was meant to be a very special artistic gesture.

We do not find any really significant artists among the Netherlandish ones working and settling down in Central Europe in the second half of the 17th century. There were all the more well-trained minor masters who could perform any task within their sphere and possessed an exact and snitable artistic language and talent of representation. Actually, these were their very features most admired in court circles and by Emperor Leopold himself. The sovereign's personal taste or prejudices maybe decisive factors in court arts, as the examples of Emperors Rudolph and Ferdinand III show, yet hardly any actual data are available on them. One of the very few is provided in some details of Emperor Leopold's correspondence from 1664–65. He wanted to send his court painter *Gerard du Chateau* (or van Schloss) from Vienna to Madrid to paint his fiancèe, the Infanta Margaret Theresia and the Spanish royal family. He was motivated in his decision by the fact that, some five years after Velasquez's death, he was not at all satisfied with Spanish painting ("*dann die Spanische Malereien giben mir ganz kein Satisfaction*"). He praised the art his court painter de Chateau who painted him from memory ("*della testa*") so that he hardly had to sit for him ("*fast nix gesessen*"), yet hit the mark so well as the Emperor had never seen before ("*als ich noch nie kein so gleichendes gesehen habe*").

No authentic work has remained to us from the oeuvre of *du Chateau* who painted mostly miniatures and, as a source from 1678 mentions, served the court in Vienna for 22 years. The portrait attributed to him, that of the Infanta Margaret Theresia, does not stand out from the field of court portraits, although it shows some Spanish influence. His portrait painting is characterized by the same dedication to details, meticulous shaping and drawing-like manner of execution as that of the other court artists in that period, including the masters of Netherlandish origin.[30]

Throughout the second half of the 17th century in Central Europe, the characteristic Netherlandish approach to arts was not represented only by artists coming from The Netherlands: a large number of their German colleagues arrived in Central Europe after taking study tours in The Netherlands. For instance, a fellow student with Hoogstraten in Rembrandt's studio was *Christoph Paudiss* from Northern Germany, a painter of poetic still lifes. *Johann Ulrich Mayr* of Augsburg arrived also from there, having learnt in Jordaens's studio and prepared to make those portraits of intimate effect that we know of him. Yet another such artist was *Joachim Sandrart* who endeavoured to preserve and publicize different art traditions not only in his actual works of art but also in the volumes of his "Teutsche Akademie" (1675). And the list is long, from the East Prussian *Michael Leopold Willmann* through *Benjamin Block* to *Ádám Mányoki*, the Hungarian portrait painter who stayed in Germany in the early 18th century. Should we scrutinize the presence in Central Europe of a characteristic way of *art perception* rather than Netherlandish *artists*, we would also have to take account of these people representing many different art traditions.

Netherlandish arts themselves have many faces, even though the essential features are common and similar. Likewise, the individual artist himself is messenger or renewer of different traditions. *Rubens*'s last pupil *Jan Thomas*, who first appeared at the coronation in Frankfurt of Emperor Leopold in 1658, then moved to Vienna and stayed there till his death, proves our point through his works. Before his Vienna period he followed the well-trodden path of the Rubensian tradition, as it can be observed on his Viennese works. Like on the oil painting discovered in the course of preparation of this exhibition, the portrait of Miklós Zrínyi till now only the engraving version was known (Cat. no. 150). It differs from other Viennese paintings in the grandiose form-building and intensive colours. (Cat. no. 149) On those *Jan Thomas* appears as a characteristic minor master. Sensing the crisis of Netherlandish arts in the mid-17th century, he supposed to find the way out in the concept focusing on details, preferring small forms to large, comprehensive ones. His Bacchanalia pictures (Prague, Strahovs Ský kláster; Vienna, Kunsthistorisches Museum; Sibiu, Muzeul Brukenthal) and even more his work depicting Emperor Leopold's wedding feast (1666, Kunsthistorisches Museum) with its more than fifty figures and the exact representation of their clothes, jewels and the laden tables (Fig. 8), as well as the full-length portraits of Emperor Leopold and his wife in theatrical costumes (Cat. no. 152, 153) are fine examples of that concept. There is no sign in these pictures of Jan Thomas having ever worked with Rubens.[31]

As most Netherlandish artists in Central Europe, *Jan Thomas* also engaged in making prints. Still, unlike the others, most of whom pursued applied graphics, recording events and making portraits and book illustrations, Thomas went his separate way again. As one of the first European advocate of mezzotinto, that demanding and picturesque printing technique, he printed many works of others as well as of his own. However, he stayed out of the period's grandest book illustrating project, Gualdo Priorato's historical work. At the expense of the Imperial house, Priorato published three thick volumes (I–II. 1670, III. 1674) in Vienna, a historical work in praise of Emperor Leopold, illustrated by hundreds of engravings.[32] These mostly consisted of portraits of political characters, rulers, princes, influential courtiers not only in the Hapsburg empire but throughout Europe and, spanning similarly wide, castles, battle scenes, maps, Vienna court ceremonies (Cat. no. 46, 48, 49). The illustrations of the first two volumes seems to have been a joint effort by the Netherlandish artists working in Vienna in the second half of the 1660s. They made the allegorical compositions of the title pages and, usually after prototypes made by alien hands, the drawings of the portraits to be engraved. Mostly, and on a rather uneven professional level, they also made the engravings themselves. Of the Netherlandish artists, *Jacob Toorenvliet, Cornelis Meyssens, Franciscus van der Steen, Gerard Bouttats, Adrien Bloem, Jan de Herdt* contributed to the 1670 edition. Volume III, published with the dominant contribution of German engravers in 1674, features works by *Frans Geffels* and *Sebastian van Dryweghen*.

Several of them are known only as engravers: besides the earlier mentioned *Steen*, there were two others from Antwerp:

VARGA Tamás

gukhoz vonzók-láncolók, barokkos kavargásba szédítők voltak. Kiáltások és csendek itt, meditatív dünnyögések és fontolgatások ott, s áradó mesék amott — így is jellemezhettük a három művész alkotásait, de Kelet művészetének és filozófiájának hatását is felfedezhettük — Eeva Hauss munkáit vizsgálva — a nyugati, az európai, az internacionálisnak minősíthető kifejezésmód két szólamának megcsendülése mellett.

Három; rejtett kapcsolódási pontokat hordozó művészi világ körvonalai bontakoztak ki a Vigadó Galéria *Dialog*-kiállításán. Hogy válaszolgattak, feleselgettek-e egymással az alkotások, hogy a párbeszéd létrejött-e, azt tulajdonképpen egy művészeten kívüli tényező beszüremlése döntötte el: a befogadók révén átélt, a művek által létrehozott valóság. Ez a valóság — feltételezéseink és megérzéseink szerint — termékeny közegként funkcionált a Vigadó Galériában.

(Dialog III. Eeva Hauss, Manfred Gräf és Misch Ádám kiállítása. Budapest, Vigadó Galéria, 1993. június)

WEHNER TIBOR

Álarcok előtt és mögött

Orosz Péter és *Varga Ferenc* 10 év után ismét közösen állítottak ki májusban, a Fiatal Művészek Klubja két termében. A jubileumi kiállítás címe, *Rejtsetek álarcok mögé*, Varga ötlete volt, mellyel egyrészt saját műveire utalt, másrészt egyfajta nézőpontot adott Orosz anyagához is. Munkáik alapgondolata a rejtegetés, az emberi jellem takargatása, amely ugyanakkor egy újabb tulajdonság hordozója is.

Varga figurái álarc mögé bújnak, megváltoztatják egyéniségüket. Az álarcok ihletője Varga három évvel ezelőtti afrikai útja volt. Itt fedezte fel a törzsi maszkokat, amelyek a különféle nemzetségek megkülönböztetésének, illetve a vallási szertartásoknak nélkülözhetetlen eszközei. Ezek után alkotta meg privát álarcait, fahéncsből, bőrből, bambuszból, (tibeti-)papiruszból. Csonthéjas magvakkal, juharterméssel, csuhával díszítette fel őket. Varga emléket állít a természeti népek rítusai színhelyének is. Az álarcokéhoz hasonló növényi anyagokat használt fel egy, a teremben átlósan húzódó, primitív oltár megalkotásakor. A gyümölcsfából, levelekből, fakéregből, csontból konstruált szentély közepén az egyik legegyszerűbb zeneszerszám, a bőrből, fatörzsből készített, egyéni jelrendszerrel ellátott dob található, mindez száraz lapulevéllel, homokkal van körbeszórva.

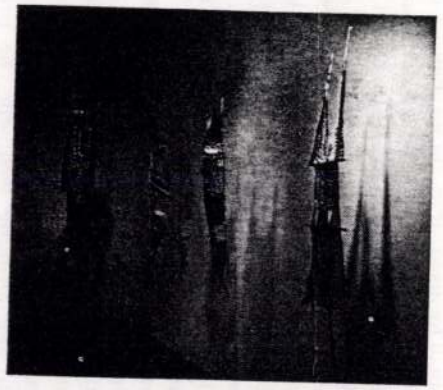

Enteriőr Varga Ferenc műveivel

Varga kiállítási anyagának másik része korábbi, részben már ismert művekből tevődik össze. Ilyen az ágakból, papiruszból kifeszített haltest-váz, mely, hogy még hitelesebb legyen, kopoltyúcsontokkal van beborítva.

A Fehér Kiállítóban kaptak helyet Orosz Péter szobrai. Ő is „rejteget", az emberi szellemet mókásan lábakba, illetve az azokat jelképező harisnyákba bújtatja. A *Harisnyaszobrok* az emberi jellem gazdagságát különféle pózokba kifeszített harisnyalábak formájában jelenítik meg. A harisnyákba beledugdosott, faragott tárgyak utalnak viselőik tulajdonságára; van köztük hermafrodita kettős nemiszervvel, korcsolya-lábfejű sportoló, a falnak dőlő pisilő részeg, nő, buzi, facipős bunkó.

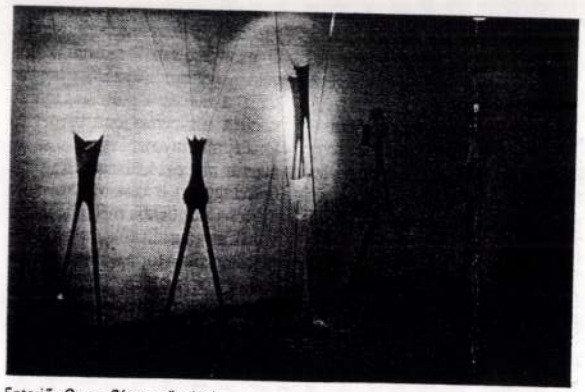

Enteriőr Orosz Péter műveivel

Orosz komolyabb művei fából, forgácsból, drótból, ólomból, tüskékből készültek. A létra- és csúzlikorszak után már egy ideje a fa és részeinek természetes állapotában való felhasználása izgatja a művészt. A sarokban például egy hatalmas, ágas-bogas gyökér van elhelyezve, melyen Orosz beavatkozása mindössze annyi, hogy fahéncs-gyűrűkkel, perecekkel díszítette, ékszerezte fel, kettős értelemben is kiemelve így eredeti környezetéből. A menynyezet alatt körülbelül egy méterrel hosszú farúd függ vízszintesen, amely ágakkal és ólompántokkal van körbetekercselve. Hatalmas tüskék meredeznek ki a fémszalagok mögül, az egyenes végén pedig szintén ólomból egy-egy kiterjesztett szárny látható. Gúzsba kötött, vergődő, de szilárdan az égnek feszülő angyal képe ez. A röghöz kötöttség és szárnyalás ellentéte Orosz más munkáiban is megfigyelhető, például abban a „triptichon"-ban, ahol három különálló, természetes állapotukban szabadon egymásba fonódó, kúszó fatörzsek, gyökerek vannak ólomszíjjal összeszorítva, megkötözve.

Orosz gyakran ajánlja kiállításainak egy-egy művét általa tisztelt művészeknek. Ezúttal — Varga Gézával közös barátjuk — *Samu Géza* emlékére állított ki két, deformált síkba elforduló, szétguruló autókereket, háncsból megformázva, összetekerve.

Az 1983-as kiállítás anyagából mindketten bemutattak egy-egy munkát. Újra látható volt Varga két függő, párhuzamosan tekergő fa formájú kígyópárja. Orosz egy akkori művet alkotott meg újra. Girbe-gurba faágakat kötött össze virágcsokorhoz hasonlóan, és a hosszabb-rövidebb kilógó szálakat összeütögetve hangszerré, facimbalommá alakította a kompozíciót. *(Fiatal Művészek Klubja V. 20—VI. 14.)*

KOVÁCS ÁGNES VERONIKA

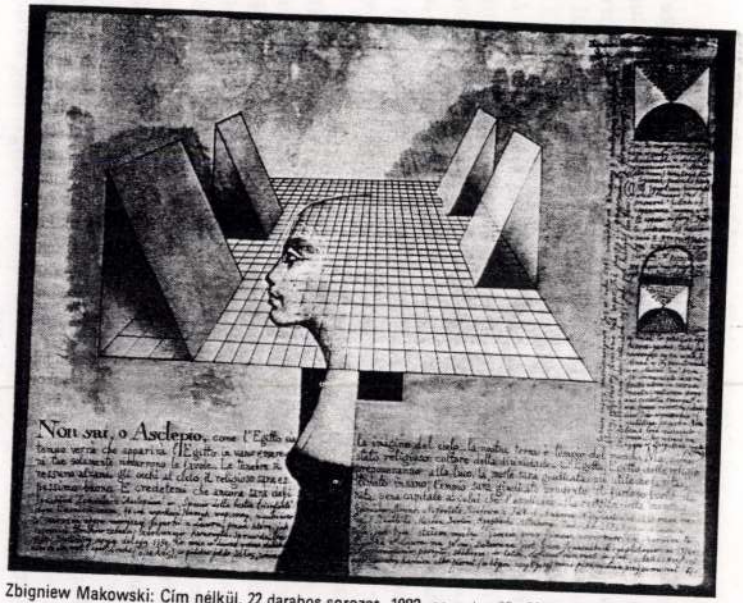

Zbigniew Makowski: Cím nélkül, 22 darabos sorozat, 1982, gouache, 38×50 cm

Búcsú a könyvektől
Zbigniew Makowski kiállítása

Néhány éve a könyv a képzőművészet tárgyának kezd látszani. Elveszett egyedi tartalma, amint kiállítások, installációk vagy performanszok szereplője lett. Formája, súlya, anyaga, színe, kora fontosabbá vált, mint a tartalma. Volt, nem is oly rég, egy gyászos emlékű politikai mozgalom, amely a papírban rejlő kalóriát istenítette, és a neki nem tetsző szerzők munkáit meggyújtotta... Könyvmáglyákat emelt két-három éve *Lengyel András*, de az ő könyvgúlája már bronzzá merevedett, túl volt az égőáldozat rituális pillanatán. Ekkor a könyv síremlékként jelent meg. Ezután a neoavantgárd új műfajt fejlesztett ki, nem alkalmazott, hanem autentikus könyvművészetet: a művészkönyvet. Effélét csinált most *Peter Greenaway* is a 100 éves Velencei Biennáléra, ahol egy

Varga Ferenc

szobrász

Esti Magyarország

1943. márc. 31.

(A Műbarát kiállítása.)

Varga Ferenc kisebbméretű terrakottái néha túlzott aprólékosság, vagy éppen festőiség felé hajlanak. Sokkal szerencsésebb ezeknél a zártan komponált, monumentális hatású *Zsákolók* és az *Emausz felé*, egy kitűnő rajzú, mozgalmas reliefje s néhány stílusos fafaragása.

—rp—

Varga Ferenc

Varga Ferenc díjnyertes szobra. -

Képes Vasárnap
1943. ápr. 18.

Gábor Áron szobra, mely
a pályázaton I. - díjat nyert.

dunstige Trübnis der Atmosphäre durchbrechen, lockern, zermürben und zerschneiden. Es erscheint unruhig flackernd, aufgescheucht oder sickernd und schimmernd. Es nimmt im kühnen Flug weitgedehnte Hügel und Felder oder ist herbstlich gebrochen und verschleiert. Es überflutet Tiefen und webt eine Strahlenkuppel über den glänzenden Spiegel des Plattensees. Seine Herrschaft wird immer klarer, vollendeter und führt schliesslich zur letzten Vergeistigung des Naturbildes. Die Gegenstände und Figuren verlieren ihre stoffliche Wirklichkeitsgeltung und werden selbst zu Lichtstrahlen, die Himmel und Erde verbinden.

Was in diesen reichen Orchestrierungen des Lichts so magyarisch wirkt, ist die enge und ganz unberechenbar launenvolle Verwobenheit von rein erglänzenden oder hereinbrechenden Strahlen mit trüben und erstickten. Es ist das ruhelose, fortwährend über Gegensätze hinwegjagende Spiel aller Gefühlsinhalte, vom dunkel Erlöschenden, Umwölkten, Überschatteten bis zum unvermittelt und kurz Aufflammenden. Magyarisch auch die Dynamik der Form, die sich zusammen mit dieser Rhapsodie des Lichts

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben.
Díj átalányozva.

szám.

szigorú architektonikus rendet teremt és a bronznak megfelelő hajlékony, egymáshoz vezető formákkal mintáz, soha szem elől nem tévesztve azt a helyzeti előnyt, hogy a fény és árnyék játékát éppúgy kihasználja, mint a bronz szliüett-hatását, amelyet egyébként az épület felülete, vonalai kitűnően fokoznak. A lágy hajlások mögött rejtve skandáló, szigorú, de dallamos a ritmus. Az életteljes emlékmű erőssége a szobrászi felépítés biztossága, nagyvonalúsága, ami a monumentum plasztikai megjelenítését világossá teszi. A nagyvonalúságnak azonban határt szab, mert tudja, hogy a részletek teljes elhagyásával a mű szegényessé, kifosztottá válik. Pátzay Pál minden egyszerűség mellett a plasztikai volumen ellenére, az egységes stílusa mellett módját tudta ejteni a mintázás gazdag fokozásának. Az egyszerűség nem szimplicitást jelent, hanem a felesleges elhagyását, kiirtását, így ennek

Egyik esetben piskóta alakokat rakott ki, másik esetben amazonpajzsokat. Pannonia eddig ismert kb. négy-

a mult században feltárt „fürdőhelyiségek"-nek vélt római építmények is táborparancsnoki palotánk (fűthető) alkatrészei tehát az előbb idézett megállapítások is tárgyunkhoz tartoznak. Különben az épségben maradt falak közét kitöltő törmelékből és falomladékból növényi és mértani alakos falfestménydarabok is kerültek elő a kiásás alkalmával. Elstilizált növényi és mértani alakok (esetleg emberi alakok?) a falak felső ledőlt

Vargha Ferenc

szobrász

VARGHA FERENC: A KISKÚNFÉLEGYHÁZI HŐSI EMLÉKMŰ

Olyan kort élünk, amelyben a legkülönösebb stílus és formavándorlásokat éljük át s így nem csodálkozunk azon, hogy Vargha Ferenc — fejlődésében sok keresésen át a maga izgalmas útját követve, minden bizonnyal még nem a végső emelkedéshez, csak az egyik pihenőhöz érve — készítette legújabb hősi emlékművét. Ezt az alkotását megelőzte az ügyes architekturával megoldott piszkei, az oltárszerűen elképzelt zalaszántói, valamint a sok érzéssel telített székesfehérvári reálgimnáziumi hadiemléke. Komoly tudását kiállításokról ismerjük. Sóbálvány, Látomás, Menekülés, Flóra, Emmaus felé, Szegények Madonnája (Szépműv. Múz. tulajd.), Zsákhordó (Főv. Múzeum tulajd.) című művei mind egy-egy állomás, amelyeken a maga számára, művészeti problémákat vet fel. Vargha Ferenc a felfejlődő szobrászi művészgenerációnak igérete, komoly felkészültségű plasztikus, akinek szobraiban átszellemítési törekvése áttetszik. Alkotásain érezzük, hogy az ábrázolásban leli gyönyörét. Kifejezési módja könnyed és nemcsak a formák, tömegek, de a lelkiek kifejezésére is mer vállalkozni. Fájdalom, öröm, gyötrelem, szeretet, emberi melegség azok az érzések, amelyek művein fellelhetők. Szobrait hozzáértéssel, gondosan megmunkálva, odaadással készíti. Az anyagban szendergő szobrot nagy igyekezettel törekszik vizuálisan láthatóvá tenni különösen ügyelve arra, hogy neki idegen talajra ne tévedjen. Nem engedi magát a festői, a zsánerszerűség, a drámai stb. felé

Jajczay János: Három magyar hősi emlék. Szépművészet 1941. 8. sz. 202–203. l.

csábítani. Kiskúnfélegyházán felállított hősi emlékműve egyszerű, architektonikus megoldása kitűnő. Az emlékművet a középen álló monumentális főalak uralja. Domborművein, amelyeken formával, vonallal határol, dekoratív érzéke, mintázó készsége különösen érvényesül. Míg a szélviharként száguldó huszárokban

a mozgást, addig a másik domborműben, ahol tüzéreket ábrázol, a nyugalmat jól tudta plasztikailag kifejezni. Vargha Ferenc kiskúnfélegyházi hősi emlékműve kétségtelenül elárulják fejlődési lehetőségeit. Meggyőződésünk szerint tőle még sokat várhatunk.

JAJCZAY JÁNOS

VARGHA FERENC: A KISKUNFÉLEGYHÁZI HŐSI EMLÉK DOMBORMŰVE: A HUSZÁROK.

Ferenc Vargha : Relief des Heldendenkmals von Kiskunfélegyháza : Die Husaren. — Ferenc Vargha : Rilievo del monumento al milite ignoto di Kiskunfélegyháza. Gli usseri.

NHALT — INDICE

Lap

Kiállítások 205

Művészeti Élet 207

Bildende Kunst — Belle Arti 208

Műmellékletek — Abbildungen — Illustrazioni

AGY ZOLTÁN

R MŰVÉSZET

ve az új magyar képzőművészet születéséről, kialakulásáról és
és 116 egyszínű táblával, 54 szövegközti képpel.

i mű ára egészvászonkötésben **28 pengő**

ETEMI NYOMDA KÖNYVESBOLTJÁBAN

Zalai táj

Virágos-arcú táj
Zalai-völgyek
Zenélő orgonák
Százados tölgyek
Szélkezével csodás
Megformált dombok:
Testvéreim vagytok
Hűs lombok
Otthon itt minden
Kis fehérlő házad
Anyanyelvemen beszél
az öröm s a bánat...

Sej, haj búzaszár

Kanizsa József legújabb kötete gyermekeknek

Kanizsa József számos, eddig megjelent köteteinek sora gazdagodik a mostani gyermekversek fűzérével, mely *Sej, haj búzaszár* címmel látott napvilágot. A zalai vidékről, Zajkról elszármazott szerző évtizedek óta a fővárosban él, a Krúdy Gyula Irodalmi Kör titkára, ám, mint versei is tanúsítják, szíve csücskében ott rejtezik, soha nem feledve őrződik a szülőföld emlékezete.

Kanizsa József költészetével nem először hódol az apróságoknak: gyermekeknek szóló versei ezúttal is vidám, játszi hangulatban hozzák közel az évszakok színeit, zörejeit s a madarak röptét. A kötet *Száll a cinke* összeállítása a tavasz illatát hinti, az azt követő Sej, haj, búzaszár versei a kalászérlelő nyarat éneklik, s aztán a *Szöszmötöl az ősz* sorai a faleveleket hullató szeleket kergetik, míg nem a *Jön a tél,* a hó és az ünnepek évszakának hódol. Kanizsa József ezt a kötetét 2-8 éves gyermekeknek szánta. Stílusa, érthető szóhasználata, dallamos ritmusa segít abban, hogy az apróságok könnyen befogadják színes-rímes sorait. *Tücsök cirpel, fogy az éj. Nevet a Hold jaj, ne félj!* Majd az álomba ringatók után a költő megénekli a *Bálnahátú Zala* című blokkban e dimbes-dombos vidék hajlatait, hangulatát, csöndesen cipelt emlékeit. S aztán könnyedebb hangok kergetőznek, újfent csak becsempészve a zalaiságot, a *Bolondos vers* című műben, emígyen: *Híreszteli Petrivente — itt is nőtt fel sok levente. Mit mondtatok: Eszter meg te? Zalában legszebb Esztergnye?* A kötet záró részében kedves-kedvenc állatok személyesítődnek.

A kötetet, mely a Krúdy Gyula Irodalmi Kör kiadásában jelent meg, *Budai Tibor* rajzai illusztrálják.

Szobrok és gobelinek Hévízen

A fiatalon elhunyt *Varga Ferenc* lenti szobrászművész emléke előtt kívánnak tisztelegni Hévíz művészet szerető polgárai az alkotó munkáinak városi galériában rendezett kiállításával. Az emléktárlattal együtt nyílt meg a galéria könyvtári részében két helyi alkotó; *Bakonyi Ferencné* és *Kardos Jánosné* gobelin munkabemutatója.

Tavasz a hegyekben

Részlet a gobelinkiállításból.

(A szerző felvétele)

Varga Ferenc kiállítására a halálának első évfordulója jegyében került sor. Varga Ferenc szobrain a művészethez való kötődés több pontja figyelhető meg: jellemző a természes forma idézése, amellyel az anyag eredetéhez kapcsolódik. Az alkotásokban jelen van a természet vitalitása, örök megújulása. A formákban megjelenik a mágikus ábrázolásmód, a történelem előtti időszakot jelentő korok képzeletvilágának felvillantása, s megihlette a 20. század végi naiv művészet is — szívesen nyúlt vissza mindahhoz, ami a látszat mögött van.

A kézimunkákat kedvelőknek nyújt élményt egyidejűleg a könyvtárában megnyílt gobelin bemutató. Anya és lánya textilmunkái a csipkéhez hasonló értékű alkotásokat tárnak a látogatók elé. Az igényes munkák a jó ízlést, a színek csodáit tárják fel a képekben. A kiállítások december 13-áig látogathatók.

— Horányi —

agybrigáddal

A járatok előmelegítve indulhatnak. (Mészáros T. László felvétele)

fagybrigád eszköztára. Aki azonban tudja, hogy mit kell tenni a fékrendszer lefagyása ellen, annak nem is kell több segédeszköz...

-ts

rászlói halvizit

(Erdei András felvétele)

van engedve, 26 teleltető tava van a gazdaságnak, ahol fajtánként és korcsoportonként külön tároljuk a lehalászott halat. Az ideális teleltetést kell biztosítanunk lékelésekkel és folyamatosan ellenőrizni a halak állapotát, mert ha gond van, akkor gyógyszeres kezelés szükséges.

A halteleprőI útunk a nagykanizsai piacra vezetett, ahol *Kalmár Lajos*, a Kanizsa Hal tulajdonosa számolt be a kínálatról:

— Semmiben nincs hiány, pénztárcájához igazítva mindenki kedvére választhat a hagyományos hazai élő és mélyhűtött, tisztított halakból. Ponty, busa, amúr, harcsa, fogas, pisztráng, keszeg — ezeket a fajtákat kínáljuk folyamatosan. Karácsonyra a felkészülés zavartalan, az ünnep előtt méginkább a bőség zavara lesz jellemző — fejezte be a tájékoztatást Kalmár Lajos.

K. V.

PÁRTRENDEZVÉNY

Aktualitások és önkormányzatok

„A magyar föld megszerzésére irányuló tartós bérleti-, használati- és egyéb jogi furfang alapján megkötött úgynevezett „zsebszerződéseket" pártunk semmisnek tekinti, s ha győz egy nemzeti kormány, akkor ezek végre a helyükre, azaz papírkosárba kerülnek", jelentette ki *Gyimóthy Géza*, a Független Kisgazdapárt országos alelnöke szombaton este azon a zalaszentgróti fórumon, melyet *dr. Szentgyörgyvári Péterrel*, az FKGP önkormányzati kabinetjének vezetőjével közösen tartott.

A parlament mezőgazdasági bizottságának alelnöke mindehhez hozzátette: a kormány a ciklus végéig remélhetőleg már nem nyúl a földtörvényhez, ez ugyanis vészes következményű társadalmi feszültségeket szülne.

Az alelnök a NATO népszavazás sikerét a magyar nép felnőtt gondolkodásának tulajdonította, mondván: a nemzet előtt az integráció az egyetlen lehetőség, hogy megvalósuljon a jóléti társadalom. E témával összefüggésben lényeges dologként említette az EU-csatlakozás kérdését is. A jövő évi választásokról szólva az alelnök hangoztatta: a KDNP természetes, a többi ellenzéki párt pedig lehetséges szövetségesük, míg a jelenlegi koalíció tagjaival — határozatuk alapján — sem választási, sem pedig kormányzati egyezséget nem kötnek.

A Maczó-üggyel kapcsolatosan Gyimóthy Géza elmondta: remélik, hogy *G. Nagyné Maczó Ágnes* szerdán megjelenik a fegyelmi bizottság előtt, s végre elmondja saját álláspontját. Lapunk azon kérdésére, hogy a volt alelnökasszony esetleges „kedvező" szempontjai mennyit nyomnak a latban, az alelnök a következőképpen válaszolt.

— A Független Kisgazdapárt fegyelmi szabályzata mindenkire érvényes, nem gyűlöletből és egyéb szempontok alapján értékelték G. Nagyné Mazcó Ágnes tevékenységét — mondta, hozzátéve: — Visszautasítjuk azokat a vádakat, melyek szerint már előre eldőlt volna a fegyelmi ügy.

Dr. Szentgyörgyvölgyi Péter előadásában elsősorban az önkormányzatok finanszírozásáról ejtett szót. Mint mondta, maga a kialakult rendszer tulajdonképpen megfelelő, ám a normatív támogatásokat az infláció figyelembevételével kellene meghatározni, a pályázatoknál pedig — kiszűrve a szubjektivitást — objektív feltételrendszert kellene kidolgozni. Úgy vélekedett, hogy a területfejlesztési tanácsok munkáját a megyei önkormányzatok sokkal jobban el tudnák látni.

— sámel —

Zalaszentgróti testületi ülés

Zalaszentgrót képviselő-testülete kedden este 18 órai kezdettel tartja soros nyilvános ülését a városháza tanácskozótermében.

Napirenden egyebek mellett a helyi rendőrőrs, illetve a vállalkozásfejlesztési iroda munkájáról szóló beszámoló szerepel.

gerszegen

ezdeményezése

—Az Eötvös mindig kitalál valamit — mondta *Gyimesi Endre* polgármester, aki most talán nem is hivatali tisztjénél fogva került a főasztalra. — *Ez az iskola nem*

Éremgyűjtők kiállítása Kanizsán

VARGA Ferenc

Tiszatáj, 1983/2. 13.p.

A szegedi Tömörkény István Gimnázium tanulója.

ZALAI HÍRLAP

1993. november 18., CSÜTÖRTÖK

XLIX. évfolyam, 269. szám

Kiadja a Journal Kft.

Ára: 13,80 forint

151 millió forintos áfa-csalás

A pech az APEH

Tegnap délelőtt sajtótájékoztatót tartott a Zala Megyei Rendőr-Főkapitányságon *Joó János* őrnagy gazdaságvédelmi osztályvezető, és *Bacsa István* főnyomozó. A legnagyobb horderejű ügy 151 millió forintos áfa-csalásról szól.

K. Gyula budapesti lakos ellen indult eljárás, aki saját és családtagjai, valamint baráti kapcsolatai nevében 26 vállalkozást hozott létre, az ország 16 megyéjében. 1990. július elejétől indult, a remekül organizált maffia. Ez év május 28-án az APEH Zala Megyei Igazgatósága tett feljelentést a rendőrségen, hogy egy gellénházi székhelyű vállalkozás — szintén a K. Gyula lánc tagja — 17 millió forintos áfa-visszaigénylést nyújtott be a hivatalhoz (az APEH-vizsgálatok megállapították, a visszaigénylés alapjául szolgáló számla — fiktív). Megindult a nyomozás, s még ma sem zárták le az aktákat. K. Gyula, aki végzettségére nézve közgazdász profi módon állította fel a szervezetet. A jogtalan áfa-visszaigénylések 36 hónapon keresztül „csordogáltak". Példák: K. Gyula elutazott Hollandiába, és videokamerájával készített egy útifilmet. Az anyagot átmásolta 12 kazettára, és egy másik cég idegenforgalmi propagandafilmjének hangját a tucat kazettára „alávágta". Az így készült „öszvér" filmet (kazettánként!) 6 millió forintért eladta — saját vállalkozásainak. Ők ezt természetesen fizették, az APEH-tól pedig visszaigényeltek 1,25 millió forintot (szakértők szerint a kazetta maximum 4500 forintot ér). A pénz természetesen K. Gyula kezébe került. Folyt a kazetta adok-veszek, egy teljesen zárt láncon belül. Fiktív levelezések, bizonylatok kiállítása után, gyűltek a milliók. A következő akció az úgynevezett „papírmentő" akció volt. K. Gyula egyik vállalkozása nevében több tonna hulladék papírt vásárolt, majd az így begyűjtött anyagot, más vállalkozásai felé eladta. A „vevők" az áfa-t visszaigényelték, és azt az „eladó" zsebrevágta.

A vizsgálatok egyértelműen megállapították:

(Folytatás a 2. oldalon.)

Esélyeink Hágában

A Hágai Nemzetközi Bíróság előtt a magyar felet képviselő háromtagú nemzetközi jogászcsoport egyik tagja, Pierre-Marie Dupuy is részt vett az Országgyűlés dunai vízlépcsővel foglalkozó ideiglenes bizottságának szerdai ülésén, amelyen zárt tárgyalás keretében foglalkoztak a hágai perben résztvevő magyar fél álláspontjának erős és gyenge pontjaival.

Az ülést követően Pap András, a bizottság elnöke újságíróknak elmondta vendégük rámutatott, hogy a magyar álláspont megalapozott. Ugyanakkor arra is kitért: fontos, hogy a Magyar Országgyűlés, a kormányzat erre vonatkozó álláspontja a következő években is szilárd, következetes maradjon. A képviselt magyar elvek „felpuhítása" a jogász szakember szerint a szlovák félnek kedvezőbb döntés felé orientálná a hágai bíróságot. A döntésnél nyilván valamilyen kompromisszumos és nem szélsőséges megoldást keres majd a bíróság. Nem mindegy viszont, hogy ez a kompromisszum mennyire esik közel a magyar állásponthoz. A hágai döntés 1995-re várható. Rendhagyó a perben, hogy közép-európai országok eddig nem fordultak ehhez a bírósághoz.

(Folytatás a 2. oldalon.)

És akkor jött a Zalarét Kft.

Felszámolás alatt van a bagodi termelőszövetkezet. Nincs különösebben nagy igény a földre, az állatokra, a magángazdálkodás kialakítására. Valamit pedig tenni kell a szövetkezeti vagyonnal, különösen a nagy értéket képviselő zalaszentgyörgyi tehenészeti teleppel. 38 ember összefog — volt szövetkezeti tagok és alkalmazottak —, s megalakítják a Zalarét Kft-t, amelyet be is jegyeztetnek a cégbíróságon. Ezzel a telep és az abban lévő állatok megmenekülnek, s több mint félszáz embernek megmarad a munkahelye. ***(A szentgyörgyi vállalkozókról készült riportunk a 11. oldalon.)***

A nyár a képzőművészetben az alkotótelepek, művészeti táborok évada volt — a mogorva idő inkább az összegzésnek kedvez...

Az egerszegi Hevesi Sándor Színházban a Lenti Nemzetközi Faszobrász Alkotótelep válogatott munkái még a jövő hét elejéig várják az érdeklődőket.

(Képünkön Varga Ferenc Legenda című alkotása.)

Írásunk az 5. oldalon.

(Mészáros T. László felvétele)

Vöröskeresztes adomány

A Magyar Vöröskereszt — a volt Jugoszlávia országai számára juttatott folyamatos segélyprogramja keretében — a Vajdaságban kialakult kritikus helyzet enyhítésére a héten több, mint 10 millió forint értékű gyógyszert és kötszert tartalmazó adományt juttat el a Vajdasági Vöröskeresztnek.

Az adomány hazai felajánlásokból származik.

Szomszédolás rendőr módra

A Szlovén Köztársaság Belügyminisztériuma Vas és Zala megyei rendőröket látott vendégül a napokban. A magyar delegáció vezetője, *Szekér József* alezredes, a zalai rendőrfőkapitány helyettese rendkívül hasznosnak tartja a „szomszédolást".

(Írásunk a 9. oldalon.)

Üléssel ünneplő Alpok-Adria

Az Alpok-Adria Munkaközösség az idén ünnepli megalakulásának 15. évfordulóját. A jubileumi évfordulón a Munkaközösség elnöki tisztét Somogy megye tölti be, így az ünnepi plenáris ülésre is hazánkban kerül sor — jelentette be Gyenesei István szerdán Kaposváron tartott sajtótájékoztatóján.

A munkaközösség soros elnöke elmondta: november 25-én Balatonöszödön tartják a Munkaközösség Vezető Tisztviselők Bizottságának évi szokásos plenáris ülését, amelynek témája: A mássághoz való viszony és a tolerancia az Alpok-Adria Munkaközösség tartományaiban. Másnap a másfél évtizedes fennállás tiszteletére ünnepi ülést rendeznek, amelyre meghívták többek között *Göncz Árpád* köztársasági elnököt, *Boross Péter* belügyminisztert és *Kosáry Domokost*, a Magyar Tudományos Akadémia elnökét. A munkaközösség tagjai azt tervezik, hogy ebből az alkalomból nyilatkozatban összegzik a szervezet eddigi tevékenységének tapasztalatait, a tagtartományok közötti két- és többoldalú kapcsolatok eredményeit, továbbá a Munkaközösségnek az egységes Európa létrehozását elősegítő szerepét.

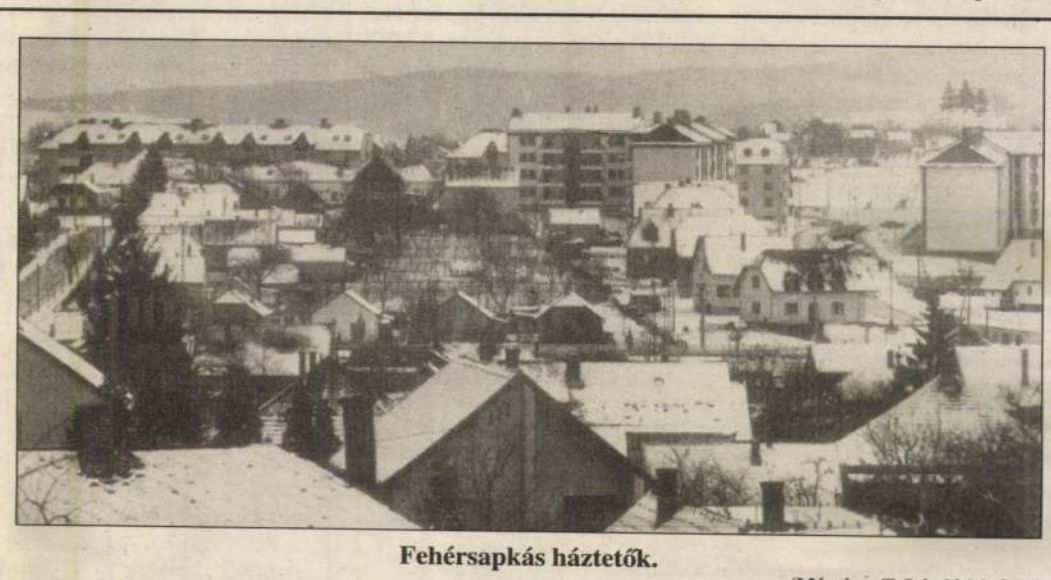

Fehérsapkás háztetők.

(Mészáros T. László felvétele)

A külügyi bizottság a kormány javaslatát támogatja

Tart a vita a külföldiek voksáról

Az Országgyűlés Külügyi Bizottsága támogatja a kormánynak azt az indítványát, amely az alkotmány és a választójogi törvény módosításával választójogot adna a külföldön élő magyar állampolgároknak, illetve lehetővé tenné, hogy az ideiglenesen külföldön tartózkodó magyar polgárok — például a diplomaták, diákok — is leadhassák voksukat.

Egyebek mellett erről határoztak a testület szerdai ülésén.

Az ellenzéki pártoknak a kormány előterjesztéséhez kapcsolódó indítványai nem kapták meg a Külügyi Bizottság egyharmados támogatását sem. Így például elvetették a Fidesznek azt a javaslatát, hogy a jelenlegi szabályozás maradjon érvényben, vagyis a külföldön élő magyar állampolgárok ne voksolhassanak. Az SZDSZ elfogadhatónak tartaná, hogy a külföldön élő magyar állampolgárok is részt vehessenek a választásokon, de csak akkor, ha hazautaznak. A külföldön tartózkodók esetében pedig azt indítványozza a párt, hogy levél útján voksolhassanak. A testület mindkét javaslatot elvetette. Hasonlóan leszavazták az MSZP indítványát, amely ugyancsak a hazautazáshoz kötötte volna a külföldön élők választójogát.

(MTI)

SZDSZ-tiltakozás

Az SZDSZ ügyvivői testülete azzal összefüggésben, hogy Antall József miniszterelnök Alexa Károlyt javasolja a Magyar Távirati Iroda vezérigazgatójának, tiltakozását fejezi ki, hiszen egy MDF választmányi tag kinevezésével a rádió és a televízió után a nemzeti hírügynökség élére is egyértelműen kormánypárti elkötelezettségű személy kerül, és így a választási kampány előtt a politikai hírek forrását is az MDF ellenőrzi.

Igent mondtak a 350 milliós hiányra

Önkormányzati ülés Egerszegen

A hosszan tartó, mondhatni meddő vita után úgy tűnt, három hét múlva újra csak elölről lehet kezdeni az 1994. évi költségvetés koncepciója feletti huzakodást. Ám a helyzet megmentésére elrendelt szünet eredményesnek bizonyult, a szűkebb körű megbeszélés nyomán előterjesztett határozati javaslatokat egykettőre megszavazták az egerszegi városatyák.

A tegnapi közgyűlésen persze már másodszor tárgyalták a költségvetési koncepciót, immáron a szakbizottságok véleményeinek ismeretében. A kritikus pontot azonban most is a hitelből finanszírozandó hiány tervezett mértéke jelentette, a hozzászólók mind e köré csoportosították mondandójukat. Több képviselő is aggódott amiatt, hogy úgymond nem látja, mire veszi fel a város a kölcsönt. Mások ezzel tisztában voltak — a költségvetési hiány finanszírozására természetesen, ami nem konkretizálható egy-egy célban —, ám arra is kíváncsiak lettek volna, hogy milyen elképzelések vannak a visszafizetésre, annak forrására, ütemezésére. Mint minden évben, most is előkerült, hogy indokolt lenne alapos elemzés tárgyává tenni a költségvetés mintegy 80 százalékát „felemésztő" intézményrendszert. Mások a szakbizottságokra nehezteltek, amiért azok szakágazatuk érdekképviseletéül szegődtek, ahelyett, hogy a város globális érdekeit tartanák szem előtt.

Végül aztán *Kósa Zoltán*, a hivatal közgazdasági osztályának vezetője tette plasztikussá a helyzet lényegét. Azt nevezetesen, hogy a város többet fogyaszt el, mint amennyire bevételei lehetőséget teremtenek, s a hiány halmozódik. Mert míg a bevételek nem nőnek, a kiadások évről-évre 20-30 százalékkal haladják meg az előző esztendeit. Részben a magas infláció miatt, részben mert az országgyűlés döntései újabb és újabb terheket raknak a települési önkormányzatok vállaira. Ebben a helyzetben a működés területén legfeljebb a minimális szintet lehet megcélozni, a fejlesztések közül csak a már elkezdettek befejezésére lehet vállalkozni, s a felújítások közül is csak azok tervezhetők, amelyek nem halaszthatók tovább károsodás nélkül. Ez a minimális program sem valósítható meg hitel nélkül, ezért szerepeltették a koncepcióban, 350 millió forintra becsülve annak szükséges mértékét.

Végül is a közgyűlés a fő rendező elveket jóváhagyta, miként a 350 milliós hitelkeretet is, mint tervezési alapot, továbbá létrehozott egy rangsoroló bizottságot, amely fontossági sorrendbe állítja majd a feladatokat.

Még ezt a napirendi pontot megelőzően elfogadta a képviselő-testület a lakástörvény helyi szabályozásának koncepcióját, amely a szabályrendelet kidolgozásához nyújt alapot, s jóváhagyta a polgármesteri hivatal működéséről szóló tájékoztatót.

Határozatban foglalt állást az önkormányzat a Köztársasági Megbízott Zala Megyei Területi Hivatalának törvényességi felhívásáról, mégpedig úgy, hogy megalapozatlannak tartja azt. A nevezett hivatal az egerszegi önkormányzat azon határozatát ítélte jogszabályellenesnek, amellyel a tulajdonában lévő nem lakás céljára szolgáló helyiségeket apportként bevitte az ugyancsak tulajdonát képező LESZ Kft-be. Mint ismeretes, erre azt követően került sor, hogy az Országgyűlés olyan törvényt hozott, amely *kötelezi* az önkormányzatot, hogy áron alul eladja e helyiségeket a bérlőiknek. (A törvényt egyébként jelenleg az Alkotmánybíróság vizsgálja, végrehajtását felfüggeszteni javasolta.) Amennyiben a KMBH nem nyugszik bele az önkormányzat elutasító állásfoglalásába, bírósági úton támadhatja meg a közgyűlési határozatot.

Az önkormányzati ülés lapzártánkkor még tartott.— **szó** —

Esélyeink Hágában

(Folytatás az 1. oldalról.)

A bizottsági ülésen ezt követően a nagymarosi helyreállítással foglalkoztak. *Szentiványi Árpád*, a KHVM Dunai Rehabilitációs Irodájának helyettes vezetője elmondta: a körtöltésen belül jó ütemben haladnak a munkák, jelenleg a növényzet eltávolításával, a mélyebb mederszínt feltöltésének előkészítésével, a közműalagút átvezetéséhez a magasabb részeken szükséges robbantásokkal foglalkoznak a kivitelezők.

Jövőre a költségvetés kétmilliárd forintot biztosít a helyreállításhoz, további 860 millió forintot pedig állami garanciavállalással és visszafizetéssel, hitelként vesznek fel a kivitelezők. Ebből a pénzből teljes mértékben elkészítik a munkagödrön belüli ívóvízkitermelő-bázist, megoldják a zebegényi szennyvíztisztítást, a váci szennyvízátvezetést, csaknem teljesen befejezik a közműalagút építését. A körtöltés bontása jövő év végén kezdhető meg. A kivitelezési munkákat 1996 júliusában kell befejezni.

A költségvetés idén 0,6 milliárd forintot fordít a munkákra, jövőre és 1995-ben 2-2 milliárd forintot, majd 1996-ban 0,4 milliárd forintot. Ez összességében 5 milliárd forint, de ezentúl a kivitelezők az említett állami garanciavállalással és visszafizetéssel mintegy 2 milliárd forintos hitelt vesznek fel.

Módosított francia—német Bosznia-javaslat

Az Európai Közösség — az amerikai támogatás megnyerése érdekében — módosította azt a francia—német közös javaslatot, mely Belgrádnak az ellene hozott embargó fokozatos feloldását ígérte arra az esetre, ha a boszniai szerbek hajlandók bizonyos területi engedményekre a boszniai muzulmánoknak.

Brüsszeli diplomáciai forrásokra hivatkozva szerdán jelentette a Reuter hírügynökség, hogy a 12 tagállam magas beosztású tisztségviselői olyan áthidaló megoldást fogadtak el, miszerint az esetleges területi engedményeket nem a büntető intézkedések megszüntetésével, hanem felfüggesztésével honorálnák.

Franciaország és Németország a hónap elején terjesztette elő Brüsszelben javaslatát, amelyet az Egyesült Államok rögtön elvetett, mondván, a kezdeményezés a szerb agressziót jutalmazná.

Franjo Tudjman horvát elnök is elutasítóan nyilatkozott:

— A javaslatok elfogadhatatlanok, mert nem veszik figyelembe Horvátország szerbek által ellenőrzött területeinek problémáit. Az elnök a továbbiakban kifejtette: a horvát kormány köteles megvédeni a bosznia-hercegovinai horvátokat, de geopolitikai és geostratégiai megfontolásokból sem hagyhatja sorsukra a polgárháború sújtotta köztársaságban élő horvátokat. Horvátországnak nem szabad hozzájárulnia egy Nagy-Szerbia vagy egy iszlám állam megalakulásához.

Magyar—bajor tárgyalások

Szerda délután plenáris ülést tartott a Magyar—Bajor Vegyesbizottság. A zárt tanácskozás után Herbert Huber államtitkár, a bajor delegáció vezetője az MTI munkatársának elmondta: a gazdasági, az oktatási, közlekedési, rendőrségi és közigazgatási együttműködés eddigi eredményeit tekintette át a testület. A részletekről a bizottság tagjai csütörtökön szekcióüléseken tárgyalnak.

Katona Tamás államtitkár, a magyar delegáció vezetője nyilatkozatában azt hangsúlyozta, hogy a szerdai tanácskozásokon főleg olyan témákat érintettek, amelyek több minisztérium hatáskörébe tartoznak, így a gazdasággal, az építésüggyel, a rendőrséggel, a közigazgatással, az igazságüggyel és a külkereskedelemmel összefüggő kérdéseket.

A bajor fél kifogásolta a külkereskedelmi passzívumot. Katona Tamás ezzel kapcsolatban rámutatott: Magyarország többet exportál Bajorországba, mint Amerikába, Franciaországba és Japánba együttvéve, de a magyar külkereskedelem általános visszaesése miatt a Bajorországba irányuló kivitel is 24-25 százalékkal csökkent. Ugyanakkor az államtitkár biztatónak nevezte azt a tényt, hogy nagyon jó az együttműködés a magyar és a bajor kézműves-, illetve gazdasági kamara között. Ennek következtében a két szervezetnek a vegyesbizottságban résztvevő tagjai közvetlen eszmecserét folytathatnak a probléma megoldásáról.

Katona Tamás államtitkár tájékoztatása szerint a magyar fél a csütörtöki szekcióüléseken teszi le kívánságlistáját, a bajorok pedig már előre elküldték elképzeléseiket.

Továbbra is holtvágányon

Nem született megegyezés a kétórás vasúti figyelmeztető sztrájkot követő első bértárgyaláson a MÁV Rt. vezetése és a vasúti szakszervezetek között, szerdán.

Borsik János, a Mozdonyvezetők Szakszervezetének ügyvezető alelnöke a tárgyalást követően az MTI-nek elmondta: már azt is eredménynek tartotta, hogy a bérfejlesztés kérdése egyáltalán szóba került. A munkáltató ugyanis szerette volna csütörtökre halasztani e téma megvitatását, a szakszervezetek követelésére azonban a vezetőség délutánra elkészítette béremelési javaslatát. Ez azonban ugyanaz a kétlépcsős béremelési elképzelés, amelyet a szakszervezetek már a munkabeszüntetést megelőzően tárgyalásokon is visszautasítottak.

Papp Pál, a Vasutasok Szakszervezetének elnöke az érdekképviselet országos választmányi ülését ismertetve az MTI-nek elmondta: a választmány 56 szavazattal 22 ellenében továbbra is bizalmáról biztosította az elnököt. A szavazásra a VSZ elnöke és Schamschula György közlekedési miniszter között született megállapodás miatt került sor.

151 millió forintos áfa-csalás

(Folytatás az 1. oldalról.)

A papírt egyik vásárló sem szállította el a tárolási helyről, és a „papírmentésre" (hulladékpapírból a még használható kigyűjtése) nem került sor. A tranzakció egyetlen célja: hamis számlák segítségével áfa-visszaigénylés. Ugyanerre a szisztémára épült, K. Gyula franchise rendszere. A gyanúsított mélyhűtött ételek gyártásáról és forgalmazásáról készített alkotását 18,5 millió forintos egységáron eladta érdekeltségi körébe tartozó vállalkozásainak. Ők megvették, az áfa-t visszaigényelték, stb. A szakértői vizsgálat megállapította, hogy K. Gyula franchise terméke egy fityinget sem ér. Szakmai berkekben úgy tudják, a Mc`Donalds franchise licenc díja is maximum 4 millió forint. A zártláncú hálózat játékleírásokat is értékesített — úgy belső körökben. Innen is összejött pár millió áfa-visszaigénylés. A végösszeg tehát 151 millió forint. A vizsgálat még tart.

Egy másik ügy ismertetése során megtudtuk, hogy *H. Ferdinánd* zalalövői lakos és 13 társa hamis bélyegzőket készített. A történtek azt igazolják, hogy a gyanúsítottak kézügyessége elsőrangú. A bélyegzőkre a Magyar Honvédség felirat, és bankszámla számok kerültek. H.— ék a bélyegzők segítségével televíziókat, parabola-antennákat, mikrohullámú sütőket, képmagnókat, fenyőfűrészárut vásároltak. Zalától Hajdú-Biharig. Többnyire honvédségi gyakorlóruhában jártak a különböző keresekedelmi egységekben. Bélyegző, egyenruha, és máris vihették az árut. Összesen 17 millió forint kárt okoztak a 16 sértettnek. H. Ferdinánd és társai 1992-93-ban, 10 darab nagyértékű személygépkocsit Magyarországról Ukrajnába vitt. Miként? Ez egyelőre nem publikus. Ami tény, az autókat Ukrajnában eladták — a volt magyarországi tulajdonosok hozzájárulásával. Ők ugyanis itthon — már az értékesítés után — lopás miatt feljelentést tettek ismeretlen tettsek ellen. A Hungária és az ÁB. Aegon közel 25 millió forintot fizetett a „károsultaknak". Hogy megyénkbeli polgár is szerepel-e, az autóját Ukrajnába exportálók listáján? Most még nem tudjuk. Talán ha lezárul a nyomozás. — **arató** —

ZALAI HÍRLAP

A Journal Kft. lapja. Felelős vezető: **Győrffy István**. Főszerkesztő: **Magyar Hajnalka.** Főszerkesztő-helyettes: **Arany Horváth Zsuzsa.** Vezető szerkesztők: **Kovács Ferenc, Mihovics József, Tarsoly József, Török András**. Tervezőszerkesztő: **Császár Zoltán.** Gazdasági vezető: **Halász Lászlóné.** Marketingvezető: **Jakab Vilmos. Elektronikus szerkesztés:** Journal Kft., Zalaegerszeg, Ady u. 62. Műszaki vezető: **Takács Lajos** (Magyar Média Szerviz.) **Kiadó és szerkesztőség:** 8901 Zalaegerszeg, Ady Endre u. 62. Telefon: 312-575. Fax: 312-581. Titkárság: 311-597, 312-194. Telex: 33-276 — 8801 Nagykanizsa, Király u. 47. Telefon: (93) 311-150. Fax: (93) 310-226. Telex: 33-314 — 8360 Keszthely, Kossuth L. u. 33. Telefon: (83)312-360, (83) 314-283. Telex: 35-308 — 8960 Lenti, Zrínyi M. u. 4. Telefon: 351-002. **Nyomtatás:** Zalai Nyomda Rt., 8901 Zalaegerszeg, Gorkij u. 1. Telefon: 313-550. Felelős vezető: **Somogyi Tibor** mb. vezérigazgató. **Terjeszti a Magyar Posta. Előfizetési díj:** egy hónapra 322 Ft, negyedévre966 Ft, fél évre 1932 Ft, egy évre 3864 Ft. Előfizethető a postahivataloknál és a kézbesítőknél. ISSN 0133-0500. Index: 25-011.

Journal

„Magyarország akkor és most"

„Magyarország: akkor és most" címmel nyílt kiállítás — Budapest napja alkalmából — szerdán a Kiscelli Múzeumban. A tárlat a magyar történelem utolsó négy évtizedének szakaszaihoz igazodva három részre oszlik. Bemutatja az 1950-es évek szoros kormányellenőrzés alatt álló művészetét, a 1960-as és 1970-es éveket, amikor az underground már megtűrt irányzat volt, és az 1980-tól napjainkig tartó korszakot — erről Marschall Miklós, Budapest főpolgármester-helyettese tájékoztatott megnyitójában. A kiállított művek sorában láthatók többek között Kokas Ignác, Mácsai István, Anna Margit, Kondor Béla és Hencze Tamás alkotások. Marschall Miklós érdemként említette a civil kezdeményezést, amely létrehozta ezt a szponzorok által támogatott kiállítást.

(MTI)

Kutyák elől a Dunába

A XX. kerületben, a Horgász Part utcában az egyik házból kiszabadult kutyák rárontottak egy járókelőre. Több helyen megharapták a fiatal nőt, aki csak úgy tudott megszabadulni az ebek támadásától, hogy beugrott a Kis-Duna-ágba. A súlyosan sérült nő átúszott a csepeli partra ahonnan a mentők a Korányi Kórházba szállították.

A lenti alkotótelep kiállítása a Hevesi Sándor Színházban

A fa a szobor lelke

Ötletnek is jó volt, s hagyománynak is remek, hogy egy-egy színházi premierhez kapcsolódóan a zalaegerszegi Hevesi Sándor Színház nézőtéri előtere új és új tárlattal lép a közönség elé.

Legutóbb, a *Lenti Nemzetközi Faszobrász Alkotótelep* válogatott munkáiból nyílt kiállítás — s mivel jócskán közeleg már az újabb nagyszínházi premier időpontja, e tárlat csupán a jövő hét elejéig látható... (Tegyük hozzá, ideig ugyanitt vehettük szemügyre a lenti *Pro Arte Kulturális Egyesület* textil-munkáit is.)

De az előtérben még ott van, és szoborként lélegzik a fa. A fák. Darabok. Legfeljebb alkotótelepi vagy faszobor gyűjtőfogalommal körülírhatón, amúgy, műtárgyként — öntörvényű, természetéből adódóan nehezen behatárolható, körülírható léttel.

Mert a fa hozza közös nevezőre, a fa másként rikkantó vagy szelídülő szobor-lelke mondjuk *Szabó Beáta* és *Varga Ferenc* vagy *Király Ferenc* munkáit e tárlaton.

S a fa nemcsak alany, hanem olykor főszereplő, vagy cseppet sem passzív részes. S „csak" a közelítések, a szándékok és formáló kezek, a festékek — és hiányuk — s maguk az alapelemek mások: maga a fa...

E speciális, nagyon is élő, olykor hát természetszerűen domináns anyag határozza meg mindjárt *Joseph Plier Csigáját*, vagy *Hadnagy György* megbúvó *Figuráját*, a szinte tapintható erezettel...

A belső struktúra törvényei, játékai elevenednek meg anyagszinten — s a szobor-lélekről akkor még nem is szóltunk — Szabó Beáta elgondolkodtató *Metamorfózisában* vagy *Szentes Ottokár Történetében*...

Elem, kéz alá simuló és formálásra „holt" ez a fa (a mindig más) például *Engibarian Mauri Koa Táncá*ban: szétszakadásra és illeszkedésre kész valahai élő — míg ugyanezen anyagszerűség egyszerűen a megformálás által nyer hangsúlyos létet *Colin Foster* erőteljes munkáin. *Berényi Istvánnál* a szerves anyag *Monda*-szövetté egybefüggő valóságelem, miként Szabó Beáta másik munkáján — a „mi lenne ha?" kérdésre válaszolván — az *Átváltozás* — ban fémesedő, titkos...

S akárha mítikus történeteket idéznének *Király Ferenc, Varga Ferenc* alkotásai. Király számára (miként ezt több alkotás, s nemcsak címe jelzi!) a fa élő, testülő — *Taurus*ként íves kontrasztokban feszülő, s *Bimbó*ként festék alatt nehezedő, gömbölyödő...

Részlet a kiállításról.

Varga Ferenc szobrainak egy részével a látogató már találkozhatott a Zalai Tárlat megmutatkozásán: így ismerős az *Útban Damaszkusz felé* szembenézése vagy a rejtélyes *Garabonciás;* s talán új, de legalábbis ismeretlenebb a *Legenda* fába álmodott totemje vagy egy másik „őslény": *Az ördög sarkantyúja*...

A fa megkísérthető és megkísértő. Lehet szomor-profán-lírai szobor-lélek: láthattuk. S láthatjuk még pár napig, az egerszegi színházban a lenti alkotótelep kiállítása jóvoltából.

— h —

Téli olvasnivalóink

A Téli Könyvvásárra 85 kiadó 402 könyve lát napvilágot. A kötetek átlagára 1150 forint — jelentette be Tarján Tamás irodalomtörténész, a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének szerdai sajtótájékoztatóján.

A kiadók az idén — gondolva a közelgő karácsonyi ünnepekre — számos ifjúsági és gyerekeknek szóló könyvet jelentettek meg. A kínálatban több „foglalkoztató" kiadvány is szerepel, többek között H. Vass Ildikó Paapírvarázslat 3. (Könyvesház) című munkája, amelyben díszítési és csomagolási ötletek találhatóak. Hasonló könyv a távolkeleti papírhajtogató művészet fogásait ismertető Origami mindenkinek című kötet (Nemzeti Tankönyvkiadó), amely Budai Péter alkotása és a Száz ötlet, száz játék (Falukönyv-Cicero) című kiadvány. A gyermekkönyvekhez hasonlóan gazdag a lexikonok és a művészeti albumok kínálata is. Napvilágot lát több vallási tárgyú kiadvány: a Gustave Doré illusztrációival díszített A Biblia (Kossuth), a 670 felekezetet ismertető Nagy valláskalauz (Akadémiai Kiadó) és Anne de Graaf munkája, a Képes Bibliа (Omega). A lexikonok közül kiemelkedik a Magyar Nagylexikon (Akadémiai Kiadó) első kötete, a két évtized után megújulva megjelent Budapest Lexikon (Akadémiai Kiadó), az Officina Képes Világatlasz (Officina Nova) és Walter Schumann Drágakőbiblia (Glória) című alkotása. Szép kivitelű album mutatja be Rembrandt, Hieronymus Bosch és Monet (mindhárom Benedikt Taschen Verlag - Kulturtrade kiadvány) és Picasso (Corvina) alkotásait.

A szépirodalmi könyvek kínálatából szerepel Lev Tolsztoj Háború és béke (Auktor) című regénye, amely tizenöt év elteltével jelent meg ismét Magyarországon. Verseskötete lát napvilágot a Doors együttes egykori frontemberének, Jim Morrisonnak Amerikai ima (Új Mandátum-Orpheusz) címmel és a walesi költőnek, Dylan Thomasnak A csontnak partjain címmel. A Téli Könyvvásár egyik legnagyobb szenzációjának ígérkezik Alekszandr Szolzsenyicin grandiózus munkája, A Gulag szigetvilág (Európa).

A könyvkiadás téli ünnepére számos zenei témájú kötet is megjelenik.

Roma tiltakozás

A Roma Parlament tiltakozó petíciót intézett a budapesti román nagyköveten keresztül a román kormányhoz a szeptemberben Romániában történt cigányellenes pogrom miatt — hangzott el a Roma Parlament szerdai sajtótájékoztatóján. Mint Horváth Aladár, a Roma Parlament elnöke, országgyűlési képviselő hangsúlyozta: a szeptember 20-án, Hardrévén történt incidens immár a 29. cigányellenes pogrom Romániában a ´89-es forradalom óta. A Roma Parlamentet aggodalommal töltik el a magyar bíróságokon az utóbbi időben vád alá helyezett skinhead-csoportok büntetőpereiben született, feltűnően enyhe, gyakorlatilag felmentő ítéletek — szögezte le Horváth Aladár. Mint mondta, az elkövetőket garázdaság, vagy aljas indokból elkövetett súlyos testi sértés indokával helyezték vád alá, a rasszizmus, fajgyűlölet vádja fel sem vetődött.

Holocaust

A washingtoni Holocaust-emlékmúzeumot megnyitása óta naponta 4200 látogató kereste fel. Naponta átlagosan 250 csoportos utat jeleznek előre: május végéig gyakorlatilag már nem tudnak több látogatást bejegyezni. Az egyéni látogatók belépőjegyei is egy hónapra előre elkelnek.

A kihallgatás elmarad

Sérülése miatt a pápa nem tartja meg szokásos szerdai általános kihallgatását, amelynek során több ezer hívőt szokott fogadni — közölte a Vatikán. Felkötött jobb karral nehéz lenne üdvözölni a híveket — hangzik az indoklás. A pápa ehelyett délben hivatala ablakából mond angyali üdvözletet a Szent Péter téren összegyűlt híveinek, miként azt vasárnaponként szokta tenni.

Elektromos rózsafüzér

„Az elektronika nyugdíjba küldi a rózsafüzért, mivel itt van már az a minivideoszerkezet, amely zenés kazettájával és a szentek mozgó képével segíti a hívőket az imádkozásban." A Milánóban megjelenő Corriere della sera jelentette a technika iránt is fogékony hívők számára bizonyára nem érdektelen hírt, hozzátéve, hogy az „elektromos rózsafüzér" négy 1,5 voltos elemmel működik.

Fájdalomdíj

Egy tokiói hölgy háromezer dolláros kártérítést kapott azért, mert egy ausztriai operaelőadást nem tudott zavartalanul élvezni a rajta levő szűk ruha szorításában. A butikban ugyanis, ahol a ruhát vette, és ahol megrendelte annak alakjához való hozzáigazítását, nem készült el időben az estélyi. A hölgy így a szűk ruhát volt kénytelen magával vinni európai útjára, s szenvednie kellett a nagy hírű bécsi operában. A per eredményeként a tokiói butikot kártérítésre kötelezték.

Ész a zsírtól

Egy japán tudós szerint amerikaiak és európaiak soraiból azért kerül ki több Nobel-díjas és élsportoló, mint más nemzetek fiai közül, mert hagyományosan zsírban és fehérjében gazdagabb ételeket fogyasztanak. Szuzuki Maszasike biokémikus — az APA jelentése szerint — kísérleteket végzett diákokon elméletének bizonyítására. Ezzel szemben igaz, hogy a halban és rizsben gazdag koszton élő japánok soványabbak, kevesebben kapnak közülük infarktust és hosszabb életre számíthatnak. Ami viszont a szellemi és fizikai fejlődést illeti, a 20-ik és a 30-ik életév között, ezen a téren azok vannak előnyben, akik minél zsírosabb ételeket fogyasztanak — állapította meg Szuzuki professzor, a tokiói Egészségügyi és Sporttudományi Intézet munkatársa.

Pártok a rendőrségről

A rendőri intézkedések szabályozása volt napirenden a rendőrségi törvénnyel kapcsolatos hétpárti egyeztető tárgyalássorozat szerdai fordulóján a Belügyminisztériumban .

Wekler Ferenc, a Szabad Demokraták Szövetségének képviselője elmondta: e témakörben nincsenek alapvető nézetkülönbségek a koalíciós és az ellenzéki oldal, illetve az egyes pártok között. Az SZDSZ olyan javaslatokat terjesztett be, amelyek egyértelműen megfogalmazzák az intézkedő rendőrök jogait, illetve megvédik az állampolgárokat a felesleges zaklatásoktól. Wekler elmondta: a szabaddemokraták kompromisszumos javaslatot nyújtottak be a rendőrkapitányok kinevezésével kapcsolatban. Az elképzelés lényege: az ORFK vezetőjét nem a miniszterelnök, hanem a köztársasági elnök nevezné ki. Az SZDSZ lemondana az önkormányzatok vétójogáról a megyei és városi kapitányok kinevezésénél, de előírná azok évenkénti írásos beszámolóját. Amennyiben az illetékes önkormányzat a beszámolót két alkalommal nem fogadná el, úgy kötelező lenne a rendőrkapitány felmentése — mondta Wekler Ferenc. Józsa Fábián belügyi államtitkár elfogadhatatlannak tartja, a kinevezési javaslatot, továbbá, hogy a kapitányokat önkormányzati nyomásra kötelező legyen leváltani, mert így politikai elemekkel terhelt döntések is születhetnének.

Nemcsak a szeretetcsomag hiányzik

Fogadónap cigányoknak — Kanizsán

Szerdán első alkalommal tartott fogadónapot a Nagykanizsán élő cigányság számára *Balogh Tibor* református lelkész, a kanizsai közgyűlés etnikai és nemzetiségi bizottságának elnöke, valamint *Teleki László*, a helyi cigányság szószólója.

Délelőtt kilenc órától szinte egymásnak adták a kilincset az ügyfelek, Teleki László alig győzte jegyzetfüzetébe felírni a sok gondot és kérelmet. Mitagadás, elég lehangoló a másfélezernyi kanizsai cigányság helyzete: a munkanélküliség ezt az etnikai kisebbséget sújtja leginkább. Ahogy sok panaszostól hallottuk a fogadóórán, a munkanélküli segélyek folyósítása lejárt, ezért több család nehéz télnek néz elébe. Megrendült anyagi helyzetük miatt ugyanis nem tudják fizetni a gáz-, villany- és vízdíjat.

Arról már nem is beszélve, hogy a kisgyermekeknek nem jut elegendő ruha és cipő a hidegre fordult időjárásban. Az egyszeri lakáshoz jutás lehetetlenné vált a cigányok számára, mert nincs lehetőségük, hogy részt vegyenek az előtakarékosságban. Teleki László szószóló elmondta, hogy a legelszomorítóbb körülmények között a Dózsa György utca 75. és a Magyar utca 54. alatti épületekben lakó családok tengetik mindennapjaikat. Rendkívül elszomorító az éhező-fázó kisgyermekek látványa.

Meglepő volt hallani, miszerint több esetben kifogásolták az ügyfelek a polgármesteri hivatal hatósági osztályának hozzáállását a különféle kérelmek és beadványok elbírálásával kapcsolatban. Egy cigány családfő felháborodva mesélte el a szószólónak, hogy amikor ruházati segélyért folyamodtak a hatósági osztályhoz, azzal a válaszszal utasították el: „Magának olyan széles a háta, mint a ZIL platója, menjen el dolgozni!" Azóta se segély, se munka...

Egy miklósfai édesanya az iránt érdeklődött, hogyan tudja kislányát a pécsi Gandhi Alapítvány által létrehozott iskolába beíratni, ahol a gyermek a későbbiekben érettségi bizonyítványt is szerezhet.

— A fogadóórákat rendszeressé tesszük, mert a cigány lakosság igényli azt a fórumot, ahol tanácsadást kaphat a segélykérelmek ügyében. Ha szükséges: itt, együtt fogalmazzuk meg a beadványokat vagy eligazítjuk az ügyfeleket, hova forduljanak kéréseikkel — így az ötletgazda Teleki László. — *Egyelőre úgy tűnik, hogy sajnos, az idén elmarad a karácsonyi szeretetcsomag... Ám az etnikai bizottság indítványozza a közgyűlésben, hogy az önkormányzat mégiscsak különítsen el egy összeget, melyből nem csupán a cigány lakosság, hanem az elszegényedő rétegek egyszeri karácsonyi segélyezése is megoldható lenne.*

Balogh Tibor református lelkész, a bizottság elnöke maga is hangsúlyozta:

— Nagyon fontosnak tartom ezt a fogadóórát, különösen azért, mert a szószóló iránt sokkal nagyobb a cigányság bizalma, mint bármely hivatalnokkal szemben. Az etnikai és kisebbségi bizottság támogatja ezt a törekvést, mert úgy gondoljuk, ezáltal többet tudunk segíteni a városban élő cigányok gondjainak orvoslásában.

Gelencsér Gábor

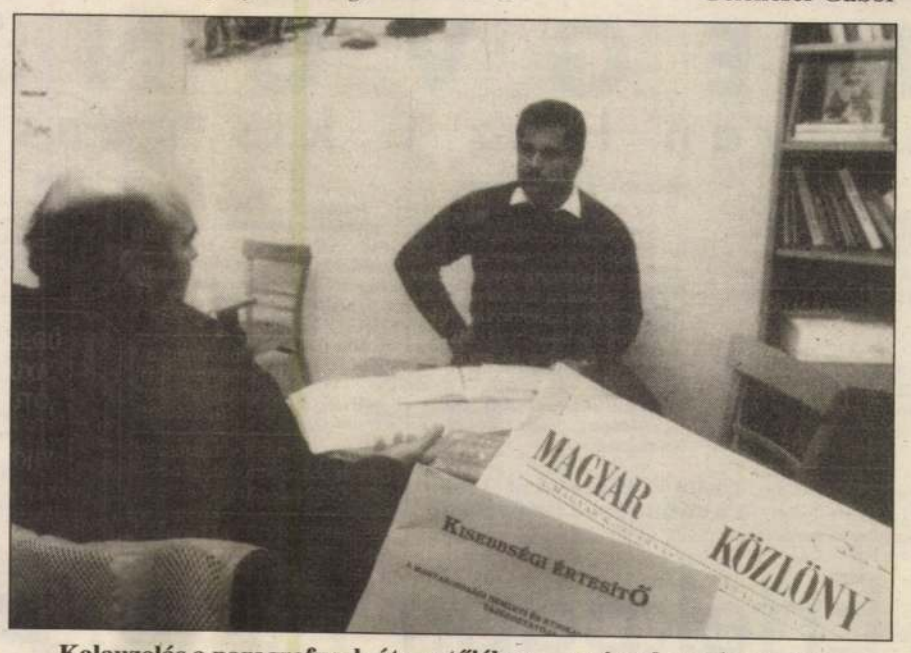

Kalauzolás a paragrafusok útvesztőjében — ez is a fogadónap része.

VÁLLALKOZÓK!

Régen meglévő, családi tulajdonú, számla nélkül vásárolt gépeiket, eszközeiket *KÖLTSÉGKÉNT ELSZÁMOLHATJÁK*

1% + áfáért.

Tel.: 42/317-477

SZTANEX BT.

(167480/2H)

Keresse a hírlapárusoknál, kézbesítőknél!

Változások az útlevél-ügyintézésben

A kormány minapi rendelete értelmében december 1-jén több változás lép hatályba az útlevelek ügyintézésében.

A rendelet megszünteti azt a lehetőséget, hogy az állampolgárok kérésére a köztársasági megbízotti hivatalok sürgős esetben kézzel kiállított útlevelet adjanak ki. Ugyanakkor továbbra is lehetőség nyílik arra, hogy rövid határidővel vagy soron kívül kapjanak útlevelet azok, akik ezt megfelelően indokolni tudják. Ezen igényt továbbra is a köztársasági megbízotti hivataloknál, a soron kívüli kérelmet pedig a Belügyminisztérium Útlevélosztályánál lehet benyújtani. Rövid határidővel történő ügyintézés esetén a kérelmező 5 napon belül kapja meg útlevelét. Január 1-jétől nem lehet kiutazni az országból kézzel kiállított útlevéllel. Ezeket az útiokmányokat az állampolgárok az utazás bejegyzését követő 8 munkanapon belül kötelesek leadni a Belügyminisztériumnak vagy az útlevél iránti kérelem átvételére jogosult egyéb szervnek. Amennyiben az útlevelet még nem használták fel, a leadásra rendelkezésre álló idő 30 nap. Leadott kézi kiállítású útiokmányok helyett a Belügyminisztérium újabb illeték megfizetése nélkül kiállítja az öt évre érvényes útlevelet. Ezen túl az útlevél iránti igény benyújtásánál ideiglenes személyi igazolványt nem fogadnak el. A rendelet olyan kötelezettséget is ró az állampolgárra, hogy amennyiben útlevelét ellopták, megsemmisült vagy elvesztette, ezt 15 munkanapon belül köteles jelenteni. **(MTI)**

Rendkívüli lízing ajánlat!

Volvo 940 GLE turbo dízel 1992-es
Lízing alapár az új ár 54%-a.

Citroen BX Millesime 1993-as
Lízing alapár az új ár 60%-a.

Opel Vectra 1.8 i Expression 1992-es
Lízing alapár az új ár 60%-a.

Daihatsu Charade 1.3 16 V, 1992-es
Lízing alapár az új ár 55%-a.

A gépkocsik szervizfüzettel kerülnek átadásra.

Telefon: 94/326-855.

(168404/1H)

kamleithner-sopron
KERESKEDELMI KFT.
9400 SOPRON, Baross u. 4.
Tel./fax: 99/314-451

Tervezők, kivitelezők, építkezők figyelmébe ajánljuk:

FORGALMAZUNK:
— nyugati gyártmányú (olasz, angol, német, osztrák) zajszegény, esztétikus megjelenésű, kis áramfelvételű ventilátorokat, klímaberendezéseket
— műanyag víznyomó vezetékeket (gyors szerelhetőség, hosszú élettartam, nincs korrózió és vízkövesedés)
— SIKLA csőrögzítő rendszert
— légfüggönyöket
— garázskaput
— légtechnikai csővezetéket, idomokat
— kémény béléscsöveket

SZAKTANÁCSADÁS, MINŐSÉG, GARANCIA!

(159015/4H)

DAK

C + C & DISZKONT
Nagykanizsa, Magyar u. 189.
Tel./fax: 93/310-295

Hétvégi akció! november 18—20. **Hétvégi akció!**

Desodorok:	Limara pumpás	454,-	helyett	418,-
	Rexona pumpás	355,-	helyett	327,-
	Impulse pumpás	394,-	helyett	362,-
Mennen kőlni		1.349,-	helyett	1.250,-
Samponok:	Schauma	124,-	helyett	115,-
	Schauma 2:1	203,-	helyett	187,-
	CLEAR 2:1	214,-	helyett	197,-
Mosóporok:	Ideál 3 kg	479,-	helyett	441,-
	Fewa Color 1,5 kg	653,-	helyett	601,-
	Fewa Color 380 g	170,-	helyett	156,-
Libero nadrágpelenka		385,-	helyett	353,-
Kolynos fogkrém 75 ml		55,-	helyett	51,-
AMO szappan		38,-	helyett	35,-

NYERJEN ZANUSSI AUTOMATA MOSÓGÉPET!!!
Már 1 doboz 2,4 kg-os Biopon aut. mosópor megvásárlásával részt vehet a sorsoláson!!!

Nyeremény akció!

TOVÁBBI AJÁNLATUNK:

Flakonos kézimixer	2.395,-
Rowenta hajszárító	3.183,-
Elektromos kávéőrlő	1.600,-
Fólia hegesztő	3.508,-
Rowenta vasaló	3.823,-
Robotgép	2.312,-

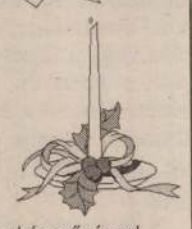

KÖZELEDNEK AZ ÜNNEPEK!
Örökítse meg az ünnep meghitt hangulatát Concord fényképezőgéppel, Agfa filmen! **NÁLUNK KEDVEZŐ ÁRON VEHETI MEG!**

MINŐSÉGET! OLCSÓN! NÁLUNK!

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 8—17 óráig,
szombaton 8—12 óráig.

(169449/1H)

KÖGÁZ

KÖZÉPDUNÁNTÚLI GÁZSZOLGÁLTATÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Értesítjük Tisztelt Gázfogyasztóinkat, hogy gázvezeték rákötése miatt 1993. november 19-én 14.00—17.00 óráig

GÁZSZÜNETET TARTUNK
ZALAEGERSZEGEN,
az alábbi területeken:
Kaszaháza városrész, Andráshidai városrész, Újhegyi utca, valamint Csácsbozsok és Teskánd között leágazó, célvezetékkel ellátott fogyasztóknál.

A megszokottól eltérő időpontban tartott gázszünet miatt kérjük Fogyasztóink szíves megértését!

(169394/1H)

LINDE GÁZ MAGYARORSZÁG RT. RÉPCELAK

felvételre keres
az anyaggazdálkodási főosztályra

BESZERZÉSI OSZTÁLYVEZETŐT.

Azok jelentkezését várjuk, akik közgazdaságtudományi egyetemi, számviteli és pénzügyi főiskolai vagy mérnök-közgazdász végzettséggel és német nyelvtudással rendelkeznek.
Fizetés megegyezés szerint, felvétel esetén lakást biztosítunk.
Jelentkezés 1993. november 26-ig személyesen vagy írásban az rt. személyügyi irodáján.
Cím: Linde Gáz Magyarország Rt. 9653 Répcelak, Carl von Linde u. 1. Telefon: 94/324-207.

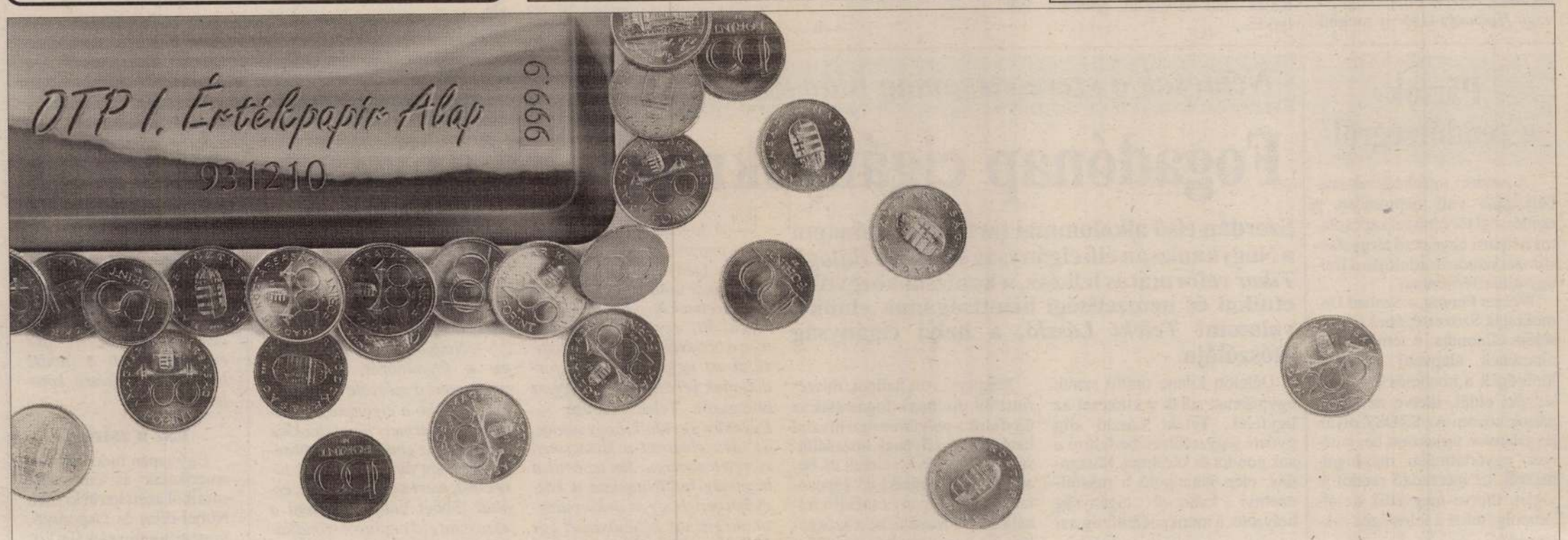

TÖMEGVONZÁS
avagy hogyan lesz a kis pénzből nagy

Egy egyszerű befektetés

A legtöbben úgy gondolják, hogy a befektetéshez nagy szakértelem szükséges, toyábbá sok pénz. Ez általában igaz is, ám az OTP I. Értékpapír Alap azzal a céllal jött létre, hogy a pénzügyekben kevésbé jártas, kisebb összegeket befektetni vágyók is biztonságban gyarapíthassák pénzüket.

Miért az OTP Bankkal?

Az OTP Bank évtizedek óta Magyarország legnagyobb lakossági bankja. Az ebből a háttérből adódó biztonságot és szakértelmet szeretnénk megosztani Önnel most is, amikor az OTP I. Értékpapír Alap befektetési jegyét ajánljuk figyelmébe.

Biztos gyarapodás

Az OTP I. Értékpapír Alap vagyonát - a befektetési jegyek tulajdonosainak pénzét - különböző típusú értékpapírokba fekteti. Olyanokba is, amelyekhez magánember egyébként nem férhet hozzá. Szakembereink naprakész információik alapján úgy állítják össze és frissítik fel ezt az értékpapír csomagot, portfoliót, hogy minél nagyobb eredményt érjenek el a lehető legnagyobb biztonságban. Így Ön egyetlen papírral a kezében összetett pénzügyi tranzakciókból profitálhat, anélkül, hogy el kellene mélyednie e területen, vagy ezért külön megfizetné más szakértelmét.

Hitele van

A jegyzési idő alatt heti diszkontáron (a névérték alatt) juthat hozzá befektetési jegyéhez. Ön több pénzt is befektethet, mint amennyi rendelkezésére áll, mivel az OTP Bank kétféle kedvezményes hitellel is támogatja az OTP I. Értékpapír Alap befektetési jegyének jegyzését. A hitel mértéke akár a befektetés 60%-át is elérheti.

Lejárta előtt is pénzzé tehető

A befektetési jegy bemutatóra szóló, a futamidő alatt is könnyen pénzzé tehető (bevezetésre kerül a Budapesti Értéktőzsdére). A befektetési jegyeket az Alap futamideje alatt az OTP Bank - értékpapír forgalmazó cég közvetítésével - korlátozás nélkül, piaci áron megvásárolja.

Hitellel támogatott adókedvezmény

A befektetési jegyének jegyzésekor befizetett összeget, beleértve a hitelt is, összjövedelme 30%-áig levonhatja adóalapjából. A jegyek hozama után, valamint azok eladásakor a vételi és az eladási ár különbözete után 20% forrásadó kerül levonásra.

Jól jöhet

Tehermentes befektetési jegyét óvadékba helyezve az OTP Bank azt névértéke erejéig fedezetként fogadja el fogyasztási hitelek folyósításánál, és ezen hitelek kamata 1%-kal alacsonyabb a mindenkori hitelkamatnál.

OTP BANK · OTP BROKER RT. · OTP BEFEKTETÉSI ALAPKEZELŐ Kft.

Jegyezhető: 1993. december 10-ig, 10.000, 100.000 és 1.000.000 Ft-os címletekben, 300 kijelölt OTP Bank fiókban, valamint az OTP Broker Rt.-nél **Futamidő:** 1993. december 10-től 1997. január 1-ig. **További információ:** a 269-0243, 111-2401, 269-1692 telefonszámokon, az OTP Broker Rt.-nél valamint az OTP Bank fiókjaiban.

OTP I. Értékpapír Alap. **Biztosra teheti.**

hat

SUNČANICA TUK

képzőművész

Koprivnice, Trg podravskih heroja 4/II.
Horvátország

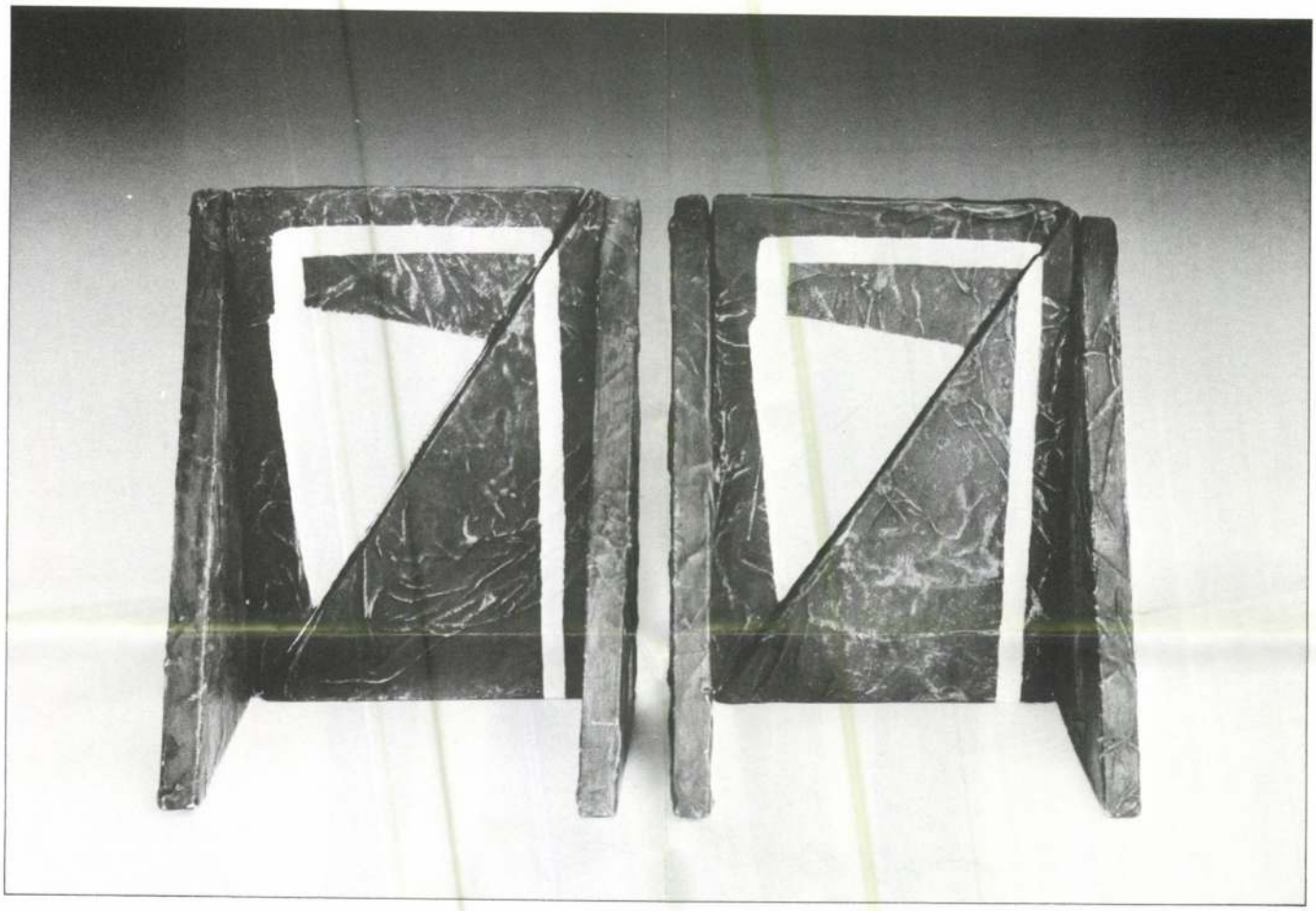

Sarajevóban született 1944-ben. 1971-ben kapott festőművész diplomát a zágrábi Képzőművészeti Akadémián, Šime Perić tanítványaként. Munkái 11 egyéni és mintegy 70 csoportos kiállításon kerültek bemutatásra. Koprivnicán él és dolgozik.

Die Künstler in wurde 1944 in Sarajevo geboren. 1971 bekam sie das Kunstmalerdiplom der Zagraber Bildkunstakademie als Student der Sime Peric.
Ihre Werke wurden an 11 selbstständigen und 70 Gruppenausstellungen vorgestellt. Sie lebt und arbeitet in Koprivnica.

Born in Sarajevo, 1944. Graduated from Academy of Arts in Zagrab as artist, student of Sime Peric in 1971. Participant in 70 group exhibitions, had 11 one-man exhibitions.
Lives and works in Koprivnica.

Regionális kisplasztikai Tárlat
Zalaegerszeg. 1994

VARGA Ferenc szobrai

VARGA FERENC

szobrászművész

8978 Rédics
Kossuth út 29.

1957-ben született Lentiben. 1975 óta foglalkozik képzőművészettel, elsősorban szobrászattal. Munkái 1978-ban szerepeltek először országos és megyei kiállításokon. Önálló tárlata volt Rédicsen, Nován, Tornyiszentmiklóson és Keszthelyen.
1979 óta a Lenti Nemzetközi Faszobrász Alkotótelep vezetője. Köztéri munkái vannak Balatonmárián, Rédicsen, Lentiben, Nován, valamint Németországban Siegenben és Mannheimben. Több díj tulajdonosa: így 1988-ban az Országos Közművelődési Központ Nívódíját, 1990-ben pedig a Zala Megyei Amatőr Képző- és Iparművészeti Kiállítás szobrász kategóriájának első díját kapta meg.

1957 in Lenti geboren. Seit 1975 beschäftigt er sich mit der bildenden Kunst, in erster Linie mit der Bildhauerei. Seine Arbeiten wurden erstmals 1978 auf Landes- und Komitatsausstellungen ausgestellt. Selbständige Ausstellungen hatte er in Rédics, Nova, Tornyiszentmiklós und Keszthely.
Seit 1979 ist er Leiter der internationalen Holzschnitzerkolonie in Lenti. Seine Arbeiten stehen auf öffentlichen Plätzen in Balatonmária, Rédics, Lenti, Nova sowie in deutschen Städten Siegen und Mannheim. Er ist inhaber mehrerer Preise: so der Niveaupreis 1988 des Landeskulturzentrums, 1990 erhielt er in der Kategorie Bildhauerei den I. Preis auf der Amateur Kunstausstellung des Komitates Zala.

He was born in Lenti, 1957. He began sculpturing in 1975 and his works of art were already exhibited in national and county exhibitions in 1978. He has had one-man shows in Rédics, Nova, Tornyiszentmiklós, Keszthely. He has been the chief artists of the International Camp for Wood-Carvers in Lenti since 1979. His art-works can be found in the publicplaces of Balatonmária, Rédics, Lenti, Nova as well as in Siegen and Mannheim (Germany). He was awarded the Prize of High Quality Art by the House of National Public Education in 1988, the first Prize winner in the category of sculpture at Zala Exhibition of Non-Professional Artists of Fine and Industrial Art in 1990.

DUETT

Varga Ferenc

szobrászművész

8978 Rédics
Kossuth út 29.

1957-ben született Lentiben. 1975 óta foglalkozik képzőművészettel, elsősorban szobrászattal. Munkái 1978-ban szerepeltek először országos és megyei kiállításokon. Önálló tárlata volt Rédicsen, Nován, Tornyiszentmiklóson és Keszthelyen.
1979 óta a Lenti Nemzetközi Faszobrász Alkotótelep vezetője. Köztéri munkái vannak Balatonmárián, Rédicsen, Lentiben, Nován valamint Németországban Siegenben és Mannheimben. Több díj tulajdonosa: így 1988-ban az Országos Közművelődési Központ Nívódíját, 1990-ben pedig a Zala megyei Amatőr Képző- és Iparművészeti Kiállítás szobrász kategóriájának első díját kapta meg.

1957 in Lenti geboren. Seit 1975 beschäftigt er sich mit der bildenden Kunst, in erster Linie mit der Bildhauerei. Seine Arbeiten wurden erstmals 1978 auf Landes- und Komitatsausstellungen ausgestellt. Selbständige Ausstellungen hatte er in Rédics, Nova, Tornyiszentmiklós und Keszthely.
Seit 1979 ist er Leiter der internationalen Holzschnitzerkolonie in Lenti. Seine Arbeiten stehen auf öffentlichen Plätzen in Balatonmária, Rédics, Lenti, Nova sowie in deutschen Städten Siegen und Mannheim. Er ist Inhaber mehrerer Preise: so der Niveaupreis 1988 des Landeskulturzentrums, 1990 erhielt er in der Kategorie Bildhauerei den I. Preis auf der Amateur Kunstausstellung des Komitates Zala.

He was born in Lenti, 1957. He began sculpturing in 1975 and his works of art were already exhibited in national and county exhibitions in 1978. He has had one-man shows in Rédics, Nova, Tornyiszentmiklós, Keszthely. He has been the chief artist of the International Camp for Wood-Carvers in Lenti since 1979. His art-works can be found in the publicplaces of Balatonmária, Rédics, Lenti, Nova as well as in Siegen and Mannheim (Germany). He was awarded the Prize of High Quality Art by the House of National Public Education in 1988, the first Prize winner in the category of sculpture at Zala Exhibition of Non-Professional Artists of Fine and Industrial Art in 1990.

Babits Mihály

Vallomás

...Ó nemzetem, mikor leginkább ellened szóltam is, a Te hangod beszélt belőlem akkor is, a Te eleven lelkiismereted! Nem Te voltál-e az, aki betelve a háborúval, s meggyűlölve az öldöklést, megtagadtad bevérzett régi szavaidat, s a Béke és Testvériség nagy kapcsoló szavait kerested szent hiszékenységgel — amire azt mondták, ostobák s hitványok, hogy „megmeggyengült benned a nemzeti érzés"? És — milyen egy volt csillagunk nemzetem! a Te hiszékenységedet is kihasználták — eszköz lettél Te is a Gazok kezében — míg szennyezve és szégyenben álltál, úgy mint szegény költőd. S mit hoztak a Béke és Testvériség szavai? Új és undok kis háborút és szennyes rabságot és más iszonyokat, amiket tudni kell, csak sejteni lehetett itt a nagy csönd alól. Egy egy lövés, éjszaka, az utcán... És megutáltuk ezeket a szavakat is, és elérkeztünk a Végső Kétség szigetére...

És ekkor történt, ó szegény nemzetem, hogy én is benned, és Te bennem *visszatértünk lélekben a régi szavakhoz.*

A Te régi szavaidhoz, nemzet! Istenem, talán azért, mert tilos volt! S mert téptek a Gazok, s csak káromlás hallatszott rólad mindenfelől. Ó káromoltalak egykor én is téged! Káromoltalak hatalmadban és gőgödben! gyilkosnak neveztelek háborúdban! szemedre hánytam sok titkos bűnödet! és nagyítottam őket, mint a lelkiismeret! — *nekem ahhoz is jogom volt! mert én és te egyek vagyunk!* s talán az a sejt vagyok épp a Te agyadban, ahol a lelkiismeret lakozik. De *ezek* — akiknek lelkük éppoly idegen lelkedtől, mint testük a testedtől! Én káromoltalak, mikor *az* volt tilos, káromoltalak a Szabadság nevében — de ha *ők* gyaláznak — s még *ők* megtiltják *nekem*, hogy magyar legyek: akkor annál mélyebben, annál erősebben, annál dacosabban érzem, hogy mindennek dacára mégis *magyar vagyok!*

(*Magyar költő kilencszáztizenkilencben* — részlet)

Mozgás

A tanítványokhoz, akik állandóan a bölcsesség szavaiért nyaggatták, a Mester így szólt:

— A bölcsességet nem lehet szavakban kifejezni. Az a cselekvésben nyilvánul meg.

De amikor azt látta, hogy a tanítványok hanyatt-homlok vetették magukat a munkába, hangosan felnevetett és azt mondta:

— Ez nem cselekvés, hanem mozgás.

Selmeci korpusz

Selmecbányán, a ma Banska Stiavnicának nevezett, festői szépségű felvidéki bányavárosban április végén nyílt meg, és május 26-ig tekinthető meg *Marosi Ilona* festőművész kiállítása. Abban a *Slovenská Banská Múze*tünk. A kiállítást hamarosan lebontják, a művész a képek egy részét nyilván eladja: ez a dolgok rendje, helyénvaló (volna), ha egy jó művész meg tud(na) élni művészetéből. Ezt a

Sík Sándor

Iskola

Varga Ferenc szobrai

Magyar művész-dinasztia

Beszámolóm személyes jellegű írás. Három szobrászművészről szól, az 1989-ben elhunyt nagyapáról, fiáról és unokájáról. Meleg baráti kapcsolat köt a családhoz közel ötven éve, s így jól ismerem mindhárom Varga Ferenc pályáját.

Az első Varga Ferenc neve akkor vált élővé számomra, amikor mint az Americana tagja találkozhattam a már jónevű, az újságokban sokszor szereplő fiatal művésszel aki az Americana Betlehemes Mozgalma részére készítette életnagyságú Betlehemeit. A szoborcsoportok a Ferenciek terén, a Sziklakápolnában s a budai Szent Imre templomban figyelmeztették a főváros népét a Szentcsalád példájára a karácsonyi Krisztus-várás idején. Ezek a szobrok is ösztönöztek az egyházművészet szolgálatára. Így születtek a Szent Imre templom életnagyságú, fa szobrai.

A szomorú történelmi események nem sok időt hagytak arra, hogy alkosson. Budapesti múzeumokban, templomokban, Székesfehérváron, Győrben és több más városban azért előkerült néhány Varga alkotás.

Emigráció után az amerikai kontinens egyházművészetét gazdagította. Az Egyesült Államok és Kanada templomaiban, temetőiben és közterein álló monumentális alkotásaiban tanúságot tett nemcsak vallásos meggyőződéséről, de magyarságáról is. Olyan művész maradt, aki élete folyamán hitet, reményt és szeretetet hirdet és ad az embereknek.

Ma a stúdiót fia, a Budapesten 1943-ban született Varga Ferenc II vezeti, és folytatja az apja munkáját azzal a tehetséggel, amiről a hozzáértő apa mondta: „Nagyobb művész lesz, mint én valaha is voltam". Megrendelései szólították vissza Európába, Olaszországba, Németországba. Közelről ismerte meg a szobrászat nagyjait. Befolyásuk is alakította művészetét. Néhány évvel ezelőtt avatták fel több mint hat méter magas, egy kivándorló családot ábrázoló, négy tagú bronz szoborcsoportját.

Egy életnagyságú s öt tagú bronz szobor csoport befejező tisztogatásánál inaskodom most. Ezt Varga Ferenc II a Szeretet Nővérei által vezetett s Livoniában (Michigan) épült Orvosi Központ kórháza részére készítette. A csoport egyik tagja egy öreg néger férfi. Arcvonásai lenyűgöztek. Megértést, megbocsátást, szeretetet sugárzó tekintete a kórház kertjében „sétáló" bronz családra irányul. Az idős ember örök csodálata sugárzik a jövőt jelentő élet felé. Az öreg néger s a fehér család között a kapcsolat a történelem holnapjait jelző utat ábrázolja.

A Szent Patrick templom számára (Sarasota, Florida) készült modern keresztútja, amelynek minden állomása 5 méteres táblán összefonódó, s egymásba kapcsolódó folyamatként hozza elénk a kereszténység legnagyobb ünnepét, a halált legyőző isteni szeretet győzelmét. Hasonlóképpen megrázó az ugyancsak Szent Patrick templomban felállított, életnagyságú bronz szobra. Merész alkotás, de annyira „katolikus", hogy csak térdet hajtani lehet a szeretetet hirdető, győzelmes Krisztus előtt.

Varga Ferenc II tanítja, segítői fejlődése kezdetén fia, Varga Ferenc III munkáját anélkül, hogy saját szemléletét erőszakolná rá.

Hosszú éveken keresztül mindenki természetesnek vette, hogy a dinasztia kéttagú. Annál is inkább, mert a harmadik Ferencről az a hír járta, hogy az anyai nagyszülők üzleti tehetségét örökölte. Ez nem akadályozta meg a nagyapát, az unokát sem, hogy időnként, mint a művészet „cinkosai" együtt ne dolgozzanak, alkossanak a nagyapa kapta megrendeléseken. Nagyapja elhunyta után az unoka hosszú ideig nemigen látogatta a műtermet. Így aztán általános volt a csodálkozás, hogy Varga Ferenc III a Georgia állam által meghirdetett pályázatra egy márvány torzót készített, s első nyilvános alkotásával második díjat nyert. Az üzleti érzék mindenesetre új adottság a Varga családban. A nagyapa csöndes befolyása nem vesztett erejéből, s most az apa és a fia alkotnak, dolgoznak együtt abban a szellemben, ami a nagyapát boldog mosolyra készteti a csillagok között is.

Bácsalmási István

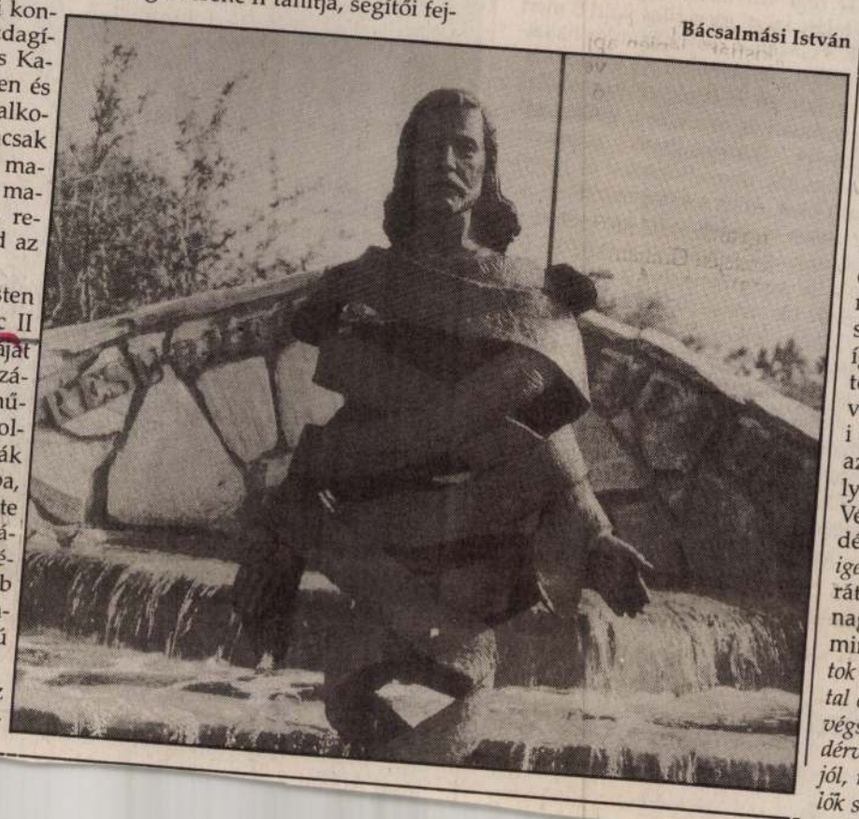

Sz

Az
mér
lom
szol
vün
váb
zál
egy
bizo
tűn
válo
„föl
szet
zérő
a ny
jelzi,
ve v
ami
szete
más
ül v
költ
olva
Józse
Ady
halh
múl
sok,
láno
zyé,
szer
mas
Falu
hász
erde
csak
egy
nek
szín
így.
ton
vak,
i sz
az c
lyes
Végü
dély
ige c
rát,
nagyvilágba
minden polgárára igazak: *Vigyázzatok ma jól, mikor beszéltek, / És áhítattal ejtsétek a szót, / A nyelv ma néktek végső menedéktek, / A nyelv ma tündérvár és katakomba, / Vigyázzatok ma jól, mikor beszéltek! (Anyanyelvművelők szövetsége 1994)*

Pálmai Ká

Dus
porl
dús
lerak
Porb
televé
nem

10. VARGA FERENC: Emaus felé. Pirobazalt.
11. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Vihar Botfán.
12. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Budai táj.
13. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Kilátás Veneziára a Lidóról.
14. VARGA FERENC: Zsákhordó. Gipsz.
15. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Nyári csendélet.
16. VARGA FERENC: Savonarola. Terrakotta. Mgt.
17. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Április.
18. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Háborgó Balaton.
19. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Erdőszéle.
20. VARGA FERENC: Ima. Gipsz.
21. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Balatonberényi part.
22. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Balatonparti nádas.
23. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: A Rózsadomb tavasszal.
24. VARGA FERENC: Madonna a gyermekkel. Terrakotta.
25. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Csurgói utca.
26. VARGA FERENC: Fátyolos nő. Terrakotta.
27. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: A Zugliget télen.
28. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Reggel.
29. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Rómaifürdő.
30. VARGA FERENC: Egyedül. Gipsz.
31. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: A Tabán bontása.
32. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Kertek alja.
33. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Kis halpiac Veneziában.
34. VARGA FERENC: Bánat. Terrakotta. Mgt.
35. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Nógrádmegyei falu.
36. VARGA FERENC: Menekülők. Terrakotta.
37. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Tavasz a Zugligetben.

XI. TEREM

HALASI HORVÁTH ISTVÁN.

Festőművész. Született 1904-ben Budapesten. Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán Rudnay Gyula és Csók István vezetése mellett végezte. A Műcsarnok kiállításain első ízben 1924-ben vett részt. 1928-ban állami paszteldíjat, 1930-ban a földmívelésügyi minisztérium balatoni díját, 1931-ben a MAPE díját, 1933-ban a Balatoni Társaság kitüntető elismerését, ugyanebben az évben a Nemzeti Képzőművészeti Kiállítás állami paszteldíját nyerte el. Több műve az állami és fővárosi gyüjteményekben. Most kiállított művei pasztelek.

VARGA FERENC.

Szobrászművész. Született 1906-ban Székesfehérvárott. Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán Bory Jenő mellett végezte, akinek tanársegédje volt. A Műcsarnokban első ízben az 1930. évben állított ki. 1938-ban állami ösztöndíjjal Rómában töltött egy évet.

A terem bejáratánál:

1. VARGA FERENC: Őszvérháton. Gipsz.
2. VARGA FERENC: Első tavasz. Terrakotta.

HALASI HORVÁTH ISTVÁN:

3. Szegedi Róza háza Badacsonyban.
4. Naplemente.
5. Nógrádmegyében.
6. Akácerdő.
7. Délután.
8. Kátyú.
9. A Dráva völgyében.

4. Takarmánygyűjtés.
5. Cséplés délután.
6. Juhász.
7. Cséplés.
8. Bivalyfogat.
9. Gulyás-fej.
10. Magyar bika.
11. Juhászbojtár.
12. A malom körül.
13. Munkaközben.
14. Ökrök az árnyékban.
15. Gulyásbojtár.
16. Tarka tehén.
17. Tanyán.
18. Gulya a kútnál.

38. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Veneziai csatorna.
39. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Erdei út.
40. VARGA FERENC: Szent család. Pirobazalt.

HALASI HORVÁTH ISTVÁN:

41. Téli napnyugta.
42. A nap utolsó sugarai.
43. Vihar után.
44. Balatoni reggel.
45. Est.
46. Eső után.
47. Szigligeti félsziget.

Varga Ferenc
szobrász

— **Varga Ferenc szobrászművész nyerte a Gábor Áron szoborpályázat első díját.** Sepsiszentgyörgy városa, mint ismeretes, szoborművel kívánta megörökíteni Gábor Áron emlékét és ezért pályázatot hirdetett. A magas művészi színvonalon álló pályaműveket kiállították Budapesten a Képzőművészeti Főiskola kiállítótermében s ezzel egyidejűleg vasárnap délelőtt kihirdették a pályázat eredményét. Vitéz Barabás Andor, Háromszék megye alispánja, a szoborbizottság elnöke a pályázat eredményét ismertette. A szoborbizottság a 3000 pengős első díjat Varga Ferenc szobrászművésznek, a 2000 pengős második díjat Dózsa Farkas András szobrászművésznek, a hat darab 1000 pengős harmadik díjat két díjjal megtoldva, nyolc művésznek ítélte.

K

Esti Ujság
1943. ápr. 5.

Varga Ferenc

Áron

— **Varga Ferenc nyerte a sepsiszentgyörgyi Gábor Áron-szoborpályázat első díját.** Sepsiszentgyörgy városa, mint ismeretes, szoborművel kívánja megörökíteni Gábor Áron emlékét. A szoborbizottság a 3000 pengős első díjat Varga Ferenc, a 2000 pengős második díjat Dózsa Farkas András, a hat darab 1000 pengős harmadik díjat, két díjjal megtoldva, nyolc művésznek, és pedig Turáni Kovács Imrének, Rápolthy Lajosnek, Kalotay Ottónak, Cser Károlynak, Vass Viktornak, Ditrói Siklódy Lőrincnek, Antal Károlynak, Darabos Jánosnak, Darabos Ivánnak és Sóstai Horváth Etelnek ítélte.

Pesti Hírlap

1943. ápr. 6.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

VESZPRÉM:

Jobb vasuti összeköttetést a Tóvárossal!

Veszprém, december 24.

Veszprém, a Bakony alján csendesen él, dolgozik, fejlődik, hogy a mai nehéz viszonyok közepette is megállja helyét, — biztosítsa polgárainak a megélhetését, — nem kímélve anyagi áldozatot, hogy kivegye részét abból a szociális munkából, melyre ma oly nagy szükség van.

Ez évben 2 *nagyobb ipari gyártelep* kezdte meg működését a város által adományozott nagy kiterjedésű területen. Ezekben az üzemekben több száz munkás kapott biztos kenyeret. Hogy a dolgozó anyák állásukat ne veszítsék el, — dolgozni tudjanak és gyermekeiket ne kelljen felügyelet nélkül hagyniok, 2 óvodában napközi otthont állítottak fel, ahol napi *30 fillérért reggel 8 órától délután 4 óráig napi 3-szori étkezéssel teljes felügyelet mellett tanítják, nevelik a munkások gyermekeit.*

Ez év nyarán 7 ikerházat 14 egyszobás lakással épített a város. A kislakásokat hosszu lejáratu, csekély lakbértörlesztéssel meglehet vásárolni. Hasonlóan a Veszprémi Takarékpénztár R. T. is épitett 10 egyszoba-konyhás lakást, amelyeket ugyancsak kedvező fizetési feltételek mellett meg lehet vásárolni.

A közelben levő Pétfürdőn szép kivitelü róm. kath. templom épült, melyet a közeli hetekben dr. *Czapik* Gyula megyéspüspök áldott meg és szentelt fel.

A közel jövőben megvalósitásra kerülnek olyan munkálatok, melyek már évek óta napirenden vannak. Igy többek közt az Országos Társadalom Biztositó Intézet székháza is megépül. Rövidesen felállitják az Országzászlót is. Költségeire 12 ezer pengőt irányoztak elő. Szó van arról is, hogy a Városházát bővitik.

A közeljövőben az ország egyik legszebb, de legérdekesebb Kálváriáját kezdik épiteni. Az egyes stációk nem egyforma távolságra, egyforma szobrokból, vagy domborművekből fog állani, hanem a terepviszonyoknak megfelelően egyik közelebb, a másik messzebb. Az egyik gyönyörü szobormű, a másik pompás relif, vagy barlangba elhelyezett oszlopos képcsoport lesz.

Vágya és álma Veszprémnek, hogy a város magasabb lakbérosztályba soroztassék be. Jelenleg a IV. lakbér-osztályban van.

De nem utolsó óhaja a városnak a jobb vasuti összeköttetés a fővárossal. Órákat kell várni Székesfehérváron. Van ugyan sinautó, kellemes és gyors utazási lehtőség, de ez nem a kis emberek vonata.

Radács Tivadar.

KARÁCSONY

A sződligeti római katolikus egyházközség karácsonyfa-ünnepségén *Horányi* Józsefné szavalt, utána *Pércsich* Vince lelkész beszélt és megköszönte dr. *Jantsits* Tibor min. osztálytanácsosnak, hogy immár 15. esztendeje teszi lehetővé, hogy a szegénysorsu iskolásgyermekek szeretetadományban részesüljenek. Az ünnepséget özv. dr. *Kremmer* Dezsőné és *Baranyai* János rendezte.

A Magyar Élet Pártjának VI. ker. szervezete sikerült karácsonyfaünnepélyt rendezett a párt Teréz-körüti helyiségében. Dr. *Szakál* Antal szőv. törvényhatósági bizottsági tag, kormányfőtanácsos, megható megnyitó szavai után a párt elnöke, dr. *Laurentzy* Vilmos egy. tanár mondott emelkedett beszédet. A műsor kiemelkedő száma *Tóth* Gizella óvódásainak szereplése volt, akik Móra-verseket szavaltak igen kedvesen. A párt asszonyainak elnökője, *Néder* Istvánné, továbbá *Meszlényi* Róbertné és a többi hölgyek fáradságos gyüjtésük eredményét, sok hasznos ajándékot osztottak szét a párt szegényei között.

— **(A Faluszinház)** december 28-án, szombaton este 8 órakor Kispesten, a ref. kulturházban bemutatja *Kádár* Lajos és *Solymosi* István „Ártatlanok" cimü szinművét.

Diszmüáru különlegességek, márka porcellánok, ólomkristályok stb.
Csató Lajos szak-üzletében
Teréz-krt 56. Keresztény cég. Heti ajándéka P 4.- v utalvány ft.

Egy óriás tubus vilá hirü
MOUSON arccréme
Szállitja Jobaházi Jenő cég IX. Ráday-u. 41 a parf. **J. G. Mouson & Co Frankfurt am Main** magyarországi egyedárusitója.

Villámháboru
Modern kémjáték. Tanit, mulattat, szórakoztat. Felnőttek és gyermekek korszerü társasjátéka. Ára P **5.20.** Minden játék- és papirkereskedésben kapható. — Megrendelhető a kiadónál is: **UJSÁGBOLT Nyiregyháza.**

Az 50. számu keresztrejtvény megfejtése:

1. Vizszintes: Ne neked dádé, benne vagy a bajban.

12. Függőleges: Nyelvek és fülek csend, figyelem.

Szilveszteri záróra: reggel 6, a nagy bálok zárórája: 5 óra

A főkapitány kedden délben körrendeletet adott ki a zárórarendelet körüli eljárás egységesitésére. Közli, hogy zárórameghoszabbitást kivételes alkalmakkor csak ő maga, vagy a helyettese adhat.

Azok az üzemek, amelyek több ipart gyakorolnak — például a kávéházak és vendéglők — megtehetik, hogy az egyik ipar üzésére használt helyiséget egész nap nyitva tartják, mig a másikat, amelyet napközben nem használnak, este 9-től éjjel 2-ig tartják nyitva.

Annak az üzemnek, amely eddig napközben nyitva tartott, meg lehet engedni, hogy csak este 9-től éjjel 2-ig legyen nyitva. Azonban ha ez a közérdeket sérti például a közelben nincs vendéglő, ahol meg lehet ebédelni, meg lehet tagadni az engedélyt erre az éjszakai nyitásra.

A nagyobb bálok február 25-ig bezárólag reggel 5 óráig kaphatnak záróra meghosszabitást, a tánc- és teaestélyek éjjel 2-ig. Szilveszterre vonatkozóan a tavalyi intézkedések érvényesek az idén is. Záróra: reggel 6 órakor.

— **(Meghalt báró Bornemisza Lipót.)** Báró *Bornemisza* Lipót cs. és kir. kamarás, Hunyad megye ny. főispánja, életének 64. évében december 23-án elhunyt. A beszentelés december 26-án, csütörtökön délután 3 órakor a Kerepesi-uti temető halottasházában lesz, ahonnan a holttestet Kolozsvárra viszik és a családi sirboltban temetik el december 28-án fél 12-kor. Az engesztelő szentmiseáldozatot 1941 január 2-án mutatják be 10 órakor a Ferenciek-templomában.

— **(Tervpályázat falusi templom épitésére.)** Az Orsz. Egyházművészeti tanács és a Központi Egyházművészeti Hivatal a februárban rendezendő egyházművészeti kiállitással kapcsolatban tervpályázatot hirdet falusi templom épitésére. Első dij 800, II. 500, III. 200 pengő. Program és helyszinrajz az Egyházművészeti Hivatalnál (IV., Ferenciek-tere 4. II. lépcső I. 5.) hétköznapokon 10—12 között kapható. Pályázhatnak okl. kat. mérnökök. Ugyancsak tervpályázatot hirdetnek Szt. László király életéből vett jelenetek tervvázlataira is 600 400 és 200 pengős dijjal. Az erre vonatkozó tudnivalók a fent jelzett időben szerezhetők be az Egyházművészeti Hivatalnál.

— **(Dr. Karafiáth Jenő főpolgármester)** ma az autonómia és a közigazgatás viszonyairól irt, a kérdést rendkivül finoman elemző cikket, a Nagy-Budapest politikai, várospolitikai hetilap karácsonyi számában. A lap közli dr. Bódy László alpolgármester értekezését a szociális feladatok gazdasági és pénzügyi alapjairól. Dr. Bocsáry Kálmán és dr. Donáth György a MÉP fővárosi szervezete helyettes elnökeinek nyilatkozatait aktuális várospolitikai kérdésekről és vitéz Endre László Pest vármegye alispánjának beszámolóját a pestmegyei árvizkárokról és a segitő munkálatokról. Külön kiemeljük a lap karácsonyi számából Bresztovszky Ede cikkét, amelyben beszámol arról, hogy az Árpád-kori Buda romjait hiteles archeológiai leletek alapján — Pomázon fedezték fel. Ezenkivül számos gazdasági, ipari és külpolitikai cikk és riport egészíti ki a Nagy-Budapest karácsonyi számát. A lapot dr. Szigeti Endre szerkeszti.

— **(A gazdasági szellem nevelése)** cimmel most jelent meg dr. *Orel* Géza kereskedelmi iskolai főigazgató, a kiváló közgazdasági szakiró legujabb könyve. Munkájában foglalkozik az utódnevelés és kereskedelmi utánpótlás kérdésével, a felső kereskedelmi iskola és a kereskedelmi szellem kapcsolatával, az iparosok jótulajdonságaival, hibáival és számos más, a gazdasági szellem nevelésével kapcsolatos kérdéssel. (A könyv kapható Pfeiffer Ferdinándnál 2 pengő 60 fillérért.)

— **(Ismét megkezdte működését a marosvásárhelyi Kemény Zsigmond Irodalmi Társaság)**, amely a megszállás utolsó éveiben teljes tétlenségre volt kárhoztatva. Január 20-án a Társaság nagyszabásu előadó-estet rendez a Kultur-palotában. Az esten többek között Móricz Zsigmond is szerepel felolvasással.

— **Előléptetések a Magyar Philips Müvek Rt.-nál.** A Magyar Philips Müvek Rt. igazgatósága az 1940 december 19-én tartott ülésében van Zalingen Vilmos ügyvezető igazgató előterjesztésére vitéz Faltay Pál hites könyvvizsgálót igazgatóvá nevezte ki és cégjegyzési jogosultsággal ruházta fel. Vitéz Faltay Pál folyó évi december hó 1-ével lépett a vállalat kötelékébe és azt megelőzően a Magyar Légiforgalmi Rt. cégvezetője volt. Ugyanez alkalommal Makó Zoltán okl. gépészmérnök, aligazgatót, aki a rádiókészülékgyár vezetője, igazgatóvá nevezte ki. Paschon Károly és dr. Telkes Tibor főtisztviselők cégjegyzési jogosultsággal ruháztattak fel.

Angyalos Betlehem a Ferenciek-terén

Az Emericana Magyar Betlehemes Mozgalma e gondolat terjesztésére Schwartz Elemér egyetemi tanár inditványára elhatározta, hogy a fővárosban, a Ferenciek-terén felállitja az Angyalos Betlehemét. A betlehem megtervezésére egy pályázat keretében még az ősszel felszólitotta Csúcs Ferenc, Jálics Ernő és Varga Ferenc szobrászművészeket, akik egyenlőképpen magasszintü terveket készitettek. Mint a célra legalkalmasabbb, Varga Ferenc szobrászművész terve került kivitelre a Központi Egyházművészeti Hivatal irányitása mellett. A szoborcsoport a Madonnát ölében a gyermek Jézussal ábrázolja, jobbról és balról két álmélkodó, szép angyallal. A nemescélu mü megvalósitását dr. Beresztóczy Miklós min. tanácsos, dr. Pécely Béla fővárosi tanácsi főjegyző és dr. Schindler Pál fővárosi tanácsi jegyző támogatásának köszönjük.

— **(A tüzifaellátás szabályozása a visszacsatolt területeken.)** A földmivelésügyi miniszter rendeletben intézkedett, hogy a belföldön kitermelt faanyagok bejelentését a visszacsatolt keleti és erdélyi területeken az 1940—41-i termelési évben, valamint az ezt követő termelési időnyben kitermelt készletek tekintetében kell a földmivelésügyi minisztériumhoz intézni, egyébként a tüzifaellátás biztositásáról szóló rendeletben a földmivelésügyi miniszter részére megállapitott jogot a kolozsvári erdőigazgatóság gyakorolja. A visszacsatolt országrészeken kitermelt tüzifának az emlitett területen belüli forgalmához szállitási engedély nem kell, az ország egyéb részére pedig 1941. január 15-éig tüzifát szállitásra átadni nem szabad. Január 15-étől a szállitási engedélyeket a kolozsvári erdőigazgatóság adja ki.

— *(AZ 1941. ÉVI „HONVÉD NAPTÁR"), amely az elmult esztendők alatt rendkivüli kedveltségre tett szert országszerte, ez évben még az eddigieknél is szebb, érdekesebb fényképtartalommal a m. kir. Honvédelmi Minisztérium kiadásában jelent meg. A müvészi kivitelben napvilágot látott naptár gondosan megválogatott képanyaga nemcsak a m. kir. honvédséget és korszerü felszerelését ismerteti világos, áttekinthető formában, hanem az erdélyi bevonulás felejthetetlen jeleneteinek egész sorát is felöleli. Az uj „Honvéd Naptár" jelentőségben messzemenően tulhaladja az egyszerü kolendárium szerepét, mert hiszen az Erdély északi részének visszacsatolásával kapcsolatos képanyaga e történelmi idők értékes emlékévé teszik minden későbbi nemzedék számára is. Kapható a Stádium rt. kiadóhivatalában: Józsefkörut 5. szám alatt.*

— **(Németnyelvü gyermekfoglalkoztatási menedékházakban alkalmazandó vezetőnő)** képzése céljából a kultuszminiszter hathónapos tanfolyamot rendez a budapesti Brunszvik Teréz kisdedovónőképző-intézetben. Felvétetnek 18—40 éves, németül folyékonyan beszélő magyar állampolgárságu nők, akik a polgári iskola negyedik osztályát elvégezték. A jó zenei hallás is feltétel. Tandij havi 10 pengő. A résztvevők a tanfolyam végén képesitő vizsgálatot tesznek és erről bizonyitványt kapnak. A jelentkezés határideje január 2. A kérvényeket 2 pengős okmánybélyeggel ellátva a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez cimezve a kisdedovónőképző-intézet igazgatóságánál (Budapest, VIII., Rózsák-tere 7.) lehetőleg személyesen kell leadni.

Szétküldték a mérnöki rendtartás módositásáról szóló törvényjavaslat tervezetét

Az iparügyi miniszter elkészittette és az érdekelteknek hozzászólás végett megküldi a mérnöki rendtartás módositásáról szóló törvényjavaslat tervezetét. A tervezet alapgondolata a mérnöki kamarai kényszer kiterjesztése. Eszerint valamennyi müszaki kereseti tevékenységet folytató és valamennyi közszolgálatban álló mérnöknek a mérnöki kamara tagjának kell lennie. A tagsági kényszer kiterjesztésének következtében a tervezet a kamara szervezetét is módositja. Ezek közül a módositások közül a legfontosabb a küldöttközgyülésre való áttérés és a kamara tagjainak négy főosztályba, még pedig a tervező és tanácsadó, a vállalkozó, a közszolgálatban álló és a magánalkalmazásban álló mérnökök főosztályába való sorozása. A főosztályok a tervezet szerint a kamara közgyülésében és választmányában egyenlő képviseletet kapnának. Az észrevételek megérkezése és feldolgozása után az iparügyi miniszter a javaslatot az országgyülés elé fogja terjeszteni.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

A KÖZÖNSÉG SZÓSZÉKE

Egy rossz szóhasználatról

Igen tisztelt Szerkesztő Ur! A bécsi döntés után az egész ország örömmel tárta ki karját Erdély felé s ölelte magához azt az országrészt, amely kiszabadulva a trianoni bilincsekből, boldogan forrott össze ismét a csonkaországgal. Ilyen ünnepe nem volt még az országnak. Az ünnep után azonban következtek a hétköznapok. A gyakorlati munka napjai. Feladatok várták megoldásra — nem is könnyüek — s a kormány a nemzeti közakaratnak tett eleget, amikor határozott kézzel fogott hozzá az ország *elszakitott* részének visszaforrasztásához. A munka során az erdélyi részek és a Székelyföld bekapcsolódtak az ország közigazgatásába és gazdasági életébe.

A munka során felmerültek kérdések, különleges erdélyrészi és székelyföldi problémák. A husz éves román uralom kiforgatta ezt a területet a maga igazi csegyetlen rendjéből, a magyar rendből.

A különböző kérdések tárgyalásánál a fővárosi sajtóban gyakran felmerült a visszacsatolt erdélyrészi területekkel Ne használjuk többé ezt a kifejezést. Megkülönböztetésként használták ezt a fogalmat a sajtóban és a parlamentben egyaránt, — bizonyára tisztán gyakorlati szempontból.

Ne használjuk többé tezt a kifejezést. Ha használtuk, felejtsük el és töröljük a magyar publicisztika és a parlamenti beszéd szótárából. Nem szerencsés, nem találó. És tévedésekre ad alkalmat, mert a kifejezés nem fedi azt a fogalmat, amit minden magyar értett és kell is, hogy értsen rajta.

A magyarság a Kárpátmedencében egységes és oszthatatlan hazát teremtett, amelyet az erőszak földrajzilag szétdarabolhatott, de szellemileg, lelkileg soha sem választhatott el egymástól. A Kárpát-medence olyan földrajzi egység, amelynek egyes területei nem élhetnek külön életet. A trianoni Magyarország soha nem volt az elszakitott részekkel szemben anyaország, hanem *csonka ország* volt. A magyar köztudat szinte nem is érezte országnak, mert csak egyetlen országot tart Magyarországnak, azt, amelynek körvonalait soha sem lehet elmosni a magyar lélekben. A történelmi magyar államfejlődés nem hasonlitható össze Anglia kialakulásával. A brit sziget valóban anyaország, amely a világ minden tájára kibocsátott angolszász rajokat s ezek szorosabb, vagy lazább összeköttetésben maradtak az angol szigettel, az anyaországgal. Kanada, Ausztrália, a különböző angol dominiumok független és önálló életet élhetnek. Ha elszakadnak a brit birodalomtól. Anglia még egész és ép ország marad. Mint ahogy az anya lelki és testi egysége sem csorbul, ha gyermekei önálló életet élnek. A magyar Dunántul és Alföld soha sem bocsátott ki rajokat. A magyarság a Kárpát-medencét egyszerre szállotta meg s mint egységes egészet foglalta el, tartotta birtokában és védelmezte vére hullatásával. Ebben az országban nem lehet megkülönböztetni kis hazákat és Nagy Hazákat, de anyaországot és nem anyaországot sem. Mert ez az ország és ez a haza — egyetlen egységes egész. A trianoni Magyarország nem anyaország volt, hanem vérző csonk. Az erdélyrészi területek a mesterséges akadályok összeomlása után összeforrottak a csonka testtel, mint ahogy az élőhus forr össze az élőhussal, csont a csonttal, mint ahogy a lélek olvad össze a lélekkel. De bármi történt is husz évvel ezelőtt és bármi történnének a jövőben, az itt élő magyarság politikai határokra való tekintet nélkül, szellemi egység s ezt megbontani vagy elválasztani soha sem lehet. Ez a csodálatos szellemi egység tartotta össze a magyarságot történetünk legnagyobb válságaiban is.

Ezt érzi és tudja mindenki Magyarországon. Fogadjuk meg, tehát, hogy a kifejezések használatában a jövőben óvatosabbak leszünk. Gyakorlati szempontokból sem használunk ezentul olyan kifejezéseket, amelyek nem fedik a magyar történelmi és politikai valóságot.

A Budapesti Ugetőversenv Egyesület
december 28-án 29-én és 30-án
délután ½3 órai kezdette
VERSENYEKET TART
Belépőjegyek I. hely uri 3 P, hölgyjegy 2 P II hely 1.50 P III. hely —.60 fillér. különfogadási helyre 5.— P
Közlekedés a 75. és 76-os számu villamosokon

SZÉKELY KARÁCSONY

(Ktm.) *Ha csak egyetlen komoly panaszszó, a lelkek fájdalmas megrezdülésének egyetlen hulláma érkezett volna is a Székelyföldről, sokszorosan visszhangozta volna azt a mi sajtónk, a magyar nemzeti társadalom érzékeny lelki-antennája. De nem érkezett. Pedig tudjuk, hogy ott a Kárpátok és a Hargita tövén, egymás mellett, erdők alján, hegyek oldalán meghuzódó kis falvakban, nem mesebeli „terült meg asztalkám" az élet. De a székely tud türni és várni, tud messze időkben gondolkodni, tud megélni a jég hátán is, tud egymáson segiteni. Mert évszázadok viharai tanitották meg arra, hogy az Igazság és a jobb jövő éppen olyan bizonyosan bekövetkezik, mint amilyen bizonyos az, hogy az éjszaka után felkel a Nemere sziklacsucsai fölött a nap fénylő korongja. Nincs meghatóbb, de egyben gondolkodni és gondoskodni inditóbb, mint az a bizalmat jelentő várakozás, amely ma a Székelyföldről felénk árad.*

A székely ember nem panaszkodik, nem sir és nem tárja fel a nyilvánosság előtt ködös szólamokban a maga külön lelkiségét és panaszait. A petróleumhiány miatt elsötétedett házakban, a tüzhely világitása mellett fonnak az asszonyok, fardgnak a férfiak, meséket mondanak az öregek és Bethlehemet járnak a kicsinyek. Megelevenedik a csodás mesevilág s elhangzanak olyan balladák, amelyeket régi-régi ősöktől örököltek. A Székelyföldön bizony hosszu idők óta nem volt már örömteljes az élet és javakban duskáló a világ. Megtanulták, mit jelent a gyakorlatban az önsegély, a megélés a saját lábán. Amikor az öreg székely azt mondotta a bevonuló honvédség tábornokának:

— Nem kérünk egyebet, csak azt, hogy dolgozni engedjenek s élni a magunk módján, a többit pedig bizzák ránk . . . ebben a mondásban szebb és igazabb lelkiség nyilatkozott meg, mint amilyet bármily szépen gördülő politikai beszéd kifejezhetett volna.

Mit csinálnak most a székelyek? Továbbépitik a szomszédsági szervezetet. Ez azt jelenti, hogy senki sem lehet elhagyatott, segélynélküli, mert ott áll mellette a szomszéd s ha bánat, csapás, nyomoruság zudul egy családra, ott van mindenki és segit, ahogy tud.

Tudjuk, hogy nagy ott a szegénység. De senki se higyje, hogy a székely ember igénytelen az élettel szemben. Más dolog az, tudatlanságból, félbarbár juhpásztorság önként vállalt szellemi, lelki, testi nyomoruságát viselni és más dolog vállalni a nehéz életet, de küzdeni ellene és felfelé törekedni, mert azt a saját önbecsülése igy követeli. A székely tud szegény lenni, de koldus soha sem.

A székely embert megérteni nem könnyü feladat. A legszegényebb harisnyás székelyben is él az a tudat, hogy ő a nemes székely nemzet tagja, s ha ő ma alatt is van a sors forgandóságában, felülkerülhet fiában, vagy unokájában. Bátran elmondhatjuk, hogy a székely köznép történelmi tényező volt a magyar históriában, amikor Európa sok országában kivül rekedt a nép a történelemcsinálás határain. Ez történelmi érzéket, államalkotó képességet s nem osztály-, hanem nemzeti öntudatot adott a székelységnek. Ezért nincs ott „urgyülölet", a nadrágos emberrel szemben való osztályszembefordulás és idegenkedés attól, aki hivatalt visel. Ezért gondolkodik a székely ember történelmileg és messzi időkben. A székely ember nevében ne beszéljen senki elkülönülésről, mert az a nép magyarul élni tanult meg egy évezred alatt. Hogy nem kiván a „pesti ur" játékszere lenni, sem gazdasági, sem politikai életében, ezt ne vegye tőle zokon senki, de ne is akarja megváltoztatni. Csak ugy maradhat meg ezerötszáz esztendős multjában gyökerező székelynek, ha nem hamisitják meg azt sem jelszavakkal, sem etnikumában, ami benne székely, s ami nélkül a magyar nemzet nagy közösségében igazi érték nem is lehet. Hallatlan képességeivel, vitalitásával mentette meg Erdélyt a székely nép a jövő számára. Szétáradt a városokban és fölozta az ellenálló erőt, amikor egy más emberféleség halálosan ostromolta. Fenntartotta hagyományait, nem ismerte az egyletet, furt-faragott, tanult, szervezkedett és a felkelő Igazság felé tekintve dolgozott sötét husz esztendőn át, embertelen kinok és gyötrelmek között. De nem azért, hogy a maga külön lelkiségével dáljon, hanem hogy magyar maradjon és magyar álmokért éljen.

A karácsonyi ünnep boldog órákat hoz az élő székely népnek. Megszületik ott is a kis házak között a Békesség, az Igazság, a Hit Fejedelme. Verseket mondanak, balladákat és hittel átszőtt tragyogó meséket az Ő imádatára. És várnak, dolgoznak, panasz nélkül, sebek gyógyitása nélkül, készülnek a saját erőkre támaszkodó jövendő elkövetkezésére.

ŐSZI SÍP

IRTA: HARSÁNYI LAJOS

AZ EB

Pirosan ég a hold ma a Fertő-tó felett.
Az égen tüzijáték s kigyúl a képzelet.

A Fertő nádjai közt
Egy lompos eb barangol.
Töri a nádat. Hangja
Vad félelemre hangol.
Valami sejtelemtől
A szivem vadul reszket.
Sötét kinok közt hányom
Magamra a keresztet.
A házamat bezárom.
Sötét a szoba. Fázom.
Valaki azt kiáltja:
— Vigyázzon, jaj, vigyázzon!

Hideg fut végig rajtam, Isten nevét sóhajtom.
A szörnyű eb: az Ősz már itt áll s kapar az ajtón.

AZ ÁRNYÉK

Reggel vigan elindulok, szemem nevet, vagy pityereg.

Hiven szalad mögöttem
Árnyékom: a kis szerecsengyerek.

Délben komoly asztal fogad, a számról édes méz csorog.
Árnyékom: a halk szerecsen
Az asztal alatt kuporog.

De este, ha felkél a hold s az erdőn sir az őz-sirás.
Árnyékom megnő s úgy követ,
Mint útonálló — Óriás.

A TENGER

A legnagyobb költő te vagy!

Boldogtalan fiad, Ovidius kesergett
A partodon és irt gyönyörü verset.
De hova lesz a vers: a költő kinja?
Az ember fáradt lesz. A verset únja.
A föld alá megy csendesen pihenni,
Hol nincsen kin és vers és nincsen semmi.
De téged, tenger, semmi el nem altat,
Nem némithatnak el sötét hatalmak.
Fejed fölött a nap bronzmécse serceg
S te egyre irod a sok szörnyü verset.
Szavadban ágyuk bömbölnek szünetlen
S ha majd elfárad minden földi szellem
És meghalnak a költők s minden ember,
A kihült földön már csak te dalolgatsz...
Örök daloddal — Roppant Költő — tenger...

TANGÓHARMONIKA, STERNBERG RÁKÓCZI-UT 60.

Eljegyzés:

Kiss Jucika és *Kőszeghy* István Máv. mlsz. tiszt jegyesek.

Kovald Edithet eljegyezte ifj. dr. *Szutrély* Barna.

Lindler Piroska és ifju *Erhardt* Gyula okl. gépészmérnök jegyesek.

Horváth Piroska Magdolna és *Kuzmann* Károly jegyesek.

Waigand Ili és dr. *Kopp* Jenő a Székesfővárosi Képtár igazgatója jegyesek.

Adriányi Gabriellát eljegyezte szászujfalusi *Felszeghy* László (Nagykároly).

Schivetz Dolly és *Benesik* István jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Néhai *Hausmaninger* Károly ny. tábornok és felesége kapocsányi *Appel* Karola fia *Kapocsányi* János m. kir. főhadnagy karácsony este eljegyezte *Szélváry* József m. kir. honvéd tisztviselő és felesége *Peschek* Adél Anna leányát *Gizellát.*

Margitai Évát, *Margitai* Elek bankigazgató leányát eljegyezte *Fränkel* Edgár szigorló orvos. (Minden külön értesités helyett.)

Früchtl Olga és *Komáromi* István jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Moizer Imre, budapesti kir. itélőtáblai tanácselnök és felesége, szül. *Frischmann* Jolán leányát, Ilit, eljegyezte néhai *Vértessy* Kornél, a Ganz és Társa Villamossági Rt. müszaki igazgatója és özvegye, szül. *Szathmáry* Ilonának fia, *Vértessy* Béla, a Magyar Általános Hitelbank tisztviselője, m. kir. tart. tüzérzászlós.

Paulovics István dr. egyetemi nyilv. r. tanár és *Eperjessy* Mária leányát, *Paulovics* Mártát eljegyezte vitéz *Kocsis* János, Standard vill. r. t. h.-vezérigazgató és *Harsányi Terézia* fia, vitéz *Kocsis* László m. kir. hadnagy.

Pfemeter Etuska postadijnoknő és *Keszei* István okleveles gazda jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Palovits Alajos gyógyszerész és neje cselkóhelyi *Cselkó* Margit leánya *Klári* és vitéz *Denkey* Ágoston tüzérezredes és neje *Czigler* Erzsébet fia, *Ágoston* tüzérfőhadnagy jegyesek. (Győr—Szombathely.)

Kassai Margitka okl. tanitónő és Kubinyi Dezső máv. tisztviselő jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Husek Edit és dr. *Szerdahelyi* Győző jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Vaskovics Gabriella és ifj. *Borszéki* József jegyesek.

Sir Margit középiskolai tanárnő és *Görgényi* Frigyes középiskolai tanár jegyesek. (Minden értesités helyett.)

Kozák Babucit Kapuvárott eljegyezte dr. *Borsodi* Béla orvos.

Nagyjeszeni báró *Jeszenszky* Ödön és neje, tapolylucskai és kükemezei *Bánó* Irma leányát, báró *Jeszenszky* Leát eljegyezte dr. gróf *Bezasse* Béla, petit-verneuili gróf *Dezasse* János cs. és kir. kamarás és néhai neje, ns. *Loneck* Erzsébet fia.

Wanka Margit okl. gyorsirástanitónő és dr. *Bodrogi* Lajos orvos jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Danhauser Heddát (Budapest) eljegyezte dr. *Szentirmai* József orvos (Pestujhely).

Simonka György *festőművész* eljegyezte *Etyeky* Jutkát. — *Szabó* Szilárd, a Salgótarjáni Kőszénbánya r. t. tisztviselője eljegyezte *Simonka* Valit Mátyásföldön. (Minden külön értesités helyett.)

Ifj. *Klapper* Alajos a Közp. Sajtóvállalat lapjának tatatóvárosi bizományosa eljegyezte *Richter* Mária urleányt Kocsról.

Néhai *Wagner* Rezső m. kir. bányatanácsos, a Salgótarjáni Kőszénbánya R. T. volt igazgatója és neje *Szemerjai* Kovács Margit leányát Gizellát eljegyezte ifj. dr. *Klebovich* Imre dr. *Klebovich* Imre ügyvéd, a Nagyar Földhitelintézet ny. jogtanácsosa, c. igazgatóhelyettese és neje pápateszér-nyarádi *Kassaszky* Teréz fia.

Hász Mária és dr. *Rátz* Ferenc m. kir. gazdasági s. felügyelő jegyesek. (Minden külön értesitás helyett.)

Horváth Margitka Hazai Biztositó Rt. tisztviselője és *Benkő* Lajos ádóhivatali tiszt jegyesek.

Okányi Sárika és *Déri* Pál jegyesek.

Mártényi Gitta és *Szinvai* Kálmán jegyesek.

Laky Magdát eljegyezte dr. *Szigritz* György kir. törvényszéki jegyző.

Horváth Mária okl. tanitónőt eljegyezte

Kegyelemteljes karácsonyi ünnepeket kiván
CSUHA és POLTIKOVICS papi szabóc g Budapest, IV., Magyar-utca 28.

Bel- és külföldi tisztaegyenj szmoking- és frakk-különlegess.gek BLUM ÉS TESTVÉRE angol uridivat V., Vác'-utca 33 Piarista-palota.

SEALBUNDÁT OLCSÓN JÓT: GASZTONYI SZŰCSNÉL VEGYEN: RÁKÓCZI-ÚT 82.

Kemenesy László m. kir. utász főhadnagy (Budatétény—Budapest.)

Hauner Mária és dr. *Erlaky-Erlesbek* Ottó jegyesek.

Herdó Mária és *Erőss* István, a Pester Lloyd tisztviselői jegyesek.

Dr. *Vováky* Jenő királyi ipari segédfelügyelő és *Csorpes* Erzsébet okleveles tanitónő jegyesek.

Kraemling Máriát eljegyezte *Utczás* Mihály m. kir. csendőrhadnagy. (Minden külön értesités helyett.)

Vérszegény gyermekének adjon Növényhust
1 személy részére 36 fillér. Kapható a Meinl üzletekben és NÖVÉNYHÚSÜZEM Bpest, VII., Huszár-u. 10.

Mészáros Adriennét dr. *Mészáros* Béla törvényszéki tanácselnök és felesége *Bernolák* Jolán leányát eljegyezte dr. *Majoros* Richárd táblára berendelt törv. jegyző, Majoros Richárd müszaki tanácsos és felesége, *Krämer* Margit fia.

Előrszigeti *Miklós* Irént eljegyezte Turócvidéki és nagypalugyai *Platthy* Miklós M. F. T. E. hajóskapiány. (Minden külön értesités helyett.)

Inzoni *Püsköly* Margitot eljegyezte dr. *Keller* Tivadar p. ü. fogalmazó (Szekszárd).

Oroszi *Marton* Zsuzsa és kellemesi *Kelczer* Andor december hó 26-án tartják eljegyzésüket Pécsett.

Férfikelengyét csak a készitőnél, *Némethy* Ferencnél, Váci-utca 33. (Piarista-ház) szerezzük be. (Telefon: 383—545.)

Legujabb frakkok, szmokingok, zsakettek kölcsönzése. Teichner, Király Pál-u. 7. T.: 185—796.

Amig Ön alszik
a Darmol dolgozik. Nem zavarja az álmot és mégis estétől reggelre biztosan hat. Fájdalom nélkül hajt, könnyü és teljes ürülést idéz elő. Kellemes, enyhe és jó hashajtó, a DARMOL

Házasság:

Dr. *Mennyey* Géza és felesége *Gyuritza* Márta leányát, Klárát f. hó 23-án vezette oltárhoz *Hendrich* Antal és felesége *Mészáros* Zsófia fia, Ervin. Tanuk voltak vitéz bulcsi *Janky* Kocsárd ny. lovassági tábornok és dr. *Guldon* Gyula a Herendi Porcellángyár igazgatója.

Iritz Margit (Makó) és dr. *Huszár* György fogorvos házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

Mészáros Margit Julia és *Krómer* István dec. 29-én este hat órakor tartják esküvőjüket a Szt. István Bazilikában.

Mészáros Sára, dr. *Mészáros* Károly ny. államtitkár és felesége *Ocker* Mária leánya és *Heckenast* József kereskedelmi tanácsos, a Hangya Szövetkezeti Központ cégvezetője néhai *Heckenast* Kálmán özvegye, *Szämmer* Vilma fia, dec. 30-án délután félhét órakor tartják esküvőjüket a Rózsák-terén lévő erzsébetvárosi róm. kath. plébánia templomban.

December 22-én vezette oltárhoz a városmajori róm. kath. templomban *Kardái* Katalint dr. *Miklós* János kir. járásbiró, Tanuk voltak: a menyasszony részéről dr. *Kardái* Tivadar orvos, a vőlegény részéről pedig dr. *Hagymássy* Gyula árvaszéki h. elnök.

FRANÇOIS PEZSGŐ

Crémant Rosé Transylvania sec.

Halálozás:

Eszes János ny. róm. kath. kántor c. igazgató tanitó dec. 21-én, 77 éves korában elhunyt. Temetése 23-án volt a dombegyházi sirkertben.

Jól pihenhet a soproni Löver Penzióban
Tulajdonos Dr. Herczeli Pál. Egész éven át nyitva. Kiválóan ellátás, központi fütés, hideg-melegvíz.

Címadományozás:

A kormányzó a földmüvelésügyi miniszter előterjesztésére *Rult* Géza nyugalmazott magyar királyi állategészségügyi főfelügyelő, a Magyar Állat- és Állati Termékek Kiviteli Szövetkezet vezérigazgatójának a hazai mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemei elismeréséül a magyar királyi gazdasági főtanácsosi címet adományozta. — A kormányzó a földmüvelésügyi miniszter előterjesztésére dr. *Nyiredy* István gazdasági akadémiai rendes tanárnak a hazai mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemei elismeréséül a magyar királyi gazdasági tanácsosi címet adományozta.

Kinevezés:

A kormányzó a földmüvelésügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy *Tóth* Arisztid vármegyei gazdasági egyesületi igazgatónak a mezőgazdaság terén kifejtett értékes munkásságáért elismerését tudtul adják.

XI. TEREM

HALASI HORVÁTH ISTVÁN.

Festőművész. Született 1904-ben Budapesten. Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán Rudnay Gyula és Csók István vezetése mellett végezte. A Műcsarnok kiállításain első ízben 1924-ben vett részt. 1928-ban állami paszteldíjat, 1930-ban a földmívelésügyi minisztérium balatoni díját, 1931-ben a MAPE díját, 1933-ban a Balatoni Társaság kitüntető elismerését, ugyanebben az évben a Nemzeti Képzőművészeti Kiállítás állami paszteldíját nyerte el. Több műve az állami és fővárosi gyüjteményekben. Most kiállított művei pasztelek.

VARGA FERENC.

Szobrászművész. Született 1906-ban Székesfehérvárott. Tanulmányait a Képzőművészeti Főiskolán Bory Jenő mellett végezte, akinek tanársegédje volt. A Műcsarnokban első ízben az 1930. évben állított ki. 1938-ban állami ösztöndíjjal Rómában töltött egy évet.

A terem bejáratánál:

1. VARGA FERENC: Öszvérháton. Gipsz.
2. VARGA FERENC: Első tavasz. Terrakotta.

HALASI HORVÁTH ISTVÁN:

3. Szegedi Róza háza Badacsonyban.
4. Naplemente.
5. Nógrádmegyében.
6. Akácerdő.
7. Délután.
8. Kátyú.
9. A Dráva völgyében.

10. VARGA FERENC: Emaus felé. Pirobazalt.
11. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Vihar Botfán.
12. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Budai táj.
13. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Kilátás Veneziára a Lidóról.
14. VARGA FERENC: Zsákhordó. Gipsz.
15. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Nyári csendélet.
16. VARGA FERENC: Savonarola. Terrakotta. Mgt.
17. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Április.
18. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Háborgó Balaton.
19. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Erdőszéle.
20. VARGA FERENC: Ima. Gipsz.
21. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Balatonberényi part.
22. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Balatonparti nádas.
23. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: A Rózsadomb tavasszal.
24. VARGA FERENC: Madonna a gyermekkel. Terrakotta.
25. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Csurgói utca.
26. VARGA FERENC: Fátyolos nő. Terrakotta.
27. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: A Zugliget télen.
28. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Reggel.
29. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Rómaifürdő.
30. VARGA FERENC: Egyedül. Gipsz.
31. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: A Tabán bontása.
32. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Kertek alja.
33. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Kis halpiac Veneziában.
34. VARGA FERENC: Bánat. Terrakotta. Mgt.
35. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Nógrádmegyei falu.
36. VARGA FERENC: Menekülők. Terrakotta.
37. HALASI HORVÁTH ISTVÁN: Tavasz a Zugligetben.

Flóra.
Varga Ferenc alkotása
1939.

Gy. Takacs Béla vízfestménye, a Kiscelli kastély, jó akvarell. Emanuel Béla Marika c. rajza és Komáromi Kacz Rózsi Illusztrációk Zách Klárához c. festménye igen finom.

Jó képeket állítottak ki: Csányi Lajos Balatoni fürdőzők cimmel, vitéz Darvassy István Reggel a vízen, Szlávik Dezső Őszi gyümölcsök, Körössy János A mólónál, Baranszky E. László vízfestésű arcképe és Bánat c. vízfestménye a régi jó színvonalat tartja. Péczely Antal Árvíz Berényben c. képe finom fényhatásaival a kiállítás legjobb alkotásai közé sorozható. Lovass Piroska Férfiarcképe igen karakteres. Markup Valéria Kaktuszok c. műve igen jó. Zentai Zrinszky János tájképe finom meglátású. Füstös Zoltán jó csendéletet állított ki. Buzi Barna Szent Borbála-szobra stílusos, Klimó István Izgalmas este a faluban c. pasztelje mozgalmasságánál fogva igen eredeti. Vitéz Pataky Ferenc Áhítat-ának erős oldala a rajzszerűség, Gyertyányi Németh Gyula Művésznője és Cs. Farkas Lőrinc Behavazott tanyája artisztikus képek.

A kiállítást dr. Csánky Dénes, a Szépművészeti Múzeum igazgatója rendezte.

(esszi)

Tavasz a művészetben
(Brest, 1940)

Új Ádám

Uram Atyám, én szegényjogon
perbeszállok most ellened.
Bírám és tanum Te leszel.
És majd felelsz, Uram, magadnak,
mit, miért és hogyan teszel.

Mert az életbe taszítottál.
Adtál érző lelket nekem
lüktető szivet és eret.
Mint tölgyfának levéldús lombot
s nem adtál, Uram, gyökeret!

Mert új Ádámot teremtettél.
Uram, a Genezis könyvében
írni kezdtél egy új lapot.
S nem adtál bolygót, égitestet,
csillagot, holdat és napot.

Nem teremtettél csúszót, mászót,
földet, vizet és levegőt.
Adtál, Uram, ivarmagot,
de sem szárnyas, sem hal, sem fóka,
hát minden Éva elhagyott.

Mert a meg nem teremtett bolygón
én az első és az utolsó
új észlény, új Ádám vagyok.
S magam után, ha porrá lettem,
Kaint vagy Ábelt nem hagyok.

Uram Atyám, én szegényjogon
perbe szállnék hát ellened...
De a bírám is Te leszel!
Te tudod, Uram, hogy mi célból,
mit, miért és hogyan teszel.

Fehér Ferenc

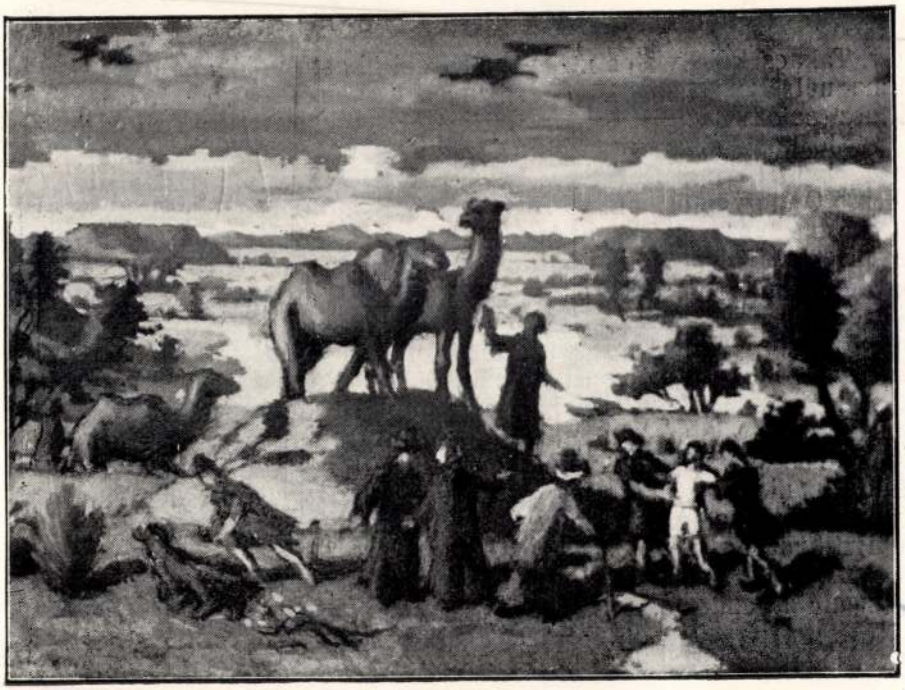

Józsefet eladják testvérei. Fényes Adolf olajfestménye.

276

1952 MAI 9

AU MUSÉE DU PETIT-PALAIS

L'ART ITALIEN

L'Exposition qui doit s'ouvrir, mardi prochain, au Petit-Palais, diffère sensiblement de celles qui l'y précédèrent ces années dernières.s. Successivement, la Pinacothèque de Munich, les musées de Vienne, de Berlin nous confièrent la meilleure partie de leurs trésors. L'exposition de La Vierge *dans l'art français mit en évidence la variété et l'unité d'une tradition nationale. Il s'agit, cette fois-ci, de nous montrer ce que fut la longue période de vie artistique italienne qui s'étend à peu près de la décadence de l'empire romain au début de la Renaissance.*

Août, l'homme au figuier, une des statues figurant les mois (Cathédrale de Ferrare).

Suivez le guide!

Salle 1

La salle est consacrée aux IIIe, IVe siècles et à la suite de la décadence constantinienne. On y remarque divers sarcophages provenant du musée des Thermes de Rome et de Ravenne.
Un marbre très vivant du IVe siècle représente sans doute une « dispute philosophique ». « Hercule et le Cerf » est d'inspiration gréco-latine très académique.

Salle 2

Salle des trésors de Canosio (art paléo-chrétien des Ve et VIe siècles) et de Castel-Trosino et Nocera (art barbare des VIe et VIIe siècles). On observera une tête de Licinia Eudoxia (art prébyzantin), une tête qui pourrait être celle de l'impératrice Théodora, un Christ docteur efféminé (IIIe siècle), ainsi qu'un bon pasteur qui est probablement l'œuvre la plus ancienne de l'exposition.

Salle 3

La salle est consacrée à Ravenne et à des collections d'objets précieux, vénitiens en grande partie, parmi lesquels un « Reliquaire de la dent de saint Jean », des plaques d'évangéliaires. Mosaïques originales dont une tête de saint Protais (IXe siècle), placée au centre du panneau. Des chapiteaux, un transenne de saint Apollinaire. Un griffon de bronze qui surmontait le dôme de Pise (Xe siècle) est d'art arabe.

Salle 4

Art barbare. Un très beau bas-relief représente des cavaliers. De très belles chimères. Le bas-relief de « Saint Georges tuant le dragon ».

Salle 5

On y remarquera surtout l'architrave de Biduino, provenant de Lucques, et des œuvres d'Antelami, qui vécut probablement à Modène.

Salle 6

Trois métopes de la cathédrale de Modène, d'auteur inconnu (XII siècle). Les fonts baptismaux de Lucques leur font face. Christ en bois de Motelica.

Salle 7

Une des plus importantes, consacrée principalement aux « mois de Ferrare » (sept mois). Le cavalier placé au centre semble être le mois de mai. XIIIe s.). Les statues du printemps et de l'hiver sont d'Antelami. Les portes de bronze proviennent de la cathédrale de Troia-Paliotti (devants d'autel), de Citta di Castel et de Cindale. Observer un crucifix de Giunta Pisaro, croix peinte de Berlinghieri. christ de Giunta, déjà très dégagés de Bysance, un saint François d'Assise d'Arezzo.

Salle 8

Petite salle où figurent Guido de Sienne, précurseur immédiat de Duccio, Coppo di Marcoraldo, des œuvres du voisinage de Cimabué.

Salle 9

Y remarquer surtout le splendide Moïse, de l'atelier de Nicola Pisano, qui annonce Michel-Ange, et un parement du XIIIe, d'inspiration encore barbare, provenant de Reggio, en Emilie.

Salle 10

Duccio di Buoninsegna et Giotto face-à-face. Au premier la Grande Madone, au second le saint Etienne. Quelques éléments du revers de la célèbre Vierge en Majesté, de Duccio (fuite en Egypte...). Des éléments d'un polyptique de Simone Martini et des sculptures d'Arnolfo di Cambio

Salle 11

Salle magistrale consacrée aux frères Lorenzetti, Pietro et Ambrogio. Ne pas oublier les deux petits paysages et la Vierge qui figure dans le même cadre que la vue d'une cité. Dans cette salle, une danseuse de Giovanni Pisano évoque l'art grec le plus pur.

Salle 12

Sculptures de Tino di Camaino. Fresque de Vitale de Bologne. Œuvres du Siennois Barna, de Giovanni de Rimini et de Paolo Veneziano, avec lequel s'achève l'exposition.

par **JEAN-PIERRE**

OBJETS précieux, fragments architecturaux, reliefs, mosaïques, sculptures, peintures témoigneront de dix siècles mal connus, sur lesquels le désaccord est souvent complet. Sienne, si douce et si jolie, l'altière Pérouse, Pise, où une indicible émotion monte des bords de l'Arno quand vient le soir, Ravenne, dont le nom est comme un écho lointain dans l'antique forêt, Ferrare, au château tyrannique, Modène et Pavie, Sorrente et Gaëte... Bologne, Florence, Venise, Rome... ont largement puisé pour nous dans leurs collections.

D'immenses artistes, la plupart peu connus du public français, mais qui jouèrent cependant un rôle fondamental, sont représentés : Giotto, Duccio di Buoninsegna, Simone Martini, les frères Pietro et Ambrogio Lorenzetti, Nicola Pisano et son fils Giovanni, pour ne citer que les plus célèbres. Certaines écoles importantes, celle de Sienne, tout particulièrement, figurent au Petit-Palais par des ensembles de tout premier ordre. Et parmi les œuvres qui nous ont été envoyées, il en est qui, par leur qualité comme par leur importance historique, offrent un intérêt exceptionnel.

Plus d'une fois, le visiteur sera conduit à réviser des opinions toutes faites, couramment acceptées. C'est ainsi qu'il ne pourra pas manquer d'observer que la Renaissance ne fut pas une discontinuité, une brusque rupture avec le passé immédiat, mais qu'au contraire des signes précoces l'annoncèrent, la préparèrent. On ne retrouve le sens véritable d'une œuvre d'art et l'on n'apprécie pleinement sa valeur qu'en la plaçant dans le cadre de l'Histoire.

Une exposition de cette nature suppose une idée directrice et l'intention d'aboutir à une démonstration. On semble bien avoir voulu prouver qu'au cours du moyen âge la tradition romaine se conserva et que sa permanence assura l'unité et l'autonomie de l'art italien.

Certes, les exemples de la statuaire et de la décoration antiques ne se perdirent pas complètement et leur souvenir apparaît parfois, nettement, dans des bustes, des sarcophages ou des pavements. Mais il est hors de doute que, pendant de longs siècles, Rome fut oubliée : des actions extrêmement diverses, souvent contradictoires, s'exercèrent de l'extérieur et l'art italien dut alors ses traits principaux à la prédominance des influences byzantine et barbare.

On le voit à l'exposition : le griffon de bronze du Xe siècle qui surmontait le Dôme de Pise est arabe: les métopes de Modène du XIIe siècle évoquent singulièrement l'Inde. Ce ne sont pas là des exceptions. De semblables observations pourraient se répéter devant le relief de *Samson et le Lion*, devant les fragments de pavement provenant de la cathédrale de Reggio Emilia... et plus encore à propos des nombreux objets exposés dans les vitrines.

Il est remarquable que, dans quelques centres, se soient développés des styles et des formes artistiques d'une incontestable grandeur, aux caractères propres extrêmement accusés. A ce point de vue, le cas de Ravenne est typique.

L'art chrétien des premiers siècles avait d'ailleurs, si paradoxal que cela puisse paraître, préparé le terrain. Par une pente naturelle son symbolisme pouvait évoluer vers l'abstraction décorative qui tient une si grande place dans les arts orientaux. A la fin du moyen âge, la mosaïque sera figée en signes conventionnels. Pendant cette longue période, à certaines heures, le marbre et la pierre disparaissent presque, au profit de l'ivoire et de l'orfèvrerie.

Vers le milieu du XIIe siècle, une économie nouvelle s'est développée et les échanges commerciaux se multiplient : l'homme change d'attitude. Dans le domaine de l'expression plastique les canons byzantins le paralysent déjà. Pour s'en dégager la Renaissance retrouvera l'art antique, mais dans une atmosphère différente. Par-dessus tout, elle sera une découverte de la nature et un réalisme aux résonances profondes. La sculpture se libérera la première.

On verra quelle poésie anime, au début du XIIIe siècle, les sculptures des mois de la cathédrale de Ferrare ! Quelle vérité et quel amour ! L'art si humain de Ferrare est déjà tout entier dans ces œuvres. Et bientôt viendra Nicola Pisano (1), premier pilier de l'arche gigantesque qui aboutit à Donatello et à Michel-Ange. Nicola, son fils Giovanni, Arnolfo di Cambio et Tino di Camaino, qui œuvrèrent sur les chantiers de Sienne et de Pérouse, se retrouvent au Petit-Palais.

Bien que la poussée renaissante, même en peinture, se soit tôt manifestée, on peut considérer qu'avec Giotto (2) s'accomplit une révolution de portée incalculable. Avant lui, son maître, Cimabué, avait déjà tenté, sans y parvenir complètement, d'ouvrir la voie.

« A Vespigiano, raconte Vasari, naquit un enfant de merveilleux génie qui savait dessiner une brebis d'après la nature. Un jour passa, sur le chemin, le peintre Cimabué, qui allait à Bologne. Il vit l'enfant assis à terre, qui dessinait une brebis sur une pierre. Et il fut rempli d'étonnement au sujet de cet enfant d'âge si tendre, parce qu'il faisait déjà si bien. Et il vit comment il tenait son art de la nature et demanda à l'enfant comment il se nommait. L'enfant lui répondit : Mon nom est Giotto. » L'histoire est que romancée. Elle renferme pourtant sa vérité et n'en est pas moins jolie.

Et Giotto, fresquiste d'Assise, de Santa Croce de Florence, de Padoue, chantre de saint François, du « Poverello » — qui ne l'empêcha pas d'être riche — nous apporta une peinture harmonieuse et simple, émouvante, qui, pour la première fois, disait l'homme et son drame intime.

La section siennoise, pour des raisons que je sais très personnelles, est celle qui m'enchante le plus. La délicieuse Ecole de Sienne ignore la dureté florentine. La couleur est pour elle un doux langage bordant de tendresse. Duccio (3) en est le maître, Duccio, dont la célèbre *Vierge en majesté*, commandée pour célébrer l'anniversaire de la victoire de Montaperti, fut transportée en procession au Dôme, tandis que les cloches sonnaient à toute volée. Son style, bien que très byzantin, exprime pourtant un sentiment nouveau. L'œuvre de Pietro d'Ambrogio Lorenzetti a parfois l'accent épique de Dante. D'Ambrogio, deux petits paysages où l'on voit un monde dont l'horizon s'étend sont les premiers que nous connaissions de ce genre et constituent des pièces essentielles.

Simone Martini, enfin, fut l'ami de Pétrarque. Pour lui, il fit une image de Laure :

Mais certes mon Simone alla au [paradis,
D'où cette belle dame est venue ;
C'est là qu'il la vit et fit son portrait
Pour montrer ici-bas son beau visage (4).

Sans doute, Simone est-il celui qui, au suprême degré, concentre l'esprit siennois.

Dans les salles du Petit-Palais, aménagées avec autant de science que de goût, dix siècles d'art et d'Histoire se déroulent. Cette exposition, qui prend place dans la série des grandes manifestations artistiques, rassemble des œuvres incomparables. A leur charme s'ajoute l'intérêt passionnant des problèmes soulevés. Les étapes du moyen âge italien et la montée de la Renaissance nous apparaissent telles qu'elles furent. Aux heures de déclin, nous assistons au triomphe du jeu décoratif sur l'expression de la vie. Nous voyons les moments d'ascension artistique coïncider avec la redécouverte de l'homme et de la réalité. Que le visiteur qui veut tirer tout le profit de cette exposition et multiplier le plaisir qu'il y éprouvera sache, au-delà des pièces de musée, sentir le souffle vibrant des foules d'une époque mêlée à celui d'un artiste.

(1) Nicola Pisano, 1220-1278.
(2) Giotto, 1266-1336.
(3) Duccio di Buoninsegna, approximativement 1255-1318.
(4) Pétrarque, sonnet XLIX.

Septembre, la vendange (Cathédrale de Ferrare)

Giotto. Saint-Etienne. (

Fondation Horne, Florence.)

Métope de la Cathédrale de Modène.

1952 MAI 9
LES LETTRES FRANÇAISES PARIZS
LAPKIADÓ VÁLLALAT
SZTOJGYELŐ SZOLGÁLAT
BUDAPEST, VII., LENIN-KÖRÚT 9—11
TELEFON: 227-651, 221-285

TOUS LES ARTS

HEBDOMADAIRE D'INFORMATION ARTISTIQUE

Directeur : ARAGON — Rédacteur en chef : Marcel CORNU

UNE *ECONOMIE* PARMI D'AUTRES

Le gouvernement annonce que les crédits portant sur les travaux d'entretien des monuments historiques seront rognés de 1 milliard 326 millions. Il appelle cela une « économie ». C'est user d'un français que les Français ne reconnaissent pas.

Car le gouvernement ne peut pas vouloir dire qu'il s'était jusqu'ici montré prodigue quand il s'agissait de conserver au pays ses chefs-d'œuvre. Lui-même, dramatiquement, évoquait Versailles à l'agonie, il y a quelques jours. Et il sait très bien qu'il y a cent autres Versailles chez nous, en ce moment. Il sait bien aussi ce qu'il en est des « économies » en ce genre de choses. Laissez la pluie ruisseler à l'intérieur d'un vieux monument, aussitôt vous avez une ruine.

Si l'exemple de Versailles ne lui a pas suffi, si les toits troués et les chevrons pourris ne lui ont pas été une leçon, si ce spectacle n'a servi à rien, ni à le faire rougir d'une incurie passée, ni à lui apprendre qu'il est proprement impossible, qu'il est matériellement impossible de faire un sou d'économie sur l'entretien lui-même d'un monument, c'est donc qu'il est résigné, en ce qui le concerne, à la disparition du trésor d'architecture de la nation.

En dépit des apparences, tel était déjà le sens de la campagne menée à propos de Versailles. Les appels les plus pathétiques signifiaient déjà cet abandon.

J'accepte que certains parmi les promoteurs de la campagne aient été sincèrement émus, de même que tous les Français, quelque opinion qu'ils aient de leur gouvernement, ont été profondément remués, incapables, les uns comme les autres, de tolérer l'idée qu'un de leurs plus fameux monuments pût s'écrouler aussi bêtement.

Mais en révélant un désastre, le gouvernement faisait éclater le scandale. Il disait aux Français : occupez-vous de ce château, si vous tenez à le garder. Payez, vous. Autrement dit : les chefs-d'œuvre de la France ne concernent plus l'Etat. C'était énoncer la maxime d'une démission.

Quiconque s'inquiète de l'avenir de nos monuments, qu'il pense maintenant aux conséquences du principe qui fut avancé à l'occasion de Versailles !

Les 1.326 millions « d'économies » vont faire encore d'autres Versailles, toute une série de nouveaux Versailles. Voilà le champ libre pour l'application du principe.

M. CORNU.

Emmanuel AURICOSTE. — Buste de Mme Eugénie Cotton. Ce buste figurera au « Salon de Mai »dont les portes s'ouvriront au public (Musée des Beaux-Arts de la Ville de Paris) le 9 mai.

Le Salon de Mai

Picasso, avec une statue en bronze intitulée « La Chèvre » et plusieurs lithographies, Matisse, avec une immense gouache intitulée « La Tristesse du roi » et deux dessins, Rouault, avec une toile intitulée « Mercédès », Jacques Villon, Léon Zack, André Lhote, Magnelli, Giacometti, Pignon avec le Mineur mort, *participerait, cette année, au VIIIe Salon de Mai.*

UNE GRANDE ENQUETE

OU VA L'ART DECORATIF FRANÇAIS ?

LES ARTISTES DEC… année, à organise… s'ouvrira, le 20 m… — non sans mal … sait, interrompue, … nières années.

La Société des … en effet de subven… ces conditions, une manifestation au… de dévouements et de sacrifices. L'o… elle-même un succès. Elle atteste l… mais fait apparaître plus coupable … publics à l'égard d'une activité artis… bre dans le monde et qui, aujourd'h… Notre art décoratif est une valeur n…

Dans cet esprit, *Tous les Arts* ser… cès du Salon et au progrès de cet a… sens le plus général comme s'appliq… le cadre de la vie les besoins matéri…

Notre journal s'adresse à tous le… français, et ouvre une enquête.

Nous leur proposons de répondre … n'est naturellement pas limitatif et … aimerions que l'abondance des répo… principaux des décorateurs français …

Ce sera, d'autre part, l'occasion … nal les moyens de mieux connaît… art auquel chacun est intéressé, pu… semble de l'existence.

ORATEURS sont parvenus, cette … leur Salon, qui sera le 36e, et … ai, au Grand Palais. Ils renouent … — une tradition, qui fut, on le … faute de moyens, ces deux der…

Artistes Décorateurs ne reçoit plus … tion de l'Etat. Organiser, dans … ssi importante, réclame beaucoup … uverture de ce Salon est déjà par … vitalité de notre art décoratif, … ncore la négligence des Pouvoirs … tique qui a rendu la France célè… ui, peut la servir si efficacement. … ationale.

ait heureux d'aider au plein suc… rt que nous définissons selon son … uant à tout ce qui concerne dans … els et spirituels des hommes.

s représentants de l'art décoratif … au questionnaire ci-dessous, qui … ne constitue qu'un cadre. Nous … ses permit de dégager les soucis … et les tendances de leurs efforts.

le donner au public de ce jour… re les questions concernant un … isqu'il s'applique au cadre d'en…

QUESTIO…NNAIRE

I. — Comment concevez-vo… us les rapports entre l'artiste … et l'industrie, et considérez-vo… us que les conditions actuel… les de création et de protection … des droits de l'artiste soient … satisfaisantes, ou comment so… uhaitez-vous leur améliora… tion ?

II. — Par quels moyens es… timez-vous que peut être as… surée la continuité de l'art déc… oratif français, son rayonne… ment et son prestige ?

a) Comment concilier les … caractères généraux imposés … par les usages communs avec … les besoins des individus ou … des communautés ?

b) Comment concilier les … procédés techniques de fabri… cation avec les caractères par… ticuliers, essentiellement na… tionaux, imposés par notre esp… rit, notre goût et nos tradi… tions ?

MATTHEY : Un des deux dessins qui lui valurent le prix Aimé-Cotton

Le prix Aimé-Cotton a permis de mieux comprendre une vraie jeunesse. On put voir que ces jeunes artistes n'imitaient pas les procédés de tel ou tel maître, mais, qu'ayant quelque chose à dire, ils cherchent à le dire d'une manière probe et juste. Et ce qu'ils entendent dire n'est point fadaises, c'est la vie elle-même, notre monde, nos luttes. De là, le rayonnement humain des œuvres exposées, leur qualité émotive et leur valeur artistique. On admirait que l'inspiration et l'esprit de ces œuvres fussent accordés au souvenir du savant dont la science, attentive aux réalités, était dirigée par le souci de servir au bonheur des hommes.

Le prix fut décerné à Matthey pour deux remarquables dessins du port de La Pallice.

Le jeune peintre, apprit-on, vient justement de se marier. Ce sera son cadeau de noces. Mais le jury tint à faire savoir que nombre d'œuvres l'avaient tenu hésitant, que si Matthey avait eu 5 voix, Singer, pour son Métallurgiste, *et Ming, pour sa statuette, avaient recueilli chacun 4 voix que 3 voix avaient désigné la sculpture de Bancel et la toile de Thompson et que des voix étaient allées à Zuka, Garcia Fous, Barbier, Mayet, Roux, Hélène Raymond, Zondervan, Eppelé, Plisson, Babin, Marvy, Moineau... Et tout le monde, jury et spectateurs, déplora que la peinture si belle et si émouvante de Mireille Miailhe* (Les Enfants algériens) *n'ait pu être primée, l'auteur ayant obtenu déjà un prix dans l'année..*

M. C.

A TRAVERS LES GALERIES

par PIERRE DESCARGUES

Fbg SAINT HONORÉ

Hélène Benois, surréalisme.

(A la galerie André Weil, jusqu'au 10 mai.) Tout ce que la peinture ancienne peut avoir de « démodé » (en ce sens que plus guère de peintres utilisent encore les techniques des glacis, des transparences) apporte de l'eau au moulin d'Hélène Benois qui table sur le désaccord entre les styles et les époques pour nous émouvoir. Tantôt elle surréalise franchement en semant ses paysages de têtes de Joconde. Tantôt elle est réaliste, dans des portraits qui ne manquent pas de qualité. Mais n'est-ce pas le naturel qui fait défaut à cette peinture ?

Schwarz-Abrys fantastique.

(A la galerie Cazelles, jusqu'au 15 mai.) Il s'agit ici d'une peinture effrayante, dramatique, très « grand-guignol » pour parler vite. Schwarz-Abrys ne peint pas les maisons de Montmorency tant : il peint des décors pourrissants, des cadavres de ville. Schwarz-Abrys ne peint pas des poissons mais des monstres en décomposition et quand il revient d'Ile-de-France, c'est avec des paysages chaotiques où se promène la lumière de la fin du monde. Peut-être n'aimerez-vous pas ces tableaux qui n'ont rien d'agréable. Mais ils existent, ils sont l'œuvre naturelle d'un homme, d'un poète fantastique. Vous ne pouvez rien contre.

Deux dames : Bruyninckx et Barbet.

(A la galerie Bernheim jeune jusqu'au 15 mai.) Mme Barbet a de petites aquarelles qui ne manquent pas de tendresse et des portraits encore malhabiles. Les sculptures de Paule Bruyninckx ont du mal à sortir de leur matière, ce qui leur vaut d'être parfois simon informe, du moins sans muscles.

Chabas (Maurice et non Paul).

(A la galerie Bernheim jeune, jusqu'au 15 mai.) Suite et fin de l'impressionnisme : une rétrospective Maurice Chabas (1862-1948). Cinquante toiles et dessins nous le montrent sous son vrai jour : un poète sensible de la nature peignant Herblay et la Durance, le Verdon et la Bretagne, cherchant à rendre le frémissement de la lumière ; Chabas fut aussi un curieux contemplateur. A force de regarder le ciel, il y voyait des anges, y suscitait des symboles, de grands mouvements d'âmes. Par le symbole il rejoignait parfois l'art abstrait.

Pouilles de Manlio.

(A la galerie André Weil, jusqu'au 10 mai.) Carlo Levi présente finement le peintre italien Manlio Guberti. *Il me semble,* écrit-il, *que chez Manlio, le point déterminant de sa peinture serait, plus qu'une tendance ou une école, l'objet, un objet particulier : le paysage des Pouilles.* Et il est vrai que Manlio, à 35 ans, est passionné pour ce paysage aride, où rien ne charme le regard : grands mouvements de terrain, arbres pauvres, rochers étranges, débouchés mornes sur la mer, ports désertiques. Un style rude qui découpe la toile en surfaces bien vivantes malgré sa sécheresse apparente.

LA BOÉTIE

Stekel et Sanlaville.

(A la galerie Marcel Bernheim, jusqu'au 3 mai.) Deux peintres qui ne cherchent pas midi à quatorze heures, qui se contentent de peindre au mieux leur émotion. A noter quelques fraîches natures mortes de Mme Stekel et surtout ses croquis rapides et parfois féroces dans leur franchise, de vieilles dames. M. Sanlaville sait aérer ses paysages.

Sensible Lucien Vogt

(A la Galerie Bosc, jusqu'au 13 mai.) Des paysages du Gard, des Pyrénées, de la Nièvre. De grands espaces. Beaucoup de douceur. Trop de douceur. Mais qu'y faire ? C'est ainsi.

Bd HAUSSMANN

Naiditch et Volovick.

(A la galerie André Maurice, jusqu'au 3 mai.) Deux peintres qu'unit un goût discret de la couleur, une façon de la faire apparaître dans la grisaille générale du paysage et du portrait. L'un est plus calme, comme une surface d'étang, l'autre plus nerveux, plus rapide, plus spontané, mais une même mélancolie, une même douce tristesse réunit ces deux artistes devant leur thème et ce chant discret en vaut de plus sonores.

Rœderer et du Janerand

(A la Galerie Pascaud, jusqu'au 8 mai.) Deux jeunes peintres, évidemment plus sûrs d'eux-mêmes dans le paysage, la nature morte que dans la figuration humaine. Du Janerand joue, en coloriste déjà habile, de ses gris, et, dans des aquarelles discrètes, sait faire sonner ses harmonies. Rœderer montre dans ses paysages un tempérament plus austère. L'un et l'autre ont du goût et de la finesse.

Servadéi au Pérou

(A la Galerie Creuze, jusqu'au 15 mai.) Pierrette Servadéi vient de passer trois ans au Pérou. De ce paysage montagneux, escarpé, dur, de ces paysans aux costumes lourds et sombres, Servadéi a su tirer des œuvres âpres et attachantes. Il semble même que le Pérou lui ait donné une rigueur et une émotion humaine que nous n'avions pas remarquées dans ses œuvres de France.

QUARTIER LATIN

Romiti jeune

(A la Galerie du Centre d'art italien, jusqu'au 9 mai.) Nous parlions, il y a quinze jours, des carafes et des verres à pied que Le Corbusier signait Jeanneret quand il était peintre puriste. Un même désir de pureté, de « fini » dans le trait semble animer le jeune peintre italien Sergio Romiti quand il évoque finement des objets du monde familier. Mais déjà la couleur l'emporte et les objets s'effacent un peu, deviennent de plus en plus discrets sur la toile.

PALAIS-ROYAL

Roloff… égant

(A … Morihien, jusqu'au … ysages italiens … vus à … des lunettes rouges, et, … fol, élégants dans leur dessin nerveux, leur mise en page qui ne néglige pas les effets poétiques. Le Canadien Beny (28 ans) y joint des compositions abstraites encore assez banales. Le paysage lui réussit mieux.

St-Germain-des-Prés

Schoffer : Pylône et Roulette

(A la Galerie Mai.) Aimez-vous dans la campagne les grands pylônes des lignes d'électricité ? Avez-vous vu l'élégance d'une roulette de dentiste ? Bon. Alors, vous comprendrez que Schoffer se plaise à réaliser, uniquement avec des pièces métalliques, de grandes statues. Il y a deux ans, il essayait, selon des formes modernes, de composer par exemple des horloges. Aujourd'hui, il entend seulement montrer que le matériau industriel est esthétique.

Une photographe révèle un peintre

(A la Galerie Palmes, jusqu'au 7 mai.) Une chapelle (N.-D.-des-Fontaines) dans le territoire de Tende et Brigue. Pas très fréquentée. Une chapelle comme on en découvre par hasard, ornée de fresques du XVe siècle. Geneviève Rouch passait dans les parages et, minutieusement, reprenant les détails, a photographié ces peintures que, sans elle, nous n'aurions jamais vues. Les fresques sont signées Jean Canavesi. Tour à tour tragiques et plus abstraites, elles ne semblent pas l'œuvre d'un seul homme, mais ce Canavesi a très bien pu évoluer.

Toujours est-il que nous nous trouvons en présence d'œuvres admirables, et le fait même qu'elles aient été, jusqu'à présent, peu connues prouve bien que l'histoire de l'art est à refaire. Hormis quelques grands exemples, c'est le tableau de chevalet, c'est la petite sculpture qui servent de base à nos études. Des photos comme celles de Mme Rouch pourraient pourtant aider à recommencer l'histoire.

Serpan dans la nuit.

(A la galerie Paul Facchetti, jusqu'au 8 mai.) Sur de grandes surfaces d'un gris modulé, tantôt noir, tantôt plus clair, virevoltent des signes pointus comme des flèches, se groupent des fleurs dangereuses, hérissées comme les hallebardes de la Renaissance. D'une toile à l'autre, c'est sensiblement le même tableau qui se continue. On aurait souhaité plus de diversité dans ces peintures cosmiques dont le ciel est infesté d'organismes mortels.

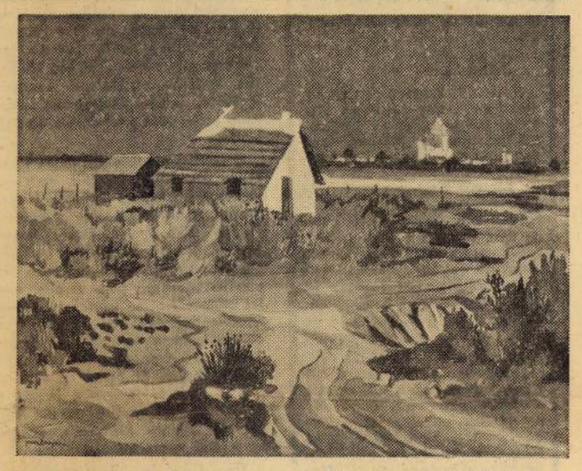

Une exposition de paysages de Camargue et d'Italie par Yves Brayer, vient de s'ouvrir à la galerie de l'Elysée. Ci-dessus, un de ces paysages.

RETOUR AUX INDÉPENDANTS

VINAY. — Paysage rhodanien.

MENOT. — S… ur le port.

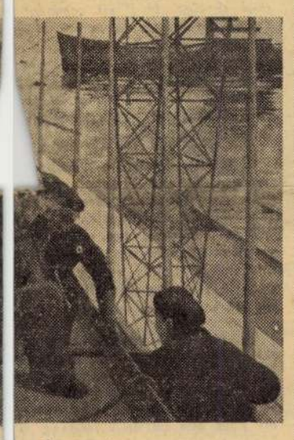

Une seconde visite au Salon des Indépendants nous donne l'occasion de citer d'autres artistes et en particulier Chartres, Papart, Maguin, Hinrichsen, Lilly-Steiner, Scellier, Pradier, Carréga, Biagioli, Medée, Fruitier, Gibert, Braig, Pino della Selva, Vanderstein, Loleu, Vignoles, Cadiou, Kvapil, Rumeau, Couy, Darmont, Boitel et de rétablir l'orthographe d'un nom : la toile que nous reproduisions la semaine dernière sous le titre « L'épluchеuse » est de Feicher.

André FOUGERON. — Parisienne 1952.

LA COLLECTION COGNACQ

GALERIE Charpentier, jeudi prochain, soixante-sept dessins, peintures et sculptures, faisant partie de la collection Gabriel Cognacq, seront mis en vente. Le public pourra visiter la veille.

La collection Gabriel Cognacq provient en presque totalité de celle d'Ernest Cognacq (oncle de Gabriel), qui mourut en 1928, après avoir légué un grand nombre d'œuvres d'art, collectionnées dans sa vieillesse, à la ville de Paris, œuvres exposées au musée Cognacq-Jay, boulevard des Capucines.

Gabriel Cognacq acquit d'autres chefs-d'œuvre et les réunit à ceux qu'il avait hérités mais il est assez difficile de discerner exactement son goût (du moins à cette première vente) de celui de son oncle.

Avant de détailler les toiles qui seront vendues, entrons au musée Cognacq-Jay, que les étrangers visitent plus que les Parisiens.

C'est un petit hôtel, où deux bustes vous accueillent, au premier étage : ceux d'Ernest et de Louise Cognacq (fondateurs de la Samaritaine). Lui a une tête puissante, l'air digne, un sourire qui glisse entre ses lèvres épaisses, le menton volontaire. Elle, vêtue à la mode 1890, coiffée de bandeaux ondulés, qui laissent voir ses grandes oreilles, l'air sévère aussi, a un regard droit et je ne sais quel sourire au coin des lèvres qui explique le goût des trésors accumulés ici. Au milieu de meubles et de bibelots du XVIIIe, Lawrence, Greuze, Boucher, Watteau, Elisabeth Vigée-Lebrun sont présentés sur un fond de boiseries d'époque.

Peu de scènes de genre, pas de natures-mortes, la collection Cognacq-Jay groupe surtout des portraits et des figures.

La vente, à la galerie Charpentier, comprend principalement des œuvres de la seconde moitié du XIXe siècle. Comme au musée, on y trouve portraits et figures, pas de natures-mortes (à part celle de Cézanne) et surtout des paysages.

La collection du musée et celle de la vente procèdent d'un même goût. Les Cognacq ont surtout aimé une peinture qui leur donne du plaisir. Ils ont rarement admiré un dessin mordant (excepté celui de Daumier, qui sera vendu), au point de l'acquérir. La peinture traditionnelle a leur préférence, mais le mot tradition a été bien compris par eux.

Ils aiment Watteau, mais aussi Courbet, représenté par une magnifique peinture à la fois voluptueuse et large, qui s'inscrit à sa place dans l'histoire de l'art, et Géricault (« Les Amants enlacés »). Fragonard les charme : les subtilités, les finesses de Corot leur plaisent (six paysages seront vendus) et Renoir (représenté par trois toiles et un dessin), dont on voit un profil de jeune femme, frais et charmant comme un fruit à point, leur a donné de la joie, cela se sent.

Certes, les Cognacq ont le goût d'une peinture de tradition, mais ils ne s'obstinent pas à vouloir de la « peinture lisse ». Marquet, Pissaro, Monet savent leur plaire et ils apprécient le choc lumineux que procurent les chardons de Van Gogh.

Eux qui ont tant travaillé et, somme toute, côtoyé quotidiennement la médiocrité, se révèlent comme de délicats amants d'œuvres d'art. C'est même un exemple à méditer. Partis pauvres, Ernest et Louise Cognacq eurent certes la chance d'acquérir par leur travail et leur intelligence une colossale fortune (dont ils ne profitèrent pas égoïstement), mais aussi ils surent patiemment former leur goût, attendre le tressaillement de joie, le choc que donne une œuvre avant de l'acheter.

Catherine VALOGNE.

INFORMATIONS

■ **Le 9 mai, présentée par le Comité de patronage du mois de l'amitié franco-polonaise, s'ouvrira à la Galerie Guérin, une exposition de cent dessins et gravures de Tadeusz Kulisiewicz. Kulisiewicz, né en 1899 à Kalisz (Ouest de la Pologne), fit ses études à Varsovie et voyagea en France, Belgique et Italie. Il est professeur à l'Académie des Beaux-Arts de Varsovie.**

Guy Dornand présente ses dessins dans une longue préface dont nous extrayons le passage suivant : « L'éminent écrivain d'art polonais Mécislas Porebski, a raison de voir, en ces dessins, une contribution importante à l'évolution artistique de la Pologne. Comme lui, nous le louerons volontiers de savoir doter d'une technique aussi aiguisée, le lyrisme qu'il met au service d'une épopée contemporaine. »

✣ **Le Conseil général de la Seine a créé un prix annuel de peinture, dit « Prix de l'Ile-de-France », d'un montant de 300.000 francs. Le jury pourra également donner des primes et acheter des œuvres.**

A cette occasion sera organisée, en septembre, au musée de l'Ile-de-France (château de Sceaux), une exposition d'une sélection des œuvres présentées par les candidats.

Peuvent concourir tous les artistes français ou étrangers, domiciliés à Paris ou dans la Seine, qui auront fait acte de candidature auprès du conservateur du musée de l'Ile-de-France.

Chaque candidat ne pourra présenter qu'une œuvre (peinture à l'huile), encadrée, représentant un paysage ou une scène ayant trait à l'Ile-de-France, d'un format ne dépassant pas le 30 figure (92×73).

Les œuvres devront être portées au musée de l'Ile-de-France du 1er au 30 juin. Les candidats devront également les enlever par leurs propres moyens dans la quinzaine qui suivra la clôture de l'exposition.

✣ **Les artistes qui se rendirent à Varsovie pour l'exposition d'art français ont rapporté, au cours d'une réunion publique, mardi 6 mai, les observations qu'ils firent sur les conditions de vie et de travail des artistes polonais. Jean Lurçat, qui présidait, Jean Picart Le Doux, Venitien, Jean Milhau, De Gallard, M.-A. Lansiaux et Saint-Saëns ont montré que les artistes, à Varsovie, « travaillent, ont des commandes, sont libres et respectés de tous », et répondu aux nombreuses questions qui leur furent posées. Saint-Saëns a relaté aussi l'histoire scandaleuse du trésor d'art polonais confié au Canada en 1940 et qui n'a pas été rendu !**

ANNA de BANGUY
FEMMES ET ENFANTS
MONTMARTRE
46, rue d'Orsel
18, rue de l'Equipe

Galerie Marcel Bernheim
35, rue la Boétie
VERGE SARRAT
jusqu'au 17 mai

GALERIE d'ORSEL
46, rue d'Orsel
Près du Théâtre de l'Atelier
du 2 au 17 mai
GABRIELLE CANON
Peintures
de Montmartre à Paris

Galerie PETRIDES
VERTES
53, rue La Boétie
Vernissage aujourd'hui

63e SALON
DES INDEPENDANTS
GRAND PALAIS
Jusqu'au 18 mai

Galerie Colette Allendy
67, rue de l'Assomption
VARGA
jusqu'au 17 mai, de 15 à 19 h.

« A l'occasion de ses cinquante ans de peinture Clémentine Ballot montrera prochainement une partie de ses toiles et dessins ainsi que ses œuvres récentes à la galerie Marcel Bernheim ».

Norberg, 35, rue D.-Casanova
présente «Le clown égaré »
de Gérard Murall
avec des lithos de
NAKACHE
peintures et dessins

Du 9 au 29 mai
Palais de New-York
quai de New-York
VIIIe Salon de mai
Ouvert tous les jours
de 10 h. à 18 h.

Galerie Jeanne Castel
3, rue du Cirque
LUTKA PINK

A l'occasion de la **générale** de « Nuciéa » d'Henri Pichette au Théâtre National Populaire (Jean Vilar, directeur), quelques « Mobiles » récents d'Alexandre Calder, actuellement à Paris pour collaborer à la présentation scénique de l'œuvre, seront présentés du 6 au 10 mai à la galerie Maeght, 13, rue de Téhéran.

CALENDRIER DES GALERIES

BARREIRO STIEBEL successeur, 30, rue de Seine. KASIULIS jusqu'au 24 mai.

J. BUCHER, 9 ter, boulevard Montparnasse. REICHEL — BERTHOLLE. Tapisseries de Lurçat.

GALERIE R. CREUZE, 4, avenue de Messine. Exposition SERVADEI jusqu'au 15 mai.

GALERIE DE FRANCE, 3, faubourg Saint-Honoré FELIX LABISSE. Œuvres récentes.

JEAN LOIZE, 47, rue Bonaparte DANton 73-07. Peintures et aquarelles de C. Scherrer.

La GALERIE MAEGHT présentera courant mai nue exposition de dessins récents de Henri Matisse.

Galerie Paul Ambroise, 6, rue Royale, du 9 mai au 7 juin. — Exposition de peintures de K. Bedikian.